

Sbö Tjłõkwo

New Testament and Shorter Old Testament in Teribe

(PM:tfr:Teribe)

Sbö Tjłö^{kwo} New Testament and Shorter Old Testament in Teribe (PM:tfr:Teribe)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Teribe

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Teribe [tfr], Panama

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Teribe

© 2008, 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 29 Jan 2022

539cf8e3-01bf-5f34-8833-610f18367f8c

Contents

Mateo	1
Marcos	76
Lucas	125
Juan	204
Hechos	261
Romanos	341
1 Corintios	372
2 Corintios	403
Gálatas	423
Efesios	435
Filipenses	446
Colosenses	454
1 Tesalonicenses	461
2 Tesalonicenses	468
1 Timoteo	472
2 Timoteo	482
Tito	489
Filemón	493
Hebreos	496
Santiago	520
1 Pedro	528
2 Pedro	537
1 Juan	543
2 Juan	550
3 Juan	552
Judas	554
Apocalipsis	557

Evangelio según Mateo Jesucristo roy pjlú ëre, e jyã tara Mateorë Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Mateo. E kowëba Leví bakoe. E judío. Dënashko ga e dbur töngga Roma so kong. Pjlara ga sök ba paklishko ga rokara Jesúsde opping ba tjok. Kuya ga to jek ba tjok, beno shäng ba oppingga shara. E irgo ga öötong beno shäng ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li kjlarayo bakoe.

Eshko dbaryo ga judíoga löng no pjluyo iche le Sbörë li koshë, gueniyo e Jesús miydara ararë llëme. E kjishko ga Jesús wolono, ga woshrara Sbörë iröng obi irgo ga kjibokwo ëre tara Mateorë. Llëbo ñna, kura om go li jyã tara beno lok kjibokwo ëre go, ber judíoga uunkong kong wlo. Woyde ga kjibokwo ëre go ga miyde lok ga koshe löng li, e Jesús om go.

*Jesucristo data, kjokë,
tjlapgaga tek dënashko dwayo*

¹ Jesucristo, e David tjëyo, Abraham tjëyo bakoe. Ëre ba data, ba kjokë, ba tjlapgaga tek dënashko dwayo, e kjibokwoyo.

² Abraham, e Isaac data.
Isaac, e Jacob data.

Jacob, e Judá data, ba shjiyga, ba lëmga data bakoe.

³ Judá, e Fares data, Zera data bakoe. Epga mekë ko Tamar.

Fares, e Esrom data.

Esrom, e Aram data.

⁴ Aram, e Aminadab data.

Aminadab, e Naasón data.

Naasón, e Salmón data.

⁵ Salmón, e Booz data. Booz mekë ko Rajab.

Booz, e Obed data. Obed mekë ko Rut.

Obed, e Isai data.

⁶ Isai, e Pjlu David data.

David, e Salomón data. Salomón mekë, e dënashko ga Urías boy.

⁷ Salomón, e Roboán data.

Roboán, e Abías data.

Abías, e Asa data.

⁸ Asa, e Josafat data.

Josafat, e Joram data.

Joram, e Uzías data.

⁹ Uzías, e Jotam data.

Jotam, e Acaz data.

Acaz, e Ezequías data.

¹⁰ Ezequías, e Manasés data.

Manasés, e Amón data.

Amón, e Josías data.

¹¹ Josías, e Jeconías data, ba shjiy, ba lëmga data bakoe. E dbaryoshko ga Israel tjëyoga zanaba, söraba jek Babilonia kjokyo dbo go.

¹² Eshko tek lëkong ga wapga weno obi.

Jeconías, e Salatiel data.

Salatiel, e Zorobabel data.

¹³ Zorobabel, e Abiud data.

Abiud, e Eliaquim data.

Eliaquim, e Azor data.

¹⁴ Azor, e Sadoc data.

Sadoc, e Aquim data.

Aquim, e Eliud data.

¹⁵ Eliud, e Eleazar data.

Eleazar, e Matán data.

Matán, e Jacob data.

¹⁶ Jacob, e José data, María lanma. María, e Jesús mekë. Oba tjlë ga no pjluvo ichara Sbörë shrono shäng'li, e Jesús.

¹⁷ Abraham wapga, tjërga, tek lëkong tjwe jong David go beno wapga öötong kop eni doglo sak kjwara kjingsho pkëng (14). David wapga, tjërga, tek lëkong tjwe jong Israel tjëyoga söra ba jek Babilonia kjokyo dbo go dbaryoshko beno wapga öötong kop eni doglo sak kjwara kjingsho pkëng (14). Eshko dwayo ba wapga, tjërga, tek lëkong tjwe jong no pjluvo iche le Sbörë li buk dbaryoshko beno wapga öötong kop eni doglo sak kjwara kjingsho pkëng (14) bakoe.

Jesucristo bukshko dbaryo

¹⁸ Jesucristo, e bukshko ga eni. Kjonglo shäng kjlara ko María. Domer shäng kjlara ko José. Tjlökwo twono ëng kong, orkwosmok wlo. Gueniyo orkwosmoydë lok llëm obishko ga María beno shäng kjlaraso llëm, Sbö Sëya ï.

¹⁹ José, e domer pjlo bek, ga María rote woydë ë kong llëme. E kjishko ga raye kjingtëng'lara.

²⁰ Woyotjlïya shärye eni lëshko ga Tjlapga parkaga kjok dogo so weno shäng ba

kong kjlara yoshko, ga tjlë ba kong ga «José, David tjëyo, pja orkwosmok María tjok ga bangkjrep llëme. Shäng kjlaraso llëm, Sbö Sëya ï.

²¹ Llono ga María wa buk kjlara domer. Eshko ga koiëp Jesús.* Koiëp eni, ba tjëyoga döya llëbo owa shärye löng li dbo dorko dwayo kjishko» le.

²² Shäryono eni, tjlökwo lara Tjlapgarë ba tjlökwo laga kong dënashko li ber jlökoyo wlo. Tjlëno beno eni:

²³ «Kjonglo domer miydoydë llëm obi li, e ber shäng kjlaraso llëme.

Wa buk kjlara domer, ga koiëba Emanuel.»† (Emanuel, e «Sbö shäng bi tjok» loklo.)

²⁴⁻²⁵ José wollenoshko ga llëye lara Tjlapga parkaga kjok dogo sorë li shäryara eni, ga María wlokrara. Gueniyo José pono ba tjok llëm, äär jong chida li buk guing. Eni ga wa buk kjlara domer, ga koiara Josére Jesús. E irgo ga beno löng pjöy'kong.

2

Domerga llëbo miydë ara dbala go wleniyo, e shrono löng dlo wen tëm shwo lëkong dwayo

¹ Jesús weno buk Belén kjokyo, e Judea kjokyo obi. E dbaryo ga kjok eshko so pjluvo ko Herodes. Eshkoshko ga domerga llëbo miydë ara dbala go wleniyo, e tek shrono löng Jerusalén

* 1:21 Grecia so tjlökwo **Jesús**, e **shji döya Tjlapgarë** loklo. † 1:23 Isaías 7.14.

kjokyo, dlo wen tēm shwo lëkong dwayo ga

² tjlë oba kong ga «¿Judío pjluyo weno buk kjone? Ba dbala ĩnorwa, ga tjawa tek löng ba poshrëk» le.

³ Kuya Pjlu Herodesdë ga beno sök woydë ara. Jerusalén sopga beno löng eni bakoe.

⁴ Eshko ga syöshtaga kägäyoga, no pinggaga kjok ĩlgwekklo tara Moisésdë li go, e rokara pjurë uunkong, ga tjlë ba kong lok ga «¿No pjluyo iche le Sbörë li wen buk kjone?»

⁵ «E wen buk Belén kjokyo, e Judea kjokyo obi. Tara beno Sbö tjlökwo laga tek dënashko sorë li eni.

⁶ »“Belén kjokyo, pja Judá tjëyoga kjokyo obi.

Bor nopga Israel tjëyo pjluyo wen kjlara bop kjok kjing go.

E kjışhko ga pja tjwlö tira llëm kjok ëre kjing goshko.”*

⁷ Eni ga domerga shrono dlo wen tēm shwo lëkong dwayo li rokara pjurë tjoksa lütshko. Ga epga kjışhko ga miydara ga dbala weno pjang ĩlonoshko.

⁸ E irgo ga tjlë ba kong ga «Pjây nom Belén kjokyo, ga kjwozirwa wlëmi yötso. Wlënomi ga pjây tek iröng, ga roy sömi bor kong, tja jek ba poshrëk bako wlo» le.

⁹ Kuya lok ga toe. Ga dbala ĩna weno pjang li jek pjang

ba bäm go, ga slan äär pjang kjwozirwa sök li kopshko.

¹⁰ Dbala li ĩya lok ga beno löng wopjlúe.

¹¹ Eshko ga opzrëno jek lok u li roshko, ga kjwozirwa ĩna sök ba mekë María tjok. Eshko ga kjök tonu, ga kjwozirwa li poshrëra. E irgo ga dbur sho shöyïör, llëbo lö pjläbë tjwlö ara wleniyo, dwlo poshtikklo lö pjläbë, e shira, twara ba kong ba sëngglo.

¹² E irgo ga Sbö tjlë ba kong yoshko ga «Pjây jek pjlú shwo lëkong llëme» le. E kjışhko ga irbo shano oblë, ga to jek lok iröng obi ba kjokshko eni.

José töktong to jek Egipto kjokyo María, Jesús tjok

¹³ Domerga li briktong irgo ga Tjlapga parkaga kjok dogo so weno José kong kjlara yoshko, ga tjlë ba kong ga «Kjwozirwa li wlëya Pjlu Herodesdë, zröya wlo le. E kjışhko ga pja kojözung. Kjwozirwa, ba mekë, e sösu na dwayo. Pjây nom tök Egipto kjokyo. Pjây ber löng eshko, äär jong ĩlono lër bop kong guing» le.

¹⁴ E shkëyo ga José kojono, ga kjwozirwa, ba mekë, e söra to jek Egipto kjokyo.

¹⁵ Öötong beno löng eshko, Pjlu Herodes wolono guing. Shäryono eni, tjlökwo lara Tjlapgarë ba tjlökwo laga kong dënashko li ber jläkoyo wlo. Tjlëno beno eni: «Bor

* 2:6 Miqueas 5.2. † 2:15 Oseas 11.1.

wa rokoror Egipto kjokyo dwayo.»†

Herodes nopga ichono kjwozirga zrök

16 Miydara Herodesdë ga jyäpwwara domerga tjwe dlo wen tēm shwo lëkong dwayo lirë ga iirkono ara anmoyō. Dbala weno pjang llonoshko lara domerga lirë ba kong kjīshko ga nopga ichara kjwozirga domerga lu pjloglo pjök ter lëkong löng Belén kjokyo li zrök uunkong, kjwozirga lu eni löng ba soshko li tjok bakoe.

17 Eni ga tjlökwo lara Sbö tjlökwo laga tek dënashko so Jeremiasdë li beno jlökoyo. Tjlëno beno eni:

18 «Ramá kjokyo ga ybö pjluk ara,

slar ara, kjloshtë ara.

E Raquel,

ba wapga wolono,

ga slar sök ba kjīshko,

wojekoba woyde llëme.»‡

José to jek Nazaret kjokyo iröng obi María, Jesús tjok, ber löng eshko wlo

19 Herodes wolonoshko ga Tjlapga parkaga kjok dogo so weno shäng kjlara José kong yoshko Egipto kjokyo,

20 tjlë ba kong ga «Nopga löng kjwozirwa zrök woydë kjupä li wolonoe. E kjīshko ga pja kojōzong. Kjwozirwa, ba mekë, e sös jek na dwayo. Pjäy nom jek Israel kjokyo iröng obi» le.

21 Eni ga José kojono, ga kjwozirwa, ba mekë, e söra to jek iröng Israel kjokyo.

22 Gueniyo kuya ga Arquelao parkë sök Judea so pjluvo, ba data Herodes shtoshko ga jek eshko ga bangkjre ara. Eni ga Sbö tjlë ba kong yoshko ga «Pjäy jek Judea kjokyo llëme» le. E kjīshko ga to jek Galilea kjokyo shara.

23 Öötong eshko ga jek löng Nazaret kjokyo, ber löng eshko wlo. Shäryono eni, tjlökwo lara Tjlapgarë ba tjlökwo lagaga kong dënashko li ber jlökoyo wlo. Tjlëno beno eni: «No pjluvo iche Sbörë tjwe li kowëba Nazaret so.»

3

Juan No Waga shäng kjok dogro no llëmshko

1-2 Lu to jek ara irgo ga domer weno shäng kjlara ko Juan No Waga. E jëk to shäng Judea kjok dogro no llëmshko, tjlë oba kong ga «Sbö ber no pjluvo wlo li, e dbaryo äätoe. E kjīshko ga llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lozī, ga rayozīa» le.

3 Kjibokwo tara Sbö tjlökwo laga tek dënashko so Isaíasdë. Tjlëno beno eni:

«Kjok dogro no llëmshko ga ëbo tjlë shäng dbo go ga
“Irbo poshäryozī Tjlapga tjwe li kong.

Shäryozī ber beke.»*

Ëbo tjlë shäng dbo go lara li, e Juan layde.

4 Eshkoshko ga Juan doyyë shwong sek öng jëkklo sok kësbang zok go, dop pjrikklo shäryak öng kwota go bakoe.

† 2:18 Jeremias 31.15. * 3:3 Isaías 40.3.

Ba dli beno sekwa, or kjloshko so dyo bakoe.

⁵ Jerusalén sogpa, Judea sogpa, Jordán diyo kjokyo sogpa, e shrono löng träk llëm ba kuk.

⁶ Eshko ga kjone kjone, llëbo owa shäryara li le oba uunkong bokshto. E irgo ga we Juandë jer Jordán diyo roshko.

⁷ Eshko ga nopga tjeng kkring pjök ko fariseoga, saduceoga. İya Juandë ga tjwe löng ba shwoy we wlo ga tjlä ba kong ga «İPjäy so dgur kjoyoe! İNopga owa shdüzlöng dbaryo dörölishko ga pjäy där laga ërë bomi kongdo?

⁸ Pjäy jëk pjlo beke. Miydëba e go ga llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe loromi, ga rayoromi jlökoyo.

⁹ Lër bomi kong ga akkwo ëre ëmdë shärye Sbörë ber Abraham tjëyoga ga pjluë. E kjishko ga “Tjawa Abraham tjëyoga kjishko ga tjawa shdüya Sbörë llëme” lëmi llëme.

¹⁰ “Zër e” le Sbörë shäng. Kjor botjyë pjlu llëm wleniyo tjeng kës li ze jek tas, dbuya iök roy, suya wlo.

¹¹ »Ëye, llëbo owa shärye löng li, e owa jlöe lara, ga raryara ga wër shäng di goshko. Gueniyo ga no tjwe bor irgo kjlara. Bek wlo ga tja ba drepkwota sök wlo llëm, e tjwlö ara bor kjinmo anmoyö

kjishko.† Era, pjäy we iök go, ga pjäy go Sbö Sëya iche tjwe ber kësbang bomi tjok.

¹² Tjwe kjwle tjok, dwla pjloyong wlo wleni. Dwla pokeshko ga dwla bo töya ber tjeng ba bapkwö roy. Gueniyo ba kasho lira suya iök roy. İök li pjë jong ri ri İyado, sjer llëme» le.

Jesús wara Juandë

¹³ Jesús opshino jek Galilea kjokyo dwayo, öötong shäng Jordán diyo, Juan shängshko, we wlo.

¹⁴ Gueniyo we woydë Juandë llëme. Tjlä ba kong ga «Pja tek shäng bor shwoy, pja wër wlo lep, gueniyo tja waga pjarë dey» le.

¹⁵ Kuya ga tjlä ba kong ga «İos ber eni guing. Shäryëy jüni, woyde Sbörë eni kjishko» le.

Kuya ga «jölö» le.

¹⁶ Eni ga Jesús wara jer di roshko. Wara pjir ga Jesús opshik tëm shäng di roy dwayoshko ga kjok dogo roshwino beno oojong erä. Ga İya Jesüsdë ga Sbö Sëya to ter kjok dogo dwayo so dunggwö kjoyo, ga opyono sök ba go.

¹⁷ Eshko ga ybö kuraba kjok dogo dwayo, tjlä ga «Bor wa li kjwe. Kjwe woydër ara. Tja wopjlu ba tjok» le.

4

Jesús tjläna Ärë, llëbo shärye owa wlo le

† 3:11 Eshko dbaryo ga parkagaga tjwlek löng pjir wleniyo, ba sogoga drepkwota dora ba kong, e ba pak kjishko. Eni ga llëye le Juandë ga e «Tja tjwlö äär ber Jesús parkaga tjwlek shäng pjir wleniyo ëmdë llëme» loklo.

1 E irgo ga Jesús söra Sbö Sëyarë jek öötong shäng kjok dogro no llëmshko, tjliya Äre wlo.

2 Eshko ga iono llëm Sbö kong dbargwo sak pkëng (40), shkë dbae. E irgo ga pjli jonge.

3 Eni ga Ä jek äär shäng Jesús tjlik, llëbo shärye owa wlo le. Tjlë ba kong ga «Pja Sbö Wa jlökoyo ga akkwo tjeng ëre posgos ber pjlung shosho suk pjir, uëp wlo» le.

4 Kuya ga tjlä ba kong ga «Sbö tjlökwö tak pjang eni:

»“No mär dli goshko dö llëme.

Mär tjlökwö le Sbörë li go bakoe”»* le.

5 E irgo ga söra Äre jek öötong shäng kjok zrek ko Jerusalén, Sbö u kësbang jong lishko. Eshko ga söra jem, öötong shäng Sbö u dbo go,

6 ga tjlä ba kong ga «Sbö tjlökwö tak pjang eni:

»“Ba parkagaga kjok dogo so iche Sbörë bop dë, pja shaya ba orkwö go, pja dre pjë akkwo go llëm wlo.”†

E kjishko ga pja Sbö Wa jlökoyo ga pja optos jer na dwayo» le.

7 Kuya ga tjlä ba kong ga «Sbö tjlökwö tak pjang eni bakoe:

»“Tjlapga, bop Sbö li tjliy llëme”‡ le.

8 E irgo ga söra Äre jem öötong shäng dlup jong kjókshko dbo go, ga kjok kjwang jikong kjrina kjrina

li pina ba kong uunkong, wolësowa iya wlo.

9 Eshko ga tjlä ba kong ga «Pja kjök tok, tja poshrëp wleni ga kjok uunkong ëre twër ber bop kong» le.

10 Kuya ga tjlä ba kong ga «Sbö tjlökwö tak pjang eni:

»“Tjlapga, bop Sbö li poshrëmirë döe. E kolomirë döe.”§

E kjishko ga Ä, pja opkjös na dwayo» le.

11 Eni ga Ä opkjono ey dwayo ga toe. Eshko ga Sbö parka-gaga kjok dogo so shrono lok Jesús kjimtë.

Jesús ba pak soyono

12 Juan bängzaraba shäng no shdüzlong uyo roshko li roy kuya Jesúsde ga to jek Galilea kjokyo iröng obi.

13 Gueniyo beno sök Nazaret kjokyo llëme. To jek Capernaúm kjokyo, ga beno sök eshko shara. Capernaúm kjokyo, e ber buk di bäng buk kësbang, shkung, so dlung kjoyo li sor go, Zabolón tjëyoga, Neftalí tjëyoga dëna löngshko.

14 Shäryono eni, tjlökwö lara ba tjlökwö laga tek dënashko so Isaíasde li ber jlökoyo wlo. Tjlëno beno eni:

15 «Zabolón tjëyoga, Neftalí tjëyoga, e kjokyo ber buk Jordán diyo kjwo kalëkong, di bäng buk kësbang, shkung, so dlung kjoyo ko Galilea li kjako,

* 4:4 Deuteronomio 8.3. † 4:6 Salmo 91.11-12. ‡ 4:7 Deuteronomio 6.16.

§ 4:10 Deuteronomio 6.13.

nopga judío llēm wleniyo
lōngshko.

16 Kjok eshko sopga jek
lōng kjok ro sī roshko
wopro ga

iök shjiy ĩna lok kēsbang
kjawara.

“Nopga li wolono tjeng pjire”
laraba,

gueniyo iök shjiy weno
ba kong kjwara,

dlo wen tēm pjang kjok
shrōngto wleni.”*»

17 Eshko jek lēkong ga Jesús
beno shäng tjlē oba kong ga
«Sbö ber no pjłuyo wlo ĩ, e
dbaryo dōrōe. E kjishko ga
llēbo owa shāryēmi lōng ĩ, e
owa jlōe lozī, ga rayozīa» le.

*Nopga mā shaga kjrara
Jesúsde doglo pkēng (4)*

18 Domer shäng kjlara
ko Simón, e kowēba Pedro
bakoe. Domer shäng kjlara
obi ko Andrés, e Simón lēng.
Epga mā shaga. Pjlara ga
lōng ba kjla mā shakklo dbuk
Galilea di bāng buk kēsbang
shkung, so dlung kjoyo ĩ
roshko. Eshko ga Jesús jek
shäng diksor go, ga ĩya ga
domerga li bē lōnge.

19 Eshko ga tjlē ba kong ga
«Pjāy tek bor tjok, pjāy pin
wlo. Pjāy to lōng mā shak
ame. Pjāy iēr to ber lōng no
tōng bor kong shara» le.

20 Kuya lok ga ba kjla ra-
yara jekdo, ga to jek ba tjok.

21 Jek kēgo sit ga domerga
lōng do pjök ko Santiago,
Juan. E data Zebedeo. Epga
lōng ba kjla mā shakklo
bāngyē kjoyong roshko ba data

tjok. Ga Jesús jek shäng eshko
ga domerga do pjök ĩ ĩna, ga
rokara jek ba tjok, opping ba
tjok wlo.

22 Kuya lok ga ba data ra-
yara jekdo, beno sök ba kjoy-
ong roshko, ga to jek lok Jesús
tjok.

*Jesús oba pino, swlopga
poptono trāk llēme*

23 Eshko ga Jesús jek to
shäng Galilea kjokyo kjok
kjawang jīkong. Kjok kjrina
kjrina ga oba pīya judioga syō
uyo lok kjwobi ĩ roshko. Sbö
ber no pjłuyo sorē ĩ roy pjłú
le oba kong, ga oba swlo llē
ara, llayo boyo bang ara, e
popte.

24 Eni ga Jesús roy
shdōktong Siria kjokyo kjok
kjawang jīkong, ga swlopga
sökoba tjwe ba kong, no swlo
llērba pogo tjok, no poglo
llē bang ara, no goshko Ä
sēyaga, no wopjir ä wleniyo,
no dre kuga llēm wleniyo, ga
poptara uunkong.

25 Galilea sopga, Decápolis
sopga, Jerusalén sopga, Judea
sopga, Jordán diyo kjok ber
buk dlo wen tēm shwo lēkong
li sopga, e to jek lok ba tjok
ara.

5

*Jesús tjlēno oba kong dıup
go*

1 ĩya Jesúsde ga nopga ara
ga poyono sök dıup go. Eshko
ga ba oppinggaga tek shrono
lōng ba zlong ga

2 pina. Tjlē ba kong ga

* 4:16 Isaías 9.1-2.

Ilëye shäryëy, shji ber wopjlú wlo

3 «Eye songe le, llëye pjlú twe
Sbö kong wlo drete le
ga

era ber wopjlú,
Sbö ber ba pjluyo kjïshko.

4 Eye slar ëë ga

era ber wopjlú,
wojeya Sbörë kjïshko.

5 Eye wotöy ga

era ber wopjlú,
llono ga kjok uunkong
twe Sbörë ba kong, ber
baïya wlo kjïshko.

6 Eye, llëye woyde Sbörë li
shärye woydë ara, no
pjlí ara li dli uë woydë
wleni, no wodogro li di
ië woydë wleni bako ga

era ber wopjlú,
kjimte Sbörë ba shäryë
kjïshko.

7 Eye, oblë songe le ÿyado ga

era ber wopjlú,
songe le Sbörë bako
kjïshko.

8 Eye Sbö woydë jlökoyo ba
pjlúshko, le kjamo go
dö llëm ga

era ber wopjlú,
llono ga Sbö ÿya kjïshko.

9 Eye oba wlëpyotkë, ber löng
wopjlú ëng tjok wlo ga
era ber wopjlú,

kowe Sbörë ba wa
kjïshko.

10 Eye shdungoba, llëye
woyde Sbörë li shärye
kjïshko ga

era ber wopjlú,
Sbö ber ba pjluyo kjïshko.

11 »Pjäy wlongoba, pjäy
shdungoba, pjäy jyöyotkëba

bor kjïshkoshko ga pjäy ber
wopjlúe.

12 Eshkoshko ga pjäy woydë
llëme. Pjäy ber wopjlú dey.
Pjäy äär kjok dogoshko ga
pjäy potjwlën ara. Dënashko
ga Sbö tjlökwo lagaga shdun-
aba eni bakoe.

Dlungna, iök shjiy

13 »Pjäy so dlungna kjoyo,
nopga löng kjok ëre kjing go
kong. Gueniyo dlungna pjlë
ameshko ga iëy ber pjlë ba
shtoy iröng obi ga äe. Eshko
ga llëno ame. Dbuy ber tjeng
irbo bang, shglëkoba wlo.

14 »Pjäy so iök shjiy kjoyo,
nopga löng kjok ëre kjing go
kong. U lok dlup dbo go jney
ga äe.

15 Iök shjiy borkey, jney
llëbo dorko wlo llëme. Iëy
jong kjökshko dey, kãã të
shjiy nopga löng ushko kjlobi
li kong.

16 Pjäy ber löng iök shjiy
wleni. Pjäy jëk löng bëy oba
bokshto, llëye shäryëmi li
ïkoba wlo, bomi Data sök kjok
dogo li poshrëkoba wlo.

*Kjok llgwekklo tara
Moisésdë*

17 »Tja shrono shäng kjok
llgwekklo tara Moisésdë li
kjaga lëmi llëme. Tja shrono
shäng llëye lara Sbö tjlökwo
lagaga tek dënashko sorë li
kjaga lëmi llëm bakoe. E eni
llëme. Tja shrono shäng llëye
lak jlökoyo li, e llë loklo lë
bomi kong, miydëmi wlo.

18 Lër bomi kong jlökoyo ga
kjopkwo, kjok ëre pjité llëm
obishko ga tjlökwo tak lok
kjok llgwekklo li jer kjwara

llëm, shäryono uunkong guing, tjlökwö chirawayo ëmdë eni bakoe.

¹⁹ »Eni ga ëye kjok llgwekklo tara Moisésdë li kjë kjrina, ba chirawayo ëmdë, ga oblë pïya eni bako ga Sbö sök no pjluyo iyado lishko ga tjwlö sira li e lëba eshko. Gueniyo ëye omkolë, ga oblë pïya ba kolë bako ga Sbö sök no pjluyo iyado lishko ga tjwlö ara li e lëba eshko.

²⁰ ¡Tja kuzia! Woyde ga llëye woyde Sbörë li shäryëmi pjlú, fariseoga kjinmo, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go kjinmo bakoe. Shäryëmi eni llëm ga pjäy äär ber löng Sbö sök no pjluyo iyado lishko llëme.

Iir

²¹ »“Shji no zrök llëme. Ëye no zröno ga e shdungko” laraba tjlapgaga tek dënashko so kong eni. Tjlökwö ëre kuromi tjän.

²² Gueniyo lër bomi kong ga ëye iirkono ba kjlara kong* ga e shdungko. Ëye “Pja makrae” lono ba kjlara kong ga sökoba Judío Kajok llgwegaga Këskësyö kong, shdüya wlo. Ëye ba kjlara äyoshtono ga e jek shäng irbo äär jong iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li go.

²³ »E kjïshko ga pjäy jek äär öng sho sukklo Sbö sëngglo tjokshko ga woyoshrëmi ga bomi kjlara shäng iirkë bomi tjok wleni ga

²⁴ Sbö sëngglo li rayëmi ber sök eshko, pjäy nom ba llgwek bomi kjlara tjok, pjäy ber wopjlú ëng tjok wlo. Pjir ga pjäy jek iröng Sbö sëngglo söromi li twë ga pjlúe.

²⁵ »Pjäy sökoba no llgwegaga shwoy lëbashko ga pjäy lan bomi söga li tjok bäm goshko, pjäy ie ber tjeng tjlapga wloshko llëm wlo. Shäryëmi eni llëm ga pjäy twe tjlapga lirë ba parkagaga kong, pjäy shdüya wlo, ga pjäy ie ber löng no shdüzlong uyo roshko.

²⁶ Lër bomi kong jllökoyo ga pjäy opshik eshko dwayo llëm, äär jong dburwa kjöme lara bomi kong li potjwlënomi pjir guing.

Shji pë oma boy oblë tjok llëme

²⁷ »“Shji pë oma boy oblë tjok llëme” laraba kuromi eni tjän.

²⁸ Gueniyo lër bomi kong ga ëye walë oblë ik, wotjlik ba pjlúshko ba woydë dö wleni ga llëbo owa shäryara, pono ba tjok wleni.

²⁹ »Bomi bokkwo, pjäy iche llëbo owa shäryë wleni ga shimi pjus, dbumi pjola, e bomi bokkwo pjlúyo ëmdë. Bomi doyo, e dbuya jer uunkong iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko llëm wlo ga shäryëmi eni dey.

³⁰ Bomi orkwo, pjäy iche llëbo owa shäryë wleni ga zëmi tas, dbumi pjola, e bomi orkwo pjlúyo ëmdë. Bomi

* **5:22** Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlä ga «Gueniyo lër bomi kong ga ëye iirkono ba kjlara kong llë kjïshko llëm ga e shdungko.»

doyo, e jer uunkong iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko llëm wlo ga shäryëmi eni dey.

Shji ëng rayë

31 »“Ë pogo ba boy rayono ga ëng rayono kjibokwoyo twe ba kong dey” laraba kuromi eni bakoe.

32 Gueniyo lër bomi kong ga domer ba boy rayono, pono domer oblë tjok kjÿ llëm ga ba boy orkwosmok oblë tjok wleni ga owa li ber ba go, gueniyo ba go dö llëme. Owa li ber ba rayaga li go, e ber ba lanma kjlara obi li go bakoe.

Shji tjlä ëng tjok jlökoyo

33 »“Tjläkwo loromi jlökoyo Tjlapga ko go li shäryozï eni ÿyado” laraba bi tjlapgaga tek dënashko so kong eni bakoe.

34 Gueniyo lër bomi kong ga pjäy tjlä jlökoyo Tjlapga ko go llëme. Pjäy tjlä jlökoyo kjok dogo so ko goshko llëm, kjok dogo, e Sbö pjluy sökklo wleni kjishko.

35 Pjäy tjlä jlökoyo kjok ëre so ko go llëm bako, kjok ëre, e ba kjupkwo shto wleni kjishko. Pjäy tjlä jlökoyo Jerusalén kjokyo kjishko llëm bako, e no pjluyo kësbang li† kjokyo kjishko.

36 Pjäy tjlä jlökoyo bomi kägä kjishko llëm, bomi käkzong, e iëmi ber sï, llëm ga pjlublún pjlara llëm kjishko.

37 Pjäy lan ëng tjokshko ga “Ëng” lëmi, “Llëme” lëmi. Pjäy lan ber ëng tjok eni döe.

Tjläkwo lëmi oblë obi ga e laga Ärë.

Shji tjwlä shik ëng kong

38 »“Ëye oblë bokkwo shino kjwara ga e bokkwo shikko kjwara bakoe. Ëye oblë orkwo zono tas kjwara ga e orkwo zako tas kjwara bakoe” laraba kuromi eni.

39 Gueniyo lër bomi kong ga ëye llëbo owa shäryono bomi kong ga wëyë, kar llëbo owa shäryëy ba kong llëme. Pjäy kwomso këllë shpora oblërë ga mlëkong twëmi ba kong, shpoya wlo bakoe.

40 Pjäy rote oblërë tjlapgaga kjok ilgwega wleniyo kong, bomi shwong ter lëkong li döya wlo le ga bomi shwong kop lëkong li twëmi ba kong bakoe.

41 Ëngkjwaga, pjäy iche ba llëbo sök dbo go äär wop kjöme le bomi kong ga äär jong eshko ga sömi ba kong eni pjlara obi.

42 Ë pogo tjwe bomi shwoy llëbo rokë ga twëmi ba kong. No tjwe llëbo poskwong bomi kong ga “Llëme” lëy ba kong llëm bakoe.

Bi moskwoga woydëy dey

43 »“Bi kjlara, e woydako, ga bi moskwo, e woydako llëme” laraba kuromi eni bakoe.

44 Gueniyo lër bomi kong ga bomi moskwoga woydozï ara. Pjäy syöshtos Sbö kong, bomi shdunggaga kjishko.

45 Enira pjäy jëk bomi Data sök kjok dogo li wapga wleni. Dlo shäryara li ie të nopga

† 5:35 *No pjluyo kësbang* le li, e *Sbö* loklo.

pjlo bek kong, nopga owa kong bakoe. Shunyo iche shrë nopga jëk bëy li kjing go, nopga jëk owa li kjing go bakoe.

⁴⁶ ¿Bomi woydagaga woydomirë dö wleni ga pjây potjwlëkklo llë lëmiro? ¿Pjây tjlë ga nopga dbur tōngga Roma so kong, e owa, gueniyo epga omshäryë e kjoyo llëmdo?

⁴⁷ ¿“Miga” lëmi bomi pjeyoga kong erö wleni ga llë shäryomirëro? Nopga Sbö miydë llëm wleniyo omshäryë eni bakoe.

⁴⁸ Bomi Data sök kjok dogo li, e pjlo bek, dir llëme. Pjây ber löng pjlo bek, dir llëm, baïya dik bakoe.

6

Llëbo twëy nopga song wleniyo kong sorë

¹ »Pjây llëbo pjlu shäryëshko ga shäryëmi ikoba wlo llëme. Llëm ga pjây potjwlëya bomi Data sök kjok dogo lirë llëme.

² »E kjëshko ga nopga song wleniyo kjimtoromishko ga roy shdömi ë kong llëme. Nopga Sbö tjlökwö söga jlökoyö le, gueniyo wotjlik owa ba pjlushko li omshäryë eni judiöga syö uyo roshko, irbo pjlobi bäng goshko, opposhrek e go wlo. Lër bomi kong jlökoyö ga potjwlëkklo tjok tjän.

³⁻⁴ »Gueniyo pjâyda nopga song wleniyo kjimtëshko ga shäryëmi lütshko, miydaga erë llëm wlo. Enira pjây

potjwlëngga ber bomi Data sök bomi ik lütshko lirë.

Shji syöshtë Sbö kong sorë

⁵ »Pjây syöshtë Sbö kongshko ga pjây ber löng nopga Sbö tjlökwö söga jlökoyö le, gueniyo wotjlik owa ba pjlushko li dik llëme. Epga syöshtë löng kojong nopga arashko, judiöga syö uyo roy, irbo pjlobi bäng goshko, ikoba wlo. Lër bomi kong jlökoyö ga potjwlëkklo tjok tjän.

⁶ »Gueniyo pjâyda syöshtëshko ga pjây opzrek jek kjër roshko, ga kjër bängzami tuke. Pjây syöshtë bomi data kong lütshko. Enira pjây potjwlëngga ber bomi Data sök bomi ik lütshko lirë.

⁷ »Pjây syöshtëshko ga tjlökwö lëmi jek ba bokjing obi llëme. Nopga Sbö miydë llëm wleniyo omshäryë eni. Tjlökwö le ara kjëshko ga kuya Sbörëro le.

⁸ Pjây opshäryë baïya dik llëm, llëbo rokomirë llëm obishko ga llëye woydëmi li miydara bomi Datarë pjir tjän kjëshko.

⁹ »Pjây syöshtë Sbö kong eni.

»“Data, pja sök kjok dogo, bop ko, e ber kësbang, dboye.

¹⁰ Pja tjwe ber sök borwa pjluoyö wlo.

Kjok dogo ga llëye woydëp sorë ga shäryë eni iyado.

Ichos ga shäryë kjok ëre kjing go eni bakoe.

¹¹ Dli woydërwa li twos borwa kong, eeri wlo.

12 Llëbo shäryara oblërë borwa kong owa li iororwa beno tjlwõ llëm sorë ga owa pjang borwa go li l'ös ber dret eni bakoe.

13 Tjawa iëp ber löng borwa tjlizlong lishko llëme.

Tjawa dös Ä wloshko dwayo.”*

14 »Llëbo shäryara oblërë bomi kong owa li ioromi beno tjlwõ llëm ga owa pjang bomi go li löya bomi Data sök kjok dogo lirë ber dret eni bakoe.

15 Gueniyo llëbo shäryara oblërë bomi kong owa li ioromi beno tjlwõ llëm wleni llëm ga owa pjang bomi go li löya bomi Datarë llëm bakoe.

Shji ië llëm Sbö kong dbaryoshko ga shäryëy sorë

16 »Pjäy ië llëm Sbö kongshko ga pjäy ber löng nopga Sbö tjlökwo söga jlökoyo le, gueniyo wotjlik owa ba pjlúshko li dik llëme. Epga opyë löng bokkwo woydë, ikoba wlo. Lër bomi kong jlökoyo ga potjwlëkklo tjok tjan.

17 »Gueniyo pjäyda ië llëm Sbö kongshko ga pjäy bokkwo shkwë, pjäy poshäryë yotso,

18 pjäy löng ië llëm li miydëba llëm wlo. Miydaga ber bomi Datarë eröe. Enira pjäy potjwlëngga ber bomi Data sök bomi ik lütshko lirë.

Shji llëbo tóng kjok dogo

19 »Pjäy parkë bomi kong om go, llëbo tjlwõ ara tömi kjok ëre kjing go wlo llëme. Llëye tömi jushko li ue ba sëyarë dret, srer dret, lüyotkëba bomi shjiryö dret bakoe.

20 Pjäy parkë ber löng Sbö kong dey, llëbo tjlwõ ara li ber bomi kong kjok dogo wlo. Eshko ga llëbo li ue ba sëyarë llëm, srer llëm, lüyotkëba llëm bakoe.

21 Bomi llëbo tjlwõ ara li tóng tjeng kjone ga pjäy wotjlik eshko bakoe.

Iök shjiy bi doyo kong

22 »Iök shjiy igömi wëllë bomi bokkwo go. Bomi bokkwo pjlú wleni ga bomi doyo uunkong iök shjiy tjok wleni.

23 Gueniyo bomi bokkwo owa wleni ga bomi doyo uunkong kjok ro sï wleni. Eni ga pjäy kjok igö llëm ga pjäy löng kjok ro yet erä.

Sbö, dbur

24 »Ëye parkë pjlú do pjök kong ga äe. Shärye eni wleni ga kjlara woyde, kjlara woyde llëme. Ber pjlú kjlara tjok, ber owa kjlara tjok. Pjäy wo pjang dbur go iyado wleni ga pjäy parkë Sbö kong ga äe.

Shji woydë llëbo kjïy llëme

25 »Lër bomi kong ga shji woydë llëme. Shji woydë dli kjïy llëm, di kjïy llëm, shwong kjïy llëm bakoe. Pjäy löng së, e tjlwõ ara, bomi dli kjinmo.

* 6:13 Tek dëdashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlë ga «Tjawa dös Ä wloshko dwayo. Pja nopga uunkong pjluyo. Pja dbo ara. Pja dbo kälä ara iyado. Ber eni.»

Bomi doyo, e tjwlō ara, bomi shwong kjinmo.

²⁶ Sēnwa dbuk to löng sorē ĩža. Dwla dgue llēm, bo kjre llēm, jneya ba jnekklo uyo roy llēm bakoe. Gueniyo sēya bomi Data sök kjok dogo lirē. ĩGa pjāyda tjwlō ara, sēnwa kjinmo!

²⁷ »ĳPjāy woydē ara ga llēye shimi e goro? Bomi lu iēmi om go dbar kjwara obi ga äe.

²⁸ ĳPjāy woydē bomi shwong kjīshko ega? Nana kjloshko so ĩža. Parkē llēm, shwong sek llēm bakoe.

²⁹ Eni ēmdē ga löng wolēsowa ĩyado. Lēr bomi kong ga Pjlu Salomón llēbo ara anmoyō. Gueniyo doyono wolēsowa, öötong nana kjloshko so ĩ dik llēme.

³⁰ Kjlo sho llē doye Sbörē eni, eeri ga lok pjlú, bong ga sukoba gueniyo. ĳPjāy doye e kjinmo anmoyō llēmdo? ĳPjāy mär Sbō go jlōkoyo llēm ega?

³¹ »E kjīshko ga pjāy woydē llēme. “ĳLlēye uēy? ĳLlēye iēy? ĳShji doyē llē go?”, e lēmi llēme.

³² Llēbo tjeng kēs ēre kjīshko ga nopga Sbō miydē llēm wleniyo woydē arae. Gueniyo pjāyda Data sök kjlara kjok dogo. Llēye woydēmi dö li miyde sök pjir tjān.

³³ Sbō ber bomi pjluyo sorē li woyotjlīmi ara, llēbo oblē oblē kjinmo. Tjlōkwo lara li shāryozi eni. Shāryēmi löng eni ga llēbo oblē woydēmi kēs li ber bomi kong bakoe.

³⁴ »Pjāy woydē llēye wen

bong li kjīshko llēme. E woyotjlīmi bong jā ga pjlúe. Dbar kjwara kjwara ga llēbo wen bomi kong owa ara.

7

«No *oblē llēbo owa shāryono*» lēy ē kong llēme

¹ »“No oblē llēbo owa shāryono” lēy ē kong llēm, pjāy llēbo owa shāryono le Sbörē llēm wlo.

² Oblē woyotjlīmi sorē ga pjāy woyotjlīya Sbörē eni bakoe. Shāryēmi oblē kong sorē ga shārye Sbörē bomi kong eni bakoe.

³ »Bomi kjlara bok bāng kjor pjluyo ĩmi kjēr. E wopro ga bomi bok roshko kjorkwang buk kjwangna li ĩgōmi llēme. ĳShāryēmi eni egaro?

⁴ ĳPjāy bok roshko kjorkwang buk kjwangnashko ga “Kjor pjluyo buk bop bok bāng kjwe shir bop kong” lēmi bomi kjlara kong sorēro?

⁵ ĳPjāy Sbō tjlōkwo söga jlōkoyo lēmi, gueniyo pjāy wotjlīk owa bomi pjlúshko! Kjorkwang buk bomi bok roshko li shizī bām go. Enira kjor pjluyo buk bomi kjlara bok bāng li ĩgōmi wēlē, shimi ba kong wlo.

⁶ »Llēbo Sbō ĩ li twēmi ba wloyoga kong llēm, e so shjiti kjloshko so sēmirē wleni. Eni ga tek workwē bomi kjing go ĩrōng obi, ga pjāy ue. Bomi obrikkwo tjwlō ara wleniyo dbumi köchi kong llēme. Eni ga sho shglēya bomi shjiryō drete.

Llēbo rokēy, llēbo wlēy, «U bāng bāng dözi bor kong» lēy

⁷ »Llëbo rokozĩ Sbö kong, ga twe bomi kong. Llëbo wlëzĩ, ga wlëmi. “U bäng bäng dözĩ bor kong” lozĩ, ga där bomi kong.

⁸ Eye llëbo rokë ga e kjre. Eye llëbo wlëk ga e wlëya. Eye “U bäng bäng dözĩ bor kong” lë ga e där ba kong.

⁹ »¿Data kjone dey ga kong dli roke ba warëshko ga kong apkwo twaydero?

¹⁰ ¿Ga kong mā rokesko ga kong dgur twaydero?

¹¹ Eni ga pjây nopga owa ëmdë ga pjây wotjlik llëbo pjlu twë bomi wapga kong. Eni wleni ga bomi Data sök kjok dogo li kong llëbo rokëmishko ga pjây kong llëbo twe pjlu anmoyö.

¹² »Eni ga pjây llëbo shäryos oblë kong, woydëmi ga shärye lok bomi kong sorë ga eni. Pjây omshäryë enira kjok llgwekklo tara Moisésdë li, tjlokwo lara Sbö tjlokwo lagaga tek dënashko sorë li, e shäryëmi löng uunkong.

Kjër bäng bam chira

¹³ »Pjây opzrëk jek kjër bäng bam chira li go. Irbo jek jong äär nopga shdüya ber tjeng iyado shtoyoshko li, e kjang llëm, kjëryo u bäng bam ee bakoe. Nopga jëk ara e go.

¹⁴ Gueniyo irbo jek jong äär shji ber löng së iyado Sbö tjok shtoyoshko li, e kjang, kjëryo u bäng bam chira bakoe. Nopga jëk e go kjlobö döe.

No miydëy ba bo go

¹⁵ »No kjone kjone to löng tjlä ga “Tja Sbö tjlokwo laga”

le, gueniyo ichaga Sbörë llëme. Tek löng bomi shwoy öng wlëp ushko so wleni, miga pjây shaywa, ue wlo le, shjiti kjloshko so dik.

¹⁶ Kjillgwo bo kjrëy shkë sho doyo go llëme. KJOR bo kjrëy shklik doyo go llëm bakoe. Eni ga llëye shärye nopga lirë goshko ga epga sorë miydëmi wëläe.

¹⁷ KJOR doyo pjlu ga ba bo, e pjluë. KJOR doyo owa ga ba bo, e owa.

¹⁸ KJOR bo owa wlëy kjor doyo pjlu goshko llëme. KJOR bo pjlu wlëy kjor doyo owa go llëm bakoe.

¹⁹ KJOR lok bo owa kjlobi li köy, suy wlo.

²⁰ Eni ga Sbö tjlokwo lagaga kjok ëre so li miydëmi ba bo go.

²¹ »Oba ara tjlä bor kong ga “Pja bor Tjlapga jlökoyo” le. Gueniyo epga kjone kjone äär ber löng Sbö sök no pjluo iyado lishko llëme. Eye bor Data sök kjok dogo li kolë ga äär ber ba nopga eröe.

²² No llgwezlong dbaryoshko ga oba ara tjlä bor kong ga “Pja borwa Tjlapga jlökoyo. Bop tjlokwo lororwa ara. Bop ko go ga Ä sëyaga tjeng oba goshko li ichororwa toe. Bop ko go ga llëbo iydëba llëm wleniyo shäryororwa ara” le.

²³ Gueniyo eshko ga tja tjlä ba kong ga “Pjây bor nopga llëme. Pjây nopga owa erä. Pjây opkjos bor shwoy ëre dwayo” lër ba kong eni.

24-25 »Ëye, tja tjlökwo kuya, ga llëye loror li shärye ga e so domer u ywaga kjlara kjoyoe. U shäryarashko ga shwleyo pjlona rong, ga ak iara ba so bäng pjribrie. Shäryara pjir ga shunyo shrono, di to jer, pjluk shrono träk llëm, pjono u li goshko ga to wito llëm, ba shwleyo pjong lok rong, ak roshko kjishko.

26-27 »Gueniyo ëye, tja tjlökwo kuya, ga llëye loror li shärye llëm ga e so domer u ywaga oblë kjoyoe. U shäryarashko ga shwleyo pjlona uriso, rong llëme. Shäryara pjir ga shunyo shrono, di to jer, pjluk shrono träk llëm, pjono u li goshko ga skwara pjir, söra dirë drete» le.

28 Tjlëno pjir ga nopga uunkong löng li beno löng yëy le erä, pina sorë li kjishko.

29 Tjlökwo lara jlökoyo, dbo ara go, le no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë go lirë dik llëme.

8

Domer poglo go swlo ara, sho an do jikong wleniyo pop-tara Jesúsde kjlara

¹ E irgo ga Jesús oplono jer dlup dwayoshko, ga nopga to jer ara ba tjok.

² Eshko ga domer shrono shäng Jesús shwoy. Domer li poglo go swlo ara, sho an do jikong. Öotong shäng Jesús zlong bäng ga kjök tona ba boksho, tjlë ba kong ga «Tjlapga, tja poptëp woynë ga tja poptëp ga pjlúe» le.

³ Kuya ga porwara ba orkwo go, ga tjlë ba kong ga «Pja poptër woynë. Pja ber pjlú shara» le. Jekdo eshko ga domer li poptono, beno pjlúe.

⁴ Eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «Tja kuzong. Pja poptoror lëp ë kong llëme. Pja nom opping syöshtaga Sbö kong nopga kjishko li kong, pja iya wlo eröe. Sbö sëngglo lara Moisésdë li söp, twëp ba kong, pja poptono miydëba wlo» le.

Ëngkjwaga kägäyo parkaga poptara Jesúsde kjlara

⁵ E irgo ga Jesús opzrëno jek öotong shäng Capernaüm kjokyo. Domer Roma so shäng kjlara eshko, e ëngkjwagaga ara kägäyo. E tek shrono shäng Jesús zlong bäng ga tjlë ba kong ga

⁶ «Tjlapga, bor parkaga buk swlo ara bor ushko. Dre kuga llëm, doyo bang ara» le.

⁷ Kuya ga tjlë ba kong ga «Enira tja jek ba poptë» le.

⁸ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, tja llëno llëm, tjwlö llëm, pja opzrëk tek bor u roshko wlo. Bor parkaga poptë lëp erö ga poptë dani.

⁹ Tja kägäyo tjok. Llëye le bor kong li shäryër eni iyado. Tja ëngkjwagaga ara kägäyo. Llëye lër ba kong li shärye lok eni iyado bakoe. «Pja nomo» lër kjlara kong ga toe. «Pja tegö» lër kjlara kong ga teke. Bor parkaga tjwlëk shäng pjir wleniyo ichër llëbo shäryë ga shärye eni» le.

¹⁰ Kuya ga beno shäng yëy le erä, ga tjlë nopga jëk löng

ba tjok li kong ga «Lër bomi kong jlökoyo ga domer ëre mär bor go jlökoyo, Israel tjëyoga uunkong kjinmo.

11 Lër bomi kong ga nopga judío llëm wleniyo tjwe ara llaw pogo dwayo, äär löng ië Abraham, Isaac, Jacob tjok, Sbö sök no pjluyo ïyado lishko.

12 Judíogara, epga uunkong äär löng eshko wlo. Gueniyo kjone kjone dbuya ber tjeng kjoko, kjok ro sï roshko, ber tjeng slar eshko, kowo uë, llëbo bang ara ba kong kjishko» le.

13 Eshko ga tjlë ëngkjwaga kägäyo li kong ga «Pja nom bop ushko. Woyotjlinop sorë ga shäryoror bop kong eni» le, ga ba parkaga li poptono jekdo eshko.

Pedro ëm poptara Jesúsde

14 E irgo ga Jesús jek öötong shäng Pedro ushko ga ba ëm wlëna buk ba bukklo kjing go, kjlirkono buk träk llëme.

15 Eshko ga ba orkwo porwara, ga kjlik li zenoe. Eni ga walë li kojono, ga dli shäryono ba kong.

Swlopga poptara Jesúsde ara

16 Jek kjok ro zar ga nopga goshko Ä sëyaga söraba ara Jesús kong. Ga Jesús tjlëno ba kong dö ga Ä sëyaga li to lok ba go dwayo. Swlopga löng kjlobi li poptara bakoe.

17 Shäryono eni, tjlökwo lara Tjlapgarë ba tjlökwo laga tek dëdashko so Isaías kong li ber jlökoyo wlo. Tjlëno beno eni:

«Shji döra bi swlo tjeng kës li dbo dorko dwayo.»*

Shji jëk Jesús tjok ga soyo buke

18 E irgo ga ïya Jesúsde ga oba tjwe tön ara shäng lishko ga ba oppinggaga ichara dipzë jek di bäng buk kësbang li kjwo kalëkong.

19 Eshko ga no pingga kjok llgwekklo tara Moisésde go li tek shäng ba zlong bäng kjlara ga tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, woydër ga pja jek kjone ga tja jek bop tjok eshko» le.

20 Kuya ga tjlë ba kong ga «Shjiti kjloshko so, e pë klung bäng. Sënwa, e pë ba usho roy. Gueniyo no to ter kjok dogo dwayo ërera wosh-tozlong shtoyo drete» le.

21 E irgo ga Jesús oppingga kjlara tjlë ba kong ga «Tjlapga, tja ichos jek bor data ushko sira. Bor data wolono, jnenor sakshko pjir ga tja tekdo iröng bop tjok» le.

22 Kuya ga tjlë ba kong ga «Pja tek bor tjok, pja pin wlo dey. Shinmoga ber tjeng ëng jnek wëyë» le.

Pjluk, di bäng buk kësbang, e ichara Jesúsde

23 E irgo ga Jesús opyono kjong roshko ba oppinggaga tjok, ga toe.

24 E irgo ga pjluk tjwe jong träk llëm, dbo ara di bäng buk kësbang li kjing go. Di iöya ara, ga kjong li pir sek seke. Gueniyo Jesús bë buk pëe.

* 8:17 Isaías 53.4.

25 Eni ga ba oppinggaga jek lōng ba wolleng, ga tjlē ba kong ga «iTjlapga, tjawa kjimtozong, tjawa shten llēm wlo!» le.

26 Kuya ga tjlē ba kong ga «¿Bangkjreḿi ega? Pjāy lōng mär bor go jlōkoyo llēme» le. E irgo ga kojono, ga pjluk, di iōya, e wlonā, ga beno tjeng tjekso.

27 Eni ga epga beno lōng yēy le erā. Ga tjlē lok ēng kong ga «¿Domer kjwe ēro? Īzīā. Tjlēno pjluk, di iōya li kong ga kole pjluē» le.

Domerga do pjök goshko Ä sēyaga

28 Jesús, ba oppinggaga, e dipzono jek öötong lōng di bāng buk kēsbang li kjwo kalēkong, Gadara kjokyo. Eshko ga domerga goshko Ä sēyaga lōng do pjök. Epga iir āya kjloshko so wleni. E kjishko ga ēye jēk irbo e go llēme. Eshko ga domerga li opshino tek sakshko dwayo, tjwe lōng Jesús zlong bāng ga

29 tjlē ba kong dbo go ga «Sbö Wa, ¿pja tek shāng borwa barwē ega? ¿Pja to tek ēreshko borwa shdung wlore? Borwa shdüzlong dbaryo li äätē llēm obi» le.

30 Epga lōng lishko soshko ga köchi tjeng trāk llēm, iē.

31 Eni ga Ä sēyaga li tjlē ba kong ga «Rokērwa bop kong sira ga tjawa ichēp domerga pjök ēre rayē wlo wleni ga tjawa ichos jek köchi tjeng kjwe go» le.

32 Kuya ga tjlē ba kong ga «Pjāy nomo» le. Ga Ä sēyaga li opkjono to lok domerga li go dwayo, jek lok köchi li go shara. Wop eni llēm ga köchi tjeng li zrono jer ri ri dlup poglo go, optono lok jer uunkong di bāng buk kēsbang li roshko, ga shteno lok dret eshko.

33 Eni ga köchi dagaga tjeng li töktong jek ey dwayo, ga öötong lōng nopga lōngshko ga llēye ĩna domerga goshko Ä sēyaga tjok li roy lara nopga kong pjire.

34 Eni ga nopga lōng eshko li opshino jek lok uunkong, ga öötong lōng Jesús shāng lishko ga tjlē ba kong ga «Rokērwa bop kong sira ga pja opshis kjok ēreshko dwayo» le.

9

Domer dre kuga llēm wleniyo poptara Jesúsde kjlara

1 E irgo ga Jesús opyono kjoyong roshko, ga dipzono jek ba kjokshko irōng obi.

2 Eshko ga domer buk töshko kjlara, dre kuga llēm wleniyo, ga söra nopga oblērē lok poglo roshko Jesús zlong bāng. Īya Jesúsde ga swlo sögaga li mär ba go ga tjlē swlo buk töshko li kong ga «Pja wosong llēme. Owa pjang bop go li lōnor beno drete» le.

3 No pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésde li go lōng eshko kjlōbö. Kuya lok ga wotjlik ga «iDomer kjwe shāng Sbō läywē owa, ber tjwlō llēm wlo le!» le.

4 Wotjlik löng llë li miydara Jesúsdë pjir kuzong ga tjlä ba kong ga «¿Pjây wotjlik owa eni ega?

5 “Owa pjang bop go li lönor beno drete” loror ba kong. Gueniyo lönorde, de lönor llëm, e ïgömi llëme. Gueniyo ga “Pja kojözong. Pja jëkzong” loror ba kong ga poptororde, de poptoror llëm, era ïgömi wëlle.

6 Kjuk ëre kjing go ga no to ter kjok dogo dwayo ëre dbo ara, owa pjang nopga go li lön ber dret wlo ga pjlúe. Miydëmi wlo ga llëbo shäryër e» le. Eni ga tjlä swlo buk töshko li kong ga «Pja kojözong. Bop bukklo kjwe kjros, ga pja nom bop ushko» le.

7 Kuya ga kojono, ga to jek ba ushko.

8 İya löng eshko lirë ga beno löng yëy le erä, ga Sbö poshrëra, dbo twara domer kong eni kjishko.

Mateo rokara Jesúsdë

9 E irgo ga Jesús opshino to ey dwayo. Jek jëk shängshko ga domer sök kjlara eshko ko Mateo, e dbur töngga Roma so kong. E sök ba pak lishko. İya Jesúsdë ga tjlä ba kong ga «Pja tek bor tjok, pja pin wlo» le. Kuya ga kojono, ga to jek ba tjok.

10 E irgo ga Jesús jek öötong sök ië Mateo tjok ba ushko,* ba oppinggaga tjok. Ga nopga

* **9:10** Grecia so tjläkwo ëre llë loklo miydëy yötso llëme. E **Jesús jek öötong sök ië Mateo tjok Jesús ushko** loklo, llëm ga **Jesús jek öötong sök ië Mateo tjok Mateo ushko** loklo. Ë ushko miydëy yötso llëme. † **9:13** Oseas 6.6. ‡ **9:15** **Domer orkwosmok wlo** le li, e **Jesús** loklo. § **9:15** **Nopga mak löng eshko** le li, e **Jesús oppinggaga** loklo.

dbur töngga Roma so kong öötong löng ië ba tjok eshko, nopga owa wleniyo oblë öötong löng ië ba tjok eshko bakoe.

11 İya fariseogarë ga tjlä Jesús oppinggaga löng li kong ga «¿Bomi pingga kjwe ië nopga owa wleniyo tjok kjweni ega?» le.

12 Kuya Jesúsdë ga tjlä ba kong lok ga «Nopga löng pjlú, swlo llëm ga e dwlomnega woydë llëme. Swlopgara dwlomnega woydë.

13 Pjây to opping Sbö tjläkwo go. Tjläno beno eni: “Woydër ga oblë songe lëmi. E tjwlo ara, öng zrömi, sho sumi, pjë dret bor poshrëkklo li kjinmo.”† Eni ga tja shrono shäng kjok ëreshko, nopga pjlo bek rokaga llëm, nopga owa rokaga eröe» le.

Jesús lano shji ië llëm Sbö kong dbaryo kjishko

14 Dbar kjwara ga Juan oppinggaga tek shrono löng Jesús shwoy ga tjlä ba kong ga «Tjawa ië llëm Sbö kong dbar kop ara. Fariseoga omshäryë eni bakoe. ¿Bop oppinggagara omshäryë eni llëm ega?»

15 «Orkwosmozlong dbaryoshko ga domer orkwosmok wlo li‡ shäng ba tjok obishko ga nopga mak löng eshko li§ woydë llëme. Gueniyo domer

li söraba ba shjiryoshko ga epga ië llëm eshko jã.

16 »Shwong këguë* bängyëy shwong likyo tja glën† go llëme. Shäryoroy eni kjwe ga shwong likyo tja glën li, shwong këguë li, e sreya, dwler jek këgong.

17 »Kjillgwo bo dyo dbo ara tja glën‡ tyëy ba bapkwö këguë shäryak öng kwota go§ roshko llëme. Shäryoroy eni kjwe ga bapkwö li böptur. Eni ga kjillgwo bo dyo li ber llëno ame, ba bapkwö li ber eni bakoe. Eni kuzong ga kjillgwo bo dyo dbo ara tja glën tyëy wlo ga woyde bapkwö tja glën, pjöyïkong ber tjeng pjú wlo» le ba kong.

Kjoglo kjlara wolono buk, walë kjlara swlo ara

18 Jesús shäng tjlä wopro ga judío ichaga tjwe shäng kjlara ba zlong bäng, ga kjök tonö, tjlä ba kong ga «Bor wa walë wolono buk eeri jã. Gueniyo pja jek orkwö ië ba kjing go ga woshre iröng obi» le.

19 Kuya ga kojono, ga to jek ba tjök, ba oppinggaga jek ba tjök bakoe.

20 Löng li tjrëko walë shäng kjlara swlo ara lu pjloglo sak kjwara kjingsho pjök (12) tjän. Ba dbar İya İyado, poptë llëme. Eshko ga tek shrono shäng Jesús zlong bäng ba

kokso shwo lëkong, ga ba shwong worbo porwara.

21 Wotjlik ga «Ba shwong worbo porwër dö ga tja poptë» le.

22 İya Jesúsde iröng ga walë bë shäng. Eshko ga tjlä ba kong ga «Pja wosong llëme. Pja mär bor go kuzong ga pja poptonoe» le. Ga walë li poptono jekdo eshko.

23 E irgo ga Jesús öötong shäng judío ichaga li ushko ga İya ga nopga dbonmo bakwaga poshäryë löng ba shinmo jnek wlo, ga nopga slar wopjluk jong träk llëme.

24 Eshko ga tjlä löng li kong ga «Pjäy opshis na dwayo. Kjoglo, e wolono llëme. Buk pë erä» le. Kuya lok ga Jesús joywe lok jong erä.

25 Gueniyo ga epga ichara opshik pjire. E irgo ga opzreño jek öötong shäng kjoglo buk lishko, shara ba orkwö go, ga kojono.

26 Llëbo shäryono eshko li roy shdöktong kjök eshko kjwang jikong.

Domerga kjök İgö llëm wleniyo poptara Jesúsde do pjök

27 Jesús opshino jek shäng ey dwayo ga domerga löng do pjök kjök İgö llëm wleniyo. Öö le jek löng ba irgo, tjlä ba kong ga «David tjëyo, tjawa songe lozong» le.

* 9:16 Shwong këguë le li, e tjlökwö twara Sbörë Israel tjëyoga kong jlökoyö dëdashko li loklo. † 9:16 Shwong likyo tja glën le li, e tjlökwö twara Sbörë jlökoyö tja glën Jesús kjïshko li loklo. ‡ 9:17 Kjillgwo bo dyo dbo ara tja glën le li, e tjlökwö twara Sbörë jlökoyö tja glën Jesús kjïshko li loklo. § 9:17 Kjillgwo bo dyo dbo ara bapkwö këguë shäryak öng kwota go le li, e tjlökwö twara Sbörë Israel tjëyoga kong jlökoyö dëdashko li loklo.

²⁸ Ga Jesús jek öötong shäng ushko ga nopga kjok İgö llëm wleniyo li jek äär löng ba irgo. Eshko ga Jesús tjlë ba kong lok ga «¿Woyotjlïmi ga pjây bokkwo poptër ga pjlúe lëmire?»

«Ëng, Tjlapga» le lok ba kong.

²⁹ Eni ga ba bokkwo porwara Jesúsde, ga tjlë ba kong ga «Pjây mär bor go kuzong ga shäryë bomi kong eni» le.

³⁰ Bokkwo poptono pjir ga Jesús tjlë ba kong ga «Pjây poptoror lëmi ë kong llëme» le.

³¹ Gueniyo opshino jek lok ey dwayo, ga llëye shäryara Jesúsde ba kong li roy shdöra kjok eshko kjwang jikong.

Domer tjlë llëm poptara Jesúsde kjlara

³² Domerga li opshino pjir ga domer söraba tjwe shäng kjlara, tjlë llëm, goshko Ä säya kjlara.

³³ Eshko ga säya li ichara Jesúsde toe. E irgo ga domer li beno shäng tjlë. İya löng lirë ga beno löng yëy le erä. Ga tjlë ëng kong ga «İlëye İkdoy Israel kjokyo kjweni llëme» le.

³⁴ Gueniyo ga fariseoga löng eshko li tjlë ga «Ä säyaga iche to, dbo twara Ä säya kägäyorë ba kong li go» le.

Dwla bo ara

³⁵ Jesús to shäng oba ping kjok kjrina kjrina, judioga syö uyo roshko. Sbö ber no pjluyo sorë li roy pjlú le oba

kong. Oba swlo llë ara, llayo boyo bang ara, e poptara.

³⁶ İya ga nopga sjeno löng ara, dbo ame. E kjışhko ga songe le. Wotjlïk ga epga öng wlëp ushko so daga llëm wleni le.

³⁷ Eni ga tjlë ba oppinggaga kong ga «Dwla bo kjrëy wlo ga ara, gueniyo parkagaga kjlëbö döe.

³⁸ Eni ga rokozi dwla sogo li kong ga parkagaga wlëya obi, dwla bo ara li kjre wlo» le.

10

Jesús domerga kjrono doglo sak kjwara kjingsho pjök (12)

¹ Jesús, ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li rokara, ga kong dbo twara, Ä säyaga tjeng oba goshko li iche to wlo, swlo oblë oblë, llayo boyo bang ara, e popte wlo bakoe.

² Domerga kjrara parkë löng Sbö tjlökwo roy lagaga ba äska doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li ko lok eni:

Simón, e kowëba Pedro, e ba bäm İyo;

Andrés, e Simón lëng;

Santiago, e Zebedeo wa;

Juan, e Santiago kjlarayo;

³ Felipe;

Bartolomé;

Tomás;

Mateo, e parkono dbur tönnga Roma so kong;

Santiago, e Alfeo wa;

* **10:4 Cananitaga** le li, ba tjëyoga ba İya woyde lok ara, woyde ga iche nopga kjok shto oblë sorë ame, ga llëbo shäryara lok ara ber löng opichë om go wlo.

Lebeo, e kowëba Tadeo bakoe;

⁴ Simón, e cananita;* Judas Iscariote, e Jesús soynega.

Ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li poshduna Jesúsde

⁵ E irgo ga ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li ichara jek Sbö tjlökwo lë. Bäm goshko ga tjlëno ba kong ga «Pjây jek judíoga shwoy eröe. Pjây jek nopga judío llëm wleniyo shwoy llëme. Pjây jek opzrëk Samaria kjokyo llëm bakoe.

⁶ Pjây to Israel tjëyoga shwoy dey, epga, e öng wlëp ushko jeno löng wleni kjïshko.

⁷ Pjây nom Sbö ber no pjluyo wlo li, e dbaryo ääto li roy shdök.

⁸ Swlopga poptëmia. Shinmoga woshrëmia. Nopga poglo go swlo ara, sho an do jikong wleniyo poptëmia. Ä sëyaga tjeng oba goshko li ichëmi toe. Pjây kong dbo twak iguing kuzong ga oblë kjimtëmi iguing bakoe.

⁹ Dbur sho sömi bomi tjok llëme.

¹⁰ Shwong oblë sömi llëm, drepkwota oblë llëm, llëbo bapkwö llëm, kjorkung llëm bako, ëye parkë ga mär ba potjwlëkkïo ba pak äska li go kjïshko.

¹¹ »Pjây äär kjone pogo ga no wlëmi kjlara, miydëmi ga wotjlik bëy wleniyo, ga pjây ber löng ba ushko, äär jong pjây opshik kjok eshko dwayo guing.

¹² Pjây äär ushko ga «Pjây kjimte Sbörë» lëmi ba kong eni.

¹³ E irgo ga e beno bomi kong pjlú wleni ga kjimte Sbörë jlökoyo. Eni llëm wleni ga tjlökwo loromi pjlú li ber ba kong llëme.

¹⁴ Pjây öötong löng kjone ga pjây wlokjre llëm, pjây kuya llëm wleni ga pjây opshik kjok eshko dwayo ga bomi dre pjlungyo lözi ber tjeng eshko.

¹⁵ Lër bomi kong jlökoyo ga no ilgwezlong dbaryoshko ga kjok eshko sopga shdüya Sbörë ara, Sodoma sopga, Gomorra sopga, e kjinmo.

Shji shdungoba

¹⁶ »Tja kuzña. Pjây ichër jek löng öng wlëp ushko so jëk löng shjiti kjloshko so löngshko wleni. Eni kuzong ga pjây jek löng nopga kjok miydë ara wleni, gueniyo pjây ber löng wlëp bakoe.

¹⁷ Pjây sjëke. Pjây iëba ber tjeng tjlapgaga wloshko, pjây sökoba äär judíoga syö uyo roshko, pjây shpokoba no shpoklo go eshko wlo.

¹⁸ Bor kjïshko ga pjây sökoba äär tjeng no ichagaga boksho, pjlupga kësksë boksho bakoe. Eshko ga llëbo ïnoma, kuromi li roy lëmi ba kong, nopga judío llëm wleniyo kong bakoe.

¹⁹ Gueniyo ga pjây shakobashko ga pjây woydë llëm, «¿Lëye lër?» lëmi llëm, «¿Lër sorë?» lëmi llëm bakoe. Pjây tjlëshko ga tjlökwo twe Sbörë bomi kong, lëmi wlo. Pjây woydë llëm e kjïshko.

²⁰ Eshko ga pjây li tjlêkdo llême. Bomi Data Sëya li tjlêkdo bomi kjîshko.

²¹ »Nopga epenga dô ëng twë tjlapgaga kong, zröya lok wlo. Dataga, e ba wapga twë eni bakoe. Wapga iirkono ba data, ba mekë kong ga twe tjlapgaga kong, zröya wlo.

²² Pjây İywa nopga uunkongdë shjiktëng bor kjîshko. Gueniyo ga eye mär Sbö go aär jong ba dbo go ga era dâr ber shäng pjlu İyado.

²³ Pjây löngshko ga pjây shdungoba wleni ga pjây tøk kjok shto oblë. Gueniyo lër bomi kong jlökoyo ga pjây äätë Israel kjokyo uunkong llëm obishko ga no to ter kjok dogo dwayo ëre shrono tjän.

²⁴ »Oppinggaga tjwlö ara, ba pingga kjinmo llême. Parka-gaga tjwlëk löng pjir wleniyo tjwlö ara, ba sogo kjinmo llëm bakoe.

²⁵ Woyde oppingga lirë ga aär ber ba pingga dik erö dey. Woyde parkaga lirë ga aär ber ba sogo İ dik erö dey bakoe. Tja bomi kägäyo. ¿Tja ga kowëba Beelzebú† ga era pjäye?

Nopga bangkjrëy llême

²⁶ »Llëbo shäryak lütshko kës li wen wëleshko. Llëbo jnek tjeng kës li wlëkoba pjire. E kjîshko ga nopga bangkjrëy llême.

²⁷ Tjlökwo lër bomi kong shkëshko li, e lëmi oba kong kjok shjiyshko. Tjlökwo lër bomi kong lütshko li, e lëmi

oba uunkong kong kjone pogo.

²⁸ Nopga bangkjrëmi llême. Bomi doyo zröya lok ga pjlu, gueniyo bomi sëyara zröya lok ga äe. Bomi sëya, bomi doyo, e zröga, dbuga iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko ga pjlu li, e bangkjromirë dey.

²⁹ »¿Sënwa kjwo pjök, e soynek dburwa kjwara äska llëmdo? Eni ëmdë ga sënwa li iche bomi Datarë lon töshko, enira lon. Gueniyo iche llëm ga lon kjwara llême.

³⁰⁻³¹ Pjâyda tjwlö ara, sënwa ara kjinmo. Bomi käkzong pjlobi li shtara Sbörë pjir tjän. E kjîshko ga llëye bangkjrëmi llême.

Shji lan oba tjok Jesús kjîshko

³² »Pjây tjlëno oba kong ga pjây löng bor tjok loromi wleni ga bomi kjîshko ga tja tjlë bor Data sök kjok dogo li kong ga pjây löng bor tjok lër eni bakoe.

³³ Gueniyo pjây tjlëno oba kong ga pjây löng bor tjok llême loromi wleni ga tja tjlë bor Data li kong ga pjây löng bor tjok llême lër eni bakoe.

Shji moskwoga ara

³⁴ »Tja shrono shäng nopga ichë ber löng wlëp ëng tjok wlo lëmi llême. Tja shrono shäng nopga ichë ëngkjwë wlo, ber löng wlëp ëng tjok wlo llême.

³⁵ Tja shrono shäng wapga domerga ichë ëngkjwë ba dataga tjok, wapga walëga ichë ëngkjwë ba mekëga tjok,

† 10:25 Ä, e kowëba **Beelzebú** bakoe.

pjlajdoga ichë ëngkjwë ba ëmga tjok.

³⁶ Eni ga bomi pjeyoga löng bomi ushko li ber löng bomi moskwoga.

³⁷ »Ëye, ba data, ba mekë, ba wapga, e woyde ara, bor kjinmo wleni ga ber bor oppingga ga äe.

³⁸ Woyde ga llëye shäryëba ba kong bor kjishko llë pogoshko li, e zrökoba pjang kjlös go ëmdë ga e ba kong ga llëye llëme le. Eni llëm ga e ber bor oppingga ga ä bakoe.

³⁹ Ëye beno shäng bor tjok llëm, e zrökoba llëme le wleni ga äär kjok dogo llëme. Gueniyo ga ëye jëk bor tjok jlökoyo, e zröraba bor kjishko ëmdë ga era ber sök së iyado Sbö tjok.

Bi potjwlëkklo

⁴⁰ »Ëye, pjäy wlokrara ga tja wlokrara wleni. Ëye, tja wlokrara ga bor ichaga wlokrara wleni bakoe.

⁴¹ Ëye Sbö tjlökwo laga wlokrara, e Sbö tjlökwo laga kjishko ga Sbö tjlökwo laga li potjwlëkklo ber ba kong bakoe. Ëye no pjlo bek wleniyo wlokrara, e pjlo bek kjishko ga no pjlo bek li potjwlëkklo ber ba kong bakoe.

⁴² Ëye bor oppingga song ëre kjimtara, e bor oppingga kjishko ga sëna di zeng erö ëmdë ga lër bomi kong jlökoyo ga potjwlëkklo tjok tjän» le.

11

Juan No Waga

¹ Jesús, ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li poshduna pjir ga to jek lok eshko dwayo, jongya kjok shto oblë oblë, oba ping wlo.

² Eshkoshko ga Juan shdung shäng no shdüzlöng uyo roshko. Ga Cristo roy kuya ga ba oppinggaga ichara pjök mya,

³ llëbo kjakrokë Jesús kong. Öötong löng Jesús shängshko ga tjlä lok ba kong ga «¿No pjluyo iche le Sbörë koshërwa löng li pjare, de oblë koshorwarë?»

⁴ «Llëye kuromi, ñnomi li to lëmi Juan kong.

⁵ Nopga kjok igö llëm wleniyo kjok ñnoe. Nopga jëk llëm wleniyo jëktonge. Nopga poglo go swlo ara, sho an do jikong wleniyo poptonoe. Nopga kjok kugö llëm wleniyo kjok kunoe. Shinmoga woshrono iröng obi. Nopga song wleniyo kong Sbö tjlökwo roy pjlú lak ba kong.

⁶ Ëye mär bor go, ga tja raye llëm ga era ber sök wopjlúe» le ba kong.

⁷ Epga brikshko ga Jesús tjläno oba kong Juan kjishko. Tjlä ga «¿Pjäy jek löng kjok dogro no llëmshko, Juan ikshko ga pjäy äätë eshko llëm obishko ga domer, e kjwe sorë loromi? ¿E sjro bakwara pjlukdë wleni loromire?»

⁸ ¿Eni llëm ga e kjwe sorë loromi? ¿E doyono shäng shwong wolësowa, tjwlo ara wleniyo go loromire?»

Miydëmi pjlu ga nopga eniyo löng pjlu ushko.

⁹ ¿Eni ga e kjwe sorë loromi? ¿E kjwe Sbö tjlökwo laga loromire? E jlöe. Ga e tjwlö ara, Sbö tjlökwo lagaga oblë kjinmo.

¹⁰ Sbö tjlökwo tak pjang li goshko ga Sbö tjlëno Juan kjishko. Tjlëno beno eni:

»“No ichër kjlara bop bäm go, bop royлага, irbo poshäryë bop kong wlo.”*

¹¹ »Lër bomi kong jlökoyo ga nopga uunkong kjok ëre kjing go äätë tjwlö ara, Juan No Waga kjinmo llëme. Eni gueniyo ga nopga löng Sbö sök no pjlyoyoshko kjlobi li tjwlö ara, Juan kjinmo.

¹² »Juan No Waga dbaryoshko tek lëkong ga nopga ara optwono Sbö kong, e ber ba pjlyuo wlo. Ga nopga owa engkjwë ara, Sbö ber no pjlyuo llëm wlo.

¹³ Juan tjwayde llëm obishko ga Sbö tjlökwo lagaga uunkong tjlëno ga llono ga Sbö, e ber no pjlyuo le. Kjok llgwekklo tara Moisésdë li tjlë eni bakoe.

¹⁴ Eye, tja tjlökwo kuya woydë li kong ga lër ga Sbö tjlökwo laga Elías tjwe iröng lara koshëmi löng li, e Juan.

¹⁵ Eye kwomgwo tjok ga woyde ga kuya yötso.

¹⁶ »Eerishko dbaryo sopga, ¿pjây so llë kjoyo lër bomi kong? Pjây so kjwozirga öö le löng eng kong llëbo

soynezlong shtoyoshko tjör kjoyoe. Tjlë lok ga

¹⁷ »“Tjawa dbonmo bakwono ga

bëyotkoromi llëme.

Tjawa tono tëkwo woydoklo ga

pjây slatong llëm bakoe” le lok eni.

¹⁸⁻¹⁹ »Lër ega lër bomi kong. Juan shrono shäng ga iono llëm Sbö kong dbar kop ara, ga kjillgwo bo dyo iono llëm bakoe. Eshko ga “Kjwe goshko Ä sëya kjlara” loromi. E irgo ga no to ter kjok dogo dwayo ëre shrono ga tja ië ara, tja kjillgwo bo dyo ië bakoe. Eni ga “Domer kjwe ië sïyo, nelötkë äe, jëk nopga owa wleniyo tjok, ië nopga dbur töngga Roma so kong li tjok bakoe” lëmi eni. Lër bomi kong ga pjây so kjwozirga löng li kjoyo e kjishko. Sbö kjok miydë li, e jlöe miydëba ba pak shäryara beno li go” le.

Kjok shto oblë oblë, ba tjlökwo kjrëba woydë llëm kjishko ga kjok eshko sopga wlona Jesúsde

²⁰ Llëbo ÿydëba llëm wleniyo shäryara Jesúsde kjok shto oblë oblë tjän, ga kjok eshko sopga, llëbo owa shärye löng li, e owa jlöe loromi llëm, ga rayara llëm bakoe. E kjishko ga e dbaryo ga epga wlona Jesúsde, tjlë ga

²¹ «¡Corazín sopga, Betsaida sopga, pjây song jlö, pjây shdungko! Llëbo ÿydëba llëm wleniyo shäryoror bomi kong li ñna Tiro sopga, Sidón

* 11:10 Malaquías 3.1.

sopgarë tek dënashko kjwe ga llëbo owa shärye löng li, e owa jlõe lara, ga rayara, ga shwong pjuna shtëgro së ä wleniyo, pjlung sho iara ba dlu kjing go, ba woowa li İya Sbörë wlo tjän.

²² Eni ga lër bomi kong ga no llgwezlong dbaryoshko ga pjäy shdüya Sbörë ara, Tiro sopga, Sidón sopga, e kjinmo.

²³ »Capernaúm sopga, ¿pjäy wotjlik ga pjäy söya Sbörë jem äär kjok dogo lëmiro? Eni llëme. Pjäy iche jer äär iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko. Llëbo İydëba llëm wleniyo shäryoror bomi kong li İna Sodoma sopgarë kjwe ga eeri ga ba tjëyoga löng eshko obi.

²⁴ Eni ga lër bomi kong ga no llgwezlong dbaryoshko ga pjäy shdüya Sbörë ara, Sodoma sopga kjinmo» le.

Shji woshtë sorë

²⁵ Eshko ga Jesús tjlë Sbö kong ga «Data, pja kjok dogo sopga, kjok ëre sopga, e Tjlapga. Llëye jnenop kjok miydagaga löng kong li pinop oba song, wotöy wleniyo kong. E kjishko ga pja poshrër ara.

²⁶ Shäryorop eni, woydrop eni kjishko» le.

²⁷ Eshko ga tjlë nopga kong ga «llëbo uunkong iara Data Sbörë beno tjeng bor wloshko. Sbö Wa ëre sorë, e miydaga ërë llëm, e miydaga bor Datarë eröe. Data Sbö, e sorë miydaga ërë llëm, e miydaga tjarë eröe. Gueniyo e sorë pin woydë ë kong ga pin.

²⁸ »Pjäy sjeno parkorbo, llëbo pjanbo ga pjäy tek bor shwoy uunkong, ga pjäy iër ber löng woshtë.

²⁹ Tja wlëp, wotöy kuzong ga pjäy kong pak twër li shäryozl, pjäy oppis bor go. Enira pjäy woshtë jlökoyo.

³⁰ Llëye pin bomi kong li, e kjang llëme. Llëye twër bomi kong pjami wlo li, e kwing llëm bakoe» le.

12

Woshtozlong dbaryo ga Jesús oppinggaga dwla bo kjrono

¹ Woshtozlong dbaryo kjwara ga Jesús jëk shäng dwla dgak buk li tjrëko. Eshko ga ba oppinggaga pjli ara kuzong ga dwla bo kjre löng, ue lok wlo.

² İya fariseogarë ga tjlë Jesús kong ga «İBop oppinggaga kjwe İzong! Löng llëbo shäryako woshtozlong dbaryoshko llëm li shäryë» le.

³ Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Dënashko ga David, ba york-agaga, e pjli lok arashko ga llëye shäryara tak pjang Sbö tjlökwo go li, e lomirë llëmdo?

⁴ David opzrëno jek shäng Sbö u roshko, ga pjlung shosho suk pji iak beno tjeng dboy Sbö kong li, e uaga syöshtagagarë erö ëmdë ga uara loke.

⁵ Kjok llgwekklo tara Moisésdë li tjlë ga woshtozlong dbaryoshko ga syöshtagaga parkë löng Sbö u roshko li, llëye owa shärye löng llëme. ¿E lomirë llëmdo?

⁶ Lër bomi kong ga ëreshko shäng kjlara tjwlō ara anmoyō, Sbō u kjinmo.

⁷ Sbō tjlōkwo tak pjang eni: “Woydër ga oblë songe lëmi. E tjwlō ara, öng zrömi, sho sumi, pjë dret bor poshrëkklo li kjinmo.”* Tjlōkwo ëre llë loklo miydëmi kjwe ga “Pja owa shäryono” lëmi oblë llëye owa shäryono llëm li kong llëme.

⁸ Woshtozlong dbaryo kägäyo li, no to ter kjok dogo dwayo ëre li e» le.

Woshtozlong dbaryoshko ga swlo poptara Jesúsdë kjlara

⁹ E irgo ga Jesús to ey dwayo, ga opzrëno jek judíoga syō uyo jong kjok eshko li roshko.

¹⁰ Domer shäng kjlara eshko orkwo kjwara slosloe. Fariseoga löng eshko kjlōbö, llëbo wlëya löng ara, Jesús rote e go wlo. Eni ga tjlë lok ba kong ga «¿Woshtozlong dbaryo ga no poptëy ga pjlúre?»

¹¹ «¿Bomi öng, e lono pjlëbgwo roshko woshtozlong dbaryoshko ga shimi llëmdo?

¹² No, e tjwlō ara, öng kjinmo anmoyō. Eni ga llëbo pjlú, e shäryëy woshtozlong dbaryoshko ga pjlúe» le ba kong.

¹³ Eshko ga Jesús tjlë domer li kong ga «Pja orkwo roshwizong» le. Kuya ga

orkwo roshwino, ga poptono beno pjlú, ba orkwo kar go dik.

¹⁴ Gueniyo ga fariseoga opshino jek lok ey dwayo, ga tjlë lok ëng kong ga «¿Jesús, e zröy sorë ga pjlú?» le.

Sbō parkaga

¹⁵ Wotjlik löng llë li miydara Jesúsdë pjire. Eni ga opshino to kjok eshko dwayo. Oba to jek ara ba tjok. Swlopga löng eshko li poptara uunkong,

¹⁶ ga tjlë ba kong lok ga «Tja ë lëmi ë kong llëme» le.

¹⁷ Shäryono eni, tjlōkwo lara ba tjlōkwo laga tek dënashko so Isaíasdë li ber jlōkoyo wlo. Tjlëno beno eni:

¹⁸ «Bor parkaga kjroror shäng ëre.

Kjwe woydër ara. Tja wopjlú ba tjok bakoe.

Bor Sëya iër ber ba go, ga kjok lgwer sorë li roy shdöya tjëyoga uunkong kong.

¹⁹ Kjwe ënglë kar kar ë tjok llëm, öö le kukoba irbo bäng llëm bakoe.

²⁰ Sjro shüktong tjeng li, e toya llëm,†

shwomzrëng pjë jer jong ba seto li, e sjëya llëm,‡ kjok lgwera beno bek pjir guing.

²¹ Llono ga tjëyoga uunkong ber löng ba koshe.»§

*Jesús, Beelzebú**

* 12:7 Oseas 6.6. † 12:20 Sjro shüktong tjeng li, e toya llëm le li, e domer li ber kjang, nopga dbo ara llëm li tjok llëme loklo. ‡ 12:20 Shwomzrëng pjë jer jong ba seto li, e sjëya llëm le li, e domer li ber wotöy, nopga mär ba go sira dö li tjok loklo. § 12:21 Isaías 41.1-4. * 12:21 Ä, e kowëba Beelzebú bakoe.

22 Eshko ga domer shäng kjlara kjok ïgö llëm, tjlä llëm, goshko Ä säya kjlara kjïshko. E söra ba Jesús shwoy, ga pop-tara beno shäng kjok ïgö pjlú, tjlä pjlú bakoe.

23 Nopga löng eshko li beno löng yëy le erä. Ga tjlä ëng kong ga «¿Ëre David tjëyo shrono shäng bi dögaro llëm?» le lok eni.

24 Kuya fariseogarë lok ga tjlä ëng kong ga «Ä säyaga iche to, dbo twara Ä säya kägäyo ko Beelzebürë ba kong li go» le.

25 Wotjlik löng llë li miydara Jesúsde pjir, ga tjlä ba kong ga «Pjlu llë, ba nopga ëngkjwë ëng tjok kar kar wleni ga e oppjik lok om go. Nopga tjeng kjok kjrinaso, nopga tjeng u kjwaraso, e ëngkjwë ëng tjok kar kar wleni ga e oppjik lok om go bakoe.

26 ¿Eni ga Ä, e ëngkjwë ba säyaga tjok wleni ga e pjir maling llëmdo?

27 Ä säyaga ichër opshik oba goshko dwayo, dbo twara Beelzebürë bor kong li go lëmi. ¿Eni ga bomi oppinggaga kong dbo twaga ërë, Ä säyaga iche lok wlo? E kjïshko ga epga omïk wëllë ga pjây diktong löng jlöe.

28 Ä säyaga ichër to, Sbö Säya dbo ara go. Miydëmi e go ga Sbö ber no pjluyo wlo li, e dbaryo shrono tjän.

29 »¿Domer sök kjlara dbo ara ba ushko wleni ga no jek

äär opzrëk lürkë ba u roshko sorëro? Woyde ga domer li shara, pjirira bäm go gu-ing. Enira ba llëbo lüyotke ga pjlúe.†

30 »Ëye shäng bor shwo lëkong llëm ga e shäng bor wloyo. Ëye no töng bor kong llëm ga e shäng ba shdöga.

31 E kjïshko ga lër bomi kong ga ëye llëbo owa shäryë, tjläkwö lë owa ga owa pjang ba go li löya Sbörë ber dret wlo ga pjlúe. Gueniyo ëye Sbö Säya läywë owa ga owa li löya ba kong llëme.

32 Ëye no to ter kjok dogo dwayo ëre läywë owa ga owa li löya ber dret wlo ga pjlúe. Gueniyo ëye Sbö Säya läywë owa ga owa li löya eerishko llëm, llonoshko llëm bakoe.

Kjor, e sorë miydëy ba bo go

33 »Kjor doyo pjlú ga ba bo, e pjlúe. Kjor doyo owa ga ba bo, e owa. Kjor, e sorë miydëy ba bo go.

34 ¡Pjây so dgur kjoyoe! ¿Pjây owa kjïshko ga pjây tjlä pjlú sorëro? Llëbo tjeng bomi pjlúshko lomirë bomi kjamo go.

35 No pjlú ga tjlä pjlú, wotjlik pjlú kjïshko. No owa ga tjlä owa, wotjlik owa kjïshko.

36 Lër bomi kong ga no llgwezlöng dbaryo ga no kjlobi li iche Sbörë ba dboryë, tjläkwö owa lono kjwobi li kjïshko.

† 12:29 **Domer dbo ara** le li, e Ä loklo. **Shrono shäng ba llëbo lüyotkë** le li, e **Jesús** loklo. Lara eni li, e Ä säyaga iche wlo ga woydara ga Ä zana guing loklo.

³⁷ Eshko ga pjây ie ber löng pjlú, llëm ga pjây ie ber löng shdungko, tjlökwo loromi li kjishko» le.

Jonás jyäglo

³⁸ Eshko ga fariseoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, e kjone kjone tjlë Jesús kong ga «Tjlapga no pingga, pja ichara Sbörë li jyäglo shäryos kjrina borwa kong, llëbo ÿydëba llëm wleniyo ïnwa wlo» le.

³⁹ Kuya ga tjlë ba kong ga «Eerishko dbaryo sopga, pjây owa. Pjây so domer ork-wosmok shäng pjir, gueniyo jëk shäng walë oblë tjok kjoyoe. Woydëmi ga llëbo jyäglo shäryër bomi kong, gueniyo shäryër llëm, Sbö tjlökwo laga Jonás, e jyäglo shäryotë bomi kong eröe.

⁴⁰ Dënashko ga e beno sök mã dlung roy so kësbang bö roshko dbargwo mya, shkë dba sorë ga no to ter kjok dogo dwayo ëre äär ber buk klung roshko dbargwo mya, shkë dba eni bakoe.

⁴¹ Nínive sopga, e Jonás tjlökwo kunoshko ga llëbo owa shärye löng li, e owa jlöe lara, ga rayarae. Ga ëreshko no shäng kjlara tjwlö ara, Jonás kjinmo. E kjishko ga eerishko dbaryo sopga, pjây llgweya Sbörëshko ga Nínive sopga kojong lok, ga tjlë ga «Kjwepga shdungko» le.

⁴² Sabá so pjluoyo walë tek pjola dwayo, Pjlu Salomón kjok miydë li kuya wlo. Ga ëreshko no shäng

kjlara tjwlö ara, Salomón kjinmo. E kjishko ga eerishko dbaryo sopga, pjây llgweya Sbörëshko ga walë li kojong, ga tjlë ga «Kjwepga shdungko» le.

⁴³ »Ä sëya pjang no goshko li toshko ga to shäng shto wlëk kjok dogro no llëmshko, woshtë wlo, gueniyo wlëya llëme.

⁴⁴ Eshko ga wotjlik ga «Tja to bor ushko iröng obi» le. Äär iröng ba ushko ga wlëya shäng rorë, pjlokjak pjir, poshäryak pjir wleni.

⁴⁵ Eni ga sëya oblë töya ba tjok doglo kjäk (7), owa ba kjinmo, ga uunkong li pjë jek äär ber tjeng no li go. Eni ga no li beno shäng owa anmoyö, shäng bäm go sorë li kjinmo. Eerishko dbaryo sopga, pjây owa, ga pjây ber löng domer ëre dik eni» le.

Jesús, ba mekë, ba lëmga

⁴⁶ Jesús sök tjlë oba tjeng ara li kong wopro ga ba mekë, ba lëmga, e shrono tjeng kjoko, lan ba tjok wlo.

⁴⁷ Eni ga rotaraba Jesús kong, tjlë ga «Bop mekë, bop lëmga, e shrono tjeng bop ïk kjoko» le.

⁴⁸ Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Bor mekë, e ë? ¿Bor lëmga, e ë?» le.

⁴⁹ Eni ga ba oppinggaga löng li pïya ba sakkwo go, ga tjlë ga «Bor mekë lër li kjwepga. Bor lëmga lër li kjwepga.

⁵⁰ Eye bor Data sök kjok dogo li kolë ga era bor mekë

wleni, bor lëng wleni, bor dor wleni» le.

13

Dwla sguingga

¹ E dbaryo ga Jesús opshino jek u li roshko dwayo, ga öötong sirkeno sök di bäng buk kësbang li sor go.

² Nopga shrono löng ara kjishko ga Jesús opyono kjoyong roshko, ga sirkeno sök eshko. Nopga li beno tjeng di bäng li kjako.

³ Eshko ga tjlëno ba kong ara llëbo jyäglo go, tjlë ga «Domer shäng kjlara dwla sguingga. Pjlara ga opshino to jek dwla sguing.

⁴ Sguñyashko ga kjone kjone lono tjeng irbo bäng, ga sënwa shrono, uara lok drete.

⁵ Kjone kjone lono tjeng ak ara tjrëko, klung sho ara llëmshko, ga weno maling, klung sho rong llëm kjishko.

⁶ Gueniyo slenggwo dret kjishko ga dlo wenoshko ga dwla li sura, beno dogroe.

⁷ Dwla kjrina obi, e lono tjeng shkō sho roshko, ga shkō sho li kunoshko ga dwla li llgwĩnae.

⁸ Dwla kjrina obi, e lono tjeng klung sho pjlú kjing go, ga kuno, botjyono pjlúe. Kjoneshko ga sok kjwara botjyono kjwo sak dbäw (100), kjoneshko ga botjyono kjwo sak tjer (60), kjoneshko ga botjyono kjwo sak mya (30).

⁹ Eye kwomgwo tjok ga woyde ga kuya yõtso» le.

Jesús tjlëno llëbo jyäglo go erä ega

¹⁰ E irgo ga ba oppinggaga tek shrono löng ba zlong bäng ga tjlë ba kong ga «¿Pja tjlë oba kong llëbo jyäglo go erä ega?»

¹¹ «Sbö ber no pjluyo sorë li roy miydaydëba llëm li pinaba bomi kong, gueniyo epga kong llëme.

¹² Eye llëbo tjok ga sëya jek obi, ber llëbo ara wlo. Eye llëye llëm ga llëye tjeng sirawa li döya ba shjiryō drete.*

¹³ Kuya löng ga llë loklo miyde lok llëme. İya löng ga llë İyde miyde lok llëm bakoe. Tja tjlë ba kong llëbo jyäglo go e kjishko.

¹⁴ Llëye lara Sbō tjlökwo laga tek dënashko so İsaíasdë li beno epga li kjishko. Tjlëno beno eni:

»“Kuya löng kjër ga llë loklo miyde lok llëm,

İya löng kjër ga llë İyde miyde lok llëm bakoe.

¹⁵ Nopga ère, llëye kuya woydë llëme.

Kwomgwo bäng bängzara lok tuke.

Bokkwo İlino lok tuk bakoe.

Shäryara eni,

llëye İya lok ba bokkwo go llëm wlo,

llëye kuya lok ba kwomgwo go llëm wlo,

opping lok sira llëm wlo,

* **13:12 Llëbo tjok** le li, e Sbō tjlökwo loklo. Eni ga eye Sbō tjlökwo kjrë ga kong tjlökwo twe Sbörë obi, gueniyo eye omkjrë llëm ga Sbō tjlökwo miyde tjan li döya ba shjiryō.

optwë ber bor kong llëm wlo,
wlo,
epga dör llëm wlo bakoe.”

16 »Gueniyo pjäyda kjok ïgö bomi bokkwo go, pjäy kjok kugö bomi kwomgwo go bakoe. E kjishko ga pjäy ber löng wopjlúe.

17 Lër bomi kong jlökoyo ga llëbo ïmi, kumi löng ëre tjwlo ara. Dënashko ga Sbö tjlökwo lagaga, nopga oblë pjlo bek wleniyo, e omïk woydë, omkuk woydë, gueniyo omïno llëm, omkuno llëm bakoe.

Dwla sguingga lanyo, e llë loklo lara Jesúsde

18 »Dwla sguingga lanyo, e llë loklo lër bomi kong. Kuzïa.

19 Ëye Sbö ber no pjlujo sorë li roy kuno, gueniyo llë loklo miyde llëm ga e so dwla lono irbo bäng li kjoyoe. Tjlökwo li dgak pjang ba pjlushko, gueniyo Ä tjwe eshko, ga döya ba shjiryo.

20 Dwla lono ak ara tjrëko li, e ëye tjlökwo li kuno, ga beno shäng wopjlú li loklo.

21 Gueniyo tjlökwo li äär ber ba pjlushko jlökoyo llëm kjishko ga llëye wen ba kong sirashko, shdungoba tjlökwo li kjishkoshko ga tjlökwo li raye, söya ame.

22 Dwla lono shkö sho roshko li, e ëye tjlökwo li kuno li loklo. Tjlökwo li kura, gueniyo llëbo tjeng kjok ëre kjing goshko li woyotjlïya ara, wo pjang dbur go bakoe. E kjishko ga tjlökwo li woyo ba kong ame, ga bo wen tjlökwo li kjishko llëme.

23 E ga dwla lono klung sho pjlu kjing go li, e ëye tjlökwo li kuno, ga llë loklo miyde pjlu li loklo. Eni ga e ber shäng so dwla botjy-ono pjlu kjoyoe. Kjoneshko ga sok kjwara botjyono kjwo sak dbäw (100), kjwo sak tjer (60), kjwo sak mya (30)» le ba kong.

Kjlo sho owa weno dwla pjlu tjrëko

24 Ga Jesús tjlëno ba kong llëbo jyäglo go obi, tjlë ga «¿Sbö ber no pjlujo sorë, e so llë kjoyo lër bomi kong? Domer shäng kjlara. Pjlara ga dwla pjlu wleniyo dgara ba kjok kjing go.

25 Gueniyo dwla dgaga li ponoshko ga ba moskwo shrono shäng kjlara dwla dgak buklishko. Kjlo sho owa dwlayo, e söra, dgara dwla buk pjlu li roshko, ga to ey dwayo.

26 Eni ga dwla pjlu li weno, botjyë kjwlëshko ga kjlo sho owa li weno ba tjrëko bakoe.

27 »Ïya dwla sogo li parka-gagarë ga öör lok ba rotë ba kägäyo kong, tjlë ga “Tjlapga, pja dwla dgonno bop kjok kjing go pjlu eröe. ¿Eni ga kjlo sho owa kjwe wen sorë?”

28 »“Söga, dgaga bi moskworë” le ba kong.

»Kuya lok ga tjlë ba kong ga “¿Kjlo sho owa kjwe shirware?”

29 »“Llëme. Kjlo sho owa kjwe skwëmishko ga dwla pjlu kjwe skwe tëm ba tjok äe.

30 Pjlu wlo ga iozï ber kun uunkong, äär jong bo

kjrozlong dbaryo. Eshko ga nopga ichër kjlo sho owa li zë bäm go, pjriya, ga ie tjeng dboshko, ber sukoba wlo. Shäryara lok eni pjir ga dwla pjlú li skoya, jneya tjeng dwla jnekklo uyo roshko” le ba kong» le.

Kjor dwlayo chirawa

³¹ Ga Jesús tjlëno ba kong llëbo jyäglo go obi, tjlë ga «Sbö ber no pjluyo sorë, e so kjor dwlayo chirawa ko *mostaza* dgoroy klung roy kjoyoe.

³² Dwlagwo ëre chirawa, dwlagwo oblë oblë dorko. Gueniyo kun kësbang, dwlagwo oblë oblë kjinmo. Eshko ga sënwa llë usho ywë ba kowo go» le.

Pjlung shosho uukklo

³³ Ga Jesús tjlëno ba kong, llëbo jyäglo go obi, tjlë ga «Sbö ber no pjluyo sorë, e so walë pjlung shosho llruno bayo gök kësbang tjung wleni kjwo sak kjwara (10)[†] ba uukklo tjok, ga ie ber buk uur wlo kjoyoe. Ba uukklo shdöktong pjlung shosho li kjwang jikong» le.

Jesús tjlëno llëbo jyäglo go

³⁴ Llëbo uunkong ëre lara Jesúsde nopga kong llëbo jyäglo go erä. Eni llëm ga llëye lara ba kong llëme.

³⁵ Shäryono eni, tjlökwo lara Sbö tjlökwo laga tek dënashko sorë li ber jlökoyo wlo. Tjlëno beno eni:

«Tja tjlë llëbo jyäglo go;

tjlökwo lër li, e iak Sbörë tjeng lütshko,
kjok ëre shäryara Sbörë tek lëkong.»[‡]

Kjlo sho owa weno dwla pjlú tjrëko lanyo, e llë loklo lara Jesúsde

³⁶ Jesús to ey dwayo ga opzrëno jek shäng u roshko. Eshko ga ba oppinggaga tek shrono löng ba zlong bäng ga tjlë ba kong ga «Kjlo sho owa weno dwla pjlú tjrëko lanyo, e llë loklo los borwa kong sira» le.

³⁷ Kuya ga tjlë ba kong ga «Dwla pjlú dgaga li, e no to ter kjok dogo dwayo ëre loklo.

³⁸ Dwla dgara kjokyo li, e kjok kjwang jikong loklo. Dwla pjlú li, e Sbö nopga loklo. Kjlo sho owa li, e Ä nopga loklo.

³⁹ Ba moskwo, kjlo sho owa dgaga li, e Ä loklo. Dwla bo kjrozlong dbaryo li, e kjok pjir dbaryo loklo. Ga dwla skogaga li, e Sbö parkagaga kjok dogo so loklo.

⁴⁰ »Kjlo sho owa li töya, dbuya iök roshko, suya wlo sorë ga kjok pjir dbaryoshko ga Ä nopga suya eni bakoe.

⁴¹ Eshkoshko ga nopga ber löng llëbo owa shäryë, nopga ber löng oblë ichë llëbo owa shäryë bakoe. Eshko ga bor parkagaga kjok dogo so ichër no to ter kjok dogo dwayo ërerë nopga owa li töng.

⁴² Ga dbuya lok iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko,

[†] 13:33 Gök kësbang *tjung wleni kjwo sak kjwara (10)*, e *bayo litro sak pjök (20) dik*. [‡] 13:35 Salmo 78.2.

ber tjeng slar eshko, kowo uë, llëbo bang ara ba kong kjÿy.

43 Ga nopga pjlo bek löng li ber löng kälä lletlet dlo wleni, ba Data sök lishko. Eye kwomgwo tjok ga woyde ga kuya yötso.

Llëbo tjwlö ara jnek buk

44 »Sbö ber no pjluyo sorë, e so llëbo tjwlö ara jnek buk kjok kjrina roshko kjoyo. Domer, llëbo tjwlö ara li wlëna buk eshko, ga jnena jek beno buk eshko obi. Eshko ga woowa llëme. Eni ga ba llëbo tjeng li soynena uunkong, ga kjok li tjwlëna beno ba kong.

Obrikkwo tjwlö ara

45 »Sbö ber no pjluyo sorë, e so domer llëbo tjwlëga, soynega to shäng obrikkwo tjwlö ara wlëk kjoyo bakoe.

46 Obrikkwo wlëna kjwara tjwlö ara wleniyoshko ga ba llëbo tjeng li soynena uunkong, ga obrikkwo li tjwlëna beno ba kong.

Kjla mã shakklo

47 »Sbö ber no pjluyo sorë, e so kjla mã shakklo kjoyo bakoe. Dbuya lok di roshkoshko ga mã shaya llërba pogo.

48 Kjla li dlinoshko ga shikoba tjeng pjöshko, ga mã pjlu wleniyo töngoba shing roshko, ga owa li dbukoba.

49 Eni ga kjok pjir dbaryoshko ga Sbö parka-gaga kjok dogo so tjwe lok nopga owa li kjë nopga pjlo bek tjeng lishko dwayo,

50 ga nopga owa li dbuya lok iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko, ber tjeng slar eshko, kowo uë, llëbo bang ara ba kong kjÿy» le.

Llëbo tjaqlën, llëbo këguë

51 Eshko ga Jesús tjlë ba kong lok ga «¿Tjlökwö lër shäng li llë loklo miydëmi löngde?»

«Eng, miydërwa» le lok ba kong.

52 Kuya ga tjlë ba kong ga «Eye no ping pjlu, Sbö ber no pjluyo sorë li kjÿshko ga e so domer u sogo kjoyoe. Llëbo jnek tjeng ara, llëbo tjaqlën, llëbo këguë bakoe. Ga llëbo li shiya, twe oba kong ga pjluë» le. §

Jesús shäng Nazaret kjokyo

53 Jesús tjlëno llëbo jyäglo go pjir ga to ey dwayo.

54 Jek öötong shäng ba kjokshko, tek chirawa ga kuno shäng lishko obi ga nopga pina ara judiöga syö uyo jong eshko li roshko. Kuya lok ga beno löng yëy le erä. Ga tjlë lok eng kong ga «¿Kjwe kjok miydë ara opping kjone? ¿Llëbo ÿydëba llëm wleniyo shärye sorë?»

55 ¿Domer kjwe u shäryaga li wa llëmdo? ¿Mekë Maria llëmdo? ¿Lëmgä Santiago, José, Simón, Judas llëmdo?»

56 ¿Dorga löng na bi tjok bako llëmdo? ¿Kjok miydë ara kjwe wlëya kjone?» le lok eng kong eni.

⁵⁷ Ga tjlökwo kjre lok woydë llëm, iirkono lok ara erä.

Eshko ga Jesús tjlë ba kong lok ga «Kjok kjone pogo ga Sbö tjlökwo laga, e iëba tjlwõ ara. Gueniyo ba kjok om go lishko, ba ushko ga iëba tjlwõ llëme» le.

⁵⁸ Kjok eshko sopga mär Jesús go llëm kuzong ga llëbo ÿdëba llëm wleniyo shäryara ara eshko llëme.

14

Juan No Waga zrörabae

¹ Dbar eshkoshko ga Pjlu Herodes* parkë sök Galilea so ichaga. Jesús roy kuya ga

² tjlë ba parkagaga kong ga «E Juan No Waga li woshrokdo. Llëbo ÿdëba llëm wleniyo shärye ga pjlu e kjishko» le.

³⁻⁴ Kjupäbäshko ga Juan tjlë Herodes kong ga «Herodías kjwe kjrëp ber bop boy wlo ga ä, e bop shjiy Felipe boy kjishko» le. E kjishko ga Juan shara, bängzara Herodesdë, shdüya wlo.

⁵ Zröya woydë, gueniyo «Juan, e Sbö tjlökwo laga» lëba, ga oba bangkjre ara. E kjishko ga zröra llëme.

⁶ Öötong Herodes shrëzlong dbaryoshko ga Herodías wa walë li bërkonno oba löng kjlobi li bokshto, ga Herodes beno sök wopjlu e kjishko.

⁷ E kjishko ga tjlëno ba kong jlökoyo ga llëye roke li twe ba kong.

⁸ Poshduna ba mekerë kjishko ga tjlë Herodes kong

ga «Woydër ga no ichëp Juan No Waga kägä zë, ga tek söp bor kong kjwlë roshko» le.

⁹ Kuya ga woydë jonge. Gueniyo tjlëno jlökoyo nopga mana löng li bokshto kuzong ga no ichara ba shärye ba kong.

¹⁰ Eni ga Juan kägä zara tas, no shdüzlong uyo roshko,

¹¹ ga söra, twara kjoglo li kong kjwlë roshko. Eshko ga kjrara, ga söra, twara ba mekë kong.

¹² E irgo ga Juan opping-gaga öör lok ba doyo kjrë, ga söra, jnena lok sakshko. E irgo ga öötong löng Jesús shänglishko ga roylara lok ba kong pjire.

Jesús nopga sëno doglo sak dbäw dbäw pjloglo shkëng (5,000)

¹³ Juan roy kuya Jesúsde ga opshino shäng lishko dwayo ga opyono kyyong roshko, ga to kjok shto oblë, ber sök tjoksa wlo. Gueniyo ga miydara kjok eshko sopgarë, ga to jek lok ara ba irgo pjö lëkong.

¹⁴ E irgo ga Jesús opshino kyyong roshko dwayoshko ga nopga ëng tönno träk llëm li ñna, ga songe le, ga swlopga söra lok tjeng eshko li poptara pjire.

¹⁵ Kjok ro zar kjwlë kuzong ga ba oppinggaga tjlë lok ba kong ga «Kjok sëng tjän. Kjok ëreshko llëye drete. Pjlu wlo ga nopga kjwe ichos to na dwayo, jek llëbo soynekoba

* **14:1 Pjlu Herodes**, e kowëba **Herodes Antipas** bakoe.

kjone lishko, dli tjlëk wlo» le.

¹⁶ Kuya ga tjlë ba kong ga «Brik lok llëm ga pjlúe. Sëzĩ pjãydë dey» le.

¹⁷ Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Ëreshko tjawa pjlung shosho suk pjir tjeng kjwo shkëng (5), mã tjeng do pjök erä» le.

¹⁸ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tek sözĩ bor kong» le.

¹⁹ Eni ga nopga tjeng kjlobi li ichara wlar uunkong töshko, shkwamsho kjing go. Pjir ga pjlung shosho suk pjir kjwo shkëng (5) li, mã do pjök li, e kjrara Jesúsdë, ga kjok dogo ñya jem drëng ga tjlë Sbõ kong ga «Tjawa kong dli tworop ère. Tjawa ber wopjlú bop tjok e kjishko» le. E irgo ga pjlung shosho suk pjir li tora, ga twara ba oppinggaga kong. Ga pjlorgara lok nopga löng kës li kong.

²⁰ Nopga uunkong iono beno löng bö tjung, wopjlúe. E irgo ga dli worbo tona ba oppinggagarë lok shing roshko, beno tjeng shing kjwo sak kwara kjingsho pjök (12), tjung tunje.

²¹ Domerga iono uunkong doglo sak dbäw dbäw pjloglo shkëng (5,000) dik. Walëga, kjwozirga, e shtak llëme.

Jesús jëktong di kjing go

²² E irgo ga Jesús ba oppinggaga ichono opyë kjoyong roshko, dipzë di bäng buk kësbang li kjwo kalëkong wlo. Nopga brik lok wopro ga Jesús beno shäng eshko.

²³ Brik tong pjir ga Jesús jem öötong shäng dlup go tjoksa, syöshtë Sbõ kong eshko wlo. Eni ga kjok ro zoktong shäng eshko tjoksa.

²⁴ Eshko ga kjoyong li jek öötong buk pjola tjän, ga jöya di iöya ararë, pjluk tek jong ba shwo lëkong kjishko.

²⁵ Kjok shränto ga Jesús jek jek shäng di li kjing go, ba oppinggaga löng li shwo lëkong.

²⁶ Ñya lok ga bangkjre lok ara, ga tjlë ëng kong ga «¡Kjwe äya jlöe!» le.

²⁷ Jekdo eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «¡Pjãy wokjange! ¡Tja li jekdo shäng! Llëye bangkjre mi llëme» le.

²⁸ Eni ga Pedro tjlë ba kong ga «Tjlapga, pja jlö ga tja ichos jek jek di kjing go, äär bop shwoy wlo» le.

²⁹ Kuya ga tjlë ba kong ga «Pja tegö» le.

Kuya Pedrorë ga opshino kjoyong roy dwayo, ga jëktong jek di kjing go, Jesús shwo lëkong.

³⁰ Eshko ga ñya ga pjluk tjwe jong dbo ara ga bangkjara, ga pir jer jong, ga tjlë ga «¡Tjlapga, tja kjimtozong!» le.

³¹ Eshko ga shara Jesúsdë jekdo ba orkwo go, ga tjlë ba kong ga «Pja mär bor go jlökoyo llëme. ¿Pja kjimter llëme lorop ega?» le.

³² E irgo ga opyono lok kjoyong li roshkoshko ga pjluk li beno tjëksöe.

³³ Eshko ga beno löng kjoyong roshko li, Jesús poshrëra, ga tjlë lok ba kong ga «Pja Sbõ Wa jlöe» le.

Swlopga poptara Jesúsde Genesaret kjokyo

³⁴ Dipzono lok di bäng buk kësbang li kjwo kalëkongshko ga öötong löng Genesaret kjokyo.

³⁵ Jesús miydara kjok eshko sopgarëshko ga roy shdöra lok kjok eshko kjwang jikong. Eni ga swlopga söra lok ba kong.

³⁶ tjlë ba kong ga «Swlopga kjwe ichos bop shwong worbo porwë sira döe» le. Ga porwara, ga poptono jekdo uunkong.

15

Nopga äär ber owa Sbö bokso sorë

¹ Eshko ga fariseoga, no pinggaga kjok ilgwekklo tara Moisésde li go, e kjone kjone tjwe löng Jerusalén kjokyo dwayo, tek shrono löng Jesús shwoy ga tjlë lok ba kong ga

² «¿Bop oppinggaga kjwe, bi tjlapgaga tek dënashko so sdëkwo bangkjre lok llëmega? Ië lokshko ga orkwo shkwë llëme» le.

³ Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Bomi sdëkwo kjishko ga Sbö kjok ilgwekklo kolëmi llëmega?»

⁴ Sbö tjlëno ga “Bomi dataga, bomi mekëga, e bangkjrozī, iozī ber tjwlö ara.”* Sbö tjlëno obi ga “Ëye ba data, ba mekëläywono owa ga e zrökko.”

⁵ Gueniyo ga ëye tjlëno ba data, ba mekë kong ga

“Pja kjimtër ga äe. Bor llëbo uunkong ëre tworor tjeng Sbö kong pjire” lara ba kong pjir ga

⁶ ba data, ba mekë kjimte ame ga pjluë lëmi eni. Eni ga bomi sdëkwo kjishko ga Sbö tjlökwo ioromi beno tjwlö llëme.

⁷ jPjây Sbö tjlökwo söga jlökoyo lëmi, gueniyo pjây wotjlik owa bomi pjlushko! Llëye lara Sbö tjlökwo laga tek dënashko so Isaíasde bomi kjishko li, e jlöe. Tjlëno beno eni:

⁸ »“Nopga ëre, tja poshrëya ba kjamo go,

gueniyo tja woyotjlïya ba pjlushko llëme.

⁹ Tja poshrëya löng li llëno llëm,

nopga pïya kjok ilgwekklo tak norë go erö kjishko”† le.

¹⁰ Eshko ga nopga rokara tek ba zlong bäng, ga tjlë ba kong ga «Tja kuzïa.

¹¹ Nopga äär ber owa Sbö bokso laga dli ue lirë llëme. Miga ber löng eni li laga ba tjlökwo le om go lirë» le.

¹² Wop tjok ga ba oppinggaga tek shrono löng ba zlong bäng ga tjlë ba kong ga «Llëye lorop li kjishko ga fariseoga iirkono ara. ¿E miydëpde?»

¹³ «Dwla dgara bor Data sök kjok dogo lirë llëm ga e skwako sleng go.‡

¹⁴ Kjwepga löng wëyë. Kjok igö lok llëm, gueniyo löng oblë kjok igö llëm wleniyo

* 15:4 Éxodo 20.12; Deuteronomio 5.16. † 15:9 Isaías 29.13. ‡ 15:13 Dwla dgara ba Data sök kjok dogo lirë llëm le li, e nopga mär Sbö go llëm li loklo. Epga ber skwako sleng go le li, e epga kje Sbörë ba bokshto dwayo loklo.

wlosök. Eni ga no kjok ïgö llëm wleniyo wlosöya no kjok ïgö llëm wleniyorë ga lon tjeng pjöyïkong pjlëbgwo kjwaraso roy» le ba kong.

¹⁵ Eshko ga Pedro tjlë ba kong ga «Llëye lorop llëbo jyäglo go li pjlollgwes borwa kong sira» le.

¹⁶ Kuya ga tjlë ba kong lok ga «¿Llëye lër shäng li llë loklo miydomirë llëm obire?

¹⁷ Dli uëy li jer bi kjamo roy, äär ber tjeng bi bö roshko. Pjir ga tur bi roy dwayo. ¿E miydëmi llëmdo?

¹⁸ Gueniyo ga tjlökwo lëy li wen tëm bi pjlúshko dwayo, ga tur bi kjamo go. Nopga äär ber owa Sbö bokso laga erë.

¹⁹ No wotjlik owa, no zrök, pë no orkwosmono ba tjok llëm li tjok, lürkë, jyörkë, oblë jyöyotkë, oblë lāywë owa, e wen tëm ba pjlúshko dwayo uunkong.

²⁰ Nopga äär ber owa Sbö bokso laga llëbo tjeng kës ërerë. Gueniyo ëye ber pjlo bek Sbö bokso, iono orkwo shkwono llëm kjïshko llëme» le.

Walë judío llëm wleniyo mär Jesús go jlökoyo

²¹ E irgo ga Jesús opshino to kjok eshko dwayo, jek öötong shäng Tiro kjokyo, Sidón kjokyo, e soshko.

²² Walë sök kjlara eshko Canaán so. Tek shrono shäng Jesús shwoy ga tjlë ba kong dbo go ga «¡Tjlapga, David tjëyo, tja songe lozong! Bor

wa walë, goshko Ä sëya kjlara, ïn ga songe» le.

²³ Kuya ga dboryara llëme. Eni ga ba oppinggaga tjlë ba kong ga «“Pja nom na dwayo” los walë kjwe kong, tek shäng öö le ara bi irgo kjïshko» le.

²⁴ Kuya ga tjlë walë li kong ga «Tja ichara Sbörë Israel tjëyoga kong döe. Epga öng wlëp ushko so jeno löng wleni» le.

²⁵ Eni ga walë li tek shrono shäng ba zlong bäng ga kjök tonon, tjlë ba kong ga «¡Tjlapga, tja kjimtozong!» le.

²⁶ Kuya ga tjlë ba kong ga «Bi wapga dli li döy, twëy shjitiš kong wlo ga äe» le.

²⁷ Kuya ga tjlë ba kong ga «Jlëe, Tjlapga. Gueniyo ba sogo iëshko ga dli pjloyo lon ter töshko ga ue shjitiirë ga pjlúe» le.

²⁸ Kuya ga tjlë ba kong ga «Pja mär bor go jlökoyo. Woydorop sorë li shäryë eni» le. Ga ba wa li poptono jekdo eshko.

Swlopga poptara Jesúsde ara

²⁹ Jesús opshino to eshko dwayo, jek öötong shäng Galilea di bäng buk kësbang li sor go. Eshko ga to jem öötong sök dlup go.

³⁰ E irgo ga nopga shrono löng träk llëm sök lishko. Swlopga söra lok ara, nopga jëk llëm wleniyo, nopga kjok ïgö llëm wleniyo, nopga orkwo owa, dre owa wleniyo, nopga tjlë llëm wleniyo,

§ 15:26 Eshko dbaryo ga nopga judío llëm wleniyo kowara judiogarë **shjiti**, woyde lok llëm kjïshko.

nopga swlo oblë oblë bakoe. Eni ga söra lok Jesús zlong bäng, ga poptarae.

³¹ Eshko ga nopga swlo ara wleniyo, e poptono, nopga tjlä llëm wleniyo, e tjläno, nopga orkwo owa wleniyo, e orkwo poptono, nopga dre owa wleniyo, e dre poptono, nopga jëk llëm wleniyo, e jëktong, nopga kjök ïgö llëm wleniyo, e kjök ïno bakoe. Ïya löng lirë ga beno löng yëy le erä, ga Israel tjëyo Sbö poshrëra lok ara.

Jesús nopga sëno doglo sak dbäw dbäw pjloglo pkëng (4,000)

³² E irgo ga ba oppinggaga rokara Jesüsdë tek ba zlong bäng, ga tjlä ba kong ga «Nopga kjwe löng bor tjok na öötong dbargwo mya, ga llëye uako llëme. E kjishko ga songe lër. Jek ichër löng ba ushko ië llëm ga äe. Wopjir irbo kjwe» le.

³³ Kuya lok ga tjlä ba kong ga «¿Nopga träk llëm kjwe sëy sorë? ¿Kjok no llëmshko ëre dli wlëy kjone?» le.

³⁴ Kuya ga tjlä ba kong ga «¿Pjäy pjlung shosho suk pjir tjeng kjwobi?»

«Tjeng kjwo kjäk (7), mā chilawa tjeng kjwöbö bakoe» le lok ba kong.

³⁵ Eni ga nopga li ichara Jesüsdë wlar uunkong töshko.

³⁶ Pjir ga pjlung shosho suk pjir kjwo kjäk (7) li, mā li, e kjrara, ga tjlä Sbö kong ga «Tjawa kong dli tworop ëre. Tjawa ber wopjü bop tjok e kjishko» le. E irgo ga dli li tora,

twara ba oppinggaga kong. Ga pjloggara lok nopga tjeng kës li kong.

³⁷ Nopga uunkong iono beno löng bö tjung, wopjüe. E irgo ga dli worbo töna ba oppinggagarë lok shing roshko, beno tjeng shing kjwo kjäk (7), tjung tjunge.

³⁸ Domerga iono uunkong doglo sak dbäw dbäw pjloglo pkëng (4,000). Walëga, kjwozirga, e shtak llëme.

³⁹ E irgo ga nopga brikong pjir ga Jesús opyono kjyong roshko, ga to ey dwayo, jek öötong shäng Magdala kjokyo.

16

Llëbo jyäglo kjok dogo dwayo

¹ Eshko ga fariseoga, saduceoga, e tek shrono löng Jesús shwoy, ba tjlik wlo. Tjlä ga «llëbo ïydëba llëm wleniyo shäryos borwa kong kjrina, pja ichaga Sbörë jlöre miydërwa e go wlo» le.

² Kuya ga tjlä ba kong ga «Ïmi kjok sëng ga kjok dogo srëzrën ga bong ga kjok pjüe lëmi.

³ Ïmi kjok shröngto ga kjok dogo srëzrën, pjäng sho ara ga eeri ga kjok owa lëmi. Eni ga llëbo wen kjok dogo, e llë loklo miydëmi pjüe. ¿Eni ga llëbo shärye Sbörë eerishko dbaryo li, e llë loklo miydëmi llëm sorëro?

⁴ Eerishko dbaryo sopga, pjäy owa. Pjäy so domer orkwosmok shäng pjir, gueniyo jëk shäng walë oblë tjok

kjoyoe. Woydëmi ga llëbo jyãglo shäryër bomi kong, gueniyo shäryër llëm, Sbö tjlökwo laga Jonás, e jyãglo shäryotë bomi kong eröe» le.

Fariseoga, saduceoga, ba pjlung shosho uukklo

⁵ E irgo ga Jesús oppinggaga dipzono tek shrono löng di bäng buk kësbang li kjwo na lëkong ga pjlung shosho suk pjir söra lok llëme.

⁶ Eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «Pjäy sjëk, fariseoga, saduceoga, ba pjlung shosho uukklo wle tjok» le.

⁷ Kuya lok ga tjlë ëng kong ga «Shji pjlung shosho suk pjir söno llëme. Le shäng bi kong eni e kjïshko» le.

⁸ Tjlë löng ëng tjok llë li miydara Jesúsde kuzong ga tjlë ba kong ga «¿“Shji pjlung shosho suk pjir söno llëme” lëmi ega? ¿Pjäy mär bor go jlökoyo llëm ega?»

⁹ ¿Bor tjlökwo li llë loklo miydomirë llëm obire? ¿Domerga sënor doglo sak dbäw dbäw pjloglo shkëng (5,000), pjlung shosho suk pjir kjwo shkëng (5) goshko ga dli beno obi tönomi shingyo kjwobi woyo bomi kong llëmdo?

¹⁰ ¿Domerga sënor doglo sak dbäw dbäw pjloglo pkëng (4,000), pjlung shosho suk pjir kjwo kjäk (7) goshko ga dli beno obi tönomi shingyo kjwobi woyo bomi kong llëm bakoro?

¹¹ ¿Tja tjlë shäng pjlung shosho suk pjir kjïshko llëm li miydëmi llëm sorë? Pjäy sjëk fariseoga, saduceoga, ba pjlung shosho uukklo wle tjok» le.

¹² Eshko ga miydara lok ga Jesús shäng tjlë li, e pjlung shosho uukklo layde llëme. No pïya fariseoga, saduceoga arë löng sorë, e layde shäng.

No pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li, e Jesús lara Pedrorë

¹³ Jesús jek öötong Filipino Cesareja kjokyo ga tjlë ba oppinggaga kong ga «¿No to ter kjok dogo dwayo ëre, e ë lëba?» le.

¹⁴ Kuya lok ga tjlë ba kong ga «No kjone kjone tjlë ga pja Juan No Waga li woshrokdo le. Kjone kjone tjlë ga pja Sbö tjlökwo laga tek dënashko so Elías li tjwayde shäng le. Kjone kjone tjlë ga pja Sbö tjlökwo laga tek dënashko so Jeremías li woshrokdo le. Kjone kjone obi tjlë ga pja Sbö tjlökwo lagaga tek dënashko so kjlara li woshrokdo le» le lok ba kong eni.

¹⁵ Kuya ga tjlë ba kong ga «E ga pjäy e, ¿tja ë lëmi?» le.

¹⁶ Kuya Simón Pedrorë ga tjlë ba kong ga «No pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li, e pja. Pja Sbö Sök İyado li Wa jlöe» le.

¹⁷ Kuya ga tjlë ba kong ga «Simón, Jonás wa, pja tjlëno li laga norë bop kong llëm, laga bor Data sök kjok dogo lirë

* 16:18 Grecia so tjlökwo **Pedro**, e **ak** loklo.

bop kong. E kjishko ga pja ber wopjlúe.

18 Lër bop kong ga pja kowër Pedro.* Oba u ywë wlo ga ak kjang iëba bäm go, ber ba shakklo wlo. Eni ga nopga tjëyo shäryër kjrina bor tjlokwo kragaga kjlobi li go, so u kjoyo, ga ak lër li, e ber u li shakklo wleni. Tjëyo li zäya Äre ga äe.

19 Ga pja kong dbo twër, pja ber Sbö nopga bapshiga wlo. Ba nopga ichëp sorë kjok ëre kjing go ga epga iche Sbörë kjok dogo eni bakoe» le.

20 E irgo ga tjlä ba opping-gaga kong obi ga «No pjluvo ichara Sbörë shrono shäng li, e tja lëmi ë kong llëme» le.

Jesús lano ba wolon dbaryo kjishko

21 Eshko jek lëkong ga Jesús tjlä ba opping-gaga kong ga «Tja jongya Jerusalén kjokyo. Eshko ga judío tjlapgaga kjok llgwega wleniyo, syöshtaga kägäyoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, tja shdüya lok ara, ga tja zrökoba, gueniyo äär dbargwo mya ga tja woshre Sbörë iröng obi» le.

22 Eni ga rokara Pedrorë tjoksa, ga tjlä ba kong ga «Tjlapga, woydër ga e wen bop kong eni llëme!» le.

23 Gueniyo ga Jesús bojono Pedro shwo lëkong, ga tjlä ba kong ga «Ä, pja opkjös bor zlong dwayo! Tja ichëp woydë dir eröe. Llëye woyde Sbörë li woyotjlip shäng

llëme. Llëye woyde norë li woyotjlipdë shäng eröe» le.

24 Eshko ga tjlä ba opping-gaga kong ga «Ëye jëk woydë bor tjok jlökoyo ga ber shäng bor woyotjlik iyado, wotjlik llëbo shäryë kjok ëre kjing goshko ame bakoe. Bor kjishko ga llëye shäryëba ba kong llë pogoshko li, e zrökoba ëmdë ga e ba kong ga llëye llëme.

25 Ëye wotjlik opdë om go, zrökoba bor kjishko llëm wlo le ga äär kjok dogo llëme. Gueniyo ëye jëk bor tjok jlökoyo, e zröraba bor kjishko ëmdë ga era ber sök së iyado kjok dogo.

26 Ëye llëbo tjeng kjok ëre kjing go kës li kjrara tjeng ba wloy ëmdë ga e llëno llëme. Wolono ga öötong kjok dogo llëm ga to jeno ba llëbo li tjok.

27 »No to ter kjok dogo dwayo ëre tjwe bor Data dbo kälä goshko, bor parkagaga kjok dogo so tjok. Eshko ga no kjlara kjlara potjwlen, llëbo shäryara dö li kjishko.

28 Lër bomi kong jlökoyo ga pjây kjone kjone löng ëreshko wolontë llëm obishko ga tja ber no pjluvo sorë li ïmi wëlle» le.

17

Jesús kjlopswono beno kälä lletlet

1 Dbargwo tjer (6) irgo ga Pedro, Santiago, Juan (e Santiago kjlarayo), e söra Jesúsde jem ba tjok dboshko, dlup jong kjwara kjökshko li go.

² Eshko ga ĩna ba opping-gaga jem lōng ba tjok lirē ga Jesús kjlopswono, bokkwo beno kǎlā lletlet dlo wleni, ga shwong beno pjlublún shjiye.

³ ĩya lōng wopro ga Moisés, Elías, e weno bē lōng lan Jesús tjok eshko.

⁴ Eni ga Pedro tjlē Jesús kong ga «Tjlapga, tjawa lōng na ga pjlúe. Woydēp wleni ga tja ukwang shāryē kjwo mya, bop kong kjwara, Moisés kong kjwara, Elías kong kjwara bakoe» le.

⁵ Shāng tjlē wopro ga pjāng sho shjiy lono ter kjrina ba kjing go. Ga pjāng sho li roshko dwayo ga ybō kura lok, tjlē ga «Bor wa li ēre. Woydēr ara. Tja wopjlú ba tjok. Ba tjlōkwo kuzīa» le.

⁶ Kuya ba oppinggaga lōng lirē ga jek rish lōng tōshko bokdo kjlay klung go, bangkjre lok ara kjīshko.

⁷ Gueniyo Jesús tek ba zlong bāng, ga porwara, ga tjlē ba kong ga «Pjāy kojōzong. Llēye bangkjre mi llēme» le.

⁸ ĩya lok obi ga nopga lōng Jesús tjok li beno drete. Jesúsda beno shāng tjoksa erā.

⁹ Jer oplong lōng dlup li go dwayoshko ga Jesús tjlē ba kong lok ga «Llēye ĩnومي yē lanyotkēmi ē kong llēm, no to ter kjok dogo dwayo ēre woshrara Sbōrē irōng obi gu-ing» le.

¹⁰ Kuya lok ga tjlē ba kong ga «No pinggaga kjok llgwēkklo tara Moisésdē li go tjlē lok ga «Borwa pjluyo iche le Sbōrē li tjwe ber

nopga uunkong pjluyo wlo. Gueniyo ga Elías tjwe bām go» le. ¿Le lok eni ega?»

¹¹ «Elías tjwe bām go jlōe. E tjwe llēbo uunkong poshāryaga.

¹² Gueniyo lēr bomi kong ga e shrono oōr tjān. Gueniyo ga to miydaraba llēme. Kong llēbo owa shāryaraba, woydaraba sorē li eni. No to ter kjok dogo dwayo ēre kong llēbo owa shāryēba e kjoyo bakoe» le ba kong.

¹³ Miydara ba oppinggaga lirē eni ga Juan No Waga li lanyotkayde shāng.

Dwlas goshko Ā sēya pop-tara Jesús dē kjlara

¹⁴ Jesús, ba oppinggaga li, e jer āār lōng irōng nopga tjeng arashko ga domer tjwe shāng Jesús zlong bāng kjlara, kjōk tono,

¹⁵ ga tjlē ba kong ga «Tjlapga, bor wa songe lozong. Llēbo owa tjwe ba kongshko ga jek kjlo dete, wopjir kjlulu erā. Olō ga dguē iōk roshko, llēm ga lon dishko.

¹⁶ E kjīshko ga sōror bop oppinggaga wle kong, gueniyo to poptara lok llēme» lē.

¹⁷ Kuya ga tjlē ba oppinggaga beno lōng li kong ga «Pjāy wotjlīk owa. Pjāy mār Sbō go llēme. ¿Tja ber shāng bomi tjok kjēr āār jong llono, pjāy mār ba go wlo? Tja sjeno shāng bomi tjok tjān. Dwlas li tek sōs bor kong» le.

¹⁸ Eshko ga Ā sēya li wlona, ichara to dwlas li go dwayo, ga dwlas li poptono jekdo beno shāng pjlúe.

19 Döni ga ba oppinggaga löng tjoksa Jesús tjokshko ga tjlä lok ba kong ga «¿Ä säya li to ichororwa llëm ega?»

20-21 «Pjäy mär Sbö go jlökoyo llëm kjishko. Lër bomi kong jlökoyo ga pjäy mär ba go sirawa kjwe ëmdë ga pjäy tjlä dlup ëre kong ga “Pja opkjok jek pjola” lëmi, ga opkjë jek pjolae. Eni wleni ga llëye shäryëmi ga ä wlo li drete»* le ba kong.

Jesús lano ba wolon dbaryo kjishko pjlara obi

22 Jek tjeng uunkong Galilea kjokyoshko ga Jesús tjlä ba oppinggaga kong ga «No to ter kjok dogo dwayo ëre twëba ber tjeng nopga wloshko,

23 ga tja zröya lok. Gueniyo äär dbargwo mya ga tja woshre Sbörë iröng obi» le. Kuya lok ga woydë lok ara.

Kä potjwläkklo Sbö u kong

24 Jesús, ba oppinggaga, e öötong löng Capernaüm kjokyoshko ga kä potjwläkklo dburyo li töngga Sbö u kong löng eshko li tjlä Pedro kong ga «¿Bop pingga kjwe kä potjwläk llëmdo?»

25 «Ëng, potjwläya» le ba kong.

Döni ga Pedro opzrëno jek u roshko. Ga llëye layde Pedrorë ba kong llëm obishko ga Jesús tjlä ba kong ga «¿“Pjäy kä potjwläk bor kong” le pjilupgarë ë kong? ¿Ba

wapga kongde, de oba oblë kong?»

26 «Oba oblë kong eröe» le ba kong.

Kuya ga tjlä ba kong ga «Eni ga ba nopga baŷyara kä potjwläk llëme.

27 Gueniyo ëye barwëy llëm wlo ga pja nom diga, sö dbup jer dishko. Eshko ga mä ship kjlara bäm go li kjak roshko dburwa buk kjwara. Ship, söp, twëp dbur töngga li kong, bi kä potjwläkklo wlo» le.

18

Ëye tjwlä ara anmoyö

1 Eshko ga Jesús oppinggaga tek shrono löng ba zlong bäng ga tjlä ba kong ga «¿Sbö sök no pjluoyo iyado lishko ga tjawa löng ëre tjrëko, tjwlä kësbangyo li kjone dey?» le.

2 Kuya ga kjwozirwa rokara kjlara, iara shäng ba tjrëko,

3 ga tjlä ba oppinggaga kong ga «Lër bomi kong jlökoyo ga pjäy opkjlopswë ber kjwozirwa jüni llëm ga pjäy äär ber löng Sbö sök no pjluoyo iyado lishko llëme.

4 Ëye opkjlopswë ber wotöy, kjwozirwa jüni ga tjwlä kësbangyo Sbö sök no pjluoyo iyado lishko li e.

5 Ga ëye, kjwozirwa jüni wlojrrara bor kjishko ga tja wlojrrara wleni.

«Shji nopga ichë llëbo owa shäryë llëme» lara Jesúsde

* 17:20-21 Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlä ga «Eni kjwe ga llëye shäryëmi ga ä wlo li drete. Ä säya eniyo ichëmi wlo ga woyde ga pjäy ië llëm Sbö kong, pjäy syöshë Sbö kong ara dey.»

6 »Ëye, kjwozirwa mär bor go jüni ichara llëbo owa shäryë ga e song jlõe. Shäryayde llëm obishko ga shakko, apkwo kësbang pjrikko ba bëngshko, ga dbukko jer dlung dorong dey.

7 Llëbo tjeng ara kjok kjwang jikong no ichë llëbo owa shäryë wleni. Llëbo wen eni iyado. Gueniyo ëye no ichë llëbo owa shäryë ga e song jlõe.

8 »E kjishko ga bomi orkwo, bomi dre, pjäy iche llëbo owa shäryë wleni ga zëmi tas, dbumi pjolae. Pjäy opzrëk jek äär Sbö sökshko dre kjwara llëm, orkwo kjwara llëm dey ga pjlú, pjäy pjë bomi orkwo pjök li tjok, bomi dre pjök li tjok, iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko llëm wlo.

9 Bomi bokkwo, pjäy iche llëbo owa shäryë wleni ga shimi pjus, ga dbumi pjolae. Pjäy opzrëk jek äär Sbö sökshko bokkwo kjwara llëm dey ga pjlú, pjäy pjë bomi bokkwo pjök li tjok, iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko llëm wlo.

Öng wlëp ushko so jeno kjlara

10-11 »Kjwozirga kjwe tjwlö llëme lëmi llëme. Lër bomi kong ga Sbö parkagaga kjok dogo so löng bor Data bokkwo ik kjok dogo iyado li, e kjwozirga kjwe daga.*

* **18:10-11** Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlä ga «Lër bomi kong ga Sbö parkagaga kjok dogo so löng bor Data bokkwo ik kjok dogo iyado li, e kjwozirga kjwe daga. No to ter kjok dogo dwayo ëre shrono shäng no jeno löng li döga.» † **18:16** Deuteronomio 19.15.

12 »¿Llë lëmi? Domer shäng kjlara, e öng wlëp ushko so tjeng doglo sak dbäw (100). ¿Kjlara jeno wleni ga llamo sak shkaw kjingsho shkaw (99) li ie ber tjeng dlupshko, ga to jeno sök li wlëk llëmdo?

13 Wlënashko ga lër bomi kong jlökoyo ga öng doglo sak shkaw kjingsho shkaw (99) jeno llëm li woyotjläya ara llëme. E ber sök wopjlú kjlara jeno, wlëna li kjishko.

14 Eni ga woyde bomi Data sök kjok dogo lirë ga kjwozirga kjwe jer kjlara llëm bakoe.

Shji llëbo llgwek ëng kong sorë

15 »Bop kjlara opshäryono owa bop kong ga pja lan ba tjok tjoksa, llëye owa shäryara li jlõe le wlo. Jlö lara ga pjäy beno löng wopjlú ëng tjok.

16 Jlö le llëm ga oblë rokëp jek bop tjok kjlara pjök, llëye lanyotkëp li, e jlõe le lok wlo, Sbö tjlökwö tjlä ga “Shji oblë rotëshko ga nopga söy pjök mya, e jlõe le lok wlo”† kjishko.

17 Jlö le llëm obi ga pja nom syö uyo, ga lëp bor tjlökwö kjragaga löng li kong. Lano lok ba tjok pjir ga jlö le llëm obi ga iëp ber shäng nopga Sbö miydë llëm wleniyo dik, dbur töngga Roma so kong dik bakoe.

18 »Lër bomi kong jlökoyo ga no llgwemi sorë kjok ëre kjing

go ga llgweya Sbörë kjok dogo eni bakoe.

¹⁹⁻²⁰ Lër bomi kong obi ga bor tjlökwo kjrägaga tön löng bor ko goshko ga tja shäng ba tjok eshko, epga pjökde myare dö gueniyo. E kjïshko ga lër bomi kong ga pjây tön wotjlik kjrinaso kjok ère kjing go, pjây löng do pjökde dö ëmdë ga llëbo rokëmi syö go ga twe bor Data sök kjok dogo lirë bomi kong» le.

Domer; ba parkaga pogo tjwlö ba kong li raye woydë llëme

²¹ Eni ga Pedro shrono shäng Jesús zlong bäng ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, ¿bor kjlara llëbo owa shäryono bor kong li iër ber tjwlö llëm pjlobi ga pjlu? ¿shäryër eni pjloglo kjäk (7) ga pjläre?»

²² «Pjloglo kjäk (7) lër bop kong llëme. Llëbo owa shäryara bop kjlararë bop kong li iëp ber tjwlö llëm pjloglo sak kjäk kjingsho kjäk (77).‡

²³ »Eni ga Sbö ber no pjluoy sorë, e so llëbo lër bomi kong ère kjoyoe. Pjlu sök kjlara. Pjlara ga ba parkagaga rokara, pogo tjwlö ba kong kjöme le lok ba kong wlo.

²⁴ Shärye shäng kjwllëshko ga ba parkaga söraba ba shwoy kjlara, pogo tjwlö ba kong ara, domerga doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara (10,000) parkë lu

pjloglo sak kjwara kjingsho shkëng (15) äska wleni.

²⁵ Tjwlëya ba parkaga lirë llë go llëm kuzong ga pjlu tjlë ga «Kjwe soynezï jek ba boy, ba wapga, ba llëbo baïya uunkong tjok, ber löng parkë oblë kong, pogo tjwlö li tjwlëya bor kong e go wlo» le.

²⁶ »Kuya ba parkaga lirë ga kjök tono, tjlë ba kong dbo go ga «Tja songe lozong. Tja koshos sira ga tjwlën bop kong uunkong» le.

²⁷ İya pjläre ga songe le, ga tjwlö shira ba kong ame, döra beno shäng oojong shara.

²⁸ »E irgo ga ba parkaga li opshino ey dwayo, ga ba parkaga wlëna kjlara obi bë shäng eshko, pogo tjwlö ba kong sira döe, domer parkë dbargwo sak dbäw (100) äska wleni. Eni ga shakza pjä ba bëngso go, ga tjlë ba kong ga «jPja pogo tjwlö bor kong li tjwlës bor kong jekdo, eeri eröel» le.

²⁹ »Kuya ba parkaga lirë ga kjök tono, tjlë ba kong dbo go ga «Tja songe lozong. Tja koshos sira ga tjwlën bop kong uunkong» le.

³⁰ Gueniyo ga songe le llëme. Shduna, iara beno shäng no shdüzlong uyo roshko pogo tjwlö li tjwlëna ba kong pjir guing.

³¹ »İya pjlu parkagaga oblërë ga beno ba kong owa, woydë lok ara. Ga llëye ina lok li roy lara pjlu kong.

‡ **18:22** Grecia so tjlökwo ère llë loklo miydëy yötso llëme. E sak kjäk kjingsho kjäk (77) loklo, llëm ga sak kjäk (70) pjloglo kjäk (7) loklo. (Era sak dbäw pjloglo pkëng kjingsho sak shkaw (490) loklo.) Kjone dey miydëy yötso llëme.

³² Eni ga ba parkaga li rokara pjlurë, ga tjlë ba kong ga “Pja parkaga owa. Pja pogo tjwlõ bor kong ara ëmdë ga tjwlõ shiror bop kong llëme. Pja kjloshtono bor kong ga pja songe loror.

³³ ¿Eni ga bop kjlara, e songe lorop botoya dik llëm ega?” le.

³⁴ Eni ga pjlü iirkono ara ba kong, ga ba nopga iara beno tjeng no shdüzlong uyo roshko, pogo tjwlõ kjöme li tjwlëna ba kong pjir guing.

³⁵ »llëbo owa shäryara bomi kjlararë bomi kong li iëmi ber tjwlõ llëm wleni llëm ga bor Data sök kjok dogo li omshäryë bomi tjok eni bakoe» le ba kong.

19

Shji ëng rayë

¹ Jesús tjlëno pjir ga to Galilea kjokyo dwayo, jek öötong shäng Judea kjokyo, Jordán diyo kjwo kalëkong.

² Nopga to jek ara ba tjok, ga swlopga poptara uunkong.

³ Eshko ga fariseoga kjone kjone tek shrono löng Jesús zlong bäng, ba tjlík wlo. Tjlë ba kong ga «¿Domer ba boy rayë llë pogo kjishko ga pjluré?»

⁴ «Sbö tjlökwo tak pjang eni: “Dämärshko ga nopga shäryara Sbörë domer, walë.”* ¿E lomirë llëmdo?

⁵ E kjishko ga domer ba data, ba mekë rayë, ga orkwosmok walë tjok, ga ber löng kjlaraso wleni.

⁶ Eni ga ber pjök ame, ber kjlaraso shara. Töna Sbörë ga e döy llëme» le ba kong.

⁷ Kuya fariseogarë ga tjlë ba kong ga «Domerga ba boy rayë wlo ga ichara Moisésdë kjibokwo ëng rayoklo twe ba boy kong kjwara, ga iche jek ba ushko dwayo. ¿Lara eni ega?»

⁸ «llëye kumi woydë llëm kjishko. Pjäy ichara Moisésdë ëng rayë eni e kjishko. Gueniyo ga tek dämärshko ga e eni llëme.

⁹ Lër bomi kong ga ba boy pono domer oblë tjok llëm ga raye ga äe. Llëm ga shäryara eni, ga orkwosmono oblë tjok wleni ga llëbo owa shäryayde, e pono oma boy oblë tjok wleni» le ba kong.

¹⁰ Kuya ba oppinggagarë ga tjlë ba kong ga «Eni kuzong ga ëye orkwosmok llëm dey» le.

¹¹ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tjlökwo ëre kjraga uunkongdë llëme. Eye kjimte Sbörë ga era omkjrë.

¹² Domerga kjone kjone orkwosmok llëm, weno beno pë walë tjok ga ä kjishko. Kjone kjone orkwosmok llëm, shäryaga norë beno löng eni kjishko. Kjone kjone orkwosmok llëm, parkë Sbö, ba pjluyo li kong ga pjlú wlo. Ère llë loklo, ëye ommydë woydë ga miyde ga pjlú» le.

* 19:4 Génesis 1.27.

Llëbo shäryara Jesúsde pjlú, kjwozirga kong

13 Pjlara ga kjwozirga sökoba Jesús kong, Jesús orkwo ië ba kjing go wlo, syöshtë Sbö kong ba kjishko wlo bakoe. Eni ga kjwozirga sögaga li wlöya Jesús opping-gagarë löng.

14 Eni ga Jesús tjlë ba oppinggaga kong ga «Kjwozirga somi llëm, tek wëyë bor shwoy. Eye ber kjwozirga jüni ga Sbö ber ba pjluyo» le.

15 E irgo ga orkwo iono kjwozirga li kjing go. E irgo ga epga to ey dwayo.

Domer mite dbur ara

16 Pjlara ga domer mite tek shrono shäng Jesús zlong bäng ga tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, ¿llëye pjlú shäryër, tja ber sök së iyado Sbö tjok wlo?»

17 «¿llëye pjlú kjakrokëp bor kong li llëro? Pjlú li, e Sbö eröe. Pja ber sök së iyado Sbö tjok wlo ga kjok llgwekklo tara Moisésde li kolozong» le ba kong.

18 Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Kjone dey?»

«Shji no zrök llëme. Shji pë oma boy oblë tjok llëme. Shji lürkë llëme. Shji oblë jyöyotkë llëme.

19 Bop data, bop mekë, e bangkjros, ios ber tjwlo ara,† ga pja opwoyde sorë ga bop kjlara, e woydos eni bakoe»‡ le ba kong.

20 Kuya ga tjlë ba kong ga «Tjlökwo lëp shäng kës li

shäryër shäng eni tjan. ¿llëye shäryër obi?»

21 «Pja ber pjlö bek woydë ga pja nom bop llëbo tjeng kës li soynek pjir, ga dburyo twos oba song wleniyo kong. Enira pja llëbo ara kjok dogo. Pjir ga pja tek bor tjok, pja pin wlo» le ba kong.

22 Kuya ga beno shäng woydë ara, ga to ey dwayo, dbur ara kjishko.

23 E irgo ga Jesús tjlë ba oppinggaga kong ga «Lër bomi kong jlökoyo ga nopga dbur ara wleniyo äär ber löng Sbö sök no pjluyo iyado lishko wlo ga kjange.

24 Lër bomi kong jek obi ga öng jëkklo sok kësbang wleniyo opzrëk jek shkö bokkwo bäng go ga kjange. Gueniyo nopga dbur ara wleniyo äär ber löng Sbö sök no pjluyo iyado lishko wlo ga kjang anmoyö» le.

25 Kuya lok ga beno löng yëy le erä. Ga tjlë ba kong ga «¿Enira ëye dardo?» le.

26 Kuya ga iya drëng, ga tjlë ba kong ga «Nopga kong ga shärye ga äe. Gueniyo llëye shärye Sbörë ga ä wlo drete» le.

27 Eshko ga Pedro tjlë ba kong ga «Borwa llëbo tjeng kës li rayororwa beno pjir, tjawa jek bop tjok wlo. ¿llëye wlënwa e kjishko?» le.

28 Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Lër bomi kong jlökoyo ga kjok tjaglëshko ga no to ter kjok dogo dwayo ëre sirkek

† 19:19 Éxodo 20.12-16; Deuteronomio 5.16-20. ‡ 19:19 Levítico 19.18.

äär sök bor p̄lu sökklo kãã lletlet li kjing goshko. Eshko ga p̄jã sirkek äär ber löng sökklo tjeng sak kjwara kjingsho p̄jök (12) kjing go eni bako, Israel tjëyoga kjringsho sak kjwara kjingsho p̄jök (12) li llgwek wlo.

²⁹ Ga ëye, ba u, ba k̄lara, ba data, ba mekë, ba wapga, ba kjok, e rayara bor kjishko ga äska wlëya llëye rayara li p̄jloglo sak dbäw (100) obi. Ga ber löng së iyado Sbö tjok bakoe.

³⁰ Gueniyo eerishko ga nopga tjwlo ara wleniyo löng ara li, e ber löng tjwlo chira eshko. Ga eerishko nopga tjwlo chira löng ara li, e ber löng tjwlo ara eshko» le.

20

Nopga parkono kjillgwo bo ara kjokyo

¹ Jesús tjlë ba oppinggaga kong ga «Sbö ber no p̄luyo sorë, e so llëbo lër bomi kong ëre kjoyoe. Domer shäng k̄lara kjillgwo bo ara kjokyo sogo. P̄lara ga opshino jek kjok shröngteng, nopga wlëk parkë ba kong wlo.

² Eshko ga tjlëno parkagaga li kong ga potjwlëya dbar kjwara äska'lara, ga ichara jek parkë ba kjok buk'lishko.

³ »Dlo wenzong ga opshino jek obi, ga nopga wlëna löng kjlëbö pak dret, llëbo soynezlöng.

⁴ Eshko ga tjlë ba kong ga «P̄jã nom parkë bor kjokshko, ga p̄jã potjwlën bëye» le.

⁵ Eni ga to jek lok parkë ba kong.

»Dlo dlwuw ga shäryara eni jek obi. Dlo p̄jölë wleni ga jek shäryara obi.

⁶ »Dlo töy wleni ga opshino jek obi, ga nopga wlëna löng kjlëbö pak drete. Eshko ga tjlë ba kong ga «¿P̄jã dbo ga löng parkë llëm ega?»

⁷ »«Tjawa parkë ë tjok llëm kjishko» le lok ba kong.

»Kuya ga tjlë ba kong ga «P̄jã nom parkë bor kjokshko» le.

⁸ »Öötong kjok shkë ga kjok sogo li tjlë ba parkaga kägäyo kong ga «Parkagaga to rokëp, ga potjwlëma. Shrono parkë iröng li potjwlëp bäm go, shrono parkë bäm go li potjwlëp ber iröng» le

⁹ Eshko ga parkagaga shrono dlo töy li potjwlëna dbar kjwara äska.

¹⁰ »Roy kuya parkagaga shrono bäm go lirë ga wotjlik ga potjwlëya lok iröng li kjinmo le. Gueniyo potjwlëna dbar kjwara äska bakoe.

¹¹ Potjwlëna lok p̄jirshko ga kjok sogo li läywe lok owa ëng kong,

¹² tjlë lok ga «¿Nopga tjwe löng iröng kjwe parkono wop tjok erä, ga potjwlëna borwa tjok bëye ega? ¿Tjawa song parkono dlo roshko dboe!» le lok ëng kong eni.

¹³ »Eni ga kjok sogo li tjlë parkaga k̄lara kong ga «Tja shäng llëbo owa shäryë bop kong llëme. Pja potjwlën eni loror bop kong, ga jölö lorop bor kong.

14 Bop dburwa kjros, ga pja nom na dwayo. Parkagaga tjwe löng iröng li potjwlën woydë bopoya dik bako ga

15 miydaga ber tjarë, dbur li botoya kjishko. ¿Pjây wotjlik owa bor kong, tja no sëng ä kjishkore?» le.

16 »Eni ga tjwlö ara eerishko li, e ber löng tjwlö chira eshko, e ga eerishko tjwlö chira li, e ber löng tjwlö ara eshko» le.

Jesús lano ba wolon dbaryo kjishko jek obi

17 Jesús jek shäng Jerusalén kjokyoshko ga ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li rokara dboshko, ga tjlä ba kong ga

18 «Shji to Jerusalén kjokyo. Eshko ga no to ter kjok dogo dwayo ëre twëba ber tjeng syöshtaga kägäyoga wloshko, no pinggaga kjok ilgwekklo tara Moisésdë li go wloshko bakoe. Eshko ga tja iche lok, zrökoba wlo,

19 ga tja twe lok nopga judío llëm wleniyo kong. Eshko ga tja joywe lok, tja shpoya lok no shpokklo go, ga tja zröya lok pjang kjlös go. Gueniyo äär dbargwo mya ga tja woshre Sbörë iröng obi» le.

Santiago, Juan, e mekë llëbo rokono Jesús kong

20 Eshko ga Zebedeo wapga ko Santiago, Juan, e mekë tek shrono löng Jesús zlong bäng ga kjök tono, tjlä ba kong ga «Llëbo shäryëp bor kong sira» le.

21 Kuya ga tjlä ba kong ga «¿Llëye woydëp?»

«Pja ber sök no pjluyoshko ga bor wapga do pjök ëre iëp ber löng bop tjok, or milë kjlara, or këlä kjlara» le ba kong.

22 Kuya ga tjlä ba kong lok ga «Llëye rokëmi löng bor kong li, e llë miydëmi löng llëme. ¿Pjây shdungoba, bokrotkëba botoya dik ga pjlüre?»

«Ëng» le lok ba kong.

23 Kuya ga tjlä ba kong ga «Lër bomi kong ga pjây shdungoba, bokrotkëba, zrökoba botoya dik jlëe. Gueniyo ga pjây kjrër ber tjeng bor or këlä, or milë, e laga tjarë llëm, e laga bor Datarë. Shto bor or këlä, or milë, e ber ëye kjrara bor Datarë tjeng li kong» le.

24 Kuya ba oppinggaga doglo sak kjwara (10) lirë ga iirkono ba pjeyoga pjök li kong.

25 Gueniyo rokara Jesúsde uunkong, ga tjlä ba kong ga «Miydëmi pjlú ga kjok ëre kjing go ga nopga judío llëm wleniyo ichagaga ba nopga ichë parkë ara ba kong. Nopga dbo ara wleniyo ba nopga ichë parkë ara ba kong bakoe. Ëye songe le llëm, iche parkë ara ba kong erä.

26 Gueniyo woydër ga pjây omshäryë eni llëme. Ëye opyë woydë ber tjwlö ara oblë kjinmo ga opyë ber shäng oblë kjimtaga dey.

27 Ëye opyë woydë ber bäm go ga opyë ber shäng park-

aga tjewlëk shäng pjir wleniyo oblë kong dey.

²⁸ No to ter kjok dogo dwayo ëre shrono shäng kjok ëreshko, ëye parkë bor kong wlo llëme. Tja shrono shäng parkë oblë kong wlo. Ga tja optwë, wolon wlo, tja ber nopga ara potjewlëkklo wlo, epga där wlo» le.

Domerga kjok ïgö llëm wleniyo poptara Jesúsde do pjök

²⁹ Jesús opshino jek shäng Jericó kjokyo dwayo ba oppinggaga tjokshko ga nopga to jek ara ba tjok.

³⁰ Eshko ga domerga löng irbo sor go do pjök kjok ïgö llëm wleniyo. Kuya lok ga Jesús jek shäng eshko ga tjlëno dbo go, tjlë ga «¡Tjlapga, David tjëyo, tjawa songe lozong!» le.

³¹ Eni ga nopga jëk löng Jesús tjok li tjlë ba kong ga «Pjây kjinkozong» le.

Kuya lok ga gueniyo kjinkë lok llëme. Tjlë lok dbo go jek obi ga «¡Tjlapga, David tjëyo, tjawa songe lozong!» le.

³² Eni ga Jesús kojongö shäng, ga tjlë ba kong ga «¿Llëye woydëmi ga shäryër bomi kong?»

³³ «Tjlapga, tjawa kjok ïk woydë» le ba kong.

³⁴ Eshko ga songe le Jesúsde, ga bokkwo porwara. Jekdo eshko ga beno löng kjok ïgö wëllë, ga to jek lok Jesús tjok.

21

Jesús opzrëno Jerusalén kjokyo, pjlu dik

¹ Jesús jek shäng jongya Jerusalén kjokyo ba oppinggaga tjokshko ga öötong löng Betfagé kjokyo, e ber buk Olivos dlupyo poglo go. Eshko ga ba oppinggaga jek löng ba tjok li rokara do pjök,

² ga tjlë ba kong ga «Pjây nom kjok buk bi boksho kjweshko. Kjweshko ga öng so kwomgla kjoyo dre töshko popga wlëmi sök kjlara kjro go, ba wa wlënggla tjok. Komi, ga tek sömi bor kong.

³ Eshko ga ëbo llëbo lë bomi kong wlenishko ga “Woyde Tjlapgarë” lëmi ba kong eni, ga iche tek bomi tjok jekdo» le.

⁴ Shäryono eni, tjlökwo lara Sbö tjlökwo laga tek dënashko sorë li ber jlökoyo wlo. Tjlëno beno eni:

⁵ «Lëmi Sión* sopga kong ga “Bomi pjlu tek sök döro bomi shwoy wlëp, öng so kwomgla kjoyo dre töshko kjing go. Tjwe öng llëbo shgoklo wa kjing go” lëmi ba kong eni.»†

⁶ Kuya lok ga shäryara eni.

⁷ Öng li söra tek shrono ba wa tjok. Ga ba shwong kop lëkong li iara öng do pjök li kokso kjing go. Eshko ga Jesús opyono sök öng li kjing go.

⁸ Eshko ga nopga jek löng ba tjok ara. Kjone kjone, ba shwong kop lëkong skwara

* 21:5 Sión kjokyo, e kowëba *Jerusalén* bakoe. † 21:5 Zacarías 9.9.

lok, ga kwoptara lok irbo bäng go. Kjone kjone, kjor korga zara, ga kwoptara lok irbo bäng go bakoe.‡

9 Nopga jek löng ba bäm go, nopga jek löng ba irgo, öö le lok ara. Tjlë ga

«David tjëyo kjwe pjlú jlöe.

Kjwe ichara Tjlapgarë shrono kjok ëreshko.

Kjwe kjimte Sbörë.

Sbö sök kjok dogo, e pjlú jlöe» le.

10 Jesús jek opzrëno Jerusalén kjokyo roshkoshko ga nopga tjeng eshko li shdöktong uunkong llaw pogo, ga tjlë ga «¿Kjwe ëro?» le.

11 Nopga jek löng Jesús tjok li tjlë ba kong ga «Kjwe Jesús. E Sbö tjlökwo laga. E Nazaret so. Nazaret kjokyo, e Galilea kjokyo obi» le.

Llëbo soynegaga löng Sbö u zlong bäng li ichara Jesúsde drete

12 E irgo ga Jesús jek opzrëno öötong shäng Sbö u zlong bäng, ga nopga löng eshko llëbo soynek, llëbo tjwlëk li ichara uunkong ey dwayo. Ba dbur bapkwo kjlopswozlong oba kong li poskara beno tjeng töshko. Dunggwo soynega sökklo li poskara beno tjeng töshko bakoe.

13 Ga tjlë ba kong lok ga «Sbö tjlökwo tak pjang eni: “Bor u, e kowëba ber syö uyo wlo. § Gueniyo ioromi beno jong lü uyo”» le.

14 Eshko ga nopga kjok ïgö llëm wleniyo, nopga jëk llëm wleniyo, e tek shrono löng Jesús zlong bäng, ga poptara.

15 Syöshtaga kägäyoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésde li go, e löng eshko. Jesús shäng llëbo ïydëba llëm wleniyo shäryë li ina lok. Eshko ga öö le kjwozorgarë löng Sbö u zlong bäng, tjlë ga «David tjëyo kjwe pjlú jlöe» le li kura lok bakoe. Eni ga iirkë lok ara,

16 ga tjlë lok Jesús kong ga «¿Llëye le lok li kup shängde?»

«Ëng. Sbö tjlökwo tak pjang eni: “Kjwozorga, chidaga, e ichorop bop poshrëk, ba tükwo go.”* ¿Elomirë llëmdo?» le ba kong.

17 E irgo ga nopga li beno löng eshko, ga Jesús to opshino Jerusalén kjokyo dwayo, jek öötong shäng Betania kjokyo, ga pono beno buk shkër kjwara eshko.

Tjlökwo lara Jesúsde beno owa kjor kjlara bo uako wleniyo kong

18 Wëshko kjok shröng ga Jesús to jek shäng iröng obi Jerusalén kjokyo shko ga pji arae.

19 Eshko ga kjor jong kjlara irbo li sor go ko *higuera*. Ìya ga jek äär ba zlong ga jong bo dret, korga tjok erä. Eni ga tjlë kjor jong li kong ga «Pja ber botjyë ame» le ba kong, ga kjor li dano jekdo beno jong dogroe.

‡ 21:8 Eshko dbaryo ga pjlupga opzrëk jek kjok roshkoshko ga shäryëba ba kong eni. § 21:13 Isaiás 56.7. * 21:16 Salmo 8.2.

20 İya ba oppinggarë ga beno löng yëy le erä. Ga tjlë ba kong ga «¿Kjor kjwe dano jekdo sorë?»

21 «Pjäy mär bor go jlökoyo, ga bor dbo ara äär llë go llëme lëmi llëm wleni ga lër bomi kong jlökoyo ga llëye shäryoror ëre shäryëmi ga pjlu, ga pjäy tjlë dlup ëre kong ga “Dlup, pja opkjos jer dlung roy” lëmi ga shäryë eni bakoe.

22 Pjäy llëbo rokë syö goshko ga woyotjlümi ga twe Sbörë lëmi jlökoyo ga wlëmi» le ba kong.

«¿Pja ichaga ërë?» lara Jesús wloyogarë ba kong

23 E irgo ga Jesús opzrëno jek öötong shäng Sbö u zlong bäng. Eshko ga oba pïya shäng wopro ga syöshtaga kägäyoga, judío tjlappaga kjok ilgwega wleniyo, e tek shrono löng ba zlong bäng ga tjlë lok ba kong ga «¿Llëye shäryëp shäng li shäryëp ega? ¿Pja ichaga ërë?»

24-25 «Pjäy kong llëbo kjakrokër bakoe. ¿Juan No Waga, e ichaga ërë no wë? ¿Ichaga Sbörëre, de norë? Tja dboryoromi ga tja ichaga ërë lër bomi kong bakoe» le ba kong.

Kuya lok ga tjlë lok ëng kong ga «Ichaga Sbörëloroy ba kong wleni ga “¿Tjlökwo kjromi llëm ega?” le bi kong.

26 Gueniyo Juan, e Sbö tjlökwo laga le nopga uunkongdë. E kjishko ga ichaga norë lëy ga ä bakoe. Nopga li bangkjrey ara kjishko» le.

27 Eni ga tjlë lok Jesús kong ga «Miydërwa llëme» le.

Kuya ga tjlë ba kong ga «E kjishko ga tja ichaga ërë lër bomi kong llëm bakoe» le.

Wapga do pjök domerga

28 E irgo ga Jesús tjlë ba kong ga «Llëye lër bomi kong ëre woyotjlüza. Domer shäng kjlara, wapga tjeng domerga do pjök. Pjlara ga tjlë ba wa kjlara kong ga “Pja nom parkë bor kjokshko, kjillgwo bo ara lishko” le.

29 Kuya ga tjlë ba kong ga “¿Tja jek parkë woydë llëme!” le. Gueniyo döni ga wotjlüno oblë, ga to jek parkë.

30 E irgo ga domer li tjlë ba wa kjlara obi kong ga “Pja nom parkë bor kjokshko” le. Kuya ga tjlë ba kong ga “Jöjö, Data. Tja to parkë” le, gueniyo to jek llëme.

31-32 ¿Kumi ga ba wa kjone dey ga ba data kolara?» le.

Nopga löng eshko li tjlë ba kong ga «Bäm go lira ba data kolono» le.

Kuya ga tjlë ba kong ga «Lër bomi kong jlökoyo ga nopga dbur töngga Roma so kong, walëga to löng opsoynek domerga oblë oblë kong wleniyo, e äär ber löng Sbö sök no pjluoyo iyado lishko bomi bäm go. Juan No Waga shrono shäng irbo pjlo bek li ping bomi kong, ga tjlökwo kjroromi llëme. Gueniyo ga nopga owa lër li, epgara omtjlökwo kjrono. İnomi eni ëmdë ga llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe loromi llëm, ga rayoromi llëm, ga tjlökwo

kjroromi llëm obi. E kjĩshko ga nopga owa lër li kongda, Sbö, e ber ba pjluyo, bomi bäm go.

Parkagaga owa

33 »Tja tjlë bomi kong llëbo jyäglo go. Kuzĩa. Domer shäng kjlara kjok sogo. Pjlara ga kjillgwo dwlayo dgara ba kjokshko, kjëryo tyara jong pjribri, klung kjara ber kjillgwo bo llruzlong shtoyo wlo, ga u shäryara jong kjwara ba dwla li doklo. Pjir ga kjok li poskwona parkagaga kjlëbö kong, potjwläya i, ga to kjok shto oblë.

34 »Öötong kjillgwo bo kjrozlong dbaryo ga ba parkagaga ichara kjlëbö, kjillgwo bo ber ba kong li rokë parkagaga beno löng ba kjok daga li kong.

35 Gueniyo ga ba parkagaga ichara tjwe löng li shara kjok dagaga löng lirë, kjlara shpora, kjlara zröra, kjlara löra ak go.

36 E irgo ga ba parkagaga ichara jek kjlëbö obi, ichara bäm go li kjinmo. Öötong löng kjok buk lishko ga llëye shäryara kjok dagaga löng lirë bäm go sorë ga shäryara jek eni obi parkagaga ichara obi li tjok.

37 »E irgo ga ba wa ichayde shara. Wotjlik ga “Miydër ga bor wa ërera bangkjre lok” le.

38 Gueniyo öötong shäng eshko ga ba wa li iya kjok dagaga löng lirë ga tjlë lok ëng kong ga “Llono ga kjwe ber kjok ëre sogo. Zröroy wleni

ga kjok ëre kjrëy, ber bi kong wlo” le.

39 Eni ga shara lok, shira kjok li roy dwayo, ga zröra lok.

40 »¿Eni ga kjok sogo li tjwe iröng obishko ga llëye shärye ba tjok lok lëmi?» le.

41 Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Parkagaga owa li songe le llëme. Zröya jekdo. Pjir ga parkagaga wläya oblë, dwla bo kjrozlong dbaryo ga dwla ba kong bayo kjöme li twe ba kong wlo» le.

42 Kuya ga tjlë ba kong ga «Sbö tjlökwo tak pjang eni:

»“Akkwo woydara u shäryagagarë lok llëm li, e iak beno buk bäm go, beno tjwlo ara, oblë kjinmo.

Shäryara Tjlapgarë eni, ga tjawa beno löng yëy lërwa erä.”†

¿E lomirë llëmdo?

43 E kjĩshko ga lër bomi kong ga pjäy kjrara Sbörë, e ber bomi pjlú wlo. Gueniyo pjäy omkolë llëm kuzong ga oblë omkolë pjlú li kjrayde, e ber ba pjlú shara wlo.

44 Eye lono akkwo ëre kjing go ga tar pjäs erä. Ga akkwo ëre lono ë kjing go ga e sho shguir ber tjeng lulue» le.

45 Tjlëno llëbo jyäglo go li kuya syöshtaga kägäyoga, fariseogarë ga miydara lok ga ba layde shäng.

46 Eni ga shaya lok woydë, bängzaya lok wlo. Gueniyo oba bangkjre lok ara, Jesús, e Sbö tjlökwo laga lëba kjĩshko.

† 21:42 Salmo 118.22-23.

22

Pjlu wa orkwosmozlong dbaryo shrëkklo

¹ Jesús tjlëno ba kong llëbo jyäglö go jek obi. Tjlë ga

² «Sbö ber no pjluoy sorë, e so llëbo lër bomi kong ëre kjoyoe. Pjlu shäng kjlara, ba wa domer orkwosmozlong dbaryo shrëkklo poshärye shäng.

³ Eni ga ba parkagaga ichara kjlöbö nopga mana li rokë, gueniyo tek lok woydë llëme.

⁴ E irgo ga ba parkagaga oblë ichara jek tjlë nopga mana löng li kong ga “Bor wa orkwosmozlong dbaryo shrëkklo, e poshäryak pjire. Nopga ichoror öng tjeng kjlo dik li zrök, ga shäryak tjeng pjir tjän. Pjäy tek malinge” le.

⁵ »Kura lok, gueniyo kolara lok llëme. Kjone kjone jek lok ba kjokshko. Kjone kjone jek lok ba pakshko.

⁶ Kjone kjone, pjlu parkagaga li shara lok, shpokza tjä tjä, ga zrörae.

⁷ »Roy kuya pjlorë ga iirko-noe. Eni ga ba ëngkjwagaga ichara ba parkaga zrögaga li zrök, ba kjok li suk pjir bakoe.

⁸ Döni ga tjlë ba parkagaga kong ga “Dli llë shäryak tjeng pjir tjän, gueniyo nopga manor bäm go li tjwlö llëm, tek tjwe na wlo.

⁹ Eni ga pjäy nom irbo bäng, nopga tön arashko ga ë pogo wlënomi li mami, bor wa orkwosmozlong dbaryo shrëya lok bi tjok wlo” le.

¹⁰ Eni ga ba parkagaga opshino jek, ga nopga pjlu, nopga owa, e wlëna irbo bäng go kjlobi li mana lok drete. Eni ga ba u dlino jong tjung no erä.

¹¹ »Pjlu opzrëk jek äär nopga mana löng li ikshko ga iya ga domer jek shäng kjlara, do go shwong orkwosmökklo wleniyo drete.

¹² Eni ga tjlë ba kong ga “¿Pja tek shäng doyono shwong orkwosmökklo wleniyo go llëm ega?” le. Kuya kjing erä.

¹³ Eni ga pjlu tjlë ba parkagaga löng li kong ga “Kjwe shazī, pjrizī ba dre go, ba orkwo go, ga dbuzī jek kjoko, kjok ro sī roshko, ber shäng slar eshko, kowo uë, llëbo bang ara ba kong kjy” le.

¹⁴ Nopga mak ara, gueniyo kjrak li kjlöbö erä» le.

Shji kä potjwlëk pjlu kësbangyo sök Roma kjokyo li kong

¹⁵ E irgo ga fariseoga tönö, lano lok ëng kong. Woydara ga llëbo kjakroke Jesús kong, dborye bëy llëm ga doshaya lok e go, rote wlo.

¹⁶ Eni ga ba oppinggaga ichara kjlöbö, Herodes pjloyoga tjok. Öötong löng Jesús shwoy ga tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, miydërwa ga pja tjlë beke. Woyde Sbörë ga shji jëk sorë li lëp jlökoyo. No tjlëshko ga tjlokwo kup llëm, tjwlö kjöm pogo, e bop kong ga tjwlö beke. Pja tjlë bek ë pogo kong.

17 ¿Eni ga shji kä potjwlëk pju kësbangyo sök Roma kjokyo li kong ga pjlúre?» le.

18 Kuya ga miyde ga löng wotjlik owa. E kjishko ga tjle ba kong ga «iPjây Sbö tjlökwö söga jlökoyo lëmi, gueniyo pjây wotjlik owa bomi pjlúshko! ¿Tja tjlimi ega?

19 Dburwa kä potjwlëkklo li tek sözi bor kong kjwara, in wlo» le, ga tek söra lok ba kong kjwara.

20 Eni ga tjle ba kong ga «¿Domer jyäglö sök dburwa ere go jü ë? ¿Ko tak pjang ere go jü ë?»

21 «Kjwe pju kësbangyo sök Roma kjokyo li in» le lok ba kong.

Kuya ga tjle ba kong ga «Eni ga llëye pju i li, e twozi pju kong, gueniyo llëye Sbö i li, e twozi Sbö kong bakoe» le.

22 Kuya lok ga beno löng wotjlik ara, ga to lok ey dwayo.

No woshrozlong dbaryo

23 Saduceoga wotjlik ga no wolono ga woshre ame le. Eni ga eshko dbaryo ga saduceoga tek shronolöng Jesús shwoy kjlobö ga tjle ba kong ga

24 «Tjlapga no pingga, kjibokwo tara Moisésde beno pjang li tjle ga «Eye wolono, wapga beno ba boy tjok llëm ga shinmo kjarayo li orkwosmok ba boy beno sök li tjok, wa tjok wleni ga ber shinmo li i wleni wlo.»

25 »Pjlara ga borwa tjrëko ëreshko ga domerga löng

doglo kjäk (7), epenga döe. Ba këguëyo orkwosmono, ga wolono, ga wapga beno llëm kuzong ga ba löng orkwosmono ba syä tjok.

26 Eni ga ba löng wolono jek bakoe. Ba lënga kjlobi li orkwosmono ba syä tjok eni bako, ga wolono uunkong, ga wapga beno ba boy tjok llëme.

27 E irgo ga walë li to wolono bakoe.

28 ¿Eni ga domerga doglo kjäk (7) li orkwosmono uunkong walë li tjok kuzong ga no woshrozlong dbaryoshko ga walë li ber domerga kjone dey li boy?»

29 «iPjây diktong löng jlöe! Sbö tjlökwö tak pjang li miydëmi llëm, ba dbo kësbang li miydëmi llëm bakoe.

30 No woshrozlong dbaryoshko ga ëye orkwosmok ame. Eshko ga nopga ber löng Sbö parkagaga kjok dogo so wleni shara.

31-32 Pjây wotjlik ga no wolono, ga woshre ame lëmi. Gueniyo ga Sbö tjleño bomi kong ga «Tja Abraham, Isaac, Jacob, e Sbö»* lara. ¿E lomirë llëmdo? E shinmoga Sbö llëme. E nopga löng së li Sbö» le ba kong.

33 Kuya nopga löng lirë ga beno löng yëy le erä.

Kjok llgwekklo tjwlö kësbangyo

34 Saduceoga kjinkara Jesúsde li kuya fariseogarë ga ëng töno lok.

* 22:31-32 Éxodo 3.6.

35 Eshko ga fariseo shäng kjlara, kjok ilgwekklo tara Moisésdë li miydaga pjlú wleniyo. E tek shrono shäng Jesús zlong bäng, ba tjlik wlo. Tjlë ba kong ga

36 «Tjlapga no pingga, ¿kjok ilgwekklo tjwlõ kësbangyo li kjone dey?»

37 «“Llëbo woydëpshko, llëbo woyotjlipshko, llëbo shäryëpshko, pja sök së obishko ga Tjlapga, bop Sbö li woydos jlökoyo iyado.”†

38 Kjok ilgwekklo tjwlõ kësbangyo li e.

39 Kjok ilgwekklo kjrina obi tjwlõ ara, e so bäm li kjoyoe. Tjlë ga “Pja opwoydë sorë ga bop kjlara, e woydos eni bakoe.”‡

40 Kjok ilgwekklo kjring pjök ëre tjwlõ ara anmoyõ. Kjok ilgwekklo llamo tak lok li, llëye tara Sbö tjlokwo lagagarë li, e beno shji Sbö woydë sorë, shji ëng woydë sorë, e pingglo bi kong eröe» le ba kong.

¿No pjluyo iche le Sbörë li, e ë?

41 Fariseoga löng eshko obi wopro ga

42 Jesús tjlä ba kong ga «¿No pjluyo iche le Sbörë li, e ë tjëyo lëmi?»

«E David tjëyo» le ba kong.

43 Kuya ga tjlä ba kong ga «¿Eni ga David go Sbö Sëyashko ga no pjluyo li kowara ba Tjlapgayo ega? Eshko ga David tjlä ga

44 »“Tjlapga tjläno bor Tjlapgayo kong ga

‘Pja tek wlar ber sök bor orkwo këlkong, äär jong bop moskwoga zanor pjir guing, eshko ga twër ber bop kong ichëp wlo’ le.”§

45 »¿Eni ga no pjluyo li kowara Daviddë ba Tjlapgayo kuzong ga e ber ba tjëyo tek ber ba irgo li sorë?» le.

46 Kuya lok ga to dboryara ërë llëme. Eshko dbaryo jek lëkong ga ëye wokjang llëbo kjakrokë ba kong wlo ame.

23

No pinggaga kjok ilgwekklo tara Moisésdë li go, fariseoga, e wlona Jesúsde

1 E irgo ga Jesús tjlä nopga tjeng ara li kong, ba opping-gaga kong ga

2 «No pinggaga kjok ilgwekklo tara Moisésdë li go, fariseoga, e wotjlik lok ga no pinggaga Sbö tjlokwo go jlökoyo li epga, ëye oblë drete le lok eni.

3 E kjishko ga pjäy pïya sorë ga shäryozï eni, gueniyo epga omshäryë löng sorë li, pjäy omshäryë eni llëme. Nopga kjwe tjlä ga “Llëbo shäryëy jüni” le, gueniyo omshäryë löng oblë.

4 »Oba pïyashko ga tjlokwo le lok ara li shäryëba uunkong ga äe. E so llëbo kwing ä twe oblë kong söya wlo kjoyoe. Shärye lok eni, gueniyo epga om go omkjimtë ba sök llëm, ba sakkwo go ëmdë llëm bakoe.

† 22:37 Deuteronomio 6.5. ‡ 22:39 Levítico 19.18. § 22:44 Salmo 110.1.

⁵ Llëbo shärye lok kës li, e ïkoba wlo erä. Sbö tjlökwo tak pjang kjibokwo go li pjriya lok ba bokdo go, ba sjäksö go ïyado. Ba shwong kjarbo shëshê li shärye lok kur may, pjë äär kjlay klung go wlo.*

⁶ Oba tön, iëshko ga woyde ga löng bäm goshko, sökklo pjlu goshko, shärye lok eni judiöga syö uyo roshko bakoe.

⁷ Woyde lok ga miga llë lëba ba kong yötso llëbo soynezlöng, ga kowëba no pingga.

⁸ »Gueniyo ga pjäyda epenga dö wleni. Pjäy pingga sök kjlaraso. E kjishko ga pjäy kowëba no pingga llëm dey.

⁹ Pjäy Data kjlaraso, Sbö sök kjok dogo li e. E kjishko ga kjok ëre kjing goshko ga ëye kowëmi data llëm dey.†

¹⁰ Pjäy bapshiga kjlaraso. Tja, no pjluyo ichara Sbörë shrono shäng ëre li e. E kjishko ga pjäy kowëba no bapshiga llëm dey bakoe.

¹¹ Ëye opyë woydë tjwlö kësbang, oblë kjinmo ga opyë ber shäng oblë kjimtaga dey.

¹² Ëye opyono tjwlö ara ga ie ber tjwlö llëme. Ëye opkjlopswono beno wotöy ga ie ber tjwlö ara.

¹³⁻¹⁴ »iNo pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, fariseoga, pjäy song jlö, pjäy

shdungko! iPjäy Sbö tjlökwo söga jlökoyo lëmi, gueniyo pjäy wotjlik owa bomi pjluško! Nopga, Sbö ie ber ba pjluyo wlo li le ga somi ara. E so u bäng bängzami, nopga opzrök jek ba roshko llëm wlo kjoyoe. Pjäy opzrök eshko llëm, ga no oblë opzrök woydë eshko li ichëmi opzrök eshko llëm bakoe.‡

¹⁵ »iNo pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, fariseoga, pjäy song jlö, pjäy shdungko! iPjäy Sbö tjlökwo söga jlökoyo lëmi, gueniyo pjäy wotjlik owa bomi pjluško! Pjäy to löng dlung kjing, kjok shto oblë oblë, no wlëk ber bomi oppingga wlo. Wlënomishko ga pimi owa. Eni ga ber shäng owa, bomi kjinmo. Pjäy shdungko, pjäy ber löng iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko wlo. Gueniyo bomi oppinggaga li, e shdungko, bomi kjinmo anmoyö.

¹⁶ »iPjäy song jlö, pjäy shdungko! Pjäy so no kjok igö llëm wleniyo kjoyo, gueniyo no wlosömi lëmi. Pjäy tjlë oba kong ga “Shji tjlëno jlökoyo Sbö u kjishko ga e llëno llëme. Gueniyo shji tjlëno jlökoyo dbur sho shöylör smok lok Sbö u goshko li kjishko ga llëye loroy jlökoyo li shäryëy kjluwe” lëmi oba kong eni.

* **23:5** Shäryara lok eni, ïkoba ga Sbö woyde lok ara anmoyö wlo. † **23:9** *Kjok ëre kjing goshko ga ëye kowëmi data llëm dey* le li, e *ëye iëmi ber Sbö shtoshko llëme* loklo. ‡ **23:13-14** Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlë ga «Pjäy opzrök eshko llëm, ga no oblë opzrök woydë eshko li ichëmi opzrök eshko llëm bakoe. Syäpga jyäpgwëmi, ga ba u li dömi ba shjiryo. E irgo ga pjäy syöshhtë wop ara, “Nopga kjwera pjluë” lëba wlo lëmi. E kjishko ga pjäy shdüya Sbörë ara anmoyö, oblë kjinmo.»

17 Pjāy kjok miydē sira llēme. Pjāy so no kjok ĩgō llēm wleniyo kjoyoe. Dbur sho shōylōr smok lok Sbō u goshko li iak beno tjeng dboy Sbō kong, Sbō u li kjīshko. ¿Eni ga llēye tjwlō ara anmoyō li llē, dbur sho shōylōr lire, de Sbō u li?

18 »Pjāy tjlē oba kong ga “Shji tjlēno jlōkoyo ōng sho sukklo li kjīshko ga e llēno llēme. Gueniyo shji tjlēno jlōkoyo ōng twara, zrōra, suya buk ōng sho sukklo kjing go li kjīshko ga llēye loroy jlōkoyo li shāryēy kjluwe” lēmi oba kong eni.

19 Pjāy so no kjok ĩgō llēm wleniyo kjoyoe. Ōng twara, zrōra, suya buk ōng sho sukklo kjing go li iak beno buk dboy, ōng sho sukklo li kjīshko. ¿Eni ga llēye tjwlō ara anmoyō li llē, ōng lire, de ōng sho sukklo li?

20 »E kjīshko ga ēye tjlē shāng jlōkoyo ōng sho sukklo li kjīshko ga tjlē shāng jlōkoyo ba kjīshko dō llēme. Tjlē shāng jlōkoyo llēbo buk ba kjing go li kjīshko bakoe.

21 Ēye tjlē shāng jlōkoyo Sbō u kjīshko ga tjlē shāng jlōkoyo Sbō sōk eshko li kjīshko bakoe.

22 Ēye tjlē shāng jlōkoyo kjok dogo kjīshko ga tjlē shāng jlōkoyo Sbō pjlū sōkklo kjīshko bako, Sbō sōk ba sōkklo kjing go kjīshko bakoe.

23 »iNo pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdē li go, fariseoga, pjāy song jlō, pjāy shdungko! iPjāy Sbō tjlōkwo sōga jlōkoyo lēmi,

gueniyo pjāy wotjlik owa bomi pjlūshko! Llēbo wlēnōmi li shtēmi āar ba sakyo (10) go, ba sakyo (10) go, shimi kjrina kjrina, ga twēmi Sbō kong. Bomi dli mokyo oblē oblē tjok ga shāryēmi lōng jlōkoyo eni bakoe. Gueniyo kjok llgwekklo tak pjang tjwlō ara, ba kjinmo lira kolēmi lōng llēme. Pjāy kjok llgwek bek llēme. Oblē songe lēmi llēme. Llēbo lēmi oblē kongshko ga shāryēmi llēm bakoe. Pjlū wlo ga kjok llgwekklo tjwlō ara ēre shāryōmirē dey, kjok llgwekklo oblē li shāryōzī ūyado bakoe.

24 Pjāy so no kjok ĩgō llēm wleniyo kjoyo, gueniyo no wlosōmi lēmi. Kjok llgwekklo, e llē loklo miydēmi llēme. E kjīshko ga llēye tjwlō ara llēm li, e shāryōmirē lōng. Gueniyo llēye tjwlō ara li, e shāryēmi lōng llēme. Pjāy so no sōk di iē kjoyoe. llgwirwa buk ba di ioklo roshko li shira, gueniyo ōng kēsbang buk ba roshko lira dwara jer, miydara llēme.

25 »iNo pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdē li go, fariseoga, pjāy song jlō, pjāy shdungko! iPjāy Sbō tjlōkwo sōga jlōkoyo lēmi, gueniyo pjāy wotjlik owa bomi pjlūshko! Pjāy llēbo shāryē ara, pjāy pjlūe lēba wlo, gueniyo ga pjāy kirkē ara, pjāy wotjlik dbur tōng bomi kong erō. Pjāy so di ioklo, dli uoklo kjoyoe. E kwoshkwak ba poglo go, gueniyo roshko wliwlie.

26 iFariseoga, pjāy so no kjok ĩgō llēm wleniyo kjoyoe! Pjlū

wlo ga di ioklo, dli uoklo, e ro kwoshkwëmi bäm goshko. Pjir ga ber drëpdrë jlõe.

27 »iNo pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, fariseoga, pjây song jlõ, pjây shdungko! iPjây Sbõ tjlõkwo söga jlõkoyo lëmi, gueniyo pjây wotjlik owa bomi pjlúshko! Pjây so shinmo bakpwo poshtik pjlublún, wolësowa kjoyoe. Ikoba ga poglo go pjlú, gueniyo roshko shinmo dboglo, llëbo wliwli tjeng ara eshko.

28 Pjây so e kjoyo bakoe. Ikoba ga pjây pjlo beke lëba, gueniyo pjây wotjlik owa erä, llëye lëmi ga shäryëmi llëme.

29 »iNo pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, fariseoga, pjây song jlõ, pjây shdungko! iPjây Sbõ tjlõkwo söga jlõkoyo lëmi, gueniyo pjây wotjlik owa bomi pjlúshko! Sbõ tjlõkwo lagaga shinmotkono tjeng dënashko li, ak sho shäryëmi ba sak kjing go, ber löng kjone miydëba wlo. Nopga pjlo bek shinmotkono li saky oshäryëmi, ber wolësowa wlo.

30 E irgo ga pjây tjlë ga “Tjawa kjwe löng borwa tjlapgaga tek dënashko so dbaryoshko ga Sbõ tjlõkwo lagaga zrörorwa llëme” lëmi eni.

31 Eni ga miydëmi ga pjây Sbõ tjlõkwo lagaga zröga li tjëyoga.

32 Shäryara bomi tjlapgaga tek dënashko so lirë sorë ga pjây omshäryë jek eni bakoe.

33 iPjây so dgur kjoyoe! Pjây shdungko, pjây ber löng iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko wlo. ¿Pjây där, äär eshko llëm wlo ga sorëro?

34 »E kjishko ga Sbõ tjlõkwo lagaga, nopga kjok miydë ara, no pinggaga, e ichër jek bomi kong. Gueniyo kjone kjone zrömi, kjone kjone zrömi lok kjlös go, kjone kjone shpomi no shpokklo go judioga syõ uyo roshko, ga töktong lok. Eni ga irpjami to löng kjok shto oblë oblë go.

35 Tek dämär ga nopga pjlo bek li srëng kwono ara. Tek jong Abel go äär jong Zacarías, Berequíás wa li go eni. Zacarías pjlo bek, gueniyo zröromi Sbõ u jong li, öng sho sukklo jong li, e tjrëko. Llono ga owa ère ber pjang bomi go. Pjây shdungko e kjishko.

36 Lër bomi kong jlõkoyo ga eerishko dbaryo sopga, pjây shdungko llëbo owa ère uunkong kjishko.

Jesús slatong Jerusalén sopga kjishko

37 »iJerusalén sopga, tja kuziä! Sbõ tjlõkwo lagaga zrömi. Sbõ tjlõkwo roy lagaga ichara bomi kong li lömi ak go, zrömi wlo. Woydoror enido ga pjây tön, kjörkö meyo ba wapga töno tjeng ba sjägä dirko wleni, gueniyo woydoromi llëme.

38 Tja kuziä. Bomi u, e raye Sbörë ber jong tjoksa.

39 Lër bomi kong ga tja ère ïmi ame, äär jong pjây tjlë löng ga

»«Kjwe ichara Tjlapgarë tjwe
kjok ëreshko.

Kjwe kjimte Sbörë”Š lëmi
lõng guing» le.

24

«Sbö u pjir ber drete» lara
Jesúsdë

¹ E irgo ga Jesús opshino
jek Sbö u jong lishko dwayo.
Jëk shängshko ga ba opping-
gaga tek lõng ba zlong bäng ga
tjlë lok ba kong ga «U lok ëre
ĩzong» le.

² Kuya ga tjlë ba kong ga
«¿U lok ëre ĩmi lõngde? Lër
bomi kong jlökoyo ga ëreshko
akkwo ëmdë ber tjeng ëng
kjing go kjwara llëme. Llëbo
tjeng kës ëre pjir ber drete» le.

Kjok pjir dbaryo jyäglo

³ E irgo ga jem öötong
lõng Olivos dlupyo ga Jesús
sirkeno sök eshko. Ba
oppinggaga tek lõng ba zlong
bäng, tjlë ba kong tjoksa wlo.
Eshko ga tjlë lok ga «¿Llëye lëp
shäng li, e shäryë llono? ¿Pja
tjwe irõng dörö li jyäglo wen
llë? ¿Kjok pjir dörö li jyäglo
wen llë?»

⁴ «Pjäy sjëk, pjäy jyäpgwëba
llëm wlo.

⁵ Eshko ga nopga wen tjwe
ara tjlë ga “No pjlyo ichara
Sbörë shrono shäng li tja” le.
E go ga oba jyäpgwe ara.

⁶ »Roy kumi ga oba ëngkwë
kjok shto oblë oblë arashko
ga llëye bangkjrëmi llëme. E
shäryë eni kjluwe. Gueniyo
eshko ga kjok pjir dbaryo li
ääte llëm obi.

⁷ Tjëyoga oblë oblë ëngkwë
lok ëng tjok. Nopga kjok shto
oblë oblë so ëngkwë lok ëng
tjok bakoe. Pjli tjwe ara kjok
shto oblë oblë. E ga yo tjwe
ara kjok shto oblë oblë bakoe.

⁸ Gueniyo llëbo wen tjwe
owa anmoyö li soye llëbo kës
ëre go kjwlë jä.

⁹ »Eshko ga pjäy twëba kjok
llgwegaga kong, pjäy shdüya
lok wlo, ga pjäy zröya lok
bakoe. Bor kjishko ga pjäy
ÿwaba shjiktëng kjok kjwang
jìkong.

¹⁰ Eshkoshko ga nopga ara
mär bor go ame. Epga ëng
ÿwö shjiktëng, ëng rotë kar
kar, ëng twë kjok llgwegaga
kong bakoe.

¹¹ Eshko ga nopga ara to
lõng tjlë ga “Tja Sbö tjlökwo
laga” le, gueniyo e ichaga
Sbörë llëme. E go ga oba
jyäpgwe ara.

¹² Eshko ga nopga wotjlik
owa ëng kong ara. E kjishko
ga nopga lõng ara ëng woydë
ame.

¹³ Gueniyo ga ëye mär bor
go äär jong ba dbo go ga era
där ber shäng pjly ÿyado.

¹⁴ Sbö ber no pjlyo sorë
li roy pjly, e shdär kjok
kawang jìkong, miyde tjëyoga
uunkongdë wlo. Eshko ga
öötong kjok pjir dbaryoshko.

¹⁵ »Dënashko ga Sbö tjlökwo
laga Daniel, e tjlökwo tono
llëbo shäryë owa anmoyö Sbö
shto zrek roshko kjishko. Ère
woydër ga kumi yötso.

¹⁶ Eshko ga pjäy lõng Judea
kjokyo ga pjäy tökzong dlup

lëkong;

¹⁷ pjây löng bop u dbo kjing sdok li kjing go ga pjây tökzong maling, pjây opzrëk jek bomi u roshko llëbo kjrë llëme;

¹⁸ pjây löng bomi kjokshko ga pjây jek bomi ushko iröng bomi shwong kop lëkong li kjrë llëm bakoe.

¹⁹ E dbaryo ga walëga löng kjlaraso llëm, e song jlöe. Walëga kjwozirwa tjeng nä ië, e song jlö bakoe.

²⁰ Rokozi Sbö kong ga pjây tök kjok owa dbaryo llëm, woshtozlong dbaryo llëm bakoe.

²¹ »E dbaryo ga llëbo wen nopga kong owa anmoyö. Llëbo eni, e ikdaba tek dämärshko dwayo llëm, ga wen e kjoyo ame.

²² Llëbo owa ëre ie Sbörë ber dbar ara llëm, ba nopga kjrara li woyde ara kjishko. Eni llëm kjwe ga ëye dâr ber sök së kjlara llëme.

²³ »Eshko dbaryo ga no tjwe shäng tjlä ga “iNo pjluyo ichara Sbörë li shäng na izïa!” le. Oblë tjlä ga “iShäng kjwe!” le bomi kong, gueniyo jlö lëmi llëme.

²⁴ Eshko ga nopga ara to löng tjlä ga “No pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li, e tja” le. “Tja Sbö tjlokwo laga kjok ëre so” le. Gueniyo e ichaga Sbörë llëme. Llëbo iydëba llëm wleniyo shärye lok kësbang oblë oblë ara. Llëbo jyäglo shärye lok oblë oblë bakoe. Shärye lok eni, oba ara jyäpgwe wlo, Sbö nopga

kjrara li ëmdë jyäpgwe wlo le, gueniyo epga jyäpgwe ga äe.

²⁵ Gueniyo miydëmi pjir wlo ga llëye wen eshko li loror bomi kong tjän.

²⁶ E kjishko ga ëye tjlä ga “iNo pjluyo ichara Sbörë li shäng kjok dogro no llëmshko!” le bomi kongshko ga pjây jek eshko llëme. Eëye tjlä ga “iOpj-neno sök na!” le bomi kongshko ga jlö lëmi llëm bakoe.

²⁷ No to ter kjok dogo dwayo ëre tjwe iröng obishko ga e ber so llgwläng ller kälä lletlet kjok dogo llaw pogo kjoyoe. Eni ga tja ïga nopga uunkongdë wëläe.

²⁸ Shinmo doyo buk kjone ga lä tjwe tön ara eshko.

No to ter kjok dogo dwayo li tjwe iröng obi dbaryo

²⁹ »Llëbo owa ëre dbaryo irgo ga

»“Dlo ber pjäng yët,

ga mok kälä të ame.

Dbala lon ter kjok dogo dwayo,

ga kjopkwo ber dete erä.”*

³⁰ »Eshko ga ikoba ga no to ter kjok dogo dwayo ëre jyäglo li wen kjok dogo ga bangkjrëba kjok kjwang jikong, ga slar lok ara. Eshko ga ikoba ga tja ter tjwe pjäng sho roy ga bor dbo kälä ikoba wëläe.

³¹ Bor parkagaga kjok dogo so ichër wli kësbang të, ga bor nopga kjrara li kjre lok kjok kjwang jikong, töya wlo.

* 24:29 Isaiás 13.10; 34.4.

32 »Tja kuzĩa. Pjãy pin, kjor ko *higuera* li go. KJOR kowo wen mite, korga wen tjaglëshko ga miydëmi e go ga lushko dbaryo äätoe.

33 Eni ga llëbo tjeng kës ëre shäryë li ïmishko ga miydëmi e go ga no to ter kjok dogo dwayo ëre tjwe iröng obi dbaryo li ääto eni bakoe.

34 Lër bomi kong jlökoyo ga nopga löng eerishko dbaryo kjone kjone wolontë llëm obishko ga llëye lër shäng bomi kong ëre shäryë uunkong.

35 Kjopkwo, kjok ëre, e pjir ber drete. Gueniyo bor tjlökwora ber pjang ïyado.

36 »E dbaryo llono, kjok orë, ëye ommiydë llëme. Miydaga Sbö parkagaga kjok dogo sorë llëm, miydaga Sbö Wa ërerë llëm bakoe. Miydaga Data Sbörë erëe.

37 No to ter kjok dogo dwayo ëre tjwe iröng obi döröshko ga llëbo shäryë kjok ëre kjing go li, e ber so llëbo shäryono Noé dbaryoshko li dik.

38 Eshko ga kjok ëre pitë llëm obishko ga nopga to löng wlëp dli uë, di ië, orkwosmok ëng tjok öötong Noé opzrëno jem kjong kësbang roshko dbaryoshko.

39 Llëye tjwe shäryë eshko li miydaraba llëme. Eshko ga shunyo shrono kësbang, ga nopga li söra dirë, shtena drete. No to ter kjok dogo dwayo ëre tjweshko ga e shäryë eni bakoe.

40 Eshko dbaryo ga domerga löng do pjök parkë

ba kjokshko. Kjlara söya, kjlara ie ber shäng eshko.

41 Ga walëga löng do pjök llëbo kläk. Kjlara söya, kjlara ie ber shäng eshko.

42 »E kjïshko ga pjãy löng sjëk ïyado, bomi Tjlapga ëre tjwe dbar llono miydëmi llëm kjïshko.

43 Tja kuzĩa. Ëye tjwe lürkë llono miyde u sogo lirë kjwe ga koshe, ba u de, llëbo lüyotkëba llëm wlo.

44 No to ter kjok dogo dwayo ëre tjwe llono miydëmi llëm kuzong ga pjãy ber löng bor koshe, poshäryak pjir ïyado.

Parkaga pjlú, parkaga owa

45 »Parkaga ie ba pjlurë ber ba parkagaga oblë daga, sëya äär ba dloyo go kjok orë ga woyde ga parkaga llëye le ba kong li shärye eni wleniyo, kjok miydë ara wleniyo bakoe. ¿Gueniyo ga kjre sorë?

46 Tjwe iröng obishko ga parkaga wlëya ba pjlurë shäng ba pak shäryë pjlú li, e kongda ber pjlúe.

47 Lër bomi kong jlökoyo ga era ie ba pjlurë ber shäng ba llëbo uunkong kägäyo.

48 Gueniyo ga parkaga li wotjlik owa wleni ga wotjlik ga ba pjlú tjwe maling llëme le,

49 ga opyorgö to shäng parkagaga oblë shdung, ga glö ara nelöga tjok.

50 Eni wleni ga koshe shäng llëm dbaryoshko ga ba pjlú tjwe.

51 Eshko ga parkaga owa li shdūya, iche nopga Sbō tjlōkwo sōga jlōkoyo le, gueniyo wotjlik owa ba pjlúshko tjeng lishko, ber shäng slar eshko, kowo uē, llēbo bang ara ba kong kjīy.

25

Kjogloga doglo sak kjwara (10)

1 »Sbō ber no pjluyo sorē, e so llēbo lēr bomi kong ēre kjoyoe. Pjlara ga orkwosmozlong dbaryo ga kjogloga tōno tjeng doglo sak kjwara (10), kjoglo orkwosmok wlo li yorkaga. Ba iök shjiy bapkwō sōra ba tjok kjlara ī ī, ga beno löng domer orkwosmok wlo li koshē.

2 Kjogloga doglo shkēng (5) wotjlik llēm wleniyo, kjogloga doglo shkēng (5) obi, era wotjlik pjlú wleniyo.

3 Kjogloga wotjlik llēm lira iök dyo sōno ba tjok llēme.

4 Kjogloga wotjlik pjlú lira iök dyo sōno ba bapkwō roy, ga iök dyo sōra lok bapkwō oblē roy bakoe.

5 Eshko ga domer orkwosmok wlo li shrono maling llēm kuzong ga poywō lok uunkong, ga ponoe.

6 »Kjok rong ga oba tjlē dbo go ga “iDomer li tek shäng dōrōe! iPjāy opshis ba wlokrē!” le.

7 »Kuya kjogloga lirē ga kono lok uunkong, ba iök shjiy li poshārye wlo.

8 Kjogloga wotjlik llēm li tjlē lok llamo löng li kong ga “Borwa iök sjer woydē. E

kjīshko ga tjawa sēzī iök dyo sira” le.

9 »Gueniyo kuya wotjlik pjlú lirē ga tjlē lok ba kong ga “Llēme. Borwatoy kjwōr shji uunkong kong wlo llēme. Twērwa bomi kong kjwe ga borwatoy pjir bakoe. E kjīshko ga pjāy to ba tjlwlek bomi kong om go dey” le.

10 »Gueniyo jek lok ba tjlwlek wopro ga domer li shronoe. Kjogloga löng īyado ba koshē li opzrēno jek orkwosmozlong uyo li roshko. Ga u bäng li bängzaraba tuke.

11 E irgo ga kjogloga kjrina li shrono lok irōng obi ga tjlē ga “iTjlapga, Tjlapga, u bäng dōs borwa kong!” le.

12 »Gueniyo kuya domer orkwosmok wlo lirē ga tjlē ba kong ga “Lēr bomi kong jlōkoyo ga pjāy ē miydēr llēme” le.

13 »No to ter kjok dogo dwayo ēre tjwe irōng dbar llono, kjok orē, e miydēmi llēme. E kjīshko ga pjāy ber löng sjēk īyado.

Parkagaga doglo mya

14 »Sbō ber no pjluyo sorē, e so llēbo lēr bomi kong ēre kjoyoe. Pjlara ga domer shäng kjlara. To kjok shto oblē go kjwlē wleni ga ba parkagaga rokara, ie ber löng ba dbur dē wlo.

15 Ba parkaga dbur dē pjlú anmoyō li kong dbur sho pjlublún twara kjwo sak dbāw dbāw pjloglo shkēng (5,000). Ba parkaga dbur dē pjlú li kong twara kjwo sak dbāw dbāw pjloglo pjok

(2,000). Ba parkaga dbur dë pjlú anmoyō llēm li kong twara kjwo sak dbäw dbäw (1,000). E irgo ga toe.

16 »Parkaga kong dbur twara kjwo sak dbäw dbäw pjlöglo shkëng (5,000) li, llëbo tjwllëna dbur li go, ga soynena jek obi, ga dbur shano öötong bayo eni obi.

17 Parkaga kong dbur twara kjwo sak dbäw dbäw pjlöglo pjök (2,000) li omshäryono e kjoyo bako, ga dbur shano bayo eni obi bakoe.

18 Gueniyo parkaga kong dbur twara kjwo sak dbäw dbäw (1,000) lira pjlëbgwo kjono kjwara klung roshko, ga dbur li jnena beno tjeng e roshko.*

19 »Dbar kop ara irgo ga domer li shrono shäng iröng obi ga ba parkagaga rokara, dbur li llgweya ba tjok wlo.

20 Ba parkaga kong dbur twara kjwo sak dbäw dbäw pjlöglo shkëng (5,000) li shrono shäng ba shwoy ga tjlä ba pjluyo kong ga “Tjlapga, tja kong dbur sho pjlublún tworop kjwo sak dbäw dbäw pjlöglo shkëng (5,000). Tja dbur shano bayo eni obi” le, ga dbur li twara ba kong uunkong.

21 »Kuya ga tjlä ba kong ga “Pjlúe. Pja parkaga pjlú wleniyo, llëye le bop kägäyorë bop kong li shäryëp eni iyado. Pja kong llëbo tworor chira, ga dorop pjlo beke. E kjishko ga llëbo twër bop kong ara,

dëp wlo. Pja opzrëk tek bor tjok na, pja ber sök wopjlu wlo” le.

22 »E irgo ga ba parkaga kong dbur twara kjwo sak dbäw dbäw pjlöglo pjök (2,000) li shrono shäng ba shwoy ga tjlä ba kong ga “Tjlapga, tja kong dbur sho pjlublún tworop kjwo sak dbäw dbäw pjlöglo pjök (2,000). Tja dbur shano bayo eni obi” le, ga dbur li twara ba kong uunkong.

23 »Kuya ga tjlä ba kong ga “Pjlúe. Pja parkaga pjlú wleniyo, llëye le bop kägäyorë bop kong li shäryëp eni iyado. Pja kong llëbo tworor chira, ga dorop pjlo beke. E kjishko ga llëbo twër bop kong ara, dëp wlo. Pja opzrëk tek bor tjok na, pja ber sök wopjlu wlo” le.

24 »E irgo ga ba parkaga kong dbur twara kjwo sak dbäw dbäw (1,000) li shrono shäng ba shwoy ga tjlä ba kong ga “Tjlapga, miydër pjlú ga pja kjange. Pja dwla bo kjrë, dwla dgorop llëmshko. Dwla sguinop llëmshko ga dwla bo jöp eshko bakoe.

25 E kjishko ga pja bangkjroror ara, ga bop dbur li jnenor beno tjeng klung roshko. Tjeng ëre” le ba kong.

26 »Kuya ga tjlä ba kong ga “Pja parkaga owa, shmi ara. Miydëp pjlú ga tja dwla bo kjrë, dwla dgoror llëmshko. Dwla sguinor llëmshko ga dwla bo jör eshko bakoe.

* 25:18 Eshko dbaryo ga nopga dbur jneno tjeng klung roy, lüyotkëba llëm wlo.

²⁷ E kjĩshko ga bor dbur ěre sřrop, jnenop dbur jnezlong uyo roshko dey. Eni kjwe ga tja tjwe irřng obi ga tja dbur třno e kjinmo kjwe” le ba kong.

²⁸ »Eshko ga ba pjluyo tjlě oba kong ga “Dbur tjeng ba wloshko kjwe dřzĩ, twozĩ kjlara shřng dbur shano kjwo sak dbřw dbřw pjloglo sak dbřw (10,000) li kong.

²⁹ ěye llěbo tjok ga sěya jek obi, ber llěbo ara wlo. ěye llěye llěm ga llěye tjeng sirawa li dřya ba shjiryo drete.

³⁰ Parkaga llěno llěm kjwe dbuzĩ jek kjoko, kjok ro sĩ roshko, ber shřng slar eshko, kowo uě, llěbo bang ara ba kong kjĩy” le.

No llgwezlong dbaryo

³¹ »No to ter kjok dogo dwayo ěre tjwe bor dbo křřlř go, bor parkagaga kjok dogo so tjokshko ga tja sirkek wlar sřk bor pjlũ sřkklo křřlř lletllet li kjing go.

³² Eshko ga tjěyoga kjrina kjrina kjok kjwang jĩkong tjwe třn uunkong bor boksho. řng daga, ba řng wlěp ushko so, ba shwling ushko so, e kje dboy dboy sorě ga nopga kjěr dboy dboy eni bakoe.

³³ »Nopga so řng wlěp ushko so kjoyo li iěr ber tjeng or kělěkong. Nopga so shwling ushko so kjoyo li iěr ber tjeng or mlěkong.

³⁴ E irgo ga no pjluyo ěre tjlě nopga tjeng or kělěkong li kong ga “Pjřy kjimtara bor

Datarě. Pjřy tek lřng kjok ěreshko. Kjok ěre poshřryak buk pjir, kjok ěre shřryara Sbřrě tek lěkong.

³⁵ Tja pjli arashko ga tja sěnomi. Tja wodogroshko ga tja kong di tworomi. Tja song, tjwe shto oblě so dwayoshko ga tja wlokjroromi bomi ushko.

³⁶ Tja shwong llěmshko ga tja kong shwong tworomi. Tja swlo arashko ga tja kjimtoromi. Tja sřk no shdřzřlong uyo roshko ga tja řnomi řřr jong ey” lěr.

³⁷ »Kuya nopga pjlo bek lirě ga tjlě lok bor kong ga “Tjlapga, řpja řnorwa pjli arashko ga pja sěnorwa lěp li, e llonoshko? řpja wodogroshko ga pja kong di twororwa lěp li, e llonoshko?

³⁸ řpja song, tjwe shto oblě so dwayoshko ga pja wlokjrororwa borwa ushko lěp li, e llonoshko? řpja shwong llěmshko ga pja kong shwong twororwa lěp li, e llonoshko?

³⁹ řpja swlo arashko, pja sřk no shdřzřlong uyo roshko ga pja řnorwa řřr jong lěp li, e llonoshko?” le.

⁴⁰ »Eshko ga tja tjlě ba kong ga “Lěr bomi kong jlřkoyo ga shřryoromi eni bor pjeyo song wleniyo kjlara kong wleni ga shřryoromi bor kong wleni” lěr.

⁴¹ »E irgo ga tja tjlě nopga tjeng or mlěkong li kong ga “Pjřy shdungko. Pjřy opkjos bor zlong dwayo. Iřk jong kjwara pjě jong ri ri řyado. Shřryak jong ř kong,

ba pjeýoga kjok dogo so kong bakoe. Pjāy nom ber löng eshko İyado.

⁴² Tja pjli arashko ga tja sēnomi llēme. Tja wodogroshko ga tja kong di tworomi llēme.

⁴³ Tja song, tjwe shto oblē so dwayoshko ga tja wlojroromi bomi ushko llēme. Tja shwong llēmshko ga tja kong shwong tworomi llēme. Tja swlo arashko, tja sök no shdüžlong uyo roshko ga tja İnomi öör llēm bakoe” lēr.

⁴⁴ »Kuya lok ga tjlē lok bor kong ga “Tjlapga, İpja İnorwa sorē lēp li ga pja kjimtororwa llēm İlonoshko?” le.

⁴⁵ »Eshko ga tja tjlē ba kong ga “Lēr bomi kong jlōkoyo ga llēye shāryoromi eni bor pjeýo song wleniyo kjlara kong llēm wleni ga shāryoromi bor kong llēm wleni” lēr.

⁴⁶ »E irgo ga epga jongya ber tjeng shdüya İyado wlo. Ga nopga pjlo bek li jongya ber tjeng sē İyado Sbō tjok wlo» le ba kong.

26

«İJesus, e shay, zröy wlo sorē ga pjlı?» lara ba wloyogarē

¹ Jesus tjlēno pjir ga tjlē ba oppinggaga kong ga

² «Miydēmi pjlı ga İrael tjēyoga dōktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrēkklo li kjönma. Eshko dbaryo ga no to ter kjok dogo dwayo ēre twēba bor wloyoga

kong, tja zröya lok pjang kjlös go wlo» le.

³ Eshkoshko ga syöshtaga kägäyoga, judío tjlapgaga kjok İlgwega wleniyo, e tōno lok syöshtaga kēsbangyo ko Caifás ushko,

⁴ ga tjlē lok ēng kong ga «İJesus, e shay, zröy wlo sorē ga pjlı? Shay wlo ga jyöyotkēy.

⁵ Gueniyo dbar shrēžlong dbaryo llēme. Llēm ga nopga ara ga wlike lok äe» le.

Walē kjlara, poshtikklo İö pjlēblē tjwlō ara wleniyo tyara Jesus dlu kjing go

⁶ E irgo ga Jesus jek öötong shäng Betania kjokyo, Simón ushko. Dēnashko ga Simón li poglo go swlo ara, sho an do jikong, gueniyo poptonoe.

⁷ Jesus sök Simón ushkoshko ga walē shrono shäng ba zlong bäng kjlara, wloshko poshtikklo bapkwō tjwlō ara shāryak akkwo ko *alabastro** go, roshko poshtikklo İö pjlēblē tjwlō ara wleniyo. Eshko ga söra jek Jesus sök İē lishko, ga tyara ba dlu kjing go.

⁸ İya ba oppinggagarē ga iirkē jong, ga tjlē lok ēng kong ga «İKjwe zāya kjweni ega?

⁹ Zok ga kjwe soynena dburyo ara, oba song wleniyo kjimtoklo wlo dey» le.

¹⁰ Tjlē löng llē li miydara Jesüsdē pjir kuzong ga tjlē ba kong ga «İWalē kjwe İāywēmi

* **26:7 Alabastro**, e ak pjlıublún wleni, ga poshtikklo bapkwō shāryēba e go.

eni ega? Llëye shäryara bor kong ëre beno pjlúe.

¹¹ Oba song wleniyo löng bomi tjok ÿyado, gueniyo tjara shäng bomi tjok ÿyado llëme.

¹² Poshtikklo tyara bor doyo go ëre, e bor doyo poshäryoklo, tja iëba sakshko wlo.

¹³ Lër bomi kong jlökoyo ga kjok kjwang jlkong kjone pogo ga Sbö tjlökwo roy pjlú lëbashko ga llëye shäryara walë kjwerë bor kong ëre woyoshreba, ga roy lëba bakoe» le.

«Jesús soyner; twër ba wloyoga kong» lara Judasdë

¹⁴ Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) kjlara ko Judas Iscariote. E öör shäng syöshtaga kägäyoga ik,

¹⁵ ga tjlë ba kong ga «¿Jesús, e twër bomi kong ga tja potjwlëmi kjöm?» le. Eni ga potjwlëna lok dbur sho pjlublún kjwo sak mya (30).

¹⁶ Eshko jek lëkong ga Judas beno shäng wotjlik ga «¿Jesús twër ba kong sorë ga pjlú?» le.

Jesús iono ba oppinggaga tjok

¹⁷ E irgo ga pjlung shosho suk pjir shäryak ba uukklo tjok llëm dbaryo li öötonge. E dbaryo ga Jesús oppinggaga tek shrono löng ba zlong bäng ga tjlë ba kong ga «¿Israel tjëyoga dëktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo li dliyo shäryërwa kjone ga pjlú?»

¹⁸ «Pjäy to Jerusalén kjokyo roshko. Domer shäng kjlara eshko. Pjäy tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga tjlë ga ‘Tja dbaryo äätoe. Tja jek bop ushko bor oppinggaga tjok, Israel tjëyoga dëktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo li shrërwa wlo’ le» lëmi ba kong eni» le ba kong.

¹⁹ Kuya lok ga shäryara lok eni, ga dbar shrëkklo li dliyo poshäryara lok pjire.

²⁰ Öötonge kjok shkë ga Jesús sök ië, ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li tjok.

²¹ Löng ië wopro ga Jesús tjlë ba kong ga «Lër bomi kong jlökoyo ga pjäy kjlara, tja soyneya, twe oba kong» le.

²² Kuya lok ga beno löng woydë arae. Ga kjlara kjlara tjlë Jesús kong ga «Tjlapga, ¿tja llëm llëmdo?» le.

²³ Kuya ga tjlë ba kong ga «Ëye sök bor tjok, ba pjlung shosho suk pjir li pöya sök bor tjok ioklo kjwaraso roy ga bor soynega li e.

²⁴ No to ter kjok dogo dwayo ëre wolon, tak pjang Sbö tjlökwo go sorë li eni. Gueniyo bor soynega, era song jlöe. Weno llëm kjwe ga pjlú ba kong dey» le.

²⁵ Eni ga Judas, ba soynega li tjlë ba kong ga «No pingga, ¿tja llëm llëmdo?»

«Lëp sök om go liro» le ba kong.

²⁶ Löng ië wopro ga pjlung shosho suk pjir kjrara Jesúsde kjwara, ga tjlë Sbö kong ga «Tjawa kong dli tworop ëre.

Tjawa ber wopjlu bop tjok e kjishko» le. E irgo ga pjlung shosho suk pjir li tora, twara sira sira ba oppinggaga kong, ga tjle ba kong lok ga «Kjrozl, uozl, ere bor sho wleni» le.

27 E irgo ga di ioklo kjrara kjwara, roy kjillgwo bo dyo dbo ara, ga tjle Sbö kong ga «Tjawa kong kjillgwo bo dyo tworop ere. Tjawa ber wopjlu bop tjok e kjishko» le. E irgo ga twara ba oppinggaga kjlara kjlara kong, ga tjle ba kong lok ga «Iozl pjay uunkongde sira sira.

28 Ere bor sreng wleni. E go ga tjlokwo twara Sböre, beno iyado wlo li, e shärye. Bor sreng li kwon, nopga ara kong. E go ga owa pjang ba go li löya Sböre ber drete.

29 Gueniyo ler bomi kong ga kjillgwo bo dyo ier ame, aar jong bor Data ber sök no pjluo dbaryoshko ja. Eshko ga ier bomi tjok jek obi» le.

«Pjaj tjeng uunkong ere, tja rayemi pjire» lara Jesusde ba oppinggaga kong

30 E irgo ga tono lok pjlara Sbö kong, ga to jem lok Olivos dlupyo.

31 Öotong löng eshko ga Jesus tjle ba kong ga «Sbö tjlokwo tak pjang eni:

»“Öng daga li zrör,

ga öng wlöp ushko so
tjeng li shdar ber
kjloro era.”†

Eni ga eeri shkëyo ga pjaj tjeng uunkong ere, tja rayemi pjire.

32 Gueniyo ga tja wolono, ga tja woshwara Sböre iröng obishko ga tja aar Galilea kjokyo bomi bam go. Pjaj koshër shäng eshko» le.

33 Kuya Pedrorë ga tjle ba kong ga «Llamora, pja rayara uunkong pjir emde ga tjara, pja rayer lleme» le.

34 Kuya ga tjle ba kong ga «Ler bop kong jlökoyo ga pjesit kjok shränto ga kjörkö kjluntë lleme obishko ga “Jesus, e ë miyder lleme” lorop oba kong pjloglo mya tjan» le.

35 Gueniyo kuya ga tjle ba kong obi ga «Eni lleme. Tja zrökoba jek bop tjok emde ga “Jesus, e ë miyder lleme” ler ë kong lleme» le.

Ba oppinggaga llamo li omlono e kjoyo bakoe.

Jesus syöshono Sbö kong Getsemani kjokyo

36 E irgo ga Jesus jek öotong shäng Getsemani kjokyo ba oppinggaga tjok. Eshko ga tjle ba kong lok ga «Tja to syöshö Sbö kong kem ere wle wopro ga pjaj wlar ber tjeng na» le.

37 Eni ga jek syöshö lishko ga ba oppinggaga tjeng li söra jek ba tjok doglo mya, Pedro, Santiago, Juan. Jek löngshko ga Jesus wosong, woyde ara.

38 Ga tjle ba kong lok ga «Tja woyde ara bor pjlushko. Kur ga tja wolon kjoyoe. Pjaj ber tjeng na, ga pjaj sjëke» le.

39 Eni ga opkwono jek këgo sit, ga kjök tono, kujono bokdo kjlay klung go, ga syöshono Sbö kong, tjle ga

† 26:31 Zacarías 13.7.

«Data, rokër bop kong sira ga llëbo wen bor kong owa dörö li, e wen tjwe bor kong llëm kjwe dey. Shäryë eni ga pjlu kjwe ga woydër eni. Gueniyo ga e laga tjarë llëme. E laga ber pjarë. Woydër ga llëbo shäryë, woydëp sorë li eni» le.

40 E irgo ga tek shrono shäng ba oppinggaga doglo mya beno tjeng lishko ga wlëna bë tjeng pëe. Eni ga tjlä Pedro kong ga «¿Pjây löng së wop sira ga äre?

41 Pjây pë llëme. Pjây sjëke. Pjây syöshozong. Eni ga pjây tjliya Ärëshko ga pjây kjimte Sbörë, llëbo owa shäryëmi llëm wlo. Pjây llëbo pjlu shäryë woydë jlö, gueniyo pjây womae» le.

42 E irgo ga jek syöshetë obi. Tjlë ga «Data, llëbo wen tjwe bor kong owa li kjëp ga ä wleni ga laga ber pjarë» le.

43 E irgo ga tek shrono shäng iröng obi ba oppinggaga beno tjeng lishko ga wlëna bë tjeng pë obi, bokkwo llir woydë ëng go poywörë kjishko.

44 Eni ga jek syöshetë pjlara obi, öötong pjloglo mya. Eshko ga tjläno jek obi, lara bäm go sorë ga eni.

45-46 Syöshetono pjir ga tek shrono shäng iröng obi ba oppinggaga beno tjeng lishko ga tjlä ba kong ga «¿Pjây löng pë, woshtë obire? No to ter kjok dogo dwayo ëre twëba ber tjeng nopga owa wloshko li dbaryo öötonge. İzïa. Bor

soynega tek shäng dörö tjan. Pjây kojözong. Shji to ëng dowlëk ba tjok» le.

Jesús shara ba wloyogarë

47 Jesús tjläydë pjité llëm obishko ga ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) kjlara ko Judas, e shrono shäng eshko. Nopga shrono löng träk llëm ba tjok, kjone kjone wloshko dröng, kjone kjone wloshko wlëng no shpokklo. Epga ichaga syöshtaga kägäyoga, judío tjlapgaga kjok llgwega wleniyorë.

48 Lunashko ga llgwera Judasdë nopga li kong pjir tjan, Jesús, e ë miyde lok wlo. Tjlëno ba kong ga «İmi ga ëye lö shir† ga domer li e. E shamirë» lara eni.

49 Eni ga Judas jek öötong shäng Jesús zlong bäng ga tjlä ba kong ga «¿Miga, Tjlapga no pingga!» le ba kong, ga lö shira.

50 Kuya ga tjlä ba kong ga «Kjobe. Pja bor kjlara. Llëye shäryëp wlo li shäryozong» le.

Eni ga nopga li tek shrono löng Jesús zlong bäng ga shakza lok pjä erä.

51 Eshko ga nopga löng Jesús tjok eshko li kjlara dröng shino kjwangna, ga syöshtaga kësbangyo parkaga kwomgwo zakza tas jer lon pjik buk töshko erä.

52 Eni ga Jesús tjlä ba kong ga «Bop dröng kjwe jnes ba shtoy iröng obi. Èye ëngkjwë dröng go ga zrökoba dröng go bakoe.

† 26:48 **Lö shik** lanyo, e tak pjang Génesis 27.26 go.

⁵³ Eni tjok ga rokër bor Data kong kjwe ga tja kong ba parkagaga kjok dogo so iche träk llëm ga pjlu, kjringgwo sak kjwara kjingsho pjök (12) wleni. ¿E miydëp llëmdo?

⁵⁴ Gueniyo llëye wen bor kong li, e tak pjang Sbö tjlökwo go tjän. Rokër bor Data kong eni kjwe ga llëye tak pjang li shäryë eni llëme» le.

⁵⁵ Ga Jesús tjlë nopga li kong ga «¿Pjây tjwe bor shak dröng tjok, wlëng no shpokklo tjok kjweni ega? ¿Tja shamishko ga tja ëngkjwë bomi tjok lëmiro? Tja öör shäng oba ping ara, Sbö u zlong bäng. ¿Tja sharomi eshko llëm egaro?

⁵⁶ Gueniyo ëre shäryë jüni, tjlökwo tara Sbö tjlökwo lagaga tek dënashko sorë li ber jlökoyo wlo» le.

Eshko ga ba oppinggaga Jesús rayono uunkong, ga töktong to lok ey dwayo.

Jesús söraba öötong shäng Judío Kjok Llgwegaga Këskësyo bokshto

⁵⁷⁻⁵⁸ E irgo ga Jesús söra lok to jongya syöshtaga kësbangyo ko Caifás ushko. Pedro jek shäng kä kjwaraso kä kjwaraso ba irgo. Öötong löng eshko ga opzrëno jek u li roshko, ga Pedro beno sök u bongkjako, Sbö u dagaga löng li tjok, llëye shäryëba pjir ber sorë ñya wlo.

No pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, judío tjlapgaga kjok llgwega

wleniyo, e töno löng u li roshko tjän.

⁵⁹ Syöshtaga kägäyoga, Judío Kjok Llgwegaga Këskësyo uunkong, Jesús zröya lok woydë. E kjishko ga nopga rokara ara töno tjeng lishko, Jesús jyöyotkë wlo, rote lok e go wlo.

⁶⁰ Jyöyotkara lok ara, gueniyo llëye to wlëna llëme. E irgo ga nopga kojono oblë do pjök, Jesús rotë wlo.

⁶¹ Tjlë lok ga «Domer ëre tjlëno ga “Sbö u ëre shdör dret, ga äär dbargwo mya ga shäryër ber ba shtoshko iröng obi”lara eni» le.

⁶² Eni ga syöshtaga kësbangyo li kojono, ga tjlë Jesús kong ga «Pja rote löng ara. ¿Dboryëp llëmde?» le.

⁶³ Kuya ga beno shäng kjinge. Eni ga syöshtaga kësbangyo li tjlë ba kong ga «¿No pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li, Sbö Wa lëba li, e pjare? Los borwa kong jlökoyo, Sbö Sök ñyado li ko go» le.

⁶⁴ Kuya ga tjlë ga «Ëp shäng pjarë om go eni. Gueniyo lër bomi kong ga Sbö, llëye shärye woydë li shärye ga pjluë. Ga llono ga no to ter kjok dogo dwayo ëre ñmi sök ba orkwo këlëkong, § tja ñmi ter tjwe kjok dogo pjäng sho tjrëko bakoe» le.

⁶⁵ Kuya syöshtaga kësbangyo lirë ga ba shwong dwlëkza tjâ tjâ iirdë. Tjlë ga «¿Domer kjwe shäng Sbö lâywë owa, ber tjwlö llëm wlo le! ¿Ëye

wlëy ba rotë obi llëno? Llëye lara li kuromi pjir tjän.

⁶⁶ ¿Kumi ga sorë?» le.

Kuya nopga tōno tjeng uunkong lirë ga tjlë ga «¡Kjwe zrökko!» le.

⁶⁷ Eshko ga Jesús yora lok. Bokso go tröng twara lok bakoe. Kjone kjone omkwomso shpono,

⁶⁸ ga tjlë ba kong ga «Pja no pjluvo ichara Sbörë shrono shäng li jlökoyo wleni ga pja shpoga ërë los borwa kong» le.

«Jesús, e ë miydër llëme» lara Pedrorë

⁶⁹ E wopro ga Pedro sök kjoko, u bongkjako. Eshko ga kjoglo shäng kjlara, syöshtaga kësbangyo parkaga wleniyo. Tek shrono shäng Pedro zlong bäng ga tjlë ba kong ga «Nopga jëk löng Jesús, Galilea so li tjok, e kjlarayo pja» le.

⁷⁰ Kuya ga tjlë ga «¡Jyõ! Llëye lëp shäng li miydër llëme» le.

⁷¹ E irgo ga jek öötong shäng kjër pjlor kalëkong, u bäng jong lishko.

Eshko ga kjoglo oblë omïno, ga tjlë nopga löng li kong ga «Kjwe jëk shäng Jesús, Nazaret so li tjok» le.

⁷² Kuya Pedrorë ga tjlë nopga li kong ga «¡Jyõ! Lër bomi kong jlökoyo ga domer, e ë miydër llëme» le.

⁷³ E irgo ga nopga löng eshko li tek shrono löng ba zlong bäng ga tjlë ba kong ga «Miydërwa pjlu ga pja ba kjlarayo. Pja ba pjeyo jlöe, bop tjlë wle go ga wëlle» le.

⁷⁴ Kuya ga tjlë ba kong ga «¡Jyõ! Lër bomi kong jlökoyo ga domer, e ë miydër llëme. Eni llëm ga rokër Sbö kong ga tja shdüya» le.

Jekdo eshko ga kjörkö kjlunoe.

⁷⁵ Eshko ga woyoshre kjlay ga Jesús tjlëno ba kong ga «Kjörkö kjluntë llëm obishko ga “Jesús, e ë miydër llëme” lorop oba kong pjloglo mya tjän» lara. Eni ga opshino ey dwayo, ga slatong jlökoyo.

27

Jesús söra ba Pilato boksho

¹ Wëshko kjok shröng ga syöshtaga kägäyoga, judío tjlapgaga kjok llgwega wleniyo, Jesús zröya lok sorë li, e llgwera lok pjire.

² E irgo ga Jesús orkwo pjirra, ga söra lok jek, ga twara Pilato kong. Pilato, e kjok eshko so ichaga.

Judas wolonoe

³ Jesús roy kura Judas, ba soynega lirë, ga miydara ga Jesús, e zrökko. Eshko ga bangyo ba kong ara, ga dbur sho pjublún kjwo sak mya (30) ba potjwlëkklo li twara iröng syöshtaga kägäyoga, judío tjlapgaga kjok llgwega wleniyo kong, ga tjlë ba kong lok ga

⁴ «Llëbo owa shäyroror. Domer pjlo bek tworor bomi kong, zrömi wlo» le.

Gueniyo kuya lok ga tjlë ba kong ga «E borwa kong ga llëye drete. E miydaga ber pjarë om go» le.

⁵ Eni ga dbur sho li dbukza Judasdë shläw, beno tjeng Sbö u dburyo jnezlong uyo li roshko, ga to jek ey dwayo, ga opskunoe.

⁶ Dbur sho li töna syöshtaga kägäyogarë, ga tjlä ëng kong ga «Dbur sho ëre, e domer potjwlëkklo, zrökoba wlo. E kjishko ga iëy ber jong Sbö u li dburyo jnezlong ga äe» le.

⁷ Eni ga lanyotkara lok pjir ga kjok tjwlëna kjrina ko Klung Sbiyo Shäryaga kjokyo, ber buk sakshko, oba shto oblë so kong wlo.

⁸ E kjishko ga kjok eshko kowaraba beno srëng kjokyo, ga eerishko ga kowëba jong eni obi.

⁹ Eni ga tjlökwö lara Sbö tjlökwö laga tek dëdashko so Jeremiasdë li beno jlökoyo. Tjlëno beno eni:

«Dbur sho pjlublún kjwo sak mya (30) li kjrara lok, e tjwlö iara Israel tjëyogarë beno eni.

¹⁰ Ga Klung Sbiyo Shäryaga kjokyo li tjwlëna lok dbur li go, tja ichara Tjlapgarë sorë li eni.»*

Jesús söraba Pilato bokshto

¹¹ Jesús söra lok öötong shäng kjok eshko so ichaga Pilato bokshtoshko ga Pilato tjlä ba kong ga «¿Judío pjluyo li pjare?»

«Lëp sök om go liro» le ba kong.

¹² Eshko ga Jesús rote syöshtaga kägäyoga, judío tjlapgaga kjok ilgwega

wleniyorë löng ara. Gueniyo dboryara Jesúsdë llëme.

¹³ Eni ga Pilato tjlä ba kong ga «¿Pja rote löng ara li kugöp llëmdo?» le.

¹⁴ Gueniyo dboryara kjak kjwara llëme. E kjishko ga woyotjlïya Pilatorë arae.

Jesús ichara Pilatorë, zrökoba wlo

¹⁵ Äär lu pjlobi go ga Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklöshko ga nopga bängzak tjeng no shdüzlong uyo roshko li, enido ga raye Pilatorë kjlara. Woyde nopgarë kjone dey ga e rayayde.

¹⁶ Eshko ga no bängzak shäng kjlara ko Barrabás, roy kësbange.

¹⁷ Eni ga nopga shrono löng arashko ga Pilato tjlä ba kong lok ga «¿Woydëmi ga ëye dör, Barrabásde, de Jesús, e kowëba no pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li?» le.

¹⁸ Miydara pjlú ga Jesús woydëba ara kjishko ga ymoyotke ba wloyogarë ara, ga söra lok ba kong e kjishko.

¹⁹ Pilato sök no ilgwezlong shtoyo wopro ga ba boy tjlökwö ichono ba kong. Tjlë ga «Domer ilgwep sök li, e pjlo beke. Kjupke shkëyo ga e yoyoïnor owa anmoyö. ¿E kjishko ga wëyë, barwëy llëme!» le.

²⁰ Gueniyo ga nopga tjeng ara eshko li poshduna syöshtaga kägäyoga, judío tjlapgaga kjok ilgwega

* 27:10 Zacarías 11.12-13; Jeremías 19.1-13; 32.6-9.

wleniyorë arae. Tjlë ga «Rokozĩ ba kong ga Barrabás, e döyde bi kong dey lozĩ eni. Rokozĩ obi ga Jesúsda zrökko lozĩ eni» le.

²¹ Eshko ga Pilato tjlë nopga löng li kong ga «¿Nopga do pjök ëre dör bomi kong kjone dey?»

«¡Barrabás, e döpdë!» le lok ba kong.

²² Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Eni ga llëye woydëmi ga shäryër Jesús, no pjluyo ichara Sbörë shrono shäng lëba li kong?»

«¡Zrös pjang kjlös go!» le lok eni.

²³ Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Llë kjĩy? Llëbo owa shäryara li lozĩ bor kong» le.

Gueniyo nopga tjlë jek obi ga «¡Zrös pjang kjlös go!» le eni.

²⁴ Eni ga ĩya Pilatorë ga nopga li tjlökwo jong kjwaraso, nopga shdöktong ëngkjwë woydë wleni, llëye le ba kong, kjlopswë ber wotjlik oblë wlo ga äe. E kjĩshko ga di rokara sira, ga orkwo shkwono nopga li bokshto.† Tjlë ga «Kjwe ichër zrökoba wlo, gueniyo miydaga ber tjarë llëme. Miydaga ber pjäydë om go» le.

²⁵ Kuya nopga lirë ga tjlë ba kong ga «Wołono ga miydaga ber tjararë, borwa wapgarë bakoe» le.

²⁶ Eni ga Barrabás, e shira, ga rayarae. E irgo ga Jesúsda twara ba ëngkjwagaga kong, shpoya lok no shpokklo go

wlo, zröya lok pjang kjlös go wlo bakoe.

Jesús joywara ëngkjwagagarë

²⁷ Eni ga söra lok, öötong shäng Pilato u bongkjako. Shto eshko, e kowëba *pretorio*. Ga ëngkjwagaga töno tjeng uunkong eshko, ba zlong bäng pjribrie.

²⁸ Eshko ga Jesús shwong skwara lok, äska wlëna lok kara pjlupga shwong wleniyo ko dingding shwëshwë, ga pjuna lok ba do go.

²⁹ Ga shkë sho ywara lok kjwara, beno pjlü dlu ioklo wleni, ga iara lok pjang ba dlu go, ga kong kjë twara kjwangna, ba orkwo këlëkong. Eshko ga tjlë lok ba kong dbo go ga «¡Judío pjluyo, pja pjlú, pja tjwłö arae!» le lok eni, ba joywoklo.

³⁰ Eshko ga go tröng twara, shpokza lok tjã tjã kjë li go ara ba käshko bakoe.

³¹ Joywara lok pjir ga ba shwong pjang ba do go li skwara lok, ga ba shwong baĭya li pjuna lok jek iröng obi. E irgo ga söra lok to, zröya lok pjang kjlös go wlo.

Jesús zröraba pjang kjlös go

³² Jek löng kjwlë irbo bäng go ga domer wlëna lok kjlara ko Simón, e Cirene so, ga ichara lok dbo go Jesús kjlös li sök.

³³ E irgo ga jem öötong löng kjokyo ko Gólgota. (E «No Kã Dboglo dlupyo» loklo.)

† 27:24 Pilato orkwo kwoshkwono, llëye shärye Jesús tjok li miydaga ber erë llëme loklo.

³⁴ Eshko ga kjillgwo bo dyo dbo ara ropsrära lok llëbo këä wleniyo[‡] tjok, ga twara lok Jesús kong, ie wlo. Tjlina sira, gueniyo iara llëme.

³⁵ Eshko ga löra lok pjang kjlös go irgo ga engkjwagaga tjeng li tjöto lok llëbo jyäglo go, Jesús shwong'li ber ë kong ïya lok wlo. §

³⁶ E irgo ga sirkeno löng eshko ba dë.

³⁷ Jesús lök pjangshko li kopshko, kjibokwo iak pjang kjwara, e zröya lok llë kjïy miydëba wlo. Kjibokwo tak pjang li tjlä ga «Domer ëre ko Jesús. E judío pjluoyo.»

³⁸ Jesús löra pjangshko ga nopga lü ä wleniyo löra lok do pjök kjlös go bakoe. Kjlara pjang or këlä, kjlara pjang or milë, kjlösyo dboy dboye.

³⁹ Eshko ga nopga jek löng Jesús lök pjangshko li kä wikza tjä tjä, joywe lok wlo. Ga läywe löng owa bakoe.

⁴⁰ Tjlë ga «Pja Sbö u shdök ber dret, ga äär dbargwo mya ga shäryëp ber ba shtoshko iröng obi lorop eni. Pja Sbö Wa jlökoyo ga pja opdös om go, pja ter oplös töshko kjlös kjwe go dwayo» le.

⁴¹ Jesús joywe syöshtaga kägäyoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, judío tjlapgaga kjok llgwegaga wleniyorë eni bakoe. Tjlë lok eng kong ga

⁴² «Oba oblëra döra, gueniyo opdök om go ga äe. Kjwe Is-

rael tjëyo pjluoyo le. Woyde ga oplong töshko kjlös kjwe go dwayo. Enira tjawa mär ba go kjwe.

⁴³ «Tja mär Sbö go» lara. Enira woyde Sbörë ga döya. «Tja Sbö Wa» lara bi kong om go» le.

⁴⁴ Nopga do pjök lü ä wleniyo lök lok kjlös go Jesús pjlor kar kar ëmdë ga omläywë löng eni bakoe.

Jesús wolono pjang kjlös go

⁴⁵ Öötong dlo dluw bek ga kjok ro zoktong kjok kjwang jikong beno yët erä. Beno eni äär jong dlo pjö lë wleni.

⁴⁶ Dlo öötong eni ga Jesús tjläno dbo go, tjlä ga «*Elí, Elí, ¿lama sabactani?*» le. (E «Bor Sbö, bor Sbö, ¿tja rayorop jüni ega?» loklo.)

⁴⁷ Kuya nopga tjeng eshko lirë ga tjlä eng kong ga «Sbö tjläkwo laga tek dënashko so Elías, e rokayde pjang» le.

⁴⁸ Eshko ga domer shäng kjlara jek tji tji, ga llëbo lluklluk di shak ara wleniyo kjrara kjwara, pöra kjillgwo bo dyo shpoä go, kjrochara kjor dbo go, ga poyona jem, shuya Jesúsde wlo lara.

⁴⁹ Eshko ga llamo löng li tjlä ba kong ga «Wëyë. Elías tjwe ba dökde ïy» le.

⁵⁰ E irgo ga ayle Jesúsde dbo go obi, ga wolonoe.

⁵¹ Eshko ga Sbö u roshko ga shwong kësbang iak pjang eshko li dwlëtong aas ter kjomo dwayo äär jong töshko,

‡ 27:34 **llëbo këä wleniyo** le li, e dwlo wleni, ga twaraba nopga lök lok kjlös go li kong, bang kuga ara llëm wlo. § 27:35 Löyde lok pjang kjlös go llëm obishko ga ba shwong skwara lok pjire.

beno kjrjng pjök. Klung iano jek shkik shkik, guëng woktong aas,

52 ga sak roshwino ara. Eshko ga Sbö nopga kjone kjone wolono tjeng li, e woshrara Sbörë iröng obi, beno löng sê,

53 ga opshino ba sak roy dwayo. Ga Jesús woshrara Sbörë iröng obi irgo ga epga jek öötong opzrëno löng kjok zrek ko Jerusalén li roshko. Eshko ga ikoba löng arae.

54 Jesús lök pjang kjlös go li bokshto ga ëngkjwagaga löng kjlöbö ba dë, ba kägäyo shäng ba tjok. Yo li kura lok, ga llëbo shäryono li ina lok uunkong. Eni ga bangkjrara lok tira llëm, ga tjlä lok ëng kong ga «Shinmo lök pjang kjlös go kjwe, e Sbö Wa jlöe» le.

55 Eshko ga walëga tjeng kjlöbö, tek tjeng Galilea kjokyo dwayo Jesús tjok, ba kjimtë wlo. Eshko ga llëye shäryëba Jesús kong li iya tjeng pjola sit.

56 E tjrëko tjeng doglo mya, kjlara ko María Magdala so, kjlara, e Zebedeo boy, kjlara ko María. María, e Santiago, José mekë.

Jesús doyo jnena Joséré

57 Domer dbur ara wleniyo shäng kjlara ko José, e Arimatea so. E oppino ara Jesús tjok. Kjok sëng ga

58 jek öötong shäng Pilato shwoy ga Jesús doyo rokara ba kong, jneya wlo. Eni ga ba nopga ichara Pilatorë, Jesús doyo twë ba kong wlo.

59 Eni ga kjrara Joséré, popgara shwong ko pjublún, pjlu wleniyo go,

60 ga söra jek öötong sak baïyashko. Eshko ga pjlebgwo jong kjwara guëmkwota roshko, kara Joséré om go. Shinmo iaydëba eshko llëm obi. Eshko ga doyo li iara beno buk ba roshko, ga bängzara ak kësbang wleniyo go, ga toe.

61 María Magdala so, María oblë li, e sirkeno beno löng sak li bokshto.

Jesús doyo buk li dagaga

62 Wëshko, woshtozlong dbaryo ga syöshtaga kägäyoga, fariseoga, e jek lok Pilato shwoy. Öötong löng ba shwoy ga

63 tjlä lok ba kong ga «Tjlapga, woyoshrërwa ga jyögwang li shäng së obishko ga tjläno ga “Äär dbargwo mya ga tja woshre Sbörë iröng obi” lara eni.

64 E kjishko ga rokërwa bop kong sira ga nopga ichëp ba doyo buk sakshko li dë, äär jong dbargwo mya. Eni llëm ga ba oppinggaga tjwe ba lüyotkë kjwe. Eni kjwe ga tjlä lok oba kong ga “E woshrara Sbörë iröng obi” le kjwe. Eni ga jyö ëre ber owa anmoyö, jyö lara bäm go li kjinmo» le.

65 Kuya ga tjlä ba kong ga «Jölä. Ængkjwagaga sözi kjlöbö, doyo buk kjone li dëmi yötso wlo, miydëmi sorë li eni» le.

66 Eni ga jek öötong löng sak lishko ga jyä iara lok beno pjang ak jong ba bängzakklo li go, dökoba llëm wlo, ga

ëngkjwagaga li iara beno löng ba dë eshko.

28

Jesús woshrara Sbörë iröng obi

¹ Woshtozlong dbaryo li pjitonge. Wëshko kjok shröng, sondëshko ga walëga do pjök ko María Magdala so, María oblë li, e jek lok jongya sak li ïk.

² Eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so ter shrono shäng eshko kjlara. E kjïshko ga yo ian pjang kjok eshko dbo träk llëme. Ga Sbö parkaga li jek öötong shäng sakshko ga ak iak beno jong ba bängzakkïo li dira, kjara beno jong ba sor go, ga sirkeno sök ba kjing go.

³ Sbö parkaga li kãã ara so llgwölëng kjoyo, shwong ko pjublún so pjäng sho kjoyo bakoe.

⁴ İya ëngkjwagaga löng lirë ga sëya llëm, kjlo dete erä, ga dgono jek rish rish tjeng töshko, beno wolono löng wleni.

⁵ Eshko ga Sbö parkaga li tjlä walëga li kong ga «Llëye bangkjrëmi llëme. Miydër ga pjây tek löng ëre Jesús, zröraba pjang kjlös go li doyo wlëga.

⁶ Gueniyo ga e buk na llëme. E woshrono iröng obi, lara om go sorë li eni. Pjây tek iak beno buk li shtoyo ïmia.

⁷ İnomi ga pjây nom maling ba oppinggaga löng li shwoy, ga pjây tjlä ba kong ga “Jesús, e woshrara Sbörë iröng obi. E jek Galilea kjokyo bomi bäm go. İmi eshko” lëmi ba kong

eni. Llëye lër bomi kong wlo li e» le.

⁸ Eshko ga kjok bangkjre lok ara, gueniyo löng wopjlú bakoe. Eni ga jek zron jong jongya Jesús oppinggaga löng lishko, roy söya lok ba kong wlo.

⁹ Eshko ga Jesús ëng wlëno ba tjok ga tjlä ba kong ga «Miga» le. İya lok ga tek ba zlong bäng, ga dre popjlura lok, poshrëya wlo.

¹⁰ Eni ga Jesús tjlä ba kong ga «Llëye bangkjrëmi llëme. Pjây nom tjlä bor pjeyoga kong ga “Pjây nom Galilea kjokyo. Jesús İmi eshko” lëmi ba kong eni» le.

Jesús doyo dagaga icharaba jyörkë

¹¹ E wopro ga ëngkjwagaga Jesús doyo daga li kjone kjone jek öötong löng Jerusalén kjokyo roshko, syöshtaga kägäyoga ïk. Öötong löng eshko ga llëye shäryono kës li lara lok ba kong pjire.

¹² Kuya lok ga to lan judío tjlapgaga kjok llgwega wleniyo tjok, llëye shärye wlo li woyotjliya jong kjrinaso wlo. E irgo ga dbur twara lok ëngkjwagaga li kong arae.

¹³ Ga tjlä lok ba kong ga «Llëye İnomi li roy lëy ë kong llëme. Pjây to löng tjlä oba kong ga “Shkëshko ga tjawa löng pë wopro ga ba oppinggaga tek shrono löng eshko, shinmo doyo buk li lüyotkara, ga söra toe” lëmi oba kong eni.

¹⁴ Roy kuya nopga kjok ëre so ichagaga lirë ga tjawa lan

ba tjok yõtso eshko. Pjãy woydë llë kjÿ llëme» le.

¹⁵ Kuya ëngkjwagaga lirë ga dbur li kjrara, ga llëbo shäryara, lara lok ba kong sorë li eni. E kjÿshko ga dbar eerishko ga judioga omroy lë löng eni.

Jesús weno ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho kjlara (11) li kong

¹⁶ E irgo ga Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho kjlara (11) li to öötong löng Galilea kjokyo, dlup jong lara Jesúsde ba kong li go.

¹⁷ Eshko ga Jesús ña lok, ga poshrëra. Gueniyo kjone kjone wotjlik ga e Jesús llëm dikjoyoe le.

¹⁸ Eshko ga Jesús tek ba zlong bäng ga tjlä ba kong ga «Tja kong dbo twara Sbörë, tja ber sök kjok dogo sopga, kjok ëre sopga löng kës li, e ichaga wlo.

¹⁹ Eni ga pjãy jongya jong kjok kjwang jÿkong, tja roy lëmi tjëyoga uunkong kong, epga ber löng bor oppingga wlo. Ga Data Sbö ko go, Sbö Wa ëre ko go, Sbö Sëya ko go ga epga wëmia.

²⁰ Ga llëye loror bomi kong, shäryëmi wlo li pimi ba kong pjir, shärye lok eni bako wlo. Ga tja ber shäng bomi tjok ÿyado, äär jong kjok pjir dbaryo lishko» le.

Evangelio según Marcos Jesucristo roy pjlú ëre, e jyã tara Marcosdë Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Marcos. E kowëba Juan Marcos bakoe. E Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li kjlarayo llëme. Gueniyo woyotjlikoba ga e lan Pedro tjok enido, ga kjimtara Pedrorë kjibokwo ëre të. Woyotjlikoba kjrina obi ga Jesús sök kjok ëre kjing go obishko ga Marcos sök Jerusalén kjokyo, ga llëbo shäryara, lara Jesúsde li ña, kura om go.

Jesús wolono, ga woshrara Sbörë iröng obi irgo ga ba tjlökwö kragaga judío llëm wleniyo löng Roma kjokyo li shdunaba ara, mär löng Jesús go kjishko. E kjishko ga kong kjibokwo ëre tara Marcosdë, Jesús roy pjlú li miyde lok pjlú wlo, epga mär ber löng Jesús go jlökoyo wlo.

Jesús öör kjok ëre kjing go, ga llëbo ÿdëba llëm wleniyo shäryara ara nopga ara bokshto sorë li tara ba kong. E shdunaba ara, ga wolono pjang kjlös go sorë li tara ba kong. Gueniyo wolono irgo ga e woshrara Sbörë iröng obi sorë li tara ba kong bakoe. Woyde ga miyde lok kjibokwo ëre go ga

Jesús dbo ara, bi moskwo Ä li kjinmo, ga eerishko ga shji kjimte ara.

¹ Jesucristo, e Sbö Wa. E roy pjlú li soyožlong eni.

Juan No Waga shäng kjok dogro no llëmshko

² Kjibokwo tara Sbö tjlökwö laga tek dënashko so Isaíasdë. Tjlëno beno eni:

«Sbö tjlëno ba Wa kong ga
“No ichër kjlara bop bäm go,
bop roy laga,
irbo poshäryë bop kong
wlo”le.

³ Kjok dogro no llëmshko ga
ëbo tjlë shäng dbo go ga
“Irbo poshäryozĩ Tjlapga
tjwe li kong.

Shäryozĩ ber beke”*le.»

⁴⁻⁶ Eni ga no weno shäng kjlara ko Juan. E doyono shäng shwong sek öng jëkklö sok kësbang zok go, dop pjrikklö shäryak öng kwota go bakoe. Dli ba kong ue wlo li, e sekwa, or kjloshko so dyo bakoe. E öötong shäng kjok dogro no llëmshko ga shäng oba wë jer di roshko ga tjlë oba kong ga «Llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lozĩ, ga rayozĩ, ga pjäy wër jer di roshko. Shäryoromi eni ga owa pjang bomi go li löya Sbörë ber drete»le.

Judea sopga, Jerusalén sopga, e shrono löng träk llëm ba kuk. Eshko ga kjone kjone, llëbo owa shäryara li le oba uunkong bokshto. E irgo ga

* 1:3 Isaías 40.3.

we Juandë jer Jordán diyo roshko.

⁷ Ga Juan tjlë oba kong ga «No tjwe bor irgo kjlara. Bek wlo ga tja ba drepkwota dök wlo llëm, e tjwlo ara bor kjinmo anmoyõ kjishko.†

⁸ Pjã wër shäng di goshko, gueniyo domer tjwe bor irgo lira, pjã go Sbõ Sëya iche tjwe ber kësbang bomi tjok» le.

Jesús wara Juandë

⁹ Eshkoshko ga Jesús opshino jek Nazaret kjokyo dwayo, e Galilea kjokyo obi, ga öotong shäng Jordán diyo, Juan shängshko. Eshko ga wara Juandë jer Jordán diyo roshko.

¹⁰ Wara pjir ga Jesús opshik tëm shäng di roy dwayoshko ga ïya ga kjok dogo roshwino beno ojong erä, ga Sbõ Sëya to ter kjok dogo dwayo so dunggwo kjoyo, ga opyono sök ba go.

¹¹ Eshko ga ybö kuraba kjok dogo dwayo, tjlë ga «Bor wa li pja. Pja woydër ara. Tja wopjlú bop tjok» le.

Jesús tjlina Äre, llëbo owa shäryë wlo lara

¹² E irgo ga Jesús söra Sbõ Sëyarë jek öotong shäng kjok dogro no llëmshko,

¹³ äya kjloshko so tjeng ara lishko, ga beno shäng eshko dbargwo sak pkëng (40). Eshko ga tjlina Äre ara, llëbo owa shäryë wlo lara. Ga Sbõ parkagaga kjok dogo so shrono tjeng ba tjok kjlöbö ba kjimtë.

Jesús ba pak soyono

¹⁴ Juan bängzaraba shäng no shdüzlong uyo roshko irgo ga Jesús jek öotong shäng Galilea kjokyo. Eshko ga Sbõ tjlökwo roy pjlu le shäng oba kong,

¹⁵ tjlë ga «Dbar iara Sbörë li öotonge. Sbõ ber no pjluwo wlo li, e dbaryo döröe. E kjishko ga llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lozi, ga rayozia. Sbõ tjlökwo roy pjlu lër shäng bomi kong li, e kjrozia» le.

Jesús, domerga mã shaga kjrara doglo pkëng (4)

¹⁶ Domer shäng kjlara ko Simón. Kjlara obi ko Andrés, e Simón lëng. Epga mã shaga. Pjlara ga löng ba kjla mã shakklo dbuk Galilea di bäng buk kësbang, shkung, so dlung kjoyo li roshko. Eshko ga Jesús jek jek shäng diksor go, ga ïya ga domerga li bë lönge.

¹⁷ Eshko ga tjlë ba kong ga «Pjã tek bor tjok, pjã pin wlo. Pjã to löng mã shak ame. Pjã iër to ber löng no töng bor kong shara» le.

¹⁸ Kuya lok ga ba kjla raryara jekdo, ga to jek ba tjok.

¹⁹ Jek këgo sit ga domerga löng do pjök ko Santiago, Juan. E data Zebedeo. Epga löng ba kjla mã shakklo bängyë kjoyong roshko ba data tjok. Ga Jesús jek shäng eshko ga domerga do pjök li ina,

²⁰ ga rokara jek ba tjok, oping ba tjok wlo. Kuya lok ga ba data raryara jekdo, beno

† **1:7 Drepkwota döga** lanyo, e tak pjang Mateo 3.11 go.

sök ba kjang roshko ba park-agaga tjok, ga to jek lok Jesús tjok.

Ä säya pjang domer goshko ichara Jesúsde kjlara toe

²¹ E irgo ga to lok öötong löng Capernaúm kjokyo. Öötong woshtozlong dbaryoshko ga Jesús opzreño jek judíoga syö uyo jong eshko li roshko, ga nopga pina.

²² Tjlökwo lara jlökoyo, dbo ara go, le no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésde go liré dik lléme. E kjishko ga nopga löng ba kuga li beno löng yey le erä.

²³ Eshko ga domer shäng kjlara, goshko Ä säya kjlara. Ga Jesús İya säya liré ga öö le ba kong dbo goshko, tjlä ga

²⁴ «Jesús, Nazaret so, ¿pja tek shäng borwa barwé ega? ¿Pja tek shäng borwa pjigare? Pja ë miydër pjíúe. Pja iak beno shäng dboy Sbö kong» le.

²⁵ Kuya ga säya li wlona, tjlä ba kong ga «Pja kjinkozong. Pja opkjös domer kjwe go dwayo» le.

²⁶ Kuya ga domer li iara jek klan kjlulu erä. Eshko ga öö le säya liré dbo goshko, ga opkjono to domer li go dwayo.

²⁷ İya nopga tjeng eshko liré ga beno löng yey le erä, ga tjlä eng kong ga «¿Kjwe lléro? ¿Tjlökwo tjaglën wleniyo bi kongdo llém? Tjlökwo kjwe dbo ara. Ä säyaga iche ga kole bakoe» le.

²⁸ Eshko jek lëkong ga Jesús roy shdöktong jekdo Galilea kjokyo kjok kjwang jikong.

Simón em poptara Jesúsde

²⁹ E irgo ga Jesús opshino judíoga syö uyo li roshko dwayo Santiago, Juan tjok, ga jek öötong löng Simón, Andrés ushko.

³⁰ Eshko ga Simón em buk ba bukklo kjing go, kjlirkono buk träk lléme. Roy lara Jesús kongshko ga

³¹ jek öötong shäng swlo buk lishko. Eshko ga orkwo shara, kojona, ga kjlik li zenoe. Eni ga walé li dli shäryono ba kong.

Swlopga poptara Jesúsde ara

³² Jek kjok ro zar ga swlopga, nopga goshko Ä säyaga, e söraaba ara Jesús kong.‡

³³ Kjok eshko soppa uunkong töno shrono lok u bäng li bokshto.

³⁴ Nopga swlo llé ara poptara Jesúsde, Ä säyaga tjeng oba goshko li ichara to bakoe. Jesús, e ë miyde Ä säyaga tjeng oba goshko liré owa lléme. E kjishko ga ichara Jesúsde tjlä lléme.

Jesús, Sbö tjökwo roy pjíú le judíoga syö uyo oblë oblë roshko

³⁵ Wëshko kjok shröngto ga Jesús kojono, opshino jek kjok eshko dwayo, to jongya eye llémshko, syöshtë Sbö kong wlo.

‡ 1:32 Eshko ga e woshtozlong dbaryo. Ga e dbaryo ga epga jek pjola llém kjishko ga swlopga söraaba Jesús shwoy kjok ro zar kjwlëshko.

36 E irgo ga Simón to shäng ba pjeyoga oppingga tjok ba wlëk.

37 Wlënashko ga tjlë lok ba kong ga «Oba uunkong to löng bop wlëk» le.

38 Kuya ga tjlë ba kong ga «Shji to jongya kjok shto oblë oblë, Sbö tjlökwo royler eshko wlo, miydëba wlo. Tja shrono shäng e kong wlo» le.

39 Eni ga to shäng Sbö tjlökwo roy pjlú lë Galilea kjokyo kjrina kjrinishko, judioga syö uyo lok kjwobi li roshko. Ga Ä sëyaga tjeng oba goshko li iche to bakoe.

Domer poglo go swlo ara, sho an do jikong wleniyo poptara Jesúsde kjlara

40 Pjlara ga domer shrono shäng kjlara Jesús shwoy. Domer li poglo go swlo ara, sho an do jikong. Öötong shäng Jesús zlong bäng ga kjök tonobokshto, tjlë ba kong ga «Tja poptëp woýdë ga tja poptëp ga pjlúe» le.

41 İya ga songe le, ga porwara ba orkwo go, ga tjlë ba kong ga «Pja poptër woýdë. Pja ber pjlú shara» le.

42 Jekdo eshko ga domer li poptono.

43-44 Eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «Tja kuzong. Pja poptoror lëp ë kong llëme. Pja nom opping syöshtaga Sbö kong nopga kjishko li kong, pja İya wlo eröe. Sbö sëngglo İara Moisésde, pja äär Sbö poshrëk ba ushko ga pjlú wlo li söp, twëp ba kong, pja poptono miydëba wlo» le, ga İchara toe.

45 Gueniyo ga domer poptono li to shäng kjone pogoshko ga tjlë ga «Tja poptara Jesúsde» le ë kong pogo. E kjishko ga Jesús jek opzrëk u ara tjeng lishko ga äe. To jek wleni ga oba tön ba shwoy ara anmoyö kjishko. Eni ga beno shäng no llëmshko. Eni ëmdë ga İkoba äär träk llëme.

2

Domer dre kuga llëm wleniyo poptara Jesúsde kjlara

1 Dbar kjwöbö irgo ga Jesús shrono sök Capernaüm kjokyo iröng obi ba ushko. Miydaraba ga shrono sök iröng ga

2 oba shrono löng träk llëm ba shwoy, ga u li dlino tjung no eröe. Oba ara ba u bongkjako bakoe. İye äär u bäng zlong ga äe.

Jesús sök Sbö tjlökwo roy lë oba kong kjër roshkoshko ga

3 domerga tjwe löng doglo pkëng (4), swlo söno kjlara. Swlo li buk töshko, dre kuga llëm wleniyo.

4 Eshko ga söra lok shrono u bongkjako ga söya kjër roshko, Jesús sökshko İara, gueniyo to öötong ey llëm, oba ara kjıy. Eni kuzong ga jem tyono lok u dbo kjing sdok li kjing go, kjing döra sira, swlo li İona ter pjang ba poglo roshko öötong buk dew, Jesús sök lishko.

5 İya Jesúsde ga swlo sögaga li mär ba go ga tjlë swlo buk töshko li kong ga «Domer, owa

pjang bop go li lõnor beno drete» le.

⁶ No pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go lõng eshko kjlõbö. Wotjlík lok ga

⁷ «¿Kjwe ëro? ¡Domer kjwe shäng Sbõ läywë owa, ber tjwõ llëm wlo le! Owa lõngga nopga kong li Sbõ eröe» le.

⁸ Wotjlík lõng llë li miydara Jesúsde pjir kuzong ga tjlë ba kong ga «¿Pjây wotjlík owa eni ega?

⁹ «Owa pjang bop go li lõnor beno drete» loror ba kong. Gueniyo lõnorde, de lõnor llëm, e ïgömi llëme. Gueniyo ga «Pja kojõzong. Bop bukklo kjwe kjrozong. Pja jëkzong» loror ba kong ga poptororde, de poptoror llëm, era ïgömi wëlle.

¹⁰ Kjok ëre kjing go ga no to ter kjok dogo dwayo ëre dbo ara, owa pjang nopga go li lõn ber dret wlo ga pjluë. Miydëmi wlo ga llëbo shäryër e» le. Eni ga tjlë swlo buk tõshko li kong ga

¹¹ «Lër bop kong ga pja kojõzong. Bop bukklo kjwe kjros, ga pja nom bop ushko» le.

¹² Kuya ga kojono, ba bukklo kjrara, ga to jek ba ushko.

Ïya lõng eshko lirë ga beno lõng yëy le erä, ga Sbõ poshrëra, ga tjlë lok ëng kong ga «Llonoshko ga llëbo ïydë kjweni llëme» le.

Leví rokara Jesúsde

* **2:15** Grecia so tjlokwo ëre llë loklo miydëy yõtso llëme. E **Jesús jek öötong sök ië Leví ushko** loklo, llëm ga **Jesús jek öötong sök ië Jesús ushko** loklo. È ushko miydëy yõtso llëme.

¹³ E irgo ga Jesús jek öötong shäng di bäng buk kësbang li kjako obi. E irgo ga nopga öötong lõng ara ba zlong, ga epga pïya Jesúsde shäng.

¹⁴ Jek jëk shängshko ga domer sök kjlara eshko ko Leví, e dbur tóngga Roma so kong. E Alfeo wa. E sök ba pak lishko. Ïya Jesúsde ga tjlë ba kong ga «Pja tek bor tjok, pja pin wlo» le. Kuya ga kojono, ga to jek ba tjok.

¹⁵ E irgo ga Jesús jek öötong sök ië Leví ushko,* ba opping-gaga tjok. Ga nopga dbur tóngga Roma so kong öötong lõng ië ba tjok eshko, nopga owa wleniyo oblë öötong lõng ië ba tjok eshko bakoe. Nopga eniyo jëk lõng Jesús tjok ara.

¹⁶ Eshko ga nopga lõng kjlõbö no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, epga fariseoga bakoe. Ïya lok ga Jesús sök ië nopga eniyo tjok ga tjlë ba opping-gaga lõng li kong ga «¿Bomi pingga kjwe ië nopga owa wleniyo tjok kjweni ega?» le.

¹⁷ Kuya Jesúsde ga tjlë ba kong lok ga «Nopga lõng pjluë, swlo llëm ga e dwlomnega woydë llëme. Swlopnegara dwlomnega woydë. Eni ga tja shrono shäng kjok ëreshko, nopga pjlo bek li rokaga llëm, nopga owa li rokaga eröe» le.

Jesús lano shji ië llëm kjishko

¹⁸ Olö ga Juan opping-gaga, fariseoga, e ië llëm Sbõ kong. Pjlara ga lõng ië llëm enishko

ga nopga tek shrono löng Jesús shwoy ga tjlä ba kong ga «Juan oppinggaga ië llëm Sbö kong dbar kop ara. Fariseo oppinggaga omshäryë eni bakoe. ¿Bop oppinggagara omshäryë eni llëm ega?»

19 «Orkwosmozlong dbaryoshko ga domer orkwosmok wlo li† shäng ba tjok obishko ga nopga mak löng eshko li‡ ië llëm ga äe.

20 Gueniyo domer li söraba ba shjiryoshko ga epga ië llëm eshko jã.

21 »Shwong këguë§ bängyëy shwong likyo tjaglën* go llëme. Shäryoroy eni kjwe ga shwong likyo tjaglën li, shwong këguë li, e sreya, dwler jek këgong.

22 »Kjillgwo bo dyo dbo ara tjaglën† tyëy ba bapkwo këguë shäryak öng kwota go‡ roshko llëme. Shäryoroy eni kjwe ga ba bapkwo li böptur. Eni ga kjillgwo bo dyo li, e ber llëno ame, ba bapkwo li ber eni bakoe. Eni kuzong ga kjillgwo bo dyo dbo ara tjaglën tyëy wlo ga woyde bapkwo tjaglën» le ba kong.

Woshtozlong dbaryo ga Jesús oppinggaga dwla bo kjrono

23 Woshtozlong dbaryo kjwara ga Jesús jëk shäng

dwla dgak buk li tjrëko ba oppinggaga tjok. Eshko ga ba oppinggaga löng dwla bo kjrë, ue lok wlo.

24 İya fariseogarë ga tjlä Jesús kong ga «¿Bop oppinggaga kjwe İzong! ¿Löng llëbo shäryako woshtozlong dbaryoshko llëm li shäryë ega?»

25 «¿Dënashko ga David, ba yorkagaga pjli lok arashko ga llëye shäryara tak pjang Sbö tjlökwö go li, e lomirë llëm do?»

26 Abiatar sök syöshtaga Sbö kong ba pjeyoga kjishko kësbangyo dbaryoshko ga David opzrëno jek shäng Sbö u roshko, ga pjlung shosho suk pjir iak beno tjeng dboy Sbö kong li uara, ga twara ba nopga jëk löng ba tjok li kong, ue wlo bako, e uaga syöshtagararë erö gueniyo» le ba kong.

27 E irgo ga tjlä ba kong obi ga «Woshtozlong dbaryo, e shäryak beno nopga kjimtoklo. Nopga, e shäryak beno woshtozlong dbaryo kjimtoklo llëme.

28 E kjishko ga woshtozlong dbaryo kägäyo li, no to ter kjok dogo dwayo ëre li e» le.

3

Woshtozlong dbaryo ga swlo poptara Jesús dë kjlara

† 2:19 *Domer orkwosmok wlo* le li, e *Jesús* loklo. ‡ 2:19 *Nopga mak löng eshko* le li, e *Jesús oppinggaga* loklo. § 2:21 *Shwong këguë* le li, e *tjlökwö twara Sbörë Israel tjëyoga kong jlökoyö dënashko* li loklo. * 2:21 *Shwong likyo tjaglën* le li, e *tjlökwö twara Sbörë jlökoyö tjaglën Jesús kjishko* li loklo. † 2:22 *Kjillgwo bo dyo dbo ara tjaglën* le li, e *tjlökwö twara Sbörë jlökoyö tjaglën Jesús kjishko* li loklo. ‡ 2:22 *Kjillgwo bo dyo dbo ara bapkwo këguë shäryak öng kwota go* le li, e *tjlökwö twara Sbörë Israel tjëyoga kong jlökoyö dënashko* li loklo.

1-2 Woshtozlong dbaryo oblë ga Jesús opzrëno jek judioga syõ uyo jong kjok eshko li roshko. Domer shäng kjlara eshko orkwo kjwara slosloe. Fariseoga löng eshko bako, Jesús dë, swlo li popte woshtozlong dbaryore ñya lok wlo, rote e go wlo.

3 Eshko ga Jesús tjlä swlo li kong ga «Pja kojõs shäng nopga löng kës ëre tjreko» le.

4 E irgo ga Jesús tjlä fariseoga li kong ga «¿Woshtozlong dbaryo ga llëye shäryëy oblë kong ga pjlu? ¿Ilëbo pjlu, de llëbo owa? ¿Ëre dbaryo ga kjlara buk ba llëndo shinmotkë wlo ga llëye shäryëy? ¿Wëyëre, de kjimtëy?» le. Kuya lok ga beno tjeng kjing erä. Dboryara lok llëme.

5 Eshko ga löng ba zlong bäng pjribri li ñna, ga iirkorgö ba kong, swlo li songe le lok llëm kjishko. Ga tjlä swlo li kong ga «Pja orkwo roshwizong» le. Kuya ga orkwo roshwino, ga poptono beno pjlu.

6 Gueniyo ga fariseoga opshino jek lok ey dwayo, ga öötong ëng tönö lok Herodes pjloyoga tjok. Eshko ga tjlä lok ëng kong ga «¿Jesús, e zröy sorë ga pjlu?» le.

Swlopga poptara Jesúsde ara

7-8 Dbar kjwara ga Jesús opkjo jek öötong shäng ba oppinggaga tjok di bäng buk kësbang li kjako. Nopga to jek ara ba tjok. Jesús roy öötong kjok shto oblë oblë, ga

nopga shrono löng ara ba ñk, Galilea sopga, Judea sopga, Jerusalén sopga, Idumea sopga, kjok buk Jordán diyo kjwo kalëkong sopga, Tiro sopga, Sidón sopga bakoe.

9-10 Jesús shäng nopga poptë ara, e miydaraba kuzong ga swlopga shrono lok ara ba zlong bäng, porwe lok wlo. E kjishko ga ba oppinggaga ichara kjoyng wlëk kjlara, nopga tjwe arashko ga jem tyë kjoyng li roy wlo, llëkoba llëm wlo.

11 Eshko ga nopga goshko Ä sëyaga tjeng kjlöbö. Jesús ñya lokshko ga tjwe löng ba zlong bäng, ga kjok torgö, öö le lok, tjlä ba kong ga «¡Pja Sbö Wa!» le.

12 Kuya ga tjlä ba kong ga «Tja ë lëmi ë kong llëme. ¿Kuromire?» le.

Jesús domerga kjrono doglo sak kjwara kjingsho pjök (12)

13 E irgo ga Jesús to jem dlup jong kjwara eshko bigdo go. Eshko ga nopga rokara tek ba zlong bäng kjlöbö,

14 ga kjrara doglo sak kjwara kjingsho pjök (12), ber löng Sbö tjlökwö roy laga ba äska wlo, ber tjeng jëk ba tjok wlo, iche Sbö tjlökwö roy pjlu shdök kjok shto oblë oblë wlo,

15 Ä sëyaga tjeng oba goshko li iche dbo twara ba kong li go wlo bakoe.

16 Domerga kjrara doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li ko lok eni:

Simón, e koiara beno Pedro;

17 Santiago, e Zebedeo wa;
Juan, e Santiago kjlarayo,
pjöyĩkong li kowaraba
Boanerges (e epga so
kjrik kjoyo loklo);*

18 Andrés;

Felipe;

Bartolomé;

Mateo;

Tomás;

Santiago, e Alfeo wa;

Tadeo;

Simón, e zelote;

19 Judas Iscariote, e Jesús
soynega.

Jesús, Beelzebú†

20 E irgo ga Jesús jer dlup
li dwayo, ga opzrëno jek u
roshko. Jesús ïkoba shrono
lõng ara kuzong ga Jesús, ba
oppinggaga, e kong dbar ië
lok wlo ëmdë ga drete.

21 Eni ga llëye shärye shäng
li roy kuya ba pjeyoga epenga
lirë ga woyotjliya lok ga «E
skwërkono dikjoyoe» le. E
kjishko ga tjlë lok ëng kong ga
«Shji to wlojkrë» le.

22 No pinggaga kjok
llgwekklo tara Moisésdë li
go tek shrono lõng Jerusalén
kjokyo dwayo kjlobö, ga tjlë
lok ga «¡Domer kjwe goshko
Beelzebú! Ä sëyaga iche to,
dbo twara Ä sëya kägäyo ko
Beelzebúrë ba kong li go» le.

23 Eni ga nopga lõng li
rokara Jesúsde tek ba zlong
bäng, ga tjlëno ba kong llëbo
jyäglo go. Tjlë ga «¿Ä, e iche
Ärë opshik om go sorëro?

24 Pjlu llë, ba nopga ëngkwë
ëng tjok kar kar wleni ga e
oppjik lok om go.

25 Nopga tjeng u kjwaraso,
e ëngkwë ëng tjok kar kar
wleni ga e oppjik lok om go
bakoe.

26 ¿Eni ga Ä, e ëngkwë ba
sëyaga tjok wleni ga e pjir
maling llëmdo?

27 »Domer sök kjlara dbo ara
ba ushko wleni ga no jek äär
opzrëk lürkë ba u roshko ga
äe. Woyde ga domer li shara,
pjirira bäm go guing. Enira ba
llëbo lüyotke ga pjluë.‡

28 »Lër bomi kong jlökoyo ga
ëye llëbo owa shäryë, tjlökwo
lë owa ga owa li löya Sbörë
ber dret ga pjluë.

29 Gueniyo ëye Sbö Sëya
läywë owa ga owa li löya
llëme. To beno pjang ba go
ÿyadoo» le.

30 Tjlëno eni, lunashko ga
no pinggaga kjok llgwekklo
tara Moisésdë li go tjlëno lok
ga «Domer kjwe goshko Ä sëya
kjlara» lara eni kjishko.

Jesús, ba mekë, ba lëmga

31 Eshko ga Jesús mekë, ba
lëmga, e shrono tjeng kjoko,
ga no ichara lok kjlara ba
rokë.

32 Eni ga nopga sirkeno
tjeng Jesús zlong bäng li tjlë
ba kong ga «Bop mekë, bop
lëmga, e shrono tjeng bop
wlëk kjoko» le.

* **3:17** Grecia so tjlökwo ëre llë loklo miydëy yõtso llëme. Gueniyo kjone kjone tjlë
ga *epga so kjrik kjoyo loklo* le li, e *domerga iir ä wleniyo* loklo. † **3:19** Ä, e
kowëba *Beelzebú* bakoe. ‡ **3:27** *Domer dbo ara* le li, e *Ä* loklo. *Lürkaga* le li, e
Jesús loklo. Lara eni li, e Ä sëyaga iche wlo ga woydara ga Ä zana guing loklo.

³³ Kuya ga tjlē ba kong ga «¿Bor mekē, e ē? ¿Bor lēmga, e ē?» le.

³⁴ Eni ga ba oppinggaga sirkeno tjeng ba tjok li ĩya ga tjlē ga «Bor mekē lēr li kjwepga. Bor lēmga lēr li kjwepga.

³⁵ Ĕye Sbō kolē ga era bor mekē wleni, bor lēng wleni, bor dor wleni» le.

4

Dwla sguingga

¹ Jesús oōtong sirkeno sök di bāng buk kēsbang li sor go ga nopga pina eshko jek obi. Nopga shrono lōng ara kjishko ga Jesús opyono kjoyong roshko, ga sirkeno sök eshko. Nopga li beno tjeng di bāng li kjako.

² Eshko ga epga pina ara llēbo jyāglo go. Tjlē ga

³ «Tja kuzia. Domer shāng kjlara dwla sguingga. Pjlara ga opshino to jek dwla sguing.

⁴ Sguīyashko ga kjone kjone lono tjeng irbo bāng, ga sēnwa shrono, ga uara lok drete.

⁵ Kjone kjone lono tjeng ak ara tjrēko, klung sho ara llēmshko, ga weno maling, klung sho rong llēm kjishko.

⁶ Gueniyo slenggwo dret kjishko ga dlo wenoshko ga sura, beno dogroe.

⁷ Dwla kjrina obi, e lono tjeng shkō sho roshko, ga shkō sho li kunoshko ga dwla li llgwīna beno bo llēme.

⁸ Dwla kjrina obi, e lono tjeng klung sho pjlú kjing go, ga kuno, botjyono pjlúe.

Kjoneshko ga sok kjwara botjyono kjwo sak mya (30), kjoneshko ga botjyono kjwo sak tjer (60), kjoneshko ga botjyono kjwo sak dbāw (100)» le.

⁹ E irgo ga tjlē ba kong jek sira obi ga «Ĕye kwomgwo tjok ga woyde ga kuya yōtso» le.

Jesús tjlēno llēbo jyāglo go erä ega

¹⁰ Nopga tjeng kēs li brik-tong irgo ga Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li, oba oblē jēk lōng ba tjok wleniyo, e tjlē lok ba kong ga «Rokērwa bop kong sira ga llēye lorop llēbo jyāglo go yē, e llē loklo pjlollgwes borwa kong, miydērwa wlo» le.

¹¹ Kuya ga tjlē ba kong ga «Sbō ber no pjluyo sorē li roy miydaydēba llēm li pinaba bomi kong. Gueniyo nopga oblē kongda, lēr llēbo jyāglo go erä.

¹² Eni ga
»«Ĕya lōng kjēr ga llē ĩyde miyde lok llēm,
kuya lōng kjēr ga llē loklo miyde lok llēm bakoe.

Eni llēm kjwe ga
optwē ber Sbō kong,
ga owa pjang ba go li löya ber drete» le.

Dwla sguingga lanyo, e llē loklo lara Jesúsde

¹³ E irgo ga Jesús tjlē ba kong ga «¿Tjlökwo lēr shāng llēbo jyāglo go ēre llē loklo miydēmi llēmde? Miydēmi

llëm ga tjlökwo lër llëbo jyāglo go obi ga miydëmi llëm bakoe.

¹⁴ Dwla sguingga li, e Sbö tjlökwo laga oba kong'li loklo.

¹⁵ Kjone kjone, e so dwla lono tjeng irbo bāng'li kjoyoe. Tjlökwo li kuya, gueniyo Ä tjwe eshko, ga döya ba shjiryoy.

¹⁶ »Kjone kjone, e so dwla lono ak ara tjrëko li kjoyoe. Tjlökwo li kuya ga kjre lok wopjlúe.

¹⁷ Gueniyo tjlökwo li äär ber ba pjlúshko jlökoyo llëm kjishko ga llëye wen ba kong sirashko, epga shdungoba tjlökwo li kjishkoshko ga raye, söya ame.

¹⁸ »Kjone kjone, e so dwla lono shkö sho roshko li kjoyoe. Tjlökwo li kura,

¹⁹ gueniyo llëbo tjeng kjok ëre kjing goshko li woyotjlíya ara, wo pjang dbur go, llëbo tjeng kës li kjre woydë ber ba kong wlo bakoe. E kjishko ga tjlökwo li woyo ba kong ame, ga bo wen tjlökwo li kjishko llëme.

²⁰ »Gueniyo ga kjone kjone obi, e so dwla lono tjeng klung sho pjlú kjing go li kjoyoe. Tjlökwo li kuya, ga kjre jlökoyo. E ber shäng so dwla botjyono pjlú kjoyoe. Kjoneshko ga sok kjwara botjyono kjwo sak mya (30), kjwo sak tjer (60), kjwo sak dbāw (100)» le.

Iök shjiy

²¹ E irgo ga Jesús tjlë ba kong ga «Iök borkey jong shjiy, jney llëbo dorko wlo llëme. Iëy jong kjókshko dey.

²² Llëbo jnek tjeng li, e woyde Sbörë ga ber ikoba wëlé wlo. Ga llono ga e ber miydëba dret, iök shjiy poyong jong kjókshko wleni.

²³ Ëye kwomgwo tjok ga woyde ga kuya yötso.

²⁴ »Ga llëye kumi löng'li kuzí yötso. Kumi yötso wleni ga pjây opping ara. Kumi yötso llëm wleni ga pjây opping ara llëme. Kumi sorë ga pjây opping eni, ga pjây opping e kjinmo obi.

²⁵ Ëye llëbo tjok ga sëya jek obi. Ëye llëye llëm ga llëye tjeng sirawa li döya ba shjiryoy drete» le.

Dwla wen sorë

²⁶⁻²⁷ E irgo ga Jesús tjlë ba kong obi ga «Sbö ber no pjluyo sorë, e so dwla sguina domer kjlararë kjoyoe. Dwla, e sguina beno klung sho kjing go, ga domer li shrono iröng ba ushko. Eshko ga pë, wollen, ga bë sök wlëpe. E wopro ga dwla sguina beno tjeng li weno, ga kuno, shäryë eni sorë miyde domer lirë llëm gueniyo.

²⁸ Dwla li kun jong laga klung shorë. Kun jem, korga wen, kjing shen, ga bo kwirkë shjiye.

²⁹ Bo kwirkono shjiy kuzong ga domer li jongya ba skok kjwlë jä» le.

Kjor dwlayo chirawa

³⁰ E irgo ga Jesús tjlëno ba kong jek obi. Tjlë ga «¿Sbö ber no pjluyo sorë, e so llë kjoyoy? ¿Lër bomi kong sorë ga pjlú?

³¹ E so kjor dwlayo chirawa ko *mostaza* dgoroy klung roy kjoyoe. Dwlagwo ëre chirawa, dwlagwo oblë oblë dorko.

³² Gueniyo kun kësbang, dwlagwo oblë oblë kjinmo. Eshko ga sënwa llë usho ywë ba kowo go» le.

³³ Nopga pina Jesúsdë llëbo jyäglo go eni. Kura lok, gueniyo llë loklo miydara lok uunkong llëme.

³⁴ Jesús tjlëno nopga kong llëbo jyäglo go erä. Gueniyo nopga tjeng kës li brikong lok pjirshko ga llëye lara llëbo jyäglo go li, e llë loklo pjllölgwera ba oppinggaga kong pjire.

Pjluk, di bäng buk kësbang, e ichara Jesúsdë

³⁵⁻³⁶ Kjok sëng ga Jesús sök kjong roshko obi, ga tjlë ba oppinggaga kong ga «Shji to dipzë, di bäng buk kësbang ëre kjwo kalëkong» le.

Kuya lok ga opyono lok kjong li roy ga «Tjawa toe» le lok nopga kong, ga to jek ey dwayo. Eshko ga kjong oblë sökoba jek tjeng ba tjok bakoe.

³⁷ Eshko ga pjluk tjwe jong träk llëm, dbo ara di bäng buk kësbang li kjing go. Di iöya ara, ga di dlin jong kjong li roy, pir sek seke.

³⁸ Eshko ga Jesús buk pë kjong sigwo lëkong, kä iak buk kä ioklo kjing go. Eni ga ba oppinggaga jek löng ba wolleng, ga tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga! iShji ba pitoë! iPja buk wlëp ega?» le.

³⁹ Kuya ga kojono, ga tjlë pjluk, di iöya li kong ga «Pja slanzong. Pja ber tjëkso» le, ga beno buk tjëkso.

⁴⁰ Eshko ga tjlë ba oppinggaga kong ga «iKjok bangkjrëmi ara ega? iPjây mär bor go llëm obire?» le.

⁴¹ Eni ga epga shgawara löng ara. Ga tjlë ëng kong ga «iKjwe ëro? İzia. Tjlëno pjluk, di iöya li kong ga kole pjluë» le.

5

Domer goshko Ä sëya kjlara

¹ Jesús, ba oppinggaga, e dipzono jek öötong löng di bäng buk kësbang li kjwo kalëkong, Gadara kjokyo.

²⁻⁶ Eshko ga domer goshko Ä sëya kjlara. Kjra lëba, shakoba or go ga ä kuzong ga kjrocharaba dröng sho go pjloglo kop ara, gueniyo ba dröng sho li skoya jek tas tas erä. Ga domer li kjwëy llong llëme. Shaga ërë llëm bakoe. Jëk to shäng sakshko erä. To shäng öö le öö le kjloy. Äär kjone ga opyok to shäng ak go. Eni ga Jesús iya sak tjeng lishko dwayo ga tek shrono shäng ba zlong bäng ga kjök tono.

⁷⁻⁸ Iya Jesúsdë ga tjlë ba kong ga «iÄ sëya, pja opkjös domer kjwe go dwayo!» le.

Kuya ga tjlë ba kong dbo go ga «iSbö Tjwlö Kësbangyo Wa li pja! iPja tek shäng bor barwë ega? iRokër bop kong sira Sbö ko go ga tja shdum llëme!» le.

9 Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Pja ko llë?»

«Tja ko Kop Arae. Tjawa sëya ara domer ëre go kjïy» le.

10 Eshko ga tjlë lok ba kong obi ga «Rokër bop kong sira ga tjawa ichëp kjok ëreshko dwayo llëme» le ba kong eni kop arae.

11 Epga löng lishko soshko ga köchi tjeng träk llëm dlup poglo go, ië.

12 Eni ga sëyaga li tjlë Jesús kong ga «Rokërwa bop kong sira ga tjawa ichos jek köchi tjeng kjwe go» le.

13 Kuya ga «jölö» le, ga sëyaga li opkiono to lok domer li go dwayo, ga jek lok köchi li go shara. Wop eni llëm ga köchi tjeng li zrono jer ri ri dlup poglo go, optono lok jer uunkong di bäng buk kësbang li roshko, ga shteno lok dret eshko. Köchi shteno li kop sak dbäw dbäw pjloglo pjök (2,000) dik.

14 Eni ga köchi dagaga tjeng li töktong jek ey dwayo, ga öötong löng nopga löngshko ga llëye shäryono li roy lara nopga kong pjire. Kuya lok ga tek shrono löng ara ba ik.

15 Shrono löng Jesús shäng lishko ga ïya lok ga domer dämär ga goshko Ä sëya li, e wlëna lok bë sök eshko, doyono pjir shwong go, skwë ame, poptono sök pjluë. ïya lok eni ga beno löng sëya llëme.

16 Llëye shäryono domer li tjok, köchi li tjok, e lara ba igaga tjeng eshko lirë nopga shrono tjeng li kong.

17 Eshko ga nopga li tjlë Jesús kong ga «Rokërwa bop kong sira ga pja opshis kjok ëreshko dwayo» le.

18 Kuya ga jlö lara. Jer opyë kjong royshko ga domer poptono li tjlë ba kong ga «Rokër bop kong sira ga tja ios jek bop tjok» le.

19 Kuya ga tjlë ba kong ga «Llëme. Pja nom bop ushko iröng dey. Llëye shäryara Tjlapgarë bop kong li, pja songe lara sorë li, e lëp bop pjeyoga uunkong kong, miyde lok wlo» le.

20 Kuya ga jlö lara, ga to jek öötong shäng kjokyo ko Decápolis. Eshko ga e poptara Jesúsde sorë li roy le öötong shäng oba kong eshko. Kukoba ga woyotjlikoba beno löng arae.

Kjoglo wolono buk kjlara, walë swlo ara kjlara

21 E irgo ga Jesús dipzono jek iröng di bäng buk kësbang li kjwo kalëkong. Öötong shäng di kjako ga oba tönö löng träk llëm eshko.

22 Eshko ga domer shäng kjlara ko Jairo. Judíoga syö uyo jong eshko li kägäyoga shäng kjlara li e. Jesús ïya ga tek shrono shäng ba zlong bäng ga kjök tonö, kujono bokdo kjlay klung go,

23 tjlë ba kong ga «Bor wa walë buk ba llëmdo, shinmotkokdoe. Rokër bop kong sira ga kayo ip bor kong. Pja orkwo ië ba kjing go, poptëp wlo, shinmotkë llëm wlo» le.

24 Kuya ga to jek ba tjok.

Oba ara kjĩshko ga Jesús jek shāngshko ga pollikoba arae.

²⁵ Lōng li tjřeko walē shāng kjlara swlo ara lu pjloglo sak kjwara kjingsho pjök (12) tjān. Ba dbar ĩya ĩyado, poptē llēme.

²⁶ Öör shāng dwlomnega ara shwoy ga ba dburwa tjeng li zana drete. Eni ěmdē ga poptono llēme. Miga beno shāng ro bang ara jek kēgong.

²⁷⁻²⁸ Bām go ga Jesús roy miydara, ga wotjlik ga «Tja to ĩk. Tja öötong shāng ba shwoy ga ba shwong worbo porwēr dö ga tja poptē» le. Eshko ga tek shrono shāng Jesús zlong bāng ba kokso shwo lēkong ga ba shwong worbo porwara,

²⁹ ga poptono jekdo eshko. Opkuk ga beno shāng pjlu, swlo ame.

³⁰ Jekdo eshko ga Jesús wotjlik ga «Miydēr ga ěbo poptono, llēbo shāryono bor dbo kēsbang go» le. E kjĩshko ga ĩya irōng ga tjlē oba kong ga «¿Bor shwong porwaga ěrē?» le.

³¹ Kuya ba oppinggagarē lok ga tjlē ba kong ga «Nopga ara kuzong ga pja polliya lōng bop zlong bāng pjlor kar kare. ¿Eni ga “¿Tja porwaga ěrē?” lēp sorēro?» le.

³² Gueniyo jlō lara llēme. ĩya beno shāng obi kjlarashko kjlarashko, porwaga ěrē miyde wlo.

³³ Eni ga walēlira ommiydē shāng pjluē. Ga tek shāng Jesús zlong bāng ga kjök tono sök kjlo dete erā. Eshko ga llēye shāryono ba kong li lara ba kong pjire.

³⁴ Kuya ga tjlē ba kong ga «Pja mär bor go kuzong ga pja poptonoe. Pja nom wopjlu bop ushko. Pja woydē ame. Bop swlo, e wen bop kong ame» le.

³⁵ Jesús tjlē shāng walē li kong wopro ga nopga tek shrono lōng Jairo ushko dwayo ga tjlē Jairo kong ga «Bop wa yē shinmotkonoe. Tjlapga no pingga kjwe twēy tjötö ame» le.

³⁶ Kuya Jesúsdē ga jlō lara llēme. Tjlē Jairo kong ga «Pja woydē llēme. Pja mär bor go erā» le.

³⁷ Eshko ga Jesús to jek Jairo ushko. Ba oppinggaga tjeng ba tjok doglo mya li jek söra ba yorkē, Pedro, Santiago, Santiago kjlarayo Juan bakoe. Llamo söra jek ba tjok llēme.

³⁸ Öötong lōng ushko ga ĩya Jesúsdē ga nopga slar wopjluk jong trāk llēm, kjloshhtë ara bakoe.

³⁹ Eni ga opzřeno jek shāng u li roy ga tjlē lōng li kong ga «¿Pjāy slar ara kjweni ega? Kjoglo, e wolono llēme. Buk pē erā» le.

⁴⁰ Kuya lok ga joywe lok jong erā.

Gueniyo ga epga ichara opshik pjire. E irgo ga opzřeno jek öötong shāng kjoglo buk lishko, kjoglo li data, mekē tjok, ba oppinggaga tjeng ba tjok li tjok bakoe.

⁴¹ Eshko ga kjoglo li orkwo shara, ga tjlē ba kong ga «¡*Tal-itá cum!*» le. (E «Kjwozirwa, pja kojōzong» loklo.)

42 Jekdo eshko ga kjoglo li kojono, ga jëktonge. Kjoglo li lu pjloglo sak kjwara kjingsho pjök (12). İya löng lirë ga beno löng yëy le erä.

43 Gueniyo Jesús tjlë ba kong lok ga «Llëye shäryono jüşhko ëre lëmi ë kong llëme» le. Ga ba data, ba mekë, e ichara ba wa li sëng.

6

Jesús shäng Nazaret kjokyo

1 E irgo ga Jesús opshino to ey dwayo ba oppinggaga tjok, ga jek öötong löng ba kjokshko, tek chirawa ga kuno shäng lishko.

2 Ga öötong woshtozlong dbaryo ga Jesús opzrëno jek judioga syö uyo jong eshko li roshko, ga nopga pina. Kuya lok ga nopga ara beno löng yëy le erä. Ga tjlë ëng kong ga «¿Kjwe kjok miydë ara oppingkjone? ¿Kjok miydë ara li twaga ërë? ¿Llëbo İydëba llëm wleniyo shärye sorë?»

3 ¿U shäryaga wle kjwe llëmdo? ¿Mekë María llëmdo? ¿Lëmga Santiago, José, Judas, Simón llëmdo? ¿Dorga löng na bi tjok bako llëmdo?» le eni. Ga tjlökwo kjre lok woydë llëm, iirkë lok ara erä.

4 Eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «Kjok kjone pogo ga Sbö tjlökwo laga, e iëba tjwlö ara. Gueniyo ba kjok om go lishko, ba ushko ga iëba tjwlö llëme» le.

5 E kjishko ga llëbo İydëba llëm wleniyo to shäryara kjok eshko soga kong ara llëme. Orkwo iono swlopga pjökde

myare kjing go, ga poptara. Llëbo oblë shäryara llëme.

6 Ga Jesús beno shäng wotjlik ara, kjok eshko soga mär ba go llëm kjishko.

Ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li poshduna Jesúsde

E irgo ga Jesús to jongya oba ping shäng kjok shto oblë ber lok soshko wleniyoshko.

7 Öötong shäng shto kjri-nashko ga ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li rokara, ga ichara jek pjök pjöke. Kong dbo twara, Ä sëyaga iche wlo.

8 Brikdë lok llëm obishko ga tjlë ba kong lok ga «Pjäy brikshko ga llëbo sömi ara llëm, bomi kjorkung döe. Pjäy dli sök llëm, kjla llëm, dbur sho llëm bakoe.

9 Shwong pjang bomi do go li sömi ga pjlu, drepkwota bako, gueniyo shwong oblë, drepkwota oblë, e sömi llëme.

10 Pjäy äär kjone pogo ga pjäy ber löng u kjwaraso, äär jong pjäy opshik kjok eshko dwayo guing.

11 Pjäy öötong löng kjone ga pjäy wlokjre llëm, pjäy kuya llëm wleni ga pjäy opshik kjok eshko dwayo, ga bomi dre pjlungyo lözï ber tjeng eshko. E ber pjäy kura lok llëm li jyäglö, ga owa li ber pjang ba go» le.

12 Eni ga epga to jek löng tjlë oba kong ga «Llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lözï, ga rayozia» le.

13 Eshkoshko ga nopga goshko Ä sëyaga wlëna ara, ga sëyaga li ichara to drete. Swlopga ara, e dlu kjing go kjoye kwona, ga poptara.*

Juan No Waga zrörabae

14 E dbaryoshko ga Jesús roy shdöktong kjone pogoshko. Ga kura Pjlu Herodesdë. No kjone kjone tjlë ga «E Juan No Waga li woshrokdo. Llëbo ÿydëba llëm wleniyo shärye ga pjlu e kjishko» le.

15 Kjone kjone tjlë ga «E Sbö tjlökwo laga tek dënashko so Eliás tjwayde shäng» le. Kjone kjone obi tjlë ga «E Sbö tjlökwo lagaga tek dënashko so oblë li kjoye» le.

16 Gueniyo ga oba tjlëno li kuya Herodesdë ga tjlë ga «E Juan. Tja no ichono ba kägä zë kjupargue. E woshrokdo shäng» le.

17-18 Herodes shjiy ko Felipe. Ba boy ko Herodías. Kjupäshko ga Herodías kjrara Herodesdë beno sök ba boy shara. E kjishko ga Juan tjlë Herodes kong ga «Herodías kjwe kjrëp ber bop boy wlo ga ä, e bop shjiy Felipe boy kjishko. Tak pjang kjok llgwekklo tara Moisésdë li go eni» le. E kjishko ga nopga ichara Herodesdë Juan shak, bängzaya wlo, shdüya wlo.

19-20 Eni ëmdë ga Juan bangkjre Herodesdë ara. Wotjlik ga e domer pjlo bek, iara Sbörë beno shäng dboy Sbö kong le. Juan tjlökwo lë

li kuya pjloglo ara, kuya ä kjishko, woyotjliya ara ëmdë. E kjishko ga Juan wlikara. Herodíasda omÿwõ shjiktëng, e tjlëno sorë li kjishko. Zröya woydë, gueniyo Juan wlikara Herodesdë kuzong ga zröya ga äe.

21 Öötong Herodes shrëzlong dbaryoshko ga Herodes dli shäryono ara, ga nopga parkë ba tjok li mana ië ba tjok. Ba pjloyoga, ba ëngkjwaga kägäyoga, domerga Galilea so tjwlo ara wleniyo, e mana, ga shrono lok, ië wlo.

Eshko ga nopga ara li ÿya Herodíasdë ga wotjlik ga «Juan, e wolon dbaryo öötonge» le.

22 E irgo ga Herodías wa walë shrono shäng ga bërkononopga löng kës li bokshto. ÿya lok ga beno löng wopjlúe. E kjishko ga Herodes tjlë ba kong ga «Llëye woydëp li rokos bor kong, ga twër bop kong.

23 Lër bop kong jlökoyo ga kjok ichër sök li ëmdë ga “Woydër bëye” lëp bor kong ga twër bop kong» le.

24 Kuya ga opshino jek ba mekë shwoy. Tjlë ba kong ga «¿Era llëye rokër?»

«Juan No Waga kägä rokopdë» le ba kong.

25 Eni ga kjoglo li jekdo shäng maling pjlu shwoy, ga tjlë ba kong ga «Woydër ga no ichëp Juan No Waga li kägä zë, ga tek söp bor kong kjwle roshko» le.

* 6:13 Eshko dbaryo ga kjoye kwonaba swlopga dlu kjing go, ba dwlomnekklo.

26 Kuya ga woydë jonge. Gueniyo «lëme» le ba kong woydë llëm, tjlëno jlökoyo nopga mana löng li boksho kjishko.

27 Eni ga no ichara kjlara Juan kägä li zë no shdüzlong uyo roshko, tek söya ba kong wlo.

28 Eni ga no li jek öötong shäng no shdüzlong uyo ga Juan kägä zara tas, ga söra, twara kjoglo li kong kjwle roshko. Eshko ga kjrara, ga söra, twara ba mekë kong.

29 Roy kuya Juan oppinggagarë ga öör lok ba doyo kjrë, ga söra, jnena lok sakshko.

Jesús nopga sëno doglo sak dbäw dbäw pjloglo shkëng (5,000)

30 Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska li shrono löng iröng obishko ga llëye shäryara lok, Sbö tjlökwo lara oba kong sorë, e lara lok Jesús kong pjire.

31 Jesús sökshko ga nopga tjwe jong ara ga brik jong eni bakoe. Eni kuzong ga dbar epga kong ië wlo ëmdë ga äe. E kjishko ga Jesús tjlë ba oppinggaga kong ga «Shji to jongya kjok shto oblë, kjok kjing, no llëm wleniyoshko, shji woshtë wlo» le.

32 Eni ga opshino jek ey dwayo, ga opyono jem lok kkyong roshko, ga to kjok shto oblë, ber löng tjoksa wlo le.

33-34 Gueniyo opshinoshko ga ñna nopga ararë. Ga nopga kjok shto oblë oblë so to jek lok ba irgo pjö lëkong. Jesús opshino kkyong roshko

dwayoshko ga nopga ëng töno träk llëm li ñna, ga songe le. Wotjlik ga epga öng wlëp ushko so daga llëm wleni le. E kjishko ga epga pina ara.

35 Kjuk ro zar kjwle kuzong ga ba oppinggaga tjlë lok ba kong ga «Kjuk sëng tjän. Kjuk ëreshko llëye drete.

36 Pjlu wlo ga nopga kjwe ichos to na dwayo, jek llëbo soynekoba kjone lishko, dli tjwlek wlo» le.

37 Kuya ga tjlë ba kong ga «Sëzi pjäydë dey» le.

Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Sëy uunkong wlo ga woyde ga dbur bayo domer parkono dbargwo sak dbäw pjloglo pjök (200) äska wleni. ¿Shäryërwa sorëro?» le.

38 Eni ga tjlë ba kong lok ga «¿Pjäy pjlung shosho suk pjir tjeng kjwobi? To ñmia» le.

Öör ñna, ga tjwe löng iröng ga tjlë ga «Ëreshko pjlung shosho suk pjir tjeng kjwo shkëng (5), mã tjeng do pjök bakoe» le.

39 Kuya ga epga ichara nopga tjeng kjlobi li ichë wlar uunkong töshko, shkwamsho kjing go.

40 Kuya lok ga nopga wloktong töshko, shtor shtor, kjoneshko ga doglo sak dbäw (100), kjoneshko ga doglo sak shkëng (50).

41 Pjir ga pjlung shosho suk pjir kjwo shkëng (5) li, mã do pjök li, e kjrara Jesúsde, ga kjok dogo ñya jem drëng ga tjlë Sbö kong ga «Tjawa kong dli tworop ëre. Tjawa ber wopjlu bop tjok e kjishko» le. E irgo

ga pjlung shosho suk pjiir li tora, ga twara ba oppinggaga kong. Ga pjlorgara lok nopga tjeng kës li kong. Mā do pjök li shdöra uunkong kong bakoe.

42 Nopga uunkong iono beno löng bö tjung, wopjlué.

43 E irgo ga dli worbo töna ba oppinggagarë lok shing roshko, beno tjeng shing kjwo sak kjwara kjingsho pjök (12), tjung tjunge.

44 Domerga iono uunkong ga doglo sak dbāw dbāw pjloglo shkëng (5,000). Walëga, kjwozirga, e shtak llëme.

Jesús jëktong di kjing go

45 E irgo ga Jesús ba oppinggaga ichono opyë kjyong roshko, dipzë di bäng buk kësbang li kjwo kalëkong wlo, äär ber löng Betsaida kjokyo shwo lëkong wlo. Ga nopga brik wopro ga Jesús beno shäng eshko.

46 Nopga brik tong pjiir ga Jesús jem öötong shäng dlup go tjoksa, syöshtë Sbö kong eshko wlo.

47 Kjok ro zok tong ga shäng eshko tjoksa.

Eshko ga İya ga kjyong li jek öötong buk di bäng buk kësbang li roworbëe.

48 Ga pjluk tek jong ba shwo lëkong. E kjishko ga kjra le lok ba kjyong li roshgue jong ba kjlongkwang go. Kjok ba shränto ga Jesús jek jëk shäng di bäng buk kësbang li kjing go, dipzë kjwo kalëkong wlo lara. Gueniyo öötong jek shäng ba oppinggaga li soy ga

49 İya lok ga tjlë ëng kong ga «İkjwe äya jlöe!» le, ga öö le lok ara.

50 İya lok uunkongdë ga bangkjre beno löng ara.

Jekdo eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «İPjāy wokjange! İTja li jekdo shäng! Llëye bangkjre mi llëme» le.

51-52 E irgo ga jem opyono kjyong li roy, ga pjluk li beno tjëksoe. Eshko ga epga beno löng yëy le erä. Llëye kuya woydë llëm kjishko ga pjlung shosho suk pjiir twara oba ara kong li, e llë loklo to miydara lok llëm, ga beno löng wotjlik ara e kjishko.

Swlopga poptara Jesús dë Genesaret kjokyo

53 Dipzono lok di bäng buk kësbang li kjwo kalëkongshko ga öötong löng Genesaret kjokyo.

54 Eshko ga opshik lok kjyong roy dwayoshko ga nopga löng eshko kjlöbö. Miydara lok ga kjwe Jesús le eni.

55 Eni ga roy shdöra lok kjok eshko kjwang jikong. E kjishko ga swlopga sökoba swlo sökklo roy, tjwe jong llaw pogo, öötong löng Jesús jëk shäng lishko.

56 Eni ga äär kjone pogoshko ga swlopga söra, iaraba tjeng llëbo soyne zlong irbo sor go llögong llögong. Ga tjlë lok Jesús kong ga «Swlopga kjwe ichos bop shwong worbo porwë sira döe» le ba kong. Ga porwara, ga poptono jekdo uunkong.

7

Nopga äär ber owa Sbö bokso sorë

¹ Pjlara ga no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, fariseoga kjone kjone, e tjwe löng Jerusalén kjokyo dwayo, ga tek shrono löng Jesús shwoy.

² Eshko ga ïya lok ga Jesús oppinggaga kjong kjong iono, orkwo shwoyde llëm obishko. E kjïshko ga läywe lok owa.

³ (Fariseoga, judíoga llamo li, e ioydë llëm obishko ga orkwo shkwë yõtso enido, ba tjlapgaga tek dënashko so sdëkwo sorë ga eni.*

⁴ To llëbo soynezzlong ga tjwe ushko iröng ga orkwo shkwë e kjoyo enido, llëm ga ië llëme. Ga ba llëbo ioklo, e kwoshkwe lok pjir bako, ba di bapkwö shäryak klung shosho go, ba sbi shäryak dröng sho go, ba ioklo bako, lara ba pjeyoga tek dënashko so lirë sorë ga eni. Sgara beno löng llëbo shäryë oblë oblë, e kjoyo kjoyo eni bakoe.)

⁵ E kjïshko ga tjlä lok Jesús kong ga «¿Bop oppinggaga kjwe, bi tjlapgaga tek dënashko so sdëkwo bangkjre lok llëm ega? Ië lokshko ga orkwo shkwë llëme» le.

⁶ Kuya ga tjlä ba kong ga «¡Pjäy Sbö tjläkwo söga jlökoyo lëmi, gueniyo pjäy wotjlik owa bomi pjlúshko! Llëye lara Sbö tjläkwo laga tek dënashko

so Isaíasdë bomi kjïshko li, e jlëe. Tjlëno beno eni:

»“Nopga ëre, tja poshrëya ba kjamo go, gueniyo tja woyotjliya pjang ba pjlúshko llëme.

⁷ No piya kjok llgwekklo taga norë li go erëe.

E kjïshko ga tja poshrëya löng li llëno llëme.”†

⁸ »Sbö kjok llgwekklo li sömi ïyado llëme. Pjäy ber löng no sdëkwo shäryë döe.

⁹ Sbö kjok llgwekklo li kolëmi llëm, bomi sdëkwo shäryëmi wlo.

¹⁰ Moisés tjläno tek dënashko ga “Bomi dataga, bomi mekëga, e bangkjrozï, iozï ber tjwlö ara.”‡ Tjlëno obi ga “Ëye ba data, ba mekë, e äyoshtono ga e zrökko.”§

¹¹ Gueniyo ga pjäy tjlä ga ëye tjläno ba data, ba mekë kong ga “Pjäy kjimtër ga äe. Bor llëbo uunkong ëre tworor tjeng Sbö kong pjire” lara ba kong pjir ga

¹² ba data, ba mekë, e kjimte ame ga pjlúe lëmi eni.

¹³ Eni ga bomi sdëkwo pimi oba kong li kjïshko ga Sbö tjläkwo li ioromi beno tjwlö llëme. Ga pjäy llëbo shäryë owa oblë oblë e kjoyo bakoe» le.

¹⁴ Eshko ga nopga rokara tek ba zlong bäng obi, ga tjlä ba kong ga «Tja kuzï uunkong, miydëmi wlo.

¹⁵⁻¹⁶ Nopga äär ber owa Sbö bokso laga dli ue lirë llëme.

* 7:3 Shäryara lok eni, woydara Sbörë eni kjïshko lara, miga eni llëme. † 7:7 Isaías

29.13. ‡ 7:10 Éxodo 20.12; Deuteronomio 5.16. § 7:10 Éxodo 21.17; Levítico 20.9.

Miga ber löng äär ba bokshto wlo laga ba wotjlík wen ba pjlúshko liré*» le.

¹⁷ Tjléno oba kong pjir ga opshino jek ey dwayo, ga opzréno jek öötong shäng u jong kjwara eshko li roshko. Eshko ga ba oppinggaga tjlé lok ba kong ga «Rokérwa bop kong sira ga lléye lep shäng oba uunkong kong yé, e llé loklo los borwa kong, miydérwa wlo» le.

¹⁸⁻¹⁹ Kuya ga tjlé ba kong ga «¿lléye lér shäng li llé loklo miydomiré llém obire? Nopga äär ber owa Sbö bokso laga dli uara liré lléme. Dli uéy li jer äär ber tjeng bi bö roshko. Pjir ga tur bi roy dwayo. E äär ber tjeng bi pjlúshko lléme. E kjishko ga shji äär ber pjlo bek Sbö bokso dli kjishko lléme» le. Tjlökwo lara Jesúsde shäng li, e dli uunkong uéy ga pjlúe loklo.

²⁰ Pjir ga tjlé obi ga «Nopga äär ber owa Sbö bokso laga ba wotjlík wen ba pjlúshko liré.

²¹⁻²² No wotjlík owa, pé no orkwosmono ba tjok llém li tjok, no zrök, pé walé ba boy llém li tjok, lürké, wotjlík dbur tóng ba kong erö, llébo shäryé oblé kong owa, oba jyäpgwé, llébo owa shäryé lötké llém wleniyo, wotjlík owa oblé tjok ba llébo kjishko, oblé

läywé owa, opyé woydë ber tjwlö ara oblé kjinmo, llébo shäryé wotjlík llém, e wen tèm ba pjlúshko dwayo uunkong.

²³ Nopga äär ber owa Sbö bokso laga llébo tjeng kës ère wen ba pjlúshko liré» le.

Walé judío llém wleniyo mār Jesús go jlökoyo

²⁴ Jesús opshino to kjok eshko dwayo ga jek öötong shäng Tiro kjokyo. Eshko ga u wléna jong kjwara ber sök eshko miydéba llém wlo lara. Gueniyo öötong sök eshko li miydarabae.

²⁵⁻²⁶ Kjok eshko ga walé sök kjlara, e judío llém, e Fenicia so. Fenicia kjokyo, e Siria kjokyo obi. E wa sök kjlara walé, kjwozirwa wleniyo, goshko Ä säya kjlara. Jesús roy miydara walé lirëshko ga tekdo shrono shäng ba zlong bäng ga kjök tonono, tjlé ba kong ga «Tja wa sök kjlara ushko walé, goshko Ä säya kjlara. Rokér bop kong sira ga säya li ichép to bor kong» le.

²⁷ Gueniyo kuya ga tjlé ba kong ga «Woyde ga bi wapga ië bäm go. Bi wapga dli li döy, twéy shjiti kong wlo ga äe» le.†

²⁸ Kuya ga tjlé ba kong ga «Jlöe, Tjlapga. Gueniyo wapga li iëshko ga ba dli pjloyo lon ter töshko ga ue shjitiiré ga pjlúe» le.

* **7:15-16** Tek dënashko ga kjibokwo ère jyä shiraba oblé oblé ara. Ga kjone kjone tjlé ga «Miga ber löng äär ba bokshto wlo laga ba wotjlík wen ba pjlúshko liré. Èye kwomgwo tjok ga woyde ga kuya yötso.» † **7:27** Eshko dbaryo ga nopga judío llém wleniyo kowara judiógaré shjiti, epga pjeyo oblé kjishko. Eni ga shjiti lara walé li kongshko ga e nopga judío llém wleniyo layde. Ga llébo ichara Sböré judióga kong li, e ber nopga judío llém wleniyo kong lléme layde.

29 Kuya ga tjlē ba kong ga «Tja dboryorop eni kjīshko ga pja woydē ame. Pja nom irōng bop ushko. Ā sēya pjang bop wa go li to tjān» le.

30 Walē li to ey dwayo. Ōōtong shāng ba ushko ga ba wa li wlēna buk ba bukklo kjing go. Ā sēya li to tjān.

Domer kjok kugō llēm, tjlē ma wleniyo poptara Jesúsde kjlara

31 E irgo ga Jesús opshino to Tiro kjokyo dwayo, jongya Galilea di bāng buk kēsbang bukshko. Jek shāng li jek jong Sidón kjokyo ga ōōtong shāng Decápolis kjokyo.

32 Eshko ga domer sök kjlara kjok kugō llēm, tjlē ma wleniyo. Domer li sōraba Jesús zlong bāng, ga tjlē lok ba kong ga «Rokērwa bop kong ga pja orkwo ios domer ēre kjing go sira, poptēp wlo» le.

33 Kuya ga domer li orkwo shara, ga sōra jek nopga ara lōng lishko dwayo pjola sira. Ōōtong lōng eshko ga Jesús sakkwo zrēno domer li kwomgwo bāng kar kare. E irgo ga ba sakkwo shira irōng, ga pōra ba trōng go, ga domer li kjoyorkwo porwara ba sakkwo go.

34 Eshko ga kjok dogo ĩya jem drēng ga tjlwō shrono rong, domer li songe le kjīshko. Ga tjlē domer li kong ga «¡Efatá!» le. (E «Kwom ro, pjāy roshwīzong» loklo.)

35 Jekdo eshko ga domer li kwom ro tuk li roshwino beno kjok kugō pjlúe. Ba

kjoyorkwo li dōktong beno tjlē pjlú bakoe.

36 E irgo ga Jesús tjlē nopga lōng li kong ga «Domer ēre poptoror lēmi ē kong llēme» le. Gueniyo jlō lara llēme. «Lēmi llēme» le Jesúsde jek obi. Enira kuya lok ga roy shdōra lok jek kēgong.

37 Eni ga nopga beno lōng yēy le erā. Ga tjlē lok ēng kong ga «llēbo shārye kēs li, e owa llēme. Nopga kjok kugō llēm wleniyo ie ber shāng kjok kugō wēlle. Nopga tjlē llēm wleniyo ēmdē ga ie ber shāng tjlē bakoe» le.

8

Jesús nopga sēno doglo sak dbāw dbāw pjloglo pkēng (4,000)

1 Dbar kjwara ga nopga shrono tōno lōng ara Jesús sök lishko. Dli llēm kuzong ga ba oppinggaga rokara Jesúsde tek ba zlong bāng, ga tjlē ba kong ga

2 «Nopga kjwe lōng bor tjok na ōōtong dbargwo mya, ga llēye uako llēme. E kjīshko ga songe lēr.

3 Jek ichēr ba ushko iē llēm ga āe. Kjone kjone tjwe pjola dwayo. E kjīshko ga wopjir irbo kjwe» le.

4 Kuya lok ga tjlē ba kong ga «¿Nopga trāk llēm kjwe sēy sorē? ¿Kjok no llēmshko ēre dli wlēy kjone?» le.

5 Kuya ga tjlē ba kong ga «¿Pjāy pjlung shosho suk pjir tjeng kjwobi?»

«Tjeng kjwo kjäk (7)» le ba kong.

6 Eni ga nopga li ichara Jesúsde wlar uunkong tōshko. Pjir ga pjlung shosho suk pjir kjwo kjäk (7) li, e kjrara, ga tjlē Sbō kong ga «Tjawa kong dli tworop ère. Tjawa ber wopjlu bop tjok e kjishko» le. E irgo ga dli li tora, twara ba oppinggaga kong. Ga pjorgara lok nopga tjeng kēs li kong.

7 Mā tjeng kjlobō chilawa bakoe. Eni ga Jesús tjlē Sbō kong ga «Tjawa kong dli tworop ère. Tjawa ber wopjlu bop tjok e kjishko» le. E irgo ga mā li twara ba oppinggaga kong, pjorgue lok nopga tjeng kēs li kong wlo.

8 Eshko ga nopga uunkong iono beno löng bö tjung, wopjlué. E irgo ga dli worbo tōna ba oppinggagarē lok shing roshko, beno tjeng shing kjwo kjäk (7), tjung tjunge.

9 Domerga iono uunkong ga doglo sak dbāw dbāw pjloglo pkēng (4,000) dik. Walēga, kjwozirga, e shtak llēme.

E irgo ga nopga brikong pjir ga

10 Jesús opyono kjong roshko ba oppinggaga tjok, ga to ey dwayo, jek öötong löng Dalmanuta kjokyo.

Llëbo jyāglo shāryara Jesúsde llēme

11 Eshko ga fariseoga tek shrono löng Jesús shwoy, ba tjlik wlo. Tjlē ba kong ga «Llëbo iydeba llēm wleniyo

shāryos borwa kong kj-rina, pja ichaga Sbörē jlōre miydërwa e go wlo» le.

12 Kuya ga tjwlo shrono rong, ga tjlē ba kong ga «¿Eerishko dbaryo sopga, woydēmi ga llëbo jyāglo shāryer bomi kong ega? Lër bomi kong jlökoyo ga shāryer llēme» le,

13 ga rayara beno löng eshko. E irgo ga opyono kjong roy, ga dipzono jek di bāng buk kēsbang li kjwo kalëkong.

Fariseoga, Herodes, ba pjlung shosho uukko

14 Ga jek löng kjong roshkoshko ga miydara ba oppinggagarē lok ga dli söra lok llēm, pjlung shosho suk pjir beno buk kwara eröe.

15 Ga Jesús tjlē ba kong lok ga «Pjāy sjek fariseoga, Herodes, ba pjlung shosho uukko wle tjok» le.

16 Eni ga epga tjlē lok eng kong ga «Shji pjlung shosho suk pjir söno llēme. Le shäng bi kong eni e kjishko» le.

17 Tjlē löng eng tjok llē li miydara Jesúsde kuzong ga tjlē ba kong ga «¿“Shji pjlung shosho suk pjir söno llēme” lēmi ega? ¿Bor tjlökwo li llē loklo miydomirē llēm obire? ¿Llëye kumi woydē llēm obire?»

18 Pjāy bokkwo tjok, gueniyo pjāy kjok igō llēme. Pjāy kwomgwo tjok, gueniyo pjāy kjok kugō llēm bakoe. ¿Llëye woyo bomi kong llēmdo?

19 ¿Domerga sēnor doglo sak dbāw dbāw p̄jloglo shkēng (5,000), p̄lung shosho suk p̄jir kjwo shkēng (5) goshko ga dli beno obi tōnomi shingyo kjwobi?»

«Shingyo dlinorwa kjwo sak kjwara kjingsho p̄jök (12)» le lok ba kong.

20 Eshko ga tjlē ba kong lok obi ga «¿Domerga sēnor doglo sak dbāw dbāw p̄jloglo pkēng (4,000), p̄lung shosho suk p̄jir kjwo kjäk (7) goshko ga dli beno obi tōnomi shingyo kjwobi?»

«Shingyo dlinorwa kjwo kjäk (7)» le lok ba kong.

21 Eni ga tjlē ba kong lok ga «¿Eni ga bor tjlökwo llē loklo miydēmi llēm obire?» le.

Domer kjok ïgö llēm wleniyo poptara Jesúsde kjlara

22 E irgo ga Jesús öötong shäng Betsaida kjokyo. Eshko ga domer sök kjlara kjok ïgö llēme. E söraba shrono löng Jesús zlong bäng, ga tjlē lok ba kong ga «Rokērwa bop kong ga domer ēre porwos sira, poptēp wlo» le.

23 Kuya ga domer li orkwo shara, ga söra jek u lokshko li worbo go. Öötong löng eshko ga Jesús tröng twono domer li bokkwo go, orkwo iara ba bokkwo kjing go, ga tjlē ba kong ga «¿Llēbo ïgöpde?» le.

24 Eshko ga kjok roino, ga tjlē ga «Īn ga no jek jonge. Gueniyo ga ïgor yōtso llēme. E

kjy ga nopga jek löng li ĩn ga so kjor kjoyoe» le.

25 Eni ga Jesús orkwo iono ba bokkwo kjing go jek obi. Eshko ga bokkwo poptono, beno kjok ïgö wēlēe.

26 E irgo ga Jesús tjlē ba kong ga «Pja nom bop ushko. Pja jek äär Betsaida kjokyo guing llēme»* le.

No p̄luyo ichara Sbörē shrono shäng li, e Jesús lara Pedrorē

27 E irgo ga Jesús, ba oppinggaga, e jek löng Filipino Cesaarea kjokyo shto oblē oblē. Eshko ga jek löng irbo ga Jesús tjlē ba kong lok ga «¿Kumi ga tja ē lēba?»

28 «No kjone kjone tjlē ga pja Juan No Waga li woshrokdo le. Kjone kjone tjlē ga pja Sbō tjlökwo laga tek dēnashko so Elías tjwayde shäng le. Kjone kjone obi tjlē ga pja Sbō tjlökwo lagaga tek dēnashko so kjlara li woshrokdo le» le lok ba kong eni.

29 Kuya ga tjlē ba kong ga «E ga p̄jā e, ¿tja ē lēmi?» le.

Kuya Pedrorē ga tjlē ba kong ga «No p̄luyo ichara Sbörē shrono shäng li, e pja» le.

30 Kuya ga tjlē ba kong lok ga «Tja ē lēmi ē kong llēme» le.

Jesús lano ba wolon dbaryo kjishko

31 Eshko jek lēkong ga Jesús tjlē ba oppinggaga kong ga «Äär dbar kjwara

* **8:26** Tek dēnashko ga kjibokwo ēre jyā shiraba oblē oblē ara. Ga kjone kjone tjlē ga «Pja nom bop ushko. Pja jek llēbo weno bop kong li roy lē Betsaida kjokyo guing llēme.»

ga no to ter kjok dogo dwayo ëre shdungoba ara guing. Judío tjlapgaga kjok llgwega wleniyo, syöshtaga kägäyoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, tja wlokjre lok llëme. Ga tja zrökoba, gueniyo äär dbargwo mya ga tja woshre Sbörë iröng obi» le eni.

³² Llëbo shäryëba ba kong tjwe li, e lara ba oppinggaga kong wëlä, miyde lok wlo.

Kuya Pedrorë ga Jesús rokara tjoksa, ga wlonae.

³³ Gueniyo ga Jesús bojono, ba oppinggaga llamo beno tjeng li ik wlo. Eshko ga tjlä Pedro kong ga «iÄ, pja opkjös bor zlong dwayo! Llëye woyde Sbörë li woyotjlip shäng llëme. Llëye woyde norë li woyotjlipdë shäng eröe» le.

³⁴ Eshko ga ba oppinggaga rokara tek ba zlong bäng, nopga tjeng li rokara eni bakoe. Ga tjlä ba kong ga «Ëye jëk woydë bor tjok jlökoyo ga ber shäng bor woyotjlik iyado, wotjlik llëbo shäryë kjok ëre kjing goshko ame bakoe. Bor kjishko ga llëye shäryëba ba kong llë pogoshko li, e zrökoba pjang kjlös go ëmdë ga e ba kong ga llëye llëme.

³⁵ Ëye wotjlik opdë om go, zrökoba bor kjishko llëm wlo le ga äär kjok dogo llëme. Gueniyo ëye jëk bor tjok jlökoyo, e zröraba bor kjishko, llëm ga Sbö tjläkwö roy pjlu kjishko ëmdë ga era ber sök së iyado kjok dogo.

³⁶ Ëye llëbo tjeng kjok ëre

kjing go kës li kjrara tjeng ba wloy ëmdë ga e llëno llëme. Wolono ga öötong kjok dogo llëm ga to jeno ba llëbo li tjok.

³⁷ Shji ber löng së iyado Sbö tjok wlo ga tjwllëkklo kjok ëre kjing goshko drete.

³⁸ »Nopga löng eerishko dbaryo li owa, so domer orkwosmok shäng pjir, gueniyo jëk shäng walë oblë tjok kjoyoe. Llono ga no to ter kjok dogo dwayo ëre tjwe bor Data dbo kälä goshko, bor parkagaga kjok dogo so tjok. Eerishko ga ëye, tja lökyokjre nopga owa bokshto ga eshko ga lökyokjrër eni bakoe» le.

9

¹ Ga Jesús tjlä ba kong obi ga «Lër bomi kong jlökoyo ga pjäy kjone kjone löng ëreshko wolontë llëm obishko ga Sbö ber no pjluoyo dbo ara go sorë li ïmi wëläe» le.

Jesús kjlopswono beno kälä lletllet

² Dbargwo tjer (6) irgo ga Pedro, Santiago, Juan, e söra Jesúsde jem dboshko, dlup jong kjwara kjökshko li go. Öötong löng tjoksa eshko ga ïna ba oppinggaga jem löng ba tjok lirë ga Jesús kjlopswono,

³ shwong beno pjublún shjiye. Shji shwong kwoshkwono beno pjublún stek lëy wleni, gueniyo äär eni llëme.

⁴ Eshko ga ïya lok ga Moisés, Elías, e weno löng lan Jesús tjok eshko.

⁵⁻⁶ Eni ga ba oppinggaga beno löng kjok bangkjre arae. Pablo, e llëye lako ba kong

wlo drete. Eni ëmdë ga tjlë Jesús kong ga «Tjlapga no pingga, tjawa löng na ga pjlúe. Tjawa ukwang shäryë kjwo mya, bop kong kjwara, Moisés kong kjwara, Elías kong kjwara bakoe» le.

⁷ E wopro ga pjäng sho lono ter kjrina ba kjing go. Ga pjäng sho li roshko dwayo ga ybö kura lok, tjlë ga «Bor wa li ëre. Woydër ara. Ba tjlökwo kuziã» le.

⁸ Jekdo eshko ga iya lok ba sor go obi ga ëye beno drete. Jesúsda beno shäng erä.

⁹ Jer oplong löng dlup li go dwayoshko ga Jesús tjlë ba kong lok ga «Llëye ñnomyë lanyotkëmi ë kong llëm, no to ter kjok dogo dwayo ëre woshrono iröng obi guing» le.

¹⁰ Eni ga llëye lara lok ë kong llëme. Gueniyo ga «No to ter kjok dogo dwayo ëre woshrono iröng obi guing» lara li, e llë loklo lanyotke beno löng ëng kong.

¹¹ E irgo ga ba oppinggaga löng li tjlë lok ba kong ga «No pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go tjlë lok ga “Borwa pjluyo iche le Sbörë li tjwe ber nopga uunkong pjluyo wlo. Gueniyo ga Elías tjwe bäm go” le. ¿Le lok eni ega?»

¹² «Elías tjwe bäm go jlöe. E tjwe llëbo uunkong poshäryaga. Gueniyo ga no to ter kjok dogo dwayo ëre shdungoba ara guing, ga tja wlokjrëba llëm bakoe. ¿Tak pjäng Sbö tjlökwo go eni bako jlöre?»

¹³ Gueniyo lër bomi kong ga Elías shrono öör tjän. Ga kong llëbo owa shäryaraba, woydaraba sorë li eni, tak pjäng Sbö tjlökwo go sorë li eni» le ba kong.

Dwlas goshko Ä sëya pop-tara Jesúsde kjlara

¹⁴ Jesús, ba oppinggaga jëk löng ba tjok li, e jer äär löng ba oppinggaga llamo beno tjeng lishko. Ga ñna lok ga nopga töno ara eshko. E tjrëko no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go löng kjlöbö. Epga löng ënglë Jesús oppinggaga beno tjeng li tjok kar kare.

¹⁵ Jesús tek shäng li iya nopga löng lirëshko ga beno löng yëy le erä. Ga jek zron jong öötong löng Jesús zlong bäng, wlokjre lok wlo.

¹⁶ Eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «¿Pjây löng ënglë kar kar, llëro?» le.

¹⁷⁻¹⁸ Kuya domer kjlararë ga tjlë Jesús kong ga «Tjlapga no pingga, tja wa shäng kjlara domer, goshko Ä sëya kjlara. Iara beno shäng tjlë llëme. Shaya sëya lirëshko ga dbukza rish buk töshko erä, ga kjamo ber bung ara, kowo uë shmët, ber buk kjlo des erä. Tek söror bop kong, poptëp wlo loror, gueniyo tja tjwe ga pja shäng na llëme. Tja tjlëno bop oppinggaga beno tjeng ëreshko wle kong ga “Bor wa ëre, goshko Ä sëya kjlara. Rokër bomi kong ga ichozī to bor kong sira” loror, gueniyo to ichara lok llëme» le.

19 Eni ga Jesús tjlē ba oppinggaga li kong ga «Pjāy mär Sbō go llēme. ¿Tja ber shäng bomi tjok kjēr äär jong llono, pjāy mär ber löng ba go wlo? Tja sjeno shäng bomi tjok tjän. Dwlas li tek sös bor kong» le.

20 Eni ga dwlas li söra lok tek ba zlong bäng. Jesús İya sēya lirē ga dwlas li dbukza rish buk töshko erä, ga jek workwē to buk pjuk pjuk klung kjing, kjamo bung erä.

21 Eshko ga Jesús tjlē dwlas li data kong ga «¿Kjwe shäryē kjweni tek llono tjän?»

«Tek chirawa obishko.

22 Dbura iök roshko, llēm ga dishko, zröya wlo kop ara tjän. E kjīshko ga pja dbo ara ba poptoklo tjok ga tjawa songe lozong, tjawa kjimtozong» le ba kong.

23 Kuya ga tjlē ba kong ga «¿Tja dbo ara ba poptoklo tjokde, de llēmde lēp eni ega? Ėye mär Sbō go ga llēye shärye ga ä wlo drete» le.

24 Jekdo eshko ga domer li tjlē ga «Tja mär ba go. Gueniyo tja kjimtos mär ba go jek kēgong» le.

25 Tjlē löng eni wopro ga nopga tjwe tön jong ara eshko. İya Jesúsdē ga tjlē sēya li kong ga «Ä sēya, dwlas ēre iorop beno kjok kugō llēm, tjlē llēm bakoe. Lēr bop kong ga pja opkjōs dwlas ēre go dwayo. Ga pja tjwe ba go ame» le.

26 Kuya sēya lirē ga öö le, ga dwlas li dbukza rish

buk töshko erä, ga opkjono toe. Eshko ga dwlas li beno buk shinmo wleni, ga no kjone kjone tjlē ga «Kjwe shinmotkono İzong» le.

27 Eshko ga dwlas li shara Jesúsdē ba orkwo go, ga kjonae.

28 E irgo ga Jesús opzrēno jek u jong kjwara roshko. Döni ga ba oppinggaga löng ba tjok tjoksashko ga tjlē lok ba kong ga «¿Ä sēya li to ichororwa llēm ega?»

29 «Ä sēya eniyo ichēmi wlo ga woyde ga pjāy syōstē Sbō kong ara guing»* le ba kong.

Jesús İlano ba wolon dbaryo kjīshko pjİlara obi

30-31 E irgo ga to lok eshko dwayo ga jek löng uunkong Galilea kjokyo. Ba oppinggaga pīya woydē tjoksa kuzong ga woyde ga öötong löng kjone li miydaga ēre llēme. Eni ga tjlē ba oppinggaga kong ga «No to ter kjok dogo dwayo ēre twēba ber tjeng nopga wloshko, ga tja zröya lok. Gueniyo äär dbargwo mya ga tja woshre Sbōrē iröng obi» le.

32 Llēye le shäng li llē loklo miydara lok llēme. E llē loklo kjakroke lok woydē ba kong, gueniyo kjakrokara lok llēm, bangkjre lok ara kjīshko.

Ėye tjwİlō ara anmoyō

33-34 Eshko ga Jesús opshino to jongya Capernaúm kjokyo ba oppinggaga tjok. Jek löng

* 9:29 Tek dēnashko ga kjibokwo ēre jyā shiraba oblē oblē ara. Ga kjone kjone tjlē ga «Ä sēya eniyo ichēmi wlo ga woyde ga pjāy iē llēm, syōstē Sbō kong wlo ara guing.»

irboshko ga ba oppingga kjlara tjlē ga «Tja ber tjwlō ara, pjāy uunkong kjinmo» le kjlara obi kong.

Kuya ga tjlē ga «llēme. Ber tjwlō ara li tja» le. Ga llamo omlē jong e kjoyo bakoe. Tjlē jek lōng lan ēng tjok eni irgo ga jek oōtong lōng Capernaúm kjokyo ga opzrēno jek u jong kjwara roshko.

Eshko ga Jesús tjlē ba kong lok ga «¿llēye lēmi tek lōng kar kar ēng kong yē llē?» le. Kuya lok ga beno lōng kjing erā. Dboryara lok llēme. Miydara lok pjlú ga llēye lara tek lōng ēng kong li, e bēy llēme.

³⁵ Eni ga Jesús wloktong sök, ga ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li rokara tek lōng ba zlong bāng, ga tjlē ba kong ga «Ēye opyē woydē ber tjwlō ara oblē kjinmo ga woyde ga opyē ber tjwlō chira, ber shāng parkaga oblē kong dey» le.

³⁶ Eshko ga kjwozirwa kjrara Jesúsde kjlara, ga iara shāng ba tjrēko. Kjrarga tjeng ba wloshko ga tjlē ba oppinggaga kong ga

³⁷ «Ēye, kjwozirwa jūni wlokjrrara bor kjīshko ga tja wlokjrrara wleni.† Ga ēye, tja wlokjrrara ga bor ichaga wlokjrrara wleni bakoe» le.

«Ēye shāng bi wloyo llēm ga shāng bi shwo lēkong» lara

Jesúsde

³⁸ E irgo ga Juan tjlē Jesús kong ga «Tjlapga no pingga, domer ĩnorwa shāng kjlara, Ā sēyaga tjeng oba goshko li iche to shāng bop ko go. Gueniyo ga e bop oppingga bi tjok llēm kjīshko ga tjawa tjlēno ba kong ga “Ā sēyaga ichēp Jesús ko go ame” lororwa eni» le.

³⁹ Kuya ga tjlē ba oppinggaga kong ga «jWēyē! “Shāryēp ame” lēmi ba kong llēme. Ēye llēbo ĩydēba llēm wleniyo shāryē bor ko go ga tja owa le jekdo ga äe.

⁴⁰ Ēye shāng bi wloyo llēm ga shāng bi shwo lēkong.

⁴¹ Lēr bomi kong jlōkoyo ga ēye, pjāy kjimtara, pjāy bor nopga kjīshko ga pjāy sēna di erō ěmdē ga potjwlēkklo tjok tjan.

«Shji no ichē llēbo owa shāryē llēme» lara Jesúsde

⁴² »Ēye, kjwozirwa mär bor go jūni ichara llēbo owa shāryē ga e song jlōe. Shāryayde llēm obishko ga shakko, apkwo kēsbang pjrikko ba bēngshko, ga dbukko jer dlung dorong dey.

⁴³⁻⁴⁴ Eni ga bomi orkwo, pjāy iche llēbo owa shāryē wleni ga zēmi tas. Pjāy opzrēk jek äär Sbō sökshko orkwo kjwara llēm dey ga pjlú, pjāy pjē bomi orkwo pjök li tjok,

† 9:37 Eshko dbaryo ga kjwozirga tjwlō ara llēme. ‡ 9:43-44 Tek dēnashko ga kjibokwo ěre jyā shiraba oblē oblē ara. Ga kjone kjone tjlē ga «Pja opzrēk jek äär Sbō sökshko orkwo kjwara llēm dey ga pjlú, pja pjē bop orkwo pjök li tjok, iök pjē jong ri ri sjer llēm shtoyo li roshko llēm wlo. Kjok eshko ga shtā kjer llēm, ga iök sjer llēm bakoe.»

iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko llëm wlo.‡

⁴⁵⁻⁴⁶ Bomi dre, pjãy iche llëbo owa shãryë wleni ga zëmi tas. Pjãy opzrëk jek äär Sbö sökshko dre kjwara llëm dey ga pjlú, pjãy pjë bomi dre pjök li tjok, iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko llëm wlo.§

⁴⁷ Bomi bokkwo, pjãy iche llëbo owa shãryë wleni ga shimi pjuse. Pjãy opzrëk jek äär Sbö sök no pjluyo ÿyado lishko bokkwo kjwara llëm dey ga pjlú, pjãy pjë bomi bokkwo pjök li tjok, iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko llëm wlo.

⁴⁸ Kjok eshko ga shtä kjer llëm, ga iök sjer llëm bakoe.

⁴⁹ »Shji sjëng tjokshko ga shtirgöy dlungna go, an maling llëm wlo. Sbö omshãryë bi kong eni wleni bakoe. Llëbo kjang ie ber bi kong, bi poshdungglo, shji ber pjlú jek këgong wlo.

⁵⁰ »Dlungna, e pjlúe. Gueniyo ga pjlë ameshko ga iëy ber pjlë ba shtoy iröng obi ga äe. Pjãy ber löng dlungna wleni. Pjãy ber löng wopjlú ëng tjok ÿyado» le.

10

Shji ëng rayë

¹ E irgo ga Jesús to ey dwayo, jek öötong shäng Judea kjokyo, Jordán diyo kjwo kalëkong. Eshko ga

nopga töno ara Jesús shäng lishko obi. Sgara shäng oba ping sorë ga epga pina eshko eni bakoe.

² Eshko ga fariseoga kjone kjone tek shrono löng Jesús zlong bäng, ba tjlík wlo. Tjlë ba kong ga «¿Domer ba boy rayë ga pjlúre?» le.

³ Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Pjãy ichara Moisésdë llë shãryë?»

⁴ «Domerga ba boy rayë wlo ga ichara Moisésdë kjibokwo ëng rayoklo twe ba boy kong kjwara guing» le lok ba kong

⁵ Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Llëye kumi woydë llëme. Pjãy ichara Moisésdë ëng rayë eni e kjïshko.

⁶ Gueniyo ga dãmärshko ga nopga shãryara Sbörë domer, walë.*

⁷ E kjïshko ga domer ba data, ba mekë rayë, ga orkwosmok walë tjok, ga ber löng kjlaraso wleni.†

⁸ Eni ga ber pjök ame, ber kjlaraso shara.

⁹ Töna Sbörë ga e döy llëme» le.

¹⁰ Döni ga Jesús opzrëno jek sök u roshko, ga ba oppinggaga tjlë ba kong ga «Tjlapga, ¿llëye lëp shäng yë, e llë loklo?»

¹¹ «Domer ba boy rayono, ga orkwosmono oblë tjok wleni ga llëbo owa shãryayde.

¹² Walë ba lanma rayono, ga orkwosmono oblë tjok

§ 9:45-46 Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyã shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlë ga «Pja opzrëk jek äär Sbö sökshko dre kjwara llëm dey ga pjlú, pja pjë bop dre pjök li tjok, iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko llëm wlo. Kjok eshko ga shtä kjer llëm, ga iök sjer llëm bakoe.» * 10:6 Génesis 1.27. † 10:7 Génesis 2.24.

wleni ga llëbo owa shäryayde bakoe» le ba kong.

Llëbo shäryara Jesúsdë pjlú, kjwozirga kong

¹³ Kjwozirga sökoba jek Jesús kong, Jesús orkwo ië ba kjing go wlo. Eni ga kjwozirga sögaga li wlöya Jesús oppinggagarë löng.

¹⁴ İya Jesúsdë ga iirkono, tjlë ba oppinggaga kong ga «Kjwozirga somi llëm, tek wëyë bor shwoy. Eye ber kjwozirga jüni ga Sbö ber ba pjluyo.

¹⁵ Lër bomi kong jlökoyo ga eye Sbö tjlökwo kjrë kjwozirwa dik llëm ga äär ber sök Sbö sök no pjluyo İyado lishko llëme» le.

¹⁶ E irgo ga kjwozirga li kjrara ba wloshko, orkwo iono ba kjing go, ga tjlökwo lara beno pjlú ba kong.

Domer dbur ara kjlara

¹⁷ Jesús opshik to jongya kjok shto oblë le shäng kjwlë ga domer tek zron jong, shrono shäng Jesús zlong bäng ga kjök tono, tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, pja pjlúe. ¿Llëye shäryër, tja ber sök së İyado Sbö tjok wlo?»

¹⁸ «¿Tja pjlúe lëp ega? Pjlú li, e Sbö eröe.

¹⁹ Kjok ilgwekklo tara Moisésdë li, e miydëp tjän. Shji no zrök llëme. Shji pë oma boy oblë tjok llëme. Shji lürkë llëme. Shji oblë jyöyotkë llëme. Shji oblë jyäpgwë llëme. Bop data, bop mekë, e

bangkjros, ios ber tjwlö ara» † le.

²⁰ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, tjlökwo lëp shäng kës li shäryër shäng enido tja tek dwlas lë obishko» le.

²¹ Eni ga domer li İya Jesúsdë, ga woydara ara. Tjlë ba kong ga «Llëbo shäryorop kës li, e pjlúe. Gueniyo llëbo beno kjrina obi. Pja nom bop llëbo tjeng kës li soynek pjir, ga dburyo twos oba song wleniyo kong. Enira pja llëbo ara kjok dogo. Pjir ga pja tek bor tjok, pja pin wlo» le.

²² Kuya ga beno shäng woydë ara, ga to ey dwayo, dbur ara kjishko.

²³ E irgo ga ba oppinggaga İya Jesúsdë ga tjlë ba kong ga «Nopga dbur ara wleniyo äär ber löng Sbö sök no pjluyo İyado lishko wlo ga kjange» le.

²⁴ Kuya lok ga beno löng wotjlik arae. Š Eni ga Jesús tjlë ba kong ga «Pjeyoga, eye äär ber sök Sbö sök no pjluyo İyado lishko wlo ga kjange.

²⁵ Öng jëkklo sok kësbang wleniyo opzrëk jek shkö bokkwo bäng go ga kjange. Gueniyo nopga dbur ara wleniyo äär ber löng Sbö sök no pjluyo İyado lishko wlo ga kjang anmoyö» le.

²⁶ Kuya lok ga beno löng wotjlik ara jek këgong, ga tjlë lok ba kong ga «¿Enira eye dardo?» le.

²⁷ Kuya ga İya drëng, ga tjlë ba kong ga «Nopga kong ga

† **10:19** Éxodo 20.12-16; Deuteronomio 5.16-20. **Š 10:24** Eshko dbaryo ga oba wotjlik ga nopga dbur ara wleniyo tjwlö ara Sbö kong, nopga song wleniyo kjinmo lëba.

shärye ga äe. Gueniyo llëye shärye Sbörë ga ä wlo drete» le.

²⁸ Eshko ga Pedro tjlä ba kong ga «Borwa llëbo tjeng kës li rayororwa beno pjir, tjawa jëk bop tjok wlo» le.

²⁹ Kuya ga tjlä ba kong lok ga «Lër bomi kong jlökoyo ga eye, ba u, ba kjlara, ba data, ba mekë, ba wapga, ba kjok, e rayara bor kjishko, llëm ga Sbö tjlökwö roy pjlu kjrara li kjishko ga

³⁰ äska wlëya ara an-moyö. Kjok ëre kjing go ga wlëya llëye rayara li pjloglo sak dbäw (100) obi: u, pjeyoga, mekëga, wapga, kjok. Gueniyo ga kong llëbo tjwe owa bako, iywaba shjiktëng, ga bokrotkëba. Gueniyo llono ga ber sök së iyado Sbö tjok.

³¹ »Gueniyo eerishko ga nopga tjwlo ara wleniyo löng ara li, e ber löng tjwlo chira eshko. Ga eerishko ga nopga tjwlo chira wleniyo löng ara li, e ber löng tjwlo ara eshko» le.

Jesús lano ba wolon dbaryo kjishko jek obi

³² Öötong dbar kjwara ga Jesús jek shäng Jerusalén kjokyoshko ga ba oppinggaga jek löng wotjlik ara, ga oba jek löng ba tjok li kjok bangkjre ara. Eshko ga ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li rokara Jesúsde jek dboshko, lan ba tjok, llëye wen ba kong li kjishko wlo. Eshko ga tjlä ba kong ga

³³ «Shji to Jerusalén kjokyo. Eshko ga no to ter kjok dogo dwayo ëre twëba ber tjeng syöshtaga kägäyoga wloshko, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésde li go wloshko bakoe. Tja iche lok, zröya wlo, ga tja twe lok nopga judio llëm wleniyo kong.

³⁴ Eshko ga tja joywe lok, tröng twe lok bor go, tja shpoya lok no shpokklo go, ga tja zröya. Gueniyo äar dbargwo mya ga tja woshre Sbörë iröng obi» le.

Santiago, Juan, e llëbo rokono Jesús kong

³⁵ Eshko ga Zebedeo wapga ko Santiago, Juan, e tek shrono löng Jesús zlong bäng ga tjlä ba kong ga «Tjlapga no pingga, llëye rokërwa bop kong li shäryos borwa kong sira» le.

³⁶ Kuya ga tjlä ba kong ga «¿Llëye shäryër bomi kong ga pjlu?»

³⁷ «Pja ber sök no pjluyo, bop dbo kälä ikoba wëlëshko ga tjawa iëp ber löng bop tjok, or milë kjlara, or këlä kjlara» le ba kong.

³⁸ Kuya ga tjlä ba kong ga «Llëye rokëmi löng bor kong li, e llë miydëmi löng llëme. ¿Pjäy shdungoba, bokrotkëba, zrökoba botoya dik ga pjlu?»

³⁹ «Ëng» le lok ba kong.

Kuya ga tjlä ba kong lok ga «Pjäy shdungoba, bokrotkëba, zrökoba botoya dik jlë.

⁴⁰ Gueniyo ga pjäy kjrër ber tjeng bor or këlä, or milë, e laga tjarë llëm, e laga bor

Datarë. Shto bor or këllë, or milë, e ber ëye kjrara bor Datarë tjeng'li kong» le.

41 Kuya ba oppinggaga doglo sak kjwara (10) lirë ga iirkono Santiago, Juan kong.

42 Gueniyo rokara Jesúsdë uunkong, ga tjlë ba kong ga «Miydëmi pjlu ga kjok ëre kjing go ga nopga judío llëm wleniyo ichagaga ba nopga ichë parkë ara ba kong. Nopga dbo ara wleniyo ba nopga ichë parkë ara ba kong bakoe. Ëye songe le llëm, iche parkë ara ba kong erä.

43 Gueniyo woydër ga pjäy omshäryë eni llëme. Ëye opyë woydë ber tjwlö ara oblë kjinmo ga opyë ber shäng oblë kjimtaga dey.

44 Ëye opyë woydë ber bäm go ga opyë ber shäng parkaga tjwlëk shäng pjir wleniyo oblë kong dey.

45 No to ter kjok dogo dwayo ëre ëmdë ga shrono shäng kjok ëreshko, ëye parkë bor kong wlo llëme. Tja shrono shäng parkë oblë kong wlo. Ga tja optwë, wolon wlo, tja ber nopga ara potjwlëkklo wlo, epga där wlo» le.

Domer kjok igö llëm wleniyo ko Bartimeo poptara Jesúsdë

46 E irgo ga Jesús öötong shäng Jericó kjokyo, ba oppinggaga tjok. Ga opshino löng eshko dwayo ga nopga to jek ara ba tjok. Domer sök kjlara eshko kjok igö llëm wleniyo ko Bartimeo, e

Timeo wa. E sök dbur rokë irbo li sor go.

47 Kura ga «Jesús, Nazaret so li tekdo shäng» lëba. Eni ga tjlë ba kong dbo go ga «¡Jesús, David tjëyo, tja songe lozong!» le.

48 Kuya löng lirë ga tjlë ba kong ga «Pja kjinkozong» le lok ba kong, gueniyo ga kjinkë llëme.

Tjlëno dbo go jek obi, tjlë ga «¡David tjëyo, tja songe lozong!» le.

49 Eni ga Jesús kojongö shäng, ga tjlë löng li kong ga «Rokozí tek bor shwoy» le.

Ga nopga li tjlë ba kong ga «Pja kojözong. Pja woydë llëme. Pja roke shäng» le.

50 Kuya ga ba shwong kop lëkong kur may pjang ba kjing go li skwakza wles, ga dbura lono beno buk eshko. Ga kojono jekdo, jek öötong shäng Jesús shäng lishko.

51 Eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «¿Llëye woydëp ga shäryër bop kong?»

«Tjlapga no pingga, tja kjok ik woydë» le ba kong.

52 Kuya ga tjlë ba kong ga «Pja to ga bue. Pja mär bor go kuzong ga pja poptonoe» le.

Jekdo eshko ga beno shäng kjok igö wëllë, ga to jek shäng Jesús tjok.

11

Jesús öötong opzrëno Jerusalén kjokyo, pjlu wleni

1 E irgo ga Jesús jek shäng jongya Jerusalén kjokyo ba oppinggaga tjokshko ga öötong löng Betfagé kjokyo,

Betania kjokyo, e ber löng Olivos dlupy poglo go. Eshko ga ba oppinggaga rokara do pjök,

² ga tjlē ba kong ga «Pjāy nom kjok buk bi boksho kjweshko. Eshko ga öng so kwomgla kjoyo dre töshko llgwoklē wleniyo wlēmi sök kjro go kjlara wlēnggla, kjing go ēye opyoydē llēm wleniyo. Komi, ga tek sömi bor kong.

³ Eshko ga ēbo tjlē bomi kong ga “¿Shäryēmi kjweni ega?” le bomi kong wleni ga “Woyde Tjlapgarē, ga iche tjwe maling iröng obi” lēmi ba kong eni» le.

⁴ Eni ga jek öötong löng eshko, ga önglara li wlēna sök kjro go, irbo sor go, u bäng jong kjwara zlong. Ga köya löngshko ga

⁵ İya nopga tjeng eshko kjlōbörē ga tjlē lok ba kong ga «¿Öng kjwe komi llēno?» le.

⁶ Kuya lok ga dboryara, lara Jesúsdē ba kong sorē li eni.

Ga nopga tjeng eshko li tjlē lok ba kong ga «Jölō» le.

⁷ Eni ga öng li tek söra shrono löng Jesús kong, ga ba shwong kop lēkong li iara lok öng li kokso kjing go. Eshko ga Jesús opyono sök öng li kjing go, ga jeke.

⁸ Eshko ga nopga jek löng ba tjok ara. Kjone kjone, ba shwong kop lēkong skwara lok, ga kwoptara lok irbo bäng go ba bām go. Kjone kjone, kjor korga zara, ga

kwoptara lok irbo bäng go eni bakoe.*

⁹ Nopga jek löng ba bām go, nopga jek löng ba irgo, öö le lok ara. Tjlē ga

«Kjwe pjlu jlōe.

Kjwe ichara Tjlapgarē shrono kjok ēreshko.

Kjwe kjimte Sbörē.

¹⁰ Kjwe ber sök bi pjluoyo, bi tjlapga tek dēnashko so David dik.

Kjwe kjimte Sbörē.

Sbö sök kjok dogo, e pjlu jlōe» le.

¹¹ E irgo ga Jesús jek opzrēno Jerusalén kjokyo roshko, ga öötong shäng Sbō u zlong bäng. Eshko ga u li roina llaw pogoshko. Gueniyo öötong kjok sēng kuzong ga to jek Betania kjokyo iröng obi, ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li tjok.

Tjlōkwo lara Jesúsdē beno owa kjor kjlara bo uako wleniyo kong

¹² Wēshko kjok shröng ga opshino to lok Betania kjokyo dwayoshko ga Jesús pjli ara.

¹³ Eshko ga İya pjola dwayo ga kjor jong kjlara korga tjok ko *higuera*. Eni ga jek äär shäng ba zlong, bo tjokde İya wlo, gueniyo jong bo dret, korga tjok erä, eshko dbaryo ga kjor li bo dbaryo äätē llēm obi kjishko.

¹⁴ Eni ga tjlē kjor jong li kong ga «Ēye tjwe bop bo uē ame» le, ga tjlōkwo lara li kura ba oppinggagarē lok pjire.

* **11:8** Eshko dbaryo ga pjluoga opzrēk jek kjok roshkoshko ga shäryēba ba kong eni.

Llëbo soynegaga löng Sbö u zlongbäng li ichara Jesúsde toe

15 E irgo ga Jesús jek opzrëno Jerusalén kjokyo, ga öötong shäng Sbö u zlongbäng ga nopga löng eshko llëbo soynek, llëbo tjwlëk li ichara opshik ey dwayo. Ba dbur bapkwö kjlopswozlong oba kong li poskara beno tjeng töshko. Dunggwo soynega sökklo li poskara beno tjeng töshko bakoe.

16 Eshko ga eye llëbo soynekko li sök tek kalëkong dwayo jek Sbö u roshko jer oplong pjlor kalëkong ga ä, slona Jesúsde kjishko.

17 Eni ga oba pïya shäng ga tjlä ba kong ga «Sbö tjlökwö tak pjang eni: “Bor u, e kowëba ber syö uyo wlo, tjëyoga uunkong kong.”† “Gueniyo ioromi beno jonglū uyo”‡ le.

18 Jesús tjlökwö li kura syöshtaga kägäyoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésde go lirë, ga ina ga nopga löng ba kuga li beno löng yëy le erä. E kjishko ga Jesús bangkjre lok ara. Eni ga ëng töno ga tjlä lok ëng kong ga «¿Jesús, e zröy sorë ga pjlu?» le lok eni.

19 Kjok sëng ga Jesús opshino jek Jerusalén kjokyo dwayo, ba oppinggaga tjok.

Shji syöshtë Sbö kong sorë

20 Wëshko kjok shröng ga jek löng kjor äyoshtara Jesúsde jongli soy obi. Eshko ga ina ga kjor li bë jong dogro, dano ba sleng dwayo äär jong ba dbo go.

21 Eni ga Pedro tjlä Jesús kong ga «¡Tjlapga no pingga, kjor äyoshtorop kjurgue dano beno jong dogro, izong!» le.

22-23 Kuya ga tjlä ba kong ga «Pjäy mär Sbö go jlökoyo. Llëbo shärye Sbörë ga äe lëmi llëme. Eni ga lër bomi kong jlökoyo ga pjäy tjlä dlup kësbang ëre kong ga “Dlup, pja opkjös jer dlung roy” lëmi ga shäryë bomi kong eni.

24 Pjäy llëbo rokë syö goshko ga woyotjlämi ga “Wlënor beno bor kong tjän” lëmi jlökoyo ga wlëmi.

25-26 »Pjäy löng syöshtëshko ga llëbo owa shäryara oblërë bomi kong, e woyotjlämi wleni ga iozï ber tjwlö llëme. Shäryëmi eni ga owa pjang bomi go li löya bomi Data sök kjok dogo lirë ber dret eni bakoe» le. §

«¿Pja ichaga ërë?» lara Jesús wloyogarë ba kong

27 E irgo ga jek opzrëno Jerusalén kjokyo obi, ga öötong löng Sbö u zlongbäng. Eshko ga Jesús jëk shäng wopro ga syöshtaga kägäyoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésde li go, judío tjlapgaga kjok llgwega

† 11:17 Isaiás 56.7. ‡ 11:17 Jeremías 7.11. § 11:25-26 Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlä ga «Shäryëmi eni ga owa pjang bomi go li löya bomi Data sök kjok dogo lirë ber dret eni bakoe. Gueniyo llëbo shäryara oblërë bomi kong owa li ioromi beno tjwlö llëm wleni llëm ga owa pjang bomi go li löya bomi Datarë llëm bakoe.»

wleniyo, e tek shrono löng ba zlong bäng ga

²⁸ tjlë lok ba kong ga «¿lëye shäryëp shäng li shäryëp ega? ¿Pja ichaga ërë?»

²⁹⁻³⁰ «Pjã kong llëbo kjakrokër bakoe. ¿Juan No Waga, e ichaga ërë, no wë? ¿Ichaga Sbörëre, de norë? Tja dboryoromi ga tja ichaga ërë lër bomi kong bakoe» le ba kong.

³¹ Kuya lok ga tjlë ëng kong ga «Ichaga Sbörëloroy ba kong wleni ga “¿Tjlökwö kjroromi llëm ega?” le bi kong.

³² Gueniyo Juan, e Sbö tjlökwö laga jlökoyo le nopga uunkongdë. E kjishko ga e ichaga norë lëy ga ä bakoe. Loroy eni wleni ga nopga iirkë lok ara bi kong» le.

³³ Eni ga tjlë lok Jesús kong ga «Miydërwa llëme» le.

Kuya ga tjlë ba kong lok ga «E kjishko ga tja ichaga ërë lër bomi kong llëm bakoe» le.

12

Parkagaga owa

¹ Eshko ga Jesús tjlëno ba kong lok llëbo jyäglo go. Tjlë ga «Domer shäng kjlara kjok sogo. Pjlara ga kjillgwo dwlayo dgara ba kjokshko, kjëryo tyara jong pjribri, klung kjara ber kjillgwo bo llruzlong shtoyo wlo, ga u shäryara jong kwara ba dwla li doklo bakoe. Pjir ga kjok li poskwona parkagaga kjlöbö kong, potjwlëya i, ga to kjok shto oblë.

² »Öötong kjillgwo bo kjrozlong dbaryo ga ba parkaga ichara kjlara, kjillgwo bo ber ba kong li rokë parkagaga beno löng ba kjok daga li kong.

³ Gueniyo ga ba parkaga ichara tjwe shäng li shakza lok pjä, ga shpokza lok tjä tjä, ga ichara to iröng or go.

⁴ E irgo ga ba parkaga ichara jek eshko kjlara obi. Öötong shäng kjok buk lishko ga shpokza lok tjä tjä ba kashko, ga läywara lok owa.

⁵ E irgo ga ba parkaga ichara jek kjlara obi. Era zröra lok. E irgo ga ichara jek kjlöbö obi. Kjone kjone shpora lok, kjone kjone zröra lok.

⁶ »E irgo ga beno sök kjlaraso döe. Ba wa li e. E woyde ara wleniyo. E ichayde domer lirë shara. Wotjlik ga “Miydër ga bor wa ërera bangkjre lok” le.

⁷ »Gueniyo ga öötong shäng eshko ga parkagaga kjok dagaga löng li tjlë lok ëng kong ga “Llono ga kjwe ber kjok ëre sogo. Zröroy wleni ga kjok ëre kjrëy, ber buk bi kong wlo” le.

⁸ Eni ga shara lok, zröra lok, ga doyo dbura kjok li roy dwayo.

⁹ »¿Eni ga llëye shärye kjok sogo lirë ba tjok lok lëmi? E jongya eshko ba zrök dani. Pjir ga parkagaga wlëya oblë, kjok li de lok ba kong wlo.

¹⁰⁻¹¹ Sbö tjlökwö tak pjang eni:

»“Akkwo woydara u shäryagagarë lok llëm li, e iak beno buk bäm go,

beno tjwlō ara, oblē
kjinmo.

Shāryara Tjlapgarē eni,
ga tjawa beno lōng yēy
lērwa erä.»*
¿E'lomirē llēmdo?» le.

¹² Tjlēno llēbo jyāglo go
li kuya ba wloyoga lōng
lirē ga miydara ga ba layde
shāng. Shaya lok woydē,
bāngzaya lok wlo. Gueniyo
oba bangkjre lok ara kjishko
ga rayara lok toe.

*Shji kā potjwlēk pjlu
kēsbangyo sök Roma kjokyo li
kong*

¹³ E irgo ga woydara ga
llēbo kjakroke Jesús kong,
dborye bēy llēm ga doshaya
lok, ga rote lok e go wlo. Eni
ga fariseoga ichara kjlōbō,
Herodes pjloyoga tjok.

¹⁴ Öötong lōng Jesús shwoy
ga tjlē ba kong ga «Tjlapga no
pingga, miydērwa ga pja tjlē
beke. No tjlēshko ga tjlōkwo
kup llēm, tjwlō kjōm pogo,
e bop kong ga tjwlō beke.
Pja tjlē bek ē pogo kong.
Woyde Sbörē ga shji jēk sorē
li lēp jlōkoyo. ¿Eni ga shji
kā potjwlēk pjlu kēsbangyo
sök Roma kjokyo li kong ga
pjlúre?» le.

¹⁵ Kuya ga miyde ga
lōng wotjlīk owa, nopga
Sbō tjlōkwo sōga jlōkoyo le,
gueniyo wotjlīk owa ba
pjlúshko li dik. E kjishko ga
tjlē ba kong lok ga «¿Tja tjlīmi
ega? Dburwa kā potjwlēkklo
li tek sözī bor kong kjwara, ĩn
wlo» le,

¹⁶ ga tek söra lok ba kong
kjwara. Īya ga tjlē ba kong
ga «¿Domer jyāglo sök dburwa
ēre go jū ē? ¿Ko tak pjang ēre
go jū ē?»

«Kjwe pjlu kēsbangyo sök
Roma kjokyo li ĩ» le lok ba
kong.

¹⁷ Kuya ga tjlē ba kong lok
ga «Eni ga llēye pjlu ĩli, e twozī
ber pjlu kong, gueniyo llēye
Sbō ĩli, e twozī ber Sbō kong
bakoe» le. Kuya lok ga beno
lōng yēy le erä.

No woshrozlong dbaryo

¹⁸ Saduceoga wotjlīk ga no
wolono ga woshre ame le.
Eni ga eshko dbaryo ga sa-
duceoga tek shrono lōng Jesús
shwoy kjlōbō ga tjlē ba kong
ga

¹⁹ «Tjlapga no pingga, kji-
bokwo tara Moisésdē beno
pjang li tjlē ga «Ēye wolono,
wapga beno ba boy tjok llēm
ga shinmo kjlarayo li ork-
wosmok ba boy beno sök li
tjok, wa tjok wleni ga e ber
shinmo li ĩ wleni wlo.»†

²⁰ »Pjlara ga domerga lōng
doglo kjāk (7) epenga döe.
Ba kēguēyo orkwosmono, ga
wolono, ga wapga beno llēme.

²¹⁻²² Eni kuzong ga ba
lēng orkwosmono ba syā
tjok, gueniyo wolono jek, ga
wapga beno llēm bakoe. Ba
lēmga orkwosmono ba syā
tjok kjlara kjlara eni bako, ga
wolono uunkong, ga wapga
beno ba boy tjok llēme. E irgo
ga walē li to wolono bakoe.

* 12:10-11 Salmo 118.22-23. † 12:19 Deuteronomio 25.5-6.

23 ¿Eni ga domerga doglo kjäk (7) li orkwosmono uunkong walë li tjok kuzong ga no woshrozlong dbaryoshko ga walë li ber domerga kjone dey li boy?»

24 «iPjây diktong löng jlöe! Sbö tjlökwö tak pjang li miydëmi llëm, ba dbo kësbang li miydëmi llëm bakoe.

25 No woshrozlong dbaryoshko ga ëye orkwosmok ame. Eshko ga nopga ber löng Sbö parkagaga kjok dogo so wleni shara.

26 Pjây wotjlik ga no wolono ga woshre ame llëmi. Gueniyo ga dënashko ga kji sho pjë jong ri ri lishko ga llëye lara Sbörë Moisés kong li, e tara Moisésdë beno pjang kjibokwo go. Tjlë ga “Tja Abraham, Isaac, Jacob, e Sbö.”‡ ¿E lomirë llëmdo?

27 E shinmoga Sbö llëme. E nopga löng së li Sbö. Pjây diktong löng jlöe» le ba kong.

Kjok llgwekklo tjwlö kësbangyo

28 Eshko ga domer shäng kjlara, e no pingga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go. Jesús lano saduceoga tjok li kura, ga wotjlik ga Jesús omboryono beke le. Eni ga tjlä ba kong ga «¿Kjok llgwekklo tjwlö kësbangyo li kjone dey?»

29 «Tjölkwö tak pjang kjwara tjlä ga “Israel tjëyoga, tja tjölkwö kuzia. Tjlapga, e bi Sbö, e kjlaraso.

30 Llëbo woydëpshko, llëbo woyotjlipshko, llëbo shäryëpshko, pja sök së obishko ga Tjlapga, bop Sbö li woydos jlökoyo iyado.”§ Kjok llgwekklo tjwlö kësbangyo li e.

31 Kjok llgwekklo kjrina obi tjwlö ara. Tjlë ga “Pja opwoydë sorë ga bop kjlara, e woydos eni bakoe.”* Kjok llgwekklo tak pjang tjwlö ara, kjring pjök ëre kjinmo drete» le ba kong.

32 Kuya ga tjlä ba kong ga «Tjlapga no pingga, eni jlöe. Sbö, e kjlaraso, e pjlor kar go oblëyo dret, lëp shäng sorë li eni.

33 Ga llëbo woydëyshko, llëbo woyotjliyshko, llëbo shäryëyshko ga woyde ga Sbö, e woydëy jlökoyo iyado, e jlöe. Shji opwoydë sorë ga woyde ga bi kjlara, e woydëy eni bako, e jlö bakoe. Kjok llgwekklo kjring pjök ëre tjwlö ara, öng llë, dli llë twëy Sbö kong, suy öng sho sukklo kjing go wlo tjeng kës li kjinmo» le.

34 Kuya ga wotjlik ga domer li tjlä shäng bëye le. Eni ga tjlä ba kong ga «Sbö ber bop pjluoy wlo ga kjwe sira obi eröe» le. Eshko dbaryo jek lëkong ga ëye wokjang llëbo kjakrokë ba kong wlo ame.

¿No pjluoy iche le Sbörë li, e ë?

35 Ga Jesús sök oba ping Sbö u zlong bäng wopro ga tjlä oba kong ga «Tjlapga no pinggaga kjok llgwekklo tara

Moisésdë li go tjlë lok ga “No pjluyo iche’le Sbörë’li, e David tjëyo tek ber ba irgo li” le. ¿Le lok eni ega?

³⁶ Pjlara ga David go Sbö Sëyashko ga no pjluyo li kowara ba Tjlapgayo. Eshko ga David tjlë ga

»“Tjlapga tjlëno bor Tjlapgayo kong ga

‘Pja tek wlar ber sök bor orkwo këlëkong,

äär jong bop moskwoga zanor pjir guing,

eshko ga twër ber bop kong ichëp wlo’ ”le.†

³⁷ ¿Eni ga no pjluyo li kowara Daviddë ba Tjlapgayo kuzong ga e ber ba tjëyo tek ber ba irgo li sorë?» le.‡ Llëye le Jesúsde shäng li, e kukoba ga beno löng woowa llëme.

No pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go wlonas Jesúsde

³⁸ Ga Jesús sök oba ping obi ga tjlë ba kong ga «¡Pjây sjëk, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë go li tjok! Jëk löng doyono shwong kur may, tjwlö ara wleniyo go äe. Woyde lok ga bangkjrëba llëbo soynezhong shtoyo.

³⁹ Judíoga syö uyo roshko ga woyde lok ga löng sökklo pjlú goshko. Oba tön, iëshko ga woyde lok eni bakoe.

⁴⁰ Gueniyo syäpga llëbo döya lok ba shjiryo. E irgo ga syöshhtë wop ara, “Nopga kjwera pjlúe” lëba wlo le. E kjishko ga epga shdüya Sbörë ara anmoyö, oblë kjinmo» le.

Syã kjlara dburwa twono Sbö kong

⁴¹ E irgo ga Jesús sök Sbö u zlong bäng ga dbur bapkwong jong soy ba bokshto kjwara, ga İya sök ga oba tjwe dbur ië jong ba bapkwö li roy. Ga nopga dbur ara wleniyo omië jong bayo arae.

⁴² E irgo ga syã song wleniyo shrono shäng kjlara eshko, ga dburwa iara kjwo pjökdewa. Ba dburwa iara li, e tjwlö chira anmoyö wleniyo.

⁴³⁻⁴⁴ İya Jesúsde ga ba oppinggaga rokara tek ba zlong bäng, ga tjlë ba kong ga «Nopga dbur ara wleniyo kjwe omiono ara wleni jlöe. Gueniyo kjwe ba worbo wleniyo iayde. Syã song wleniyo kjwera, ba dburwa tjeng sira li woydara ba llëbowa tjwlëkklo. Eni ëmdë ga twara Sbö kong drete. E kjishko ga lër homi kong jlökoyo ga syã kjwe, dburwa iara sira tjwlö llëm wleni jlöe. Gueniyo Sbö kong ga tjwlö ara, llamo omiono lok kës wle kjinmo» le.

13

«Sbö u pjir ber drete» lara Jesúsde

¹ E irgo ga Jesús opshino jek Sbö u jong lishko dwayo, ba oppinggaga tjok. Eshko ga kjlara tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, Sbö u ëre akyo lok këskëse. U lok ëre wolëso İzong» le.

† 12:36 Salmo 110.1. ‡ 12:37 Eshko dbaryo ga ëye, nopga mite ba dorko kowe tjlapga llëme.

² Kuya ga tjlë ba kong ga «¿U lok kësks ère ìp shängde? Llono ga èreshko akkwo èmdë ber tjeng èng kjing go kjwara llëme. Llëbo tjeng kës ère pjir ber drete» le.

Kjok pjir dbaryo jyäglo

³ E irgo ga jem öötong löng Olivos dlupyo, Sbö u jong li boksho, ga Jesús sirkeno sök eshko. Eshko ga Pedro, Santiago, Juan, Andrés, e tek shrono löng ba zlong bäng, tjlë lok ba kong dboshko wlo. Tjlë ga

⁴ «¿Llëye lëp shäng li, e shäryë llono? ¿E shäryë döro li jyäglo wen llë?»

⁵ «Pjäy sjëk, pjäy jyäpgwëba llëm wlo.

⁶ Eshko ga nopga wen tjwe ara, tjlë ga “No pjlyo ichara Sbörë shrono shäng li tja” le. E go ga oba jyäpgwe lok ara.

⁷ »Roy kumi ga oba èngkjwë kjok shto oblë oblë arashko ga llëye bangkjrëmi llëme. E shäryë eni kjluwe. Gueniyo eshko ga kjok pjir dbaryo li äätë llëm obi.

⁸ Tjeyoga oblë oblë èngkjwë lok èng tjok. Nopga kjok shto oblë oblë so èngkjwë lok èng tjok bakoe. Kjok shto oblë oblë goshko ga yo tjwe ara, pjli tjwe ara bakoe. Gueniyo llëbo wen tjwe owa anmoyö li soye llëbo kës ère go kjwlë jä.

⁹ »Eshko ga pjäy sjëke. Pjäy twëba kjok llgwegaga kong, pjäy shpoya lok no shpokklo go judioga syö uyo roshko wlo. Bor kjishko ga pjäy iche lok äär löng no ichagaga boksho, pjilupga kësks boksho

bakoe. Eshko ga llëbo ìnomi, kuromi li roy lëmi ba kong, miyde lok wlo.

¹⁰ Kjok pjitë llëm obishko ga Sbö tjlökwo roy pjlu äär tjeyo kjrina kjrina kong, kukoba wlo.

¹¹ Ga pjäy shakoba, sökoba äär löng tjlapgaga kësks boksho ga pjäy woydë llëm, “Llëye lër” lëmi llëme. Eshko ga pjäy tjlëshko ga tjlökwo twe Sbörë bomi kong, lëmi wlo. E kjishko ga pjäy woydë llëme. Eshko ga pjäy li tjlëkdo llëme. Sbö Sëya li tjlëkdo bomi kjishko.

¹² »Nopga epenga dö èng twë tjlapgaga kong, zröya lok wlo. Dataga, e ba wapga twë eni bakoe. Wapga iirkono ba data, ba mekë kong ga twe tjlapgaga kong, zröya wlo.

¹³ Pjäy iywa nopga uunkongdë shjiktëng bor kjishko. Gueniyo ga èye mär bor go äär jong ba dbo go ga era där ber shäng pjlu iyado.

¹⁴ »Llëbo lër bomi kong miydëmi wlo. Llono ga llëbo wen owa anmoyö Sbö shto zrek li roshko. E kjishko ga shto li ber zrekteng ame, ga èye äär eshko ame bakoe. Jeddo eshko ga pjäy löng Judea kjokyo ga pjäy tökzong jem dluplëkong;

¹⁵ pjäy löng bomi u dbo kjing sdok li kjing go ga pjäy tökzong jek maling, pjäy opzrëk jek bomi u roshko llëbo kjrë llëme;

¹⁶ pjäy löng bomi kjokshko ga pjäy jek bomi ushko iröng bomi shwong kop lëkong kjrë

llëme.

¹⁷ E dbaryo ga walëga löng kjlaraso llëm, e song jlöe. Walëga kjwozirwa tjeng nä ië, e song jlö bakoe.

¹⁸ Rokozi Sbö kong ga pjäy tök eni kjok owa dbaryo llëme.

¹⁹ E dbaryo ga llëbo wen nopga kong owa anmoyö. Llëbo eni, e ikdaba tek kjok shäryara Sbörë dämärshko dwayo llëm, ga wen e kjoyo ame.

²⁰ Llëbo owa ëre ie Sbörë ber dbar ara llëm, ba nopga kjrara li woyste ara kjishko. Eni llëm kjwe ga ëye där ber sök së kjlara llëme.

²¹ »Eshko dbaryo ga no tjwe shäng tjlä ga “iNo pjluvo ichara Sbörë li shäng na izia!” le, llëm ga tjlä ga “iShäng kjwe!” le bomi kong, gueniyo jlö lëmi llëme.

²² Eshko ga nopga ara to löng tjlä ga “No pjluvo ichara Sbörë shrono shäng li, e tja” le. “Tja Sbö tjlokwo laga kjok ëre so” le. Gueniyo epga ichaga Sbörë llëme. Llëbo iydëba llëm wleniyo shärye lok ara. Llëbo jyäglo shärye lok oblë oblë bakoe. Shärye lok eni, oba ara jyäpgwe wlo, Sbö nopga kjrara li ëmdë jyäpgwe wlo le, gueniyo epga jyäpgwe ga äe.

²³ iEshko ga pjäy sjëke! Llëye wen eshko li loror bomi kong pjir tjän.

No to tjer kjok dogo dwayo li tjwe iröng obi dbaryo

²⁴ »Llëbo owa ëre dbaryo irgo ga
»“Dlo ber pjang yët,

ga mok kälä të ame.

²⁵ Dbala lon ter kjok dogo dwayo,

ga kjopkwo ber dete erä.”

²⁶ »Eshko ga ikoba ga no to ter kjok dogo dwayo ëre ter tjwe pjäng sho roy, ga bor dbo kälä ikoba wëlle.

²⁷ Bor parkagaga kjok dogo so ichër bor nopga kjrara li wlokrë lok kjok kjwang jk Kong, kjok pjir äär kjone ga eshko, kjopkwo pjir äär kjone ga eshko bako, epga töya wlo.

²⁸ »Tja kuzia. Pjäy pin, kjor ko *higuera* li go. KJOR kowo wen mite, korga wen tjaglënsko ga miydëmi e go ga lushko dbaryo äätoe.

²⁹ Eni ga llëbo kës ëre shäryë li imishko ga miydëmi e go ga no to ter kjok dogo dwayo ëre tjwe iröng obi dbaryo li ääto eni bakoe.

³⁰ Lër bomi kong jlökoyo ga nopga löng eerishko dbaryo kjone kjone wolontë llëm obishko ga llëye lër shäng bomi kong ëre shäryë uunkong.

³¹ Kjopkwo, kjok ëre, e pjir ber drete. Gueniyo bor tjlokwo ra ber pjang iyado.

³² »E dbaryo llono, kjok orë, ëye ommydë llëme. Miydaga Sbö parkagaga kjok dogo sorë llëm, miydaga Sbö Wa ërerë llëm bakoe. Miydaga Data Sbörë eröe.

³³ E kjishko ga koshëmi löng sjëk iyado, e dbaryo wen äär llono miydëmi llëm kjishko.

³⁴ Tjlokwo lër bomi kong llëbo jyäglo go, shäryëmi eni wlo. Domer shäng kjlara u sogo. To opshik jek kjok shto

oblë wlo ga ba parkagaga ie ber löng ba u li dë. Kjlara kjlara kong pak twe ber oblë oblëe. Ga tjlë u bäng daga li kong ga “iPja shäng sjëke!” le.

³⁵ Eni ga u sogo tjwe iröng llono miydëmi llëm, kjok ro zar kjwlëre, kjok rongde, kjörkö kjlunshkore, de kjok shräntore. E kjïshko ga pjäy löng sjëk ïyado.

³⁶ U sogo li tjwe maling wleni ga woyde ga pjäy wlëya löng pë wleni llëme.

³⁷ Llëye lër bomi kong li, e lër nopga uunkong kong, “iPjäy löng sjëke!”» le ba kong.

14

«¿Jesús, e shay, zröy wlo sorë ga pjlú?» lara ba wloyogaré

¹ Eshko ga Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo, pjlung shosho suk pjir shäryak ba uukklo tjok llëm dbaryo kjwe dbar pjök obi. Eshkoshko ga syöshtaga kägäyoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, e töno lok, ga tjlëno lok ëng kong ga «¿Jesús, e shay, zröy wlo sorë ga pjlú? Shay wlo ga jyöyotkëy.

² Gueniyo dbar shrëzlong dbaryo llëme. Llëm ga oba ara ga wlikëba äe» le.

Walë kjlara, poshtikklo tjwlö ara wleniyo tyara Jesús dlu kjing go

³ Jesús jek öötong shäng Betania kjokyo, Simón ushko.

Dënashko ga Simón li poglo go swlo ara, sho an do jïkong, gueniyo poptonoe. Jesús sök Simón ushkoshko ga walë shrono shäng kjlara, wloshko poshtikklo bapkwö tjwlö ara shäryak akkwo ko *alabastro** go, roshko poshtikklo lö pjllëblë tjwlö ara wleniyo. Eshko ga söra jek Jesús sök ië lishko, ga ba bapkwö li dlora, ga poshtikklo li tyara ba dlu kjing go.

⁴ ïya no kjone kjone tjeng eshko lirë ga iirkë jong, tjlë lok ëng kong ga «¿Kjwe zäya kjweni ega?

⁵ Soynena kjwe ga dburyo shaya bayo domer parkë dbargwo sak dbäw pjloglo mya (300) äska wleni, oba song wleniyo kjimtoklo wlo dey» le. Ga walë li wlona lok ara.

⁶ Eni ga Jesús tjlë ba kong ga «iWëyë! ¿Walë kjwe läywëmi kjweni egaro? Llëye shäryara bor kong ëre beno pjlúe.

⁷ Oba song wleniyo löng bomi tjok ïyado, ga kjimtëmi, woydëmi llono ga eshko. Gueniyo tjara ber shäng bomi tjok ïyado llëme.

⁸ Llëye shärye bor kong ga pjlú li, e shäryayde bor kong. Poshtikklo li tyara bor doyo go, ëre bor poshäryayde, tja iëba ber buk sakshko wlo.

⁹ Lër bomi kong jlökoyo ga kjok kjwang jïkong kjone pogo ga Sbö tjlökwo roy pjlú lëbashko ga llëye shäryara walë kjwerë bor kong ëre woyoshrëba, ga roy lëba

* **14:3 Alabastro**, e ak pjlublún wleni, ga poshtikklo bapkwö shäryëba e go.

bakoe» le.

«Jesús twër ba wloyoga kong» lara Judasdë

¹⁰ Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) kjlara ko Judas Iscariote. E öör shäng syöshtaga kägäyoga ik, Jesús soyneya, twe ba kong lok wlo le.

¹¹ Kuya lok ga beno löng wopjlú, ga tjlä lok ba kong jlökoyo ga «Enira pja potjwlënwa» le.

Eshko jek lëkong ga beno shäng wotjlik ga «¿Jesús twër ba kong sorë ga pjlú?» le.

Jesús iono ba oppinggaga tjok

¹² E irgo ga pjlung shosho suk pjir shäryak ba uukklo tjok llëm dbaryo li öötonge. E dbaryo ga öng wlëp ushko so llgwoklë zröya, sho suya, Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo. Eshko ga ba oppinggaga tjlä ba kong ga «¿Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo li, e dliyo shäryërwa kjone ga pjlú?» le.

¹³ Kuya ga tjlä ba oppinggaga do pjök kong ga «Pjäy nom jek u'lok arashko. Eshko ga domer wlëmi shäng kjlara, di bapkwö sök jong kjwara, roshko di. Pjäy jek ba irgo.

¹⁴ İmi ga opzrëk jek u roy ga pjäy tjlä u sogo kong ga "Tjlapga no pingga tjlä ga '¿Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo li, e dliyo uër bor

oppinggaga tjok li kjëryo kjone?» le" lëmi ba kong eni.

¹⁵ Eni ga pjäy kong, kjër pïya jong kjomo kjwara kësbang, poshäryak pjire. Llëye uëy wlo li shäryëmi pjir ber tjeng bäm go eshko» le.

¹⁶ Eni ga ba oppinggaga do pjök li to jek öötong löng u'lok arashko ga llëye lara Jesúsdë ba kong li wlëna tjeng eshko uunkong eni. E irgo ga dbar shrëkklo li dliyo poshäryara lok.

¹⁷ Öötong kjok shkë ga Jesús öötong shäng eshko, ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li tjok.

¹⁸ Löng ië wopro ga Jesús tjlä ba kong ga «İër bomi kong jlökoyo ga pjäy löng ië bor tjok kjlara, tja soyneya, twe oba kong» le.

¹⁹ Kuya lok ga beno löng woydë arae. Ga kjlara kjlara tjlä Jesús kong ga «¿Tja llëm llëmdo?» le.

²⁰ Kuya ga tjlä ba kong ga «Pjäy doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) kjlara. Èye sök bor tjok, ba pjlung shosho suk pjir pöya sök bor tjok ioklo kjwaraso roy ga bor soynega li e.

²¹ No to ter kjok dogo dwayo ère wolon, tak pjang Sbö tjläkwö go sorë li eni. Gueniyo bor soynega, era song jlöe. Weno llëm kjwe ga pjlú ba kong dey» le.

²² Löng ië wopro ga pjlung shosho suk pjir kjrara Jesúsdë kjwara, ga tjlä Sbö kong ga «Tjawa kong dli tworop ère. Tjawa ber wopjlú bop tjok e

kjishko» le. E irgo ga pjlung shosho li tora, twara sira sira ba oppinggaga kong, ga tjlë ba kong lok ga «Kjrozï, ëre bor sho wleni» le.

²³ E irgo ga di ioklo kjrara kwara, roy kjillgwo bo dyo dbo ara, ga tjlë Sbö kong ga «Tjawa kong kjillgwo bo dyo tworop ëre. Tjawa ber wopjlu bop tjok e kjishko» le. E irgo ga twara ba oppinggaga kjlara kjlara kong, ga iara lok sira sira uunkong.

²⁴ Ga Jesús tjlë ba kong lok ga «Ëre bor srëng wleni. E go ga tjlökwo twara Sbörë, beno iyado wlo li, e shärye. Bor srëng li kwon, nopga ara kong.

²⁵ Gueniyo lër bomi kong jlökoyo ga kjillgwo bo dyo iër ame, äär jong Sbö ber no pjluvo dbaryoshko jä. Eshko ga iër obi» le.

«Pjäy tjeng uunkong ëre, tja rayëmi pjire» lara Jesúsde ba oppinggaga kong

²⁶ E irgo ga tono lok pjlara Sbö kong, ga to jem lok Olivos dlupyo.

²⁷ Öötong löng eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «Sbö tjlökwo tak pjang eni:

»“Öng daga li zrör,
ga öng wlëp ushko so
tjeng li shdär ber
kjloro erä.”†

Eni ga pjäy tjeng uunkong ëre, tja rayëmi pjire.

²⁸ Gueniyo ga tja wolono, ga tja woshrara Sbörë iröng obishko ga tja äär Galilea

kjokyo bomi bäm go. Pjäy koshër shäng eshko» le.

²⁹ Kuya Pedrorë ga tjlë ba kong ga «Llamora, pja rayara uunkong pjir ëmdë ga tjara, pja rayër llëme» le.

³⁰ Kuya ga tjlë ba kong ga «Lër bop kong jlökoyo ga pjesit kjok shränto ga kjörkö kjluntë pjloglo pjök llëm obishko ga “Jesús, e ë miydër llëme” lorop oba kong pjloglo mya tjän» le.

³¹ Gueniyo kuya ga tjlë ba kong obi ga «Eni llëme. Tja zrökoba jek bop tjok ëmdë ga “Jesús, e ë miydër llëme” lër ë kong llëme» le.

Ba oppinggaga llamo li omloño e kjoyo bakoe.

Jesús syöshtono Getsemani kjokyo

³² E irgo ga jek öötong löng Getsemani kjokyo. Eshko ga Jesús tjlë ba oppinggaga kong ga «Tja to syöshtë Sbö kong wopro ga pjäy wlar ber tjeng na» le.

³³ Eni ga jek syöshtë lishko ga ba oppinggaga tjeng li söra jek ba tjok doglo mya, Pedro, Santiago, Juan. Jek löngshko ga Jesús wosong, woydë ara ba pjluhshko.

³⁴ Ga tjlë ba kong lok ga «Tja woydë ara bor pjluhshko. Kur ga tja wolon kjoyoe. Pjäy ber tjeng na, ga pjäy sjëke» le.

³⁵ Eni ga opkwono jek këgo sit, ga kjök tono sök, kjujono bokdo kjlay klung go, ga rokara Sbö kong ga llëbo wen owa ba kong llëm wlo,

† 14:27 Zacarías 13.7. ‡ 14:36 Arameo tjlökwo **abba**, e **datawa** loklo.

36 tjlë ga «Abba,† Data, llëye shäryëp woydë li shäryëp ga pjluë. Rokër bop kong sira ga llëbo wen owa dörö li, e tjwe bor kong llëm kjwe dey. Woydër eni, gueniyo ga e'läga tjarë llëme. E'läga ber pjarë» le.

37 E irgo ga tek shrono shäng ba oppinggaga doglo mya beno tjeng lishko ga wlëna bë tjeng pëe. Eni ga tjlë Pedro kong ga «Simón, ¿pja buk përe? ¿Pja sök së wop sira ga äre?» le.

38 Ga tjlë mya jïkong li kong ga «Pjäy pë llëm, pjäy syöshtos dey. Eni ga pjäy tjlïya Ärëshko ga pjäy kjimte Sbörë, llëbo owa shäryëmi llëm wlo. Pjäy llëbo pjlu shäryë woydë jlö, gueniyo pjäy womae» le.

39 E irgo ga jek syöshtë obi. Ga tjlëno jek obi, lara bäm go sorë li eni.

40 Syöshtono pjir ga tek shrono shäng iröng obi ba oppinggaga beno tjeng lishko, ga wlëna bë tjeng pë obi, bokkwo llir woydë ëng go poywörë kjishko. Eni ga to dboryara lok llëme.

41 E irgo go ga öör pjlara obi. Shrono shäng iröng pjloglo mya go ga tjlë ba oppinggaga kong ga «¿Pjäy löng pë, woshtë obire? ¿Kjweni ga bue! No to ter kjok dogo dwayo ëre twëba ber tjeng nopga owa wloshko li dbaryo öötonge. İzïa.

42 Bor soynega kjwe tek shäng tjän. Pjäy kojözong. Shji to ëng dowlëk ba tjok» le.

Jesús shara ba wloyogarë

43 Jesús tjlëydë pjité llëm obishko ga ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) kjlara ko Judas, e shrono shäng eshko. Nopga shrono löng träk llëm ba tjok, kjone kjone wloshko dröng, kjone kjone wloshko wlëng no shpokklo. Epga ichaga syöshtaga kägäyoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, judío tjlapgaga kjok llgwega wleniyorë.

44 Lunashko ga llgwera Judasdë nopga li kong pjir tjän, Jesús, e è miyde lok wlo. Tjlëno ba kong ga «İmi ga ëye lö shir§ ga domer li e. E shami, ga sömi, dëmi yötso» lara eni.

45 Eni ga Judas jek öötong shäng Jesús zlong bäng ga tjlë ba kong ga «¿Miga, Tjlapga no pingga!» le ba kong, ga lö shira.

46 Eni ga shakza lok pjä erä.

47 Eshko ga nopga löng Jesús zlong bäng kjlara dröng shino kjwangna, ga syöshtaga kësbangyo li parkaga kwomgwo zakza tas jer lon pjik buk töshko erä.

48 Eshko ga Jesús tjlë nopga li kong ga «¿Pjäy tjwe bor shak dröng tjok, wlëng no shpokklo tjok kjweni ega? ¿Tja shamishko ga tja ëngkjwë bomi tjok lëmiro?

49 Tja öör shäng oba ping ara, Sbö u zlong bäng, pjäy löng lishko. ¿Tja sharomi eshko llëm egaro? Gueniyo

ère shäryë jüni, Sbö tjlökwo tak pjang li ber jlökoyo wlo» le.

⁵⁰ Eshko ga ba oppinggaga Jesús rayono uunkong, ga töktong to lok ey dwayo.

⁵¹ Eshko ga dwlas jek shäng kjlara ba irgo, taywono kjingoklo pjlublún wleniyo go döe. Īya nopga jek tjeng Jesús söga lirë ga shakza lok pjä le,

⁵² miga shara lok uriso, beno löng ba shwong li shayde erä. Eni ga opdöno jek wles, ba shwong lira beno tjeng nopga li wloshko erä. Ey ga töktong jek shäng kjlop drete.

Jesús söra ba öötong shäng Judío Kajok Ilgwegaga Këskësyo boksho

⁵³⁻⁵⁴ E irgo ga Jesús söra lok to jongya syöshtaga kësbangyo sök lishko. Pedro jek shäng kä kjwaraso kä kjwaraso ba irgo. Öötong löng eshko ga opzrëno jek u li roshko, ga Pedro beno sök iökkok, u bongkjako, Sbö u dagaga löng li tjok.

Syöshtaga kägäyoga, judío tjlapgaga kjok ilgwegaga wleniyo, no pinggaga kjok ilgwekklo tara Moisésdë li go, e töno tjeng uunkong u li roshko tjän.

⁵⁵⁻⁵⁶ Syöshtaga kägäyoga, Judío Kajok Ilgwegaga Këskësyo uunkong, Jesús zröya lok woydë. E kjishko ga nopga rokara ara töno tjeng lishko, Jesús rotë wlo. Eshko ga nopga kojono ara, Jesús rotë wlo, gueniyo ba jyöyotkayde lok eröe. Kjlara kjlara tjlëno oblë oblë erä. E

kjishko ga Jesús rotoklo wlo wlëna lok llëme.

⁵⁷ E irgo ga domerga kojono oblë, ga Jesús jyöyotkara jek obi. Tjlë ga

⁵⁸ «Kjwe kurorwa, tjlë ga “Sbö u ère shäryak norë, e shdör dret, ga äär dbargwo mya ga shäryër kjwara obi shäryak norë llëme” le eni» le.

⁵⁹ Gueniyo epga tjlëno bek llëm, tjlëno lok oblë oblë erä.

⁶⁰ Eni ga syöshtaga kësbangyo li kojono nopga töno tjeng li boksho, ga tjlë Jesús kong ga «Pja rote löng ara. ¿Dboryëp llëmde?» le.

⁶¹ Kuya ga beno shäng kjinge. Dboryara llëme. Eni ga syöshtaga kësbangyo li tjlë ba kong ga «¿No pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li, e pjare? ¿Sbö poshrërwa li, pja ba Ware?» le.

⁶² Kuya ga tjlë ga «Ëng, e tja. Sbö, llëye shärye woydë li shärye ga pjlúe. Ga llono ga no to ter kjok dogo dwayo ère ĩmi sök ba orkwo këlëkong, tja ĩmi ter tjwe kjok dogo pjäng sho tjreko bakoe» le.

⁶³ Kuya syöshtaga kësbangyo lirë ga ba shwong dwlëkza tjä tjä iirdë. Tjlë ga «¿Rotaga wlëy obi llëno?»

⁶⁴ ¿Domer kjwe shäng Sbö läywë owa, ber tjwlö llëm wlo le! E kuromi pjir tjän. ¿Kumi ga sorë?» le.

Kuya nopga töno tjeng uunkong lirë ga tjlë ga «¿Kjwe zrökkol» le.

⁶⁵ Eshko ga kjone kjone, Jesús go tröng twara lok, bokkwo go shwomzrëng kjrochara lok tuke. Eni ga

yokza lok pjök pjök, ga tjlë ba kong ga «Pja yoga ërë los borwa kong» le. E irgo ga Sbö u dagaga omsöno, ga shpokza lok pjök pjök erä.

«Jesús, e ë miydër llëme» lara

Pedrorë

⁶⁶ E wopro ga Pedro sök kjoko, u bongkjako. Eshko ga kjoglo shäng kjlara, syöshtaga kësbangyo parkaga wleniyo.

⁶⁷ İya ga Pedro sök iökkok. Ga İya yötso robyë wëleshko ga tjlë ba kong ga «¿Nopga jëk löng Jesús, Nazaret so tjok li kjlarayo pja llëmdo?»

⁶⁸ «İjyö! E ë miydër llëme. Llëye lëp shäng li miydër llëm bakoe» le ba kong. Ga jek öötong shäng kjër pjlor kalëkong. Eshko ga kjörkö sök kjwara, ga kjluno pjlara.

⁶⁹ Eshko ga İya kjoglo lirë jek obi ga tjlë nopga tjeng li kong ga «Kjwe ëmdë ga ba kjlarayo» le.

⁷⁰ Kuya Pedrorë ga tjlë nopga li kong ga «İjyö!» le obi.

E irgo ga nopga tjeng eshko li tjlë ba kong ga «¿Pja Galilea so llëmdo? E kjishko ga miydërwa pjlu ga pja ba kjlarayo» le.

⁷¹ Kuya ga tjlë ba kong ga «İjyö! Lër bomi kong jlökoyo ga domer lëmi löng li, e ë miydër llëme. Eni llëm ga rokër Sbö kong ga tja shdüya» le.

⁷² Jekdo eshko ga kjörkö li kjluno jek pjlara obi, öötong pjloglo pjök. Eshko ga woyoshre Pedrorë kjlay ga Jesús tjlëno ba kong ga «Kjörkö kjluntë pjloglo pjök

llëm obishko ga «Jesús, e ë miydër llëme» lorop oba kong pjloglo mya tjan» lara. Eni ga woroyë ga ä, ga slatonge.

15

Jesús söraba Pilato bokshto

¹ Wëshko kjok shröng ga syöshtaga kägäyoga, judío tjlapgaga kjok llgwegaga wleniyo, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, e tönö lok Judío Kjok llgwegaga Këskësyö uunkong tjok, llëye shärye lok Jesús tjok li llgweya lok ba tjok wlo. Lanyotkara lok pjir ga Jesús orkwo pjrira, ga söra, twara Pilato kong.

² Öötong löng ba bokshto ga Pilato tjlë Jesús kong ga «¿Judío pjluyo li pjare?»

«Lëp sök om go liro» le ba kong.

³ Eshko ga Jesús rotara syöshtaga kägäyogarë, llëbo ara kjishko.

⁴ E kjishko ga Pilato tjlë Jesús kong ga «Tja kuzong. Pja rote löng ara. ¿Dboryëp llëmde?» le.

⁵ Gueniyo dboryara llëme. E kjishko ga woyotjlİya Pilatorë beno sök arae.

Jesús ichara Pilatorë, zrökoba wlo

⁶ Äär lu pjlobi go ga Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklöshko ga nopga bängzak tjeng no shdüzlong uyo roshko li, enido ga raye Pilatorë kjlara. Rokëba ba kong ë ga e rayayde.

⁷ Eshko ga domer bängzak shäng no shdüzlong uyo roshko kjlara ko Barrabás. Dénashko ga ba pjlu, e woyde lléme. E kjishko ga eng tōno oblē tjok kjlōbö, ga engkwono lok pjlu li nopga tjok, ga nopga zrōra lok. E kjishko ga bängzak shäng eshko, no zrōga oblē li tjok.

⁸ Eni ga nopga shrono löng ara ga tjlē Pilato kong ga «Rokērwa bop kong sira ga nopga bängzak tjeng no shdüzlong uyo roshko li rayos kjlara borwa kong, shäryēp enido sorē ga eni» le.

⁹ Kuya ga tjlē nopga li kong ga «¿Woydēmi ga judío pjlu yo lēmi li dōtē bomi kongde?» le.

¹⁰ Miydara pjlu ga Jesús woydēba ara kjishko ga ymoyotke syōshtaga kägäyogarē ara, ga sōra lok ba kong e kjishko.

¹¹ Gueniyo ga nopga tjeng eshko li poshduna syōshtaga kägäyogarē arae. Tjlē lok ba kong ga «Rokozī ba kong ga Barrabás, e dōyde bi kong dey» le ba kong. Ga rokara lok eni.

¹² Eni ga Pilato tjlē nopga li kong ga «¿Eni ga llēye woydēmi ga shäryēr judío pjlu yo lēmi li kong?» le.

¹³ Kuya lok ga tjlēno dbo go, tjlē ga «¿Zrōs pjang kjlōs go!»

¹⁴ «¿Llē kjīy? Llēbo owa shäryara li lozī bor kong» le ba kong.

Gueniyo ga nopga öö le, tjlē jek obi ga «¿Zrōs pjang kjlōs go!» le.

¹⁵ Eni ga woydara Pilatorē ga nopga ber löng wopjlu ba

tjok wlo kuzong ga Barrabás, e shira, ga rayarae. E irgo ga Jesúsda twara engkwagaga kong, shpoya lok no shpokklo go wlo, zrōya lok pjang kjlōs go wlo bakoe.

¹⁶ Eni ga sōra lok öötong shäng Pilato u bongkjako. Shto eshko, e kowēba *pretorio*. Ga engkwagaga tōno tjeng uunkong eshko.

¹⁷ Eshko ga kong shwong wlēna lok kara pjlu ga shwong wleniyo ko dingding shwēshwē, ga pjuna lok ba do go. Ga shkō sho ywara lok kjrina, beno pjlu dlu ioklo wleni, ga iara lok ba dlu go.

¹⁸ Eni ga tjlē lok dbo go ga «¿Judío pjlu yo, pja pjlu, pja tjwlo arae!» le lok ba kong, joywe lok wlo.

¹⁹ Eshko ga shpokza lok ara kjorkung go ba kashko, go trōng tjwara lok bakoe. E irgo ga kjök tōno ba zlong bäng, poshrēya löng wleni, miga ba joywayde lok erä.

²⁰ Joywara lok pjir ga ba shwong pjang ba do go ko dingding shwēshwē li skwara lok, ga ba shwong baīya li pjuna lok jek irōng obi. E irgo ga sōra lok to, zrōya lok pjang kjlōs go wlo.

Jesús zrōraba pjang kjlōs go

²¹ Jek löng irbo bäng go ga domer tek shäng kjlara ko Simón, e Cirene so. E wapga domerga do pjök ko Alejandro, Rufo. Simón li tek shäng kjloy dwayoshko ga İya engkwagaga jek löng lirē ga ichara lok dbo go Jesús kjlōs li sök.

22 Ga Jesús söra lok jem öötong löng kjokyo ko Gólgota. (E «No Kã Dboglo dlupyö» loklo.)

23 Eshko ga kjillgwo bo dyo dbo ara ropsrära lok dwlo lö pjläblë* tjok. Ga pina lok Jesús kong ie wlo, gueniyo iara llëme.

24-26 Öötong dlo wenzong ga löra lok pjang kjlös go. Ga Jesús lök pjang lishko, kjibokwo iak pjang kjwara, e zröya lok llë kjïy miydëba wlo. Kjibokwo tak pjang li tjlä ga «Domer ëre, e judío pjlyuo.» E irgo ga ëngkjwagaga tjeng li tjöto lok llëbo jyäglo go, Jesús shwong li ber ë kong iya lok wlo.†

27-28 Jesús löra lokshko ga lügwangga löra lok do pjök lok kjlös go bakoe. Kjlara pjang or këlä, kjlara pjang or milë, kjlösyo dboy dboyë.‡

29 Eshko ga nopga jek löng Jesús lök pjangshko li kã wikza tjã tjã, joywe lok wlo. Ga läywe löng owa bakoe. Tjlë ga «¿Pja Sbö u shdök ber dret, ga äär dbargwo mya ga shäryëp ber ba shtoshko iröng obi lorop ga pja oto?

30 Pja opdös om go, pja ter oplös töshko kjlös kjwe go dwayo» le ba kong eni.

31 Syöshtaga kägäyoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, e omläywono lok eni bakoe. Tjlë lok ëng

kong ga «Oba oblëra döra, gueniyo opdök om go ga äe.

32 No pjlyuo ichara Sbörë shrono shäng li, Israel tjëyo pjlyuo li, e pjang om go. Tjawa mär ba go wlo ga woyde ga oplong om go jer töshko kjlös kjwe go dwayo. Eni ga inwa, ga jlöe lërwa bakoe» le. Nopga do pjök lök lok kjlös go Jesús pjlor kar kar ëmdë ga omläywë lok eni bakoe.

Jesús wolono pjang kjlös go

33 Öötong dlo dluw ga kjok ro zoktong kjok kjwang jikong beno yët erä. Beno eni äär jong dlo pjö lë wleni.

34 Dlo öötong eni ga Jesús tjläno dbo go, tjlä ga «Eloi, Eloi, ¿lama sabactani?» le. (E «Bor Sbö, bor Sbö, ¿tja rayorop jüni ega?» loklo.)

35 Kuya nopga tjeng eshko lirë ga tjlä ëng kong ga «Kjwe kuzong. Sbö tjläkwo laga tek dënashko so Elías, e ro kayde pjang» le.

36 Eshko ga domer shäng kjlara jek tji tji, ga llëbo lluklluk di shak ara wleniyo kjrara kjwara, pöra kjillgwo bo dyo shpoä go, kjrochara kjor dbo go, ga poyona, shuya Jesúsde wlo. E irgo ga tjlä nopga tjeng eshko li kong ga «Wëyë. Elías tjwe ba long kjlös kjwe go dwayore iy» le.

37 E irgo ga ayle Jesúsde dbo go, ga wolonoe.

* 15:23 *Dwlo lö pjläblë* le li, e twaraba nopga lök lok kjlös go li kong, bang kuga ara llëm wlo. † 15:24-26 Löyde lok pjang kjlös go llëm obishko ga ba shwong skwara lok pjire. ‡ 15:27-28 Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlä ga «Kjlara pjang or këläkong, kjlara pjang or milëkong, kjlösyo dboy dboyë. “Domer kjwe llëbo owa shäryaga” laraba ara.»

38 Sbö u roshko ga shwong kësbang iak pjang eshko li dwlëtong aas ter kjomo dwayo äär jong töshko, beno kjring pjök.

39 Jesús lök pjang kjlös go li bokshto ga ëngkjwagaga löng li kägäyo shäng eshko. Jesús wolono sorë li ïya ga tjlä ga «Shinmo lök pjang kjlös go kjwe, e Sbö Wa jlöe» le.

40-41 Eshko ga walëga tjeng kjlöbö, kjupäshko ga öötong löng Jerusalén kjokyo Jesús tjok. Eshko ga llëye shäryëba Jesús kong li ïya tjeng pjola sit. E tjreko tjeng doglo mya, kjlara ko María Magdala so, kjlara ko Salomé, kjlara ko María. María li, e Santiago mite li mekë, José mekë bakoe. Jesús jëk shäng Galilea kjokyo obishko ga epga jëktong löng ba tjok, ga kjimtara lok däwe. Walëga oblë omshäryono eni eshko bako, ga to tek ba tjok, shrono löng Jerusalén kjokyo bebi.

Jesús doyo jnena Joséré

42 Jesús wolono lishko ga poshäryozlong dbaryo li ey. Eshko ga woshtozlong dbaryo li dloyo ääto, kjok sëng tjän.

43 Eshko ga domer shäng kjlara ko José. E Arimatea so, Judío Kjuk Ilgwegaga Këskësyo kjlarayo, tjwlö ara wleniyo. Sbö ber no pjluvo dbaryo li koshe sök bakoe. E opyono wokjang, jek öötong shäng Pilato shwoy, ga Jesús doyo rokara ba kong, jneya wlo.

44 Kuya Pilatorë ga beno sök wotjlik ga Jesús, e wolono maling jlöre le. Eni ga ëngkjwaga kägäyo li rokara tek ba shwoy, ga tjlä ba kong ga «¿Jesús wolono tjände?»

45 «Ëng, wolono tjän» le ba kong. Eni ga José ichara Pilatorë Jesús doyo pjang li kjrë, jneya buk sakshko wlo.

46 Eni ga José shwong tjwläno kara ko pjublún, pjlu wleniyo, ga jek öötong shäng shinmo lök pjang kjlös go lishko. Eshko ga doyo li lona ter töshko, popgara shwong li go, ga söra jek öötong sakshko. Eshko ga iara pjlebgwo kak jong guëmkwota roshko, ga ak kësbang dira beno jong ba u bäng bäng go, bängzaya wlo.

47 María Magdala so, María José mekë, Jesús doyo li iak buk kjone, e ïya beno löng eshko.

16

Jesús woshrono iröng obi

1 Woshtozlong dbaryo pjitong, öötong kjok shkë ga walëga doglo mya ko María Magdala so, María Santiago mekë, Salomé, poshtikklo lö pjleblë tjwläna lok Jesús doyo li poshtiya lok wlo le.

2 Wëshko kjok shröng sondëshko ga jek lok jongya jong sakshko, Jesús doyo iak buk lishko.

3 Jek löng irboshko ga tjlä lok ëng kong ga «¿Ak jong ba sak bängzakklo li kjaga ërë bi kong dani?» le.

4 Öötong löng eshko ga ak kësbang li wlëna lok dik beno jong pjëbgwo li sor go.

5 Eni ga opzrëno jek pjëbgwo li roy, ga İya or këlëkong ga domer sök kjlara mite jã, shwong ko pjublún, kur maye. Ga beno löng sëya llëme.

6 Eshko ga domer sök eshko li tjëlë ba kong lok ga «İlëye bangkjre mi llëme. Jesús, Nazaret so li zröraba pjang kjlös go, ga wolonoe. Pjây tek löng ère ba doyo wlëga. Gueniyo buk na llëme. İE woshrono iröng obi! İlak buk li shtoyo kjwe İzİa! İBukde İzİa!

7 İnomi ga pjây nom tjëlë Pedro, Jesús oppinggaga llamo li kong ga “Jesús jek Galilea kjokyo bomi bãm go. İmi eshko, lara bomi kong sorë li eni” lëmi ba kong eni» le.

8 Eshko ga sëya llëm kjışhko ga walëga töktong to lok ey dwayo, jek zron jonge. Llëye İna li bangkjrrara lok ara kuzong ga llëye lara ë kong llëme.

*Jesús weno María Magdala so kong**

9 Jesús woshrono iröng obi li, e dbaryo sondë. E dbaryo kjok shröng ga Jesús weno shäng María Magdala so kong bãm go. Walë, e dënashko ga goshko Ä sëya doglo kjäk (7), ga ichara Jesüsdë to drete.

10-11 Jesús weno ba kong irgo ga walë li jek öötong shäng nopga jëktong Jesús tjok

löng lishko, ga wlëya ga löng woydë, slar ara. Eshko ga tjëlë ba kong ga «İJesús woshrono shäng së obi, ga oppino shäng bor kong!» le. Gueniyo kuya lok ga tjëlökwo kjre lok llëme.

Jesús weno ba oppinggaga do pjök kong

12 E irgo ga Jesús oppinggaga do pjök jek jëk löng irbo bäng goshko ga Jesús weno shäng ba kong eshko. Dämär ga Jesús weno María Magdala so kong sorë ga weno shäng ba kong lok e kjoyo llëm, İya lok ga oblë shara.

13 Jesús weno ba kong irgo ga jek iröng ba pjeyoga llamo löng lishko. Öötong löng eshko ga llëye İna li lara lok ba kong pjire. Gueniyo kuya lok ga tjëlökwo kjre lok llëme.

Jesús weno ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho kjlara (11) li kong

14 E irgo ga Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho kjlara (11) li löng iëshko ga Jesús weno shäng ba kong eshko. Ga epga wlona ara. Epga mär ba go jlökoyo llëme. E İnaba shäng së li roy kura, gueniyo jlö lara lok llëm bakoe. Epga wlona ara e kjışhko.

15 E irgo ga tjëlë ba kong lok ga «Pjây jongya kjok kjwang jİkong, ga Sbö tjëlökwo roy pjİl lëmi nopga uunkong kong.

16 Èye tjëlökwo pjİl li kjrono, ga wono jer di roshko ga döya

* 16:8 Tek dënashko ga kjibokwo ère jyã shiraba oblë oblë ara. Ga Marcos 16.9-20 wen pjang kjibokwo këguë anmoyö li go llëme.

Sbörë. Gueniyo ëye omkjrano llëm ga e shdungko.

¹⁷ Tjlökwo pjlú kjranga li kong ga dbo twe Sbörë, ga llëbo jyäglo shärye eni: Ä sëyaga iche oba goshko dwayo bor ko go; tjle tjlökwo tjaglën;

¹⁸ dgur shaya or goshko, dwlo bi zrökklo ieszko ga llëye shäryë ba kong llëme; orkwo ie swlopga kjing goshko ga poptë eshko bakoe» le.

Jesús to jem kjok dogo

¹⁹ Tjlapga Jesús tjlëno ba kong pjir ga söra Sbörë to jem kjok dogo, ga öötong sirkeno beno sök ba orkwo këlëkong.

²⁰ E irgo ga Jesús opping-gaga jëktong to kjok shto oblë oblë, Sbö tjlökwo roy pjlú lë oba kong. Jek löng lishko ga kjimte Tjlapga Jesúsde arae. Ga dbo twara ba kong, llëbo jyäglo shärye lok ara wlo, tjlökwo le lok li, e jlöe woyotjlikoba wlo.

Evangelio según Lucas Jesucristo roy pjlú ëre, e jyã tara Lucasdë Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Lucas. E no dwlomnega. Woyotjlikoba ga Lucas, e judío llëm wleniyo. E jëktong shäng parkë ba kjlara Pablo tjok, tak pjang Colosenses 4.14 go, Filemón 24 go, 2 Timoteo 4.11 go sorë li eni. Domer shäng kjlara obi ko Teófilo. Woyotjlikoba ga e Roma so, domer tjwlo ara wleniyo bakoe.

Kjibokwo ëre tara Lucasdë ba kjlara Teófilo kong, Jesús roy li miyde pjlú wlo. Jesús öör kjok ëre kjing go judíoga döga, nopga judío llëm wleniyo döga, e tara ba kong. E öör, Data Sbö li miyde nopga uunkongdë wlo, e tara ba kong bakoe.

1-4 Miga, Tjlapga Teófilo.

Llëbo shäryara Sbörë bi tjreko li, e tër bop kong, miydëp wlo. Tja omíno llëm, gueniyo nopga omíno ara ba bokkwo go, ba soyzlong tek lëkong. Epga beno löng ba roy laga. Ga roy le lok li kuya lok ga kjone kjone tjle ga «E jyã tëy, llëye ñnaba li ber wële wlo» le. Ga jyã tara lok beno bi kong. Ba jyã tagaga li kjloböso, ga tjlokwo tara lok li beno bi kong kjibokwo oblë oblë go.

Tjara omtë eni bakoe. Jesús roy kurorshko ga tja wotjliño ga «¿E sorëro?» loror, «Tja omkjakrokë ba miydagaga kong» loror bakoe. Ga kjakrokror shäng yõtso, eeri ga öötong luyo kop arae. E kjishko ga tja wotjliño ga e jyã tër ber bop kong beke. Miydëp e go wlo ga llëbo pinaba bop kong li, e jlöe.

«Chida buk döro kjlara ko Juan» le Tjlapga parkaga kjok dogo so kjlararë

5 Tjlapga Herodes sök Judea so pjluyoshko ga tjlapga sök kjlara syöshtaga Sbö kong nopga kjishko wleniyo ko Zacarías, e Abías tjëyo. Ba boy ko Elisabet, e Aarón tjëyo bakoe.

6 Epga pjök li pjlo bek Sbö bokso, ba tjlokwo kole lok iyado.

7 Epga wapga llëm, Elisabet kjrong kjishko. Eshko ga epga öötong tjlabla tjän.

8 Dbar kjwara ga Zacarías tjëyoga parkë Sbö kong ba u roy wlo dbaryo li öötonge.

9 E ba sdëkwo kjishko ga jyã shira lok, ga lono Zacarías kong, opzrëk jek Sbö u roshko, llëbo lö pjlëblë suya eshko wlo.

10 Eni ga opzrëno jek öötong shäng ba llëbo lö pjlëblë li suk. E wopro ga nopga tjeng kjoko kës li beno tjeng syöshtë Sbö kong.

11 Eshko ga këm kjër roshko ga Tjlapga parkaga kjok dogo so weno shäng Zacarías kong kjlara, shäng llëbo lö pjlëblë

sukklo jong lishko e sor go, or këlëkong.

12 İya ga beno shäng sëya llëm erä.

13 Eshko ga Tjlapga park-aga li tjlä ba kong ga «Zacariás, llëye bangkjrëp llëme. Llëye rokorop Sbö kong bop syö go li, e kura, ga shärye bop kong. E kjishko ga llëye bangkjrëp llëme. Llonog ga bop boy, e wa buk kjlara domer. Bukshko ga koiëp Juan.

14 Eshko ga pja ber wopjlú, woowa llëme. Nopga ara ber löng wopjlú eshko bakoe.

15 Bop wa, e ber kësband Sbö bokso. Kjillgwo bo dyo ie wlo llëm, ää dbo ara ie wlo llëm bakoe. Buk llëm obishko ga ba go Sbö Sëya tjwe ber kësband ba tjok.

16 »Ba kjishko ga Israel tjëyoga ara wotjlik owa wleniyo, e tjwe Tjlapga, ba Sbö li kolë iröng obi.

17 Sbö Sëya ber ba tjok kësband, beno kësband tjlapga tek dënashko so Eliás tjok dik. Ga e jek shäng Tjlapga bäm go. Eshko ga dataga ie ber wotjlik pjlú ba wapga kong obi, nopga Sbö bangkjrë llëm wleniyo, e ie ber ba tjlökwö kolë. Eni ga nopga poshärye, Tjlapga wlokjrë wlo» le.

18 Kuya ga tjlä ba kong ga «Tja tjlabla, bor boy, e tjlabla bakoe. ¿Tjlökwö lëp shäng li, e jlöre miydër sorë?»

19 «Tja Gabriel. Tja parkë Sbö kong ba bokshto. Tja ichara lan bop tjok, chida li roy pjlú söga bop kong.

20 Ga tja tjlökwö kjrorop llëm kuzong ga pja ber shäng tjlä llëm äär jong tjlökwö loror bop kong li shäryono eni pjir guing» le ba kong.

21 E wopro ga nopga beno löng Zacariás koshë kjoko li wotjlik lok arae. «¿Shäng wop ara oto lëba? ¿Opshik Sbö u kjwe roy dwayo maling llëm ega?» le ëng kong eni.

22 Eshko ga opshinoshko ga tjlä ga äe. Eni ga miydara lok ga llëbo İno yoshko këm kjër roshko. Tjlä ga ä e kjishko. Beno shäng tjlä or goshko erä.

23 Ga ba pak shäryë Sbö kong ba u roy wlo dbaryo li pjitongshko ga to iröng obi ba ushko.

24 E irgo ga ba boy beno shäng kjlaraso llëme. Beno sök ba ushko, opshino llëm öötong moglo shkëng (5). Wotjlik ga

25 «Tja wapga llëm kjishko ga tja kong wa twe Tjlapgarë bor kong, tja wa tjokshko ga tja lëba ame wlo» le.

«Jesus buk döröe» le Sbö parkaga kjok dogo sorë

26-27 Kjoglo shäng kjlara ko María. E sök Nazaret kjokyo, e Galilea kjokyo obi. Domer miydoydë llëm obi, gueniyo tjlökwö twono José kong, orkwosmok ba tjok wlo le. José, e David tjëyo. Elisabet shäng kjlaraso llëm moglo tjershko (6) ga ba parkaga kjok dogo so ko Gabriel li ichara Sbörë María İk.

28 Eni ga Sbö parkaga li tjwe shäng ba shwoy ga tjlä ba kong ga «Miga, María. Pja woyste Tjlapgarë ara. Ba

kong ga pja tjwlō ara. E shäng bop tjok» le.

²⁹ Kuya ga woyotjlīya beno sök ara. «¿Tjłōkwo le shäng eni bor kong ega?» le ba pjlúshko.

³⁰ Eshko ga Sbō parkaga li tjlē ba kong ga «María, llēye bangkjrēp llēme. Sbō ber shäng wopjlu bop tjok.

³¹ Pja ber shäng kjaraso llēme. Pja wa buk kjarara domer. Bukshko ga koiēp Jesús.

³² E ber tjwlō kēsbang. E kowēba Sbō Tjwlō Kēsbangyo li Wa. E ie Sbō Tjwlō Kēsbangyorē ber shäng Israel tjēyo pjluyo, ba pjeyo tek dēnashko so David ī dik,

³³ ber Israel tjēyo pjluyo īyado wlo. E ber pjlū dbaryo li, e pjir llēme» le.

³⁴ Kuya ga tjlē ga «¿Tja wa tjok sorē? Tja domer miydoydē llēm obi.»

³⁵ «Bop go Sbō Sēya tjwe ber kēsbang bop tjok, ga pja kjingue Sbō Tjwlō Kēsbangyo dbo lirē. Eshko ga pja ber shäng kjaraso llēm, laga Sbōrē eni. E kjīshko ga chida buk li, e iak beno buk dboy Sbō kong, e kowēba Sbō Wa bakoe.

³⁶ Lēr bop kong kjrina obi ga bop pjeyo Elisabet, e tjabla tjān ēmdē ga wa buk kjarara dōrōe. Lāywēba ga e wapga llēm wleniyo laraba. Gueniyo shäng kjaraso llēm moglo tjer (6) tjān.

³⁷ Llēye shārye Sbōrē ga ā wlo drete» le ba kong.

³⁸ Kuya ga tjlē ba kong ga «Jōlō. Tja ichaga Tjlapgarē.

Eni ga llēye lorop li, e miydaga ber Sbōrē» le.

E irgo ga Sbō parkaga li toe.

María öör Elisabet ik

³⁹⁻⁴⁰ E irgo ga María to jek maling Elisabet ik. Elisabet sök Judea kjokyo dlup shwo lēkong. E sök eshko ba lanma Zacarías tjok. María öötong shäng eshko, opzrēno jek ba u roshko ga «Miga» le Elisabet kong.

⁴¹ Kuya chida buk Elisabet roshko lirē ga wiktong jlōkoyo. Ga ba mekē go Sbō Sēya shrono beno kēsbang ba tjok.

⁴² E kjīshko ga tjlēno dbo go, tjlē ga «María, pja kjimtara Sbōrē ara, walēga uunkong kjinmo, bop chira kjimtara ara bakoe.

⁴³ Bor Tjlapga mekē li pja. Tjara tjwlō llēme. ¿Tja īp tjwe llē kjīydo?

⁴⁴ Bop ybō kur ga chida li wiktong jekdo bor bō roshko, wopjlu kjīshko.

⁴⁵ Llēye lara Tjlapgarē bop kong li tjłōkwo kjrrop. E kjīshko ga pja ber wopjlúe» le ba kong.

⁴⁶ Kuya ga tjlē ga «Tja bor Tjlapga poshrēk arae.

⁴⁷ Tja wopjlu Sbō tjok, e bor dōga.

⁴⁸⁻⁴⁹ Tja ba parkaga, tja tjwlō llēm wleniyo, gueniyo ga tja īna, tja miydara.

Llēbo shāryara Sbō Kjangyo lirē bor kong kēsbange.

E kjīshko ga eeri jek lēkong ga tja roy shdār nopga uunkong kong.

“Walë kjwe kjimtara
Sbörë kësbang jlöe” le
ÿyado.

E ko Eröe. E bishïya dik llëme.

⁵⁰ Pja songe le ba bangkjruga
uunkong kong ÿyadoo.

⁵¹ Llëbo kësbang shärye ÿyado, e
dbo ara kjïshko.

Nopga opposhrek ä wleniyo,
opyë woydë ber
kësbang li,
e shdöra kjloroe.

⁵² Pjlugga këskes wleniyo,
e lona beno tjwlö ame.

Nopga wlëp wleniyo,
e poyona beno këskesë.

⁵³ Nopga pjli ara wleniyo
kong,
llëye woyde li, e twara ba
kong pjire.

Nopga tjeng llëbo ara
wleniyo,
e ichara jek or rorëe.

⁵⁴ Shji Israel tjëyoga ber löng
ba parkaga.

Shji kjimtara.
Shji songe le ÿyado.

⁵⁵ Lara eni jlökoyo bi pjeyoga
tek dëdashko so kong,
Abraham kong bako,
ga shäryara eni» le.

⁵⁶ Ga María beno sök Elisa-
bet tjok ba ushko moglo mya
dik. E irgo ga tek shrono
shäng iröng obi ba ushko.

*Juan No Waga bukshko
dbaryo*

⁵⁷ Elisabet dbaryo
öötongshko ga wa buk kjlara
domer.

⁵⁸ Eshko ga ba mekë beno
wopjlúe. Roy kura nopga
tjeng ba zlong bäng li, ba
pjeyogarë, ga beno löng
wopjlú ba tjok eshko bakoe.

Miydara lok ga llëbo shäryara
Tjlapgarë pjlu ba kong.

⁵⁹ Öötong dbargwo kjwong-
shko (8) ga chida li söra
lok, doyo jyä te wlo. «Koiëy
Zacariás, ba data li ko» lara
nopga löng lirë,

⁶⁰ gueniyo ga ba mekë tjlä
ga «Eni llëme. E ko Juan» le.

⁶¹ Kuya lok ga tjlä ba kong
ga «¿Eni ega? Pja pjeyo ko eni
drete» le.

⁶² Ga tjläno lok chida data li
kong or goshko, koie ber llë
miyde lok wlo.

⁶³ Eshko ga ba data kjork-
wang rokono kjwangna, llëbo
jyä të e go wlo. Twara lok ba
kong ga jyä tara ga «E ko ber
Juan» le. ÿya nopga uunkong
lirë ga beno löng yëy le erä.

⁶⁴ Jekdo eshko ga chida
data li tjläno jek obi, ga Sbö
poshrëra arae.

⁶⁵ Kuya lok ga yëy le
uunkong lirë. Ga llëbo
shäryono li, e lanyotkëba
ara Judea kjokyo dlup shwo
lëkong kjwang jikong.

⁶⁶ Kuya nopga löng eshko
lirë ga beno löng wotjlük ara
uunkong. Tjlä ëng kong ga
«Jlökoyo ga Tjlapga shäng
chida li tjok. ¿E kjïshko ga e
ber llë shäryë?» le lok eni.

Tjlapga poshrëra Zacariásdë

⁶⁷ Eshko ga Zacariás go Sbö
Sëya shrono beno kësbang
ba tjok, ga tjläkwo lara Sbö
Sëyarë ba kong. Kuya ga lara
jekdo eshko obi. Tjlä ga
⁶⁸⁻⁶⁹ «Tjlapga, e poshrëy ara.

Shji Israel tjëyo Sbö li e.
E shrono, shji kjimte wlo, shji
döya wlo bakoe.

Bi döga ichara kjlara bi kong,
e kësbang,
e ba parkaga tek
dënashko so David li
tjëyo.

E poshrëy träk llëm e kjïshko.

⁷⁰ Tek dënashko ga tjëlkw
twara beno bi kong,
lak ba tjëlkw lagagarë
drete.

Tak pjang eni:

⁷¹ “Tja tjwe ber bomi
döga, bomi wloyoga
wloshko dwayo,
bomi woydaga llëm li
wloshko dwayo bakoe.

⁷² Pjây songe lër ÿyado.

Bor tjëlkw tworor bomi
kong beno ÿyado wlo li
woyojer llëme.”

⁷³ Tjëlkw lara bi tjlapga
Abraham kong jlökoyo
li beno jong eni.

⁷⁴⁻⁷⁵ Shji döya bi wloyoga
wloshko dwayo.

Eni ga llëye bangkjrëy llëm,
dbar kjwobi go, shji löng
së obishko ga
ba tjëlkw li söy ga pjlu,
pjlo bek, owa llëme.

⁷⁶⁻⁷⁷ Ga pja, bor wa,
pja jek Tjlapga tjwe
li bäm goshko, irbo
posharyëp shäng ba
kong wleni.

E kjïshko ga pja kowëba
Sbö Tjwlö Kësbangyo
tjëlkw laga.

Ba tjëlkw lorop ba nopga
kong li go ga
miyde lok ga owa pjang
ba go li lona Sbörë beno
dret,

ga döra llëbo owa shärye löng
li dbo dorko dwayo,
shdüya Sbörë ame wlo.

Lörop ba kong li, e irbo
posharyëp shäng ba
kong wleni.

⁷⁸⁻⁷⁹ Bi Sbö, shji woyde ara,
shji songe le ÿyado.

Miyde ga shji tjeng kjok ro sï
roy wleni,
shji wolon li, e bangkjrëy
arae.

Eni kuzong ga bi kong bi döga
iche tjwe kjlara kjok
dogo dwayo,

kälä shjiy dlo wleni,
dba, e ie ber bi kong
tjaglën wleni.

Dlo li kälä të shjiy shji löng
lishko,

shji ber tjeng kjok ro sï
roy ame wlo,

shji wolon li, e bangkjrëy
ame wlo bakoe.

Irbo pjlu li, e pïya bi kong, shji
ber löng wlëp wlo» le.

⁸⁰ Ga chida li kun jem, ga ba
wotjlik pjlu li kun jem bakoe.

Öötong kësbangshko ga öötong
sök kjok dogro no llëmshko,
äär jong ba dbar opping Is-
rael tjëyoga kong, Sbö tjëlkw
roy le ba kong wlo li öötong
guing.

2

Jesucristo bukshko dbaryo

¹ Chida li buk chirawa
obishko ga pjlu kësbangyo sök
Roma kjokyo li ko Augusto.
Dbar kjwara ga ba parkagaga
ichara jek ko kjrë kjok
kjpgang jïkong, nopga tjeng
kjlobi miyde wlo.

² E bäm goshko ga ko
kjpgayde eni llëm, kjre eshko
jä. Kjreshko ga Cirenio parkë
sök Siria so ichaga.

³ Eshko ga nopga uunkong jek jongya ba tjlapgaga tek dēnashko so li kjokshko irōng obi, ko twē ba ko kjrägaga kong wlo.

⁴ Eshkoshko ga José sök Nazaret kjokyo, e Galilea kjokyo obi. Eni ga José opshino jek ey dwayo, to jek shäng Judea kjokyo, ga öötong shäng Belén kjokyo, David weno buk lishko. To shäng eshko, David, e ba tjlapga tek dēnashko so kjīshko.

⁵ Dēnashko ga tjlökwō twono María kong, orkwosmok ba tjok wlo le, gueniyo eshkoshko ga orkwosmoydē ba tjok llēm obi. Eni ga jek shäng ko twēshko ga María jek shäng ba tjok bakoe. Eshko ga María wloshko tjeng döröe.

⁶ Löng Belén kjokyo wopro ga María chida bukshko dbaryo li öötonge.

⁷ Ga wloshko wa buk kjlara domer, ba wa bām īyo. Ga popgara shwong chida popgoklo wleniyo go, ga iara beno buk öng dli ioklo bapkwō kjing go, öng tjeng lishko. Söya jek no pozlong uyo roy ga ä, shtoyo dret kjīshko.

Sbö parkagaga kjok dogo so weno löng öng dagaga kong

⁸ Eshko soshko ga öng wlēp ushko so dagaga löng kjlöbö, ber tjeng ba öng li dē ba kjokshko. Shkē ga

⁹ Tjlapga parkaga kjok dogo so weno shäng kjlara ba kong eshko, Tjlapga dbo kälā tonō lletlet pjribri löng lishko. Īya lok ga bangkjre lok ara.

¹⁰ Gueniyo Tjlapga parkaga li tjlē ba kong ga «līēye bangkjre mi llēme. Tja tjwe shäng llēbo roy pjlū söga bomi kong. Kuromi ga pjāy ie ber löng wopjlū trāk llēme. Kuromi ga pjāy ber wopjlū li, e ber nopga uunkong kong bakoe.

¹¹ Lunashko ga David kjokshko ga chida buk kjlara. Chida li, e bomi döga. No pjluyo ichara Sbörē shrono buk li e. E ber bomi pjluyo bakoe.

¹² Chida li miydēmi wēlē wlo ga wlēmi ga popgak iak buk öng dli ioklo bapkwō kjing go» le.

¹³ Jekdo eshko ga Sbō parkagaga kjok dogo so weno tjeng ara obi ba kjlara li sor go. Ga Sbō poshrēra lok ara, tjlē ga

¹⁴ «Kjok dogo ga Sbō, e poshrēya lok trāk llēme. «Pja kēsbange» le lok ba kong.

Kjok ēre kjing go ga nopga woyde Sbörē ara li, e ber löng wopjlū ēng tjok» le.

¹⁵ E irgo ga Sbō parkagaga li to jem lok kjok dogo irōng obi. E irgo ga öng dagaga li tjlē lok ēng kong ga «līēbo roy ichara Tjlapgarē bi kong. Eni ga shji to ĩk Belén kjokyo» le.

¹⁶ Eni ga jek lok shētēng, ga tjwe löng ga chida li wlēna bē buk öng dli ioklo bapkwō kjing go. María, José, e wlēna löng eshko bakoe.

¹⁷ Chida li ĩna pjir ga llēye lara Sbō parkagarē ba kong

li roy shdöra lok nopga uunkong kong.

¹⁸ Kuya lok ga beno löng wotjlik arae.

¹⁹ Gueniyo Mariara omkuno, ga beno sök kjing erä. Woyojeya llëm, söya tjeng ba pjlúshko erä.

²⁰ Ga öng dagaga lira to iröng obi, ba öng iara beno tjeng lishko. Llëye lara Sbö parkagarë ba kong li ñna lok, kura lok pjire. E kjishko ga Sbö poshrëra lok ara, tjlä ga «Sbö, pja kësbange» le lok eni.

Chida Jesús söra ba mekë, ba datarë Sbö u zlong bäng

²¹ Öötong dbargwo kjwongshko (8) ga chida li doyo jyã tara pjire. Eshko ga koiara Jesús, ko li lara Sbö parkagarë María kong, e shäng kjlaraso llëm li llëm obishko.

²²⁻²³ Ga sopono, dbar tak pjang kjok ilgwekklo tara Moisésdë li go sorë ga eni.

Tjlapga tjlökwö tak pjang eni: «Wapga domerga bäm ñyo, e kje ber tjeng dboy Tjlapga kong.»* E kjishko ga chida li söra ba mekë, ba datarë jek Jerusalén kjokyo, kje ber shäng dboy Tjlapga kong wlo.

²⁴ Tjlapga tjlökwö tak pjang eni: «Dunggwo kjring pjök, dunggwo kjwo kës kës wleniyo, llëm ga dunggwo kjwo chilawa wleniyo twe Tjlapga kong kjwo pjök.»† E kjishko ga Tjlapga sëngglo li shäryara eni.

²⁵ E dbaryoshko ga domer sök kjlara Jerusalén kjokyo

ko Simeón. E domer pjlo bek, Sbö poshrëya shäng ara, Israel tjëyoga döga dbaryo li koshe sök ñyado, e goshko Sbö Sëya bakoe.

²⁶ Pjlara ga Sbö Sëya tjlä ba kong ga «Pja wolon llëm, no pjluyo iche le Sbörë li ñnop om go guing» le.

²⁷ Jesús söra ba mekë, ba datarë jek Sbö u zlong bäng, llëye tak pjang kjok ilgwekklo tara Moisésdë go li shärye eni wlo dbaryoshko ga Simeón ichara Sbö Sëyarë jek eshko ba koshë. Öötong löngshko ga

²⁸ chida li ñna, ga kjrara ba wloshko, ga Sbö poshrëra ara, tjlä ga

²⁹⁻³² «Borwa pjluyo ère ichorop,
ñya tjëyoga löng kës lirë wlo.

Ère ber iök shjiy wleni,
nopga judío llëm wleniyo kong.

Bop tjëyo Israel,
e poshrëkoba ara ba kjishko.

Tjlapga, tja bop parkaga.
Llëye lorop bor kong jläkoyo li,
e shäryorop eeri.

Borwa döga ère
ñnor bor bokkwo go.

E kjishko ga tja shinmotkë wopjlú ga pjlúe» le.

³³ Lanyotke Simeóndë shäng eni li kuya ba mekë, ba datarë ga beno löng wotjlik arae.

³⁴ E irgo ga tjlökwö lara Simeóndë beno pjlú ba kong lok. Ga tjlä chida mekë María

* 2:22-23 Éxodo 13.2, 12. † 2:24 Levítico 12.8.

li kong ga «Israel tjëyoga kong ga chida ëre, e ber shäng no kjone kjone longga, ber tjwłõ ame wło, no kjone kjone poyongga, ber tjwłõ ara wło bakoe. E ber shäng llëbo jyägłõ ichara Sbörë wleni, ga lăywëba owa ara,

³⁵ oba wotjlik sorë ba pjlúshko li ĩgöy wëłë wło. Gueniyo lono ga ba kjishko ga pja ber woýdë ara, pja shorkera söglörë wleni» le.

³⁶ Eshko walë shäng kjlara ko Ana, e Sbö tjłõkwo laga. Ba data ko Fanuel, e Aser tjëyo. Ana, e tjlablae. Mite obishko ga orkwosmono, ga beno sök ba lanma tjok lu pjloglo kjäk (7).

³⁷ E irgo ga ba lanma shinmotkono, ga beno sök syä. Eshko ga öötong sök lu pjloglo sak kjwong kjingsho pkëng (84). Beno sök Sbö u zlong bäng Sbö poshrëk shkë dba, opshik llaw llëme. Syöshtë Sbö kong ara, ga ië llëm Sbö kong dbar kop ara bakoe.

³⁸ Eshko ga tek shrono shäng chida buk li zlong bäng. İya ga beno shäng wopjlúe. Ga tjłë ga «Sbö, chida ëre ichorop borwa pjluyo. E kjishko ga tja wopjlú bop tjok» le. Eshko Jerusalén kjokyo ga nopga tjeng ara ba pjluyo tjwe dbaryo li koshë. Ga chida li royłara ba kong pjire.

³⁹ Tjłõkwo tak pjang Tjlapga kjok llgwekklo go shärye wło li shäryara lok pjirshko ga chida li söra José, Mariarë to jek iröng obi Galilea kjokyo,

ga öötong löng ba kjokshko Nazaret kjokyo.

⁴⁰ Eshko ga Jesús kun jem, beno dbo ara, kjok miydë ara bakoe. Ga kjimte Sbörë arae.

Kjwozir Jesús sök Sbö u zlong bäng nopga kjok miydë tjok

⁴¹ Lu pjłobi go ga ba data, ba mekë, e jek lok Jerusalén kjokyo, Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëk wło.

⁴² Ga Jesús öötong lu pjloglo sak kjwara kjingsho pjõshko (12) ga jek dbar li shrëk ba tjok bebi, sgara judiógarë sorë ga eni.

⁴³⁻⁴⁴ Dbar li shrëra lok pjir ga ba data, ba mekë, e tek löng iröng obi, ga nopga jek löng ara ba tjok. Jesús lira tek shäng ba tjokdo lara lok, miga llëm, beno shäng Jerusalén kjokyo. Jëktong lok dbar kjwarashko ga wlëya lok ba pjeyoga tjrëko,

⁴⁵ gueniyo wlëna llëme. Eni ga sano jek iröng obi Jerusalén kjokyo, wlëya lok eshko wło.

⁴⁶ Kjõshko ga wlëna lok bë sök Sbö u zlong bäng, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë go li tjrëko. E sök ba tjłõkwo le lok li kuk, ga omkjakrokë jong bakoe.

⁴⁷ Kuya nopga löng lirë lok ga Jesús kjok miydë ara, llëbo kjakroke kjöme li dboryara pjlúe. E kjishko ga yëy le lok erä.

⁴⁸ İya ba mekë, ba datarë äär eshko ga ba wa sök nopga li tjrëko ga yëy le erä. Eshko

ga ba mekë tjlë ba kong ga «Jesús, ¿pja opshäryë borwa kong kjweni ega? Tja, bop data, tjawa to löng bop wlëk. Tjawa woydë ara bop kjishko» le.

⁴⁹ Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Tja wlëmi löng ega? ¿Tja sök bor Data ushko, e miydëmi llëmdo?» le.

⁵⁰ Gueniyo tjlökwo lara li llë loklo miydara lok llëme.

⁵¹ E irgo ga tek shrono shäng iröng obi ba tjok ba ushko Nazaret kjokyo. Ga kuno sök ba mekë, ba data tjok. Llëye lara lok ba kong kës li söya eni. Ba mekëra, llëye shäryara li woyojeya llëm, söya tjeng ba pjlúshko erä.

⁵² Ga Jesús kun jeme. Ba kjok miydë li kun jem bakoe. «Jesús kjwe pjlúe» le Sbörë, le nogaarë eni bakoe.

3

Juan No Waga shäng kjok dogro no llëmshko

¹ Tiberio sök pjlú kësbangyo öötong lu pjlöglo sak kjwara kjingsho shkëngshko (15) ga Poncio Pilato sök Judea so ichaga, Herodes sök Galilea so pjluyo, ba shjiy Felipe sök Iturea so pjluyo, Traconite so pjluyo bako, Lisantias sök Abilene so pjluyo,

² Anás, Caifás, e löng syöshtaga Sbö kong nopga kjishko kësksëyo.

Eshkoshko ga Juan, Zacarías wa li sök kjok dogro no llëmshko. Eshko ga tjlökwo

lara Sbörë Juan kong, le oba kong wlo.

³ Eni ga to jek shäng kjok buk kës Jordán diyo sor go, tjlë oba kong ga «Llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lozï, ga rayozï, ga pjây wër jer di roshko. Shäryoromi eni ga owa pjang bomi go li löya Sbörë ber drete» le.

⁴ Shäryono eni, tara Sbö tjlökwo laga tek dënashko so Isaíasdë sorë li eni. Tjlëno beno eni:

«Kjok dogro no llëmshko ga ëbo tjlë shäng dbo go ga

“Irbo poshäryozï Tjlapga tjwe li kong.

Shäryozï ber beke.

⁵ Dipkwo uunkong li, e klungyo dlingko, kjing ber bek wlo.

Dlup kësksë, chilawa li, e löngko, kjing ber bek wlo.

Irbo sjöng li, e llgwekko, ber pjlo bek wlo.

Irbo pjlëbgwoyo ara li, e kjingako, ber kjing bek wlo bakoe.

⁶ Ga no pjluyo iche Sbörë no döya wlo li, e ïya nopga tjeng kjok kjwang jïkong lirë” le.»*

⁷ Eni ga nopga tjwe jong Juan shwoy ara, we jer di roshko wlo. Ga Juan tjlë ba kong ga «¿Pjây so dgur kjoyoe! ¿Nopga owa shdüzlong dbaryo dörölishko ga pjây där laga ërë bomi kongdo?

* 3:6 Isaías 40.3-5.

8 Pjāy jĕk pjlo beke. Miydĕba e go ga llĕbo owa shāryĕmi lōng li, e owa jlōe loromi, ga rayoromi jlōkoyo. Lĕr bomi kong ga akkwo ĕre ĕmdĕ shārye Sbōrĕ ber Abraham tjĕyoga ga pjluĕ. E kjĭshko ga “Tjawa Abraham tjĕyoga kjĭshko ga tjawa shdūya Sbōrĕ llĕme” lĕmi llĕme.

9 “Zĕr e” le Sbōrĕ shāng. Kjor botjyĕ pjlu llĕm wleniyo tjeng kĕs li ze jek tas, dbuya iōk roy, suya wlo” le.

10 Kuya lok ga tjĕlĕ ba kong ga «¿Eni ga llĕye shāryĕrwa?»

11 «Ĕye shwong ko pjōk ga twe kara ĕye shwong llĕm li kong, ĕye dli tjok ga shdōya, twe ĕye dli llĕm li kong» le ba kong.

12 Nopga dbur tōngga Roma so kong li shrono lōng eshko, we wlo bakoe. Epga tjĕlĕ ba kong ga «Tjlapga no pingga, ¿llĕye shāryĕrwa?»

13 «Pjāy ichara bomi kāgāyorĕ dbur tōng bayo kjōme li, e shimirĕ erō, shimi e kjinmo llĕme» le ba kong.

14 Ĕngkwagaga lōng eshko li tjĕlĕ ba kong ga «¿Tjawa orwĕ llong?»

«Llĕye dōmi oblĕ shjiryo llĕme. Llĕye dōmi dbo go llĕm, jyōyotkĕmi i llĕm bakoe. Pjāy tjwĕlkoba kjōme ga pjāy ber lōng wlĕp ba tjok» le ba kong.

15 Eshko ga nopga beno lōng wopjlu anmoyō, ga wotjlik lok ga «¿No pjluyo ichara Sbōrĕ shrono shāng li, e Juan kjwe lĕpde?» le.

16 E kjĭshko ga Juan tjĕlĕ ba kong ga «Pjāy wĕr shāng di goshko. Gueniyo no tjwe bor irgo kjlara. Bek wlo ga tja ba drepkwota dōk wlo llĕm, e tjwĕlō ara bor kjinmo anmoyō kjĭshko.† Era, pjāy we iōk go, ga pjāy go Sbō Sĕya iche tjwe ber kĕsbang bomi tjok.

17 Tjwe kwĕlĕ tjok, dwla pjloyong wlo wleni. Dwla pokeshko ga dwla bo tōya ber tjeng ba bapkwō roy. Gueniyo ba kasho lira suya iōk roy. Iōk li pjĕ jong ri ri iyado, sjer llĕme» le.

18 Eni ga nopga poshduna Juandĕ tjĕlōkwo oblĕ oblĕ go ara, ga Sbō tjĕlōkwo roy pjlu lara ba kong bakoe.

19 Eshkoshko ga Pjlu Herodes, ba shjiy boy li kjrara beno sōk ba boy. Llĕbo owa shāryara oblĕ ara bakoe. E kjĭshko ga wlona Juandĕ ara.

20 Gueniyo Juan kolara llĕm, llĕbo owa shāryara jek kĕgong, Juan iara beno shāng no shdūzlong uyo roshko.

Jesús wara Juandĕ

21 Iayde shāng no shdūzlong uyo roy llĕm obishko ga Juan shāng oba wĕ ara. Pjlara ga Jesús jek ōōtong shāng eshko, ga wara Juandĕ jer di roshko. Wara pjir ga Jesús shāng syōshtĕ Sbō kong wopro ga kjok dogo roshwino beno ojong erā,

22 ga Sbō Sĕya to ter kjok dogo dwayo so dunggwo kjoyo, ga opyono sōk ba go,

† 3:16 *Drepkwota dōga* lanyo, e tak pjang Mateo 3.11 go.

ĭkoba ga wēlēe. Eshko ga ybö kuraba ter kjok dogo dwayo, tjlē ga «Bor wa li pja. Pja woydēr ara. Tja wopjłú bop tjok» le.

Jesús data, kjokē, tjlapgaga tek dēna dwayo

²³ Ga Jesús lu pjloglo sak myashko (30) ga ba pak so-yarae.

Jesús, e José wa lēba.

José, e Elí wa.

²⁴ Elí, e Matat wa.

Matat, e Leví wa.

Leví, e Melquí wa.

Melquí, e Jana wa.

Jana, e José wa.

²⁵ José, e Matatías wa.

Matatías, e Amós wa.

Amós, e Nahúm wa.

Nahúm, e Esli wa.

Esli, e Nagai wa.

²⁶ Nagai, e Maat wa.

Maat, e Matatías wa.

Matatías, e Semei wa.

Semei, e José wa.

José, e Judá wa.

²⁷ Judá, e Joanán wa.

Joanán, e Resa wa.

Resa, e Zorobabel wa.

Zorobabel, e Salatiel wa.

Salatiel, e Neri wa.

²⁸ Neri, e Melquí wa.

Melquí, e Adi wa.

Adi, e Cosam wa.

Cosam, e Elmodam wa.

Elmodam, e Er wa.

²⁹ Er, e Josué wa.

Josué, e Eliézer wa.

Eliézer, e Jorim wa.

Jorim, e Matat wa.

³⁰ Matat, e Leví wa.

Leví, e Simeón wa.

Simeón, e Judá wa.

Judá, e José wa.

José, e Jonán wa.

Jonán, e Eliaquim wa.

³¹ Eliaquim, e Melea wa.

Melea, e Mainán wa.

Mainán, e Matata wa.

Matata, Natán wa.

³² Natán, e David wa.

David, e Isaí wa.

Isaí, e Obed wa.

Obed, e Booz wa.

Booz, e Salmón wa.

Salmón, e Naasón wa.

³³ Naasón, e Aminadab wa.

Aminadab, e Aram wa.

Aram, e Esrom wa.

Esrom, e Fares wa.

Fares, e Judá wa.

³⁴ Judá, e Jacob wa.

Jacob, e Isaac wa.

Isaac, e Abraham wa.

Abraham, e Taré wa.

Taré, e Najor wa.

³⁵ Najor, e Serug wa.

Serug, e Ragau wa.

Ragau, e Péleg wa.

Péleg, e Heber wa.

Heber, e Selaj wa.

³⁶ Selaj, e Cainán wa.

Cainán, e Arfaxad wa.

Arfaxad, e Sem wa.

Sem, e Noé wa.

Noé, e Lamec wa.

³⁷ Lamec, e Matusalén wa.

Matusalén, e Enoc wa.

Enoc, e Jared wa.

Jared, e Malalel wa.

Malalel, e Cainán wa.

³⁸ Cainán, e Enós wa.

Enós, e Set wa.

Set, e Adán wa.

Adán, e Sbö wa.

4

Jesús tjlīna Ärē, llēbo owa shäryē wlo le

¹ Eshko ga Jesús go Sbö Sëya jlökoyo. Eni ga tjwe iröng Jordán diyo dwayoshko

ga söra Sbö Sëyarë jek öötong shäng kjok dogro no llëmshko.

² Eshko ga tjłina Äre shäng dbargwo sak pkëng (40), llëbo owa shäryë wlo le. Dbar eshko ga Jesús iono llëme. E irgo ga pjli jonge.

³ Eni ga Ä tjłë ba kong ga «Pja Sbö Wa jlökoyo ga akkwo ëre posgos ber pjlung shosho suk pjir, uëp wlo» le.

⁴ Kuya ga tjłë ba kong ga «Sbö tjłökwo tak pjang eni: “No mär dli go dö llëme”»^{*} le.

⁵ E irgo ga söra Äre jem öötong shäng dlup jong kjókshko dbo go, ga kjok kjwang jłkong kjrina kjrina li pina ba kong uunkong jekdo.

⁶⁻⁷ Eshko ga tjłë ba kong ga «Pja kjök tok, tja poshrëp wleni ga kjok uunkong ëre twër ber bop kong. Ba llëbo wolësowa tjeng kës kjwe, ba dbo ara, e ber bopoya, ga pja ber ba ichaga. E twak beno bor kong uunkong, ga twër woydë ë kong ga twër» le.

⁸ Kuya ga tjłë ba kong ga «Sbö tjłökwo tak pjang eni: “Tjlapga, bop Sbö li poshrëmirë döe. E kolomirë döe”»[†] le.

⁹⁻¹¹ E irgo ga söra Äre jek öötong shäng Jerusalén kjokyo, Sbö u kësbang jong lishko. Eshko ga söra jem öötong shäng Sbö u dbo go, ga tjłë ba kong ga «Sbö tjłökwo tak pjang eni:

»“Ba parkagaga kjok dogo so
iche Sbörë bop dë,
pja shaya ba orkwo go,

pja dre pjë akkwo go llëm
wlo.”[‡]

E kjışhko ga pja Sbö Wa jlökoyo ga pja optos jer na dwayo» le.

¹² Kuya ga tjłë ba kong ga «Sbö tjłökwo tak pjang eni bakoe:

»“Tjlapga, bop Sbö li tjłiy llëme”»[§] le.

¹³ Tjłina Äre pjir ga rayara to ey dwayo. Ga barwara ame äär jong llono jä.

Jesús ba pak soyono

¹⁴ E irgo ga Jesús to jek Galilea kjokyo iröng obi. Jëk shäng Sbö Sëya dbo ara li tjok. Ga e roy shdöktong kjok eshko kjwang jłkong.

¹⁵ Kjok kjrina kjrina ga oba pıya judioga syö uyo roshko, ga poshrëkoba uunkong.

Jesús shäng Nazaret kjokyo

¹⁶ Pjlara ga Jesús jek öötong shäng Nazaret kjokyo, kuno shäng lishko. Ga öötong wosh-tozlong dbaryo ga opzrëno jek shäng judioga syö uyo jong eshko li roy. Eshko ga kojono shäng, Sbö tjłökwo lë nopga tjeng li kong wlo, sgara shäng enido sorë ga eni.

¹⁷ Ga kjibokwo tara Sbö tjłökwo laga tek dënashko so Isaiasdë li twara tjeng ba kong. Eshko ga kjibokwo li koshwina, ga lara nopga li kong. Tjłökwo tak pjang lara li tjłë eni:

¹⁸ «Tja kjrara Tjlapga Sëyarë,
ba tjłökwo roy pjlú lë
oba song wleniyo kong
wlo.

^{*} 4:4 Deuteronomio 8.3. [†] 4:8 Deuteronomio 6.13. [‡] 4:9-11 Salmo 91.11-12.

[§] 4:12 Deuteronomio 6.16.

E kjĩshko ga Tjlapga Sëya
pjang bor go.

Tja ichara

tjlë nopga shdung löng
li kong ga “Pjãy där
malinge”,

tjlë nopga kjok ãgö llëm
li kong ga “Pjãy kjok ãk
shara”,

tjlë nopga bokrotkëba
ara li kong ga “Pjãy
bokrotkëba ame”,

¹⁹ tjlë nopga uunkong
kong ga “Sbö nopga
där dbaryo li öötonge.”*

²⁰ E irgo ga kjibokwo li
llira, twara iröng ba kjimtaga
parkë shäng judíoga syö uyo
roy li kong, ga sirkeno sök
eshko. Eshko ga ãya nopga
löng lirë beno löng drëng erä.

²¹ Eni ga Jesús tjlë ba kong
ga «Sbö tjlökwö ëre kuromi li,
e shäryono eeri» le.

²² Tjlë shäng ga ba kugaga
löng li tjlë ëng kong ga «Kjwe
pjlúe. Ba tjlökwö le li, e
wolësowa» le, ga beno löng
yëy le erä. Ga tjlë ëng kong
ga «¿Domer kjwe José wa
llëmdo?» le.

²³ Kuya Jesúsdë ga tjlë ba
kong ga «Llëye lëmi woydë
bor kong li, e miydoror pjir
tjän. ¿No dwlomnega shäng
kjlara swlo ara ga shji tjlë ba
kong ga “Pja no dwlomnek
pjlúra pja opdwlomnes om
goshko” lëy eni llëmdo? Eni
ga “Pja no dwlomnek pjlúra
nopga tjeng bop kjok ëreshko
dwlomnezong” lëmi woydë
bor kong eni. “Capernaúm
kjokyoshko ga llëbo shäryorop

oblë oblë ara li roy kurorwa
pjire. Eni ga bop kjok ëreshko
ga shäryos eni bakoe” lëmi
woydë bor kong eni bakoe.

²⁴ Lër bomi kong jllökoyo
ga Sbö tjlökwö laga, e iëba
tjwlö ara ba kjok om go lishko
llëme.

²⁵ Lër bomi kong jllökoyo
ga Sbö tjlökwö laga Elías
dbaryoshko ga shunyo
shrono llëm lu pjloglo mya
kjingsho bëy, ga pjli shrono
ara kjone pogo. Eshkoshko
ga syäpga tjeng ara Israel
kjokyo, Elías sök lishko,

²⁶ gueniyo ichara Sbörë
syäpga löng eshko li kjimté
llëme. Miga ichara Sarepta
kjokyo, kjok li buk Sidón
kjokyo worbo go, syä sök
kjlara eshko kjimté wlo.

²⁷ Sbö tjlökwö laga Eliseo
dbaryoshko ga nopga tjeng
Israel tjëyoga ara poglo go
swlo ara, sho an do jikong
wleniyo, gueniyo poptara
kjlara llëme. Miga domer
Siria so ko Naamán, era
poptara» le.

²⁸ Kuya nopga tjeng judíoga
syö uyo roshko lirë ga iirkono
ara ba kong.

²⁹ Ga kojono lok, ga Jesús
söra lok jek kjok eshko
dwayo. Kjok eshko li, e pjang
dlup poglo go. Eni ga söra lok
jek öötong lok dlup li dbo go,
dbuya lon jer töshko wlo lara.

³⁰ Miga Jesús opdöno jek ba
tjreko, ga toe.

*Ä sëya pjang domer goshko
ichara Jesúsdë toe*

* 4:19 Isaías 61.1-2.

³¹ E irgo ga jek öötong shäng Capernaúm kjokyo, e Galilea kjokyo obi. Ga öötong wosh-tozlong dbaryo ga opzrëno jek shäng judíoga syõ uyo jong eshko 'li roshko, ga nopga pina.

³² Tjläkwö 'lara jlökoyo, dbo ara go. E kjishko ga nopga löng ba kuga li beno löng yëy le erä.

³³ Eshko ga domer shäng kjlara, goshko Ä säya kjlara. Ga Jesús İya säya lirë ga öö le ba kong dbo goshko, tjlä ga

³⁴ «Jesús, Nazaret so, ¿pja tek shäng borwa barwë ega? ¿Pja tek shäng borwa pjigare? Pja ë miydër pjlúe. Pja iak beno shäng dboy Sbö kong» le.

³⁵ Kuya ga säya li wlona, tjlä ga «Pja kjinkozong. Pja opkjos domer kjwe go dwayo» le. Kuya ga domer li dbura buk töshko, gueniyo llëye owa shäryara ba kong llëme. Eshko ga opkjono ba go dwayo.

³⁶ Eni ga nopga tjeng eshko li beno löng yëy le erä. Ga tjlä ëng kong ga «¿Tjläkwö kjwe llëro? Dbo ara go ga Ä säyaga iche opkjë ga kole jlökoyo» le.

³⁷ Ga Jesús roy shdöra lok kjok eshko kjwang jikong.

Simón ëm poptara Jesúsde

³⁸ E irgo ga Jesús opshino judíoga syõ uyo li roshko dwayo, ga jek öötong shäng Simón ushko. Eshko ga Simón ëm buk swlo ara, wloyo kjlikdë. Eni ga nopga tjeng eshko li tjlä Jesús kong ga «Rokërwa bop kong sira ga kjwe kjimtozong» le.

³⁹ Öötong shäng ba zlong bäng ga kjlik li zenoe. Jekdo eshko ga kojono, ga dli shäryono ba kong.

Swlöpga poptara Jesúsde ara

⁴⁰ Jek kjok ro zar ga nopga swlo oblë oblë wleniyo söraaba ara Jesús kong. Ga orkwo iono kjlara kjlara kjing go, ga poptara.

⁴¹ Jesús, e no pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li miyde Ä säyaga tjeng oba goshko lirë owa llëme. Epga toshko ga tjlä löng dbo go ga «¡Pja Sbö Wa!» le. E kjishko ga ichara Jesúsde tjlä llëme.

Jesús Sbö tjläkwö roy pjlú lono judíoga syõ uyo oblë oblë roshko

⁴² Wëshko kjok shröngto ga Jesús opshino jek kjok eshko dwayo, to jongya ëye llëmshko, ber sök tjoksa wlo. E irgo ga nopga to löng ba wlëk. Ga wlëna lok, ga tjlä lok ba kong ga «Pja brik llëme» le.

⁴³ Gueniyo kuya ga tjlä ba kong ga «Tja to jongya kjok shto oblë oblë, Sbö ber no pjluyo sorë li roy pjlú shdök, miydëba wlo. Tja ichak shäng e kong wlo» le.

⁴⁴ Eni ga to shäng ba lë judíoga kjokyo kjrïnashko kjrïnashko, judíoga syõ uyo lok kjwobi li roshko.

5

Nopga mã shaga kjrara Jesúsde doglo pkëng (4)

¹⁻³ Pjlara ga Jesús shäng di bäng buk kësbang, shkung, so

dlung kjoyo ko Genesaret* li kjako. Eshko ga nopga shrono löng ara ba zlong bäng, Sbö tjlökwo kuya lok wlo, ga Jesús lliya lok ara. Eshko ga İna Jesúsdë ga kjoyong tjeng do pjök di bäng li kjako, roy no llëme. Nopga tjeng ba roy li opshino tjeng ba kjla mã shakklo kwoshkwë. Eni ga Jesús opyono kjoyong buk kjlara roshko, kjoyong li sogo ko Simón. Eshko ga tjlë Simón kong ga «İchos jek sira di rong shwo lëkong» le. Ga ichara jeke. Eshko ga Jesús sirkeno sök kjoyong li roshko, ga nopga beno tjeng pjöshko li piya sök.

4 Tjlëno pjir ga tjlë Simón kong ga «Kjoyong ëre ichos jek këgong sit di rong wleshko, ga bomi kjla mã shakklo kjwe dbuzi dishko, pjäy mã shak wlo» le.

5 Kuya ga tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, tjawa parkono löng shkë ga mã sharorwa kjlara llëme. Gueniyo tjawa ichaga pjarë ga kjla dburwa» le.

6 Shäryara eni ga mã shara lok trak llëme. Shiya lokshko ga kjla li kjiyo kjone kjone skoktong tjän.

7 İya ga dwleto ga ba pjeyoga tjeng kjoyong oblë roshko li rokara or go, tek ba kjimtë wlo. Ga epga shrono, ga parkono tjë jikong. Ba kjoyong do pjök li pito, roy dlina tjung mã erö kjishko.

8-9 Ga İya lok ga mã shara lok ara ga beno löng yëy le erä. Eni ga Simón Pedro kjök tono Jesús boksho, ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, pja opkjos bor zlong dwayo sira. Tja domer owa wleniyo» le.

10 Ba pjeyoga tjeng kjoyong oblë roshko li beno löng eni bakoe. Tjeng kjoyong oblë roshko li, epga ko Santiago, Juan. E Zebedeo wapga.

Eshko ga Jesús tjlë Simón kong ga «Lëye bangkjрэp llëme. Pja to shäng mã shak ame. Pja iër to ber shäng no töng bor kong shara» le.

11 Eni ga kjoyong li shira tjeng pjöshko iröng obi, ba llëbo tjeng kës li rayara, ga to jek lok Jesús tjok.

Domer poglo go swlo ara, sho an do jikong wleniyo pop-tara Jesúsdë kjlara

12 Pjlara ga Jesús öötong shäng kjok kjrinashko ga domer shrono shäng kjlara ba shwoy. Domer li poglo go swlo ara, sho an do jikong. Jesús İya ga kjök tono, kujono bokdo kjlay klung go, ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, tja poptëp woydë ga tja poptëp ga pjluë» le.

13 Kuya ga porwara ba orkwo go, ga tjlë ga «Pja poptër woydë. Pja ber pjluë shara» le. Jekdo eshko ga domer li poptono beno pjluë.

14 Eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «Pja poptoror lëp ë kong llëme. Pja nom opping syöshtaga Sbö kong

* 5:1-3 Genesaret di bäng, e ko Galilea di bäng bakoe.

nopga kjishko li kong, pja ĩya wlo eröe. Sbö sengglo lara Moisésdë, pja äär Sbö poshrök ba ushko ga pjlú wlo li söp, twëp ba kong, pja poptono miydëba wlo» le.

¹⁵ Gueniyo ga Jesús roy shdöktong jek këgong. E kjishko ga shäng lishko ga oba tön löng ba shwoy ara anmoyö, ba kuk wlo, ba swlo llë li popte wlo bakoe.

¹⁶ Gueniyo olöshko ga Jesús opkwë jek shäng eye llëmshko, syöshtë Sbö kong tjoksa wlo.

Domer dre kuga llëm wleniyo poptara Jesúsde kjlara

¹⁷ Dbar kjwara ga Jesús sök oba ping. Eshko ga fariseoga, no pinggaga kjok ilgwekklo tara Moisésdë li go, e shrono löng Galilea kjokyo oblë oblë dwayo, Judea kjokyo oblë oblë dwayo, Jerusalén kjokyo dwayo bako, ga sirkeno löng eshko. Eshko ga Tjlapga dbo kësbang tjeng Jesús tjok, swlopga popte wlo.

¹⁸ Eni ga domerga tjwe löng eshko kjlöbö, swlo söno kjlara poglo roshko. Swlo li buk töshko, dre kuga llëm wleniyo. Söya lok kjër roshko, ie buk Jesús bokshto wlo lara.

¹⁹ Gueniyo jek opzrök kjone go llëm, oba ara kjÿ. Eni kuzong ga jem tyono lok u dbo kjing sdok li kjing go, kjing döra sira, swlo li lona ter pjang ba poglo roshko öötong buk dew, oba ara tjrëko, Jesús bokshto.

²⁰ ĩya Jesúsde ga swlo sögaga li mär ba go ga tjlä swlo buk

töshko li kong ga «Domer, owa pjang bop go li lönor beno drete» le.

²¹ No pinggaga kjok ilgwekklo tara Moisésdë li go, fariseoga löng eshko, e wotjlik lok ga «¿Kjwe ëro? ¿Domer kjwe shäng Sbö läywë owa, ber tjwlö llëm wlo le! Owa löngga nopga kong li Sbö eröe» le.

²² Wotjlik löng llë li miydara Jesúsde pjir kuzong ga tjlä ba kong ga «¿Pjäy wotjlik owa eni ega?

²³ «Owa pjang bop go li lönor beno drete» loror ba kong. Gueniyo lönorde, de lönor llëm, e ĩgömi llëme. Gueniyo ga «Pja kojözong. Pja jëkzong» loror ba kong ga poptororde, de poptoror llëm, era ĩgömi wëlle.

²⁴ Kjok ëre kjing go ga no to ter kjok dogo dwayo ëre dbo ara, owa pjang nopga go li lön ber dret wlo ga pjlúe. Miydëmi wlo ga llëbo shäryër e» le. Eni ga tjlä swlo buk töshko li kong ga «Lër bop kong ga pja kojözong. Bop bukklo kjwe kjros, ga pja nom bop ushko» le.

²⁵ Kuya ga kojono nopga löng li bokshto, ba bukklo li kjrara, ga to jek ba ushko Sbö poshrök ara.

²⁶ ĩya nopga tjeng eshko lirë ga beno löng yëy le erä, ga Sbö poshrëra, ga tjlä lok ëng kong ga «Eeri ga llëbo ĩydë llëm obi, e ĩnoy jlöe» le.

Levi rokara Jesúsde

²⁷ E irgo ga Jesús opshino to ey dwayo. Jek jëk shängshko

ga domer sök kjlara eshko ko Leví, e dbur tōngga Roma so kong. E sök ba pak'lishko. Īya Jesúsde ga tjlē ba kong ga «Pja tek bor tjok, pja pin wlo» le.

28 Kuya ga kojono, ba llēbo tjeng kēs li rayara, ga to jek ba tjok.

29 E irgo ga Leví dli shāryono kēsbang ba ushko, Jesús poshrēkklo. Eshko ga oba shrono lōng ara iē, tjrēko nopga dbur tōngga Roma so kong shrono lōng ara bakoe.

30 Īya fariseoga, no ping-gaga kjok ilgwekklo tara Moisésde go lirē ga tjlē lok Jesús oppinggaga lōng li kong ga «¿Pjāy iē nopga owa wleniyo tjok kjweni ega?» le.

31 Kuya Jesúsde ga tjlē ba kong lok ga «Nopga lōng pjlú, swlo llēm ga e dwlomnega woydē llēme. Swlopgara dwlomnega woydē.

32 Eni ga tja shrono shāng kjok ēreshko, nopga pjlo bek li rokaga llēm, nopga owa li rokaga, llēbo owa shārye lōng li, e owa jlōe le, ga raye wlo» le.

Jesús lano shji iē llēm kjīshko

33 Eshko ga tjlē lok ba kong ga «Juan oppinggaga iē llēm syōshtē Sbō kong wlo dbar kop ara. Fariseo oppinggaga omshāryē eni bakoe. ¿Bop oppinggagara iē enido ega?»

† 5:34 *Domer orkwosmok wlo* le li, e Jesús loklo. ‡ 5:34 *Nopga mak lōng eshko* le li, e Jesús oppinggaga loklo. § 5:36 *Shwong tjaglēn* le li, e *tjlōkwo*

twara Sbōrē jlōkoyo tjaglēn Jesús kjīshko li loklo. * 5:36 *Shwong kēguē* le li, e *tjlōkwo twara Sbōrē Israel tjēyoga kong jlōkoyo dēnashko* li loklo. † 5:37 *Kjillgwo bo dyo dbo ara tjaglēn* le li, e *tjlōkwo twara Sbōrē jlōkoyo tjaglēn Jesús kjīshko* li loklo. ‡ 5:37 *Kjillgwo bo dyo dbo ara bapkwo kēguē shāryak ōng kwota go* le li, e *tjlōkwo twara Sbōrē Israel tjēyoga kong jlōkoyo dēnashko* li loklo.

34 «Orkwosmozlōng dbaryoshko ga domer orkwosmok wlo li† shāng ba tjok obishko ga nopga mak lōng eshko li‡ iē llēm ga ae.

35 Gueniyo domer li sōraba ba shjiryoshko ga epga iē llēm eshko jā» le ba kong.

36 Eshko ga tjlēno ba kong lok llēbo jyāglo go obi. Tjlē ga «Shji shwong tjaglēn§ zēy sira, shwong kēguē* bāngyēy e go wlo llēme. Shāryoroy eni kjwe ga shwong tjaglēn li sreya, ga shwong kēguē li ber owa bakoe.

37 »Kjillgwo bo dyo dbo ara tjaglēn† tyēy ba bapkwo kēguē shāryak ōng kwota go‡ roshko llēme. Shāryoroy eni kjwe ga ba bapkwo li bōptur. Eni ga kjillgwo bo dyo li, e ber llēno ame, ba bapkwo li ber eni bakoe.

38 Eni kuzong ga kjillgwo bo dyo dbo ara tjaglēn tyēy wlo ga woyde bapkwo tjaglēn.

39 Ēye kjillgwo bo dyo dbo ara kēguē li iono ga kjillgwo bo dyo tjaglēn li ie woydē llēme. Eshko ga tjlē ga «Kēguē li pjlú, tjaglēn li kjinmo» le eni» le.

6

Woshtozlong dbaryo ga Jesús oppinggaga dwla bo

kjrono

1 Woshtozlong dbaryo kjwara ga Jesús jèk shäng dwla dgak buk li tjrëko ba oppinggaga tjok. Eshko ga ba oppinggaga löng dwla bo kjrë, ga kjwokäya or go, ue lok wlo.

2 Eni ga fariseoga kjone kjone tjlë ga «¿Llëbo shäryako woshtozlong dbaryoshko llëm li shäryëmi löng kjweni ega?» le.

3 Kuya Jesúsdë ga tjlë ba kong ga «¿Dënashko ga David, ba yorkagaga, e pjli lok arashko ga llëye shäryara tak pjang Sbö tjlökwo go li, e lomirë llëmdo?»

4 David opzrëno jek shäng Sbö u roshko, ga pjlung shosho suk pjir iak beno tjeng dboy Sbö kong li uara, ga twara ba nopga jèk löng ba tjok li kong, ue wlo bako, e uaga syöshtagarë erö gueniyo» le.

5 Ga tjlë ba kong obi ga «Woshtozlong dbaryo kägäyo li, no to ter kjok dogo dwayo ère li e» le.

Woshtozlong dbaryo ga swlo poptara Jesúsdë kjlara

6 Woshtozlong dbaryo oblëshko ga Jesús opzrëno jek judioga syö uyo jong kjok eshko li roshko, ga nopga tjeng eshko li pina. Domer shäng kjlara eshko orkwo këjë slošloe.

7 Fariseoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, e löng eshko bako, Jesús dë, swlo li popte woshtozlong

dbaryore ÿya lok wlo, rote e go wlo.

8 Wotjlik löng llë li miydara Jesúsdë pjir kuzong ga tjlë swlo li kong ga «Pja kojõs shäng nopga löng kës ère tjrëko» le. Kuya ga shäryara eni.

9 E irgo ga Jesús tjlë nopga tjeng li kong ga «Pjäy kong llëbo kjakrokër kjrina. ¿Woshtozlong dbaryo ga llëye shäryëy oblë kong ga pjlu? ¿Llëbo pjluë, de llëbo owa? ¿Ère dbaryo ga kjlara buk ba llëmdo shinmotkë wlo ga llëye shäryëy? ¿Wëyëre, de kjimtëy?» le.

10 Eshko ga löng ba zlong bäng pjiribri li ñna uunkong, ga tjlë swlo li kong ga «Pja orkwo roshwizong» le.

Kuya ga shäryara eni, ga ba orkwo poptono beno pjluë.

11 Gueniyo ga nopga löng li iirkono ara, tjlë lok èng kong ga «¿Llëye shäryëy Jesús kjwe kong ga pjlu?» le.

Jesús domerga kjrono doglo sak kjwara kjingsho pjök (12)

12 Eshko dbaryo ga Jesús opshino to jem shäng dlup jong kjwara bigdo go, syöshtë Sbö kong wlo, ga syöshtono shkëe.

13 Wëshko kjok shröng ga ba oppinggaga rokara tek löng ba zlong bäng. Eshko ga kjlara doglo sak kjwara kjingsho pjök (12), ber löng Sbö tjlökwo roy laga ba äska wlo. Epga ko lok eni:

14 Simón, e koiara beno Pedro;

Andrés, e Simón lëng;
Santiago;
Juan;
Felipe;
Bartolomé;
¹⁵ Mateo;
Tomás;
Santiago, e Alfeo wa;
Simón, e zelote;
¹⁶ Judas, e Santiago wa;
Judas Iscariote, e Jesús
soynega.

Jesús nopga pino träk llëme

¹⁷⁻¹⁸ E irgo ga Jesús to ter
dlup li dwayo ba oppinggaga
kjrara li tjok, ga öötong löng
sdam lëkong. Eshko ga nopga
tjeng träk llëm, opping ba tjok
wlo. Nopga shrono löng ara
ba kuk wlo, ba swlo llë li
popte wlo bakoe. Shrono löng
li, e Judea sopga, Jerusalén
sopga, Tiro sopga, Sidón
sopga bakoe. Tiro kjokyo,
Sidón kjokyo, e tjeng dlung
sor go. Ëye tjeng eshko
goshko Ä sëyaga ga e poptara
Jesúsdë.

¹⁹ Eshko ga ëye ba shwong
porwono ga poptono ba
dbo kësang go. E kjishko
ga uunkong wotjlík lok ba
porwële.

*Llëye shäryëy, shji ber löng
wopjlú wlo*

²⁰ Eshko ga ba oppinggaga
ïya Jesúsdë ga tjlë ba kong ga
«Nopga song wleniyo,
pjây ber wopjlú,
Sbö ber bomi pjluyo
kjishko.

²¹ Pjây löng pjli ara wleniyo,
pjây ber wopjlú,
llono ga pjây ber löng bö
tjung kjishko.

Pjây löng slar ëë wleniyo,
pjây ber wopjlú,
llono ga pjây ber löng jar
kjishko.

²² Pjây ïywaba shjiktëng, pjây
wlokrëba llëm, pjây
lâywëba owa, bomi ko
e owa lëba, shäryëba
eni no to ter kjok dogo
dwayo ëre kjishkoshko
ga

pjây ber wopjlúe.

²³ Eni ga pjây äär kjok
dogoshko ga pjây
potjwlën ara. E kjishko
ga shäryëba owa bomi
kong enishko ga pjây
woydë llëme. Pjây ber
woowa llëm dey. Sglik
lëmi, öö lëmi ara, pjây
löng wopjlú kjishko
bakoe.

Dënashko ga Sbö tjlökwo
lagaga shdunaba eni
bakoe.

²⁴ Gueniyo ga pjây nopga
dbur ara wleniyo,
pjây song jlö,
llono ga pjây löng pjlú
dbaryo li pjitong
kjishko.

²⁵ Pjây löng bö tjung wleniyo,
pjây song jlö,
llono ga pjây ber löng pjli
ara kjishko.

Pjây löng jar wleniyo,
pjây song jlö,
llono ga pjây ber löng slar
ëë kjishko.

²⁶ Pjây poshrëkoba arashko ga
pjây song jlöe.
Dënashko ga nopga
to löng tjlë ga “Tja
Sbö tjlökwo laga” le,
gueniyo ichaga Sbörë

llëme. Eshko ga epga poshrëra ara bakoe.

Bi moskwoga woydëy ara

²⁷ »Gueniyo ga lër pjäy bor kuga li kong ga bomi moskwoga woydozï ara. Ëye, pjäy iywa shjiktëng ga kong llëbo shäryozï pjlú dey.

²⁸ Ëye wotjlík owa bop tjok ga pjäy wotjlík pjlú ba tjok. Ëye, pjäy bokrotke ga pjäy syöshtë Sbö kong ba kjishko dey.

²⁹ Pjäy kwomso shpora oblërë pjlara ga kalëkong twëmi ba kong, shpoya wlo bakoe. Bomi shwong kop lëkong döra ga bomi shwong ter lëkong twëmi ba kong bakoe.

³⁰ Ë pogo tjwe bomi shwoy llëbo rokë ga twëmi ba kong. Llëbo döra bop shjiryo ga wëyë.

³¹ Pjäy llëbo shäryos oblë kong, woydëmi ga shärye lok bomi kong sorë ga eni.

³² »¿Bomi woydagaga woydomirë dö wleni ga pjäy potjwlëkklo llë lëmiro? Nopga owa ëmdë ga omshäryë e kjoyoe.

³³ ¿Bomi kjimtagaga kjimtomirë erö ga pjäy potjwlëkklo llë lëmiro? Nopga owa ëmdë ga omshäryë e kjoyo bakoe.

³⁴ ¿Dbur poskwomi, tjwlö shimi iröng wlo dö ga pjäy potjwlëkklo llë lëmiro? Nopga owa ëmdë ga omshäryë e kjoyoe.

³⁵ Eni llëme. Nopga kong llëbo shärye Sbörë pjlú bako,

“Tja kjimtara Sbörë” le llëm gueniyo. E kjishko ga bomi moskwoga woydozï ara. Llëbo shäryozï pjlú ba kong. Dbur poskwözï oba kong, ga tjwlö shimi llëme. Eni ga bomi potjwlëkklo ber kësbange. Ga pjäy ber löng Sbö Tjwlö Kësbangyo li wapga jlökoyo.

³⁶ Pja songe le bomi Datarë oba kong. Pja songe lozï oba kong eni bakoe.

«No oblë llëbo owa shäryono» lëy ë kong llëme

³⁷ »“No oblë llëbo owa shäryono” lëy ë kong llëme. Eni ga “Pjäy llëbo shäryono owa” le Sbörë bomi kong llëm bakoe. “Pja shdungko” lëy ë kong llëme. Eni ga “Pjäy shdungko” le Sbörë bomi kong llëm bakoe. Llëbo shäryara oblërë bomi kong owa li iozï ber tjwlö llëme. Eni ga owa pjang bomi go li löya Sbörë ber dret eni bakoe.

³⁸ Oba sëzïa. Eni ga pjäy sëya Sbörë bakoe. Pjäy kong llëbo twe bayo ara, so resgwo bapkwö tjung kjoyo, resgwo bapkwö li roshko resgwo yoroy, kjing lliy or go, sigwo yoy ber lliktëng wlo, kjing goshko iëy jek obi, ber tjung kjopkwö shopte jong om go wleni. Shäryëmi oblë kong sorë ga shärye Sbörë bomi kong eni bakoe» le.

³⁹ E irgo ga tjlëno ba kong llëbo jyäglö go obi. Tjlë ga «Nopga tjeng do pjök kjok ïgö llëm wleniyo. ¿Kjlara wlosöya ba kjlara lirë le ga lon

jer tjeng pjöyikong pjlëbgwo kjwaraso roy llëmdo?

⁴⁰ Oppinggaga tjwlö ara, ba pingga kjinmo llëme. Gueniyo ga oppino pjirshko ga äär ber ba pingga dik.

⁴¹ »Bomi kjlara bok bäng kjor pjloyo ïmi kjër. E wopro ga bomi bok roshko kjorkwang buk kjwangna li ïgömi llëme. ¿Shäryëmi eni egaro?

⁴² ¿Kjorkwang buk bomi bok roshko li ïgömi llëm ga “Kjor pjloyo buk bop bok bäng kjwe shir bop kong” lëmi bomi kjlara kong sorëro? ¡Pjäy Sbö tjlökwö söga jlökoyö lëmi, gueniyo pjäy wotjlik owa bomi pjlushko! Kjorkwang buk bomi bok roshko li shizï bäm go. Enira kjor pjloyo buk bomi kjlara bok bäng li ïgömi wëlä, shimi ba kong wlo.

Kjor, e sorë miydëy ba bo go

⁴³ »Kjor doyo pjlu ga botjyë ga owayo drete. Kjor doyo owa ga botjyë ga pjluyo dret bakoe.

⁴⁴ Kjor, e sorë miydëy ba bo go. Kjor bo kjrëy shklik doyo go llëme. Kjillgwo bo kjrëy shkö sho doyo go llëm bakoe.

⁴⁵ No pjlu ga tjlä pjlu, wotjlik pjlu ba pjlushko kjishko. No owa ga tjlä owa, wotjlik owa ba pjlushko kjishko bakoe. Lläbo tjeng bomi pjlushko lomirë bomi kjamo go.

U shäryëy sorë

⁴⁶ »Pjäy tjlä bor kong ga “Pja bor Tjlapga jlökoyö” lëmi, gueniyo tja kolëmi llëme. ¿Shäryëmi eni egaro?

⁴⁷⁻⁴⁸ Èye tjwe bor shwoy, tja tjlökwö kuya, ga llëye loror li shärye ga e so domer u ywaga kjlara kjoyoe. U shäryarashko ga shwleyo pjlonä rong, ga ak iara ba so bäng pjribrie. Shäryara pjir ga di to jer, pjono u li goshko ga to wito llëm, u li shäryara pjlu kjishko.

⁴⁹ Gueniyo èye, tja tjlökwö kuya, ga llëye loror li shärye llëm ga e so domer u ywaga oblë kjoyoe. U shäryarashko ga ba shwleyo pjlonä uriso, rong llëme. Shäryara pjir ga di to jer, pjono u li goshko ga skwara pjir, söra dirë drete» le.

7

Èngkjwaga kägäyo parkaga poptara Jesúsdë kjlara

¹ Jesús tjläno oba kong pjir ga opzrëno jek öötong shäng Capernaüm kjokyo.

² Domer sök kjlara eshko, e Roma so, e èngkjwagaga ara kägäyo bakoe. Domer li parkaga tjwläk shäng pjir wleniyo buk kjlara, woyde ara wleniyo, e swlo ara, wolontoe.

³ Ga Jesús roy kura ba kägäyo lirë, ga judío tjlapgaga kjok llgwegä wleniyo ichara kjlöbö, Jesús rokë, ba parkaga li poptë wlo.

⁴⁻⁵ Öötong löng Jesús shwoy ga tjlä ba kong ga «Tjlapga, rokërwa bop kong ga domer li kjimtos sira. E judío bishïya dik llëm, gueniyo bi tjëyoga woyde ara. Tjawa kong syö uyo shäryara kjwara om go. E kjimtako jlöe» le.

6 Kuya ga to jek ba tjok.

Jek löng ääto ba ushko ga ëngkwaga kägäyo li, ba pjeyoga ichara kjlöbö, lan Jesús kong obi wlo. Öötong löng ba shwoy ga tjlä lok ba kong ga «Domer li tjlökwö ichono bop kong. Tjlä ga “Tjlapga, pja tek bor ushko llëm ga bue. Tja llëno llëm, tjwlö llëm, pja opzrëk tek bor u roshko wlo.

7 Pja ñnor jek om go bop shwoy llëm e kjishko. Bor parkaga poptë lëp erö ga poptë dani.

8 Tja kägäyo tjok. Llëye le bor kong li shäryër eni ñyado. Tja ëngkwagaga ara kägäyo. Llëye lër ba kong li shärye lok eni ñyado bakoe. ‘Pja nomo’ lër kjlara kong ga toe. ‘Pja tegö’ lër kjlara kong ga teke. Bor parkaga tjwlëk shäng pjir wleniyo ichër llëbo shäryë ga shärye eni” le bop kong eni» le.

9 Kuya ga beno shäng yëy le erä. Ga nopga jëk löng ba tjok li ñya ga tjlä ba kong ga «Lër bomi kong ga domer, e mär bor go jlökoyo, Israel tjëyoga uunkong kjinmo» le.

10 E irgo ga domerga ichara li öötong löng ëngkwaga kägäyo li ushko iröng obishko ga ba parkaga swlo ara li wlëna shäng pjlü tjan.

Syã wa shinmotkono woshrara Jesúsde kjlara iröng obi

11 E irgo ga Jesús jek shäng jongya kjok ko Naín, ba oppinggaga tjok. Oba jek löng ara ba tjok bakoe.

12 Jek löng ääto eshko ga shinmo sökoba jek pjang kjlara, iëba sakshko wlo. Shinmo li meyo, e syã, ga wa domer oblë drete. Kjek eshko sopga jek löng ara ba yorkë.

13 Ñya Tjlapga Jesúsde ga songe le, ga tjlä ba kong ga «Pja slar ame» le.

14 E irgo ga jek öötong shäng shinmo li zlong bäng ga ba bapkwö söya lok pjang li porwara. Ba sögaga jek löng li slongtëng löngge. Eshko ga Jesús tjlä shinmo li kong ga «¡Dwlas, lër bop kong ga pja kojözong!» le.

15 Ga shinmo li wloktëng sök, ga tjläno. Eshko ga ichara Jesúsde to iröng ba mekë tjok obi.

16 Ñya löng lirë ga bangkjre lok träk llëme. Ga Sbö poshrëra lok ara. Tjlä lok ga «Sbö tjlökwö laga weno shäng bi tjreko kjlara kësbage» le. Ga tjlä lok obi ga «Sbö shrono shäng, ba nopga kjimtë wlo» le.

17 Jesús roy shdöktong Judea kjokyo kjok kjwang jikong, kjok shto oblë oblë ber tjeng ba worbo go bakoe.

Juan No Waga

18 E irgo ga llëbo shäryak eni li, e roy kura Juandë pjir, laga ba oppinggagarë ba kong. Eni ga ba oppinggaga rokara ba shwoy do pjök,

19 ga ichara tjlä Tjlapga Jesús kong ga «¿No pjüyo iche le Sbörë koshërwa löng li pjare, de oblë koshorwarë?» le.

20 Eni ga öötong löng Jesús shwoy ga tjlë ba kong ga «Tjawa ichara Juan No Wagarë tjlë bop kong ga “¿No pjluyo iche le Sbörë koshërwa löng li pjare, de oblë koshorwarë?”» le lok ba kong eni.

21 Jekdo eshko ga nopga swlo oblë oblë wleniyo, nopga goshko Ä säyaga, e poptara Jesúsde ara. Ga nopga kjok igö llëm wleniyo poptara ara, beno löng kjok igö pjlúe.

22 E irgo ga Jesús tjlë Juan oppinggaga li kong ga «Lläye ñnómi, kuromi li to llëmi Juan kong. Nopga kjok igö llëm wleniyo kjok ñnoe. Nopga jëk llëm wleniyo jëktonge. Nopga poglo go swlo ara, sho an do jikong wleniyo poptonoe. Nopga kjok kugö llëm wleniyo kjok kunoe. Shinmoga woshrono iröng obi. Nopga song wleniyo kong Sbö tjlökwo roy pjlú lak ba kong.

23 Æye mär bor go, ga tja raye llëm ga era ber sök wopjlúe» le.

24 Epga toshko ga Jesús tjlëno oba kong Juan kjishko. Tjlë ga «¿Pjäy jek löng kjok dogro no llëmshko, Juan ikshko ga pjäy äätë eshko llëm obishko ga domer, e kjwe sorë loromi? ¿E sjro bakwara pjlukde wleni loromire?

25 ¿Eni llëm ga e kjwe sorë loromi? ¿E doyono shäng shwong wolësowa, tjlwö ara wleniyo go loromire?

Miydëmi pjlú ga nopga dbur ara eniyo löng pjlú ushko.

26 ¿Eni ga e kjwe sorë loromi? ¿E kjwe Sbö tjlökwo laga loromire? E jlöe. Ga e tjlwö ara, Sbö tjlökwo lagaga oblë kjinmo.

27 Sbö tjlökwo tak pjang li goshko ga Sbö tjlëno Juan kjishko. Tjlëno beno eni: “No ichër kjlara bop bäm go, bop roy laga, irbo poshäryë bop kong wlo.”*

28 Lër bomi kong ga nopga uunkong kjok ëre kjing go äätë tjlwö ara, Juan kjinmo llëme. Eni gueniyo ga nopga löng Sbö sök no pjluyoshko kjlobi li tjlwö ara, Juan kjinmo» le.

29 (Jesús tjlökwo kugaga uunkong, nopga dbur töngga Roma so kong ëmdë ga tjlë ga «Sbö tjlökwo, e beke» le, optwono Juan kong, we jer di roshko li kjishko.

30 Gueniyo ga fariseoga, kjok llgwekklo tara Moisésde li miydagaga pjlú wleniyo, era optwono Juan kong, we wlo llëme. E kjishko ga Sbö tjlökwo kjrara lok llëme.)

31 Ga Jesús tjlë obi ga «Eerishko dbaryo sopga, ¿pjäy so llë kjoyo lër bomi kong?

32 Pjäy so kjwozirga öö le löng ëng kong llëbo soynezlöng shtoyoshko tjör kjoyoe. Tjlë lok ga

»“Tjawa dbonmo bakwono ga bëyotkoromi llëme. Tjawa tono tækwo woydoklo ga

* 7:27 Malaquías 3.1.

“pjāy slatong llēm bakoe”
le lok eni.

33-34 »Lër ega lër bomi kong.
Juan No Waga shrono shäng
ga iono llēm Sbö kong dbar
kop ara, ga kjillgwo bo dyo
iono llēm bakoe. Eshko ga
“Kjwe goshko Ä säya kjlara”
loromi. E irgo ga no to ter
kjok dogo dwayo ëre shrono
ga tja ië ara, tja kjillgwo bo
dyo ië bakoe. Eni ga “Domer
kjwe ië säyo, nelötkë äe, jëk
nopga owa wleniyo tjok, ië
nopga dbur töngga Roma so
kong li tjok bakoe” lëmi eni.
Lër bomi kong ga pjāy so kj-
wozirga löng li kjoyo e kjishko.

35 Sbö kjok miydë li, e jlöe
miydëba ba sögaga li go» le.

Fariseo ko Simón

36 Fariseo shäng kjlara.
Pjlara ga Jesús mana jek ba
ushko ië, ga Jesús jek öötong
sirkeno sök ië ba tjok eshko.

37 Kjok eshko ga walë shäng
kjlara, llëbo owa shäryaga
wleniyo. Kuya ga Jesús sök
ië fariseo li ushkoshko ga jek
öötong shäng eshko, wloshko
poshtikklo bapkwö tjlwö ara,
roshko poshtikklo lö pjlebëe.

38 Öötong shäng Jesús zlong
bäng ga slar ëëe. Ba boryo
li tjöno Jesús dre kjing go, ga
döya sök ba käkzong go. Eni ga
ba dre li lö shira, ga kjing go
poshtikklo li kwona.

39 İya fariseo, Jesús maga
lirëshko ga wotjlik ga «Domer
kjwe Sbö tjlökwo laga wleniyo
jlökoyo kjwe ga walë sök ba
porwë kjwe owa miydara
pjire» le.

40 Fariseo li ko Simón.

Eni ga Jesús tjlë ba kong ga
«Simón, tjlökwo lër woydë bop
kong sira» le.

Kuya ga tjlë ba kong ga
«Tjlapga no pingga, lozong»
le.

41 Eshko ga tjlë ba kong
ga «Pjlara ga nopga tjeng
do pjök, pogo tjlwö dbur
poskwongga wleniyo kong.
Kjlara pogo tjlwö ba kong
bayo domer parkë dbargwo
sak dbäw pjloglo shkëng (500)
äska wleni. Kjlara obi pogo
tjlwö ba kong bayo domer
parkë dbargwo sak shkëng
(50) äska wleni.

42 Ga potjwlëya lok ga ä ku-
zong ga dbur poskwongga li
tjlë ba kong lok ga “Wëyë, tja
potjwlëmi ame” le. ¿Eni ga
kjone dey ga e woyde ara an-
moyö?»

43 «Bor kong ga kjlara pogo
tjlwö ara, potjwlëkklo ame li
e» le.

Kuya ga tjlë ba kong ga «Lëp
li eni jlöe» le.

44 Eni ga walë li İya ga tjlë
Simón kong ga «Walë kjwe
İzong. Tja shrono tek shäng
bop u roshkoshko ga tja kong
di tworop, tja dre shkwë e go
wlo llëme. Gueniyo bor dre
pöra kjwerë ba boryo go, ga
dona ba käkzong go.

45 Tja wlokroropshko ga
tja lö shirop llëme. Gueniyo
tja shrono tek lëkong ga bor
dre lö shiya kjwerë wop sit
wop site.

46 Kjoyo kwonop bor dlu
kjing go llëme. Gueniyo
poshtikklo kwona kjwerë bor
dre kjing go.

47 E kjĩshko ga lër bop kong ga owa pjang ba go ara li lönor beno drete. E kjĩshko ga tja woyde ara anmoyõ. Gueniyo eye kong, owa pjang ba go li lönor sira dö ga tja woyde ara anmoyõ llème» le.

48 E irgo ga Jesús tjlë walë li kong ga «Owa pjang bop go li lönor beno drete» le.

49 Eshko ga nopga mana tjeng ië ba tjok li tjlë eng kong ga «¿Kjwe ëro? ¿Owa pjang oba go li löya sorë?» le.

50 Gueniyo ga Jesús tjlë walë li kong ga «Pja mär bor go kuzong ga pja döktonge. Pja nom wopjlú bop ushko» le.

8

Walëga Jesús kjimtaga

1 E irgo ga Jesús jëk to shäng kjok kjrina kjrina, ga Sbö ber no pjluyo sorë li roy pjlú le shäng oba kong. Ga domerga kjrara doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li jek löng ba tjok,

2 walëga jek löng ba tjok kjlöbö bakoe. Walëga li bäm goshko ga kjone kjone swlo oblë oblë, kjone kjone goshko Ä sëyaga, ga poptara Jesúsde beno pjlúe. Kjlara ko María Magdala so. Dämärshko ga Ä sëyaga tjeng ba goshko doglo kjäk (7) li ichara to uunkong.

3 Kjlara obi ko Juana, e Cuza boy. Cuza, e parkë shäng Herodes kong, ba llëbo daga. Kjlara obi ko Susana. Jesús kjimte walëga lirë löng, ba dbur baiya li go.

Dwla sguingga

4 Pjlara ga oba shrono kjok shto oblë oblë dwayo ga tönö ara Jesús sök lishko. Eshko ga Jesús tjlëno ba kong llëbo jyäglo go. Tjlë ga

5 «Domer shäng kjlara dwla sguingga. Pjlara ga opshino to jek dwla sguing. Sguĩyashko ga kjone kjone lono tjeng irbo bäng, ga shglëraba, uara sënwarë drete.

6 Kjone kjone lono tjeng ak ara tjrëko. Gueniyo klung sho li shglëk llëm kjĩshko ga dwla li wenoshko ga danoe.

7 Dwla kjrina obi, e lono tjeng shkö sho roshko, ga wenoshko ga llgwĩna drete.

8 Dwla kjrina obi, e lono tjeng klung sho pjlú kjing go, ga kuno, botjyono pjlúe. Kjoneshko ga sok kjwara botjyono kjwo sak dbäw (100)» le.

E irgo ga tjlë ba kong jek sira obi ga «Eye kwomgwo tjok ga woyde ga kuya yõtso» le.

Jesús tjlëno llëbo jyäglo go erä ega

9 E irgo ga Jesús oppinggaga tjlë lok ba kong ga «Rokërwa bop kong sira ga llëye lorop llëbo jyäglo go li, e llë loklo pjllölgwes borwa kong, miydërwa wlo» le.

10 Kuya ga tjlë ba kong ga «Sbö ber no pjluyo sorë li roy miydaydëba llëm li pinaba bomi kong, miydëmi wlo. Gueniyo nopga oblë kongda, lër llëbo jyäglo go erä. Eni ga »“İya löng ga llë İyde miyde lok llëm,

kuya löng ga llë loklo
miyde lok llëm
bakoe.”*

*Dwla sguingga lanyo, e llë
loklo lara Jesúsde*

11 »Dwla sguingga lanyo, e
llë loklo lër bomi kong. Dwla
li, e Sbö tjlökwo loklo.

12 Dwla lono irbo bäng
li, e eye Sbö tjlökwo kuno li
loklo. Gueniyo Ä tjwe eshko,
ga döya ba pjlúshko dwayo,
tjlökwo li kjre llëm wlo. Eni ga
epga där llëme.

13 Dwla lono ak ara tjrëko
li, e eye tjlökwo li kuno ga
beno shäng wopjlú li loklo.
Gueniyo tjlökwo li äär ber ba
pjlúshko jlökoyo llëm kjishko
ga tjlökwo li kjre dbar kjwöbö
erä. E irgo ga llëye wen ba
kong sira tjlökwo li kjishko ga
raye, söya ame.

14 Dwla lono shkö sho
roshko li, e eye tjlökwo li
kuno li loklo. Tjlökwo li kura,
gueniyo wotjlik sök ara, wo
pjang dbur go, llëbo pjlú kjok
ëre kjing goshko li woyotjliya
ara bakoe. E kjishko ga tjlökwo
li woyo ba kong ame, ga bo
wen tjlökwo li kjishko llëme.

15 E ga dwla lono klung sho
pjlú kjing go li, e eye tjlökwo
li kuno, ga kjre jlökoyo ba
pjlúshko li loklo. Kjre, ga söya
iyado, ga bo wen tjlökwo li
kjishko arae.

Iök shjiy

16 »Iök shjiy borkey, kjin-
guëy wlo llëm, jney bi bukklo
dorko wlo llëm bakoe. Iëy
jong kjókshko dey, nopga

opzrëk jek eshkoshko ga kãã
të shjiy wëwë wlo.

17 Llëbo jney, miydëba
jekdo llëm wlo. Gueniyo llono
ga e miydëba dret, iök shjiy
iak jong kjókshko wleni.

18 E kjishko ga bor tjlökwo
kuzi yötso, miydëmi pjlú wlo.
Eye llëbo tjok ga sëya jek obi.
Eye llëye llëm ga llëye tjeng sir-
awa li döya ba shjiryö drete»
le.

Jesús, ba mekë, ba lëmga

19 Eshko ga Jesús mekë, ba
lëmga, e shrono tjeng Jesús
sök lishko, gueniyo öötong ba
soshko llëm, oba ara kjishko.

20 E kjishko ga roy laraba
Jesús kong ga tjlë ga «Bop
mekë, bop lëmga, e shrono
tjeng bop ik kjoko» lëba.

21 Kuya ga tjlë ba kong ga
«Eye, Sbö tjlökwo kura, ga kole
ga era bor mekë wleni, bor
lëng wleni» le.

*Pjluk, di bäng buk kësbang, e
ichara Jesúsde*

22 Dbar kjwara ga Jesús
opyono kyyong roshko ba
oppinggaga tjok, ga tjlë ba
kong ga «Shji to dipzë, di
bäng buk kësbang ëre kjwo
kalëkong» le. Ga jek lok.

23 Jek löng dipzë wopro ga
Jesús ponoe. Eshko ga pjluk
tjwe jong träk llëm, dbo ara
di bäng buk kësbang li kjing
go. Di iöya ara, ga di dlin jong
kyyong li roy, pir sek seke.

24 Eni ga ba oppinggaga äär
löng ba wolleng, tjlë ba kong
ga «¡Tjlapga, shji ba pitoe!» le.

* 8:10 Isaías 6.9.

Kuya ga kojono, ga pjluk, di iõya, e wlona, ga beno tjeng tjëkso.

²⁵ Eshko ga tjëlë ba opping-gaga kong ga «¿Pjây oto? ¿Pjây mâr bor go llëm ega?» le.

Eshko ga epga beno löng sëya llëm, kjok bangkjre lok ara bakoe. Ga tjëlë ëng kong ga «¿Domer kjwe ëro? Tjëlëno pjluk, di iõya li kong ga kole pjlúe» le.

Domer goshko Ä sëya kjlara

²⁶ E irgo ga öötong löng Gadara kjokyo, di bäng buk kësbang li kjwo kalëkong.

²⁷⁻²⁹ Eshko ga domer shäng kjlara, goshko Ä sëya kjlara. Shäng dbar kop ara ga shwong pjung llëm, sök u roshko llëm, jëk to shäng sakshko erä. Ba orkwo, ba dre, e kjrocharaba dröng sho go pjloglo kop ara, där llëm wlo laraba, gueniyo shaya sëya lirëshko ga ba dröng sho li skoya jek tas tas erä, ga iche sëya lirë kjok dogro no llëmshko.

Eni ga Jesús opshino jek shäng kjyong roy dwayo li ãya sakshko dwayoshko ga tek shrono shäng ba zlong bäng ga kjök tono.

Ïya Jesúsde ga tjëlë ba kong ga «¿Ä sëya, pja opkjos domer kjwe go dwayo!» le.

E kjïshko ga sëya li tjëlë ba kong dbo go ga «¿Sbö Tjwlö Kësbangyo Wa li pja! ¿Pja tek shäng bor barwë llëme! ¿Rokër bop kong sira ga tja shdum llëme!» le.

³⁰ Kuya ga tjëlë ba kong ga «¿Pja ko llë?»

«Tja ko Kop Arae» le ba kong. Lara eni, Ä sëyaga tjeng domer li go ara kjïshko.

³¹ Eni ga rokara Jesús kong ga iche Ä sëyaga shdüzlong shtoyo llëme le.

³² Epga löng lishko soshko ga köchi tjeng träk llëm dlup poglo go, ië. Eni ga rokara Jesús kong ga iche jek köchi tjeng li go.

Kuya ga «jölö» le,

³³ ga sëyaga li opkjono lok domer li go dwayo, ga jek lok köchi li go shara. Wop eni llëm ga köchi tjeng li zrono jer ri ri dlup poglo go, optono lok jer uunkong di bäng buk kësbang li roshko, ga shteno lok dret eshko.

³⁴ Ïya köchi dagaga tjeng lirë ga töktong jek ey dwayo, ga öötong löng nopga löngshko ga llëye shäryono li roy lara nopga kong pjire.

³⁵ Kuya lok ga tek shrono löng ara ba ïk. Shrono Jesús shäng lishko ga ãya lok ba zlong bäng ga domer dämär ga goshko Ä sëya li, e wlëna lok bë sök eshko, doyono pjir shwong go, skwë ame, poptono sök pjlúe. Ïya lok eni ga beno löng sëya llëme.

³⁶ Domer goshko Ä sëya li poptara sorë, e lara ba ïgaga tjeng eshko lirë nopga shrono tjeng li kong.

³⁷⁻³⁹ Eshko ga kjok eshko sopga uunkong tjëlë Jesús kong ga «Rokërwa bop kong sira ga pja opshis kjok ëreshko

dwayo» le. Lara eni, kjok bangkjre lok ara kjishko.

Kuya ga jlō lara, jer opyē sök kjyong li roy. Eshko ga domer poptono li tjlē ba kong ga «Rokēr bop kong sira ga tja ios jek bop tjok.»

«Llême. Pja nom bop ushko iröng dey. Llëye shäryara Sbörē bop kong li, e lēp oba kong, miydēba wlo» le ba kong. E irgo ga Jesús to ey dwayo.

Eni ga jlō lara domer lirē, ga to jek kjok eshko kjwang jikong. Eshko ga e poptara Jesúsde sorē li roy le öötong shäng oba kong eshko.

Kjoglo wolono buk kjlara, walē swlo ara kjlara

⁴⁰ Jesús dipzono jek di bäng buk kēsbang li kjwo kalēkong iröng obi. Öötong shäng di kjako ga oba tōno löng träk llēm eshko ba wlokjre.

⁴¹⁻⁴² Eshko ga domer shäng kjlara ko Jairo. Judióga syō uyo jong eshko li kägäyoga shäng kjlara li e. Ba wa walē kjlaraso li wolontoe. E lu pjloglo sak kjwara kjingsho pjök (12) erä. E kjishko ga Jesús İya ga tek shrono shäng ba zlong bäng ga kjök tonno, kujono bokdo kjlay klung go, ga rokara jek ba ushko.

Kuya ga «jölö» le, ga to jek ba tjok.

Oba ara kjishko ga Jesús jek shängshko ga pollikoba arae.

⁴³ Löng li tjrēko walē shäng kjlara swlo ara lu pjloglo sak kjwara kjingsho pjök (12) tjän. Ba dbar İya İyado, poptē

llême. Öör shäng dwlomnoga ara shwoy, ga ba dburwa tjeng li zana drete. Eni ëmdē ga poptono llême.

⁴⁴ Eshko ga tek shrono shäng Jesús zlong bäng ba kokso shwo lēkong ga ba shwong worbo porwara, ga poptono jekdo eshko.

⁴⁵ Eni ga Jesús tjlē oba kong ga «¿Tja porwaga ërē?» le.

Kjlara kjlara tjlē ga «Tja llême» le lok ba kong eni.

E kjishko ga Pedro tjlē ba kong ga «Tjlapga, nopga ara kuzong ga pja polliya löng pjlor kar kare» le.

⁴⁶ Gueniyo kuya ga tjlē ba kong ga «Tja porwara ëborē, e miydorore. Kuror ga ëbo poptono, bor dbo kēsbang go» le.

⁴⁷ Eni ga miydara walē lirē ga Jesús porwara li beno lütshko llême. Eni kuzong ga tek shäng Jesús zlong bäng ga kjök tonno sök kjlo dete erä. Eshko ga nopga uunkong bokso ga porwara ega, poptono jekdo sorē, e lara ba kong pjire.

⁴⁸ Kuya ga tjlē ba kong ga «Pja mār bor go kuzong ga pja poptonoe. Pja nom wopjlú bop ushko» le.

⁴⁹ Jesús tjlē shäng walē li kong wopro ga no tek Jairo ushko dwayo shrono shäng kjlara ga tjlē Jairo kong ga «Bop wa yē shinmotkonoe. Tjlapga no pingga kjwe twēy tjötö ame» le.

⁵⁰ Kuya Jesúsde ga jlō lara llême. Tjlē Jairo kong ga «Pja

woydë llëme. Pja mär bor go ga bop wa poptë dani» le.

⁵¹ E irgo ga Jesús öötong shäng Jairo ushkoshko ga Pedro, Santiago, Juan, Jairo, Jairo boy, epgara ichara opzrëk jek ba tjok. No oblëra ichara opzrëk llëme.

⁵² Eshko ga nopga slar wopjluk jong träk llëm, kjloshtë ara bakoe. Jesús opzrëno jek u li roshkoshko ga tjlä löng li kong ga «Pjäy slar ame. Kjoglo, e wolono llëme. Buk pë erä» le.

⁵³ Kuya lok ga Jesús joywe lok jong erä. Miyde lok ga kjoglo li shinmotkonoe.

⁵⁴ Eni ga Jesús opzrëno jek öötong shäng kjoglo buk lishko, orkwo shara, ga tjlä ba kong dbo go ga «Kjwozirwa, pja kojözong» le.

⁵⁵ Jekdo eshko ga kjoglo li woshrono, ga kojono shäng. Eni ga ba data, ba mekë, e ichara Jesúsde ba sëng.

⁵⁶ Eshko ga epga beno löng yëy le erä. Gueniyo ga Jesús tjlä ba kong lok ga «Lëye shäryono jüshko ëre lëmi ë kong llëme» le.

9

Ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li poshduna Jesúsde

¹ E irgo ga Jesús, ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li rokara, ga kong dbo twara, Ä sëya oblë oblë tjeng oba goshko li iche to wlo, swlo oblë oblë popte wlo bakoe.

² Ga ichara Sbö ber no pjluoy sorë li roy lë oba kong, swlopga poptë bakoe.

³ Eni ga tjlä ba kong ga «Pjäy brikshko ga llëye sömi llëme. Pjäy kjorkung sök llëm, kjla llëm, dli llëm, dbur sho llëm bakoe. Shwong pjang bomi do go li sömi ga pjlu, gueniyo shwong oblëra sömi llëme.

⁴ Pjäy äär kjone pogo ga pjäy ber löng u kjwaraso, äär jong pjäy opshik kjok eshko dwayo guing.

⁵ Pjäy öötong löng kjone ga pjäy wlokjre llëm wleni ga pjäy opshik eshko dwayo, ga bomi dre pjlungyo lözi ber tjeng eshko. E ber pjäy kura lok llëm li jyäglo, ga owa li ber pjang ba go» le.

⁶ Eni ga epga to jek löng kjok kjrinishko kjrinishko, Sbö tjlökwö roy pjlu lë oba kong, ga swlopga popte lok bakoe.

Juan No Waga zröraba

⁷ E dbaryo ga llëye shärye Jesúsde shäng li roy shdöktong ara. Ga kura Pjlu Herodesde, ga beno sök wotjlik ara. No kjone kjone tjlä ga «E Juan No Waga li woshrokdo» le.

⁸ Kjone kjone obi tjlä ga «E Sbö tjlökwö laga tek dënashko so Elías tjwayde shäng» le. Kjone kjone obi tjlä ga «E Sbö tjlökwö lagaga tek dënashko so kjlara li woshrokdo» le.

⁹ Gueniyo Herodes tjlä ga «E lanyotkëba ara. ¿Eni ga ë lëba? ¿E Juan woshrokdo? Nopga ichaga tjarë om go, Juan kägä zë tase» le eni. Eni ga dröno ara, ïya wlo.

Jesús nopga sēno doglo sak dbāw dbāw pjloglo shkēng (5,000)

¹⁰ Sbō tjlōkwo roy lagaga Jesús āska li shrono lōng irōng obishko ga llēye shāryara lok li lara lok Jesús kong pjire. E irgo ga epga tōna Jesúsdē tjeng dboy, ga sōra jek öötong lōng kjok ko Betsaida.

¹¹ Gueniyo ga miydara kjok eshko sopgarē, ga to jek lok ba irgo. Shrono lōng ba shwoy ga nopga li wlokrara, ga Sbō ber no pjluo sorē li roy lara ba kong, ga swlopga sōra lok tjeng eshko li pop-tara.

¹² Kjok sēng ga ba opping-gaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li tek shrono lōng ba zlong bāng ga tjlē ba kong ga «Kjok ēreshko llēye drete. Pjlú wlo ga nopga kjwe ichos to na dwayo, jek llēbo soynekoba kjone lishko, dli tjwlēk wlo, pozlong shtoyo wlēk wlo bakoe» le.

¹³ Kuya ga tjlē ba kong ga «Sēzī pjāydē dey» le.

Kuya lok ga tjlē ba kong ga «Ēreshko tjawa pjlung shosho suk pjir tjeng kjwo shkēng (5), mā tjeng do pjökdewa erā. ¿Woydēp ga tjawa jongya dli tjwlēk nopga tjeng kēs ēre kongde?» le.

¹⁴ (Eshko ga domerga tjeng doglo sak dbāw dbāw pjloglo shkēng (5,000) dik. Walēga, kjwozirga, e shtak llēme.)

Eni ga Jesús tjlē ba kong ga «Nopga kjwe ichozī wlar tjeng tōshko, shtor shtor, doglo sak shkēng (50) sak shkēng (50)» le.

¹⁵ Kuya lok ga shāryara eni, ga nopga li wloktong tjeng tōshko uunkong.

¹⁶ Pjir ga pjlung shosho suk pjir kjwo shkēng (5) li, mā do pjök li, e kjrara Jesúsdē, ga kjok dogo ūya jem drēng ga tjlē Sbō kong ga «Tjawa kong dli tworop ēre. Tjawa ber wopjlú bop tjok e kjīshko» le. E irgo ga dli li twara ba opping-gaga kong, pjlorgue lok nopga tjeng kēs li kong wlo.

¹⁷ Nopga uunkong iono beno lōng bö tjung, wopjlúe. E irgo ga dli worbo tōna ba opping-gagarē lok shing roshko, beno tjeng shing kjwo sak kjwara kjingsho pjök (12), tjung tjunge.

No pjluo ichara Sbörē shrono shāng li, e Jesús lara Pedrorē

¹⁸ Pjlara ga Jesús sök syōshtë Sbō kong. Ba opping-gaga lōng ba tjok erōe. Eshko ga tjlē ba kong lok ga «¿Kumi ga tja ē lēba?»

¹⁹ «No kjone kjone tjlē ga pja Juan No Waga li woshrokdo le. Kjone kjone obi tjlē ga pja Sbō tjlōkwo laga tek dēnashko so Elías tjwayde shāng le. Kjone kjone obi tjlē ga pja Sbō tjlōkwo lagaga tek dēnashko so kjlara li woshrokdo le» le lok ba kong eni.

²⁰ Kuya ga tjlē ba kong ga «E ga pjāye, ¿tja ē lēmi?» le.

Kuya Pedrorē ga tjlē ba kong ga «No pjluo ichara Sbörē shrono shāng li, e pja» le.

²¹ Kuya ga tjlē ba kong lok ga «Tja ē lēmi ē kong llēme» le.

Jesús lano ba wolon dbaryo kjīshko

²² Eshko ga tjlē ba kong obi ga «Äär dbar kjwara ga no to ter kjok dogo dwayo ēre shdungoba ara guing. Judío tjlapgaga kjok llgwega wleniyo, syōshtaga kägäyoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdē li go, tja wlokjre lok llēme. Ga tja zrökoba, gueniyo äär dbargwo mya ga tja woshre Sbörē iröng obi» le.

²³ E irgo ga tjlē uunkong kong ga «Ëye jēk woydē bor tjok jlökoyo ga ber shäng bor woyotjlik ïyado, wotjlik llēbo shäryē kjok ēre kjing goshko ame bakoe. Bor kjīshko ga llēye shäryēba ba kong llē pogoshko li, e zrökoba pjang kjlös go ëmdē ga e ba kong ga llēye llēme.

²⁴ Ëye wotjlik opdē om go, zrökoba bor kjīshko llēm wlo le ga äär kjok dogo llēme. Gueniyo ëye jēk bor tjok jlökoyo, e zröraba bor kjīshko ëmdē ga era ber sök sē ïyado kjok dogo.

²⁵ Ëye, llēbo tjeng kjok ēre kjing go kēs li kjrara tjeng ba wloy ëmdē ga e llēno llēme. Wolono ga öötong kjok dogo llēm ga to jeno ba llēbo li tjok.

²⁶ »Ilono ga no to ter kjok dogo dwayo ēre tjwe bor dbo kälā goshko, Data Sbö dbo kälā go, bor parkagaga kjok dogo so tjok. Eerishko ga ëye,

tja lökyokjre oba boksho ga eshko ga lökyokjrēr eni bakoe.

²⁷ Lēr bomi kong jlökoyo ga pjāy kjone kjone löng ëreshko wolontē llēm obishko ga Sbö ber no pjluoyo sorē li ïmi wēlē» le.

Jesús kjlopswono beno kälā lletlet

²⁸ Dbargwo kjwong (8) irgo ga Pedro, Santiago, Juan, e söra Jesúsdē jem ba tjok dboshko, ga öötong löng dlup jong kjwara kjókshko li go, syōshtë Sbö kong wlo.

²⁹ Eshko ga Jesús syōshtë Sbö kong wopro ga ba bokkwo kjlopswono, shwong beno pjluublún, kälā lletlete.

³⁰⁻³¹ Eshko ga Moisés, Elías, e weno löng lan ba tjok, kälā tē shjiye. Ga wop tjok ga Jesús zrökoba Jerusalén kjokyo sorē li lanyotke lok ëng tjok.

³² Ba oppinggaga tjeng eshko li löng poywō erä. Gueniyo polläk ga ïna lok ga Jesús kälā shjiye. Domerga löng do pjök ba tjok li ïna lok bakoe.

³³ Domerga li brik lok kjwlēshko ga Pedro tjlē Jesús kong ga «Tjlapga, tjawa löng na ga pjlué. Tjawa ukwang shäryē kjwo mya, bop kong kjwara, Moisés kong kjwara, Elías kong kjwara bakoe» le. Lara eni, gueniyo llē layde shäng li miyde shäng llēme.

³⁴ Shäng tjlē wopro ga pjäng sho lono ter kjrina ba kjing go, ga ba oppinggaga li beno kjok bangkjre ara.

³⁵ Ga pjäng sho li roshko dwayo ga ybö kura lok ga tjlë ga «Bor wa li ëre. E kjroror. Ba tjlökwo kuzĩa» le.

³⁶ Kura lok pjir ga ÿya lok ga Jesús beno shäng kjlaraso. Dbar eshko ga beno löng kjing, llëye ïna lok li lara ë kong llëme.

Dwlas goshko Ä sëya pop-tara Jesúsde kjlara

³⁷ Wëshko ga ter shrono dlup li dwayoshko ga nopga shrono löng träk llëm, Jesús ik.

³⁸ Eshko ga domer shäng kjlara nopga tjeng li tjrëko. Tjlë Jesús kong dbo go ga «Tjlapga no pingga, rokër bop kong ga bor wa domer ëre ïs sira. Tja wa oblë drete.

³⁹ Olö ga shaya Ä sëyarë, ie öö le, dbukza rish buk töshko, jek kjlo dete, ga kjamo ber bung erä. Shärye owa eni wop sit wop sit.

⁴⁰ Tja tjlëno bop oppinggaga beno tjeng ëreshko wle kong ga «Bor wa ëre, goshko Ä sëya kjlara. Rokër bomi kong ga ichozĩ to bor kong sira» loror, gueniyo to ichara lok llëme» le.

⁴¹ Kuya ga tjlë löng li kong ga «Pjäy wotjlik owa. Pjäy mär Sbö go llëme. ¿Tja ber shäng bomi tjok kjër äär jong llono, pjäy mär ber löng ba go wlo? Tja sjeno shäng bomi tjok tjän» le. Eshko ga tjlë domer li kong ga «Bop wa tek sös bor kong» le.

⁴² Eni ga dwlas li söya lok jek shäng äätë ba zlong bäng ga dwlas li dbura sëya lirë rish buk töy, jek kjlo dete

erä. Eshko ga sëya li wlona Jesúsde, ga dwlas li pop-tara, ga twara iröng ba data kong.

⁴³ ÿya nopga tjeng eshko lirë ga beno löng yëy le erä, Sbö dbo ara kjishko.

Jesús lano ba wolon dbaryo kjishko pjlara obi

Llëye shäryara Jesúsde li woyotjlikoba löng wopro ga tjlë ba oppinggaga kong ga

⁴⁴ «Llëye lër bomi kong li kuzĩ yötso, woyojemi llëme. No to ter kjok dogo dwayo ëre twëba ber tjeng nopga wloshko» le.

⁴⁵ Gueniyo ga llëye le shäng li llë loklo miydara lok llëm, e jnena Sbörë beno, miyde lok llëm wlo kjishko. Ga llë loklo kjakrokara lok ba kong llëm, bangkjre lok ara kjishko.

Ëye tjwlö ara anmoyö

⁴⁶ E irgo ga ba oppinggaga kjlara tjlë ga «Tja ber tjwlö ara pjäy uunkong kjinmo» le kjlara obi kong. Kuya ga tjlë ga «llëme. Ber tjwlö ara li tja» le. Ga llamoga omle jong eni bakoe.

⁴⁷ Llëye le löng li miydara Jesúsde drete. Eni ga kjwozirwa kjrara kjlara, ga iara shäng ba zlong bäng,

⁴⁸ ga tjlë ba oppinggaga kong ga «Ëye, kjwozirwa ëre wlokjrrara bor kjishko ga tja wlokjrrara wleni. Ga ëye, tja wlokjrrara ga bor ichaga wlokjrrara wleni bakoe. Bomii tjrëko ga ëye shäng kjlara wotöy anmoyö ga tjwlö ara anmoyö li e» le.

«Ëye shäng bi wloyo llëm ga shäng bi shwo lëkong» lara Jesúsdë

⁴⁹ E irgo ga Juan tjlä ba kong ga «Tjlapga no pingga, domer inorwa shäng kjlara, Ä säyaga tjeng oba goshko li iche to shäng bop ko go. Gueniyo ga e bop oppingga bi tjok llëm kjishko ga tjawa tjläno ba kong ga “Ä säyaga ichëp Jesús ko go ame” lororwa eni» le.

⁵⁰ Kuya ga tjlä ba kong ga «¡Wëyë! “Shäryëp ame” lëmi ba kong llëme. Ëye shäng bi wloyo llëm ga shäng bi shwo lëkong» le.

Jesús wlojrrara Samaria sopgarë llëme

⁵¹ Eshko ga Jesús jem kjok dogo iröng obi wlo dbaryo li ääto, ga wotjlik ga to jongya Jerusalén kjokyo, lara jong kjwaraso eni. Ga to jek ba nopga tjok.

⁵² Jëk löngshko ga nopga ichara pjök mya ba bäm go ba roy söga wleniyo. Eni ga ba roy sögaga li öötong löng bäm go Samaria kjokyo kjrina, pozlong shtoyo wlëk lara.

⁵³ Gueniyo ga miydara Samaria sopgarë ga jongya jong Jerusalén kjokyo. E kjishko ga wlojrrara lok llëme.

⁵⁴ Roy kuya ba oppinggaga Santiago, Juan lirë ga tjlä lok Jesús kong ga «Tjlapga, ¿woydëp ga tjawa iök long ter kjok dogo dwayo, epga pjir wlöre?» le.

⁵⁵ Kuya ga bojono ba shwo lëkong ga wlongga tjä tjä erä.

⁵⁶ Eshko ga jek'lok kjok shto oblë.

Shji jëk Jesús tjok ga soyo tjok

⁵⁷ Eni ga jek löng irbo wopro ga no shäng kjlara eshko tjlä Jesús kong ga «Tjlapga, woydër ga pja jek kjone ga tja jek bop tjok eshko» le.

⁵⁸ Kuya ga tjlä ba kong ga «Shjiti kjloshko so, e pë klung bäng. Sënwa, e pë ba usho roy. Gueniyo no to ter kjok dogo dwayo ërera wosh-tozlong shtoyo drete» le.

⁵⁹ E irgo ga tjlä oblë kong ga «Pja tek bor tjok, pja pin wlo» le.

Gueniyo kuya ga tjlä ba kong ga «Tjlapga, tja ichos jek bor data ushko sira. Bor data wolono, jnenor sakshko pjir ga tja tekdo iröng bop tjok» le.

⁶⁰ Kuya ga tjlä ba kong ga «Shinmoga ber tjeng ëng jnek wëyë. Pja nom Sbö ber no pjluvo sorë li roy lë oba kong dey» le.

⁶¹ E irgo ga no shäng kjlara obi tjlä Jesús kong ga «Tjlapga, tja jek bop tjok lër. Gueniyo tja koshëp sira, “Tja toe” lër bor pjeyoga kong guing» le.

⁶² Kuya ga tjlä ba kong ga «Ëye ba pak soyono, ga wotjlik llëbo beno iröng li kjishko ga e llëno llëm Sbö ber no pjluvo lishko» le.

10

Nopga ichara Jesúsdë jek doglo sak kjäk kjingsho pjök (72)

¹ E irgo ga nopga jek lōng ba tjok li kjrara Jesúsdē doglo sak kjäk kjingsho pjök (72). To kjok shto oblē oblē le lishko ga epga ichara jek lōng pjök pjök ba bām go.

² Eshko ga tjlē ba kong ga «Dwla bo kjrēy wlo ga ara, gueniyo parkagaga kjlōbö döe. Eni ga rokozi dwla sogo li kong ga parkagaga wlēya obi, dwla bo ara li kjre wlo.

³ Eni ga pjāy nomo. Pjāy to lōng sjēke. Pjāy ichēr jek lōng öng wlēp ushko so llgwoklē jēk lōng shjiti kjloshko so lōngshko wleni.

⁴ Pjāy brikshko ga pjāy dbur sök llēm, kjla sök llēm, drepkwota sök llēm bakoe. Pjāy jēkko eröe. No wlēmi irbo ga “Miga” lēmi ba kong llēm, pjāy jek bek eröe.

⁵ Pjāy äär ber lōng kjone ga pjāy opzrēk jek u jong kjwara eshko li roshko, ga pjāy tjlēš nopga tjeng eshko li kong ga “Miga. Rokēr Sbō kong ga pjāy lōng u ēreshko uunkong ie ber lōng wlēpe” lozi ba kong eni.

⁶ Eshko ga pjāy wlokjre lok wopjlu wleni ga epga ie Sbörē ber lōng wlēp jlōkoyo. Gueniyo pjāy wlokjre eni llēm ga epga kjimte Sborē llēme.

⁷ Pjāy öötong lōng kjone pogo ga pjāy to lōng u kjwara kjwara llēm, pjāy ber lōng u kjwaraso dey. Eye parkē ga e potjwlēkko ba pak li āska. E kjishko ga pjāy sēya llē ga uozi, bomi potjwlēkklo li e.

⁸ »Pjāy öötong lōng kjone pogo ga pjāy wlokjre nopga

eshko sorē wleni ga pjāy sēya llē ga uozi,

⁹ swlopga lōng eshko li pop-tozi, ga pjāy tjlē nopga lōng li kong ga “Sbō ber no pjluoyo wlo li, e dbaryo döröe” lēmi ba kong eni.

¹⁰ »Gueniyo ga pjāy öötong lōng kjok kjrina ga pjāy wlokjre nopga eshko sorē llēm ga pjāy to lōng jēk irbo pjlara pjlara tjwe lok li go, ga pjāy tjlē kjok eshko sopga li kong ga

¹¹ “Bomi kjokshko pjlungyo pjono borwa dre go li lōnwa ber tjeng jūshko, pjāy shdungko loklo. Gueniyo miydozi pjlu ga Sbō ber no pjluoyo wlo li, e dbaryo döröe” lēmi ba kong eni.

¹² Lēr bomi kong ga no llgwezlong dbaryoshko ga kjok eshko sopga shdüya Sbörē ara, Sodoma sopga kjinmo» le.

Kjok shto oblē oblē, ba tjlōkwo kjrēba woydē llēm kjishko ga kjok eshko sopga wlona Jesúsdē

¹³ E irgo ga tjlēno nopga kjok shto oblē oblē li kjishko. Tjlē ga «¡Corazín sopga, Bet-saida sopga, pjāy song jlō, pjāy shdungko! Llēbo iydēba llēm wleniyo shāryoror bomi kong li ina Tiro sopga, Sidón sopgarē tek dēnashko kjwe ga llēbo owa shārye lōng li, e owa jlōe lara, ga rayara, ga shwong pjuna shtēgro sē ä wleniyo, pjlung sho iara ba dlu kjing go, ba woowa li iya Sbörē wlo tjan.

14 Eni ga no llgwezlong dbaryoshko ga pjây shdüya Sbörë ara, Tiro sopga, Sidón sopga, e kjinmo.

15 »Capernaúm sopga, ¿pjây wotjlik ga pjây söya Sbörë jem äär kjok dogo lëmiro? Eni llëme. Pjây iche jer äär iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko» le.

16 Eshko ga tjlä ba oppinggaga kong ga «Pjây tjläkwo kjruga ërë ga e bor tjläkwo kjruga wleni. Ëye, pjây wlokrara llëm ga tja wlokrara llëm wleni. Ga ëye, tja wlokrara llëm ga bor ichaga wlokrara llëm wleni bakoe» le.

Nopga doglo sak kjäk kjingsho pjök (72) li shrono iröng obi

17 Eni ga nopga doglo sak kjäk kjingsho pjök (72) li toe. Tjläkwo lara lok kjok shto oblë oblë pjir ga tek shrono löng wopjlu iröng obi. Eshko ga tjlä lok Jesús kong ga «Tjläpaga, Ä sëyaga ëmdë ga tjawa bangkjre. Epga ichororwa bop ko goshko ga tjawa kolara» le lok eni.

18 Kuya ga tjlä ba kong ga «Eni jlöe. Īnor ga Ä zana Sbörë, ga e lono ter kjok dogo dwayo llgwllëng wleni.

19 Ga pjây kong dbo tworor kësbang, bi moskwo kësbang li zami wlo, ga llëye wen owa bomi kong llëme. Dgur shglëmi, dyë shglëmi ëmdë ga llëye wen owa bomi kong llëme.

20 ¿Gueniyo pjây löng wopjlu, pjây kole Ä sëyagarë kjishko

egaro? Pjây kole eni li tjwlä ara llëme. Pjây ko tak lok kjibokwo go kjok dogo lira tjwlä ara. Woyde ga pjây ber löng wopjlu e kjishko shara» le.

21 Jekdo eshko ga go Sbö Sëya jlökoyo kjishko ga Jesús beno shäng wopjlu ara, tjlä Sbö kong ga «Data, pja kjok dogo sopga, kjok ëre sopga, e Tjläpaga. Llëye jnenop kjok miydagaga löng kong li pinop oba song, wotöy wleniyo kong. E kjishko ga pja poshrër ara. Shäryorop eni, woydorop eni kjishko» le.

22 Eshko ga tjlä nopga kong ga «Llëbo uunkong iara Data Sbörë beno tjeng bor wloshko. Sbö Wa ëre sorë, e miydaga ërë llëm, e miydaga bor Datarë eröe. Data Sbö, e sorë miydaga ërë llëm, e miydaga tjarë eröe. Gueniyo e sorë pin woydë ë kong ga pin» le.

23 E irgo ga ba oppinggaga ïya ga tjlä ba kong tjoksa ga «Llëye shäryër li ĩmi löng bomi bokkwo go. Ëye omïno ga era ber wopjlu.

24 Lër bomi kong ga llëbo ĩmi, kumi löng ëre tjwlä ara. Dënashko ga Sbö tjläkwo lagaga, pjlapaga, e omik woydë, omkuk woydë, gueniyo omïno llëm, omkuno llëm bakoe» le.

Samaria so kjlara pjlu wleniyo

25 Domer shäng kjlara, kjok llgwekklo tara Moisésdë li miydaga pjlu wleniyo. Pjlara ga kojono shäng Jesús zlong bäng, tjliya wlo. Tjlä ba kong

ga «Tjlapga no pingga, ¿llye sharyer, tja ber sök së iyado Sbö tjok wlo?»

26 «¿Llye tara Moisésde pjang kjok llgwekklo kjibokwoyo li go? ¿Bop kong ga e pjollgwep ber sorë?»

27 «“Llëbo woydëpshko, llëbo woyotjlipshko, llëbo sharyepshko, pja sök së obishko ga Tjlapga, bop Sbö li woydos jlökoyo iyado”,* ga “Pja opwoydë sorë ga bop kjlara, e woydos eni bakoe.”† Kjok llgwekklo tak pjang li e» le.

28 Kuya ga tjlä ba kong ga «Tja dboryorop beke. Sharyorop eni ga pja beno sök së iyado Sbö tjok» le.

29 Eshko ga domer li opwlikë woydë. Eni ga tjlä ba kong ga «¿Bor kjlara le li ë?»

30 «Domer opshino kjlara Jerusalén kjokyo dwayo, jongya jer shäng Jericó kjokyo wlo lara. Jek jek shängshko ga wlëna nopga lürkë ä wleniyorë irbo. Llëbo söya tjeng ba tjok li döra lok ba shjiryö dret, ba shwong pjang ba do go li tjok, shpora lok träk llëm, ga iara beno buk eshko ba llëmdo.

31 E bër ga syöshtaga Sbö kong ba nopga kjishko wleniyo tek shäng kjlara irbo li go. Buk li ina, gueniyo kjimtara llëm, koskara jek irbo sor go, jek bek erä.

32 E irgo ga Leví tjëyo tek shäng kjlara irbo li go bakoe. Omïno, ga kjimtara llëm,

koskara jek irbo sor go, jek bek erä bakoe.

33 E irgo ga tek shäng irbo li go kjlara obi, Samaria so shara. Buk li ina, ga songe le.

34 Eni ga jek öötong shäng ba zlong bäng. Shporaba jyäglö lok li dwlomnena kjoyo go, kjillgwo bo dyo dbo ara go, ga pjirira shwomzrëng go. E irgo ga poyona, iara ba öng kjing go, söra jek no pozlong uyoshko, ga dara buk eshko.

35 Wëshko ga pozlong uyo sogo li potjwlëna dbur sho pjublün kjwo pjök go, ga tjlä ba kong ga “Shporaba kayo buk kjwe dos bor kong jushko sira. Dbur zanop ëre kjinmo wleni ga tja tjwe iröng obishko ga pja potjwlën eshko” le.

36 »¿Eni ga bop kong ga nopga doglo mya li kjone dey ga beno shporaba kayo li kjlarayo?»

37 «Songe laga ba kong li e» le kjok llgwekklo miydaga lirë.

Kuya ga tjlä ba kong ga «Eni ga pja nom omsharyë e kjoyo bakoe» le.

Jesús öötong sök Marta, María, e ushko

38-39 Kjok kjrinishko ga walë shäng kjlara ko Marta, lëng ko María. Jesús jek shäng irbo ba oppinggaga tjok, ga öötong shäng eshko ga wlokjirara Martarë ba ushko. Eshko ga María wloktong sök ba dre zlong, tjlökwo le sök li kuya wlo.

* 10:27 Deuteronomio 6.5. † 10:27 Levítico 19.18.

40 Martara shäng wotjlik ara, llëbo shärye wlo li ara kjishko. E kjishko ga jek shäng Jesús zlong bäng ga tjlä ba kong ga «Tjlapga, bor lëng kjwe ichos jek bor kjimtë. Tja iara beno shäng parkë ara tjoksa. ¿E ïgöp llëmdo?»

41 «Marta, pja woydë ara, llëbo woyotjlip shäng ara kjishko.

42 Gueniyo llëbo tjwlö ara li kjrinaso, ga tjwlö ara li kjayde Mariarë, ga döga ërë ba shjiryo llëme» le ba kong.

11

Shji syöshtë Sbö kong sorë

1 Pjlara ga Jesús sök syöshtë Sbö kong. Syöshtono pjir ga ba oppingga kjlara tjlä ba kong ga «Tjlapga, tjawa pïs syöshtë, Juan ba oppinggaga pino dik» le.

2 Kuya ga tjlä ba kong ga «Pjäy syöshtë Sbö kongshko ga lëmi eni:

»«Data, bop ko, e ber kësbang, dboye.

Pja tjwe ber sök borwa pjlujo wlo.

3 Dbar kjwobi go ga dli woydërwa li twos borwa kong.

4 Llëbo shäryara oblërë borwa kong owa li iërwa ber tjwlö llëme.

E kjishko ga owa pjang borwa go li löös ber dret eni bakoe.

Tjawa iëp ber löng borwa tjlizlong lishko llëme.»

5-6 E irgo ga tjlä ba kong lok ga «Kjok rong bek ga pjäy kjlara shwoy, no tjwe shäng

kjlara pjola dwayo, ga pja dli ba kong drete. ¿Eni wleni ga pja to dli rokë bop pjeyo sök soshko kong llëmdo? Pja äär ba shwoy ga pja tjlä ba kong ga «Bor kjlara shrono shäng bor shwoy, ga tja dli ba kong drete. E kjishko ga tja sëm pjlung shosho suk pjir kjwo myare» lëp ba kong eni.

7 »Pja kuya ga tjlä bop kong ga «Llëme. Tja barwëp llëme. U bäng jong tuke. Bor wapga tjeng bor tjok pëe. Tja kojong, llëye twër bop kong wlo llëme» le.

8 »Gueniyo lër bop kong ga rokëp jek rokëp jek wleni ga kojong, llëye woydëp li twe bop kong pjire. Eshko ga kojono bop kjimtë, pjäy ëng tjok pjlu kjishko llëme. Kojono, e barworop ara kjishko.

9 »Eni ga lër bomi kong ga llëbo rokozï Sbö kong, ga twe bomi kong. Llëbo wlëzï, ga wlëmi. «U bäng bäng dözï bor kong» lozï ba kong, ga där bomi kong.

10 Ëye llëbo rokë ga e kjre. Ëye llëbo wlëk ga e wlëya. Ëye «U bäng bäng dözï bor kong» lë ga e där ba kong.

11 »¿Data kjone dey ga kong mã roke ba warëshko ga kong dgur twaydero?

12 ¿Ga kong kjörkö wa ak lë rokeskko ga kong dyë twaydero?

13 Eni ga pjäy nopga owa ëmdë ga pjäy wotjlik llëbo pjlu twë bomi wapga kong. Eni wleni ga bomi Data sök kjok dogo li kong llëbo rokëmishko ga pjäy kong ba Sëya twe» le.

*Jesús, Beelzebú**

¹⁴ Pjlara ga domer shäng kjlara tjlä llëm, goshko Ä säya kjlara kjishko, ga säya li ichara Jesúsdë toe. E irgo ga domer li beno shäng tjlä. İya löng lirë ga beno löng yëy le erä.

¹⁵ Gueniyo kjong kjong tjlä ëng kong ga «Ä säyaga iche to, dbo twara Ä säya kägäyo ko Beelzebürë ba kong li go» le lok eni.

¹⁶ Kjong kjong löng obi omtjlik woydë, ga tjlä ba kong ga «İläbo İydëba llëm wleniyo shäryos borwa kong kjrina, pja ichaga Sbörë jlöre miydërwa e go wlo» le.

¹⁷ Wotjlik löng llë li miydara Jesúsdë pjir, ga tjlä ba kong ga «Pjlu llë, ba nopga ëngkjwë kar kar wleni ga e oppjik lok om go. Nopga tjeng u kjwaraso, e ëngkjwë kar kar wleni ga e oppjik lok om go bakoe.

¹⁸ ¿Eni ga Ä, e ëngkjwë ba säyaga tjok wleni ga e pjir maling llëmdo? Lër bomi kong eni, tja Ä säyaga iche to, dbo twara Beelzebürë bor kong li go lëmi kjishko.

¹⁹ ¿Eni kjwe ga bomi oppinggaga kong dbo twaga ërë, Ä säyaga iche wlo? E kjishko ga pjây diktong löng jlõe laga epgarë om go.

²⁰ Ä säyaga ichër to, Sbö dbo ara go. Miydëmi e go ga Sbö ber no pjluyo wlo li, e dbaryo shrono tjän.

²¹⁻²² »Domer shäng kjlara dbo ara, wloshko opwlikoklo

tjok. Shäng ba u dëshko ga llëbo tjeng u roshko li lüyotkëba ba shjiryö ga ä, wokjang ba opwlikoklo tjeng li kjishko. Gueniyo ga tjwe kjlara obi, dbo ara ba kjinmo wleni ga shäng li zäya, ba opwlikoklo li döya ba shjiryö, llëbo tjeng ba u roshko li söya jek ba tjok, ba opwlikoklo tjok bako, ga shdöya oblë kong drete.†

²³ »Ëye shäng bor shwo lëkong llëm ga e shäng bor wloyo. Ëye no töng bor kong llëm ga e shäng ba shdöga.

²⁴ »Ä säya pjang no goshko li toshko ga to shäng shto wlëk kjok dogro no llëmshko, woshtë wlo, gueniyo wlëya llëme. Eshko ga wotjlik ga «Tja to bor ushko iröng obi» le.

²⁵ Äär iröng ba ushko ga wlëya shäng pjlokjak pjir, poshäryak pjir wleni.

²⁶ Eni ga säya oblë töya ba tjok doglo kjäk (7), owa ba kjinmo, ga uunkong li pjë jek äär ber tjeng no li go. Eni ga no li beno shäng owa an-moyö, shäng bäm go sorë li kjinmo» le.

²⁷ Tjlä shäng wopro ga walë shäng oba tjeng li tjrëko kjlara, tjläno dbo go. Tjlä ga «Bop mekë, pja wena, pja kuna. Miydër ga shäng wopjlú bop kjishko» le.

²⁸ Kuya ga tjlä ga «Ëng. Gueniyo ga ëye Sbö tjläkwo

* 11:13 Ä, e kowëba **Beelzebú** bakoe. † 11:21-22 **Domer dbo ara** le li, e Ä loklo. **Ba llëbo döga** le li, e **Jesús** loklo. Lara eni li, e Ä säyaga iche wlo ga woydara ga Ä zana guing loklo.

kuno, ga kole ga era ber shäng wopjlu anmoyõ» le.

Jonás jyãglo

²⁹ Eshko ga nopga töno ara, tjwe jong obi Jesús shäng lishko. Ga Jesús tjlẽ ba kong ga «Eerishko dbaryo sopga, pjây owa. Woydëmi ga llëbo jyãglo shäryër bomi kong, gueniyo shäryër llëm, Sbõ tjlõkwo laga Jonás, e jyãglo shäryotë bomi kong eröe.

³⁰ Dënashko ga Jonás, e beno llëbo jyãglo Nínive sopga kong. Ga no to ter kjok dogo dwayo ëre ber llëbo jyãglo nopga löng eerishko li kong eni wleni bakoe.

³¹ Sabá so pjluoyo walë tek pjola dwayo, Pjlu Salomón kjok miydë li kuya wlo. Ga ëreshko no shäng kjlara tjwlõ ara, Salomón kjinmo. E kjishko ga eerishko dbaryo sopga, pjây llgweya Sbörëshko ga walë li kojong, ga tjlẽ ga «Kjwepga shdungko» le.

³² Nínive sopga, e Jonás tjlõkwo kunoshko ga llëbo owa shärye löng li, e owa jlõe lara, ga rayarae. Ga ëreshko no shäng kjlara tjwlõ ara, Jonás kjinmo. E kjishko ga eerishko dbaryo sopga, pjây llgweya Sbörëshko ga Nínive sopga kojong lok, ga tjlẽ ga «Kjwepga shdungko» le.

Iök shjiy bi doyo kong

³³ »Iök shjiy borkey, jney wlo llëm, iëy sbi dorko wlo llëm bakoe. Iëy jong jkókshko dey, nopga opzrëk

jek eshkoshko ga kãlã të shjiy wëlë wlo.

³⁴ Iök shjiy ïgõmi wëlë bomi bokkwo go. Bomi bokkwo pjlu wleni ga bomi doyo uunkong iök shjiy tjok wleni. Gueniyo bomi bokkwo owa ga bomi doyo uunkong kjok ro sï wleni.

³⁵ Eni ga pjây sjëke. ¿Tjlõkwo kjroromi li, e jlõre? Bomi iök shjiy li e. E kjishko ga tjlõkwo kjroromi li jyõ wleni ga pjây löng kjok ro sï roy wleni.

³⁶ Gueniyo bomi doyo uunkong iök shjiy tjok, kjok ro yët eshko llëm ga kjok ïgõmi wëlë, pjây jëk löng iök shjiy tjok wleni» le.

No pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, fariseoga, e wlona Jesúsde

³⁷ Tjlëno eni pjir ga e mana fariseo shäng kjlara lirë ië ba tjok ba ushko. Eni ga opzrëno jek ba tjok ba u roshko, ga sirkeno sök, ië wlo.

³⁸ Iya fariseo lirë ga Jesús orkwo shkwono judioga ï dik llëm ga beno shäng wotjlik ara.

³⁹ Eshko ga Jesús tjlẽ ba kong ga «Pjây fariseoga llëbo shäryë ara, pjây pjluë lëba wlo, gueniyo pjây wotjlik dbur töng bomi kong erö, pjây wotjlik llëbo owa shäryë. Pjây so di ioklo, dli uoklo kjoyoe. E kwoshkwak ba poglo go, gueniyo roshko wliwlie.

⁴⁰ ¡Pjây wotjlik llëme! Shji shäryara Sbörë pjir, bi doyo dö llëm, bi sëya bakoe. ¿E miydëmi llëmdo?

⁴¹ Gueniyo pjây wotjlîs llëbo pjlú shäryë oba song wleniyo kong. Eni ga pjây ber löng pjlo bek Sbö bokso jlökoyo.

⁴² »iFariseoga, pjây song jlö, pjây shdungko! Llëbo wlënomi li shtëmi äär ba sakyo (10) go, ba sakyo (10) go, shimi kjrina kjrina, ga twëmi Sbö kong. Bomi dli mokyo oblë oblë tjok ëmdë ga shäryëmi jlökoyo eni bakoe. Gueniyo ga pjây jëk löng pjlo bek oblë tjok llëm, Sbö woydëmi llëm bakoe. Pjlú wlo ga pjây jëk pjlo bek nopga uunkong tjok, ga Sbö woydëmi pjlú bakoe. Gueniyo woyde ga llëbo wlënomi li twëmi Sbö kong, shäryëmi löng wleni bakoe.

⁴³ »iFariseoga, pjây song jlö, pjây shdungko! Judíoga syö uyo roshko ga woydëmi ga pjây löng sökklo pjlú goshko erä. Woydëmi ga miga llë lëba bomi kong yötso llëbo soynezlóng shtoyo bakoe.

⁴⁴ iPjây song jlö, pjây shdungko! Pjây so shinmo doyo iak buk jyäglo llëm kjoyoe. Nopga jëk ba kopshko ga llëye miyde lok llëme»†le.

⁴⁵ Domer shäng kjlara eshko, kjok llgwekklo tara Moisésdë li miydaga pjlú wleniyo. Eshko ga tjlä Jesús kong ga «Tjlapga no pingga, llëye lëp shäng li, e borwa barwoklo»le.

⁴⁶ Kuya ga tjlä ba kong ga «iKjok llgwekklo tara Moisésdë li miydagaga pjlú wleniyo, pjây song jlö, pjây

shdungko! Oba pimi löngshko ga tjlökwö lëmi ara li shäryëba uunkong ga äe. E so llëbo kwing ä twëmi oblë kong söya wlo kjoyoe. Shäryëmi eni, gueniyo pjây om go omkjimtë ba sök llëm, bomi sakkwo go ëmdë llëm bakoe.

⁴⁷ iPjây song jlö, pjây shdungko! Dënashko ga Sbö tjlökwö lagaga, e zröra bomi tjlapgagarë ara, ga jnena lok. E ga pjây eerishko ga löng ba sak li poshäryë ber wolësowa wlo.

⁴⁸ E goshko ga pimi löng oba uunkong kong ga pjây wotjlik ga zröra lok li, e pjlúe lëmi. Zröra, jnena epgarë lok, ga pjâyda beno löng ba sak shäryaga.

⁴⁹ »E kjîshko ga Sbö tjläno ba kjok miydë li go. Tjläno ga “Epga kong bor tjlökwö lagaga ichër oblë oblë. Kjong kjong zröya lok, kjong kjong shdüya lok, bokrotke lok ara”lara.

⁵⁰ E kjîshko ga eerishko dbaryo sopga, pjây shdüya Sbörë, ba tjlökwö lagaga zröra lok tek dämärshko dwayo li kjîshko,

⁵¹ soyara lok Abel go, äär jong Zacarías go. Zacarías, e zröra lok Sbö u jong li, öng sho sukklo jong li, e tjreko. Lër bomi kong ga pjây shdüya Sbörë, llëbo shäryara lok ba tjlökwö lagaga löng kës kong li kjîshko.

⁵² »iKjok llgwekklo tara Moisésdë li miydagaga pjlú wleniyo, pjây song jlö, pjây shdungko! Pjây opping kjok

† 11:44 Fariseoga ikoba ga nopga pjlú wleniyo, gueniyo jlökoyo ga epga owa.

llgwekklo li go ara kjĩshko ga shji Sbõ miydë sorë miydëmi lõng pjlú, gueniyo lëmi ë kong llëme. Nopga oblë somi, Sbõ miydë lok llëm wlo, ga pjãy om go ëmdë ga Sbõ miydë lõng llëm bakoe» le.

⁵³ E irgo ga Jesús to eshko dwayo. E dbaryo jek lëkong ga no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, fariseoga, e iirkono lok ara ba kong, ga llëbo kjakroke lok ara,

⁵⁴ tjlíya lok wlo, rote lok llëbo lara li go wlo le.

12

Bangkjrëy li, e Sbõ eröe

¹ E wopro ga oba tjwe jong tjwe jong träk llëm, sho llik llik lë. Eshko ga Jesús tjlë ba oppinggaga kong ga «!Pjãy sjëk fariseoga tjok, ba pjlung shosho uukklo wle tjok! ¡Epga Sbõ tjlõkwo söga jlõkoyo le, gueniyo wotjlik owa ba pjlúshko!

² Llëbo shäryak lütshko kës li wen wëllëshko. Llëbo jnek kës li wlëkoba pjire.

³ Eni ga tjlõkwo loromi shkëshko li, e kukoba kjok shjiyshko. Tjlõkwo loromi lütshko li, e kukoba kjone pogoshko.

⁴ »Pjeyoga. Lër bomi kong ga nopga bangkjrëmi llëme. Bomi doyo zröya lok ga pjlú, gueniyo llëye shärye lok bomi kong obi ga äe.

⁵ Bangkjrako li ë lër bomi kong. Sbõ, e bangkjromirë dey. Pjãy zröya ga pjlúe. E irgo ga pjãy iche äär ber

lõng iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko ga pjlú bakoe. Era bangkjrözã.

⁶ »¿Sënwa kjwo shkëng (5) soynek dburwa kjwo pjök äska llëmdo? Eni ëmdë ga sënwa li woyojeya Sbörë kjwara llëme.

⁷ Pjãyda tjwlö ara, sënwa ara kjinmo. Bomi käkzong pjlobi shtara Sbörë pjir tjan. E kjĩshko ga llëye bangkjrëmi llëme.

Shji lan oba tjok Jesús kjĩshko

⁸ »Lër bomi kong ga pjãy tjlëno oba kong ga pjãy lõng bor tjok loromi wleni ga no to ter kjok dogo dwayo ëre tjlë bor parkagaga kjok dogo so li kong ga pjãy lõng bor tjok lër eni bakoe.

⁹ Gueniyo pjãy tjlëno oba kong ga pjãy lõng bor tjok llëme loromi wleni ga tja tjlë bor parkagaga li kong ga pjãy lõng bor tjok llëme lër eni bakoe.

¹⁰ »Ëye no to ter kjok dogo dwayo ëre läywë owa ga owa li lõya Sbörë ber dret ga pjlúe. Gueniyo ëye Sbõ Sëya läywë owa ga owa li lõya llëme.

¹¹ »Pjãy shakoba, sökoba judioga syõ uyo roshko, llëm ga tjlapgaga bokshtoshko ga pjãy woydë llëm, «¿Tja opwlikë sorë?» lëmi llëm, «¿Llëye lër?» lëmi llëm bakoe.

¹² Pjãy tjlëshko ga llëye lëmi wlo li, e twaga Sbõ Sëyarë bomi kong eshko» le.

Domer dbur ara kjlara

¹³ Domer shäng kjlara eshko oba tjrëko, tjlë Jesús

kong ga «Tjlapga no pingga, bor data wolono, ga ba llëbo beno tjeng li, e shdöya woydë bor shjiydë bor kong llëme. E kjishko ga los ba kong ga llëbo botoya li twe bor kong» le.

14 Kuya ga tjlä ba kong ga «¿Tja iaga ërë beno shäng bomi llgwega, bomi llëbo lep li shdör wloro?» le.

15 Eshko ga tjlä oba kong ga «¿Pjäy sjëke! Shji wotjlik llëbo töng bayo ara wlo llëme. Shji wopjlu laga bi llëbo tjeng ara lirë llëme» le.

16 E irgo tjläno ba kong llëbo jyäglo go. Tjlä ga «Domer shäng kjlara dbur ara wleniyo. Ba kjok buk li kjing go dwla dgara, ga bo kjrara arae.

17-18 Eni ga wotjlik ga “¿Tja orwë llong? ¿Bor dwla bo kroror ara kjwe jner tjeng kjone? Bor dwla bo jnekklo uyo lok kjwe, e chilawa anmoyö” le. Wotjläno sök däw ga tjlä ga “Llëye shäryër miydër tjän. Bor dwla bo jnekklo uyo kjwe shdör, äska shäryër kësks anmoyö. E roshko bor dwla bo kjwe jner tjeng pjir eshko, bor llëbo oblë oblë tjeng kjwe jner eshko bakoe.

19 Shäryoror eni pjir ga lër bor pjlushko ga ‘Tja llëbo jnek tjeng ara, äär lu pjloglo ara kong wlo. Tja woshtë, tja ië ara, tja ber wopjlu’ lër eni eshko jä” le.

20 »Gueniyo ga Sbö tjlä ba kong ga “Pja kä llëme. Eeri shkëyo ga pja wolon. ¿Eshko ga bop llëbo jnenop tjeng li ber ë kongdo?” le.

21 »Eni ga ëye dbur töng, jneya ber ba kong om go wlo, gueniyo llëbo tjwlö ara Sbö kong li shärye llëm ga era kong, llëbo wen tjwe ba kong eni kjoyo bakoe» le.

Shji woydë llëme

22 E irgo ga Jesús tjlä ba op-pinggaga kong ga «Lër bomi kong ga shji woydë llëme. Shji woydë dli kjïy llëm, shwong kjïy llëm bakoe.

23 Pjäy löng së, e tjwlö ara, bomi dli kjinmo. Bomi doyo, e tjwlö ara, bomi shwong kjinmo.

24 Sënwa so ëp uaga kjoyo li woyotjläza. Dwla dgue llëm, bo kjre llëm, jneya ba jnekklo uyo roy llëm bakoe. Gueniyo sëya Sbörë. ¿Pjäyda tjwlö ara, sënwa kjinmo!

25 ¿Pjäy woydë ara ga llëye shimi e goro? Bomi lu iëmi om go dbar kjwara obi ga äe.

26 ¿Eni ga llëbo chirawayo li shäryëmi ga ä kuzong ga pjäy woydë llëbo oblë kjishko llënorö?

27 »Nana kjloshko so woyotjläza. Parkë llëm, shwong sek llëm bakoe. Eni ëmdë ga löng wolësowa iyado. Lër bomi kong ga Pjlu Salomón llëbo ara anmoyö. Gueniyo doyono wolësowa, öötong nana kjloshko so i dik llëme.

28 Kjlo sho llë doye Sbörë eni, eeri ga lok pjlu, bong ga sukoba gueniyo. ¿Pjäy doye e kjinmo anmoyö llëmdo? ¿Pjäy mär Sbö go jlökoyo llëm ega?

29 »E kjishko ga shji woydë llëme. Shji woydë dli kjïy llëm, di kjïy llëm bakoe.

30 Llëbo tjeng kës ëre kjishko ga nopga Sbö miydë llëm wleniyo woydë arae. Gueniyo bomi Data, llëye woydëmi dö li miyde sök pjir tjän.

31 Sbö ber bomi pjluyo sorë li woyotjlïmi ara, llëbo oblë oblë kjinmo. Shäryëmi löng eni ga llëbo oblë woydëmi kës li ber bomi kong bakoe.

32 »Pjäy bor öng wlëp ushko so wleni. Pjäy ara llëm, gueniyo woyde Sbörë ga pjäy ber löng no ichagaga ba tjok, sök no pjluyo iyado lishko. E kjishko ga llëye bangkjrëmi llëme.

33 Pjäy llëye tjok ga soynezï, ga dburyo twozï oba song wleniyo kong. Llëbo tjwlö ara li iëmi ber tjeng ba bapkwö roy kjok dogo, eshko ga llëbo li pjir llëm, lüyotkëba llëm, ue ba sëyarë llëm bakoe.

34 Bomi llëbo tjwlö ara li töng tjeng kjone ga pjäy wotjlik eshko bakoe.

Shji ber löng bi kägäyo koshë iyado

35-40 »No to ter kjok dogo dwayo ëre tjwe llono miydëmi llëme. E kjishko ga pjäy ber löng bor koshë, poshäryak löng pjir iyado. Woyde ga pjäy ber löng parkagaga löng ba kägäyo koshë wleni. Ba kägäyo li jek kjok shto oblë orkwosmozlong dbaryo shrëk. Woyde ga ba parkagaga löng ba ushko obi li ber löng ba koshë iyado, wloshko iök borkek tjeng shjiy, tjwe iröng obishko ga wlokjre lok jekdo ga pjlú wlo. Tjwe kjok

rong, llëm ga kjok ba shränto ëmdë ga woyde ga löng ba koshë eni. Ga shronoshko ga epga wlëna lok eni ga e ber ba kong lok pjlúe. Lër bomi kong jlökoyo ga eni ga epga ie wlar löng sökklo go, ië wlo, ga dli shiya, söya, twe ba kong lok om go.

»Tja kuzïa. Ëye tjwe lürkë llono miyde u sogo lirë kjwe ga ëye opzrëk jek ba ushko llëbo lüyotkë wlo llëme. Ga no to ter kjok dogo dwayo ëre tjwe dbar llono miydëmi llëm kuzong ga pjäy ber löng bor koshë, poshäryak löng pjir iyado» le.

Parkaga pjlú, parkaga owa

41 Eshko ga Pedro tjlä ba kong ga «Tjlapga, ¿tjläkwo lëp shäng li lëp shäng borwa kong döre, de oba uunkong kong?»

42 «Parkaga ie ba pjlurë ber ba parkagaga oblë daga, sëya äär ba dloyo go kjok orë ga woyde ga parkaga llëye le ba kong li shärye eni wleniyo, kjok miydë ara bakoe. ¿Gueniyo ga kjre sorë?

43 Tjwe iröng obishko ga parkaga wlëya ba pjlurë shäng ba pak shäryë pjlú li, e kongda ber pjlúe.

44 Lër bomi kong jlökoyo ga era ie ba pjlurë ber shäng ba llëbo uunkong kägäyo.

45 Gueniyo ga parkaga li wotjlik owa wleni ga ba pjlurë tjwe maling llëme le wleni ga opyorgö to shäng parkagaga oblë shdung, ga glö ara, nelötkë ara bakoe.

⁴⁶ Eni wleni ga koshe shäng llëm dbaryoshko ga ba pjlú tjwe. Eshko ga parkaga owa li shdüya, iche jek nopga kä llëm wleniyo llamo tjeng lishko.

⁴⁷ »Parkaga llë, llëye woyde ba pjlurë li miyde pjlú, gueniyo shäryara eni llëm, ba tjlokwo kolara llëm ga e shdungko, e shpokko ara bakoe.

⁴⁸ Gueniyo parkaga llë, llëbo owa shäryara, miydara llëm kjishko ga era shdungko bako, gueniyo e shpokko sira döe. Èye kong llëbo twara ara ga kong llëbo roke ara, oblë kjinmo. Èye kong llëbo iara beno tjeng ba wloshko ara ga kong llëbo roke, oblë kjinmo bakoe.

Shji moskwoga ara

⁴⁹ »Tja shrono shäng kjok ère kjing go, iök borkek wlo wleni. ¡Ga woydër ga iök li pjë jong ri ri tjän!

⁵⁰ Tja kong llëbo wen tjwe owa kjluwe. E kjishko ga tja woydë ara, äär jong llëbo li shäryono bor kong pjir guing.

⁵¹ ¿Tja shrono shäng nopga iche ber löng wlëp èng tjok wlo lëmire? Eni llëme. Lër bomi kong ga tja shrono shäng no shdüga, ber löng dboy dboy wlo.

⁵² Eeri jek lëkong ga nopga tjeng u kjwaraso doglo shkëng (5) ga e shdär ber kjrjng pjök, kjrjina doglo mya, kjrjina do pjök, ga ber löng èng moskwo.

⁵³ Dataga, ba wapga domerga, e ber löng èng moskwo; mekëga, ba

wapga walëga, e ber löng èng moskwo; walëga, ba pjlaydoga, e ber löng èng moskwo eni bakoe» le.

Llëbo wen li llë loklo

⁵⁴ Eshko ga Jesús tjlä nopga kong ga «Pjäng sho poyong jem pjang dlo jer shwo lëkong li ìmishko ga miydëmi e go ga shunyo shrë lëmi, ga shrë jlöe.

⁵⁵ Pjluk tjwe kjok dogro no llëm shwo lëkong dwayo li kumishko ga miydëmi e go ga kjok kjlirkë lëmi, ga shäryë eni jlöe.

⁵⁶ ¡Pjäy Sbö tjlokwo söga jlökoyo lëmi, gueniyo pjäy wotjlik owa bomi pjlúshko! Llëbo wen kjok dogo, kjok ère kjing go, e llë loklo miydëmi pjlúe. ¿Eni ga llëbo shärye Sbörë eerishko dbaryo li, e llë loklo miydëmi llëm sorëro?

⁵⁷ »¿Llëye ber pjlú, llëye ber owa, e miydëmi llëmde?

⁵⁸ Pjäy sökoba no llgwegga shwoy lëbashko ga pjäy lan bomi söga li tjok bäm goshko, pjäy ie ber tjeng tjlapga wloshko llëm wlo. Shäryëmi eni llëm ga pjäy twe tjlapga lirë ba parkagaga kong, pjäy shdüya wlo, ga pjäy ie ber löng no shdüzlong uyo roshko.

⁵⁹ Lër bomi kong ga pjäy opshik eshko dwayo llëm, äär jong dburwa kjöme lara bomi kong li potjwlënomi pjir guing» le.

13

Woyde ga llëbo owa shäryëy löng li, e owa jlöe lëy, ga rayëy

¹ Eshko ga nopga löng kjlëbö tjlä Jesús kong ga

«Galilea sopga löng kjlöbö öng zrök, sho suya, pjë dret Sbö kong wlo. E wopro ga nopga ichara bi pjlyuo Pilatorë ba zrök, ga zröra lok eshko» le.

² Kuya ga tjlä ba kong ga «¿Pjäy wotjlik ga Galilea sopga li zröraba, epga owa, nopga oblë ba kjokshko so kjinmo kjishko lë mire?»

³ Lër bomi kong ga eni llëme. Gueniyo llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lozi, ga rayozia. Llëm ga pjäy pjir bakoe.

⁴ ¿E ga pjäy wotjlik ga nopga wolono Siloé kjokyo doglo sak kjwara kjingsho kjwong (18), ak sho jong kjókshko eshko li dgono jer ba kjing goshko li, e owa, Jerusalén sopga llamo li kjinmo lë mire?»

⁵ Lër bomi kong ga eni llëme. Gueniyo llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lozi, ga rayozia. Llëm ga pjäy pjir bakoe» le.

Kjor jong kjlara, botjyë llëme

⁶ E irgo ga tjläno nopga kong llëbo jyäglo go. Tjlä ga «Domer shäng kjlara, kjor jong kjlara, ba kjillgwo bo ara kjokyo li tjreko. Kjor li ko *higuera*. Dbar kjwara ga jek jek shäng e go, bo tjokde İya wlo, gueniyo bo drete.

⁷ Eni ga tjlä ba kjok daga li kong ga “Kuzong. Eeri ga öötong lu pjloglo mya ga kjor kjwe İnshko ga bo wlën kjwara llëme. ¿Kjwe közong! ¿Shto kjrë jong ara llëno?» le ba parkaga li kong.

⁸ »Kuya ga tjlä ba kong ga “Tjlapga, wëyë. Rayos ber jong lu pjlara obi, sor pokër, ga dwlomner,

⁹ botjyëre İy wlo, llëm ga köm eshko jä ga pjluë” le ba pjlu kong» le.

Woshtozlong dbaryo ga walë poptara Jesúsde kjlara

¹⁰ Woshtozlong dbaryo kjwara ga Jesús sök oba ping judioga syö uyo jong kjwara li roshko.

¹¹ Walë sök kjlara eshko, swlo ara lu pjloglo sak kjwara kjingsho kjwong (18) tjän, wloyo Ä säya kjlararë. Walë li beno shäng wozöng.

¹² İya Jesúsde ga rokara tek ba shwoy, ga tjlä ba kong ga «Pja döktong, pja rayara bop swlo wlerë» le,

¹³ ga orkwo iono ba go. Jekdo eshko ga walë li poptono beno shäng kjlo bek ba shtoshko. Ga opyono beno shäng Sbö poshrék.

¹⁴ Gueniyo judioga syö uyo kägäyo li shäng eshko. İya ga iirkono ara, tjlä nopga löng li kong ga «Shji parkozlong dbaryo iak lok kjwo tjer (6). Pjäy poptë woydë ga pjäy tek eshko dbaryo ga pjluë. Gueniyo woshtozlong dbaryo lira llëme» le.

¹⁵⁻¹⁶ Kuya Jesúsde ga tjlä ba kong ga «¿Pjäy Sbö tjlökwö söga jlökoyö lëmi, gueniyo pjäy wotjlik owa bomi pjluéshko! Walë kjwe, e Abraham tjëyo, ga tjeng Ä wloshko eeri ga öötong lu pjloglo sak kjwara kjingsho kjwong (18). ¿Pjäy uunkong bomi öng dök, sömi

di ië woshtozlong dbaryo llëmdo? ¿Eni ga walë kjwe döror Ä wloshko dwayo dbar ëreshko ga owa lëmi sorëro?» le.

¹⁷ Kuya ba wloyoga lirë ga lökkjrono ara. Gueniyo llamoga löng lira beno löng wopjlú, llëbo shäryara kës li kjishko.

Kjor dwlayo chirawa

¹⁸ Eshko ga Jesús tjlë löng li kong ga «¿Sbö ber no pjluyo sorë, e so llë kjoyo? ¿Lër bomi kong sorë ga pjlú?

¹⁹ E so kjor dwlayo chirawa ko *mostaza* dgoroy klung roy kjoyoe. Kuno ga kësbang, kjor wleni. Eshko ga sënwa llë usho ywë ba kowo go» le.

Pjlung shosho uukklo

²⁰ E irgo ga tjlë ga «¿Sbö ber no pjluyo sorë, e so llë kjoyo?

²¹ E so walë pjlung shosho llruno bayo ara ba uukklo tjok, ga ie ber buk uur wlo kjoyoe. Ba uukklo shdöktong pjlung shosho li kjwang jikong» le.

Kjër bäng bam chira

²² Jesús to jek shäng Jerusalén kjokyo wlo le. Eshko ga jëk shäng irbo goshko ga äär kjok kjrina kjrinashko ga slan oba ping.

²³ Pjlara ga no kjlara llëbo kjakrokono ba kong. Tjlë ga «Tjlapga, ¿no kjre Sbörë där wlo li kjlöbö döre?»

²⁴ «Pjäy drön ëë, pjäy opzrëk jek kjër bäng bam chira li go wlo. Lër bomi kong ga nopga ara opzrëk woydë jek e go wlo, gueniyo jek ga äe.

²⁵ U sogo li u bäng bängzano pjir ga pjäy beno löng kjoko li, u bäng li porwëmi kjöw kjöw, ga öö lëmi, pjäy tjlë ga «Tjlapga, u bäng dös borwa kong sira» lëmi eni.

»Kuya ga tjlë bomi kong ga «Pjäy ë, pjäy kjone so, e miydër llëme» le.

²⁶ »Eshko ga pjäy tjlë ba kong ga «Dënashko ga tjawa iono bop tjok, ga oba pinop borwa kjokshko bakoe» lëmi eni.

²⁷ »Kuya ga tjlë bomi kong ga «Pjäy ë, pjäy kjone so, e miydër llëme. Pjäy llëbo owa shäryaga eröe. Pjäy opkjos bor shwoy ëre dwayo» le.

²⁸⁻²⁹ »Eshko ga Abraham, Isaac, Jacob, Sbö tjlökwö lagaga löng kës li, e ber löng Sbö sök no pjluyo iyado lishko. Ga nopga kjok kjwang jikong so sirkek äär ber löng ië ba tjok. Ìmi eni ga pjäy iak beno tjeng kjoko kjishko ga pjäy ber tjeng slar eshko, kowo uë, llëbo bang ara bomi kong kjishko.

³⁰ Eerishko ga kjong kjong tjwLö ara li, e ber löng tjwLö chira eshko. E ga eerishko ga kjong kjong tjwLö chira li, e ber löng tjwLö ara eshko» le.

Jesús slatong Jerusalén soppa kjishko

³¹ Eshko ga fariseoga shrono löng kjlöbö, ga tjlë ba kong ga «Pjlu Herodes, pja zröya woydë. E kjishko ga pja nom jüy dwayo» le.

³² Kuya ga tjlë ba kong ga «Domer lëmi löng li, e oba jyäpgwaga erä. Pjäy nom ba

shwoy, ga pjây tjlë ba kong ga “Eeri, bong ga tja shäng Ä sëyaga tjeng oba goshko li ichë to, ga tja shäng oba poptë bakoe. Pak shäryër wlo li, e pjir kjönma” lëmi ba kong eni.

³³ Gueniyo ga eeri, bong, kjönma ga tja to jek shäng Jerusalén kjokyo wlo. Tek këgongshko ga Sbö tjlökwo lagaga zröraba shtoyo eshko.

³⁴ »Jerusalén sopga, tja kuziä! Sbö tjlökwo lagaga zrömi. Sbö tjlökwo roy lagaga ichara bomi kong li lömi ak go, zrömi wlo. Woydoror enido ga pjây tön, kjörkö meyo ba wapga töno tjeng ba sjägä dirko wleni, gueniyo woydoromi llëme.

³⁵ Tja kuziä. Bomi u, e raye Sbörë ber jong tjoksa. Lër bomi kong ga tja ëre ïmi ame, äär jong pjây tjlë löng ga »“Kjwe ichara Tjlapgarë tjwe kjok ëreshko.

Kjwe kjimte Sbörë”* lëmi löng guing» le.

14

Woshtozlong dbaryo ga swlo poptara Jesúsde kjlara

¹ Woshtozlong dbaryo kjwara ga Jesús öötong shäng fariseo tjwlö ara wleniyo, e ushko, ië ba tjok wlo. Nopga löng eshko li löng ba dë, llëye shärye li ïya lok yötso wlo.

² Domer sök kjlara eshko swlo ara, poglo dguë do jïkong.

³ ïya Jesúsde ga tjlë fariseoga löng li kong, kjok llgwekklo tara Moisésde li

miydagaga pjlu wleniyo löng li kong ga «¿Woshtozlong dbaryo ga shji swlo poptë ga pjlu?» le.

⁴ Kuya lok ga beno löng kjing erä. Eni ga Jesús orkwo iono swlo li go, ga poptara, tjlë ba kong ga «Pja nom ga pjlu» le. Kuya ga toe.

⁵ Eshko ga Jesús tjlë nopga li kong ga «¿Bomi wa, bomi öng, e lono di bäng roshko woshtozlong dbaryoshko ga shimi jekdo maling llëmdo?» le.

⁶ Kuya lok ga dboryara llëm, beno löng kjing erä.

Shji manabashko ga shji llë shäryë

⁷ E irgo ga ïya Jesúsde ga nopga mak li shrono löngshko ga sökklo wlëya lok pjlu wleniyo, oba tjwlö ara tjeng lishko. Eni ga tjlëno ba kong llëbo jyäglo go. Tjlë ga

⁸ «Ëbo orkwosmok wlenishko ga pja mana ië ba tjokshko ga pja jek sirkek sökklo kjing, oba tjwlö ara tjeng lishko llëme. No tjwlö ara bop kjinmo tjwe shäng eshko wleni ga

⁹ bomi maga li tjwe tjlë bop kong ga “Pja kojözong. Sökklo kjwe twos kjlara wle kong” le kjwe. Eshko ga pja lötkë ara, ga pja ber sök sökklo tjeng iröng wleniyo kjing go shara.

¹⁰ »Pja manabashko ga pja shronoshko ga pja jek sirkek sök sökklo tjeng iröng wleniyo kjing go dey. Eni ga bop maga li tjwe tjlë bop kong ga “Tjlapga, pja tjwlö ara. Pja

* 13:35 Salmo 118.26.

tek sirkek sök sökklo ëre pjlú anmoyō kjing go shara” le bop kong eni kjwe. Eshko ga pja ikoba ga pja tjwlō tjok.

11 Ëye opyë ber tjwlō ara ga iëba ber tjwlō llëme. Ëye opyë ber tjwlō llëm ga iëba ber tjwlō ara» le.

12 Eshko ga tjlē ba maga li kong ga «Pja dli shäryono bayo arashko ga woyde ga oba llëbo ara wleniyo mapdë dö llëm, bop pjeyoga mapdë dö llëm bakoe. Shäryorop eni wleni ga dbar oblë go ga pja kjwe kar maya eni bakoe. Eshko ga pja potjwlëkklo tjok.

13 Pja dli shäryono bayo arashko ga nopga song wleniyo, nopga jëk llëm wleniyo, nopga jëk yökyök wleniyo, nopga kjok igö llëm wleniyo, e mapdë dey.

14 Epgara, pja potjwlëya ga äe. Gueniyo shäryorop eni wleni ga pja ie Sbörë ber wopjlú, ga pja potjwlëga erë, nopga pjlo bek li woshre iröng obi dbaryo lishko» le.

Nopga mana domerdë ara, ië ba tjok wlo

15 Eshko ga sirkeno sök kjlara ba tjok eshko li tjlē ba kong ga «iSbö ber no pjluyo dbaryo öötongshko ga ëye öötong sök ië ba nopga tjok eshko li ber wopjlú!» le.

16 Kuya ga tjlē ba kong ga «Domer shäng kjlara, nopga mana träk llëm, tjwe ba ushko ië ba tjok wlo, ga opyono beno shäng dli shäryë ba kong bayo ara.

17 Öötong iozlong dloyo go ga ba parkaga ichara kjlara, tjlē nopga mana li kong ga “Pjäy tegö. Dli kwirkonoe” le eni.

18 »Gueniyo kuya lok ga kjlara kjlara llëbo wlëno, jek mana lishko llëm wlo. Bäm go li tjlē ga “Tja kjok tjwlëno kjrina. Tja jongya ba ik. Tja jnep kësbange” le.

19 »Kjlara obi tjlē ga “Tja sögla klung workwoklo dopshiga wleniyo tjwlëno doglo sak kjwara (10). Tja jongya ba tjlik. Tja jnep kësbange” le.

20 »Kjlara obi tjlē ga “Tja orkwosmok sök eeri jä. Tja jek ga äe” le.

21 »E irgo ga parkaga li tek shrono shäng iröng obi ba pjluyo shwoy, ga roy lara ba kong pjire. Kuya ga iirkono ara, ga tjlē ba kong ga “Pja to u lok ara wleniyo tjrëko, irbo pjlara pjlara bäng go, irbo chilawa oblë oblë bäng go bakoe. Eshko ga nopga song wleniyo, nopga jëk llëm wleniyo, nopga kjok igö llëm wleniyo, nopga jëk yökyök wleniyo, e tek söba” le.

22 »Shäryara eni pjir ga shrono tek shäng iröng obi, tjlē ba pjluyo kong ga “Tjlapga, llëye lorop bor kong li shäryorop pjire. Gueniyo iozlong shtoyo obie” le.

23 »Kuya ga tjlē ba kong ga “Pja nom nopga wlëk kjok shto oblë shara. Pja to u lok kjwöbö kjwöbö wleniyo tjrëko. Eshko ga ëye wlënop ga ichëp tek bor ushko, bor u ëre dlin ber jong tjung wlo.

24 Lër bop kong ga nopga manor löng bäm go li, bor dli li ue sira llëme” le ba parkaga kong» le.

Shji jëk Jesús tjok wlo li, e tjwlo tjok

25 Jesús jek jëk shäng irbo go, ga oba jëk löng ba tjok ara. Eni ga bojono iröng, tjlä ba kong lok ga

26 «Ëye jëk woydë bor tjok jlökoyo ga woyde ga ba data, ba mekë, ba wapga, ba pjeyoga uunkong, e ie ber woyo ba kong ame. Woyde ga wotjlik ga “Tja wolonde, de tja wolon llëmde, tja jëk ba tjok” le iyado bakoe. Shärye eni llëm ga e ber bor oppingga ga äe.

27 Woyde ga llëye shäryëba ba kong bor kjishko llë pogoshko li, e zrökoba pjang kjlös go ëmdë ga e ba kong ga llëye llëme le. Eni llëm ga e ber bor oppingga ga ä bakoe.

28 »¿Pjäy kjlara wotjlik ak sho shäryë jong kjókshko wleni ga pja sirkek sök ba woyotjlik ga “¿Tjwlo kjöm? ¿Dburyo kjwörde?” lëp bäm go llëmdo?

29 Eni llëm ga u shakklo li shäryorop pjirshko ga dbur pjir eshko wleni ga pja ikoba ga pja joywëba,

30 tjlä ga “Domer kjwe ba pak soyono, ga kjra lara ga pjitong llëm Iza” lëba eni.

31 »¿Pjlu llë opshik jek ba ëngkjwagaga doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara (10,000) tjok, ëngkjwë pjlu oblë tjok wleni ga iya ga pjlu oblë li ëngkjwagaga doglo sak

dbäw dbäw pjloglo sak pjök (20,000) wleni ga llëye shärye eshko lëmi? ¿Wotjlik ga “¿No kjwörde? ¿Shji ëngkjwë ba tjok sorë? ¿Shji kjangde, de llëmde?” le eni llëmdo?

32 Eni ga “Shji songe” le wleni ga pjola obishko ga nopga iche jek kjlöbö, lan pjlu oblë li tjok wlo, ie ber sök wlëp wlo, ëngkjwë ba tjok llëm wlo.

33 Bomi llëbo tjeng kës li iëmi ber iröng llëm ga pjäy ber bor oppingga llëm eni bakoe.

34 »Dlungna, e pjluë. Gueniyo ga pjlä ameshko ga iëy ber pjlä ba shtoy iröng obi ga äe.

35 Eshko ga llëno ame, ioroy klung kjing go ëmdë ga llëno llëme. E dbukko erä. Ëye kwomgwo tjok ga woyde ga kuya yötso» le.

15

Öng wlëp ushko so jeno kjlara

1 Jesús shäng oba ping wopro ga nopga dbur töngga Roma so kong, nopga owa wleniyo oblë, e shrono löng ara ba kuk eshko.

2 Fariseoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, e löng eshko kjlöbö bakoe. Nopga owa li iya lok ga tjlä ëng kong ga «Nopga wotjlik owa wlokjre, ga ië ba tjok bakoe» le.

3 Eni ga Jesús tjläno ba kong llëbo jyäglo go. Tjlä ga

4 «¿Pjäy kjlara öng wlëp ushko so tjeng doglo sak dbäw (100), ga kjlara jeno

wleni ga llëye shäryëp eshko? ¿Llamo sak shkaw kjingsho shkaw (99) li iëp ber tjeng ba kjok kjing go, ga pja to jeno li wlëk, äär jong wlënop guing llëmndo?

⁵ Wlënopshko ga pja wopjlúe. Eshko ga iëp buk bop dbopdo,

⁶ söp tek iröng bop ushko, ga bop pjeyoga rokëp uunkong tek eshko. Ga pja tjëlë ba kong lok ga “Bor öng jeno li wlënore. Tja wopjlúe. Woydër ga pjäy ber wopjlú botoya dik bakoe” lëp eni.

⁷ »Eni bakoe. Lër bomi kong ga no kjlara, llëbo owa shärye shäng li, e owa jlöe lara, ga rayarashko ga kjok dogo ga löng wopjlú ba kjishko. Eshko ga nopga pjlo bek doglo sak shkaw kjingsho shkaw (99) li, era woyotjlíya lok ara llëme.

Dbur jeno kjwara

⁸ »¿Walë shäng kjlara, dbur tjeng kjwo sak kjwara (10) ga jeno kjwara wleni ga llëye shärye? ¿Jök borkeya, ga u ro pjloke yötso, ba dbur jeno li wlëna guing llëmndo?

⁹ Wlënashko ga ba pjeyoga roke tek eshko uunkong. Ga tjëlë ba kong ga “Bor dbur jeno li wlënore. Tja wopjlúe. Woydër ga pjäy ber wopjlú botoya dik bakoe” le eni.

¹⁰ »Eni bakoe. Lër bomi kong ga no kjlara, llëbo owa shärye shäng li, e owa jlöe lara, ga rayarashko ga Sbö parkagaga kjok dogo so löng wopjlú eni bakoe» le.

Wa jeno kjlara

¹¹ Eshko ga tjëlë ba kong obi ga «Domer sök kjlara wapga do pjök.

¹² Pjlara ga ba wa miteyo tjëlë ba data kong ga “Data, bop llëbo ber bor kong llono wlo li twos bor kong jekdo” le. Kuya ga ba llëbo tjeng kës li shdöra ba wapga do pjök li kong.

¹³ »Dbar kjwöbö ga ba wa miteyo li, llëbo twara ba kong li soynena pjir, ga dburyo söra jek ba tjok, öötong beno sök kjok shto oblë pjolae. Eshko ga ba dbur li zana, to shäng sorë pogo.

¹⁴ Zana pjirshko ga kjok shäng lishko ga pjli shrono kësbang, ga llëye wlëya, ue wlo drete.

¹⁵ »Eni ga to shäng pak wlëk domer kjok eshko so kong, ga kong pak twara, ichara köchi dë ba kjokshko.

¹⁶ Parkëshko ga pjli ara, köchi dli worbo li ue woydë, gueniyo twëba ba kong llëme.

¹⁷ »Eni ga wotjlik tjwe kjlay ga “Bor data ushko ga dli träk llëm, ba parkagaga löng kës li bö tjung iyado, ga dli ber obie. ¡Na ga tja sök wolonto pjilirè!

¹⁸ Tja to bor data shwoy iröng obi dey. Tja äär eshko ga lër ba kong ga ‘Data, tja llëbo owa shäryono Sbö kong, bop kong bakoe.

¹⁹ Bek ga tja tjwölö bop wa dik ame. Tja ios ber bop park-aga wleni dey’ lër ba kong eni” le.

²⁰ Eni ga to sök lishko dwayo, jongya ba data shwoy.

»Jek shäng ääto ga ñna ba datarë pjola dwayo, ga songe le. Jekdo eshko ga jek zron jong ba wlokrë, popjlura, ga lõ shira.*

21 »Eshko ga ba wa li tjlë ba kong ga “Data, tja llëbo shäryono owa Sbö kong, bop kong bakoe. Bek ga tja tjwõ bop wa dik ame” le.

22 »Eshko ga ba data tjlë ba parkagaga löng li kong ga “Pjây shwong shis maling, pjlu wleniyo, ga doyozi e go. Kong sakkwo ioklo iozi kjwara, drepkwota iozi bakoe.

23 Sögla ilgwoklë kjlo pjlu wleniyo li tek sözi, ga zrözi. Shji dli shäryë, ba shrëkklo.

24 Bor wa ëre shinmotkonoë loror, miga shäng së. Jenor shjiryo, gueniyo shrono shäng iröng” le. E irgo ga kjarga löng ba shrëk.

25 »E wopro ga ba wa këguëyo shäng parkë kjloshko. Tek shäng iröng tjwayde ushko ga kuya ga oba löng bërkë.

26 Eni ga parkaga rokara kjlara, tjlë ba kong ga “¿E llëro?”

27 »“Bop lëng shäng së, shrono shäng pjluë. E kjishko ga sögla ilgwoklë kjlo pjlu wleniyo li zröra bop datarë ba shrëkklo” le.

28 »Kuya ga iirkono, opzrëk jek woydë u roshko llëme. Miydara ba datarëshko ga opshino jek ba wlëpyotkë, opzrëk wlo.

29 Gueniyo tjlë ba data kong ga “Miydëp pjlu ga tja parkë shäng bop kong luyo ara, pja kolër iyado. Eni ëmdë ga tja kong shwling ushko so chirawa tworop bor kong, tja opshrëk bor pjeyoga tjok wlo pjlara llëme.

30 Gueniyo bop wa bopoya, bop dbur zana dret walëga owa wleniyo tjok li, era kong sögla ilgwoklë pjlu wleniyo li zrörop” le.

31 »Kuya ga tjlë ba kong ga “Pja sök bor tjok iyado, bor llëbo tjeng kës li, e bopoya.

32 Gueniyo bop lëng, e shinmotkonoë loror, miga shäng së. Jenor shjiryo, gueniyo shrono shäng iröng obi. E kjishko ga shrëy llëm ga äe” le ba kong» le.

16

Parkaga kägäyo kjok miydë ara, wotjlik maling wleniyo

1 Eshko ga Jesús tjlë ba oppinggaga kong ga «Domer shäng kjlara dbur ara. Domer li parkaga shäng kjlara, ba parkagaga tjeng kës li kägäyo. E rotaraba ga ba pjluo li dbur zäya ara sorë pogo.

2 Eni ga rokara ba pjluorë tek ba shwoy, ga tjlë ba kong ga “Pja bor dbur jek shäng ara lëba. ¿E sorëro? Llëbo soy-nenop kjöm, tjwlnop kjöm, e kjibokwoyo twos bor kong, bor llëbo dorop sorë li miydër wlo. Pja ber shäng bor park-aga kägäyo ame” le.

* 15:20 *Lõ shik* lanyo, e tak pjang Génesis 27.26 go.

3 »Kuya ga wotjlik ga “Tja ie bor pjluyorë ber shäng pak drete. Tja parkë kjloshko ma, ga tja to shäng dbur rokë ga tja lök ara. ¿Era tja orwë llong?

4 Woydër ga tja pak llëmshko ga tja wlokrëba ba ushko. ¿Gueniyo llëye shäryër ga pjlú? Äã, llë miydoror tjän” le.

5 »Eshko ga ë pogo tjwlö ba pjluyo kong li, e rokara tek ba shwoy. Ga tjlä shrono shäng bäm li kong ga “¿Pja pogo tjwlö bor pjluyo kong kjöm?”

6 »“Tja pogo tjwlö kjyo bayo ba bapkwo kësbang tjung wleni kjwo sak dbäw (100 dik)*” le.

»Kuya ga tjlä ba kong ga “Bop tjwlö kjöme li kjibokwoyo ëre kjrozong. Pja sirkes maling, kjibokwo tos kwara oblë, gueniyo kjyo bayo ba bapkwo kësbang tjung wleni kjwo sak shkëng (50) dik” le.

7 »E irgo ga tjlä shrono shäng kjlara obi li kong ga “¿Pja pogo tjwlö ba kong kjöm?”

»“Tja pogo tjwlö dwla bayo ba bapkwo kësbang tjung wleni kjwo sak dbäw (100 dik)” le.

»Kuya ga tjlä ba kong ga “Bop tjwlö kjöme li kjibokwoyo ëre kjrozong. Kjibokwo tos kwara oblë, gueniyo dwla bayo bapkwo kësbang tjung wleni kjwo sak kwong (80) dik” le.

8 »Roy kura ba pjluyorë, ga wotjlik ga “Bor parkë aga kägäyo li wotjlik owa ëmdë ga kjok miydë ara, wotjlik malinge” le. Nopga Sbö miydë llëm wleniyo omshäryë eni bakoe. Llëbo tjeng kjok ëre kjing go pakyo shärye lok pjlú wlo ga epga wotjlik maling, nopga Sbö i li kjinmo.

9 »Lër bomi kong ga pjäy dbur tjok ga zäzi oba kjimtoklo, epga ber wopjlú bomi tjok wlo. Eni ga bomi dbur pjitongshko, pjäy wolonoshko ga pjäy wlokraga tjok kjok dogo, shji sök së iyado lishko.

10 »Eye kong llëbo twëy tjwlö chira ga de pjlú wleni ga miydëy e go ga kong llëbo twëy tjwlö ara ga de pjlú eni bakoe. Ga eye kong llëbo twëy tjwlö chira ga de ma wleni ga miydëy e go ga kong llëbo twëy tjwlö ara ga de ma eni bakoe.

11 Eni ga bomi dbur, bomi llëbo, e doromi pjlú llëm kjok ëre kjing goshko wleni ga llëbo tjwlö ara tjeng kjok dogo li twaga ërë bomi kong llëme.

12 ¿Ga llëbo oma i li doromi pjlú llëm ga llëbo twe oblërë ber bomipjöy wlo sorëro?

13 »Eye parkë pjluyo do pjök kong ga äe. Shärye eni wleni ga kjlara woyde, kjlara woyde llëme. Ber pjlú kjlara tjok, ber owa kjlara tjok. Pjäy wo pjang dbur go iyado ga

* 16:6 *Kjyo bapkwo kësbang tjung wleni kjwo sak dbäw (100) dik, e bayo litro sak dbäw dbäw pjlogto mya kjingsho sak dbäw pjlogto kjäk (3,700) dik*¹oklo.

pjây parkë Sbö kong ga äe»
le.

¹⁴ Fariseoga löng eshko
kjlöbö. Dbur sïyo kjïshko
ga tjlökwö li kuya lok ga
joywakza lok tjâ tjâ erä.

¹⁵ Eni ga Jesús tjlä ba kong
ga «Pjây llëbo shäryë ara oba
bokso, pjây pjluë lëba wlo.
Gueniyo pjây wotjlik llë li
miyde Sbörë pjire. Nopga
kong ga llëbo tjwölö ara le li,
e Sbö kong ga llëbo owa an-
moyö.

*Kjok llgwekklo tara
Moisésdë li, Sbö ber no pjluo
sorë li, e roy*

¹⁶ »Kjok llgwekklo tara
Moisésdë li, tjlökwö tara Sbö
tjlökwö lagaga tek dënashko
sorë li, e beno bi kong, kolëy
wlo, äär jong Juan No Waga
shrono guing. Eshko tek
lëkong ga Sbö ber no pjluo
sorë li roy pjlu shdöktong ara,
ga nopga drön ëë, Sbö ber ba
pjluo wlo.

¹⁷ Gueniyo kjok llgwekklo
li, e pjir wlo llëme. Kjop-
kwo, kjok ëre, e pjir ber dret,
gueniyo ga tjlökwö tak lok
kjok llgwekklo go li löngko
kjjwara llëme.

Shji ëng rayë

¹⁸ »Domer ba boy rayono, ga
orkwosmono oblë tjok wleni
ga llëbo owa shäryayde. Ga ëye
orkwosmok walë rayak sök
li tjok ga llëbo owa shäryayde
bakoe.

*Lázaro, e ga domer dbur ara
kjlara*

¹⁹ »Domer shäng kjlara
dbur ara, doyë shwong pjlu,

wolëso go. Dbar kjwobi go ga
bë shärye kësbang, dli opzang
ï.

²⁰ Eshko obi domer sök
kjlara ko Lázaro, poglo go
ûta ara do jïkong, sirkek sök
töshko, domer dbur ara li u
bäng zlong.

²¹ Sök oma dli worbo lon
töshko li koshë, ue wlo, pjli ara
kjïy. Shjiti llë tjwe ba zlong
bäng ba ûta li shuk.

²² Dbar kjwara ga domer
song li wolono, ga ba sëya
söra Sbö parkagaga kjok dogo
sorë öötong sök Abraham
zlong.

»E ga domer dbur ara li
ëmdë ga wolono bako, jnen-
aba to sakshko.

²³ Ga ba sëya öötong sök iök
pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo
li roshko. Eshko ga song, suya
iökdë, bang ara. Eni ga iya jem
pjola dwayo ga Abraham bë
sök Lázaro tjok,

²⁴ ga öö le, tjlä ba kong ga
«ïKjokë Abraham, tja songe
lozong! Tja suya iökdë, bang
ara. E kjïshko ga Lázaro kjwe
ichos ba sakkwo dbo pök di
go, tek di smoktong ba go li
sök bor kong iër wlo, bor kjy-
orkwo zëya wlo» le.

²⁵ »Kuya ga tjlä ba kong ga
«Pja wotjlis sira. Pja sök
kjok kjing go obishko ga pja
öör sök owa llëme. Lázarora
öör songe. Eerishko ga sök
wopjlu jïshko, ga pjara sök
song, suya iökdë, bang ara.

²⁶ E pjlor kar go ga jïshko
kjok tjrëk pjang oojong
kësbang, borwa shwo lë, bop
shwo lë bakoe. E kjïshko
ga ëye jek ga ä, ëye tek ga ä

bakoe" le.

²⁷ »Kuya ga tjlē ba kong ga "Kjokē, rokēr bop kong ga Lázaro kjwe ichos bor data ushko,

²⁸ kjok owa anmoyō ēre roy sök bor lēmga doglo shkēng (5) löng eshko li kong, tjwe kjok ēreshko llēm wlo" le.

²⁹ »Kuya ga tjlē ba kong ga "Llême. Epga kong kjok ilgwekklo tara Moisésdē li beno tjeng ba kong, tjlōkwo tara Sbō tjlōkwo lagaga tek dēnashko sorē li beno tjeng ba kong bakoe. Woyde ga e kolayde lok" le.

³⁰ »Kuya ga tjlē ba kong ga "E kole lok llême. Gueniyo ēbo wolono, ga woshrono iröng obi, ga jek lan ba tjok wleni ga llēbo owa shärye löng li, e owa jlōe le, ga raye eshko" le.

³¹ »Kuya ga tjlē ba kong ga "Moisés tjlōkwo, Sbō tjlōkwo lagaga tjlōkwo, e kjre lok llēm ga ēye wolono, ga woshrono iröng obi li tjlōkwo kjre lok llēm bakoe" le ba kong eni» le.

17

Shji oblē ichē llēbo owa shäryē llême

¹ Eshko ga Jesús tjlē ba oppinggaga kong ga «Llēbo tjeng ara, pjäy iche llēbo owa shäryē wlo. E ber eni iyado. Gueniyo ēye oblē ichono llēbo owa shäryē ga era song jlō, shdungko.

² Kjwozirwa bor tjlōkwo kjraga kjlara ichayde llēbo owa shäryē llēm obishko ga ba ichaga li shakko, apkwo kēsbang pjrikko ba bēngshko,

ga dbukko jer dlung dorong dey.

³ E kjīshko ga pjäy sjēke.

»Bop kjlara, e llēbo owa shäryono ga pīzong, "Shäryēp eni ame" los ba kong. Eni ga "E owa jlōe. Shäryēr ame" lara bop kong wleni ga llēbo shäryara owa li ios ber tjwlō llême.

⁴ Dbar kjwara ga llēbo shäryara bop kong owa pjloglo kjäk (7) ëmdē ga tjwe bop shwoyshko ga tjlē bop kong ga "E owa jlōe. Shäryēr ame" leshko ga owa li ios ber tjwlō llême» le.

Shji mär Sbō go ga shji llēbo shäryē kēsbang ga pjlúe

⁵ Eshko ga Sbō tjlōkwo roy lagaga ba äska li tjlē ba kong ga «Tjawa mär löng Sbō go. Tjawa kong dbo twos, tjawa mär ba go jek kēgong wlo» le.

⁶ Kuya ga tjlē ba kong ga «Dwlagwo chirawayo ëmdē ga kun jem ga pjlúe. Eni wleni ga pjäy mär Sbō go sirawa dö ëmdē ga pjäy tjlēno kjor kēsbang kjwe kong ga "Pja opshis ēre dwayo, pja nom wen jong dlung roy" loromi ga pjäy kole, ga shäryē eni.

Shji parkē Sbō kong sorē

⁷ »Pjäy kjlara, parkaga shäng kjlara wleni ga brik shäng klung workwē, llēm ga öng dē. ¿Tjwe shäng iröng bop shwoyshko ga llēye lēp ba kong eshko? ¿Pja tjlē ba kong ga "Pja tegō. Pja sirkes sök iē jekdo" lēp ba kong enire? Eni llême.

⁸ Pja tjlē ba kong ga "Bor dli shäryos bor kong jekdo.

Pja poshäryos, pja shwong skwos stek wleniyo, bor dli pjlorguëp bor kong wlo. Tja iono pjir ga ië pja shara" lëp ba kong eni dani.

⁹ ¿Shäryara bop kong eni pjir ga pja tjlë ba kong ga "Tja kjimtorop ara, tja wopjlú bop tjok" lëp ba kong enire? Eni llëm bakoe.

¹⁰ Pjäy parkaga eniyo wleni bakoe. Pjäy ichara Sbörë parkë ga pak li shäryoromi pjir ga woyde ga pjäy tjlë ga "Tjawa tjwlô ara llëme. Tjawa parkaga eröe. Llëye lara Sbörë borwa kong li shäryorwarë erä" lëmi eni» le.

Domerga poglo go swlo ara, sho an do jïkong wleniyo poptara Jesúsdë doglo sak kjwara (10)

¹¹ Jesús jek shäng Jerusalén kjokyo wlo leshko ga jëk shäng Samaria kjokyo, Galilea kjokyo, e tjrëko.

¹² Jek äär shäng kjok kjrïnashko ga domerga wen tjeng doglo sak kjwara (10), poglo go swlo ara, sho an do jïkong wleniyo. Tek shrono löng pjola sit,

¹³ ga öö le, tjlë ba kong ga «¡Tjlapga Jesús, tjawa songe lozong!» le.

¹⁴ İya ga tjlë ga ba kong lok ga «Pjäy nom opping syöshtagaga Sbö kong ba pjeyoga kjïshko li kong, pjäy İya lok wlo» le.

Jek löng jëkko wopro ga poptonoe.

¹⁵ Kjlara opïno ga beno drëpdrë, sano iröng, ga Sbö poshrëya shäng pjluk ara.

¹⁶ Eni ga jek öötong shäng Jesús zlong bäng ga kjök tonon, kujono bokdo kjlay klung go, ga tjlë ba kong ga «Tja poptorop. Tja beno wopjlú bop tjok e kjïshko» le. Domer li, e Samaria so.

¹⁷ Kuya ga tjlë nopga löng li kong ga «¿Domerga poptono, e doglo sak kjwara (10) llëmdo? ¿Llamo doglo shkaw (9) li kjwono llong?»

¹⁸ Domer ëre Samaria so, e judío llëme. Era shrono iröng obi Sbö poshrëk. ¿Judiógara kjwono llong?» le.

¹⁹ Eshko ga tjlë domer li kong ga «Pja kojözong. Pja nomo. Pja mär bor go kuzong ga pja poptonoe» le.

Sbö ber no pjluoyo dbaryo

²⁰ Pjlara ga fariseoga kjone kjone tjlë Jesús kong ga «¿Sbö ber no pjluoyo wlo li, e dbaryo tjwe llono?»

«Sbö ber no pjluoyo li, e llëbo ikko wleni llëme.

²¹ "Sbö, e no pjluoyo shäng İzong" lëy ga äe, İgöy llëme. Sbö ber no pjluoyo li, e llëbo wen bomi pjluúshko» le ba kong.

²² Eshko ga tjlë ba oppinggaga kong ga «Dbar tjwe kjwara ga no to ter kjok dogo dwayo ëre İmi woydë ara jek pjlara obi. Gueniyo eshko ga tja İmi llëme.

²³ Eshko ga no tjwe shäng tjlë bomi kong ga "¡Shäng na İzİa!" le. Oblë tjlë ga "¡Shäng kjwe!" le bomi kong, gueniyo jlö lëmi llëm, pjäy jek eshko llëme.

24 Tja tjwe iröng obishko ga e ber so llgwläng ller kää läletlet kjok dogo llaw pogo kjoyoe. Eni ga tja äga nopga uunkongdë wëläe.

25 Gueniyo e bäm go ga tja shdungoba ara guing. Tja wlokjre nopga löng eerishko dbaryo lirë llëme.

26 »No to ter kjok dogo dwayo ëre tjwe iröng obi döröshko ga llëbo shäryë kjok ëre kjing go li, e ber so llëbo shäryono Noé dbaryoshko li dik.

27 Eshko ga kjok ëre pitë llëm obishko ga nopga to löng wlëp dli uë, di ië, orkwosmok ëng tjok, öötong Noé opzrëno jem kkyong kësbang roshko dbaryoshko. Eshko ga shunyo shrono kësbang, ga nopga li söra dirë, shtena drete.

28 »Lot dbaryo ga nopga opshäryono eni bakoe. To löng dli uë, di ië, llëbo tjwläk, llëbo soynek, dwla dguë, u ywë, beno löng llë le.

29 Gueniyo Lot opshino Sodoma kjokyo dwayo irgo ga akkwo lono ter iök, shunyo shrono wleni, ga nopga li pjira drete.

30 Ga tja wen obishko ga shäryë eni bakoe.

31 »Eshko dbaryo ga ëye sök ba u dbo kjing sdok li kjing go ga jek llëbo beno tjeng ba u roshko li kjrë llëm, tök jekdo dey. Eye shäng ba kjokshko ga

jek ba ushko iröng, llëbo beno tjeng li kjrë llëm bakoe.

32 Llëye weno Lot boy kong dënashko li woyotjljã.

33 »Eye wotjlük opdë om go, zrökoba bor kjishko llëm wlo le ga äär kjok dogo llëme. Gueniyo ëye jëk bor tjok jlökoyo, e zröraba bor kjishko ëmdë ga era ber sök së äyado kjok dogo.

34 Lër bomi kong ga eshko dbaryo ga nopga tjeng do pjök bukklo kjwaraso kjing go. Kjlara söya, kjlara ie ber buk eshko.

35-36 Ga walëga löng do pjök llëbo kläk. Kjlara söya, kjlara ie ber shäng eshko» * le.

37 Kuya lok ga tjlä ba kong ga «Tjlapga, äshäryë eni li, e kjone?»

«Shinmo doyo buk kjone ga lä tjwe tön tjeng ara eshko» le ba kong.

18

Kjok llgwega kjlara, e ga syä kjlara

1 Eshko ga Jesús tjläno ba oppinggaga kong llëbo jyäglö go, epga syöshhtë ber löng Sbö kong äyado wlo, wosonké llëm wlo.

2 Tjlä ba kong ga «Kjok buk kjrinashko ga no shäng kjlara no llgwega, ëye bangkjre llëm, Sbö ëmdë ga bangkjre llëm bakoe.

3-4 Kjok eshko ga syä shäng kjlara. Tjwe tjlapga kjok llgwega wleniyo li shwoy

* 17:35-36 Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyä taraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlä ga «Kjlara söya, kjlara ie ber shäng eshko. Ga domerga löng do pjök parkë kjloshko. Kjlara söya, kjlara ie ber shäng eshko.»

enido, tjlē ga “Bor wloyo, e llgwep bor kong sira. Tja wlikozong” le ba kong eni enido. Kjok llgwega sök li ŷya öör ga llgweya woydē tjlapga lirē ba kong llēme. Eni ga ŷya jek tjwe obi, ŷya jek tjwe obi.

»Gueniyo pjlara ga tjlapga li wotjlik ga “Tja, ēye bangkjrēr llēm, Sbō ēmdē ga bangkjrēr llēm bakoe.

⁵ Gueniyo walē kjwe tjwe shäng bor barwē ara enido. E kjishko ga llēbo li llgwer ba kong, tja barwe ame wlo. Llēm ga tjwe bor barwē jek obi, ga tja ie ber sök wlēp llēme” le.

⁶ »Llēye lara no llgwega owarē li, e woyotjlizā.

⁷ ¿Pjāy wotjlik ga Sbō, ba nopga kjrara tjeng li wlike llēme lēmiro? Epga syōshtë lok ba kong shkē dba, wlike wlo. ¿Pjāy wotjlik ga dborye maling llēme lēmiro?

⁸ Lēr bomi kong ga wlike maling. ¿Gueniyo ga no to ter kjok dogo dwayo ēre tjwe kjok ēre kjing goshko ga nopga wlēn löng mär bor gore?» le.

Fariseo kjlara, e ga dbur tōngga Roma so kong kjlara

⁹ Nopga löng eshko kjlōbō, wotjlik ga «Tjawa jek pjlo bek, oblēra jek bëy llēme» le eni. Eni ga Jesús tjlēno ba kong llēbo jyāglo go. Tjlē ga

¹⁰ «Domerga öötong löng Sbō u zlong bäng do pjök syōshtë. Kjlara, e fariseo, kjlara obi, e dbur tōngga Roma so kong.

¹¹ Eshko ga fariseo li syōshtono shäng kojong, tjlē

ga “Sbō, tja no oblē dik llēme. Tja lürkē llēm, tja llēbo owa shäryē llēm, tja pē oma boy oblē tjok llēm bakoe. Dbur tōngga kjwe jek owa, tjara jek eni llēme. Tja wopjlu bop tjok e kjishko.

¹² Sondē kjwobi go ga tja iē llēm bop kong dbar pjök. Llēbo wlēnor li shtēr äär ba sakyo (10) go, ba sakyo (10) go, shir kjrina kjrina, ga twēr bop kong” le eni.

¹³ »Dbur tōngga lira beno shäng ro pjola sira. Llēbo owa shäryara li bangyo ba kong ara kjishko ga beno shäng pjlu kjing shpok, ga kjok dogo jem ŷya woydē sira llēm, lötkkē ara Sbō bokso kjy. Eni ga syōshtono, tjlē ga “Sbō, tja llēbo owa shäryono ara. Tja songe lozong” le.

¹⁴ »Lēr bomi kong ga brik lokshko ga dbur tōngga li beno shäng pjlo bek Sbō bokso, fariseo lira llēme. Ēye opyē ber tjwlō ara ga ie ber tjwlō llēme. Ēye opyē ber tjwlō llēm ga ie ber tjwlō ara» le.

Llēbo shäryara Jesúsdē pjlu, kjwozirga kong

¹⁵ Eshko ga kjwozirga sökoba jek Jesús kong, Jesús orkwo iē ba kjing go wlo. ŷya ba oppinggagarē ga kjwozirga sögaga li wlona.

¹⁶ Eni ga ba oppinggaga li rokara Jesúsdē tek ba shwoy, ga tjlē ba kong ga «Kjwozirga somi llēm, tek wēyē bor shwoy. Ēye ber kjwozirga jūni ga Sbō ber ba pjlujo.

17 Lër bomi kong jlökoyo ga ëye Sbö tjlökwo kjrë kjwozirwa dik llëm ga äär ber sök Sbö sök no pjluyo iyado lishko llëme» le.

Domer dbur ara kjlara

18 Tjlapga shäng kjlara eshko tjwlö ara wleniyo. Tjlë Jesús kong ga «Tjlapga no pingga, pja pjlúe. ¿Lëye shäryër, tja ber sök së iyado Sbö tjok wlo?»

19 «¿Tja pjlúe lëp ega? Pjlúli, e Sbö eröe.

20 Kjok ilgwekklo tara Moisésdë li, e miydëp tjän. «Shji pë oma boy oblë tjok llëme. Shji no zrök llëme. Shji lürkë llëme. Shji oblë jyöyotkë llëme. Bop data, bop mekë, e bangkjros, ios ber tjwlö ara» * le.

21 Kuya ga tjlä ba kong ga «Tjlökwo lëp shäng kës li, e shäryër shäng enido, tja tek dwlas lë obishko» le.

22 Kuya ga tjlä ba kong ga «Llëbo shäryorop kës li, e pjlúe. Gueniyo llëbo beno kjrina obi. Pja nom bop llëbo tjeng kës li soynek pjir, ga dburyo twos oba song wleniyo kong. Enira pja llëbo ara kjok dogo. Pjir ga pja tek bor tjok, pja pin wlo» le.

23 Kuya ga beno shäng woydë ara, dbur ara kjishko.

24 Woydë ara li iya Jesúsde ga tjlä ga «Nopga dbur ara wleniyo äär ber löng Sbö sök no pjluyo iyado lishko wlo ga kjange.

25 Öng jëkklo sok kësbang wleniyo opzrëk jek shkö

bokkwo bäng go ga kjange. Gueniyo nopga dbur ara wleniyo äär ber löng Sbö sök no pjluyo iyado lishko wlo ga kjang anmoyö» le.

26 Kuya löng eshko lirë ga tjlä lok ba kong ga «¿Enira ëye dardo?»

27 «Lëye shärye norë ga ä li, e shärye Sbörë ga pjlúe» le.

28 Eshko ga Pedro tjlä ba kong ga «Borwa llëbo tjeng kës li rayororwa beno pjir, tjawa jek bop tjok wlo» le.

29 Kuya ga tjlä ba kong lok ga «Lër bomi kong jlökoyo ga ëye, ba u, ba boy, ba kjlara, ba data, ba mekë, ba wapga, e rayara, Sbö ber ba pjluyo wlo ga

30 äska wlëya ara anmoyö. Kjok ëre kjing go ga wlëya llëye rayara li pjiloglo ara obi. Ga llonoshko ga ber sök së iyado Sbö tjok» le.

Jesús lano ba wolon dbaryo kjishko jek obi

31 Eshko ga ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li rokara dboshko, ga tjlä ba kong ga «Shji to Jerusalén kjokyo. Eshko ga llëye tara Sbö tjlökwo lagagarë no to ter kjok dogo dwayo ëre kjishko li, e shäryë eni.

32 Tja twëba nopga judío llëm wleniyo kong, ga tja joywe lok, tja läywe lok owa, tröng twe lok bor go,

33 tja shpoya lok no shpökklo go, ga tja zröya. Gueniyo äär dbargwo mya ga tja woshre Sbörë iröng obi» le.

* 18:20 Éxodo 20.12-16; Deuteronomio 5.16-20.

34 Llëye lara li, e llë loklo miydara lok llëme. E tjlökwo rong kjïshko ga llë loklo miydara lok llëme.

Domer kjok ïgö llëm wleniyo poptara Jesúsde kjlara

35 Jesús jek shäng ääto Jericó kjokyoshko ga domer sök kjlara eshko kjok ïgö llëm wleniyo. E sök dbur rokë irbo li sor go.

36 Kuya sök ga nopga jek löng träk llëm ga tjlë ga «¿Oba jek löng llë kjïshko?»

37 «Jesús, Nazaret so li tekdo shäng» lëba ba kong.

38 Kuya ga tjlë ba kong dbo go ga «¡Jesús, David tjëyo, tja songe lozong!» le.

39 Kuya nopga jek löng Jesús bäm go lirë ga tjlë ba kong ga «Pja kjinkozong» le ba kong, gueniyo kjinkë llëme.

Tjlëno dbo go jek obi, tjlë ga «¡David tjëyo, tja songe lozong!» le.

40 Eni ga Jesús kojongö shäng ga tjlë löng li kong ga «Tek sözi bor shwoy» le, ga söra lok jek ba shwoy. Eshko ga tjlë ba kong ga

41 «¿Llëye woydëp ga shäryer bop kong?»

«Tjlapga, tja kjok ik woydë» le ba kong.

42 Kuya ga tjlë ba kong ga «Kjok is jek obi. Pja mär bor go kuzong ga pja poptonoe» le.

43 Jekdo eshko ga beno shäng kjok ïgö wëllë, ga to jek shäng Jesús tjok Sbö poshrëk. Ìya nopga löng eshko lirë ga beno löng Sbö poshrëk bakoe.

19

Zaqueo

1 E irgo ga Jesús opzrëno jek Jericó kjokyo roshko, tur pjlor kalëkong wlo le.

2 Domer sök eshko kjlara ko Zaqueo, e dbur ara. E parkë shäng dbur töngga Roma so kong li kägäyo.

3 Jesús, e sorë ïya woydë. Gueniyo domer li sok chirawa töshko, ga oba ara. E kjïshko ga ïya ga äe.

4 Eni kuzong ga Jesús tek tjwe irbo e go miydarashko ga jek zron jong ba bäm go këm jüni. Ga tjyono jem kjor jong eshko kjlara li ko roy, ïya wëllë wlo.

5 Jesús jek shäng irbo e goshko ga ïya sök kjomo, ga tjlë ba kong ga «Zaqueo, pja oplös kjwey dwayo ter töshko maling. Eeri ga tja ber sök bop ushko» le.

6 Kuya ga oplono ter töshko maling, ga Jesús wlokjrara shäng wopjluë.

7 Eni ga ïya löng eshko lirë ga Jesús läywe lok owa ara. Tjlë lok ëng kong ga «Domer kjwe llëbo owa shäryaga. ¿Jesús kjwe jek ba ushko llëno?» le lok eni.

8 Eshko ga Zaqueo kojongö shäng, tjlë Jesús kong ga «Tjlapga, bor llëbo tjeng kës li twër bëy oba song wleniyo kong. Ga ëbo llëbo lüyotkoror jyäpgwër ï wleni ga äska twër iröng bayo llëbo kjroror li pjloglo pkëng (4)» le.

9 Kuya ga tjlë ba kong ga «Eeri ga pja döktong, bop pjeyoga löng bop ushko li

tjok. Jlököyo ga pja Abraham tjëyo.

¹⁰ No to ter kjok dogo dwayo ëre shrono shäng no jeno löng wleniyo, e wlëga, e döga» le.

Parkagaga doglo mya

¹¹ Jesús jek jëk shäng ääto Jerusalén kjokyo shko ga nopga jëk löng ara ba tjok, llëye le li kuya lok wlo. Wotjlik lok ga äär Jerusalén kjokyo ga Sbö ber no pjluyo dbaryo li eshkoro lara. Miga eni llëme. E kjishko ga Jesús tjëno ba kong llëbo jyäglo go.

¹² Tjlë ga «Pjlara ga domer shäng kjlara, tjwlö ara wleniyo. To kjok shto oblë pjola, iëba ber sök ba kjokshko sopga pjluyo wlo, ga tjwe iröng ba kjokshko wlo le.

¹³ Opshiydë llëm obishko ga ba parkagaga rokara doglo sak kjwara (10). Kjlara kjlara kong dbur twara bayo ara, ga tjlä ba kong lok ga “Pjäy ber löng dbur shak ëre go, tja tjwe iröng obi guing” le ba kong, ga toe.

¹⁴ »Gueniyo iywa kjok eshko sopga lirë shjiktëng. E kjishko ga nopga ichara kjlobö ba irgo, tjlä ga “Kjwe woydërwa ber borwa pjluyo llëme” le lok eni.

¹⁵ Woydara lok eni llëm ëmdë ga iaraba beno sök ba pjluyo.

»E irgo ga tek shrono iröng ba kjokshko. Shrono shäng ga ba parkagaga kong dbur twara li, e rokara, dbur shano e go kjöme miyde wlo.

¹⁶ »Parkaga shrono shäng bäm go li tjlä ba kong ga “Tjlapga, bop dbur tworop bor kong li go ga kjingsho sharor kjringgwo sak kjwara (10) obi” le.

¹⁷ »Kuya ga tjlä ba kong ga “Pjlúe. Pja parkaga pjlú wleniyo. Pja kong llëbo tworor chira, ga dorop pjlo beke. E kjishko ga pja iër ber no ichaga kjok kjringgwo sak kjwara (10)” le.

¹⁸ »E irgo ga parkaga shrono shäng kjlara obi, tjlä ba kong ga “Tjlapga, bop dbur tworop bor kong li go ga kjingsho sharor kjringgwo shkëng (5) obi” le.

¹⁹ »Kuya ga tjlä ba kong ga “Eni ga pja iër ber no ichaga kjok kjringgwo shkëng (5)” le.

²⁰ »E irgo ga parkaga shrono shäng kjlara obi, tjlä ba kong ga “Tjlapga, bop dbur tworop bor kong kjupargue li kjros iröng. Popgoror beno tjeng jangsher roshko, jer llëm wlo.

²¹ Miydër pjlú ga pja kjange. Pja parkono llëmshko ga pja dbur shak eshko, ga pja dwla bo kjrë, dwla dgorop llëmshko bakoe. E kjishko ga pja bangkjröror ara” le.

²² »Kuya ga tjlä ba kong ga “Pja parkaga owa wleniyo. Pja llgwer, tjlökwö lep shäng om go li go. Miydëp pjlú ga tja kjange. Tja parkono llëmshko ga tja dbur shak eshko, ga tja dwla bo kjrë, dwla dgoror llëmshko bakoe.

²³ E kjishko ga bor dbur ëre sörop, jnenop beno dbur jnezlöng uyo roshko kjwe

dey. Eni kjwe ga tja tjwe iröng obi ga tja dbur töno e kjinmo kjwe” le ba kong.

²⁴ »Eshko ga pjlu li tjlä ba parkagaga oblë löng eshko li kong ga “Ba dbur tjeng ba wloshko kjwe dözi, twozi kjlara shäng dbur shara kjringswo sak kjwara (10) li kong” le.

²⁵ »Kuya lok ga tjlä ba kong ga “Tjlapga, kjwera dbur tjeng kjringswo sak kjwara (10) tjän” le.

²⁶ »Kuya ga tjlä ba kong ga “Lër bomi kong ga eye llëbo tjok ga sëya jek obi. Eye llëye llëm ga llëye tjeng sirawa li döya ba shjiryö drete.

²⁷ E ga bor wloyoga lira, tja woydara ber ba pjluyo llëme. Epgara to shami, ga tek sözi, zrömi bor bokshto wlo» le.

Jesús öötong opzrëno jek Jerusalén kjokyo, pjlu wleni

²⁸ Jesús tjläno eni pjir ga jek jongya Jerusalén kjokyo obi,

²⁹ ga öötong shäng Betfagé kjokyo, Betania kjokyo, e ber löng Olivos dlupyo poglo go. Eshko ga ba oppinggaga jek löng ba tjok li rokara do pjök,

³⁰ ga tjlä ba kong ga «Pjäy nom kjok buk bi bokshto kjweshko. Eshko ga öng so kwomgla kjoyo dre töshko llgwoklä wleniyo wlëmi sök kjro go kjlara wlënggla, kjing go eye opyoydë llëm wleniyo. Komi, ga tek sömi bor kong.

³¹ Eshko ga ëbo tjlä bomi kong ga “¿Komi kjweni ega?” le bomi kong wleni ga “Woyde Tjlapgarë” lëmi ba kong eni» le.

³² Eni ga jek öötong löng eshko, ga öng wlëna sök kjlara, lara ba kong sorë li eni.

³³ Köya löngshko ga ïya ba sogogarë ga tjlä lok ba kong ga «¿Öng kjwe komi llëno?»

³⁴ «Woyde Tjlapgarë» le ba kong.

³⁵ Eni ga öng li tek söra shrono löng Jesús kong, ga ba shwong kop lëkong iara lok öng li kokso kjing go. Eshko ga Jesús kjim tara lok opyë sök öng li kjing go, ga jeke.

³⁶ Jek sökshko ga nopga jëk löng ba tjok ara. Kjone kjone, ba shwong kop lëkong skwara lok, ga kwoptara lok irbo bäng go ba bäm go.

³⁷ Jek sök ääto kujözlöng irboyoshko ga nopga jëk löng ba tjok li, öö le lok, wopjlú kjishko. Ga Sbö poshrëya lok träk llëm, llëbo ïydëba llëm wleniyo ina lok ara kjishko.

³⁸ Tjlä ga

«Pjlu kjwe ichara Tjlapgarë shrono kjok ëreshko.

Kjwe kjimte Sbörë.

Löng kjok dogo li löng wopjlú Sbö tjok,

poshrëya lok träk llëme.

“Pja kësbange” le lok ba kong» le.

³⁹ Fariseoga löng eshko kjlöbö, nopga li tjreko. Kuya lok ga tjlä Jesús kong ga «Tjlapga no pingga, bop oppinggaga kjwe kjinkozong» le.

⁴⁰ Kuya ga tjlä ba kong ga «Lër bomi kong ga kjwepga kjinkoror kjwe ga akkwo tjeng kjwey, öö le shara» le.

41 Jek sök ääto Jerusalén kjokyo ga kjok li ina, ga slatong ara,

42 tjlē ga «Jerusalén sopga, pjāy iaga ber löng wlēp li è, e miydomirē llēm obi. Woydoror ga miydoromi tjän, gueniyo jnek tjeng pjir bomi kong, miydēmi llēm wlo.

43-44 Sbō shrono sök bomi ikshko ga wlokjroromi llēme. E kjīshko ga dbar tjwe bomi kong owa kjrina. Eshko ga pjāy popde bomi moskwogarē lok, ga pjāy kopjriya lok pjribri, pjāy opshik tök llaw llēm wlo. Bomi kjok kjēryo shāryak ak go pjribri kjókshko kjwe dloya lok ber tjeng tōshko, akkwo ëmdē ber tjeng ëng kjing go kjwara llēme. Eshko ga pjāy zrōya lok» le.

Llēbo soynegaga löng Sbō u zlong bāng li ichara Jesúsde drete

45 Jesús opzrēno jek Jerusalén kjokyo roshko irgo ga öotong shāng Sbō u zlong bāng ga nopga löng eshko llēbo soynek li ichara opshik ey dwayo,

46 tjlē ga «Sbō tjlōkwo tak pjang eni: “Bor u, e kowēba ber syō uyo wlo.* Gueniyo ioromi beno jong lū uyo”»† le.

47 Dbar kjwobi go ga Jesús öör shāng nopga ping Sbō u zlong bāng. Ga syōshtaga kägāyoga, no pinggaga kjok ilgwekklo tara Moisésdē li go, tjlapgaga tjwlō ara wleniyo, e tjlē ëng kong ga «¿Zrōy sorē ga pjlu?» le lok eni enido.

48 Gueniyo shaya lok ga ä, Jesús zlong bāng nopga löng ara ba kuk kjīshko.

20

«¿Pja ichaga ërē?» lara Jesús wloyogarē ba kong

1 Dbar kjwara ga Jesús Sbō tjlōkwo roy pjlu lono oba kong Sbō u zlong bāng. Eshko ga oba pīya shāng wopro ga syōshtaga kägāyoga, no pinggaga kjok ilgwekklo tara Moisésdē li go, judío tjlapgaga kjok ilgwega wleniyo, e tek shrono löng ba zlong bāng

2 ga tjlē lok ba kong ga «¿Llēye shāryēp shāng li shāryēp ega? ¿Pja ichaga ërē?»

3 «Pjāy kong llēbo kjakrokēr bakoe. Kjakrokēr ga tja dbyozia.

4 ¿Juan No Waga, e ichaga ërē no wē? ¿Ichaga Sbörere, de norē?» le ba kong.

5 Kuya lok ga tjlē ëng kong ga «Ichaga Sbörēloroy ba kong wleni ga “¿Tjlōkwo kjroromi llēm ega?” le bi kong.

6 Gueniyo Juan, e Sbō tjlōkwo laga le nopga uunkongdē. E kjīshko ga ichaga norē lēy ga ä bakoe. Loroy eni wleni ga shji zrōya lok ak go» le.

7 Eni ga tjlē lok Jesús kong ga «E ichaga ërē miydērwa llēme» le.

8 Kuya ga tjlē ba kong ga «E kjīshko ga tja ichaga ërē lēr bomi kong llēm bakoe» le.

Parkagaga owa

* 19:46 Isaías 56.7. † 19:46 Jeremías 7.11.

9 Eshko ga Jesús tjlěno nopga kong llěbo jyăglo go. Tjlě ga «Domer shăng kjlara kjok sogo. Pjlara ga kjillgwo dwlayo dgara ba kjokshko, ga kjok li poskwona parkagaga kjlobö kong, potjwlěya ĩ, ga to kjok shto oblě dbar kop ara wlo.

10 Öötong kjillgwo bo kjrozlong dbaryo ga ba parkaga ichara kjlara, kjillgwo bo ber ba kong li rokě parkagaga beno löng ba kjok daga li kong. Gueniyo ga ba parkaga ichara tjwe shăng li shpokza lok tjă tjă, ga ichara lok to iröng or go.

11 E irgo ga ba parkaga ichara jek eshko kjlara obi. Öötong shăng kjok buk lishko ga lăywara lok owa, shpokza lok tjă tjă, ga ichara to iröng or go bakoe.

12 E irgo ga ba parkaga ichara jek eshko kjlara obi. Era shpokza lok tjă tjă, dbukza lok jek kjoko, srěng llě kwono llaw pogo.

13 »Eni ga domer li wotjlik ga «¿Tja orwě llong? Bor wa woydër ara ère ichotě shara. Èrera bangkjre lok kjwe» le.

14 »Gueniyo öötong shăng eshko ga ba wa li ĩya parkagaga kjok daga löng lirě ga tjlě lok ęg kong ga «Llono ga kjwe ber kjok ère sogo. Zröroy wleni ga kjok ère kjrěy, ber buk bi kong wlo» le.

15 Eni ga shira lok kjok li roy dwayo, ga zröra lok.

»¿Eni ga llěye shărye kjok sogo lirě ba tjok lok lěmi?

16 E jongya eshko ba zrök dani. Pjir ga parkagaga wlěya oblě, kjok li de lok ba kong wlo» le.

Kuya lok ga tjlě lok ga «¡Ay! ĩEni llěme!» le.

17 Eshko ga nopga li ĩya Jesúsdě jek drěng ga tjlě ba kong lok ga «Sbö tjlökwo tak pjang eni:

»“Akkwo woydara u shăryagagarě lok llěm li, e iak beno buk bām go, beno tjwlö ara, oblě kjinmo.”*

¿E llě loklo lěmiro?

18 Èye lono akkwo ère kjing go ga tar pjäs erä. Ga akkwo ère lono è kjing go ga e sho shguir ber tjeng lulue» le.

19 Tjlěno llěbo jyăglo go li kuya no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdě li go, syöshtaga kăgăyogarě ga miydara lok ga ba layde shăng. Shaya lok woydë, bängzaya lok wlo. Gueniyo oba bangkjre lok ara.

Shji kă potjwlěk pjlu kěsbangyo sök Roma kjokyo li kong

20 Eshko ga nopga ichara lok kjlobö oba li tjrěko, Jesús tjlökwo kuk wlo. Nopga li ĩkoba ga pjlo bek wleniyo, miga llěme. Woydara lok ga llěbo kjakroke Jesús kong, dborye bëy llěm ga doshaya lok e go, rote no ichaga Roma so li kong wlo.

21 Eshko ga nopga ichara li tjlě lok Jesús kong ga «Tjlapga no pingga, miydërwa ga pja tjlě bek, oba pim tjlökwo bek

* 20:17 Salmo 118.22.

li go bakoe. Nopga tjwlō kjōm pogo, e bop kong ga tjwlō beke. Pja tjlē bek ē pogo kong. Woyde Sbōrē ga shji jēk sorē li lēp jlōkoyo.

²² ĸEni ga shji kā potjwlēk pĵlu kēsbangyo sōk Roma kjokyo li kong ga pĵlure?» le.

²³ Kuya ga miyde ga lōng wotjlik owa. E kĵishko ga tjlē ba kong ga

²⁴ «Dburwa kā potjwlēkklo li tek sōzī bor kong kjwara» le, ga tek sōra lok ba kong kjwara, ĩn wlo. Eni ga kjrara, ga tjlē ba kong lok ga «ĸDomer jyāglo sōk dburwa ēre go jū ē? ĸKo tak pjang ēre go jū ē?»

«Kjwe pĵlu kēsbangyo sōk Roma kjokyo li ĩ» le lok ba kong.

²⁵ Kuya ga tjlē ba kong lok ga «Eni ga llēye pĵlu ĩli, e twozī ber pĵlu kong, gueniyo llēye Sbō ĩli, e twozī ber Sbō kong bakoe» le.

²⁶ Eni ga llēbo lara oba kong li go ga llēbo wlēya lok, rote wlo le li, e wlēna llēme. E kĵishko ga beno lōng yēy le erā, jek kĵingtēng lōng erā.

No woshrozlong dbaryo

²⁷ Saduceoga wotjlik ga no wolono ga woshre ame le. Eni ga eshko dbaryo ga saduceoga tek shrono lōng Jesús shwoy kĵlōbō ga tjlē ba kong ga

²⁸ «Tĵlapga no pingga, kĵibokwo tara Moīśēsdē beno pjang li tjlē ga “Ēye wolono, wapga beno ba boy tjok llēm ga shinmo kĵlarayo li orkwosmok ba boy beno sōk li

tjok, wa tjok wleni ga e ber shinmo li ĩ wleni wlo.”†

²⁹ »Pĵlara ga domerga lōng doglo kjāk (7) epenga dōe. Ba kēguēyo orkwosmono, ga wolono, gueniyo wapga beno llēme.

³⁰⁻³¹ Eni kuzong ga ba lēng orkwosmono ba syā tjok, gueniyo wolono jek, ga wapga beno llēm bakoe. Ba lēmga orkwosmono ba syā tjok kĵlara kĵlara eni bako, ga wolono uunkong, gueniyo wapga beno ba boy tjok llēme.

³² E irgo ga walē li to wolono bakoe.

³³ ĸEni ga domerga doglo kjāk (7) li orkwosmono uunkong walē li tjok kuzong ga no woshrozlong dbaryoshko ga walē li ber domerga kĵone dey li boy?»

³⁴ «Eerishko ga nopga orkwosmok ēng tjok kjok ēre kĵing go.

³⁵ Gueniyo llono ga nopga tjwlō ara Sbō bokso woshre ber lōng ba tjok wlo li, era orkwosmok ame,

³⁶ ga wolon ame bakoe. Eshko ga ber lōng Sbō parkagaga kjok dogo so wleni shara. Woshrara Sbōrē kĵishko ga beno lōng Sbō wapga.

³⁷ »Dēnashko ga Moīśēs ōōtong shāng kĵi sho pĵē jong ri rishko ga tjlē ga “Sbō, e Abraham, Isaac, Jacob, e Sbō”‡ le. Miydēy e go ga shji wolono ga shji woshre irōng obi.

³⁸ Sbō, e shinmoga Sbō llēme. E nopga lōng sē li

† 20:28 Deuteronomio 25.5-6. ‡ 20:37 Éxodo 3.6.

Sbö. Ba kong ga shji nopga uunkong löng sê, shji wolono ëmdë ga eni» le ba kong.

³⁹ No pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go löng eshko kjlöbö. Kuya kjone kjonerë ga tjlä ba kong ga «Tjlapga no pingga, dboryorop beke» le.

⁴⁰ Eshko dbaryo jek lëkong ga ëye wokjang llëbo kjakrokë ba kong wlo ame.

¿No pjluyo iche le Sbörë li, e ë?

⁴¹ Eshko ga Jesús tjlä nopga löng li kong ga «¿“No pjluyo iche le Sbörë li, e David tjëyo tek ber ba irgo li” lëba eni ega?

⁴² Kjibokwo ko *Salmos* go ga David tjlökwono tonono om go, tjlä ga

»“Tjlapga tjläno bor Tjlapgayo kong ga

‘Pja tek wlar ber sök bor orkwo këllëkong,

⁴³ äär jong bop moskwoga zanor pjir guing,

eshko ga twër ber bop kong ichëp wlo’ ”Š le.

⁴⁴ ¿Eni ga no pjluyo li kowara Daviddë ba Tjlapgayo kuzong ga e ber ba tjëyo tek ber ba irgo li sorë?» le.

No pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go wlonas Jesúsde

⁴⁵ Eshko ga Jesús tjläno ba oppinggaga kong shara. Gueniyo nopga löng eshko li omkuno lok bakoe. Tjlä ga

⁴⁶ «¡Pjã sjëk, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë

go li tjok! Jëk löng doyono shwong kur may, tjwlo ara wleniyo go äe. Woyde lok ga bangkjrëba llëbo soynezzlong shtoyo. Judioaga syö uyo roshko ga woyde lok ga löng sökklo pjlu goshko. Oba tön, iëshko ga shärye lok eni bakoe.

⁴⁷ Gueniyo ga walëga song, beno löng syä wleniyo, ba u döya lok ba shjiryo. E irgo ga syöshtë wop ara, “Nopga kjwera pjluë” lëba ba kjishko wlo le. Nopga eniyo, e shdüya Sbörë ara anmoyö, oblë kjinmo» le.

21

Syã kjlara dburwa twono Sbökong

¹ Pjlara ga Jesús sök Sbö u zlong bängshko ga İya ga nopga dbur ara wleniyo tek löng dbur ië jong ba bapkworo.

² Eshko ga syä song wleniyo shrono shäng kjlara, ga dburwa iara kjwo pjökdeba. Ba dburwa iara li, e tjwlo chira anmoyö wleniyo. İya Jesúsde ga

³⁻⁴ tjlä ga «Nopga dbur ara wleniyo kjwe omiono ara wleni jläe. Gueniyo kjwe ba worbo wleniyo iayde. Syä song wleniyo kjwera, ba dburwa tjeng sira li woydara ba llëbowa tjwläkklo. Eni ëmdë ga twara Sbökong drete. E kjishko ga lër bomi kong jläkoyo ga syä kjwe, dburwa iara sira tjwlo llëm wleni jläe. Gueniyo Sbökong ga tjwlo

ara, llamo omiono lok kës wle kjinmo» le.

«Sbõ u pjir ber drete» lara Jesúsdë

⁵ Eshko ga ba oppinggaga kjong kjong löng Sbõ u läywë, tjlä lok ga «Ak lok kjwe wolëso. Llëbo oblë oblë twaraba, iaraba beno tjeng dbaro Sbõ kong kjwe wolëso bakoe» le lok eni.

Eshko ga Jesús tjlä ga

⁶ «Dbar tjwe kjwara ga llëbo ïmi löng kës kjwe, e pjir ber drete. Akkwo ëmdë ber tjeng ëng kjing go kjwara llëme» le.

Kjok pjir dbaryo jyãglo

⁷ Kuya lok ga tjlä ba kong ga «¿Lëye lëp shäng li, e shäryë llono? ¿E shäryë dörö li jyãglo wen llë?»

⁸ «Pjäy sjëk, pjäy jyãpgwëba llëm wlo. Eshko ga nopga wen tjwe ara, tjlä ga “No pjluo ichara Sbörë shrono shäng li tja” le. Tjlä jek obi ga “Dbaryo li shronoe” le. Gueniyo pjäy jek ba tjok llëme.

⁹ »Roy kumi ga oba ëngkjwë kjok shto oblë oblë ara, llëm ga oba ëngkjwë ba pjluo sök li long wloshko ga llëye bangkjreimi llëme. E shäryë eni kjluwe. Gueniyo eshko ga kjok pjir dbaryo li äätë llëm obi.

¹⁰ »Tjëyoga oblë oblë ëngkjwë lok ëng tjok. Nopga kjok shto oblë oblë so ëngkjwë lok ëng tjok bakoe.

¹¹ Kjok shto oblë oblë goshko ga yo tjwe kës kës, pjli tjwe ara, swlo tjwe oblë oblë bakoe. Ga kjok dogoshko ga

llëbo ïydëba llëm wleniyo wen kës kës, ga bangkjreba ara.

¹² »Gueniyo llëbo tjeng kës ëre bäm go ga pjäy shakoba, shdungoba wlo. Pjäy sökoba judioga syõ uyo roshko, pjäy llgweya lok eshko wlo, ga pjäy ie lok ber löng no shdüzlong uyo roshko. Bor kjishko ga pjäy sökoba pjluoga kës kës bokshto, no ichagaga bokshto bakoe.

¹³ Eshko ga llëbo ïnomi, kuromi li roy lëmi ba kong, miyde lok wlo.

¹⁴ »Gueniyo pjäy äätë eshko llëm obishko ga pjäy wotjlik ga “¿Tja opwlikë sorë?” lëmi llëme.

¹⁵ Eshko ga pjäy kong tjläkwö twër, pjäy opwlikë wlo. Kuya lok ga wotjlik ga pjäy kjok miydë ara le, ga pjäy kar dborye lok ga äe.

¹⁶ Gueniyo pjäy wloyo ber bomi dataga, bomi mekëga, bomi pjeyoga bakoe. Pjäy twe lok tjlapgaga kong, pjäy shdüya lok wlo, ga pjäy kjone kjone zröya lok bakoe.

¹⁷ Pjäy ïywa nopga uunkongdë shjiktëng bor kjishko.

¹⁸ Gueniyo pjäy dër ïyado, pjäy jer kjlara llëm wlo. Bomi käkzong ëmdë ga jer pjlara llëme.

¹⁹ Ga pjäy mär Sbõ go äär jong ba dbo go ga pjäy ber löng së ïyado.

²⁰ »Ïmi ga Jerusalén kjokyo kopjrina ëngkjwagaga ararë pjibrishko ga miydëmi e go ga ba pjirzlong dbaryo li döröe.

21 Eshko ga eye löng Judea kjokyo ga tök jem dlup'lekong, eye löng Jerusalén kjokyo roshko ga tök ey dwayo, ga eye löng ba kjokshko ga tjwe iröng Jerusalén kjokyo ame.

22 Jerusalén so shdungglo dbaryo li eshko, tak pjang Sbö tjlökwo go sorë li eni.

23 E dbaryo ga walëga löng kjlaraso llëm, e song jlöe. Walëga kjwozirwa tjeng nä ië, e song jlö bakoe. Eshko ga kjok ëreshko sopga song ara anmoyö, shdüya Sbörë ara.

24 Kjong kjong zrökoba dröng go. Kjong kjong sökoba to dbo go kjok shto oblë oblë. Ga nopga judío llëm wleniyo äär ber löng Jerusalén kjokyo, ga llëbo owa shärye lok eshko, äär jong ba dbaryo pjitong guing.

No to ter kjok dogo dwayo li tjwe iröng obi dbaryo

25 »Eshko ga kjok dogoshko ga llëbo ÿdëba llëm wleniyo wen dlo go, mok go, dbala go bakoe. Kjok ëre kjing goshko ga dlung, e pjublunyo kës kës ara, pjlukyo ara bakoe. E kjishko ga tjëyoga oblë oblë ber löng sëya llëm, kjok bangkjrë lok ara.

26 Llëbo wen tjwe kjok ëre kjing go li ikobashko ga kjone kjone wopjir jek kjlulu erä. Llëbo lok kjopkwo go ëmdë ga jek dete erä bakoe.

27 Eshko ga ikoba ga no to ter kjok dogo dwayo ëre ter tjwe pjäng sho roy, ga bor dbo kää ikoba wëlle.

28 Llëbo ëre ïmi kjwlë enishko ga miydëmi e go ga

bomi döga dbaryo li döröe. E kjishko ga eshko dbaryo ga pjây dbokjrozong. Ga pjây wotjlis llëye wen dörö li kjishko» le.

29 Eshko ga tjlëno ba kong llëbo jyäglo go. Tjlë ga «Kjor ko *higuera* kjwe ÿzïa. Kjor oblë oblë kjwe ÿzï bakoe.

30 Korga wen tjaglëshko ga miydëmi e go ga lushko dbaryo äätoe.

31 Eni ga llëbo tjeng kës ëre shäryë li ïmishko ga miydëmi e go ga Sbö ber no pjluvo dbaryo li ääto eni bakoe.

32 Lër bomi kong jlökoyo ga nopga löng eerishko dbaryo kjone kjone wolontë llëm obishko ga llëye lër shäng bomi kong ëre shäryë uunkong.

33 Kjopkwo, kjok ëre, e pjir ber drete. Gueniyo bor tjlökwoora ber pjang ÿyado.

34 »Pjây sjëk, bor tjlökwo woyotjlizï ÿyado. Pjây sgara löng nelötkë, llëbo owa shäryë, llëbo tjeng kjok ëre kjing go woyotjlik wleni ga eshko dbaryo ga pjây wlëya löng llë lëmi.

35 Llëbo wen eshko dbaryo li, e wen tjwe nopga tjeng kjok kjwang jikong kës li kong.

36 »Eni ga pjây sjëke! Pjây syöshos Sbö kong ÿyado, pjây döya llëbo owa shäryë kës li dwayo wlo, no to ter kjok dogo dwayo ëre ber wopjlu bomi tjok wlo bakoe» le.

37 Dbar kjwobi go ga Jesús öör shäng oba ping Sbö u zlong bäng, ga kjok sëng ga

opshino jek iröng beno sök Olivos dlupyoshko.

³⁸ Ga kjok shröngto ga nopga uunkong öör Sbö u zlong bäng ba kuk.

22

«*Jesús, e shay, zröy wlo sorë ga pjlú?*» lara ba wloyogarë

¹ Eshko ga Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkkïo, pjlung shosho suk pjir shäryak ba uukklo tjok llëm dbaryo li döröe.

² Eshkoshko ga syöshtaga kägäyoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, e töno lok ga tjlë lok ëng kong ga «*Jesús, e shay, zröy wlo sorë ga pjlú?*» le, gueniyo oba bangkjre lok ara.

³ Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) kjlara ko Judas Iscariote. Eshko dbaryo ga Ä shrono, pjono ba go.

⁴ Eni ga Judas öör shäng syöshtaga kägäyoga, Sbö u daga kägäyoga, e ïk, Jesús twe ba kong lok sorë li lanyotkë ba kong lok wlo.

⁵ Kuya lok ga beno löng wopjlú, ga tjlë lok ba kong ga «*Enira pja potjwlënwa*» le.

⁶ Kuya ga «*Jölo. Enira pjlú*» le. Eshko jek lëkong ga beno shäng wotjlik ga «*Jesús twër ba kong sorë ga pjlú? Woyde ga dbar oba ara llëm wlenishko*» le.

Jesús iono ba oppinggaga tjok

⁷ E irgo ga pjlung shosho suk pjir shäryak ba uukklo tjok llëm dbaryo li öötonge. E dbaryo ga öng wlëp ushko so llgwoklë zröya, sho suya, Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkkïo.

⁸ Eshko ga Jesús tjlë Pedro, Juan kong ga «*Pjäy nom dli shäryë, Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo li shrëy wlo*» le.

⁹ Kuya lok ga tjlë ba kong ga «*Jshäryërwa kjone ga pjlú?*»

¹⁰ «*Pjäy nom jek u lok arashko. Eshko ga domer wlëmi shäng kjlara, di bap-kwo sök jong kjwara ba dlu kjing go, roshko di. Pjäy jek ba irgo äär jong opzrëk jek u roy jong kjone ga eshko.*

¹¹ Eshko ga pjäy tjlë u sogo kong ga «*Tjlapga no pingga tjlë ga 'JIsrael tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkkïo li, e dliyo uër bor oppinggaga tjok li kjëryo kjone?' le*» lëmi ba kong eni.

¹² Eni ga pjäy kong, kjër pïya jong kjomo kjwara kësbang, poshäryak pjire. Llëye uëy wlo li shäryëmi pjir ber tjeng bäm go eshko» le ba kong.

¹³ Eni ga ba oppinggaga do pjök li to jek öötong löng eshko ga llëye lara Jesús dë li wlëna tjeng eshko uunkong eni. E irgo ga dbar shrëkkïo li dliyo poshäryara lok.

¹⁴ Öötong ba dlöyo go ga Jesús öötong shäng Sbö tjlökwo roy lagaga ba äska li tjok, ga sirkeno löng tjë jïkong dli ioklo jong li zlong.

15 Eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «Tja wotjlino ara ga tja shdüydëba llëm obishko ga dbar shrëkklo ëre dliyo uër bomi tjok loror.

16 Lër bomi kong ga uër ame, äär jong Sbö ber no pjluyo dbaryoshko jä, dbar shrëkklo ëre llë'loklo shäryono pjir ga eshko» le.

17 Eshko ga di ioklo kjrara kjwara, roshko kjillgwo bo dyo dbo ara, ga tjlë Sbö kong ga «Tjawa kong kjillgwo bo dyo tworop ëre. Tjawa ber wopjlú bop tjok e kjishko» le. E irgo ga tjlë ba oppinggaga kong ga «Kjrozï, shdözï ëng kong.

18 Lër bomi kong ga kjillgwo bo dyo iër ame, äär jong Sbö ber no pjluyo dbaryoshko jä» le.

19 E irgo ga pjlung shosho suk pjir kjrara kjwara, ga tjlë Sbö kong ga «Tjawa kong dli tworop ëre. Tjawa ber wopjlú bop tjok e kjishko» le. E irgo ga pjlung shosho li tora, twara sira sira ba oppinggaga kong, ga tjlë ba kong'lok ga «Ëre bor sho wleni, twak bomi kong. Shäryëmi jüni, bor woyoshroklo» le.

20 Ga uara lok irgo ga shäryara eni obi, kjillgwo bo dyo dbo ara tjok, tjlë ga «Tjlokwo twara Sbörë tjaglën, beno iyado wlo. Shärye wlo ga bor srëng li kwon bomi kjishko. Kjillgwo bo dyo ëre, e ba jyäglö.

21 Gueniyo bor soynega li sök ië bor tjok jüshko.

22 Llëbo wen no to ter kjok dogo dwayo ëre kong owa, lara Sbörë sorë li eni. Gueniyo bor soynega, era song jlöe» le.

23 Kuya lok ga tjlë ëng kong ga «¿Ë layde lëba?» le lok ëng kong eni.

24 E irgo ga opyono lok ënglë kar kar, tjlë lok ga «¿Shji kjone dey tjwlö ara, lamo li kjinmo?» le lok ëng kong eni.

25 Kuya Jesúsde ga tjlë ba kong lok ga «Miydëmi pjlú ga kjok ëre kjing go ga nopga judío llëm wleniyo ichagaga ba nopga ichë parkë ara ba kong. Ba nopga dbo ara wleniyo opyë lok ko no kjimtaga.

26 Gueniyo woydër ga pjäy omshäryë eni llëme. Ëye opyë woydë ber tjwlö ara oblë kjinmo ga opyë ber tjwlö llëm dey. Ëye opyë woydë ber oblë ichaga ga ber shäng oblë kjimtaga dey.

27 Nopga tjeng do pjök ga kjlara sök ië, kjlara shäng dli pjlorguë ba kong. ¿Kjone dey ga tjwlö ara lëba? Sök ië li lëba. Gueniyo tjara shäng bomi tjrëko, parkaga bomi kong wleni.

28 »Pjäy löng bor tjok iyado. Llëbo kës li weno bor kong owashko ga tja rayoromi llëme.

29 E kjishko ga llono ga pjäy iër ber löng no pjluyo, tja iara bor Datarë beno sök no pjluyo sorë ga eni.

30 Ga Sbö ber no pjluyo lishko ga pjäy äär ber löng ië bor tjok eshko, ga pjäy sirkek

äär löng pjlu sökklo kjing go, Israel tjëyoga kjringswo sak kjwara kjingsho pjök (12) li llgwek wlo» le.

«Pjäy tjliya Äre» lara Jesúsde
ba oppinggaga kong

31 Eshko ga tjle Pedro kong ga «Simón, tja kuzong! Shji dwla pjloyongshko ga ba pjlungyo dbuk ber llëno ame. Pjäy tjliya woydë Äre eni, pjäy ber llëno ame eni bako wlo. Ga pja iara Sböre beno shäng tjliya eni wlo.

32 Gueniyo Simón, tja syöshtono Sbö kong bop kjishko, pja kjimte mär ber shäng bor go wlo, pja mär bor go jlökoyo iröng obishko ga bop pjeyoga kjimtëp mär bor go eni bako wlo» le.

33 Kuya ga tjle ba kong ga «Tjlapga, tja sökoba no shdüzlong uyo roshko bop tjok, llëm ga tja zrökoba jek bop tjok ëmdë ga tja shäng bop tjok, pja rayër llëme» le.

34 Kuya ga tjle ba kong ga «Pedro, lër bop kong ga pjesit kjok shränto ga kjörkö kjluntë llëm obishko ga “Jesús, e ë miydër llëme” lorop oba kong pjoglo mya tjän» le.

35 E irgo ga Jesús tjle ba kong lok ga «Kjupä ga pjäy ichoror jek löng dbur sho tjok llëm, kjla tjok llëm, drepkwota tjok llëm bakoe. ¿Eshko ga llëye söromi llëm li kjishko ga songyo kjroromire?»

«llëme» le lok ba kong.

36 Eshko ga tjle ba kong lok ga «Eni. Gueniyo eeri ga ëye

dbur tjok ga söya. Eye kjla tjok ga söya bakoe. Eye dröng llëm ga ba shwong kop lëkong soyneya, dröng tjwlëkklo.

37 Sbö tjlökwö tak pjang eni: “ ‘Domer kjwe llëbo owa shäryaga’ laraba ara.”* E bor layde, ga wop ä ga shäryë bor kong eni kjluwe» le.

38 Kuya lok ga tjle ba kong ga «Tjlapga, jüshko dröng tjeng kjwang pjök» le.

Kuya ga tjle ba kong ga «Erö ga bue» le.

*Jesús syöshtono Sbö kong
Getsemani kjokyo*

39 E irgo ga Jesús opshino jek Olivos dlupyo ba oppinggaga tjok, sgara löng sorë ga eni.

40 Öötong löng eshko ga tjle ba kong lok ga «Pjäy syöshtos Sbö kong ara, pjäy tjliya Äreshko ga pjäy kjimte Sböre, llëbo owa shäryë llëm wlo» le.

41 E irgo ga opkjono jek ba zlong bäng dwayo wop ak dburoylonshko wleni. Eshko ga kjök tonö, syöshtono Sbö kong,

42 tjle ga «Data, woydër ga llëbo wen owa bor kong döro li, e wen tjwe bor kong llëme. Woydëp eni wleni ga shäryos eni. Gueniyo ga e laga tjare llëm, e laga ber pjarë» le.

43 Eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so weno shäng kjlara ba kong, kong dbo twe obi wlo.

44 Ga woydë ara llëbo wen tjwe ba kong owa li kjishko ga

* 22:37 Isaiás 53.12.

syöshtono ara, shorya tjök tjök klung kjing go srëng dik.

⁴⁵ Syöshtono pjir ga kojono, ga tek shrono shäng ba oppinggaga tjeng lishko ga wlëya bë tjeng pë, woydë lok ara kjïshko.

⁴⁶ Ga tjlë ba kong lok ga «¿Pjây pë egaro? Pjây kojözong. Pjây syöshtos Sbö kong ara, pjây tjlïya Ärëshko ga pjây kjimte Sbörë, llëbo owa shäryë llëm wlo» le.

Jesús shara ba wloyogarë

⁴⁷ Jesús tjlëydë pjité llëm obishko ga nopga tjwe jong träk llëme. Ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) kjlara ko Judas, e tek shäng ba bäm go. Eshko ga tek shrono shäng Jesús zlong bäng, lõ shiya† wlo.

⁴⁸ Eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «Judas, ¿no to ter kjok dogo dwayo ëre lõ ship, iëp ber tjeng oba wloshko wlore?» le.

⁴⁹ Teklöng llëno miydara ba oppinggaga löng lirëshko ga tjlë lok ba kong ga «Tjlapga, ¿shji ëngkjwë ba tjok dröng gore?» le.

⁵⁰ Jekdo eshko ga kjlara jüni dröng shino, ga syöshtaga kësbangyo li parkaga kwomgwo këlëkong zakza tas jer'lon pjik buk töshko erä.

⁵¹ Eshko ga Jesús tjlë ba oppingga li kong ga «¡Wëyë! ¡Kjweni llëme!» le, ga parkaga li kwomgwo porwara, ga poptonoe.

⁵² Eshko ga tjlëno ba kjragaga kong. Epga syöshtaga kägäyoga, Sbö u daga kägäyoga, judío tjlapgaga kjok llgwega wleniyo bakoe. Tjlë ba kong lok ga «¿Pjây tjwe bor shak dröng tjok, wlëng no shpokklo tjok kjweni ega? ¿Tja shamishko ga tja ëngkjwë bomi tjok lëmiro?»

⁵³ Tja öör shäng oba ping ara, Sbö u zlong bäng, pjây löng lishko. ¿Tja sharomi eshko llëm egaro? Gueniyo dbaryo koshoromi li, e öötonge. Eni tjok ga kjok ichaga li beno Ärë» le.

⁵⁴⁻⁵⁵ Eshko ga Jesús shara lok, söra to jongya syöshtaga kësbangyo li ushko. Pedro jek shäng kä kjwaraso kä kjwaraso ba irgo. Öötong löng eshko ga opzrëno jek u li roshko, ga Pedro beno sök iökkok, u bongkjako, iök borkegaga löng li tjok.

⁵⁶ Eshko ga kjoglo shäng kjlara, syöshtaga kësbangyo parkaga wleniyo. İna ga Pedro sök iökkok. Ga İya yötso robyë wëleshko ga tjlë nopga löng li kong ga «Domer sök kjwe jëk shäng Jesús tjok bakoe» le.

⁵⁷ Kuya sök ga tjlë kjoglo li kong ga «¡Jyö! ¡E ë miydër llëme!» le.

⁵⁸ Wop tjok ga oblë omïno, ga tjlë ba kong ga «Pja ëmdë ga ba kjlarayo» le.

Kuya ga tjlë ba kong ga «¡Jyö! ¡Tja llëme!» le.

⁵⁹ Wop ara obi ga oblë tjlë ga «Domer kjwe Galilea so. E

† 22:47 *Lö shik* lanyo, e tak pjang Génesis 27.26 go.

kjishko ga miydërwa pjlú ga kjwe jëktong shäng ba tjok» le.

⁶⁰ Kuya ga tjlä ba kong ga «¡Jyõ! ¡Lëye lëp shäng li miydër llëme!» le.

Pedro shäng tjlä obishko ga kjörkö kjlunoe.

⁶¹ Eshko ga Tjlapga Jesús bojono tek, Pedro İya drëng, ga woyoshre Pedrorë kjlay ga Jesús tjläno ba kong ga «Kjörkö kjluntë llëm obishko ga “Jesús, e ë miydër llëme” lorop oba kong pjloglo mya tjän» lara.

⁶² Eni ga opshino ey dwayo, ga slatong ara jlökoyo.

Jesús joywara ba dagagarë

⁶³ E irgo ga nopga löng Jesús daga li ba joywono, ga shpora lok ara.

⁶⁴ Ga bokkwo go shwom-zrëng kjrochara lok tuke. Ga tjlä lok ba kong ga «Pja yoga ërë los borwa kong» le.

⁶⁵ Ga läywara lok owa oblë oblë ara bakoe.

Jesús söraba öötong shäng Judío Kjek Llgwegaga Këskësyo boksho

⁶⁶ Kjek shröngto ga Judío Kjek Llgwegaga Këskësyo tño lok uunkong, syöshtaga kägäyoga, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go bakoe. Eshko ga Jesús söra lok, jek öötong shäng tjlapgaga li boksho.

⁶⁷ Ga tjlä lok ba kong ga «¿No pjluoyo ichara Sbörë shrono shäng li, e pjare? Los borwa kong» le.

Kuya ga tjlä ba kong lok ga «Loror bomi kong wleni ga tjläkwo kjrëmi llëme.

⁶⁸ Ga pjây kong llëbo kjakrokër kjwe ga tja dbyëmi llëm bakoe.

⁶⁹ Gueniyo Sbö, llëye shärye woydë li shärye ga pjlúe. Ga eeri jek lëkong ga no to ter kjok dogo dwayo ëre sirkeno öötong sök ba orkwo këlëkong» le.

⁷⁰ Kuya lok ga tjlä ba kong ga «¿Eni ga pja Sbö Ware?»

«Lëmi löng pjâyde om go eni» le ba kong.

⁷¹ Kuya lok ga tjlä ëng kong ga «Lë shäng om go ba kjamo go. ¿Nopga wlëy ba rotë obi llëno?» le lok eni.

23

Jesús söra Pilato boksho

¹ E irgo ga löng eshko li kojono uunkong, ga Jesús söra lok, jek öötong löng Pilato boksho.

² Eshko ga rote löng ara. Tjlä ga «Domer kjwe wlënorwa shäng oba shdök ara kjok kjwang jikong. Oba pīya shäng kä potjwlëk pjlu kësbyo sök Roma kjokyo li kong llëme le eni. Tjlä obi ga “No pjluoyo ichara Sbörë shrono shäng li, e tja” le eni bakoe» le.

³ Eni ga Pilato tjlä ba kong ga «¿Judío pjluoyo li pjare?»

«Lëp sök om go liro» le ba kong.

⁴ Eni ga Pilato tjlä syöshtaga kägäyoga kong, nopga tjeng ara li kong ga «Domer ëre bor kong ga llëye owa shäryara ber shdungko wlo drete» le.

⁵ Gueniyo tjlä lok jek obi ga «Tjläkwo le shäng li go ga oba shdöya ara Judea kjokyo kjok

kjwang j̄kong. Soyara tek shäng Galilea kjokyo dwayo, era eni tjok ga shrono shäng j̄shko bakoe» le.

Jesús söraba Herodes bok-shto

⁶ Kuya ga tjl̄e ba kong ga «¿Domer ère Galilea sore?»

⁷ «Èng» le lok ba kong. Eni ga ichara Pilatorë jek Herodes shwoy, e Galilea so p̄luyo kj̄shko. Ey dbaryo ga Herodes sök Jerusalén kjokyo.

⁸ Eni ga söra lok, jek öötong shäng ba bokshto ga Herodes beno wop̄lú anmoyō. Jesús, e lanyotkēba ara li kura tek kjupābāshko, ga iya woydē, llēbo iydēba llēm wleniyo p̄iya ba kong wlo.

⁹ E kj̄shko ga kong llēbo kjakrokara ara, gueniyo dboryara llēme.

¹⁰ Syōshtaga kägāyoga, no pinggaga kjok l̄lgwekklo tara Moisésdē li go, e lōng eshko bakoe. Ga rotara lok ara iir go.

¹¹ Eshko ga joywara Herodesdē ara. Ba èngkjwagaga omshāryono eni bakoe. Doyara lok shwong tjw̄lō ara go, p̄lu shwongyo dik, joywe lok wlo, ga ichara jek irōng obi Pilato shwoy.

¹² Ey dbaryo ga Herodes, Pilato, e opyono beno lōng wop̄lú èng tjok. Bām go ga lōng iirkē èng tjok erä.

Jesús ichara Pilatorë, zrōya lok wlo

¹³ E irgo ga nopga rokara Pilatorë uunkong tek ba shwoy, syōshtaga kägāyoga, no ichagaga, e tjok.

¹⁴ Tōna lōng p̄jir ga tjl̄e ba kong ga «Domer ère söromi shäng bor bokshto, oba shdōya ara kj̄shko lēmi. E kj̄shko ga llēbo kjakrokror ba kong ara bomi bokshto, gueniyo rotēmi lōng li, e bor kong ga llēye drete.

¹⁵ Herodes kong ga llēye dret bakoe. Ichara shrono shäng bi kong irōng obi e kj̄shko. Miydēr p̄lú ga llēye owa shāryara ber zrōkko wlo drete.

¹⁶⁻¹⁷ E kj̄shko ga shdun. E irgo ga rayēr toe» le.*

¹⁸ Kuya lok ga öö le lok uunkong, tjl̄e Pilato kong ga «¿Domer kjwe zrōzong! j̄Barrabās döpdē borwa kong dey!» le.

¹⁹ (Domer le lōng li, e bāngzak shäng no shdūzlong uyo roshko. Dēnashko ga ba p̄lu, e woyde llēme. E kj̄shko ga èng tōno oblē tjok kj̄lōbō, ga èngkjwono lok p̄lu nopga tjok, ga nopga zrōra lok. E kj̄shko ga bāngzak shäng eshko.)

²⁰ Jesús dōya woydē Pilatorë, ga tjl̄eno nopga lōng li kong jek obi.

²¹ Gueniyo öö le lok uunkong, tjl̄e ba kong ga «¿Zrōs p̄jang kj̄lōs go! j̄Zrōs p̄jang kj̄lōs go!» le lok eni.

²² Eni ga Pilato tjl̄eno ba kong jek p̄lara obi, öötong

* **23:16-17** Tek dēnashko ga kjibokwo ère jyā shiraba oblē oblē ara. Ga kjone kjone tjl̄e ga «... le. Äär lu p̄lobi go ga dbar shrēkkloshko ga nopga bāngzak tjeng no shdūzlong uyo roshko li raye no ichagarē kjlara kjluwe.

pjloglo mya. Tjlē ga «¿Llē kjīy? Llēbo owa shāryara li lozī bor kong. Llēye wlēnor ba go owa ber zrōkko wlo drete. E kjīshko ga shdun. E irgo ga rayēr toe» le.

23-24 Kuya ga öö le lok jek tjē jīkong, Jesús iche zrōya lok pjang kjlōs go wlo. Eni ga nopga löng li wlēpyotke Pilatorē ga ā kuzong ga wotjlīno oblē, llēye woyde lok li shāryara ba kong eni.

25 Eni ga domer bāngzak shāng no shdūzlong uyo roshko lara lok li dōra, ga Jesúsda twara ba ēngkjwagaga kong, llēye woydara nopgarē ba kong li shārye lok ba kong wlo.

Jesús zrōraba pjang kjlōs go

26 Jesús söya lok jek zrōya pjang kjlōs go wlo wopro ga domer tek shāng kjlara ko Simón, e Cirene so. Tek shāng irōng ba kjokshko dwayo ga shara ēngkjwagaga jek löng lirē, ga ichara lok dō go Jesús kjlōs li sök ba irgo.

27 Oba jēk löng ara ba irgo, tjrēko walēga löng ara, slar ara ba kjīshko.

28 İya Jesúsde bojono irōng, ga tjlē ba kong ga «Walēga Jerusalén so, pjāy slar bor kjīshko llēme. Pjāy slar bomi kjīshko dey, bomi wapga kjīshko bakoe.

29 Llono ga oba tjlē ga «Walēga kjrōng, wapga llēm

wleniyo, löng wopjlū li epga” lēba eni.

30 Ey dbaryo ga nopga tjlē dlup tjeng li kong ga

»“Pjāy lon ter borwa kjing go, tjawa jek jēktēng ber dret wlo”[†] le eni.

31 ¿Shāryēba eni kjor kēsōng kong ga llēye wen kjor dogro li kong?»[‡] le.

32 Eshko ga domerga owa wleniyo söra tjeng do pjök, zrōya lok Jesús tjok wlo.

33 Ga öötōng löng kjokyo ko No Kā Dboglo dlupyoshko ga Jesús löra lok pjang kjlōs go, domerga do pjök li tjok, kjlara pjang or kēlē, kjlara pjang or milē, kjlōsyo dboy dboye.

34 Eshko ga Jesús tjlē ga «Data, llē shāryayde miyde löng llēme. E kjīshko ga llēbo owa shārye löng ēre lös ba kong ber drete» le.

Eshko ga ēngkjwagaga tjeng li tjōto lok llēbo jyāglo go, Jesús shwong li ber ē kong İya lok wlo. §

35 Nopga löng ara eshko ba İk. No ichagaga löng li omlāywono lok owa ara, tjlē ga «Oba oblēra dōra, eeri ga woyde ga opdök om go. Tjlēno ga no pjlyuo ichara Sbörē shrono shāng li e lara, e kjrāga Sbörē om go lara eni bakoe. Lara eni li jlō wleni ga woyde ga opdök om go» le lok eni.

36 Ęngkjwagaga löng li omjoywono lok bakoe. Kjillgwo bo

† 23:30 Oseas 10.8. ‡ 23:31 *Kjor kēsōng* le li, e *Jesús* loklo. *Kjor dogro* le li, e *nopga owa* loklo. Eni ga Jesús shdunaba ara eni kuzong ga nopga owa ber shdungko kjang anmoyō. § 23:34 Lōyde lok pjang kjlōs go llēm obishko ga ba shwong skwara lok pjire.

dyo shpoä twara lok ba kong ie wlo, joywe lok wlo.

³⁷ Ga tjëlë lok ba kong ga «Pja judío pjluyo jlõ wleni ga pja opdös om go» le.

³⁸ Ga Jesús lõk pjangshko li kopshko, kjibokwo iak pjang kjwara, e zröya lok llë kjïy miydëba wlo. Kjibokwo tak pjang li tjëlë ga «Domer ëre, e judío pjluyo.»

³⁹ Domerga owa wleniyo lõk lok ba tjok kjlara omläywono eni bakoe. Tjëlë ga «¿No pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li, e pja llëmdo? Pja opdös om go, ga tjawa dös eni bakoe» le.

⁴⁰ Gueniyo kuya ba kjlara pjang lirë ga tjëlë ba kong ga «¿Pja Sbö bangkjrë llëmdo? ¿Pja shdungoba ba tjok bek llëmdo?»

⁴¹ Shjira llëbo owa shäryono jlökoyo, shji shdungoba wlo. Gueniyo domer kjwera, llëye owa shäryara llëme» le.

⁴² Eshko ga tjëlë Jesús kong ga «Pja äär ber sök no pjluyoshko ga tja woyoshreba» le.

⁴³ Kuya ga tjëlë ba kong ga «Lër bop kong jlökoyo ga eeri dö ga pja ber sök bor tjok kjok ko Paraíso * lishko» le.

Jesús wolono pjang kjlös go

⁴⁴⁻⁴⁵ Öötong dlo dluw bek ga kjok ro zoktong kjok kjwang jikong beno yët erä. Beno eni äär jong dlo pjö lë wleni. Eshko ga Sbö u roshko ga shwong kësbang iak pjang eshko li dwlëtong ter aas beno kjring pjök.

⁴⁶ Ga Jesús tjëlëno dbo go, tjëlë ga «Data, bor sëya ëre iër ber tjeng bop wloshko» le, ga wolonoe.

⁴⁷ Lök pjang kjlös go li boksho ga ëngkjwaga Roma so li kägäyo shäng eshko kjlara. Llëbo weno li ïya ga Sbö poshrëra, ga tjëlë ga «Shinmo lõk pjang kjlös go kjwe, e pjlo bek jlõe» le.

⁴⁸ Ìya nopga löng eshko lirë ga to iröng ba ushko pjlu kjing shpok, woydë ara kjishko.

⁴⁹ Gueniyo nopga Jesús miydë pjlu wleniyo li beno tjeng llëbo tjeng kës ëre ik pjola sit, walëga tek tjeng Galilea kjokyo dwayo Jesús tjok li tjok.

Jesús doyo jnena José

⁵⁰⁻⁵¹ Eshko ga domer shäng kjlara ko José. E Arimatea so. E wotjlik pjlu, pjlo bek Sbö bokso. Sbö ber no pjluyo dbaryo li koshe sök bakoe. Domer li Judío Kajok Llgwegaga Këskësyo kjlarayo, gueniyo llëye shäryara lok Jesús kong li woydara llëm, ba kong ga beno bëy llëme.

⁵² Jesús wolono irgo ga domer li jek öötong shäng Pilato shwoy, ga Jesús doyo rokara ba kong, jneya wlo.

⁵³ E irgo ga jek öötong shäng shinmo lõk pjang kjlös go lishko. Eshko ga doyo li lona ter töshko, popgara shwong ko pjlublún, pjlu wleniyo go, ga söra jek sakshko. Eshko ga iara beno buk pjlebgwo kak jong guëmkwota roshko. Eshko ga ëye iaydëba llëm obi.

* 23:43 Sbö sök kjok dogo li kjokyo kowëba **Paraíso**.

⁵⁴ Dbar eshko ga poshãryozlong ñlëm obishko ga llëye lara dbaryo li ey. Eshko ga woshtozlong dbaryo li dloyo ääto, kjok sëng tjän.

⁵⁵ Walëga tek tjeng Galilea kjokyo dwayo Jesús tjok li jek löng José irgo, ga shinmo doyo iara beno buk sakshko sorë li, e ñna lok pjire.

⁵⁶ E irgo ga jek öötong löng ushko, poshtikklo llë lö pjlëblë wleniyo, e shãryë, shinmo doyo poshtik e go wlo lara. Gueniyo shãryayde pjitë llëm obishko ga woshtozlong dbaryo li öötonge. E kjïshko ga woshtono lok, tak pjang kjok llgwekklo tara Moisésdë go sorë li eni.

24

Jesús woshrono iröng obi

¹ Öötong sondë kjok shröngto ga jek lok jongya sakshko, Jesús doyo iak buk lishko. Poshtikklo shãryara li söya tjeng ba tjok.

² Öötong löng eshko ga ak kësbang jong ba sak bängzakklo li wlëna lok dik beno jong pjlëbgwo li sor go.

³ Eni ga opzrëno jek pjlëbgwo li roy, gueniyo shinmo doyo drete.

⁴ Woyotjlïya löng obishko ga domerga weno tjeng do pjök, shwong kãã lletlet.

⁵ Ñya lok ga beno löng sëya llëm, ga kjök tonono, kujono bokdo kjlay klung go. Eshko ga domerga li tjëlë ba kong lok ga «¿Shäng së li wlëmi shinmo tjreko llënorono?»

⁶ Buk na llëme. Woshrara Sbörë iröng obi. Zröydëba

llëm obishko ga llëye lara bomi kong Galilea kjokyo li woyoshroziã. Tjëlëno ga

⁷ “No to ter kjok dogo dwayo ëre iëba ber tjeng nopga owa wloshko guing, tja zröya lok pjang kjlës go wlo. Gueniyo äär dbargwo mya ga tja woshre Sbörë iröng obi” lara bomi kong eni» le.

⁸ Kuya lok ga tjëlökwo lara li woyoshrae.

⁹ Eni ga opshino lok eshko dwayo, ga jek öötong löng Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho kjlara (11) li löngshko. Eshko ga llëbo ñna, kura kës li lara lok pjir ba kong, ba pjeyoga llamo tjeng eshko ba tjok li kong bakoe.

¹⁰ Tjëlökwo roy sögaga li, e María Magdala so, Juana, María Santiago mekë, walëga llamo oblë li bakoe.

¹¹ Kuya Jesús oppinggaga lirë lok ga tjëlökwo kjre lok llëme. Wotjlik lok ga walëga li skwë kjoyoe le.

¹² Eni ëmdë ga Pedro jek zron jong sakshko. Öötong shäng eshko ga opzrëno jek ba roshko, ga shwong shinmo pjrikklo li ñna beno buk eshko eröe. E irgo ga to iröng ushko, llëbo weno shinmo kong li woyotjlïya jek shäng.

Jesús weno ba oppinggaga do pjök kong

¹³ E irgo ga Jesús oppinggaga do pjök jek jek löng irbo jek jong äär Emaús kjokyo li bäng. Emaús kjokyo ber buk pjola, shji opshik jek jek Jerusalén kjokyo dwayo

kjok shröngto ga shji äär kjok eshko dlo dluw dik wleni.*

¹⁴⁻¹⁵ Jëk löng llëbo shäryono Jesús tjok li lanyotkë ëng tjok. E wopro ga Jesús tek shrono shäng ba zlong, ga jek jëk shäng ba tjok,

¹⁶ gueniyo e ë miydara lok jekdo llëm, woydara Sbörë eni llëm kjïshko.

¹⁷ Eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «¿Pjäy jek jëk löng llë lanyotkë ëng tjok?» le.

Kuya lok ga slongtëng löng, woydë ara.

¹⁸ Kjïlara ko Cleofas tjlë ba kong ga «¿Kjakrokëp ega? Llëbo shäryono Jerusalén kjokyo tjaglën jã, e miydara nopga uunkongdë. U ïga llë ëmdë ga ommydono lok pjire. ¿Eni ga pjara ommydono llëm sorëro?»

¹⁹ «¿Llëbo shäryono eshko li llë?» le.

Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Domer shäng kjïlara ko Jesús, e Nazaret so. E Sbö tjlökwo laga, llëye shärye li, llëye le li, e dbo ara. Sbö kong ga tjwlö ara, nopga kong ga eni bakoe.

²⁰ Gueniyo syöshtaga kägäyoga, bi tjlapgaga, e twara lok oba kong, zrökoba wlo, ga zröraba pjang kjlës go.

²¹ Tjawara wotjïno ga e shji Israel tjëyoga döga lororwa. Gueniyo shäryono eni eeri ga öötong dbargwo mya tjän.

²² »Eerishko kjok shröngto ga walëga jëk löng borwa tjok kjong kjong jek öör löng saksško,

²³ gueniyo shinmo li doyo wlëna llëme. Tek shrono lok iröng obi ga tjlë borwa kong ga «Sbö parkagaga kjok dogo so weno löng borwa kong yoshko wleni, ga tjlë ga 'Jesús, e woshrara Sbörë iröng obi' le lok borwa kong eni» le.

²⁴ E irgo ga borwa pjeyoga kjong kjong jek öör löng saksško bebi, ga llëbo wlëna lok, lara walëga lirë sorë li eni. Gueniyo Jesúsda ïna lok llëme» le.

²⁵ Kuya ga tjlë ba kong lok ga «¿Pjäy kã kjange! ¿Pjäy opping llonoro? ¿Tjïkwo lara Sbö tjlökwo lagagarë lok tek këgongshko kës li, e kjrëmi llonoro?»

²⁶ ¿No pjluyo iche le Sbörë li, e shdungoba bãm go wlo, e irgo ga ie Sbörë ber tjwlö ara llëmdo?» le.

²⁷ E irgo ga tjlökwo tak pjang ba kjïshko Sbö tjlökwo go li, e pjllölgwera ba kong pjire. Soyara Moisés kjibokwoyo li go, äär pjë jong Sbö tjlökwo lagaga tek dënashko so kjibokwoyo tjeng kës li go bakoe.

²⁸ Ga jek löng ääto kjok äär woydë lishkoshko ga Jesús jek jëk shäng obi, äär jek këgong woydë wleni.

²⁹ Gueniyo mana lok ber sök ba tjok. Tjlë lok ba kong dbo go ga «Pja jek këgong ame. Kjok sëng tjän, kjok ro zätoe. Pja ber sök borwa tjok kjok ëreshko dey» le. Kuya ga opzrëno jek shäng ba tjok, ber sök ba tjok eshko wloro lara

* **24:13** Jerusalén kjokyo dwayo äär Emaüs kjokyo wlo ga e wop kilómetro sak kjwara kjingsho kjwara (11) dik.

lok.

³⁰ Eshko ga sirkeno sök ba tjok lok, ië wlo, ga pjlung shosho suk pjir kjrara kjwara, ga tjlë Sbö kong ga «Tjawa kong dli tworop ëre. Tjawa ber wopjlú bop tjok e kjishko» le. E irgo ga pjlung shosho li tora, twara sira sira ba kong lok.

³¹ Jekdo eshko ga bokkwo roshwino wleni, e ë miydara lok pjir, gueniyo sök li jek jëktëng erä.

³² Eshko ga tjlë lok ëng kong ga «Shji tek jëk löng ba tjok irbo bängshko ga Sbö tjlökwo pjlölgwera bi kong. ¿Eshkoshko ga shji wopjlú ara anmoyö llëmdo?» le.

³³ Jekdo eshko ga sano jek iröng Jerusalén kjokyo. Öötong löng eshko ga Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho kjlara (11) li wlëna tönö löng eshko, nopga oblë tjok.

³⁴ Ga tjlë lok shrono löng li kong ga «Tjlapga Jesús woshrono iröng obi jlöe. E weno shäng Simón kong tjän» le.

³⁵ Kuya lok ga llëbo weno ba kong irbo bäng li, e lara ba kong pjire. Pjlung shosho suk pjir torashko ga e ë miydara lok sorë li, e lara ba kong pjir bakoe.

Jesús weno ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho kjlara (11) li kong

³⁶ Ga lanyotke löng obi wopro ga Jesús weno shäng ba tjrëko, ga tjlë ba kong lok

ga «Miga. Pjäy ber löng wlëpe» le.

³⁷ İya, kuya lok ga beno löng sëya llëm, bangkjre lok ara. Wotjlîk lok ga ba shingyo le.

³⁸ Eni ga Jesús tjlë ba kong obi ga «¿Pjäy sëya llëm ega? ¿Tja woshrono iröng obi woyotjlîmi llëm ega?»

³⁹ ¡Tja li shängdo! Bor orkwo ëre İzïa. Bor dre ëre İzïa. Tja porwozïa. Bi shingyo, e sho dret, dboglo dret, botoyara tjok» le.

⁴⁰ Lara eni ga ba orkwo bäng, ba dre bäng, e pina ba kong lok.

⁴¹ Kuya, İya lok ga tjlökwo kjayde lok jlökoyo llëm obi, gueniyo beno löng wopjlú anmoyö, yëyle lok bakoe. Eshko ga tjlë ba kong lok ga «¿Pjäy jüşhko llëbo uako tjokde?» le.

⁴² Kuya lok ga kong mã sho suk pjir wleniyo twara ba kong bok kjwara,

⁴³ ga kjrara, uara ba boksho.

⁴⁴ Eshko ga tjlë ba kong lok ga «Tja shäng bomi tjok obishko ga tja tjlëno bomi kong ga “Tjlökwo tak pjang bor kjishko Moisés kjibokwoyo li go, Sbö tjlökwo lagaga tek dënashko so kjibokwoyo tjeng kës li go, kjibokwo ko *Salmos* go, e shäryë uunkong kjluwe” loror bomi kong eni» le.

⁴⁵ Eshko ga epga kjimtara Sbö tjlökwo tak pjang li llë loklo miydë pjlúe.

⁴⁶ Tjlë ba kong ga «Tjlökwo tak pjang li tjlë eni: “No pjluyo iche le Sbörë li, e wolon wlo. Gueniyo äar

dbargwo mya ga woshre
Sbörë iröng obi.”

⁴⁷ Tjlökwo tak pjang obi
tjlë eni: “Ba ko goshko ga
tjlökwo lëba tjëyo kjrina kjrina
löng kjok ëre kjing go li kong.
Tjlökwo lëba li ëre: ‘Llëbo
shäryëylöng owa li, e owa jlöe
lëy, ga rayëy ga owa pjang bi
go li löya Sbörë ber drete.’ ”

⁴⁸ Pjäy beno löng llëbo ĩnomi,
kuromi li roy laga oba kong.

⁴⁹ Ga bomi go Sbö Sëya
ichër kjok dogo dwayo äär
ber kësbang bomi tjok, lara
bor Datarë jlökoyo sorë li
eni. Gueniyo pjäy ber löng
ëreshko Jerusalén kjokyo, ëye
lër shäng bomi kong li shrono
guing» le.

Jesús to jem kjok dogo

⁵⁰ E irgo ga epga söra jek
Jerusalén kjokyo dwayo,
öötong löng Betania kjokyo.
Eshko ga orkwo poyono, ga
tjlökwo lara beno pjlú ba kong
lok.

⁵¹ Shäng tjlë obishko ga op-
kjono eshko dwayo, ga söra
Sbörë to jem kjok dogo.

⁵² E irgo ga poshrëra
lok ara, ga sano to tek
löng wopjlú iröng Jerusalén
kjokyo.

⁵³ Eshko ga beno löng Sbö
poshrëk, ba u zlong bäng
enido.

Evangelio según Juan Jesucristo roy pjlú ëre, e jyã tara Juandë Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Juan. E judío. Dënashko ga e ma shaga ba kjlara Santiago tjok. Pjlara ga löng parkë di bäng buk kësbang, shkung, so dlung kjoyo ko Galilea li sor goshko ga epga rokara Jesúsde opping ba tjok. Kuya lok ga to jek ba tjok, beno löng ba oppingga shara. E irgo ga öötong beno löng ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li pjeyoga bakoe. Ba oppingga woyde Jesúsde ara ba kjlara wleni tak pjang kjibokwo ëre go li, e Juan om go.

Jesús wolono, ga woshrara Sbörë iröng obi irgo ga judíoga ara löng ba kjok baiya lishko llëm, öötong beno löng kjok shto oblë oblë shara. Woy-otjlikoba ga kjibokwo ëre tara Juandë judíoga löng kjok shto oblë oblë li kong. Kjibokwo ëre tara ba kong llëno, e tara beno pjang Juan 20.31 go. Tjlë ga «Ere toror, miydëmi e go wlo ga no pjluyo ichara Sbörë li, e Jesús, e Sbö Wa bakoe. Ga pjây mär ba go wleni ga pjây ber löng së ÿyado Sbö tjok.»

Tjlökwo li weno beno no

- 1 Shäng kjlara ko Tjlökwo.*
Kjok ëre dämär, llëye llëm obishko ga e sök tjän.
E sök Sbö tjok, ga e Sbö.
- 2 Llëye llëm obishko ga e sök Sbö tjok.
- 3 Ba go ga llëbo tjeng kës ëre shäryara Sbörë
Llëbo tjeng kës ÿy löng ëre, e shäryara ba go.
- 4 Llëbo tjeng së kës ëre, e laga erë.
Shji uunkong ber löng së tjaglën wleni, e laga erë bakoe.
Shji kong kjok miydë twaga li e,
e bi kong ga iök jong shjiy wleni.
- 5 Kjok ro sï lishko ga iök li jong shjiy ÿyado, e sjëya kjok ro sï lirë ga äe.
- 6 Eebor ga domer weno shäng kjlara ko Juan, e ichaga Sbörë.
- 7 Ichara Iök Shjiy li† roy lë oba kong, nopga uunkong mär ber löng ba go wlo.
- 8 Juan, e Iök Shjiy li llëme. E shrono shäng Iök Shjiy li roy laga erë.
- 9 Iök Shjiy jlökoyo li, shji uunkong ber löng kjok miydë ara li laga erë, ga eshko ga tjwe döröe.
- 10 Eshkoshko ga sök kjok ëre kjing go, ga kjok ëre shäryara kës ëmdë ga e ë miydaraba llëme.

* 1:1 *Tjlökwo* le li, e *Jesucristo* loklo.

† 1:7 *Iök Shjiy* le li, e *Jesucristo* loklo.

11 Öör shäng kjok baïya lishko, gueniyo wlokjrara ba tjëyogarë llëme.

12 Gueniyo no kjong kjongda omwlokjrono, ga beno löng mär ba go. Epga iara beno löng Sbö wapga.

13 E weno beno Sbö wapga, shji nopga wen kjok ëre kjing go dik llëme. E laga domerdë llëm, e laga Sbörë.

14 Ga Tjlökwo li, e weno beno no, ga beno sök shji nopga tjok. E Data Sbö Wa kjlaraso, e Sbö bakoe. E kjïshko ga e dbo ara, ga ba dbo kãã ãnoy wëlle. E go ga Sbö wopjlú li, Sbö tjlökwo bek li, e shrono beno sök bi tjok, ÿy, kuy wlo.

15 Juan tjläno ba kjïshko, tjlä ga «Kjupäshko ga tja tjläno bomi kong ga “No tjwe bor irgo kjlara. Gueniyo tja llëm obishko ga sök tjän. E kjïshko ga tjwlo ara bor kjinmo” loror eni. Ga loror li shäng kjwe» le.

16 Ba wopjlú ara li kjïshko ga shji uunkong kjimte ÿyado.

17 Dënashko ga kjok llgwekklo twara Sbörë Moisés kong, le bi kong wlo. E goshko ga e llë miydooroye. Ga Sbö wopjlú li sorë, Sbö tjlökwo bek li llë, era miydooroy Jesucristo go.

18 Sbö, e ïga ërë llëme. Gueniyo ba Wa kjlaraso li, e Sbö bakoe. Data Sbö miyde sök owa llëm, ga e sorë laga erë bi kong.

Juan No Waga tjläno Jesús kjïshko

19-20 Pjlara ga syöshtagaga Sbö kong, ba kjimtagaga Leví tjëyoga, e ichara judío tjlapgaga kjok llgwega wleniyo löng Jerusalén kjokyo lirë tjlä Juan kong ga «¿No pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li, e pjare?»

«Tja llëme» le ba kong wëlle.

21 Ga kjakrokara lok jek obi ga «¿Eni ga pja ë? ¿Pja Elías tjwaydere?»

«Llëme» le ba kong.

Ga kjakrokara lok jek obi ga «¿Sbö tjlökwo laga tjwe lëba li pjare?»

«Llëme» le ba kong.

22 Eni ga tjlä lok ba kong ga «Eni ga pja ë los borwa kong om go, roy sörwa borwa ichagaga kong wlo» le.

23 Kuya ga tjlä ba kong lok ga «Kjibokwo tara Sbö tjlökwo laga tek dënashko so Isaíasdë. Tjläno beno eni:

»“Kjok dogro no llëmshko ga ëbo tjlä shäng dbo go ga ‘Irbo shäryozï ber bek Tjlapga tjwe li kong’ le.”‡

Ëbo tjlä shäng dbo go lara li, e tja layde» le.

24 Fariseoga löng eshko kjlëbö.

25 Kuya lok ga tjlä ba kong ga «Pja no pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li llëm, pja Elías llëm, pja Sbö tjlökwo laga tjwe lëba li llëm bakoe lep shäng eni. ¿Eni ga pja no wë ega?»

26 «Nopga wër shäng di goshko. Gueniyo bomi tjräko

shäng kjlara, era ë miydëmi löng llëme.

²⁷ No tjwe bor irgo kjlara li e. Bek wlo ga tja ba drepkwota dök wlo llëm, e tjwlo ara bor kjinmo anmoyö kjishko»^S le ba kong.

²⁸ Llëbo shäryono kës eni li, e shäryono Betania kjokyo, Jordán diyo kjwo kalëkong, no we jer shäng di roshko'lishko.

*Öng Wlëp Ushko So
Llgwoklë ichara Sbörë li, e
Jesús*

²⁹ Wëshko ga Jesús ÿya Juandë tek shäng tjwayde ba shwoy ga tjlä ga «jizä! Öng Wlëp Ushko So Llgwoklë ichara Sbörë li shäng kjwe. Shji öng ushko so zrök, owa pjang bi go li löya Sbörë ber dret wlo. Domer kjwe öng ushko so eniyo wleni, owa pjang bi go li löya Sbörë ber dret wlo, shji nopga löng kjok ère kjing go kës li kong.

³⁰ Kjupäshko ga tja tjläno bomi kong ga “No tjwe bor irgo kjlara. Gueniyo tja llëm obishko ga e sök tjän. E kjishko ga tjwlo ara bor kjinmo” loror eni. Ga loror li shäng kjwe.

³¹ Tja shrono shäng no wë di goshko, e ë miyde Israel tjëyogarë wlo, gueniyo tja ëmdë ga ommydono llëme» le.

³²⁻³³ Ga Juan tjlä jek obi ga «E ë miydër shäng llëm obishko ga bor ichaga no wë di goshko li tjläno bor kong ga “Sbö Sëya to ter kjok dogo

dwayo so dunggwo kjoyo, ga opyë ber sök ë kjing go li, era nopga go Sbö Sëya iche tjwe ber kësbang ba tjok” lara bor kong eni. E irgo ga tja omïno ga Sbö Sëya to ter kjok dogo dwayo so dunggwo kjoyo, ga opyono beno sök ba go.

³⁴ Tjara omïno eni, ga lër bomi kong ga e Sbö Wa jlöe» le.

Jesús oppinggaga bäm ÿyo

³⁵ Wëshko ga Juan shäng eshko obi, ba oppinggaga do pjök tjok.

³⁶ Jesús ÿya shäng ga tjlä ga «jizä! Öng Wlëp Usho So Llgwoklë ichara Sbörë li shäng kjwe» le.

³⁷ Kuya Juan oppinggaga lirë ga to jek lok Jesús irgo.

³⁸ ÿya Jesúsdë iröng ga tjlä ba kong lok ga «¿Llëye woydëmiro?»

«Tjlapga no pingga, ¿pja pë buk kjone?» le ba kong.

³⁹ Kuya ga tjlä ba kong ga «Pjäy tek bor tjok, ÿmi wlo» le. Ga to jek lok ba tjok, öötong löng u jong kjone sök lishko. Dlo töy kuzong ga beno löng ba tjok eshko äär jong shkë go.

⁴⁰ Kjlara jüni ko Andrés, e Simón Pedro lëng.

⁴¹ Andrés opshino eshko dwayoshko ga jek öötong shäng ba shjiy li shwoy ga tjlä ba kong ga «jMesías* li, e wlënorwael!» le ba kong. (Mesías, e no pjluoyo iche le Sbörë li loklo).

^S 1:27 *Drepkwota döga* lanyo, e tak pjang Mateo 3.11 go. Hebreo tjläkwö.

* 1:41 *Mesías*, e

42 Eshko ga ba shjiy li söra jek Jesús shwoy. İya Jesúsde ga tjlē ba kong ga «Pja ko Simón. Pja data ko Juan. Gueniyo pja kowēba ber Cefas shara» le. (Cefas, e Pedro loklo.)†

Felipe, Natanael, e rokara Jesúsde

43-44 Wēshko ga Jesús jek jongya Galilea kjokyo le. Jek jek shängshko ga domer wlēna shäng kjlara ko Felipe, e Bet-saida so, Pedro, Andrés, e kjokyo. Felipe İya ga tjlē ba kong ga «Pja tek bor tjok, pja pin wlo» le.

45 Kuya ga jek öötong shäng domer oblē ko Natanael shwoy ga tjlē ba kong ga «Tjlökwo tara Moisésde kjok İlgwekklo go, ēbo tjwe kjlara İlono li kjışhko. Sbō tjlökwo İagaga löng li omtono ba kjışhko bakoe. Domer İlara lok li İnorwa. E ko Jesús, e Nazaret so, José wa»‡ le.

46 Kuya ga tjlē ba kong ga «¿Nazaret kjokyo İēpdo? ¿İlēbo pjlú wen eshko İaga ēro?»

«Kjweri shji to İk» le ba kong.

47 Eshko ga jek öötong löng Jesús shäng lishko. Natanael İya Jesúsde ga tjlē ba kong ga «Domer tek shäng kjwe, e İsrail tjēyo İlökoyo, tjlökwo le ga İlökoyo, İyörkē İlēm wleniyo» le.

48 Kuya ga tjlē ba kong ga «¿Tja no eniyo miydēp sorē?»

«Pja rokayde Feliperē İlēm obishko ga pja İnor sök kjor

İong kjlara ko *higuera* li dirko» le ba kong.

49 Kuya ga tjlē ba kong ga «Tjİapga no pingga, Sbō Wa li pja, İsrail tjēyo pjluyo li pja bakoe» le.

50 Kuya ga tjlē ba kong ga «Tja tjlēno bop kong ga “Pja İnor sök kjor İong kjlara ko *higuera* li dirko” İloror eni. Tja tjlökwo kjrorop e kjışhko. Ga İlēbo İp kēsbang, İnop kjwe kjinmo» le.

51 Ga tjlē ba kong obi ga «İēr bop kong İlökoyo ga İlono ga İp ga kjok dogo roshwing, ga Sbō parkagaga kjok dogo so İem löng, ter löng no to ter kjok dogo dwayo ēre go» le.

2

Di kworkwara Jesúsde beno kjİllgwo bo dyo dbo ara

1-2 Dbargwo mya irgo ga oba orkwosmok löng Caná kjokyo, e Galilea kjokyo obi. Ga Jesús öötong shäng eshko ba oppinggaga tjok, mana orkwosmoga İirē kjİy. Jesús mekē sök eshko bakoe.

3 Oba löng orkwosmozlong dbaryo li shrēk wopro ga kjİllgwo bo dyo dbo ara yē pjİtonge. Eni ga Jesús mekē tjlē ba kong ga «Kjİllgwo bo dyo dbo ara yē pjİtonge» le.

4 Kuya ga tjlē ba kong ga «Mekē, ¿İēp shäng bor kong eni ega? Tja dbaryo äätē İlēm obi» le.

5 Eshko ga ba mekē tjlē parkagaga löng li kong ga

† 1:42 Arameo tjlökwo **Cefas**, e **ak**loklo. Grecia so tjlökwo **Pedro**, e **ak**loklo bakoe.

‡ 1:45 Eshko dbaryo ga Jesús, e José wa İēba, mİga eni İlēme.

«Llëye le bomi kong li shäryozi eni» le.

⁶ Judíoga sgara löng orkwo shkwë yõtso enido, ba pjeyoga tek dënashko so sdëkwo sorë ga eni. E kjishko ga di bapkwö tjeng eshko kjwo tjer (6), shäryak ak go, kjwara kjwara di shak bayo bonkö kësbang tjung wleni* kjwo sak pjök (20) dik, llëm ga sak mya (30) dik.

⁷ Eshko ga Jesús tjlë parka-gaga löng li kong ga «Di bapkwö kjwe dlizi di go» le ba kong, ga uunkong li dlina lok beno tjeng tjung di go.

⁸ Eshko ga tjlë ba kong lok jek obi ga «Shizi sira, ga sözi jek këm bomi kägäyo shäng wle kong» le.

Kuya lok ga shäryara eni.

⁹ Twara lok ba kägäyo kongshko ga miydara lok ga di li kworkwara Jesúsde beno kjillgwo bo dyo dbo ara, gueniyo llë miydara ba kägäyorë shäng llëme. Eni ga iarashko ga domer orkwosmono li rokara tek ba shwoy,

¹⁰ ga tjlë ba kong ga «Nopga uunkong orkwosmozlong dbaryo shrëkshko ga kjillgwo bo dyo dbo ara iako owa llëm wleniyo twe nopga mak pjir löng li kong bäm go, ie lok wlo. Iara lok ara irgo ga kjillgwo bo dyo dbo ara tjwlo chira wleniyo twe ba kong lok shara. Gueniyo pjara omshäryono eni llëme. ¿Iako owa llëm wleniyo lira ship shäng kjwle jä egaro?» le.

¹¹ Llëbo ÿdëba llëm wleniyo shäryara Jesúsde bäm li e, shäryara eshko Caná kjokyo, e Galilea kjokyo obi. E go ga ba dbo kälä pina ba oppinggaga kong, ga beno löng mär ba go.

¹² E irgo ga to jek öötong shäng Capernaúm kjokyo ba mekö, ba lënga, ba oppinggaga tjok, ga beno löng eshko dbar kjwöbö.

Llëbo soynegaga löng Sbö u zlong bäng li ichara Jesúsde drete

¹³ Israel tjeyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo judíoga kong li döro kjishko ga Jesús jek öötong shäng Jerusalén kjokyo.

¹⁴ Eshko ga opzreno jek shäng Sbö u zlong bäng ga nopga wlëna löng llëbo soynek, sögla, öng wlëp ushko so, dunggwo bakoe. Nopga oblë wlëna wloktong löng dbur kjlopswë.

¹⁵ ÿya Jesúsde eni ga no shpokklo shäryara pjlara kjillgwo go, ga löng li ichara jek eshko dwayo dret, ba öng llë tjok. Dbur kjlopswaga dburyo li dbura ba shjiryö, ga ba dbur bapkwö kjlopswozlong li poskara beno tjeng töshko.

¹⁶ Ga tjlë dunggwo soyne-gaga löng li kong ga «¡Bomi dunggwo kjwe shizi ëre dwayo! ¡Bor Data u ëre iëmi ber jong llëbo soynezlong uyo llëme!» le.

¹⁷ Eshko ga tjlökwo tak pjang Sbö kjibokwoyo go li

* 2:6 Bonkö kësbang tjung wleni, e bayo litro pkëng (4) dik.

woyoshrara ba oppinggagarë lok kjrina. Tak pjang li tjlë ga «Tja wo pjang bop u li go ñyado. Tja ymo ara ba kjishko.»†

18 Eshko ga judioga tjeng li tjlë lok ba kong ga «¿Llëye shäryëp shäng li shäryëp ega? ¿Pja ichaga ërë? Pja ichaga Sbörë wleni ga llëbo ñydëba llëm wleniyo shäryos borwa kong, e miydërwa e go wlo» le.

19 Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Sbö u ëre shdözi ber dret, ga äär dbargwo mya ga shäryër ber jong ba shtoshko iröng obi» le.

20 Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Sbö u ëre shäryëba wlo ga woydara lu pijloglo sak pkëng kjingsho tjer (46). ¿Ga pja omshäryë dbargwo mya lëp sorëro?» le.

21 Gueniyo Sbö u le shäng li, e ba doyo om go li layde.

22 E irgo ga wolono, ga woshrara Sbörë iröng obishko ga llëye lara li woyoshrara ba oppinggagarë lok. Eshko ga Sbö tjlökwo tak pjang li, e kjrara lok, ga Jesús tjlökwo kjrara lok eni bakoe.

No wotjlik sorë, e miydara Jesúsde pjire

23 Ga nopga löng Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo li shrëkshko ga Jesús shäng llëbo ñydëba llëm wleniyo shäryë Jerusalén kjokyo. Ñya nopga löng eshko lirë ga kjone kjone beno löng mär ba go.

24 Gueniyo nopga wotjlik sorë li miyde Jesúsde shäng

ppjire. E kjishko ga tjlökwo lëba li kjre uunkong llëme.

25 Nopga wotjlik llë, e miyde shäng pjir ñyado. E kjishko ga wotjlik sorë li lëba ba kong guing llëme.

3

Jesús, Nicodemo

1 Domer shäng kjlara ko Nicodemo, e fariseo, judío tjlapga kjok ilgwega wleniyo bakoe.

2 Shkër kjwara ga jek öötong shäng Jesús shwoy ga tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, miydërwa ga pja ichaga Sbörë no ping. Sbö shäng bop tjok llëm kjwe ga llëbo ñydëba llëm wleniyo shäryëp shäng li shäryëp ga äe» le.

3 Kuya ga tjlë ba kong ga «Lër bop kong jlökoyo ga shji uunkong weno pjlara. Gueniyo ëye wen jek pjlara obi llëm ga äär ber Sbö nopga ga äe» le.

4 Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Shji öötong këguë tjän ga shji wen obi sorë? Shji äär ber buk bi mekë bö roshko, shji wëya jek obi wlo ga äe» le.

5 Kuya ga tjlë ba kong ga «Lër bop kong jlökoyo ga ëye we Sbö Sëyarë, ga wëya ber tjaglën wleni llëm ga äär ber Sbö nopga ga äe.

6 Ëye wengga norë ga ber no eröe. Ëye äär ber Sbö ñ wlo ga woyde ga wengga Sbö Sëyarë.

7 «Nopga uunkong wen jek obi kjluwe» lër bop kongshko ga pja ber sök polläk llëme.

† 2:17 Salmo 69.9.

⁸ Pjluk, e shrono ga kup ga wêlë, gueniyo tjwe jong kjone dwayo, jongya jek kjone, e miydëp llëme. To woydë jek kjone ga eshko. Nopga wëya Sbö Sëyarë li, e so e kjoyo bakoe» le.

⁹ Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Llëye lëp shäng'li, e sorëro?»

¹⁰ «Pja Israel tjëyoga pingga. ¿Eni ga e miydëp llëm sorëro?»

¹¹ Lër bop kong jlökoyo ga tjlökwo lërwa bomi kong, e miydërwa kjïy, llëbo ñnorwa om go li, e lorwarë, gueniyo tjlökwo lërwa löng li, e kjrëmi llëme.

¹² Llëbo tjeng kjok ëre kjing go li lër shäng bomi kong, ga tjlökwo kjrëmi llëme. ¿Eni ga llëbo tjeng kjok dogo li lotë bomi kong kjwe ga tjlökwo kjrëmi sorëro?»

¹³ »Ëye öör jem kjok dogo llëme. Gueniyo no to ter kjok dogo dwayo ëre ter shrono ey dwayo.

¹⁴ Dgur jyäglo poyona Moisésdë dënashko sorë ga llono ga tja poyongoba pjang kjomo eni bako,

¹⁵ ëye mär bor go ga ber löng së ñyado Sbö tjok wlo.

¹⁶ »Nopga löng kjok ëre kjing go woyde Sbörë ara. E kjïshko ga ba Wa kjaraso ëre ichara zrökoba nopga kjïshko wlo, ëye mär bor go ga jer llëm wlo, ber löng së ñyado Sbö tjok wlo.

¹⁷ Tja ichara kjok ëre kjing go no dök wlo, no shdung wlo llëme.

¹⁸ Ëye mär bor go ga ber shdungko llëme. Gueniyo ëye mär bor go llëm ga era beno

shdungko tjän, mär Sbö Wa kjaraso ëre go llëm kjïshko.

¹⁹⁻²⁰ »Ëye llëbo owa shäryë ga woyde ga ñga ërë llëme. Ga tja shrono shäng kjok ëre kjing go, iök jong shjiy wleni. E kjïshko ga tja woydara llëbo owa shäryagagarë llëm, ga beno löng pjola, llëbo shärye löng owa li ber wêlë llëm wlo le. Epga beno shdungko e kjïshko.

²¹ Gueniyo ëye jëk tjlökwo bek li go ga woyde lok ga ber löng iök jong shjiy lishko, llëbo pjlu shärye löng Sbö kjïshko li ber wêlë wlo» le ba kong.

Juan Jesús läywono

²² E irgo ga Jesús jek öötong shäng Judea kjokyo ba oppinggaga tjok, ga beno löng eshko dbar kjwöbö no wë jer di roshko.

²³⁻²⁴ Kjok buk kjrina ko Enón, Salim kjokyo ber buk soshko. Enón kjokyo lishko ga di ara. E kjïshko ga Juan bängzaydëba no shdüzlöng uyo roshko llëm obishko ga shäng eshko no wë, ga nopga jek äär löng ara ba shwoy, we Juandë wlo.

²⁵ Eshko ga Juan oppinggaga opyono löng ënglë kar kar judío shäng kjlara eshko li tjok, shji wë di go sorë li läywe löng.

²⁶ Pjir ga jek öötong löng Juan shwoy ga tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, kjupä ga domer shäng bop tjok Jordán diyo kjwo kalëkong li, läyworop li, e shäng no wë, ga

nopga löng kës li jek löng ba shwo lëkong shara» le.

27 Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Ëye llëbo tjok ga e twaga Sbörë ba kong kjishko.

28 “No pjluo ichara Sbörë shrono shäng li, e tja llëme. Tja ichara jek ba bäm go erä” loror bomi kong tjän, ga kuromi wëlle.

29 »Kjoglo shäng kjlara orkwosmok wlo wleni ga e sogo domer orkwosmok ba tjok wlo li eröe. Domer orkwosmok wlo li yorkaga shäng li, e ber shäng wopjlú, ba kjlara tjlëno shäng li kura kjishko. Tjara so domer yorkaga li kjoyoe. Tja wopjlú ara anmoyö e kjishko.

30 Bek wlo ga era ber tjwlö ara jek këgong këgong, ga tjara ber tjwlö chira.

31 »Ter shrono shäng kjok dogo dwayo lira tjwlö ara, oblë kjinmo. Ëye kjok ëre so ga e jüshko so erä, ga llëbo jüshko so li läywayde. Ter shrono shäng kjok dogo dwayo lira tjwlö ara, oblë kjinmo.

32 Llëbo ina, kura eshko li, e läywayde, gueniyo ba tjlökwo kjrëba llëme.

33 Gueniyo tjlökwo kjruga ë li kong ga tjlökwo lara Sbörë ba kjishko li, e beke le.

34 Jesús ichara Sbörë ba tjlökwo roy lë oba kong, ga e go ba Sëya twara beno ba kong kësbang anmoyö.

35 Ba Wa woyde Data Sbörë ara, ga llëbo tjeng kës li iara beno tjeng ba wloshko.

36 Ëye mär ba Wa go ga beno löng së Sbö tjok tjän, ga ber löng eni iyado. Gueniyo ëye omwlokjrë llëm ga äär ber löng Sbö tjok eni llëm, ga shdüya Sbörë ber iyado wlo bakoe» le.

4

Jesús lano walë Samaria so tjok

1-3 Jesús roy kura fariseogarë lok ga nopga pïya shäng, we shäng jer di roshko ara, Juan kjinmo, miga shäng no wë om go llëm, waga ba oppinggagarë lok. E miydara Jesúsde, ga to Judea kjokyo dwayo, jek jongya Galilea kjokyo iröng obi.

4 Irbo li jek jong Samaria kjokyo go kuzong ga

5 jek öötong shäng kjok buk kjrina ko Sicar, e Samaria kjokyo obi, kjok twara Jacobdë beno ba wa José kong dënashko li buk soshko.

6 Eshko ga di bäng jong kwara, shiga Jacobdë dënashko. Dlo dlw dik ga Jesús sjeno jërbo kuzong ga sirkeno sök di bäng jong li zlong.

7-8 Ba oppinggaga jek lok u lok arashko dli tjwlëk, Jesúsda beno sök eshko.

Eshko ga walë Samaria so tek tjwe shäng kjlara di shik. Walë li İya sök ga tjlë ba kong ga «Tja sës di sira» le.

9 Kuya ga tjlë ba kong ga «Pja judío, ga tja walë Samaria so. ¿Eni ga tja kong di rokëp sorëro?» le. (Lara ba kong eni, judioga pjë Samaria soppa tjok llëm kjishko.)

10 Kuya ga tjlë ba kong ga «Llëbo twe woydë Sbörë bop kong, gueniyo e llë miydëp shäng llëme. Ga di rokaga sök ëre, tja ë miydëp shäng llëm bakoe. Miydëp kjwe ga tja kong di rokorop, di shji ie ber löng së jlökoyo wleniyo» le.

11 Eshko ga walë li tjlë ba kong ga «Tjlapga, di bäng ëre jong rong, ga pja di shikklo drete. ¿Eni ga di shji ie ber löng së lëp sök li ship sorëro?»

12 Bi tjlapga tek dënashko so Jacob di shino di bäng ëre dwayo, ga iara beno ba wapga kong, ba öng kong bakoe. Pjir ga iara beno jong bi kong. ¿Pja tjwlö ara ba kjinmore?»

13 «Ëye di ëre iono ga pjesit ga jek wodogro obi.

14 Gueniyo di twak tjarë li, ëye omiono ga ber wodogro ame. E ber pjang di shlälä wleni, ga ie ber löng së iyado Sbö tjok bakoe» le ba kong.

15 Kuya ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, di lëp sök li twos bor kong sira, tja wodogro ame wlo, tja tek shäng di shik kjër jüshko ame wlo bakoe» le.

16 Kuya ga tjlë ba kong ga «Pja nom bop lanma wlokjrë. Wlënop ga tek söba» le.

17 Kuya walë lirë ga tjlë ba kong ga «Tja lanma drete» le.

Kuya ga tjlë ba kong ga «“Tja lanma drete” lëp shäng li, e lorop beke.

18 Jlököyo ga pja lanmaga rayono öötong doglo shkëng (5) tjän, ga eerishko ga domer

sök bop tjok li, e bop lanma llëme. Lëp shäng li, e lorop beke» le.

19 Kuya walë lirë ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, miydër ga pja Sbö tjlökwö laga.

20 Borwa tjlapgaga Samaria so tek dënashko so li Sbö poshrëno dlup ëreshko. Gueniyo pjây judiögara tjlë ga “Sbö, e poshrëy wlo ga woyde ga shäryëy eshko Jerusalén kjökyo dey” lëmi eni» le.

21 Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja tjlökwö kjrozong. Dbar tjwe kjwara ga Data Sbö poshrëmi wlo ga pjây tek dlup ëre go ame, pjây jek Jerusalén kjökyoshko ame bakoe.

22 Samaria sopga, Sbö poshrëmi löng li miydëmi löng llëme. Gueniyo tjawa judiöga tjrëko no shäng kjlara, kjrara Sbörë ber no döga wlo. E kjïshko ga Sbö poshrërwa löng li, e miydërwa löng pjluë.

23 Gueniyo dbar tjwe kjwara ga ëye Data Sbö poshrëk woydë jlökoyo ga e poshrëya jlökoyo ba pjlushko, Sbö Sëya go, woyde Sbörë sorë li eni. Ga dbar tjwe lër shäng li, e shrono tjän.

24 Sbö, e sëya. E kjïshko ga woyde ga e poshrëy jlökoyo bi pjlushko, ba Sëya go» le.

25 Kuya ga tjlë ba kong ga «Miydër ga no pjluoyo iche le Sbörë li tjwe.* Shrono ga llëbo tjeng kës li pjllölgweya borwa kong drete» le.

26 Kuya ga tjlë ba kong ga «Tjwe lëp shäng li, e tja» le.

* 4:25 No pjluoyo iche le Sbörë li, e kowëba **Cristo** bakoe.

27 E irgo ga Jesús opping-gaga shrono lok iröng obi. İya lok ga sök lan walë tjok ga yëy le erä, ga wotjlik lok ga «¿İläye woyde? ¿Sök lan walë kjwe tjok İläno?» le, gueniyo kjakrokara lok ba kong İläme.

28 Eshko ga ba di bapkwö iara walë lirë beno jong eshko, ga to jongya u lok arashko. Öötong shäng eshko ga tjlë nopga kong ga

29 «Domer sök këm kjlara, tja, İläye shäryoror dö li, e miyde sök pjir, ga lara bor kong pjire. ¿No pjluvo ichara Sbörë shrono shäng li ero İläm? Pjäy tegö. Shji to İk» le.

30 Kuya lok ga opshino to jek lok ba tjok, jongya Jesús sök lishko.

31 E wopro ga Jesús opping-gaga tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, pja ios sira» le löng eni.

32 Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja İläbo uako tjok, gueniyo İlä miydëmi löng İläme» le.

33 Kuya lok ga tjlë lok ëng kong ga «¿Ëbo dli söno ba kongdo?» le.

34 Gueniyo tjlë ba kong lok ga «İläye woyde bor ichagarë ga shäryër le li, e shäryër woydë äär jong shäryoror pjir guing. Bor kong ga pak ëre, e bor dli wleni.

35 Pjäy tjlë ga «Kjwe moglo pkëng (4) obi ga dwla bo shjiye» İlämi. Gueniyo İär bomi kong ga nopga tek tjeng kjwe İzİa. Nopga koshëy Sbö tjlökwo kjrë ame, tek löng Sbö tjlökwo kjrë eniwa tjok wlo.

36 »Ëye dwla skok ga dburyo shaya. Ga dwla skozlong dbaryo ga dwla skogaga li löng wopjlü, dwla dgagaga tek dënashko li löng wopjlü bakoe. Sbö tjlökwo, e eni wleni bakoe. Ëye tjlökwo kjrono ga ber löng së İyado Sbö tjok. Gueniyo eshko ga tjlökwo pjllölgwegaga ba kong, kjre wlo li, e löng wopjlü, tjlökwo İagaga ba kong tek dënashko li löng wopjlü bakoe.

37 Oba tjlë ga «Kjlara dwla dguë, kjlara obi ba bo töng» İläba eni. Eni İläe.

38 Pjäy İchër tjlökwo pjllölgwek oba kong, kjrëba wlo. Gueniyo tek dënashko ga nopga oblë öör löng tjlökwo İe oba kong. Ba pak li kjange. Ga İläbo weno pak shäryara lok kjishko li, e beno bomi kong» le.

39 Eshko ga Samaria sopga löng kjok eshko li mär beno löng Jesús go ara, İläye İara walë lirë ba kong li kjishko. Tjlëno ga «İläye shäryoror dö li, e miyde shäng pjir, ga İara bor kong pjire» İara ba kong lok eni.

40 Eni ga öötong löng Jesús shwoy ga rokara ber sök ba tjok, ga beno sök eshko ba tjok dbar pjök.

41 Eshko ga nopga mär beno löng ba go ara obi, tjlökwo İara om go ba kong li kjishko.

42 Eni ga tjlë lok walë li kong ga «Bäm go ga İjawa mär Jesús go, İläye İorop borwa kong li kjishko. Gueniyo

kurorwa tjawarë om go shara. E kjîshko ga miydërwa pjlu ga nopga kjok ère so dõga li e» le.

Domer parkaga pjlu kong li wa poptara Jesúsde

⁴³ Dbar pjök irgo ga Jesús opshino to eshko dwayo jongya jong Galilea kjokyo.

⁴⁴ (Pjlara ga Jesús tjlë ga «Kjok kjone pogo ga Sbõ tjlõkwo laga, e iëba tjlwõ ara. Gueniyo ba kjok om go lishko ga iëba tjlwõ llëme» le eni.)

⁴⁵ Gueniyo kjupäbä ga Jesús sök Jerusalén kjokyo, Israel tjëyoga dõktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëzlong dbaryoshko. Eshko ga llëbo ÿydëba llëm wleniyo shäryara ara. Galilea sopga kjone kjone öör löng eshko bako, ga llëye shäryara kës li ina lok. E kjîshko ga Jesús öötong shäng Galilea kjokyoshko ga e wlokrara lok wopjlúe.

⁴⁶ Dbar kwara ga Jesús jek öötong shäng Caná kjokyo jek obi. Caná kjokyo, e Galilea kjokyo obi, di kjlopswara beno kjillgwo bo dyo dbo ara kjupäbäshko lishko. Domer shäng kjlara Capernaúm kjokyo, parkaga pjlu kong wleniyo. Wa buk kjlara swlo ara.

⁴⁷ Kuya domer lirë ga Jesús shrono shäng Judea kjokyo dwayo ga jek öötong shäng ba shwoy ga tjlë ba kong ga «Bor wa swlo ara, buk wolontoe. Rokër bop kong sira ga pja jek bor tjok bor ushko, poptëp wlo» le.

⁴⁸ Kuya ga tjlë ba kong ga «llëbo ÿydëba llëm wleniyo shäryër bomi kong llëm ga pjây mär bor go llëme» le.

⁴⁹ Kuya domer lirë ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, shji to jekdo, bor wa wolontë llëm obi tjok» le.

⁵⁰ Kuya ga tjlë ba kong ga «Pja nom bop ushko. Bop wa poptono tjän» le.

Kuya ga tjlõkwo kjrara, ga toe.

⁵¹ Wëshko ga jëk shäng ääto ba ushko ga ba parkagaga tek löng ba wlokrë irbo, ga tjlë lok ba kong ga «Tjlapga, bop wa, e poptono beno pjlué!» le.

⁵² Kuya ga tjlë ba kong lok ga «¿Kayo yonkë kjok orë?»

«Kjlik li zeno kjupke dlo jõya kwjlëshko» le lok ba kong.

⁵³ Eshko ga miydara domer lirë ga Jesús tjlëno ga «Bop wa poptono tjän» lara ba kong li, e dloyo e go. Eni ga beno shäng mär Jesús go, ba pjeyoga löng ba ushko uunkong tjok.

⁵⁴ Jesús tek Judea kjokyo dwayo shrono shäng Galilea kjokyo irgo ga llëbo ÿydëba llëm wleniyo shäryara e tjok ga öötong pjloglo pjök tjän.

5

Woshtozlong dbaryo ga domer jëk llëm wleniyo poptara Jesúsde kjlara

¹ Öötong dbar shrëzlong dbaryo judiõga kong oblëshko ga Jesús jek öötong shäng Jerusalén kjokyo obi.

² Shji opzrëk jek Jerusalén kjokyo roshko u bäng bängyo

ko Öng Wlëp Ushko So li goshko ga shji jek jëk sira wleni ga di bapkwō shäryak buk eshko kjwara kësbang, roshko di, arameo tjlökwo go ko Betzata. Ba kopshko ga u tjeng kjwo shkëng (5), di bapkwō li sor go pjribrie.

³⁻⁴ Swlopga oblë oblë tjeng töshko eshko ara, nopga kjok ïgö llëm wleniyo, nopga jëk llëm wleniyo, nopga dre kuga llëm wleniyo bakoe.*

⁵ Buk kjlara eshko jëk llëm wleniyo. E öötong lu pjloglo sak mya kjingsho kjwong (38).

⁶ Eni ga Jesús jek öötong shäng eshko ga buk li ïna, ga buk eshko öötong lu kop ara li miydara, ga tjlë ba kong ga «¿Pja poptë woydëre?»

⁷ «Tjlapga, di kjwe luywëshko ga tja oplong woydë ba roy, gueniyo tja kjimtaga ërë llëme. Tja drön ara, oplong om go wlo lërshko ga oblë oplono bor bäm go tjan» le.

⁸ Kuya ga tjlë ba kong ga «Pja kojözong. Bop bukklo buk kjwe kjros, ga pja jëkzong» le ba kong.

⁹ Jekdo eshko ga poptono, ba bukklo buk li kjrara, ga jëktonge.

Eshko ga woshtozlong dbaryo.

¹⁰ Eni ga domer li ïya judío tjlapgarë lok ga tjlë lok ba

kong ga «Eeri ga woshtozlong dbaryo. Bi bukklo, e söy wlo ga äe» le.

¹¹ Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Bor poptaga tjlëno bor kong ga “Bop bukklo kjwe kjros, ga pja jëkzong” lara bor kong eni» le.

¹² Eni ga tjlë lok ba kong ga «¿Laga ërë bop kong eni?» le.

¹³ Gueniyo e ë miydara llëm, poptono pjirshko ga Jesús opjneno jek nopga tjeng ara li tjrëko kjishko.

¹⁴ E irgo ga domer li wlëna Jesúsde öötong sök Sbö u zlong bäng, ga tjlë ba kong ga «Tja kuzong. Pja poptono beno shäng pjluë. Gueniyo llëbo owa shäryëp ame, llëm ga llëbo wen bop kong owa e kjinmo kjwe» le.

¹⁵ Eshko ga domer li to ey dwayo, jek öötong shäng judío tjlapgaga shwoy, ga tjlë ba kong lok ga «Bor poptaga, e Jesús» le.

¹⁶ Eni ga llëbo shärye Jesúsde eni woshtozlong dbaryo kjishko ga opyono beno löng ba wloyo.

¹⁷ Gueniyo Jesús tjlë ba kong lok ga «Woshtozlong dbaryo ëmdë ga bor Data, e shäng parkë obi, ga tjara omshäryë eni bakoe» le.

¹⁸ Kuya lok ga iirkono ara ba kong. Woshtozlong dbaryo ga pak shärye enido dö llëm, Sbö, e kowara ba

* **5:3-4** Tek dënishko ga kjibokwo ëre jyã shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlë ga «Swlopga oblë oblë tjeng töshko eshko ara, no kjok ïgö llëm wleniyo, no jëk llëm wleniyo, no dre kuga llëm wleniyo bakoe. Ga löng di buk li dgön koshë. Olö ga Sbö parkaga kjok dogo so ter tjwe kjlara, ga di buk li rorwe, dgön wlo. Eshko ga ëye opzrëk jer di li roshko bäm go ga poptë jekdo.»

Data lara lishko ga miydara lok ga e opyono tjwłō Sbō dik layde shäng. E kjışhko ga zrōya lok woydē ara anmoyō.

Sbō Wa, e ichaga ba Datarē

¹⁹ Eshko ga Jesús tjlē ba kong lok ga «Lēr bomi kong jlōkoyo ga llēye shārye Data Sbörē li, e shāryotē tja ba Wa ērerē dōe. Llēbo shāryēr bor woshko llēme.

²⁰ Tja woyde bor Datarē ara, ga llēbo tjeng kēs shārye shäng li, e pīya bor kong drete. Ga llēbo pīya bor kong kēsbang, ēre kjinmo anmoyō.

²¹ Ēye wolono ga woshre Data Sbörē ber shäng sē irōng obi. Eni wleni ga ēye iēr woydē ber shäng sē ga iēr ber eni ga pjłú bakoe.

²² Ga ēye llgweya Data Sbörē ber shdungko wlo llēme. No llgwegaga iara beno shäng li, e tja.

²³ Shāryara eni, tja bangkjrēba wlo, e bangkjrēba sorē ga eni. Ēye, tja bangkjre llēm ga bor ichaga bangkjre llēm bakoe.

²⁴ »Lēr bomi kong jlōkoyo ga ēye, bor tjłōkwo kjrara, ga mār bor ichaga go ga beno lōng sē īyado ba tjok, epga shdungko ame. Bām go ga beno lōng no wolono wleni, gueniyo iara beno lōng sē jlōkoyo shara.

²⁵ Lēr bomi kong jlōkoyo ga dbar tjwe kjwara ga Sbō Wa ēre ybō kuya nopga wolono lōng wleni lirē, ga ēye omtjłōkwo kjrē ga ie Sbörē ber lōng sē jlōkoyo shara. Ga dbar tjwe lēr shäng li, e shrono tjän.

²⁶ Nopga ber tjeng sē, e laga Data Sbörē erōe. Gueniyo ba Wa ēre iara beno ba laga eni bakoe.

²⁷ Ga dbo twara bor kong no llgwek ber shdungko wlo, tja shrono kjok dogo dwayo beno no kjışhko.

²⁸ »Pjāy kong llēbo loror li, pjāy opshgawē e kjışhko llēme. Dbar tjwe kjwara ga Sbō Wa ēre ybō kuya nopga wolono iak oōtong tjeng sakshko lirē,

²⁹ ga woshrē, ga opshik lok tjeng lishko dwayo. Eshko ga ēye wolono lōng llēbo pjłú shāryē wleniyo ga woshrē ber tjeng sē īyado Sbō tjok wlo, ga ēye wolono lōng llēbo owa shāryē wleniyo ga woshrē ber tjeng shdūya Sbörē wlo.

³⁰ Llēbo shāryēr bor woshko llēme. No llgwer, tja ichara ba llgwek sorē li eni. Ll gwershko ga woydēr ga bor ichaga ber wopjłú bor tjok. E kjışhko ga llēye lēr shäng li, e bek lotē.

Tjłōkwo lagaga Jesús kjışhko

³¹ »Tja tjlē bor kjışhko om go kjwe ga e tjwłō llēme.

³² Gueniyo shäng kjłara obi tjlē bor kjışhko, ga miydēr ga llēye le li, e jlōe.

³³ »Pjāy nopga ichono llēbo kjakrokē Juan kong, ga llēye lara bomi kong li, e jlōe.

³⁴ Bor kong ga tjłōkwo lara norē li, e tjwłō llēme. Gueniyo lēr shäng bomi kong, ba tjłōkwo kjrēmi wlo, pjāy dār e go wlo.

³⁵ Juan Sbō tjłōkwo lono shäng bomi kong, iök jong

shjiy wleni, ga pjây beno löng wopjlú ba kãã'li goshko dbar kjwöbö.

36 »Gueniyo llëbo shäryër kësbange. Shäryër eni, tja ichara Data Sbörë ba shäryë kjishko. Miydëmi e go ga tja ichaga erë. Eni ga bor tjlökwö tjwlö ara, tjlökwö lara Juandë bor kjishko li kjinmo.

37 »Tja ichara Data Sbörë, ga tjläno bor kjishko bakoe. Gueniyo e ïmirë llëm, ba tjlä li kumirë llëm bakoe.

38 Ba tjlökwö kumi woydë llëme. Tja ichara ba lë bomi kong, gueniyo pjây mär woydë bor go llëme.

39 »Pjây opping Sbö kjibokwoyo go ara, pjây opping äär ber löng së ïyado Sbö tjok wlo. Ga llëbo tak lok ara eshko bor kjishko.

40 Eni ëmdë ga pjây ber löng së ïyado Sbö tjok wlo ga pjây mär woydë bor go llëme.

41 »Tja poshrëkoba li, e bor kong ga tjwlö llëme.

42 Miydër pjlú ga Sbö woydëmi llëme.

43 Tja ichaga bor Datarë, ga tja shrono shäng na, gueniyo tja tjlökwö kjrëmi woydë llëme. Gueniyo oblë tjwayde shäng ba woshko kjwe ga era tjlökwö kjrëmi owa llëme.

44 Woydëmi ga oba ber löng wopjlú bomi tjok, gueniyo Sbö sök kjlaraso li ber wopjlú bomi tjok li, e bomi kong ga llëno llëme. ¿Eni ga tja tjlökwö kjrëmi sorëro?

45 »Gueniyo pjây rotaga Data Sbö kong li, e tja llëme. Bomi

rotaga, e Moisés. Pjây mär löng tjlökwö tara li go lëmi.

46 Ga tjlökwö li tara bor kjishko. Eni ga ba tjlökwö li kjrromi jlökwö kjwe ga bor tjlökwö kjrromi bakoe.

47 ¿Gueniyo ba tjlökwö tara pjang li kjrromi llëm kuzong ga bor tjlökwö kjrëmi sorëro?» le.

6

Jesús nopga sëno doglo sak dbäw dbäw pjloglo shkëng (5,000)

1 E irgo ga Jesús jek dipzono öötong shäng di bäng buk kësbang, shkung, so dlung kjoyo ko Galilea kjwo kalëkong. Di bäng li ko Tiberias bakoe.

2 Eshko ga nopga jëk löng ara ba tjok, llëbo ïydëba llëm wleniyo shärye shäng ara li ïna lok kjishko.

3 Ga Jesús jem öötong wloktong sök dlup jong kjwara eshko li go ba opping-gaga tjok.

4 Eshko dbaryo ga Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo judioga kong li döröe.

5 Eshko ga nopga tëm löng träk llëm ba shwoy li kop ïya ga tjlä Felipe kong ga «¿Shji dli tjwlëk oba löng kës tëm tjeng kjwe kong kjone?» le.

6 Llëye shärye eshko li miydara shäng pjir tjän, gueniyo lara ba kong eni, ba tjlikklo, dborye sorë kuya wlo.

7 Eni ga Felipe tjlä ba kong ga «Kjwepga kjwe sëy uunkong wlo ga woyde ga

dbur bayo domer parkono dbargwo sak dbäw pjloglo pjök (200) äska wleni. Shäryoroy eni ëmdë ga dliyo shdöy sira sira ga pjitënge» le.

⁸ Eshko ga ba oppingga kjlara obi ko Andrés, Simón Pedro lëng li tjëlë ba kong ga

⁹ «Kjwozirwa shäng jüshko kjlara, pjlung shosho suk pjir tjeng kjwo shkëng (5), mā tjeng do pjök bakoe. ¿Gueniyo kjwe llëno oba löng kës kjwe kong?» le.

¹⁰ Kuya Jesúsdë ga tjëlë ba oppinggaga kong ga «Nopga kjwe ichozī wlar tjeng töshko» le. Eni ga ichara lok wloktong tjeng shkwamsho ara eshko li kjing go. Domerga tjeng eshko doglo sak dbäw dbäw pjloglo shkëng (5,000) dik.

¹¹ Pjir ga pjlung shosho suk pjir kjwo shkëng (5) li kjrara Jesúsdë, ga tjëlë Sbö kong ga «Tjawa kong dli tworop ère. Tjawa ber wopjlú bop tjok e kjishko» le. E irgo ga pjlung shosho li shdöra nopga sirkeno tjeng kës li kong, woydara lok bayo kjöm ga eni. Ga shäryara eni mā li tjok bakoe.

¹² Nopga uunkong iono beno löng bö tjung, wopjlú irgo ga Jesús tjëlë ba oppinggaga kong ga «Worbo tömi, opzang llëm wlo» le ba kong.

¹³ Eni ga pjlung shosho li worbo töna lok shing roshko, beno tjeng shing kjwo sak kjwara kjingsho pjök (12), tjung tjunge.

¹⁴ Llëbo ÿydëba llëm wleniyo shäryara Jesúsdë li ÿya nopga tjeng lirë ga tjëlë lok ëng kong ga «Jlökoyo ga Sbö tjlökwo laga tjwe wlo li kjwe» le.

¹⁵ Ga wotjlík lok ga shaya, iche ber sök ba pjluoyo dbo go wlo le. E miydara Jesúsdë pjir kuzong ga opshino jem llögong sit, ber sök tjoksa wlo.

Jesús jëktong di kjing go

¹⁶⁻¹⁷ Kjek ro zoktong irgo ga ba oppinggaga jer dlup li go dwayo öötong di bäng buk kësbang li sor go. Eshko ga Jesús tjwayde llëm obishko ga opyono jem lok kyyong roshko, jek dipzë löng Capernaúm kjokyo wlo le, di bäng buk kësbang li kjwo kalëkong.

¹⁸ Jek löng kyyong roshkoshko ga pjluk shrono dbo ara, di iöya ara bakoe.

¹⁹ Jek löng kyyong roshguë wop ara, öötong löng di bäng roworbëshko* ga Jesús ÿya lok ga tek jëk shäng di li kjing go, ba kyyong jek pjang li shwo lëkong, ga bangkjrara lok ara.

²⁰ Eshko ga tjëlë ba kong lok ga «¡Tja li jekdo shäng! Llëye bangkjrëmi llëme» le.

²¹ Kuya lok ga wlokjrrara lok kyyong li roshko. Jekdo eshko ga ba kyyong öötong pjang di bäng li kjako, äär woydë lok kjone lishko.

²² Nopga beno tjeng di bäng kjwo kalëkong li ommydono ga Jesús oppinggaga briktong lok kyyong kjlara roshko, ga Jesús to jek ba tjok llëme. Ga

* **6:19** Di bäng li sor go äär ba roworbëshko wlo ga e wop kilómetro shkëng (5) dik.

kjyong oblëra drete. Wëshko ga

²³ kjyong tek lok kjlëbö Tiberias kjokyo dwayo, shrono tjeng nopga iono kjupkeshko li shtoyoshko.

²⁴ Ga miydara lok ga Jesús sök llëm, ba oppinggaga löng llëmshko ga opyono lok kjyong roshko, ga to dipzono jek Capernaúm kjokyo, Jesús wlëk.

Dli, shji ie ber löng së ÿyado Sbö tjok li, e Jesús

²⁵ Öötong löng di kjwo kalëkong ga wlëna lok, ga tjlë lok ba kong ga «Tjlapga no pingga, ¿pja tjwe shäng na llonoshko?»

²⁶ «Lër homi kong jlökoyo ga tja wlëmi löng, pjây iono bö tjung, wopjlú kjishko erä. Gueniyo llëbo ÿydëba llëm wleniyo shäryoror li, e llë loklo miydëmi löng llëme.

²⁷ Pjây parkë dli srer wleniyo kjishko llëme. Pjây parkë dli srer llëm wleniyo kjishko dey, uromi ga pjây ie ber löng së ÿyado Sbö tjok wleniyo. No to ter kjok dogo dwayo ëre, tja ichaga Data Sbörë, ga dli ëre twaga bomi kong li, e tja» le.

²⁸ Eni ga tjlë lok ba kong ga «¿Pak woyde Sbörë ga shäryërwa le li llë? ¿Llëye shäryërwa ga pjlú, Sbö ber wopjlú borwa tjok wlo?»

²⁹ «Tja ichaga erë, ga pak woyde ga shäryëmi le li, e ëre: Pjây mär ber löng bor go» le.

³⁰ Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Tjawa mär ber löng bop

go wlo ga woydërwa ga llëbo ÿydëba llëm wleniyo shäryëp borwa kong, ñnwa wlo. ¿Llëye shäryëp ga pjlú?

³¹ Borwa tjlapgaga tek dënashko so löng kjok dogro no llëmshko ga maná uara lok eshko, tak pjang Sbö tjlökwo go sorë li eni. Tjlë ga «Dli twara ba kong kjok dogo dwayo»† le.

³² Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Pjây wotjlik ga dli lëmi löng li twaga Moisésdë bomi kong kjok dogo dwayo lëmi. Gueniyo lër bomi kong jlökoyo ga e eni llëme. E twaga bor Datarë bomi kong. Dli jlökoyo ter tjwe kjok dogo dwayo twaga li e.

³³ Dli twe li, kjlara ichak Sbörë ter shrono shäng kjok dogo dwayo, nopga löng kjok ëre kjing go ie ber löng së ÿyado ba tjok wlo li e» le.

³⁴ Eni ga tjlë lok ba kong ga «Tjlapga, dli lëp shäng li twos borwa kong ÿyado» le.

³⁵ Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Dli, e uromi ga pjây ie ber löng së ÿyado Sbö tjok wleniyo li, e tja. Æye tjwe ber bor tjok wlo, ga mär bor go ga ber pjlirö ame, e ber wodogro ame bakoe.

³⁶ Gueniyo tja ñnmi ëmdë ga pjây mär bor go llëm, loror bomi kong sorë li eni.

³⁷ Nopga twara Data Sbörë beno bor kong kës li, e tjwe ber tjeng bor tjok wlo. Ga ëye tjwe ber bor tjok wlo ga wlokjrër uunkong, «Llëme» lër ë kong llëme.

† 6:31 Éxodo 16.4; Nehemías 9.15; Salmo 78.24-25.

38 »Tja ter shrono shäng kjok dogo dwayo, llëbo shäryër bor woshko wlo llëme. Tja ichara bor Datarë shrono shäng llëye woyde ga shäryër le li, e shäryotë.

39 Ga llëye woyde bor ichagarë li, e ëre: Kjok pjir dbaryoshko ga nopga twara beno tjeng bor kong kës li woshrër iröng obi, jer kjlara llëm wlo.

40 Woyde bor Datarë ga ëye ba Wa ëre tjlökwo kjrë, ga mär bor go ga ber löng së ÿyado ba tjok. Eni ga epga woshrër uunkong iröng obi kjok pjir dbaryo lishko» le.

41 Kuya judíoga löng lirë ga Jesús läywara lok owa, «Dli ter shrono kjok dogo dwayo li tja» lara li kjishko.

42 Tjlë lok ëng kong ga «¿Domer kjwe Jesús llëmdo? ¿Data José llëmdo? Ba data, mekë, e miydërwa pjlúe. ¿“Tja ter shrono shäng kjok dogo dwayo” le sorëro?» le.

43 Kuya Jesúsde ga tjlë ba kong lok ga «Tja läywëmi ëng kong eni kjër llëme.

44 Tja ichaga Data Sbörë. Ga ëye ichara ber bor tjok wlo llëm ga tjwe ber bor tjok wlo ga äe. Gueniyo ëye tjwe ber bor tjok wlo ga woshrër iröng obi kjok pjir dbaryo lishko.

45 Tjlökwo tara Sbö tjlökwo laga tek dënashko so kjlararë beno pjang eni: “Llono ga nopga uunkong pÿya Sbörë om go.”‡ Eni ga ëye Data Sbö tjlökwo kuno, ga llë loklo miydara ga tjwe ber tjeng bor

tjok uunkong.

46 »Data Sbö, e ÿga ërë llëme. Gueniyo to ter ba shwoy dwayo ërera omïno eröe.

47 Lër bomi kong jlökoyo ga ëye mär bor go ga ber löng së ÿyado Sbö tjok uunkong.

48 »Dli, e uoromi ga pjây ie ber löng së ÿyado Sbö tjok wleniyo li, e tja.

49 Bomi tjlapgaga tek dënashko so löng kjok dogro no llëmshko ga maná uara lok eshko. Eni ëmdë ga wolono uunkong.

50 Gueniyo dli ter shrono kjok dogo dwayo wleniyo lira, ëye omuono ga wolon llëme.

51 Dli ter shrono kjok dogo dwayo li, e tja. Æye omuono ga ber löng së ÿyado Sbö tjok. Dli lër shäng li, e bor sho lotë. E twër nopga löng kjok ëre kjing go kës li kong, äär ber löng së ÿyado Sbö tjok wlo» le.

52 Kuya judíoga löng lirë ga ëng lono lok kar kar ëng tjok. Tjlë lok ga «¿Domer kjwe, llë laydero? ¿Shji iche ba sho uë le, e sorëro?» le lok eni.

53 Kuya Jesúsde ga tjlë ba kong lok ga «Lër bomi kong jlökoyo ga pjây ber löng së jlökoyo wlo ga no to ter kjok dogo dwayo ëre sho uëmi, srëng iëmi kjluwe.

54 Ga ëye omshäryono eni ga woshrër iröng obi kjok pjir dbaryo lishko, ga ber sök së ÿyado Sbö tjok.

55 Dli jlökoyo lër shäng li, e bor sho. Llëbo iëy wlo jlökoyo li, e bor srëng.

⁵⁶ Ēye bor sho uono, bor srëng iono ga beno sök bor tjok, ga tja beno sök ba tjok, no kjlaraso wleni.

⁵⁷ »Data Sbö sök së, ga tja sök së ba kjishko. Tja ichara shrono shäng na, ga ěye mär bor sho go ga ber löng së jlökoyo bor kjishko.

⁵⁸ Bomi tjlapgaga tek dënashko so *maná* uono lok, ga wolonoe. Dli ter shrono kjok dogo dwayo li, e so e kjoyo llëme. Ēye dli lër shäng li uono ga ber löng së ĩyado Sbö tjok» le.

⁵⁹ Llëbo tjeng kës ěre lara Jesús dë shäng oba kong Capernaúm kjokyo, judíoga syö uyo jong eshko li roshko.

Jesús oppinggaga ba rayono lok ara

⁶⁰ Kuya ba oppinggaga tjeng eshko lirë ga epga ara tjlä lok ëng kong ga «Tjläkwo le shäng li, e kjrëy wlo ga kjange. ĩĒye omkjrë ga pjläro?» le.

⁶¹ Llëye le löng li miyde Jesús dë shäng pjir, ga tjlä ba kong lok ga «ĩTjläkwo lër shäng li, e bomi barwoklore?

⁶² ĩNo to ter kjok dogo dwayo ěre jem eshko iröng obi li ĩnomi wleni ga llëye lëmi eshko?

⁶³ Nopga ber löng së laga Sbö Sëyarë, llëye shärye norë om go ga äe. Ga tjläkwo lër shäng bomi kong li, e Sbö Sëya ĩ. E kjishko ga tjläkwo kjromi wleni ga pjäy beno löng së ĩyado Sbö tjok.

⁶⁴ Gueniyo pjäy kjong kjong mär woydë bor go llëme» le. Ēye mär ber löng ba go

llëm li ě, ba soynega shäng li ě, e miyde shäng pjir tek dämärshko. Lara eni e kjishko.

⁶⁵ E irgo ga tjlä ba kong lok ga «Tja tjläno bomi kong ga «Ēye ichara Data Sbörë ber bor tjok wlo llëm ga tjwe ber bor tjok wlo ga äe» loror eni e kjishko» le.

⁶⁶ Kuya ba tjläkwo kjragaga tjeng eshko lirë ga epga ara shdöktong to lok, jëktong lok Jesús tjok ame.

⁶⁷ Eshko ga Jesús tjlä ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li kong ga «ĩPjäy ëmdë ga toe woydë bakore?» le.

⁶⁸ Kuya Pedrorë ga tjlä ba kong ga «Tjläpga, tjawa ber löng së ĩyado Sbö tjok wlo ga bop tjläkwo kjrorwarë. ĩEni ga pja rayororwa kjwe ga tjawa mär ber löng ě go?

⁶⁹ Bop tjläkwo kjrorwarë. Ga miydërwa ga pja iak beno shäng dboy Sbö kong» le.

⁷⁰ Kuya ga tjlä ba kong ga «ĩPjäy doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) kjraga tjarë llëmdo? Eni ëmdë ga pjäy kjlara wotjlik Ä wleni» le.

⁷¹ Lara eni li, e Judas layde shäng. E Simón Iscariote wa. Judas, e Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li kjlarayo, gueniyo Jesús soynena, iara beno tjeng ba wloyoga wloshko.

7

Jesús to jek judíoga löng u shäryak öng kwota go dbaryo li shrëk

¹ E irgo ga Jesús to jek shäng kjok shto oblë oblë Galilea kjokyo. Gueniyo Judea kjokyo ga judíoga löng ba wlëk, zröya lok wlo le. E kjishko ga jek woydë eshko llëme.

² Eshko dbaryo ga judíoga löng u shäryak öng kwota go dbaryo li döröe.

³ Eni ga Jesús lëmgä tjlë ba kong ga «Pja nom jek Judea kjokyo, llëbo ÿydëba llëm wleniyo shäryëp shäng li ÿya bop oppinggaga tjeng eshko lirë bako wlo.

⁴ Woydëy ga llëbo shäryëy li miydëba wlo ga shäryëy lütshko wlo ga äe. Eni ga llëbo shäryëp shäng li, e shäryos oba uunkong boksho, pja ë miydëba wlo» le.

⁵ Lara lok eni, epga ba lëmgä ëmdë ga mätë ba go llëm obi kjishko.

⁶ Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Pjäy jek eshko woydëmi llono ga eni. Gueniyo tja dbaryo äätë llëm obi.

⁷ Nopga Sbö miydë llëm wleniyo, pjäy ÿywa lok shjiktëng llëme. Gueniyo tjara ÿywa lok shjiktëng, llëbo shärye löng li, e owa lër shäng ba kong kjishko.

⁸ Pjäy to dbar li shrëk. Tjara jek llëm obi, tja dbaryo äätë llëm obi kjishko» le,

⁹ ga beno sök eshko Galilea kjokyo.

¹⁰ Gueniyo ba lëmgä brik-tong pjir irgo ga jek öötong shäng eshko, lütshko wleni, miydëba llëm wlo.

¹¹ Eshko ga wlëya judío tjlapgagarë löng, ga tjlë ga

«¿Domer, e kwonllo?» le löng ëng kong eni.

¹² Nopga löng eshko li Jesús lanyotkë löng ara. Kjong kjong tjlë ga «Domer, e pjluë» le. Kjong kjong obi tjlë ga «Eni llëme. Shäng oba jyäpgwë eröe» le.

¹³ Eni ëmdë ga judío tjlapgaga bangkjre lok ara. E kjishko ga Jesús lanyotke lok lütshko erö, kuya lok llëm wlo.

Jesús oba pino

¹⁴ Dbar li shrëkoba äär jong sondë kjwara, ga öötong dbar bëy wleni ga Jesús opzrëno jek öötong shäng oba ping Sbö u zlong bäng kjwlëe.

¹⁵ Kuya judío tjlapgagarë ga beno löng sëya llëm, ga tjlë lok ëng kong ga «Domer kjwe oppino llëme. ¿Eni ga kjok miydë ara kjweni sorëro?» le lok eni.

¹⁶ Llëye le löng li miyde Jesúsde shäng pjir, ga tjlë ba kong lok ga «Tjlökwo lër shäng bomi kong ëre, e laga tjarë llëm, e laga bor ichagarë.

¹⁷ Tjlökwo li laga tjarëre, de laga Sbörë, e miydaga Sbö kolagaga löng lirë.

¹⁸ Eye tjlökwo lë ba woshko ga opyë woydë ber pjlu oba bokso eröe. Gueniyo eye opyë woydë ber pjlu ba ichaga bokso ga tjlökwo bek li layde, jyö le llëme.

¹⁹ ¿Kjok llgwekklo twara Moisésde beno bomi kong dënashko llëmdo? Eni ëmdë ga pjäy omkolë llëme. ¿Eni ga tja zrömi woydë egaro?»

²⁰ «¿Pja skwëro? Pja goshko Ä sëya kjlara. ¿Pja zröga ërë lëpdo?» le ba kong.

21 Kuya ga tjlē ba kong ga «Woshtozlong dbaryo ga llēbo ÿdēba llēm wleniyo shāryoror bomi kong kjrina, ga pjāy beno lōng sēya llēme.

22 Dēnashko ga pjāy ichara Moisésdē bomi wapga domerga doyo jyā tē. (Ichaga Moisésdē jlōkoyo, gueniyo soyara bomi tjlapgaga tek dēnashko so tjwlō ara lirē bām go.) Pjāy ichara eni kuzong ga bomi wapga äär dbargwo kjwong (8) ga doyo jyā tēmi, woshtozlong dbaryo ëmdē ga shāryēmi eni.

23 ¿Eni ga shāryēmi eshko dbaryo, kjok llgwekklo tara Moisésdē pjang li shāryēmi wlo ga no poptoror ey dbaryoshko ga pjāy iirkono ara bor kong ega?

24 No llgwemishko ga llgwemi llēbo ïmi li go ame, llgwemi bek shara» le.

25 Kuya Jerusalén sopga lōng lirē ga kjong kjong tjlē ëng kong ga «¿Domer wlēkoba lōng, zrōkoba wlo li shäng kjwe llēmdo?

26 Shäng tjlōkwo lē oba uunkong bokshto, ga kong llēye le bi ichagagarē ba kong llēme. ¿Miydara lok ga no pjlyuo iche le Sbörē li kjwe jlōe le lēpde?

27 Gueniyo no pjlyuo iche le Sbörē li tjweshko ga e kjone so miydaga erē llēme. Domer kjwera kjone so miydērwa pjlyue» le lōng eni.

28 E wopro ga Jesús shäng oba ping Sbō u zlong bäng. Llēye le lōng li kuya ga tjlē ba kong lok dbo go ga «Tja

ë miydēmi lēmi lōng eni. Tja kjone so miydēmi lēmi lōng eni bakoe. Gueniyo tja erē shrono shäng bor woshko llēme. Tja ichaga tjok. Tjlōkwo bek laga li e. Era miydēmi lōng llēme.

29 Gueniyo tjara tek ba shwoy dwayo, ga tja ichaga erē. E kjīshko ga e miydēr pjlyue» le.

30 Eshko ga shaya lok woydē, gueniyo ba dbaryo äätē llēm obi kjīshko ga to porwara lok llēme.

31 Eni ëmdē ga nopga tjeng eshko li tjrēko ga nopga ara beno lōng mär ba go. Tjlē lōng ga «¿No pjlyuo iche le Sbörē li shronoshko ga llēbo ÿdēba llēm wleniyo shārye domer kjwe kjinmo sorēro?» le lōng eni.

Nopga ichara fariseogarē Jesús shak le

32 Jesús lanyotkēba sorē li roy kura fariseogarē, ga tōno lok syōshtaga kägāyoga tjok. E irgo ga Sbō u dagaga ichara lok kjlōbō ba shak.

33 Öötong jek lōng ba shwoy ga Jesús tjlē lōng li kong ga «Tja ber sök bomi tjok dbar kjwöbō döe. E irgo ga tja to irōng bor ichaga sök lishko.

34 Eshko ga tja wlēmi lōng kjēr ga tja wlēmi llēm, tja öötong sök lishko ga pjāy äär eshko ga ä kjīshko» le.

35 Kuya judiōga lōng lirē ga tjlē lok ëng kong ga «¿Wlēy ga äe le li, e sorēro? ¿Jongya kjok shto oblē oblē, judiōga shdōktong öötong lōng tjēyoga oblē oblē tjrēko lishko, nopga

judío llëm wleniyo ping wlo lëpde?

³⁶ ¿Tjlë ga “Tja wlëmi löng kjër ga tja wlëmi llëm, tja öötong sök lishko ga pjäy äär eshko ga ä kjïshko” le shäng li llë layde?» le.

Di tur ri ri bi roy dwayo

³⁷ E irgo ga dbar shrëzlong dbaryo pjirzlong dbaryo li öötonge. Dbar eshko li tjwlö ara anmoyö lëba. Eshko dbaryo ga Jesús kojono shäng kojong, ga tjlë dbo go ga «Ëye wodogro ga tek bor shwoy, di twër ba kong li ie wlo.

³⁸ Ëye mär bor go ga ber shäng di jong tur ri ri ba roy dwayo wleni, e iaga ërë ga ber löng së iyado Sbö tjok, tak pjang Sbö tjlökwo go sorë li eni» le.

³⁹ (Di li, e Sbö Sëya loklo. Ëye mär ba go ga kong Sbö Sëya twe ber ba go wlo layde. Eshko dbaryo ga Jesús äätë ber sök kësband, tjwlö ara kjok dogo llëm obi. E kjïshko ga Sbö Sëya twayde llëm obi.)

Nopga shdöktong beno wotjlik oblë oblë

⁴⁰ Kuya löng lirë ga kjong kjong tjlë ga «Jlökoyo ga Sbö tjlökwo laga tjwe lëba li kjwe» le.

⁴¹ Kjong kjong tjlë ga «No pjluoyo iche le Sbörë li kjwe» le. Kjong kjong obi tjlë ga «Eni llëme. No pjluoyo iche le Sbörë li wen tjwe Galilea kjokyo dwayo llëme.

⁴² Sbö tjlökwo tak pjang li tjlë ga e David tjëyo, e ber

Belén so, David weno buk lishko» le.

⁴³ Eni ga nopga shdöktong beno wotjlik oblë oblë Jesús kjïshko.

⁴⁴ Kjong kjong omshak woydë, gueniyo porwara lok llëme.

Judío tjlapgaga Jesús tjlökwo kjrono llëme

⁴⁵ E irgo ga Sbö u dagaga ichara löng li to jek lok ba ichagaga löng lishko iröng obi. İya ba ichagagarë lok ga tjlë ba kong lok ga «¿Söromi llëm ega?» le syöshtaga kägäyoga, fariseoga lirë eni.

⁴⁶ Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Ëye tjlë wolëso eni li kurwarë llëme» le.

⁴⁷ Eni ga fariseoga tjlë ba kong lok ga «¿Pjäy ëmdë ga jyäpgwara bakore?»

⁴⁸ Shji judío ichagaga, fariseoga, shji mär ba go kjlara llëme.

⁴⁹ Ba tjlökwo kragaga löng li, kjok ilgwekklo tara Moisésdë li miyde löng llëme. Epga shdungko» le.

⁵⁰ Eshko ga fariseo shäng kjlara ko Nicodemo. Pjlara ga öör lan Jesús tjok. Eshko ga tjlë löng li kong ga

⁵¹ «Tjlökwo tak pjang bi kjok ilgwekklo go tjlë ga ëye rotaraba ga jakrokëy ba kong, llëye shäryara li, e llë miydëy yötso wlo, ga shdüydë eshko kjwlë jä» le.

⁵² Kuya lok ga tjlë ba kong ga «¿Pja ëmdë ga Galilea soro? Sbö tjlökwo tak pjang kji-bokwo go li ıs yötso. Miydëp e go ga Sbö tjlökwo laga wen

tjwe Galilea kjokyo dwayo llëme» le.

⁵³ E irgo ga töno löng eshko li to jongya lok ba ushko.

8

*Walë llëbo owa shäryaga wleniyo söraba öötong shäng Jesús bokshto kjlara**

¹ E irgo ga Jesús jem Olivos dlupyo.

² Wëshko kjok shröngto ga jer öötong shäng Sbö u zlong bäng obi. Eshko ga nopga shrono löng ara ba shwoy, ga Jesús wloktong sök ba ping eshko.

³ E wopro ga no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, fariseoga, e tek löng kjlöbö eshko. Walë tek söra lok kjlara. Walë li wlënaba buk domer tjok, gueniyo domer, e ba lanma llëme. Öötong löng eshko ga walë li iara lok beno shäng nopga löng li bokshto,

⁴ ga tjlä ba kong lok Jesús kong ga «Tjlapga no pingga, walë kjwe wlënaba buk domer tjok, gueniyo domer, e ba lanma llëme.

⁵ Kjok llgwekklo go ga shji ichara Moisésdë walë kjweniyo lök ak go, zröy wlo. «Lëye lëp eshko?» le.

⁶ Lara lok eni, Jesús tjliya wlo, rote lok llëye le li go wlo.

Kuya Jesúsde ga dboryara llëme. Kujono shäng llëbo të klung kjing go ba sakkwo go.

⁷ Ga kjakroke lok ba kong kjër kuzong ga kojono iröng,

ga tjlä ba kong lok ga «Pjäy kjone dey ga kumi ga pjlo bek, llëbo owa shäryaga llëm wleniyo ga akkwo kjrëmi kjwara ga walë kjwe lözi e go bäm go» le,

⁸ ga kujono shäng llëbo të klung kjing go ba sakkwo go jek obi.

⁹ Kuya nopga tjeng lirë ga brik lok kjlara kjlara, këkboga äär jong dwlasga go. To pjir ga walë li beno shäng Jesús tjok eröe.

¹⁰ Eshko ga Jesús kojongö shäng, ga tjlä ba kong ga «¿Bop rotaga tjwe löng yë kwonllo? ¿Pja shduna lok llëmdë?»

¹¹ «Llëme, Tjlapga. Tja shduna lok llëme» le ba kong.

Kuya ga tjlä ba kong ga «Tja ëmdë ga pja shdun llëm bakoe. Eni ga pja nomo. Gueniyo ga llëbo owa shäryëp ame» le.

Jesús tjläno ba kjishko om go

¹² E irgo ga Jesús tjläno nopga kong obi. Tjlä ga «Tja so iök jong shjiy nopga kjok ëre so kong kjoyo, kjok miyde lok ara wlo. Eëye jëk shäng bor tjok ga jëk kjok ro si roy wleni ame. Era jëk iök shjiy li tjok wleni, kjok igö wëlä wlo, ga beno shäng së iyado Sbö tjok» le.

¹³ Kuya fariseogarë lok ga tjlä ba kong ga «Pja tjlä shäng bop kjishko om go erä. E kjishko ga bop tjläkwö tjwlä llëme. Woyde ga laga oblërë bop kjishko dey» le.

* **8:** Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga Juan 7.53-8.11 wen pjang kjibokwo këguë anmoyö li go llëme.

14 Kuya ga tjlē ba kong ga «Tja tjlē shäng bor kjishko emdē ga tjlōkwo lēr shäng li, e jlō, tja tjwe kjone dwayo, tja jek kjone, e miydēr shäng pjlu kjishko. Gueniyo pjāyda ommyidē llēme.

15 Pjāy no llgwek, nopga kjok ēre so i dik. Gueniyo tjara no llgwek llēme.

16 Llgweror kjwe ga shäryoror bor woshko llēm, shäryoror Data Sbō, bor ichaga li tjok. E kjishko ga llgweror kjwe ga kjwe beno beke.

17 Bomi kjok llgwekklo tak pjang li tjlē ga ēye llgwey wlo ga woyde ga nopga wlēy do pjök omīno, omlē jong eni wleniyo. Enira llgwey ga pjluē.

18 Tjlōkwo lagaga bor kjishko li tjeng do pjök eni bakoe. Kjlara li tja, kjlara li Data Sbō, bor ichaga. Tjawa pjöyikong tjlēno bor kjishko beke» le.

19 Kuya lok ga tjlē ba kong ga «¿Bop data lēp li sök kjone?»

«Tja ē miydēmi löng llēme. Miydoromi kjwe ga bor Data li ē miydēmi bakoe» le ba kong.

20 Lara shäng eni Sbō u zlong bäng, dbur twozlong shtoyo lishko. Gueniyo eshko ga ba dbaryo äätē llēm obi kjishko ga to sharaba llēme.

21 Eshko ga tjlēno nopga kong jek pjlara obi. Tjlē ga «Tja toe. E irgo ga tja wlēmi, gueniyo pjāy wolon ber löng owa pjang bomi go löna Sbörē llēm li tjok. Ga tja öotong sök

lishko ga pjāy äär eshko ga äe» le.

22 Kuya judío tjlapgaga tjeng lirē ga tjlē lok ēng kong ga «¿Tjlē shäng ga “Tja öotong sök lishko ga pjāy äär eshko ga äe” le shäng li llē layde? ¿Domer kjwe opzrök woydē layde shängde?» le lok eni.

23 Gueniyo tjlē ba kong lok obi ga «Pjāy kjok töshko ēre so, gueniyo tjara kjok dogo so. Pjāy wotjlīk nopga kjok ēre so dik, gueniyo tjara wotjlīk eni llēme.

24 «Pjāy wolon ber löng owa pjang bomi go löna Sbörē llēm li tjok loror bomi kong e kjishko. Tjlōkwo lēr shäng bor kjishko li kjrēmi llēm ga pjāy wolon ber löng owa pjang bomi go löna Sbörē llēm li tjok jlōkoyo» le.

25 Kuya lok ga tjlē ba kong ga «¿Eni ga pja ēro?»

«Tja ē loror bomi kong tek dämärshko li tja.

26 Tja tjlē woydē bomi kong ara, llēbo owa shäryēmi löng li kjishko. Gueniyo lēr bor woshko llēme. Bor ichaga tjlē bek iyado, ga tjlōkwo lara bor kong li, e lotē nopga kjok ēre so kong» le.

27 Tjlēno shäng ba ichaga kjishkoshko ga ba Data sök kjok dogo li layde shäng, gueniyo miydara lok llēme.

28 Eni ga tjlē ba kong lok jek obi ga «No to ter kjok dogo dwayo ēre poyonomi pjang kjomoshko ga tja ē miydēmi eshko, ga llēbo shäryēr bor woshko llēm, tja pina bor Datarē sorē li lotē shäng, e miydēmi eshko bakoe.

29 Bor ichaga, e shäng bor tjok, tja raye llëm, llëbo woyde li shäryër ïyado kjïshko» le.

30 Kuya nopga tjeng eshko lirë ga nopga ara beno löng mär ba go.

Abraham tjëyoga

31 Eshko ga Jesús tjlëno judíoga mär beno löng ba go löng li kong. Tjlë ga «Tjlökwo kjrromi li rayëmi llëm ga pjäy ber löng bor oppinggaga jlökoyo.

32 Enira tjlökwo bek li miydëmi löng pjlú, ga pjäy där e go» le.

33 Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Tjawa Abraham tjëyoga, ga tjawa äätë parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo ë tjok llëme. ¿Eni ga tjawa ber löng där wlo lëp ega?»

34 «Lër bomi kong jlökoyo ga ëye llëbo owa shäryë ga ber löng parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo dik. Ichaga beno ba wotjlik owa lirë.

35 Ga parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo, e shtoyo ber ba sogo li pjeyoga tjok ïyado wlo llëme. Woyde ameshko ga iche toe. Gueniyo ga ba wa llë, era ber sök ba pjeyoga tjok ïyado wlo.

36 Eni ga pjäy döga Sbö Wa ërerë ga pjäy döktong jlökoyo.

37 Miydër ga pjäy Abraham tjëyoga, lëmi löng sorë li eni. Gueniyo ga tja zrömi woydë, bor tjlökwo kjrëmi woydë llëm kjïshko.

38 Llëbo ïnor Data Sbö bok-shto li lotë shäng bomi kong, gueniyo pjäy jëk löng tjlökwo

laga bomi datarë bomi kong li go» le ba kong.

39 Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Tjawa Abraham tjëyoga» le.

Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Pjäy Abraham tjëyoga jlökoyo kjwe ga pjäy opshäryë baïya dik.

40 Gueniyo tjlökwo bek lara Sbörë bor kong li lër shäng bomi kong, ga tja zrömi woydë e kjïshko. ¡Abraham opshäryono eni llëme!

41 Pjäy opshäryë löng bomi data jlökoyo li ï dik» le.

Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Tjawa data oblë llëme. Borwa data, e kjlaraso, Sbö eröe» le.

42 Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Tja tek Sbö shwoy dwayo, ga tja shrono shäng na. Eni ga Sbö, e bomi data jlökoyo kjwe ga tja woydëmi ara. Tja shrono shäng bor woshko llëm, tja ichaga erë.

43 ¿Tjlökwo lër shäng bomi kong li llë loklo miydëmi llëm ega? Tjlökwo li kjrëmi woydë llëm kjïshko.

44 Bomi data jlökoyo lër shäng bomi kong li, e Ä. Pjäy wotjlik baïya dik, ga llëye woyde li, e shäryëmi woydë eni. Wenoshko tek lëkong ga e shäng no zröga ïyado. Tjlökwo bek li rayara, e jyörkë ä kjïshko. Tjlëshko ga jyörkë erä. Wotjlik jyö erä. Jyörkagaga löng kës data wleni li e.

45 Gueniyo tjlökwo lër shäng bomi kong li, e beke. Tjlökwo li kjrëmi llëm e kjïshko.

46 ¿Pjäy kjone dey ga tja ïnomi llëbo owa shäryë? Ëye

llëme. Tjłkwo lër shäng bomi kong li, e beke. ¿Eni ga tjłkwo li kjrëmi llëm ega?

47 Sbö tjłkwo li, e kuya ba nopga löng kës lirë. Gueniyo pjäyda omkuk llëm, pjäy ba nopga llëm kjışhko» le.

Jesús tjłëno ba kjışhko om go

48 Kuya judío tjlapgaga löng lirë ga tjłë lok ba kong ga «Pja Samaria so erä, pja goshko Ä sëya kjlara bakoe. Lërwa eni, ga miydërwa ga e jlöe» le.

49 Kuya ga tjłë ba kong lok ga «Tja go Ä sëya llëme. Llëye shäryër shäng li, e shäryër bor Data bangkjrër kjışhko. Gueniyo tja bangkjrëmi llëme.

50 Tja ber tjwłö ara li wlëga tjarë llëme. E wlëga oblërë. No llgwegaga li e.

51 Lër bomi kong jlökoyo ga bor tjłkwo kolagaga löng kës li, e wolono llëme» le.

52 Kuya lok ga tjłë ba kong ga «Miydërwa bop tjłë li go ga pja goshko Ä sëya kjlara jlökoyo. Abraham, e wolonoe. Sbö tjłkwo lagaga löng kës li, e wolono bakoe. ¿Eni ga “Bor tjłkwo kolagaga löng kës li, e wolono llëme” lëp shäng eni sorëro?

53 ¿Pja tjwłö ara borwa kjokë Abraham kjinmo lëpdo? Era wolono, Sbö tjłkwo lagaga löng kës li wolono bakoe. ¿Eni ga pja ë lëpdo?»

54 «Llëbo shäryër tjarë om go, tja ber kësbang, tjwłö ara wlo kjwe ga e llëno llëme. Gueniyo bor iaga ber kësbang, tjwłö ara li, e bor Data, bomi Sbö lëmi li e.

55 Gueniyo era miydëmi löng llëme. Tjara ommiydë. Tja ommiydë llëme loror bomi kong kjwe ga tja ber shäng jyö laga pjäy dik. Gueniyo tja ommiydë, ga ba tjłkwo kolër iyado.

56 Bomi kjokë Abraham, tja wen tjwe kjok ëre kjing go dbaryo ëre İya woymë ara, koshara shäng woowa llëme. Ga pina Sbörë ba kongshko ga beno wopjlúe» le.

57 Kuya lok ga tjłë ba kong ga «Borwa kjokë Abraham, e wolono tek dëna tjän, ga pja mite jä, pja lu pjloglo sak shkëng (50) llëm obi. ¿Eni ga Abraham İnop sorëro?»

58 «Lër bomi kong jlökoyo ga Abraham llëm obishko ga tja sök tjän» le.

59 Kuya lok ga iirkono ara ba kong, ga akkwo kjrara lok, löya wlo le, gueniyo Jesús opj- neno, opshino to Sbö u jong lishko dwayo.

9

Domer kjok İgö llëm tek wenoshko dwayo poptara Jesúsde kjlara

1 Jesús jek jëk shäng wopro ga domer İna sök kjlara kjok İgö llëm, weno buk eni.

2 Eshko ga ba oppinggaga tjłë lok ba kong ga «Tjlapga no pingga, ¿domer kjwe weno buk kjok İgö llëm kjweni ega? ¿Llëbo owa shäryaga erëre, de ba datagarë?»

3 «Eni llëme. Beno kjweni, opshäryono owa kjışhko llëm, ba dataga opshäryono owa kjışhko llëm bakoe. Domer

kjwe kjok ïgö llëm, Sbö dbo ara li pin oba kong wlo.

⁴ Pak twara bor ichagarë bi kong, shäryëy wlo. Ga dbar tjok obi wopro ga pak li shäryëy kjluwe. Dbar pjitong ga llëye shäryëy wlo ame.

⁵ Tja sök kjok ëre kjing go obishko ga tja so iök jong shjiy nopga kjok ëre so kong kjoyo, kjok miyde lok ara wlo» le ba kong.

⁶ Tjlëno pjir ga tröng tjwono klung kjing go, ga ba tröng li rorwara klung sho tjok beno dishäng. Eshko ga kjrara sira, ga shtira domer sök li bokkwo kjing go kar kar,

⁷ ga tjlä ba kong ga «Pja nom bokkwo shkwë di buk di bap-kwo ko Siloé roshko li go» le. (Siloé, e ichara loklo.)

Kuya ga to jek eshko, bokkwo shkwono di lara li go. E irgo ga tjwe shäng iröng obi, ga bokkwo poptono beno pjläe.

⁸ İya ba pjeyoga löng soshko lirë ga tjlä lok ëng kong ga «¿Domer kjwe, İy sök dbur rokë oba kong kjupargue kjwe llëmdo?» le lok eni. Nopga dämär ga omİno dbur rokë oba kong wleniyo omlono eni bakoe.

⁹ Eshko ga kjone kjone tjlä ga «Kjwe jlöe» le.

Kjone kjone obi tjlä ga «Llëme. Domer kjwe so e kjoyo erä» le.

Tjlë löng llë li kuya domer lirë ga tjlä ba kong ga «Domer lëmi löng li, e tja» le.

¹⁰ Kuya lok ga tjlä ba kong ga «¿Eni ga pja kjok İk pjlä sorë?»

¹¹ «No shäng kjlara kowëba Jesús. E dishäng shäryono sira, ga shtira bor bokkwo kjing go. E irgo ga tja ichara bokkwo shkwë di buk di bap-kwo ko Siloé roshko li go. E irgo ga tja öör bokkwo shkwë eshko, ga tja beno shäng kjok İk pjläe» le.

¹² Kuya lok ga tjlä ba kong ga «¿Domer lëp shäng li kwonİlo?»

«Miydër llëme» le ba kong.

Fariseoga lano domer poptono li kjİshko

¹³⁻¹⁴ Eshko ga woshtozlong dbaryo. E kjİshko ga domer li söra lok, jek öötong shäng fariseoga löng li shwoy.

¹⁵ Eshko ga fariseoga tjlä lok ba kong ga «¿Pja poptono sorë?»

«Dishäng shtira Jesúsde bor bokkwo kjing go. E irgo ga tja bokkwo shkwono, ga tja beno shäng kjok İk pjläe» le ba kong.

¹⁶ Kuya lok ga kjone kjone tjlä ga «Domer le li, woshtozlong dbaryo jneya llëme. Miydëy e go ga e ichaga Sbörë llëme» le.

Kjone kjone obi tjlä ga «¿Gueniyo e llëbo owa shäryaga wleniyo kjwe ga llëbo İydëba llëm wleniyo shärye sorë?» le. Eni ga beno löng wotjlik oblë oblë.

¹⁷ E irgo ga tjläno lok domer poptono shäng li kong obi. Tjlë ga «Bokkwo poptono li pja. ¿Eni ga bop kong ga domer lëp shäng li ë?»

«Bor kong ga domer li, e Sbö tjläkwo laga» le ba kong.

18 Kuya judío tjlapgaga löng lirë ga tjlökwo kjre llëme. E kjishko ga no ichara lok ba dataga wlokjre.

19 Söra lok, öötong löng eshko ga judío ichagaga li tjlë lok ba kong ga «¿Weno kjok ïgö llëm lëmi löng li kjwe jlöre? ¿Eni ga shäng kjok ik pjlú sorë?»

20 «Miydërwa ga kjwe borwa wa jlöe. Ga weno kjok ïgö llëme.

21 Gueniyo eeri ga kjok ïgö pjlú sorë, poptaga ë, e miydërwa löng llëme. Kjwe këguë tjän. Kjakrokozï ba kong om go dey, pjäy dborye om go wlo» le ba kong.

22-23 Lara lok eni, judío tjlapgaga li bangkjre lok ara kjishko. Tjwayde lok llëm obishko ga judío tjlapgaga li tjlëno lok ëng kong ga «Ëye tjlëno ga “No pjluyo iche le Sbörë li, e Jesús” lara ga ichërwa opzrëk bi syö uyo roshko ame» lara lok eni pjir tjän, ga beno eni. E miydara domer li data, mekerë pjire. Tjlëno ga «Kjwe këguë tjän. Kjakrokozï ba kong om go dey» lara lok eni e kjishko.

24 E irgo ga domer bokkwo poptono li rokara judío ichagaga lirë jek obi, ga tjlë lok ba kong ga «Miydërwa ga domer lëp shäng li, e llëbo owa shäryaga eröe. E kjishko ga tjlökwo los bëy, Sbö ber kësbang, tjwlo ara wlo» le.

25 Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Domer li llëbo owa shäryagare, de llëm, e miydër shäng llëme. Gueniyo ga

dämär ga tja kjok ïgö llëm, ga eeri ga tja kjok ïgö pjlúe. Era miydër pjlúe» le.

26 Eshko ga tjlëno lok ba kong obi. Tjlë ga «¿Bop bokkwo kjwe popteshko ga llëye shäryara bop kong?»

27 «Loror bomi kong tjän, gueniyo tja tjlökwo kjrëmi woydë llëme. ¿Kjakrokëmi bor kong kjër llëno? ¿Pjäy kjlopswë woydë ber löng opping ba tjokde?» le ba kong.

28 Kuya lok ga domer li äyoshtakza lok tjä tjä, tjlë lok ga «¡Ba oppingga li pja eröe! ¡Tjawa opping Moisés tjlökwo go!

29 Miydërwa ga tjlökwo laga Moisés kong li, e Sbö. Gueniyo domer lëp shäng li wen tjwe kjone dwayo miydërwa ëmdë llëme» le.

30 Kuya ga tjlë ba kong lok ga «¿E sorëro? E wen tjwe kjone dwayo miydëmi löng llëm, gueniyo bor bokkwo poptara beno pjlúe.

31 Miydëy pjlú ga llëbo owa shäryaga syöshhtë Sbö kongshko ga tjlökwo kuya llëme. Gueniyo ëye Sbö poshrëk, llëye woyde li shäryë iyado ga era syöshhtë ba kong ga tjlökwo kuya.

32 ¿Kuy llonoshko ga ëye weno kjok ïgö llëm li bokkwo poptaraba eni lëba? Ëye llëme.

33 Domer li ichaga Sbörë llëm kjwe ga llëbo shärye kjweni ga äe» le.

34 Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Pja wenoshko tek lëkong ga pja llëbo owa shäryaga

eröe. ¿Eni ga tjawa pim woydë ega?» le lok ba kong, ga ichara lok judíoga syõ uyo dwayo, ga ichara lok opzrëk e roshko ame.

Nopga kjok ïgö llëm wleniyo

³⁵ Roy kura Jesúsde. Eni ga domer li wlëna, ga tjlë ba kong ga «¿Pja mär no to ter kjok dogo dwayo li gore?»

³⁶ «Tjlapga, lëp shäng li ë los bor kong, tja mär ber shäng ba go wlo» le ba kong.

³⁷ Kuya ga tjlë ba kong ga «E ïnop tjän. Shäng lan bop tjok li e» le.

³⁸ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, tja mär bop go» le, ga kjök tono sök ba zlong bäng, ga poshrëra.

³⁹ Eshko ga tjlë domer li kong ga «Tja shrono shäng kjok ëre kjing go no llgwega, nopga kjok ïgö llëm wleni ber löng kjok ïk pjlú wlo, nopga kjok ïk pjlú wleni li ber löng kjok ïgö ame wlo bakoe» le.

⁴⁰ Fariseoga löng eshko kjlöbö. Tjlëno eni li kuya lok ga tjlë ba kong ga «¿E sorë? ¿Enira bop kong ga tjawa löng kjok ïgö llëm wlenire?»

⁴¹ «Pjäy löng kjok ïgö llëm kjwe ga pjäy ber shdungko, llëbo owa shäryoromi li kjishko llëme. Gueniyo pjäy kjok ïk pjlú lëmi kuzong ga pjäy shdungko» le.

10

Öng wlëp ushko so daga pjlú anmoyö li, e Jesús

¹ Eshko ga Jesús tjlë obi ga «Lër bomi kong jlökoyo ga ëye

jek opzrëk öng wlëp ushko so kjëryo jong li u bäng go llëm, gueniyo jek opzrëk ba poglo go ga e öng lüyotkaga.

² E ga ëye jek opzrëk u bäng li go ga öng daga jlökoyo li e.

³ Ga kong u bäng li döya u bäng daga shäng lirë, opzrëk jek e go wlo. Eshko ga ba öng li roke kjlarashko kjlarashko ba ko go, ga kuya ba öng tjeng lirë ga tjwe ba zlong bäng, bapshiya to wlo.

⁴ E irgo ga öng baïya li shira pjir ey dwayoshko ga jek shäng ba bäm go, ga öng li jek tjeng ba irgo, ba daga ybö miyde lok pjlú kjishko.

⁵ Gueniyo oblë kjwe ga ir-pjäya lok llëm, tök lok llet erä, ba ybö miyde lok llëm kjishko» le.

⁶ Tjlëno öng wlëp ushko so jyäglo go eni, gueniyo llë loklo miydaraba llëme.

⁷ E kjishko ga tjlë obi ga «Lër bomi kong jlökoyo ga öng kjëryo u bäng lër shäng li, e tja om go loklo.

⁸ Nopga öör löng bor bäm go kës li, e öng lüyotkaga wleni, gueniyo öng li rokara lokshko ga ba ybö kura lok llëme.

⁹ U bäng lër shäng li, e tja loklo bakoe. Eë jek opzrëk tja shäng li go ga era döktonge. E opzrëk jek, opshik tek, ga kjlo sho ue wlëpe.

¹⁰ »Lügwanggaga tjwe löng öng li lüyotkaga, zröga, pjiga bakoe. Tjara shrono shäng na, öng li ber löng së ïyado Sbö tjok wlo, ber löng wopjlú wlo.

¹¹ Tja öng daga pjlú anmoyö wleni. Öng daga pjlú li optwë

wolon öng li kjishko.

12 Eye parkë öng li dë dbur kjÿy dö ga opshäryë eni llëm, öng li baÿya llëm kjishko. Ìya ga shjiti kjiloshko so iir ä wleniyo tjwe sök kjlara ga öng daga potjwlëk ï li tök, ga öng li raye beno tjeng tjoksa eshko. Eshko ga shjiti li shrono ga öng li shaya kjlara, ga llamo shdär ber kjloroe.

13 Öng daga potjwlëk ï li töktong, ba kong ga öng li tjwlo ara llëm kjishko, dbur woydayde shäng eröe.

14 »Tjara öng daga pjlu anmoyö wleni. Bor öng li miydër shäng pjlu, ga tja miyde lok pjlu bakoe.

15 Tjawa ëng miydë löng eni li, e so Data Sbö miydër shäng pjlu, ga tja miyde shäng pjlu li kjoyoe. Ga tja optwë wolon bor öng li kjishko.

16 Tja öng tjeng kjrina obi, gueniyo epga so öng kjeryo lër shäng li kjoyo llëme. Eni ëmdë ga bor ybö kuya lok bakoe. Epga tön tjwe uunkong kjluwe, bor öng li ber tjeng kjrinaso wlo, öng daga ber kjlaraso wlo bakoe.

17 Tja optwë wolon ba kjishko, e irgo ga tja woshre iröng obi. Tja woyde bor Datarë ara e kjishko.

18 Woydoror eni llëm kjwe ga tja zröga ërë llëme. Tja optwë wolon wlo laga tjarë. Tja kong dbo twara bor Datarë ara, tja optwë wolon wlo, tja woshre iröng obi wlo bakoe» le.

19 Kuya judiöga löng lirë ga beno löng wotjlik kjrjing pjök

obi.

20 Epga ara tjlä ga «¡Domer kjwe goshko Ä sëya kjlara! ¡Kjwe skwë! ¿Kuy ega?» le.

21 Gueniyo kjone kjone tjlä ga «No goshko Ä sëyaga tjlä eni llëme. ¿No kjok igö llëm wleniyo popte Ä sëyagarë sorëro?» le lok eni.

Judiöga mär woydë Jesús go llëme

22 E irgo ga öötong kjok owa dbaryo, ga Sbö u iak beno jong dboy ba kong dbaryo li shrëkoba wopro ga

23 Jesús jek jëk shäng Salomón Shto buk lishko. E ber buk Sbö u jong lishko.

24 Eshko ga kopjringa judiö tjlapgagarë lok pjribri, ga tjlä lok ba kong ga «¿Tjawa iëp ber tjeng wotjlik pja ëro lërwa äär jong llonoro? No pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li, e pja jlökoyo wleni ga los borwa kong wëë, miydërwa wlo» le.

25 Kuya ga tjlä ba kong lok ga «Loror bomi kong tjän, gueniyo tja tjläkwö kjrromi llëme. Llëbo ÿdëba llëm wleniyo shäryër shäng bor Data ko goshko ara. Woyde ga e go ga tja ë miydëmi wëëe.

26 Gueniyo tja tjläkwö kjrëmilöng llëm, pjäy öng wlëp ushko so botoya llëm kjishko.

27 Botoya lira, bor ybö kuya lok. Epga miydër pjlu, ga jëk lok bor irgo.

28 Epga iër ber tjeng së ÿyado Sbö tjok, wolon ame. Tjeng bor wloshko, ga döga ërë bor shjiryö llëme.

29 Twaga bor Datarë beno tjeng bor kong. Era kësbang, uunkong kjinmo. Tjeng ba wloshko, ga döga ërë ba shjiryö llëm bakoe.

30 Tja, Data Sbö, tjawa kjlaraso» le.

31 Kuya lok ga iirkono ara ba tjok, ga akkwo kjrara lok, löya wlo le,

32 gueniyo Jesús tjlë ba kong lok ga «Llëbo İydëba llëm wleniyo shäryoror Data Sbö ko goshko ara. ¿Tja lömi, zrömi woydë akkwo kjwe go llëbo shäryoror kjone dey li kjishko?»

33 «Pja lörwa e kjishko llëme. Pja no eröe. Gueniyo pja opyë woydë ber Sbö wleni. Pja shäng Sbö läywë owa, iëp ber tjwlo llëm wlo lëp. Pja lörwa e kjishko» le.

34 Kuya ga tjlë ba kong ga «Tak pjang bomi kjok İlgwekklo go eni: “Lër bomi kong ga pjây sböpga’ le Sbörë eni.”*

35 Miydëy ga llëye tak pjang Sbö tjlökwo go li, e kjëy ga äe. Ga Sbö tjlëno nopga kong, ga kowara sböpga.

36 Tja kjrara Data Sbörë, ga tja ichara ter shrono shäng kjok ëre kjing go. Eni ga ¿“Tja Sbö Wa” loror bomi kongshko ga pjây wotjlik ga tja shäng Sbö läywë owa, tja ber tjwlo ara wlo lër lëmi eni ega?

37 Tja opshäryë bor Data dik llëm kjwe ga tja tjlökwo kjrëmi llëm ga pjlúe.

38 Gueniyo tja opshäryë Data Sbö dik kuzong ga tja

tjlökwo kjrëmi woydë llëm ëmdë ga woyde ga miydëmi llëbo shäryër shäng li go ga Data Sbö shäng bor tjok, pjây mär woydë bor go llëm gueniyo» le.

39 Kuya lok ga shaywa lok erä, gueniyo töktonge.

40 E irgo ga Jesús jek öötong shäng Jordán diyo kjwo kalëkong iröng obi, ga beno sök eshko, nopga wara Juandë dënashko, e kjokyo.

41 Eshko ga nopga öötong löng ara ba shwoy, ga tjlë lok ëng kong ga «Llëbo İydëba llëm wleniyo shäryara Juandë llëme. Gueniyo llëye lara domer kjwe kjishko kës li, e beno jlöe» le lok eni.

42 Ga kjok eshko ga nopga ara beno löng mär ba go.

11

Lázaro wolonoe

1-2 Domer shäng kjlara ko Lázaro. E Betania so, ba dorga María, Marta, e kjokyo. María, poshtikklo lõ pjlëblë kwongga Tjlapga Jesús dre kjing go, ga dongga ba käkzong go li e. Pjlara ga Lázaro buk swlo ara.

3 E kjishko ga ba dorga no ichono ba roy sök Jesús kong, tjlë ba kong ga «Tjlapga, Lázaro woydëp ara li, e buk swlo ara» le.

4 Kuya ga tjlë ga «E shara swlorë, ba wolon dbaryo wlo li öötong kjÿ llëme. E shäryono eni, Sbö ber kësbang, tjwlo ara oba bokshto wlo, Sbö Wa

* 10:34 Salmo 82.6.

ëre ber kësband, tjwłö ara oba boksho wlo bakoe» le.

⁵ Lázaro woyde Jesúsde ara, ba dorga woyde ara bakoe.

⁶ Roy kura eni ëmdë ga beno shäng dbar pjök obi shäng lishko.

⁷ Eshko ga tjlë ba oppinggaga kong ga «Shji to Judea kjokyo iröng obi» le.

⁸ Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, kjupäshko ga kjok eshko ga pja löya, zröya judiógarë lara. ¿Eni ga pja jek woydë eshko iröng obi ega?» le.

⁹ Kuya ga tjlëno ba kong lok llëbo jyäglo go. Tjlë ga «¿Dbar kjwobi go ga dlo të kjok shröngto äär jong kjok säng iyado llëmdo? Èye jek shäng dba ga sabyë llëm, kjok shjiy kjïy.

¹⁰ Gueniyo ëye jek shäng shkë ga era sabyë, kjok shjiy llëm kjishko» le.

¹¹ E irgo ga tjlë ba kong lok obi ga «Bi kjlara Lázaro, e buk pëe. Gueniyo tja to ba wolleng» le.

¹²⁻¹³ Kuya lok ga wotjlik ga buk pë jlökoyo le. E kjishko ga tjlë lok ba kong ga «Tjlapga, ¿pono ga kayo yonkë llëmdo?» le, miga «E buk pëe» le Jesúsde li, e Lázaro wolonoe layde.

¹⁴ Eni ga tjlëno ba kong lok wëlle. Tjlë ga «¿Lázaro, e wolonoe!

¹⁵ Gueniyo miydër ga tja shäng ey llëm li, e ber bomi kong pjluë. Llëbo shäryër wlo li ñnomi ga pjây mär ber löng

bor go jek këgong. E kjishko ga tja wopjlúe. Kjweri shji to ñk» le.

¹⁶ Ba oppinggaga tjeng li tjrëko shäng kjlara ko Tomás, e kowëba Kjlo bakoe. Eshko ga tjlë ba pjeyoga oppinggaga tjeng li kong ga «Shji to jek ba tjok, shji wolon ba tjok wlo» le.

Lázaro woshrara Jesúsde iröng obi

¹⁷ Eni ga Jesús jek Betania kjokyo ba oppinggaga tjok. Gueniyo öötong löng eshko ga Lázaro iaraba buk sakhko öötong dbargwo pkäng (4) tjän.

¹⁸ Kjok eshko ga Jerusalén kjokyo ber buk soshko. Shji opshik jek jek Jerusalén kjokyo dwayo kjok shröngto ga shji äär kjok eshko dlo kjókshko wleni.*

¹⁹ Eni kuzong ga judióga öötong löng ara Jerusalén kjokyo dwayo, Marta, María, e yorkë wlo.

²⁰ Jesús jem shäng ääto eshko li kuya Martarë ga jer ba wlokrë irbo. Mariära beno sök ushko.

²¹ Marta öötong shäng Jesús zlong bäng ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, pja kjwe shäng ëreshko ga bor sing, e shin-motkono llëme.

²² Gueniyo miydër ga öötong dbar kop ara tjän ëmdë ga llëye rokëp Sbö kong li twe ber bop kong» le.

²³ Kuya ga tjlë ba kong ga «Bop sing, e woshre iröng obi» le.

* **11:18** Jerusalén kjokyo äär Betania kjokyo wlo ga e wop kilómetro mya dik.

24 Kuya ga tjlē ba kong ga «Miydēr ga woshrē irōng obi kjok pjir dbaryo lishko jā» le.

25 Kuya ga tjlē ba kong ga «Nopga woshraga ber lōng sē irōng obi li, e tja. Nopga iaga ber lōng sē iyado Sbō tjok li, e tja bakoe. Ēye mār bor go ga wolono ěmdē ga ber lōng sē iyado.

26 Ga ěye mār lōng bor go, ga beno lōng sē iyado Sbō tjok ga era wolon ame. ¿Lĕye lēr shāng li tjlōkwo kjrēpde?»

27 «Ēng, Tjlapga. Miydēr ga no pjluyo, Sbō Wa iche le Sbōrē ter tjwe kjok ěre kjing go li, e pja» le ba kong.

28 E irgo ga jem irōng ba ushko ba lēng rokē. Ōōtong shāng eshko ga rokara dboshko, ga tjlēno ba kong tjoksa. Tjlē ga «No pingga li shrono shāng jūshko, ga pja roke shāng» le.

29 Kuya Maríarē ga kojono jekdo, ga jek Jesús ĩk.

30 Eshko ga Jesús wlēna Martarē shāng kjone ga shāng eshko obi, tjwayde Betania kjokyo llēme.

31 Eshko ga María kojono maling, ga opshino jek eshko dwayo li ĩya judíoga tjeng ba yorkē eshko lirē ga wotjlik lok ga to slar sakshkoro le, ga jek lok ba irgo.

32 Jesús ĩya Maríarē pjola dwayo ga jer ōōtong shāng ba zlong bāng ga kjök tonο, tjlē ba kong ga «Tjlapga, pja kjwe shāng ěreshko ga bor sing, e shinmotkono llēme» le.

33 Eshko ga kjök tonο sök slar ěē li, judíoga lōng ba

yorkaga li slar lok ara li ĩya Jesúsde ga jek wosong erā, beno woydē ara,

34 ga tjlē lōng li kong ga «¿Shinmo li ioromi beno buk kjone?»

«Īp woydē ga shji to ĩk» le ba kong.

35 Eshko ga Jesús slar ěēe.

36 ĩya judíoga lōng lirē ga tjlē lok ěng kong ga «Shinmo li woydara ara, ĩzĭa» le.

37 Gueniyo kjone kjone tjlē ga «Kjupā ga no kjok ĩgō llēm wleniyo poptara domer kjw-erē kjlara. ¿Eni ga shinmo li kjimtara wolon llēm wlo llēm ega?» le.

38 Eshko ga Jesús woydē ara obi. Sak li jong guēng jong ōōng kjwara li roshko, ak kēsbang iak jong kjwara ba bāngzakklo. Ōōtong shāng eshko ga

39 tjlē nopga tjeng li kong ga «Ak kjwe kjozĭa» le.

Kuya shinmo dor Marta lirē ga tjlē ba kong ga «Gueniyo Tjlapga, e shinmotkono eeri ga ōōtong dbargwo pkēng (4). Eni ga lō ong tjān» le.

40 Kuya ga tjlē ba kong ga «Tja tjlēno bop kong tjān ga tja tjlōkwo kjrēp ga Sbō dbo kālā ĩp jlōkoyo lorop bop kong eni» le.

41 Eshko ga ak li kjara lok jong lishko dwayo. E irgo ga kjok dogo ĩya Jesúsde, tjlē ga «Data, llēye loror bop kong li kurop. Tja wopjlú bop tjok e kjĭshko.

42 Miydēr ga tja kup ĩyado, gueniyo lēr shāng ěre, nopga

tjeng ère kjishko, tja ichaga pjarë miyde lok wlo» le.

⁴³ Syöshtono eni ppir ga tjlëno dbo go. Tjlë ga «¡Lázaro, pja opshis tek kjwey dwayo!» le.

⁴⁴ Eshko ga shinmo iak buk sakshko li opshino tek ey dwayo, gueniyo woshrono tek shäng së tjän. Eshko ga ba orkwo, ba dre, e poyrik shwomzrëng go, ga kä potaywak tuk shwong go bakoe. Eni ga Jesús tjlë nopga tjeng li kong ga «Ba poyrikdo, ba kä potaywoklo kjwe dözã. Ga to wëyë» le.

Jesús zröya woydë judío ichagagarë le

⁴⁵ Eni ga llëbo shäryara Jesúsdë li iya judióga öör löng María yorkë lirë ga epga ara beno löng mär ba go.

⁴⁶ Gueniyo kjone kjone obi jek löng ba lanyotkë fariseoga kong.

⁴⁷ Kuya lok ga Judío Klok Llgwegaga Këskësyo rokara fariseoga, syöshtaga kägäyogarë lok, èng tóng wlo. Eshko ga tjlë lok töno löng li kong ga «Llëbo İydëba llëm wleniyo shärye domer lirë ara. ¿Kjwëy llong?»

⁴⁸ Rayëy ber kjweni ga nopga löng kës li kjlopswë mär ber löng ba go eröe. Eni wleni ga miydëy ga èngkjwagaga iche bi ichagaga Roma so lirë bi Sbö u ère pjik, ga bi tjëyoga ère zröya lok ppir bakoe» le.

⁴⁹ Domer sök kjlara eshko ko Caifás. Lu eshko ga parkë sök syöshtaga kësbangyo.

Eshko ga tjlë töno löng li kong ga «Pjãy kjok miydë sira llëme.

⁵⁰ Pjlú wlo ga no wolon kjlara oba uunkong äska, uunkong li wolon llëm wlo. ¿E ëmdë ga miydëmi llëmdo?» le.

⁵¹ Caifás tjlëno sök eni, gueniyo le sök ba woshko llëme. Lu eshko ga parkë sök syöshtaga kësbangyo kuzong ga e iara Sbörë ba tjlökwo lë oba kong eni, ga tjlökwo lara li, e Jesús wolon judióga löng kës äska li loklo.

⁵² Ga Jesús wolon ba äska dö llëme. E wolon Sbö nopga shdöktong tjeng kjok kjwang jikong li äska, töya wlo, ber tjeng tjëyo kjrinaso wlo.

⁵³ Eni ga llgwera lok èng tjok ga Jesús zröya le. Ga eshko jek lëkong ga beno löng wotjlik eni.

⁵⁴ E kjishko ga Jesús jëktong shäng judióga bokshto ame. Opshino to jek eshko dwayo ba oppinggaga tjok, ga öötong beno löng kjok buk kjrina ko Efraín, kjok dogro no llëmshko li ber buk soshko.

⁵⁵ Eshko ga Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo judióga kong li döröe. Eni ga nopga to jem Jerusalén kjokyo ara ba kjokshko dwayo, dbaryo li äätë llëm obishko ga ba sdëkwo li shäryë, opyë äär Sbö poshrëk ba ushko ga pjlú wlo.

⁵⁶ Eshko ga to löng Jesús wlëk, ga kjakroke lok èng kong ga «¿Jesús tjwe dbar li shrëk lëpde?» le lok eni Sbö u zlong bäng.

⁵⁷ Bäm go ga fariseoga, syōshtaga kägäyoga, e tjlēno nopga uunkong kong. Tjlē ga «Jesús, e shäng kjone li miydaga ë ga woydërwa ga le borwa kong, sharwa wlo» le lok eni.

12

Poshtikklo lõ pjlëblë tjwlõ ara wleniyo tyara Maríarë Jesús dre kjing go

¹ Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo li, kjwe dbargwo tjer (6) obishko ga Jesús jek öötong shäng Betania kjokyo, Lázaro sök lishko. Dëna ga Lázaro wolono, ga woshrra Jesúsdë iröng obi.

² Öötong shäng eshko ga dli shäyaraba ba shrëkklo. Ga dli li pjlorgara Martarë nopga uunkong tjeng eshko li kong, ga tjrëko Lázaro sök bebi.

³ Eshko ga María poshtikklo lõ pjlëblë tjwlõ ara wleniyo söno bayo eeje* bapkwö kjwara kësbang tjung, ga tyara Jesús dre kjing go, ga dona ba käkzong go. Eshko ga u li roshko beno lõ poshtikklo lõ pjlëblë li eröe.

⁴ Jesús oppinggaga tjeng li tjrëko sök kjlara ko Judas Iscariote, Jesús soynega li e. Llëye shäryë eshko li ñya ga tjlë ga

⁵ «¿Kjwe zāya kjweni ega? Soynena kjwe dburyo shaya bayo domer parkë dbargwo sak dbāw pjloglo mya (300)

āska wleni, oba song wleniyo kjimtoklo wlo dey» le.

⁶ Lara eni, oba song wleniyo kjimte woydë kjjy llëme. E iak beno shäng dbur bapkwö daga ba pjeyoga kong. Olö ga dbur iak tjeng ba bapkwö roshko li lüyotke, e lügwang kjishko. Lara eni e kjishko.

⁷ Kuya Jesúsdë ga tjlë ba kong ga «¡Wëyë! Poshtikklo kjwe beno bor kong, tja iëba sakshkoshko ga bor doyo ëre beno poshtik pjir tjan wlo.

⁸ Oba song wleniyo, e löng bomi tjok ñyado, gueniyo tjara shäng bomi tjok ñyado llëme» le.

Lázaro zröya woydë syōshtaga kägäyogarë

⁹ Eshko ga Jesús öötong shäng Betania kjokyo li roy miydara judíoga ararë, ga shrono löng ba ik. Shrono löng Lázaro ik bakoe. Wolono, ga woshrra Jesúsdë iröng obi li e.

¹⁰⁻¹¹ Lázaro kjishko ga judíoga ara mär beno löng Jesús go. E kjishko ga syōshtaga kägäyoga wotjlik lok ga «Lázaro ëmdë ga zröy bakoe» le lok ëng kong eni.

Jesús öötong opzrëno Jerusalén kjokyo, pjlu wleni

¹² Wëshko ga Jesús opshino jek Betania kjokyo dwayo jongya Jerusalén kjokyo. Roy miydara nopga öötong löng eshko dbar shrëk lirë.

¹³ Eni ga mek korga kjrara, söra lok jek ba tjok, ga to

* **12:3 Poshtikklo lõ pjlëblë tjwlõ ara** li söra bayo litro bëy dik.

jongya ba wlokjrë. Ga tjlë lok
dbo go ga

«Kjwe pjlú jlëe.

Ichara Tjlapgarë shrono kjok
ëreshko.

Kjwe kijimte Sbörë.

Kjwe Israel tjëyo pjluyo.

Kjwe kijimte Sbörë» le.

14 E bäm go ga öng so
kwomgla kjoyo dre töshko
llgwoklë wleniyo wlëna
Jesúsdë kjlara, ga opyono sök
ba kjing go, tak pjang Sbö
tjlökwo go sorë li eni. Tjlëno
beno eni:

15 «Sión† sopga, llëye
bangkjrëmi llëme.

ĩzĩa! Bomi pjluyo, e tek
sök döröe.

Tjwe sirkeno sök öng
so kwomgla kjoyo
dre töshko llgwoklë
wleniyo kjing go.»‡

16 Eshko dbaryo ga llëbo
shäryono li, e llë loklo miyde
Jesús oppinggaga tjeng lirë
löng llëme. Gueniyo Jesús
briktong to jem kjok dogo
irgo ga llëbo shäryono Jesús
kong ëre, e tak beno pjang Sbö
tjlökwo go ba kjishko tek dëna
tjän li miyde lok kwlë jä.

17 Shinmo Lázaro buk sak-
shko obishko ga Jesús öör
shäng eshko, rokara tek ey
dwayo, ga woshrara iröng
obi. Ga Jesús opzrëk jek
Jerusalén kjokyo roshkoshko
ga nopga öör löng ba tjok sak-
shko kjupäbäshko li, e jek löng
ba irgo eshko, roy le löng oba
kong.

18 Roy kura nopga löng
eshko lirë, ga opshino tek lok
ara ba wlokjrë.

19 Eshko ga ñya fariseogarë
lok ga tjlë lok ëng kong ga
«¿Imi ga sorë? Shji zanae.
Nopga tjeng kës kjwe to jek ba
shwo lëkong drete» le.

*Jesús lano ba wolon dbaryo
kjishko*

20 Nopga öötong löng eshko
dbar shrëk li tjërëko, Grecia
sopga löng kjlöbö bakoe.

21 Domer shäng kjlara
eshko obi ko Felipe, e Bet-
saida so. Grecia sopga li tjlë
lok ba kong ga «Tjlapga, tjawa
lan woydë Jesús tjok» le.

22 Kuya ga jek shäng Andrés
shwoy, ga lara ba kong. E irgo
ga jek öötong löng ba lë Jesús
kong.

23 Kuya Jesúsdë ga tjlë ba
kong lok ga «No to ter kjok
dogo dwayo ëre ber kësbang,
tjwlö ara nopga uunkong
bokshto li, e dbaryo öötonge.

24 Lër bomi kong jlökoyo ga
dwla llë botjyë ber ara wlo ga
lon jer klung kjing go, ga kjer
guing. Enira dwla wen ara
obi, llëm ga llëye wen llëme.

25 Ëye wotjlik opdë om go,
zrökoba bor kjishko llëm wlo
le ga äär kjok dogo llëme.
Gueniyo ëye wotjlik ara ber
sök së kjok ëre kjing go wlo
llëm ga era ber sök së ñyado
Sbö tjok.

26 Ëye parkë woydë bor
kong le ga woydër ga jëk
löng bor tjok ñyado, tja äär
sök kjone ga e äär löng eshko

† 12:15 Sión kjokyo, e kowëba *Jerusalén* bakoe. ‡ 12:15 Zacarías 9.9.

bakoe. Ga ëye parkë bor kong ga ie bor Datarë ber'löng tjwlõ ara.

²⁷ »Eeri ga tja ëre wosonge. Llëye shäryër miydër llëme. Tja shrono shäng na, llëye wen tjwe bor kong li wen bor kong wlo. E kjishko ga «Data, tja kjimtos, tja dös llëye wen tjwe bor kong lishko dwayo» lër ga äe» le.

²⁸ E irgo ga tjlä obi ga «Data, pja ko ios ber kësbang, tjwlõ ara» le.

Eshko ga ybö kuraba ter kjok dogo dwayo. Tjlä ga «Bor ko ioror beno kësbang, tjwlõ ara tjän. Ga shäryër jek obi» le.

²⁹ Kuya nopga löng lirë ga kjone kjone tjlä ga «E kjrik» le, kjone kjone obi tjlä ga «E Sbõ parkaga kjok dogo so li tjläkdo ba kong» le.

³⁰ Eni ga Jesús tjlä ba kong lok ga «Ybö kuroy li tjläno beno bor kong llëm, beno bomi kong.

³¹ Nopga Sbõ miydë llëm wleniyo llgwezlong dbaryo li öötonge. Kjok ëre ichaga li, S e kjozlong kjok ëre kjing go dbaryo li öötong bakoe.

³² Tjara poyonaba kjok ëre kjing go dwayo jem pjang kjomoshko ga nopga uunkong iër tek'löng bor shwoy» le.

³³ Lara eni, e wolon sorë li loklo.

³⁴ Eshko ga nopga löng li tjlä ba kong ga «No pjlyuo iche le Sbörë li ber sök së iyado, tak pjang kjok llgwekklo tara Moisésdë li go eni. Ga pja tjlä ga no to ter kjok dogo dwayo

li pja. ¿Eni ga pja poyongoba pjang kjomo kjluwe lëp sorë? ¿No to ter kjok dogo dwayo li pja lëp shäng li llë loklo?»

³⁵ «Iök shjiy ëre ber shäng bomi tjrëko dbar kjwöbö obi döe. E wopro ga pjây jëk löng bor go, pjây wlëna shkërëshko ga pjây sabyë llëm wlo. Ëye jëk shäng kjok ro sï roy ga jongya kjone miyde llëme.

³⁶ Eni ga iök shjiy ëre shäng obishko ga pjây mär ber löng bor go, pjây opyë ber löng so tja kjoyo wlo» le ba kong. Tjläno ba kong pjirshko ga opshino to eshko dwayo, ga opjnenoe.

Judtoga mär woydë Jesús go llëm obi

³⁷ Llëbo İydëba llëm wleniyo shäryara Jesúsdë kës ëre nopga li bokshto. Eni ëmdë ga mär woydë ba go llëm obi.

³⁸⁻⁴¹ Shäryono eni, tjläkwo tara Sbõ tjläkwo laga tek dënashko so Isaíasdë li ber jlökoyo wlo. Jesús dbo kãã ñna, ga tjläno ba kjishko. Tjläno beno eni:

«Tjlapga, ¿borwa tjläkwo kjraga ëro?

¿Bop dbo ara li İga ëro?» *
Tjläno beno obi eni:

«Epga iara Tjlapgarë beno löng kjok İgõ llëm wleni,

iara beno löng llëye kuya woydë llëm bakoe.

Shäryara eni,
llëye İya lok ba bokkwo go llëm wlo,
llëye kuya lok llëm wlo,

Š 12:31 **Kjok ëre ichaga** le li, e Ä loklo.

* 12:38-41 Isaías 53.1.

optwë ber löng bor kong
llëm wlo,
epga dör llëm wlo.»†

Epga mär ber löng ba go ga ä
e kjışhko.

⁴² Eni ëmdë ga judíoga ara
mär löng ba go, ba ichagaga
kjone kjone bakoe. Gueniyo
bangkjre lok ga iche fariseog-
arë opzrëk judíoga syõ uyo
roshko ame. E kjışhko ga llëye
lara lok ë kong llëme.

⁴³ Woydara lok ga ber löng
pjlú oba bokso. Ba kong ga
e tjwłõ ara, ber löng pjlo bek
Sbõ bokso li kjinmo.

*Jesús shrono shäng kjok ëre
kjing go no döga*

⁴⁴ Eshko ga Jesús tjlëno
nopga kong dbo go. Tjlë ga
«Ëye mär bor go ga mär bor
go dö llëme. E mär bor ichaga
go bakoe.

⁴⁵ Ga tja ñyashko ga bor
ichaga ñya bakoe.

⁴⁶ Tja shrono shäng kjok
ëre kjing go iök shjiy wleni,
nopga mär bor go li ber löng
kjok ro sī roy wleni ame wlo.

⁴⁷ »Tja shrono shäng nopga
kjok ëre so li llgwegga llëm,
tja shrono shäng ba döga.
E kjışhko ga ëye bor tjłõkwo
kuno, gueniyo kjrara llëm ga
e llgwegga tjarë llëm,

⁴⁸ e llgwegga oblërë. Kjok
pjir dbaryo lishko ga e
llgwegga Sbörë, ga shdüya, bor
tjłõkwo kjrara llëm kjışhko, tja
wlokjrrara llëm kjışhko bakoe.

⁴⁹ Tjłõkwo li loror bor
woshko llëme. Llëye loror li,
loror sorë li, e laga Data Sbõ,
bor ichaga lirë bor kong,

⁵⁰ ga loror eni. Miydër ga
ba tjłõkwo kjragera li ie ber
löng sē ñyado ba tjok. Loror eni
e kjışhko» le.

13

*Ba oppinggaga dre shk-
wara Jesúsdë*

¹ Eshko ga Israel tjëyoga
döktong tek Egipto kjokyo
dwayo dbaryo shrëkklo li
döröe. Ga miyde Jesúsdë
ga kjok ëre raye ber, ga
jongya iröng Data Sbõ sök
lishko dbaryo li öötonge. Ba
nopga löng kjok ëre kjing go li
woydara ara ñyado, ga pina ba
kong, äär jong pjirshko.

² Judas Iscariote, e Simón
wa. Jesús ië ba oppinggaga
tjok kjok sëng li dloyo äätë
llëm obishko ga Judas go
Ä shrono beno ba tjok, ga
ichara wotjlik Jesús soynek,
ga twe ba wloyoga kong tjän.

³ Miyde Jesúsdë pjir ga
llëbo tjeng kës li iara Data
Sbörë beno tjeng ba wloshko.
Miyde ga ter Sbõ shwoy
dwayo, ga jongya ba shwoy
iröng obi.

⁴ Eni ga sök ië ba opping-
gaga tjokshko ga kojono
shäng, ba shwong kop lëkong
li skwara, ga äska shwong
podongglo wleniyo pjirra
pjang pjiribri ba dop go.

⁵ Eshko ga di kjrara, tj-
yara ba bapkwō roy, ga opy-
ono sök ba oppinggaga tjeng
eshko li dre shkwë, ga ba dre
döya sök shwong podongglo li
go.

† 12:38-41 Isaías 6.10.

6 Öötong sök Simón Pedro dre shkwë ga Pedro tjlë ba kong ga «Tjlapga, ¿tja dre shkwëp lëpdo?»

7 «Llëye shäryër bop kong li, e llë loklo miydëp sök llëme. Gueniyo llono ga llëbo ëre llë loklo miydëp pjire» le ba kong.

8 Kuya ga tjlë ba kong ga «Llëme. Pja ichër bor dre shkwë llëme» le.

Kuya ga tjlë ba kong ga «Bop dre kjwe shkwër llëm ga pja ber no botoya llëme» le.

9 Kuya ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, enira woydër ga tja dre shkwëp dö llëme. Bor orkwo, bor kägä, e shkwos bor kong bakoe» le.

10 Kuya ga tjlë ba kong ga «Ëye wono pjir tjän ga doyo uunkong beno drëpdreë. Eshko ga woyde ga ba dre shkwoydë eröe. Ga pjäy löng drëpdreë wleni tjän, gueniyo pjäy uunkong llëme» le.

11 Miyde ga ba soynega ba wloyoga kong li sök kjone dey, löng drëpdreë wleni uunkong llëme lara eni e kjishko.

12 Ba oppinggaga dre shkwara pjir ga shwong kop lëkong skwara dämär li pjuna jek obi, ga öötong sirkeno sök ba iozlong shtoyo iröng obi. Eshko ga tjlë ba oppinggaga kong ga «¿Llëbo shäryoror bomi kong kjwe llë loklo miydëmire?»

13 Tja kowëmi no pingga, llëm ga Tjlapga lëmi, ga lëmi eni li beke.

14 Tja bomi Tjlapga, bomi pingga. Eni ga pjäy dre shkworor kuzong ga woyde ga pjäy ëng dre shkwë kar kar eni bakoe.

15 Shäryoror bomi kong kjweni, ïmi wlo, pjäy omshäryë ëng kong kjweni ïyado wlo.

16 Lër bomi kong jlökoyo ga parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo tjwlö ara, ba sogo kjinmo llëme. Ëye roy söga wleniyo ga e tjwlö ara, ba ichaga kjinmo llëm bakoe.

17 Tjlökwo lër shäng bomi kong li, e llë loklo miydëmi löng pjluë. Ga shäryëmi eni wleni ga pjäy ie Sbörë ber wopjlüë.

18 »Gueniyo lër shäng pjäy uunkong kong llëme. Kjröror tjeng botoya li ë, e miydër sök pjire. Gueniyo ëre shäryë jüni, Sbö tjlokwo tak pjang li ber jlökoyo wlo. Tjlëno beno eni: «Ëye ië sök bor tjok ga kwork-wono beno sök bor wloyo.»*

19 Llëbo ëre lër shäng bomi kong, e shäryoydë llëm obishko. Eni ga shäryonoshko ga miydëmi e go ga Sök ïyado li, e tja.

20 Lër bomi kong jlökoyo ga ëye, no ichoror li wlokrara ga tja wlokrara wleni. Ëye, tja wlokrara ga bor ichaga wlokrara wleni bakoe» le.

«Pjäy kjlara, tja soyneya, twe bor wloyoga kong» lara Jesúsdë

21 Tjlëno eni pjir ga wosonkono ara, ga tjlë ga

* 13:18 Salmo 41.9.

«Lër bomi kong jlōkoyo ga pjāy kjlara, tja soyneya, twe bor wloyoga kong» le.

²² Kuya lok ga beno löng eng bokkwo ïk drëng kjlarashko kjlarashko, gueniyo ë layde miyde lok llëme.

²³ Kjlara sök Jesús zlong bäng, woyde Jesúsde ara ba kjlara wleni li† e.

²⁴ Eshko ga Simón Pedro kä wikzong sök eshko li kong, ë layde kjakroke Jesús kong wlo.

²⁵ İya ga tjlë Jesús kong ga «Tjlapga, ¿ë lopdë?» le ba kwomsoshko.

²⁶ Kuya ga tjlë ba kong ga «Pjlung shosho suk pjir ëre pör, ga twër ë kong ga e e» le. Eshko ga pjlung shosho suk pjir li pöra, ga twara Judas Iscariote, Simón wa li kong.

²⁷ Ga pjlung shosho suk pjir li kjararashko ga go Ä shrono beno ba tjok.

Eshko ga Jesús tjlë Judas kong ga «Llëye shäryëp wlo li shäryos malinge» le.

²⁸ Kura ba oppinggaga llamo tjeng lirë, gueniyo llë layde sök li miyde lok llëme.

²⁹ Judas iak beno shäng dbur daga ba pjeyoga kong. E kjishko ga kjone kjone wotjlıno ga ichara Jesúsde llëbo tjwlëk ba dbar shrëya wlo li kong, llëm ga ichara dbur twë oba song wleniyo kong lara.

³⁰ Eni ga pjlung shosho suk pjir li kjrara Judasde pjir ga

opshino to ey dwayo. Eshko ga kjok shkë tjän.

Tjlkwo tjaqlën

³¹ Judas opshino to irgo ga Jesús tjlë ba oppinggaga beno tjeng li kong ga «No to ter kjok dogo dwayo ëre ber kësbang, tjwlö ara oba bokso, ga Sbö ber kësbang, tjwlö ara bor kjishko eni bakoe.

³² Eni ga Sbö iër ber kësbang, tjwlö ara eni ga Sbö Wa ëre ie ber kësbang, tjwlö ara eni bakoe. Ga shärye eni malinge.

³³ »Pjāy bor wapga wleni. Tja ber sök bomi tjok sira obi eröe. Llëbo loror judioga kong li, e lër bomi kong eni bakoe. Tja to irgo ga tja wlëmi, gueniyo tja öötong sök lishko ga pjāy äär eshko ga äe.

³⁴ Tjlkwo lër bomi kong, shäryëmi wlo li, e tjaqlën. Pjāy eng woydos ara kar kare. Pjāy woydoror sorë ga pjāy eng woydos kar kar eni bakoe.

³⁵ Shäryoromi eni wleni ga miydëba e go ga pjāy bor oppinggaga jlōkoyo» le.

«“Jesús, e ë miydër llëme” lëp oba kong» lara Jesúsde Pedro kong

³⁶ Eshko ga Simón Pedro tjlë ba kong ga «Tjlapga, ¿pja to kjone?»

«Tja to äär kjone lishko ga pja äär eshko ga äe. Gueniyo llono ga pja jek äär bor irgo» le ba kong.

³⁷ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, ¿tja jek bop tjok eni

† 13:23 Ba oppinggaga woyde ara ba kjlara wleni le li, e Juan layde.

tjok ga ä ega? Tja optwë wolon bop kjîshko ga pjlúe» le.

³⁸ Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Pja optwë wolon bor kjîshko jlôkoyore? Lër bop kong jlôkoyo ga pjesit kjok shränto ga kjörkö kjluntë llëm obishko ga “Jesús, e ë miydër llëme” lorop oba kong pjloglo mya tjän» le.

14

Shji äär Data sök lishko sorë

¹ Eshko ga Jesús tjlë ba oppinggaga kong ga «Pjäy wosonkë llëme. Pjäy mär ber löng Sbö go, pjäy mär ber löng bor go bakoe.

² Bor Data ushko ga nopga ber löng wlo li shtoyo ara. Eni llëm kjwe ga loror bomi kong tjän. Tja to shto poshäryë bomi kong eshko.

³ Ga shto poshäryër bomi kong kuzong ga tja tjwe iröng obi bomi wlokrjë, ga pjäy sör bor tjok, pjäy äär ber löng bor tjok eshko wlo.

⁴ Irbo jek äär tja to kjone lishko li miydëmi löng pjir tjän» le.

⁵ Kuya lok ga Tomás tjlë ba kong ga «Tjlapga, pja to kjone miydërwa löng llëme. ¿Eni ga irbo li miydërwa sorë?»

⁶ «Pjäy äär ber löng Data Sbö sök lishko bor kjîshko. Tjlökwo bek li miydëmi bor kjîshko. Pjäy äär ber löng së jlôkoyo bor kjîshko bakoe. Ëye mär bor go llëm ga äär Data Sbö sök lishko llëme.

⁷ Bäm goshko ga tja ë miydoromi llëme. E kjîshko ga bor

Data miydoromi llëm bakoe. Gueniyo eeri jek lëkong ga e miydëmi löng pjlú, e ïnomi shäng wleni kjîshko» le.

⁸ Eshko ga Felipe tjlë ba kong ga «Tjlapga, Data Sbö pîs borwa kong. Woydërwa li e eröe» le.

⁹ Kuya ga tjlë ba kong ga «Felipe, tja shäng bomi tjok dbar kop ara tjän. ¿Eni ga tja miydëp shäng llëm obire? Ëye, tja ïna ga Data Sbö ïna bakoe. ¿Eni ga “Data Sbö pîs borwa kong” lëp bor kong sorëro?

¹⁰ Tja shäng ba tjok, ga e shäng bor tjok bakoe. Tjawa kjlaraso. ¿E jlöe lëmi llëmde?» le.

Eshko ga tjlë ba oppinggaga uunkong löng li kong ga «Tjlökwo lër shäng bomi kong li, e botoya llëme. Jlôkoyo ga pak shäryër shäng li, e shäryaga Data Sbö shäng bor tjok lirë.

¹¹ »Tja shäng ba tjok, ga e shäng bor tjok bakoe. Tjawa kjlaraso. E jlöe lozïa. Llëm ga pjäy mär bor go, llëbo shäryoror ïnomi li kjîshko.

¹² Lër bomi kong jlôkoyo ga ëye mär bor go ga pak shäryër shäng li shärye eni. Ga tja to Data Sbö shwoy irgo ga pak shärye kësbang e kjinmo bakoe.

¹³ Ga llëye rokëmi bor kong bor ko go kës li shäryër bomi kong, Data Sbö iër ber kësbang, tjwlo ara oba bokso wlo.

¹⁴ Llëye rokëmi bor kong bor ko go kës li shäryër bomi kong eni jlôkoyo.

«Sbö Sëya ichër jek bomi kjimtë» lara Jesúsde

15 »Tja woydëmi wleni ga bor tjłkwo kolozĩa.

16 Enira llëbo rokër Data Sbö kong, ga pjây kong bomi poshdungga twe oblë, ber shäng bomi tjok İyado wlo.

17 Sbö Sëya li e. Tjłkwo bek li pıya bomi kong, miydëmi wlo. Nopga Sbö miydë llëm wleniyo omwlokjrë llëm, İya lok llëm kjışko, miyde lok llëm kjışko bakoe. Pjâyda ommydë, shäng bomi tjok kjışko, ber shäng bomi yorkaga İyado wlo kjışko bakoe.

18 »Tja toshko ga pjây rayër ber lōng llupsëng wleni llëme. Tja tjwe irōng bomi shwoy obi.

19 Dbar sira obi ga tja İya nopga Sbö miydë llëm wleniyorë ame. Gueniyo pjâyda, tja İmi obi. Eshko ga tja sök së kjışko ga pjây ber lōng së jlökoyo.

20 Eshko dbaryo ga pjây ommydono ga tja shäng bor Data tjok, pjây lōng bor tjok, ga tja shäng bomi tjok bakoe.

21 Ęye bor tjłkwo kjrë, ga kole ga bor woydaga jlökoyo li e. Bor woydagaga lōng kës li, e woyde bor Datarë ara. Epga woydër, ga tja opping ba kong lok bakoe» le.

22 Kjlara shäng eshko ko Judas, gueniyo e Judas Iscariote llëme. Judas li tjłë Jesús kong ga «Tjłapga, İpja opping borwa kong erö ega? İpja opping oba uunkong kong llëm ega?»

23 «Ęye, tja woyde ga bor tjłkwo kole. Eni ga e woyde bor Datarë, ga tjawa jek ba shwoy, ga tjawa ber lōng ba tjok.

24 Ęye, tja woyde llëm ga bor tjłkwo kole llëme. Tjłkwo lër shäng kumi lōng li, e laga tjarë llëm, e laga Data Sbö, bor ichaga lirë.

25 »Tjłkwo ëre loror bomi kong, tja shäng bomi tjok obishko.

26 Gueniyo Sbö Sëya, bomi poshdungga li iche Data Sbörë bomi kong bor ko go, ga pjây pıya jek këgong, tjłkwo loror bomi kong kës li woyoshre bomi kong bakoe.

27 »Tja toe. Gueniyo ga pjây İer ber lōng wlëpe. Pjây lōng wlëp laga li, e tja. Pjây ie nopga Sbö miydë llëm wleniyorë ber eni llëme. Pjây wosonkë llëm, llëye bangkjrëmi llëm bakoe.

28 »Tja tjłëno bomi kong ga «Tja toe. Ga tja tjwe irōng bomi shwoy obi» loror li kuromi tjän. Tja to irōng Data Sbö shwoy. Eni ga tja woydëmi jlökoyo wleni ga pjây ber lōng wopjlü eshko, Data Sbö kësbang, tjwlö ara bor kjinmo kjışko.

29 Llëbo ëre shäryoydë llëm obishko ga lër shäng bomi kong. Eni ga shäryonoshko ga pjây mär ber lōng bor go jek këgong ba kjışko.

30 Kjuk ëre ichaga li* tek tjwe shäng. E kjışko ga tja tjłë bomi kong ara obi llëme. E dbo ara, bor ichë wlo llëme.

* 14:30 Kjuk ëre ichaga le li, e Ä loklo.

31 Gueniyo Data Sbö woydër ara. E kjïshko ga e miyde nopga löng kës lirë wlo ga tja ichara llëbo shäryër wlo li, e shäryër eni.

»Eësë, shji toe» le.

15

Kjillgwo sokö, ba kowo

1 Eshko ga Jesús tjlë ba oppinggaga kong ga «Tja so kjillgwo sokö bo pjläblë tjok wleniyo kjoyoe. Oblëyo tja dik drete. Bor Data, e so kjillgwo li daga kjoyo bakoe.

2 Kjillgwo kowo llë botjyë llëm ga ze tas tas. Kowo kjong kjong botjyë ga dbo toya pjäs pjäs, kowo li botjyë pjlu anmoyö wlo.

3 Pjäy so kowo dbo tok pjir li kjoyo, tjlökwo loror bomi kong li kjroromi kjïshko.

4 Eni ga pjäy ber löng bor tjok, ga tja ber shäng bomi tjok bakoe. Kowo llë botjyë om go ga ä, jong tuktëng ba sokö go guing. Pjäy so e kjoyo bakoe. Pjäy ber löng bor tjok llëm wleni ga pjäy llëbo pjlu shäryë ga äe.

5 »Tja so kjillgwo sokö li kjoyoe. Pjäy so ba kowo li kjoyo bakoe. Eye löng bor tjok, ga tja shäng ba tjok ga llëbo pjlu shäryë ara, so kowo botjyë pjlu li kjoyoe. Gueniyo eye löng bor tjok llëm ga llëbo pjlu shäryë ga äe.

6 Ga eye löng bor tjok llëm ga ber so kowo dbukko, iak beno tjeng dan dogro wlo li kjoyoe. Kowo eni li, e töy, suy wlo erä.

7 Gueniyo pjäy ber löng bor tjok, ga pjäy mär ber löng

bor tjlökwo go ga llëye rokëmi woydë li rokozi, ga twër bomi kong.

8 Pjäy ikoba ga llëbo pjlu shäryë ara, so kowo botjyë pjlu li kjoyo ga miydëba e go ga pjäy bor oppingga, ga bor Data iëba ber kësbang, tjwlö ara bomi kjïshko.

9-10 »Pjäy woydër, tja woyde Data Sbörë sorë ga eni. E kolër shäng iyado, ga tja woyde ber shäng eni iyado bakoe. Eni ga tja kolozï ber löng iyado, pjäy woydër ber löng eni iyado bako wlo.

11 Lër shäng bomi kong eni, pjäy ber löng wopjlu, botoya dik wlo. Eni ga pjäy wopjlu jlökoyo.

12 Tjlökwo lër shäng bomi kong shäryëmi wlo li eni: Pjäy ëng woydos ara kar kar, pjäy woydoror sorë ga eni.

13 Shji bi kjlara woydë ara ga llëbo shäryëy ba kong tjwlö ara anmoyö li, shji optwë wolon ba kjïshko li e.

14 Ga tja kolëmi wleni ga pjäy kowër bor pjeyoga.

15 Parkagaga tjeng li, llëye shäryë ba kägäyorë li, e miyde löng llëme. Gueniyo llëbo lara bor Datarë bor kong li, e loror bomi kong pjir tjän. E kjïshko ga pjäy kowër bor parkaga ame, pjäy kowër bor pjeyoga shara.

16 »Tja kjraga pjäydë llëm, pjäy kjraga tjarë. Ga pjäy ioror beno to löng llëbo pjlu ber iyado li shäryë. Shäryëmi eni ga llëye rokëmi Data Sbö kong bor ko go li, e twe bomi kong.

17 Tjłkwo lër shäng bomi kong shäryëmi wlo li eni: Pjây eng woydos ara kar kare.

Shji İywa nopga Sbö miyde llëm wleniyorë shjiktëng

18 »Nopga Sbö miyde llëm wleniyo, pjây İywa lok shjiktëng wleni ga woyoshrëmi eshko ga tja İywa lok shjiktëng bomi bäm go bakoe.

19 Pjây so epga kjoyo kjwe ga pjây woyde lok pjlú, ba pjeyoga wleni. Gueniyo pjây kjrórór ba tjrëko dwayo kuzong ga pjây so epga kjoyo ame. Pjây İywa lok shjiktëng e kjışhko.

20 Tjłkwo loror bomi kong li woyoshrözïa. Tja tjłëno bomi kong ga “Parkagaga tjwłëk löng pjir wleniyo tjwłö ara, ba sogo kjinmo llëme” loror eni. Eni ga tja shduna lok kuzong ga pjây shdüya lok eni bakoe. Tjłkwo loror ba kong li kjrara lok kjwe ga tjłkwo lëmi ba kong li kjre lok eni bakoe.

21 Llëbo uunkong ëre shärye lok bomi kong, pjây bor nopga kjışhko, bor ichaga miyde lok llëm kjışhko bakoe.

22 »Tja kjwe shrono tjłëno ba kong llëm ga llëbo owa shäryara lok li ber pjang ba go llëme. Gueniyo epga iak beno shdungko tjän, bor tjłkwo kura lok li kjrara lok llëm kjışhko.

23 Èye, tja İywa shjiktëng ga bor Data, e İywa shjiktëng bakoe.

24 Llëbo İydëba llëm wleniyo shäryoror ba kong ara. Eni llëm kjwe ga llëbo owa shäryara lok li ber pjang ba go llëme. Gueniyo llëbo shäryoror li İna lok wëlä ëmdë ga tja, bor Data, tjawa İywa lok shjiktëng.

25 Ère shäryë jüni, kjok İlgwekklo baİya tak pjang li ber jlökoyo wlo. Tjłëno beno eni: “Tja goshko llëye owa włëna lok llëm ëmdë ga tja İywa lok shjiktëng.”*

26 »Rokër Data Sbö kong ga ba Sëya, bomi poshdungga li iche tjwe ber bomi tjok. Ga ichara shronoshko ga pjây kjimte, tjłkwo bek li pİya bomi kong bakoe. Ga tjłë bomi kong bor kjışhko ara.

27 Ga pjây löng bor tjok tek dämärshko dwayo kuzong ga pjây tjłë bor kjışhko eni bakoe.

16

1 »Lër shäng bomi kong eni, pjây mär ber löng bor go wlo, tja rayëmi llëm wlo.

2 Pjây ichëba opzrëk jek judioga syö uyo roshko ame. Ga dbar tjwe kjwara ga pjây zröya nopgarëshko ga wotjlik lok ga llëbo shärye löng Sbö kong pjlúe le.

3 Shärye lok eni, tja, Data Sbö, tjawa miyde lok llëm kjışhko.

4 Lër shäng bomi kong eni, äär ba dbaryoshko ga tjłkwo ëre woyoshrëmi eshko wlo.

Pak shärye Sbö Sëyarë bi kong

* 15:25 Salmo 35.19; 69.4.

»Tjłkwo äre loror bomi kong tek dämärshko llëm, eshko ga tja shäng bomi tjok obi kjışhko.

⁵ Gueniyo eerishko ga tja to bor ichaga sök lishko. Eni ëmdë ga «¿Pja to kjone?» lëmi bor kong llëme.

⁶ Llëbo lër shäng li kuromi kjışhko ga pjây beno löng woydë ara.

⁷ Gueniyo lër bomi kong jlökoyo ga tja briktong li, e ber bomi kong pjlú anmoyō. Tja brik llëm kjwe ga Sbö Sëya, bomi poshdungga li tjwe ber bomi tjok llëme. Gueniyo tja briktong pjir ga e ichër tjwe ber bomi tjok.

⁸⁻¹⁰ Ga shronoshko ga nopga Sbö miydë llëm wleniyo, epga diktong ara li pïya ba kong, miyde lok wëë wlo. Mär löng bor go llëm kjışhko ga pïya ba kong ga wotjlik bëy llëbo owa li kjışhko llëme. Tja to Data Sbö sök lishko kjışhko ga pïya ba kong ga irbo bek li miyde lok llëme.

¹¹ Kajok äre ichaga li* iak beno shdungko tjän kjışhko ga nopga llgweya Sbörë sorë li miyde lok llëm bakoe.

¹² »Tja llëbo lë woydë bomi kong ara obi, gueniyo eni tjok ga woyotjlimi ga pjây äär ba dbo go llëme.

¹³ Gueniyo Sbö Sëya shronoshko ga tjłkwo bek kës li pïya bomi kong. Eshko ga tjłkwo le bomi kong ba woshko llëm, tjłkwo kura li layde bomi kong eröe. Ga llëye wen wlo li le bomi kong,

wentë llëm obishko.

¹⁴ Tjłkwo botoya li le bomi kong, miydëmi wlo. Eni ga tja ie ber kësbang, tjwlō ara.

¹⁵ Data Sbö llëbo tjeng kës li, e botoya. Tjłkwo botoya li le Sbö Sëyarë bomi kong, miydëmi wlo loror bomi kong e kjışhko.

¹⁶ »Wop ä ga tja ĩmi shäng bomi tjok ame. Gueniyo wop ä obi ga tja ĩmi shäng bomi tjok jek obi» le.

Jesús oppinggaga woydono ara pjir ga ber löng wopjlu shara

¹⁷ Kuya ba oppinggagarë lok ga tjłë lok ëng kong ga «¿“Wop ä ga tja ĩmi shäng bomi tjok ame. Gueniyo wop ä obi ga tja ĩmi shäng bomi tjok jek obi” le shäng li llë layde? ¿“Tja to Data Sbö sök lishko” le shäng li llë layde?» le lok eni.

¹⁸ Ga kjakroke lok ëng kong jek obi ga «¿“Wop ä” le shäng li llë layde? Llë layde miydëy löng llëme» le lok ëng kong eni.

¹⁹ Llëye jakroke woyde ba kong li miydara Jesüsdë pjire. E kjışhko ga tjłë ba kong lok ga «¿“ ‘Wop ä ga tja ĩmi shäng bomi tjok ame. Gueniyo wop ä obi ga tja ĩmi shäng bomi tjok jek obi’ le shäng li llë layde?” lëmi löng ëng kong eni.

²⁰ Lër bomi kong jlökoyo ga nopga Sbö miydë llëm wleniyo löng wopjlu wopro ga pjây löng woydë, slar ara eshko. Gueniyo e irgo ga

* 16:11 Kajok äre ichaga le li, e Ä loklo.

pjây ber löng eni ame, pjây kjlopswë ber löng wopjlú shara.

²¹ »Walë wloshko buk döröshko ga shaya swlorë, dbaryo öötong kjîshko. Gueniyo wloshko tjeng irgo ga bang ara li woyo ba kong ame, wopjlú ba chida tjeng li kjîshko.

²² Eni wleni ga eeri ga pjây löng woydë ara. Gueniyo e irgo ga pjây in jek obishko ga pjây ber löng wopjlúe. Eshko ga wopjlú li döga ërë bomi shjiryo llëme.

²³ Eshko dbaryo ga llëye kjakrokëmi bor kong wlo drete. Lër bomi kong jlökoyo ga llëye rokëmi bor Data kong bor ko go li, e twe bomi kong.

²⁴ Llëbo rokomirë Sbö kong bor ko li go llëm obi. Gueniyo eeri ga llëbo rokozî ba kong, ga kjrëmi, ga pjây ber löng wopjlú jlökoyo.

²⁵ »Tja tjëlë shäng bomi kong llëbo jyäglo go, gueniyo llono ga tja tjëlë bomi kong eni ame. Eshko ga bor Data läywër bomi kong wëllëe.

²⁶ Eshko dbaryo ga llëbo rokëmi ba kong om go bor ko go. Tjara llëbo rokë ba kong bomi kjîshko guing ame.

²⁷ Tja woydëmi, ga miydëmi ga tja ter shrono Sbö shwoy dwayo. E kjîshko ga pjây woyde Data Sbörë om go.

²⁸ Tja ter shrono kjok ëre kjing go ba shwoy dwayo, ga tja to kjok ëre kjing go dwayo jem ba shwoy iröng obi» le.

²⁹ Kuya ba oppingagarë lok ga tjëlë lok ba kong ga

«Eeri ga pja tjëlë shäng borwa kong wëllë. Pja tjëlë shäng llëbo jyäglo go llëme.

³⁰ Ère go ga miydërwa ga llëbo tjeng kës li miydëp shäng pjir, llëbo kjakrokëba bop kong guing llëme. E kjîshko ga miydërwa ga pja ter shrono Sbö shwoy dwayo» le.

³¹ Kuya ga tjëlë ba kong lok ga «¿Bor tjëlökwo kjrëmi tjände?

³² Dbar tjwe kjwara ga pjây shdär ber löng llaw pogo, pjây kjlara kjlara ber löng bomi ushko om go. Eshko ga tja rayëmi ber sök tjoksa. Gueniyo eshko ga tja sök tjoksa llëm, bor Data sök bor tjok kjîshko. Ga dbar tjwe lër li, e shrono tjän.

³³ Lër shäng bomi kong eni, pjây ber löng wlëp bor kjîshko. Pjây löng kjok ëre kjing go obishko ga llëbo wen tjwe bomi kong owa ara. Gueniyo nopga Sbö miydë llëm wleniyo li dbo zanor pjir tjän. E kjîshko ga pjây dbokjrozong» le.

17

Jesús syöshtono Sbö kong ba kjîshko om go

¹ E irgo ga kjok dogo İya Jesúsdë drëng, ga syöshtono Sbö kong. Tjëlë ga «Data, dbar li öötonge. Bop Wa ëre ios ber kësbang, tjwlö ara, pja iër ber kësbang, tjwlö ara bako wlo.

² Tja kong dbo tworop kësbang, nopga löng kës li ber tjeng bor wloshko wlo, tjrëko nopga tworop beno bor kong kës li iër ber löng së İyado bop tjok wlo.

³ Sbö kjlaraso li pja, ga tja Jesucristo, tja ichaga pjarë. Nopga li ber löng sē iyado bop tjok wlo ga woyde ga shji miyde lok guing.

⁴ Pak tworop bor kong shäryër wlo li shäryoror pjire. Eni ga pja ioror beno kësbang, tjwłō ara kjok ère kjing go.

⁵ Kjok ère wentë llëm obishko ga tja kësbang, tjwłō ara bop bokso. Eeri ga Data, tja ios ber kësbang, tjwłō ara eni obi.

Jesús syōshtono Sbö kong ba oppinggaga kjishko

⁶ »Nopga kjok ère so kjro-rop, tworop bor kong. Ga pja è loror ba kong lok. Epga bopoya twopdë bor kong, ga bop tjłōkwo kolara lok pjłúe.

⁷ Miydara lok ga llëbo tjeng kës tworop bor kong li, e twaga pjarë.

⁸ Tjłōkwo lorop bor kong li, e loror ba kong lok pjir, ga kjrara lok. Miydara lok pjłú ga tja ter shrono bop shwoy dwayo. Tja ichaga pjarë li, e jlōe miydara lok bakoe.

⁹ Tja syōstë nopga tworop bor kong li kjishko, epga bopoya kjishko. Gueniyo tja syōstë nopga pja miydë llëm wleniyo kjishko llëme.

¹⁰ Nopga botoya löng kës li, e bopoya. Nopga bopoya löng kës li, e botoya bakoe. Ba kjishko ga tja beno kësbang, tjwłō ara.

¹¹ »Data, pja eröe. Tja shäng kjok ère kjing go wlo ame. Tja to bop shwoy. Nopga tworop bor kong bop dbo go lira ber löng kjok ère kjing go. Eni

ga epga dos yōtso bop dbo go, ber löng kjlaraso wleni wlo, shji kjlaraso sorë ga eni.

¹² Tja shäng ba tjok lok obishko ga epga wlikoror, doror dbo tworop bor kong li go. Eni ga jeno kjlara döe. Weno shäng jer wlo li e. Shäryono eni, tjłōkwo tak pjang bop tjłōkwo go ba kjishko li ber jlōkoyo wlo.

¹³ »Eni tjok ga tja to bop shwoy iröng obi. Gueniyo tja shäng kjok ère kjing go obishko ga llëbo ère lër shäng bop kong eni, epga ber löng wopjłú jlōkoyo, botoya dik wlo.

¹⁴ Bop tjłōkwo loror ba kong lok. Epga, e nopga pja miydë llëm wleniyo dik llëme. Tja eni llëm bakoe. E kjishko ga bor nopga iywa nopga pja miydë llëm wleniyorë lok shjiktëng.

¹⁵ »Rokër bop kong ga bor nopga kjëp kjok ère kjing go dwayo llëme. Woydër ga wlikëp, llëbo owa shärye Ärë ba kong llëm wlo.

¹⁶ Epga, e nopga pja miydë llëm wleniyo dik llëme. Tja eni llëm bakoe.

¹⁷ Bop tjłōkwo, e beke. Eni ga bor nopga ios ber tjeng dboy bop kong, jëk ber löng pjlo bek bop tjłōkwo bek li go wlo.

¹⁸ Epga ichër jek kjok ère kjing go, tja ichorop ter shrono shäng kjok ère kjing go sorë ga eni.

¹⁹ Ba kjishko ga tja opyono beno shäng dboy bop kong jlōkoyo, epga ber tjeng dboy

bop kong jlökoyo tjlökwo bek li go wlo.

Jesús syōshtono Sbō kong tjlökwo kjaragaga löng kēs li kong

²⁰ »Tja syōshtë ba kjīshko dö llēme. Llonog ga tjlökwo le lok oblē kong, ga kjong kjong mär ber löng bor go eshko. Tja syōshtë ba kjīshko lok bakoe.

²¹ Data, pja shäng bor tjok, ga tja shäng bop tjok bakoe. E kjīshko ga shji kjaraso. Woydër ga epga ber löng kjaraso eni bakoe. Woydër ga löng bi tjok, tja ichaga pjarë li miyde nopga pja miydë llēm wleniyorë wlo.

²² Epga ioror beno tjwlō ara, tja iorop beno tjwlō ara sorë ga eni, epga ber löng kjaraso wlo, shji kjaraso sorë ga eni.

²³ Tja shäng ba tjok, ga pja shäng bor tjok. Woydër ga ber löng kjaraso jlökoyo, tja ichaga pjarë li miyde nopga pja miydë llēm wleniyorë wlo, bor nopga woydorop ara, tja woydorop sorë ga eni li miyde lok eni bako wlo.

²⁴ »Data, kjok ëre shäryopdë llēm obishko ga tja woydorop ara. E kjīshko ga tja iorop beno kēsbang, tjwlō ara. Woydër ga nopga tworop bor kong tjeng li jem bor tjok, ber tjeng tja äär sök lishko wlo, tja iorop beno kēsbang, tjwlō ara li iya lok wëlle wlo.

²⁵ »Data, pja pjlo beke. Pja miyde nopga kjok ëre so lirë löng llēm, gueniyo tjara om-miydë, ga tja ichaga pjarë li miyde bor nopgarë pjluë.

²⁶ Pja sorë, e loror ba kong, miyde lok wlo, ga lër shäng ba kong lok obi. Shäryër eni, epga ëng woydë ara kar kar wlo, tja woydëp sorë ga eni, tja ber shäng ba tjok lok wlo bakoe» le.

18

Jesús shara ba wloyogarë

¹ Jesús syōshtono pjir ga opshino jek eshko dwayo ba oppinggaga tjok, ga jek dipzono Cedrón diwa kjwo kalëkong. Eshko ga kjok dgak buk kjrina, kjor ko *olivo* lok ara, ga opzrëno jek lok eshko.

² Jesús tön shäng enido eshko ba oppinggaga tjok. E kjīshko ga kjok li miydara Judas, ba soynega lirë pjluë.

³ Eni kuzong ga Judas jek äär shäng eshko. Ëngkjwagaga, Sbō u dagaga, e jek löng ba irgo, ichak syōshtaga kägäyoga, fariseogarë. Ëngkjwoklo söya tjeng ba wloshko, iök bakoe.

⁴ Llëye shärye ba tjok li miyde Jesúsde shäng. Eni ga ëng wlëno ba tjok, ga tjlë ba kong lok ga «¿Ë wlëmirë?»

⁵ «Jesús, Nazaret so li wlënwarë» le lok ba kong.

Eni ga tjlë ba kong lok ga «E tja» le. (Judas, ba soynega li shäng eshko ba tjok bebi.)

⁶ Lara eni li kuya lok ga opshino jek lok iröng sira, ga dgonog jek rish rish tjeng töshko.

⁷ Eshko ga Jesús tjlë ba kong lok jek obi ga «¿Ë wlëmirë?»

«Jesús, Nazaret so li wlënwarë» le lok ba kong.

⁸ Eni ga tjlë ba kong lok jek obi ga «E tja loror bomi kong tjan. Tja wlëmirë dö ga llamo löng ëre ichozĩ toe» le.

⁹ Shäryono eni, tjlökwo lara lunashko li ber jlökoyo wlo. Tjlëno ga «Nopga tworop bor kong li jeror kjlara llëme» lara eni.

¹⁰ Eshko ga Simón Pedro dröng shino kjwangna ba bapkwo roy dwayo, ga syöshtaga kësbangyo parkaga kwomgwo zakza tas jer lon pjik buk töshko erä. (Parkaga li ko Malco.)

¹¹ Eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «Bop dröng kjwe jnes ba shtoy iröng obi. Tja ichara Data Sbörë, tja shdungoba, bokrotkëba, zrökoba wlo, ga shäryer eni kjluwe» le.

Jesús söraba Anás bokshto

¹² Eshko ga ëngkjwagaga, ba kägäyo, Sbö u dagaga, Jesús shara lok, ga kjrochara.

¹³ E irgo ga söra lok jek Anás bokshto. Anás, e Caifás kegue. Lu eshko ga Caifás parkë sök syöshtaga kësbangyo.

¹⁴ Kjupäshko ga tjlëno ga «Pjlú wlo ga no wolon kjlara oba uunkong äska» lara eni.

«Jesús, e ë miydër llëme» lara Pedrorë

¹⁵ E wopro ga Simón Pedro, Jesús oppingga kjlara obi, e jek löng Jesús sökoba jek shäng li irgo. Jesús oppingga oblë li miyde syöshtaga kësbangyo lirë kuzong ga pjöyikong jek opzrëno shäng Jesús tjok u li worbo go.

¹⁶ Pedrora beno sök kjoko, u bäng zlong. Eshko ga Jesús oppingga oblë li opshino tek iröng, ga lano kjoglo parkë shäng u bäng daga li tjok, ga Pedro söra jek ba tjok kjër roshko.

¹⁷ Eshko ga kjoglo li tjlë Pedro kong ga «¿Pja ëmdë ga domer li oppingga bebi llëmdo?»

«Llëme» le ba kong.

¹⁸ Eshko ga smo ara kuzong ga parkagaga, Sbö u dagaga löng li, e iök boktöno kjwara, ga beno löng iökkok. Pedro ëmdë ga shäng iökkok ba tjok bakoe.

Llëbo kjakrokara Anásdë Jesús kong

¹⁹ E wopro ga syöshtaga kësbangyo li llëbo kjakrokono Jesús kong, ba oppinggaga kjishko, llë pïyde oba kong li kjishko bakoe.

²⁰ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja tjlëno oba uunkong bokshto. Dbar kjwobi go ga oba pinor shäng judíoga syö uyo lok li roshko, llëm ga Sbö u zlong bäng, judíoga löng kës li tön löng enido li shtoshko. Llëbo loror lütshko llëme.

²¹ ¿Eni ga llëbo kjakrokëp bor kong ega? Kjakrokos bor tjlökwo kugaga kong. Llëye loror li miyde lok pjire» le.

²² Lara eni li kura Sbö u daga kjlara shäng lirë, ga Jesús kwomso shpokza pjök, ga tjlë ba kong ga «¿Tjlapga syöshtaga kësbangyo kjwe dboryëp eniro?»

²³ «Llëbo loror owa kjwe ga llë los bor kong. ¿Gueniyo

loror pjlú ga tja shpop ega?»
le ba kong.

24 E irgo ga ichara Anásdë
jek jëk shäng kjro go Caifás,
syöshtaga kësbangyo li shwoy.

«Jesús, e ë miydër llëme» lara
Pedrorë jek obi

25 E wopro ga Simón Pedro
shäng iökkok kjoko, ga löng
li tjlë ba kong ga «¿Pja ëmdë
ga domer li oppingga bebi
llëmdo?»

«Llëme» le ba kong.

26 Syöshtaga kësbangyo
parkaga kjlara shäng eshko,
e domer kwomgwo zara
Pedrorë li pjeyo. E tjlë Pedro
kong ga «¿Pja ñnor shäng
kjok dgak buk, kjor ko *olivo*
lok ara lishko ba tjok bebi
llëmdo?»

27 «Llëme» le ba kong. Jekdo
eshko ga kjörkö kjlunoe.

Jesús söraba Pilato boksho

28 Kjok shröngto ga Jesús
söraba to Caifás shwoy dwayo,
jek öötong löng kjok eshko
so ichaga ko Pilato, e ushko,
gueniyo judío tjlapgaga lira
opzrëno jek lok u li roshko
llëme. (Dbar shrëkkïo llë
döröshko ga judíoga sgara
löng opkjë löng dboshko.
Opzrëno lok nopga judío llëm
wleniyo u roshko wleni ga
Israel tjëyoga döktong tek
Egipto kjokyo dwayo dbaryo
li shrëya ga äe le. Opzrëno jek
lok u li roshko llëm e kjïshko.)

29 Eni kuzong ga Pilato op-
shino tek kjoko, ga tjlë ba
kong lok ga «¿Domer kjwe
rotëmi llë kjïshko?»

30 «Llëbo owa shäryara llëm
kjwe ga sörorwa tek bop kong
llëme» le ba kong.

31 Eni ga Pilato tjlë ba kong
lok ga «Eni ga sözi, llgwezï
pjäydë om go bomi kjok
llgwekklo li go» le.

Kuya lok ga tjlë ba kong
ga «Gueniyo no zrörwa tjawarë
om go ga äe. No zrökko laga li
pja eröe» le.

32 Shäryono eni, tjlökwo lara
Jesúsde, e wolon sorë li ber
jlokoyo wlo.

33 Eshko ga Pilato jek
opzrëno ba u roshko iröng
obi, ga Jesús rokara tek ba
shwoy, ga tjlë ba kong ga
«¿Judío pjluoy li pjare?»

34 «¿E kjakrokëp shäng, tja
ë miydëp woydë kjïshkore, de
laga oblërë bop kong?» le ba
kong.

35 Kuya ga tjlë ba kong
ga «¿Tja judío lëpdo? Pja
söga, twaga bor kong li, e
bop pjeyoga om go, syöshtaga
kägäyoga bakoe. ¿Pja llëye
owa shäryono?»

36 «Tja ber pjlu kjok ëre
kjing go wlo llëme. Eni
kjwe ga bor nopga ëngkjwë
judíoga tjok, tja wlike lok wlo.
Gueniyo bor pjlu shtoyo li
kjokyo oblë» le ba kong.

37 Kuya ga tjlë ba kong ga
«¿Enira pja pjlu?»

«Tja pjlu laga pjarë, ga
lorop beke. Tja weno to
ter shäng kjok ëre kjing go,
tjlökwo bek li laga. Ëye tjlökwo
bek li kuk woydë ga tja kuya»
le.

38 Kuya ga tjlë ba kong
ga «¿Tjlökwo bek li llë?» le.

Lara eni pjiir ga opshino jek lan judío tɔlapgaga tɔok obi. Tɔlɛ ga «Domer ɛre bor kong ga llɛye owa shɔryara ber shdungko wlo drete.

³⁹ Aär lu pɔlobi go ga Israel tɔjɛyoga dɔktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrɛkkɔshko ga nopga bängzak tjeng no shdüzɔlong uyo roshko li, enido ga rayɛr kjlara. ¿Eni ga woydɛmi ga judío pɔluyo lɛmi li dɔtɛ bomi kongde?»

⁴⁰ «lɛme. ¡Barrabás, e dɔpdɛ dey!» le ba kong. Barrabás, e dɛnashko ga ɛngkjwono Roma soga tɔok.

19

Jesús ichara Pilatorɛ zrökoba pjang kjlös go wlo

¹ Eni ga Jesús twara Pilatorɛ ba ɛngkjwagaga kong, shpoya lok no shpökklo go wlo.

² Eshko ga shkɔ sho ywara lok kjrina, beno pɔlu dlu ioklo wleni, ga iara lok ba dlu kjing go, ga kong shwong wlɛna lok kara pɔlupga shwong wleniyo ko dingding shwɛshwɛ, ga pɔuna lok ba do go.

³ E irgo ga jek lok ba zlong bäng, ga tɔlɛ ba kong ga «¡Judío pɔluyo, pja pɔlú, pja tɔwlɔ arae!» le lok eni, ga shpökza lok pɔök pɔök ba kwomsoshko erä.

⁴ Eshko ga Pilato opshino tek kjoko iröng obi, ga tɔlɛ löng li kong ga «Domer tek sör shäng ɛre izä. Woydɛr ga

miydɛmi ga bor kong ga llɛye owa shɔryara ber shdungko wlo drete» le.

⁵ Jesús opshino tek shäng ba bokshto pɔlu dlu ioklo ywak shkɔ sho go li jong ba dlu kjing go, doyak shäng pɔlupga shwong wleniyo li go bakoe. Eshko ga Pilato tɔlɛ löng li kong ga «Domer shäng ɛre izä» le.

⁶ İya syöshtaga kägäyoga, Sbö u dagagarɛ ga tɔlɛ lok dbo go ga «¡Zrös pjang kjlös go! ¡Zrös pjang kjlös go!» le lok eni.

Kuya Pilatorɛ ga tɔlɛ ba kong lok ga «Sözı, ga zrözı pɔjäydɛ. Bor kong ga llɛye wlɛnor ber shdungko wlo drete» le.

⁷ Kuya judío tɔlapgaga löng lirɛ ga tɔlɛ ba kong ga «Domer kjwe tɔlɛno ga “Tja Sbö Wa” lara eni. E kjishko ga borwa kjok ɔlgwekklo tak pjang li tɔlɛ ga e zrökko» le.

⁸ Kuya ga bangkjrara ara jek kɛgong.*

⁹ Eni ga jek opzrɛno ba u roshko iröng obi, ga tɔlɛ Jesús kong ga «¿Pja kjone so?» le, gueniyo dboryara llɛme.

¹⁰ Eni kuzong ga tɔlɛ ba kong obi ga «¿Tja dboryɛp woydɛ llɛmde? Pja shäng bor wloshko. Pja därde, de pja zrökoba pjang kjlös gore, e laga tjarɛ. ¿E miydɛp llɛmdo?»

¹¹ «Dbo twara Sbörɛ bop kong llɛm kjwe ga tja shäng bop wloshko llɛme. E kjishko ga bor twagaga bop kong löng kjwe, e llɛbo owa shɔryono

* **19:8** Eshko ga Pilato wotɔlɛk ga Jesús, e Sbö Wa ɔlökoyo kjwe le. Bangkjrara ara e kjishko.

kësbang, bop kjinmo» le ba kong.

¹² Eshko jek lëkong ga Pilato beno shäng llëbo shäryë ara, Jesús döya wlo le. Gueniyo ga judío tlapgaga öo le lok jek tjë jikong, tjëlë ga «Ë pogo opyë sök pjlü ga e pjlü kësbangyo sök Roma kjokyo'li wloyo. Eni ga domer kjwe rayëp jek to wleni ga pja ba wloyo bakoe» le.

¹³ Kuya Pilatorë ga sirkeno sök no llgwezlong sökkïo jong li kjing go, ga nopga ichara Jesús shik eshko. Shto eshko li kowëba Töshko Shto Shäryak Buk Akkwo Go, arameo tjëlökwo go kowëba Gabatá.

¹⁴ Eshko ga öotong dlo dlw, ga Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkkïo li bong. Eshko dbaryo ga judíoga poshäryë, ba dbar li shrëya lok wlo. Ga Pilato tjëlë judío tlapgaga kong ga «Bomi pjluyo shäng kjwe ízia» le.

¹⁵ Kuya lok ga tjëlë ba kong dbo go ga «¡Ichos jüy dwayo! ¡Ichos jüy dwayo! ¡Zrös pjang kjlös go!» le.

Eshko ga Pilato tjëlë ba kong lok ga «¿Woydëmi ga bomi pjluyo kjwe zrör pjang kjlös gore?»

«Tjawa pjluyo sök kjlaraso, pjlü kësbangyo sök Roma kjokyo'li e» le.

¹⁶ Era eni ga Jesús twara Pilatorë ba ëngkjwagaga kong, löya lok pjang kjlös go wlo, ga söra lok to ey dwayo.

Jesús zröraba pjang kjlös go

¹⁷ Ga Jesús jek shäng ba tjok, ba kjlös li söya pjang om go, ga öotong löng kjokyo ko No Kä Dboglo dlupyo, arameo tjëlökwo go ko Gólgota.

¹⁸ Eshko ga löra lok pjang kjlös go. Nopga löra lok kjlös go do pjök obi bakoe. Kjlaro pjang or këlë, kjlaro pjang or milë, kjlösyo dboy dboye.

¹⁹ Pilato kjibokwo tono kjwara, ga iara lok Jesús lök pjangshko li kopshko, e zröya lok llë kjïy miydëba wlo. Kjibokwo tak pjang li tjëlë ga «Domer ëre ko Jesús, Nazaret so. E judío pjluyo.»

²⁰ Ga jyäglo tak pjang kjibokwo go li, e tak pjang arameo tjëlökwo go, latin tjëlökwo go, Grecia so tjëlökwo go bakoe. Ga kjibokwo li lara judíoga ararë, kjok eshko li buk Jerusalén kjokyo soshko kjïshko.

²¹ Eni ga judío syöshtaga kägäyoga tjëlë lok Pilato kong ga «Tëy kjweni llëme. Tos “Domer ëre tjëlë ga ‘Judío pjluyo li tja’ le.” Tos eni dey» le.

²² Kuya ga tjëlë ba kong lok ga «Ílëbo toror pjang pjir tjän. Ber pjang eni» le.

²³ Jesús löra ëngkjwagagarë lok pjirshko ga ba shwong tona, ga pjlorgara kjringswo pkëng (4) kjlaro í ie. Ba shwong ro lëkong li, e shäryak shwong karaso, sera ter jong llöm lëkong dwayo äär jong dre lëkong.

²⁴ E kjïshko ga tjëlë lok ëng kong ga «Dwïëy llëme. Shwong kjwe ber ë kong ÿ

wlo ga jyā shiy dey» le, ga shāryara lok eni. Shāryono eni, Sbō tjlōkwo tak pjang li ber jlōkoyo wlo. Tjlēno beno eni:

«Bor shwong shdōra lok eng kong,

ga jyā shira lok, shwong li ber ē kong ĩya wlo.»†

25 Jesús kjlōs jong lishko ga ba mekē shāng soshko, ba mewa shāng eshko bakoe. Cleofas boy ko María, María Magdala so, e lōng eshko ba tjok lok bakoe.

26 Ga ba mekē ĩya shāng ba oppingga woyde ara ba kjlara wleni li‡ zlong bāng, ga tjlē ba mekē kong ga «Walē, bop wa shāng kjwey» le ba kong,

27 ga tjlē ba oppingga li kong ga «Bop mekē shāng kjwey» le. Eni ga eshko jek lēkong ga Jesús mekē wlojrrara, ga sōra beno sōk ba ushko.

Jesús wolono pjang kjlōs go

28 E irgo ga miyde Jesúsde ga ba pak li shāryara pjire. Eni ga Sbō tjlōkwo tak pjang li ber jlōkoyo wlo ga tjlē ga «Tja wodogroe» le.

29 Eshko ga di bapkwō jong kjwara, roshko kjillgwo bo dyo shpoā. Ga llēbo llukluk di shak ara wleniyo kjrara no shāng eshko lirē kjwara, pōra kjillgwo bo dyo shpoā li go, kjrochara pjang kjor dbo go, ga poyona jem, shuya Jesúsde wlo lara.

30 Shura sira, ga tjlē ga «Llēbo uunkong li shāryono

pjire» le. E irgo ga kā kujono, ga wolonoe.

31 Eshko ga poshāryozlong dbaryo li ey, ga woshtozlong dbaryo tjwlō ara wleniyo li bong. E kjīshko ga woyde judio tlapgagarē ga shinmo doyo ber lok kjlōs go āar jong bong jā llēme. E kjīshko ga rokara lok Pilato kong ga nopga iche ba kworbo tok, wolon maling wlo. E irgo ga woyde lok ga ba doyo lōya ter ba kjlōs go dwayo jekdo.

32 Eni ga engkjwagaga jek lok domer lōra pjang bām go Jesús zlong li kworbo tok. E irgo ga ba kjlarayo li kworbo tora bakoe.

33 Gueniyo jek āar Jesús pjang lishko ga ĩya lok ga wolono pjang tjān, ga kworbo tora llēme.

34 Eshko ga engkjwaga kjlara, Jesús shorkekza lō kowo go ba pjloksoshko. Wop eni llēm ga srēng tek tur jong di tjok.

35 Tjlōkwo ēre taga li tja, ga llēbo tēr shāng ēre, e ĩnor om go. Miydēr ga tja tjlē beke. Ga llēbo ĩnor li totē shāng bomi kong, jlōe lēmi wlo.

36 Shāryono eni, Sbō tjlōkwo tak pjang li ber jlōkoyo wlo. Tjlēno beno eni: «Ba dboglo tar kjlara llēme.»§

37 Sbō tjlōkwo tak pjang kjrina obi. Tjlēno beno eni: «Shorkera pjus li ĩnaba lok.»*

Jesús doyo jnena Josére

† 19:24 Salmo 22.18. ‡ 19:26 *Ba oppingga woyde ara ba kjlara wleni* le li, e Juan layde. § 19:36 Éxodo 12.46; Números 9.12; Salmo 34.20. * 19:37 Zacarías 12.10.

38 Domer shäng kjlara ko José, e Arimatea so. E oppino ara Jesús tjok, gueniyo shäryara lütshko, judío tjlapgaga bangkjrara ara kjishko. Ga Jesús wolono irgo ga ba doyo rokara Pilato kong, ga «jölö» le ba kong.

Eni ga José öör ba dök, ga söra to ey dwayo.

39 Domer jök shäng ba tjok kjlara obi ko Nicodemo. Pjlara ga öör lan Jesús tjok shkë. Jek shäng José tjokshko ga dwlo poshtikklo shtiya lok shinmo doyo go an maling llëm wleniyo söra jek ba tjok kjrings pjök kwing dunggwo kjwo sak kjäk kjingsho shkëng (75) dik.†

40 E irgo ga José, Nicodemo, Jesús doyo söra lok, dwlo poshtikklo li shtira shwong go, ga doyo li popgara e go, judioga sgara shinmo doyo jnek sorë ga eni.

41 Jesús zröraba pjäng kjlös go lishko ga kjok dgak buk kjrina soshko, roshko sak buk kjrina, shinmo doyo iaydëba eshko llëm obi.

42 Ga judioga poshäryozlong dbaryo li ey kuzong ga doyo li iara beno buk sak li roshko, buk soy kjishko.

20

Sak beno buk rorë

1 Öötong sondë kjok shränto ga María Magdala so jek öötong shäng sak lishko, ga ña ga ak iak beno jong ba

bängzakklo li, e kjak beno jong ba sor go.

2 Eni ga jek zron jong Simón Pedro sök oppingga woyde Jesúsde ara ba kjlara wleni li* tjok lishko, ga tjlä ba kong lok ga «jTjlapga doyo li söra ba to sakshko dwayo! jÖötong iaraba kjone li miydëy llëme!» le.

3 Kuya lok ga opshino jek lok jongya sakshko.

4 Pjöyikong li jek zron jong ëng tjok, gueniyo kjlara zrono Pedro kjinmo, ga öötong shäng bäm go sakshko.

5 Eshko ga roña doktëng shäng töshko. Ga ña ga ba popgoklo beno tjeng erä, gueniyo opzrëno jek ba roy llëme.

6 E irgo ga Simón Pedro öötong shäng eshko, ga opzrëno jek ba roy. Ba popgoklo li ña tjeng eshko.

7 Ba kä potaywoklo ña shpuk, iak beno buk dboshko.

8 Eshko ga oppingga shrono shäng bäm go li opzrëno jek ba roy bakoe. Ña pjir, ga woshrono jlöe le.

9 Gueniyo eshko ga Sbö tjlökwö tak pjäng li tjlä ga Jesús woshre iröng obi kjluwe le li llë loklo miydayde lok llëm obi.

Jesús weno María Magdala so kong

10 E irgo ga to jek lok ba ushko iröng obi.

11 Gueniyo María Magdala so lira beno shäng sak li zlong

† 19:39 *Dunggwo kjwo sak kjäk kjingsho shkëng (75)*, e *kwing libra sak kjäk kjingsho shkëng (75) dik*. * 20:2 *Ba oppingga woyde ara ba kjlara wleni le li, e Juan layde*.

bäng kjoko, slar ëë, ga sak li roïna doktëng shäng tōshko.

12 Eshko ga ïna ga Sbō parkagaga kjok dogo so löng do pjök, doyono lok shwong ko pjlublún go, sirkeno löng Jesús doyo iak beno buk lishko, kjlara sök kä lëkong, kjlara sök dre lëkong.

13 Eshko ga tjlë lok ba kong ga «Walë, ¿pja slar ega?»

«¡Bor Tjlapga doyo li sörabae! ¡Öötong iaraba buk kjone miydër llëme!» le ba kong.

14 Lara eni pjir ga bojongö kalëkong, ga ïya ga Jesús bë shäng, gueniyo e Jesús miydara llëme.

15 Eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «Walë, ¿pja slar ega? ¿Ë wlëpdë?» le.

Woyotjlïya beno shäng wotjlik ga kjok eshko daga li shängdo le. Eni ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, shinmo doyo li söga pjarë wleni ga iorop beno buk kjone los bor kong, tja to kjrë wlo» le.

16 Eshko ga tjlë ba kong ga «María» le.

Kuya ga bojongö iröng, tjlëno ba kong arameo tjlökwo go, tjlë ga «¡Rabuni!» le. (Rabuni, e no pingga loklo.)

17 Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja rayozong. Tja äätë iröng Data Sbō shwoy llëm obi. Gueniyo pja nom bor pjeyoga shwoy. Pja tjlë ba kong ga tja jek jongya iröng bor Data shwoy, e bomi Data bakoe. E bor Sbō, e bomi Sbō bakoe lëp ba kong eni» le.

18 Kuya ga jek ba opping-gaga löng lishko, ga tjlë ba kong ga «¡Tjlapga ïnor!» le, ga llëye lara ba kong li lara ba kong lok pjire.

Jesús weno ba oppinggaga doglo sak kjwara (10) li kong

19 Öötong sondë kjok sëng ga ba oppinggaga tōno löng ëng tjok. Eshko ga judío tjlapgaga bangkjre lok ara kjishko ga u bäng bäng li bängzara lok jong tuk tjän. Eni ga Jesús weno shäng ba tjrëko, ga tjlë ba kong lok ga «Miga. Pjây ber löng wlëpe» le.

20 Lara eni ga ba orkwo bäng, ba pjlokso bäng, e pina ba kong lok. Ga ïya lok ga beno löng wopjlú, woowa llëme.

21 E irgo ga Jesús tjlë ba kong lok obi ga «Pjây ber löng wlëpe. Tja ichara Data Sbörë sorë ga pjây ichër eni bakoe» le.

22 Eshko ga pjluk bakwara ba kopshko, tjlë ga «Pjây go Sbō Sëya tjwe ber bomi tjok.

23 Ë pogo, owa pjang ba go li lömi ba kong ga löya Sbörë ba kong eni bakoe. Gueniyo owa pjang ba go li lömi ba kong llëm ga löya Sbörë ba kong llëm bako, beno löng ba owa li tjok ïyado» le.

Jesús weno Tomás kong

24 Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) kjlara ko Tomás, e kowëba Kjlö bakoe. Jesús weno shäng ba oppinggaga li kongshko ga Tomás shäng eshko llëme.

25 E kjĩshko ga e irgo ga ba pjeyoga tjlē ba kong ga «Tjlapga ĩnorwa!» le ba kong.

Kuya ga tjlē ba kong lok ga «Löraba orkwo bäng li ĩnwoydē, ga bor sakkwo zrērwoydē ba roshko. Bor orkwo zrērwoydē ba pjlokso bäng roshko bakoe. Eni llēm ga jlōe lēr llēme» le.

26 Öötong sondē kjwara obi ga Jesús oppinggaga li tōno uunkong löng u li roshko jek obi. Eshko dbaryo ga Tomás sök eshko bakoe. Eshko ga u bäng bäng jong tuke. Eni ga Jesús weno shäng ba tjrēko obi, ga tjlē ba kong lok ga «Miga. Pjây ber löng wlēpe» le.

27 E irgo ga tjlē Tomás kong ga «Bor orkwo ěre ĩzong. Bop sakkwo kjwe zrēs jũshko. Bop orkwo kjwe kjēmō, zrēs bor pjlokso bäng ěre roshko. Tja woshrono irōng obire, de llēm, e woyotjlip ame. E jlōe lozong» le.

28 Eshko ga Tomás tjlē ba kong ga «Pja bor Tjlapga, bor Sbō bakoe» le.

29 Kuya ga tjlē ba kong ga «Tja woshrono irōng obi jlōe lēp, tja ĩnop kjĩshko. Ęye, llēye ĩna llēm ěmdē ga jlōe le ga ber wopjlúe» le.

30 Llēbo ĩydēba llēm wleniyo shäryara Jesúsdē ba oppinggaga bokshto ara obi, gueniyo tak pjang kjibokwo ěre go llēme.

31 Gueniyo ěre toror, miydēmi e go wlo ga no pjłuyo ichara Sbörē li, e Jesús, e Sbō

Wa bakoe, ga pjây mär ba go wleni ga pjây ber löng sē ĩyado Sbō tjok.

21

Jesús weno ba oppinggaga doglo kjäk (7) kong

¹ E irgo ga Jesús weno shäng ba oppinggaga kong obi, di bäng buk kēsbang, shkung, so dlung kjoyo ko Tiberias* li sor go. Shäryono eni.

² Eshko ga löng Simón Pedro, Tomás (e kowēba Kjlō), Natanael (e Caná so, Caná kjokyo, e Galilea kjokyo obi), Zebedeo wapga do pjök, ba oppinggaga do pjök obi.

³ Ga Simón Pedro tjlē llamo löng li kong ga «Tja to mā shak» le.

Kuya lok ga tjlē ba kong ga «Tjawa ěmdē ga jek bop tjok bebi» le.

Eni ga uunkong li opyono lok jek kjoyong roshko, gueniyo e shkēyo ga mā shano llēme.

⁴ Wēshko kjok shrōngto ga ĩya lok ga Jesús weno shäng di bäng li sor go, gueniyo e ěmiyde löng llēme.

⁵ Eni ga Jesús tjlē ba kong lok dbo go ga «Pjeyoga, ĩmā sharomire?»

«Llēme» le lok ba kong.

⁶ Kuya ga tjlē ba kong lok ga «Bomi mā shakklo kjwe dbuzi jer orkwo kēlėkong, ga mā shami dani» le.

Kuya lok ga shäryara eni, ga ba shakklo li poyōya ga ä, roshko mā ara kjĩshko.

* 21:1 Tiberias di bäng, e kowēba Galilea bakoe. † 21:7 Ba oppinggaga woyde ara ba kjlara wleni le li, e Juan layde.

⁷ Eshko ga Jesús oppingga woyde ara ba kɪlara wleni li† tjlē ga «¡Tɷlapga li shāngdo!» le. Kuya Simón Pedrorē ga ba shwong kop lēkong skwara lunashko li pjuna jekdo, ga optono jer dishko chuw erā.

⁸⁻⁹ Eshko ga kɷyong li buk kēm di rong wop tjok. Eni ga llamo löng li jek ba irgo kɷyong li go, mā shakklo roy mā tjung li dopshiya jek öötong löng pjöshko lēkong. Opshino lok kɷyong li roy dwayoshko ga iya lok ga iök jong kjrina ri ri, ga iökgo li kjing go mā buk kɷlara, pɷlung shosho suk pɷir buk kɷwara bakoe.

¹⁰ Eshko ga Jesús tjlē ba kong lok ga «Mā sharomi yē tek sözī kɷlōbö» le.

¹¹ Kuya Simón Pedrorē ga opyono kɷyong li roy, ga mā shakklo beno pjang di roshko li dopshira jek öötong buk pjöshko. Roshko tjeng mā kēs kēs doglo sak dbāw kjingsho sak shkēng kjingsho mya (153), eni emdē ga dwlētong llēme.

¹² Eshko ga Jesús tjlē ba kong lok ga «Pjāy tek iē» le.

Miyde lok pɷlú ga e Tɷlapga Jesús. E kɷishko ga «¿Pja ē?» le lok ba kong llēme.

¹³ E irgo ga Jesús jek ba zlong bāng, ga pɷlung shosho suk pɷir li kjrara, ga shdōra ba kong. Mā suk pɷir li kjrara, ga shdōra eni bakoe.

¹⁴ Jesús woshrara Sbörē iröng obi irgo ga weno ba oppinggaga kong e tjok ga öötong pɷloglo mya.

Jesús tjlēno Pedro kong

¹⁵ Iono lok pɷir ga Jesús tjlē Simón Pedro kong ga «Simón, Juan wa, ¿tja woydaga ara li ē? ¿E pɷare?»

«Ēng, Tɷlapga. Miydēp ga pja woydēr» le ba kong.

Kuya ga tjlē ba kong ga «Eni ga bor tɷlōkwo kɷragaga dēp yōtso, öng wlēp ushko so de ba dagarē sorē ga eni» le.

¹⁶ Eshko ga Jesús tjlē ba kong obi ga «Simón, Juan wa, ¿tja woydēp ara jɷlōkoyore?»

«Ēng, Tɷlapga. Miydēp ga pja woydēr» le ba kong.

Kuya ga tjlē ba kong ga «Eni ga bor tɷlōkwo kɷragaga dēp, öng wlēp ushko so de ba dagarē sorē ga eni» le.

¹⁷ Era eni ga Jesús tjlēno ba kong obi, öötong pɷloglo mya. Tjlē ga «Simón, Juan wa, ¿tja woydēp jɷlōkoyore?» le.

Kuya ga woydē ara, kɷakrokara ba kong pɷloglo mya kɷishko. Eni ga tjlē ba kong ga «Tɷlapga, llēbo tjeng kēs li miydēp shāng pɷlúe. Miydēp ga pja woydēr» le.

Kuya ga tjlē ba kong ga «Eni ga bor tɷlōkwo kɷragaga dēp, öng wlēp ushko so de ba dagarē sorē ga eni.

¹⁸ Lēr bop kong jɷlōkoyo ga dēnashko ga pja mite obishko ga pja opdoyē tjoksa, pja jek āar woydēp kɷjone lishko. Gueniyo llono ga pja öötong kēguē ga pja orkwo iē ber lok bek, pja doyēba wlo, ga pja sökoba jek āar woydēp kɷjone llēm lishko» le.

¹⁹ Lara eni li, e Pedro wolon sorē li loklo, ga Sbō ber kēsbang, tɷwlō ara e

kjīshko. Eshko ga Jesús tjlē ba kong ga «Tja rayēp llēme. Tja opshāryono sorē ga pja opshāryē eni bakoe» le.

²⁰ Eshko ga Pedro bojono irōng, ga ĩya ga Jesús oppingga woyde Jesúsde ara ba kjlara wleni li tek shāng ba irgo. (Dēnashko ga lōng iēshko ga «Tjlapga, ĩpja soynega li ē?» laga Jesús kong ba kwom-soshko li e.)

²¹ ĩya Pedrorē ga tjlē Jesús kong ga «Tjlapga, ĩe ga kjwe, llēye shāryēba ba tjok?»

²² «Woydēr ga kjwe ber shāng, tja tjwe irōng obi guing wleni ga wēyē, e miydaga ber tjarē. Tja rayēp llēme. Tja opshāryono sorē ga pja opshāryē eni bakoe» le.

²³ E kjīshko ga roy shdōktong Jesús tjlōkwo kjpgaga uunkong kong ga domer lara li beno wolon llēm wlo le. Gueniyo lara Jesúsde eni llēme. Tjlēno ga «Woydēr ga kjwe ber shāng, tja tjwe irōng obi guing wleni ga wēyē, e miydaga ber tjarē» lara eni erōe.

²⁴ Ba oppingga lēr shāng li, e tja. Ēre ĩnor om go, ga tēr shāng om go bakoe. Miydēba ga tja tjlē beke.

²⁵ Llēbo shāryara Jesúsde ara obi oblē oblēe. Toroy uunkong wleni ga kjok kjwang jīkong dlino jong kjibokwo sho erōe.

Hechos de los Apóstoles

Llëbo shäryara Sbö tjlökwö roy lagaga Jesús äskarë Kjibokwö ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Lucas. E no dwlomnega. Woyotjlikoba ga e judío llëm wleniyo. Domer shäng kjlara obi ko Teófilo. Woyotjlikoba ga e Roma so, domer tjwlö ara wleniyo bakoe.

Bäm go ga kjibokwö ko *Evangelio según Lucas* li tara Lucasdë Teófilo kong, Jesús roy li miyde pjlú wlo. Kjibokwö ërera jyã tara ba kong, llëbo weno e irgo li miyde pjlú bako wlo. Jesús to jem kjok dogo irgo ga Sbö Sëya ichara ba nopga kong, ga llëbo shäryara ara epga tjok sorë li tara ba kong. Tjlëno eni Hechos 1.8 go. Tjlë ga «Gueniyo ga Sbö Sëya tjwe bomi go kjlarashko kjlarashko, ga pjäy kong dbo twe kësbange. Kjrromi ga pjäy opshik tja ñnómi, kuromi li sorë roy lë Jerusalén kjokyo, Judea kjokyo, Samaria kjokyo, äär jong kjok kjwang jikong bakoe.»

E irgo ga Pablo öötong beno shäng Jesús tjlökwö kjruga, ga Jesús roy pjlú lara kjok shto oblë oblë sorë li tara ba kong bakoe. Eshkoshko ga Lucas jëktong shäng parkë ba tjok, tak pjang Colosenses 4.14 go,

Filemón 24 go, 2 Timoteo 4.11 go sorë li eni. Eni ga llëbo shäryara Sbörë Pablo tjok li ñna om go, ga jyã tara kjibokwö ëre go.

¹⁻² Teófilo, kjibokwö toror bäm go li, e Jesús roy loklo. Shäng kjok ëre kjing go obishko ga llëbo shäryara, pina kës li toror beno pjang eshko. Jemdë kjok dogo llëm obishko ga jëk shäng Sbö tjlökwö roy lagaga kjrara beno tjeng ba äska li tjok. Ga kong llëbo shärye wlo li lara beno ba kong. Eshko ga kjimtara Sbö Sëyarë.

³ Zröraba irgo ga weno shäng Sbö tjlökwö roy lagaga li tjrëko obi, ga llëbo shäryara oblë oblë, miyde lok e go wlo ga shäng së obi. Dbar kop sak pkëng (40) tjrëko ga olö ga wen shäng ba tjrëko, ga ñna lok. Eshko ga Sbö ber no pjluyo sorë li roy lara beno ba kong.

⁴⁻⁵ Pjlara ga sök ië ba tjokshko ga tjlë ba kong ga «Pjäy go Sbö Sëya iche bor Datarë tjwe, lara jlökoyo sorë li eni. E lanyotkoror bomi kong tjän. Juan, e no wono di goshko. Gueniyo ga dbar kjwöbö obi ga pjäy go Sbö Sëya iche Sbörë tjwe ber kësbang bomi tjok. Pjäy opshik Jerusalén kjokyo dwayo llëm, e shäryono eni pjir guing» le.

Jesús to jem kjok dogo

⁶ Pjlara ga töno löng Jesús tjokshko ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, ¿eni tjok ga Israel tjëyoga döp ber ichaga

tjÿyoga oblÿrÿ ame dbaryo li öötongde?»

⁷ «E miydaga pjÿäydÿ llÿme. Dbar lÿmi löng li, e miydaga Data Sbörÿ. Llono le ga eshko jä.

⁸ Gueniyo ga Sbö Sÿya tjwe bomi go kjlarashko kjlarashko, ga pjÿy kong dbo twe kÿsbange. Kjroromi ga pjÿy opshik tja ïnومي, kuromi li sorÿ roy lÿ Jerusalén kjokyo, Judea kjokyo, Samaria kjokyo, äär jong kjok kjwang jÿkong bakoe» le ba kong.

⁹ Tjlÿno eni pjir ga ïya lok ga Jesús sÿra Sbörÿ to jem kjok dogo, ga pjÿang shrono kjrina eshko, jek yÿw e roshko jÿktÿng erä, ga ïna lok ame.

¹⁰ Kjok dogo ïya beno löng wopro ga domerga wen löng do pjök ba soshko, shwong ko pjublúne.

¹¹ Ga tjlä lok ba kong ga «Galilea sopga, ¿kjok dogo ïmi löng kjÿr llÿnoro? Jesús ïnومي sÿraba to jem kjok dogo bomi tjrÿko dwayo sorÿ ga llono ga ter tjwe iröng eni bakoe» le.

Matías kjrara lok beno shäng Judas shtoshko

¹² Kjok eshko li ko Olivos dlupyoy. E irgo ga Sbö tjläkwo roy lagaga Jesús äska to ter lok iröng Jerusalén kjokyo. Olivos dlupyoy li ber äär Jerusalén kjokyo wlo ga wop tjok eröe. Woshtozlong dbaryo ga judíoga jÿk lok wop eni eröe.

¹³ E irgo ga ter shrono löng Jerusalén kjokyo lishko ga oprÿrÿno jek u jong kjwara

eshko li roshko, ga tjyono jem kjomo, ga beno löng eshko. Nopga löng eshko li ko eni:

Pedro;

Santiago;

Juan;

Andrés;

Felipe;

Tomás;

Bartolomé;

Mateo;

Santiago, e Alfeo wa;

Simón, e zelote;

Judas, e Santiago wa.

¹⁴ Dbar kjwobi go ga epga tön lok tjÿ jÿkong eshko syöshÿtÿ Sbö kong Jesús lÿmga tjok, ba mekÿ María tjok, walÿga oblÿ tjok bakoe.

¹⁵ Eni ga dbar kjwara ga epga tönö löng kop sak dbäw kjingsho sak pjök (120). Eshko ga Pedro kojono shäng ba pjeyoga llamo löng li tjrÿko, ga tjlä ba kong ga

¹⁶⁻¹⁷ «Pjeyoga, Judas, e kjrara Jesúsde jÿk shäng borwa tjok wlo, ga parkono borwa tjok bakoe. Gueniyo ga Jesús shakoba wlo ga pingga erÿ, ga beno Jesús roy laga ame. Dÿnashko ga tjläkwo lara Sbö Sÿyarÿ Judas kjÿshko, tjläkwo li tara Pjlu Daviddÿ. E kjÿshko ga tjläkwo lara li shäryono eni tjän.

¹⁸ »(lÿlÿbo owa shäryara Judasde li potjwläkklo dburyo li go ga kjok tjwläna kjrina. Eshko ga lono jer jong kä lÿkong, bögwö dlöktong, llangkogro tukdong drete.

¹⁹ Nopga löng Jerusalén kjokyo li, e miydara lok pjir, ga kjok eshko kowara lok

Acéldama, lëy bi tjlôkwo go ga “Srëng kjokyo.”)

20 »Dënashko ga kjibokwo ko *Salmos* li tak beno pjang eni:

»“Ba u jong lishko, e kworkwë ber buk kjok ëye llëmshko.

Ëye ber sök eshko ame.”*

»Eshko ga tak pjang eni bakoe:

»“Ba pak, e ber sogo oblë.”†

21 »Eni kuzong ga domer kjrërwa kjlara parkë ber shäng Judas äska. JÛshko ga domerga löng, jëktong löng bi tjok bebi, Tjlapga Jesús shäng bi tjok lishko.

22 Jesús wara Juandë li ña lok. E irgo ga jëktong löng ba tjok, ga dbaryo öötong söra to jem kjok dogo ga ña löng obie. Woyde ga kjwepga kjwe kjlara tek ber borwa tjok. Eni ga llëbo ña, kura li roy le borwa tjok wlo» le.

23 Eni ga kjrara lok do pjök. Kjlara ko José, kowëba Barsabás, kowëba Justo bakoe. Kjlara obi ko Matías.

24 Eshko ga syöshtono lok Sbö kong, tjlä ga «Tjlapga, tjawa uunkong wotjlik löng borwa pjlúshko sorë li, e miydëp pjire. Nopga do pjök ëre kjrrop kjone dey ga pïs borwa kong.

25 E ber bop tjlôkwo roy laga Jesús äska. Pak li, e Judas ñ, gueniyo rayara to ba shdüzlong kjokyo lishko» le.

26 Eni ga llëbo jyäglo shira lok, ga jyã lono beno Matías kong. Eshko ga Matías beno shäng Sbö tjlôkwo roy lagaga Jesús äska doglo sak kjwara kjingsho kjlara (11) li kjlarayo.

2

Jesús tjlôkwo kragaga go Sbö Sëya shrono beno kësbang ba tjok

1 Öötong judío dbar shrëzlong dbaryo kowe lok Pentecostés* ga Jesús tjlôkwo kragaga töno löng uunkong uyo kjwaraso.

2 Jekdo eshko ga kuya lok ga llëye ter kjok dogo dwayo pjluk träk llëm, pjluk tjwe jong ri ri dbo träk llëm wleni, ga töno beno pjang u li roshko, epga löng lishko.

3 Eni ga llëbo weno käää iök pjë jong ri ri wleni, so kjoyorkwo kjoyo, ga beno eni kjlara kjlara kjing go.

4 Eshko ga uunkong go Sbö Sëya shrono beno kësbang ba tjok. Eni ga tjlä löng kjok shto oblë oblë so tjlôkwo go, iara Sbö Sëyarë tjlä sorë ga tjlä löng eni.

5 E dbaryo ga judioga löng Jerusalén kjokyo, Sbö poshrëk löng enido wleniyo shrono löng kjok shto oblë oblë uunkong dwayo.

6 Pjluk jong kës li kura lokshko ga töno löng eshko.

* **1:20** Salmo 69.25. † **1:20** Salmo 109.8. * **2:1 Pentecostés**, e judioga dbar shrëkklo. E kowëba dwla bo kjrozlong dbaryo bakoe. Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo pjir irgo ga äar dbargwo sak shkëng (50) go ga Pentecostés dbaryo li shrëya lok. Eshko dbaryo ga dwla bo mite kjrara li twe lok Sbö kong, ba sëngglo, tak pjang Levítico 23.15-22 go sorë li eni.

Eshko ga kura lok ga Jesús tjlōkwo kjrágaga tjlē lōng kjlara ī ī ba tjlōkwo baīya layde. Ga wojeno lōnge.

⁷ Eni ga beno lōng pollāk, yēy le erā. Ga tjlē lok ēng kong ga «¿Kjwepga Galilea sopga dō llēmdo?

⁸ ¿Kuy ga tjlē lok bi tjlōkwo bishīya kjlara ī ī, e sorēro?

⁹ Jūshko shji nopga tjeng kjone pogo so: Partia so, Media so, Elam so, Mesopotamia so, Judea so, Capadocia so, Ponto so, Asia so,

¹⁰ Frigia so, Panfilia so, Egipto so, Libia so shrono lōng Cirene kjokyo worbo goshko, Roma so,

¹¹ Creta so, Arabia so bakoe. Shji kjong kjong judíoga weno bukshko. Shji kjong kjong weno judío llēm, gueniyo shji kjlopswono beno Sbō tjlōkwo kjruga judíoga ī dik. Ga kuy lōng ga llēye shāryara Sbōrē kēsbang li le lōng bi kong bi tjlōkwo om go li go» le.

¹² Lōng yēy le tjē jīkong, llēbo woyotjliya lōng miyde llēme. Ga tjlē lok ēng kong ga «¿Llēbo tjeng kēs ēre llē loklo?» le lok eni.

¹³ Ga tjrēko lōng kjlōbō ba lāywē owa, tjlē ga «¡Kjwepga lōng nelōe!» le.

Pedro tjlēno nopga ara kong

¹⁴ Eni ga Pedro kojono shāng Sbō tjlōkwo roy lagaga Jesús āska llamo doglo sak kjwara kjingsho kjlara (11) li tjok, nopga li bokshto. Eshko ga tjlēno ba kong lok dbo go.

Tjlē ga «Pjāy judíoga, pjāy lōng ēreshko Jerusalén so tjē jīkong, llēye īnōmi kēs ēre pjlołlgwer bomi kong. Llēye lēr bomi kong li kuzī yōtsoe.

¹⁵ Woyotjliimi ga domerga lōng ēre lōng nelōe lēmi, miga eni llēme. Eni tjok ga dlo wenzong jā. Kjok eni ga ēye shāng nelō llēme.

¹⁶ Llēye shāryē pjang ēreshko lara Sbō tjlōkwo laga tek dēnashko so Joeldē ba pjeyoga kong pjir tjān. Tjlēno beno eni:

¹⁷ »“Sbō tjlē ga ‘Kjok pjir lēshko ga
pjāy go bor Sēya ichēr āār
ber kēsbang bomi tjok.

Tjlōkwo lēr bomi wapga domerga, walēga kong, ga le lok oba kong eni.

Dwlasga,
era kong llēbo botoya
ichēr wen īya lok
yoshko wlo.

Tjlapga domerga kēkboga,
era kong yo llē botoya
ichēr īya lok wlo bakoe.

¹⁸ Eshko dbaryo ga bor parkagaga domerga, walēga, era go bor Sēya ichēr āār ber kēsbang ba tjok, e irgo ga llēye lara ba kong li le lok oba kong.

¹⁹ Kjopkwo go ga
llēbo īydēba llēm wleniyo
shāryēr ara kēsbang
eshko.

Klung kjing go ga
īmi ga nopga ēng zrōk
ara, iōk ara, yō sho ara
bakoe.

E ber tja tjwe dōrōe loklo.

²⁰ Tjlapga tjwe dbaryo,

e tjlwō kēsbang, e pjlú,
owa llēme.

Tjwayde llēm obishko ga
dlo, e kjlopswē ber kjok
ro yēt,
mok, e kjlopswē ber
srēzrēn, srēng wleni.

21 Eshko ga ēye, tja rokara ba
kjimtē ga
era dōktonge' le Sbōrē
eni."†

22 »Israel tjēyoga, llēye lēr
li kuzīa. Jesús, Nazaret so
li llēbo ŷydēba llēm wleniyo
shāryono oblē oblē bomi
tjrēko. E miydoromi pjire.
Shāryono eni, e ichaga Sbōrē
miydēmi e go wlo.

23 Eni gueniyo ga e twaraba
shāng bomi kongshko ga
sharomi, ga lōromi pjang kjlōs
go, zrōmi wlo, ga pjāy kjim-
taga nopga owa wleniyorē.
Tek dēnashko ga e miydara,
lara Sbōrē eni.

24 Gueniyo ga woshrara
Sbōrē irōng obi. Bām go ga
wolono. E irgo ga dōra eshko
dwayo. Wolono beno buk
eshko, ber buk shinmo ŷyado
wlo llēme.

25 Dēnashko ga Pjlu David
tjlēno Jesús kjīshko. Tjlēno
beno eni:

»“Tja Tjlapga ĩk enido bor
bokshto.

Shāng bor zlong bāng orkwo
kēlēkong,
eni kuzong ga llēye
bangkjrēr llēme.

26-27 E kjīshko ga tja wopjlú,
tja tē bor kjamo go
woowa llēme.

Miydēr ga bor doyo woshrēp
irōng obi ber shāng sē.

Tjlapga, tja iēp ber buk
sakshko llēme.

Tja bop parkaga iak beno
shāng dboy bop kong,
ga bor doyo iēp an ber
buk eshko llēm bakoe.

Pja koshēr shāng wopjlú ŷyado
e kjīshko.

28 Tja woshrē irōng obi wlo ga
irboyo pinop bor kong,
tja iorop beno sōk bop
bokshto ga tja ber
wopjlú, woowa llēme."‡

29 »Pjeyoga, tja tjlē bomi
kong jlōkoyo ga kuzī sira.
Bi tjlapga tek dēnashko so
tjlwō ara David, e wolono, ga
jnenaba buke. Ga ba sak li
buk bi tjrēko obi.

30 Gueniyo ga e Sbō tjlōkwo
laga. Miydara ga Sbō tjlēno
ba kong jlōkoyo li shāryē eni
kjluwe. Sbō tjlēno ba kong
ga “Llono ga bop tjēyo tek ber
bop irgo li tjrēko pjlu wen
kjlara ber no pjluyo pja dik
bakoe” lara Sbōre eni.

31 Eni ga pjlu li weno
īna shāng tjān wleni, ga īna
ga shinmotkono, gueniyo
woshrono irōng obi. E kjīshko
ga tjlēno ga pjlu li, e ie Sbōrē
ber buk sakshko llēm, doyo
ie an ber buk eshko llēm,
woshre irōng obi kjluwe le.

32 Pjlu le li, e Jesús layde.
Era woshrara Sbōrē irōng obi,
ga tjawa tjē jīkong beno lōng e
īnorwa jlōe laga.

33 E sōra Sbōrē to jem öötong
sirkeno beno sōk ba tjok ba
orkwo kēlēkong, ga iara beno
tjlwō kēsbange. Ga “Sbō Sēya,
e twēr ber bop kong” lara

† 2:21 Joel 2.28-32. ‡ 2:28 Salmo 16.8-11.

Data Sbörë ba kong jlökoyo li, e twara beno ba kong. Ga borwa go Sbö Sëya ichara ba Warë ber kësbang borwa tjok. Llëbo tjeng kës ñnomi, kuromi li e.

³⁴⁻³⁵ Dënashko ga David tjlë ga

»“Tjlapga tjlëno bor Tjlapgayo kong ga

‘Pja tek wlar ber sök bor orkwo këlëkong,

äär jong bop moskwoga zanor pjir guing,

eshko ga iër ber tjeng bop wloshko, ichëp wlo’ le

Tjlapgarë”Š le Daviddë eni, to jem kjok dogo llëm gueniyo.

³⁶ »Israel tjëyoga tjë jïkong, tjlökwo lër li kuzi yõtsoe. E jlöe. Jesús zröromi pjang kjlös go. Gueniyo ga iara Sbörë beno shäng bi Tjlapgayo. No pjluvo iche tjwe lara li e» le.

³⁷ Kuya lok ga woydono ara, wosonkono ara erä. Ga tjlë lok Pedro kong, Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska llamo li kong ga «Pjeyoga, ¿llëye shäryërwa?» le.

³⁸ Kuya Pedrorë ga tjlë ba kong ga «Llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lozi, ga rayozï, ga pjäy nom kjlarashko kjlarashko, pjäy wëba jer di roshko Jesucristo ko go, owa pjang bomi go li löya Sbörë ber dret wlo. Eshko ga ba Sëya twe Sbörë bomi kong jlökoyo.

³⁹ Tjlökwo ëre, e ber ëye rokara Sbörë ber ba nopga wlo li kong uunkong, bomi

kong, bomi wapga kong, ëye löng pjola li kong bakoe» le.

⁴⁰ Pedro tjlëno ara obi, nopga li poshduna tjlökwo oblë oblë go. Tjlë ga «Nopga löng eerishko wotjlik owa li shdüya Sbörë. E kjishko ga pjäy wotjlik baïya dik llëm, pjäy opkjos nopga owa löng lishko dwayo» le.

⁴¹ Eni ga ëye ba tjlökwo kjrono ga wara lok jer di roshko tjë jïkong. E dbaryo ga tjlökwo kjragaga beno doglo sak dbäw dbäw pjloglo mya (3,000) dik obi, ga tönö löng bäm go li tjok.

⁴² Eshko jek lëkong ga beno löng tjlökwo le Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äskarë li kuk, ga tön lok ëng tjok ara ië wlo, syöshhtë Sbö kong wlo bakoe.

Jesús tjlökwo kjragaga, e löng ëng tjok sorë

⁴³ Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska llëbo ÿdëba llëm wleniyo shäryono oblë oblë nopga li bokshto ara. E kjishko ga ñna Jerusalén sopgarë ga yëy le lok tjë jïkong.

⁴⁴ Ga Jesús tjlökwo kjragaga tön tjeng ëng tjok ÿyado, ga ba llëbo kës li shdüya lok ëng kong.

⁴⁵ Kjong kjong kjok tjok ga soyneya, kjong kjong llëbo oblë tjok ga soyneya, ga dburyo shdüya ëng kong, kjone i llëm ga twe lok ba kong opkjimtë wlo.

⁴⁶ Dbar kjwobi go ga tön löng Sbö u zlong bäng. Löng ushko ga ië lok ëng tjok, ga ba dli shdüya ëng kong enido.

Eshko ga löng wopjlu, wotöy kjlara kjlara kong.

⁴⁷ Sbö, e poshrëya lok ara. Ga nopga oblë beno wopjlu ba tjok uunkong. Dbar kjwobi go ga nopga döya Sbörë obi ber ba nopga wlo. Ga Jesús tjlokwo kjrägaga tön jek këgong këgong.

3

Domer sök töshko jëk llëm wleniyo kojona Pedrorë kjlara Jesucristo dbo go

¹ Dbar kjwara ga syöshtozlong dloyo, dlo töy wleni ga Pedro, Juan, e jem löng Sbö u zlong bäng.

² Eshko ga domer sök töshko kjlara jëk llëm wleniyo, weno buk eni. Dbar kjwobi go ga sökoba tjwe Sbö u zlong bäng. U bäng jong eshko kjwara kowëba Wolësowa, iëba sök eshko li ëye jem opzrëk eshko ga kong dbur roke wlo le.

³ Pedro, Juan, e jem opzrëk löng eshko kjwlë ga kong dbur rokara ba kong.

⁴ İya lok drëng ga Pedro tjlä ba kong ga «ıTjawa İzong!» le.

⁵ Eni ga İya beno sök drëng, kong dbur twero le ga koshe sök.

⁶ Gueniyo Pedro tjlä ba kong ga «Tja dbur llëm, dbur sho shöylör llëm bakoe. Gueniyo ga llëbo tjeng bor tjok li twër bop kong. Tja kong dbo twara Jesucristo, Nazaret so lirë. E go ga pja kojözong, pja jëkzong» le ba kong.

⁷ Eni ga shara Pedrorë ba orkwo këlëkong go, ga kojona. Jekdo eshko ga ba dreglo, e dbokjronoe.

⁸ Eni ga jek zrow shäng erä, kojongö shäng ba dre li go, eni ga jëktong, opzrëno jek Sbö u zlong bäng ba tjok lok. Jëk jong, zron jong, Sbö poshrëk araë.

⁹⁻¹⁰ Domer li İkoba sök eshko u bäng jong kjwara ko Wolësowa li zlong bäng, sök dbur rokë eshko enidoe. E kjishko ga shäng jëk, Sbö poshrëk ara li İya lok ga beno löng yëy le, polläktëng erä.

Pedro tjläno nopga ara kong obi

¹¹ Eshko ga swlo kayo poptono li, Pedro, Juan, e raye woydë ame. Ga nopga löng kjlobi beno löng yëy le erä, ga tek zron jong tjwe lönglishko, Salomón Shto buk lishko. E ber buk Sbö u jong lishko.

¹² İya Pedrorë ga tjlä nopga löng kës li kong ga «Israel tjëyoga, ¿pjäy beno löng yëy lëmi ega? ¿Tjawa İmi löng kjër egaro? ¿Woyotjİmi ga domer kjwe iororwa jëk shäng borwa woshko lëmire? Eni llëme. ¿Shäyrororwa, tjawa jëk pjlo bek kjishko lëmire? Eni llëm bakoe.

¹³ Sbö, e Abraham, Isaac, Jacob, e Sbö, bi tjlapgaga tek dënashko so Sbö bakoe. Ba parkaga Jesús, e iara beno kësbang, tjwlö ara. Gueniyo bomi kongda, e tjwlö llëme. Tworomi beno shäng no shdunggaga kong. Eni ga döya Pilatorë larashko ga

“Woydërwa llëme” loromi. “Zrös pjang kjlös go” loromi eni.

¹⁴ No pjlo bek iak beno shäng dboy Sbö kong li, e woydoromi llëme. No rokoromi kjlara no zrök ä wleniyo, “Era dözĩ borwa kong dey” loromi eni.

¹⁵ Eni ga shji löng sē laga li, e zröromie. Gueniyo ga woshrara Sbörë iröng obi, ga tjawa beno löng e ĩnorwa jlöe laga.

¹⁶ Eni ga domer kjwe poptono shäng, e miydoromi pjlué. Tjawa mär Jesús go. E kjĩshko ga domer kjwe dreglo dbokjronoe. Kjwe poptara Jesúsde, tjawa mär ba go kjĩshko, ga ĩmi löng wēlëe.

¹⁷ »Pjeyoga, miydër ga Jesús zröromi, e ichak Sbörë miydoromi llëm kjĩshko, bomi tjlapgaga ommyidono llëm bakoe.

¹⁸ Dënashko ga Sbö tjläno ba tjlökwö lagaga kong ga bi pjluyo iche le li kong llëbo owa wen ara. Llëye shäryoromi ba kong li shäryono eni e kjĩshko.

¹⁹ E kjĩshko ga llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lozĩ, ga rayozĩ, ga pjäy optwos Sbö kong dey, owa pjang bomi go li löya ber dret wlo.

²⁰ Shäryëmi eni ga pjäy iche Sbörë dbokjrë, ga Jesús, e dënashko ga kjrara Sbörë ber bomi pjluyo li, e iche ber shäng bomi tjok.

²¹ Eni gueniyo ga eerishko ga sök kjok dogo. Äär

jong eni, llëbo uunkong, e kjlopswara Sbörë beno tjaglën guing. Tjlökwö lara ba tjlökwö lagaga tek dënashko sorë li beno eni.

²² »Dënashko ga Moisés tjläno bi tjlapgaga kong eni. Tjläno beno eni: “Tjlapga bomi Sbö, pjäy kong tjlökwö laga kjre bomi tjrëko kjlara, so tja kjoyoe. Llëye le bomi kong li kolozĩ uunkong.

²³ Ĕye omkolono llëm ga kje Sbörë ber sök ba nopga tjok ame”* lara Moisésde eni.

²⁴ »Llëye wen eerishko dbaryo li lak tek dënashko Sbö tjlökwö lagaga uunkongde, Samuel dwayo tek lëkong.

²⁵ Eni ga llëye lara Sbörë ba tjlökwö lagaga tek dënashko so kong jlökoyo li, e beno bomi kong, tjlökwö twara bomi tjlapgaga tek dënashko so kong, beno ĩyado wlo li, e beno bomi kong bakoe. Dënashko ga Sbö tjlä Abraham kong ga “Tjëyo löng kjrina kjrina kjok kjwang jikong kjimtër, bop tjëyo tek ber bop irgo kjlara li kjĩshko”† le.

²⁶ Eni ga ba Wa ichara Sbörëshko ga ichara bomi shwoy bäm go, pjäy kjlobi li kjimte wlo, llëbo owa shäryëmi löng li rayëmi wlo» le.

4

Pedro, Juan, e söraba tjlapgaga kong

¹ Ga Pedro, Juan, e tjlä löng oba kong wopro ga syöshtagaga Sbö kong ba

* 3:23 Deuteronomio 18.15, 18-19. † 3:25 Génesis 22.18; 26.4.

pjeyoga kjishko shrono löng eshko kjlëböso, Sbö u daga kägäyo tjok, saduceoga kjong kjong tjok bakoe.

² Pedro, Juan, e löng oba ping ga Jesús, e wolono, ga woshrono iröng obi, ga shji ëmdë ga wolonoshko ga shji woshreëni bakoe. E kjishko ga shrono löng li iirkë ara ba kong.

³ E kjishko ga shara lok, söra to no shdüzlong uyo, ga bängzara lok eshko. Kajok sëng anmoyö kjishko ga ilgweya wëshko jã le.

⁴ Gueniyo ga ba tjlökwö kugaga löng li ara, ga ara eni, e omtjlökwö kjronoe. E tjok ga Jesús tjlökwö kjragaga shtëy domerga dö wleni ga öötong kop sak dbäw dbäw pjloglo shkëng (5,000) dik.

⁵ Wëshko ga tjlapgaga këskes li töno löng Jerusalén kjokyo, epga syöshtaga kägäyoga, judío tjlapgaga kjok ilgweya wleniyo kägäyoga, no pingga kjok ilgwekklo tara Moisésdë go li kägäyoga bakoe.

⁶ Löng eshko li Anás, e syöshtaga kësbangyo, Caifás, Juan, Alejandro, epga syöshtaga kësbangyo li pjeyoga obi.

⁷ Eshko ga nopga ichara lok Pedro, Juan, e söya tek löng lishko dwayo. Ga shrono löngshko ga kojonga löng ba boksho. Eshko ga tjlapgaga li tjlä ba kong ga «¿Domer li poptoromi sorë? ¿Pjäy kong dbo twaga ërë no poptëmi eni

wlo?» le ba kong lok.

⁸ Eni ga Pedro go Sbö Sëya shrono beno kësbang ba tjok, ga tjlä ba kong ga «Pjäy syöshtaga kägäyoga, tjlapgaga,

⁹ llëbo pjlu shäryororwa swlo sök kjlara kong, ga poptërwa sorë lëmi löng borwa kong eni.

¹⁰ Eni ga pjäy ommydë wlo ga Israel tjëyoga uunkong ommydë wlo bako ga lërwa ga kuziã. Domer poptono shäng pjlu ëre, e poptororwa Jesucristo, Nazaret so li dbo go. Zröromi pjang kjlös go kjupã li e. Zröromi, gueniyo woshrara Sbörë iröng obi.

¹¹ »“Akkwo woydoromi pjäy u shäryagagarë llëm li, e iak beno buk bäm go, beno tjwlo ara, oblë kjinmo.”*

Akkwo le li, e Jesús layde.

¹² Shji döga erë. Eye oblë iara Sbörë beno kjok ëre kjing go shji döya wlo llëme. E kjishko ga ëye oblë shji döya wlo drete» le ba kong eni.

¹³ İna tjlapgagarë ga Pedro, Juan, e tjlä löng dbo go ba kong, llëye bangkjre lok llëme. Miydara lok eshko ga epga kjok miydë llëm, oppino ara llëm bakoe. E kjishko ga kuya lok ga tjlä lok eni ga beno löng ba woyotjlik arae. Ga miydara lok ga Jesús shäng obishko ga epga jëktong löng däu ba tjok.

¹⁴ Eshko ga domer poptara li kojono shäng ba tjok eshko. E kjishko ga beno löng kjing, llëye le lok ga äe.

* 4:11 Salmo 118.22.

15 Eni ga ichara lok eshko dwayo. Ga epga beno löng tjoksa, ga tjlökwo kjlopswe lok ëng tjok kar kare.

16 Tjlë ëng kong ga «¿Domerga kjwe kong llëye shäryëy? Llëbo İydëba llëm wleniyo shäryara lok kësbang jlökoyo bi bokshto, e miyde Jerusalén sopgarë uunkong. E jyö lëy ga äe.

17 Llëbo, e iëy ber eni. Gueniyo ga tjlökwo le oba kong ame wlo ga kjweri kroyoywëy. Shji tjlë ba kong ga “Eeri jek lëkong ga Jesús roy lëmi ë kong ame” lëy ba kong eni» le.

18 Eni ga rokara tek iröng obi, ga tjlë ba kong lok ga «Pjây Jesús roy lë ë kong ame, ga ëye pimi Jesús tjlökwo go ame bakoe» le.

19 Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Woyotjİlzi pjâyde om goshko. ¿Pjây bangkjrako bäm gore, de bangkjrako li Sbö? ¿Kjone dey ber pjlú Sbö kong?

20 Llëbo İnorwa, kurorwa li, e lăyworwarë İyado, tjawa ber löng kjing ga äe» le.

21 Kuya tjlapgaga lirë ga kroyoywara lok jek obi, gueniyo llëye shäryara ba tjok llëm, rayara to, shduna llëm bakoe. Shdüya lara, gueniyo Sbö poshrëkoba ara, llëbo İnaba to jek shäryono li kjİshko. E kjİshko ga shdüya ga bangkjre lok ara.

22 Domer poptara li, e lu pjloglo sak pkëng (40) kjing-sho tjok.

Jesús tjlökwo kjrägaga syöshono Sbö kong

23 E irgo ga Pedro, Juan, e rayara lok toe. Eshko ga jek öötong löng ba pjeyoga Jesús tjlökwo kjräga tönö löng lishko. Ga tjlapgaga li tjlëno ba kong llëro li lara lok ba kong pjire.

24 Kura lok pjir ga syöshono lok Sbö kong tjë jİkong. Tjlë ga «Tjlapga, pja borwa pjluyo. Kjopkwo, e shäryaga pjarë. Kjok kjwang jİkong, e shäryaga pjarë. Dlung, e shäryaga pjarë. Llëbo tjeng eshko kës li, e shäryaga pjarë bakoe.

25 Bop Sëya kjİshko ga lorop borwa tjlapga tek dënashko so David kong. Tjlëno beno eni:

»“¿Tjëyoga tjeng kjok kjwang jİkong li, e shdöktong iirkë ara egaro?

¿Wotjİk löng ‘¿Llëye shäryëy Sbö kong owa ga äe?’ le egaro?

26 Pjilupga, no kägäyoga, e ëng tönö lok bi Tjlapga wloyo, bi pjluyo iche le li wloyo bakoe.”†

27 Jyâ tak beno pjang ëre, e jlöe. Kjupäbâshko ga Herodes, Poncio Pilato, e tönö kjok ëreshko Jerusalén kjokyo Israel tjëyoga tjok, nopga judío llëm wleniyo tjok bakoe. Opyono lok Jesús, bop parkaga iak beno shäng dboy li wloyo. E kjrorop. Borwa pjlú ichëp lorop li e.

28 Tek dënashko ga llëye shärye lok ba tjok li, e miydrop, ga

† 4:26 Salmo 2.1-2.

laga beno pjarë. Ga shäryara lok eni.

²⁹ Tjlapga, ĩs ga tjawa kroyoywëba arae. Ga tjawa bop parkaga ëre kjimtos bop tjłkwo roy lë wlo, llëye bangkjrërwa llëm wlo bakoe.

³⁰ Bop dbo go ga swlopga dwlomnezong. Llëbo ĩydëba llëm wleniyo shäryos ara, bop parkaga iak beno shäng dboy Jesús li ko goshko» le lok Sbö kong eni.

³¹ Syöshtono lok pjar ga töno löng lishko ga kjok eshko jek dete yo wleni. Eni ga uunkong li go Sbö Sëya shrono beno kësbang ba tjok, ga Sbö tjłkwo le lok dbo go, llëye bangkjre lok llëme.

Jesús tjłkwo kragaga ba llëbo shdöno ëng tjok

³² Eshko ga Jesús tjłkwo kragaga uunkong wotjlik jong kjarinaso. Ĕye wotjlik ga «Llëbo ëre, e botoya dö» le llëm, sogo uunkong.

³³ Ga Sbö tjłkwo roy lagaga Jesús äska li, e jek löng Tjlapga Jesús woshara Sbörë iröng obi li lanyotkë dbo go oba kong. Ga uunkong li kjimte Sbörë ara.

³⁴ Llëye woydako ba kong lok eshko drete. Olö ga ëye kjok tjok, u tjok, e soyneya, dburyo söya tjwe,

³⁵ ga twe Sbö tjłkwo roy lagaga kong. Eni ga shdöya lok kjone kjone löng llëye dret wleniyo kong.

³⁶⁻³⁷ Tjrëko domer shäng kjlara ko José. E Leví tjëyo, dlung tjrëko ko Chipre li so, kowe Sbö tjłkwo roy lagaga

lirë Bernabé. Bernabé, e no wojega loklo. Pjlara ga kjok baĭya soynena kjarina, ga dburyo söra, twara Sbö tjłkwo roy lagaga kong.

5

Ananías, Safira

¹ Domer shäng kjlara obi ko Ananías, ba boy ko Safira. Pjlara ga ega kjok soyneno kjarina bakoe.

² Eshko ga domer li tjłë ba boy kong ga «Dbur kjrër kjarina, ga llamo sör, twër Sbö tjłkwo roy lagaga Jesús äska kong, tworor uunkong wleni» le ba kong eni. Kuya ga «Jölö» le. E irgo ga shäryara Ananíasdë eni.

³ Tweshko ga Pedro tjłë ba kong ga «Ananías, ĩÄ iorop tjwe bop go, pja wotjlik kjok li dburyo kjrëp kjarina wlo, pja jyörkë Sbö Sëya kong wlo ega?

⁴ ĩKjok li, e bopoya llëmdo? ĩEni kuzong ga soynenopshko ga dburyo bopoya llëmdo? ĩPja opshäryë eni ega? Pja jyörkono nopga kong dö llëm, pja jyörkono Sbö kong bakoe» le.

⁵ Kuya ga jek rish buk töshko, ga wolonoe. Nopga omroy kuno kjlobi li beno löng dete erä.

⁶ Eni ga dwlasga löng eshko li ëng töno kjlobö, shinmo doyo li popgara shwong go, söra jek sakshko, ga jnenae.

⁷ E irgo wop ara ga Ananías boy tek tjwe shäng eshko, gueniyo llëye shäryono li miyde shäng llëme.

8 Eshko ga Pedro tjlë ba kong ga «Los bor kong jlôkoyo. ¿Bomi kjok soy-nenomi dburyo lara bop lanmarë li eni jlôre?»

«Ëng, tjwlo lara sorë li eni» le ba kong.

9 Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Pjây opyë wotjlik kjrinaso ëng tjok eni ega? ¿Tjlapga Sëya tjlinomi eni ega? Këm kjoko ga bop lanma jnegaga löng sakshko li tek löng kjwlëe. Eni ga pja söya lok jongya sakshko, pja jneya lok eshko wlo bakoe» le.

10 Jekdo eshko ga jek rish buk töshko Pedro zlong bäng, ga wolonoe. Ga dwlasga li opzrek tek löng kjwlë ga İya ga Safira wolono buk, ga shira lok jek eshko dwayo, söra jek sakshko, ga jnena lok buk ba lanma zlong bäng.

11 Eni ga Jesús tjlokwo kjragaga uunkong beno löng dete erä. Ga nopga omroy kuno kjlobi li beno löng dete eni bakoe.

Nopga poptono ara

12 E irgo ga llëbo İydëba llëm wleniyo shäryara Sbö tjlokwo roy lagaga Jesús äskarë oblë oblë oba boksho ara. Eshkoshko ga Jesús tjlokwo kjragaga tön löng enido uunkong Salomón Shto buk lishko. E ber buk Sbö u jong lishko.

13 Jesús tjlokwo kjragaga woydëba ara ëmdë ga ëye oblë opyë tön ba tjok eshko llëm, bangkjre lok ara kjishko.

14 Eni ëmdë ga nopga ara mär beno löng Tjlapga Jesús

go, ga ba tjlokwo kjragaga tön jek këgong këgong, domer, walë.

15 Eshko ga swlopga shikoba ba ushko dwayo, sökoba tjwe irbo bäng, ie ba bukklo kjing go, llëm ga swlo sökklo kjing go. Pedro jek e go ga ba jyäglö pjë ba go sira kjwe le lok eni.

16 Nopga löng kjok shto oblë oblë soshko, Jerusalén kjokyo sor go, e tjwe jong Jerusalén kjokyo tira llëm, ba swlopga, nopga goshko Ä sëyaga, e söya lok eshko. Ga uunkong li poptono lok pjire.

Sbö tjlokwo roy lagaga Jesús äska li shdunaba ara

17 Eni ga İya syöshtaga kësbangyo, saduceoga löng ba tjok lirë ga ymoyotkara ara.

18 E kjishko ga Sbö tjlokwo roy lagaga shara lok, iara lok beno löng no shdüzlong uyo roshko.

19 Gueniyo kjok shkë ga Sbö parkaga kjok dogo so shrono shäng kjlara eshko, no shdüzlong uyo li u bäng döra, ga löng eshko li shira jek ey dwayo. Ga tjlë ba kong ga

20 «Pjây nomo. Pjây opyos löng kojong Sbö u zlong bäng. Eshko ga tjlokwo ëre, shji ie Sbörë ber löng së İyado ba tjok li, e lëmi nopga kong pjire» le ba kong.

21 Eni kjok shröngto ga öötong löng Sbö u zlong bäng, ga nopga löng eshko li pina lok.

E wopro ga syöshtaga kësbangyo, ba dboryagaga, e nopga rokono tjwe lan ëng

tjok wlo, nopga rokara li, e judío tjlapgaga kjok llgwega wleniyo. Eni ga Judío Kajok Llgwegaga Këskësyo ëng tōno lōng, ga nopga ichara to Sbō tjlōkwo roy lagaga tjeng no shdūzlong uyo li kjrē le.

²² Gueniyo ga no dagaga li öotōng lōng no shdūzlong uyo li roshko ga ëye wlēna llēme. Ga roy sōra tjwe lōng irōng,

²³ tjlē kjok llgwegaga li kong ga «Tjawa opzrēno jek lōng no shdūzlong uyo roshko, ga bāngzak jong yōtso, ga no dagaga obi bē lōng u bāng li dē. Gueniyo u bāng li dōrorwa ga kēm kjēr roshko ëye drete» le.

²⁴ Kuya Sbō u dagaga kägäyo, syōshtaga kägäyogarē ga wotjlīk lok ga «¿Llēbo ëre, e pjir äär jong kjone?» le eni.

²⁵ Eshko ga domer shrono shāng kjlara, tjlē ga «jPjāy wlēp llēme! Domerga zrēromi jek lōng kjēr roshko kjurgue bēlōng oba ping trāk llēm llēm Sbō u zlong bāng» le.

²⁶ Eni ga Sbō u daga kägäyo öör ba kjrē ba parkagaga tjok. Ga sōra lok tek obi, gueniyo llēye shāryara ba tjok llēm, oba bangkjre lok ara, lōkoba ak go le kjīshko.

²⁷ Eni ga sōra, iara lok Judío Kajok Llgwegaga Këskësyo tōno lōng li bokshto, ga syōshtaga kësbangyo tjlē ba kong ga

²⁸ «Tjawa tjlēno bomi kong jlōkoyo ga “Pjāy Jesús roy lē è kong ame, ga Jesús tjlōkwo pimi è kong ame bakoe” lororwa bomi kong. ¿Eni ga llēye shāryoromiro? Bomi

tjlōkwo loromi Jerusalén sopga lōng kēs li kong, ga domer wolono li wloyo tjawarē lēmi eni bakoe» le.

²⁹ Kuya Pedro, Sbō tjlōkwo roy lagaga Jesús āska llamo lirē ga tjlē lok ba kong ga «Sbō tjlōkwo kolorwarē dey, nopga ī llēme.

³⁰ Jesús zrōromi, lōromi pjang kjlōs go kjupā li, e woshrara bi tjlapgaga tek dēnashko so Sbō lirē irōng obi,

³¹ ga sōra, iara beno sök ba orkwo kēlëkong, beno tjwlō kësbang bi ichaga, bi dōga, Israel tjēyoga li, llēbo owa shārye lōng li, e owa jlōe le, ga raye wlo, owa pjang ba go li löya Sbörē ber dret wlo.

³² Ga tjawa beno lōng e īnorwa jlōe laga. Sbō Sēya beno shāng ba roy laga bakoe. E twara Sbörē ba kolagaga uunkong kong» le.

³³ Kuya lok ga iirkono ara, zrōya lok woydē erā.

³⁴ Gueniyo fariseo sök kjlara eshko ko Gamaliel, e no pingga kjok llgwekklo tara Moisésdē li go, e bangkjreba arae. Kojono shāng eshko, ga tjlē no dagaga lōng li kong ga «Domerga kjwe jek sōzī kjoko sira» le, ga sōrae.

³⁵ E irgo ga tjlē tjlapgaga llamo tjeng li kong ga «Israel tjēyoga, pjāy sjēke. Llēye shāryēy domerga kjwe kong li, e woyotjlīy yōtso guing.

³⁶ Woyotjlīzī ga domer weno shāng kjlara dēnashko ko Teudas. E opyono shāng tjwlō kësbange. E irgo ga domerga tōno tjeng ba tjok

doglo sak dbäw pjloglo pkëng (400) dik. Miga, e irgo ga zröraba, ga llamo li shdöktonge. Eshko ga llëbo li pjitonge.

³⁷ »E irgo ga öötong shji ko kjrëba dbaryoshko ga domer weno shäng kjlara obi ko Judas, e Galilea so. E irgo ga oba töno ba tjok ara bakoe. Miga, e ëmdë zröraba ga llamo li shdöktong bakoe.

³⁸ »E kjïshko ga pjäy poshdun ga nopga kjwe wëyë, rayozï, shji opzrëk ba tjok llëme. Llëbo li, e sogo no wleni ga e pjir.

³⁹ Gueniyo e Sbö ï wleni ga e zangga pjäydë llëme. Eni wleni ga pjäy opzrëk woydë Sbö wloyo llëme» le.

Kuya lok ga jlö lara, ga zröra llëme.

⁴⁰ Eni ga domerga li rokara, ga shpora ara no shpokklo go erä. E irgo ga tjlä lok ba kong ga «Pjäy nomo. Pjäy Jesús roy lë ë kong ame, ga Jesús tjlökwö pimi ë kong ame bakoe» le lok ba kong. E irgo ga rayara toe.

⁴¹ Eshko ga Sbö tjlökwö roy lagaga Jesús äska opshino lok tjlapgaga li bokshito wopjlúe. Opmydë lok ga Sbö kong ga epga shdungoba Jesús kjïshko li, e tjwlö ara. Ga iara Sbörë shdungoba eni kjïshko ga beno löng wopjlúe.

⁴² Eni ga dbar kjwobi go ga oba piya löng enido Sbö u zlong bäng, u kjwarashko kjwarashko bakoe. Jesús, e ichara Sbörë ber bi pjlujo sorë li roy pjlu le löng oba uunkong kong eni.

6

Domerga kjaraba doglo kjäk (7), parkë wlo

¹ Eshkoshko ga Jesús tjlökwö kjaragaga tjwe tön jong arae. Epga tjlä tjlökwö kjing pjök, kjong kjong tjlä Grecia so tjlökwö, kjong kjong tjlä hebreo tjlökwö. Ga nopga tjlä Grecia so tjlökwö li kjloshtë ara, tjlä ga «Kjwepga kjwe dli pjlorguë syäpga Grecia so kong ga twe chira anmoyö» le eni.

² Eni ga Sbö tjlökwö roy lagaga Jesús äska doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li, ba pjeyoga llamo töna löng uunkong ba tjok. Ga tjlä lok ba kong ga «Tjawa Sbö tjlökwö roy lagaga Jesús äska. Borwa pak rayërwa, tjawa ber löng dli pjlorgaga wlo ga äe. E bëy llëme.

³ E kjïshko ga pjeyoga, domerga kjrozï bi tjreko doglo kjäk (7), miydëmi ga pjlu wleniyo, kjok miydë ara, go Sbö Sëya jlökoyo. E irgo ga kjrromi li ber löng pak li shäryaga.

⁴ Tjawara ber löng syöshtë, Sbö tjlökwö roy lë oba kong» le.

⁵ Kuya lok ga «jölö» le uunkongdë ga domerga kjaraba lok eni. Kjaraba li beno Esteban, domer go Sbö Sëya jlökoyo, e mär Jesús go eröe. Llamo beno Felipe, Prócoro, Nicanor, Timón, Parmenas, Nicolás. Nicolás, e Antioquia so, gueniyo dénashko ga kjlopswono beno shäng Sbö tjlökwö söga judioga tjok.

⁶ Kjrara lok irgo ga söra lok öötong löng Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska shwoy, ga epga syöshtono Sbö kong ba kjishko, orkwo iono lok ba dlu kjing go, pak li twe ber ba kong wlo.

⁷ Dbar kjwobi go ga Sbö tjlökwo le lok ara, ga Jerusalén kjokyoshko ga ba kragaga tön jek kégong kégong. Tjlapgaga syöshtaga Sbö kong ba pjeyoga kjishko li ëmdë ga omtjlökwo kjrono ara bakoe.

Esteban sharaba

⁸ Esteban, e kjimtara Sbörë ara beno dbo ara, ga llëbo ÿdëba llëm wleniyo shärye kësbang oblë oblë oba bok-shto ara.

⁹ Gueniyo kjong kjong omwoydono llëme. Epga opping löng judioga syö uyo ko No Döktong Uyo. Epga Cirene so, Alejandria so, Cilicia so, Asia so bakoe. Lano Esteban tjok ara, ga ëng dboryono kar kare.

¹⁰ Gueniyo Esteban kjimte Sbö Sëyarë ara, kjok miydë ara e kjishko. E kjishko ga epga löng ba bokstoshko ga dbo-rye ga äe

¹¹ Eni ga nopga wlëna lok pjök mya, ba jyöyotkë wlo. Tjlë lok ga «Jlökoyo ga kurorwa pjlara ga Moisés läywara owa, Sbö läywara owa bakoe» le eni.

¹² Eni ga oba shdöra jong träk llëm, iirkë ara. Löng eshko li judío tjlapgaga kjok llwega wleniyo, no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go bakoe. Eni

ga Esteban shara lok, söra jek, öötong shäng Judío Kajok Llgwegaga Këskësyo tön löng lishko.

¹³ Eshko ga nopga wlëna pjök mya, ba jyöyotkë wlo. Tjlë lok ga «Domer kjwe tjlë arae. Sbö u kjwe läywe owa träk sira llëm, kjok llgwekklo tara Moisésdë li läywe owa bakoe.

¹⁴ Tjlëno kurorwa ga Jesús, Nazaret so li Sbö u pjik ber dret, shji iara Moisésdë jëk löng sorë li, e kjlopswe bakoe» le lok eni.

¹⁵ Eshko ga tjlapgaga, llamo sirkeno löng eshko li, Esteban ÿya lok drëng ga bokkwo kälä shjiy, so Sbö parkaga kjok dogo so kjoyoe.

7

Esteban tjlëno Judío Kajok Llgwegaga Këskësyo kong

¹ Eni ga syöshtaga kësbangyo tjlë Esteban kong ga «¿Tjlökwo lëba bop kjishko kës li eni jlöre?»

² «Pjeyoga, tjlapgaga, tja kuzia. Bi kjokë tek dënashko so Abraham sök Mesopotamia kjokyo, jekdë Jarán kjokyo llëm obishko ga Sbö Kësbangyo weno shäng ba kong eshko.

³ Eshko ga tjlë ba kong ga «Bop kjok, bop tjëyoga, e rayos ber, ga pja nom jek kjokyo kjone pin bop kong lishko» le.

⁴ Eni ga Abraham opshino Caldea kjokyo dwayo, ga to beno sök Jarán kjokyo.

»Ba data wolono irgo ga Abraham tek söra Sbörë

shrono sök kjok ëreshko, eeri ga shji löng jüşhko.

⁵ Gueniyo sök jüşhko ga kjok baŷya dret, sēna kjok sira jūni ba dre shtoyo wlo ëmdē llēme. Gueniyo ga Sbō tjlēno ba kong jlōkoyo. Tjlē ga “Kjok ëre twēr ber bop kong, pja wolonoshko ga e ber bop tjēyo tek ber bop irgo li kong wlo” le. Eshko dbaryo ga Abraham wapga llēm obi.

⁶ Sbō tjlē ba kong obi ga “Bop tjēyo tek ber bop irgo li, e to löng kjok shto oblē, ga parkē oblē kong, ga bokrotkēba, opshik ga ä äär luyo pjloglo sak dbāw pjloglo pkēng (400).

⁷ Gueniyo ba bokrotkaga li shdun tjarē. Ga bop tjēyoga tjwe irōng kjok ëreshko, ga tja poshrēya lok jüşhko” le Sbōrē ba kong eni.

⁸ »Sbō tjlōkwo twono Abraham kong, beno İyado wloshko ga Abraham ichara ba doyo jyā tē. E kjışhko ga ba wa Isaac bukshko ga dbargwo kjwong (8) ga doyo jyā tara eni bakoe. Isaac omshāryono eni ba wa Jacob kong. Ga Jacob omshāryono eni ba wapga domerga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li kong. Israel tjēyo tjlapgaga tjwlō ara li epga.

⁹ »Kjłara jūni ko José. Ba shjiyga uunkong ymorkono ba kjışhko, ga soynena lok, sōraba to Egipto kjokyo parkaga tjwlēk shāng wleniyo, gueniyo Sbō shāng José tjok.

¹⁰ Eshko ga song, shdun-gobashko ga dōra Sbōrē llēbo

owa li dbo dorko dwayo, ga iara beno kjok miydē ara, woyde Egipto so pjłuyorē pjłū wlo. Ga iara pjłurē beno sök Egipto sopga uunkong kägāyo, ba parkagaga ichaga bakoe.

¹¹ »E irgo ga pjli shrono ara Egipto kjokyo kjok kjwang jlkong, Canaán kjokyo bakoe. Eshko ga oba woydē arae. Bi tjlapgaga tek dēnashko so löng kjok jüşhko obi ga woydē ara bako, dli llēm kjışhko.

¹² Gueniyo ga kuya Jacobdē ga Egipto kjokyo dli tjok ga bi dataga löng li ichara to eshko dli tjwlēk. Epga öör löng eshko e jā.

¹³ Ga öör pjloglo pjök goshko ga José tjlē ba kong lok ga “Tja José, bomi lēng” le ba kong. E go ga miydara ba pjeyogarē. Ga pjlu ëmdē, José, e tjēyo llērba miydara bakoe.

¹⁴ »E irgo ga ba data rokara Josérē tek ba pjeyoga uunkong tjok. Epga doglo sak kjäk kjingsho shkēng (75).

¹⁵ Eni ga Jacob to jek beno sök Egipto kjokyo, ga wolono buk eshko. Bi dataga li wolono beno löng eshko bakoe.

¹⁶ Gueniyo ba doyo sōraba tek Siquén kjokyo, jnenaba beno tjeng eshko, sak eshko tjwlēna Abrahamdē dbur go, domer ko Jamor, e wapga kong.

¹⁷ »Sbō tjlōkwo lono Abraham kong jlōkoyo li dbaryo äätoshko ga Israel tjēyoga weno jong trak sira llēm Egipto kjokyo.

18 Eshko ga Egipto so pjluyo poyono oblë, José, e ë miy-dara llëme.

19 Eshko jek lëkong ga bi tjlapgaga löng kës li jyäpgwara ara, ga bokrotkara ara bakoe. Ichara dbo go ga ba wapga chilawa weno löng jã wleniyo li raye lok, wolon pjir wlo.

20 »Eshko dbaryo ga Moisés weno buk. Chida li wolësowa, ga dara ba data, ba mekerë buk ba ushko moglo mya.

21 E irgo ga rayara ba data, ba mekerë dbo goshko ga wlokrara pjlü wa walë lirë, ga dara, kuna ba wa baïya wleni.

22 E kjïshko ga Moisés, e kuno jem shäng Egipto sopga tjrëko, ga pina lok ara, kjok miydë ara Egipto so kägäyoga dik. E domer dbo ara, tjlëga dbo ara bakoe.

23 »Moisés öotong lu pjloglo sak pkëngshko (40) ga wotjlïno u ik ba pjeyoga Israel tjëyoga löng lishko.

24 Jek shäng u ikshko ga Egipto so wlëna shäng kjlara, Israel tjëyo shpok kjlara träk llëme. Eni ga tjlwö shira Moisésdë, ga Egipto so li zrörae.

25 Ga wotjlïk ga «Ëre goshko ga tja woyotjlïya bor pjeyogarë ga tja iaga Sbörë beno shäng ba dök jÿshko dwayo le lok» le. Gueniyo ga e woyotjlïna lok llëme.

26 »Wëshko ga Israel tjëyoga wlëna löng do pjök ëngkjwë. Woydara ga ber löng wopjlü ëng tjok, ga tjlë ba kong ga «¿Pjãý epenga dö ga pjãý

ëngkjwë ëng tjok ega?» le ba kong.

27 »Eni ga shäng ba kjlara kjwë li Moisés poskakza jek jong, ga tjlë ba kong ga «¿Pja iaga ërë beno shäng jÿshko borwa ichaga, borwa llgwega?»

28 ¿Tja zröp woydë, Egipto so zrörop kjupkeshko sorë ga eni lëpdo?» le.

29 Kuya ga töktong, ga to jek Madián kjokyo, ga öötong beno sök eshko, no shto oblë so wleni. E irgo ga wapga do pjök.

30 »Öötong lu pjloglo sak pkëng (40) obi ga dbar kjwara ga Moisés jëk shäng kjok dogro no llëmshko, Sinaí dlupyö jong soshko. Eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so weno shäng ba kong, kjï sho pjë jong ri ri roshko.

31 Ga Moisés sëya llëm, kjï sho pjë jong ri ri li ina kjïshko. Ïya woydë yötso ga öötong jek shäng soshko ga Sbö tjlë ba kong ga

32 «Tja bop data Sbö. Tja Abraham, Isaac, Jacob, e Sbö bakoe» le. Kuya ga bangkjre ara, dete erä, ga Ïya woydë ame.

33 »Eshko ga Tjlapga tjlë ba kong ga «Bop drepkwota kjwe dözong. Klung sho shglëp shäng kjwe iak beno buk dböy bor kong.

34 Bor nopga löng song Egipto kjokyo li ïgör wëllë, kur ga kjloshtë ara, ga tja ter shäng ba döga. Eni ga pja ichër to Egipto kjokyo» le ba kong.

35 »Dēnashko ga ba pjeyoga tjlēno Moisés kong ga “¿Pja iaga èrè beno shäng borwa ichaga, borwa llgwega?” lara lok ba kong eni. Eni ëmdë ga Sbö parkaga weno shäng ba kong kji sho pjë jong ri ri roshko li ichara Sbörë ba kong, iche ber ba pjeyoga ichaga wlo, ber ba döga wlo bakoe.

36 »Eni ga bi tjlapgaga tek dēnashko so shira Egipto kjokyo dwayo. Llëbo ÿydëba llëm wleniyo shäryara oblë oblë Egipto kjokyo, Dlung Srëzrën buk lishko, kjok dogro no llëmshko bako, öötong lu pjloglo sak pkëng (40).

37 Domer li tjlēno Israel tjëyoga kong ga “Pjäy kong tjlökwo laga kjre Sbörë bomi tjreko kjlara, so tja kjoyoe”* le.

38 Eni ga Israel tjëyoga löng kjok dogro no llëmshkoshko ga Moisés öör ëng tōno Sbö parkaga weno shäng Sinaí dlupyo li tjok. Sbö parkaga li tjlēno ba kong, ga shji jëk sorë tjlökwoyo li lara ba kong, le bi kong wlo.

39 »Gueniyo ga bi tjlapgaga tek dēnashko so, Moisés woydara lok llëm, kolara lok llëm bakoe. Woydara lok ga to Egipto kjokyo iröng obi.

40 Tjlë lok Aarón kong ga “Tjawa kong sböpga jyäglo shäryos pjök mya, tjawa söya wlo, Moisés, bi shiga tek Egipto kjokyo dwayo, e oto miydërwa llëm kjishko” le lok

eni.

41 Eni ga sögla wlënggla llgwoklë jyäglo shäryara kjlara. E irgo ga öng zröra, sho sura ba sbö li kong. Ga bë shäryara pjlara, ba sbö shäryara om go li poshrëkklo.

42 »E kjishko ga epga rayara Sbörë, iara beno löng dbala poshrëk shara. E kjishko ga tak beno pjang Sbö tjlökwo laga tek dēnashko so li kjibokwoyo go eni:

»“Israel tjëyoga,

¿pjây öör löng kjok dogro no llëmshko lu pjloglo sak pkëngshko (40) ga tja kong öng zröromi, sho suromi bor kongde? Llëme.

43 Bomi sbö Moloc syö uyo li sömirë bomi tjok.

Bomi sbö Refán dbalayo jyäglo li söromi bakoe.

Llëbo jyäglo shäryoromi om go li, e poshrëmirë löng erä.

E kjishko ga pjây ichër bomi kjok jüshko dwayo to kjok ko Babilonia pjlor kalëkong.”†

44 »Bi tjlapgaga tek dēnashko so löng kjok dogro no llëmshkoshko ga Sbö u shäryak öng kwota go li jong ba tjok ÿyado. “E shäryak jyäglo jüni” lara Sbörë Moisés kong, ga shäryara lok eni.

45 Wolono lokshko ga Sbö u li kjrara ba wapgarë beno ba kong. Ga shrono tek löng Josué tjok, ga nopga kjok jüshko so zana lokshko ga söya pjang

* 7:37 Deuteronomio 18.15. † 7:43 Amós 5.25-27.

ba tjok, tjëyoga oblë oblë kjara Sbörë kjok twe ba kong wlo lishko. Eni ga beno jong eshko äär jong Pjlu David dbaryo lishko.

46 E İna Sbörë, ga beno pjlu ba kong. Ga David u shäryë woydë kjwara ber jong Jacob Sbö li kong wlo le.

47 Miga u li shäryaga beno ba wa Salomöndë.

48 »Eni ëmdë ga miydëy pjlu ga Sbö Tjwlö Kësbangyo, e opyë sök u shäryak norë roshko llëm, lara Sbö tjlökwö laga tek dënashko so Isaíasdë sorë li eni. Tjlëno beno eni:

49 »“Sbö tjlä ga ‘Kjok dogo, e bor pjlu sökklo wleni, ga kjok ëre kjing, e bor kjupkwo shtoyo wleni.

¿Tja kong u shäryëmi llërba bor kong ga kjwördo?

¿Bor woshtozlong shtoyo ber jong kjone?

50 ¿Llëbo tjeng kës kjok ëre kjing go kjwe,

e shäryaga tjarë bor orkwo om go go llëmdo?’ le Sbörë.”‡

51 »Pjäy, llëye kumi woydë llëm, Sbö tjlökwö kolëmi woydë llëm bakoe. Pjäy löng Sbö Sëya wloyo İyado. Pjäy wotjlik löng bomi tjlapgaga tek dënashko so İ dik.

52 Sbö tjlökwö lagaga ichak ba kong kës li irpjana lok, shdüya wlo. Eye tjlä shäng no pjlo bek tjwe li kjishko ga zröra loke. Eni ga no pjlo bek li shronoshko ga pjäy opyono beno löng ba wloyo, tworomi nopga owa kong, ga zrörabae.

53 Pjäy kong kjok llgwekklo tara Moisésdë li, e laga Sbö parkaga kjok dogo sorë Moisés kong, le bomi kong wlo. Eni gueniyo ga e kolëmi llëme» le.

Esteban löra, zröraba ak go

54 Kuya lok ga iirkono ara, kowo uë shmët iirdë Esteban kong.

55 Gueniyo ga Esteban go Sbö Sëya jlökoyo. Eni kuzong ga İya ga kjok dogo ga Sbö sök kälä lletilet, ga Jesús shäng ba zlong bäng, orkwo këlëkong.

56 İya eni ga tjlä ga «İzİal İn ga kjok dogo roshwino, ga no to ter kjok dogo dwayo li shäng Sbö zlong bäng orkwo këlëkong» le.

57 Gueniyo ga epga kwom-gwo bängzargö jong tuktëng, öö le lok dbo go, ga jek rish ba kjing go tjë jikong.

58 Eni ga shira lok kjok eshko dwayo, ga löra lok ak go, zröya lok wlo. Eshko ga dwlas shäng kjlara ko Saulo. Esteban rotagaga shwong ter lëkong li skwara lokshko ga e beno shäng shwong li dë.

59 Löya löng ak go wopro ga Esteban syöshono Jesús kong, tjlä ga «Tjlapga Jesús, bor sëya ëre wlokjrozong» le.

60 Eni ga kjök torgö sök, ga tjlä dbo go ga «Tjlapga, llëbo owa shärye löng ëre wëyë, kjwepga shdum e kjishko llëme» le. Lara eni pjir ga wolonoe.

‡ 7:50 Isaías 66.1-2.

8

1-2 Saulo omwoydono eni, Esteban, e zrókko le eni. Jesús tjlōkwo kjrágaga kjong kjong, shinmo doyo iara to sakshko, ga slatong lok ara ba kjīshko.

Jesús tjlōkwo kjrágaga irp-jana Saulorē

Eshko dbaryo jek lēkong ga Jesús tjlōkwo kjrágaga lōng Jerusalén kjokyo li irpjanaba, shdunaba arae. E kjīshko ga tōktong to lok Judea kjokyo oblē oblē, Samaria kjokyo oblē oblē bakoe. Sbō tjlōkwo roy lagaga Jesús āska lira tōktong llēme. Epga beno lōng Jerusalén kjokyo.

3 Eshkoshko ga Saulo shāng Jesús tjlōkwo kjrágaga li irp-jang. Opzrēk jek u kjwara kjwara roshko, ga nopga dop-shiya domer, walē, iche dbo go jongya no shdūzlong uyo roshko.

Jesús roy pjlú li oōtong Samaria kjokyo

4 Gueniyo ga ēye tōktong jek Jerusalén kjokyo dwayo ga beno lōng Jesús roy pjlú lē kjone pogo, jēk lōng kjone ga eshko.

5 Kjlara jūni ko Felipe. E to jek Samaria kjokyo kēsbang nopga arashko ga Cristo ichara Sbōrē li roy lara nopga kong,

6 llēbo īydēba llēm wleniyo shāryara ba kong bakoe. E kjīshko ga nopga tōn jong trāk llēm, ga llēye le li kuya lok yōtsoe.

7 Eshko ga nopga goshko Ā sēyaga li poptara ara. Sēyaga li opkjē jek ba goshko

dwayoshko ga sglik le erā. Nopga dre kuga llēm wleniyo, nopga jēk llēm wleniyo, e poptara bakoe.

8 E kjīshko ga kjok eshko ga nopga beno lōng wopjlu an-moyō.

9 Gueniyo domer shāng kjlara eshko ko Simón. Dēnashko ga e oppino shāng ybi, llēbo Ā sēyaga li go ara. Eni ga Samaria soppa jyāpgwara ara, opyono shāng tjwlō kēsbang le eni.

10 Kuya lok yōtso tjē jīkong, kēskēs chirawa bakoe. Tjlē lok ga «Domer ēre dbo kēsbang, Sbō dik» le lok eni.

11 Ga epga jyāpgwara lu pjlōglo ara ba Ā sēyaga li go kuzong ga ba tjlōkwo kjrara lok.

12 Gueniyo ga Sbō ber no pjluyo sorē li roy pjlú, Jesu-cristo roy pjlú, e lara Feliperē nopga li kongshko ga e kjrara lok, ga wara jer di roshko, domer, walē.

13 Simón omtjlōkwo kjrono, ga wara bakoe. Eni ga to opyono shāng Felipe yorkē īyado, wojeno to shāng llēbo īydēba llēm wleniyo shārye shāng kēsbang oblē oblē li ik.

14 Ga Samaria soppa beno lōng Jesús tjlōkwo kjrágaga lēba li roy kuya Sbō tjlōkwo roy lagaga Jesús āska lōng Jerusalén kjokyo lirē ga Pedro, Juan, e ichara lok jek eshko.

15 Oōtong lōng eshko ga syōshtono Sbō kong, ba Sēya iche ba tjlōkwo kjrágaga Samaria so li kong wlo le.

16 Jesús tjlōkwo kragaga li waraba Tjlapga Jesús ko go tjān, gueniyo go Sbō Sēya tjwayde ba kong llēm obi.

17 Eni ga Pedro, Juan, e orkwo iono nopga li dlu kjing go, ga ba go Sbō Sēya shrono beno kēsbang ba tjok eni.

18-19 Īya Simóndē ga tjlē Pedro, Juan kong ga «Bomi dbo kēsbang kjwe twozī ber bor kong, kjwe go ga tja orkwo iē ē pogo dlu kjing go, ba go Sbō Sēya tjwe ber ba tjok wlo. Pjāy kong dbur twēr kjwe āska» le.

20 Kuya Pedrorē ga tjlē ba kong ga «Llēye tjwlēp woydē li, e twaga Sbōrē erōe. E kjīshko ga bop dbur, e pjir bop tjok.

21 Īya Sbōrē ga pja wotjlik bēy llēme. E kjīshko ga pja iara beno shāng parkē ba kong borwa tjok llēme.

22-23 Īn ga pja ymo ara, pja shāng bop wotjlik owa li dbo dorko obi. E kjīshko ga llēbo owa shāryēp shāng ēre, e owa jlōe los, ga rayos, ga pja syōshtos Sbō kong. Eni ga owa pjang bop go li lōya kjwe» le.

24 Kuya ga tjlē ga «Pjāy syōshtos Sbō kong bor kjīshko, llēbo owa lēmi li tjwe bor kong llēm wlo» le.

25 Eni ga Sbō tjlōkwo roy lara lok ara kjok eshko sopga kong. E irgo ga to tek lōng irōng, Jesús tjlōkwo roy pjlu lara ara kjok shto oblē oblē Samaria kjokyoshko obi, ga shrono tek lōng Jerusalén kjokyo irōng obi.

Etiopía so wara Feliperē kjlara

26 E irgo ga Sbō parkaga kjok dogo so tjlē Felipe kong ga «Pja poshāryos, pja jongya irbo jekjong Jerusalén kjokyo āar Gaza kjokyo li go» le. Irbo le li jek jong kjok dogro no llēmshko.

27 Eni ga poshāryono, ga toe. Jek shāng irbo ga domer wlēna jek sōk kjlara Etiopía so, e tjlapga tjwlō kēsbang, parkē sōk dbur tōngga kāgāyo, ba pjlu walē Candace kong. Domer, e tek sōk Jerusalén kjokyo dwayo, brik shāng Sbō poshrēk.

28 Bojono tek sōk irōng ba jēkklo go, to ba kjokshko wlo le, ga jek sōk kjibokwo tara Sbō tjlōkwo laga tek dēnashko so Isaíasdē li lē.

29 Eshko ga Sbō Sēya tjlē Felipe kong ga «Pja jēkzong. Pja nom jek jēkklo kjwe zlong bāng» le.

30 Eni ga Felipe jek zron jong oōtong ba zlong bāng. Kuya ga sōk kjibokwo tara Sbō tjlōkwo laga tek dēnashko so Isaíasdē li lē ga tjlē ba kong ga «¿Llēp sōk kjwe llē loklo miydēpde?»

31 «¿Pjllōlgwega ērē bor kong llēm ga miydēr sorē?» le ba kong. Eni ga Felipe rokara jem sirkek sōk ba tjok ba jēkklo roshko, ga jem oōtong sōk ba tjok.

32 Tjlōkwo le sōk li eni:

«E beno shāng kjing erā,
ōng wlēp ushko so sōkoba,
zrōkoba wlo wleni.

Kjamo roshwino llēm,

öng wlëp ushko so
 llgwoklë wleniyo
 shtëba löngshko wleni.

33 Lâywaraba owa, ga
 llgweraba bek llëme.

¿Shira kjok ëre kjing go dwayo
 kjïshko ga
 ba tjëyo tek ber ba irgo li
 roy' laga ber ërë?»*

34 Eshko ga tjlapga Etiopía
 so tjlë Felipe kong ga «¿Lôs
 bor kong sira ga e ëlayde Sbô
 tjlôkwo laga tek dënashko so
 lirë, oplokdo om gore, de no
 oblë' layde?» le.

35 Eni ga domer li pina
 Feliperë sök, tak pjang kji-
 bokwo le li dwayo öötong
 Jesús roy pjlú li go.

36-37 Eni ga jek löng irbo
 wenzong ga äär di bäng buk
 kjrina eshko ga domer li tjlë
 ba kong ga «Jüshko di tjok,
 ïzong. ¿Tja wëp kjweshko ga
 buere?» le.†

38 Eni ga ba jëkklo söga
 ichara ba jëkklo slong. E
 irgo ga oplono lok pjöyïkong
 dishko, ga domer li wara Fe-
 liperë jer di roshko.

39 Opshino tëm di roshko
 dwayoshko ga Felipe söra
 Sbô Sëyarë to, ga ïna domer
 lirë ame, gueniyo to jek sök
 wopjlú ba irbo bäng go.

40 Felipera weno shäng
 Azoto kjokyo, eshko ga
 jek shäng kjok kjrinishko

kjrinishko Jesús tjlôkwo roy
 pjlú lë oba kong äär jong
 Cesarea kjokyo.

9

*Saulo kjlopswara Jesúsde
 beno ba tjlôkwo kjranga*

1 E wopro ga Saulo shäng
 Jesús tjlôkwo kjranga kroy-
 oywë ara, zröya wlo le. E
 kjïshko ga öör shäng syöshtaga
 kësbangyo ïk.

2 Ga tjlë ba kong ga «Tja
 jek woydë Damasco kjokyo.
 Eshko ga nopga jëk löng Irbo
 Tjaglën go li wlënor domer,
 walë kjlobi li shar, ga tek
 sör jüshko Jerusalén kjokyo,
 shdüy wlo. E kjïshko ga
 woydër ga tja kong kjibokwo
 twëp kjwöbö, twër judioga
 syö uyo jong kjok eshko li
 kägäyoga kong, tja kjimte lok
 wlo» le. Eni ga kjibokwo
 twara ba kong, ga jek Dam-
 asco kjokyo.

3 Eni ga jek shäng ääto Dam-
 asco kjokyo ga ïya ga iök shjiy
 ter tjwe kjok dogo dwayo, jek
 lletlet, ga kopjrina iök shjiy
 lirë beno pjang pjibrie.

4 Jekdo eshko ga dgonon jer
 rish buk töshko, ga kuya ga
 ëbo tjlë ga «Saulo, Saulo, ¿tja
 irpjam ega?»

5 «Tjlapga, ¿pja ë?»

«Tja Jesús. Irpjam to shäng
 wle, e tja.*

* **8:33** Isaiás 53.7-8. † **8:36-37** Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë
 oblë ara. Ga kjone kjone tjlë ga «... le. Kuya Feliperë ga tjlë ba kong ga “Pja mär
 Jesucristo go jlôkoyo ga pja wër ga pjlúe” le. Kuya ga tjlë ba kong ga “Woyotjlïn ga
 Jesucristo, e Sbô Wa” le.» * **9:5** Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë
 oblë ara. Ga kjone kjone tjlë ga «“Tja Jesús. Irpjam to shäng wle, e tja. Llëbo shäryëp
 shäng kjwe kjang bop kong, tja kolëp llëm ga pja opsrek shäng om goshko” le. Ga
 bangkjrara Saulorë ara ga tjlë ba kong ga “¿Llëye woydëp ga shäryër?” le. Kuya ga
 tjlë ba kong ga...»

6 Pja kojōs, pja jongya opzrēk jek Damasco kjokyo. Llēye shāryēp wlo li, e lēba bop kong eshko» le ba kong.

7 Nopga jek lōng Saulo tjok li, ēbo tjlēno li kura lok, gueniyo ēye ina lok llēme. E kjīshko ga beno lōng sēya llēme.

8 E irgo ga Saulo kojono tōshko li dwayo. Bokkwo roshwing ga kjok īgō llēme. E kjīshko ga shara lok ba orkwo go, ga sōra to jek Damasco kjokyo.

9 Beno sōk eshko dbargwo mya kjok īgō llēm, iē llēm, llēye ie llēm bakoe.

10 Domer sōk kjlara Damasco kjokyo ko Ananías. E Jesús tjlōkwo kjruga. Eshko ga Tjlapga Jesús weno shāng ba kong yoshko wleni, ga tjlē ba kong ga «Ananías.»

«¿līlē?, Tjlapga» le ba kong.

11 Tjlē ga «Pja nom Judas ushko, e jong irbo kowēba Irbo Pjlo Bek li zlong. Domer sōk eshko kjlara ko Saulo, e Tarso so. E sōk syōshtē bor kong.

12 Yoīno ga domer shrono shāng kjlara ba shwoy ko Ananías, orkwo iē ba dlu kjing go wlo, kjok īgō obi wlo» le.

13 Kuya ga tjlē ba kong ga «Tjlapga, nopga ara tjlēno bor kong domer lēp shāng li kjīshko. Llēbo owa shāryara ara nopga kjrrop tjeng dboy bop kong lōng Jerusalén kjokyo li kong.

14 Ga shrono shāng jūshko, ichaga syōshtaga kāgāyogarē

tek bop tjlōkwo kjruga sōya, shdūya wlo le eni» le ba kong.

15 Gueniyo ga Tjlapga Jesús tjlē ba kong ga «Pja nomo. Domer li, e kjrrop, bor roy lē oba kong wlo. E ichēr jek nopga kjok shto oblē oblē so kong, ba pjlyoga kong, Israel tjēyoga kong bakoe.

16 To shāng song bor kjīshko sorē li pin ba kong om go» le.

17 Kuya ga jek öötong shāng Saulo sōk lishko, ga opzrēno jek kjēr roshko. Öötong shāng ba shwoy ga orkwo iono ba dlu kjing go, ga tjlē ba kong ga «Saulo, pja bor kjlara, Tjlapga Jesús, e weno shāng bop kong irbo, pja tek shāng lishko. Ga tja ichara bop shwoy, pja bokkwo poptēr wlo, bop go Sbō Sēya tjwe ber kēsbang bop tjok wlo bakoe» le.

18 Jekdo eshko ga Saulo bokkwo kjing go, llēbo löno jer so mā zrērkwā kjoyo, ga bokkwo poptono beno pjlyú irōng obi. E irgo ga kojono, ga wara Ananíasdē jer di roshko.

19 Eni ga iono pjir ga dbokjrōno obi.

Saulo Jesús roy lono Damasco kjokyo

E irgo ga beno sōk eshko dbar kjwōbōso, Jesús tjlōkwo kjruga lōng eshko li tjok.

20 Eshko ga öötong shāng judiōga syō uyo oblē oblē roshko, ga tjlē oba kong ga «Jesús, e Sbō Wa jlōe» le to shāng enido.

21 Nopga lōng ba kuk kēs li beno lōng yēy le erā, tjlē lok ēng kong ga «Domer kjwe sōk Jerusalén kjokyo shko

ga to shäng Jesús tjlökwo kragaga irpjang. Ga shrono tek shäng ëreshko epga shak, söya jongya twe syöshtaga kägäyoga kong wlo. ¿Kjwe e llëmdo?» le lok ëng kong eni.

²² Gueniyo Saulo tjlë shäng oba kongshko ga tjlë dbo ara jek këgong këgong anmoyö. Pïya oba kong wëïë ga bi pjlyo iche le Sbörë li, e Jesús jlöe. Kuya judíoga kjok eshko so lirë ga beno löng kjing erä, dborye lok sorë miyde löng llëme.

²³ Dbar kop ara ga judíoga tönolöng, ga beno wotjlik kjrinaso, Saulo zröya wlo le eni.

²⁴ Ga Damasco kjokyo kjeryo shäryak ak go pjibri kjökshko ga u bäng bäng tjeng pjök mya, nopga opshik kjok eshko dwayo wlo. Eshko ga u bäng dagaga iara lok beno löng eshko shkë dba, Saulo opshikleshko ga shaya, zröya wlo le eni. Gueniyo ga miydara Saulorë pjire.

²⁵ E kjïshko ga kjok shkë ga lona ba oppinggagarë jer kjër li poglo go pjlor kalëkong, shing kësbang roshko. Eni ga döktong toe.

Saulo shrono shäng iröng obi Jerusalén kjokyo

²⁶ E irgo ga Saulo shrono tek shäng iröng Jerusalén kjokyo ga tön Jesús tjlökwo kragaga tjeng eshko li tjok lara, gueniyo bangkjrara lok ara, wotjlik lok ga «E kjlopswono beno shäng Jesús tjlökwo kragaga llëme» le.

²⁷ Gueniyo shäng eshko kjlara ko Bernabë. Ga

Saulo söra jek Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska löng li shwoy. Ga Saulo, e Jesús ñno irbo jek shängshko sorë li, e läywara ba kong, Jesús tjlëno ba kong li kura le eni, ga shäng Damasco kjokyo lishko ga tjlëno Jesús kjïshko ara, llëye bangkjrara llëme le Bernabërë ba kong lok eni bakoe.

²⁸ Eni ga Saulo beno sök ba tjok Jerusalén kjokyo, ga jek shäng ba tjok, tjlëno Jesús kjïshko ara kjone pogo, llëye bangkjrara llëme.

²⁹ Tjlë ara, tjlökwo kjlopswë kar kar judíoga tjlë Grecia sopga tjlökwo wleniyo löng li tjok. Gueniyo zröya wlo le lok eni.

³⁰ Kuya Jesús tjlökwo kragagarë ga söra jek Cesarea kjokyo, e irgo ga ichara lok jek Tarso kjokyo.

³¹ Eshko ga Jesús tjlökwo kragaga löng Judea kjokyo, Galilea kjokyo, Samaria kjokyo, e beno löng wopjlu, barwëba ara llëme. Ga tön jek këgong këgong, opping lok jek këgong këgong bakoe. Sbö bangkjre lok ara, ga epga kjimte Sbö Sëyarë ara bakoe.

Eneas poptara Pedrorë

³² Pjlara ga Pedro to shäng kjok shto oblë oblëshko ga jek Sbö nopga löng Lida kjokyo li ñk.

³³ Eshko ga domer wlëna buk kjlara ko Eneas, öötong lu pjloglo kjwong (8) ga dre kuga llëm, buk töshko ba bukklo kjing go erä.

³⁴ İya Pedrorë ga tjlë ba kong ga «Eneas, pja popte

Jesucristorë. Pja kojõs, bop bukklo kjwe tǝzong» le. Jekdo eshko ga kojongǝ shǝng erǝ.

³⁵ İya Lida sopga, Sarón sopgarë ga kjlopswono beno Tjlapga Jesús tjǝkwo kjraga.

Dorcas woshrara Pedrorë irǝng obi

³⁶⁻³⁸ Kjuk buk kjrina Lida kjokyo soshko ko Jope. Eshko ga Jesús tjǝkwo kjraga sǝk kjlara walë ko Tabita, lëy Grecia so tjǝkwo go ga Dorcas. Walë li jëk to shǝng llëbo shǝryë oba kong pjǝlı İyado, oba song wleniyo kjimte ara bakoe. Pedro sǝk Lida kjokyoshko ga Dorcas shara swlorë, ga wolonoe. Ga shinmo doyo waraba pjir ga iaraba buk kjomo, kjër jong kjwara roshko. Kuya Jesús tjǝkwo kjragagarë ga Pedro shǝng soshko Lida kjokyo lëba ga domerga ichara lok do pjǝk ba rokë. Öötong löng ba shwoy ga tjǝk ba kong ga «Pja jek borwa tjok malinge» le.

³⁹ Kuya ga to jek ba tjok. Öötong shǝng eshko ga söra lok jem shinmo doyo buk lishko. Eshko ga syǝpga kës li tǝno löng slar ëë, ga tek shrono löng Pedro zlong bǝng. Dorcas sǝk së obishko ga shwong sera, twara ba kong lok li pina Pedro kong, İya wlo.

⁴⁰ Eshko ga löng eshko li ichara Pedrorë uunkong jek kjoko. E irgo ga kjǝk torgǝ sǝk, ga syǝshtono Sbǝ kong. E irgo ga bojongǝ sǝk shinmo shwo lëkong, ga İya ga tjǝk ga

«Tabita, pja kojǝzong» le ba kong, ga buk li bokkwo roshwinoe. Pedro İya ga kojongǝ sǝk.

⁴¹ Eshko ga sǝk li orkwo shakza pjǝ, ga kojonga shǝng. E irgo ga Jesús tjǝkwo kjragaga, syǝpga li rokara, ga opzrëno jek löng kjër roy. Eshko ga Pedro tjǝk ba kong ga «Tabita shǝng së obi. İzİa» le.

⁴² Shinmo woshrara Pedrorë irǝng obi roy shdǝktong Jope kjokyo kjok kjwang jikong, ga nopga ara mär beno löng Tjlapga Jesús go.

⁴³ Domer sǝk kjok eshko kjlara ko Simón, e llëbo shǝryaga öng kwota go. Eshko ga Pedro beno sǝk Jope kjokyo dbar kop ara Simón ushko.

10

Pedro, Cornelio

¹ Cesarea kjokyoshko ga domer sǝk kjlara ko Cornelio, e ëngkjwaga kǝgäyo. Tjwe Italia kjokyo dwayo, parkë sǝk Cesarea kjokyo, ga ba ëngkjwagaga kowëba Italia sopga.

² Domer, e Sbǝ poshrëk shǝng enido wleniyo, ba pjeyoga löng ba ushko li eni bakoe. Ga dbur twe ara judıoga song, llëye llëm wleniyo kong ba kjimtoklo, ga syǝshtë Sbǝ kong İyado.

³ Dbar kjwara dlo tǝy wleni ga ëbo İna wëllë gueniyo shji yoİno wleni. Eshko ga Sbǝ parkaga kjok dogo so weno shǝng ba kong kjlara, ga tjǝk ba kong ga «Cornelio» le.

4 Īya ga beno shäng sēya llēm, ĩya beno shäng drēng erā. Eshko ga tjlē ba kong ga «¿lĭlē?, Tjlapga.»

«Bop syōkwo li kura Sbörē, ga bop dbur tworop oba song wleniyo kjimtoklo li ĩna. E kjīshko ga Sbō beno wopjĭlú bop tjok. Llēye shāryorop uunkong'li, e beno ba kong ba sēnggĭo wleni.

5-6 No ichos kĭlara jek Jope kjokyo. Domer sōk kĭlara eshko ko Simón, kowēba Pedro bakoe. E sōk Simón oblē, llēbo shāryaga öng kwota go wleniyo, e ushko. U li jong dlung kjako. Simón Pedro li rokos tek jūshko bop shwoy» le ba kong,

7 ga to jek ey dwayo.

E irgo ga ba parkagaga rokara Corneliorē tek do pjök, ba ēngkjwaga kĭlara tjok. Ba ēngkjwaga li Sbō bangkjre ara, ga parkē shäng Cornelio tjok ĩyado.

8 Llēye shāryono ba tjok kēs li lara ba kong pjir, ga ichara to jek Jope kjokyo.

9 Wēshko dlo dluw dik ga epga jek löng irbo bäng ääto Jope kjokyoshko ga Pedro jem sōk ba u dbo kjing sdok li kjing go, syōshtë wlo le.

10 Eshko ga pjli ara, iē woydē, ga kong dli shāryēba u roshko wopro ga llēbo ĩna, gueniyo shji yoĭno wleni.

11 Eshko ga kjok dogo ĩya jem drēng ga dōktong beno jong oojong, ga llēbo ter tjwe pjang kjok dogo dwayo so kjinyoklo kjoyo, kjarbo kjrochak kjringgwo pkēng (4)

beno pjang poglo kjoyo, lono ter pjang tōshko.

12 Roshko tjeng öng, äya kjloshko so, sēnwa, llēbo uako wleniyo oblē oblē, llēbo uako llēm wleniyo oblē oblē bakoe.

13 Eni ga ēbo ybō kura pjlara, tjlē ba kong ga «Pedro, pja kojōzong. Kjwe zrös, ga uozong» le.

14 Kuya ga tjlē ga «lĭlēme, Tjlapga. Llēbo uako llēm wleniyo, e uotē llēme» le.

15 Eshko ga ybō li kura jek pjlara obi, tjlē ba kong ga «Llēye iara Sbörē beno pjĭlú ba kong wlo li, e owa lēp llēme» le.

16 Shāryono eni pjloglo mya. E irgo ga kjinyoklo kjoyo li poyono jem kjok dogo iröng obi.

17 Eshko ga Pedro beno sōk wotjĭk ara, woydē buke. Llēye ĩna, kura li llē loklo woyotjĭya ara.

E wopro ga domerga ichara Corneliorē li öötong löng u li wlēk, ga kjimtaraba sira, ga wlēnae. Öötong löng Simón ushko ga

18 tjlēno lok dbo go, tjlē ga «Simón, ¿domer kowēba Pedro li sōk jūshkore?» le.

19 Eni ga Pedro shäng wotjĭk llēbo ĩna, kura li kjĭy obishko ga Sbō Sēya tjlē ba kong ga «Simón, tja kuzong. Domerga tjwe löng bop wlēk doglo mya.

20 Pja kojōs, pja oplōs jer dew ba ĩk. Pja jek ba tjok, ga “Tja jek llēme” lēp llēm, epga ichaga tjarē kjīshko» le.

21 Kuya ga jer oplono tōshko, tjlē domerga shrono lōng li kong ga «Wlēmī lōng li tja. ¿Pjāy to lōng llē?»

22 «Tjawa ichaga ēngkjwaga kägāyo ko Corneliorē. Domer, e pjlo bek, Sbō poshrēk shāng enido wleniyo, roy pjlu judioga kong, wojde lok pjlu tjē jīkong. Kjpke ga Sbō parkaga kjok dogo so weno shāng ba kong kjlara, ga ichara bop wlēk, pja jek ba shwoy wlo, llēye lēp li kuya wlo» le ba kong.

23 Kuya ga epga rokara jek kjēr roshko, ga e shkēyo ga beno lōng ba tjok eshko. Wēshko ga Pedro to jek ba tjok, ga Jesús tjlōkwo kjragaga lōng eshko Jope kjokyo li kjong kjong jek ba tjok bebi.

24 Kjōshko ga jek öötong lōng Cesarea kjokyo, koshe Corneliorē sök lishko. Eshko ga ba pjeyoga tōna lōng ba tjok, oba oblē ba miydē pjlu wleniyo mana beno lōng ba tjok eshko bakoe.

25 Pedro öötong shāng ba ushkoshko ga Cornelio opshik tek tjwe shāng ba wlojkrē, ga kjök torgō, kjujongō sök ba dre zlong, Pedro poshrēk wlo lara.

26 Gueniyo Pedro tjlē ba kong ga «¡Pja kojōzong! Tja no, so pja kjoyo erōe» le.

27 Shāng lan ba tjok wopro ga opzrēno jek ba tjok u roshko, ga ĩna ga oba tōno tjeng ara eshko.

28 Eshko ga tjlē ba kong lok ga «Miydēmi pjlu ga tjawa judioga borwa kjok llgwēkklo go ga tjawa tōn nopga judio llēm wleniyo tjok llēm, tjawa äär ba ushko llēm bakoe. Gueniyo ga tja pina Sbörē ga ēye iara beno pjlu ba kong wlo li, e owa lēr llēme.

29 E kjīshko ga tja rokoromishko ga tja to tek māling bomi shwoy, llēye loror eshko llēme. Eni ga tja rokoromi llēno miydēr wojdē» le.

30 Kuya Corneliorē ga tjlē ba kong ga «Eeri ga öötong dbargwo pkēng (4), kjok eni ga tja sök syōshtë bor ushko,* shāryēr dlo tōy enido wleni. Eshko ga domer weno shāng kjlara bor boksho, shwong kälā shjiye.

31 Ga tjlē bor kong ga “Bop syōkwo li kura Sbörē, ga oba song wleniyo kjimtorop sorē li ĩna.

32 No ichos kjlara jek Jope kjokyo. Domer sök eshko kjlara ko Simón, kowēba Pedro bakoe. E sök Simón oblē, llēbo shāryaga öng kwota go wleniyo ushko. U li jong dlung kjako. Simón Pedro li rokos tek jūshko bop shwoy” le.

33 »Eni ga nopga ichoror jekdo bop wlojkrē, ga pja opshāryono pjlu, pja to tek. Eni ga tjawa lōng jūshko tjē jīkong Sbō bokso, llēye lara bop kong li lēp borwa kong, kurwa wlo» le.

* **10:30** Tek dēnashko ga kjibokwo ēre jyā shiraba oblē oblē ara. Ga kjone kjone tjlē ga «Eeri ga öötong dbargwo pkēng (4), kjok eni ga tja sök syōshtë bor ushko, ga tja ĩ llēm Sbō kong, shāryēr dlo tōy enido wleni.»

³⁴ Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Era miydër kjwlë ga shji tjëyoga oblë oblë woyde Sbörë uunkong, shji ber tjeng dboy dboy ame.

³⁵ Eni ga nopga kjok shto oblë oblë so è pogo ba bangkjrë, llëbo pjlo bek li shäryë wleni ga wlokjre Sbörë uunkong.

³⁶ Sbö tjlökwo ichono Israel tjëyoga kong, tjlë ga nopga uunkong pjluyo li, e Jesucristo, ga ba kjishko ga shji ber löng wlëp Sbö tjok ga pjlúe.

³⁷ »llëye shäryono Judea kjokyo kjok kjwang jikong li, e miydëmi pjire. Bäm go ga domer weno shäng kjlara Galilea kjokyo ko Juan, tjlë ga «Woyde Sbörë ga shji wëba jer di roshko» le eni.

³⁸ E irgo ga Jesús, Nazaret so li weno shäng Galilea kjokyo. Go Sbö Sëya ichara Sbörë shrono beno kësbang ba tjok, ga kong dbo twara kësbange. Sbö shäng ba tjok kjishko ga to jek shäng llëbo pjlú shäryë, ga nopga tjeng Ä wloshko li poptara uunkong.

³⁹ Llëbo shäryara Jesúsde ara Judea kjokyo, Jerusalén kjokyo bakoe. Ga tjawa beno löng e ñorwa jlöe laga.

»Llëbo shäryara kës li irgo ga löraba pjang kjlôs go, ga zrörabae.

⁴⁰ Gueniyo öötong dbargwo mya ga woshrara Sbörë iröng obi, ga pina borwa kong, ñnwa wlo.

⁴¹ Gueniyo ga pina oba uunkong kong llëm, ëye kjrara Sbörë ber e ñorwa jlöe laga li kong eröe. Woshrara

Sbörë iröng obi irgo ga tjawa iono ba tjok.

⁴² »Tjawa ichara llëye ñorwa li roy lë oba kong, Jesús iara Sbörë beno nopga löng sère, wolonore, e llgwegaga lë oba kong bakoe.

⁴³ Tek dënashko ga Sbö tjlökwo lagaga löng kës li tjlëno ba kjishko. Tjlë ga ëye mär ba go ga owa pjang ba go li löya Sbörë ber dret Jesús kjishko» le.

⁴⁴ Pedro shäng tjlë obishko ga nopga löng kës tjlökwo kuga li go Sbö Sëya shrono beno kësbang ba tjok.

⁴⁵⁻⁴⁶ Eni ga tjlë löng kjok shto oblë oblë so tjlökwo, ga Sbö poshrëya lok ara. Kuya Jesús tjlökwo kjrägaga judioga tek löng Pedro tjok lirë ga beno löng yëy le erä, ba Sëya twara Sbörë nopga judío llëm wleniyo kong bako kjishko.

⁴⁷ Eni ga Pedro tjlë judioga li kong ga «Nopga kjwe go Sbö Sëya shrono ba kong, shrono bi kong dik bakoe. ¿Eni ga wëy ga ä laga erë?» le.

⁴⁸ Eni ga Jesús tjlökwo kjragaga judío llëm wleniyo li rokara Pedrorë tek ba shwoy, we Jesucristo ko goshko wlo. Ga rokara lok Pedro kong ga ber sök ba tjok eshko dbar kjwöböso guing le.

11

Pedro lano Jesús tjlökwo kjrägaga löng Jerusalén kjokyo tjok

¹ Eshko ga nopga judío llëm wleniyo Sbö tjlökwo kjrono li roy öötong Sbö tjlökwo roy

lagaga Jesús āska kong, Jesús tjlōkwo kragaga obi lōng Judea kjokyo uunkong'li kong bakoe.

² E irgo ga Pedro shrono shāng irōng Jerusalén kjokyoshko ga Jesús tjlōkwo kragaga judío wleniyo kjong kjong iirkē lok ara ba kong,

³ ga tjlē ba kong ga «¿Pja öör nopga judío llēm wleniyo shwoy llēno? ¿Pja iono ba tjok ega?» le.

⁴ Kuya ga llēye shāryono ba tjok tek dāmārshko 'li lara ba kong pjire. Tjlē ba kong ga

⁵ «Tja sök Jope kjokyo obishko ga tja sök syōshtë wopro ga llēbo ĩnor wēlē, gueniyo shji yoĭno wleni. Eshko ga kjok dogo ĩn ga dōktong beno jong oojong, ga llēbo ter tjwe pjang kjok dogo dwayo so kjinyoklo kjoyo, kjarbo kjrochak kjringswo pkēng (4) beno pjang poglo kjoyo, 'lono ter pjang tōshko, tja sök lishko.

⁶ Ga roĭnor yōtso, ga ĩn ga roshko tjeng öng, āya kjloshko so, sēnwa, llēbo uako wleniyo oblē oblē, llēbo uako llēm wleniyo oblē oblē bakoe.

⁷ Eni ga ēbo ybō kuror pjlara, tjlē bor kong ga “Pedro, pja kojōzong. Kjwe zrōs, ga uozong” le.

⁸ »Kur ga tja tjlē ga “Llēme, Tjlapga. Llēbo uako llēm wleniyo, e uotē llēme” lēr.

⁹ »Eshko ga ybō 'li kuror jek pjlara obi, tjlē bor kong ga “Llēye iara Sbörē beno pjlu ba kong wlo 'li, e owa lēp llēme” le.

¹⁰ »Shāryono eni pjloglo mya. E irgo ga kjinyoklo kjoyo 'li poyono jem kjok dogo irōng obi.

¹¹ »Jekdo eshko ga domerga shrono lōng doglo mya eshko, ichara Cesarea kjokyo dwayo bor wlokjrē.

¹² Eshko ga Sbō Sēya tjlē bor kong ga “Pja jek domerga shrono lōng 'li tjok. Llēye woyotjlīp guing llēme” le. Eni ga bi pjeyoga tjeng doglo tjer (6) ēre to jek bor tjok.

»Tjawa öötong lōng Cesarea kjokyoshko ga domer wlēnorwa sök kjlara ba ushko.

¹³ Ga domer 'li tjlē borwa kong ga “Sbō parkaga kjok dogo so weno shāng kjlara bor kong, ga tjlē bor kong ga ‘No ichos kjlara Jope kjokyo. Domer sök eshko kjlara ko Simón, kowēba Pedro bakoe. Rokos tek jūshko bop shwoy.

¹⁴ Eshko ga tjlōkwo 'le bomi kong, pja dōya Sbörē e go wlo, bomi pjeyoga lōng bomi ushko uunkong 'li dōya wlo bakoe' le bor kong eni” le.

¹⁵ »Tja shāng lan ba tjok lok kjwlē ga ba go Sbō Sēya shrono beno kēsbang ba tjok, shrono bi kong dāmārshko dik bakoe.

¹⁶ Eshko ga tjlōkwo lara Tjlapga Jesúsde 'li woyoshrēr kjwlē jā. Tjlēno ga “Juan, e no wono di goshko. Gueniyo dbar kjwöbö obi ga pjāy go Sbō Sēya iche Sbörē tjwe ber kēsbang bomi tjok” lara eni.

¹⁷ Dāmārshko ga shji mär Tjlapga Jesucristo go ēre kong ba Sēya twara Sbörē. Eshko ga twara nopga e kong eni

bakoe. Eni kuzong ga eni llême lër ga äe» le.

¹⁸ Kuya lok ga llëye lara ame. Ga Sbö poshrëra lok ara, tjlë ga «Nopga judío llëm wleniyo ëmdë ga kjimtara Sbörë. Llëbo owa shärye löng li, e owa jlöe lara, ga rayara, ga epga ber löng së iyado Sbö tjok» le.

Jesús tjlökwo kjragaga löng Antioquía kjokyo

¹⁹ Esteban zröraba irgo ga Jesús tjlökwo kjragaga löng eshko, e irpjanaba bakoe. Ga epga töktong to Fenicia kjokyo, Chipre kjokyo, Antioquía kjokyo bakoe. Kjong kjong öötong löng kjok shto oblë oblëshko ga Jesús roy pjlú lara oba kong, gueniyo judioga kong eröe.

²⁰ Gueniyo Jesús tjlökwo kjragaga Chipre so, Cirene so löng Jerusalén kjokyo kjong kjong lira töktong to jongya Antioquía kjokyo. Öötong löng eshko ga Tjlapga Jesús roy pjlú lara nopga judío llëm wleniyo kong bakoe.

²¹ Eshko ga ba tjlökwo lagaga li kjimtara Tjlapga Sbörë ara. Eni ga kjok eshko sopga ara, ba tjlökwo tek dënashko dwayo kole löng li, e rayara pjir, ga mär beno löng Tjlapga Jesús go shara.

²² Roy kuya tjlökwo kjragaga löng Jerusalén kjokyo lirë ga Bernabé ichara lok to Antioquía kjokyo.

²³ Öötong shäng eshko ga iya ga epga kjimte Sbörë shäng, ga beno shäng wopjlúe. Eshko ga epga poshduna

uunkong, tjlë ga «Pjäy mär ber löng Tjlapga Jesús go eröe» le.

²⁴ Bernabé, e domer pjlúe. E go Sbö Sëya jlökoyo, ga mär shäng Sbö go eröe. Eni ga nopga ara kjimtara mär Tjlapga Jesús go.

²⁵ E irgo ga Bernabé to jek shäng Tarso kjokyo, Saulo wlëk.

²⁶ Wlënashko ga söra to Antioquía kjokyo, ga beno löng eshko lu pjlara. Eshkoshko ga Jesús tjlökwo kjragaga pina lok ara. Eshko ga Jesús tjlökwo kjragaga kowëba Cristo nopga. Kowaraba eni bäm go eshko Antioquía kjokyo.

²⁷ Eshko dbaryo ga Sbö tjlökwo lagaga ba pjeyoga kong opshino kjlöbö to Jerusalén kjokyo dwayo jek öötong löng Antioquía kjokyo.

²⁸⁻³⁰ Kjlara ko Agabo. Eshko ga e kojono shäng, ga tjlë oba kong ga «Pjli tjwe ara kjok kjwang jikong» le. E miydara Sbö Sëya go.

Eni ga Jesús tjlökwo kjragaga löng Antioquía kjokyo li wotjlino lok ba pjeyoga Jesús tjlökwo kjraga löng Judea kjokyo li kjimtë. Tjlë lok ëng kong ga «Llëye twëy ga bue ga twëy» le. Ga kjimtara lok eni. Dbur töna li twara lok Bernabé, Saulo kong, ga söra lok, twara tjlapgaga Jesús tjlökwo kjraga kägäyo löng Judea kjokyo li kong.

(Claudio sök pjlu kësbangyo dbaryoshko ga pjli lara li shrono ara jlöe.)

12

Jesús tjlōkwo kjragaga shduna Herodesdē

¹ Eshko dbaryo ga Jerusalén so pjluyo ko Herodes. Eshko ga Jesús tjlōkwo kjragaga kjong kjong irpjana, shdūya wlo.

² Ga nopga ichara Santiago zrōk drōng go, ga zrōrae. Santiago, e Juan kjlarayo.

³ Roy kuya judíogarē ga beno lōng wopjlúe. E kjishko ga pjlung shosho suk pjir shāryak ba uukklo tjok llēm dbaryoshko ga nopga ichara Herodesdē Pedro shak bakoe.

⁴ Shara lok irgo ga ichara Herodesdē no shdūzlong uyo roshko. Ba dagaga lōng eshko kjringgwo pkēng (4), kjrina kjrina noyo doglo pkēng (4). Herodes wotjlīno ga sōya, llgweya oba boksho dbar shrēzlong irgo jālara.

⁵ Eni ga Pedro buk kjērshko dak dak lē yōtso, gueniyo ga Jesús tjlōkwo kjragaga lōng syōshhtë dbo ara Sbō kong Pedro kjīshko.

Pedro shira Sbōrē no shdūzlong uyo roshko dwayo

⁶ «Shir bong jā» lara Herodesdē li shkēyoshko ga Pedro buk pē no dagaga tjeng do pjōk tjrēko, orkwo kjrochak kar kar drōng sho go, ga no dagaga llamo li lōng kēgong sit u bāng lishko ba dē.

⁷ Eshko ga Tjlapga parkaga kjok dogo so weno shāng kjlara eshko, ga no shdūzlong uyo roshko iōk weno pjang

kjwara shjiye. Eshko ga Pedro porwara, ga wollena, ga tjlē ba kong ga «Pja kojōs malinge» le. Jekdo eshko ga drōng sho ba pjrikklo lok ba orkwo go jek lōn kjlulu erā.

⁸ Eshko ga tjlē ba kong obi ga «Bop shwong kop lēkong kjwe pjūzong. Bop drepkwota kjwe zrēzong» le, ga shāryara eni. Eshko ga tjlē ba kong jek obi ga «Pja popgos bop shwong ter lēkong kjwe go, ga pja tek bor irgo» le.

⁹ Kuya ga opshino jek ba irgo, gueniyo wotjlīk ga «¿Tja yoīkdo?» le.

¹⁰ Gueniyo jek lōng āar no dagaga lōng bām lishko ga dōktong lok jek, ga jek kjwara obi ga dōktong jek eni bakoe. E irgo ga āar jong no shdūzlong uyo u bāng bāngzak jong drōng sho go lishko ga u bāng li dōktong jek wles om go erā. Eni ga opshino jek lok kjoko. Jēktong lok wop tjokshko ga Pedro rayara Sbō parkaga lirē, ga beno shāng tjoksa.

¹¹ Eshko ga woshrē kjlay, ga tjlē ga «Era miydēr jlōkoyo ga Tjlapga, ba parkaga kjok dogo so ichara bor kong, tja dōya Herodes wloshko dwayo wlo, llēye shārye woydē judíogarē bor tjok li wen bor kong llēm wlo» le.

¹² Miydara pjir eni ga to jek María ushko, María, e Juan mekē, Juan, e kowēba Marcos bakoe. Eshko ga Jesús tjlōkwo kjragaga tōno lōng syōshhtë arae.

13 Öötong shäng eshko ga u bäng bäng yora kjöw kjöw kjoko dwayo.

Kjoglo shäng parkë eshko kjlara ko Rode, e jek ba ik, e ë ÿa wlo le.

14 Kura ga Pedro ybö. Zok ga u bäng li döra ba kong, gueniyo woowa llëm kjishko ga jek llet kjër roshko iröng ba rotë nopga tjeng syöshhtë li kong. Tjlë ba kong ga «¡Pedro shäng kjoko!» le.

15 Kuya lok ga tjlä ba kong ga «¿Pja skwëre llëro?»

«Llëme. Jlä» le ba kong eni.

Eni ga tjlä lok ba kong ga «E Pedro llëme. E ba daga Sbö parkaga kjok dogo so» le.

16 E wopro ga Pedro shäng u bäng bäng yok kjöw kjöw kjoko obi. Eni ga u bäng li döra lok, ga ÿa ga bë shäng, ga beno löng sëya llëme.

17 Gueniyo Pedro orkwo poyono, pjäy kjinkozong loklo wleni, ga shira Sbörë no shdüzlöng uyo roshko dwayo sorë li roy lara ba kong pjire. Pjir ga tjlä ba kong lok ga «Llëye shäryono bor kong li roy lëmi Santiago* kong, bi pjeyoga Jesús tjläkwo kjruga llamo li kong bakoe» le. E irgo ga opshino to jek kjok shto oblë.

18 Wëshko kjok shröng ga no dagaga li shdüktong pjang träk llëm no shdüzlöng uyo roshko. Tjlë lok ëng kong ga «¿Pedro li oto, kjwono llong?» le.

19 E irgo ga llëye weno Pedro kong li kjakrokara Herodesdë ba dagaga li kong. Kjakrokara pjir ga tjlä ba kong ga «Miydaga ber pjäydë» le, ga nopga ichara ba zrök uunkong.

E irgo ga Herodes opshino to Judea kjokyo dwayo jek öötong shäng Cesarea kjokyo, ga beno sök eshko dbar kjwöböso.

Herodes wolonoe

20 Eshko dbaryo ga Tiro sopga, Sidón sopga, e mär löng dli tjwläk Pjlu Herodes kjokyo li go eröe. Gueniyo Herodes iirkë sök ba kong ara. E kjishko ga epga wotjläno lok kjrinaso ëng tjok jek Herodes ik Cesarea kjokyo.

Domer shäng kjlara ko Blasto. E parkë sök Herodes dboryaga. Tiro sopga, Sidón sopga, e öör jong ba ikshko ga tjlä lok ba kong ga «Woydërwa ga Herodes ber wopjlu borwa tjok. E kjishko ga tjawa lan woydë ba tjok» le.

Kuya ga «Jölä» le ba kong,

21 ga dbar iara beno kjwara, Herodes ÿa lok wlo.

Dbar li öötongshko ga Herodes doyono sök ba pjlu shwongyo go, pjuna pjang ga sirkeno sök nopga bokshto ba pjlu sökklo kjing go, ga tjläno arae.

22 Kuya lok ga öö le lok tjë jikong, tjlä lok ga «¡Tjlä sök kjwe, domer li tjläkdo llëme! ¡Kjwe sbö!» le.

* 12:17 **Santiago** le li, e **Jesús** lëng. E parkë sök Jesús tjläkwo kjrägaga löng Jerusalén kjokyo kägäyo.

²³ Eshko ga «Sbö poshrëmirë dey» lara ba kong lok llëm kjïshko ga jekdo eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so, Herodes iara beno sök swlo ara. Eni ga wolono to uaga shjuskrorë, ba shdungglo.

²⁴ E irgo ga Jesús tjlökwö kragaga tön jek këgong këgong, ga Sbö tjlökwö shdär jong llaw pogo.

Pablo, Bernabé, e kjrara Sbö Sëyarë, ba pak shäryë wlo

²⁵ Bernabé, Saulo, ba pak shäryara lok pjir Jerusalén kjokyoshko ga opshino to lok ey dwayo, öötong löng Antioquía kjokyo iröng obi, ga Juan söra lok jek ba tjok bakoe. Juan, e kowëba Marcos bakoe.

13

¹ Antioquía kjokyo ga Jesús tjlökwö kragaga löng eshko li tjrëko Sbö tjlökwö lagaga wleniyo löng kjlöbö, no ping-gaga Sbö tjlökwö go wleniyo löng kjlöbö bakoe. Kjlara ko Bernabé; kjlara ko Simón, e kowëba Kjlo Sï; kjlara ko Lucio, e Cirene so; kjlara ko Manaén, e kuno shäng Galilea so pjlyo Herodes tjok; kjlara obi ko Saulo.

² Eni dbar kjwara ga Jesús tjlökwö kragaga li tönö löng Sbö poshrëk, ië llëm ba kong bakoe. Eshko ga Sbö Sëya tjlë ba kong ga «Bernabé, Saulo, e rokoror pak shäryë bor kong wlo. Eni ga kjozï ber tjeng dboy bor kong, pak li shärye lok wlo» le.

³ Kuya lok ga shäryara eni. Jek löng syöshtë obi, ga ië llëm

bakoe. E irgo ga orkwo iono lok domerga do pjök li dlu kjing go, ber löng parkë Sbö kong li loklo, ga ichara lok to parkë Sbö kong.

Saulo, Bernabé, e löng dlung tjrëko ko Chipre

⁴ Eshko ga Saulo, Bernabé, e ichara Sbö Sëyarë jek äär jong Seleucia kjokyo, dlung kjako. Eshko ga opyono jek lok kyyong kësbang roy, jek öötong pjono löng dlung tjrëko ko Chipre.

⁵ Eshko ga kyyong tjyozlong kjokyo buk kjrina ko Salamina. Eshko ga opshino kyyong roy dwayo, ga jek öötong löng judíoga syö uyo lok eshko oblë oblë li roshko. Eshko ga Sbö tjlökwö lara lok oba kong. Juan jek shäng ba tjok bebi, ba kjimtaga wleni.

⁶⁻⁸ Eni ga jëktong löng eshko, öötong löng dlung tjrëko li worbo kalëkong ko Pafos. Kjok eshko ga judío wlëna sök kjlara ko Barjesús, lëy Grecia so tjlökwö go ga Elimas. Domer, e ybi. Tjlë ga «Tja Sbö tjlökwö laga» le, gueniyo ichaga Sbörë llëme. E sök enido kjok eshko soppa ichaga ko Sergio Paulo li shwoy. Tjlapga no ichaga li, e kjok miydë ara. Eni ga Bernabé, Saulo, e rokara ba ushko, woyste ga Sbö tjlökwö le ba kong kuya wlo le. Eni ga epga öötong löng ba shwoy Sbö tjlökwö lë, gueniyo ybi li omwoyde llëme. «Llëye le löng li kup llëm dey» le tjlapga no ichaga kong ara, mär ber shäng Jesús go llëm wlo.

⁹ Eshko ga Saulo, e kowëba Pablo bako, e go Sbö Sëya jłökoyo. Eni ga ybi li İya beno shäng drëng ga

¹⁰ tjlë ba kong ga «Pja owa, pja jyö ara, pja so Ä kjoyo, pja llëbo pjlo bek li wloyo. ¿Sbö tjlökwo pjlu li kjlopswëp bop jyö go äär jong İlonoro?

¹¹ E kjışhko ga eeri ga pja shdüya Sbörë. Pja ber kjok İgö ame, dlo kälä shjiy li İp llëm äär jong İlono jä» le ba kong.

Jekdo eshko ga Elimas beno kjok İgö llëme. E kjışhko ga beno shäng no wlëk, wlosöya wlo le.

¹² İya kjok eshko so ichaga İrë ga Sbö tjlökwo kjrara. Ga beno shäng yëy le erä, Sbö tjlökwo kura li kjışhko.

Sbö tjlökwo lara Pblorë oba kong Antioquia kjokyo buk Pisidia kjokyo worbo go lishko

¹³ E irgo ga Pablo, ba yorkagaga jek löng ba tjokli, e opshino Pafos kjokyo dwayo, ga jek kjoyong go äär pjë pjang Perge kjokyo, e Panfilia kjokyo obi. Gueniyo Juanda sano to jek İröng Jerusalén kjokyo.

¹⁴ E irgo ga epga opshino to Perge kjokyo dwayo, jek öötong löng Antioquia kjokyo. (Antioquia kjokyo, e ber buk Pisidia kjokyo worbo go.) Eshko ga öötong woshtozlong dbaryo ga opzrëno jek lok judioga syö uyo jong eshko li roshko, ga sirkeno lok.

¹⁵ Eshko ga kjok İlgwekklo tara Moisésdë li, e İaraba, kjibokwo tara Sbö tjlökwo

İagaga tek dënashko sorë li, e İaraba bakoe. E irgo ga tjlapgaga löng judioga syö uyo li no ichono tjlë ba kong ga «Pjäy tjlökwo lë woydë borwa kjimtoklo wleni ga İemi ga pjlu» le Pablo kong, ba yorkagaga löng li kong bakoe.

¹⁶ Eni ga Pablo kojono, orkwo poyono, pjäy kjinkozong loklo wleni, ga tjlë ga «Pjeyoga, İer bomi kong ga kuzİa. İsrail tjëyoga, tja kuzİa. Judioga llëm gueniyo Sbö bangkjre wleniyo, tja kuzİ bakoe.

¹⁷ Dënashko ga bi tjlapgaga kjrara İsrail tjëyo Sbö İrë, ber tjeng baİya wlo. Öötong löng Egipto kjokyoshko ga kjimtara, İara beno tjëyo kësbange. E irgo ga shira tek kjok eshko dwayo, ba dbo kësbang go.

¹⁸ Löng kjok dogro no llëmshko İu pjloglo sak pkëng (40) wopro ga kjimtara ara.

¹⁹ E irgo ga öötong löng Canaán kjokyoshko ga kjimtara tjëyoga tjeng eshko kjrİnggwo kjäk (7) İi pjik, kjok İi twe ber ba kong wlo.

²⁰ Llëye İer shäng ëre İuyo öötong sak dbäw pjloglo pkëng kjİngsho sak shkëng (450).

»E irgo ga kong nopga İara beno löng ba ichaga wleniyo äär jong Sbö tjlökwo İaga Samuel dbaryoshko.

²¹ Gueniyo ga pjlu rokara lok kjlara Samuel kong, ba İlgwek wlo. Eni ga kong pjlu twara Sbörë beno kjlara ko Saúl, e Cis wa, Benjamın tjëyo.

Iara beno sök parkë lu pjlölo sak pkëng (40).

²² E irgo ga Saúl kjara Sbörë, ga David iara beno sök ba shtoshko. E woydara Sbörë ara, tjlä ga “David, Isaí wa li in ga domer pjlú bor kong, llëye woydër ga shärye bor kong eni” le.

²³ »Lu kop ara irgo ga David tjëyo weno shäng kjlara ko Jesús. E ichara Sbörë, Israel tjëyoga dök, lara jlökoyo dënashko sorë li eni.

²⁴ Jesús wentë shäng oba bokshto llëm obishko ga Juan to shäng Sbö tjlökwö roy lë Israel tjëyoga uunkong kong. Tjlë ba kong ga “Llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lozï, ga rayozï, ga pjây wër jer di roshko” le.

²⁵ Ga Juan shinmotkë dbaryo döröshko ga tjlä ga “¿Pjây wotjlík ga domer koshëmi löng ber bomi pjluyo wlo li tja lë mire? Tja llëme. Gueniyo ga no tjwe bor irgo kjlara. Era tjwlö ara bor kjinmo anmoyö. Bek wlo ga tja ba drepkwota dök wlo llëm, e tjwlö ara bor kjinmo anmoyö kjïshko”* le.

²⁶ »Pjeyoga, pjây Abraham tjëyoga, pjây judío llëm gueniyo Sbö bangkjërë löng enido wleniyo, tjlökwö ëre, e ber shji uunkong kong, shji döya Sbörë sorë, e miydëy wlo.

²⁷ Jerusalén sopga, Jesús, e ë miydara lok llëme. Ba kägäyoga ëmdë ga ommiydono lok llëm bakoe. Wosh-

tozlong dbaryo kjwobi go ga kjibokwo tara Sbö tjlökwö lagaga tek dënashko sorë li le lok, gueniyo llë loklo miyde lok llëme. Eni ga epga om go Jesús ichono shdungobashko ga llëye jyä tak dënashko li, e shäryono eni.

²⁸ Eshko ga llëbo wlëya lok Jesús rotë wlo, ber zrökko wlo lara, gueniyo llëye to wlëna llëme. Zok ga kjwe rayara to, gueniyo ga twara Pilato kong, iche zrökoba wlo.

²⁹ Eni ga llëye jyä tak pjang Sbö kjibokwo go ba kjïshko li, e shäryara lok pjire. Ga wolono pjang kjlös go irgo ga doyo lona ba tjlökwö kjragagarë ter töshko, ga iara lok beno buk sakshko.

³⁰ Gueniyo woshrara Sbörë iröng obi.

³¹ Zröydëba llëm obishko ga jek shäng Galilea kjokyo äär jong Jerusalén kjokyoshko ga ba tjlökwö kjragaga kjong kjong jek löng ba tjok. Ga woshrara iröng obi irgo ga dbar kop ara ga Jesús weno shäng epga kong kop arae. Epga eerishko ga beno löng e ina lok jlöe laga.

³²⁻³³ »Llëbo roy pjlú lërwa bomi kong. Llëye lara Sbörë jlökoyo bi tjlapgaga tek dënashko so kong li, e shäryara pjir tjän. Jesús woshrara iröng obi, tak pjang Salmo pjök li go sorë li eni. Tjlëno beno eni:

»“Pja bor wa.

Eeri ga ikoba wëlä ga tja bop data jlökoyo.”†

* 13:25 *Drepkwota döga* lanyo, e tak pjang Mateo 3.11 go. † 13:32-33 Salmo 2.7.

34 »Woshrara Sbörë iröng obi, doyo an llëm wlo, ber wolon ame wlo, lara Sbörë dënashko sorë li eni. Tjlëno beno eni:

»“Llëye loror David kong jlökoyo li,
e lër bop kong jlökoyo bakoe.”‡

35 »Sbö tjlökwo tjlëno e kjishko obi. Tjlëno beno eni:

»“Bop Wa iak beno shäng dboy bop kong li doyo iëp an ber buk eshko llëme.”§

36 »Jlökoyo ga David sök së obishko ga parkono ara ba pjeyoga kjishko, woydara Sbörë sore li eni. E irgo ga wolono, ga doyo iaraba beno buk sakshko, ba kjokëga zlong bäng, ga ano pjire.

37 Gueniyo ga Jesús woshrara Sbörë iröng obi lira doyo ano llëme.

38 »Pjeyoga, tjlökwo lërwa bomi kong li ëre: Owa pjang bi go li löya Sbörë ga pjlu, llëye shäryara Jesúsde li kjishko.

39 Ëye mär Jesús go ga ie Sbörë ber shäng pjlo bek ba bokso. Shji ie kjok llgwekklo tara Moisésde lirë ber pjlo bek Sbö bokso ga äe.

40 Pjäy sjëk, llëye lara Sbö tjlökwo lagaga tek dënashko sorë li wen bomi kong llëm wlo. Tjlëno beno eni:

41 »“Pjäy Sbö tjlökwo joywë ä,
llëbo shäryër ga izi yötsoe.
jPjäy sëya llëm,
pjây wolon!

Pjäy löng së obishko ga

llëbo shäryër kësbange.

Lëba eni bomi kong wëë emdë ga

pjäy wotjlik ga

‘E shäryaga Sbörë’ lëmi llëme’ ”* le.

42 E irgo ga Pablo, Bernabé, e opshino jek judioga syö uyo li roy dwayoshko ga nopga löng li tjlë ba kong ga «Woydërwa ga woshtozlong dbaryo tek këm kjwara go ga llëye loromi li lëmi borwa kong jek obi» le.

43 Nopga löng eshko li kjone kjone judío, llamo li wenoshko judío llëm wleniyo gueniyo kworkwono beno Sbö tjlökwo kjraga judioga i dik. Ga opshino eshko dwayo pjirshko ga nopga to jek löng Pablo, Bernabé tjok ara.

Eni ga Pablo, Bernabé, e tjlë ba kong ga «Pjäy mär ber löng Sbö go, pjây kjimtara ara kjishko» le.

44 Öötong woshtozlong dbaryo kjwara obishko ga kjok eshko sopga shrono löng pjir sek, Tjlapga Jesús tjlökwo le li kuk.

45 Gueniyo ga iya judioga löng lirë ga oba shrono ara ga ymorkono lok ara, ga Pablo läywe lok owa, tjlë oba kong ga «Llëye le shäng li, e eni llëme» le.

46 Gueniyo ga Pablo, Bernabé, llëye bangkjre lok llëm, ga tjlë ba kong ga «Tjawa iak löng Sbö tjlökwo ëre roy lë bomi kong bäm go, pjây judioga kong. Gueniyo pjây omkuk woydë sira llëm, pjây

om go li opyë ber löng së ÿyado Sbö tjok woydë llëm bakoe. Eni kuzong ga tjawa to jongya ba lë nopga judío llëm wleniyo kong shara.

47 Tjawa ichara Tjlapgarë ba tjlökwo tak pjang li go eni. Tjlëno beno eni:

»“Pjây ioror beno iök shjiy wleni,
nopga judío llëm wleniyo kong.

Nopga dâr sorë li tjlökwoyo lëmi ba kong
äär jong kjok kjwang jïkong wlo”† le.

48 Kuya nopga judío llëm wleniyo löng lirë ga beno löng wopjluë. Tjlë lok ga «Sbö tjlökwo ëre, e owa llëme» le. Eni ga ëye kjrara Sbörë ber löng së ÿyado ba tjok wlo ga tjlökwo li kjrara.

49 Eni ga Sbö tjlökwo shdöktong kjok eshko kjwang jïkong.

50 Gueniyo ga judíoga löng eshko li opyono beno löng Pablo, Bernabé, e wloyo, ga lanyotkara lok owa walëga tjwlö ara, judío llëm gueniyo Sbö bangkjrë löng enido wleniyo kong, domerga tjwlö ara kjok eshko li kong bakoe. E kjïshko ga nopga tjwlö ara li iirkono ara, ga Pablo, Bernabé, e kroyoywara ara, ichara to kjok eshko dwayo.

51 Eni ga Pablo, Bernabé, e opshino kjok eshko dwayoshko ga ba dre pjlungyo löna lok beno tjeng eshko, e ba wloyoga ber löng shdungko loklo. E irgo ga to

jek öötong löng Iconio kjokyo shara.

52 Gueniyo ga Jesús tjlökwo kragaga beno löng Antioquía kjokyo li, e beno löng wopjluë, go Sbö Sëya jlökyo bakoe.

14

*Sbö tjlökwo lara Pblorë
Iconio kjokyo*

1 Iconio kjokyo ga Pablo, Bernabé, e öötong löng judíoga syö uyo jong li roshko ga Sbö tjlökwo lara lok wolëso nopga löng eshko li kong. E kjïshko ga judíoga, nopga judío llëm wleniyo, e omtjlökwo kjrono ara.

2 Gueniyo ga judíoga kjong kjong omtjlökwo kjrë woydë llëm, ga Pablo, Bernabé, e lanyotkara lok owa nopga judío llëm wleniyo kong. Kuya lok ga iirkono ara.

3 Eni ga Pablo, Bernabé, e beno löng eshko dbar kop ara, ga Tjlapga Jesús tjlökwo roy lara ara. Llëye bangkjrara lok llëm, kjimte Tjlapgarë le kjïshko. Ga kong dbo twara kësbang, llëbo ÿydëba llëm wleniyo shärye wlo. E go ga ikoba wëllë ga domerga li ichaga Tjlapgarë jlökyo.

4 Gueniyo kjok eshko soppa ëng shdöno tjeng kkring pjök, kjrina löng judíoga tjok, kjrina obi löng Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska tjok.

5 Eni ga nopga ara, judíoga, nopga judío llëm wleniyo, e wotjlino jong kjrinaso ba kägäyoga tjok. Tjlë lok ëng kong ga «Kjwepga kjwe shay,

† 13:47 Isaías 49.6.

shpoy, löy ak go, zröy wlo» le lok eni.

⁶⁻⁷ Gueniyo ga miydara Pablo, Bernabérë, ga töktong jek öötong löng Licaonia kjokyo. Kjok eshko ga jeklöng Sbö tjlökwö roy pjlú læ oba kong Listra kjokyo, Derbe kjokyo, kjok shto oblë oblë löng eshko bakoe.

Pablo löra ba Listra kjokyo ak go

⁸ Listra kjokyo ga domer sök kjlara jëk llëm wleniyo, weno buk eni.

⁹ Ga Pablo tjwe shäng eshkoshko ga llëye le li kuya sök. Ga İya Pablorë drëng ga miyde shäng ga domer li mär Jesús go, poptë ga pjlú wlo.

¹⁰ Eni ga tjlä sök li kong dbo go ga «Pja kojös ber shäng hop dre go beke!» le ba kong. Kuya domer lirë ga kojono maling, ga jëktong.

¹¹ İya nopga löng eshko lirë ga öö le, ga tjlä lok Licaonia so tjlökwö go ga «Domerga kjwe, e sböpga kjlopswono beno no töshko so dik, ter beno töshko bi shwoy» le.

¹² Eni ga Bernabé, e kowara lok beno Zeus, ba sbö kësbangyo li e. Ga Pablo tjläno ba kong ara kjishko ga e kowara lok beno Hermes, e ba sbö Zeus tjlökwö laga kjishko.

¹³ Eshko ga Zeus syö uyo jong kjok eshko li bokshto ga no shäng kjlara syöshtaga Zeus kong. Ga söglä wlängglä söra pjök mya, nana söra ara bakoe. Syöshtaga li, nopga löng kës li, e wotjlino ga öng

li zröya, sho suya, pjë dret, Pablo, Bernabé, e poshrëkklo lara.

¹⁴ Miydara Sbö tjlökwö roy lagaga Jesús äska lirëshko ga ba shwong dwläkza lok aas, nopga li slan wlo. Eni ga opzrëno jek zron jong nopga löng kës li tjräko, ga tjläno lok dbo go. Tjlä ga

¹⁵ «¿Kjwe llë shäryomirë kjweniro? Tjawa no, so pjäy kjoyo eröe. Tjawa shrono löng Sbö tjlökwö roy pjlú laga bomi kong. Lërwa bomi kong ga bomi sböpga kjwe tjwlo llëme. Wëyë, pjäy kjlopswos ber Sbö Sök İyado li tjok. E kjopkwö shäryaga, kjok uunkong shäryaga, llëbo tjeng kës li shäryaga bakoe.

¹⁶ Tek dënashko ga oba kjok shto oblë oblë so judío llëm wleniyo, e iara Sbörë beno löng jëk irbo woyde kjone pogo li go.

¹⁷ Gueniyo ga llëbo pjlú shärye jong bomi kong İyado. Shunyo ichaga bomi kong li e. Bomi dwla wen pjlú laga li e. Pjäy dli ara, twe bomi kong kjishko. Pjäy löng wopjlú laga li e bakoe. Shärye jong eni, e Sbö jläkoyo miydëmi wlo» le.

¹⁸ Ga lara eni ëmdë ga nopga löng li, ba öng, e zröya woydë Pablo, Bernabé poshrëkklo jek obi, gueniyo shäryara lok llëme.

¹⁹ Eshko ga judiöga Antioquia so, Iconio so, e shrono löng eshko kjlöbö ga lano nopga li kong ara, ga iara beno löng wotjlík oblë. E kjishko ga Pablo löra lok ak go,

zröya wlo. Wotjlıno ga Pablo wolonoe'lara lok, ga dopshira lok jek kjok eshko dwayo, iara lok beno buk kjoko shwo lëkong.

²⁰ Gueniyo ga Jesús tjlökwö kjrägaga löng li tönö eshko, ga Pablo kopjrına pjribrie. Ga buk li kojono, ga opzrëno jek kjok li roshko iröng obi.

Pablo, Bernabé, e jek löng Jesús tjlökwö kjrägaga ik obi

Wëshko ga opshino kjok eshko dwayo Bernabé tjok, ga to jek Derbe kjokyo.

²¹ Öötong löng eshko ga Sbö tjlökwö roy pjlú lara lok eshko. Ga tjlökwö li kjrara nopga löng eshko lirë ara, beno löng Jesús tjlökwö kjrägaga.

E irgo ga Sbö tjlökwö roy lagaga Jesús äska li jek sano iröng Listra kjokyo, irgo ga Iconio kjokyo, irgo ga Antioquía kjokyo.

²² Kjok kjrınggwo mya lishko ga Jesús tjlökwö kjrägaga löng li kjımtara lok, dbo iara jek këgong. Tjlë lok ba kong ga «Pjäy mär ber löng Sbö go eröe. Shji äär ber löng Sbö sök no pjluyo iyado lishko wlo ga llëbo owa wen ara bi kong, e kuroy däw guıng» le.

²³ Ga kjok kjrına kjrına ga nopga kjrara löng kjong kjong, ber Jesús tjlökwö kjrägaga löng eshko li kägäyoga wlo. Ga syöshtono, iono llëm Sbö kong pjir ga rokara lok Tjlapga Jesucristo kong, tjlë ga «Nopga ëre mär bop go eröe. Iërwa ber tjeng bop wloshko, dëp wlo» le.

²⁴ E irgo ga jek Pisidia kjokyo go, ga öötong löng Panfilia kjokyo iröng obi.

²⁵ Eshko Perge kjokyo ga Sbö tjlökwö roy lara oba kong pjir ga jer öötong löng Atalía kjokyo.

²⁶ Eshko ga opyono kjoyong roy to jek Antioquía kjokyo buk Siria kjokyo obi lishko. Dämär ga epga ichara Jesús tjlökwö kjrägaga eshko so lirë to parkë Sbö kong kjok shto oblë oblë, ga syöyoshtara lok, tjlëno ga «Sbö, Pablo, Bernabé, e iërwa ber tjeng bop wloshko, dëp wlo» lara lok ga toe. Eni ga ba pak li shäryara pjirshko ga to jek iröng Antioquía kjokyo.

²⁷ Ga öötong löng eshko iröng obishko ga Jesús tjlökwö kjrägaga löng eshko li tönö löng ba tjok. Ga llëye shäryara Sbörë ba tjok li roy lara lok ba kong pjire. Sbö tjlökwö lara nopga judío llëm wleniyo kong, ga kjrara lok sorë li roy lara ba kong pjir bakoe.

²⁸ Eni ga Pablo, Bernabé, e beno löng dbar kop ara eshko Jesús tjlökwö kjrägaga li tjok.

15

Jesús tjlökwö kjrägaga kägäyoga lano ëng tjok Jerusalén kjokyo

¹ Eshkoshko ga Jesús tjlökwö kjrägaga kjong kjong tjwe Judea kjokyo dwayo, öötong löng eshko Antioquía kjokyo ga ba pjeyoga Jesús tjlökwö kjrägaga li pıya öötong löng, tjlë ba kong ga «Bek wlo ga pjäy Jesús tjlökwö kjrägaga

doyo jyā tē pjir, lara Moisésdē tek dēnashko sorē li eni. Llēm ga pjāy dōya Sbörē llēme» le löng eni.

² Kuya Pablo, Bernabéré ga beno owa ba kong, ga èng dboryono ara kar kar Judea sopga li tjok. E kjishko ga Pablo, Bernabé, Jesús tjlokwo kjragera kjong kjong, e kjrara Jesús tjlokwo kjragera llamo lirē iche jongya Jerusalén kjokyo, Sbö tjlokwo roy lagaga Jesús äska shwoy, tjlapgaga Jesús tjlokwo kjragera kägäyoga löng eshko li shwoy bako, llēbo li llgweya lok wlo.

³ Eni ga ichara Jesús tjlokwo kjragera löng Antioquía kjokyo lirē to jongya Jerusalén kjokyo. Ga jek löng Fenicia kjokyo go, Samaria kjokyo go bakoe. Eshko ga nopga judío llēm wleniyo öötong beno löng Jesús tjlokwo kjragera li roy lara lok ba pjeyoga Jesús tjlokwo kjragera eshko so kong, ga beno löng wopjlúe.

⁴ E irgo ga jek öötong löng Jerusalén kjokyo ga wlokrara Jesús tjlokwo kjragera eshko so, ba kägäyoga, Sbö tjlokwo roy lagaga Jesús äska lirē. Eni ga llēye shäryara Sbörē ba tjok li roy lara lok ba kong lok pjire.

⁵ Gueniyo ga Jesús tjlokwo kjragera li tjrēko ga fariseoga löng kjlōbö. Epga kjong kjong kojono löng, ga tjlē ga «Bek wlo ga nopga judío llēm wleniyo Jesús tjlokwo kjrē woydēshko ga doyo jyā tēy dey, ga ichēy kjok llgwekklo

tara Moisésdē li sök» le.

⁶ Eni ga Sbö tjlokwo roy lagaga Jesús äska tōno tjlapgaga Jesús tjlokwo kjragera kägäyoga tjok, llēbo le löng li llgweya lok wlo.

⁷ Eni ga lano èng tjok ara kar kar. E irgo ga Pedro kojono shäng, ga tjlē ga «Pjeyoga, miydēmi pjilú ga tja kjrara Sbörē tek dēnashko bomi tjrēko, ba tjlokwo roy pjilú lē nopga judío llēm wleniyo kong, epga èmdē ga omkuk ga tjlokwo kjre wlo.

⁸ Ga shji wotjlik bi pjilushko sorē li miyde Sbörē pjire. E kjishko ga nopga judío llēm wleniyo omtjlokwo kjonoshko ga Sbö Sēya twara ba kong, twara bi kong sorē ga eni, miydēy shji judiogarē e go wlo ga shäryaga Sbörē.

⁹ Nopga judío llēm wleniyo wotjlino ga mär Sbö go erö ga owa pjang ba go li löna Sbörē beno dret, shäryara bi kong sorē ga eni. Eni ga epga iara beno tjwlö bishya dik bakoe.

¹⁰ ¿Eni ga llēye woydēmi ga shärye Sbörē obi, tjlokwo ère kjrēmi wloro? Nopga judío llēm wleniyo iēmi kjok llgwekklo tara Moisésdē li sök lēmi woydē, gueniyo shji èmdē ga omsōno ma, bi tjlapgaga tek dēnashko so omsōno ma bakoe. ¿Eni ga epga omsök sorēro?

¹¹ Eni llēme. Miydēy ga shji dōya Tjlapga Jesúsde, shji kjimte woydē kjishko eröe lēy, ga epga eni bakoe» le.

¹² E irgo ga Pablo, Bernabé, e tjlēno nopga löng li kong.

Dbō twara Sbörē ba kong llēbo ÿdēba llēm wleniyo shārye lok nopga judío llēm wleniyo kong li roy lara lok ba kong pjire. E wopro ga kuya nopga lirē lōng kjing erā.

¹³ Ga tjlēno lok pjirshko ga Santiago tjlē ga «Pjeyoga, tja kuzīa.

¹⁴ Simón* tjlēno bi kong ga nopga judío llēm wleniyo kjimtara Sbörē ara, ga epga tjrēko ga no kjone kjone kjrara beno ba nopga baīya. Shāryara bām goshko sorē li roy lara Simóndē bi kong pjire.

¹⁵ Dēnashko ga Sbō tjlōkwo lagaga omōno eni. Tjlēno beno eni:

¹⁶ »“E irgo ga tja tjwe irōng obi,

ga David tjēyo beno lōng tjwō llēm li,

e iēr ber lōng ba shtoshko irōng obi,

so u toklong beno buk tōy

kojōy jem, poshāryēy ber jong pjlu obi wleni.

¹⁷ Eni ga tja wlēya nopga judío llēm wleniyorē.

Nopga kjrōror tjeng kjok kjwang jīkong li,

tja wlēya, ga ber lōng botoya bakoe.

Tja Tjlapga Sbō. Tja omlē eni.

¹⁸ Loror beno eni tek dēnashko.”†

¹⁹ »Eni ga bor kong ga nopga judío llēm wleniyo optwono Sbō kong li barwēy ame.

²⁰ Epga kong kjibokwo tēy kjwara dey. E go ga lēy ba kong ga dli llē twak sbōpga

jjāglo kong li uēy ame, ōng zrōk kjyotso skuya i li sho uēy ame, srēng llē uēy ame, ga shji orkwosmono ē tjok llēm ga shji pē ba tjok ame.

²¹ Tek dēnashko ga kjok llgwekklo tara Moisésdē li, e lēba lōng kjok shto oblē oblēshko enido. Ga wosh-tozlong dbaryo kjwobi go ga lēba lōng judiōga syō uyo oblē oblē li roy» le.

Kjibokwo ichak nopga judío llēm wleniyo kong

²² Eni ga tōno lōng lan li, nopga kjrara do pjōk, iche lok jek Antioquía kjokyo Pablo, Bernabé tjok. Kjrara lok li beno Judas, Silas. (Judas, e kowēba Barsabás bakoe.) Domerga do pjōk li tjlapgaga Jesús tjlōkwo kjruga kägāyo wleniyo.

²³ Ga kjibokwo tara lok kjwara, ga twara ba kong, sōya jek ba tjok wlo. Kji-bokwo li tjlē eni:

«Miga pjeyoga. Nopga judío llēm wleniyo lōng Antioquía kjokyo, Siria kjokyo, Cilicia kjokyo, “¿Pjāy yonde?” lērwa bomi kong. Kjibokwo ēre ichērwa jek bomi kong. Tjawa Sbō tjlōkwo roy lagaga Jesús āska, lanma tjlapgaga Jesús tjlōkwo kjruga kägāyoga.

²⁴ »Roy kurorwa ga no kjong kjong jūshko so lōng borwa tjrēko li oör lōng bomi shwoy ga pjāy barwara ara, ba tjlōkwo lara li go, ga pjāy beno lōng

* 15:14 Simón, e kowēba Pedro bakoe.

† 15:18 Amós 9.11-12.

woydë ara. Gueniyo epga ichaga tjawarë llëme.

25-26 E kjîshko ga domerga kjratorwa kjlôbô, ga ichororwa jek bomi îk. Bernabé, Pablo, e bi pjeyoga woydërwa ara wleniyo. Epga optwono beno lóng parkë Tjlapga Jesucristo kjîshko, ga zrôkobare, de zrôkoba llëm, e miyde lóng llëme. Epga ichororwa jek bomi îk.

27 Ga Judas, Silas, e ichororwa jek ba tjok, llëye tak pjang kjibokwo ëre goshko li lanyotke lok om go bomi kong wlo.

28 »Eni ga beno pjlú Sbô Sëya kong, borwa kong ga pjây ichërwa kjok llgwekklo tara Moisésdë li shäryë uunkong llëme. Llëye shäryëmi wlo li ëre dôe:

29 Dli llë twak sböpga jyäglo kong li uëy llëm; öng zrök klyotso skuya î li sho uëy llëm; srëng llë uëy llëm; shji orkwosmono ë tjok llëm ga shji pë ba tjok llëm bakoe. Shäryëmi uunkong eni ga pjây jëk lóng pjlo beke.

»Ber eni.»

30 Eni ga domerga kjrara li toe. Öötong lóng Antioquia kjokyo ga ba pjeyoga Jesús tjlökwo kjrara li tona lok eshko, ga kjibokwo söra lok jek li twara ba kong.

31 Eshko ga kjibokwo li lara lok ëng kong, ga beno lóng wopjlú, ga dbokjrono jek obi e gö.

32 Judas, Silas, e Sbô tjlökwo lagaga. Eshko ga tjlëno nopga lóng li kong ara, dbo iara lok ara bakoe.

33-34 Ga beno lóng dbar kop ara eshko. E irgo ga opshino to jek ba ichagaga shwoy iröng obi. Brikshko ga «jölö» lara ba pjeyoga lirë ba kong. «Pjây nom iröng wopjlú» lara lok ba kong bakoe.‡

35 Gueniyo ga Pablo, Bernabé, e beno lóng eshko Antioquia kjokyo. Tjlapga Jesús tjlökwo le lóng oba kong, ga oba pïya lóng ara. Jesús tjlökwo kjrara ga eshko so omshäryono kjlôbô eni bakoe.

Pablo, Bernabé, e opkjono dboy dboy

36 Öötong dbar kop ara ga Pablo tjlë Bernabé kong ga «Shji to bi pjeyoga lóng kjok shto oblë oblë îk iröng obi, shji öör Tjlapga Jesús tjlökwo lë kjone dö ga eshko, lóng sorë îy wlo» le.

37 Kuya ga tjlë ba kong ga «jölö. Gueniyo Juan söy bi tjok bebi» le. (Juan, e kowëba Marcos bakoe.)

38 Gueniyo ga Pablo kong ga pjlú anmoyö llëme. Epga lóng Panfilia kjokyo eshko ga rayara Marcosdë beno lóng tjoksa, jëktong ba tjok ba pak shäryë ame.

39 Eni ga ëng dboryono lok kar kar, ga beno lóng wopjlú ëng tjok ame. E kjîshko ga opkjono beno lóng dboy dboye.

‡ 15:33-34 Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlë ga ««Pjây nom iröng wopjlú» lara lok ba kong bakoe. Gueniyo ga Silas wotjlik ber sök eshko le, ga benoe.»

Eshko ga Marcos söra Bernabéré jek ba tjok, jer dlung kjako, opyono kjong kësbang roy, ga jongya jong Chipre kjokyo.

⁴⁰ Pablo lara, Silas söra jek ba tjok. Brik lokshko ga Jesús tjlökwo kjrägaga löng li syöshtono Sbö kong, tjlë ga «Sbö, Pablo, Silas, e iërwa ber tjeng bop wloshko, dëp wlo» le. E irgo ga opshino toe.

⁴¹ Jek öötong löng kjok shto oblë oblë Siria kjokyo, Cilicia kjokyo. Eshko ga ba pjeyoga Jesús tjlökwo kjräga löng li dbo iara lok Sbö tjlökwo go arae.

16

Timoteo jek shäng parkë Pablo, Silas tjok

¹ Eshko ga Pablo wlo öötong löng Derbe kjokyo, e irgo ga Listra kjokyo. Eshko ga Jesús tjlökwo kjräga wlëna shäng kjlara ko Timoteo, e mekë judío, Jesús tjlökwo kjräga bako, gueniyo data judío llëm wleniyo, e Grecia so.

² Timoteo, e pjluë le Jesús tjlökwo kjrägaga löng Listra kjokyo, Iconio kjokyo lirë.

³ Eni ga woyde Pblorë ga Timoteo jek shäng parkë ba tjok. Gueniyo ga miyde judióga eshko so uunkong lirë ga Timoteo doyo jyã tak llëm, data Grecia so kjishko. E kjishko ga barwe judiógarë llëm wlo ga Timoteo doyo jyã tara Pblorë pjire.

⁴ E irgo ga jek löng kjok shto oblë oblëshko ga llëye

lara Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska, tjlapgaga Jesús tjlökwo kjräga kägäyoga löng Jerusalén kjokyorë li, e lara lok Jesús tjlökwo kjrägaga kong pjire. Ga tjlë lok ba kong ga «Tjlökwo lara lok li shäryëyë eni» le.

⁵ Eni ga Jesús tjlökwo kjrägaga mär beno löng Sbö go jek këgong, ga dbar kjwobi go ga tön jek këgong këgong.

Pablo domer Macedonia so ñno kjlara, shji yoïno wleni

⁶ Eshko ga Pablo wlo wotjlino lok to Asia kjokyo, Sbö tjlökwo roy lë eshko wlo lara. Gueniyo ichara Sbö Sëyarë jek eshko llëme. E kjishko ga jek Frigia kjokyo go, Galacia kjokyo go,

⁷ öötong löng Misia kjokyo gomyo. Eshko ga wotjlino lok to Bitinia kjokyo lara, gueniyo ichara Jesús Sëyarë jek eshko llëme.

⁸ E kjishko ga jekdo bek, slano Misia kjokyo llëm, jer öötong löng Troas kjokyo.

⁹ E shkëyo ga Pablo domer Macedonia so ñno shäng kjlara, shji yoïno wleni. Ga domer li tjlë ba kong ga «Rokër bop kong sira ga pja tek Macedonia kjokyo, tjawa kjimtëp wlo» le.

¹⁰ Ga ñna Pblorë eni irgo ga tjawa* tjlë ëng kong ga «Shji roke Sbörë shäng eshko, ba tjlökwo roy pjluë lëy kjok eshko sopga kong» lërwa. E kjishko ga tjawa poshäryono löng jek

* **16:10** Kjibokwo ëre taga Lucasdë. Eshko jek lëkong ga Lucas jek to shäng Pablo tjok. «Tjawa» le e kjishko.

bek Macedonia kjokyo wlo lërwa.

Lidia Jesús tjlökwo kjrono

11 Eni ga tjawa opyono kjoyong kësbang roy, ga tjawa opshino Troas kjokyo dwayo, jek bek äär jong dlung tjrëko ko Samotracia. Wëshko ga tjawa jek äär löng Neápolis kjokyo.

12 E irgo ga tjawa jem Filipos kjokyo, e Macedonia kjokyo obi. Kjoyok eshko li ichaga Roma sopgarë, gueniyo Macedonia sopga kong ga kjoyok e tjlwlo ara. Ga tjawa beno löng eshko dbar kjwöbösoe.

13 Öötong woshtozlong dbaryo ga tjawa opshino jek kjoyok eshko dwayo, tjawa äär löng di kjako, kjoko shwo lëkong. Eshko ga judiöga syöshtozlong shtoyo tjok kjwe lërwa, ga eni jlöe. Tjawa öötong löng eshkoshko ga wlënorwa ga walëga ëng tönö löng kjlëbö eshko. Eni ga tjawa sirkeno lano löng ba tjok.

14 Eshko ga walë sök kjlara ko Lidia, e Tiatira so, shwong ko dingding shwëshwë tjlwlo ara wleniyo soynega. E judiö llëm wleniyo, gueniyo Sbö poshrëya enido. Sök borwa kuk eshkoshko ga pjlu iara Sbörë pjang ba tjlökwo roy le Pablorë sök li kjre wlo.

15 E irgo ga wara jer di pjang eshko li roshko, ba pjeyoga löng ba ushko li tjok. E irgo ga tjlë borwa kong ga «Tja ïmi ga Tjlapga Jesús tjlökwo kjraga jlökoyo ga rokër

bomi kong sira ga pjäy jek bor tjok, pjäy ber löng bor ushko wlo» le.

Tjawa rokara jlökoyo, ga jlö lororwa ba kong, ga tjawa beno löng ba ushko.

Pablo, Silas, e bängzaraba no shdüzlong uyo

16 Dbar kjwara ga tjawa jek löng syöshtozlong shtoyo wloshko ga kjoglo weno shäng kjlara, parkaga tjlwlek shäng pjir wleniyo. Kjoyok li goshko Ä sëya kjlara. Sëya li dbo go ga llëbo wen llono li le oba kong enido, ga potjlwlekoba ba sogoga kong arae.

17 Kjoyok li jek shäng borwa irgo, ga öö le, tjlë ë pogo kong ga «Domerga kjwe, e Sbö Tjlwlo Kësbangyo parkaga. Kjwepga jek löng pjäy döya Sbörë sorë laga» le.

18 Dbar kop ara ga shärye shäng eni. Eni ga dbar kjwara ga Pablo iirkono ba kong, ga bojono iröng, tjlë sëya pjang ba go li kong ga «Lër bop kong Jesucristo ko goshko ga pja opkjos kjoglo kjwe goshko dwayo» le.

Jekdo eshko ga kjoglo li raryara sëya lirë ga toe.

19 Gueniyo ga ïya kjoglo sogoga lirë ga beno dbur shak ba kjishko ame ga Pablo, Silas, e shara lok, söra jek dbo go öötong löng llëbo soynezzlong, tjlapgaga kjok llgwega wleniyo li boksho.

20 Eshko ga tjlë lok tjlapgaga li kong ga «Domerga ëre judiöga. Kjoyok ëreshko ga oba shdüya löng ara.

21 Shji p̄ya löng ba sdëkwo baŷya go. Shji Roma sopga kong ga t̄lökwo le löng bi kong li, e kolako llëm, e shäryako llëm bakoe» le.

22 Eni ga nopga löng eshko ara li jek uunkong ba wloyo, ga t̄lapgaga li nopga ichono ba shwong skwë, shpoya lok kjor no shpokklo go.

23 Eni ga shpora lok irgo ga söra lok, iara beno löng no shdüzlöng uyo roshko. Eshko ga t̄lapgaga li t̄lë lok no daga shäng li kong ga «Bängzas, ga dos yötsoe» le.

24 Kuya ga Pablo, Silas, e söra jek, zrëra öötong tjeng këgong rong anmoyö kjër äär pjirshko. Eshko ga kjordo zak jek lok këgong këgong ba dre bapkwö, ga ba dre li zrëra ber lok eshko, opshik llëm wlo.

25 E shkëyo ga Pablo, Silas, e löng syöshtë, të Sbö kong, ga kuya nopga shdung tjeng ba tjok eshko lirë löng. Öötong kjok rong dik ga

26 yo iano kësbang eshko. Eni ga u li sokö iona beno tre tre erä. Jekdo eshko ga u bäng llë döktong, roshwino drete. Ga dröng sho no pjirikklo li döktong pjir bakoe.

27 Eshko ga no daga li buk pë, ga wolleno buke. ŷya ga u li u bäng bäng döktong beno lok oojong ga wot̄lino ga nopga bängzak tjeng li töktong pjire lara. E kj̄shko ga ba dröng söya pjang ba kwota roy li shira, opzrök wlo lara.

28 Gueniyo ga ŷya Pablörë sök ga öö le ba kong, t̄lë ga «ŷPja opzrök llëme!† ŷTjawa löng uunkong j̄shko!» le ba kong dbo go.

29 Kuya no daga lirë ga t̄lë ga «lök shjiy tek sözong» le ba kjimtaga shäng li kong, ga kjrarae. Eshko ga opzrëno jek maling zron jong äär jong Pablo, Silas shwoy, ga kjök torgö sök ba dre zlong, der arae.

30 E irgo ga kojono, ga Pablo, Silas, e shira tjeng lishko dwayo. Eni ga t̄lë ba kong ga «T̄lapgaga, ŷtja orwë llong? ŷTja där wlo ga llëye shäryër?»

31 «Pja mär T̄lapga Jesu-cristo go ga pja döya Sbörë, bop pjeyoga löng bop ushko uunkong li döya eni bakoe» le ba kong.

32 Eni ga T̄lapga Jesús t̄lökwo lara lok ba kong, ba pjeyoga löng ba ushko uunkong li kong bakoe.

33 Jekdo eshko ga söra no daga lirë jek di bäng buk eshko lishko, ga shpora lok bäng li, e kwoshkwara, kröna ba kong. E irgo ga no daga li wara jer di bäng buk li roshko, ba pjeyoga löng ba ushko li tjok bakoe.

34 Eni ga Pablo, Silas, e söra jek ba ushko, ga sënae. Eshko ga no daga li beno sök woowa llëm, ba pjeyoga löng ba ushko uunkong tjok, beno löng mär Sbö go kj̄shko.

35 Wëshko kjok shröng

† 16:28 Eshko dbaryo ga nopga löng kj̄rshko, e töktong ey dwayoshko ga ba dagaga zrökoba. «ŷPja opzrök llëme!» lara Pablörë ba daga kong e kj̄shko.

ga tɬlapgaga kjok ɬlgwega wleniyo li no dagaga ichono kjlōbō äär löng no daga sök no shdūzlong uyo li ɬk, Pablo, Silas, e dōya wlo.

³⁶ Eni ga no daga li tɬlē Pablo kong ga «Tɬlapgaga kjok ɬlgwega wleniyo li tɬlōkwo ichono bor kong, pjāy dōr wlo le. Eni ga pjāy to ga bue. Pjāy nom wopɬlúe» le.

³⁷ Gueniyo ga Pablo tɬlē no dagaga shrono tjeng li kong ga «Tjawa Roma so kjibokwo tjok. Woydara ga tjawa ɬlgwera kjwe kjok ɬlgwekklo Roma so i go. Gueniyo tjawa ɬlgwera lok ɬlēm ēmdē ga tjawa shpora lok ara nopga uunkong boksho, ga tjawa bāngzara lok no shdūzlong uyo roshko. ¿Eni ga tjawa shiya woydē lūtshko ega? jEni ɬlēm! Tjawa shiya lok wlo, woyde ga tek shiga epgarē om go dey. Lēmi ba kong eni» le.

³⁸ Eni ga no dagaga li to öötonglöng tɬlapgaga li shwoy ga roy lara ba kong pjire. Kuya lok ga beno löng sēya ɬlēm, Pablo, Silas, e kjibokwo tjok kjishko.

³⁹ Ga tɬlapgaga li jek öötong löng Pablo, Silas shwoy ga tɬlē ba kong ga «Tjawa jnemi kēsbange» le. Eni ga dōrae. Eshko ga tɬlē ba kong obi ga «Rokērwa bomi kong sira ga pjāy opshik borwa kjok ēreshko dwayo» le.

⁴⁰ Eni ga opshino lok no shdūzlong uyo roshko dwayo, ga jek öötong löng Lidia ushko. Eshko ga ba

pjeyoga Jesús tɬlōkwo kjraga li pjlorā uunkong, ga dō iara bakoe. E irgo ga opshino to ey dwayo.

17

Tesalónica sogga woksera löng ara

¹ Ga Pablo, Silas, e jek äär löng Anfípolis kjokyo, e irgo ga Apolonia kjokyo. E irgo ga öötonglöng Tesalónica kjokyo. Eshko ga judíoga syō uyo jong kjwara.

² Ga Pablo sgara shäng woshtozlong dbaryo kjwobi go ga opzrēk jek judíoga syō uyo roshko. Eni ga öör shäng eshko woshtozlong dbaryo li pjloglo mya, ga lano ara nopga löng li tjok. Sbō tɬlōkwo tak pjang li

³ pjloɬlgweya ba kong. Tɬlē ba kong ga «Miydēy Sbō tɬlōkwo ēre go ga no pjluyo iche lara Sbörē li shronoshko ga woyde ga shdungoba, wolon, ga woshre Sbörē iröng obi. Jesús roy loror bomi kong, ga shäryono ba kong eni. No pjluyo lēr shäng li e» le.

⁴ Eni ga judíoga kjong kjong omtɬlōkwo kjrono. Grecia sogga ara Sbō poshrēk löng enido wleniyo, walēga tɬwlō ara wleniyo ara, e omshäryono eni bakoe. Ga tɬlōkwo kjragaga uunkong li beno löng Pablo, Silas tjok.

⁵ Gueniyo ga iya judíoga omtɬlōkwo kjrono ɬlēm wleniyo lirē ga ymorkono ara. Eni ga to löng irbo bāng go ga nopga owa oba barwē ä wleniyo, e tōna kjlōbōso, kjok

eshko sopga shdöya wlo, ie ber löng wlëp llëm wlo. Ga wotjlino ga Pablo, Silas, e löng no sök kjlara ko Jasón li ushko lara. E kjishko ga öötong löng ba shwoy ga opzrëno jek dbo go ba u roshko, Pablo, Silas, e shaya, söya, twe nopga löng li kong wlo, shdüya wlo lara,

⁶ miga wlëna llëme. Eni kuzong ga Jasón shara lok shara, ba pjeyoga Jesús tjlökwo kjruga kjlëbö li tjok. Ga söra lok dbo go, dopshiya lok i, öötong löng tjlapgaga kjok llgwegga wleniyo li shwoy. Eshko ga öö le lok ara, tjle ga «Domerga to löng kjok shto oblë oblë, nopga shdöya ber löng wlëp llëm wlo li, e shrono löng bi shwoy ëre bi barwaga.

⁷ Shronoshko ga wlokjrara Jasón jürë öötong löng ba ushko. Kjok llgwekklo tara pjlu kësbangyo sök Roma kjokyorë li, e bangkjre lok llëm, ie ber tjwlö llëm bakoe. To löng tjle ga pjlu oblë tjok le. E kowe lok Jesús» le.

⁸ Eshko ga llëye lara lok li kjishko ga tjlapgaga, nopga löng eshko li, e woksera tjë jikong.

⁹ E kjishko ga Jasón, ba pjeyoga Jesús tjlökwo kjruga, e ichara lok oppotjwlëk, e irgo ga rayara toe.

Berea sopga Jesucristo tjlökwo kjrono ara

¹⁰ E shkëyo ga Pablo, Silas, e ichara Jesús tjlökwo kjruga eshko so lirë opshik jek Berea kjokyo. Öötong löng eshko ga

opzrëno jek judioga syö uyo jong eshko li roshko.

¹¹ Judioga löng Berea kjokyo li wotjlik owa judioga löng Tesalónica kjokyo li i dik llëme. Ga Jesús tjlökwo lara lok ba kong li kuya ga beno löng wopjlu, ga küywa lok obi. Eni ga dbar kjwobi go ga tjlökwo kura lok li ina lok Sbö tjlökwo kjibokwoyo go ara, llëye lara Pablo, Silasde li, e jlöre iya lok wlo.

¹² Eshko ga judioga omtjlokwo kjrono ara. Grecia sopga omtjlokwo kjrono kjlaraso llëm bako, walëga tjwlö ara wleniyo, domerga bakoe.

¹³ Gueniyo ga Sbö tjlökwo roy le Pablorë shäng Berea kjokyo li roy kura judioga löng Tesalónica kjokyo lirë, ga jek öötong löng eshko ga nopga löng eshko li shdöra lok ara, beno löng wlëp ame.

¹⁴ Jekdo eshko ga Pablo ichara ba pjeyoga Jesús tjlökwo kjruga lirë opshik maling, jongya dlung sor go, brik to kjok eshko dwayo wlo. Gueniyo Silas, Timoteo, e beno löng Berea kjokyo obi.

¹⁵ Eshko ga Pablo yorkagaga öör löng ba tjok Atenas kjokyo. Ga Pablo beno sök eshko. Eni ga ba yorkagaga li sano jem iröng Berea kjokyo. Brik lokshko ga Pablo tjle ba kong ga «Pjây tjle Silas, Timoteo kong ga woydër ga tek tön bor tjok maling Atenas kjokyo jüshko lëmi ba kong» le.

Pablo Sbö tjlökwo lono

shäng Atenas kjokyo, tjlapgaga kësks ko Areópago kong

16 Ga Pablo beno sök eshko Silas, Timoteo, e koshë. E wopro ga İya to shäng ga Atenas sopga sböpga jyäglo shäryono träk llëm, ga wokserga shäng erä.

17 E kjışhko ga öötong shäng judioga syö uyo jong eshko li roshkoshko ga tjłkwo kjlopswë ara nopga löng eshko li tjok, judioga, nopga judio llëm wleniyo, gueniyo Sbö poshräk löng enido wleniyo tjok. Ga dbar kjwobi go ga öötong shäng llëbo soynezlöng shtoyo ga tjłkwo kjlopswë ëbo tjwe ba shwoy li tjok.

18 Eshko ga nopga tjeng kjring pjök ko epicúreo, estoico. Epga tjłkwo kjlopswë kar kar ëng tjok ara, ba wotjlik om go li go. Ga Pablo tjłë li kuyashko ga tjłë lok kar kar ba tjok. Ga kjong kjong tjłë ëng kong ga «¿Domer tjłëgwang kjok miydë llëm kjwe llë layde shäng?» le.

Eshko ga Pablo shäng Jesús roy pjłú lë ba kong, Jesús, e wolono, ga woshrara Sbörë iröng obi le. E kjışhko ga kjong kjong tjłë ga «Domer kjwe İn ga to shäng sböpga shto oblë so roy shdök» le lok eni.

19 Eni ga söra lok öötong shäng tjlapgaga kësks ko Areópago li shwoy. Eshko ga tjłë lok ba kong ga «Tjłkwo lëp shäng borwa kong tjaglën li, e pıs yötso borwa kong sira, miydërwa wlo.

20 Kurwa ga tjawa kong tjłkwo lëp llëbo oblë dö, ga llë loklo miydërwa woydë» le.

21 Eshko ga Atenas sopga, nopga shto oblë so löng eshko li, e sgara löng llëye lëba tjwe tjaglën li kuya wlo, lanyotke wlo eröe. Llëye oblë shärye lok llëme.

22 Eni ga Pablo kojono shäng eshko ba bokshto, ga tjłë ba kong ga «Tjlapgaga Atenas so, İn jlökoyo ga bomi sböpga, e bangkjre mi äe.

23 Tja jëktong bomi kjok jüşhko ga bomi sböpga poshrëzlöng shtoyo lok li İnor pjire. Kjrına jüni ga sbö poshrëkklo jong kjwara eshko, tak pjang ba poglo go tjłë ga “Sbö miydëy llëm obi li, e poshrëkklo.” Eni ga Sbö miydëmi löng llëm li, e poshrëmi löng tjän, e ë miydëmi löng llëm gueniyo. E kjışhko ga tja shrono shäng ba roy laga bomi kong.

24 E kjok ëre uunkong shäryaga, llëbo tjeng kës li shäryaga bakoe. E kjok dogo so, kjok ëre so, e Tjlapga. E sök u shäryak norë li roshko llëme.

25 Shji löng së laga erë, shji tjwłö shrë laga erë, shji llëbo tjok kës li twaga erë bakoe. Eni ga e opkjm toklo woydë llëme.

26 »Dämärshko ga domer shäryara kjlaraso döe. Gueniyo ba tjëyo tek ber ba irgo li wena träk llëm, shdöktong to kjok shto oblë oblë uunkong kjok kjwang jikong. Tek dënashko ga tjëyoga

oblë oblë ber löng dbar kjwobi, ber tjeng kjone, e lara pjir tjän.

²⁷ Shäryara eni, ber löng ba wlëk wlo. To jëk löng kuya i wleni ga wlëya kjwe, shäng bi soshko ëmdë.

²⁸ Ga shji mär löng ba go, shji jëk laga erë bakoe. Ga pjây tjrëko tjlökwö wolëso tagaga tjeng kjlöbö. Epga omlono eni bakoe. Tjlëno ga «Shji uunkong Sbö wapga» lara lok eni.

²⁹ »Shji Sbö wapga kuzong ga Sbö, e so sböpga jyäglo shäryak dbur sho shöylör go, dbur sho pjublún go, llëm ga ak sho go kjoyo, e lëy eni llëme. E so llëbo shäryak norë ba wotjlik li go kjoyo llëm bakoe.

³⁰⁻³¹ »Dënashko ga nopga llëbo shäryono bëy llëmshko ga shdüya Sbörë llëm, llëye miyde lok llëm kjishko. Gueniyo dbar iara Sbörë beno kjwara, ber nopga löng kjok ëre kjing go kës li llgwezlong dbaryo wlo. Ga domer kjrara beno shäng kjlara, nopga llgweya bek wlo. E ë miydëy wlo ga e wolono, ga woshrara Sbörë iröng obi. E kjishko ga eerishko ga nopga löng kjone pogo, e woyde ga llëbo owa shärye löng li, e owa jlöe le, ga raye» le.

³² Ga domer wolono kjlara ga woshrono iröng obi le eni li kuya lok ga kjong kjong Pablo läywë owa, joywe jong erä. Gueniyo kjong kjong tjlä ba kong ga «Pja woydërwa ga llëye lëp shäng li dbar

oblëshko ga lëp borwa kong jek pjlara obi» le.

³³ Eni ga Pablo opshino eshko dwayo.

³⁴ Eshko ga kjong kjong jek Pablo tjok, ga beno löng Jesús tjlökwö kjrägaga. Kjlara jüni ko Dionisio. Domer, e tjlapgaga këskes ko Areópago li kjlarayo. Jesús tjlökwö kjräga kjlara obi, e walë shäng kjlara ko Dámaris.

18

Pablo Sbö tjlökwö lono shäng Corinto kjokyo

¹ E irgo ga Pablo opshino to Atenas kjokyo dwayo, jek öötong shäng Corinto kjokyo.

² Eshko ga judío wlëna shäng kjlara ko Aquila, e Ponto so. Dënashko ga öötong sök Roma kjokyo, e Italia kjokyo obi. Eshko dbaryo ga pjlu kësbangyo ko Claudio li tjlökwö ichono, tjlä ga «Judíoga löng jüshko Roma kjokyo kjlobi li opshik drete» le. E kjishko ga eeri ga öötong dbar kjwöbö ga Aquila opshino jek Roma kjokyo dwayo, öötong sök Corinto kjokyo ba boy Priscila tjok.

³ Ba pak baíya lok, e u shäryaga öng kwota go, Pablo i dik. E kjishko ga miydara Pablörë ga jek öötong shäng ba shwoy ga beno shäng ba ushko, ga parkë ba tjok bakoe.

⁴ Eni ga äär woshtozlong dbaryo kjwobi go ga Pablo opzrëk jek judíoga syö uyo jong eshko li roshko. Ga lan judíoga löng li tjok, nopga

judío llēm wleniyo löng li tjok bako, tjlökwo le shäng li, e jlöe le lok wlo.

⁵ Ga Silas, Timoteo, e tjwe Macedonia kjokyo dwayo öötong löng ba shwoy. Eshko jek lëkong ga Pablo opyono Jesús tjlökwo roy lë dbar kjwobi go, opyono shäng e shäryë wlo eröe. Tjlë judiöga kong ga «Bi pjluo iche le Sbörë li, e Jesús» le ba kong iyado.

⁶ Kuya judiögarë ga opyono beno löng ba wloyo, ga läywe lok owa arae. E kjishko ga Pablo ba shwong pjloyono, pjloyo lon ber tjeng eshko wlo, e ba wloyoga ber löng shdungko wlo loklo. Ga tjlë ba kong ga «Pjäy shdüya Sbörë laga ber pjäydë om go. Miydaga ber tjarë ame. Tja Sbö tjlökwo roy lë pjäy judiöga kong ame. Tjlökwo li lër nopga judío llëm wleniyo kong shara» le.

⁷ Eni ga Pablo opshino judiöga syö uyo li roshko dwayo. Eshko ga domer sök kjlara ko Ticio Justo, e judío llëm wleniyo, gueniyo Sbö poshrëya enido. Ba u jong judiöga syö uyo li zlong bäng. Eni ga Pablo beno sök ba tjok eshko.

⁸ Kjok eshko ga domer sök kjlara obi ko Crispo. Domer, e judiöga syö uyo jong eshko li kägäyo. Ga Tjlapga Jesús tjlökwo kjrara, ba pjeyoga löng ba ushko uunkong li tjok. Corinto sopga omtjlökwo kjrono ara bako, ga waraba jer di roshko uunkong.

⁹⁻¹⁰ Shkër kjwara ga Tjlapga Jesús tjlëno Pablo kong shji yoïno wleni, tjlë ga «lëye bangkjrep llëme. Tja shäng bop tjok iyado. E kjishko ga bor tjlökwo roy lep iyado, pja kjinkë llëme. Ga nopga kjok ëreshko botoya ara. E kjishko ga pja barwaga ërë llëm, pja kong llëbo owa shärye ërë llëm bakoe» le.

¹¹ Eni ga Pablo beno shäng Corinto kjokyo Sbö tjlökwo lë nopga li kong lu pjlara kjing-sho bëy.

¹² Corinto kjokyo, e Acaya kjokyo obi. Dbar eshko ga Galiön, e parkë sök Acaya so ichaga. Eshkoshko ga öötong shäng Corinto kjokyoshko ga judiöga ëng tönö, ga Pablo shara lok, söra jek öötong löng no llgwezlong uyo.

¹³ Eshko ga tjlë lok tjlapga li kong ga «Domer ëre to shäng nopga ië Sbö poshrëk, ba wotjlik baïya li go. Gueniyo kuy ga le shäng li, e kjok llgwekklo tara Moisésdë li wloyo» le.

¹⁴ Eni ga dborye Pablorë lara, gueniyo Galiön tjlë judiöga li kong ga «Judiöga, tja barwëmi llëme. Ëye rotoromi llëye shäryara owa anmoyö kjishko kjwe ga llgwer bomi kong kjluwe.

¹⁵ Gueniyo sömi tjwe shäng li tjlökwo le shäng li kjishko. Pjäy lan tjlökwo llë kjishko, ko llë kjishko, bomi kjok llgwekklo li kjishko bakoe. Eni kuzong ga llgwezī pjäydë om go. Tja opyë woydë ber

llëbo e llgwega bomi kong llëme» le.

¹⁶ E irgo ga ichara ba llgwezlong uyo roshko dwayo.

¹⁷ Eshko ga judioga syõ uyo jong li kägäyo shäng kjlara ko Sóstenes. E shara nopga judío llëm wleniyo löng lirë, ga sh-pora lok ara Galiön bokshto. Ga ïya sök wlëp erä, e ba kong ga llëye llëme le.

Pablo jëk shäng kjok shto oblë oblë

¹⁸ Eshko ga Pablo beno sök Corinto kjokyo dbar kop ara obi. E irgo ga «Tja toe» lara Jesús tjlökwo kragaga löng eshko li kong, ga jer öötong shäng Cencrea kjokyo, Priscila, Aquila tjok. Eshko ga Pablo kä shtono beno pjret. Dämär ga käkzong shtë llëm dbar kjwöbö lara Sbö kong tjän, ga dbaryo li pjitonge. E irgo ga opyono lok kyyong kësbang roy, jongya Siria kjokyo wlo le.

¹⁹ Ga öötong löng Éfeso kjokyoshko ga Priscila, Aquila, e rayara Pablörë beno eshko, ga toe. E irgo ga jek öötong shäng judioga syõ uyo roshko ga lano judioga löng eshko li tjok.

²⁰ Eni ga tjlë lok ba kong ga «Woydërwa ga pja ber sök borwa tjok dbar kjwöböso guing» le, gueniyo woydara llëme.

²¹ Ga «Tja toe.* Gueniyo ga woyde Sbörë ga tja tjwe iröng

bomi ik obi» le. E irgo ga opy-ono sök kyyong kësbang roy, ga toe.

²² Jek öötong shäng Cesarea kjokyo ga jem Jerusalén kjokyo, Jesús tjlökwo kragaga löng eshko li pjlok. E irgo ga opshino jer öötong shäng Antioquía kjokyo buk Siria kjokyo obi lishko ga

²³ beno sök eshko dbar kjwöböso. E irgo ga opshino jek obi, ga to shäng kjok kjrinishko kjrinishko Galacia kjokyo, Frigia kjokyo bakoe. Jesús tjlökwo kragaga kjimtara mär Sbö go jek këgong eni.

Apolos Sbö tjlökwo lono Éfeso kjokyo

²⁴ Eshkoshko ga domer öötong shäng kjlara Éfeso kjokyo ko Apolos. E judío, Alejandría so. Sbö tjlökwo tak pjang li miyde shäng arae. Ga domer li tjlë ga kuywoye.

²⁵ Ga oppino ara tjän, Tjlapga Jesús irbo li kjishko, ga tjlë shäng ga laywae. Oba pïya shängshko ga Jesús roy le ba kong yõtsoe. Gueniyo miyde wlo li obie. Juan no wono di go sorë miydayde döe.

²⁶ Eni ga opzrëno jek judioga syõ uyo jong eshko li roshko, ga tjlëno oba kong, llëye bangkjrara llëme. Gueniyo kura Priscila, Aquilarë, ga mana lok ba ushko, lan ba tjok wlo, Sbö

* **18:21** Tek dënashko ga kjibokwo ère jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlë ga «Tja toe. Woyde ga tja jek äär Jerusalén kjokyo dbar shrëkklo dbaryo tjwe lishko.»

irbo li miyde pjlú anmoyõ wlo.

²⁷⁻²⁸ E irgo ga Apolos to jek shäng Acaya kjokyo le, ga kura ba pjeyoga Jesús tjlökwö kjruga löng lirë. Eni ga kong kjibokwo tara lok kjwara, söya twe Jesús tjlökwö kjruga löng Acaya kjokyo li kong wlo, äär eshko ga wlokre lok pjlú wlo le.

Jek öötong Acaya kjokyo ga tjläno judiöga löng eshko Tjlapga Jesús tjlökwö woydë llëm wleniyo kong jlökoyo. Sbö tjlökwö tak pjäng li go ga pina ba kong ga no pjluyo iche lara Sbörë li, e Jesús. Ga tjlökwö kjlopswë lok kar kar ëng tjokshko ga judiöga li zäya enidoe. Ga Sbö wopjlú li kjishko ga ba tjlökwö kjruga löng eshko li, e kjimtara tek dämär ba tjlökwö kjrë. Eshko ga epga kjimtara Apolosdë ara bakoe.

19

Pablo tjlökwö lono Éfeso kjokyo

¹ Apolos sök Corinto kjokyo wopro ga Pablo jek shäng Galacia kjokyo, Frigia kjokyo bakoe. Eni ga öötong shäng Éfeso kjokyo. Eshko ga Jesús tjlökwö kjruga wlëna tjeng kjlöbö,

² ga tjlä ba kong ga «¿Sbö tjlökwö kjrromishko ga pjäy go Sbö Sëya, e shronore?»

«Llëme. Sbö Sëya, e ë laydëba borwa kong llëm obi» le lok ba kong.

³ Kuya ga tjlä ba kong ga «¿Eni ga pjäy warabashko ga e llë loklo?»

«E Juan tjlökwö kjrörorwa li loklo» le lok ba kong.

⁴ Kuya ga tjlä ba kong ga «Juan no wono jlöe. Eye, llëbo owa shärye löng li, e owa jlöe lara, ga rayara ga wara jer di roshko. Gueniyo ga no tjwe ba irgo li lanyotkara Juandë oba kong, ga woyde ga shji mär ba go dey. Tjläno shäng li, e Jesús layde» le.

⁵ Kuya lok ga epga wara jer di roshko Tjlapga Jesús ko go.

⁶⁻⁷ Domerga wara li doglo sak kjwara kjingsho pjök (12). E irgo ga orkwö iono ba dlu kjing go, ga epga go Sbö Sëya shrono beno kësbang ba tjok. Eni ga beno löng tjlä kjok shto oblë oblë so tjlökwö, ga Sbö tjlökwö roy lara lok oba kong.

⁸ Ga moglo mya ga Pablo jek iyado judiöga syö uyo jong eshko li roshko. Eshko ga Sbö ber no pjluyo sorë li roy le shäng ara, tjlökwö le shäng li, e jlöe lëba wlo. Tjläshko ga llëye bangkre llëme.

⁹ Gueniyo ga kjong kjong omtjlökwö kjröno llëm, llëye kuya lok woydë llëm kjishko. Ga Irbo Tjaglën li läywe lok owa oba bokshto. Eni ga Pablo opkjono jek ey dwayo, ga Jesús tjlökwö kjruga li söra jek oppizlong uyo jong kjwara roshko, u li sogo ko Tirano. Eshko dbar kjwobi go ga Sbö tjlökwö lanyotkara ba tjok ara.

¹⁰ Ga shäryara eni öötong lu pjloglo pjök. Eni ga Tjlapga

Jesús tjlōkwo shdōktong nopga lōng Asia kjokyo uunkong kong, judíoga kong, nopga judío llēm wleniyo kong bakoe.

¹¹ Eshkoshko ga Pablo kong dbo twara Sbōrē kēsbang, llēbo ÿdēba llēm wleniyo shārye kēsbang wlo.

¹² Eni ga jangsher, shwong llē, e pjonu ba go dō ěmdē ga sōkoba, twēba swlopga kong ga poptē, twēba nopga goshko Ä sēyaga li kong ga sēya li to ba go dwayo bakoe.

¹³ Judíoga kjong kjong to lōng kjok kjrinashko kjrinashko Ä sēyaga tjeng oba goshko li ichē ä wleniyo. Eshko ga Tjlapga Jesús koiarga lok pjang sēya li iche wlo bakoe lara. Ga tjlē ga «Pablo to shäng Jesús roy lē, ga lēr bop kong Jesús ko goshko ga Ä sēya, pja opkjōs no kjwe goshko dwayo» le jong eni.

¹⁴ Eshko ga domerga lōng doglo kjäk (7), Esceva wapga. Esceva, e judío, syōshtaga kägäyo bakoe. Ba wapga doglo kjäk (7) li to lōng Ä sēyaga ichē Jesús ko goshko bakoe.

¹⁵ Pjlara ga shāryara lok enishko ga Ä sēya li tjlē ba kong lok ga «Tja Jesús miydē, Pablo miydēr bakoe. ¿Gueniyo ga pjāy ěro?» le.

¹⁶ Jekdo eshko ga domer goshko Ä sēya pjang li jek zrow pjā ba goshko lok erā. Ba dbo ara go ga tjeng doglo kjäk (7) li shpora ara, shwong llē dwlēra dret, sho llē dwlēra srēng ara, ga zana tjē jlkong.

Eni ga to tōktong lok u li roshko dwayo, kjlop dret, ba llēmdoe.

¹⁷ Kuya Ēfeso sopga uunkong, judíoga, nopga judío llēm wleniyo lirē ga beno lōng sēya llēm, bangkjre arae. Eni ga Tjlapga Jesús ko li iara lok tjwlo ara.

¹⁸ Eshko ga Jesús tjlōkwo kjragaga ara tjwe lōng llēbo owa shāryara lok tek dēnashko li lē oba uunkong bokshto.

¹⁹ Ga epga ara parkono lōng ybipga wleniyo li, ba oppingglo kjibokwo shoyo sēya tjwe lōng, ga sura iōkshko dret oba bokshto. Ga ba kjibokwo sura lok kēs li tjwlo iak dbur sho pjlublún kjwo sak dbāw dbāw pjloglo sak shkēng (50,000).

²⁰ Eni ga Tjlapga Jesús tjlōkwo shdōktong llaw pogo, ga tjlōkwo kjrēba jek kēgong kēgong.

²¹ E irgo ga llēbo shāryono kēs li irgo ga Pablo wotjlik jek Macedonia kjokyo, Acaya kjokyo go jongya Jerusalén kjokyo wlo le. Ga wotjlik kjrina obi ga «Lōng Jerusalén kjokyo li pjloror pjir ga tja jongya Roma kjokyo bakoe» le.

²² Eni ga ba kjimtagaga ichara do pjök jongya Macedonia kjokyo ba bām go, epga Timoteo, Erasto. E wopro ga e beno sōk eshko Asia kjokyo dbar kjwōbōso obi.

Ēfeso sopga woksera lōng ara

²³⁻²⁹ Ēfeso so sbōpga kjlara ko Artemisa, ba syō uyo jong

eshko. Eshko ga domer sök kjlara ko Demetrio, ba pak baña, e llëbo jyäglo shäryaga dbur sho pjublún go. Domer, e Artemisa syö uyo li jyäglo shäryaga. E go ga dbur shak ara, ba parkagaga parkë löng ba tjok li tjok. Eshko dbaryo ga llëbo jyäglo shäryagaga uunkong li töna, ga tjlä ba kong ga «Pjeyoga, miydëmi pjlu ga shji mär bi pak ëre go. Eerishko ga Asia kjokyo kjok kjwang jikong ga bi sbö kësbang Artemisa li poshrëy löng ÿyado. Gueniyo ïmi löng, kumi löng ga Pablo to shäng tjlä oba kong ga sböpga jyäglo shäryaga norë li, e llëno llëme le. Eni ga nopga kjlopswë ara ba shwo lëkong, ga shärye eni li jüshko dö llëm, Asia kjokyo uunkong seke. Llëbo ëre owa bi kong, bi pak ëre iëba ber tjwlö llëm ga jer bi shjiryö. Erö llëme. Eshko ga Artemisa syö uyo jong jüshko li, e ber tjwlö llëm bakoe. Eni ga bi sbö om go li woydëba ame, ba tjwlö kësbang li iëba ber llëno ame» le.

Kuya lok ga iirkono ara, öo le lok arae. Tjlä lok dbo go ga «jÉfeso so sbö Artemisa li, e tjwlö kësbangel» le. Eni ga Éfeso sopga woksera löng tjë jikong. Eshko ga Pablo yorkagaga wlëna löng do pjök ko Gayo, Aristarco, epga Macedonia so. Ga shara lok, dopshira, söra öötong löng no tönzlong uyo jong eshko lishko.

³⁰ Eni ga roy kuya Pblorë ga jek opzrëk woydë eshko,

lan nopga löng li tjok wlo lara, gueniyo ichara Jesús tjlökwö kjragagarë llëme.

³¹ Eshko ga tjlapgaga tjwlö kësks Asia sopga kong wleniyo löng eshko kjlöbö, epga Pablo pjeyoga wleni, ga tjlökwö ichara ba kong, to jek opzrëk eshko llëm wlo.

³² E wopro ga nopga öötong löng no tönzlong uyo li, e woksera löng träk llëme. Löng eshko ara töno löng llë kjy miyde löng llëme. Ga öo le lok ara, kjlara tjlä oblë, kjlara tjlä oblë bakoe.

³³ Ga judío shäng kjlara eshko ko Alejandro. Domer, e ichara judiöga löng lirë nopga löng kës li bokshto, ga llëye le wlo li lara lok ba kong. Eni ga Alejandro orkwo poyono, pjäy kjinkozong loklo wleni.

³⁴ Gueniyo ga miydara lok ga e judío ga kuya woydë llëme. Ga öo le lok tjë jikong, tjlä ga «jÉfeso so sbö Artemisa li, e tjwlö kësbangel» le jong eni wop ara, ga Alejandro to tjläno nopga li kong llëme.

³⁵ E irgo ga nopga löng kës li kjinkara no shäng kjlara tjlapgaga kësks dboryaga wleniyorë, ga tjlä ba kong ga «Pjeyoga Éfeso so. Shji iak beno löng bi sbö kësbang Artemisa li syö uyo daga, shji beno löng ba jyäglo ter lono kjok dogo dwayo li daga bakoe. Nopga kjok kjwang jikong so ommydë pjlu ga eni.

³⁶ E jyö laga ërë llëme. Eni ga pjäy löng tjëkso guing. Llëbo shäryëmi ga woyotjlümi llëm guing llëme.

³⁷ Ga domerga söromi kjwe llëye owa shäryara syõ uyo kjÿ llëm, llëye lara bi sbö kjÿshko llëm bakoe. ¿Eni ga tek söromi jÿshko ega?

³⁸ »Eni ga Demetrio, ba parkagaga, ëye rote woydë wleni ga tÿlapgaga no llgwega löng kjweshko, ïzã. Woyde ga ba llgwezlong dbaryo ga koshe löng llgweya wlo. Eshko ga shji ëng rotë ga pÿlue.

³⁹ Ga pjäy llëbo rokë woydë obi ga lëmi shji tönö löng uunkong dbaryo bek lishko ga llgwey bomi kong eshko jä.

⁴⁰ Llëbo shäryono jÿshko li, e tjwe bi kong owa kjwe. Shji oba iono ëngkjwë ara le bi ichagagarë kjwe. ¿“¿Oba shdöktong löng kjweni ega?” lara lok bi kong ga llëloydë ba kong eshko?» le.

⁴¹ Lara eni pjir ga nopga li ichara to pjire.

20

Pablo to shäng Macedonia kjokyo, Grecia kjokyo

¹ Nopga shdöktong kës li slano pjir ga Jesús tÿlökwo kÿragaga rokara Pablorë, poshdüya wlo. Poshduna pjir ga «Tja toe» le, ga to jek Macedonia kjokyo.

² Öötong shäng eshko ga jek shäng Jesús tÿlökwo kÿragaga löng li dbo ië kjok kÿrinashko kÿrinashko. E irgo ga to jek öötong shäng Grecia kjokyo,

³ ga beno sök eshko moglo mya.

E irgo ga opshik to jongya Siria kjokyo le. Brikdo, opyë kjyong kësbang roy larashko ga roy kuya ga judíoga wotÿlik ba zrök le lëba. E kjÿshko ga wotÿlik to iröng pjö lëkong Macedonia kjokyo go shara le.

⁴ Ba yorkagaga jek löng ba tjok li ëre: Sópater, e Pirro wa, Pirro, e Berea so; Aristarco, Segundo, ega Tesalónica so; Gayo, e Derbe so; Tíquico, Trófimo, ega Asia so; Timoteo bakoe.

⁵ Epga uunkong jek löng borwa bäm go, ga tjawa koshe öötong löng Troas kjokyo. Gueniyo tjawa beno löng Pablo tjok.

⁶ Tjawa beno löng Filipos kjokyo äär jong pÿlung shosho suk pjir shäryak ba uukklo tjok llëm dbaryo li pjitong guing. E irgo ga tjawa opshino jek Filipos kjokyo dwayo äär jong dlung kjako, ga tjawa opyono kjyong kësbang roy, ga tjawa jeke. Öötong dbargwo shkëng (5) ga epga dosharorwa öötong löng Troas kjokyo. Ga tjawa beno löng eshko dbargwo kjäk (7).

Dwlas wolono kjlara, ga woshrra Pablorë iröng obi

⁷ Öötong dbar sondëshko ga tjawa tönö Jesús tÿlökwo kÿragaga tjok, ië wlo. Ga Pablo tÿlëno nopga löng li kong. Ga opshik eshko dwayo wëshko le kjÿshko ga beno shäng tÿlë wop ara äär jong kjok ronge.

⁸⁻⁹ Ga tjawa tönö löng lishko ga yongyo shäryak jem jong ëng kopskko llögong llögong

äär jong kjtinggwo myashko, tjawa löng li ey. Eshko ga iök borkek lok shjiy arae. Ga dwlas shäng kjlara eshko ko Eutico, ga sirkeno sök u bäng bäng go. Eshko ga Pablo tjlä shäng kjër wopro ga Eutico sök ga poywō ara. Wop ara ga pono, ga lono jer jong kjokshko dwayo äär jong töshko, ga wolonoe.

10 Eni ga Pablo oplono jer ba ik, ga opburgö dwlas li kjing go, ga popjlura. Eshko ga tjlä nopga löng li kong ga «Pjäy woydē llēme. ¡Buk sē!» le.

11 E irgo ga Pablo jem kjomo iröng obi, ga pjlung shosho suk pjir shdōra, ga uara tjläkwo kjrägaga löng li tjok, ga beno shäng tjläkwo lē ba kong obi äär jong kjok shränto. E irgo ga toe.

12 E irgo ga dwlas lira söra lok jek ba ushko sē. E kjishko ga ba pjeyoga beno löng wopjlú anmoyō.

Pablo tjläkwo lono tjlapgaga Jesús tjläkwo kjräga kägäyo löng Éfeso kjokyo li kong

13 E irgo ga Pablo beno shäng Troas kjokyo obi, ga tjawara opshino jek ba bäm go, tjwe jong Asón kjokyo kjong kēsbang go. Woyde Pablorē ga jek pjö lēkong, ga koshērwa löng eshko.

14 Eni ga Pablo tjwe shäng eshko, ga tōno borwa tjok, ga opyono jek shäng kjong kēsbang roy borwa tjok. Eni ga tjawa jek äär löng Mitilene kjokyo.

15-16 Wēshko ga tjawa opshino eshko dwayo, ga tjawa jek löng Quío kjokyo, e bokshoto. Wēshko ga tjawa jek äär löng Samos kjokyo. Woyde Pablorē ga tjawa slan ber löng Éfeso kjokyo llēme le, äär Jerusalén kjokyo judío dbar shrēzlong dbaryo kowe lok Pentecostés li bäm go wlo. E kjishko ga wēshko ga tjawa öötong löng Mileto kjokyo.

17 Eshko ga no ichara Pablorē tjlapgaga Jesús tjläkwo kjräga kägäyo löng Éfeso kjokyo li rokē.

18 Eni ga öötong löngshko ga Pablo tjlä ba kong ga «Dēnashko ga tja tek shrono shäng Asia kjokyo ëreshko ga tja beno shäng bomi tjok dbar kop ara. Llēye shäryoror eshko li miydēmi pjir tjän.

19 Eshkoshko ga judioga kjong kjong opyono beno löng bor wloyo. E kjishko ga llēbo weno bor kong owa ara, ga tja beno shäng woydē ara bakoe. Gueniyo tja beno shäng parkē Tjlapga Jesús kong wotöy iyadoo.

20 Tja Sbō tjläkwo lono oba uunkong bokshoto, ga pjäy pinor öör bomi ushko bakoe. Eshko ga tjläkwo llē ber pjlú bomi kong wlo li, e loror bomi kong pjir, llēye bangkjrēr llēm wleni.

21 Eshko ga tja tjläno shäng tjläkwo kjwaraso judioga kong, nopga judío llēm wleniyo kong bakoe. Tja tjlä ga «Llēbo owa shäryēmi löng li, e owa jlōe lozī, ga rayozī, ga pjäy optwos Sbō kong dey, ga

pjây mär ber löng bi Tjlapga Jesús go"lër shäng eni ñyado.

22 »Ga eerishko ga tja jongya Jerusalén kjokyo, tja iche Sbö Sëyarë jek eshko kjishko. Gueniyo llëye wen bor kong eshko li miydër shäng llëme.

23 Miydër shäng li, e kjri-naso. Tja to shäng kjok shto oblë oblë lishko ga Sbö Sëya tjlä bor kong ga "Llono ga pja iëba ber shäng no shdüzlöng uyo roshko, ga llëbo wen oblë oblë bop kong bakoe" le bor kong eni.

24 Gueniyo bor kong ga tja wolonde, de llëm, e llëye llëme. Woydër li, e kjrinaso. Pak twara Tjlapga Jesúsde bor kong shäryër wlo le li, tja wolonoshko ga e shäryoror pjire. Ga pak li, e shji kjimte woydë Sbörë sorë li roy pjlú shdör oba kong.

25 »Ga pjây kong Sbö ber no pjluyo sorë li roy loror bomi kong ara. Gueniyo lër bomi kong ga tja ñmi ame.

26-27 Llëye woyde Sbörë li, e loror bomi kong dret, llëye bangkjrer llëm wleni. E kjishko ga lër bomi kong ga pjây miydaga ber tjarë ame.

28 Sbö tjlökwö kjaragaga tjwläna ba Wa srëng li go pjir, ga pjây iara ba Sëyarë beno löng ba dë. E kjishko ga pjây wlëp llëme. Pjây opdos yötso. Jesús tjlökwö kjaragaga dëmi, öng wlëp ushko so de ba dagarë wleni.

29 »Miydër pjlú ga tja opshino kjok jüshko dwayoshko ga domerga owa tjwe opzrëk

bomi tjrëko ara, ga Jesús tjlökwö kjaragaga löng li barwe ara, shjiti kjloy so iir ä wleniyo tjwe öng llë uë wleni.

30 Ga kjone kjone löng bomi tjrëko ëmdë ga opyë löng jyörkë, ga Sbö tjlökwö le lok bomi kong bëy llëm, Jesús tjlökwö kjaragaga jyäpgwe jek ba shwo lëkong wlo le.

31 E kjishko ga pjây sjëke. Woyoshrozï ga lu pjloglo mya ga pjây poshdunor boryo go shkë dba, pjây kjarashko kjarashko.

32 »Era eni, pjeyoga, eerishko ga pjây iër ber tjeng Sbö wloshko, pjây de wlo, ga shji kjimte Sbörë sorë tjlökwöyo li, e ber pjang bomi daga bakoe. Pjây jëk tjlökwö li go ga pjây opping ba miydë pjlú jek këgong këgong. Eni ga llëbo pjlú twe ba nopga baïya kong wlo li, e twe bomi kong bakoe.

33 »Ga llëye oma ñ, e koïnor llëm, dbur llëm, shwong llëm bakoe.

34 Eni llëme. Miydëmi pjlú ga tja parkono bor orkwö om go goshko, llëbo woydër bor kong, bor yorkagaga kong li tjwläna wlo.

35 Ga pjây pinor eni, woyde ga shji parkë eni, oblë löng llëbo woydë li kjimtëy ga pjlú wlo. Tjlökwö lara Tjlapga Jesúsde li, e woyoshrozïa. Tjläno ga "Llëbo kjroroy ga shji wopjlúe. Gueniyo ga llëbo tworoy oblë kong ga shji wopjlú e kjinmo" lara eni" le.

36 Lara eni pjir ga kjök torgö sök Jesús tjlökwö kjaraga

kägäyoga löng li tjok, ga syöshtono Sbö kong.

³⁷ Eni ga epga slatong lok uunkong, ga Pablo popjlura uunkong lirë, ga lõ shira lok bakoe.*

³⁸ Eshko ga Pablo tjläno ba kong ga «Tja toe. Tja ïmi ame» lara ba kong kjïshko ga epga woydono lok arae. E irgo ga tyara lok öör jek löng kjong kësbang buk lishko, to wlo.

21

Pablo to jek Jerusalén kjokyo

¹ «Tjawa toe» lororwa borwa pjeyoga kong pjir ga tjawa opyono kjong kësbang roy jek bek jongya Cos kjokyo. Wëshko ga tjawa opshino eshko dwayo, ga tjawa jek löng Rodas kjokyo, e irgo ga tjawa jek öötong löng Pátara kjokyo.

² Eshko ga kjong kësbang wlënorwa pjang kjlara brik pjang kjwlë to jongya Fenicia kjokyo wlo le, ga tjawa opyono ba roshko, ga tjawa jeke.

³ Tjawa jek löng eni ga tjawa kjër pjola ga dlung tjräko ko Chipre li ïnorwa, e ber buk orkwo milëkong. Ga tjawa jek löng Siria kjokyo, öötong tjyono löng Tiro kjokyo, llëbo söya kjong sogorë li shiya lok ber eshko wlo.

⁴ Eshko ga Jesús tjläkwo kragaga wlënorwa löng kjläbö, ga tjawa beno löng ba tjok eshko dbargwo kjäk (7). Eshko ga Sbö Sëya tjlä

tjläkwo kragaga li kong ga «Llëbo wen Pablo kong owa Jerusalén kjokyo» le. E irgo ga lano lok Pablo tjok, jem Jerusalén kjokyo llëm wlo.

⁵ Gueniyo ga jlö lara llëme. Öötong dbargwo kjäk (7) ga tjawa opshino to ey dwayo. Eshko ga epga, tjawa yorkara jer löng dlung kjako, ba boyga, ba wapga tjok. Eshko ga tjawa kjök tono tjë jïkong, ga tjawa syöshtono Sbö kong.

⁶ «Tjawa toe» lororwa ëng kong pjir ga tjawa opyono kjong roy, ga epga sano jek ba ushko iröng obi.

⁷ E irgo ga tjawa jek dlung kjing go Tiro kjokyo dwayo öötong löng Tolemaida kjokyo. Eshko ga Jesús tjläkwo kragaga löng kjläbö, ga «¿Pjäy yonde?» lërwa ba kong. Eshko ga tjawa beno löng ba tjok.

⁸ Wëshko ga tjawa opshino eshko dwayo, ga tjawa jek öötong löng Cesarea kjokyo. Domer shäng kjlara eshko ko Felipe, e kowëba Jesús tjläkwo roy pjlu laga lëba. Dli pjlorgaga kprak doglo kjäk (7) dënashko li, kjlara li e. Ga tjawa beno löng ba tjok ba ushko.

⁹ Felipe wapga tjeng doglo pkëng (4), kjogloga. Olö ga tjläkwo le Sbörë ba kong, ga le lok oblë kong eni.

¹⁰ Tjawa löng eshko dbar kjwöbö tjänshko ga domer tjwe shäng kjlara Judea kjokyo dwayo ko Agabo. E Sbö tjläkwo laga.

* **20:37 Lö shik** lanyo, e tak pjang Génesis 27.26 go.

11 Öötong shäng borwa shwoy ga Pablo dop pjrikklo li kjrara, ga oppjriino e go, ba orkwo go, ba dre go bakoe. Eshko ga tjlë ga «Sbö Sëya tjlë ga “Dop pjrikklo ëre sogo, e äär shäng Jerusalén kjokyo, ga pjriya judíoga löng eshko lirë jüni bakoe. Ga twe lok tjlapgaga nopga judío llëm wleniyo kong, llgweya wlo” le eni» le.

12 Kurwa ga tjawa tjlë Pablo kong ga «Pja jem Jerusalén kjokyo llëm dey» lërwa eni pjlaraso llëme. Cesarea sogga omlono ba kong eni bakoe.

13 Gueniyo ga tjawa doryara Pablorë. Tjlë ga «¿Pjãý slar ega? ¿Tja iëmi woydëshko eni ega? Tjlapga Jesús kjishko ga tja shäng pjrikoba kjok orë koshe. Gueniyo erö llëme. Tja shäng zrökoba Jerusalén kjokyo wlo bakoe» le.

14 Tjawa kole woydë llëm kuzong ga tjawa tjlë ba kong ga «Llëye woyde Tjlapgarë li, e ber eni» lërwa.

15 E irgo ga tjawa poshãryono uunkong, ga tjawa opshino to jem Jerusalén kjokyo.

16-17 Eshko ga tjawa yorkaga Jesús tjlökwo kjrägaga kjong kjong Cesarea so lirë. Ga tjawa öötong löng Jerusalén kjokyo shko ga tjawa söra lok domer shäng kjlara eshko ko Nasón li shwoy. Domer, e Chipre so, gueniyo sök Jerusalén kjokyo. Jesús tjlökwo kjrägaga tek dãmãrshko li, kjlara li e. Ga tjawa beno löng ba ushko.

Pablo shäng Jerusalén kjokyo

Jerusalén kjokyo ga tjawa wlojrrara borwa pjeyoga Jesús tjlökwo kjraga löng lirë woowa llëme.

18 Wëshko ga Pablo jek Santiago ik, ga tjawa jek ba tjok bebi. Tjawa öötong löng eshko ga tjlapgaga Jesús tjlökwo kjraga kãgãyo tño löng uunkong eshko,

19 ga «Miga» lara Pablorë ba kong. E irgo ga llëye shãryara Sbörë nopga judío llëm wleniyo kong ba kjishko li, e lara ba kong pjire. Larashko ga llëbo shãryono chirawayo ëmdë li, e lara pjir bakoe.

20 Kuya lok ga Sbö poshrëra lok ara. E irgo ga tjlë lok ba kong ga «Pablo, pja borwa kjlara. Tjlökwo lërwa woydë bop kong kjrina. Miydëp pjlu ga judíoga Jesús tjlökwo kjrägaga löng trãk llëm, shtëy ga äär llëme. Ga epga uunkong tjlë ga “Kjok llgwekklo tara Moisésdë li, e tjwlö ara. E rayako llëme” le lok eni.

21 Ga roy kura lok ga pja to shäng omlë oblë. Judíoga löng nopga judío llëm wleniyo tjrëko li pim shäng “Llëye tara Moisésdë li, e rayëy ga pjluë” lëp to shäng eni ba kong. Ga pja tjlë ga “Bi wapga, e doyo jyã tëy llëm ga pjluë. Bi sdëkwo tek dënashko dwayo li, e shãryëy ame bakoe” lëp shäng eni.

22 »Eni ga pja shrono shäng jushko, e roy kuya lok kjluwe. ¿Eni ga llëye shãryëy?

23 Pjlú wlo ga llëye lërwa bop kong li shäryos dey. Shji löng jüshko ëre tjërko domerga tjeng doglo pkëng (4), dämär ga käkzong shtë llëm dbar kjwöbö lara lok Sbö kong, ga e dbaryo li pjir döröe. Shärye löng, tara Moisésdë sorë li eni.

24 Woydërwa ga epga sös jek bop tjok. Ga pja opyë ba tjok, llëye shäryëy lara Moisésdë, shji äär Sbö poshrëk ba ushko ga pjlú wlo li, e shäryëp ba tjok eni eshko. Ga kä shtaga potjwlëga ber pjarë, pjây uunkong kong. Eni ga pja îya nopga uunkongdë, ga miyde lok e go ga tjlökwö laraba kës bop kjishko li, e jyö eröe. Pja ëmdë ga kjok llgwekklo tara Moisésdë li kolëp shäng bebi, miyde lok e go ga wëëe.

25 »Nopga judío llëm wleniyo Jesús tjlökwö kjruga lira, llëye shärye lok wlo li, e tororwa beno ba kong pjir tjän. Tjawa tjläno ba kong ga “Dli llë twak sböpga jyäglo kong li sho uëy llëm, öng zrök kjoyotso skuya î li sho uëy llëm, srëng llë uëy llëm, ga shji orkwosmono ë tjok llëm ga shji pë ba tjok llëm bakoe” lororwa ba kong eni» le.

Pablo sharaba Sbö u zlong bäng

26 Eni ga domerga doglo pkëng (4) lara li söra Pablörë jek ba tjok. Wëshko ga opyono shäng ba tjok, ga llëye shäryëy lara Moisésdë, shji äär Sbö poshrëk ba ushko ga pjlú wlo li, e shäryara ba tjok pjire. E irgo ga jek öötong shäng Sbö u zlong bäng, ga ba dbaryo

jjir llono, Sbö sëngglo söya eshko wlo li söya llono, e lara tjlapgaga löng eshko li kong pjire.

27 Eni ga dbargwo kjäk (7) koshe löng li pjitoe. Eshko ga Pablo öötong shäng Sbö u zlong bäng. Eshko ga judiöga löng kjlöbö Asia so. Pablo îya lok ga öö le lok ara, ga nopga löng eshko li shdöra lok jong träk llëm, ga jek rish Pablo kjing go.

28 Eshko ga tjlä lok nopga li kong dbo go ga «Israel tjëyoga, tjawa kjimtoziä! Domer to shäng oba ping owa kjok shto oblë oblë li ëre. Llëye le to shäng li, e shji Israel tjëyoga ëre wloyo, kjok llgwekklo tara Moisésdë li wloyo, Sbö u ëre wloyo bakoe. ¡Erö llëm! Nopga söra tek shrono kjlöbö jüshko judío llëm wleniyo. ¡E go ga shto iak beno buk dboy Sbö kong ëre, e iara beno buk eni ame!» le.

29 Lunashko ga Pablo îna lok shäng kjok shto oblë Trófimo tjok, e Éfeso so, e judío llëm wleniyo. Ga epga wotjlino lok ga söra Pablörë öötong löng Sbö u zlong bängdo lara. «Sbö u iara beno jong dboy ba kong ame» lara lok e kjishko, miga eni llëme.

30 Eni ga nopga shdöktong llaw pogo kjok eshko kjwang jlkong, ga tjwe zron jong Sbö u zlong bäng. Ga Pablo shara lok, dopshira Sbö u jong lishko dwayo jek kjoko, ga Sbö u kjëryo bäng bängzara jek kjlöw erä.

31 Eshko ga Pablo zröyde

lok. Eni ga roy sökoba jem äär ëngkjwaga Roma so kägäyo kësbangyo li shwoy, tjlë ba kong ga «Pja wlëp llëme. Jerusalén sopga dew tōshko shdōktong jong trāk llëme» lëba eni.

³² Kuya ga ba ëngkjwagaga tōna ba kägäyoga tjok, ga jer lok zron jong nopga tjeng kës lishko. Īya nopga lirë ga Pablo shpora ame.

³³ Eshko ga tjlappa li jek öötong shäng Pablo shwoy ga shara. Eshko ga ba ëngkjwagaga ichara ba pjrik, ba pjrikklo shäryak dröng sho go pjloglo pjök go, ga tjlë nopga tjeng li kong ga «¿No kjwe ëro? ¿Llëye shäryara?» le.

³⁴ Gueniyo ga öo le lok ara, kjlara tjlë oblë, kjlara tjlë oblë bakoe. Eni ga nopga shdōktong löng kës li kuzong ga llëbo bëy li kjone dey miyde tjlappa lirë shäng llëme. E kjishko ga tjlë ba ëngkjwagaga kong ga «Domer kjwe sözi jem kjomo, bi ëngkjwaga shtoyo buk lishko» le.

³⁵⁻³⁶ Eni ga söra lok jek äär shäng tyozlong jem kjomo wlo lishko. Eshko ga nopga tjeng kës li iirkë ara anmoyō, jëk löng ba irgo, öo le lok trāk llëme. Tjlë ga «¡Zrözïa!» le jong eni. E kjishko ga Pablo jëk om go ame, shakza ëngkjwagaga kjlōbö lirë pjä, ga söra lok jem pjang kjomo.

Pablo tjlëno nopga tjeng ara li kong

³⁷ Eni ga Pablo zrëya lok jek löng lishko lëshko ga

Pablo tjlë ëngkjwaga kägäyo kësbangyo li kong ga «¿Tja tjlë bop kong sira ga buere?» le ba kong, gueniyo lara tjlappa li tjlōkwo go.

Kuya ga tjlë ga «¿Pja tjlë Grecia so tjlōkwo pjluo?»

³⁸ Kjupäbäshko ga Egipto so shrono shäng kjlara jūshko, ga nopga owa no zrök ä wleniyo, e tōna doglo sak dbäw dbäw pjloglo pkëng (4,000). Ga eppa söra jek kjok dogro no llëmshko, ëngkjwë tjawa Roma so tjok wlo lara. E pjaro loror» le.

³⁹ Kuya ga «Llëme. Tja judío, tja Tarso so, kjok li tjwlo ara wleniyo, e Cilicia kjokyo obi. Rokër bop kong sira ga tja ichëp tjlë nopga tjeng ëre kong» le.

⁴⁰ Kuya ga jlō lara.

Eni ga Pablo kojono shäng tyoklo jem li worbo pjirshko, ga orkwo poyono, pjäy kjinkozong loklo wleni. Kjinkono löng ga tjlëno ba kong lok arameo tjlōkwo go. Tjlë ga

22

1 «Pjeyoga, tjlappaga, rokër bomi kong ga tja kuzïa, tja opwlikë wlo» le.

2 Kuya lok ga Pablo tjlë shäng arameo tjlōkwo go kuzong ga beno löng kjing erä. Eshko ga Pablo tjlë ga

3 «Tja ëre judío. Tja weno buk Tarso kjokyo, e Cilicia kjokyo obi, gueniyo ga tja kuno shäng ëreshko Jerusalén kjokyo. Ga tja oppino shäng Tjlappa Gamaliel tjok, tja pina bi kjok ilgwekklo tak

pfung dēnashko li go, llēye kjak llēm, sök beke. Enido ga tja jēk shäng Sbō tjok jlōkoyo, pjāy omshāryē löng eerishko sorē ga tja omshāryē shäng eshko eni bakoe.

4 »Dēnashko ga nopga jēk löng Irbo Tjaglēn go li, e irpjanor, zrör wlo, ga sharor, ichoror jek no shdūzlong uyo roshko, shdungoba wlo, domerga, walēga bakoe.

5 Syōshtaga kēsbangyo, bi tjlapgaga kjok llgwega wleniyo kēskēs, e omīno. E jyō lēmi wleni ga kjakrokozi ba kong. Tja kong kjibokwo twara lok, sör bi pjeyoga löng Damasco kjokyo li kong, nopga Irbo Tjaglēn li söga wlēnor li shar ga pjlú wlo, tek sör ēreshko Jerusalén kjokyo, shdungoba wlo.

6 »Gueniyo ga tja öötong jek shäng ääto Damasco kjokyo lishko dlo dluw dik ga ĩn ga iök shjiy ter tjwe kjok dogo dwayo, jek lletlet, ga tja kopjrina iök shjiy lirē beno pjang pjribrie.

7 Jekdo eshko ga tja dgono jer tōshko, ga kur ga ēbo tjlē ga “Saulo, Saulo, ¿tja irpjam ega?” le.

8 »Kur ga tja tjlē ga “Tjlapga, ¿pja ē?”

»“Tja Jesús, Nazaret so. Irpjam to shäng wle, e tja” le bor kong.

9 Bor yorkagaga jek löng bor tjok iök shjiy li ĩna lok, gueniyo ēye tjlēno bor kong ga kura lok llēme.

10 »Eshko ga tja tjlē ga “Tjlapga, ¿llēye shāryēr ga

pjlú?”

»“Pja kojōzong. Pja jongya opzrēk jek Damasco kjokyo. Llēye shāryēr wlo li, e lēba bop kong eshko” le.

11 Ga tja iara iök shjiy lirē beno kjok ĩgō llēm kjīshko ga tja shara bor yorkagagarē bor orkwo go, ga tja söra to öötong shäng Damasco kjokyo.

12 »Domer sök kjlara eshko ko Ananías. Kjok llgwekklo tara Moisésdē li söya shäng pjlo bek ĩyado. Roy pjlú judioga löng eshko uunkong li kong. Ga tjawa öötong löng kjok eshko ga domer li tek shäng bor ĩk.

13 Eni ga shrono shäng bor zlong bäng ga tjlē bor kong ga “Saulo, pja bor kjlara, pja bokkwo poptos iröng obi, pja kjok ĩgō pjlú wlo” le. Jekdo eshko ga tja bokkwo poptono, ga domer li ĩn ga bē shäng wēlēe.

14 Eshko ga tjlē bor kong ga “Bi tjlapgaga tek dēnashko so Sbō, pja kjrara, llēye woyde li miydēp wlo, No Pjlo Bek li ĩp wlo, llēye le om go li kup wlo bakoe.

15 Ga llēye ĩnop, kurop li, pja ber ba laga oba uunkong kong.

16 Era eni ga llēye koshēp ame. Pja kojōzong. Pja nom, pja wēba jer di roshko wlo, ga pja syōshtos Tjlapga kong, owa pjang bop go li löya ber dret wlo” le.

17 »E irgo ga tja tek shrono shäng ēreshko Jerusalén kjokyo iröng obishko ga tja jek öör shäng Sbō u zlong

bäng, syōshtë wlo. Eshko ga llëbo ñnor shji yoño wleni.

¹⁸ Tjlapga Jesús ñnor ga tjlë bor kong ga “Pja opshis maling jūshko Jerusalén kjokyo dwayo. Pja tjlë bor kjīshko kjok ēreshko ga tjlōkwo kjrēba llēme” le.

¹⁹⁻²⁰ »Kur ga tja tjlë ba kong ga “Tjlapga, dēnashko ga tja to shäng judioga syō uyo kjwarashko kjwarashko, ga nopga mär löng bop go li, e sharor, sōror, ioror beno tjeng no shdüzlong uyo roshko, ga shpoga tjarē om go bakoe. Ga bop roy laga Esteban lira zrōkobashko ga tja shäng eshko. Ñn shäng ga ‘Zrōziā’ lēr shäng eni, ga ba zrōgaga li, ba shwong ter lëkong li skwarashko ga tja beno shäng shwong li daga. Llëye shāryoror uunkong ēre, e miydēba löng pjire” lēr.

²¹ »Gueniyo kuya ga tjlë bor kong ga “Pja nomo. Pja ichēr to kjok pjola bor roy lē nopga judío llēm wleniyo kong” le bor kong» le.

²² Llëye le shäng li kura lok öötong eshko döe. Eshko ga öö le lok tjë jīkong, tjlë ga «jDomer kjwe zrōziā! jShäng kjok ēre kjing go ame dey!» le lok eni.

²³ Ga öö le lok jek kēgong tjë jīkong, ga ba shwong kop lëkong li skwara lok, ga dbuya llaw pogo, ga klung sho pjlungyo kjre, ga dbuya lok jem jong kjomo ēng kopshko.

Pablo shpoya no dagagarē lara, ga opwlikono

²⁴ Eshko ga ēngkjwagaga li ichara ba kägäyo kēsbangyo

lirē Pablo sök ēngkjwaga shtoyo li roshko, shpoya lok no shpokklo go wlo, nopga shdōktong llë kjīshko le ba kong wlo.

²⁵ Eshko ga Pablo pjriya löng kjwlëshko ga tjlë ba kong lok ga «¿No Roma so kjibokwo tjok li, e llgwemirē llēm obishko ga shpomi ga pjlüre?» le.

²⁶ Kuya ba kägäyo lirē ga jek jong ba kägäyo kēsbangyo li shwoy, ga tjlë ba kong ga «Domer kjwe Roma so kjibokwo tjok. ¿Eni ga kjwēp llong?» le.

²⁷ Kuya ga jek öötong shäng Pablo shwoy ga tjlë ba kong ga «¿Jlōkoyo ga pja Roma so kjibokwo tjokde?»

«Ēng» le ba kong.

²⁸ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja Roma so kjibokwo shik wlo ga tja dbur zano ara» le ba kong.

Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja data Roma so kjibokwo tjok. E kjīshko ga tja eni tek buk chirawa obishko dwayo» le.

²⁹ Jekdo eshko ga epga löng ba shpok wlo lara li, e opkwono eshko dwayo. Ga miydara tjlapga lirëshko ga bangkjrara ara bako, Pablo kjrochara, shpoya wlo lara kjīshko.

Pablo sōraba tjlapgaga bok-shto

³⁰ Wëshko ga ēngkjwaga kägäyo kēsbangyo li wotjlik shäng ga «¿Pablo kjwe shdungko le judiogarē, gueniyo llë kjīshko? Miydēr woydē yōtsoe» le. E

kjishko ga ba dröng sho ba pjrikklo li döra, ga judíoga syöshtaga kägäyoga, Judío Kjok llgwegaga Këskësyo, e rokara tön ëng tjok wlo. Töno lok ga Pablo shira, iara shäng ba bokshto.

23

¹ Eshko ga Judío Kjok llgwegaga Këskësyo li ÿya Pablorë drëng, ga tjlë ba kong ga «Pjeyoga, tja parkono Sbö kong pjlú, ga tja opshäryë shäng pjlo bek Sbö bokso lër eni bor pjlúshko» le.

² Kuya syöshtaga kësbangyo ko Ananías lirë ga tjlë ga «Pablo kjwe shpozí ba kjakshko» le oba löng ba soshko li kong.

³ Kuya Pablorë ga tjlë ba kong ga «iPja shpoya Sbörë! Pja so llëbo poglo poshtik pjlublún, owa llëm, gueniyo roshko ong kjoyoe. “Tja domer pjlúe” lëp shäng, gueniyo pja eni llëme. Pja sök kjweshko, tja llgwep kjok llgwekklo tara Moisésdë li go wlo lëp, gueniyo kjok llgwekklo li söp sök pjlo bek llëme. Söp kjwe pjlo bek ga pja no ichë bor kjak shpok llëme» le.

⁴ Kuya nopga tjeng Pablo zlong bäng lirë ga tjlë lok ba kong ga «¿Syöshtaga Sbö kong kësbangyo kjwe äyoshtëp kjweni ega?»

⁵ «Pjeyoga, kjwe syöshtaga Sbö kong kësbangyo, e miydoror llëme. Miydoror kjwe ga loror eni llëme. Sbö tjlökwo tak pjang eni: “Bi pjluyo, bi

llgwegaga, e läywëy owa wlo llëme”»* le.

⁶⁻⁸ Eshko ga miyde Pablorë ga kjok llgwegaga löng li, kjong kjong saduceoga, kjong kjong fariseoga. Saduceoga wotjlik ga shji wolono ga shji woshre ame le, Sbö parkaga kjok dogo so, e drete le, sëya llë drete le bakoe. Gueniyo fariseogara wotjlik oblë. Shji wolono ga dbar tjwe ga shji woshre Sbörë iröng obi le, Sbö parkaga kjok dogo so tjok le, sëya tjok le bakoe. E kjishko ga Pablo tjlë ba kong dbo go ga «Pjeyoga, tja fariseo, tja data fariseo bakoe. Tja wotjlik ga shji wolono ga dbar tjwe ga shji woshre Sbörë iröng obi lër. Ga tja ioromi shäng bomi bokshto llgwemi wlo, tja wotjlik eni kjishko» le.

Lara eni pjir ga fariseoga, saduceoga löng eshko li, e tjlë lok ëng tjok kar kar träk llëm, ga tjlapgaga li ëng shdöno beno löng kkring pjök.

⁹ Ga nopga tjeng eshko li ëng shdöno beno tjeng kkring pjök, ga öö le lok träk llëm bakoe. Fariseoga löng eshko li kjong kjong no pingga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go. Epga kojono lok ga tjlë ga «Borwa kong ga domer kjwe llëbo owa shäryono llëme. Sëya llë, e tjlëno ba kong kjwe, llëm ga Sbö parkaga kjok dogo so li tjlëkdo ba kong kjwe» le.

¹⁰ Eshko ga nopga li shdöktong këgong anmoyö. E kjishko ga ëngkjwaga kägäyo kësbangyo li ombangkjrono,

* 23:5 Éxodo 22.28.

wotjlik ga Pablo sho dwlëkoba sira sira kjwe le. Eni ga ba ëngkjwagaga ichara tjë kara Pablo shik eshko dwayo, söya äär ber sök ëngkjwaga shtoyo lishko wlo.

11 E shkëyo ga Tjlapga Jesús weno shäng Pablo kong, ga tjlä ba kong ga «Pablo, pja wokjang, llëye bangkjrëp llëm shara. Tja roy läyworop oba kong jüshko Jerusalén kjokyo sorë ga roy lëp oba kong Roma kjokyo eni bakoe» le.

Judíoga wotjlıno lok Pablo zrök

12 Wëshko kjok shröngto ga judíoga kjong kjong ëng tño wotjlik kjrinaso, Pablo zrök wlo. Ga tjlä lok ëng kong jlökoyo ga «Shji ië llëm, llëye iëy llëm, Pablo zröroy pjir guing. Llëm ga woydëy ga shji shdüya Sbörë» le lok eni.

13 Ba lagaga eni li, e doglo sak pkëng (40) kjingsho tjok.

14 Eni ga epga jek syöshtaga kägäyoga, judío tjlapgaga kjok llgwega wleniyo ik. Öötong löng ba shwoy ga tjlä lok ba kong ga «Tjawa tjläno ëng kong jlökoyo ga “Shji ië llëm, llëye iëy llëm, Pablo zröroy pjir guing. Llëm ga woydëy ga shji shdüya Sbörë” lororwa eni.

15 E kjishko ga pjäy, Judío Kajok Llgwegaga Këskësyo llamo li, rokozi ëngkjwaga kägäyo kësbangyo li kong ga Pablo söya tjwe shäng, ga ie bomi bokshto, llëbo shäryara li kjakrokëmi ba kong yötso wlo. Eni ga ter söyde, tjwayde na llëm obishko ga tjawa ber

löng irbo ba koshë, zrörwa wlo» le.

16 Gueniyo ga Pablo dor, wa shäng kjlara, ga tjlökwö le löng li roy kura. E irgo ga jem opzrëno ëngkjwaga shtoyo lishko, ga jek öötong shäng Pablo iak shäng lishko, roy le ba kong wlo.

17 Kuya ga ëngkjwaga kägäyo rokara kjlara, ga tjlä ba kong ga «Dwlas ëre söb bor kong sira, bop kägäyo kësbangyo li shwoy. Tjlökwo le woydë ba kong» le.

18 Kuya ga söra jek ba kägäyo kësbangyo li shwoy, ga tjlä ba kong ga «Domer shdung shäng kjlara ko Pablo, rokara bor kong ga dwlas ëre söb bop bokshto, llëbo roy le bop kong wlo» le ëngkjwaga kägäyo lirë ba kong.

19 Kuya ga dwlas li shara ba orkwo go, ga söra jek tjoksa, ga tjlä ba kong ga «¿Llëye lëp woydë bor kong?»

20 «Judíoga kjong kjong lano lok ëng tjok, ga wotjlıno lok kjrinaso. Bong ga Pablo roke lok bop kong ga söp ba kong jongya ba llgwewlong tño löng lishko, kong llëbo kjakroke lok yötso anmoyö wlo le eni.

21 Gueniyo ga jlöe lëp llëme. Domerga tño tjeng doglo sak pkëng (40) kjingsho tjok, ga opjneno löng ba koshë irbo le. Tjlëno ëng kong jlökoyo ga “Shji ië llëm, llëye iëy llëm, Pablo zröroy pjir guing. Llëm ga woydëy ga shji shdüya Sbörë” lara lok eni. Eni tjok ga poshäryono löng pjir tjän,

lõng bop koshë dboryëp sorë koshayde eröe» le ba kong.

22 Kuya ga tjlë ba kong ga «Llëye lorop bor kong li lëp ë kong llëme» le, ga ichara toe.

Pablo icharaba Cesarea kjokyo

23 Eshko ga ëngkjwaga kägäyoga rokara do pjök, ga tjlë ba kong ga «Pjäy poshäryozong. Pjesit shkëyo ga pjäy to jongya Pablo sök Cesarea kjokyo. Ængkjwagaga jëk lok dre go wleniyo sömi jer bomi tjok doglo sak dbäw pjloglo pjök (200), ëngkjwagaga jëk lõng kwomgla go wleniyo sömi doglo sak kjäk (70), ga ëngkjwagaga ëngkjwë kõnkowo go wleniyo sömi doglo sak dbäw pjloglo pjök (200) bakoe.

24 Ga kwomgla wlëmi pjök mya, Pablo sök wlo. Ga sömi bor kong yõtso, äär shäng Cesarea kjokyo pjlu, së obi, kjok eshko so ichaga Félix li shwoy wlo» le.

25 Ga kjibokwo tara ba kong kjwara, söya, twe Félix kong wlo. Kjibokwo li tjlë ga

26 «Tjlapga no ichaga tjwlö ara wleniyo Félix:

»Miga, lër bop kong. Kjibokwo ëre taga tja Claudio Lisiasdë bop kong. ¿Pja yonde?

27 »Domer jek shäng ëre shara judiogarë, zröya wlo lara. Gueniyo kuror ga e Roma so kjibokwo tjok. E kjishko ga tja öör jong bor ëngkjwagaga tjok, ga wlikoror, döror ba shjiryo.

28 Eni ga rote lok llë kjy miydër woydë kjishko ga söror jek ba Kjuk Llgwegaga Këskësyo töno lõng li shwoy, ga ioror shäng eshko ba bokshto.

29 Miga rotara lok llëbo owa shäryara ba kjok llgwekklo baïya kong kjishko döe. Gueniyo bi kong ga kur ga shdüy llë kjy llëm, zrökko llëm, iako no shdüzlong uyo roshko llëm bakoe.

30 Gueniyo ga judioga kjlöbö wotjlik lõng ba zrök le li roy söra ba bor kong. E kjishko ga ichër jek bop shwoy, llgwep wlo. Ga loror ba rotagaga li kong ga jek jongya bop shwoy bako, llëye lako ba kjishko li le lok bop kong wlo. Shji ber eni.»

31 Eni ga ëngkjwagaga li kong llëye shärye wlo li lara ba kägäyorë lok pjir ga toe. Pablo söra lok to jer shkëshko äär jong Antipatris kjokyo.

32 Wëshko ga ëngkjwagaga jëk lõng dre go li sano tjwe lõng ba ëngkjwaga shtoyo iröng obi, ga jëk lõng kwomgla go li to jek Pablo tjok.

33 Öötong lõng Cesarea kjokyo ga kjibokwo söya tjeng li twara lok kjok eshko so ichaga li kong, ga Pablo twara beno ba kong bakoe.

34 Eshko ga kjibokwo li ñna pjir ga tjlë Pablo kong ga «¿Pja kjone so?»

«Tja Cilicia so» le ba kong.

35 Eni ga tjlapga li tjlë ba kong ga «Pja llgwer ga pjlu, gueniyo bop rotagaga li shrono guing» le. Eni ga iara

beno shäng dak dak lë, p̄lu uyo shäryara p̄lu Herodesdë dënashko li roshko.

24

Pablo opwlikono Félix bok-shto

¹ Öötong dbargwo shkëng (5) ga syôshtaga kësbangyo ko Ananías li öötong shäng kjok eshko, judío t̄lapgaga kjok llgwega wleniyo kjong kjong tjok. Ga domer jek söra lok shäng kjlara obi ba tjok ko Tértulo. E Pablo rotaga, ba llamo löng li kjishko wlo le. Eni ga epga jek öötong löng no ichaga li shwoy, Pablo rotë wlo.

² Ga Pablo rokara t̄lapga lirë, ga söya lok tjwe shäng ba bokshto. Eshko ga Tértulo omrotë, t̄lë Félix kong ga «T̄lapga no ichaga, p̄ja t̄jwlo kësbange. Eeri ga öötong lu p̄jloglo ara t̄jän ga t̄jawa löng w̄lëp, wop̄lú bop kjishko, ga bop kjok miydë li kjishko ga llëbo shäryorop ara kjok ëreshko beno p̄lú, owa llëme.

³ E kjishko ga t̄jawa löng wop̄lú bop tjok. Enido kjone pogo ga p̄ja roy lāywe borwa p̄jeyogarë p̄lúe.

⁴ Gueniyo p̄ja dbar jerwa ara llëm wlo ga rokërwa bop kong ga t̄jawa t̄lë li kus sira.

⁵ »Domer kjwe miydororwa ga kjwe owa. To shäng kjok kjwang j̄ikong judíoga barwë ara, shdöya wlo le. Nopga

löng kjok ëreshko kowëba nazarenoga, domer kjwe ba kägäyo.

⁶⁻⁸ Borwa Sbö u li ëmdë ga ie ber jong dboy Sbö kong ame wlo lara, ga sharorwa eshko e kjishko.* Eni ga kjakrokos pjarë om go ba kong. Miydëp e go ga t̄lökwo lërwa löng ba kjishko kës li, e j̄lõe» le.

⁹ Eshko ga judíoga löng li t̄jle ga «Eni j̄lõe» le lok eni.

¹⁰ Eni ga t̄lapga li orkwo pingö Pablo bët, p̄ja t̄jlezong loklo wleni, ga Pablo t̄jle ga «Miydër p̄lú ga p̄ja parkë sök j̄ushko no llgwega lu p̄jloglo ara t̄jän. E kjishko ga t̄ja opwlikë bop bokshto w̄lëpe.

¹¹ Eni ga t̄ja t̄jle li j̄löre miydëp woydë ga kjakrokëp ë pogo kong om go ga p̄lúe. Eeri ga öötong dbargwo sak kjwara kjingsho p̄jök (12) ga t̄ja öötong shäng Jerusalén kjokyo, Sbö poshrëk wlo.

¹² Eshko ga t̄ja w̄lëna lok shäng t̄lökwo kjlopswë kar kar ëbo tjok llëme. Eye shdöror llaw pogo llëme. Sbö u zlong bäng ga llëye shäryoror llëm, judíoga syö uyo roshko llëm, shto oblë llëm bakoe.

¹³ T̄ja rote lok li llëbo w̄lëna j̄lökoyo bor shdungko wlo drete.

¹⁴ »Gueniyo lër j̄lökoyo ga nopga jek löng Irbo T̄jaglën li go sorë ga t̄ja omshäryë shäng eni. E kjishko ga bor rotaga löng kjwe t̄jle ga t̄ja jek

* **24:6-8** Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyā shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone t̄jle ga «... ga sharorwa eshko e kjishko. Ligwerwa borwa kjok llgwëkklo go lororwa, gueniyo ga ëngkwaga kägäyo kësbangyo ko Lisias opzrëno jek eshko ga döra borwa shjiryö dbo go. Ga t̄jawa ichara tek bop shwoy ba rotë.»

shäng Sbö tjok bëy llëme le, gueniyo borwa tjlapgaga tek dënashko so Sbö li, e poshrër, kjok llgwekklo tara Moisésdë li, e jlöe lër uunkong baïya dik, ga kjibokwo tara Sbö tjlökwo lagagarë li, e jlöe lër bakoe.

¹⁵ Ga tja sök Sbö koshe ga shinmoga, e woshre iröng obi uunkong, pjlo bekde, de pjlo bek llëmde, gueniyo woshre iröng obi. Kjwepga kjwe löng omkoshë sorë ga tja omkoshë shäng eni bakoe.

¹⁶ E kjishko ga tja drön ara, tja ber pjlo bek Sbö bokso wlo, tja ber pjlo bek nopga bokso wlo bakoe.

¹⁷ »Lu to jek pjloböso ga tja öör jëktong shäng kjok shto oblë oblë ga tja jek öötong shäng iröng obi bor kjokshko, dbur twër oba song wleniyo kong wlo, Sbö sëngglo sör, twër ba kong ba ushko wlo bakoe loror.

¹⁸ Ga tja wlëna kjwepgarë eshkoshko ga llëye shäryërwa lara Moisésdë, tjawa äär Sbö poshrëk ba ushko ga pjlu wlo li, e shäryër pjir shäng kjwlëe. Eshko ga nopga jëk löng bor tjok ara llëm, ga ëye ëng shdök löng llëm bakoe.

¹⁹ Eshko ga judioga Asia so löng kjlobö, ga llëye lër bop kong li, e ña lok pjire. Zok ga epga tjwayde löng jüshko om go, opping na bop bokshto, tja rote wlo. Kuya ga llëbo shäryoror sit jlökoyo, tja rote wlo wleni ga le lok om go ga pjluë.

²⁰ Eni llëm ga shrono löng kjwe, tja shäng ba bokshto no llgwezlong shtoyoshko

ga llëye wlëna bor tjok, tja shdungko wleni ga le lok bop kong ga pjluë.

²¹ Gueniyo ga tja le lok li kjrinaso ga pjluë. Tja shäng ba bokshtoshko ga tja tjlë ba kong dbo go ga «Tja wotjlik ga shji wolono ga dbar tjwe ga shji woshre Sbörë iröng obi lër. Ga tja iak shäng bomi bokshto llgwemi wlo, tja wotjlik eni kjishko» lër ba kong eni eröe» le.

²² Irbo Tjaglën le li miyde Félixde sök pjluë. Eshko ga tjlë ga «llgwer eniwa tjok llëme. Iër ber Tjlapga Lisias tjwe guing, ga llgwer eshko jä» le.

²³ E irgo ga tjlë ëngkjwaga kägäyo shäng li kong ga «Pablo kjwe ios ber shäng jüshko dak dak lë, gueniyo rayos shäng iguing. Ga ëbo tjwe ba ik ga som llëm, sëya, kjimte woydë ga wëyë» le.

²⁴ Öötong dbar kjwöbö ga Félix äär shäng Pablo shwoy, ba boy Drusila tjok. Walë, e judío. Eshko ga Pablo rokara Félixde jek ba shwoy. Ga Pablo lano ba tjok, shji mär Cristo Jesús go sorë kjishko.

²⁵ Eshko ga Pablo tjlë ba kong ga «Shji woyde Sbörë ga shji jëk löng pjlo bek, llëbo shäryëy woydë owashko ga shji drön ëë, shäryëy llëm wlo. Ga llono ga shji llgweya Sbörë» le.

Lara eni li kuya Félixde ga beno shäng sëya llëm, woydë arae. Eni ga tjlë ga «Ber eni guing. Pja nomo. Tja dbar tjok ga pja rokotë obi» le.

²⁶ E irgo ga Félix shäng Pablo koshe, kong dbur twe,

raye wlo le. E kjışhko ga roke enido, lan ba tjok wlo.

²⁷ Shārye beno shāng eni öötong lu pjloglo pjök. E irgo ga Félix opshino ba shto dwayo, ga āska beno sök Porcio Festo. Ga Félix ber pjlu judioga tjok wlo le ga Pablo iara beno shāng no shdüzlong uyo roshko.

25

Pablo opwlikono Festo boksho

¹ Eshko ga Festo öötong beno sök kjok eshko so ichaga öötong dbargwo mya ga opshino Cesarea kjokyo dwayo jem öötong shāng Jerusalén kjokyo.

² Eshko ga syöshtaga kägäyoga, judioga oblë tjwlö ara wleniyo, e töno Tjlapga Festo tjok, ga tjläno lok ara Pablo wloyo.

³ Tjlë lok ba kong ga «Tjawa kjimtëp sira. Pablo ichëp tëm söya lok borwa kong Jerusalén kjokyo» le, gueniyo e wopro ga epga löng poshāryë ba zrök irbo wlo le.

⁴ Kuya Festorë ga tjlä ba kong ga «Llëme. Pablo, e iak beno shāng no shdüzlong uyo roshko Cesarea kjokyo, ga tja wotjlik ga tja jongya wop ä iröng eshko lër.

⁵ E kjışhko ga bomi tjrëko ëreshko tjlapgaga tjwlö kësks wleniyo ichëmi jer bor tjok kjlöbö Cesarea kjokyo. Llëbo shāryara domer lirë owa ga rotëmi eshko ga pjlu» le.

⁶ Ga Festo beno shāng Jerusalén kjokyo judioga li

tjrëko dbargwo kjwong (8), sak kjwara (10) dik. E irgo ga to jer iröng Cesarea kjokyo. Wëshko ga öötong sök no llgwezlong shtoyo lishko, ga no ichara jek Pablo wlokjrë.

⁷ Eni ga Pablo opzrëk jek äär shāng tjlapga sök lishko ga judioga jer öötong löng Jerusalén kjokyo dwayo li jek Pablo zlong bāng, ga tjläno lok ara llëbo owa kësbang, gueniyo llëye wlëna ba kong, ber shdungko wlo drete.

⁸ Eshko Pablo opwlikë wlo ga tjlä ga «Llëye owa shāryoror llëme. Llëye shāryoror judioga kjok llgwekklo li wloyo llëm, llëye shāryoror Sbö u li wloyo llëm, llëye shāryoror tjlapga pjlu kësbangyo sök Roma kjokyo li wloyo llëm bakoe» le.

⁹ Gueniyo Festo ber pjlu woydë judioga tjok kjışhko ga tjlä Pablo kong ga «¿Pja jem woydë Jerusalén kjokyo, pja llgwer eshko wlore?»

¹⁰ «Llëme. Tja shāng pjlu kësbangyo sök Roma kjokyo li no llgwezlong boksho, tja llgweya wlo. Miydëp pjlu ga llëye shāryoror owa judioga kong llëme.

¹¹ Llëbo owa shāryoror, tja ber zrökko wlo wleni ga tja zrökko. Gueniyo tjlokwo le lok bor wloyo li, tja rote li jyö erö wleni ga tja twako ba kong wlo llëme. Ga rokër bop kong ga tja llgwega ber pjlu kësbangyo sök Roma kjokyo lirë om go» le.

¹² Eni ga Festo lano ba poshdunggaga löng li tjok.

Lano pjiir ga tjlē Pablo kong ga «Rokorop bor kong ga pja llgwega ber pjlū kēsbangyo sōk Roma kjokyo lirē om go. E kjīshko ga pja ichēr jongya ba shwoy Roma kjokyo» le.

Festo lano Agripa tjok Pablo kjīshko

13 Dbar kjwōböso ga shto oblē so pjluyō ko Agripa öötong shäng Cesarea kjokyo Festo ik. Agripa dor Berenice, e jek shäng ba tjok bakoe.

14 Ga beno löng eshko dbar kjwōböso. Dbar kjwara ga Festo tjlēno ba kong Pablo kjīshko. Tjlē ga «Domer shäng ēreshko kjlara ko Pablo, iara Félixde beno shäng no shdüzlōng uyo roshko.

15 Ga tja öör jem shäng Jerusalén kjokyoshko ga syōshtaga kägäyoga, judío tjlapgaga kjok llgwega wleniyo, epga ba rotono bor kong ara. Woyde lok ga Pablo, e shdungko jlōe lēr ba kong.

16 »Ga dboryoror. Tja tjlēno ba kong ga «Tjawa Roma so, tjawa sgak löng eye iērwa zrökoba wlo jekdo, ba rotaga li tjwe löng eng bokshto llēm guing llēme. Woyde ga rote lok eng bokshto, opwlikē wlo» loror.

17 »Eni ga epga öör löng jūshko ga tja dbar zano llēme. Wēshko dö ga tja jem öötong sōk no llgwezlōng shtoyo lishko, ga nopga ichoror jek domer li wlojkrē, ga söra lok jek öötong shäng eshko.

18 Gueniyo ga ba rotaga shrono löng li tjlēno ga

llēye owa lara ba kjīshko woyotjlīnor dik llēme.

19 Tjlēno lok ga ba kjok llgwekklo li söya shäng bēy llēme. Ga lano lok domer kjlara ko Jesús kjīshko. Tjlēno lok ga domer li wolono, gueniyo Pablo tjlē ga shäng sē obi le lok eni eröe.

20 Eshko ga llēye shäryēr ga pjlū li miydēr sōk llēme. E kjīshko ga tja tjlē Pablo kong ga «¿Pja jem woydē Jerusalén kjokyo, pja llgwer eshko wlore?» lēr.

21 »Gueniyo ga tjlē bor kong ga «Rokēr hop kong sira ga tja ios ber sōk na, tja llgweya pjlū kēsbangyo sōk Roma kjokyo lirē om go guing» le. E kjīshko ga ioror beno shäng dak dak lē, ichēr tjlapga pjlū li shwoy llono ga bue guing» le.

22 Kuya ga tjlē ba kong ga «Tja emdē ga domer li tjlē sorē kur woydē bakoe» le.

Kuya ga tjlē ba kong ga «Bong erö ga tjlē sorē li kuba» le.

Pablo tjlēno Pjlū Agripa bokshto

23 Wēshko ga Agripa, Berenice, e opzrēno jek löng no llgwezlōng shtoyo roshko. Eshko ga shrēraba ara, romguē jong trāk llēme. Löng eshko li tjlapgaga engkjwaga kägäyo kēskēs wleniyo, domerga eshko so tjwlō kēskēs wleniyo bakoe. Öötong tōno löng ga nopga ichara Festorē jek Pablo wlojkrē, ga söra lok öötong shäng eshko.

24 Eshko ga Festo tjlē ga «Pjlū Agripa, pjāy tjlapgaga

töno löng bi tjok na, domer shäng kjwe ĩzĩa. Woyde judíoga kjlobirë ga domer kjwe ichër zrökoba wlo. Eni li woyde lok jũshko Cesarea kjokyo, Jerusalén kjokyo bakoe.

²⁵ Gueniyo ga bor kong ga llëye owa shäryara, ber zrökko wlo llëme. Gueniyo tjlëno om go ga "Tja llgwegaga ber tjlapga p̄jlu kësbangyo sök Roma kjokyo lirë om go" lara. E kjĩshko ga ichër to eshko lër.

²⁶ »Woyde ga llëbo tër ba kjĩshko, ichër tjlapga p̄jlu kësbangyo li kong, gueniyo llëye lako ba wloyo bor kong drete. E kjĩshko ga rokoror tek shäng bop bokshto, Tjlapga P̄jlu Agripa, pjäy uunkong bokshto bakoe. Eni ga kjakrokoromi yõtso pjir ga llëbo ber tër wlo ga tjlökwo tjok wlo.

²⁷ Bor kong ga no ichër to, llgweya tjlapga p̄jlu kësbangyo lirë wlo ga woyde ga llë kjĩy loroy ba kong yõtso guing» le.

26

¹ Eshko ga P̄jlu Agripa tjlë Pablo kong ga «Woydër ga pja tjlës bop kjĩshko om go shara» le.

Kuya ga orkwo poyono, pjäy kjinkozong loklo wleni, ga tjlë ga

² «Tjlapga P̄jlu Agripa, tja shäng jũshko bop bokshto, "Llëye lara judíogarë bor kjĩshko li, e eni llëme" lër bop kong miydëp wlo, ga tja wopjluë.

³ Tjawa judíoga, tjawa llëbo shäryë sorë li miydëp sök p̄jluë. Tjawa ëng dboryë kar kar llë kjĩshko li miydëp p̄jlu bakoe. Eni ga miydër ga tja tjlë bop kong ga tja kup sök p̄jluë. E kjĩshko ga rokër bop kong ga tja kus sök wop tjok sira guing.

⁴ »Tja miyde judíoga uunkongdë tek chirawashko dwayo. Tja shäng bor kjokshko, llëm ga Jerusalén kjokyoshko ga tja opshäryë sorë, e miyde lok p̄jluë.

⁵ Miyde lok pjir ga tja fariseo tek dëna tjan, ga le lok woydë wleni ga le ga p̄jluë. Ga tjawa fariseoga, judíoga kjok llgwekklo li jnenwa yõtso anmoyõ, judíoga llamo li kjinmo.

⁶ Tjlökwo lara Sbörë borwa tjlapgaga tek dënashko so kong jlökoyo li, e koshër sök ĩyado. Era eni tjok ga tja söra lok, tek shrono shäng, tja llgwekoba e kjĩshko wlo.

⁷ »Israel tjęyoga uunkong kjringswo sak kjwara kjingsho pjök (12) li, tjlökwo lara li koshe löng ĩyado. E kjĩshko ga Sbö, e poshrëya shkë dba, ga parkë löng ba kong ĩyadoe. Ga tjlökwo koshe löng li, tja omkoshë shäng bakoe. ¡Tjlapga P̄jlu Agripa, tja rote judíogarë löng e kjĩshko!

⁸ ¿Shji judíoga wotjlik ga shji wolono ga shji woshre Sbörë iröng obi jlöe lëy llëm ega?

⁹ »Dënashko ga tja wotjlino om go ga bek wlo ga tja parkë Jesús, Nazaret so li nopga wloyo loror.

10 Ga shäryoror eni eshko Jerusalén kjokyo. Tja ichaga syöshtaga kägäyogarë, ga Jesús tjlökwö kjragaga li ichoror no shdüzlong uyo roshko arae. Ga zrökobashko ga tja tjläno ga “Kjwe zrökko” loror bebi.

11 Enido ga tja öör shäng ba wlëk judiöga syö uyo lok oblë oblë li roshko. Wlënor ga shdun ara, Jesús läywe owa wlo lër. Ga tja iirkono ara ba kong lok, ga irpjanor Jerusalén kjokyo lishko dö llëme. Irpjanor jek shäng kjok shto oblë oblë, oba tjëyo eniyo llëm wleniyoshko bakoe.

12 »Shäryër shäng eni kuzong ga pjlära ga tja jek shäng jongya Damasco kjokyo, tja ichak syöshtaga kägäyogarë, pak twara lok bor kong li shäryër wlo.

13 Gueniyo dlo dluw dik ga ñn ga iök shjiy ter tjwe kjok dogo dwayo, kälä dbo dlo kjinmo, jek lletlet, ga tja kopjrina beno pjang pjribri bor yorkagaga jek löng li tjok.

14 Eshko ga tjawa dgono jer löng töshko, ga kur ga ëbo tjlä bor kong arameo tjlökwö go ga “Saulo, Saulo, ¿tja irpjam ega? Pja opyë shäng bor wloyo ga pja opshdung shäng om goshko, e so öng llë, ba shpokklo dbo stek li te om go kjopye” le.

15 »Kur ga tja tjlä ga “Tjlapga, ¿pja ë?”

»“Tja Jesús. Irpjam to shäng wle, e tja.

16 Pja kojözong. Tja weno shäng bop kong ëre, pja kjroror ber shäng bor parkaga

wlo kjishko. Woydër ga llëye ñnop ëre, llëye pin bop kong li, e lëp oba kong.

17-18 Ga pja to shäng ba lëshko ga pja wlikër judiöga wloshko dwayo, nopga judiö llëm wleniyo wloshko dwayo bakoe. Pja ichër jongya nopga judiö llëm wleniyo kong jläkoyo. Woydër ga epga ber löng bokkwo roshwing pjir wleni, ga jëk löng kjok ro sï roshko wleni ame, jëk löng iök shjiy roshko wleni shara. Woydër ga löng Ä wloshko ame, ber löng Sbö wloshko shara. Woydër ga owa pjang ba go li lön ber dret, epga iër ber löng ba pjeyoga mär bor go erö li tjok wlo. Pja ichër jongya nopga judiö llëm wleniyo kong, llëbo uunkong ëre shärye wlo” le bor kong.

19 »Tjlapga Pjlu Agripa, eni ga llëbo ichara Sbörë bor kong kjok dogo dwayo ñnor shji yoïno wleni li jlöe loror, ga koloror.

20 Bäm go ga tjlökwö ëre loror judiöga löng Damasco kjokyo li kong, e irgo ga judiöga löng Jerusalén kjokyo li kong, judiöga löng Judea kjokyo kjok kjwang jikong li kong, nopga judiö llëm wleniyo kong bakoe. Tja tjläno ba kong ga “Llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lozi, ga rayozi, ga pjây optwos Sbö kong dey. E irgo ga llëbo shäryozi pjlo bek, pjây kjlopswono jlöe lëba wlo” loror.

21 »Tja shara judiögarë Sbö u zlong bäng, tja zröya lok wlo

lara e kjışsko.

22-23 Gueniyo tja kjimte Sbörë shäng. E kjışsko ga tja beno shäng ba tjlökwo lë nopga uunkong kong, tjwlö këskes li kong, tjwlö chila li kong bakoe. Llëye shäryë wlo lara Moisés, Sbö tjlökwo lagagarë dëna tjan li, e shäryono eni jlöe lër oba kong. Tjlëno lok ga “Llono ga no pjluyo iche le Sbörë li shronoshko ga woyde ga shdungoba, wolon, ga woshre Sbörë iröng obi, shinmoga tjeng kës li bäm go. Shäryë eni, ga shji döya Sbörë sorë li roy shdöya ba pjeyoga judioga kong, nopga judío llëm wleniyo kong bakoe. Shji jëk löng kjok ro sī roshko wleniyo kong ga roy ber iök shjiy wleni” le lok beno pjang ba kijbokwo go eni» le.

24 Eshko ga Pablo tjlë shäng opwlikë eni wopro ga tjlökwo skokza Festorë, tjlë ba kong dbo go ga «Pablo, ¿pja skwëre llëro? Pja oppino ara ga pja iara beno shäng skwë erä» le.

25 Gueniyo kuya ga tjlë ba kong ga «Tjlapga Festo, tja skwë llëme. Tjlökwo lër li, e jlöe. Tja tjlë li, e bek lotë.

26 Tjlapga Pjlu Agripa sök kjwe. Tjlökwo lër li, e miyde sök pjlúe. E shäryak lütshko llëm, e wëllë. E kjışsko ga tja tjlë shäng wlëp ba bokshto. Miydër pjlú ga sök kjwe om-miydë pjlúe» le.

27 E irgo ga Pablo tjlë tjlapga Agripa kong ga «Tjlapga pjlú, ¿woyotjlip ga llëye lara Sbö tjlökwo lagagarë

li, e jlöe lëpde? Miydër ga e jlöe lëp» le.

28 Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Tja kjlopswëp ber Cristo tjlökwo kjraga maling jüni lëpdo?»

29 «Wop chirare, de wop arare, gueniyo rokër Sbö kong ga pja, nopga uunkong tja kuya löng jüşsko eerishko, pjäy äär ber löng Cristo tjlökwo kjraga botoya dik, gueniyo pjrik löng dröng sho bomi orkwo go jüni botoya dik llëme» le ba kong.

30 Eni ga pjlú li kojono opshik kjoko wlo, kjok eshko so ichaga tjok, Berenice tjok, nopga sirkeno löng ba tjok li tjok bakoe.

31 Ga to opshino löng lan dboshko, tjlë lok ëng kong ga «Domer kjwe llëye owa shäryara ber zrökko wlo llëm, shdungko shäng kjërshko ëmdë llëm bakoe» le lok eni.

32 Eshko ga Agripa tjlë Festo kong ga «Domer kjwe “Rokër ga tja llgwega ber pjlú kësbangyo sök Roma kjokyo lirë om go” lara llëm kjwe ga rayoroy ga pjlúe» le.

27

Pablo icharaba to jongya Roma kjokyo

1 Woyotjliina tjlapgaga lirë pjir ga tjawa iche jek jongya Italia kjokyo wlo lëshko ga Pablo, e twara lok ëngkjwagaga ara kägäyo kjlara kong, de wlo. Domer, e ko Julio. E ëngkjwaga parkë löng pjlú kësbangyo sök Roma kjokyo li daga wleniyo. Ga

kong nopga oblë shdung löng eshko, e twara lok, de wlo bakoe.

² Eshko ga kyyong pjang kjlara kësbang jek äär Adramitio kjokyo dwayo brik pjang kjwlë jongya Asia kyyong tjoyzlong shtoyo kjrinishko kjrinishko le, ga tjawa opyono e roshko, ga tjawa opshino toe. Aristarco jek shäng borwa tjok bebi, e Tesalónica so. Tesalónica kjokyo, e Macedonia kjokyo obi.

³ Wëshko ga tjawa öötong löng kyyong tjoyzlong kjokyo ko Sidón. Eshko ga Pablo songe le Juliorë, ga rayara to ba pjeyoga wleni löng eshko li ik, kjimte lok wlo.

⁴ E irgo ga tjawa opshino to Sidón kjokyo dwayo. Eshko ga pjluk tjwe jong dbo ara dlung buk kës li shwo lëkong, ga tjawa bakwe jong iröng eröe. E kjishko ga tjawa to jek dipzono dlung tjrëko ko Chipre, e pjlor dew lëkong pjluk ara llëmshko.

⁵ E irgo ga tjawa dipzono jek dlung buk Cilicia kjokyo, Panfilia kjokyo, e boksho, kjwo kalëkong, ga tjawa tjoyono öötong löng Mira kjokyo, e Licia kjokyo obi.

⁶ Eshko ga kyyong wlëna ëngkjwaga kägäyo lirë pjang kjlara oblë kësbang jek äär Alejandría kjokyo dwayo, brik pjang kjwlë jongya Italia kjokyo le. Eni ga tjawa opyono e roshko ba tjok, tjawa jek këgong shara wlo.

⁷ Dbar kjwöböso ga pjluk ara kjishko ga tjawa jëktong

kyyong li go wor, ga pakyo ara, eni ga tjawa jek öötong löng Gnido kjokyo gomyo. Ga tjawa jek bek lororwa, gueniyo tjawa bakwe pjlukdë ara obi kjishko ga tjawa dipzono jek dlung tjrëko pjang kjrina obi ko Creta, e pjlor dew lëkong pjluk ara llëmshko, kjok ko Salmón li boksho.

⁸ Ga tjawa jek löng, gueniyo dlung sor go soyo arae. Eni ga tjawa jek äär löng kjok buk kjrina kowëba Kyyong Tjoyzlong Shtoyo Pjlúshko, Lasea kjokyo buk ba soshko.

⁹ Eshko ga tjawa barwara pjlukdë ara kuzong ga dbar to jek kop ara tjän. Shji ië llëm Sbö kong dbaryo shrëya judiógarë li, e to jek tjän, ga miydororwa e go ga kjok owa shunyo shrë ara dbaryo li döröe. Kjok eni ga dlung iirkë arae. E kjishko ga shji jek dlung kjing go ga shji sjëke. Eni ga nopga jek löng li poshduna Pblorë, tjlë ga

¹⁰ «Domerga, in ga shji jek löng ëre kong llëbo wen owa, shji kyyong kësbang ëre jer bi shjiryo, bi llëbo tjeng kës wle tjok. Erö llëme. Shji ëmdë ga jer bakoe. Shji ber löng na dey» le.

¹¹⁻¹² Gueniyo ga kyyong tjoyzlong shtoyo eshko li, kjok owa dbaryo ga shji löng shto eshko ga pjlu llëme. E kjishko ga kyyong sogo li, ba kyyong söga shäng li, e tjlë lok ëngkjwaga kägäyo li kong ga «Shji jek dey» le. Nopga llamo löng kës li wotjlik jong e kjoyo bakoe. Tjlë lok ga «Shji opshik

jũshko dwayo dey. Tjĩy, shji jek Fenice kjokyo ga buere ĩy wlo. Eshko ga kjok owa dbaryo ga shji lõng shto eshko ga pjlúe» le. Fenice kjokyo, e kjoyong tjyozlong kjokyo buk Creta kjokyo obi. Eshko ga dlo jer shwo lèkong li ĩy ga wèlèe. Kuya Juliorè ga tjlòkwo baĩa lok li kolara, Pablo ĩ lira kolara llème.

Dlung kjing kjok owa, pjluk ara

¹³ Eshko ga pjluk li tjwe jong dlung buk kès shwo lèkong, gueniyo wore. E kjĩshko ga wotjlik lok ga «Shji to ga bue» le. Eni ga ba dröng sho kjoyong shakklo kèsbang lona jer dlung roshko li shira lok tèm kjoyong li roshko iröng obi, ga tjawa opshino jek lõng dlung tjrèko Creta li kjako.

¹⁴ Gueniyo wop tjok ga pjluk tjwe jong kjrina obi, dlung tjrèko li shwo lèkong shara, dbo ara anmoyō, pjluk li kowèba Nororiental,

¹⁵ ga tjawa bakwara arae. Eni ga kjoyong kèsbang li bojonwa ber buk pjluk li shwo lèkong lèrwa ga æe. E kjĩshko ga kjoyong li rayorowa sōya pjluk lirè om go äär kjone ga eshko.

¹⁶ Ga tjawa sōra to jek dlung tjrèko buk chirawa ko Cauda pjlur dew lèkong. Eshko ga pjluk dbo ara llème. E kjĩshko ga kjoyongwa chirawa sōrwa pjang kjlara li irgo kjro go, e poyonwa jem kjlara li roshko lèrwa. Ga tjawa kong pak twara ara, gueniyo ga poyonorwae.

¹⁷ E irgo ga kjoyong kèsbang li doyo pjirra domerga lirè lok tuk, war llèm wlo le. Eshko ga tjlè lok èng kong ga «Shji sōya pjluk kjwerè jek äär jong bo buk kjweshko ko Sirte lishko. Kjweshko ga kjone kjoneshko ga ro chira, ga shji kjoyong pjè, war bi shjiryo» le eni, ga bangkjrara lok arae. E kjĩshko ga shwong kjoyo shtègro ara pje lok pjang kjomo pjluk shakklo kjoyong jek wlo li, e lona lok ter tōshko, sōya pjlukdè jek eshko llèm wlo, ga kjoyong li rayara lok sōga pjlukdè om go shara.

¹⁸ Wèshko ga dlung kjing go li pjluk ara obi, tjawa bakwe dbo ara ĩyadoe. Eni ga kjoyong sōgaga kjarga lõng ba llèbo sōya tjeng soynekklo kès li dbuk lok jer dlung roy.

¹⁹ Wèshko ga ba orkwo om go li goshko ga shwong kjoyo shtègro ara li dbura lok jer dlung roy, kjoyung sho llè, kjor llè kjoyong shakklo llè li tjok bakoe.

²⁰ Dbar kop ara ga kjok owa owa, pjluk tira llèm dlung kjing go, dlung iirkè arae. E wopro ga dlo wen llèm, dbala èmdè llèm bakoe. Eshko ga tjawa to jek lõng kjone miydèrwa sira llèm, ga tjawa dār, e koshèrwa ame, e woyojerorwa pjire.

²¹ Eshko ga tjawa lõng ioydè llèm dbar kop ara tjän. Eni kuzong ga Pablo kojono shäng nopga lõng li tjrèko, ga tjlè ga «Domerga, shji lõng Creta kjokyo obishko ga tja koloromi kjwe ga shji to lõng

song jüni llëm, ga bomi llëbo jeno bomi shjiryo llëm bakoe.

²² Gueniyo eni tjok ga rokër bomi kong ga pjây dbokjro-zong. Eye löng jüshko ga wolon kjlara llëme. Gueniyo kjong kësbang ërera jer bi shjiryo.

²³ Sbö, e bor sogo, ga tja parkë shäng ba kong iyado. Luna shkëyo ga ba parkaga kjok dogo so ichara weno shäng bor kong kjlara,

²⁴ ga tjlä bor kong ga “Pablo, llëye bangkjrep llëme. Pja jongya pjlu kësbangyo sök Roma kjokyo li bokshto, pja llgweya wlo. Bop kjishko ga nopga löng kjong kësbang roshko kjlobi kjwe wolon llëm, döya Sbörë uunkong” le.

²⁵ E kjishko ga pjây dbokjro-zong. Sbö, e koshër ga shji kjimte jlökoyo, lara ba parkaga lirë bor kong sorë li eni.

²⁶ Gueniyo ga shji söya pjlukdë äär dlung tjreko pjang kjrina, ga kjong ëre pjë dlar ber buk eshko» le.

²⁷ Eshko ga öötong dbar sak kjwara kjingsho pkëng (14) ga tjawa bakwe pjlukdë jek löng dlung ko Adriático* li kjing go obi. E shkëyo kjok rong dik ga kjong sögaga li tjlä ëng kong ga «Shji ääto pjöshko dikjoyoe» le.

²⁸ Ga dlung li ro kjöm, e tjläna lok ba tjläkklo go, ga beno ro wop orkwo jyäglo† pjloglo sak kwong (80). Wop tjok obi ga tjläna lok jek obi,

ga beno ro wop orkwo jyäglo pjloglo sak tjer (60).

²⁹ Eshko ga bangkjre lok ara, pjë ak go le, ga dröng sho kjong shakklo këskes lona jer dlung roshko kjwo pkëng (4) kjong si lëkong, kjong li jëk ame wlo. Eni ga beno löng eshko syöshtë, epga kjok shrän löng së obi wlo le.

³⁰ Eni ga kjong sögaga li tök woydë kjong li roshko dwayo le, ga opyorgö löng kjong chirawa li long jer dlung kjing kjong kësbang li ne lëkong. Shäryara eni, dröng sho kjong shakklo löya wlo lara, miga tök wlo le.

³¹ Gueniyo eshko ga Pablo tjläno ëngkwagaga löng li kong, ba kägäyo li kong bakoe. Tjlä ba kong ga «Kjwepga kjwe ber löng kjong kësbang ëre roshko llëm ga pjây där llëme» le.

³² Eni ga kjong chirawa löya kjong sögagarë löng li, e kjungyo zara ëngkwagaga lirë tas tas, jer lono dlung kjing go, ga jeno.

³³⁻³⁴ E irgo ga kjok shränto ga Pablo tjlä nopga löng eshko uunkong kong ga «Öötong dbargwo sak kjwara kjingsho pkëng (14) tjän ga pjây löng woydë, ga pjây ioydë llëm bakoe. E kjishko ga rokër bomi kong ga pjây ios sira. Pjây löng së wlo ga woyde ga pjây ië. Eni ga pjây wolon kjlara llëm, bomi käkzong ëmdë ga jer pjlara llëm bakoe» le.

* **27:27** Eshko dbaryo ga dlung kowëba *Adriático* li, e dlung kowëba *Adriático* eerishko li llëme. E oblë. † **27:28** *Orkwo jyäglo pjlara*, e *centímetro sak pkëng kjingsho shkëng (45) dik*.

³⁵ Lara eni pjiir ga pjlung shosho suk pjiir kjrara tjeng kjwara ba wloshko, ga syöshtono Sbö kong, tjlä ga «Dli ëre tworop borwa kong. Tjawa ber wopjlu bop tjok e kjishko» le nopga tjeng kës li boksho. Eni ga tora bëy ga uarae.

³⁶ İya uunkong lirë ga wok-jankono, ga iono lok bakoe.

³⁷ Tjawa löng kjoyong li roshko uunkong ga doglo sak dbäw pjloglo pjök kjingsho sak kjäk kjingsho tjer (276).

³⁸ Ga iono lok woydara bayo kjöm ga eni. E irgo ga pjlung shosho söya tjeng kjoyong roshko kës li dbura jer dlung roy dret, kjoyong li wënyë wlo le.

³⁹ Kjoyong shräno pjiir ga tjawa löng kjokyo kjone miyde kjoyong sögaga lirë llëme. Gueniyo İya lok ga bo jem buk eshko kjrina, la sho tjok. Eni ga wotjlik lok ga «Kjoyong ëre tjiyë këgo sit ga buere İy» le.

⁴⁰ Ga ba dröng sho kjoyong shakklo kës kës lona jer tjeng dlung roshko li, e kjoyungyo zakza lok tas tas beno tjeng dlung roshko eshko. Ga ba kjlongkwang lok si lëkong ba llgwekklo li kjoyungyo döra bakoe. E irgo ga shwong kjoyo pjluk shakklo li, e poyona lok kara ba kjoyong li ne lëkong, bakwe pjlukdë jek këgong pjöshko wlo lara.

⁴¹ Gueniyo to jek jong la sho töno tjeng dlung roshko li bët ga kjoyong li lliktong beno buk la sho li roshko. Eshko ga ne lëkong li lliktong beno jong

wir ame, ga si lëkong li, e shpoya dlung pjlublunyorë ara, ga dloktong kjwangyo dboy dboye.

⁴² Eni ga ëngkjwagaga li tjlä ëng kong ga «Nopga dëy, söy tjeng kjwe zröy dret dey, llëm ga ichëy jek wë İ ga tök lok drete» le.

⁴³ Gueniyo woyde ba kägäyo lirë ga Pablo zröya llëme le, ga tjlä ëngkjwagaga li kong ga «Wëyë, zröy llëme. Eye wë pjlu ga optë jer dlung roy bäm go, jek wë İ äär pjë jong pjöshko.

⁴⁴ Llamö löng oblë jek kjorkwang kjoyong go, llëm ga kjoyong dloktong kjwangyo go bakoe» le.

Eni ga tjawa kayo döktong pjiir, öötong pjöshko beno löng së uunkong.

28

Pablo shäng dlung tjrëko ko Malta

¹ Eshko ga tjawa kayo döktong pjono löng pjöshko uunkong irgo ga miydororwa ga dlung tjrëko li ko Malta.

² Kjoyong eshko li noyo tjok, ga tjawa dara yötso tjë jikong. Eshko ga shunyo shrë pjang ara, smo ara bakoe. Eni kuzong ga iök boktöna lok, ga tjawa rokara uunkong ba zlong bäng, iökkok eshko wlo.

³ Eshko ga Pablo löng dogro töno kjlöbö, ga dbuya shäng iök li roshko. Eshko ga iök li kjlik ara kjishko ga dgur brik buk eshko kjlara, ga Pablo uara ba orkwoshko, ga dgur li beno pjang ling ba orkwo go.

⁴ Īya kjok eshko sopgarë ga tjlë lok ëng kong ga «Domer kjwe owa, no zrök ä wleniyo dikjoyoe. Döktong tek dlung kjing kjok owashko dwayo ëmdë ga bi sbö shäng kjlara kowëy Kjok Llgwega Bek li, domer kjwe woyde ber shäng së llëme» le.

⁵ Gueniyo ga dgur li sringza Pablorë buk iök pjë jong ri ri li roshko, ga llëye shäryono Pablo kong llëme.

⁶ Eshko ga löng tjë jikong li wotjlino ga «Kjwe orkwo dguë jekdo, llëm ga jek buk rish wolon jekdoro» lara. Gueniyo koshe löng kjër ga dguë sira llëme. Īya lok ga llëye shäryë ba kong llëm ga wotjlik lok oblë, tjlë lok ga «Bi sböpga kjlarayo li kjwe» le.

⁷ Dlung tjrëko eshko so ichaga ko Publio. Ga tjawa tjyono löng lishko ga kjok ber buk soshko kjrina baīya. Eni ga tjawa wlokjrara, dara yötso ba ushko dbargwo mya.

⁸ Eshko ga Publio data buk swlo ara ba bukklo kjing go, kjlik ara, roshkwë ara bakoe. Eni ga Pablo jek öötong shäng ba ik. Eshko ga syöshtono Sbö kong ba kjishko. E irgo ga orkwo iono ba kjing go, ga poptara beno pjluë.

⁹ Roy kuya swlopga tjeng dlung tjrëko oblërë ga shrono löng Pablo shwoy uunkong, ga poptara pjire.

¹⁰ Eni ga kjok eshko sopga beno löng woowa llëm borwa kong. E kjishko ga tjawa kong llëbo twara arae. Ga tjawa brikshko ga llëbo woy-

dororwa borwa kjimtoklo irbo wlo li, e twara lok borwa kong pjire.

Pablo jek öötong shäng Roma kjokyo

¹¹ Eshko ga kkyong kësbang pjang kjlara tek Alejandria kjokyo dwayo, pjang kjok owa jek pjir li koshë. Kkyong li poglo go ba sböpga do pjök li jyäglo tak lok. Ba sböpga li kowe lok Cástor, Pólux. Eshko ga tjawa löng dlung tjrëko li öötong moglo myashko ga tjawa opyono kkyong li roshko, ga tjawa opshino to dlung tjrëko li dwayo.

¹² Ga tjawa jek öötong löng kkyong tjozlong kjokyo ko Siracusa, ga tjawa beno löng eshko dbargwo mya.

¹³ E irgo ga tjawa jek löng dlung sor go jek äär löng Regio kjokyo. Wëshko ga pjluk tjwe jong borwa irgo, ga tjawa opshino toe. E wëyo obi ga tjawa jek öötong löng Puteoli kjokyo.

¹⁴ Eni ga tjawa opshino kkyong roshko dwayo. Eshko ga pjeyoga Jesús tjlökwo kjruga wlënorwa löng kjlëbö, ga tjawa mana ber löng ba tjok sondë kjwara wlo le, ga tjawa beno löng. E irgo ga tjawa opshino to jek Roma kjokyo pjölëkong.

¹⁵ Eshko ga tjawa roy kura pjeyoga Jesús tjlökwo kjruga löng Roma kjokyo lirë tjän. Eni kuzong ga kjone kjone opshino jer löng borwa koshë irbo. Kjong kjong jer löng borwa koshë llëbo soynezlong shtoyo ko Apio, kjong kjong jer löng

kjok kjrina obi, oba pozlong uyo lok mya lishko. Ga jer löng borwa koshaga li ñya Pablorë ga beno shäng wopjlú, dbokjrono jek obi, ga tjlē Sbō kong ga «Tjawa kjimtorop kësbange. Tja wopjlú bop tjok» le. Ga epga jek iröng borwa tjok.

¹⁶ Tjawa öötong löng Roma kjokyo ga kjok llgwegaga löng eshko li, Pablo iara lok beno shäng no shdüzlong uyo roshko llëme. Kong u wlëna kjwara, iara beno sök eshko tjoksa, daga beno shäng ba tjok kjlara erä.

Pablo Sbō tjlökwo roy löno shäng Roma kjokyo

¹⁷ Öötong dbargwo mya ga judioga löng Roma kjokyo tjwlö këskes wleniyo li mana Pablorë tek ba shwoy. Ga töno shrono löng ba shwoy ga Pablo tjlē ba kong ga «Pjeyoga, llëye shäryoror owa bi pjeyoga judioga kong llëm, bi tjlapgaga tek dënashko so sdëkwo wloyo llëm bakoe. Gueniyo ga tja sharaba shäng Jerusalén kjokyo, ga tja twaraba beno tjeng Roma soppa wloshko, tja shdüya lok wlo.

¹⁸ Eshko ga tja kong llëbo kjakrokara lok ara, ga llëye wlëna bor tjok, tja ber zrökko wlo llëme. E kjishko ga tja raye lok woydë.

¹⁹ Gueniyo ga woydara judioga lirë eni llëm, ga tjlēno lok ara bor wloyo. E kjishko ga tja llëye shäryër wlo ame, ga rokoror Roma so li kong ga tja llgweya pjlu kësbangyo sök

Roma kjokyo lirë om go loror eni, ga tja ichara lok tek na e kjishko.

»Eni gueniyo ga tja tek shäng bor pjeyoga rotaga tjlapgaga li kong llëme.

²⁰ E kjishko ga pjäy manor, pjäy ñn wlo, shji lan eng tjok wlo bakoe. Woydoror ga pjäy ommiydë pjlu ga no pjluoyo iche le Sbörë koshëy shji Israel tjëyoga uunkongdë löng li, koshër shäng li e. Tja pjrik shäng na dröng sho pjang ëre go, tja parkë ba kong kjishko» le.

²¹ Kuya lok ga tjlē ba kong ga «Tjawa kong kjibokwo ichayde lok tek Judea kjokyo dwayo bop kjishko llëme. Pjeyoga judioga shrono tek ey dwayo ëmdë ga llëye layde owa bop kjishko borwa kong llëm bakoe.

²² Gueniyo miydërwa ga kjone pogo ga oba tjlē ara nopga tjlökwo kjrägaga löng bopoya dik li wloyo. E kjishko ga pja wotjlik llë miydërwa woydë» le.

²³ Eni ga dbar iara lok beno jong kjwara, tön eng tjok obi wlo le. Dbaryo öötong ga nopga töno ara Pablo sök lishko. Kjok shröngteng äär jong kjok sëng go ga Sbō ber no pjluoyo sorë li roy lara ba kong ara. Ga llëye lara Moisés, Sbō tjlökwo lagagarë tek dënashko li, e pjllölgwera ba kong, no pjluoyo iche lara Sbörë li, e Jesús jlöe le lok wlo.

²⁴ Kuya lok ga kjong kjong Pablo tjlökwo kjrono, gueniyo llamora omtjlokwo kjrë woydë llëme.

25 Eni ga woyotjliya beno löng kjrinaso llëm kuzong ga opshik toe le löng. Eshko ga Pablo tjläno ba kong, pjir wlo. Tjlë ga «Dënashko ga tjlökwö lara Sbö Sëyarë ba tjlökwö laga tek dënashko so Isaiás kong, le bomi tjlapgaga löng li kong wlo. Ga tjlökwö lara pjlo beke. Tjlëno beno eni:

26 »“Pja nom tjlä bor nopga ëre kong ga

‘Kumi löng kjër ga llë loklo miydëmi löng llëme.

Ïmi löng kjër ga llë ïgömi llëme’lëp ba kong eni.

27 Nopga ëre, llëye kuya woydë llëme.

Kwomgwo bäng bängzak lok tuke.

Bokkwo llino lok tuk bakoe.

Shäryara eni,

llëbo ïya lok ba bokkwo go llëm wlo,

llëbo kuya lok ba kwomgwo go llëm wlo,

opping lok sira llëm wlo,

optwë bor kong llëm wlo,

epga dör llëm wlo bakoe.”*

28-29 »E kjishko ga woydër ga miydëmi pjlu ga no döya Sbörë li roy beno nopga judío llëm wleniyo kong bako tjän, ga epga omkjrë» le.†

30 Eshko ga Pablo beno shäng eshko ba daga shäng li tjok lu pjloglo pjök ba u jong potjwleya i li roshko. Nopga tjwe kjlobi ba ik ga wlokjre enidoe.

31 Ga Sbö ber no pjluoyo sorë li roy lara oba kong ara, ga lara Tjlapga Jesucristo kjishko ara bakoe. Tjlëshko ga llëye bangkjre llëm, ga barwaga ërë llëm bakoe.

* 28:27 Isaiás 6.9-10. † 28:28-29 Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlä ga «... le. Kuya lok ga to lok pjir, jek löng tjlä ara ëng kong irbo, tjlökwö kjlopwë kar kare.»

Carta a los Romanos Kjibokwo ère tara Pablorë Roma sopga kong Kjibokwo ère sorë

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbö tjlökwö laga Jesús äska wleniyo. Eshkoshko ga Jesús tjlökwö kragaga löng Roma kjokyo ara. Epga ara judío llëm wleniyo, gueniyo kjone kjone judío. Judíoga li wotjlino ga epga kjrara Sbörë bäm go kjishko ga epga tjwlö ara, nopga judío llëm wleniyo li kjinmo. Eni ga Pablo jek woydë ba ik jlökoyo, gueniyo dbar jek eshko wlo wlëyde llëm obi. Eni ga kjibokwo ère tara ba kong, llëbo li llgweya wlo, llëbo shäryara Jesucristorë ba kong li miyde pjlu wlo bakoe. Woyotjlikoba ga kjibokwo ère tara, sök no shdüzlong uyo roshko Corinto kjokyo lishko.

Roma kjokyo ga judíoga li wotjlino ga epga äär ber pjlo bek Sbö bokso, kjok llgwekklo tara Moisésdë li söya bëy kjishko, gueniyo kjibokwo ère go ga llëbo pina Pablorë ba kong ara. Judíoga, nopga judío llëm wleniyo, e tjwlö bek Sbö bokso. Nopga uunkong llëbo owa shäryono, ga beno löng shdüya Sbörë wlo. Gueniyo èye mär Jesús go ga ie Sbörë ber pjlo bek ba bokso, ga ber shdungko ame.

Shärye eni nopga uunkong kong, judíoga kong, nopga judío llëm wleniyo kong bakoe. Kjibokwo ère go ga llëbo ère pina ba kong eni.

1 Kjibokwo ère taga tja Pablorë. Tja Cristo Jesús parkaga. Tja rokara Sbörë, tja iara beno shäng ba tjlökwö roy pjlu laga Cristo Jesús äska.

2 Dënashko ga tjlökwö pjlu ère lara Sbörë ba tjlökwö lagaga kong jlökoyo, ga tara lok beno pjang ba kjibokwo go.

3 Tjlökwö ère, e bi Tjlapga Jesucristo roy layde. E Sbö Wa weno no, David tjëyo bakoe.

4 Ga wolono irgo ga woshrara Sbörë iröng obi dbo ara go. E go ga shji pina Sbö Sëyarë ga e no erö llëm, e Sbö Wa bakoe.

5 Sbö wopjlu li kjishko ga tja rokara Jesucristorë beno ba tjlökwö roy laga ba äska, nopga judío llëm wleniyo rokër mär ber löng ba go wlo, ba tjlökwö kole lok wlo, ba ko ie lok ber kësbang, tjwlö ara wlo bakoe.

6-7 Sbö nopga löng Roma kjokyo, kjibokwo ère ichër jek bomi kong. Nopga rokara Sbörë ber Jesucristo i li pjây bakoe. Pjây woyde Sbörë ara.

Rokër bi Data Sbö kong, Tjlapga Jesucristo kong ga ba wopjlu li kjishko ga pjây kjimte lok ara, pjây ie ber löng wlëp bakoe.

Pablo syöshono Sbö kong Roma sopga kjishko

8 Pjây mär löng Jesucristo go li, e roy shdöktong kjok

kjwang j̄kong. E kj̄shko ga Jesucristo ko go ga tja tjl̄ bor Sb̄o kong ga tja wopj̄lú ba tjok bomi kj̄shko l̄er eni.

⁹ Tja Sb̄o parkaga. Ba Wa roy pjl̄ l̄er sh̄ang jl̄okoyo. Ga miyde Sb̄or̄e om go ga pj̄y woyoshr̄er iyado,

¹⁰ tja sȳosht̄eshko ga rok̄er ba kong iyado ga tja äat̄e bomi kjokyo ll̄em obi emd̄e ga tja kjimte äar bomi ik eshko.

¹¹ Tja kjimtara Sb̄o S̄eyar̄e ara, ga pj̄y in woyd̄e jl̄okoyo, pj̄y kjimte eni bako wlo, pj̄y dbokjr̄e e go wlo.

¹² Shji ãng kjimt̄e kar kar lot̄e bomi kong. Tja mär sh̄ang Jesucristo go sor̄e li inomi ga pj̄y dbokjr̄e e go. Pj̄y mär löng ba go sor̄e li inor ga tja dbokjr̄e e go eni bakoe.

¹³ Pjeyoga Jesús tjl̄okwo kjr̄aga, tja jek bomi ik loror ara, nopga löng eshko li pin, Jesús tjl̄okwo kjre lok wlo, sh̄arȳer sh̄ang nopga judío ll̄em wleniyo kong kjok shto obl̄e obl̄e sor̄e ga eni. L̄er bomi kong, miyd̄emi wlo. Gueniyo tja jek bomi ik l̄ershko ga ll̄ebo wen bor kong iyado.

¹⁴ Nopga tjl̄e Grecia so tjl̄okwore, de ll̄emde, nopga kjok miyd̄e arare, de ll̄emde, e bor kong ga ll̄eno ll̄eme. Bek ga Sb̄o tjl̄okwo roy pjl̄ l̄er nopga judío ll̄em wleniyo löng k̄es li kong.

¹⁵ Tja jek woyd̄e jl̄okoyo Roma kjokyo, Sb̄o tjl̄okwo roy pjl̄ l̄er bomi kong eshko wlo e kj̄shko.

¹⁶ Tjl̄okwo pjl̄ l̄er l̄er wlo ga e lökyo bor kong ll̄eme. E dbo ara. Eye omtjl̄okwo kjrono ga döya Sb̄or̄e. Sh̄arye eni judioga kong b̄am go, e irgo ga nopga judío ll̄em wleniyo kong bakoe. L̄er ga lökyo bor kong ll̄em e kj̄shko.

¹⁷ Miyd̄e tjl̄okwo pjl̄ l̄er go ga shji ie Sb̄or̄e ber pjlo bek ba bokso, shji mär ba go kj̄shko, tak pjang ba tjl̄okwo go sor̄e li eni. Tjl̄e ga «Eye mär Sb̄o go ga era ber pjlo bek ba bokso.»*

Sb̄o iirk̄e ara nopga owa kong

¹⁸⁻¹⁹ Nopga owa to löng ll̄ebo owa sh̄arȳe obl̄e obl̄e, tjl̄okwo bek li miyd̄eba ll̄em wlo. Gueniyo Sb̄o sor̄e miyd̄e wlo li, e miydara lok pjir tj̄an, pina Sb̄or̄e ba kong kj̄shko. E kj̄shko ga Sb̄o sök kjok dogo li iirk̄e ba kong lok ara, ga shd̄üya kjangshko ga iḡöy w̄ēe.

²⁰ Kjok ãre sh̄aryara Sb̄or̄e tek l̄ekong ga Sb̄o iḡöy ll̄eme. Ll̄ebo sh̄aryara li iyd̄e döe. Sb̄o sök jl̄o, e sor̄e, ba dbo ara li pjir ll̄em, e miyd̄e pjl̄ l̄er go, kjok ãre sh̄aryara tek l̄ekong. E kj̄shko ga «Miydororwa ll̄eme» le nopga lir̄e ga äe.

²¹ Sb̄o miydara lok emd̄e ga iara beno lok k̄esbang, tjw̄l̄o ara ll̄em, «Tjawa wopj̄lú bop tjok» lara lok ba kong ll̄em bakoe. Opyono beno löng ll̄ebo ll̄eno ll̄em li woyotjlik er̄o, beno löng wotjlik drete.

* 1:17 Habacuc 2.4.

22 Epga kjok miydë ara le lok ëmdë ga beno löng kjok miydë llëme.

23 Sbö wolon llëm, e tjwlö ara bakoe. Eni ëmdë ga poshrëya lok woydë llëm, ga rayara lok. Llëbo wolon wlo li jyäglo shäryara lok, no jyäglo, sënwa jyäglo, öng jyäglo, äya kjloshko so jyäglo bako, ga beno löng ba poshrëk shara.

24 E kjishko ga epga rayara Sbörë beno löng ba wotjlik owa li tjok, llëbo lökyo ara li shärye lok ëng tjok wlo.

25 Tjlökwo bek li rayara, Sbö miyde lok woydë llëm kjishko. Tjlökwo bek llëm li kjayde lok shara. Llëbo shäryara Sbörë li poshrëyde lok, gueniyo Sbö ba shäryaga lira poshrëra lok llëme. Era poshrëkko iyado wlo. Ber eni.

26 E kjishko ga rayara Sbörë beno löng ba wotjlik owa, lökyo ara wleniyo li tjok. Walëga ëmdë ga domerga woyde ame, opyono beno löng llëbo shäryako llëm li shäryë ëng tjok shara.

27 Domerga eni bakoe. Walëga woyde lok ame, wotjlik pë domerga tjok erä. Llëbo shäryako llëm li shäryara ëng tjok. Eshko ga llëbo weno ba kong li beno ba shdunglo, llëbo owa shäryara li kjishko.

28 Sbö woyotjlïya lok woydë llëm kjishko ga epga rayara beno löng llëbo shäryako llëm li shäryë erä.

29 Beno löng llëbo owa shäryë oblë oblë. Llëbo owa shärye, wotjlik dbur töng ba kong erö, wotjlik owa oblë

kong, no zröya, ëng dboryë kar kar iir go, jyörkë, oblë iywa shjiktëng,

30 oblë läywe owa, Sbö iywa shjiktëng, ëng äyoshtë, krë ara, llëbo owa wlëya oblë oblë, ba data, ba mekë kole llëm,

31 wotjlik llëm, llëye le li shärye llëm, oblë woyde llëm, oblë songe le llëm bakoe.

32 Sbö tjlëno ga ëye opshäryë eni ga e zrökko. E miyde lok pjlú, gueniyo shärye löng eni wopjlú, oblë llëbo owa shäryë eni li iya lok ga löng wopjlú e kjishko bakoe.

2

Shji shdüya Sbörë beke

1 Gueniyo ga «No oblë llëbo owa shäryono» lëy ë kong llëme. «Miydororwa llëme» lëmi ga äe. «No oblë llëbo owa shäryono» lëmishko ga pjây oprotë löng om go, pjây löng omshäryë eni bako kjishko.

2 Miydëy ga ëye llëbo owa eniyo shäryono ga shdüya Sbörë beke.

3 Eni ga «No oblë llëbo owa shäryono» lëmi, gueniyo pjây löng omshäryë eni bako wleni ga miydëmi pjlú ga pjây shdüya Sbörë eni bakoe.

4 Miydëmi pjlú ga Sbö wopjlú ara anmoyö, shji shdüya maling llëm, iirkë bi kong maling llëm bakoe. Gueniyo llëbo owa shäryëmi löng li rayëmi llëm ga «E llëno llëme» lëmi llëme. Shji shdüya maling llëm, ba wopjlú li kjishko, gueniyo woyde ga llëbo owa shäryëy löng li, e owa jlöe lëy, ga rayëy.

⁵ Gueniyo ga llëbo owa shäryëmi löng li rayëmi woydë llëm, llëye kumi woydë llëm kjïshko. E kjïshko ga Sbö iirkë bomi kong jëk këgong këgong, ga no llgwezlong dbaryoshko ga no llgweya beke.

⁶ Eshko ga no kjlara kjlara potjwlëya, llëbo shäryara dö li kjïshko.

⁷ Æye drön llëbo pjlu shäryë, ber tjwlö ara Sbö bokso wlo, äär ber löng së iyado ba tjok wlo ga ie Sbörë ber löng së iyado ba tjok.

⁸ Gueniyo ëye wotjlik ba kjïshko dö, tjlokwo bek li kjre llëm, löng llëbo owa shäryë ga shdüya kjange.

⁹ Æye löng llëbo owa shäryë ga kong llëbo iche owa ara, ber löng song jlö wlo. Shärye eni judiöga kong bäm go, e irgo ga nopga judiö llëm wleniyo kong bakoe.

¹⁰ Gueniyo ëye löng llëbo pjlu shäryë ga llëbo pjlu twe ba kong, ie ber löng tjwlö ara, ie ber löng wlëp bakoe. Shärye eni judiöga kong bäm go, e irgo ga nopga judiö llëm wleniyo kong bakoe.

¹¹ Shärye eni, shji uunkong llgweya bek kjïshko.

¹² Æye llëbo owa shäryono ga shdüya. Æye kjok llgwekklo tara Moisésdë li miydone ga llgweya, kjok llgwekklo li go. Æye kjok llgwekklo li miydone llëm ga llgweya, llëbo miydara li go.

¹³ Æye ber pjlo bek Sbö bokso, kjok llgwekklo li miydara kjïshko llëme. Æye

omkolono ga era ie ber pjlo bek ba bokso.

¹⁴⁻¹⁵ (Nopga judiö llëm wleniyo, kjok llgwekklo li miyde lok llëme. Gueniyo ga llëye shärye löng li pjlu, de oware, e miyde lok pjlu, ga llëbo shärye owashko ga miyde lok ga e owa. Eni ga llëbo shärye lok pjlu, tak pjang kjok llgwekklo li go sorë li enishko ga miydëy e go ga kjok llgwekklo li tak beno pjang ba pjlugwo wleni, ga woyotjlïya löng om go.)

¹⁶ Llono ga Jesucristo iche Sbörë nopga uunkong llgwek, llëbo woyotjlïna ba pjlu shko li kjïshko. Sbö tjlokwo roy pjlu lër oba kongshko ga lër eni iyado.

Judiöga, kjok llgwekklo tara Moisésdë

¹⁷ Pjäy kjone kjone judiöga lëmi. Pjäy mär kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, ga pjäy krë ara, pjäy Sbö nopga lëmi kjïshko.

¹⁸ Llëye woyde Sbörë li miydëmi pjlu, llëye ber pjlu anmoyö li miydëmi pjlu bako, pjäy oppino kjok llgwekklo li go kjïshko lëmi.

¹⁹⁻²⁰ Tjlokwo bek li, kjok miydë li, e tak pjang kjok llgwekklo li go. Eni ga pjäy wotjlik ga kjok llgwekklo li miydëmi pjlu kjïshko ga pjäy nopga kjok igö llëm wleniyo bapshiga lëmi, pjäy so iök shjiy kjoyo, nopga to löng kjok ro sï roy wleni li kong lëmi bakoe. Pjäy opyë woydë ber löng nopga kjok miydë

llëm li pingga, kjwozirga poshdungga bakoe.

²¹ ¿Eni ga pjây oba pingga, pjây om go opping woydë llëm ega? «Shji lürkë llëme» lëmi oblë kong, gueniyo pjây om go löng lürkë.

²² «Shji pë oma boy oblë tjok llëme» lëmi oblë kong, gueniyo pjây om go omshäryë eni. Sböpga jyäglo, e ÿwomi shjiktëng lëmi, gueniyo llëbo lüyotkëmi sböpga jyäglo li syö uyo roshko dwayo.

²³ Pjây krë ara, kjok llgwekklo li kjïshko, gueniyo kolëmi löng llëme. Eni ga Sbö iëmi löng tjwlö llëm,

²⁴ tak pjang ba tjlökwö go sorë li eni. Tjlë ga «Bomi kjïshko ga Sbö ko li läywe nopga judío llëm wleniyorë owa.»*

²⁵ Jlököyo ga ëye kjok llgwekklo li kolë ga doyo jyã tak pjir li ba kong ga tjwlö tjok. Gueniyo ëye omkolë llëm ga ba kong ga e tjwlö llëme.

²⁶⁻²⁷ Nopga doyo jyã tak llëm wleniyö lïra, kjok llgwekklo li kolara wleni ga beno löng doyo jyã tak pjir wleni Sbö bokso. Gueniyo pjây kjok llgwekklo li miydaga, pjây doyo jyã tak pjir bakoe. Eni ëmdë ga kjok llgwekklo li koloromi llëm kuzong ga epga ber löng bomi rotaga.

²⁸ ¿Judíoga jlökoyo li ë? Æye dataga judío dö ga e judío jlökoyo llëme. Æye doyo jyã tak

pjir dö ga e judío jlökoyo llëm bakoe.

²⁹ Nopga wotjlik bek ba pjlushko li, judíoga jlökoyo li epga. Æye doyo jyã tak pjir, tak pjang kjok llgwekklo go sorë li eni ga e beno löng jyã tak pjir jlökoyo llëme. Æye ber jyã tak pjir jlökoyo wlo ga woyde ga jyã te Sbö Sëyarë ba pjlushko wleni. Nopga eniyo poshrëga norë llëm, poshrëga Sbörë.

3

¹ Eni ëmdë ga ëye judío, ëye doyo jyã tak pjir, e llëno llëme lotë llëme.

² Sbö tjlökwö onmo li iara beno tjeng ba wloshko.

³ Gueniyo kjone kjone Sbö rayono pjire. ¿E kjïshko ga llëye lara Sbörë ba kong jlökoyo li shärye eni llëme lë mire?

⁴ Eni llëme. Nopga uunkong jyörkë wleni ëmdë ga Sböra tjlë bek ÿyado, tak pjang ba tjlökwö go sorë li eni. Tjlë ga «Pja rotëbashko ga

tjlökwö lorop kës li, e beke lëba eni.

Ëbo llgwepshko ga llgwerop beke lëba eni bakoe.»*

⁵ No kjone kjone tjlë ga «Tjawa llëbo owa shäryono kjïshko ga ikoba wëïë e go ga Sbö, e pjlo beke. E kjïshko ga tjawa shdüya Sbörë li owa» le lok eni.

⁶ Miga eni llëme. ¿Sbö owa jlökoyo kjwe ga nopga löng kjok ëre kjing go li llgweya sorëro?

* 2:24 Isaías 52.5; Ezequiel 36.22.

* 3:4 Salmo 51.4.

7 No kjone kjone obi tjlë ga «Tjawa jyörkono kjishko ga ikoba wëlä e go ga Sbö, e tjlë beke. Eshko ga Sbö beno kësbang, tjwlö ara. ¿Eni ga tjawa shdüya llëbo owa shäryororwa li kjishko ega?» le lok eni.

8 Eni wleni kjwe ga «Llëbo owa shäryoydë dey, llëbo pjlú li wen wlo» lëy eni dey. No kjone kjone tjlë ga tjawa tjlëno eni le, miga e lorwarë eni llëme. Èye tjlëno eni ga shdüya Sbörë beke.

Èye sök pjlo bek llëme

9 ¿Eni ga shji judío kjishko ga shji pjlú, oblë kjinmore? Eni llëme. Judíoga, nopga judío llëm wleniyo, e llëbo owa shäryono uunkong, lororwa sorë li eni,

10 tak pjang Sbö tjlökwo go sorë li eni. Tjlëno beno eni:

«Èye pjlo bek Sbö bokso kjlara llëm,

11 Sbö tjlökwo llë loklo miydaga èrë llëm,

Sbö wlëga èrë llëm bakoe.

12 Sbö rayara nopga uunkongdë,

beno löng tjwlö llëme.

Llëbo pjlú li shäryaga èrë llëme.»†

13 «Epga jyörkë erä.

Ga tjlökwo le lok li kjishko ga nopga wolon.»‡

«Shji uara dgurdë ga shji wolon,

ga tjlökwo le lok li kjishko ga nopga wolon

bakoe.»§

14 «Tjlë owa ñyado, llëbo wen owa oblë kong wlo.»*

15 «Wotjlik no zrök erä.

16 To löng kjone pogo ga no kjone kjone pjiya, kjone kjone ie ber löng woydë ara bakoe.

17 To löng wlëp oblë tjok sorë miyde lok llëme.»†

18 «Sbö ëmdë ga bangkjre lok llëme.»‡

19 Miydëy ga kjok llgwekklo li twara Sbörë judíoga kong, kole lok wlo. Shäryara eni, nopga uunkong llgweyashko ga llëye le lok ba kong ga ä wlo.

20 Kjok llgwekklo kës li kolaga èrë llëme. E kjishko ga èye ie Sbörë ber pjlo bek ba bokso, kjok llgwekklo li kjishko llëme. Kjok llgwekklo li twara beno e kong wlo llëm, twara beno shji llëbo owa shäryë li miydoklo wlo erä.

Nopga ie Sbörë ber pjlo bek ba bokso, mär Jesucristo go kjishko

21 Nopga ber pjlo bek Sbö bokso sorë li tara beno pjang kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, kjibokwo tara Sbö tjlökwo lagaga tek dënashko sorë li go bakoe. Ga eerishko ga e pina Sbörë bi kong wëläe. Nopga ber pjlo bek ba bokso, kjok llgwekklo li kjishko llëme.

22 Nopga ie ber pjlo bek ba bokso, mär Jesucristo go kjishko erä. Nopga uunkong

† 3:12 Salmo 14.1-3; Salmo 53.1-3; Eclesiastés 7.20. ‡ 3:13 Salmo 5.9. § 3:13 Salmo 140.3. * 3:14 Salmo 10.7. † 3:17 Isaías 59.7-8. ‡ 3:18 Salmo 36.1.

döya eni, judíoga, nopga judío llëm wleniyo bakoe.

²³ Nopga uunkong llëbo owa shäryono, llëye woyde Sbörë shärye wlo 'li shäryaga ërë llëme.

²⁴ Gueniyo Sbö wopjlú 'li kjïshko ga nopga döya ba shdungglo dbo dorko dwayo iguing, Cristo Jesús wolono ba kjïshko 'li kjïshko. Nopga ie ber pjlo bek ba bokso eni.

²⁵⁻²⁶ Jesucristo ichara wolon, owa pjang nopga go 'li löya ber dret ga pjlú wlo, mär löng srëng kwono 'li go kjïshko. E kjïshko ga beno löng shdungko ame. Shäryara eni, llëbo shärye bek iyado 'li pïya nopga kong wlo. Dënashko ga nopga shduna llëbo owa shäryara 'li kjïshko llëm, iirkë maling llëm kjïshko. Gueniyo eerishko ga ëye mär Jesús go ga ie ber pjlo bek ba bokso. Miydëy e go ga llëbo uunkong shärye bek iyado.

²⁷⁻²⁸ ¿Eni ga shji krë llë kjïshko ga pjlú? Shji krë llë kjïshko ga äe. Miydëy pjlú ga nopga ber pjlo bek Sbö bokso, mär Jesús go kjïshko, kjok llgwekklo 'li kole kjïshko llëme. Eni ga shji krë llë kjïshko ga äe.

²⁹ ¿Ga Sbö, e judíoga Sbö eröre? Eni llëme. E nopga judío llëm wleniyo Sbö bakoe.

³⁰ Sbö sök kjlaraso eröe. Nopga doyo jyã tak pjir 'li ie ber pjlo bek ba bokso, mär löng Jesús go kjïshko. Nopga doyo jyã tak llëm 'lira ie ber pjlo bek ba bokso, mär löng Jesús go kjïshko bakoe.

³¹ ¿Eni ga pjäy wotjlik ga tjawa mär löng Jesús goshko kuzong ga kjok llgwekklo 'li ber tjwlö ame lorwarë löng eni lëmire? Eni llëme. Kjok llgwekklo 'li tjwlö ara lorwarë.

4

Abraham iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso, mär ba go kjïshko

¹ ¿Era eni ga bi kjokë Abraham 'lira, llëbo weno ba kong dënashko 'li, shji opping ba go llë?

² E beno pjlo bek Sbö bokso, llëbo pjlú shäryara 'li kjïshko kjwe ga krë ga pjlúe. Gueniyo krë Sbö bokso ga äe.

³ Sbö tjlokwo tak pjang eni: «Abraham iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso, ba tjlokwo kjrara, ga mär beno shäng ba go 'li kjïshko.»*

⁴ No kjlara parkë oblë kongshko ga parkaga 'li potjwlëya. Eshko ga e ba sëngglo lëy llëm, e pak shäryara ba kong 'li potjwlëyde.

⁵ Gueniyo nopga owa wleniyo ie Sbörë ber pjlo bek ba bokso, epga mär ba go kjïshko, llëbo pjlú shäryara 'lok ba kong 'li kjïshko llëme.

⁶ Bi tjlapga tek dënashko so David tjläno eni bakoe. Tjläno nopga iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso kjïshko. Epga iara beno pjlo bek ba bokso, llëbo pjlú shäryara 'lok kjïshko llëme. Eni ga beno löng wopjlúe. Tjläno beno eni:

* 4:3 Génesis 15.6.

7 «Ëye, owa pjang ba go li lōna Sbörë beno dret, shdüya ame wlo ga era ber wopjlúe.

8 Ëye, llëbo owa shäryara li woyoshre Sbörë ame ga era ber wopjlú bakoe.»†

9 Abraham iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso, mär ba go kjishko lororwa eni tjän. ¿Eni ga ba wopjlú li beno nopga doyo jyã tak pjir'li kong eröre? Eni llëme. E beno nopga doyo jyã tak llëm li kong bakoe.

10 Abraham iara beno pjlo bek ba bokso, doyo jyã tak llëm obishko.

11 Lu to jek ara irgo ga ichara Sbörë doyo jyã tè, iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso, mär ba go kjishko tjän li jyäglo. Eni ga beno nopga doyo jyã tak llëm mär Sbö go, ie ber pjlo bek ba bokso wlo li data wleni.

12 Nopga doyo jyã tak pjir lira mär Sbö go, Abraham omshäryono doyo jyã tak llëm obishko dik wleni ga Abraham beno ba data wleni bakoe.

13 Sbö tjläno Abraham kong jlökoyo, ba tjëyo tek ber ba irgo li kong ga kjok uunkong ère twe ber ba kong lok lara eni. Tjlökwo li kjrara lok, ga mär beno löng Sbö go. E kjishko ga iara beno pjlo bek ba bokso. Tjlökwo li beno ba kong e kjishko, kjok llgwekklo tara Moisésdë li söra bëy kjishko llëme.

14 Eni ga shji iche mär kjok llgwekklo li go, tjläkwo lara

jlökoyo li kjrëy wlo kjwe ga shji mär Sbö go li tjwlo llëm, tjläkwo lara jlökoyo li tjwlo llëm bakoe.

15 Kjok llgwekklo, e kolako. Eni ga ëye kjok llgwekklo tjok wleni ga kole llëm ga shdüya Sbörë. Gueniyo ëye kjok llgwekklo llëm wleni ga shdüya llëm, llëbo kolako ba kong llëm kjishko.

16 Eni ga Sbö wopjlú li kjishko ga llëbo lara Abraham kong jlökoyo, Abraham mär ba go kjishko. Eni ga tjläkwo li ber nopga uunkong mär ba go Abraham dik li kong, kjok llgwekklo li kolagaga kong dö llëme. Eni ga Abraham beno nopga uunkong mär Sbö go baiya dik li data wleni,

17 tak pjang Sbö tjläkwo go sorë li eni. Tjlë ga «Pja ioror beno tjëyoga ara data.»‡ Tjlökwo ère lara Sbörë ba kong jlökoyo, tjläkwo lara ba kong bäm go li kjrara, ga mär beno shäng ba go kjishko. Nopga wolono tjeng li woshre ga pjluë. Eni ga ëye wentë llëm obi ga iche wen ga pjluë bakoe.

18 Llëbo lara Sbörë Abraham kong jlökoyo, gueniyo shärye sorë miyde Abrahamdë llëme. Eni ëmdë ga tjläkwo li kjrara, ga beno sök ba koshë. E kjishko ga beno tjëyoga ara data, lara ba kong sorë li eni.

19 Eshko ga lu pjloglo sak dbaw (100) dik kjishko ga miyde pjluë ga wapga ame. Ba boy Sara wapga ame li miyde pjluë bakoe. Eni ëmdë ga beno shäng mär Sbö go jlökoyo.

† 4:8 Salmo 32.1-2. ‡ 4:17 Génesis 17.5.

20 Sbö tjlökwo li jyö lara llëm, shärye eni llëm kjwe lara llëm bakoe. Beno shäng mär ba go erä, ga poshrëra ara.

21 Eshko ga miyde pjlú ga Sbö dbo ara, llëye lara ba kong jlökoyo li shärye eni wlo.

22 Iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso e kjïshko,

23 tak pjang ba tjlökwo go sorë li eni. Gueniyo tak pjang ba kong dö llëm,

24 tak pjang bi kong bakoe. Shji uunkong mär löng Sbö go ère ie ber pjlo bek ba bokso. Bi Tjlapga Jesús woshraga iröng obi li e.

25 E ichara wolono, owa pjang bi go li potjwlëkklo, ga woshrra iröng obi, shji ie ber pjlo bek ba bokso wlo.

5

Shji löng wlëp Sbö tjok

1 Eni ga shji mär Tjlapga Jesucristo go kjïshko ga shji iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso, ga shji iara Jesucristorë beno wlëp Sbö tjok shara.

2 Shji mär löng Cristo go kjïshko ga shji kjimte Sbörë ÿyado, ba wopjlú li kjïshko. Ga shji äar ber löng baïya dik li koshëy löng wopjlúe.

3 Miydëy ga shji shdungoba li ber bi kong pjlú, shji dbokjrë wlo, shji ber löng wokjang wlo bakoe. E kjïshko ga eerishko ga shji shdungoba wleni ga shji löng wopjlúe.

4 Shäryoroy eni ga Sbö ber wopjlú bi tjok. E kjïshko ga llëbo pjlú shärye bi kong li koshëy ber löng wopjlúe.

5 Ga shärye eni jlökoyo. Bi go ba Sëya ichara beno kësbang bi tjok, ga shji woyde Sbörë ara li pina bi kong wëlle. Miydëy e go ga llëbo pjlú koshëy löng li shärye eni jlökoyo.

6 Shji opdök om go ga äe. Gueniyo Cristo wolono bi kjïshko, Sbö woydëy löng llëm obi gueniyo.

7 No optwë wolon oblë kjïshko ga kjange. Kjone kjwe optwë eni, no pjlo bek wleniyo kjïshko.

8 Gueniyo shji woyde Sbörë ara li pina bi kong eni: Shji löng llëbo owa shäryë obishko ga Cristo wolono bi kjïshko.

9 Shji iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso, Cristo wolono, srëng kwono li kjïshko. Miydëy e go ga no llgwezlong dbaryo ga Sbö iirkë bi kong llëm, ga shji shdüya eshko llëm bakoe.

10 Dënashko ga shji Sbö wloyoga obishko ga shji iara beno löng wlëp ba tjok, ba Wa wolono li kjïshko. Ga ba Wa sök së obi kjïshko ga shji döya bi shdungglo dbo dorko, ga shji ie ber löng së ÿyado ba tjok.

11 Gueniyo erö llëme. Shji iara Sbörë beno löng wlëp ba tjok, bi Tjlapga Jesucristo kjïshko. Shji löng wopjlú e kjïshko bakoe.

Adán, Jesucristo

12 Dämärshko ga domer kjlaraso llëbo owa shäryono, ga beno shäng wolon wlo e kjïshko. Eni ga nopga uunkong beno löng wolon

wlo, uunkong li llëbo owa shäryono kjishko.

13 Kajok llgwekklo tara Moisésdë li twayde Sbörë nopga kong llëm obishko ga nopga löng llëbo owa shäryë tjän, gueniyo kjok llgwekklo llëmshko ga ëye ie Sbörë ber löng shdungko, kjok llgwekklo li kolara llëm kjishko llëme.

14-15 Eni ëmdë ga Adán dbaryo äär jong Moisés dbaryoshko ga nopga wolono. Adán llëbo owa shäryono, tjlokwo lara Sbörë ba kong li kolara llëm kjishko. Epgara llëbo owa shäryono, eshko ga kjok llgwekklo llëm gueniyo.

Adán llëbo owa shäryono, ga nopga uunkong beno löng wolon wlo, llëbo owa shäryara domer kjlarasorë li kjishko. Llëbo shäryara Jesucristorë li, e beno eni bakoe. Ba kjishko ga nopga döra Sbörë ara, ba wopjlú li kjishko, ga tjwlö shira llëme. Miydëy e go ga Sbö wopjlú li tjwlö ara, llëbo owa shäryara Adándë li kjinmo.

16 Llëbo owa shäryara domer kjlarasorë li kjishko ga nopga uunkong beno löng shdungko. Gueniyo Sbö wopjlú li kjishko ga shji llëbo owa shäryono ara ëmdë ga shji iara beno pjlo bek ba bokso.

17 Domer kjlaraso llëbo owa shäryono li kjishko ga nopga uunkong beno löng wolon wlo. Gueniyo Sbö wopjlú li tjwlö ara e kjinmo. Jesucristo kjishko ga ëye iara beno pjlo

bek ba bokso ga ie ber löng së iyado ba tjok, ga tjwlö shiya llëme.

18 Domer kjlaraso llëbo owa shäryono li kjishko ga nopga uunkong beno löng shdungko. Eni ga domer kjlaraso llëbo pjlu shäryono li kjishko ga nopga uunkong ber löng së iyado Sbö tjok ga pjlu, ie Sbörë ber pjlo bek ba bokso li kjishko.

19 Domer kjlaraso Sbö kolono llëm kjishko ga nopga uunkong beno löng llëbo owa shäryaga erä. Eni ga domer kjlaraso Sbö kolono kjishko ga nopga ara iara beno pjlo bek ba bokso.

20 Kajok llgwekklo tara Moisésdë li twara Sbörë nopga kong, llëbo owa shärye löng li miyde lok jek këgong wlo. İna lok e go ga llëbo owa shärye löng li kësbange. E go ga miydara lok ga Sbö wopjlú li kësbang bakoe.

21 Dënashko ga llëbo owa li, shji wlëna, iara beno löng wolon wlo. Gueniyo eerishko ga Sbö wopjlú li, shji wlëna, ga shji iara beno pjlo bek ba bokso bi Tjlapga Jesucristo kjishko. E kjishko ga shji iara beno löng së iyado ba tjok.

6

Shji wolono wleni, shji löng së jlökoyo bakoe

1 ¿Eni ga llë loydë? ¿Shji llëbo owa shäryë jek këgong, Sbö wopjlú li iy jek këgong wlo loydëre?

2 E loydë llëme. Eye wolono ga ichëy llëbo shäryë ga äe.

Shji iche bi wotjlik owa liré ame eni wleni bakoe. ¿Eni ga shji ber löng llëbo owa shäryë sorëro?

³ Shji waraba jer di roshko, shji töno beno tjeng Cristo Jesús tjok kjishko. E shji wolono ba tjok wleni loklo. ¿E miydëmi llëmdo?

⁴ Cristo wolonoshko ga jnenaba buk sakshko. E irgo ga woshrara Data Sbörë iröng obi, ba dbo ara go. Ga shji waraba jer di roshko li, e shji wolono, jnenaba tjeng ba tjok bako wleni loklo. Shji opshik tëm di roy dwayo iröng obi li, e shji beno löng tjaqlën wleni loklo bakoe.

⁵ Shji töno beno tjeng ba tjok, shji wolono ba tjok wleni kjishko. Miydëy e go ga shji woshre Sbörë iröng obi ba tjok wleni bakoe.

⁶ Bi wotjlik owa dënashko li, e lök beno pjang kjlös go Cristo tjok wleni, shji iche llëbo owa shäryë ame wlo, shji ber tjeng ba dbo dorko ame wlo bakoe.

⁷ Shji wolono wlenishko ga shji beno ichaga llëbo owa liré ame.

⁸ Shji wolono Cristo tjok wleni kuzong ga miydëy ga llono ga shji ber löng së ba tjok bakoe.

⁹ Miydëy ga Cristo woshrara Sbörë iröng obi kuzong ga wolon ame, beno shäng së iyado wlo.

¹⁰ Wolono pjaraso, owa pjang nopga uunkong go li potjwlëkklo, ga wolon ame. Beno sök së, llëye woyde Sbörë li shäryë wlo.

¹¹ Pjäy wotjlis eni bakoe. Pjäy wolono wleni, pjäy iche bomi wotjlik owa liré ame wlo. Pjäy löng së jlökoyo, pjäy töno beno tjeng Cristo Jesús tjok kjishko, llëye woyde Sbörë li shäryëmi wlo. Pjäy wotjlis eni.

¹² E kjishko ga shji löng së obishko ga shji iche bi wotjlik owa liré ame, shji woyde bi doyorë llëbo owa shäryëshko ga shäryëy llëm wlo.

¹³ Bi doyo ichëy llëbo owa shäryë llëme. Pjäy optwos Sbö kong dey. Pjäy iara beno löng së jlökoyo kuzong ga bomi doyo ichozï llëbo pjlu shäryë dey.

¹⁴ Pjäy beno ichaga kjok llgwekklo tara Moisésdë liré ame, pjäy beno ichaga Sbö wopjlu liré shara. E kjishko ga pjäy ichaga ber bomi wotjlik owa liré ame.

Dënashko ga shji löng bi wotjlik owa dbo dorko

¹⁵ Shji beno löng ichaga kjok llgwekklo liré ame, shji beno ichaga Sbö wopjlu liré shara. ¿Enira shji ber löng llëbo owa shäryë ga pjlu're? Eni llëme.

¹⁶ Shji opyë oblë kolëshko ga shji tjeng ba wloshko. ¿E miydëmi llëmdo? Eni ga shji opyë bi wotjlik owa li kolë wleni ga shji iche wolon. Gueniyo shji opyë Sbö kolë wleni ga shji ie ber pjlo bek ba bokso.

¹⁷⁻¹⁸ Dënashko ga pjäy löng bomi wotjlik owa li kolë eröe. Eni ëmdë ga tjlokwo kuromi li kjrromi, ga koloromi bakoe. Pjäy döktong llëbo owa

shäryëmi löng li dbo dorko dwayo, pjäy beno löng ichaga llëbo pjlú lirë shara. Tja wopjlú Sbö tjok e kjïshko.

¹⁹ Tja tjlä shäng bomi tjok ëre llë loklo miydëmi maling llëm, bomi wotjlik owa li kjïshko. E kjïshko ga tja tjlä shäng bomi kong llëbo jyäglö ëre go, miydëmi wëlä wlo. Dënashko ga bomi doyo ichëmi löng llëbo owa shäryë oblë oblë. E kjïshko ga llëbo owa shäryoromi jek këgong këgong. Eerishko ga bomi doyo ichozï llëbo pjlú shäryë dey, pjäy ber tjeng dboy Sbö kong wlo.

²⁰ Pjäy löng bomi wotjlik owa li kolë obishko ga llëbo pjlú li woyotjlinomi llëme.

²¹ ¿Llëye pjlú shiromi e go? Eshko ga pjäy iara beno löng wolon wlo erä, ga eerishko ga e lökyo bomi kong ara.

²² Gueniyo pjäy döra Sbörë bomi wotjlik owa li dbo dorko dwayo, pjäy iara beno löng ba kolë shara. ¿Llëye pjlú shimi löng e go? Pjäy äär ber löng dboy Sbö kong, ga llono ga pjäy ber löng së iyado ba tjok bakoe.

²³ Shji llëbo owa shäryë wleni ga shji potjwlëkklo tjok, shji wolon li e. Gueniyo shji tönno beno tjeng Cristo Jesús tjok wleni ga shji ie Sbörë ber löng së iyado ba tjok, ga tjwlö shiya llëme.

7

Ëye wolono ga ichaga kjok llgwekklorë ame

¹ Pjeyoga, kjok llgwekklo li sorë, e miydëmi pjlúe. Ëye wolono ga iche kjok llgwekklo lirë llëm, nopga löng së li ichayde döe.

² Kjok llgwekklo buk kjirina, tjlä ga walë orkwosmok shäng pjir ga woyde ga ber sök ba lanma tjok iyado, raye llëme. Gueniyo ba lanma wolonoshko ga kjok llgwekklo li beno ba kong tjwlö ame.

³ Eni ga walë orkwosmok shäng pjir li lanma sök së obishko ga orkwosmono domer oblë tjok wleni ga llëbo owa shäryayde lëba eni. Gueniyo ba lanma wolonoshko ga kjok llgwekklo li beno ba kong tjwlö ame, orkwosmok domer oblë tjok ga pjlúe. Eshko ga llëbo owa shärye llëme.

⁴ Pjeyoga, shji eni wleni bakoe. Shji wolono Cristo tjok wleni kuzong ga shji döktong, shji beno ichaga kjok llgwekklo tara Moisésdë lirë ame. Cristo woshrara Sbörë iröng obi, ga shji beno löng ichaga erë shara, shji ber löng llëbo pjlú shäryë Sbö kong wlo.

⁵ Dënashko ga shji ichaga bi wotjlik owa lirë. Ga kjok llgwekklo li miydoroyshko ga shji wotjliño llëbo owa tak pjang e go li shäryë jek këgong erä. Eshko ga shji löng wolon wlo e kjïshko.

⁶ Gueniyo eerishko ga shji wolono löng wleni kuzong ga shji döktong kjok llgwekklo li dbo dorko dwayo, shji ichaga

erë ame. Ga shji beno löng së tjaglën wleni, shji parkë Sbö kong oblë wlo. Shji ichaga kjok llgwekklo tak pjang kjibokwo go tek dënashko lirë ame, shji beno löng ichaga Sbö Sëyarë shara.

Shji llëbo pjlú shäryë woydë, gueniyo llëbo owa shäryoydë döe

⁷ ¿Eni ga llë loydë? ¿Kjok llgwekklo li owa loydëre? Eni llëme. Kjok llgwekklo li miydoror llëm kjwe ga llëbo owa shäryoror shäng li owa miydoror llëme. Kjok llgwekklo tak pjang kjrina tjlë ga shji oma llëbo koïk llëme.* E miydoror llëm kjwe ga llëbo koïnor shäng li owa miydoror llëme.

⁸ Gueniyo ga kjok llgwekklo li miydororshko ga tja wotjlıno llëbo koïk ara anmoyö. Gueniyo kjok llgwekklo llëm kjwe ga shji iche bi wotjlık owa lirë llëbo shäryë eni llëme.

⁹ Dënashko ga kjok llgwekklo li miydotë llëm obishko ga tja sök pjlúe loror. Gueniyo miydororshko ga llëbo owa shäryoror shäng li owa İgör wëlä, ga tja ber wolon wlo e kjışhko li miydoror kjok llgwekklo li go bakoe.

¹⁰ Kjok llgwekklo li twak beno bi kong, shji ber löng së İyado sorë li miydoklo. Gueniyo shji iara beno löng wolon wlo shara.

¹¹ Kjok llgwekklo li miydororshko ga tja jyăpgwara

bor wotjlık owa lirë. Eshko ga tja wotjlıno llëbo owa shäryë ara anmoyö, ga tja wolon wlo e kjışhko miydoror kjok llgwekklo li go.

¹² Eni ëmdë ga kjok llgwekklo twara Sbörë bi kong li, e pjlú, pjlo beke.

¹³ ¿Eni ga tja beno shäng wolon wlo li laga kjok llgwekklo pjlú lirë lotëre? Eni llëme. Tja beno shäng wolon wlo li laga llëbo owa shäryoror shäng lirë. Kjok llgwekklo li beno ba miydoklo erä, llëbo owa shäryoror shäng li owa İgör wëlä e go wlo.

¹⁴ Miydëy pjlú ga kjok llgwekklo li twaga Sbörë. Gueniyo tjara no, tja shäng bor wotjlık owa li dbo dorko erä.

¹⁵ Llëbo shäryër shäng li sorë miydër shäng llëme. Llëbo shäryër woydë li shäryër llëme. Llëbo shäryër woydë llëm li shäryotë shäng döe.

¹⁶ Eni ga llëbo shäryër woydë llëm li shäryër shäng kuzong ga miydër e go ga kjok llgwekklo li pjlú jlöe.

¹⁷ Eni ga llëbo shäryër shäng li shäryaga tjarë ame, shäryaga bor wotjlık owa lirë erä.

¹⁸ Miydër ga bor wotjlık owa li kjışhko ga tja wotjlık bek sira ëmdë llëme.

¹⁹ Llëbo pjlú shäryër woydë li shäryër llëme. Llëbo owa shäryër woydë llëm li shäryotë döe.

²⁰ Eni ga llëbo shäryër woydë llëm li shäryër ku-

* 7:7 Éxodo 20.17; Deuteronomio 5.21.

zong ga shäryaga tjarë ame, shäryaga bor wotjlik owa lirë erä.

²¹ Llëbo wen bor tjok li eni: Tja llëbo pjlú shäryë woydëshko ga llëbo owa wen tjwe laga bor wotjlik owarë li, e shäryotë döe.

²² Kjok llgwekklo twara Sbörë li bor kong ga pjlú jlöe.

²³ Gueniyo bor wotjlik owa li ëngkjwë bor tjok wleni, tja shaya wlo wleni, llëbo pjlú shäryër woydë li shäryër llëm wlo. Eni ga tja beno shäng bor wotjlik owa li dbo dorko erä.

²⁴ Bor doyo ëre, tja iche wolon. Tja song jlöe. ¿Tja döga erë?

²⁵ Tja döga bor Tjlapga Jesu-cristorë. Tja wopjlú Sbö tjok e kjishko.

Eni ga beno eni: Kjok llgwekklo twara Sbörë li kolër woydë, gueniyo bor wotjlik owa li kjishko ga tja beno shäng llëbo owa shäryë eröe.

8

Shji mär Sbö Sëya go

¹ Eni ga ëye tönno beno tjeng Cristo Jesús tjok ga beno löng shdungko ame.

² Dënashko ga tja ichaga bor wotjlik owa lirë, ga tja shäng wolon wlo. Gueniyo tja mär Cristo Jesús go kuzong ga ba Sëya twara bor kong, ga tja döra bor wotjlik owa li dbo dorko dwayo, tja iara beno shäng së jlökoyo shara. Eni ga tja shäng wolon wlo ame.

³ Shji döya kjok llgwekklo tara Moisésdë lirë eni ga ä, shji iara bi wotjlik owa lirë ba kolë llëm kjishko. Gueniyo

Sbö, ba Wa ichara weno so shji nopga owa ëre kjoyo, ber owa pjang bi go li potjwlëkklo wlo. Eni ga ba Wa li doyo shdunaba bi äska, shji döya wlo.

⁴ Shäryara eni ga bi shdungglo pjlo bek tak pjang kjok llgwekklo go li potjwlëkklo, shji ber shdungko ame wlo. Eshko ga shji beno löng ba Sëya kolë shara, shji beno löng bi wotjlik owa li kolë ame.

⁵ Eye ichaga ba wotjlik owa lirë ga llëye woyde om go li woyotjlïya. Gueniyo ëye ichaga Sbö Sëyarë ga llëye woyde Sbö Sëyarë li woyotjlïyde erä.

⁶ Eye ichaga ba wotjlik owa lirë ga ber löng wolon wlo. Gueniyo ëye ichaga Sbö Sëyarë ga ber löng së jlökoyo, ber löng wlëp bakoe.

⁷ Eye ichaga ba wotjlik owa lirë ga e Sbö wloyo. Kjok llgwekklo twara li kole llëm, kole ga ä,

⁸ ga llëbo pjlú shärye, Sbö ber wopjlú ba tjok wlo ga ä bakoe.

⁹ Gueniyo pjäy go Sbö Sëya wleni ga pjäy ichaga löng bomi wotjlik owa lirë ame, pjäy ichaga löng Sëya lirë shara. Eye go Cristo Sëya llëm ga e Cristo i llëme.

¹⁰ Llono ga bomi doyo, e wolon, llëbo owa shäryoromi kjishko. Gueniyo pjäy go Cristo wleni ga bomi sëya ber löng së iyado, pjäy iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso kjishko.

11 Jesús woshrara Sbörë iröng obi, ga Sbö Sëya pjang bomi go. Eni ga ba Sëya iche, bomi doyo woshrë iröng obi eni bakoe.

12 Pjeyoga, shji ichaga bi wotjlik owa lirë ame. Llëye woyde li shäryë llëm ga pjlúe.

13 Pjäy iche bomi wotjlik owa lirë wleni ga pjäy beno löng wolon wlo. Gueniyo pjäy iche Sbö Sëyarë wleni ga bomi wotjlik owa li rayëmi iyado, ga pjäy löng së jlökoyo.

14 Eye mär Sbö Sëya go ga e Sbö wapga.

15 Parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo, ba sogo bangkjre löng dete erä. Pjäy ie Sëya lirë Sbö bangkjre eni llëm, pjäy iara beno ba wapga kjishko. Eni ga shji kjimte Sëya lirë tjlä Sbö kong. Shji tjlä ba kong ga «Abba.* Data» lëy eni.

16 Sbö Sëya om go li tjlä bi kong ga shji Sbö wapga jlökoyo le bi kong bi pjlúshko.

17 Eni ga shji Sbö wapga kuzong ga llëye twe ba wapga kong li twe bi kong, twara Cristo kong sorë ga eni. Cristo shdunaba ara. E irgo ga iara Sbörë beno kësbang, tjwlö ara. Shjira shdungoba ara eni bako wleni ga shji ie Sbörë ber kësbang, tjwlö ara eni bakoe.

Llono ga llëbo shärye Sböre bi kong

18 Llëye shärye Sbörë bi kong llono li tjwlö ara an-moyö. E kjishko ga llëye wen bi kong owa eerishko li, e llë llëm wleni.

19 Llono ga Sbö wapga jlökoyo li pñya wëlle. Llëbo shäryara Sbörë kjok ëre kjing go tjeng kës li löng ba koshé.

20 Llëbo uunkong li shäryara Sbörë pjlú, llëbo shäryë wlo, ga shärye woydë eni jlökoyo, gueniyo shärye ga ä, shduna Sbörë beno srer wlo kjishko. Gueniyo dbar iara beno kwara, llëbo uunkong li ber pjlú iröng obi wlo.

21 Eshko ga Sbö wapga wolon ame, ga llëbo uunkong li ber srer ame wlo bakoe.

22 Walë wloshko chida tjeng döröshko ga bangyo ara, ga kjloshtë ara e kjishko. Miydëy ga eerishko ga llëbo uunkong shäryara Sbörë li löng kjloshtë eni wleni bakoe.

23 Gueniyo song li llëbo shäryara li dö llëme. Shjira löng kjloshtë eni bakoe. Shji kong ba Sëya twara Sbörë. Miydëy e go ga llono ga shji ie ber ba wapga jlökoyo, ga bi doyo ie ber tjaglën bakoe. Gueniyo e dbaryo li koshöy löng wopro ga shji kjloshtë ara.

24-25 Shji döra Sbörë kuzong ga shji beno löng e dbaryo li koshé iyado. Llëbo koshöy löng li igöy llëme. Llëbo igöy wëlle ga koshöy löng llëm, tjeng bi tjok tjän kjishko. Gueniyo llëbo koshöy löng li igöy llëm obi ëmdë ga koshöy löng wopjlúe.

26 Shji dbo ara llëmshko ga shji kjimte Sbö Sëyarë. Shji syöshtë mae. E kjishko ga ba Sëya om go li kjloshtë Sbö

* 8:15 Arameo tjlokwo **abba**, e **datawa** loklo.

kong bi kjishko, gueniyo llëye le li lëy bi tjlökwo go ga äe.

²⁷ Eni ëmdë ga llëye le li miyde Sbörë pjire. Shji wotjlik löng llë miyde Sbörë pjir, ga llëye woyde le ba Sëyarë ba kong bi kjishko li, e layde, llëye le li miyde pjir e kjishko.

Shji woyde Sbörë ara

²⁸ Ëye Sbö woydë ara ga rokara Sbörë, llëbo shärye ba tjok wlo. E kjishko ga miydëy pjlu ga llëbo wen ba kong kës li ie ber ba kong pjluë.

²⁹ Kjuk ëre shäryayde llëm obishko ga ëye mär ba go li miydara pjir tjän. Eshko ga epga äär ber löng ba Wa dik le. Shäryara eni, ba Wa ber tjwlo ara, ba pjeyoga ara li kjinmo wlo.

³⁰ Ga nopga äär ber löng eni lara li rokara. E irgo ga iara beno pjlo bek ba bokso, ga llono ga ie ber kësbang, tjwlo ara bakoe.

³¹ ¿Eni ga llë loydë obi? Sbö shäng bi tjok kuzong ga shji zangga ërë llëme.

³² Ba Wa ëmdë ga wlikara bi kong llëm, ichara wolono bi kjishko. ¿Eni ga llëbo tjeng kës li twe bi kong llëmdo?

³³⁻³⁴ Shji kjrara, iara beno pjlo bek ba bokso kuzong ga shji rotaga ërë ame. Cristo Jesús wolono, ga woshrara iröng obi, öötong beno sök Sbö orkwo këlkong. Bi wlikaga Sbö bokso li e.

³⁵ Shji woyde Cristorë ara iyado. Shji songshko ga shji woyde ara. Llëbo wen bi

kong owashko ga shji woyde ara. Shji shdungobashko ga shji woyde ara. Shji pjli arashko ga shji woyde ara. Shji shwong llëmshko ga shji woyde ara. Shji wolontoshko ga shji woyde ara. Shji zröraba ëmdë ga shji woyde ara bako,

³⁶ tak pjang ba tjlökwo go sorë li eni. Tjlë ga

«Bop kjishko ga tjawa zrökoba woydë iyado.

Tjawa beno löng so öng wlëp ushko so sökoba, zrökoba wlo kjoyoe.»†

³⁷ Gueniyo llëbo uunkong ëre wen bi kongshko ga zäy iyado, shji kjimte bi woydaga lirë kjishko.

³⁸ Miydër pjlu ga shji woyde Sbörë ara iyado. Shji songshko ga shji woyde ara, shji wolonoshko ga shji woyde ara bakoe. Slongga Sbö parkagaga kjok dogo sorë llëm, slongga sëyaga owarë llëm bakoe. Eerishko ga shji woyde ara, shji woyde ara iyado wlo bakoe.

³⁹ Slongga llëbo tjeng kjopkwo lirë llëm, slongga llëbo tjeng klung dorong lirë llëm, slongga llëbo tjeng kjone pogo lirë llëm bakoe. Shji woyde Sbörë ara iyado, shji tona beno tjeng bi Tjlapga Cristo Jesús tjok kjishko.

9

Nopga kjrara Sbörë sorë

¹ Tja tona beno Cristo tjok. E kjishko ga tja tjlë beke. Sbö Sëya om go li tjlë bor kong bor

† 8:36 Salmo 44.22.

pjlúshko ga tja shäng jyörkë llême le.

²⁻³ Tja woydë ara bor pjlúshko ñyado, bor pjeyoga judíoga li kjíshko. Epga mär ber löng Cristo go wlo ga woyde ga tja ie Sbörë ber Cristo tjok ame, tja ie ber shdungko wleni ga bor kong ga pjlúe.

⁴ Epga Israel tjëyoga. Epga kjrara Sbörë beno ba wapga. Ba dbo kãlã pina ba kong, tjlökwö twara ba kong, beno ñyado wlo, kjok llgwekklo li twara ba kong, pina ba poshrëk ba ushko, llëbo lara ba kong jlökoyo ara bakoe.

⁵ Ba tjlappaga tek dënashko so tjwlo ara anmoyö. Cristo tjlappaga tek dënashko so li epga. Cristo, e Sbö. Uunkong pjluyo, poshrëkko ñyado li e. Ber eni.

⁶ Gueniyo llëye lara Sbörë Israel tjëyoga kong jlökoyo li shärye eni llême lotë llême. Sbö kong ga Israel tjëyoga uunkong, e ba nopga dö llême.

⁷ Abraham tjëyoga uunkong beno ba tjëyo jlökoyo dö llëm bakoe. Sbö tjlëno ba kong ga «Isaac tjëyo tek ber bop irgo li ber bop tjëyo jlökoyo eröe»* lara eni.

⁸ E kjíshko ga Abraham tjëyoga uunkong beno Sbö wapga dö llëm, ba wapga weno tjlökwö lara Sbörë jlökoyo li kjíshko eröe.

⁹ Sbö tjlökwo lono Abraham kong jlökoyoshko ga tjlë ba

kong ga «Dbar llono loror li go ga pja ñn tjwe obi. Eshko ga bop boy Sara wloshko wa tjeng kjlara domer tjän»† le.

¹⁰ Ba wa lara li, e bi tjlappa Isaac. Lu to jek ara ga orkwosmono Rebeca tjok, ga wapga do pjök, kjlö.

¹¹⁻¹³ Weno bäm go li Esaú, irgo Jacob. Gueniyo wentë lok llëm obishko ga Jacob kjrara Sbörë, llëbo shärye ba tjok wlo. Kjrara eni, llëbo pjlú shäryara kjíshko llême. Eshko ga llëbo pjlú, llëbo owa, e shäryayde lok llëm obi. Gueniyo Sbö tjlë Rebeca kong ga «Bäm ñyo li ichaga ber ba lëngdë»‡ le. Llëbo lara Sbörë obi li tak pjang ba tjlökwö go eni: «Jacob woydoror ara. Gueniyo Esaúra ñywor shjiktëng.»§

¹⁴ ¿Eni ga llë loydë? ¿Sbö, e llëbo shäryë bek llême loydëre? Eni llême.

¹⁵ Tjlëno Moisés kong ga «Ëye songe lër woydë ga e songe lotë eröe.

Ëye kjimtër woydë ga e kjimtotë eröe.»*

¹⁶ Eni ga shji kjimte Sbörë, shji songe le woydë kjíshko, e woydëy ara kjíshko llëm, llëbo pjlú shäryoroy kjíshko llëm bakoe.

¹⁷ Llëbo lara Sbörë Egipto so pjluyo kong li tak pjang ba tjlökwö go eni: «Pja ioror beno no pjluyo, bor dbo kësbang pin bop go wlo, tja ë miyde nopga löng kjok kjwang jikong lirë wlo bakoe.»†

* 9:7 Génesis 21.12. † 9:9 Génesis 18.10, 14. ‡ 9:11-13 Génesis 25.23. § 9:11-13 Malaquías 1.2-3. * 9:15 Éxodo 33.19. † 9:17 Éxodo 9.16.

18 Miydëy e go ga ëye songe le woydë ga songe le, ëye ie woydë ber sök ëye kuya woydë llëm ga ie ber löng eni bakoe.

19 Pjãy kjone kjone kjwe löng wotjlík ga «¿Eni ga llëye shäryëy li laga erë kuzong ga shji shdüya ega?» lëmi eni kjwe.

20 Gueniyo pjeyoga, shji no eröe. ¿Llëbo shäryara Sbörë li owa lëy ba kong sorëro? No parkë llëbo shäryë klung shosho go ga «¿Tja shäyorop jüni ega?» le klung shosho lirë ba kong ga äe.

21 Klung shosho kjrinaso ëmdë ga sbi shärye kjwo pjök e go ga pjlúe. Kjwara shärye wolësowa, tjwlö ara, ie ber tjeng dboy wlo, kjwara obi shärye uriso, ber llë pogo wlo. Llëbo shärye e go, woyde sorë li eni ga pjlúe.

22 Woyde Sbörë ga miydëba ga e iirkë ara nopga llëbo owa shäryono li kong, ga shdüya kjang, ba dbo ara go ga pjlúe. Eni ëmdë ga nopga shdungko li shduna maling llëm, kura sök kjing erä.

23 Shäryara eni, ba dbo kãlä pïya nopga songe lara li kong wlo. Èpga kjrara dënashko, llëbo pjlú shärye ba kong wlo.

24 Shji rokara eni. Judíoga rokara dö llëm, nopga judío llëm wleniyo rokara bakoe.

25 Kjibokwo tara Sbö tjlökwö laga tek dënashko so Oseasdë. Llëbo lara Tjlapgarë li tak pjang e go eni:

«Llono ga nopga botoya llëm löng li iër ber löng bor nopga shara, ga nopga woydoror llëm löng li woydër ara shara.»‡

26 Sbö tjlökwö tak pjang eni bakoe:

«Dënashko ga Sbö tjlëno nopga kong ga “Pjãy bor nopga llëme” lara eni.

Gueniyo llono ga kjok eshko sopga kowe Sbö sök së li wapga shara.»§

27 Dënashko ga Isaías tjlëno Israel tjëyoga kjïshko eni:

«Israel tjëyoga träk llëm, la sho tjeng dlung kjako wleni ëmdë ga där ber kjlöbö doë.

28 No llgweya Tjlapgarëshko ga nopga löng kjok ëre kjing go li shdüya pjir, jekdo, lara sorë li eni.»*

29 Bãm go ga Isaías tjlëno eni:

«Tjlapga, llëye shärye woydë li shärye ga pjlúe.

Shji tjëyoga tek ber bi irgo li iara beno löng së kjlöbö llëm kjwe ga

shji löng Sodoma sopga dik,

shji löng Gomorra sopga dik bakoe.»†

Israel tjëyoga mär woydë Cristo go llëme

30 ¿Eni ga llë loydë? Nopga judío llëm wleniyo wotjlíno llëbo pjlo bek li shäryë llëme. Eni ëmdë ga mär Cristo go

‡ 9:25 Oseas 2.23. § 9:26 Oseas 1.10. 1.9.

* 9:28 Isaías 10.22-23. † 9:29 Isaías

kjishko ga iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso.

³¹ Gueniyo Israel tjëyogara dröno ara, llëbo pjlo bek li shäryë wlo. Eni ëmdë ga öotong beno pjlo bek Sbö bokso llëme.

³² ¿Eni ega? Äär ber pjlo bek Sbö bokso wlo ga llëbo pjlu tak pjang kjok llgwekklo tara Moisésdë go li shärye woydë, gueniyo mär woydë Cristo go llëme. Eni ga sabyono akkwo iara beno nopga sabyoklo li go wleni,

³³ tak pjang Sbö tjlökwö go sorë li eni. Tjlë ga

«¡Ízã! Akkwo iër ber buk kjwara Sión‡ kjokyo, nopga sabyë e go wlo.

Gueniyo ëye mär ba go ga llëye koshe li wlëya jlököyo.»§

10

¹ Pjeyoga, rokër Sbö kong jlököyo ga Israel tjëyoga döya. Woydër ara li e.

²⁻³ Miydër pjlu ga epga drön ara, parkë Sbö kong wlo. Gueniyo shji iaga Sbörë ber pjlo bek ba bokso li miyde löng llëme. E kjishko ga mär woydë ba go llëm, äär woydë ber pjlo bek ba bokso om go erä.

⁴ Llëye woydara kjok llgwekklo lirë dö li, e shäryara Cristorë pjire. Eni ga shji äär ber pjlo bek Sbö bokso wlo ga woyde ga shji mär Cristo go erä.

⁵ Moisés tjläno ga ëye äär woydë ber pjlo bek Sbö bokso wlo, ber löng së ÿyado ba tjok wlo kjok llgwekklo li kjishko ga woyde ga kjok llgwekklo li kole uunkong bek ÿyado* le.

⁶ Gueniyo shji mär Cristo go, shji ie Sbörë ber pjlo bek ba bokso wlo. Cristo öör kjok ëre kjing go tjän. E kjishko ga «Shji jem Cristo wlëk kjok dogoshko, ter söy iröng obi wlo» lëy llëme.

⁷ Cristo woshrara Sbörë iröng obi tjän. E kjishko ga «Shji jer Cristo wlëk shinmoga shtoyo, tëm söy iröng obi wlo» lëy llëm bakoe.

⁸ Moisés tjläno ga «Sbö tjlökwö tjeng bop soshko, lëp shäng li e, woyotjlip shäng li e bakoe»† lara eni. Tjlökwö lara li, tjlökwö lërwa löng bomi kong li e.

⁹ «Jesús, e bor Tjlapga jlöe» lëmi bomi kjamo go, ga «E woshrara Sbörë iröng obi» lëmi bomi pjlushko wleni ga pjäy döya Sbörë jlököyo.

¹⁰ Tjlökwö li kjroroy, ga loroy oblë kong wleni ga shji ie Sbörë ber pjlo bek ba bokso. Shji döya eni.

¹¹ Sbö tjlökwö tak pjang eni: «Ëye mär ba go ga llëye koshe li wlëya jlököyo.»‡

¹² Eerishko ga judíoga, nopga judío llëm wleniyo, e Tjlapga kjlaraso shara. Ga ëye kjloshtë ba kong ga kjimte ara.

¹³ Sbö tjlökwö tak pjang eni: «Ëye kjloshtë Tjlapga kong ga

‡ 9:33 Sión kjokyo, e kowëba *Jerusalén* bakoe. § 9:33 Isaiás 8.14; 28.16. * 10:5 Levítico 18.5. † 10:8 Deuteronomio 30.12-14. ‡ 10:11 Isaiás 28.16. § 10:13 Joel 2.32.

döya.»[§]

¹⁴ Gueniyo kjloshtë ba kong wlo ga woyde ga mär ba go guing. Mär ba go wlo ga woyde ga ba tjlökwo kura guing. Ba tjlökwo kuya wlo ga woyde ga ëye omlono ba kong guing.

¹⁵ Ëye omlë ba kong wlo ga woyde ga ichaga tjok guing, tak pjang Sbö tjlökwo go sorë li eni. Tjlë ga «Ëye tjwe Sbö tjlökwo roy pjlu lë ga e llëbo wolësowa.»*

¹⁶ Gueniyo ba tjlökwo roy pjlu li kjrara Israel tjëyoga uunkongdë llëme. Dënashko ga Isaías tjlëno eni: «Tjlapga, ¿tjawa tjlökwo kjrara ëro?»†

¹⁷ Eni ga shji mär ber löng Cristo go wlo ga woyde ga ba tjlökwo kuroy guing.

¹⁸ Gueniyo llëbo kjakrokër kjrina. ¿Ba tjlökwo kura lok llëmde? Eni llëme. Sbö tjlökwo tak pjang eni:

«Tjlökwo li lara lok kjone pogo,
shdöktong, öötong kjok
kjawang jïkong.»‡

¹⁹ Eni ga llëbo kjakrokër jek kjrina obi. ¿Tjlökwo kura li llë loklo miydara lok llëmde? Dënashko ga Moisés tjlëno ga «Nopga tjwlö llëm wleniyo kjimtër ara,

 pjây Israel tjëyoga ber
 löng ba ymoyotkë ara
 wlo.

Eni ga pjây ber löng iirkë ara,
 nopga kjok miydë llëme
 lëmi löng li tjok.»[§]

²⁰ Ga dënashko ga Isaías tjlëno, llëye bangkjrara llëm wleni. Tjlë ga

«Tja wlëna nopga to löng bor
 wlëk llëm lirë.

 Tja oppino shäng nopga
 löng bor kjakrokë llëm
 li kong.»*

²¹ Gueniyo Sbö tjlëno Israel tjëyoga kjïshko. Tjlë ga

«Epga koshër shäng ïyado,
 wlokrër wlo,
 gueniyo llëye kuya
 woydë llëm,
 tja köle woždë llëm
 bakoe.»†

11

Sbö ba nopga rayono llëme

¹ ¿Eni ga Sbö ba nopga rayono lotëre? Eni llëme. Tja om go Abraham tjëyo, tja Israel tjëyo, tja Benjamín tjëyo bakoe.

² Jkok shäryayde llëm obishko ga ba nopga li kjrara. Ga epga rayara llëme. Dënashko ga Israel tjëyoga rotara Eliasdë Sbö kong. ¿Llëye lara li miydëmi llëmdo?

³ Eshko ga tjlë ga «Tjlapga, öng sho sukklo bop poshrëkklo lok li shdöra lok pjir, bop tjlökwo lagaga löng li zröra lok pjir bakoe. Beno shäng së li tja erä, ga tja ëmdë ga zröya lok woždë bakoe»* le.

⁴ Kuya Sbörë ga tjlë ba kong ga «Beno pjarö llëme. Nopga botoya ioror beno tjeng doglo sak dbäw dbäw pjloglo kjäk

* **10:15** Isaías 52.7. † **10:16** Isaías 53.1. ‡ **10:18** Salmo 19.4. § **10:19** Deuteronomio 32.21. * **10:20** Isaías 65.1. † **10:21** Isaías 65.2. * **11:3** 1 Reyes 19.10, 14. † **11:4** 1 Reyes 19.18.

(7,000). Epga Baal poshrëydë lok llëm obi»†le.

⁵ Eerishko ga eni bakoe. Nopga kjrara beno löng kjlöbö obi, ba wopjlú li kjishko.

⁶ Kjrara ba wopjlú li kjishko, llëbo pjlú shäryara kjishko llëme. Eni kjwe ga ba wopjlú li beno llëno llëme.

⁷ Era eni ga llëye woydara Israel tjëyogarë li wlëna lok llëme. Wlëga beno Israel tjëyoga kjrara Sbörë lirë eröe. Llamora iara Sbörë beno löng llëye kuya woydë llëm erä,

⁸ tak pjang ba tjlökwö go sorë li eni. Tjlë ga

«Nopga iara Sbörë beno löng pë wleni,

beno löng llëye ïga llëm wleni,

beno löng llëye kuga llëm wleni bakoe.

Shäryara eni dënashko.

Eerishko ga shärye jek eni obi.»‡

⁹ Dënashko ga David tjlëno ba kjishko bakoe. Tjlë Sbö kong ga

«Dli shärye lok ara li ios ber ba jyäpgwoklö.

Shärye eni kuzong ga löng wlëp bop tjok le,

miga jeno löng, beno löng shdungko erä.

¹⁰ Epga ios ber löng llëye shärye löng li llë miyde lok llëm wlo,

ber löng song ïyado wlo.»§

Nopga judío llëm wleniyo öötong beno tjeng Sbö nopga wleni

¹¹ ¿Eni ga Israel tjëyoga diktong, to jeno ïyado wlo lotëre? Eni llëme. Llëbo shäryara lok owa li kjishko ga nopga judío llëm wleniyo döya Sbörë shäng shara. Shärye eni, Israel tjëyoga ber löng ba ymoyotkë ara wlo.

¹² Eni ga judiöga llëbo owa shäryono, llëbo jera lok ara. Gueniyo e beno llëbo pjlú nopga judío llëm wleniyo kong, llëbo wlëna lok ara e kjishko. Eni ga judiöga li döyashko ga e ber ba kong lok pjlú anmoyö.

¹³ Nopga judío llëm wleniyo, llëbo lër woydë bomi kong shara. Tja ichara Sbörë ba tjlökwö roy lë bomi kong Jesús äska. Bor kong ga pak ëre tjwlö ara.

¹⁴ Gueniyo woydër ga pjäy ymoyotke bor pjeyogarë ara, epga kjone kjone där wlo.

¹⁵ Bor nopga rayara Sbörëshko ga äska pjäy tjëyoga oblë oblë wlokjrayde shara. Gueniyo llono ga epga wlokjre jek obi. Era ber shinmo woshrrara iröng obi wleni.

¹⁶ Pjlung shosho buk kjrina sho zoroy kjrina, ioroy beno tjeng dboy Sbö kong wleni ga llamo beno buk dboy ba kong bakoe.

Kjor sleng tjeng dboy Sbö kong wleni ga kjor li kowo tjeng dboy ba kong bakoe.

¹⁷ Sbö nopga, e so kjor dgak jong kjlara ko *olivo* kjoyoe. Bäm go ga Abraham kjrara Sbörë, iara beno kjor li sleng

‡ 11:8 Deuteronomio 29.4, Isaías 29.10.

§ 11:10 Salmo 69.22-23.

wleni. E irgo ga ba tjëyo tek beno ba irgo li iara beno tjeng ba kowo wleni. Gueniyo kjone kjone kjara beno tjeng dboy, kjor kowo tora pjir wleni. Pjây nopga judío llëm wleniyo lira so kjor kjlara ko *olivo* kjloshko so kjoyoe. Eni ëmdë ga pjây tona beno tjeng ba nopga tjok, kjor kowo smona ba kjor jong li doyo go wleni. Eni ga pjây beno löng mär ba sleng go wleni.

¹⁸ Gueniyo pjây krë e go llëm, pjây tjwlö ara nopga kjara li kjinmo lëmi llëm bakoe. Woyotjlizī ga kjor kowo li, e mär ba sleng go, ba sleng li mär ba kowo go llëme.

¹⁹ ¿«Kjor kowo tjeng bäm go li kjara, tjawa smoya ber tjeng ba äska wlo kjishko ga tjawa tjwlö ara, judiöga kjinmo» lë mire? Eni llëme.

²⁰ Judiöga li kjara, mär ba go llëm kjishko. Ga pjây mär ba go kjishko ga pjây tona beno tjeng ba nopga tjok, kjara li äska. Gueniyo pjây krë e go llëm, Sbö bangkrozī dey.

²¹ Tjeng bäm go li kjara, mär ba go llëm kjishko. Eni ga pjây mär ba go ame wleni ga pjây kje eni bakoe.

²² Sbö wopjlu, gueniyo llëbo owa shäryaga li shdüya kjange. Nopga mär ba go llëm li shduna kjang, gueniyo shäng wopjlu bomi tjok, pjây mär ba go kjishko. Gueniyo pjây mär ba go ame wleni ga pjây shdüya bakoe.

²³ Erö llëme. Nopga mär

löng ba go llëm li opyë ber löng mär ba go iröng obi wleni ga epga töya ba nopga tjok iröng obi, kjor kowo tora, smona iröng obi wleni. Shärye Sbörë eni ga pjlu.

²⁴ Pjây so kjor kjlara ko *olivo* kjloshko so kjoyoe. Pjây smona kjor dgak jong kjlara ko *olivo* li doyo go wleni ga kjange. Gueniyo judiöga lira so *olivo* li kowo kjoyoe. Kjone kjone tora li smoy iröng obi wlo ga kjang llëme.

Israel tjëyoga uunkong där

²⁵ Pjeyoga, woydër ga llëbo miydëba llëm wleniyo li miydëmi pjlu, pjây krë llëm wlo. Israel tjëyoga kjone kjone löng llëye kuya woydë llëm äär jong nopga judío llëm wleniyo där wlo li döktong uunkong pjir guing.

²⁶ Israel tjëyoga uunkong där eshko jä, tak pjang Sbö tjlökwö go sorë li eni. Tjlë ga «Bi döga li tjwe Siön* kjokyo dwayo.

Eshko ga owa pjang Jacob tjëyoga go li löya ber drete.

²⁷ Sbö tjlä ga «Tjlökwö tworor ba kong, beno iyado wlo li beno eni: 'Owa pjang ba go li lön ber drete' "le.»†

²⁸ Eerishko ga Israel tjëyoga kjone kjone löng Sbö wloyo, ba tjlökwö pjlu li kjre llëm kjishko. E kjishko ga ba tjlökwö roy pjlu li ichara bomi kong shara. Eni ëmdë ga epga kjrara Sbörë dënashko

* **11:26** Siön kjokyo, e kowëba *Jerusalén* bakoe. † **11:27** Isaías 59.20-21; 27.9; Jeremías 31.33-34.

kuzong ga woyde Sbörë ara, ba tjlapgaga tek dënashko so tjwłö ara anmoyö li kjışhko.

²⁹ Llëye twara Sbörë ga döya iröng ame. Eye rokara ga woyde ara İyado bakoe.

³⁰ Dënashko ga pjây Sbö kolono llëme. Gueniyo eerishko ga epga Sbö kolë llëm kjışhko ga pjây songe le Sbörë shara.

³¹ Eerishko ga Sbö kolaga llëm li beno epga shara. Gueniyo llono ga epga songe le, pjây eerishko ga songe le sorë ga eni.

³² Nopga uunkong iara Sbörë beno löng ba wotjlik owa li tjok, uunkong li songe le ba wopjlú li kjışhko wlo.

Sbö poshrëra Pablorë

³³ Sbö, e pjlú anmoyö. Ba kjok miydë li tjłiga ërë llëm, wotjlik llë miydaga ërë llëm, llëbo shärye sorë miydaga ërë llëm bakoe.

³⁴ Llëye woyotjliya li miydaga ërë llëm, poshdungga ërë llëm bakoe.

³⁵ Pogo tjwłö ë kong llëm, kong llëye twaga ërë ba kong, āska twe ba kong iröng obi wlo llëm bakoe.

³⁶ Llëbo tjeng kës li shäryaga erë, e ba sogo bakoe. E kjışhko ga bi llëbo tjeng kës li twaga erë bi kong. E poshrëkko İyado. Ber eni.

12

Shji optwë Sbö kong

¹ Pjeyoga, öng twëy Sbö kong ber ba poshrëkklo wloshko ga öng li zröy bām go. Eni wleni ga shji songe le

Sbörë kjışhko ga rokër bomi kong jlökoyo ga pjây löng së obishko ga pjây optwos om go ba kong, llëye woyde shäryëmi wlo li, e shäryozña. Ga poshrëy, woyde sorë li eni.

² Shji opshäryë löng nopga Sbö miydë llëm wleniyo dik ame. Pjây opyos, pjây kjlopswe Sbörë ber löng wotjlik oblë wlo dey. Eshko ga llëye woyde Sbörë li llë miydëmi ga pjlúe. Llëye woyde li, llëbo pjlú, pjlo bek li e.

³ Sbö wopjlú li kjışhko ga tja kjimtara ara. E kjışhko ga lër bomi kong ga pjây uunkong iara Sbörë beno löng mär ba go. Eni ga pjây opwoyotjlıs yötso, pjây tjwłö ara oblë kjinmo woyotjlımi llëme.

⁴ Bi doyo, llëbo ara ëmdë ga e kjaraso döe. Eni ëmdë ga llëbo kjrina kjrina li pak shäryë oblë oblëe.

⁵ Cristo doyo, e eni bakoe. Shji ara ëmdë ga shji tona beno tjeng uunkong Cristo doyo kjaraso wleni.

⁶ Sbö wopjlú li kjışhko ga shji kjlara kjlara kong kjok miydë twara oblë oblë, woydara sorë li eni. Eni ga pja kong kjok miydë twara ba tjłökwo lëp wlo wleni ga tjłökwo los eni, gueniyo pja mär Sbö go bayo kjöm ga tjłökwo lëp bayo eni bakoe.

⁷ Pja kong kjok miydë twara, oblë kjimtëp wlo wleni ga oblë kjimtozong. Pja kong kjok miydë twara oblë pim wlo wleni ga oblë pızong.

⁸ Pja kong kjok miydë

twara oblë kjimtëp dbokjrë wlo wleni ga shäryos eni. Llëbo twëp nopga song wleniyo kong ba kjimtoklo wlo ga pjlú wleni ga shäryos shäng wopjlúe. Pja kong kjok miydë twara, oblë ichëp wlo wleni ga ichos yõtso. Pja kong kjok miydë twara, oblë songe lëp wlo wleni ga shäryos shäng wopjlúe.

Shji ëng woydë ara kar kar

⁹ Pjây ëng woydos ara kar kar jlökoyo. Llëbo owa li rayozĩ, llëbo pjlú li shäryomirë dey.

¹⁰ Pjây ëng woydos ara kar kar, epenga dö wleni. Oblë iozĩ ber tjwlö ara, bomi kjinmo.

¹¹ Pjây drön ëë, parkë Tjlapga Jesús kong jlökoyo wlo iyado.

¹² Llëbo pjlú twe Sbörë bomi kong li koshozĩ löng wopjlúe. Llëbo wen bomi kong owashko ga kuzĩ löng kjange. Pjây syöshtos Sbö kong iyado.

¹³ Īmi ga Sbö nopga löng song wleni ga kjimtozĩa. Eye tjwe bomi shwoyshko ga wlokjrozĩ löng wopjlú bakoe.

¹⁴ Eye, pjây shdüya ga rokozĩ Sbö kong, kjimte wlo, shdüya wlo llëme.

¹⁵ Eye wopjlú ga pjây wopjlú ba tjok. Eye slar ëë ga pjây slar ëë ba tjok.

¹⁶ Pjây ber löng wlëp ëng tjok iyado. Pjây krë llëm, pjây tjwlö ara, oblë kjinmo

lëmi llëm, pjây jëk nopga tjwlö llëme lëba li tjok dey.

¹⁷ Eye llëbo shäryono bomi kong owa ga kar llëbo owa shäryëmi ba kong llëme. Pjây drön llëbo pjlú shäryë nopga uunkong bokso.

¹⁸ Pjây drön ber löng wlëp nopga uunkong tjok iyado.

¹⁹ Pjeyoga, Sbö tjlökwo tak pjang li goshko ga Tjlapga tjlä ga

«Eye llëbo owa shäryono ga shdungga ber tjarë, llgwegga ber tjarë bakoe.»*

E kjishko ga eye llëbo shäryono bomi kong owa ga kar llëbo owa shäryëmi ba kong llëm, iozĩ ber tjeng Tjlapga wloshko dey, shdungga ber erë wlo.

²⁰ Sbö tjlökwo tak pjang eni: «Bop moskwo pjilirö wleni ga sës dli, wodogro wleni ga sës di. Shäryorop eni ga lökkjrë e go.»†

²¹ Pjây wotjlik tjwe owa ga jlö lëmi llëm, llëbo owa zāzĩ llëbo pjlú go dey.

13

Shji tjlapgaga kjok llgwegga wleniyo kolë

¹ Tjlapgaga kjok llgwegga wleniyo kolozĩ uunkong. Epga iaga Sbörë beno bi ichaga, iaga eye oblërë llëme.

² E kjishko ga eye opyono beno ba wloyo ga opyono beno llëbo shäryara Sbörë li wloyo. Eni ga ba shdungglo li wlëya shäng ba kong om go.

* 12:19 Deuteronomio 32.35. † 12:20 Proverbios 25.21-22.

³ Ēye lōng llēbo pjlú shāryē ga shdūya tjlapgagarē li bangkjre llēm, bangkjraga beno llēbo owa shāryaga lirē erōe. Eni ga tjlapgaga li bangkjrēmi woydē llēm wleni ga llēbo pjlú shāryomirē dey. Eni ga ber lōng wopjlú bomi tjok erā.

⁴ Tjlapgaga li iaga Sbörē beno lōng llēbo pjlú shāryē bomi kong wlo. Gueniyo iara beno lōng nopga owa li llgwega bakoe. E kjīshko ga pjāy llēbo owa shāryē wleni ga pjāy shdūya tjlapgagarē li bangkjrozīa.

⁵ E kjīshko ga woyde ga tjlapgaga kjok llgwega wleniyo li kolēy. Shāryēy eni, shji shdūya llēm wlo dō llēm, miydēy ga e pjlú shāryoydē kjīshko bakoe.

⁶ Tjlapgaga li beno lōng pak twara Sbörē ba kong li shāryē kuzong ga kā potjwlēkklo roke bomi kongshko ga tjwlēzīa.

⁷ Pjāy pogo tjwlō ē kong wleni ga tjwlēzī ba kong uunkong. Kā potjwlēkklo tjwe bomi kong sorē pogo ga tjwlēzīa. Nopga bangkjrako li bangkjrozī, iozī ber tjwlō ara bakoe.

Shji oblē woydē ara

⁸ Shji iara Sbörē beno lōng oblē woydē ara wlo. E shji pogo tjwlō oblē kong wleni. Eni ga pjāy pogo tjwlō ē kong ga tjwlēzī pjir, gueniyo oblē woydozī īyado. Era tjwlēy pjir

ga äe. Ēye shāng ba kjlara woydē ara ga tjlōkwo tak lok kjok llgwekklo tara Moisésdē go li kole shāng jlōkoyo.

⁹ Tak lok li eni: «Shji pē oma boy oblē tjok llēme. Shji no zrōk llēme. Llēbo koīy llēme.»* Llēbo oblē tjok obi. Gueniyo kjok llgwekklo uunkong li ber kjrinaso wleni: «Pja opwoydē sorē ga bop kjlara, e woydos eni bakoe.»†

¹⁰ Ēye ba kjlara woydē ara ga llēbo owa shārye ba kong llēme. E kjīshko ga ēye shāng ba kjlara woydē ara ga kjok llgwekklo li kole shāng jlōkoyo.

¹¹ Bi dōzlong dbaryo li dörō, tjlōkwo kjrēmi lōng kjwlē jā dik llēme. E kjīshko ga llēbo lēr shāng bomi kong li shāryozīa. Shji ber lōng wlēp ame.

¹² Kjok ro sī dbaryo li[‡] pjitoe. Kjok shrän dbaryo li[§] dörōe. E kjīshko ga llēbo owa shārye nopga kjok ēre sorē li shāryēy ame, llēbo pjlú shāryoydē dey.

¹³ Shji llēbo shāryē bēy erā. Shji llēbo owa shāryē ēng tjok llēm, shji nelōtkē llēm, shji orkwosmono ē tjok llēm ga shji pē ba tjok llēm, shji wotjlik llēbo owa shāryē oblē tjok llēm, shji ēngkwē ē tjok llēm, shji ymo ara llēm bakoe.

¹⁴ Woyde ga pjāy ichaga ber Tjlapga Jesucristorē shara, ga llēye woyde bi wotjlik owarē li woyotjliy ame.

* 13:9 Éxodo 20.13-15, 17; Deuteronomio 5.17-19, 21. † 13:9 Levítico 19.18.

‡ 13:12 *Kjokro sī dbaryo* le'li, e *llēbo owa shāryē* ba *ara dbaryo* loklo. § 13:12 *Kjok shrän dbaryo* le'li, e *Jesús tjwe irōng obi dbaryo* loklo.

14

*Shji wotjlik ga llëbo shäryë
ga owa lëy ga shäryë llëm dey*

¹ No kjone kjone mär Sbö go, gueniyo llëbo shärye ber pjlö bek Sbö bokso li miyde löng llëm obi. Nopga eniyo wlokjrozī yōtso, e llëbo owa shäryono lëy ë kong ame.

² Miyde no kjone kjonere ga llëbo uunkong ue ga pjlúe. Gueniyo kjone kjone obi wotjlik ga sjëng uë ga owa le.

³ Llëbo uunkong ue ga pjlú li miyde löng llëm ëmdë ga Sbö wopjlú ba tjok. E kjishko ga ëye ië llë pogo ga oblë li lāywe owa, ba dli li kjishko llëme.

⁴ Shji oblë parkaga lāywë llëme. Shji uunkong Sbö parkaga. Ëye parkono pjlúe, de oware, e miydaga ber ba pjluyorë. Ga ëye mär Sbö go ga kjimte Sbörë llëbo pjlú li shäryë.

⁵ No kjone kjone mär Sbö go, gueniyo wotjlik ga dbar kjwara tjwlö ara, dbar oblë kjinmo le. Kjone kjone obi wotjlik ga dbar kjwobi li, e kjoyo döe le. Woyde ga pjây kjlara kjlara omwoyotjlik yōtso, ga llëbo kup ga ber pjlú bop kong li shäryos eni.

⁶ Ëye dbar jnek ga shärye Tjlapga kong. Shji iëshko ga woyde ga shji löng wopjlú Tjlapga tjok bi dli kjishko. Shäryë eni ga shäryë löng Tjlapga kong. Shji sjëng uëre, de llëmdë, e llëno llëme.

⁷⁻⁸ Shji jëk sorë laga shjirë om go llëme. Shji löng së obishko ga shji tjeng Tjlapga

wloshko. Shji wolono ga shji tjeng ba wloshko bakoe. Eni ga shji löng sëre, de shji wolonore, shji tjeng ba wloshko iyado.

⁹ Cristo wolono, ga woshrara Sbörë iröng obi, e ber nopga löng së li Tjlapga wlo, e ber nopga wolono löng li Tjlapga wlo bakoe.

¹⁰ ¿Eni ga bop kjlara llëbo owa shäryono lëp ega? ¿E lāywëp owa ega? Llono ga shji uunkong aär löng Sbö boksho, shji llgweya wlo.

¹¹ Ba tjlokwo tak pjang eni: «Tjlapga tjlä ga “Lër bomi kong jlökoyo bor ko go ga

llono ga nopga uunkong tjwe kjök tok bor boksho.

Eshko ga Sbö poshrëya lok uunkong” le eni.»*

¹² E kjishko ga llono ga shji kjlara kjlara iche Sbörë ba dboryë, llëbo shäryoroy kës li kjishko.

¹³ E kjishko ga oblë llëbo owa shäryono lëy ë kong ame. Shji drön ëë, bi pjeyoga ichëy dir llëm wlo.

¹⁴ Tja mär Tjlapga Jesús go. E kjishko ga miydër pjlú ga dli uunkong uëy ga pjlúe. Gueniyo ëye wotjlik ga dli llë uako llëme le wleni ga dli li ber ba kong ue wlo ga owa.

¹⁵ Bop kjlara woydëp ara jlökoyo wleni ga barwëp, llëbo uëp li kjishko llëme. Cristo wolono ba kjishko bebi. E kjishko ga ichëp dir dli uëp li kjishko llëme.

* 14:11 Isaiás 45.23.

16 Miydëp pjlú ga llëbo shäryëp ga pjlú ëmdë ga ïya oblërë ga owa wleni ga shäryëp llëm dey.

17 Sbö, e bi pjluyo. Gueniyo llëye uëy, llëye iëy, e ba kong ga llëno llëme. Woyde ga shji kjimte ba Sëyarë jëk löng pjlo bek, wlëp, wopjlú ëng tjok. Llëye woyde li e.

18 Ëye parkë Cristo kong eni ga Sbö ber wopjlú ba tjok, nopga ber wopjlú ba tjok bakoe.

19 E kjïshko ga shji drön ëë, llëbo shäryë wlo, shji ber löng wlëp ëng tjok wlo, shji ëng kjimte dbokjrë wlo bakoe.

20 Llëbo uëy li kjïshko ga llëbo shäryara Sbörë li pjij woydë llëme. Dli uunkong uëy ga pjlúe. Gueniyo oblë ichëy dir, llëye uëy li kjïshko ga owa.

21 Bop pjeyo ichëp dir, sjëng uëp kjïshko, kjillgwo bo dyo dbo ara iëp kjïshko, llëbo shäryëp oblë kjïshko wleni ga shäryëy llëm dey.

22 Eni ga pjây kjlara kjlara omwoyotjlik sorë li miydaga ber pjâyde, e ga Sbörë eröe. Shji ëng lë kar kar, llëbo ëre kjïshko llëme. Miydëy ga llëbo shäryëy ga pjlú li shäryoroy pjir ga «Tja llëbo owa shäryono» lëy llëm dey. Ëye omlë eni llëm ga era ber wopjlúe.

23 Gueniyo ëye wotjlik ga llëbo uako llëme le wleni ga ue llëm dey. Uara ga llëbo owa shäryayde, e owa le kjïshko. Shji wotjlik ga llëbo shäryëy ga owa lëy wleni ga shäryëy

llëm dey. Shäryoroy eni ga llëbo owa shäryoydë.

15

Llëbo ber pjlú bi kong li wlëydë llëme

1 Llëbo shäryëy ber pjlo bek Sbö bokso li miydëy pjlú wleni ga woyde ga shji iirkë bi pjeyoga ommiydoydë llëm obi li kong llëme. Llëbo ber bi kong pjlú li wlëydë llëm,

2 llëbo ber pjlú bi pjeyoga kong li wlëydë dey, opping mär Sbö go jek këgong wlo.

3 Cristo ëmdë ga llëbo shäryono ber pjlú ba kong wlo llëm, tak pjang Sbö tjlökwgo go sorë li eni. Tjlë ga «Pja läywaraba owashko ga tja läywaraba wleni.»*

4 Llëbo uunkong tak pjang Sbö tjlökwgo go dënashko li beno bi poshdungglo, shji opping ber löng e go wlo, shji dbokjrë e go wlo. Eni ga llëbo wen bi kong owashko ga kuy kjang ga pjlú, llëbo tak pjang li koshëy löng wopjlú kjïshko.

5 Shji kjimte Sbörë dbokjrë jek këgong, llëbo wen bi kong owa li kuy kjang wlo. Rokër ba kong ga pjây mär löng Cristo Jesús go wopro ga pjây kjimte wotjlik kjrinaso,

6 pjây uunkong Sbö poshrëk no kjlaraso wleni wlo. Bi Tjlapga Jesucristo Data li e.

7 Pjây wlokjrrara Cristorë sorë ga pjây ëng wlokjros kar kar eni bako, Sbö poshrëkoba wlo.

* 15:3 Salmo 69.9.

⁸ Cristo öör judíoga kjimtë, ba parkaga tjwłëk shäng pjir wleniyo dik, tjłökwö bek lara Sbörë ba tjlapgaga tek dënashko so tjwłö ara kong jlökoyo li ber jlökoyo wlo.

⁹ Ga nopga judío llëm wleniyo songe lara bako, Sbö ie lok ber kësbang, tjwłö ara wlo, tak pjang Sbö tjłökwö go sorë li eni. Tjlë ga

«Pja poshrër tjëyoga oblë oblë bokshto, tja të bop kong bakoe.»†

¹⁰ Sbö tjłökwö tak pjang eni obi:

«Sbö nopga löng wopjłú, nopga judío llëm wleniyo, pjây ber löng wopjłú bakoe.»‡

¹¹ Sbö tjłökwö tak pjang eni obi:

«Nopga judío llëm wleniyo, Tjlapga poshrëzïa.

Tjëyoga oblë oblë, pjây të ba kong, ba poshrëkkłö.»§

¹² Ga Isaías tjłëno beno eni:

«Isaí tjëyo wen kjlara, ber tjëyoga oblë oblë ichaga.

Nopga judío llëm wleniyo mâr ba go.»*

¹³ Shji kjimte Sbörë llëye lara li koshë löng wopjłúe. Rokër ba kong ga pjây mâr ba go kuzong ga pjây kjimte ber wopjłú, wlëpe. Rokër ba kong obi ga pjây kjimte ba Sëyarë, llëye lara li koshë löng wopjłú anmoyö wlo.

Pablo parkono nopga judío llëm wleniyo kong

¹⁴ Pjeyoga, miydër pjłú ga llëbo shäryëy ber pjłö bek Sbö bokso li miydëmi pjłú, shäryëmi pjłú, ga pjây ëng ping e go ga pjłú bakoe.

¹⁵⁻¹⁶ Gueniyo kjibokwo ëre go, llëbo toror bomi kong oblë oblë kjang, woyojemi llëm wlo. Sbö wopjłú li kjışhko ga tja iara beno Cristo Jesús parkaga nopga judío llëm wleniyo kong, Sbö tjłökwö roy pjłú lër ba kong wlo, epga twër ber Sbö kong, öng zröraba, sho suraba, pjono dret Sbö poshrëkkłö wleni wlo, epga ie ba Sëyarë ber tjeng dboy ba kong wlo bakoe. Kjibokwo ëre toror bomi kong kjang e kjışhko.

¹⁷ E kjışhko ga tja shäng wopjłú Cristo Jesús tjok, pak shäryoror Sbö kong li beno pjłú kjışhko.

¹⁸⁻¹⁹ Llëbo oblë lanyotkër llëme. Llëbo shäryara Cristorë bor go li lanyotkotë eröe. Tja ichara ba tjłökwö roy lë nopga judío llëm wleniyo kong. Ga tja kjimtara ba Sëyarë llëbo İydëba llëm wleniyo shäryë ba kong oblë oblë ara. Eni ga Cristo roy pjłú loror ba kong Jerusalén kjokyo dwayo äär jong Iliria kjokyo, ga tjłökwö li kjrara nopgarë ara, beno löng Sbö kolë shara.

²⁰ Tek dënashko ga tjłökwö roy pjłú li lër woydë kjok shto oblë oblë, nopga omkuydë llëm obi löng lishko. Oblë

† 15:9 2 Samuel 2.50; Salmo 18.49.

‡ 15:10 Deuteronomio 32.43. § 15:11

Salmo 117.1. * 15:12 Isaías 11.10.

öör omlë tjänshko ga tja äär woydë omlë jek obi eshko llëme.

²¹ Shäryër woydë, tak pjang Sbö tjlökwo go sorë li eni. Tjlë ga

«Ba roy äär, äätë kjone llëm obi lishko.

Ëye ba roy kuydë llëm obi ga kuya.»†

²² Tja jek bomi ik loror ara, gueniyo tja jekdë llëm obi e kjishko.

Pablo jek woydë Roma kjokyo

²³ Tja jek bomi ik woyotjlin sök lu kop ara tjan. Eerishko ga bor pak pjitong kjok ëreshko.

²⁴ Eni ga tja jek shäng España kjokyoshko ga pjây in äär woydë, tja ber sök bomi tjok dbar kjwöbö wlo, pjir ga tja kjimtëmi jek äär eshko wlo.

²⁵⁻²⁶ Gueniyo tja to Jerusalén kjokyo bäm go. Sbö tjlökwo kragaga löng Macedonia kjokyo, Acaya kjokyo, e dbur töno, iche Sbö nopga song wleniyo löng Jerusalén kjokyo li kong wlo, ga jek sör ba kong.

²⁷ Shäryara lok eni ba woshko, miyde lok ga pogo tjwlo ba kong ara. Judioğa Sbö tjlökwo roy shdöno nopga judio llëm wleniyo kong. E kjishko ga bek ga kar llëbo twe ba kong, ba kjimtoklo.

²⁸ Eni ga dbur li ioror beno tjeng ba wloshko pjir ga tja jongya España kjokyo shara. Tja jek shäng eshkoshko ga pjây in äär.

²⁹ Miydër pjlu ga tja äär bomi shwoyshko ga shji kjimte Cristorë ara eshko.

³⁰ Pjeyoga, shji mär bi Tjlapga Jesucristo go, ga shji ie ba Sëyarë eng woydë ara kar kar. Eni ga tja drön bor pak shäryë wopro ga rokër bomi kong ga pjây syöshtë Sbö kong bor kjishko jlökoyo. Enira tja kjimtëmi ba shäryë.

³¹ Rokozï ba kong ga tja döya Cristo tjlökwo kragaga llëm löng Jerusalén kjokyo li wloshko dwayo. Rokozï ba kong obi ga bi pjeyoga löng Jerusalén kjokyo li, llëbo söror ba kong li wlokre lok wopjluë.

³² Woyde Sbörë eni wleni ga tja äär bomi ik wopjlu, tja woshtë bomi shwoy ga pjlu wlo.

³³ Rokër Sbö kong ga pjây ie ber löng wlëpe. Ber eni.

16

Kjibokwo pjirzlong

¹ Walë shäng kjlara ko Febe. E bi kjlara, ga parkë shäng Cristo tjlökwo kragaga löng Cencrea kjokyo li kong.

² Rokër bomi kong ga e mär Tjlapga Jesús go kuzong ga wlokrezi löng wopjluë. Woyde ga shäryë bi pjeyoga uunkong kong eni. Nopga ara kjimte shäng ara, tja kjimtara ara bakoe. E kjishko ga llëye woyde li twozi ba kong bakoe.

³ «¿Yonde?» lëmi Priscila, Aquila kong. Epga parkë löng Cristo Jesús kong bor tjok.

† 15:21 Isaías 52.15.

4 Zröraba ëy ëmdë ga tja kjimtara lok ara. Tja wopjlu ba tjok, gueniyo tjarö llëm, Cristo tjlökwo kfragaga judío llëm wleniyo löng kës li wopjlu ba tjok bakoe.

5 «¿Yonde?» lëmi Cristo tjlökwo kfragaga tön löng ba ushko li kong bakoe.

«¿Yonde?» lëmi bor kjlara Epeneto kong. Asia kjokyoshko ga tjlökwo kfraga bäm go li e.

6 «¿Yonde?» lëmi María kong. E parkono ara bomi kong.

7 «¿Yonde?» lëmi Andrónico, Junias kong. Tjawa epenga döe. Epga öör löng bor tjok kjërshko. Epga tönno beno tjeng Cristo tjok bor bäm go, ga Sbö tjlökwo roy lagaga Cristo äska li kong ga tjwlo ara anmoyö.

8 «¿Yonde?» lëmi Amplias kong. E mär Tjlapga Jesús go, ga woydër ara.

9 «¿Yonde?» lëmi Urbano kong. E parkë shäng Cristo kong bor tjok.

«¿Yonde?» lëmi bor kjlara Estaquis kong bakoe.

10 «¿Yonde?» lëmi Apeles kong. Llëbo weno ba kong owa ara Cristo kjïshko ëmdë ga beno shäng mär ba go jlökoyo.

«¿Yonde?» lëmi Aristóbulo pjeyoga kong.

11 «¿Yonde?» lëmi Herodiön kong. E judío, botoya dik.

«¿Yonde?» lëmi Narciso pjeyoga kong. Epga mär Tjlapga Jesús go jlökoyo.

12 «¿Yonde?» lëmi Trifena, Trifosa kong. Walëga li parkë ara Tjlapga Jesús kong.

«¿Yonde?» lëmi bor kjlara Pérsida kong. Walë li parkë ara Tjlapga Jesús kong.

13 «¿Yonde?» lëmi Rufo kong. E tjwlo ara Cristo tjlökwo kfragaga kong. «¿Yonde?» lëmi ba mekë kong bakoe. E bor mekë wleni.

14 «¿Yonde?» lëmi Asíncrito, Flegonte, Hermes, Patrobas, Hermas kong. «¿Yonde?» lëmi bi pjeyoga löng ba tjok li kong bakoe.

15 «¿Yonde?» lëmi Filólogo, Julia, Nereo kong. «¿Yonde?» lëmi Nereo dor Olimpo kong. «¿Yonde?» lëmi Sbö nopga löng ba tjok li kong bakoe.

16 Pjäy ëng woydë ara kar kar kuzong ga «¿Yonde?» lëmi ëng kong wopjlúe.

«¿Pjäy yonde?» le Cristo tjlökwo kfragaga löng kës lirë bomi kong.

17 Pjeyoga, rokër bomi kong ga pjäy sjëke. No kjone kjone to löng llëbo shäryë, pjäy shdär ber dboy dboy wlo, pjäy mär Cristo go ame wlo. Ba kong ga tjlökwo kjroromi li owa le. Pjäy tön ba tjok llëme.

18 Epga parkë löng Tjlapga Cristo kong llëm, parkë löng ba kong lok om go erä. Nopga kjok miydë llëm wleniyo jyäpgwe ba tjlökwo wolëso li go.

19 Pjäy Cristo kolë pjlu li roy kura nopga uunkongdë. Tja wopjlu e kjïshko. Gueniyo woydër ga llëbo pjlu li miydëmi pjir, llëbo owa shäryëmi ame wlo.

20 Shji ie Sbörë ber löng wļēpe. Ga wop ä ga Ä zāya, ga ie ber shäng bomi wļoshko.

Rokër Tjlapga Jesús kong ga ba wopjlú li kjĩshko ga pjāy kjimte ara.

21 «¿Pjāy yonde?» le Timoteorë bomi kong. E parkë shäng bor tjok. «¿Pjāy yonde?» le Lucio, Jasón, Sosípaterdë bomi kong bakoe. Tjawa epenga döe.

22 Kjibokwo ëre taga tja Terciorë bor orkwo go.* Pjāy löng mär Tjlapga Jesús go li, «¿Pjāy yonde?» lër bomi kong.

23-24 «¿Pjāy yonde?» le Gayorë bomi kong. Tja wlokjrara wopjlú ba ushko, Cristo tjlökwo kragaga löng na kës li tjok.

«¿Pjāy yonde?» le Erastorë bomi kong. E parkë dbur jnega kjok ëreshko.

«¿Pjāy yonde?» le Cuartorë bomi kong bakoe.†

25 Sbö, e poshrëkko. Pjāy ie ber löng wokjang, Jesucristo roy pjlú loror bomi kong li go. Tek dënashko ga tjlökwo ëre miydaraba llëm, jnena Sbörë tjeng kjĩshko.

26 Gueniyo eerishko ga miydëy pjire. Sbö sök ÿyado. Ga tjlökwo ëre lara ba tjlökwo lagaga kong, ga ichara ba të, roy shdöya wlo, kuya tjëyoga uunkongdë wlo, tjlökwo li kjre lok wlo, Sbö kole lok wlo.

27 Sbö kjok miydë ara, ëye äär bañya dik llëme. Ga Jesucristo kjĩshko ga e iëy ber kësbang, tjwłö ara ÿyado. Ber eni.

* **16:22** Tjlökwo lara Pablorë Tercio kong. E irgo ga tara Terciorë kjibokwo go ba kong. † **16:23-24** Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyā shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlë ga «... le Cuartorë bomi kong bakoe. Rokër Tjlapga Jesús kong ga ba wopjlú li kjĩshko ga pjāy kjimte ara.»

Primera Carta a los Corintios Kjibokwo ëre tara Pablorë Corinto sopga kong Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbö tjlökwö laga Jesús äska wleniyo. Corinto kjokyo, e Grecia kjokyo obi. Grecia kjokyoshko ga kjok tjwlö ara li, e Corinto kjokyo. Eshko ga nopga tjeng ara, doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak dbäw pjloglo tjer kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo sak shkëng (650,000) dik. Tjrëko parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo tjeng ara, doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak dbäw pjloglo pkëng (400,000) dik. Jesús roy pjlu lara Pablorë bäm go eshko, tak pjang Hechos 18.1-17 go sorë li eni.

Walë shäng kjlara ko Cloé. Pjlara ga ba pjeyoga löng ba ushko kjlara öör Pablo ik Éfeso kjokyo, ga Jesús tjlökwö kragaga löng Corinto kjokyo li ëngkjwë löng ëng tjok sorë, llëbo owa shäryë löng sorë, e lara ba kong pjire. Pjlara obi ga Jesús tjlökwö kragaga löng Corinto kjokyo li kjibokwo ichono Pablo kong kjwara, llëbo oblë oblë jakroke ba kong wlo. Eni ga kjibokwo ëre tara Pablorë ba kong, llëbo llë llgweya wlo, epga poshdüya wlo bakoe.

Corinto sopga sböpga jyäglo poshrëk ara. Ba syö uyo

lok lishko ga sjëng llë suya lok, ga ue lok eshko, ber ba poshrëkklo wlo. Gueniyo kjone kjone mär beno löng Jesús go shara. Eshko ga kjong kjong sjëng li uë woydë, gueniyo kjong kjong obi sjëng li uë woydë ame. E kjishko ga kjibokwo ëre go ga llëbo jyä tara Pablorë sjëng li kjishko.

Corinto kjokyo ga walëga löng ara sböpga jyäglo syö uyo lok li roshko, opsoynek domerga oblë oblë kong wleniyo, ga domerga jek eshko pë ba tjok wlo, ber ba sböpga jyäglo li poshrëkklo wlo. Eni ga domerga mär beno löng Jesús go li, llëbo pjlu shärye wlo li miyde löng llëme. E kjishko ga kjibokwo ëre go ga nopga orkwosmok löng pjir, nopga orkwosmoydë llëm obi, woyde ga jëk löng sorë li jyä tara Pablorë.

Eshkoshko ga no kjone kjone tjwe tön Jesús tjlökwö kragaga li tjok, gueniyo Sbö läywe owa, Pablo läywe owa bakoe. E kjishko ga kjibokwo ëre go ga llëbo jyä tara Pablorë nopga eniyo li kjishko bakoe.

¹ Kjibokwo ëre taga tja Pablorë, bi kjlara Sóstenes tjok. Tja rokara Sbörë beno shäng ba tjlökwö roy laga Cristo Jesús äska.

² Sbö tjlökwö kragaga löng Corinto kjokyo, kjibokwo ëre ichër jek bomi kong. Pjäy tona Sbörë beno tjeng Cristo Jesús tjok kjishko ga pjäy rokara beno tjeng dboy ba kong, pjäy jëk ber löng pjlo bek ba

bokso wlo. Woyde ga nopga uunkong mär Jesucristo go li jëk ber löng eni. Jesucristo, e bi Tjlapga, e ba Tjlapga bakoe.

³ Rokër bi Data Sbö kong, Tjlapga Jesucristo kong ga ba wopjlú li kjïshko ga pjây kjimte lok ara, pjây ie ber löng wlëp bakoe.

Pablo wopjlú Sbö tjok

⁴ Sbö wopjlú li kjïshko ga pjây kjimtara ara, pjây tóna beno tjeng Cristo Jesús tjok kjïshko. Tja wopjlú Sbö tjok ïyado e kjïshko.

⁵ Pjây tóna beno tjeng Cristo Jesús tjok kuzong ga llëbo pjlú shäryara Sbörë bomi kong oblë oblëe. Pjây iara beno löng ba tjlökwo miydë pjlú, pjây iara beno löng ba lë nopga oblë oblë kong bakoe.

⁶ E kjïshko ga miydëmi ga Cristo roy pjlú lororwa bomi kong li, e beke.

⁷ Tjlapga Jesucristo tjwe iröng obi li koshëmi löng wopjlú wopro ga kjok miydë twe Sbörë ba nopga kong oblë oblë li, e twara beno tjeng bomi kong pjir tjän.

⁸ Eni ga pjây kjimte Sbörë ber löng wokjang ïyado, Tjlapga Jesucristo tjwe iröng obishko ga pjây pogo llëye dret ba bokso wlo.

⁹ Pjây rokara Sbörë jëk ber löng ba Wa Jesucristo, bi Tjlapga li tjok wlo. Ga llëye le Sbörë li shärye eni.

Jesús tjlökwo kjrägaga löng englë kar kar eng tjok

¹⁰ Pjeyoga, rokër bomi kong bi Tjlapga Jesucristo ko goshko ga pjây löng bëy eng tjok, pjây shdär dboy dboy llëm wlo, pjây wotjlïk kjrinaso wlo.

¹¹ Pjeyoga, pjây roy kuror Cloé pjeyoga tjok ga pjây löng englë kar kar eng tjok.

¹² Roy kuror ga pjây kjone kjone tjlë ga «Tjawa Pablo ï», kjone kjone tjlë ga «Tjawa Apolos ï», kjone kjone tjlë ga «Tjawa Cefas* ï», kjone kjone tjlë ga «Tjawa Cristo ï» lëmi löng eni.

¹³ ¿Cristo, e dboy dboydo? ¿Tja Pablo zröraba pjang kjlës go bomi kjïshkoro? ¿Pjây wak jer di roshko bor ko goro?

¹⁴⁻¹⁵ Crispo, Gayo, epgara waga tjarë. Pjây llamo waga tjarë llëme. Eni ga ëye wak bor ko go laga ërë llëme. Tja wopjlú Sbö tjok e kjïshko.

¹⁶ (Estéfanos pjeyoga löng ba ushko lira woror, gueniyo no oblë wororde woyo bor kong llëme.)

¹⁷ Tja ichara Cristorë, ëye wër wlo llëme. Tja ichara ba tjlökwo roy pjlú lë. Ga ba tjlökwo li kjrëba wlo ga lër kjok miydë kjok ëre go li go llëme. Loror eni kjwe ga Cristo wolono pjang kjlës go li ber dbo llëm wleni.

Shji döra Sbörë Cristo go, Sbö kjok miydë kjïshko

¹⁸ Nopga jeno löng li kong ga Cristo wolono pjang kjlës go li roy tjwlö llëme le. Gueniyo shji döra Sbörë löng

* **1:12 Cefas**, e kowëba **Simón Pedro** bakoe.

li kong ga dbo ara, shji dōra e go kjīshko.

19 Sbō tjlōkwo tak pjang eni: «Nopga kjok miydē ara wleniyo le lōng li, ba kjok miydē li iēr ber tjlwō llēme. Epga iēr ber lōng kjok miydē llēme.»†

20 ¿Nopga kjok miydē ara wleniyo le li lōng kjone? ¿No pinggaga wleniyo lēba li shāng kjone? ¿Nopga wotjlik rong wleniyo le li lōng kjone? Kjok miydē kjok ēre kjing go li iara Sbōrē beno tjlwō llēme.

21 Sbō, e kjok miydē ara. E kjīshko ga kjok miydē kjok ēre kjing go li iara beno ba miydoklo llēme. Ēye mār ba go ga dōra ba tjlōkwo pjlu li go, tjlōkwo li tjlwō llēme lēba gueniyo.

22 Judíoga mār ber lōng Sbō go wlo ga woyde lok ga llēbo iydēba llēm wleniyo shārye ba kong lok guing. Nopga judío llēm wleniyora mār ber lōng ba go wlo ga woyde lok ga pīya tjlōkwo wolēso go guing.

23 Gueniyo tjlōkwo lērwa lōng li ēre: Cristo, e zrōraba pjang kjlōs go. Judíoga kong ga tjlōkwo ēre lōkyo ba kong ara, ga nopga judío llēm wleniyo kong ga tjlwō llēme le.

24 Gueniyo kjong kjong rokara Sbōrē beno baīya, judíoga, nopga judío llēm wleniyo bakoe. Epga kong ga tjlōkwo ēre dbo ara, miyde lok ga epga dōra e go, Sbō kjok miydē ara kjīshko.

25 Llēbo shāryara Sbōrē li, e tjlwō llēme lēba. Gueniyo e tjlwō ara, kjok miydē kjok ēre kjing go li kjinmo. Llēbo shāryara Sbōrē li, e dbo llēme lēba. Gueniyo e dbo ara, llēye shārye nopgarē kēs li kjinmo.

26 Pjeyoga, pjāy rokara Sbōrēshko ga pjāy lōng sorē woyotjlīzā. Eshko ga nopga kong ga pjāy kjok miydē ara kjlōbō dō, pjāy tjlwō ara kjlōbō dō, pjāy pjeyoga tjlwō ara kjlōbō dō bakoe.

27 Gueniyo nopga lōng kjok miydē llēme lēba li kjrara Sbōrē, nopga kjok miydē ara le li lōkkjrē e go wlo; nopga dbo ara llēm li kjrara, nopga dbo ara li lōkkjrē e go wlo;

28 nopga iywaba shjiktēng, tjlwō llēme lēba li kjrara, nopga tjlwō ara li lōkkjrē e go wlo bakoe.

29 Shāryara eni, ēye krē ba boksho llēm wlo.

30 Pjāy tōna Sbōrē om go beno tjeng Cristo Jesús tjok kjrinaso. Bi kong ga e dbo ara, miydēy ga shji dōra e go, Sbō kjok miydē ara kjīshko. Ba kjīshko ga shji iara Sbōrē beno pjlo bek ba bokso, shji iara beno nopga baīya, shji dōra bi shdungglo dbo dorko dwayo bakoe.

31 E kjīshko ga tjlōkwo tak pjang Sbō tjlōkwo go li beno bi kong wēlēe. Tjlōkwo tak pjang li tjlē ga «Ēye krē woydē ga krē Tjlapga kjīshko dey.»‡

2

1 Pjeyoga, tja öör Sbō

† 1:19 Isaías. 29.14. ‡ 1:31 Jeremías 9.24.

tjlökwo roy lë bomi kongshko ga tja tjlëno bomi kong tjlökwo rong go llëm, tja opyono shäng kjok miydë ara llëm bakoe.

² Tja shäng bomi tjokshko ga tja wotjlino Jesucristo zröraba pjang kjlös go li roy lë bomi kong eröe. Tja tjlëno bomi kong llëbo oblë kjishko llëme.

³ Tja tjlë shäng bomi kongshko ga tja tjlëno dbo ara go llëm, pjây bangkjrörora ara, tja dete erä.

⁴ Eshko ga tja tjlëno bomi kong nopga kjok miydë ara wleniyo tjlökwo go llëme. Tjlökwo li kjrëmi wlo ga tja tjlëno ara bomi kong llëm bakoe. Tjlökwo loror li, e kjrörömi, pjây kjimtara Sbö Sëyarë ba dbo ara go kjishko.

⁵ Shäryörora eni, pjây mär ber löng Sbö dbo ara go wlo, pjây mär ber löng kjok miydë kjok ëre kjing go li go llëm wlo.

Kjok miydë ara twara Sbö Sëyarë

⁶ Gueniyo ga ëye mär Cristo go, ga wotjlík këkboga dik li kong ga tjawa tjlë ba kong kjok miydë go. Gueniyo kjok miydë lërwa li, e nopga kjok ëre so ï llëm, tjlapgaga ï llëm bakoe. Llono ga epga ber tjwlo ame.

⁷ Kjok miydë lërwa li, e Sbö ï, jnena tjeng dboy tek dämärshko dwayo. Eshko ga Sbö wotjlík ba kjok miydë li ping borwa kong eeri dbaryo, e ber pjlu borwa kong wlo le.

⁸ Tjlapgaga kjok ëre so, Sbö kjok miydë li llë loklo miyde lok llëme. Miydara kjwe ga Tjlapga Kësbang li zröra lok pjang kjlös go llëme.

⁹ Gueniyo Sbö tjlökwo tak pjang eni:

«Ëye Sbö woydë ga kong llëbo shärye kësbange.

Llëbo eni li ïydëba llëm,

kuydëba llëm,

woyotjlydëba llëm

bakoe.»*

¹⁰ Gueniyo ba Sëya ichara Sbörë borwa kong, ga llëbo ëre pina borwa kong pjir, llëye woyotjlíya Sbörë kës li miyde ba Sëyarë pjir kjishko.

¹¹ Ebo wotjlík llë, e miyde ba sëya om go lirë eröe. Ga Sbö wotjlík llë, e miyde ba Sëya om go lirë eni bakoe.

¹² Tjlökwo kjok ëre kjing go li wlokjrororwa llëme. Ba Sëya twara Sbörë borwa kong li wlokjrorwarë, llëbo twara Sbörë borwa kong kës li llë loklo miydërwa wlo.

¹³ Eni ga tjlökwo lërwa bomi kong li, e no ï llëme. Tjlökwo pina Sbö Sëyarë borwa kong li lorwarë bomi kong.

¹⁴ Ëye go Sbö Sëya llëm ga llëye le Sbö Sëyarë li tjlökwo kjre llëm, e ba kong ga tjwlo llëm kjishko, ga llë loklo miyde llëm, kjimte Sbö Sëyarë llëm kjishko.

¹⁵ Ëye go Sbö Sëya ga llëbo uunkong llgweya ga pjluë. Ga epga llgweya nopga go Sbö Sëya llëm lirë ga äe.

¹⁶ Sbö tjlökwo tak pjang eni: «Sbö wotjlík llë,

* 2:9 Isaiás 64.4. † 2:16 Isaiás 40.13.

ëye ommiydë llëm,
 “Llëbo shäryos eni” laga
 ërë ba kong llëme.»†
 Gueniyo shjira wotjlik Cristo
 dik.

3

Shji shdär dboy dboy llëme

1 Pjeyoga, tja shäng bomi
 tjokshko ga tja tjlë woydë
 bomi kong, tja tjlë nopga jëk
 löng Sbö Sëya go kong sorë
 ga eni. Gueniyo ga pjây jëk
 löng nopga Sbö miydë llëm
 wleniyo dik kuzong ga tja
 tjlëno bomi kong, dataga tjlë
 ba wapga chilawa kong sorë
 ga eni.

2 Chida, e sëyshko ga nä
 iayde erö, dli kjang ue ga
 ä kjishko. Eni wleni ga tja
 shäng bomi tjokshko ga pjây
 pinor wëlä, tjlökwo rong
 kugömi llëm kjishko. Gueniyo
 eerishko ga kugömi löng llëm
 obi.

3 Pjây jëk löng nopga Sbö
 miydë llëm wleniyo dik obi.
 Pjây ymo ara ëng tjok, pjây
 ënglë kar kar bakoe. ¿Eni ga
 pjây nopga Sbö miydë llëm
 wleniyo dik llëmdo?

4 Pjây kjone kjone tjlë ga
 «Tjawa Pablo Ì», kjone kjone
 tjlë ga «Tjawa Apolos Ì» lëmi
 eni. Pjây tjlë enishko ga pjây
 jëk löng nopga Sbö miydë llëm
 wleniyo dik.

5 ¿Apolos, e ë? ¿Pablo, e
 ë? Tjawa Sbö parkaga döe.
 Borwa kjishko ga pjây oppino
 mär Cristo go. Tjawa ichara

Tjlapgarë llë shäryë li, e
 shäryorwarë eröe.

6 Dwla dgaga wleni li* tja,
 di sguingga dwla kjing go
 wleni li† Apolos, gueniyo
 dwla wengga wleni li‡ Sbö.

7 Eni ga dwla dgaga li, di
 sguingga li, e tjwlö ara llëme.
 Tjwlö ara li, e Sbö, dwla
 wengga wleni li e.

8 Dwla dgaga li, di sguingga
 li, e tjwlö bek, ga potjwlëya
 Sbörë pak shäryara li kjishko.

9 Tjawa so Sbö parkagaga
 kjoyo, ga pjây so dwla dgoklo
 kjokyo kjoyoe.

Pjây so u shärye Sbörë
 shäng kjoyo bakoe.

10 Sbö wopjlu li kjishko
 ga tja iara beno u shäryaga
 wleni. Eni ga u shakklo
 shäryoror bäm goshko. Oblë
 shäng u ywë ba kjing go.
 Gueniyo ëye u ywë ga woyde
 ga shärye yötso.

11 U shakklo iak buk li, e
 Jesucristo, ga ëye omkjlopswë
 ber oblë wlo ga äe.

12 U shakklo ëre kjing go,
 kjone kjone u ywë llëbo srer
 llëm, suya llëm wleniyo go,
 dbur sho shöylör, dbur sho
 pjublún, akkwo wolësowa
 tjwlö ara wleni bakoe. Kjone
 kjone obi u ywë llëbo srer,
 suya wleniyo go, kjorkwang,
 kjlo sho, dwla kasho bakoe.

13 No llgwezlong dbaryoshko
 ga shäryara pjüre, de oware,
 e ber wëläe. Eshko ga ba pak
 li tjliya iök go.

* 3:6 Dwla dgaga wleni le li, e tjlökwo roy pjlú li laga ba kong bäm go li loklo.

† 3:6 Di sguingga dwla kjing go wleni le li, e tjlökwo roy pjlú li laga ba kong
 jek obi li loklo. ‡ 3:6 Dwla wengga wleni le li, e nopga iaga ber baïya li loklo.

14 Ēye ba pak shāryono li beno pjlú ga potjwlēya Sbörē.

15 Ēye ba pak shāryono li sura pjir ga ba pak li jeno ba shjiryo, gueniyo era dār, no dōktong u pjonu pjir roy dwayo wleni.

16 Pjāy go Sbō Sēya. Eni ga pjāy Sbō u wleni. ¿E miydēmi llēmdu?

17 Ēye Sbō u shdök ga pjiya Sbörē bakoe. Sbō u, e zrek, ga ba u le li, e pjāy om go.

18 Pjāy opjyāpgwē om go llēme. Pjāy kjone kjone kjok miydē kjok ēre kjing go lēmi wleni ga woyde ga opyē ber löng kjok miydē llēm kjok ēre kjing go wleni, āār ber kjok miydē ara jlōkoyo wlo.

19 Sbō kong ga kjok miydē kjok ēre kjing go li, e tjwlō llēm, tak pjang Sbō tjlōkwo go sorē li eni. Tjlē ga «Ēye llēbo shāryē ba kjok miydē om go li goshko ga doshaya Sbörē e go.»§

20 Sbō tjlōkwo tak pjang eni bakoe: «Nopga kjok miydē ara le li wotjlik llē, e miyde Sbörē pjir, ga ba kong ga tjwlō llēme.»*

21 Llēbo uunkong twara Sbörē bomi kong pjir tjān. E kjīshko ga ēye krē nopga kjok miydē ara kjīshko ame.

22 Tja, Apolos, Cefas,† tjawa iara Sbörē beno löng bomi kjimtaga. Llēbo tjeng kjok ēre kjing go kēs li, e twara beno pjlú bomi kong. Pjāy löng sēre, de pjāy wolonore, llēbo uunkong shārye ber pjlú

bomi kong. Llēbo wen bomi kong eerishko li, bong kjönma li, llono li, e shārye uunkong ber pjlú bomi kong bakoe.

23 Pjāy Cristo ĩ, ga Cristo, e Sbō ĩ.

4

Sbō tjlōkwo roy laga Jesús āska li pakyo

1 Eni ga tjawa Cristo park-aga lozīa. Tjlōkwo jnek tjeng pjir li lara Sbörē borwa kong, ga tjawa iara beno löng ba lē oba kong.

2 Eni ga ēye kong pak twara ga woyde ga shārye yōtso, jlōkoyo, woyde pak twaga lirē sorē li eni.

3 Tja llgwega pjāydē, llēm ga tja llgwega nopgarē wleni ga e bor kong ga llēno llēme. Tja opllgwek om go llēm bakoe.

4 Llēbo pjlú miydēr li shāryēr eni lēr bor pjlúshko. Gueniyo bor kong ga llēno llēm bakoe. Bor llgwega li, e Tjlapga Jesús erōe.

5 E kjīshko ga no oblē llgwemi llēm, āār jong no llgwezlóng dbaryoshko jā. Tjlapga li tjwe irōng obi dbaryo li koshozī dey. Eshko dbaryo ga llēbo jnek tjeng kjok ro sī roy wleni li shiya āār ber wēlēshko, no wotjlik ba pjlúshko llē li, e shiya ber eni bakoe. Eshko ga kjlara kjlara poshrēya Sbörē om go, ba pak shāryara sorē li kjīshko.

6 Pjeyoga, «Llēbo shāryēy llēbo tak lok li kjinmo llēme» lēba eni ĩyado. Llēbo ēre lēr bor kjīshko, Apolos kjīshko,

§ 3:19 Job 5.13. * 3:20 Salmo 94.11. bakoe.

† 3:22 Cefas, e kowēba **Simón Pedro**

ber pjlú bomi kong wlo, pjây opping tjlôkwo ëre shäryë pjlú wlo. Eni ga bomi pingga, bomi kägäyo, e pjlú, oblë kjinmo woyotjlîmi ame. Shji krë eni llëme.

⁷ ¿Pjây tjlwlo ara, oblë kjinmo laga ërë? ¿Pjây krë llëbo tjeng bomi tjok li kjîshko ega? Llëbo kjrromi kës li, e twaga Sbörë om go bomi kong.

⁸ Pjây wotjlîk ga llëbo uunkong tjeng bomi tjok tjän lëmi, llëye oblë woydëmi llëme. Pjây wotjlîk ga pjây löng pjlupga wleni tjän, gueniyo shji eni llëme. Woydër ga pjây pjlupga wleni jlökoyo, tjawa ber eni bomi tjok bako wlo.

⁹ Bor kong ga tjawa Sbö tjlôkwo roy lagaga Jesús äska ëre kong shto wlëna Sbörë tjlwlo llëm wleni. Tjawa iara beno löng zrökoba wlo, ga nopga uunkong tön löng llëye wen borwa tjok li ÿya lok wlo, Sbö parkagaga kjok dogo so tön löng borwa îk wlo eni bakoe.

¹⁰ Cristo tjlôkwo roy lërwa oba kong kjîshko ga tjawa kä llëm wleni, tjawa dbo llëm bakoe lëba. Gueniyo pjâyda wotjlîk ga pjây tönno beno tjeng Cristo tjok kuzong ga pjây kjok miydë ara, dbo ara lëmi eni. Pjây tjlwlo ara lëba, gueniyo tjawara ÿywaba shjiktëng.

¹¹ Eerishko ga tjawa löng song, tjawa pjli kuk ara, tjawa wodogro, tjawa shwong llëm, tjawa shdun-goba ara, tjawa u dret bakoe.

¹² Tjawa sjeno parkorbo borwa orkwo om go go. Tjawa lëba owashko ga kar dboryërwa pjlú; tjawa shdungobashko ga kurwa kjinge;

¹³ tjawa läywëba owashko ga kar dboryërwa yôtso. Eerishko ga tjawa oba kong ga tjlwlo llëm, shkimkwo sho wleni, llëbo owa dbukko wleni lëba.

¹⁴ Tjlôkwo ëre tër bomi kong, pjây lökkjrë e go wlo llëme. E bomi poshdungglo, pjây bor wapga woydër ara wleni kjîshko.

¹⁵ Pjây tönno beno tjeng Cristo Jesús tjok tjlôkwo roy pjlú li loror bomi kong bäm go kjîshko. E kjîshko ga pjây Cristo tjlôkwo pinggaga doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara (10,000) ëmdë ga pjây dataga ara llëm, bomi data kjlaraso wleni li, e tja.

¹⁶ E kjîshko ga rokër bomi kong ga pjây opshäryos botoya dik.

¹⁷ Timoteo, e ichër jek bomi shwoy, pjây jëk sorë le bomi kong wlo. E bor wa wleni, e woydër ara, e parkë shäng Tjlapga Jesús kong pjlú ÿyado. Tja jëk shäng Cristo Jesús tjok sorë ga woyoshre bomi kong. Tjlôkwo lër shäng Jesús tjlôkwo kjragaga kong kjone pogo li, e le bomi kong bakoe.

¹⁸ Pjây kjone kjone krë ara, pjây ïn äär ame lëmi kjîshko.

¹⁹ Gueniyo ga woyde Tjlapgarë wleni ga tja jek äär bomi îk wop äe. Eshko ga nopga krë ara li sorë ïn

wēlē, dbo twara Sbörē ba kong jlōre, de tjlē sopga erā, e miydēr pjire.

²⁰ Ēye parkē ba pjluyo Sbō li kong ga woyde ga tjlē erā llēm, dbo twe ba kong llēye le li shārye eni wlo bakoe.

²¹ ¿Llēye woydēmi? ¿Woydēmi ga tja jek bomi shdungware, de tja jek äär shäng wopjlu bomi tjok, pjāy poshrēr wlo?

5

Domer llēbo shāryono owa anmoyō

¹ Pjāy kjlara roy kuror ga ba mewa kjrono sök ba boy. Llēbo shāryara eni li, e owa anmoyō. Nopga Sbō miydē llēm wleniyo emdē ga äär llēbo owa shāryē eni llēme.

² Eni emdē ga pjāy lōng bomi krē tjok. Zok ga pjāy kjwe lōng woydēe. Woyde ga domer li ichoromi kjwe to bomi tjrēko dwayo.

³ Tja shäng bomi tjok llēm emdē ga pjāy woyotjlin enido. E kjishko ga llēbo lēr shäng bomi kong ēre, tja shäng bomi tjok om go wleni. Lēr bomi kong ga domer llēbo owa shāryono eni li, e shdūzīa.

⁴ Pjāy tōn Tjlapga Jesús ko goshko ga tja shäng bomi tjok wleni, ga Tjlapga Jesús dbo li tjeng bomi tjok bakoe.

⁵ Eshko ga domer li iozī ber tjeng Å wloshko, ba doyo shdūya pjir wlo. Eni ga Tjlapga Jesús tjwe irōng obishko ga ba sēya dār kjwe.

⁶ Pjāy krē, e owa. «Pjlung shosho uukklo chira dō emdē

ga pjlung shosho bayo kjöm pogo ga uuya pjire» lēba eni. E miydēmi lōng pjir tjan.

⁷ Pjlung shosho uukklo kēguē li dbuya judiogarē, pjlung shosho shāryak ba uukklo tjok llēm wleniyo shārye wlo. Eni wleni ga domer owa li ichozī to bomi tjrēko dwayo, nopga to lōng llēbo owa shāryē baiya dik llēm wlo, pjāy iara Sbörē ber lōng owa eni llēm kjishko. Eni ga pjāy ber lōng pjlung shosho tjaqlēn, shāryak ba uukklo tjok llēm wleni. Cristo zrōraba bi kjishko tjan, öng wlēp ushko so llgwoklē zrōya judiogarē Israel tjēyoga dōktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrēkklo kong wleni.

⁸ Ba dbar li shrēyashko ga pjlung shosho uukklo tjok li dbuya lok, āska shārye ba uukklo tjok llēm wlo. Eni wleni ga bi dōzlong dbaryo li shrēy wlo ga woyde ga llēbo owa shāryoroy dēnashko li shāryē ame, shji ber lōng wotjlik bēy jlōkoyo wlo.

⁹ Shji orkwosmono ē tjok llēm ga shji pē ba tjok llēme. Pjāy opkjōs nopga llēbo owa shāryē eni li shwoy dwayo. Toror bomi kong kjibokwo ichoror jek bomi kong bām go li go.

¹⁰ Gueniyo toror enishko ga nopga Sbō miydē llēm wleniyo lotē llēme. Shāryēmi eni wlo kjwe ga pjāy opshik kjok ēre kjing go dwayo kjluwe, epga uunkong llēbo owa shāryē eni kjishko. Epga

wotjlik dbur tōng ba kong erö, oblë jyāpgwe, llëbo lüyotke wlo, sböpga jyāglo poshrëya lok bakoe.

¹¹ Tjlokwo toror bomi kong li, e pjollgwer woydë kjibokwo ère go. Bomi pjeyo Jesús tjlokwo kjruga jëk shäng owa eni ga pjây opkjë ba shwoy dwayo. Kjone kjone pë no orkwosmono ba tjok llëm li tjok, wotjlik dbur tōng ba kong erö, sböpga jyāglo poshrëya, oblë lāywe owa, nelötkë ä, oblë jyāpgwe, ba llëbo lüyotke wlo. Bomi pjeyo Jesús tjlokwo kjruga jëk shäng owa eni ga pjây ië ba tjok ëmdë llëme.

¹²⁻¹³ Nopga bi pjeyoga llëm wleniyo llgwey llëme. Ba llgwegaga li, e Sbö. Gueniyo nopga jëk löng bomi tjok eshko li llgwezïa. Sbö tjlokwo tak pjang eni: «Domer owa shäng bomi tjreko li ichozï toe.»*

6

Jesús tjlokwo kjruga äng wlëk kar kar äng tjok sorë

¹ Pjây kjone kjone äng wlëk kar kar äng tjok wlenishko ga pjây llet äng rotë kjok llgwegaga Sbö miydë llëm wleniyo shwoy llëme. Bek ga rotëmi Sbö nopga kong, llgweya lok wlo.

² Llono ga nopga Sbö miydë llëm wleniyo llgwegaga ber Sbö nopgarë. ¿E miydëmi llëmdo? ¿Eni ga llëbo chira bomi tjreko li llgwemi om go ga ä sorëro?

³ Llono ga Sbö parkagaga kjok dogo so ëmdë ga llgwey bakoe. ¿E miydëmi llëmdo? Eni ga llëbo tjeng kjok ère kjing go li llgwey ga maling anmoyö.

⁴ ¿E kjïshko ga pjây äng wlëk kar kar äng tjok wlenishko ga llgwemi äng tjok ga ä wleni ga pjây wotjlik ga nopga Sbö miydë llëm wleniyo omllgwek ga pjlu lëmire?

⁵ Lër bomi kong eni, pjây lökkjre e go wlo. ¿Shäng kjlara bomi tjreko kjok miydë pjây llgweya wlo li dretdo?

⁶ Gueniyo pjây ängkjwë bomi pjeyoga tjok dö llëm, pjây äng rotë to löng kjok llgwegaga Sbö miydë llëm wleniyo kong, oba uunkong boksho.

⁷ Pjây äng rotë äär löng tjlapgaga shwoy li, e lökyo ara. Pjlu wlo ga llëbo shäryara oblërë bomi kong owashko, pjây llëbo lüyotkara oblërëshko ga kumi ber löng kjing dey.

⁸ Gueniyo ga llëbo shäryëmi om go oblë kong owa, oblë llëbo lüyotkëmi bakoe. Ga pjây löng omshäryë eni bomi pjeyoga tjok.

⁹⁻¹⁰ Eye llëbo shäryë oblë kong owa ga äär Sbö sök no pjluyo iyado lishko llëme. ¿E miydëmi llëmdo? Nopga llëbo owa shäryë oblë oblë. Pë no orkwosmono ba tjok llëm li tjok, sböpga jyāglo poshrëya, orkwosmono pjir ëmdë ga pë oblë tjok, domer pë domer tjok, oblë llëbo lüyotke, wotjlik dbur tōng

* 5:12-13 Deuteronomio 17.7; 19.9; 21.21, 24; 24.7.

ba kong erö, nelötkë ä, oblë läywe owa, oblë jyãpgwe, llëbo lüyotke wlo. Pjäy jyãpgwëba ga jlö lëmi llëme. Eye opshäryë eni ga äär Sbö sök nö pjluyo iyado lishko llëme.

¹¹ Dënashko ga pjäy kjone kjone llëbo shäryono eni. Gueniyo pjäy eni ame, owa pjang bomi go li löna Sbörë beno dret, ga pjäy iara beno tjeng dboy ba kong. Pjäy iara beno pjlo bek ba bokso, llëbo shäryara Tjlapga Jesucristorë bomi kong li kjishko, Sbö Sëya dbo go.

Shji orkwosmono ë tjok llëm ga shji pë ba tjok llëme

¹² «Llëye shäryër woydë li shäryër ga pjlúe» lëmi eni. Eni jlöe. Gueniyo llëbo uunkong shäryëy li ber pjlú bi kong llëme. Llëye shäryër woydë li shäryër ga pjlúe. Gueniyo llëbo kjone kjone shäryër ga tja ber shäng ichaga erë. E kjishko ga llëbo eniyo shäryër llëm, tja opichë om go ga pjlú wlo.

¹³ «Dli, e uëy wlo, jer äär bi böpkwo roshko wlo. Bi böpkwo, e dli kong bebi» lëmi eni. Eni jlöe. Gueniyo llono ga pjöyikong li pjir, shji böpkwo ame, dli ame bakoe. Gueniyo shji orkwosmono ë tjok llëm ga shji pë ba tjok llëme. Bi doyo, e e kong wlo llëme. Llëye woyde Tjlapgarë shäryëy wlo li, e shäryoydë bi doyo go erö dey. Bi doyo ichaga li e.

¹⁴ Tjlapga Jesús woshrra Sbörë iröng obi ba dbo ara go,

ga llono ga shji woshre eni bakoe.

¹⁵ Bomi doyo, e Cristo i. ¿E miydëmi llëmdo? ¿Eni ga llëbo Cristo i li töy walë to shäng opsoynek domerga oblë oblë kong wleniyo ga pjlúre? Llëme.

¹⁶ Eye tön walë eniyo tjok ga ber shäng ba tjok kjaraso wleni. Sbö tjlökwo tak pjang eni: «Pjöyikong li ber löng kjaraso wleni.»*

¹⁷ Gueniyo ëye tön Tjlapga Jesús tjok ga ba sëya, Tjlapga li Sëya, e tön ber löng kjarinaso wleni.

¹⁸ E kjishko ga shji orkwosmono ë tjok llëm ga shji pë ba tjok llëme. Llëbo owa shäryëy oblë ga e ber owa bi doyo kong llëme. Gueniyo ëye llëbo shäryë ba doyo kong owa eni ga llëbo shärye ba doyo om go li kong owa.

¹⁹ Bomi doyo, e Sbö Sëya u wleni, e ichara Sbörë beno pjang bomi go kjishko. ¿E miydëmi llëmdo? Pjäy opichë om go llëm, pjäy ichaga Sbörë,

²⁰ pjäy tjwlëna pjir kjishko. E kjishko ga llëye woyde Tjlapgarë shäryëmi wlo li, e shäryomirë bomi doyo go erö, Sbö ber kësbang, tjwlö ara wlo.

7

Shji orkwosmok wlo ga sorë

¹ Llëbo kjakrokromi bor kong kjibokwo go li, e dboyër bomi kong shara. Pjlú wlo ga shji orkwosmok llëm dey.

* 6:16 Génesis 2.24.

² Gueniyo nopga ara pë no orkwosmono ba tjok llëm li tjok kuzong ga zok ga pjây domerga pë bomi boy onmo li tjok, pjây walëga pë bomi lanma onmo li tjok eni bakoe.

³ Domerga orkwosmok löng pjir, pjây pë bomi boy tjok wlo. Walëga orkwosmok löng pjir, pjây pë bomi lanma tjok wlo. Pjây orkwosmok löng pjir kjîshko ga «Tja pë bop tjok llëme» lëmi ëng kong llëme.

⁴ Walë orkwosmok shäng pjir ga ba doyo, e baïya dö llëm, e ba lanma ï bakoe. Domer orkwosmok shäng pjir ga ba doyo, e baïya dö llëm, e ba boy ï bakoe.

⁵ «Tja pë bop tjok llëme» lëmi ëng kong llëme. Gueniyo pjây wotjlik bëy ëng kong ga «Shji pë ëng tjok llëm dbar kjwöbö, shji ber löng syöshtë Sbö kong ïyado wlo» lëmi ëng kong ga pjlúe. Gueniyo dbar ara llëme. E irgo ga pjây pë ëng tjok jek obi, pjây tjliya Ärë, llëbo owa shäryë wlo ga ä wlo.

⁶ Llëbo ëre shäryëmi woydë ga shäryëmi ga pjlú, gueniyo «Shäryozï eni» lotë llëme.

⁷ Bor kong ga pjây uunkong orkwosmok llëm ga pjlú, gueniyo shji iara Sbörë llëbo shäryë oblë oblëe. Kjong kjong iara beno löng orkwosmok llëm wlo, kjong kjong iara beno löng orkwosmok wlo bakoe.

⁸ Pjây löng orkwosmoydë llëm obi, pjây syäpga, pjây ber löng tjoksa botoya dik ga pjlúe.

⁹ Gueniyo pjây wotjlik ëbo

wlëk ïyado, pë ba tjok wlo wleni ga pjây orkwosmok ga pjlú, pjây wotjlik llëbo owa shäryë ïyado llëm wlo.

¹⁰ Pjây orkwosmok löng pjir, tjlökwo lara Tjlapga Jesúsdë bomi kjîshko. Walëga orkwosmok löng pjir, bomi lanma rayëmi llëme.

¹¹ Rayoromi wleni ga pjây ber löng tjoksa, llëm ga pjây tön iröng bomi lanma rayoromi li tjok obi. Domerga orkwosmok löng pjir, bomi boy rayëmi llëm bakoe.

¹² Llëbo oblë lër bomi kong, gueniyo ëre laga tjarë om go bomi kong, e laga Tjlapga Jesúsdë llëme. Domerga orkwosmok löng walë Jesús tjlökwo kjraga llëm wleniyo tjok, pjây raye woydë bomi boydë llëm ga e rayëmi llëm bakoe.

¹³ Ga walëga orkwosmok löng domer Jesús tjlökwo kjraga llëm wleniyo tjok, pjây raye woydë bomi lanmarë llëm ga e rayëmi llëm bakoe.

¹⁴ Shäryëmi eni ga ba boy kjîshko ga domer Jesús tjlökwo kjraga llëm wleniyo li de Sbörë, ba nopga de sorë ga eni, ga ba lanma kjîshko ga walë Jesús tjlökwo kjraga llëm wleniyo li de Sbörë eni bakoe. Eni ga bomi wapga de Sbörë bakoe. Gueniyo shäryëmi eni llëm ga epga de llëme.

¹⁵ Pjây orkwosmok löng Jesús tjlökwo kjraga llëm tjok, pjây raye woydë ga wëyë. Pjây rayara eni ga pjây pogo llëye dret Sbö bokso. Shji

rokara Sbörë, shji ber lōng wopjlú ãng tjok wlo.

¹⁶ Gueniyo pjāy ber lōng orkwosmok ba tjok ga pjlú ga shāryozī eni. Bomi kjīshko ga bomi kjlara li dār kjwe.

¹⁷ Shji kjlara kjlara lōng sorë li laga Sbörë. Pjāy rokara Sbörëshko ga pjāy lōng sorë ga pjāy ber lōng eni. Lër eni Jesús tjlōkwo kjragaga uunkong kong.

¹⁸ Domerga, pjāy rokarashko ga pjāy lōng doyo jyā tak pjir ga wēyē. Eshko ga pjāy lōng doyo jyā tak llēm ga pjāy doyo jyā tē llēme.

¹⁹ Shji doyo jyā tak pjirde, de llēmde, e tjwlō llēme. Shji Sbō tjlōkwo kolë li, tjwlō tjok li e.

²⁰ Pjāy rokarashko ga pjāy lōng sorë ga pjāy ber lōng eni.

²¹ Eshko ga pjāy parkagaga tjwlëk lōng pjir wleniyo ga pjāy woydë llēme. Gueniyo pjāy dōya woydë bomi sogorë ga pjāy to dey.

²² Pjāy rokarashko ga pjāy parkagaga tjwlëk lōng pjir wleniyo ga Sbō bokso ga pjāy beno Tjlapga Jesús kjlarayo shara, pjāy sogo dret wleni. Pjāy rokarashko ga pjāy sogo dret ga pjāy iara Sbörë beno Cristo ĩ, eni ga eerishko ga pjāy sogo tjok wleni.

²³ Pjāy tjwlëna Sbörë tjwlō ara. E kjīshko ga pjāy opyë ber ichaga no oblërë ame, pjāy ichaga ber Sbörë dōe.

²⁴ Pjeyoga, pjāy rokarashko ga pjāy lōng sorë ga pjāy ber lōng eni.

²⁵ Pjāy lōng orkwosmoydë

llēm obi kong, tjlōkwo lara Tjlapga Jesúsdë bomi kjīshko llēme. Gueniyo tja kjimte Tjlapga lirë kjīshko ga tjlōkwo lër bomi kong ëre, e beke.

²⁶ Bor kong ga shji lōng eerishko dbar owa kjīshko ga pjāy lōng sorë ga pjāy ber lōng eni dey.

²⁷ Pjāy orkwosmok lōng pjir ga pjāy ãng rayë llēme. Pjāy lōng orkwosmok llēm ga pjāy boy wlëk llēme.

²⁸ Gueniyo pjāy orkwosmono wleni ga llëbo owa shāryoromi llēme. Kjogloga orkwosmono wleni ga llëbo owa shāryara llēm bakoe. Gueniyo ëye orkwosmono ga kong llëbo owa wen ara kjok ëre kjing go. Lër bomi kong eni, pjāy llono ga song llēm wlo.

²⁹ Pjeyoga, lër bomi kong eni, shji ber lōng kjok ëre kjing go wlo dbar kjwöbö obi erä kjīshko. E kjīshko ga pjāy orkwosmok lōng pjir ga pjāy jëk lōng nopga orkwosmok llēm wleniyo dik shara;

³⁰ pjāy slar ëë llëbo kjīshko ga pjāy wotjlik ara ba kjīshko ame; pjāy lōng wopjlú llëbo kjīshko ga pjāy wotjlik ara ba kjīshko ame; pjāy llëbo tjwlëno ga e ber bomi kong ĩyado wlo lëmi llēm bakoe.

³¹ Eni ga shji lōng kjok ëre kjing go obishko ga llëbo tjeng kjok ëre kjing go li, e woyotjly ara llēm, kjok pjir lë kjīshko.

³² Pjāy kjimtër woydë, pjāy woydë ame wlo. Domer shäng tjoksa ga wotjlik Tjlapga Jesús pak shāryë, ber pjlú ba tjok wlo.

33 Gueniyo domer orkwosmok shäng pjir ga wotjlik llëbo tjeng kjok ëre kjing go shäryë, ber pjlú ba boy tjok wlo.

34 Eni ga wotjlik kjing pjök. Walë shäng tjoksa ga wotjlik Tjlapga Jesús pak shäryë, ba doyo, ba wotjlik, e ber ba kong wlo. Gueniyo walë orkwosmok shäng pjir ga wotjlik llëbo tjeng kjok ëre kjing go shäryë, ber pjlú ba lanma tjok wlo.

35 Lër bomi kong eni, ber pjlú bomi kong wlo, pjäy orkwosmok ga äe lotë llëme. Woydër ga pjäy jëk ber löng pjlo bek, pjäy ber löng wotjlik Tjlapga Jesús pak shäryë döe.

36 Domerga tjökwö twono kjoglo kong orkwosmok wlo, pjäy orkwosmok woydë ba tjok, kjoglo li luyo öötong orkwosmok wlo guing kjishko ga pjäy orkwosmok ba tjok ga pjlúe. Llëbo owa shäryomirë llëme.

37 Gueniyo pjäy wotjlik orkwosmok llëme lëmi, woydëmi eni kjishko, pjäy ichaga ëre llëm kjishko, ga pjäy wotjlik llëbo owa shäryë llëm ga pjäy orkwosmok llëm ga pjlúe. Llëbo pjlú shäryomirë.

38 Eni ga pjäy orkwosmok kjoglo tjok ga e pjlúe. Gueniyo pjäy orkwosmok ba tjok llëm ga e pjlú anmoyö.

39 Walëga orkwosmok löng pjir, bomi lanma sök së obishko ga rayëmi llëme. Gueniyo wolono ga pjäy orkwosmok domer oblë tjok ga pjlú, gueniyo woyde ga

Tjlapga Jesús tjökwö kjraga wleniyo.

40 Gueniyo pjäy orkwosmok ame ga pjäy ber löng wopjlú anmoyö. Tja go Sbö Sëya. Tja wotjlik eni e kjishko.

8

Sjängna twaraba sböpga jyäglo kong

1 Tjökwö lër bomi kong, öng zröraba, sho twaraba sböpga jyäglo kong ba poshrëkklo li kjishko. Llëbo ëre kjishko ga shji uunkong llëbo miydë sira. Ëye ommydë ara, oblë kjinmo le ga shäng krë erä. Pjlú wlo ga shji ëng woydë ara kar kar dey, shji uunkong dbokjrë e go wlo.

2 Ëye kjok miydë le ga ba kjok miydë li äätë, woyde dik llëm obi.

3 Gueniyo ëye Sbö woydë ga miyde Sbörë pjlúe.

4 ¿Eni ga öng sho twaraba sböpga jyäglo kong ba poshrëkklo li uëy ga pjlúre? Miydëy pjlú ga sböpga jyäglo llë, e tjwlo llëme. Sbö sök kjlaraso eröe.

5 Sböpga löng ara kjok dogo, kjok ëre kjing go lëba. Kowëba ba tjlapga bakoe.

6 Gueniyo bi kong ga Sbö sök kjlaraso eröe. Data Sbö li e. E llëbo uunkong shäryaga, ga shji löng së parkë ba kong wlo. Shji Tjlapga kjlaraso bakoe. Jesucristo li e. E go ga llëbo tjeng kës li shäryara Sbörë.

7 Gueniyo e miyde Jesús tjökwö kjragaga uunkongdë

llëme. Dënashko ga kjone kjone sgara lōng ba sbōpga jyāglo li poshrëk. E kjishko ga ōng sho li ue lokshko ga sbōpga jyāglo li woyotjlīya, ga mār lōng Cristo go ma obi kjishko ga wotjlīk ga ōng sho li, e uako llëme le.

⁸ Gueniyo shji wlokjre Sbörë llëye uëy li kjishko llëme. Uoroy llëm ga shji beno owa Sbō bokso llëm, uoroy ga shji beno pjlú anmoyō ba bokso llëm bakoe.

⁹ Pjāy dōra Sbörë beno lōng ōng sho li uë ga pjlúe. Eni ëmdë ga pjāy sjëke. Llëye uëmi li kjishko ga bomi kjlara mār shāng Cristo go ma obi li ichëmi dir llëme.

¹⁰ Pjāy ië sbōpga jyāglo syō uyo lishko ga pjāy ūya bomi kjlara lirë kjwe. Miydëmi pjlú ga ōng sho li uëmi ga pjlúe. Gueniyo bomi kjlara mār shāng Cristo go ma obi li ommydë llëme. Eni ga pjāy ūna kjishko ga omshāryë eni bako kjwe.

¹¹ Cristo wolono ba kjishko. Gueniyo eshko ga Cristo rāyara bomi kjlara lirë, llëbo shāryoromi li kjishko, miydëmi ga llëbo li shāryëmi ga pjlú gueniyo.

¹² Llëbo shāryëmi bomi pjeyoga mār lōng Cristo go ma obi li kong owashko ga e shāryëmi lōng Cristo kong wleni.

¹³ E kjishko ga llëbo uoror li kjishko ga bor kjlara li diktong wleni ga tja sjëng uë ame dey.

9

Sbō tjlōkwo roy laga Jesús āska li opshāryë sorë

¹ Tja Sbō tjlōkwo roy laga Jesús āska. Tja ichaga norë llëme. Bi Tjlapga Jesucristo ūnor om go. Tja parkono ara ba kong kjishko ga eerishko ga pjāy beno lōng mār ba go.

² Oblë kong ga tja Sbō tjlōkwo roy laga Jesús āska llëme le, gueniyo bomi kong ga tja eni. Pjāy mār lōng ba go. Miydëba e go ga tja Sbō tjlōkwo roy laga Jesús āska jlōe.

³ Tja lāywëba owashko ga dboryër eni.

⁴ Tja, Bernabé, pak shāryërwa lōng li kjishko ga pjāy ichërwa borwa sëng ga pjlúe.

⁵ Sbō tjlōkwo roy lagaga Jesús āska llamo lōng li, Tjlapga Jesús lëmga, Cefas,* epga orkwosmono lōng pjir, ga to lōng parkëshko ga ba boyga Jesús tjlōkwo kjruga wleniyo sōya to lōng ba tjok. Tjawa omshāryë eni ga pjlú bakoe.

⁶ ¿Potjwĭk lōng llëm li ber tjawa dōre? ¿Tjawa ië wlo ga woydëmi ga tjawa pak shāryë oblëre?

⁷ Ēngkjwagaga oppotjwĭk om go llëme. Ēye dwla dguë ga botjyëshko ga ba bo, e ue. Ēye ōng dë ga nā dyo llruya ga ie.

⁸ Wotjlīk ëre botoya dōe lëmi llëme. Kjuk llgwekklo tara Moisésdë li omlë eni bakoe.

* **9:5 Cefas**, e kowëba **Simón Pedro** bakoe. † **9:9** Ōng jek sök dwla kjwokākshko ga ne pjrikoba llëm, ië ga pjlú wlo.

⁹ Tjlëno beno eni: «Öng llë sök dwla kjwokäk† ga ne pjriy llëme.»‡ Tjlökwo ëre lara Sbörë öng kjïshko dö llëme.

¹⁰ E lara borwa kjïshko bako, tjawa ië wlo bakoe. Eye klung luryë, llëm ga dwla kjwokäk ga woyde ga bo koshe, mär ber löng e go wlo.

¹¹ Eni ga tjlökwö roy pjlú li lororwa bomi kong, dwla dgororwa wleni. ¿Eni ga pjây wotjlik borwa kjimtë llëm ga pjlúe lëmire?

¹² No oblë llëbo rokë bomi kong ga pjlú kuzong ga tjawa omrokë bomi kong ga pjlú an-moyö.

Eni ëmdë ga llëbo rokororwa bomi kong llëme. Tjawa llëye dretshko ga kurorwa jek löng kjing erä, pjây wotjlik owa Cristo roy pjlú li kjïshko llëm wlo.

¹³ Eye parkë Sbö u roy ga mär e goshko. Eye parkë öng sho sukklo jong lishko ga mär e go bakoe. ¿E miydëmi llëmdo?

¹⁴ Eni wleni ga Tjlapga Jesús tjlë ga ëye ba tjlökwö roy pjlú lë oba kong ga woyde ga mär ba go bakoe.

¹⁵ Eni gueniyo ga shäryotë eni llëme. Tjlökwo ëre tër bomi kong, pjây woydër ga tja kjimtëmi kjïshko llëme. Tjlökwo roy pjlú li lër oba kong ga tjwlö shir llëme. Tja wopjlú e kjïshko. Shäryër eni llëm ga äe. Tja wolon wëyë dey.

¹⁶ Tjlökwo roy pjlú li lër oba kong, tja krë e kjïshko ga äe.

Pak li, e twara Sbörë bor kong shäryër eni wlo. Shäryër eni llëm ga tja song jlöe.

¹⁷ Shäryër eni bor wotjlik om go li go kjwe ga tja potjwlëkklo tjok. Gueniyo pak li shäryër, tja ichaga Sbörë e shäryë kjïshko.

¹⁸ ¿Eni ga bor potjwlëkklo li llë? Tjlökwo roy pjlú li lër oba kong ga tjwlö shir llëme. Llëbo rokër bomi kong ga pjlú, gueniyo shäryër eni llëme. Tja wopjlú e kjïshko. Bor potjwlëkklo li e.

¹⁹ Tja ichaga ërë llëm, gueniyo tja opyono beno shäng nopga uunkong parkaga, nopga ara mär ber löng Cristo go bor kjïshko wlo.

²⁰ Tja shäng judíoga tjrëkoshko ga tja opyë ber shäng judío wleni, epga mär ber löng Cristo go wlo. Tja shäng nopga mär löng kjok llgwekklo tara Moisésdë go li tjrëkoshko ga tja opyë ber shäng kjok llgwekklo li kolë eni bako wleni, miydër ga tja ichaga erë llëm gueniyo. Shäryër eni, epga mär ber löng Cristo go wlo bakoe.

²¹ Tja shäng nopga kjok llgwekklo li miydë llëm wleniyo li tjrëkoshko ga tja opyë ber shäng kjok llgwekklo li woyojek wleni. Gueniyo kjok llgwekklo Sbö i li woyojer jlökoyo lotë llëme. Miydër ga tja ichaga kjok llgwekklo Cristo i lirë iyado.

²² Tja shäng nopga mär löng Cristo go ma obi li tjrëkoshko ga tja opyë shäng baïya dik

‡ 9:9 Deuteronomio 25.4.

wleni, epga mär ber löng Cristo go wlo bakoe. Nopga uunkong kong ga tja opyë ber löng baïya dik wleni, kjone kjone där wlo.

²³ Shäryër eni, tjlökwö roy pjlu li kjishko, llëbo wen pjlu tjlökwö kjishko li ber bor kong bako wlo.

²⁴ Nopga zronshko ga zron lok jekdo uunkong, gueniyo ba potjwlëkklo li ber kjaraso kong eröe. ¿E miydëmi llëmdo? Eni ga pjäy drön ëë, pjäy jëk löng pjlo bek wlo, bomi potjwlëkklo li twe Sbörë bomi kong wlo.

²⁵ Olö ga nopga tjör, eye ber kjang ïya lok wlo. Eye tjör woydë eni ga opping ara, tjör pjlu wlo. Shärye lok eni, ba potjwlëkklo li shaya wlo, gueniyo ba potjwlëkklo li srer. Bi potjwlëkklo twe Sbörë bi kong lira srer llëm, ber ïyadoe.

²⁶⁻²⁷ E kjishko ga tja jëk pjlo bek, tja äär woydë kjone li, tja äär eshko wlo. Nopga ëng yokshko ga olö ga yoya ga pjë llëme. Era tjwlö llëme. Llëbo shäryër li ber tjwlö llëm eni llëm wlo ga tja drön ara, pak li shäryër ber pjlu wlo. Bor doyo ëre ichër bor kolë, tja ichaga erë llëm wlo. Shäryër eni, tjlökwö loror pjirshko ga pak shäryoror li tjwlö tjok wlo.

10

Shji jëk löng Israel tjëyoga tek dënashko so ï dik llëme

¹ Pjeyoga, bi tjlapgaga tek dënashko so jëk to löng pjäng

sho li dorko, ga dipzono tek Dlung Srëzrën kjwo na lëkong. Woydër ga e woyotjlïza.

² Epga wara pjäng sho li, dlung lirë wleni, ga beno löng Moisés tjok eni.

³ Epga uunkong mär löng dli ter shrono kjok do dwayo li go,

⁴ di ichara Sbörë tur ak roy dwayo li go bakoe. Gueniyo daga ak lirë llëm, daga to shäng ba tjok li, e Cristo om go lirë.

⁵ Eni ëmdë ga Sbö beno wopjlu epga ara tjok llëm, ga ba dboglo iara beno tjeng kjok dogro no llëm lishko llaw pogo.

⁶ Llëbo ëre shäryono beno bi kong, shji poshdüya wlo, llëbo owa li woyotjliy baïya dik llëm wlo.

⁷ Epga kjone kjone sböpga jyäglö poshrëno, tak pjäng Sbö tjlökwö go sorë li eni. Tjlë ga «Nopga li wloktong, ga iono ara. Pjir ga kojono lok, ga bërkonono, llëbo owa shäryono ara.»* Shji opshäryë eni baïya dik llëme.

⁸ Epga kjone kjone orkwosmono ë tjok llëm ëmdë ga pono ba tjok. E kjishko ga wolono doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak pjök kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo mya (23,000) dbar kjwaraso. Shji opshäryë eni baïya dik llëme.

⁹ Epga kjone kjone Tjlapga tjlïno. E kjishko ga epga uara dgurdë, ga wolonoe. Shji opshäryë eni baïya dik llëme.

¹⁰ Epga kjone kjone Sbö läywono owa. E kjishko ga ba

* 10:7 Éxodo 32.6.

parkaga kjok dogo so ichara ba zrök. Shji opshäryë eni baïya dik llëme.

11 Eerishko ga shji löng dbar pjitoshko. Llëbo shäryono epga kong kës ëre beno bi kong, shji poshdüya wlo.

12 Eni ga pjây wotjlik ga pjây kjang, pjây dir ga äe lëmi wleni ga pjây opdë ara, pjây llëbo owa shäryë baïya dik llëm wlo.

13 Pjây wotjlik llëbo owa shäryëshko ga e wen ë pogo kong eni, e woyotjlizïa. Shji raye Sbörë llëme. Eshko ga pjây ie ber löng tjliya äär jong kumi ma go llëme. Wen bomi kong enishko ga pjây kjimte, pjây där eshko dwayo ga pjlu wlo, llëbo owa shäryëmi llëm ga pjlu wlo bakoe.

Sböpga jyäglo sengglo

14 E kjishko ga pjeyoga, shji sböpga jyäglo poshrëk llëme.

15 Tja tjle bomi kong, pjây löng kjok miydë wleniyo. Llëbo lër li enire, de eni llëmde, llgwezï pjäydë om go.

16 Tjlapga Jesús woyoshroklo dliyo li uëyshko ga shji tjle Sbö kong ga shji wopjlu ba tjok, kjillgwo bo dyo dbo ara li kjishko. E irgo ga iëy, shji kjimtara Cristo srëngdë li loklo. Ga pjlung shosho suk pjir lira toy, ga uëy, shji kjimtara Cristo doyorë li loklo.

17 Shji löng eshko ara, gueniyo shji doyo kjlaraso wleni, pjlung shosho suk pjir uëy li kjwaraso dö kjishko.

18 Israel tjëyoga öng zrök, sho suk Sbö kong li woyotjlizïa. Öng sho li ue lok eshkosho ga uunkong löng eshko li löng Sbö poshrëk, ga ber löng no kjlaraso wleni e kjishko.

19-20 Öng sho twaraba sböpga jyäglo kong li tjwlö tjok lotë llëme. Sböpga jyäglo li tjwlö tjok lotë llëm bakoe. Gueniyo nopga Sbö miydë llëm wleniyo sböpga jyäglo sëngshko ga ba sëngglo li ber Ä sëyaga poshrëkklo, e Sbö poshrëkklo llëme. Woydër ga pjây tön Ä sëyaga tjok llëme.

21 Ä sëyaga sëngglo li uëmi wleni ga Tjlapga Jesús woyoshroklo dliyo li uëmi ga äe.

22 Shji ymoyotke Tjlapgarë ara. Shäryoroy eni kjwe ga iirkë bi kong ara. ¿Shji dbo ara ba kjinmo lëmiro?

Llëye shäryëy woydë li shäryëy ga pjluë

23 «Llëye shäryëy woydë li shäryëy ga pjluë» lëmi eni. Gueniyo llëbo uunkong shäryëy li ber pjlu bi kong llëme. Llëye shäryëy woydë li shäryëy ga pjluë. Gueniyo llëbo tjeng kës li, shji kjimte llëme.

24 Llëbo ber pjlu bi kong li wlëydë llëme. Llëbo ber pjlu oblë kong li wlëydë dey.

25-26 Sbö tjlökwo tak pjang eni: «Llëbo tjeng kjok ëre kjing go kës li, e Tjlapga ï.»† E kjishko ga sjëngna tjeng ba soynezlóng uyo

roshko li tjlwēmi, uēmi ga pjlúe. Llëbo shäryēmi löng oware, de pjlúre, e woyotjlīmi llēme. Tjwe kjone dwayo kjakrokēmi ë kong llēm bakoe.

²⁷ Sbö tjlökwo kfragaga llēm wleniyo, pjäy maya jek ba shwoy le ga pjäy jek ga pjlúe. Llëye twe bomi kong eshko li uēmi pjire. Llëbo shäryēmi löng oware, de pjlúre, e woyotjlīmi llēme.

²⁸ Gueniyo ga ëbo tjlē bomi kong ga «Sjēngna kjwe twaraba sböpga jyāglo kong» le bomi kong wleni ga uēmi llēm, ba laga li wotjlīk ga sjēngna li uēy ga äe le kjwe kjīshko.

²⁹ Bomi kong ga uēmi ga pjlú, gueniyo uēmi llēm, oblē li kjīshko.

Gueniyo kjone kjone tjlē bor kong ga «Miydër ga llëbo shäryër ga pjlúe. ¿Eni ga shäryër llēm, oblē kjīshko ega?

³⁰ ¿Tja tjlēno ga “Sbö, tja wopjlú bop tjok, dli ëre kjīshko” loror pjir ga uër ga äe lēmi bor kong ega?» le bor kong eni.

³¹ Pjäy ië, pjäy di ië, llëye oblē shäryēmi dö ga shäryozī uunkong eni, Sbö iëba ber kësband, tjlwō ara bomi kjīshko wlo.

³² Shji oblē ichë dir llēme. Judióga, nopga judío llēm wleniyo, Sbö tjlökwo kfragaga, e ichëy dir kjlara llēme.

³³ Tjara drön ëë, llëbo pjlú shäryë oba bokso wlo iyado, llëbo ber pjlú oblē kong wlo,

epga där wlo, llëbo ber pjlú bor kong wlo llēme.

11

¹ Cristo opshäryono sorë ga tja opshäryë eni bakoe. E kjīshko ga tja opshäryë sorë ga pjäy opshäryos eni bakoe.

Shji löng syöshtë Sbö kongshko ga shji opshäryë sorë

² Tja woyoshrëmi enido. Tjlökwo twara bor kong li pinor bomi kong, ga shäryēmi löng eni iyado. Pjäy poshrër ara e kjīshko.

³ Gueniyo llëbo lër bomi kong, miydëmi wlo. Sbö, e Cristo kägäyo. Cristo, e domerga uunkong kägäyo. Ga domerga kjlara kjlara, e ba boy kägäyo bakoe.

⁴ Domer kä kjingüë syöshtë Sbö kongshko, llēm ga Sbö tjlökwo roy leshko ga e Cristo bangkjrë llēme loklo.

⁵ Walëra kä kjingüë llēm syöshtë Sbö kongshko, llēm ga Sbö tjlökwo roy leshko ga e ba kägäyo bangkjrë llēme loklo. Shärye eni wleni ga walë li lökkjrë ara, kä shtak dret wleni.

⁶ Kä kjingue woydë llēm ga ba käkzong shtëy ber dret dey. Shäryoroy eni ga lökkjrë ara kjīshko ga ba kä li kjingue dey.

⁷ Gueniyo domer kä kjingüë llēm dey, domer li shäryara Sbörë so e om go kjoyo kjīshko. E kjīshko ga Sbö ber kësband, tjlwō ara domer li kjīshko. Ga domer li ber kësband, tjlwō ara ba boy li kjīshko.

⁸ Domer shäryara Sbörëshko ga llëye shira walë doyo go dwayo, domer shäryoklo wlo llëme. Walëra shäryara Sbörëshko ga llëbo shira domer li doyo go, walë li shärye e go wlo.

⁹ Domer shäryara walë kjishko llëme. Walëra shäryara domer kjishko.

¹⁰ E kjishko ga walëga kä kjingüë dey, ba kägäyo bangkjrë pjluë loklo. E ber Sbö parkagaga kjok dogo so kong pjlu bakoe.

¹¹ Jesús tjlökwo kragaga kong ga domerga, walëga, e iara Sbörë beno löng ëng kjimtë wlo.

¹² Dënashko ga llëbo shira Sbörë domer li doyo go dwayo, ga walë li shäryara e go. Gueniyo eshko tek lëkong ga domerga uunkong wengga walëgarë. Eni ëmdë ga shji uunkong shäryaga Sbörë.

¹³ ¿Walë syöshhtë Sbö kong ga kä kjingüë llëm ga pjluë, de owa? Miydaga pjäydë om go.

¹⁴ Miydëy pjlu ga tek dämärshko ga domerga käkzong ië pjang kur ee ga e lökyo ara.

¹⁵ Gueniyo walëgara käkzong kur ee ga ba kong ga tjwlö ara, e twara Sbörë ba kong, ba kä kjingoklo wlo kjishko.

¹⁶ Llëbo ëre shäryërwa, shärye Sbö tjlökwo kragagarë kjok kjone pogo bako, sdëkwo oblëyo drete. E kjishko ga ëye ënglë kar kar tjlökwo ëre kjishko llëme.

Tjlapga Jesús woyoshroklo dliyo

¹⁷ Llëbo lër bomi kong obi, gueniyo pjäy poshrër wlo llëme. Pjäy tönshko ga llëbo shäryëmi eshko li ber bomi kong pjlu llëme.

¹⁸ Roy kuror ga pjäy tönshko ga pjäy opkjorgö löng dboy dboye. Kjoneshko ga jlöe lër.

¹⁹ Woyde ga pjäy shdär dboy dboye. Eni ga pjäy kjone dey ber pjlo bek Sbö bokso ikoba wëllëe.

²⁰⁻²¹ Pjäy tön iëshko ga pjäy kjlara kjlara dli kjrë bäm go lëmi. Eni ga kjone kjone ber löng nelö erä, kjone kjone ber löng dli drete. ¿Shäryëmi eni ga Tjlapga Jesús woyoshroklo dliyo li uomirë lëmirë? Eni llëme.

²² ¿Pjäy ië bomi ushko ga äro? ¿Sbö tjlökwo kragaga oblë li bangkjrëmi llëm ega? ¿Ëye llëye dret wleniyo iëmi woydë ber löng lökshko eni ega? ¿Llëye lër bomi kong ga pjlu? Pjäy poshrër ga äe.

²³ Bor sdëkwo ëre twara Tjlapga Jesúsde bor kong, ga loror bomi kong tjän: Tjlapga Jesús soynezlöng shkëyo ga pjlung shosho suk pjir kjrara kwara,

²⁴ ga tjlë Sbö kong ga «Tjawa kong dli tworop ëre. Tjawa ber wopjlu bop tjok e kjishko» le. E irgo ga pjlung shosho suk pjir li tora, ga tjlë löng li kong ga «Ëre bor sho wleni, twak bomi kong. Shäryëmi jüni, bor woyoshroklo» le.

²⁵ Iono lok pjir irgo ga di ioklo kjrara kwara, roy

kjillgwo bo dyo dbo ara, ga tjlë löng li kong ga «Tjłökwwo twara Sbörë tjanglën, beno iyado wlo. Shärye wlo ga bor srëng li kwon bomi kjishko. Kjillgwo bo dyo dbo ara ëre, e ba jyäglo. Iëmishko ga shäryëmi jüni, bor woyoshroklo» le.

²⁶ ¿Lara eni li llë loklo? Pjlung shosho suk pjir li uëmishko, kjillgwo bo dyo dbo ara li iëmishko ga Tjlapga Jesús wolono bomi kjishko li roy shdömi löng wleni, tjwe iröng obi guing.

²⁷ Gueniyo shäryëmi löng enishko ga ëye ië, gueniyo Tjlapga Jesús bangkjre llëm ga llëbo owa shäryayde, Tjlapga li doyo, ba srëng, e bangkjre llëm kjishko.

²⁸ E kjishko ga pjây pjlung shosho suk pjir li uoydë llëm obishko, pjây kjillgwo bo dyo dbo ara li ioydë llëm obishko ga woyde ga pjây opwoyotjlik yötso bäm go guing.

²⁹ Èye Tjlapga li doyo llë loklo miydë llëm ga ba woyoshroklo dliyo li ue llëm dey, kjillgwo bo dyo dbo ara li ie llëm dey bakoe. Uara eni wleni ga om go li opyono beno shäng shdungko.

³⁰ Pjây ara shduna Tjlapga lirë e kjishko. Pjây kjone kjone swlo ara, kjone kjone dbo llëm, kjone kjone wolono, Tjlapga Jesús woyoshroklo dliyo li uoromi owa kjishko.

³¹ Gueniyo shji om go opwoyotjlik yötso bäm go guing ga shji shdüya llëme.

³² Llono ga nopga Sbö

miydë llëm wleniyo shdüya Tjlapga lirë. Shjira shdüya eerishko, shji ber löng shdüya ba tjok eshko llëm wlo.

³³ E kjishko ga pjeyoga, pjây tönshko ga woyde ga pjây ëng koshë uunkong guing ga pjây iokdo.

³⁴ Pjây kjone kjone pjlröshko ga pjây ië bomi ushko bäm go guing, pjây tönshko ga pjây shdüya Tjlapga Jesúsde llëm wlo.

Llëbo oblë llgwer, tja jek äär bomi ikshko jä.

12

Kjok miydë twe Sbö Sëyarë bi kong

¹ Pjeyoga, kjok miydë twara Sbörë oblë oblë bomi kong. Woydër ga e sorë miydëmi pjluë.

² Dënashko ga Sbö miydomirë llëm obishko ga pjây icharaba sböpga jyäglo tjlë llëm wleniyo poshrëk.

³ E kjishko ga lër bomi kong ga ëye tjlë Sbö Sëya go ga Jesús läywe owa ga äe. Ga ëye tjlökwwo lë Sbö Sëya go llëm ga «Jesús, e nopga uunkong Tjlapga» le ga äe.

⁴ Shji Sbö tjlökwwo kjrägaga kong kjok miydë twara Sbö Sëyarë oblë oblë, gueniyo Sbö Sëya li, e kjlaraso eröe.

⁵ Llëbo shäryëy Tjlapga Jesús kong oblë oblë, gueniyo Tjlapga li, e kjlaraso eröe.

⁶ Pak shäryëy Sbö kong oblë oblë, gueniyo shji kjimtaga shäng kjlaraso pak li shäryë, Sbö li e.

7 Shji kɣlara kɣlara kong kɣok miydë twara Sbö Sëyarë bi kong oblë oblë, llëbo shäryëy ber pɣlú shji uunkong kong wlo.

8 Kjone kjone kong kɣok miydë twara, tɣlë oba kong, kukoba wëllë wlo. Kjone kjone kong kɣok miydë twara, tɣlë kɣok miydë go wlo.

9 Kjone kjone kong kɣok miydë twara, mär Tɣlapga Jesús go ɣlökoyo wlo. Kjone kjone kong kɣok miydë twara, swlopga poptë wlo.

10 Kjone kjone kong kɣok miydë twara, llëbo ɣydëba llëm wleniyo shäryë wlo. Kjone kjone kong kɣok miydë twara, Sbö tɣlökwo lë wlo. Kjone kjone kong kɣok miydë twara, sëya llë pɣlúre, de oware miydë pɣlú wlo. Kjone kjone kong kɣok miydë twara, tɣlë kɣok shto oblë oblë so tɣlökwo go. Kjone kjone obi kong kɣok miydë twara, tɣlökwo laraba kɣok shto oblë oblë so tɣlökwo go li pɣlollgwek ber wëllë wlo.

11 Llëbo uunkong ëre shärye Sbö Sëya kɣlaraso lirë nopga kɣlara kɣlara kong, woyde sorë li eni.

12 No doyo, e orkwo tɣok, dre tɣok, bokkwo tɣok, kwomgwo tɣok, llëbo ara obi bakoe. Eni ëmdë ga doyo li kɣlaraso döe. Cristo doyo, e eni bakoe.

13 Shji judiögare, de llëmde, shji parkagaga tɣwlëk löng pɣir wleniyore, de llëmde, shji uunkong go Sbö Sëya shrono beno kësbang bi tɣok. Eni ga shji iara beno doyo kɣlaraso wleni.

14 Bi doyo, e llëbo ara ëmdë ga e kɣlaraso döe.

15 Bi dre tɣlë ga «Tja orkwo llëm kuzong ga woydër ga tja ber doyo ëre tɣok ame» le kɣwe ga ber doyo li tɣok llëm ga äe.

16 Bi kwomgwo tɣlë ga «Tja bokkwo llëm kuzong ga woydër ga tja ber doyo ëre tɣok ame» le kɣwe ga ber doyo li tɣok llëm ga ä bakoe.

17 ¿Bi doyo uunkong li bokkwo erö kɣwe ga shji kɣok kuk sorë? ¿Bi doyo uunkong li kwomgwo erö kɣwe ga shji kɣok lö shik sorë?

18 Bi doyo llëbo oblë oblë li iara Sbörë uunkong, woydara sorë li eni.

19 Bi doyo uunkong li llëbo kɣrinaso dö kɣwe ga e ber doyo llëme.

20 Llëbo ara ëmdë ga bi doyo li, e kɣrinaso döe.

21 «Pɣäy woydër llëme» le bi bokkwoerë bi orkwo kong ga äe. «Pɣäy woydër llëme» le bi kägärë bi dre kong ga ä bakoe.

22 Llëbo dbo llëm kɣoyo li, shji kɣimte ara.

23 Llëbo tɣwlö ara llëm kɣoyo li doyëy yötso. Llëbo ikko llëm li dëy yötso, ikoba llëm wlo.

24 Gueniyo llëbo ikoba ga pɣlú li kong llëbo shäryëy eni llëme. Eni ga bi doyo shäryara Sbörë, llëbo tɣwlö ara llëm kɣoyo li dëy yötso wlo.

25 E kɣiřhko ga bi doyo llëbo oblë oblë li, e ëng kɣimtë kar kar wlo, e shdär ber tɣeng dboy dboy wlo llëme.

26 Llëbo kjone dey li bang ara wleni ga bang kuya bi

doyo kës lirë. Llëbo ber pjlú llëbo kjone dey li kong wleni ga bi doyo kës li ber wopjlúe.

²⁷ Pjãý uunkong Cristo doyo wleni. Pjãý kjlobi ba doyo llëbo oblë oblë wleni.

²⁸ Shji Sbö tjlökwo kjrägaga li tjrëko kjone kjone iara Sbörë bãm go beno ba tjlökwo roy laga Jesús äska. E irgo ga kjone kjone iara beno ba tjlökwo laga. E irgo ga kjone kjone iara beno no pingga. Kjone kjone obi iara beno löng llëbo ÿydëba llëm wleniyo shäryaga, swlo poptaga, no kjimtaga, no ichaga, kjok shto oblë oblë so tjlökwo laga bakoe.

²⁹ ¿Shji uunkong Sbö tjlökwo roy laga Jesús äskare? ¿Shji uunkong Sbö tjlökwo lagare? ¿Shji uunkong no pinggare? ¿Shji uunkong llëbo ÿydëba llëm wleniyo shäryagare?

³⁰ ¿Shji uunkong swlo poptagare? ¿Shji uunkong kjok shto oblë oblë so tjlökwo lagare? ¿Shji uunkong llëbo lara kjok shto oblë oblë so tjlökwo go li pjlollgwegare? Llëme.

³¹ Gueniyo woydër ga kjok miydë tjwlö arayo li wlëmirë. Gueniyo llëbo kjrina obi tjwlö ara, kjok miydë tjeng kës ëre kjinmo. Era lër bomi kong, miydëmi wlo.

13

Oblë woydëy sorë

¹ Tja tjlë nopga tjlökwo kjring kjwobi go ga pjlú, ga tja tjlë Sbö parkagaga kjok dogo so tjlökwo go ga pjlú bako wleni ëmdë ga oblë woydër

llëm ga tjlökwo lër li ber tjwlö llëm, sbi llë toroy li pjlukyo wleni, pjankwo shporoy ëng go li pjlukyo wleni bakoe.

² Tja kong kjok miydë twara Sbö Sëyarë bor kong, Sbö tjlökwo lër oba kong pjlú wlo, tjlökwo tjeng kës pÿyde Sbörë llëm obi li miydër shäng pjir, tja mär Cristo go jlököyo, ga dlup llë ichër jek kjok shto oblë ga pjlú wlo wleni ëmdë ga oblë woydër llëm ga tja tjwlö llëme.

³ Bor llëbo tjeng kës li tworor nopga song wleniyo kong, ga bor doyo ëre opyono beno sukoba wlo wleni ëmdë ga oblë woydër llëm ga tja potjwlëkkio drete.

⁴ Shji oblë woydë li eni. Llëbo shärye oblërë bi kong-shko ga kuy kjinge. Shji wopjlú oblë tjok. Shji wotjlik owa oblë kong ba llëbo kjishko llëme. Shji opposhrek llëme. Shji krë llëme.

⁵ Shji tjlë iir go ë kong llëme. Shji wotjlik bi kjishko dö llëme. Shji iirkë maling llëme. Llëbo shäryara oblërë beno bi kong owashko li woyotjly sök enido llëme.

⁶ Llëbo shäryëba owa oblë kong ga shji ber wopjlú e kjishko llëme. Shji ber wopjlú, llëbo shäryëba bek li kjishko döe.

⁷ Oblë dir ara ëmdë ga shji ber löng pjlú ba tjok, shji wotjlik pjlú ba tjok, koshëy ÿyado llëbo pjlú shäryë wlo, rayëy llëm bakoe.

⁸ Shji oblë woydë li, e pjir llëme. Eerishko ga kjone

kjone Sbö tjlökwo laga, kjone kjone tjlë tjlökwo miydë llëm li go, kjone kjone tjlökwo pïyde nopga kong llëm li miydë pjlú bakoe. Gueniyo llono ga llëbo tjeng kës ëre pjir.

⁹ Eerishko ga Sbö tjlökwo miydëy uunkong llëm obi. E kjïshko ga ba tjlökwo lagaga omlë uunkong ga äe.

¹⁰ Gueniyo llono ga ba tjlökwo tjeng kës li pïya Sbörë uunkong kong. Eshko ga ëye oblë ping ba tjlökwo go ame.

¹¹ Tja chirawashko ga tja tjlë kjwozirwa dik, tja wotjlik kjwozirwa dik bakoe. Gueniyo tja öötong domershko ga llëbo kjwozirwa i li rayoror pjir, shäryër ame.

¹² Shji opïk opïkklo goshko ga llëbo igöy wëlä llëme.* Eerishko ga Sbö tjlökwo woyotjlyshko ga miydëy wëlä llëm eni bakoe. Gueniyo llono ga miydëy wëlä, shji lan oblë tjok ëng bokshto wleni. Eerishko ga llëbo miydëy ara llëme. Eshko ga miydëy uunkong, shji miyde Sbörë sorë ga eni.

¹³ Eerishko ga llëbo shäryëy wlo li, e beno kjringgwo mya. Woyde ga shji mär Cristo go, e koshëy iyado, oblë woydëy bakoe. Gueniyo shji oblë woydë li, tjwlö arayo li e.

14

Sbö tjlökwo roy lëy tjlökwo miydë llëm wleniyo go, Sbö tjlökwo roy lëy, kukoba wëlä wlo bakoe

¹ Pjäy drön ëë, oblë woydë wlo iyado. E wopro ga kjok miydë twe Sbö Sëyarë bomi kong li wlëzï iyado, kjok miydë twe bomi kong ba tjlökwo roy lëmi wlo li rokozi ba kong bäm go.

² Ëye tjlë tjlökwo miydë llëm wleniyo go ga tjlë shäng Sbö kong, tjlë shäng nopga kong llëme. E kjimte Sbö Sëyarë tjlökwo miyde llëm li lë, gueniyo llëye le shäng li llë miydëba llëme.

³ Gueniyo ëye Sbö tjlökwo roy lë ga tjlë shäng nopga kong, e ber pjlú ba kong lok wlo. Kuya lok ga dbokjrë e go, wosonkë llëm wlo. Eshko ga löng wopjlú, tjlökwo li kjïshko.

⁴ Ëye tjlë tjlökwo miydë llëm wleniyo go ga llëbo pjlú shäryayde ba kong om go. Gueniyo ëye Sbö tjlökwo lë ga llëbo pjlú shäryayde Sbö tjlökwo kragaga löng kës li kong.

⁵ Woydër ga pjäy uunkong tjlë tjlökwo miydë llëm wleniyo go. Gueniyo pjäy Sbö tjlökwo lë li woydër ara. Era tjwlö ara anmoyö, kukoba wëlä kjïshko. Pjäy tjlë tjlökwo miydë llëm wleniyo li tjwlö äär eni llëme. Gueniyo tjlökwo lëmi löng tjlökwo miydë llëm wleniyo go li pjlollgweya oblërë, kukoba pjlú wlo ga era tjwlö ara anmoyö bakoe.

⁶ Pjeyoga, tja äär bomi shwoy tjlë tjlökwo miydë llëm wleniyo go ëro wleni ga e llëno bomi kong? Ber pjlú

* **13:12** Eshko dbaryo ga nopga opïgö opïkklo go yötso llëm, opïkklo li pjlú llëm kjïshko.

bomi kong wlo ga pjāy pin tjlōkwo lara Sbōrē bor kong oblē oblē li goshko ga woyde ga lēr bomi kong, kugōmi wēlē wlo.

7 Tēkwo dboryoklo oblē oblē li eni bakoe. Dbonmo llē, kjorkwang shāryak jong kjiyo tjok tēy or go wleniyo llē, e tēbashko ga tēba wēlē llēm ga llē layde e go miydēba llēme.

8 Nopga ēngkjwē kjwlēshko ga wli bakwe bām go, gueniyo pjlukyo kugaba wēlē llēm wleni ga ēye poshāryē ēngkjwē wlo llēme.

9 Pjāy eni bakoe. Pjāy tjlē tjlōkwo kugaba wēlē li go llēm ga llē lomirē lōng li miydēba llēme. Lēmi lōng pjluk jong erā.

10 Kjuk ēre kjing go ga tjlōkwo oblē oblē ara jlōe. Ga kjrina kjrina li go ga nopga tjlē ēng kong, ēng kugō wēlē wlo.

11 Eni ga ēye tjlē shāng li llē loklo miydēr llēm ga tjawa ber lōng ēng kong shto oblē so wleni, eshko ga tjawa pjeyo wleni llēme.

12 E kjīshko ga kjok miydē twe Sbō Sēyarē li woydēmi ara bomi kong kuzong ga kjok miydē ber pjlu Sbō tjlōkwo kjrāgaga lōng kēs kong li, e wlēmire dey.

13 E kjīshko ga ēye tjlē tjlōkwo miydē llēm wleniyo goshko ga woyde ga roke Sbō kong ga kjimte tjlōkwo le li pjllōgwēk, kukoba wēlē wlo.

14 Tja syōshtë Sbō kong tjlōkwo miydē llēm wleniyo goshko ga tja syōshtë shāng

bor sēya go, gueniyo llēye lēr shāng li llē loklo miydēr llēme.

15 ¿Eni ga llēye shāryēr? Olō ga tja syōshtë Sbō kong bor sēya go, llēye lēr shāng li llē loklo miydēr llēm wleni. Olō ga tja syōshtë bor wotjlik li go, llēye lēr shāng li llē loklo miydēr pjir wleni. Olō ga tja tē ba kong bor sēya go. Olō ga tja tē bor wotjlik li go.

16 Sbō poshrēmi lōng, llēbo shāryara bomi kong li kjīshkoshko ga pjāy tjlē bomi sēya go erō ga ēye tōn bop tjok ber wopjlú Sbō tjok, llēbo shāryara bop kong li kjīshko ga ā, llēye lēmi lōng li llē loklo miydē llēm kjīshko.

17 Eshko ga bop wopjlú Sbō tjok li pjlu, gueniyo oblē kong ga llēno llēme.

18 Tja tjlē tjlōkwo miydē llēm wleniyo go ara, pjāy uunkong kjinmo. Tja wopjlú Sbō tjok e kjīshko.

19 Eni ēmdē ga tja shāng Sbō tjlōkwo kjrāgaga tjokshko ga tjlōkwo loror kjwo shkēng (5) kuya lok wēlē wleniyo li tjwlō ara, tjlōkwo loror kjwo sak dbāw dbāw pjloglo sak kjwara (10,000) tjlōkwo miydē llēm wleniyo go li kjinmo.

20 Pjeyoga, kjwozirga wotjlik pjlu anmoyō llēm, gueniyo llēbo owa shārye lok ara llēm bakoe. Pjāy wotjlik kjwozirga dik ame, pjāy wotjlīs tjlāpgaga dik shara. Gueniyo pjāy jēk kjwozirga dik ga pjluē.

21 Tjlāpga tjlēno li tak pjāng Sbō tjlōkwo go eni:

«Nopga ichër bor tjlôkwo lë bor
nopga kong,
shto oblë so tjlôkwo go.
Nopga shto oblë so ichër
bor tjlôkwo lë ba kong
bakoe.
Eni ëmdë ga bor tjlôkwo
kjre lok llëme.»*

22 Eni ga nopga iche Sbörë
ba tjlôkwo lë tjlôkwo miydë
llëm wleniyo go. Era ber ba
tjlôkwo kjrägaga li kong llëm,
e ba tjlôkwo kjrägaga llëm li
kong. Gueniyo nopga iche ba
tjlôkwo lë, kukoba wëlle wlo
bakoe. Era ber ba tjlôkwo
kjrägaga li kong, e ba tjlôkwo
kjrägaga llëm li kong llëme.

23 Shji tön löng uunkong
shtoyo kjrinasoshko ga shji
uunkong tjlë löng tjlôkwo
miydë llëm wleniyo go wleni
ga ba tjlôkwo kjräga llëm
wleniyo, llëm ga ëbo ba
tjlôkwo miydë llëm wleniyo,
e äär eshko ga tjlôkwo lëmi
löng li llë loklo miyde llëm, ga
«Nopga kjwe skwë» le jlöe.

24 Gueniyo ba tjlôkwo lëy
löng ëng kong, shji ëng kuk
wëlle wlo ga ba tjlôkwo kjräga
llëm wleniyo, llëm ga ëbo ba
tjlôkwo miydë llëm wleniyo, e
äär eshko ga tjlôkwo lëy löng li
kuya wëlle, ga miyde e go ga
llëbo owa shäryono, ga llono
ga e shdüya Sbörë.

25 Eshko ga wotjlik llë
miydëba llëm li le pjire. Eni
ga kjök tok, ga Sbö poshrëya
sök, tjlë ga «Sbö shäng bomi
tjok jlöe» le eni.

Shji tön löng lishko ga llëbo

* 14:21 Isaiás 28.11-12.

shäryëy sorë

26 Pjeyoga, lër bomi kong
ga pjäy tön löng lishko ga pjäy
tëshko, pjäy ëng pingshko, Sbö
tjlôkwo roy lëmishko, pjäy tjlë
tjlôkwo miydë llëm wleniyo
goshko ga llëbo uunkong ëre
shäryozï ber pjlú uunkong
löng li kong wlo.

27 Pjäy tjlë woydë tjlôkwo
miydë llëm wleniyo goshko
ga woyde ga laga pjökde
myarerë döe. Ga pjäy tjlë
jekdo uunkong llëm, pjäy
tjlë ëng irgo dey. Woyde ga
pjlollgwega tjok bakoe.

28 Pjlollgwega ërë llëm ga
ëye tjlë tjlôkwo miydë llëm
wleniyo go nopga bokshto
llëm, tjlë tjoksa Sbö kong erö
dey.

29 Pjäy tön löng lishko ga
Sbö tjlôkwo lagaga tjlë pjökde
myare dö bakoe. Ga llëye le
li woyotjlïmi pjäy llamo löng
lirë yötso.

30 Eshko ga llëbo le Sbörë no
kjlara sök eshko li kong ga ëye
shäng tjlë ga tjlë ame, ber sök
kjing dey.

31 Woyde ga Sbö tjlôkwo roy
lëmishko ga pjäy tjlë ëng irgo,
pjäy uunkong löng li opping
pjlú wlo, pjäy dbokjrë tjlôkwo
li go wlo, pjäy wosonkë llëm
wlo.

32-33 Woyde Sbörë ga llëbo
shäryëy sorë pogo llëm,
woyde ga shäryëy yötso, bek,
pjäy ber löng wlëp wlo. E
kjïshko ga ëye Sbö tjlôkwo lë
jlökoyo ga opichë om go ga
pjlú, le jekdo sorë pogo llëm
ga pjlúe.

Sbö tjlökwo kjrägaga löng kjok shto oblë oblë opshäryë sorë ga pjäy opshäryos eni bakoe.

³⁴ Pjäy tön löng lishko ga woyde ga walëga ber löng kjing, tjlë llëm, tak pjang kjok llgwekklo tara Moisésdë li go sorë li eni.

³⁵ Llëbo miyde woydë ga kjakroke ba lanma kong äär ba ushko jã. Walëga tjlëno Sbö tjlökwo kjrägaga tön löng lishko ga e bek llëme.

³⁶ Sbö tjlökwo weno bomi shwoy bäm go llëm, kuga pjäydë erö llëm bakoe.

³⁷ Tjlökwo lër shäng bomi kong ëre, e laga Tjlapga lirë om go. Eye Sbö tjlökwo laga le, llëm ga kjimtaga Sbö Sëyarë le ga miyde ga jlöe.

³⁸ Gueniyo tjlökwo lër shäng ëre kjre llëm ga llëye le li tjlökwo kjrëmi llëm bakoe.

³⁹ Eni ga pjeyoga, kjok miydë twe Sbö Sëyarë bomi kong ba tjlökwo lëmi wlo li wlëzïa. Ga eye tjlë tjlökwo miydë llëm wleniyo go ga e owa lëmi llëme.

⁴⁰ Gueniyo llëye shäryëmi dö ga shäryozï yötso, beke.

15

Cristo tjlökwo roy pjlu

¹⁻² Pjeyoga, Sbö tjlökwo roy pjlu loror bomi kong dënashko li woyoshrozïa. Tjlökwo kjroromi li ëre, pjäy mär löng e go bakoe. Pjäy mär e go jlökoyo, ga rayëmi llëm ga pjäy där. Shäryëmi eni llëm ga tjlökwo li kjroromi llëno llëme.

³ Tjlökwo pina Sbörë bor kong tjwlö arayo li, pjäy pinor e go. Tjlökwo ëre eni: Cristo wolono llëbo owa shäryoroy li potjwlëkklo, tak pjang Sbö tjlökwo go sorë li eni;

⁴ ba doyo jnenaba, ga öötong dbargwo mya ga woshrara Sbörë iröng obi, tak pjang Sbö tjlökwo go sorë li eni;

⁵ e irgo ga weno shäng Cefas* kong, weno shäng ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li kong bakoe.

⁶ Dbar kjwara ga weno shäng ba tjlökwo kjrägaga doglo sak dbäw pjloglo shkëng (500) kong. Eerishko ga epga ara löng së obi, gueniyo kjone kjone wolono tjän.

⁷ E irgo ga weno shäng Santiago kong, ga weno shäng Sbö tjlökwo roy lagaga ba äska löng kës li kong bakoe.

⁸ Weno uunkong li kong irgo ga öötong dbar kop ara ga weno shäng bor kong shara. Eni ga tja so chida weno ba dbaryo go llëm kjoyoe.

⁹ Sbö tjlökwo roy laga Jesús äska löng kës li tjwlö ara, bor kjinmo. Sbö tjlökwo kjrägaga shdunor ara. E kjishko ga tja llëno llëm, tjwlö llëm, tja kowëba Sbö tjlökwo roy laga Jesús äska wlo.

¹⁰ Gueniyo Sbö wopjlu li kjishko ga pak ëre twara bor kong, ga eerishko ga tja beno shäng ba shäryë. Tja parkono ara, epga kjinmo. E kjishko

* 15:5 Cefas, e kowëba *Simón Pedro* bakoe.

ga llëye shäryara bor kong li beno tjwlō ara. Gueniyo pak shäryoror om go llëm, tja kjimtaga Sbörë, ba wopjlú li kjishko.

11 Eni ga tjlkwo laga li tjare, de epgare, tjlkwo lërwa löng li e eröe. Ga tjlkwo kjromi li e bakoe.

No wolono tjeng li woshre Sbörë iröng obi

12 ¿Eni ga Cristo woshrara Sbörë iröng obi roy lororwa bomi kong ga pjây kjoneshko tjle ga nopga wolono ga woshre llëme lëmi ega?

13 Nopga woshre llëm kjwe ga Cristo woshrara llëm bakoe.

14 Ga Cristo woshrara llëm kjwe ga tjlkwo lërwa löng li tjwlō llëm, pjây mär löng Cristo go li tjwlō llëm bakoe.

15 Eni jlō kjwe ga pjây pinorwa li, e jyō erä, Cristo woshrara jlöe lërwa löng li kjishko. Ga nopga wolono tjeng li woshre Sbörë iröng obi llëm kjwe ga Cristo woshrara roy lërwa bomi kong li, e jyō.

16 Nopga wolono tjeng li woshre Sbörë iröng obi llëm kjwe ga Cristo woshrara llëm bakoe.

17 Ga Cristo woshrara llëm kjwe ga pjây mär löng Cristo go li tjwlō llëm, ga owa pjang bomi go li löna Sbörë llëm bakoe.

18 Eni jlō kjwe ga nopga töno beno tjeng Cristo tjok tjeng li, e jeno lönge.

19 Shji töno beno tjeng Cristo tjok, shji kjimte kjok

ëre kjing go wlo erö kjwe ga shji song jlō, nopga löng kës li kjinmo.

20 ¡Cristo woshrara Sbörë iröng obi jlöe! Miydëy e go ga llono ga nopga wolono tjeng li woshre iröng obi bakoe.

21 Shji wolon, domer kjlara kjishko. Eni wleni ga domer kjlara obi kjishko ga shji woshre Sbörë iröng obi.

22 Shji Adán tjëyoga kjishko ga shji wolon. Eni wleni ga shji Cristo tjëyoga kjishko ga shji woshre Sbörë ber löng së.

23 Gueniyo uunkong li woshre dbar kjwara llëme. Cristo woshrara bäm go. Miydëy e go ga tjwe iröng obishko ga nopga baiya li woshre eshko jā.

24 Eshko ga ba wloyoga kjlobi li zāya Cristorë pjir, sëya llë dbo ara wleniyo, oblë ichagaga wleniyo uunkong bakoe. Ga llëbo tjeng kës li twe Data Sbö kong, iche wlo. Llëbo tjeng kës li pjir eshko jā.

25 Llëbo tjeng kës li iche Cristorë, ba wloyoga kës li zana pjir guing.

26 Ba wloyo pjiya ber iröng li, wolon li e. Eshko ga ëye wolon ame.

27 Sbö tjlkwo tak pjang eni: «Llëbo tjeng kës li twara ba kong, iche wlo.»† Llëbo tjeng kës li twaga Sbörë om go Cristo kong, iche wlo. Gueniyo llëbo tjeng kës le li, e Sbö om go layde llëme.

28 Eshko ga llëbo tjeng kës beno tjeng Cristo wloshkoshko ga Cristo, ba

† 15:27 Salmo 8.6.

Wa om go li opyë ber shäng ichaga Sbörë. Eni ga Sbö, e ber shäng llëbo tjeng kës li ichaga.

²⁹ Kjone kjone wolono, wak llëm wleniyo, ga pjây kjone kjone ëng wë jer di roshko ba äska. ¿Epga woshre Sbörë iröng obi llëm kjwe ga shäryëmi eni ega?

³⁰ ¿Eni jlö kjwe ga tjawa opyë löng shto owashko wleni dbar kjwobi go ega?

³¹ Pjeyoga, pjây töno beno tjeng bi Tjlapga Cristo Jesús tjok kjishko ga tja wopjlúe. Miydëmi pjlu ga e jlöe. Lër bomi kong ga dbar kjwobi go ga tja zrökoba woydë, e jlö bakoe.

³² Tja shäng Éfeso kjokyoshko ga nopga opyono bor wloyo dbo ara go, so äya kjloshko so kjoyoe. ¿Nopga wolono tjeng li woshre Sbörë iröng obi llëm kjwe ga shäryër eni llëno? Eni jlö kjwe ga «Eeri ga shji ië ara, shji dyo ië ara bako, bong ga shji wolon kjishko.»[‡]

³³ Pjây jyäpgwëbashko ga jlö lëmi llëme. Shji yorkaga owa ga bi sdëkwo pjlu li jer.

³⁴ Pjây wotjlis bëy iröng obi. Pjây llëbo owa shäryë ame bakoe. Pjây kjone kjone Sbö miydë llëme. Lër bomi kong, pjây lökkjrë e go wlo.

Shji woshrara Sbörë iröng obishko ga bi doyo ber sorë

³⁵ Pjây kjone kjone tjilë ga «¿Shinmoga woshrara Sbörë iröng obi ga doyo ber sorë?» lëmi bor kong eni.

³⁶ Nopga kjok miydë llëm wleniyo li llëbo kjakrokoko. Dwla dguëy ga sho kjer pjir guing ga wen tjaglën eshko jä. Kjer llëm ga llëno llëme.

³⁷ Dwla llë dgoroy ga wen tëm li ber oblë, e so dwla li kjoyo ame.

³⁸ Dwla dgoroy li ie Sbörë wen, woyde sorë li eni. Dwlagwo kjrina kjrina doyo sorë ga shärye eni.

³⁹ No, öng, sënwa, mã, kjrina kjrina doyo oblë, llëbo uunkong doyo e so e kjoyo dö llëme.

⁴⁰ Llëbo kjok dogo so doyo tjok, llëbo kjok ëre so doyo tjok, gueniyo llëbo kjok dogo so doyo wolësowa li, llëbo kjok ëre so doyo wolësowa li, e oblë oblëe.

⁴¹ Dlo kälä, mok kälä, dbala kälä, kjrina kjrina kälä oblë oblëe. Dbala oblë oblë li kälä oblë oblë bakoe.

⁴² Shji woshre Sbörë iröng obishko ga bi doyo twe bi kong li, e oblë eni bakoe. Eerishko ga bi doyo ëre wolon, e irgo ga sho an. Gueniyo eshko ga bi doyo wolon ame.

⁴³ Bi doyo ëre jnekoba klung roshkoshko ga tjwlö ara llëm, dbo ara llëm bakoe. Gueniyo woshre iröng obishko ga bi doyo tjwlö ara, dbo ara shara.

⁴⁴ Eerishko ga bi doyo ëre pjlu, shji ber löng kjok ëre kjing go wlo. Gueniyo eshko ga bi doyo ber pjlu, shji löng kjok dogo wlo.

⁴⁵ Sbö tjlokwo tak pjang

eni: «Domer bäm go ko Adán li, e iara Sbörë beno shäng sê.»⁵ Gueniyo shäng kjlara obi Adán dik, era sêya, ga shji ie ber löng sê tjaglën wleni.

⁴⁶ Bi doyo pjlu, shji löng kjok dogo wlo li, e weno bäm go llëme. Bi doyo pjlu, shji löng kjok ëre kjing go wlo lira weno bäm go.

⁴⁷ Domer bäm go li, e shäryak klung sho tjeng kjok ëre kjing go li go. Domer oblë lira kjok dogo so.

⁴⁸ Domer kjok ëre so bäm go li doyo sorë ga shji kjok ëre so löng kës li doyo so e kjoyo bakoe. Domer kjok dogo so lira, ba doyo sorë ga ëye kjok dogo so löng kës li doyo eni bakoe.

⁴⁹ Shji weno so domer kjok ëre so li kjoyo sorë ga llono ga shji wen so domer kjok dogo so li kjoyo eni bakoe.

⁵⁰ Pjeyoga, lër bomi kong ga bi doyo ëre pjir. E äär ber löng Sbö sök no pjluyo iyado lishko wlo llëme. Llëbo pjir li äär ber llëbo pjir llëm li tjok llëme.

⁵¹ Llëbo miydëba llëm wleniyo lër bomi kong kjrina. Kuzi yotso. Shji wolon uunkong llëme. Gueniyo shji kjlopswe uunkong,

⁵² wop eni llëm, shji bokkwo smer wleni. Eshko dbaryo ga wli bakwaraba jek pjirshko ga wolono löng li woshre Sbörë ber löng iyado wlo, ga shji kjlopswe eshko jä.

⁵³ Bi doyo ëre pjir kjishko ga woyde ga kjlopswe ber pjir

ame wlo. Bi doyo ëre wolon kjishko ga woyde ga kjlopswe ber wolon ame wlo.

⁵⁴ Eshko ga bi doyo ëre pjir wlo li kjlopswara beno pjir ame wlo, bi doyo ëre wolon wlo li kjlopswara beno wolon ame wloshko ga tjlökwo tak pjang Sbö tjlökwo go li shäryono eshko. Tjlë ga «Wolon li, e pjira Sbörë.*

⁵⁵ Wolon, ëye zam ame.

Wolon, pja dbo ame.»[†]

⁵⁶ Shji wolon, llëbo owa shäryoroy li kjishko. Ga llëbo shäryoroy li owa, e miydëy kjok llgwekklo tara Moisésdë li go.

⁵⁷ Gueniyo shji mär Tjlapga Jesucristo go kjishko ga shji ie Sbörë ber wolon ame wlo. Shji wopjlu ba tjok e kjishko.

⁵⁸ Eni ga pjeyoga, pjäy wokjang, pjäy mär ber löng Tjlapga Jesús go iyado. Miydëmi ga pak shäryëmi Tjlapga Jesús kong li tjwlö ara. E kjishko ga pjäy parkë ba kong jlökoyo iyado.

16

Dbur töng Sbö nopga kong

¹ Pjäy dbur töng, ichëmi jek Sbö nopga kong wloshko ga shäryozî, loror Jesús tjlökwo kragaga löng Galacia kjokyo kong sorë ga eni.

² Dbar sondë kjwobi go, pjäy tönshko ga pjäy kjlara kjlara dbur twë sira, jnemi wlo. Eye dbur shano ara ga dbur twe ara. Eye dbur shano sira ga dbur twe sira.

Shäryozĩ eni, tja äärshko ga tǒng tjeng pjir tjän wlo.

³ Eni ga tja jek äär bomi shwoyshko ga nopga wlēnomi löng li ichēr jek Jerusalén kjokyo ba tje, ga kjibokwo twēr ba kong lok, söya jek ba tjok wlo, epga ē miyde Jerusalén sopgarē wlo.

⁴ Woydēmi wleni ga tja jek ba tjok bakoe.

Pablo wotjlik to kjok shto oblē

⁵ Tja wotjlik jek äär Macedonia kjokyo. E irgo ga tja jek äär bomi shwoy, bomi ik wlo.

⁶ Tja ber sök bomi tjok dbar kjwöbö dikjoyoe. Tja opshik llēm, kjok owa dbaryo li jek guing kjwe.

⁷ Tja jek bomi ik jekdo ga pjāy in dbar kop ara ga äe. Tja iche Tjlapgarē wleni ga pjāy in woydē dbar kjwöbö, jekko dö llēme.

⁸⁻⁹ Gueniyo na Éfeso kjokyo ga tja pak ara, Cristo tjlökwö kukoba woydē ara kjishko. Nopga ara wotjlik owa bor kong bakoe. E kjishko ga tja ber sök na, äär jong judío dbar shrēzlong dbaryo kowe lok Pentecostés* lishko.

¹⁰ Timoteo äär bomi ikshko ga wlokjrozĩ yōtso, ber wopjlú wlo, e parkē Tjlapga Jesús kong botoya dik kjishko.

¹¹ Bangkjrozĩa. Ga brikshko ga kjimtozĩ, tek shäng wopjlú bor shwoy wlo. E koshēr shäng ēreshko, bi pjeyoga jek löng ba yorkē li tjok bakoe.

¹² Bi kjlara Apolosda ichoror to jek bomi ik ba tjok lok loror, gueniyo jek woydē llēme. Gueniyo dbar tjokshko ga pjāy iyde kjwlē jā le.

Pablo lano pjeyoga oblē oblē kjishko

¹³ Pjāy sjēke. Pjāy mär Jesús go jlökoyo iyado. Pjāy opyos wokjang, pjāy wosonkē llēme.

¹⁴ Llēye shäryēmi dö ga oblē woydozĩ ara.

¹⁵ Tjlapga Jesús tjlökwö roy loror Acaya kjokyoshko ga tjlökwö kragaga bām go li beno Estéfanas, ba pjeyoga bakoe. Ga epga beno löng pjeyoga oblē mär Tjlapga Jesús go li kjimtē ara. E miydēmi pjluē. E kjishko ga rokēr bomi kong ga

¹⁶ epga kolozĩa. Oblēga parkē löng baĩa dik li kolozĩ eni bakoe.

¹⁷ Estéfanas, Fortunato, Acaico, e shrono löng bor ik bomi āska. E kjishko ga tja wopjlúe.

¹⁸ Löng bomi tjokshko ga pjāy dbokjrē ara ba kjishko. Löng bor tjok kjishko ga tja dbokjrono beno shäng wopjlú eni bakoe. Nopga eniyo, e poshrēkko.

Kjibokwo pjirzlong

¹⁹ Jesús tjlökwö kragaga löng Asia kjokyo li, «¿Pjāy yonde?» le bomi kong.

Aquila, Priscila, pjeyoga tön löng ba ushko li, «¿Pjāy yonde?» le bomi kong wopjlú Tjlapga Jesús ko go.

* 16:8-9 Pentecostés lanyo, e tak pjang Hechos 2.1.

20 Pjeyoga uunkong löng bor tjok li, «¿Pjã yonde?» le bomi kong bakoe.

Pjã eng woydë ara kar kar kuzong ga «¿Yonde?» lëmi eng kong wopjlúe.

21 Tja Pablo, kjibokwo pjirzlong ëre tër bomi kong bor orkwo om go go shara.

22 Rokër Sbö kong ga ëye Tjlapga Jesús woydë llëm ga shdũya. ¡Pja tjwe wop äe, Tjlapga!

23 Rokër Tjlapga Jesús kong ga ba wopjlú li kjĩshko ga pjã kjimte ara.

24 Pjã töno beno tjeng Cristo Jesús tjok, pjã woydër ara uunkong. Ber eni.

Segunda Carta a los Corintios Kjibokwo ëre tara Pablorë Corinto sopga kong

Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbö tjlökwo laga Jesús äska wleniyo. Domer shäng kjlara obi ko Tito. E parkë shäng Sbö tjlökwo lë Pablo tjok. Pjlara ga öör jek shäng parkë Corinto kjokyo. E irgo ga to iröng Macedonia kjokyo, Pablo sök lishko. Eshko ga llëbo owa shärye Jesús tjlökwo kfragaga löng Corinto kjokyorë li roy lara ba kong pjire. Eni ga kjibokwo ëre tara Pablorë ba kong, llëbo llë llgweya wlo.

Corinto kjokyo ga no kjone kjone tjwe tön Jesús tjlökwo kfragaga li tjok, ga tjlë lok ga «Tja Sbö tjlökwo roy laga Jesús äska» le, miga jyö erä. Epga opyono tjwlö ara Pablo kjinmo, ga Pablo läywara lok owa bakoe. Eni ga Jesús tjlökwo kfragaga li jyäpgwara lok ara. E kjishko ga kjibokwo ëre go ga llëbo jyä tara Pablorë nopga eniyo li kjishko. Jesús tjlökwo kfragaga li poshduna, wlona wopjlu go, epga jëk ba jyäpgwagaga owa li tjok llëm wlo.

Dënashko ga Jesús tjlökwo kfragaga löng eshko li kong dbur rokara Pablorë, Jesús tjlökwo kfragaga löng Jerusalén kjokyo li kjimtoklo.

Gueniyo ba jyäpgwagaga li tjlëno ga dbur li woyde Pablorë ba kong om go lara, miga jyö erä. Eni ga Pablo wotjlik jek eshko wop äe le, ga kjibokwo ëre go ga epga ichara dbur töng jek obi, söya jek Jerusalén kjokyo wlo.

1 Kjibokwo ëre taga tja Pablorë, bi kjlara Timoteo tjok. Tja kjrara Sbörë beno ba tjlökwo roy laga Cristo Jesús äska.

Sbö tjlökwo kfragaga löng Corinto kjokyo, löng Acaya kjokyo, kjibokwo ëre ichërwa jek bomi kong.

2 Rokërwa bi Data Sbö kong, bi Tjlapga Jesucristo kong ga ba wopjlu li kjishko ga pjäy kjimte lok ara, pjäy ie ber löng wlëp bakoe.

Shji kjimte Sbörë, shji wosonkë llëm wlo

3 Sbö, bi Tjlapga Jesucristo Data li poshrëy ara. Shji songe laga li e. Bi kjimtaga li e bakoe.

4 Llëbo wen borwa kong owashko ga tjawa kjimte, tjawa wosonkë llëm wlo. Tjawa kjimtara eni kjishko ga llëbo wen oblë kong owashko ga kjimterwa eni bako, wosonkë llëm wlo.

5 Llëbo weno Cristo kong owa li wen borwa kong ara eni bakoe. Gueniyo tjawa kjimte ara bako, tjawa wosonkë llëm wlo.

6 Tjawa löng song ëreshko, pjäy kjimterwa ga pjlü wlo, pjäy där wlo. Ga tjawa kjimte Sbörë, tjawa wosonkë llëm wlo. Eni ga pjäy kjimterwa ga

pjlú, pjây wosonkë llëm wlo bakoe. Eni ga llëbo wen bomi kong owashko ga kumi kjang ga pjlúe.

⁷ Miydërwa ga llëbo weno borwa kong owa li weno bomi kong eni bakoe. Ga pjây kjimte Sbörë, tjawa kjimtara sorë ga eni. Eni ga miydërwa ga pjây ber löng wopjlúe.

⁸ Pjeyoga, woydërwa ga tjawa öör löng song Asia kjokyo sorë li miydëmi löng pjlúe. Llëbo shäryaraba borwa kong owa ara anmoyö, kurwa mae. Tjawa wotjlino ga tjawa där ber löng së ame lororwa.

⁹ Tjawa zrökoba lororwa eni. Shäryono eni, tjawa opping mär om go ame wlo, tjawa mär ber löng Sbö go shara wlo. Shinmoga woshraga li e.

¹⁰ Eshko ga tjawa zrökoba lërwa löngshko ga tjawa döra Sbörë. Eni ga tjawa beno löng mär ba go. Miydërwa ga e ber borwa döga İyado.

¹¹ Rokërwa bomi kong ga pjây syöshtë Sbö kong borwa kjishko, tjawa kjimtëmi wlo. Eni ga Sbö wopjlú li kjishko ga tjawa kjimte, nopga ara syöshtono sorë li eni. Eshko ga nopga syöshtono ara li ber löng wopjlú ba tjok, borwa kjishko.

Llëbo shärye Pablorë lara li shäryara llëme

¹² Miydërwa ga tjawa jëktong pjlo bek nopga uunkong tjok, bomi tjok bakoe. Tjawa krë ara wopjlú e kjishko. Tjawa kjimtara

Sbörë, ga tjawa tjlëno bek İyado, llëye jnenorwa ë kong llëme. Tjawa mär löng kjok miydë kjok ëre kjing go li go llëm, tjawa mär löng Sbö wopjlú li go.

¹³⁻¹⁴ Kjibokwo tërwa bomi kong wëllë, llë loklo miydëmi pjlú wlo. Eerishko ga tjawa sorë miydëmi sira erä, gueniyo woydërwa ga llono ga tjawa sorë miydëmi pjire. Eni ga Tjlapga Jesucristo tjwe iröng obishko ga pjây krë borwa kjishko ga pjlú, tjawa krë bomi kjishko sorë ga eni.

¹⁵ Miydër ga pjây löng wopjlú bor tjok lër. E kjishko ga tja jek äär bomi İk pjloglo pjök loror, pjây ber wopjlú wlo.

¹⁶ Tja jek Macedonia kjokyoshko ga pjây İn äär loror. Ga tja tek iröngshko ga pjây İn obi loror. E irgo ga tja wotjlino ga tja kjimtëmi jek Judea kjokyo wlo bakoe loror.

¹⁷ Gueniyo shäryoror eni llëme. ¿Eni ga pjây wotjlik ga shäryër eni lororshko ga woyotjlinor yötso llëme lëmire? Nopga kjok ëre so, «Tja llëbo shäryë» le oblë kong, gueniyo wotjlik ba pjlúshko ga shärye eni llëme. ¿Pjây wotjlik ga tja eni lëmire?

¹⁸⁻¹⁹ Llëye lara Sbörë li shärye eni İyado. Miydëmi ga e jlöe. Ga tjawa omshäryë eni bakoe. Era jlö eni bakoe. Tja, Silvano, Timoteo, Sbö Wa Jesucristo li roy lororwa bomi kong, ga era, llëye lara li shärye eni İyado. E kjishko ga «Shäryërwa» lororwashko ga

shäryërwa eni.

²⁰ Llëbo lara Sbörë bi kong jlökoyo kës li beno shäryaga Cristorë. E kjïshko ga shji tönshko ga «Llëbo lara li shäryara eni» lëy, Sbö poshrëy wlo.

²¹ Shji tönno beno tjeng Cristo tjok, ga rayëy llëm li, e laga Sbörë. Shji iara beno tjeng dboy ba kong.

²² Ba Sëya ichara bi go, ber kësbang bi tjok wlo. Shji jyã tara eni, shji baïya li miydëy e go wlo. Ga miydëy e go ga llono ga llëbo pjlú twe bi kong lara kës li twe bi kong eni bakoe.

²³ Tja jek bomi shwoy Corinto kjokyo loror. Gueniyo tja to jek llëm, pjäy wlon ara anmoyö llëm wlo. Miyde Sbörë pjir ga eni. Rokër ba kong ga llëbo lër li eni llëm ga tja shdüya.

²⁴ Pjäy mär Cristo go sorë li laga tjawarë, e lorwarë llëme. Miydërwa ga pjäy mär löng ba go jlökoyo. Tjawa bomi kjimtaga erö, pjäy löng wopjlú wlo.

2

¹ Miydoror ga pjäy ïn öör kjwe ga pjäy ioror beno löng woydëe. Ga shäryër bomi kong eni ame loror. Tja jek bomi shwoy llëm e kjïshko.

² ¿Pjäy ioror beno woydë kjwe ga tja iaga ërë ber shäng wopjlú obi? Pjäy ioror beno tjeng woydë li eröe.

³ Pjäy ïn jek äärshko ga woydër ga tja iëmi ber shäng wopjlúe. Eshko ga miydër ga pjäy löng wopjlú bor

wopjlú li kjïshko bakoe. Gueniyo pjäy ïn äär ga tja iëmi woydë li woydoror eni llëme. Kjibokwo toror bomi kong eni e kjïshko.

⁴ Miydoror pjlú ga kjibokwo li lëmishko ga pjäy ber löng woydëe. E kjïshko ga tërshko ga tja woydë, tja wosong, tja slar ëë bako, pjäy iër ber löng woydë li woydoror llëm kjïshko. Gueniyo toror eni, pjäy woydër ara li miydëmi e go wlo.

Ëye llëbo owa shäryono bi kong ga woyde ga owa li iëy ber tjwlö llëme

⁵ No shäng kjlara, tja iara woydë sira. Gueniyo pjäy uunkong iara woydë sira bakoe. «Sira» lër, ber ba kong kjang anmoyö llëm wlo.

⁶ Pjäy ara omshduno. Erö ga bue, shdüy ame.

⁷ Eerishko ga owa shäryara li iozï ber tjwlö ame, woyojezïa. Eni ga ber shäng woydë ara anmoyö, llëbo owa shäryara li kjïshko llëme.

⁸ Rokër bomi kong ga woydëmi ara li pizï ba kong obi.

⁹ Kjibokwo toror bomi kong eni, pjäy tjlin wlo, tja kolëmi äär jong ba dbo gore miydër wlo.

¹⁰ Ëye llëbo owa shäryono ga owa li ioromi beno tjwlö llëmshko ga bor kong ga beno eni bakoe. Ga ïnor ga llëbo li owa jlökoyo, ga ioror beno tjwlö llëmshko ga shäryoror Cristo bokso bomi kjïshko,

¹¹ shji jyāpgwe Äre llēm wlo. Llëbo owa shärye woydë bi tjok li miydëy tjän.

Cristo tjlökwo roy pjlú lagaga

¹² Tja jek öötong shäng Troas kjokyo, Cristo roy pjlú lëshko ga nopga löng eshko li iara Tjlapga Jesúsde tjlökwo li kuk woydë ara.

¹³ Eni ëmdë ga tja shäng wlëp llëm, bor kjlara Tito shäng eshko llëm kjishko. E kjishko ga epga rayoror beno löng eshko, ga tja to jek Macedonia kjokyo ba wlëk shara.

¹⁴ Ængkwaga kägäyo, ba moskwoga zana pjirshko ga ba Ængkwagaga li töya uunkong, ga söya jek ba irgo, oblë zana li shrëya lok wlo. Shjira söya Cristorë kjone pogo, ba tjlökwo roy pjlú lë oba kong, llëbo owa li zây pjir wlo wleni. Ba tjlökwo roy pjlú li, e Sbö kong llëbo lö pjlëblë wleni. Tja wopjlú Sbö tjok e kjishko.

¹⁵ Llëbo lö pjlëblë sukoba Sbö kongshko ga ba lö li dbo ara. Tjlökwo roy pjlú li lëy oba kongshko ga shdär kjone pogo, llëbo lö dbo ara wleni. Sbö kong ga shji llëbo lö pjlëblë wleni. Ga nopga där wlo li, nopga pjir wlo li, lö ëre kuya lok wëlle.

¹⁶ Nopga pjir wlo löng li kong ga lö owa wleni, e ba zrökklo kjishko. Nopga där wlo löng li kong ga lö pjlëblë wleni, e ba dökklo ber löng së wlo kjishko. Æye dbo ara, kjok

miydë ara, pak ëre shäryë pjlú wlo llëme.

¹⁷ Nopga ara to löng tjlökwo li lë, dbur shak e go wlo. Tjawa omshäryë eni llëme. Tjawa Cristo parkaga kjishko ga tjawa ichara Sbörë pak ëre shäryë Cristo dbo go, ga tjawa ïya sök ïyado. E kjishko ga tjawa tjlä beke.

3

Tjlökwo twara Sbörë tjaglën, beno ïyado wlo

¹ Tjawa tjlä eni, tjawa krë e go wlo llëme. No kjone kjone to löng tjlökwo roy lëshko ga kjibokwo söya tjeng ba tjok, jyä tara oblërë ba kong, ga äär kjone pogoshko ga pïya nopga kong, epga parkë pjlúe miyde lok e go wlo. ¿Woydëmi ga kjibokwo eniyo pinwa bomi kongdo? ¿Pjäy wotjlik ga woydërwa ga kjibokwo eniyo twëmi borwa kong lëmiro?

² Eni llëme. Pjäy om go beno borwa kong, so kjibokwo eniyo kjoyoe. Æye tjawa parkë sorë li miydë woydë ga pjäy jëk löng sorë li ïga wëlle. Ga pjäy woyotjlinwa ïyado.

³ Æye kjibokwo të woydë ga jyä te ba shtikklo go kjibokwo go, llëm ga jyä te ak kjwangyo go. Pjäy kjimtara Cristorë ara borwa kjishko li miydëba wlo ga pjäy iara beno so kjibokwo eniyo kjoyoe. Gueniyo jyä li tara ba shtikklo go llëm, tara ak kjwangyo go llëm bakoe. Pjäy kjlopswara Sbö Sök ïyado Sëya lirë beno oblë, pjäy kjim-tara li miydëba e go wlo. Jyä tara wleni lërwa li e.

4 Lërwa eni Sbö bokso ga pjlú, tjawa mär löng Cristo go kjishko.

5 Pak ère shäryërwa tjawarë om go ga äe. Kjuk miydë twaga Sbörë borwa kong kjishko ga shäryërwa ga pjlúe.

6 Tjawa iara Sbörë beno löng tjlökwö twara tjaglën, beno ìyado wlo li laga ba Sëya go, kjok ilgwekklo go llëm, ga tjawa iara beno löng ba shäryë pjlúe. Kjuk ilgwekklo li, shji shdüya, shji ber löng zrökko wlo. Gueniyo Sbö Sëyara, shji ie ber löng së ìyado.

7 Kjuk ilgwekklo tara Sbörë ak kjwangyo go li, shji shdüya, shji ber löng zrökko wlo erä. Eni ëmdë ga twara Moisés kongshko ga Moisés bokkwo kälä dbo ara, ga ba bokkwo li ìya Israel tjëyogarë ga äe. E irgo ga kälä dbo ara li jenoe.

8 Gueniyo tjlökwö lara jlökwöyo tjaglën ba Sëya go li, era tjwlö ara anmoyö.

9 Llëbo, shji shdüya, shji ber löng zrökko wlo li, e tjwlö ara. Gueniyo llëbo, shji ie ber pjlo bek Sbö bokso wlo li, era tjwlö ara anmoyö.

10 Ga llëbo oblë äär tjwlö ara eni llëme. Eni ga tjwlö ara anmoyö kjishko ga llëbo tjwlö ara dënashko li beno tjwlö llëm wleni.

11 Llëbo twara dënashko li tjwlö ara, e pjir wlo gueniyo. Eni ga llëbo twara pjir llëm wlo li, era tjwlö ara anmoyö.

12 Tjlökwö tjaglën li kjishko ga lërwa ga llëye bangkjrërwa llëme.

13 Dënashko ga Moisés tjlä Israel tjëyoga kongshko ga bokkwo kjinyë shwong go, ba bokkwo kälä dbo ara jer jek li ìya lok llëm wlo. Tjawa omshäryë eni llëme.

14 Dënashko ga epga iara Sbörë beno löng kjok ilgwekklo li kuk woydë llëme. Eerishko ga llë loklo miyde lok llëm obi, löng bokkwo kjingak pjir wleni. Ga ber löng bokkwo kjingoklo li kjak llëm wleni obi, kjaga Cristorë erö kjishko.

15 Eerishko ga kjok ilgwekklo li lëba ba kongshko ga löng bokkwo kjingak pjir wleni obi, woyotjlïya lok yötso ga äe.

16 Gueniyo ëye mär Tjlapga Jesús go ga bokkwo kjingak pjir wleni li, e där ber ìga wëllë wleni shara.

17 Tjlapga li, Sbö Sëya, e kjlarasoe. Sbö Sëya, e bi döga.

18 Eni ga shji beno löng bokkwo kjingak wleni ame. Ga dbar kjwobi go ga shji kjlopswe Tjlapga Sëyarë shäng, shji jëk ber löng Tjlapga Jesús i dik wlo. Eni ga shji ìkoba ga Tjlapga li sorë, e miydëba bi go.

4

Tjawa tjwlö ara llëm, tjlökwö lira tjwlö ara

1 Tjawa kjimtara Sbörë ara kjishko ga pak ère twara borwa kong, shäryërwa wlo. E kjishko ga tjawa wosonkë llëme.

2 Llëye owa shäryak lütshko, lökyo buk wleniyo

li shäryërwa llëme. Ëye jyäpgwërwa llëm, Sbö tjlökwo roy lërwa bek, kukoba wëë wlo erä. Shäryërwa löng eni, tjawa ikobashko ga llëbo owa shäryororwa lëba Sbö kong ga ä wlo.

³ Tjlökwo roy pjlú li lërwa löng li ber ë kong wëë llëm wleni ga epga löng pjir wlo kjishko.

⁴ Cristo, e so Sbö kjoyo, e dbo kälä ara bakoe. E sorë miydëy ba roy pjlú li go. Eni ga ba roy pjlú li, e iök shjiy pjang kjok ro sï roy wleni. Gueniyo nopga pjir wlo li bokkwo kjingara kjok ëre so sbö lirë, Cristo roy pjlú li kuya lok wëë llëm wlo.

⁵ Tjawa om go li roy lorwarë llëme. Jesucristo, e nopga uunkong Tjlapga lërwa bomi kong. Tjawa löng parkë bomi kong ba kjishko erä.

⁶ Kjok shäryara Sbörëshko ga iök ichara wen shjiy kjok ro sï roshko. Ga iök ichara wen shjiy bi pjlúshko eni wleni bako, Sbö dbo kälä ara li sorë miydëy Cristo go wlo.

⁷ Klung sbi buk kjwara tjwlö ara llëm, roshko llëbo tjwlö ara. Tjawa so e kjoyoe. Tjawa tjwlö ara llëm, tjlökwo twara Sbörë borwa kong lërwa wlo li, era tjwlö ara. Llëye shäryërwa löng borwa dbo om go li go llëm, shäryërwa dbo twe Sbörë borwa kong li go erä.

⁸ Llëbo wen borwa kong owa ara, gueniyo tjawa to ber löng e tjok lorwarë llëme.

Llëye shäryërwa miydërwa llëm, gueniyo tjawa wosonkë llëme.

⁹ Tjawa wloyoga ara, gueniyo tjawa yorkaga tjok. Tjawa shdungoba ara, gueniyo tjawa pjikoba llëme.

¹⁰⁻¹¹ Dbar kjwobi go ga tjawa opyë ber zrökoba wlo, Jesús i dik, miydëba e go wlo ga borwa kjimtaga ber löng së wlo li e.

¹² Tjawa zrökoba woydëshko ga tjawa parkë, pjäy ber löng së iyado wlo.

¹³ Sbö tjlökwo tak pjang eni: «Tja mär Sbö go kjishko ga tja tjlëno.»* Ga tjlökwo lërwa, tjawa mär ba go kjishko eni bakoe.

¹⁴ Miydërwa ga Tjlapga Jesús woshrara Sbörë iröng obi. Ga llono ga tjawa woshre iröng obi bomi tjok eni bakoe. Eshko ga shji uunkong söya äär ber löng ba tjok.

¹⁵ Llëbo uunkong ëre shäryë, ber pjlú bomi kong wlo, Sbö wopjlú li kjishko ga nopga kjimte jek këgong këgong wlo bakoe. Eni ga epga ber löng wopjlú Sbö tjok, ga Sbö ie lok ber kësbang, tjwlö ara bakoe.

¹⁶ E kjishko ga tjawa wosonkë llëme. Dbar kjwobi go ga borwa doyo ëre dbo lon sira sira, gueniyo borwa wotjlik lira dbokjre jek këgong këgong.

¹⁷ Llëbo wen borwa kong owa eerishko li pjir. Borwa kong ga e kjang llëm, tjwlö ara llëm bakoe. Llono ga llëbo tjeng kës ëre kjishko ga tjawa

* 4:13 Salmo 116.10.

kong llëbo twe Sbörë. Era ppir llëm, ga tjewlõ ara, llëbo wen borwa kong eerishko li kjinmo anmoyõ.

¹⁸ Llëbo ïgöy wëlä li ppir, gueniyo llëbo ïgöy llëm lira ppir llëme. E kjishko ga llëbo ïgöy wëlä li woyotjlinwa llëm, llëbo ïgöy llëm li woyotjlinwarë döe.

5

Bi doyo tjaqlën

¹ Bi doyo ëre so ukwang kjoyo, e ber ïyado wlo llëm kjishko. Shji wolonoshko ga äska doyo twe Sbörë bi kong oblë kjok dogo. Era ppir llëm, shäryaga norë llëm bakoe.

² Shji löng së obishko ga woydëy ga bi doyo tjaqlën li twe bi kong jekdo.

³ Doyo tjaqlën li twe bi kongshko ga shji doyo tjok, shji ber löng shwong dret wleni llëme.

⁴ Shji löng bi doyo ëre go obishko ga shji löng song ïyado. Gueniyo bi doyo ppir wleniyo ëre rayëy woydë dö llëm, äska woydëy oblë, ppir llëm wleniyo.

⁵ Shji poshäryara Sbörë, doyo tjaqlën ber bi kong pjlú wlo. Ga ba Sëya twara bi kong. Miydëy e go ga llono ga bi doyo tjaqlën li twe bi kong eni bakoe.

⁶ Miydëy pjlú e go ga llono ga shji äär ber löng Tjlapga Jesús tjok kjok dogo, shji löng bi doyo ëre go obishko ga shji äätë löng ba tjok eshko llëm obi gueniyo.

⁷ Shji mär löng ba go, llëbo ïgöy wëlä li go llëme.

⁸ Shji löng wopjlú ba koshë. Shji wolon, shji to ber löng ba tjok ïyado wlo dey.

⁹ Gueniyo shji löng së obire, de shji wolonde, shji drön ara, llëbo woyde Tjlapga lirë shäryëy wlo li, e shäryë, e ber shäng wopjlú bi tjok wlo.

¹⁰ Llono ga shji uunkong roke Cristorë äär löng ba zlong bäng, ga shji jëktong kjok ëre kjing go sorë li llgweya. Eshko ga shji kjlara kjlara potjwlëya, llëbo shäryoroy pjlúre, de oware li kjishko.

Shji iara Sbörë beno löng wläp ba tjok

¹¹ E kjishko ga Tjlapga Jesús bangkjrërwa ara. Eni kuzong ga tjawa parkë ara, ba tjlokwo kjrëba wlo. Tjawa sorë miyde Sbörë pjlúe. Woydërwa ga tjawa sorë miydëmi bakoe.

¹² Lërwa bomi kong eni jek obi, pjây ber löng wopjlú borwa tjok wlo llëme. Lërwa bomi kong, tjawa läywe nopga krë ä wleniyo lirë owashko ga dboryëmi ga pjlú wlo. Epga krë ara, llëbo ïgöy wëlä li kjishko, gueniyo wotjlik lok owa ba pjlúshko.

¹³ Pjây wotjlik ga tjawa skwë wleni lëmi ga e Sbö kjishko. Pjây wotjlik ga tjawa wotjlik pjlúe lëmi ga e bomi kjishko.

¹⁴ Tjawa parkë eni kjluwe, miydërwa ga shji woydara Cristorë ara kjishko. Miydërwa ga e wolono nopga uunkong kjishko. Eni ga

nopga uunkong li wolono ba tjok wleni.

¹⁵ E wolono nopga uunkong kjishko, eye lōng sē ga llēbo shārye Cristo kong wlo, llēbo shārye ba kong om go wlo llēme. E wolono ba kjishko, ga woshrara Sbörē irōng obi.

¹⁶ E kjishko ga tjawa oblē woyotjlik, nopga Sbö miydē llēm wleniyo omwoyotjlik dik llēme. Dēnashko ga Cristo woyotjlinorwa baīya dik. Eerishko ga woyotjlinwa eni ame.

¹⁷ E kjishko ga eye tōno beno tjeng Cristo tjok ga kjlopswara Sbörē beno lōng tjaglēn wleni. Wotjlik lōng dēnashko sorē li, e pjitonge. Beno lōng wotjlik oblē shara.

¹⁸ Llēbo uunkong ēre shāryaga Sbörē. Shji iara beno lōng wlēp ba tjok Cristo kjishko, ga tjawa ichara beno lōng ba roy shdök oblē kong, tjlōkwo kjre lok wlo, ber lōng wlēp ba tjok bako wlo.

¹⁹ Cristo ichara Sbörē wolon, owa pjang nopga Sbö miydē llēm wleniyo go li löya ber dret wlo, epga ber lōng wlēp Sbö tjok wlo. Ga tjawa iara beno lōng tjlōkwo ēre roy shdōga

²⁰ Cristo āska. Tjlōkwo lērwa ē kongshko ga laga Sbörē om go wleni. Eni ga rokērwa bomi kong Cristo ko go ga pjāy ber lōng wlēp Sbö tjok.

²¹ Cristo llēbo owa shāryono llēme. Gueniyo ichara Sbörē wolon, owa shāryoroy li potjwlēk e go wlo, shji ie ber

pjlo bek ba bokso wlo.

6

¹ Tjawa parkē lōng Sbö kong kuzong ga rokērwa bomi kong ga pjāy kjimtara Sbörē ba wopjlú kjishko li iēmi ber tjwlō llēm wleni llēme.

² Sbö tjlōkwo tak pjang li goshko ga Sbö tjlēno eni:

«Bomi kjimtozlong dbaryo li öötongshko ga pjāy kuror.

Bomi dözlong dbaryo li öötongshko ga pjāy kjimtoror.»*

¡Bi kjimtozlong dbaryo le li eeri! ¡Bi dözlong dbaryo le li eeri bakoe!

Llēbo weno Pablo kong owa ara

³ Llēbo shāryērwa kēs li shāryērwa, ikoba ga pjlu wlo, tjlōkwo lērwa lōng li owa lēba llēm wlo, tjawa parkē Sbö kong li owa lēba llēm wlo bakoe.

⁴ Tjawa drōn parkē pjlu Sbö kong, tjawa ikoba ga pjlu wlo. Llēbo wen borwa kong owa ara ga kurwa kjinge.

⁵ Olō ga tjawa shpokoba, tjawa ichēba ber lōng kjērshko, oba ara iirkē borwa kong, tjawa zrökoba woydē bakoe. Tjawa parkē kjang, tjawa pē llēm, tjawa pjli kuk ara bakoe.

⁶ E wopro ga llēbo owa shāryērwa llēm, tjlōkwo lērwa lōng li llē loklo miydērwa pjlu, tjawa iirkē maling llēm, tjawa wopjlú oblē tjok iyado, tjawa go Sbö Sēya, oblē woydērwa ara jlōkoyo,

* 6:2 Isaías 49.8.

7 tjawa tjlē bek, tjawa kong dbo twe Sbörē, tjawa jēk löng pjlo bek İyado, tjawa opwlike bakoe.

8 Olö ga tjawa bangkjrēba, olö ga tjawa bangkjrēba llēme. Tjawa lāywēba pjlu, tjawa lāywēba owa bakoe. Tjlökwō bek lororwa ěmdē ga tjawa jyö äe lēba.

9 Tjawa miydēba löng pjlu ěmdē ga tjawa ě lēba. Tjawa wolon to wleni ěmdē ga tjawa löng sē obi. Tjawa shpokoba ara ěmdē ga tjawa zröydēba llēm obi.

10 Tjawa löng song kjoyo ěmdē ga tjawa löng wopjlúe. Tjawa llēye llēm ěmdē ga oblē kjimtērwa ara, tjlökwō lērwa löng li go. Tjawa llēye llēm kjoyo ěmdē ga llēbo tjwlö ara tjeng kēs li tjeng borwa tjok.

11 Pjeyoga Corinto so, tjawa tjlēno bomi kong jlökoyo. Pjāy woydērwa ara.

12 Pjāy woydērwa pjlu İyado, gueniyo tjawa woydēmi löng llēm wleni.

13 Pjāy woydororwa ara kuzong ga tjawa kar woydozi eni bakoe. Tja tjlē shāng bomi tjok, pjāy bor wapga wleni.

Shji jēk Sbō tjlökwō kjragaga llēm wleniyo tjok llēme

14 Shji jēk Sbō tjlökwō kjragaga llēm wleniyo tjok llēme. ¿Llēbo pjlu shāryaga, llēbo owa shāryaga, e jēk ěng tjok pjlu sorē? ¿No jēk kjok shjiy roy, no jēk kjok ro sī roy, e jēk ěng tjok sorē?

15 ¿Cristo, Ä, e wotjlik kjrinaso sorē? ¿Sbō tjlökwō kjraga, Sbō tjlökwō kjraga llēm, e jēk ěng tjok pjlu sorē?

16 Sbō, sböpga jyāglo, e poshrēkoba shtoyo kjrinaso ga äe. Shji Sbō Sök İyado li u wleni. Sbō tjlökwō tak pjang li goshko ga Sbō tjlēno eni:

«Tja ber shāng ba tjok, ga tja jēk shāng ba tjok bakoe.

Tja ber ba Sbō, ga epga ber bor nopga bakoe.»†

17 «“E kjīshko ga pjāy ber löng ba tjok ame, pjāy opkjos löng dboshko dey.

Llēbo porwako llēm wleniyo porwēmi llēm, enira pjāy wlokjrēr” le Tjlapga Sbörē eni.»‡

18 «Tjlapga, llēye shārye woydē li shārye ga pjlu. E tjlē ga “Tja ber bomi data, ga pjāy ber bor wapga” le.»§

7

1 Pjeyoga, tjlökwō ěre iara Sbörē beno bi kong. E kjīshko ga llēbo owa shāryey löng kēs li rayey pjire. Llēbo owa shāryey bi doyo go ame, shji wotjlik owa ame bakoe. Sbō bangkjrēy ara kjīshko ga woyde ga shji jēk löng pjlo bek jlökoyo.

Pablo wopjlú, Sbō tjlökwō kjragaga löng Corinto kjokyo li kjīshko

† 6:16 Levítico 26.12, Jeremías 32.38, Ezequiel 37.27. ‡ 6:17 Isaías 52.11; Ezequiel 20.34, 41. § 6:18 2 Samuel 7.14.

² Tjawa woydozia. Tjawa wotjlıno owa   kong ll m, ll bo owa sh ryororwa   kong ll m,  ye jy pgwororwa ll m bakoe.

³ L r bomi kong eni, bomi wlongglo wlo ll me. Tjawa l ng s re, de tjawa wolonore, pj y woyotjlınwa  yado, e'loror bomi kong pjir tj n.

⁴ Tja tj l  bomi kong jl koyo. Tja wopjlıu bomi tjok. Tja dbokjr  ara bomi kj shko. Tjawa l ng song  md  ga tja sh ng wopjlıu anmoy .

⁵ Tjawa shrono l ng Macedonia kjokyo ga tjawa woshtono ll m, ll bo weno borwa kong owa ara kj shko. Ll bo sh ryara borwa wloyogar  borwa kong owa, tjawa woydono ara borwa pjlıushko bakoe.

⁶ Gueniyo shji l ng wosongshko ga shji kong dbo twe Sb r . Ga tjawa kjimtara eni, Tito ichara borwa shwoy, tjawa ber l ng wosong ame wlo.

⁷ Shrono kj shko ga tjawa beno l ng wopjlıu. Ga sh ng bomi tjokshko ga e kjimtoromi ara li roy kurorwa, ga tjawa beno l ng wopjlıu anmoy  e kj shko. Tjlıno borwa kong ga tjawa  mi woyd , ga pj y l ng woyd  ara  yado bor kj shko le. E kj shko ga tja beno wopjlıu jek k gong.

⁸⁻⁹ Kjibokwo ichoror jek bomi kong d nashkoshko ga pj y ioror beno l ng woyd  ara e go. E kj shko ga tja woydono ara bakoe. Gueniyo pj y woyd  ara eshko li

kj shko ga ll bo owa sh ry mi l ng li, e owa jl e loromi, ga rayoromi pjir, woydara Sb r  sor  li eni. Eni ga e beno bomi kong owa ll me. E kj shko ga eerishko ga tja woyd  ame, tja wopjlıu shara.

¹⁰ Shji ll bo owa shäryonoshko ga woyde ga shji ie Sb r  ber l ng woyd  ara ba kj shko. Eni ga ll bo owa sh ry y l ng li, e owa jl e l y, ga ray y. Sh ryoroy eni ga owa pjang bi go li l ya Sb r  ber drete. Shji d ya ll bo owa sh ry y l ng li dbo dorko dwayo eni. Gueniyo nopga Sb  miyd  ll m wleniyo woyd  li, e ll no ll me. Ll ye sh rye ba kong pjlıu ll m, epga wolon er .

¹¹ Pj y iara Sb r  beno l ng woyd  ara li kj shko ga ll bo weno bomi kong pjlıu obl  obl e. Pj y beno l ng wotjlık beke. Pj y j k pjlo bek'li pimi woyd  ara Sb  kong. Ll bo owa li kj shko ga pj y iirkono ara, Sb  bangkjrromi ara bakoe. Ilgwemi ber b y wlo loromi. Ll bo tjeng k s  re kj shko ga  n ga pj y ll bo owa sh ryono ll me.

¹² Pj y kjlara ll bo sh ryono obl  kong owa. Kjibokwo toror bomi kongshko ga toror sh ng ll bo owa sh ryaga li wlongglo d  ll m, obl  li kjimtoklo d  ll m bakoe. Toror bomi kong, tjawa woyotjlımi ara li miyd mi pjlıu Sb  bokso wlo.

¹³ Ll bo uunkong sh ryak beno pjlıu kuzong ga tjawa dbokjrono ara.

Ga Tito kjimtoromi ara, ga beno wopjlıu. E kj shko ga

tjawa dbokjrono jek këgong.

¹⁴ Dënashko ga tjlökwo loror bomi kong kës li, e jlõe. Ga Tito jekdë bomi ik llëm obishko ga tja krono ara ba kong bomi kjishko, ga ina öör ga eni jlö bakoe. Tja beno wopjlú e kjishko.

¹⁵ Tito öötong bomi shwoy ga wlokjroromi pjlú, bangkjrromi ara. Eshko ga llëbo lara bomi kong dö li koloromi pjire. E kjishko ga llëbo tjeng kës ëre woyotjliya ga pjây woyde jek këgong.

¹⁶ Miydër ga llëbo pjlú li shäryomirë. Tja wopjlú e kjishko.

8

Shji llëbo twë oblë kong

¹ Pjeyoga, Sbö wopjlú li kjishko ga ba tjlökwo kjrjagaga löng Macedonia kjokyo li kjimtara ara. Lërwa woydë bomi kong, miydëmi wlo.

² Llëbo weno ba kong owa anmoyö ëmdë ga löng wopjlú iyado. Löng llëye llëm ëmdë ga llëbo twara lok Sbö tjlökwo kjrjagaga oblë kong ara, löng llëbo ara wleni.

³ Miydër pjlú ga llëbo twara lok ara eni, woydara eni kjishko. Ga llëbo twe ga pjlú li twara pjir, ga twara e kjingsho bakoe.

⁴ Rokara borwa kong jlökoyo ga epga ichërwa llëbo twë Sbö tjlökwo kjrjagaga löng Jerusalén kjokyo li kong. Ba kong lok ga llëbo twe oblë kong li, e tjwlö ara.

⁵ Bäm go ga wotjlik lok llëye woyde Tjlapgarë shärye

wlo li, e shäryë le. Ga llëye lororwa ba kong shärye wlo li, e shäryara lok eni, woydara Sbörë sorë li eni. Llëbo shärye ara eni lororwa llëme.

⁶ Dënashko ga pjây ichara Titorë dbur töng, iche oblë kong wlo. E kjishko ga Tito ichororwa jek bomi shwoy, pjây kjimte llëbo pjlú shäryoromi sira dënashko li shäryë äär jong ba dbo go wlo.

⁷ Pjây llëbo kës li shäryë pjlú anmoyö. Pjây mär Sbö go pjlú, Sbö tjlökwo roy lëmi pjlú, pjây kjok miydë ara, oblë kjimtëmi woydë jlökoyo bakoe. Eni ga llëbo twozĩ oblë kong pjlú eni bakoe.

⁸ Shäryozĩ eni lotë bomi kong llëme. Sbö tjlökwo kjrjagaga oblë omshäryono sorë li lotë bomi kong, oblë woydëmi jlökoyo baïya dik wlo.

⁹ Miydëmi pjlú ga Tjlapga Jesucristo wopjlú li kjishko ga llëbo uunkong baïya ëmdë ga e rayara beno, opyono beno shäng song bomi kjishko, pjây ber löng llëbo ara ba kjishko wlo.

¹⁰ Eeri ga öötong lu pjlara ga nopga wotjlinö llëbo twë oblë kong bäm go li pjây, ga llëbo tworomi eni eshko. E kjishko ga llëbo shäryëmi obi ga pjlúe lër bomi kong.

¹¹ Eshko ga llëbo woyotjlinomi, shäryoromi löng wopjlúe. Eerishko ga shäryozĩ eni äär jong ba dbo go bakoe. Pjây kjlara kjlara, llëbo twozĩ, äär bue kjone ga eshko.

¹² Eye llëbo twë woydë oblë kong ga Sbö wopjlú ba tjok,

llëbo twe ga bue li sira dö gueniyo. Shji iche Sbörë llëbo bishîya llëm li twë oblë kong llëme.

13-14 Pjây ichër shäng llëbo twë oblë kong, pjây ber löng song guing llëme. Eerishko ga pjây llëbo ara kjishko ga epga kjimtëmi ga pjlúe. Llono ga pjây llëye dret ga pjây kjimte lok ga pjlú, eshko ga epga llëbo ara kjishko. Eni ga uunkong llëbo tjok îyado,

15 tak pjang Sbö tjlökwo go sorë li eni. Tjlë ga

«Ëye dli tönno bayo ara ga e beno obi llëm,
ëye omtönno chira ga e beno bek bakoe.»*

Tito ichara to jek Corinto kjokyo, pjeyoga do pjök tjok

16 Tito iara Sbörë bomi woyotjlik ara, botoya dik. Tja wopjlú Sbö tjok e kjishko.

17 Ichorwarë jek bomi ik llëm obishko ga jek woydë bomi ik le shäng tjän. Eni ga ichororwashko ga jölö le shäng wopjlúe.

18 Bi kjlara ichërwa jek ba tjok, bomi ik. Era parkë Sbö kong pjlúe. E kjishko ga Sbö tjlökwo kjrägaga löng kës li wopjlú ba tjok.

19 E kjrara Sbö tjlökwo kjrägaga löng lirë jek borwa tjok Jerusalén kjokyo wlo. Eshko ga llëbo töng tjeng twërwa ba kong wlo li sörwa jek ba kong. Woydërwa ga llëbo li kjreshko ga Tjlapga poshrëya lok ara, ga miyde lok ga epga kjimtëy woydë ara bakoe.

20 Shäryërwa eni, tjawa lëba owa, dbur ara tönwa löng li kjishko llëm wlo.

21 Tjawa drön ara, llëbo shäryërwa ber bek Sbö bokso wlo dö llëm, shäryërwa ber bek nopga bokso wlo bakoe.

22 Bi kjlara ichërwa jek ba tjok obi. Era pak shäryono Sbö kong oblë oblë, ga înwaga parkë woydë jlökoyo. Miyde ga oblë kjimtëmi woydë ara kuzong ga jek woydë bomi ik bakoe.

23 Tito, era bor yorkaga, parkë shäng bor tjok, ber pjlú bomi kong wlo. Pjeyoga do pjök obi lira ichaga Sbö tjlökwo kjrägaga löng lirë, Cristo iëba ber kësbang, tjwlö ara ba kjishko wlo.

24 Domerga mya li woydozî jlökoyo, pjây läywororwa pjlú li, e eni jlöe le Sbö tjlökwo kjrägaga löng kës lirë wlo.

9

Shji llëbo twë oblë kong sorë

1 Tjlökwo tër bomi kong, dbur tömi löng bi pjeyoga kong li kjishko llëm ga pjlúe.

2 Miydër ga oblë kjimtëmi woydë jlökoyo. Tja krono ara Macedonia sopga kong bomi kjishko. Tja tjlë ba kong ga «Eeri ga öötong lu pjlara ga Acaya sopga wotjlıno llëbo twë oblë kong» lër eni. Kuya lok ga kjone kjone wotjlıno löng eni bakoe.

3 Gueniyo bi pjeyoga ichër jek äär bomi shwoy, pjây kjimte dbur töng wlo. Eni

* 8:15 Éxodo 16.18.

ga tja äär eshkoshko ga pjây poshâryono löng pjir tjân, pjây lâyworor sorë li eni.

⁴ Macedonia sopga jek bor tjok, ga pjây wlêya lok löng wlêp wleni ga tjawa ber löng lökshko, pjây lâywororwa pjlú kjîshko. Eni wleni ga pjây ber löng lökshko bakoe.

⁵ Shâryë eni llëm wlo ga rokoror bi pjeyoga kong ga jek bomi îk bäm go, pjây kjimte dbur twëmi li töng, loromi jlökoyo sorë li eni. Shâryoromi eni pjir ga tjawa äärshko ga dbur tönomi tjeng pjir li twëmi om go borwa kong ga pjlú, pjây ichaga ërë llëme.

⁶ Oba tjlë ga «Ëye dwla dgono ara ga bo kjrë ara. Ëye dwla dgono chira ga bo kjrë chira bakoe» lëba eni iyado. Tjlökwo ëre woyoshrozïa.

⁷ Woyde ga pjây kjlara kjlara llëbo twë, woyotjlîmi bomi pjlúshko sorë li eni. Gueniyo shâryëmi, woydëmi llëm wleni llëm, pjây ichëba kjîshko llëm bakoe. Ëye llëbo twë wopjlú ga woyde Sbörë arae.

⁸ Sbö wopjlú li kjîshko ga pjây kjimte llë pogo go ga pjlú, llëye pjir bomi kong llëm wlo. Ga llëbo twe bomi kong e kjinmo, oblë kjimtëmi e go ga pjlú wlo,

⁹ tak pjang ba tjlökwo go sorë li eni. Tjlë ga

«Nopga löng song li kjimte,
kong llëbo twe ara.

Llëbo pjlú shâryara li,
e ber iyado wlo.»*

¹⁰ Dwla dguëy wlo li, e twaga Sbörë bi kong. Dli uëy wlo li, e twaga erë bakoe. Ga pjây kong llëbo twe ara, oblë kjimtëmi ga pjlú wlo, llëbo pjlú wen ara ba kjîshko wlo.

¹¹ Eni ga pjây kong llëbo twe oblë oblë ara, oblë kjimtëmi wopjlú iyado wlo. Eshko ga llëbo twëmi li kjre bi pjeyogarëshko ga epga ber löng wopjlú Sbö tjok ba kjîshko.

¹² Kjintoromi enishko ga llëye woyde li ber ba kong. Gueniyo erö llëme. Nopga ara ber löng wopjlú Sbö tjok bakoe.

¹³ Kjintoromi enishko ga miyde nopgarë e go ga pjây mär Cristo go jlökoyo, ga Sbö poshrëya lok e kjîshko. Cristo roy pjlú li kjrromi. Ga oblë kjintoromishko ga Cristo koloromi bakoe.

¹⁴ Eshko ga Sbö wopjlú li kjîshko ga epga kjimtara ara bomi kjîshko. E kjîshko ga ber löng syöshhtë Sbö kong bomi kjîshko wopjlúe.

¹⁵ Llëbo shâryara Sbörë bi kong kësbang anmoyö. Lëy ga tjlökwoyo drete. Shji wopjlú ba tjok e kjîshko.

10

Pablo lano, e parkë sorë li kjîshko

¹ Pjây kjone kjone tjlë ga tja shäng bomi tjokshko ga tja tjlë bomi kong yötso, pjây bangkjrër ara wleni, ga tja shäng pjola ga tja tjlë bomi kong kjang, pjây bangkjrër llëm wleni lëmi eni. E kjîshko

* 9:9 Salmo 112.9.

ga tja Pablo, pjāy kong llēbo lēr woydē sira yōtso, wopjlú, Cristo tjlēno sorē ga eni.

² Pjāy kjone kjone wotjlik ga tjawa jēk lōng nopga Sbō miydē llēm wleniyo dik lēmi. E kjīshko ga tja āārshko ga ēye wotjlik eni ga wlon jlōkoyo kjluwe. Rokēr bomi kong ga tja iēmi bomi wlong eni llēme.

³ Tjawa lōng kjok ēre kjing go, gueniyo tjawa ēngkwē nopga kjok ēre so dik llēme.

⁴ Tjawa ēngkwē llēbo tjeng kjok ēre kjing go go llēme. Tjawa kong kjok miydē twe Sbōrē, llēbo owa dbo ara wleniyo li zanwa pjir e go wlo.

⁵ Nopga wotjlik oblē oblē, shji ie ber lōng Sbō tjlōkwo miydē llēm wlo le li zanwa pjir Sbō kjok miydē li go. Nopga pinwa wotjlik oblē, ber lōng Cristo kolē wlo shara.

⁶ Īnwa ga pjāy beno lōng Cristo kolē pjlūshko ga ēye beno Cristo tjlōkwo llē kolē llēm ga shdunwa eshko.

⁷ Pjāy llēbo llgwek, llēbo ĩgōmi wēlē li go erōe. Kjone kjone tjlē ga «Cristo nopga li tjawa erōe»le. Gueniyo tjawa Cristo ĩ bakoe. Woydēr ga e miyde lok pjlúe.

⁸ Tja kong dbo twara Sbōrē, pjāy ichēr wlo. Tja krē ba kjīshko ara kjwe ga e lōkyokjrēr llēme. Tja iara beno shāng bomi kjimtaga, pjāy opping mār ba go jlōkoyo wlo, pjāy dir wlo llēme.

⁹ Kjibokwo ichoror bomi kong kjwobi li ichoror jek

bomi shgawoklo wlo llēme.

¹⁰ No kjone kjone tjlē ga tja tjlē kjang anmoyō bor kjibokwo go, gueniyo tja shāng bomi tjokshko ga tja tjlē ma, tjlōkwo lēr li llēno llēm wleni le.

¹¹ Ēye tjlē eni ga woyde ga lōng sjēke. Tjawa lōng pjola ga tjawa tjlēno ba kong borwa tjlōkwo go sorē ga tjawa āār lōng ba tjokshko ga tjawa tjlē ba kong eni bakoe.

¹² No kjone kjone opposhrēk om go āe. Tjawa tjwlō ara baīya dik lērwa llēme. Gueniyo llēbo shārye lok kā llēm wleni, optjlik lok ba tjlīkklo shāryara om go li go, ga ēng tjlīk eni ēng tjok bakoe.

¹³ Tjawara opposhrēk om go llēme. Tjawa krē, pak twara Sbōrē borwa kong li kjīshko erōe. Ga tjawa oor Corinto kjokyo li ichaga erē.

¹⁴ Tjawa oor bomi ĩk llēm kjwe ga tjawa krē bomi kjīshko ga āe. Gueniyo tjawa oor Cristo roy pjlú lē bomi kong kuzong ga tjawa krē, pak shāryororwa bomi tjok li kjīshko ga llēbo owa shāryērwa lōng llēme.

¹⁵ Tjawa krē, pak shāryara oblērē li kjīshko llēm bakoe. Woydērwa ga pjāy mār Cristo go jek kēgong kēgongshko ga tjawa parkē bomi tjok jek kēgong kēgong eni bakoe.

¹⁶ Eni ga tjawa āār Sbō tjlōkwo roy pjlú lē kjok shto oblē oblē, pjāy lōng lishko jek kēgong obi, ēye āātē llēm obishko. Pak shāryara oblērē lishko ga tjawa krē woydē

pak shäryororwa eshko li kjishko llëme.

17 Gueniyo ga «Ëye krë woydë ga krë Tjlapga kjishko dey.»*

18 Shji ber pjlu wlo ga woyde ga shji poshrëga ber Tjlapgarë. Shji opposhrëk om go ga llëno llëme. Ëye opposhrëk om go ga ber pjlu llëme. Ëye poshrëga Tjlapgarë ga era ber pjlu jlöe. Nopga ber tjwlö ara wlo ga opposhrëk om go llëm, e poshrëga ber Tjlapgarë dey.

11

No kjone kjone tjlä ga «Tja Sbö tjlökwö roy laga Jesús äska» le, miga jyö erä

1 Tjlokwo lër shäng bomi kong li kuzi jek obi, kumi ga tja tjlä kä llëm wleni gueniyo.

2 Pjäy ymoyotkër ara, pjäy ymoyotke Sbörë sorë ga eni. Kjöglö domer miydoydë llëm obi wleniyo twëba domer kjlara kong, orkwosmok ba tjok wloshko ga kjöglö li ber baïya eröe. Pjäy twër woydë Cristo kong eni bakoe.

3 Dënashko ga Eva jyäpgwara dgur lirë. Ga bangkjrër ga pjäy jyäpgwëba eni bako, pjäy mär ber löng Cristo go jlökoyo ame wlo lër.

4 Olö ga no äär bomi shwoy ga tjlokwo le bomi kong owa wleni. Jesús roy oblë le bomi kong, lororwa bomi kong sorë li dik llëme. Sëya oblë twe woydë bomi kong le. Tjlokwo oblë le bomi kong bakoe. Eshko ga tjlokwo li

kjrëmi woydë jekdo, gueniyo tjlökwö kjrëmi llëm dey.

5 Epga wotjlik ga Sbö tjlökwö roy laga Jesús äska tjwlö arayo li epga om go le. Gueniyo lër bomi kong ga tjwlö ara bor kjinmo llëme.

6 Miydër ga tja oppino tjlä pjlu wlo llëme. Gueniyo tja kjok miydë ara. E ïnomi llëbo shäryororwa oblë oblë li go.

7 Sbö tjlokwo roy pjlu loror bomi kong, gueniyo tjwlö shiror llëme. ¿Tja opyono beno tjwlö ara llëm, pjäy iër ber löng tjwlö ara wlo eni li, e llëbo owa shäryotë lë mire?

8 Tja parkë shäng bomi tjokshko ga tja potjwlëga Sbö tjlokwo kjrägaga löng kjok shto oblë lirë.

9 Tja shäng bomi tjokshko ga tja llëye dretshko ga ëye barworor llëm, bi pjeyoga Macedonia so öör bor shwoy, ga llëye woydoror li twara lok bor kong. Eni ga llëye rokoror bomi kong llëm, ga rokër bomi kong llëm iyado.

10 Cristo tjlokwo bek li miydër pjlu. Miydëmi löng pjlu ga e jlöe. Ga tja krë tjlokwo shiror llëm li kjishko Acaya kjokyo kjok kjwang jikong, tja slongga ërë llëme. E jlö eni bakoe.

11 Tja tjlä eni, pjäy woydër llëm kjishko lëmi llëme. Miyde Sbörë ga pjäy woydër ara.

12 No kjone kjone tjlä ga pak shärye löng li tjwlö ara, pak shäryërwa löng li dik le. E kjishko ga llëye shäryër shäng li shäryër shäng iyado eni,

* 10:17 Jeremias 9.24.

epga krë eni ga ä wlo.

¹³ Epga opkjlopswë ber löng so Sbö tjlökwö roy laga Jesús äska kjoyo, miga jyö erä. To löng jyörkë erä. Íkoba ga parkë löng Cristo kong wleni, miga jyörkokdo löng.

¹⁴ Gueniyo ga pjây opsh-gawë ba kjîshko llëme. Ä om go li opkjlopswë ber shäng so Sbö parkaga kjok dogo so kälä lletlet kjoyo eni bakoe.

¹⁵ Eni ga ba parkagaga opkjlopswë ber löng so Sbö parkagaga pjlo bek wleniyo kjoyo eni bakoe. Shji opsh-gawë e kjîshko llëme. Llono ga epga shdüya Sbörë, llëbo shäryara kës li kjîshko.

Pablo krono, llëbo weno ba kong owa li kjîshko

¹⁶ Llëbo lër bomi kong obi, gueniyo tja kä llëme lëmi llëme. Gueniyo woyotjlîmi eni wleni ga tja iozî ber shäng tjlä kë llëm wleni, tja krë sira obi wlo.

¹⁷ Miydër ga tja krë eni ga tja tjlä shäng kë llëm wleni, tja tjlä shäng Tjlapga Jesús dik llëme.

¹⁸ Nopga ara krë eni, nopga Sbö miydë llëm wleniyo dik. Eni kuzong ga tja krë eni bakoe.

¹⁹ Pjây kjok miydë ara lëmi, gueniyo llëye le nopga kë llëm wleniyorë li kumi kjing erä.

²⁰ Pjây ichëba parkë, bomi llëbo dökoba, pjây jyâpgwëba, oba opyë löng bomi bäm go, pjây wlongoba, pjây bokso shpokoba bakoe. Llëbo shäryë enishko ga kumi löng kjing erä.

²¹ Tjawara opshäryono bomi tjok kjang eni llëme. ¿Pjây shdunorwa eni llëm kuzong ga pjây wotjlîk ga tjawa lökkjrë wlo lëmirë?

Oblë krë llë kjîshko ga tja krë e kjîshko bako, tja tjlä kë llëm wleni gueniyo.

²² Epga hebreoga le, ga tja bakoe. Epga Israel tjëyoga le, ga tja bakoe. Epga Abraham tjëyoga le, ga tja bakoe.

²³ Epga Cristo parkaga le, ga tja ba parkaga jlökwö. (Tja tjlä eni ga tja skwë wleni.) Tja parkono ara, ba kjinmo lok. Tja iaraba shäng kjërshko pjloglo ara, ba kjinmo lok. Tja shporaba no shpokklo go dbo ara, ba kjinmo lok. Tja zrökoba woydë lëba ara.

²⁴ Tja shpora judiogarë no shpokklo go pjloglo shkëng (5) dbaryo oblë oblëe. Pjlara pjlara ga tja shpora öötong pjloglo sak mya kjingsho shkaw (39).

²⁵ Tja shporaba kjor go pjloglo mya, dbaryo oblë oblëe. Pjlara ga tja löraba ak go, tja zrökoba wlo lëba. Tja jek sök kjyong kësbang roshko ga tja piktong pjloglo mya, dbaryo oblë oblëe. Tja beno buk dlung roshko shkër kjwara, dbar kjwara, tja shteno seke.

²⁶ Tja jëktong ara kjok shto oblë oblë. Tja jëktong shäng shto owashko ara. Tja di këskes zono ara. Tja jëktong shäng lügwang löngshko. Tja zröya woydë bor nopgarë. Tja zröya woydë nopga judiö llëm wleniyorë bakoe. Tja tjlökwö lono nopga arashko ga tja

zrökoba woydë. Tja tjlökwo lono nopga ara llëmshko ga tja zrökoba woydë bakoe. Tja sök dlung kjing goshko ga tja wolono seke. No kjone kjone Sbö tjlökwo kjruga le, miga jyö. Epga ëmdë ga tja zröya lok woydë.

²⁷ Tja dröno shäng ara pak kjang shäryë. Tja pono llëm shkër kjwöböso. Tja pjli kuno ara, tja wodogro kuno ara, tja iono llëm dbar kop ara bakoe. Olö ga tja smo kuno, tja shwong dret kjishko.

²⁸ Tja song, llëbo tjeng kës ëre kjishko, gueniyo erö llëme. Tja woydë ara, Sbö tjlökwo kjruga lög kjok shto oblë oblë li kjishko iyado.

²⁹ Roy kuror ga nopga dbo llëm ga tja woydë ara ba kjishko. Roy kuror ga nopga ichëba llëbo owa shäryë ga tja iirkë ara eshko.

³⁰ Woyde ga tja krë sira obi, gueniyo tja krë llëbo kjishko, tja dbo ara llëm miydëmi wlo.

³¹ Tjlapga Jesús Sbö, ba Data li poshrëkko iyado wlo. Era ommydë ga tja jyörkë llëme.

³² Pjlara ga tja shäng Damasco kjokyo. Eshko ga kjok eshko so ichaga li parkë sök Pjlu Aretas kong. Ga kjok eshko so ichaga li nopga ichono kjok li u bäng bäng no opshikklo dë, tja shaya lok wlo.

³³ Gueniyo tja lonaba jer shing roshko, kjok li kjëryo poglo go pjlor kalëkong. Tja

döktong ba wloshko dwayo eni.

12

Llëbo pina Sbörë Pablo kong, shji yoïno wleni

¹ Tja krë ga llëye shir e go llëme. Eni ëmdë ga tja krë obi kjluwe. Llëye pina Tjlapga Jesúsdë bor kong shji yoïno wleni li, e lër bomi kong shara.

²⁻³ Domer shäng kjlara, Cristo tjlökwo kjruga wleniyo.* Eeri ga öötong lu pjloglo sak kjwara kjingsho pkëng (14) ga e söra Sbörë jem öötong sök kjok dogo buk kjókshko anmoyö lishko.† Ba doyo söydere, de ba sëya döre, e miydër llëme. Sböra ommydë. Ga miydër ga

⁴ söra öötong shäng kjok ko Paraíso‡ lishko. Eshko ga tjlökwo kura, lako nopga lög kjok ëre kjing go kong llëm wleniyo.

⁵ Tja krë ara domer lër shäng li kjishko ga pjlu, gueniyo tja krë bor kjishko om goshko ga tja krë llëbo kjishko, tja dbo ara llëm miydëmi wlo eröe.

⁶ Gueniyo tja krë llëbo weno bor kong li kjishko kjwe ga tja tjlä shäng bomi kong kä llëm wleni llëm, tjlökwo lër shäng li bek kjishko. Gueniyo tja krono eni kjwe ga tja tjwlö ara lëmi, llëbo loror bor kjishko li kjishko eröe. Woydër ga tja tjwlö ara lëmi, llëbo

* **12:2-3** Domer le Pablorë shäng li, e Pablo om go layde. † **12:2-3** Eshko ga epga tjläno ga kjok dogo tjeng kjringgwo mya, ga domer li söra öötong kjok dogo buk kjókshko anmoyö lishko. ‡ **12:4** Sbö sök kjok dogo li kjokyo kowëba **Paraíso**.

shäryoror, llëbo loror bomi tjërko li kjïshko. E kjïshko ga tja krë eni llëme.

⁷ Gueniyo tja opposhrëk om go, llëbo pina Sbörë bor kong li kjïshko llëm wlo ga llëbo weno owa bor doyo ëre go, ichaga Ärë wleni, beno bor barwoklo ÿyadoo.

⁸ Tja kjloshtono Tjlapga kong pjloglo mya, llëbo owa li döya bor kong wlo.

⁹ Kuya ga tjëlë bor kong ga «Pja woydër ara. Era tjwlö ara. Gueniyo pja poptër llëm, pja dbo ara llëm wlo. Miydëp e go ga dbo twaga bop kong li tja» le bor kong eni. E kjïshko ga tja krë ara, tja dbo ara llëm li kjïshko, dbo twe Cristorë bor kong wlo.

¹⁰ Eni ga tja wopjlu, tja dbo ara llëm kjïshko. Tja parkë Cristo kong kjïshko ga llëbo wen owa bor kong ara, tja läywëba owa, tja shdun-goba bakoe. Gueniyo tja dbo ameshko ga tja dbo ara anmoyö. E kjïshko ga llëbo wen owa bor kongshko ga tja wopjluë.

Corinto sopga woyotjllina Pablorë ara

¹¹ Tja tjëlëno shäng kä llëm wleni, tja ichaga pjäydë ba shäryë kjïshko. No kjone kjone wotjlik ga Sbö tjlökw roylaga Jesús äska tjwlö arayo li epga le. Gueniyo tjara tjwlö ara ba kjinmo lok, tja tjwlö llëm gueniyo. Tja läywara lok owashko ga kuromi kjing erä. Zok ga tja wlikoromi kjwe.

¹² Eye Sbö tjlökw roylaga Jesús äska ga llëbo ÿydëba llëm

wleniyo shäryë kësbang oblë oblë ara. Miydëba e go ga e Sbö tjlökw roylaga Jesús äska jlöe. Ga tja shäng bomi tjokshko ga tja omshäryono eni, llëbo weno bor kong owa ara gueniyo.

¹³ Llëbo shäryoror bomi tjok kës li shäryoror Sbö tjlökw kragaga löng kjok shto oblë oblë li tjok sorë ga eni. Llëbo oblë shäryoror bomi tjok kjinaso, pjäy ichoror bor potjwlëk llëme. Pjäy ioror beno tjwlö oblë li dorko e kjïshko lëmi wleni ga llëbo owa shäryoror ëre iozï ber tjwlö llëm bor kong.

¹⁴ Tja wotjlik jek bomi ik pjlara obi. Ère tjok ga pjloglo mya. Gueniyo tja to shäng bomi ik, bomi llëbo woydër kjïshko llëme. Llëbo woydër li pjäy. E kjïshko ga llëbo rokër bomi kong sira llëme. Bek wlo ga wapga, e dbur töng ba dataga kong llëm, dataga, e dbur töng ba wapga kong dey.

¹⁵ E kjïshko ga llëbo botoya zan wopjlu bomi kjïshko, tja opzang shäng om go wopjlu bomi kjïshko bakoe. ¿Pjäy woydër ara eni ga tja woydëmi sira eräre?

¹⁶ Miydëmi pjlu ga tja shäng bomi tjokshko ga pjäy kong llëbo rokoror sira llëme. Eni ëmdë ga no kjone kjone wotjlik ga pjäy jyäpgworor e go le.

¹⁷ Nopga ichoror bomi kong kjlöbö. ¿Pjäy wotjlik ga ichoror, llëbo rokë bomi kong wlo lë mire? Eni llëme.

¹⁸ Tito ichoror jek bomi shwoy bi kjlara obi tjok.

Miydëmi pjłú ga pjäy kong llëye rokara llëme. Tjawa pjöyĩkong wotjlik kjrinaso, llëbo shäryërwa oblë oblë llëme.

¹⁹ ¿Pjäy wotjlik ga tjawa tjlä eni, pjäy ber wopjłú borwa tjok wlo lë mire? Eni llëme. Tjawa tōno beno tjeng Cristo tjok, ga tjawa tjlä löng Sbō bokso. Pjeyoga, llëbo shäryërwa kës li shäryërwa, pjäy mär Cristo go jek këgong wlo.

²⁰ Bangkjrër li tja äär bomi shwoyshko ga pjäy wlën löng woydër dik llëm, ga tjawa ĩmi löng woydëmi dik llëm bakoe. Bangkjrër li pjäy wlën löng llëbo owa shäryë oblë oblë, pjäy ënglë kar kar, pjäy ymo ara ëng tjok, pjäy iirkë ëng tjok, pjäy tōn dboy dboy, oblë läywëmi owa, oblë läywëmi ara, pjäy krë ara, pjäy wlëp ëng tjok llëm bakoe. Pjäy wlën woydë löng eni llëme.

²¹ Dënashko ga pjäy kjone kjone orkwosmono ë tjok llëm ga pjäy pono ba tjok, ga llëbo shäryako llëm li shäryoromi oblë oblë bakoe. Bangkjrër li tja äär bomi shwoyshko ga pjäy wlën löng llëbo owa eni li shäryë obi. Eni wleni ga tja slar ara, ga tja ie Sbörë ber lōkshko bomi kjishko bakoe.

13

Nopga poshduna Pablorë

¹ Pjäy ĩn jek ëre tjok ga pjloglo mya. Eye oblë rotëshko ga laga nopga pjökde,

myarerë llëm ga tjłōkwo kjrëy llëme.*

² Dënashko ga tja öör bomi ĩk pjłara. Tja jek öör bomi ĩk obishko ga pjäy löng llëbo owa shäryë, pjäy poshdunor pjire. Eerishko ga pjäy uunkong poshdun jek eni obi. Tja jek äär bomi ĩk obi ga pjäy wlën löng llëbo owa li shäryë obi wleni ga pjäy songe lër ame.

³ Woydëmi ga llëbo shäryër bomi kong, Cristo tjlä bor kjishko miydëmi wëllë wlo loromi bor kong. Eni ga eshko ga tja tjlä bomi kong yōtso ame, tja tjlä bomi kong dbo ara go shara. Shji shdüya Cristorëshko ga tjlä bi kong yōtso llëm, tjlä dbo ara go erä.

⁴ Zröraba pjang kjłös goshko ga dbo llëm wleni, gueniyo iara Sbörë beno sōk së, ba dbo ara go. Tjawara dbo llëm baĳya dik bakoe. Gueniyo tjawa iara Sbörë beno löng së, ba dbo ara go, tjawa parkë ber löng bomi kong wlo.

⁵ Pjäy opmiydos om go, pjäy mär löng Cristo Jesús go jlōkoyore miydëmi wlo. ĩmi ga Cristo shäng bomi tjok llëm wleni ga miydëmi e go ga pjäy mär löng ba go llëme.

⁶ Woydër ga miydëmi ga Cristo shäng borwa tjok, ga tjawa mär löng ba go jlōkoyo.

⁷ Rokërwa Sbō kong ga pjäy kjimte llëbo owa shäryë llëm wlo. Rokërwa eni, tjawa ĩkoba pjłú wlo llëme. Rokërwa eni, pjäy jëk löng pjlo bek wlo, tjawa ĩkoba owa gueniyo.

⁸ Llëbo shäryërwa löng kës li

* 13:1 Deuteronomio 19.15.

shäryërwa, tjlökwo bek li ber kësbang, tjwlo ara wlo. Tjawa löng tjlökwo bek li wloyoga llëme.

⁹ Pjây mär löng Cristo go jlökoyoshko ga tjawa wopjlú, tjawa ikoba ga dbo llëm wleni gueniyo. Rokërwa Sbö kong iyado ga pjây ie jëk löng pjlo bek.

¹⁰ Tjlökwo ëre tër, ichër jek bomi kong bäm go, tja äär bomi shwoyshko ga tja tjlë bomi kong kjang llëm wlo. Tja iara Sbörë beno shäng bomi kjimtaga, pjây opping mär ba go jlökoyo wlo, pjây dir wlo llëme.

Kjibokwo pjirzlong

¹¹ Era eni ga pjeyoga, pjây ber löng wopjlú, pjây jëk pjlo bek, pjây poshdunor li kolozî, pjây wotjlis kjirinaso, pjây ber löng wopjlú ëng tjok bakoe. Shäryëmi eni ga pjây kjimte Sbörë ber löng ëng woydë ara kar kar, pjây kjimte ber löng wopjlú ëng tjok bakoe.

¹² Pjây ëng woydë ara kar kar kuzong ga «¿Yonde?» lëmi ëng kong wopjlúe.

Bi pjeyoga uunkong löng bor tjok li, «¿Pjây yonde?» le bomi kong.

¹³⁻¹⁴ Rokër Tjlapga Jesu-cristo kong ga ba wopjlú li kjishko ga pjây kjimte ara. Rokër Sbö kong ga pjây woyde. Rokër Sbö Sëya kong ga pjây ie ber löng wopjlú ëng tjok bakoe.†

† **13:13-14** Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyã shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone goshko ga 2 Corintios 13.12-13, jyã taraba beno 2 Corintios 13.12-14, gueniyo tjlökwo tak lok kkring pjök li go ga e llëbo kjirinaso loklo.

Carta a los Gálatas Kjibokwo ère tara Pablorë Galacia sopga kong

Kjibokwo ère sorë

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbö tjlökwö laga Jesús äska wleniyo. Galacia kjokyo ga Jesús tjlökwö kragaga löng li, epga judíoga llëm wleniyo uunkong seke. E kjishko ga löng mär Jesús go llëm obishko ga kjok llgwekklo tara Moisésdë li söya lok llëme. Eni ga Pablo öör eshko Jesús roy pjlú lë ba kongshko ga tjläno ba kong ga ëye där kjok llgwekklo li söya bëy kjishko llëme lara eni.

Gueniyo Pablo opshino eshko dwayo irgo ga judíoga kjone kjone öötong löng eshko. Epga mär Jesús go le, miga jyö erä. Eshko ga Jesús tjlökwö kragaga li jyäpgwara lok tjlökwö bek llëm li go. Tjläno ba kong ga epga där wlo ga woyde ga epga mär Jesús go dö llëm, woyde ga kjok llgwekklo tara Moisésdë li söya lok bakoe lara lok eni. Eshko ga kjone kjone omtjlökwö kjrono. E kjishko ga kjibokwo ère go ga llëbo jyä tara Pablorë, nopga eniyo li kjishko, Jesús tjlökwö kragaga li jëk löng ba tjlökwö bek llëm li go ame wlo.

¹ Kjibokwo ère taga tja Pablorë. Tja ichaga norë llëme. Tja kraga Jesucristorë, ba woshraga Data Sbö lirë

bako, ga tja ichara lok beno shäng ba tjlökwö roy laga Jesús äska.

² Jesús tjlökwö kragaga löng Galacia kjokyo, kjibokwo ère ichër jek bomi kong.

Pjeyoga tjlökwö kragaga löng na bor tjok li, «¿Pjäy yonde?» le bomi kong.

³ Rokër bi Data Sbö kong, Tjlapga Jesucristo kong ga ba wopjlú li kjishko ga pjäy kjimte lok ara, pjäy ie ber löng wlëp bakoe.

⁴ Jesucristo optwono wolono, owa pjang bi go li löya ber dret wlo, shji döya llëbo owa tjeng kjok ère kjing goshko li dbo dorko dwayo wlo, woydara Data Sbörë sorë li eni.

⁵ Data Sbö li, e poshrëy, iëy ber kësbang, tjwlo ara iyado wlo. Ber eni.

Tjlökwö pjlú kjrinaso

⁶⁻⁸ Dënashko ga Cristo roy pjlú lorowa bomi kong. Ga Sbö wopjlú li kjishko ga pjäy rokara, ga ba tjlökwö li kjroromi. Eni ga tja wotjläno ga pjäy jëk löng e go loror. Gueniyo pjäy roy shrono owa, koshër sök dik llëme. Roy kuror ga pjäy Sbö rayono maling, ga tjlökwö oblë sömirë shara. Gueniyo tjlökwö pjlú jlökwö li, e kjrinaso döe. Tjlökwö kjroromi kjupä li, e jyö erä. No kjone kjone omloño bomi kong, pjäy kä llgwīya wlo. Cristo roy pjlú li kjlopswe lok woydë ber oblë. Rokër Sbö kong ga ëye tjlökwö lë bomi kong, lororwa bomi kong dënashko dik llëm

ga shdūya. Laga tjawarë, laga Sbö parkaga kjok dogo sorë eni wleni ëmdë ga tjlökwö oblë laga li shdungga ber Sbörë ÿyado wlo.

⁹ Loror bomi kong tjän, gueniyo lër jek bomi kong obi. Rokër Sbö kong ga ëye tjlökwö lë bomi kong, lororwa bomi kong dënashko dik llëm ga shdungga ber Sbörë ÿyado wlo.

¹⁰ Nopga ber wopjlú bor tjok li wlëntë llëme. Sbö ber wopjlú bor tjok li wlëntë eröe. Tja parkë nopga ber löng wopjlú bor tjok wlo kjwe ga tja Cristo parkaga llëme.

Pablo beno shäng Sbö tjlökwö roy laga Jesús äska sorë

¹¹ Pjeyoga, tjlökwö roy pjlú li loror bomi kong dënashko li, e laga norë bäm go llëme. Lër bomi kong, miydëmi wlo.

¹² E lara norë bor kong llëm, tja pingga norë llëm bakoe. E laga Jesucristorë om go bor kong.

¹³⁻¹⁵ Shäryono eni. Tja wentë llëm obishko ga tja kjrara Sbörë, ga tja rokara ber shäng ba parkaga wlo, ba wopjlú li kjishko. Gueniyo tja dëna shäng judiöga tjlökwö sökshko ga tja roy sorë miydoromi tjän. Eshko ga tja Jesús tjlökwö kjrägaga wloyo. Llëbo shäryoror ba kong lok ara, pjir ber dret wlo loror. Borwa tjlapgaga tek dënashko so tjlökwö li söror pjlú, owa llëm, bor pjeyoga luyo bor

tjok bëy li kjinmo. Gueniyo eshko ga

¹⁶ ba Wa pina Sbörë bor kong, miydër wlo, roy lër nopga judiö llëm wleniyo kong wlo. Eshko ga llëbo kjakrokroror nopga kong llëme.

¹⁷ Eshko ga Sbö tjlökwö roy laga Jesús äska löng Jerusalén kjokyo. Gueniyo parkë löng eni bor bäm go ëmdë ga tja äätë lan ba tjok eshko guing llëme. Tja jekdo Arabia kjokyo. E irgo ga tja tek Damasco kjokyo iröng obi.

¹⁸ Lu pjloglo mya irgo ga tja jek öötong shäng Jerusalén kjokyo Pedro* ÿk, ga tja beno sök ba tjok eshko dbargwo sak kjwara kjingsho shkëng (15).

¹⁹ Tjlapga Jesús lëng Santiago li ñnor eshko bakoe. Gueniyo Sbö tjlökwö roy lagaga Jesús äska llamo li ñnor llëme.

²⁰ Lër bomi kong jlökwö Sbö bokso ga tjlökwö ëre, e jlöe.

²¹ E irgo ga tja öör jong Siria kjokyo, Cilicia kjokyo bakoe.

²² Eshko dbaryo ga Jesús tjlökwö kjrägaga löng Judea kjokyo li, tja ÿyde lok llëm obi.

²³ Tja roy kura lok eröe. No kjone kjone tjlä löng ba kong ga «Bi irpjangga dënashko to shäng Jesús roy pjlú li pjik wlo lara. Gueniyo eerishko ga to shäng e roy shdök oba kong shara» le lok ba kong eni.

²⁴ Eshko ga Sbö poshrëra lok ara bor kjishko.

* **1:18** Grecia so tjlökwö go ga tak beno pjang **Cefas. Pedro** kowëba eni bakoe.

2

Pablo wlokjrara Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús áska liré

¹ Lu pjloglo sak kjwara kjingsho pkëng (14) irgo ga tja to jek Jerusalén kjokyo obi, Bernabé tjok, Tito tjok bakoe.

² Tja to jek eshko, lara Sbörë bor kong eni kjishko. Tja öötong shäng eshko ga tja tóno Jesús tjlökwo kjruga kägäyoga tjok dboshko, ga Jesús roy pjlú lër nopga judío llëm wleniyo kong sorë li loror ba kong pjire. Shäryoror eni, pak shäryër shäng li ber tjlwö llëm wlo llëme.

³ Tja lano ba tjok pjir ga ëye ichara lok doyo jyã të llëme. Tito, e judío llëm kjishko ga e doyo jyã tak llëme. Ga jëk shäng bor tjok ëmdë ga ichara lok doyo jyã të llëm bakoe.

⁴ Gueniyo nopga löng eshko kjlobö. Epga mär löng Jesús go le, gueniyo jyö erä. Löng borwa tjok lütshko, borwa ik wlo. Shji tóno beno tjeng Cristo Jesús tjok kjishko ga shji döra, shji iara beno löng kjok llgwekklo tara Moisésdë li kolë ame wlo, gueniyo eshko ga tjawa iche woydë epgarë ber löng kjok llgwekklo li kolë iröng obi. Tjlë lok ga «Ëye mär woydë Jesús go ga woyde ga doyo jyã tak pjir guing» le lok eni.

⁵ Gueniyo ga kolororwa sira llëme. Tjlökwo pjlú kjroromi, sömi löng li, e beke.

E kjlopswako llëme. Epga kolororwa llëm e kjishko.

⁶ Jesús tjlökwo kjruga kägäyoga löng eshko li tjlwö ara lëba. Gueniyo Sbö kong ga shji uunkong tjlwö beke. E kjishko ga epga tjlwö ara lëba ëmdë ga bor kong ga tjlwö oblë kjinmo llëme. Gueniyo epga ëmdë ga tjlökwo roy pjlú li lër shäng li kjingsho llëye iara lok llëme.

⁷⁻⁸ Dënashko ga Pedro ichara Sbörë ba tjlökwo roy pjlú lë judioga kong Jesús áska, ga kjimtara ara. Ga tja shäng eshkoshko ga miydara lok ga tja kjrara Sbörë eni bako, ga tja ichara ba tjlökwo roy pjlú lë nopga judío llëm wleniyo kong, ga tja kjimte shäng ara bakoe.

⁹ Santiago, Pedro,* Juan, e löng eshko. Jesús tjlökwo kjruga kägäyoga tjlwö arayo lëba li epga. Tja, Bernabé, tjawa kjimtara Sbörë ara li miydara lokshko ga tjawa orkwo iona, tjawa beno löng wopjlú ëng tjok li loklo. Eshko ga tjawa beno löng tjlökwo lë nopga judío llëm wleniyo kong, ga epga beno löng tjlökwo lë judioga kong.

¹⁰ Tjawa kong llëbo rokara kjrina döe. Woydara ga nopga song wleniyo kjimterwa. Gueniyo bor kong ga e kjang llëm, shäryër eni iyado kjishko.

Pedro wlon a Pablorë

¹¹ Pjlara ga Pedro öör na Antioquia kjokyo. Sök na

* **2:9** Grecia so tjlökwo go ga tak beno pjang **Cefas. Pedro** kowëba eni bakoe. Gálatas 2.11-14 eni bakoe.

obishko ga wlonor ara, llëbo shärye shäng owa kjishko.

12-13 Shronoshko ga ië nopga judío llëm wleniyo tjok, jyã tak lok llëm gueniyo. Era pjluë. Gueniyo e irgo ga nopga shrono löng Jerusalén kjokyo dwayo kjlobö, ichaga Santiagorë. Jerusalén

kjokyo shko ga judioga löng kjlobö, wotjlik ga eye mär woydë Jesús go ga woyde ga doyo jyã tak pjir guing le lok eni. Eni ga bangkjre Pedrorë ga ië nopga judío llëm wleniyo tjok wleni ga roy söya nopga shrono löng lirë, nopga wotjlik eni wleniyo löng Jerusalén kjokyo li kong. E kjishko ga eshko jek lekong ga opkjono nopga judío llëm wleniyo lishko dwayo, ga iono ba tjok ame. Opkjono eni li, e owa. Judioga oblë löng li omshäryono lok owa eni bakoe. Bernabé ëmdë ga omshäryono baïya dik bakoe.

14 E kjishko ga in ga tjlokwo pjlu li söya lok bek llëm kuzong ga tja tjläno Pedro kong nopga uunkong bokshto. Tja tjlä ga «Pja judío, gueniyo pja jek shäng nopga judío llëm wleniyo dik. ¿Eni ga nopga oblë judío llëm wleniyo ichëp woydë dbo go ber löng judío wleni ega?

15 »Nopga judío llëm wleniyo jek löng llëbo owa shäryë. Gueniyo shji judioga jlöe.

16 Eni ëmdë ga miydoroy ga shji ber pjlo bek Sbö bokso, kjok llgwekklo li söy kjishko llëme. Shji ber pjlo bek Sbö bokso wlo ga woyde

ga shji mär Jesucristo go. Nopga judío llëm wleniyo mär löng ba go tjän, gueniyo shji judioga ëmdë ga shji mär löng ba go bako, shji ber pjlo bek Sbö bokso wlo. Eye ie Sbörë ber pjlo bek ba bokso, kjok llgwekklo li sök kjishko llëme.

17 »Shji ber pjlo bek Sbö bokso, shji tönö beno tjeng Cristo tjok kjishko. Eni ga shji ber löng kjok llgwekklo li sök ame kuzong ga judioga kjone kjone wotjlik ga shji beno löng llëbo owa shäryë le lok eni. Gueniyo shji iche Cristorë llëbo owa shäryë, e lotë llëme. E eni llëme.

18 Bäm goshko ga tja tjläno ga shji ber pjlo bek Sbo bokso, kjok llgwekklo li söy kjishko llëme loror. Gueniyo söy, shji ber pjlo bek Sbö bokso wlo lër bomi kong eeri kjwe ga llëbo owa shäryotë shäng.

19 Bor shdungglo tak pjang kjok llgwekklo go li, e potjwlëk pjir tjän. Tja zröra kjok llgwekklo lirë wleni. E kjishko ga llëye shärye bor kong ga ä tjän. Tja jek shäng Sbö tjok shara.

20 Cristo zröraba pjang kjlös goshko ga tja wolono pjang ba tjok eshko wleni. Eni ga tja opichë om go ame. Cristo shrono bor go, ga tja wlosöga erë shara. Tja woydara Sbö Wa lirë ara, ga optwono wolono bor kjishko. Eni ga tja sök kjok ëreshko obi ga tja mär ba go eröe.

21 Sbö wopjlú li kjishko ga Cristo ichara wolon bi kjishko. Gueniyo shji ber pjlo bek Sbö

bokso, kjok llgwekklo li söy kjishko kjwe ga Cristo wolono li tjwlö llëm, Sbö wopjlú li tjwlö llëm bakoe» lër.

3

Shji dár, shji mär Sbö go kjishko döe

¹ ¡Galacia sopga, pjây kä kjange! ¿Pjây iaga ëro? Loror bomi kong wëlä ga Jesucristo zröraba pjang kjlös go.

² Woydër ga llëbo kjakrokër bomi kong pjlara li dboryozĩ bor kong. ¿Bomi go Sbö Sëya shrono beno kësbang bomi tjok li llë kjishko? ¿Kjok llgwekklo li söromi kjishkore, de Jesús tjlökwö kjroromi li kjishko?

³ ¿Pjây kä kjangdo? Soy-
oromi jëk Sbö tjok, ba Sëya go. Gueniyo eerishko ga pjây jëk woydë ba tjok bomi dbo om go li go.

⁴ Pjây mär Jesús go kjishko ga llëbo weno bomi kong owa ara. ¿Eerishko ga beno llëno llëm wlöre?

⁵ ¿Ba Sëya iche Sbörë tjwe bomi go ber kësbang bomi tjok wlo ega? ¿Llëbo ÿydëba llëm wleniyo shärye bomi tjreko ega? ¿Kjok llgwekklo li söromi kjishkore, de pjây mär Jesús go li kjishko?

⁶ Abrahamda Sbö tjlökwö kjrono, ga mär beno shäng ba go. E kjishko ga iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso.*

⁷ Eni ga shji ber Abraham tjëyoga jllökoyo wlo ga woyde ga shji mär Sbö go eni bakoe.

⁸ Eerishko ga nopga judío llëm wleniyo mär Sbö go li, e ie Sbörë ber pjlo bek ba bokso. Dënashko ga tak pjang Sbö kjibokwoyo li go eni. Eshko ga ba tjlökwö roy pjlu lara Sbörë Abraham kong, tjlä ba kong ga «Tjëyoga kjimtër uunkong bop kjishko»† le.

⁹ Abraham mär Sbö go, ga kjimtara. Eni ga ëye mär Sbö go ga kjimte eni bakoe.

¹⁰ Kjok llgwekklo li go Sbö tjlökwö tak pjang eni: «Ëye kjok llgwekklo ëre sök uunkong bëy ÿyado llëm ga e shdungko.»‡ Eni ga ëye dár woydë, kjok llgwekklo li söya kjishko le ga e shdungko.

¹¹ Tjlökwö tak pjang e go kjwara obi tjlä ga «Ëye mär Sbö go ga era ie ber pjlo bek ba bokso.»§ E kjishko ga ëye ie Sbörë ber pjlo bek ba bokso, kjok llgwekklo li söya kjishko llëme.

¹² Tjlökwö tak pjang e go kjwara obi tjlä ga «Ëye mär woydë kjok llgwekklo ëre go ga e söya bëy ÿyado dey.»* E kjishko ga ëye dár woydë, kjok llgwekklo li söya kjishko le ga mär shäng Sbö go llëm, Sbö woyotjlïya shäng llëm kjishko.

¹³ Sbö tjlökwö tak pjang eni bakoe: «Ëye wolono pjang kjor go ga e shdungko.»† Eni ga Cristo opyono, wolono

* 3:6 Génesis 15.6. † 3:8 Génesis 12.3; 18.18; 22.18. ‡ 3:10 Deuteronomio 27.26.

§ 3:11 Habacuc 2.4. * 3:12 Levítico 18.5. † 3:13 Deuteronomio 21.23.

pfung kjlös goshko ga bi shdungglo tak pjang kjok ilgwekklo go li beno pjang ba go. Eni ga shji dõra bi shdungglo li dbo dorko dwayo.

¹⁴ Dënashko ga Sbõ tjlëno Abraham kong jlõkoyo ga nopga judío llëm wleniyo kjimte lara. Eni ga shji dõra Cristo Jesúsde, tjlõkwo lara li ber jlõkoyo wlo. Eni ga shji mär ba go kjishko ga ba Sëya iche lara Sbõrë bi kong jlõkoyo li tjwe bi go ber kësbang bi tjok ga pjlúe.

Tjlõkwo lara Sbõrë jlõkoyo li kjara kjok ilgwekklo lirë llëme

¹⁵ Pjeyoga, tjlõkwo lër bomi kong llëbo jyãglo go. Domer shäng kjlara tjlõkwo twë oblë kong, ber ñyado wlo ga tjlõkwo li löngga ërë llëme.

¹⁶ Dënashko ga Sbõ tjlëno Abraham kong, ba tjëyo tek ber ba irgo li kong jlõkoyo. Tjlõkwo tak pjang Sbõ kjibokwoyo go li, e «ba tjëyoga» le llëme. Tak pjang li, e «ba tjëyo» le. E no kjlaraso loklo, e Cristo layde.

¹⁷ Tjlõkwo lër shäng li ëre. Sbõ tjlõkwo lono Abraham kong, beno ñyado wlo bãm goshko. Öõtong lu pjloglo sak dbãw pjloglo pkëng kjingsho sak myashko (430) ga kjok ilgwekklo li twara Moisés kong. Gueniyo tjlõkwo twara bãm go li kjara kjok ilgwekklo lirë llëme. E ie ber tjlwõ llëm wlo ga äe.

¹⁸ Shji kjimte Sbõrë, kjok ilgwekklo li söy kjishko kjwe ga shji kjimte tjlõkwo twara bi

kong, beno ñyado wlo li kjishko llëme. Gueniyo Sbõ wopjlú li kjishko ga tjlõkwo twara Abraham kong, ga kjimtara iguing.

¹⁹ ¿Eni ga kjok ilgwekklo li llëno? Twara Sbõrë judiõga kong, llëbo shãrye lok owa li miydoklo, äär jong Abraham «tjëyo» tjwe lara jlõkoyo li shrono guing. Ga kjok ilgwekklo li lara Sbõrë ba parkagaga kjok dogo so kong. Ga epga omloño Moisés kong. Ga Moisés omloño nopga kong. Eni ga Moisés beno shäng Sbõ tjlõkwo laga nopga kong, beno shäng nopga tjlõkwo laga Sbõ kong bakoe. Kjok ilgwekklo li weno eni.

²⁰ No parkë eni ga kãgãyo kjlaraso llëm, e parkë shäng oblë oblë li tjlõkwo laga kjishko. Gueniyo Sbõ tjlõkwo lono Abraham kong jlõkoyoshko ga laga erë shäng om go ba kong.

Shji parkagaga tjlwëk löng pjir wleniyo dik ame

²¹ Kjok ilgwekklo li, tjlõkwo lara Sbõrë Abraham kong jlõkoyo li, e ber ëng wloyo lotë llëme. Shji ie kjok ilgwekklo llërë ber löng së ñyado Sbõ tjok ga pjlú kjwe ga shji beno pjlo bek Sbõ bokso kjok ilgwekklo li kjishko tjän.

²² Gueniyo Sbõ tjlõkwo tak pjang li tjlë ga shji uunkong löng bi wotjlik owa li dbo dorko, nopga löng kjërshko wleni. Shãryara Sbõrë eni, tjlõkwo lara Sbõrë jlõkoyo li tjwe ber ëye mär Jesucristo go li kong wlo.

23 Nopga mär Cristo go dbaryo äatë llëm obishko ga tjawa ichaga kjok llgwekklo lirë. Ga tjawa beno löng ba dbo dorko, Cristo tjwe guing.

24 Shji dara kjok llgwekklo lirë, äär jong Cristo shrono guing, shji mär ba go wlo, shji ber pjlo bek Sbö bokso e kjishko wlo.

25 Eerishko ga shji mär Cristo go kuzong ga shji daga beno kjok llgwekklo lirë ame.

26 Pjäy mär löng Cristo Jesús go kuzong ga pjäy uunkong Sbö wapga.

27 Pjäy waraba jer di roshko, pjäy tönno beno tjeng Cristo tjok kuzong ga pjäy jëk ber löng Cristo dik.

28 Eni ga Sbö kong ga pja judiore, de pja judío llëmde, e llëno llëm, pja parkagaga tjwlëk shäng pjir wleniyore, de eni llëmde, e llëno llëm, pja domerde, de walëre, e llëno llëm bakoe. Pjäy tönno beno tjeng Cristo Jesús tjok kuzong ga pjäy uunkong tjwlö beke.

29 Pjäy Cristo ĩ ga pjäy Abraham tjëyoga jlökoyo. Ga tjlökwo lara Sbörë ba kong jlökoyo dënashko li, e beno bomi kong eni bakoe.

4

1 Tjlökwo lër shäng li eni: Domer tjwlö ara li wa, llëbo uunkong ba data ĩ, e llono ga ber bañya ëmdë ga kjwozir obishko ga tjwlö parkaga tjwlëk shäng pjir wleniyo dik, äär jong ba luyo go guing.

2 E wopro ga nopga iara ba datarë beno löng ba dë, epga

kole wlo, äär dbar llono lara ba datarë guing.

3 Shji uunkong eni bakoe. Tjlökwo bek li miydoydë llëm obishko ga shji sgara löng llëbo shäryë, nopga Sbö miydë llëm wleniyo dik, parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo dik.

4 Gueniyo dbar öötongshko ga Sbö ba Wa ichono, ga wena walëre. Eshko ga kjok llgwekklo tara Moisésdë li shäryara ba Wa lirë uunkong bëy,

5 shji uunkong tjeng kjok llgwekklo dbo dorko li döya wlo, shji ber Sbö wapga wlo.

6 Ga pjäy Sbö wapga kjishko ga ba Wa Sëya li ichara beno bomi go, ber kësbang bomi tjok wlo. Ga Sbö kowëy bi Data ga pjlu, ba Sëya kjishko.

7 Eni ga pjäy parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo dik ame, pjäy Sbö wapga shara. E kjishko ga llëbo twe Sbörë ba wapga kong li twe bomi kong bakoe.

Pablo woydë ara Galacia sopga kjishko

8 Sbö miydomirë llëm obishko ga pjäy parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo dik, pjäy parkë löng sböpga oblë kong, gueniyo sböpga oblë li, e sböpga jlökoyo llëme.

9 Gueniyo eerishko ga pjäy Sbö miydë, pjäy kar miyde Sbörë bakoe. Nopga Sbö miydë llëm wleniyo mär ba wotjlik owa li go. ¿Enira pjäy mär woydë nopga Sbö miydë llëm wleniyo wotjlik owa, llëno llëm li go obi ega?

¿Pjây opyë woydë ber löng parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo dik obire?

¹⁰ Oba sgara löng dbar shrëk sorë ga pjây dbar shrëk woydë eni bakoe. Dbar llë, mok llë, lu llë, e shrëmi woydë, Sbö ber wopjlú bomi tjok wlo lëmi.

¹¹ Bangkjrër ga pak shäryoror bomi tjok li, e beno llëno llëme lër.

¹² Pjeyoga, rokër bomi kong ga pjây opshäryos botoya dik, tja opshäryono bomipjöy dik sorë ga eni. Llëye owa shäryoromi bor kong llëme.

¹³ Miydëmi pjlu ga tjlökwö roy pjlu li loror bomi kong bäm goshko ga tja öör eshko, tja swlo ara kjïshko.

¹⁴ Eshko ga tja swlo ara li, e beno bomi kong kjange. Eni ëmdë ga tja iywomi shjiktëng llëme. Tja tjlökwö kjroromi, tjlökwö li laga Sbö parkaga kjok dogo sorë wleni, laga Cristo Jesúsde om go wleni bakoe.

¹⁵ Eshko ga pjây wopjlú erä. ¿Eerishko ga pjây oto? Miydër ga eshko dbaryo ga llëye woydër sorë ga shäryoromi bor kong. Pjây rokoror bomi bokkwo shik bor kjimtoklo loror bomi kong kjwe ga shäryoromi bor kong löng wopjlúe.

¹⁶ ¿Eerishko ga pjây opyë woydë ber löng bor moskwo, tjlökwö bek li loror bomi kong kjïshko lëmiro?

¹⁷ Nopga löng eshko kjlöbö, woyde lok jlökoyo ga pjây tön löng ba tjok, ba tjlökwö sömi jlökoyo wlo, gueniyo e ber

bomi kong pjlu llëme. Woyde ga tjawa rayëmi, pjây ber löng ba woyotjlik jlökoyo wlo shara.

¹⁸ Woydër ga tja shäng bomi tjokde, de llënde, pjây llëbo pjlu shäryë löng iyado. Pjây wotjlik llëbo shäryë jlökoyo li, e pjlu jlö, gueniyo llëbo pjlu shäryëmi wlo eröe.

¹⁹ Pjây bor wapga wleni. Walë wloshko chida tjeng döröshko ga bangyo ara. Pjây bangyo bor kong ara eni bako, äär jong pjây löng Cristo dik guing.

²⁰ Tja iana shäng eshko, tja tjle bomi kong yötso wlo. Gueniyo llëye shäryër bomi tjok li miydër llëme.

Agar, Sara

²¹ Pjây mär woydë kjok ilgwekklo go li, ¿llëye tak pjang ba go li miydëmi llëmdo?

²² Tak pjang eni: Abraham wapga do pjök, wa kjlara ba parkaga tjwlëk shäng pjir wleniyo li tjok, wa kjlara obi ba boy tjok.

²³ Ba wa ba parkaga tjok li, e weno laga norë. Ba wa ba boy tjok li, e weno laga Sbörë, tjlökwö lara jlökoyo li kjïshko.

²⁴ Ère llëbo jyäglo. Walëga do pjök ère, e tjlökwö kjring pjök li loklo. Agar, e kjok ilgwekklo twak Sinai dlupyoshko li loklo. Èye mär woydë kjok ilgwekklo ère go ga ber löng Agar tjëyoga tek beno ba irgo wleni. Epga, e parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo dik.

²⁵ Agar, e Sinaí dlupyo jong Arabia kjokyo li loklo bakoe. E nopga löng Jerusalén kjokyo eerishko dbaryo li loklo bakoe. E kjishko ga Agar, e ba mekë wleni.

²⁶ Gueniyo Jerusalén kjokyo buk kjok dogo kjrina obi. Kjok eshko sopga, e parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo dik llëme. Ga eshko sopga li, e shji.

²⁷ Sbö tjlökwö tak pjang eni: «Llono ga walë rayak beno sök li wapga ara, walë beno shäng ba lanma tjok luyo ara li kjinmo.

E kjishko ga walë kjröng, wapga llëm, pja wopjlúe.

Wloshko tjeng döröshko bang sorë miydëp llëm,

öö los, pja wopjlú dey.»*

²⁸ Pjeyoga, Isaac weno li laga Sbörë, tjlökwö lara jlökoyo li kjishko. Pjäy iara Sbörë beno baïya dik, tjlökwö twara jlökoyo li kjishko eni bakoe.

²⁹ Dënashko ga tjlökwö lara Sbörë jlökoyo li kjishko ga Isaac ichara Sbö Sëyarë wen. Gueniyo Agar wa li iirkono ara ba kong, ga shduna ara. Eerishko ga nopga mär löng kjok llgwekklo go li iirkë bi kong ara, ga shji shdüya ara eni bakoe.

³⁰ Sbö tjlökwö tak pjang eni: «Walë parkaga tjwlëk shäng pjir wleniyo li ichos to kjok shto oblë ba wa li tjok. Ba data wolonoshko ga ba llëbo

tjeng kës li ber ba wa jlökoyo li kong eröe. Llëye ber ba parkaga li wa kong llëme.»†

³¹ Eni ga shji walë parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo li wapga wleni llëm, shji domer boy li wapga wleni.

5

Shji döra Cristorë

¹ Shji döra Cristorë, kjok llgwekklo tara Moisésdë li kolëy ame wlo. E kjishko ga pjäy wokjang, pjäy opyë ber löng parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo dik ame.

² Tja Pablo, tja tjlökwö kuziä. Pjäy doyo jyä tē, pjäy ber pjlo bek Sbö bokso wlo wleni ga Cristo beno bomi kong tjwlö llëme.

³ Lër jek bomi kong obi ga domer llë doyo jyä tē, ber pjlo bek Sbö bokso wlo ga ber shäng kjok llgwekklo llamo li kolë wlo bakoe.

⁴ Pjäy mär kjok llgwekklo li go, pjäy ber pjlo bek Sbö bokso wlo wleni ga pjäy löng Cristo tjok llëm, ga Sbö wopjlú li ber bomi kong tjwlö llëme.

⁵ Gueniyo shji mär Cristo go kuzong ga shji kjimte Sbö Sëyarë, shji ie ber pjlo bek Sbö bokso dbaryo li koshë löng wopjlú wlo.

⁶ Shji töno beno tjeng Cristo Jesús tjok li, e tjwlö ara bi kong. Ga shji mär ba go kjishko ga shji oblë woydë iyado. Gueniyo Sbö kong ga shji doyo jyä tēre, de llëmde, e llëno llëme.

* 4:27 Isaías 54.1. † 4:30 Génesis 21.10.

7 Bám go ga pjây jêk löng Sbö tjok pjlúe. ¿Tjlökwo bek'li sömi ame laga êrê bomi kong?

8 Pjây rokara Sbörê tjlökwö pjlú li sök wlo. E kjîshko ga bomi songga li ichaga erê llême.

9 Oba tjlē ga «Pjlung shosho uukklo* chira dö ëmdē ga pjlung shosho bayo kjöm pogo ga uuya pjire» lēba eni.

10 Gueniyo miydēr pjlú ga pjây Tjlapga Jesús ĩ. E kjîshko ga miydēr ga wop ā ga pjây wotjlik ber löng botoya dik iröng obi. Ga bomi jyāpgwaga to löng'li, e shdūya Sbörê, ē ga eni.

11 Pjeyoga, shji doyo jyā tē, shji ber pjlo bek Sbö bokso wlo lēr shäng oba kong kjwe ga tja shdūya judiogarē llême. Gueniyo shäryēr eni wleni kjwe ga Cristo wolono pjang kjlös go bi kjîshko li ber tjwölö llême.

12 Gueniyo bomi jyāpgwaga to löng lira, woydēr ga doyo jyā tē dö llême. Woydēr ga epga opkē lok om go dey.

13 Pjeyoga, pjây rokara Sbörê ber löng ichaga kjok llgwekklo tara Moisésdē lirē ame wlo. Gueniyo pjây beno löng kjok llgwekklo li kolē ame wlo ëmdē ga pjây beno jêk löng bomi wotjlik owa li go wlo llēm bakoe. Pjây ëng woydos ara kar kar, pjây ëng kjimtos bakoe.

14 Kjok llgwekklo uunkong li ber kjrinaso wleni: «Pja opwoydē sorē ga bop kjlara, e woydos eni bakoe.»†

15 Gueniyo pjây sjêke. Shäryēmi löng eni llême. Pjây löng ëngkwē ëng tjok kar kar erä. Shäryēmi löng eni ga pjây ëng pjik löng om go erä.

Shji mār Sbö Sēya go

16 Eni ga lēr bomi kong ga pjây mār Sbö Sēya go. Enira pjây jêk bomi wotjlik owa li go llême.

17 Bi wotjlik owa li, e owa Sbö Sēya bokso. Ga bi wotjlik owa li, e llēye woyde Sbö Sēyarē li wloyo wleni. Wotjlik kjring pjök li, e oblē oblē, ëngkwē ëng tjok wleni. E kjîshko ga olō ga llēye shäryēmi woydē pjlú li, e shäryēmi ga äe.

18 Gueniyo pjây mār Sbö Sēya go ga pjây ichaga kjok llgwekklo lirē ame.

19 Nopga jêk ba wotjlik owa li goshko ga llēye shärye löng li ĩgöy wēlēe. Pē no orkwosmono ba tjok llēm li tjok. Llēbo owa shäryako llēm li shärye. Wotjlik llēbo owa shärye oblē tjok erä.

20 Sböpga jyāglō, e poshrēya. Opping ybi, oblē ie wlo. Oblē ĩywa shjiktēng. Ĕnglē kar kar oblē tjok äe. Ymo ara. Iirkē malinge. Wotjlik ba kjîshko eröe. Ĕngkwē oblē tjok. Tön dboy dboy.

21 Wotjlik owa oblē kong ba llēbo kjîshko. Nelōtkē, bērkē, llēbo owa shärye ara ëng tjok. Llēbo oblē, so e kjoyo li shärye bakoe. Loror bomi kong tjän, gueniyo lēr bomi kong jek obi ga ēye sgara shäng eni ga äär

* 5:9 *Pjlung shosho uukklo* le li, e *tjlökwo söya löng owa* li loklo. † 5:14 Levítico 19.18.

Sbö sök no pjluyo ñyado lishko llême.

²² Gueniyo shji kjimte Sbö Sëyarëshko ga shji llëbo shäryë oblë. Shji oblë woydë ara. Shji wopjlúe. Shji wlëpe. Shji iirkë maling llême. Shji wopjlú oblë tjok. Shji oblë kjimtë. Llëye loroy li shäryëy eni.

²³ Shji llëbo shäryë oblë kong yôtso. Shji llëbo shäryë ga woyotjlíy yôtso guing. Llëbo ëre shäryëy ga pjlú, llgwekklo drete.

²⁴ Æye Cristo Jesús ñ ga e ichaga ba wotjlik owa lirë ame. Ba wotjlik owa li, e löra beno pjang kjlös go wleni.

²⁵ Shji iara Sbö Sëyarë beno löng së jlökoyo kuzong ga woyde ga shji mär ba go.

²⁶ Gueniyo shji krë llëm, shji ënglë kar kar llëm, shji wotjlik owa ëng tjok bi llëbo kjishko llëm bakoe.

6

Shji ëng kjimté

¹ Pjeyoga, pjäy mär löng Sbö Sëya go. Eni ga pjäy kjlara llëbo owa shäryono ga poshdüzí yôtso. Gueniyo pjäy sjëk, pjäy dir baña dik llëm wlo.

² Pjäy kjlara ñmi ga song ga kjimtozïa. Eni ga pjäy pina Cristorë sorë ga shäryëmi löng eni.

³ Æye tja tjwlö ara, oblë kjinmo le, tjwlö ara llëm ëmdë ga opjyäpgwë shäng om go.

⁴ Pjäy llëbo shäryono pjlúre, de oware, pjäy kjlara kjlara opmiydos om go. Shäryoromi

pjlú ga pjäy ber wopjlú ga pjlúe. Gueniyo shäryoromi pjlú, oblë kjinmo lëmi llême.

⁵ Pjäy kjlara kjlara pak llë ga miydaga ber erë om go.

⁶ Æye, shji pña Sbö tjlökwo goshko ga woyde ga llëbo tjeng bi tjok li shdöy ba tjok.

⁷ Sbö jyäpgwëy ga äe. E kjishko ga pjäy opjyäpgwë llëm bakoe. Llëye dgoroy ga e bo kjroydë.

⁸ Æye jëk ba wotjlik owa li goshko ga ber shäng shdüya ñyado wlo. Æye mär Sbö Sëya go ga ie Sbö Sëyarë ber shäng së ñyado Sbö tjok.

⁹ Eni ga shji sjen llëbo pjlú shäryë llême. Shji wosonkë llëm, äär bi potjwlëkklo dbaryo lishko ga shji potjwlëya pjlúe.

¹⁰ E kjishko ga kuy ga shji oblë kjimté ga bue ga kjimtéy dey. Ga Cristo tjlökwo kjragaga löng li kjimtéy ara an-moyö.

Shji iara Sbörë beno tjaglën wleni

¹¹ Tja Pablo, tjlökwo ëre tër bomi kong bor orkwo om go go shara. ñmi ga tjlökwo jyäglo ëre kjwo këskëse.

¹² Pjäy tjlä ga pjäy döya Sbörë, Cristo wolono pjang kjlös go li kjishko lëmi. Gueniyo ëye omlë eni ga shdungoba e kjishko. E kjishko ga bomi ichaga doyo jyä tē li, pjäy iche lok eni ga ikoba ga ber löng wopjlú ba tjok wlo, shdungoba eni llëm wlo.

¹³ Epga doyo jyä tak pjir ëmdë ga kjok llgwekklo tjeng

kës li kole lok llëme. Gueniyo woyde lok ga epga kolëmi, ga pjây doyo jyã të ber'löng baïya dik, epga krë ara bomi kjïshko wlo.

¹⁴ Gueniyo tjara krë llë kjïshko llëme. Tja krë Tjlapga Jesucristo zröraba pjang kjlôs go li kjïshko eröe. Ba kjïshko ga llëbo tjeng kjok ëre kjing go tjwlô bor kong ame, ga nopga kjok ëre so kong ga tja tjwlô llëm bakoe.

¹⁵ Sbö kong ga shji doyo jyã tak pjirde, de llëmde, e llëno llëme. Shji kjlopswara beno tjaglën wleni li, tjwlô ara li e.

¹⁶ Tjlökwo lër shäng bomi kong ëre sömi wleni ga pjây kjrara Sbörë beno ba nopga, judíoga kjrara dënashko wleni. Eni ga rokër Sbö kong ga pjây uunkong eni li songe le ÿyado, pjây ie ber'löng wlëp bakoe.

¹⁷ Era eni ga tjara doyo bäng lok, tja shporaba ara, Jesús kjïshko. E kjïshko ga woydër ga eeri jek lëkong ga ëye llëbo shäryë tjwe bor bar-woklo ame.

¹⁸ Pjeyoga, rokër Tjlapga Jesucristo kong ga ba wopjlú li kjïshko ga pjây kjimte ara. Ber eni.

Carta a los Efesios Kjibokwo ëre tara Pablorë Éfeso sopga kong Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbö tjlökwö laga Jesús äska wleniyo. Éfeso kjokyo, e tjwlö ara. Eshko ga sböpga jyäglo syö uyo lok ara. Tjwlö arayo li, e ba sbö ko Artemisa li syö uyo, tak pjang Hechos 19.23-41 go sorë li eni. Dënashko ga Pablo to shäng Jesús roy pjlu lë kjok shto oblë oblëshko ga öötong shäng eshko, tak pjang Hechos 18.18 go sorë li eni. Gueniyo beno shäng eshko dbar kop ara llëme. E irgo ga jek öötong shäng eshko obi, ga beno shäng nopga li ping Sbö tjlökwö go lu pjloglo mya, tak pjang Hechos 19 go sorë li eni.

Kjibokwo ëre go ga Sbö wopjlú li kjishko ga llëbo shäryara pjlu bi kong oblë oblë sorë li tara ba kong. Woyde ga Sbö iëy ber kësbang, tjwlö ara sorë li tara ba kong. Judíoga, nopga judío llëm wleniyo, e iara Sbörë beno tjëyo kjrinaso, ga woyde ga ber löng wlëp ëng tjok shara, ber löng ëng kjimtë kar kar bakoe, e tara ba kong bakoe.

Kjibokwo ëre tara ba kongshko ga sök kjërshko Roma kjokyo, Jesús roy pjlu

lara kjishko, tak pjang Hechos 28.16-31 go sorë li eni.

¹ Kjibokwo ëre taga tja Pablorë. Tja kjrara Sbörë beno ba tjlökwö roy laga Cristo Jesús äska.

Sbö nopga tönö beno tjeng Cristo Jesús tjok löng Éfeso kjokyo, kjibokwo ëre ichër jek bomi kong.

² Rokër bi Data Sbö kong, Tjlapga Jesucristo kong ga ba wopjlú li kjishko ga pjây kjimte lok ara, pjây ie ber löng wlëp bakoe.

Sbö poshrëy ara, ba wopjlú li kjishko

³ Sbö, Tjlapga Jesucristo Data li poshrëy ara. Shji tóna beno tjeng Cristo tjok kjishko ga shji kjimtara ara, llëbo twe ba nopga kong ba kjimtoklo wlo li twara bi kong uunkong bakoe.

⁴ Shji kjimtara eni. Kjok shäryayde llëm obishko ga shji tönö beno tjeng Cristo tjok ëre kjrara Sbörë, shji ber tjeng baïya wlo, shji pogo llëye dret ba bokso wlo bakoe. Shji woyde Sbörë ara kjishko ga

⁵ dënashko ga wotjlik ga shji ie Jesucristorë ber löng ba wapga wlo le, woydara ber eni kjishko.

⁶ Ba Wa woyde ara li twara bi kong. Eni ga ba wopjlú li pina bi kong, ïy wëllë wlo, ga poshrëy ara.

⁷ Sbö wopjlú ara anmoyö. Ba wopjlú li kjishko ga Cristo wolono, srëng kwono. E kjishko ga shji döra bi shdungglo dbo dorko dwayo,

owa pjang bi go li löna beno dret bakoe.

⁸ Shji kong kjok miydë twara ara, ba tjlökwo miydë wëlä wlo. Shäryara eni ba wopjlú li kjishko.

⁹ Dënashko ga Sbö wotjlik llëbo shäryë Cristo tjok le, woydara ber eni kjishko, gueniyo ëye ommiydono llëme. Gueniyo e pina bi kong pjir tjän,

¹⁰ e dbaryo öötongshko ga llëbo uunkong lara li shärye ber eni wlo. Eshko ga Cristo ie ber sök llëbo tjeng kës li ichaga, llëbo tjeng kjok dogo, llëbo tjeng kjok ëre kjing go bakoe.

¹¹ Llëye woyotjlina Sbörë shärye wlo li, e shärye uunkong eni. Ga dënashko ga wotjlik llëbo shäryë bi kong le. Eni ga shji kjrara, tona beno tjeng Cristo tjok,

¹² ga shji löng Cristo koshaga bäm go li, shji kjimtara ara, shji ikoba wlo, Sbö poshrëkoba ba dbo kälä kjishko wlo.

¹³ Shji döya Sbörë sorë roy pjlu li, tjlökwo bek li e. Ga kuromishko ga tjlökwo kjromi, ga pjäy tönno beno tjeng Cristo tjok. Cristo kjishko ga pjäy go ba Sëya iche ber bomi tjok lara jlökoyo li, e shrono beno kësbang bomi tjok. Eni ga pjäy jyä tara beno löng wleni. Miydëy e go ga pjäy beno Sbö i.

¹⁴ Ba Sëya twara bi kong kjishko ga miydëy e go ga llëye pjlu shärye bi kong lara li, e shärye eni jlökoyo, nopga baïya li döra pjir guing. Eshko

ga Sbö poshrëy ara, ba dbo kälä kjishko.

Pablo syöshtono Sbö kong

¹⁵ Pjäy roy kuror ga pjäy mär löng Tjlapga Jesús go, ga Sbö nopga uunkong woydëmi löng ara bakoe. E kjishko ga

¹⁶ tja syöshtë Sbö kong bomi kjishkoshko ga tja wopjlú ba tjok enido.

¹⁷ Data Kësbangyo li, e Tjlapga Jesucristo Sbö. Ga rokër ba kong ga pjäy kong kjok miydë twe ara, ga e opping shäng bomi kong bako, e miydëmi jek këgong wlo.

¹⁸ Pjäy kjrara Sbörë, llëbo pjlu twe bomi kong kësbang wlo. Eni ga rokër ba kong obi ga pjäy kong kjok miydë twe äär bomi pjlushko wlo, llëbo pjlu koshëmi löng twe ba nopga kong li llë miydëmi wëlä wlo,

¹⁹ Sbö dbo ara li miydëmi wëlä wlo bakoe. Ba dbo ara li, e pjir llëm, ëye äär baïya dik llëm bakoe. Ga shji mär löng Cristo go ëre kjimte ba dbo go.

²⁰ E go ga Cristo buk shinmoga tjrëkoshko ga woshrara iröng obi, ga söra öötong sök ba orkwo këläkong kjok dogo.

²¹ Eshko ga iara beno tjwlo ara, sëya llë dbo ara wleniyo kjinmo, oblë ichagaga wleniyo kjinmo, llëbo uunkong kjinmo, iara beno eni eerishko dbaryo wlo, iyado wlo bakoe.

²² Llëbo uunkong iara beno tjeng ba wloshko, ga iara beno sök ba tjlökwo kjrägaga löng kës li ichaga.

²³ Epga, e ba doyo wleni. Epga löng sē ba kjışhko. Llēbo tjeng kēs sē li laga erē.

2

Shji wolono löng wlenishko ga shji iara Sbörē beno löng sē jlōkoyo

¹ Nopga judío llēm wleniyo, dēnashko ga pjāy wolono löng wleni, llēbo owa shāryēmi löng li kjışhko.

² Eshko ga nopga Sbō miydē llēm wleniyo löng llēbo owa shāryē sorē ga pjāy omshāryē löng eni bakoe. Llēye le Ärē li kolomirē. Sēyaga owa jēk löng kjok ēre kjing goshko ichaga erē, nopga to löng Sbō kolē llēm li ichaga erē bakoe.

³ Dēnashko ga shji uunkong omshāryono eni. Eshko ga shji wotjlik owa erā, shji jēk löng bi wotjlik owa li go bakoe. E kjışhko ga Sbō iirkono ara bi tjok, ga shji löng shdūya wlo, nopga oblē owa li shdūya sorē ga eni.

⁴ Gueniyo shji songe le Sbörē, shji woyde ara an-moyō bakoe.

⁵ E kjışhko ga shji wolono löng wleni, llēbo owa shāryēy löng li kjışhkosshko ga shji iara beno löng sē jlōkoyo, ga shji iara beno löng mär Cristo go shara. Ba wopjlú li kjışhko ga shji dōra eni.

⁶ Cristo Jesús woshrara irōng obi, ga sōra öötong sök ba tjok kjok dogo. Shji tōna beno tjeng Cristo tjok kjışhko ga shji woshrara eni wleni,

ga shji sōra öötong löng ba tjok kjok dogo eni wleni bakoe.

⁷ Shāryara eni Cristo Jesús kjışhko, llono ga ba wopjlú kēsbang li pīya oba kong iyado wlo.

⁸ Ba wopjlú li kjışhko ga pjāy dōra, pjāy mär löng Cristo Jesús go kjışhko. Pjāy dōra li, e bomi sēngglo, e wlēnomi om go llēme.

⁹ Shāryara eni, llēbo pjlu shāryoromi kjışhko llēm, ēye opposhrek e kjışhko llēm wlo.

¹⁰ Shji eerishko ga sorē, shji shāryara Sbörē yōtso beno löng eni kjışhko. Shāryara eni, shji tōna beno tjeng Cristo Jesús tjok kjışhko, llēbo pjlu lara dēnashko shāryēy wlo li, e shāryēy eni wlo.

Shji tjēyo kjrinaso, shji tōno beno tjeng Cristo tjok kjışhko

¹¹ E kjışhko ga pjāy nopga judío llēm wleniyo, pjāy dēna ga sorē woyoshrozīa. Eshko ga pjāy kowe judiógarē «nopga jyā tak llēm wleniyo» le. Epgara opkowē lok «nopga jyā tak pjir wleniyo» le, gueniyo jyā taga norē ba doyoshko erā.

¹² Woyoshrozī ga dēnashko ga pjāy löng Cristo tjok llēme. Tjlokwo twara Sbörē Israel tjēyoga kong, beno iyado wlo, gueniyo pjāy Israel tjēyoga llēm kuzong ga e beno bomi kong llēm, pjāy shto oblē so wleni erā. Eshko ga Sbō miydēmi löng llēm, pjāy dōya li koshēmi löng llēm bakoe.

¹³ Pjāy löng pjola wleni. Gueniyo eerishko ga pjāy tōno beno tjeng Cristo Jesús

tjok kjishko ga pjây sôra tek ba soshko wleni shara, Cristo wolono, srêng kwono li kjishko.

¹⁴ Dênashko ga judíoga, nopga judío llëm wleniyo, e lóng dboy dboye. E êng ÿwõ lok shjiktêng erä. Gueniyo shji iara Cristorë beno tjeng wlêp êng tjok, shji iara beno lóng tjëyo kjrinaso shara.

¹⁵ Kajok llgwekklo tara Moisésdë li goshko ga llëbo shäryako ara. Gueniyo Cristo wolono kjishko ga kajok llgwekklo li kjara, ga shji iara beno lóng ichaga erë ame. Shäryara eni, tjëyoga kjriring pjök li töya, ber ba tjok kjrinaso wlo. Shji iara beno tjeng wlêp êng tjok eni.

¹⁶ Wolono pjang kjlôs go kjishko ga tjëyoga kjriring pjök li iara beno tjeng tjëyo kjrinaso, ga iara beno lóng wlêp Sbö tjok, êng ÿwõ lok shjiktêng ame wlo.

¹⁷ Cristo öör ëreshko ga tjläno uunkong kong ga shji berlóng wlêp Sbö tjok ga pjlúe lara. Lara eni judíoga, Sbö miydë pjlú wleniyo li kong, nopga judío llëm, Sbö miydë llëm wleniyo li kong bakoe.

¹⁸ Eni ga ba kjishko ga eerishko ga shji kjimte Sbö Sëya kjaraso lirë uunkong äär Data Sbö shwoy ga pjlúe.

¹⁹ E kjishko ga pjây nopga judío llëm wleniyo, pjây shto oblë so wleni ame. Pjây beno lóng Sbö nopga jlökoyo, pjây ba wapga bakoe.

²⁰⁻²² Shji u shäryë akkwo goshko ga woydara ga akkwo tjeng ara. Akkwo iëy töshko

bäm go kjwara, ber ba shakklo wlo. E irgo ga akkwo iëy ba kjing go jem jong êng kjing go. Sbö nopga, e u wleni. Akkwo ba shakklo kjangyo, iak beno buk bäm go li, e Cristo Jesús om go li loklo. Akkwo oblë oblë iak beno tjeng ba shakklo li, e Sbö tjlökwo roy lagaga Jesús äska li loklo, Sbö tjlökwo lagaga li loklo bakoe. Ga pjây mär lóng Cristo go kuzong ga pjây uunkong tóng tjeng ba tjlökwo kjrágaga oblë tjok, akkwo jem tjeng êng kjing go wleni. Shji uunkong tóng tjeng Cristo tjok, shji ber Sbö u wleni wlo, ba Sëya ber sök u li roshko ÿyado wlo.

3

Pablo ichara Sbörë ba tjlökwo roy pjlú lë nopga judío llëm wleniyo kong

¹ E kjishko ga tja Pablo, tja sök kjërshko, Cristo Jesús tjlökwo roy pjlú lër pjây nopga judío llëm wleniyo kong kjishko.

² Miydëmi ga Sbö wopjlú li kjishko ga tja ichara ba tjlökwo roy pjlú lë bomi kong.

³ Tjlökwo li miydëba llëm, gueniyo lara bor kong, toror bomi kong kjibokwo ëre go sira sorë ga eni.

⁴⁻⁵ Eni ga kjibokwo ëre lëmishko ga miydëmi e go ga Cristo, e sorë miydëba llëm ëmdë ga lara Sbörë bor kong, ga miydër pjir tjän. Dênashko ga e lara ë kong llëme. Gueniyo eerishko ga ba tjlökwo roy lagaga Jesús äska li, ba tjlökwo lagaga li,

epga iara beno tjeng dboy ba kong. Ga ba Sëya ichara ba tjlökwo roy pjlú lë ba kong lok.

6 Ba tjlökwo pjlú miydëba llëm li ère: Eeri jek lëkong ga judíoga kjimte Sbörë erö ame; ëye tóno beno tjeng Cristo Jesús tjok ga kjimte Sbörë, judíoga, nopga judío llëm wleniyo bakoe; eni ga uunkong li beno löng tjëyo kjrinaso, doyo kjaraso wleni, llëbo twe lara Sbörë ba nopga kong jlökoyo li beno uunkong li kong kjishko.

7 Sbö wopjlú li kjishko ga tja ichara ba tjlökwo roy pjlú lë oba kong, ga tja kjimte ara ba shäryë ba dbo ara go.

8 Tja tjwólö Sbö nopga löng kës li dorko. Eni ëmdë ga ba wopjlú li kjishko ga tja ichara ba tjlökwo roy pjlú lë nopga judío llëm wleniyo kong. Tja tjlë ba kong ga epga mär löng Cristo go wleni ga llëbo twe Sbörë ba kong ara, pjir llëme lër ba kong eni.

9 Dämär ga llëbo uunkong shäryara Sbörë. Eshko ga wotjlík llëbo shäryë le, gueniyo lara ë kong llëme. Gueniyo eerishko ga tja ichara ba lë oba kong, shärye sorë miydëba wëllë wlo.

10 Woydara ga llëye shärye Jesús tjlökwo kragaga kong li, e ÿya sëya llë dbo ara wleniyo, oblë ichagaga wleniyorë, ga miyde lok e go ga Sbö kjok miydë ara anmoyö.

11 Ère shäryara Sbörë bi Tjlapga Cristo Jesús tjok, woyotjlína kjok shäryayde llëm obishko sorë li eni.

12 Shji tóna Sbörë beno tjeng Cristo tjok, ga shji mär beno löng ba go. E kjishko ga shji äär Sbö shwoy ga wlëp, llëye bangkjrëy llëme.

13 E kjishko ga rokër bomi kong ga tja shdungoba shäng song bomi kjishko ëmdë ga pjây wosonkë llëme. Llëbo wen bor kong jüshko li, e ber bomi kong pjlú wlo.

*Pablo syöshtono Sbö kong
Éfeso sopga kjishko*

14 E kjishko ga tja kjök tok, syöshtë Data Sbö kong.

15 E ba nopga löng kës kjok dogo li Data, ba nopga löng kës kjok ère kjing go li Data bakoe.

16 E llëbo tjeng ara, twe ba nopga kong wlo. Eni ga rokër ba kong ga ba Sëya iche bomi kjimté ba dbo kësbang go, pjây ber löng wokjang wlo,

17 Cristo ber sök bomi tjok ÿyado wlo, pjây mär löng ba go kjishko. Rokër ba kong obi ga pjây kjimte ëng woydë ara kar kar jlökoyo ÿyado,

18 shji woyde Cristorë kjöme li miydëmi wlo, ba tjlökwo kragaga löng kës li tjok. Jlökoyo ga shji woyde ara anmoyö.

19 E tjlÿy ga äär llëm ëmdë ga rokër ba kong ga e pÿya bomi kong, miydëmi wlo, llëye shäryëmi dö lishko ga pjây wotjlík äär Sbö dik wlo.

20 Sbö dbo ara kjishko ga llëbo woyotjlÿy, rokëy ba kong li shärye ga pjlú, ga shärye e kjinmo anmoyö ga pjlú bakoe. Ga shji kjimte ba dbo ara ère go.

21 Llëbo shärye ara Cristo tjlökwo kfragaga go, Cristo Jesús go bakoe. E kjïshko ga iëy ber kësbang, tjwlö ara iyado wlo. Ber eni.

4

Shji ie Cristorë ber doyo kjaraso wleni

1 Tja sök kjërshko Tjlapga Jesús kjïshko. Pjäy rokara Sbörë beno ba nopga. Era tjwlö ara. Eni ga rokër bomi kong ga pjäy jëk pjlo beke.

2 Pjäy ber löng wotöye. Pjäy tjlë ëng tjok yötso. Pjäy iirkë maling llëme. Llëbo shärye oblërë llë pogoshko ga pjäy ber löng wlëp, wopjlú ba tjok erä.

3 Pjäy drön ëë, jëk löng ëng tjok wlëp, pjäy wotjlïk ber löng kjarinaso wlo, pjäy iara Sbö Sëyarë wotjlïk sorë ga eni.

4 Shji Cristo tjlökwo kfragaga löng kës ëre doyo kjaraso wleni, shji Sëya kjaraso bakoe. Shji rokara Sbörë uunkong, ga llëbo koshëy löng li kjarinaso.

5 Shji Tjlapga kjaraso. Tjlökwo söy löng li kjarinaso. Shji wara jer di roshkoshko ga e beno llëbo kjarinaso loklo.

6 Shji Sbö kjaraso. Shji data kjaraso. Shji iche, kjimte uunkong, ga shäng bi tjok iyado.

7 Cristo wopjlú li kjïshko ga shji kjarala kjarala kong kjok miydë twara oblë oblë, pak twe bi kong li shäryëy pjlu wlo.

8 E kjïshko ga Sbö tjlökwo tak pjang eni:

«To jem kjökshkoshko ga
ba wloyoga zana li shara,
söra jem ba tjok ba
irgo,
ga oblëra kong llëbo
twara ara.»*

9 ¿«To jem» le li, e llë loklo? To ter öör shäng bäm go kjok ëre kjing go li loklo.

10 Cristo to ter bäm go. E irgo ga to jem kjok dogo, beno sök shtoyo tjwlö ara, kjok shto oblë oblë kjinmo, llëbo uunkong ichë wlo.

11 Shji kong pak twara om go, shäryëy wlo. Shji kjone kjone iara beno löng Sbö tjlökwo roy laga Jesús äska, shji kjone kjone iara beno löng Sbö tjlökwo laga, shji kjone kjone iara beno löng Sbö tjlökwo roy pjlu shdöga, shji kjone kjone iara beno löng ba nopga daga, ba pingga bakoe.

12 Shji iara beno löng ba nopga löng kës li kjimtaga, pak twe ba kong li shärye lok pjlu wlo, dbokjrë lok jek këgong këgong wlo.

13 Woyde ga shji uunkong Sbö Wa miydë pjlu, ga shji mär ber löng ba go, shäryoroy eni pjirshko ga shji ber löng wotjlïk kjarinaso wlo, shji ber löng wotjlïk këkboga dik wlo, shji äär ber löng Cristo dik wlo.

14 Eshko ga shji wotjlïk kjwozirga dik ame. Shji jyäpgwëba tjlökwo oblë oblë go ame, kjoyong iöya dlung

* 4:8 Salmo 68.18.

kjing go bakwe pjlukde llaw pogo wleni, no kjone kjone wotjlik ara, shji jyäpgwe wlo le gueniyo.

¹⁵ Tjlokwo bek li lëy wopjlu go dey. Eni ga shji äär ber Cristo dik, bi kägäyo li e,

¹⁶ ga shji uunkong ba doyo wleni. Doyo dboglo smok lok eng go ba kjungyo go, ber doyo kjlaraso wlo, ga shji töya Cristorë ber doyo kjlaraso wleni eni bakoe. Eni ga shji eng woydë ara kar kar, ga shji kong pak twara kjlara kjlara li shäryëy ga pjlúe.

Shji töno beno tjeng Cristo tjok kjishko ga shji jëk löng tjaglën wleni

¹⁷ Eni ga pjäy ichër Tjlapga Jesús ko go ga pjäy jëk löng owa, nopga Sbö miydë llëm wleniyo dik ame. Epga jëk löng ba wotjlik tjwlo llëm, llëno llëm li go erä.

¹⁸ Epga Sbö miydë llëm, llëye kuya woydë llëm kjishko. E kjishko ga tjlokwo bek li llë loklo miyde lok llëm, ga epga ie Sbörë ber löng së jlökoyo llëm bakoe.

¹⁹ Opyono beno jëk löng ba wotjlik owa li go erä, ga llëye lökyo ba kong ame. Llëbo owa shärye lok oblë oblëshko ga löng wopjlu erä, ga shärye woydë eni jek obi.

²⁰ Gueniyo pjäy Cristo tjlokwo roy kunoshko ga pjäy oppino jëk eni llëme.

²¹ Cristo tjlokwo roy bek li kuromi, ga pjäy mär beno löng ba go. E kjishko ga miydër ga pjäy oppino jëk, woyde Cristorë sorë li eni.

²² Dënashko ga pjäy jëk löng bomi wotjlik owa li go. Bomi wotjlik eshko li, e owa. Pjäy jyäpgwara ara, llëbo owa shäryëmi wlo. Gueniyo pjäy oppino ba rayë,

²³ pjäy kjlopswe Sbörë ber löng wotjlik oblë wlo,

²⁴ pjäy ie ber löng tjaglën wleni wlo. Llëbo pjlú shäryaga iyado li, e Sbö. Ga pjäy kjlopswara beno jëk löng eni, baäya dik.

²⁵ Eni ga shji uunkong doyo kjlaraso wleni kjishko ga shji jyörkë ame, pjäy tjlä bëy eng kong dey.

²⁶ Shji iirkonoshko ga llëye owa shäryëy llëme. Shji pë jek löng bi iir li tjok llëm,

²⁷ shji jyäpgwe Ärë llëm wlo.

²⁸ Eye lürkë ä ga lürkë ame, parkë ba orkwo go dey, oblëga song li kjimte ga pjlú wlo.

²⁹ Tjlokwo owa lëy eng kong llëme. Tjlokwo pjlú lomirë dey, oblë kjimtoklo, kuya ga ber pjlú ba kong wlo.

³⁰ Pjäy jyä tara Sbö Sëyarë wleni beno Sbö i, äär jong bi dözlöng dbaryoshko jä. E kjishko ga Sbö Sëya iëy ber shäng woydë llëme.

³¹ Shji wotjlik owa oblë kong ame, shji iirkë ara oblë kong ame, llëbo lëy oblë kong iir go ame, shji engkjwë oblë tjok ame, oblë läywëy owa ame, shji oblë iywö shjiktëng ame bakoe.

³² Pjäy pjlú eng tjok. Oblë songe loziä. Llëbo shärye oblërë owa bomi kongshko ga owa li iozi ber tjwlo llëm, owa

pjang bomi go li löna Sbörë
Cristo kjishko sorë ga eni.

5

Shji jëk pjlo bek

¹ Pjây Sbö wapga, ga pjây woyde ara. E kjishko ga pjây opshäryos baïya dik.

² Shji woydara Cristorë ara, ga optwono wolono bi kjishko, öng wlëp ushko so zrökoba, sho sukoba Sbö poshrëkklo li lö pjläbë ba kong wleni. Woyde ga pjây öng woydos ara kar kar eni bakoe.

³⁻⁵ Shji orkwosmono ë tjok llëm ga shji pë ba tjok llëm, llëbo shäryako llëm li shäryëy llëm bakoe. Shji wotjlik dbur töng bi kong erö llëm, e llëbo jyäglö poshrëy löng wleni. Pjây Sbö nopga kjishko ga llëbo eniyo shäryëmi sira ëmdë llëme. Llëbo lako llëm lëy ë kong llëm, llëbo tjwlö llëm lëy ë kong llëm, shji tjör öng tjok tjlökwö owa go llëm bakoe. Pjây löng wopjlu Sbö tjok li lanyotkomirë oblë kong dey. Llono ga Cristo, Sbö, epga ber löng no pjlu yoga iyado. Eshko ga llëbo twe Sbörë ba nopga kong. Gueniyo ëye opshäryë owa eni ga äär eshko llëme.

⁶ Pjây jyäp gwëba tjlökwö tjwlö llëm go llëme. Llono ga nopga llëbo owa shäryono eni li shdüya Sbörë, kolara lok llëm kjishko.

⁷ E kjishko ga pjây tön nopga eniyo tjok llëme.

⁸ Dënashko ga pjây jëk löng kjok ro sï roy* wleni. Gueniyo eerishko ga pjây mär löng Tjlapga Jesús go kuzong ga pjây jëk löng kjok shjiy roy† wleni shara. E kjishko ga pjây jëk löng, woyde Sbörë sorë li eni.

⁹ Eye iök shjiy ëre tjok ga jëk pjlu oblë tjok, jëk pjlo bek, ga tjläshko ga tjlökwö bek li layde.

¹⁰ Ga pjây opping llëye woyde Tjlapgarë shäryëmi wlo li go.

¹¹ Shji jëk oba jëk löng kjok ro sï roy wleni llëme. Llëye shärye lok li, e llëno llëme. Eni ga llëbo shärye löng li owa lozï ba kong dey, miyde lok wlo.

¹² Sbö kole lok llëme. Llëbo owa shärye löng lütshko li lanyotkëy ëmdë ga lökyo ara.

¹³ Gueniyo iök pïy llëbo owa li go ga e ber wëllëe.

¹⁴ Eshko ga igöy wëllë, iök shjiy li kjishko. E kjishko ga oba tjlä ga

«Pja buk pë,
pja wollenzong,
pja kojös shinmoga tjeng
li tjrëko dwayo.

Eshko ga pja ie Cristorë ber sök kjok shjiy roy» lëba eni.

¹⁵ Pjây drön jëk löng nopga kjok miydë ara wleniyo dik, nopga kjok miydë llëm wleniyo dik llëme.

¹⁶ Shji löng dbar owa. E kjishko ga llëye wen tjwe bomi kong shäryëmi pjlu wloshko ga shäryozïa.

* 5:8 Jëk löng kjok ro sï roy le li, e tjlökwö pjlu miyde löng llëm li loklo. † 5:8 Jëk löng kjok shjiy roy le li, e tjlökwö pjlu miyde löng li loklo.

17 Shji llëbo shäryë nopga kjok miydë llëm wleniyo dik llëme. Pjây oppïs llëye woyde Tjlapgarë li shäryë.

18 Shji nelötkë llëme. Shji nelötkë ga shji iche llëbo owa shäryë. Pjây ichaga ber Sbö Sëya pjang bomi go lirë dey.

19 Pjây tos ëng tjok Sbö kong tækwo oblë oblë go. Ga Tjlapga poshrëzï bomi tækwo li go.

20 Pjây ber löng wopjlu Data Sbö tjok llëbo uunkong kjïshko. Lozï ba kong ÿyado, Tjlapga Jesucristo ko go.

Nopga orkwosmok löng pjir ga jëk ëng tjok sorë

21 Cristo bangkjrëmi kjïshko ga pjây ëng kolozong.

22-23 Cristo beno ba tjlökwö kjrägaga uunkong kägäyo, ba döga bakoe. Domergara beno ba boyga kägäyo eni bakoe. E kjïshko ga walëga orkwosmok löng pjir, bomi lanmaga kolozï, Tjlapga Jesús kolëmi löng wleni.

24 Cristo kole ba tjlökwö kjrägagarë sorë ga bomi lanmaga kolozï ÿyado eni bakoe.

25 Domerga orkwosmok löng pjir, bomi boyga woydozï ara, ba tjlökwö kjrägaga woyde Cristorë sorë ga eni. Ba tjlökwö kjrägaga woydara ara, ga optwono wolono ba kjïshko,

26 ie ber löng dboy ba kong wlo. Ba tjlökwö li go ga epga iara beno pjlo bek Sbö bokso wlo,

27 ber löng ba nopga kälä shjiy wleni wlo, ber tjeng

baïya wlo, pogo llëye dret ba bokso wlo bakoe.

28 Eni wleni ga domerga, bomi boyga woydozï ara, pjây opwoyde sorë ga eni. Æye ba boy woyde ara ga e opwoyde om go wleni.

29-30 Æye ba doyo om go li ÿywö shjïktëng llëme. Opsëng, opdë. Shji Cristo tjlökwö kjrägaga, shji ba doyo wleni. E kjïshko ga shji de Cristorë eni bakoe.

31 E kjïshko ga domer ba data, ba mekë rayë, ga orkwosmok walë tjok, ga ber löng kjlaraso wleni.‡

32 Ère llë loklo miydëy wëllë llëme. Lër eni li, Cristo, ba tjlökwö kjrägaga, e lotë.

33 Eni ga domerga orkwosmok löng pjir, bomi boyga woydozï ara, pjây opwoyde sorë ga eni. Walëga orkwosmok löng pjir, bomi lanmaga bangkjrözïa.

6

Dataga, mekëga, wapga, e jëk ëng tjok sorë

1 Wapga, pjây mär Tjlapga Jesús go kuzong ga bomi dataga, bomi mekëga, e kolozïa.

2-3 Sbö tjlökwö tak pjang eni: «Bomi dataga, bomi mekëga, e bangkjrözï, iozï ber tjwlö ara, llëbo jek pjlu bomi kong wlo, lu ÿmi kop ara kjok ère kjing go wlo bakoe.»* Eni ga kjok ÿlgwekklo ère koloroy wleni ga llëbo pjlu shärye Sbörë bi kong lara jlökoyo.

‡ 5:31 Génesis 2.24.

* 6:2-3 Deuteronomio 5.16.

Llëbo lara jlökoyo eni eshko kjwlë jã.

⁴ Dataga, pjãy llëbo shãryë bomi wapga kong ber lóng iirkë wlo llëme. Poshdüzĩ, pĩzĩ jëk lóng, woyde Tjlapga Jesúsde sorë li eni.

Parkaga sogoga, parkagaga tjwlëk lóng pjir wleniyo, e jëk ëng tjok sorë

⁵ Parkagaga tjwlëk lóng pjir wleniyo, bomi sogoga kjok ëre so, e kolozĩa. Bangkjrozĩ lóng wopjlú, pjãy parkë lóng Cristo kong wleni.

⁶ Pjãy ĩya lóngshkoshko ga epga kolëmi pjlú, ber lóng wopjlú bomi tjok wlo. Gueniyo kolëmi eshko dö llëme. Pjãy parkos ba kong pjlú ĩyado, pjãy Cristo parkagaga tjwlëk lóng pjir wleniyo dik. Llëye woyde Sbörë shãryëmi wlo li shãryozi wopjlúe.

⁷ Pjãy parkos lóng wopjlú bomi sogoga kong, bomi dbo kës li go, pjãy parkë lóng Tjlapga Jesús kong wleni, pjãy parkë lóng nopga kong wleni llëme.

⁸ Miydëmi pjlú ga ëye llëbo pjlú shãryono ga potjwlëngga Tjlapgarë, parkagaga tjwlëk lóng pjir wleniyo ëmdë ga potjwlëya.

⁹ Parkagaga sogoga, pjãy opshãryë bomi parkagaga tjok eni bakoe. Kroyoywëy llëme. Miydëmi pjlú ga pjãy, bomi parkagaga, pjãy kãgãyo sök kjlaraso kjok dogo, ga shji uunkong ilgweya beke.

Llëbo twe Sbörë bi kong ara, bi opwlikoklo wleni

¹⁰ Era eni ga pjeyoga, pjãy mär ber lóng Tjlapga Jesús go ĩyado, pjãy mär ber lóng ba dbo ara go ĩyado bakoe.

¹¹ Ëngkjwagaga opwlikë ba opwlikoklo go sorë ga pjãy opwlikos llëbo twe Sbörë bomi kong kës li go eni, pjãy jyãpgwe Ärëshko ga kumi kjang wlo, jlö lëmi ba kong llëm wlo bakoe.

¹² Shji lóng dbonik nopga tjok llëm, shji lóng dbonik sëya llë dbo ara wleniyo tjok, oblë ichagaga wleniyo tjok, nopga owa lóng kjok ëre kjing go ichagaga wleniyo tjok bakoe.

¹³ E kjĩshko ga pjãy opwlikos llëbo twe Sbörë bomi kong kës li go, dbar owa li tjweshko ga pjãy tøk llëm wlo, pjãy ber lóng wokjang aär jong dbar owa li pjitong guing.

¹⁴ Eni ga pjãy wokjange. Sbö tjlökwo bek li sözi, e bomi dop pjrikklo wleni. Pjãy jëk pjlo bek, e bomi worbu wlikoklo wleni.

¹⁵ Sbö tjlökwo pjlú li, shji ie ber lóng wlëp Sbö tjok. Pjãy poshãryos e go, tjlökwo roy pjlú li lë oba kong wlo, e bomi drepkwota wleni.

¹⁶ Pjãy mär ber lóng Tjlapga Jesús go, e bomi kónkowo shtokjoklo wleni. Pjãy löya Ärë ba kónkowo dbo go iök ri ri li goshko ga shtokjëmi e go, pjë bomi go llëm wlo.

¹⁷ Miydozi ga pjãy döra Sbörë ba dbo ara go, e bomi kã wlikoklo wleni. Sbö tjlökwo shazi bomi wloshko, e bomi dröng twara Sbö Sëyarë bomi kong wleni.

18 Ga pjāy syōshtos, kjloshtos Sbō kong ĩyado, pjāy pīya Sbō Sēyarē sorē li eni. Pjāy sjēke. Pjāy syōshtos Sbō nopga kjīshko ĩyado.

19 Pjāy syōshtos bor kjīshko bako, tja tjlēshko ga tja kong tjlōkwo le Sbōrē bor kong lēr wlo, Sbō tjlōkwo pjlu miydēba llēm li roy lēr oba kongshko ga llēye bangkjrēr llēm wlo bakoe.

20 Tja ichara Sbōrē ba tjlōkwo roy pjlu lē oba kong ba āska. Eerishko ga tja sök kjērshko e kjīshko. Pjāy syōshtos bor kjīshko, ba tjlōkwo roy lērshko ga llēye bangkjrēr llēm wlo.

Kjibokwo pjirzlong

21-22 Bor kjlara Tíquico, e parkē shāng Tjlapga Jesús kong bor tjok pjlu ĩyado. E woydēr ara, ga ichēr jek bomi shwoy, tja sök na sorē li roy sök bomi kong wlo, löng bor tjok na li roy sök bomi kong wlo bako, pjāy wosonkē llēm wlo.

23 Pjeyoga, tja syōshtë Data Sbō, Tjlapga Jesucristo Data li kong ga pjāy ie ber löng wlēp, pjāy kjimte ēng woydē ara kar kar, pjāy kjimte mār ber löng Cristo go ĩyado bakoe.

24 Rokēr Sbō kong ga ba wopjlu li kjīshko ga pjāy Tjlapga Jesucristo woydē jlōkoyo li kjimte ĩyado.

Carta a los Filipenses

Kjibokwo ëre tara Pablorë Filipos sopga kong Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbö tjlökwö laga Jesús äska wleniyo. Dënashko ga Pablo öötong shäng Filipos kjokyo Silas, Timoteo tjok, Jesús roy pjlú læ. Eshko ga nopga ara omtjökwo kjrono, tak pjang Hechos 16.12-40 go sorë'li eni. Pjlara ga Pablo sök kjërshko Roma kjokyo, Jesús roy pjlú lara kjishko. Epga ommydonoshko ga llëbo ichara lok ba kjimtoklo, dbur bakoe. Ichara lok domer kjlara ko Epafrodito tjok. E kjishko ga kjibokwo ëre tara Pablorë, e beno wopjlú ba kong'li loklo.

Eshkoshko ga Jesús tjlökwö kjrägaga löng Filipos kjokyo li shdungoba ara. Eni ga kjibokwo ëre go ga Pablo shdungoba ara ëmdë ga shäng wopjlú li roy jyä tara, epga dbokjre e go wlo. Ga epga ichara ber löng wotöshko, ga ëng kjimte kar kar bakoe.

Eshko dbaryo ga judioga kjone kjone to löng tjlä ga shji där wlo ga woyde ga shji mär Jesús go dö llëm, woyde ga kjok llgwekklo tara Moisésdë li söy bakoe le löng eni, miga jyö erä. E kjishko ga kjibokwo ëre go ga Jesús tjlökwö kjra-

gaga li ichara Pablorë ber löng sjök, nopga eniyo tjok.

Kjibokwo ëre tara ba kongshko ga sök no shdüzlong uyo roshko Roma kjokyo, Jesús roy pjlú lara kjishko, tak pjang Hechos 28.16-31 go sorë'li eni.

¹ Kjibokwo ëre taga tja Pablorë, Timoteo tjok. Tjawa Cristo Jesús parkaga.

Sbö nopga töno beno tjeng Cristo Jesús tjok löng Filipos kjokyo, kjibokwo ëre ichërwa jek bomi kong, bomi kägäyoga kong, ëye parkë löng bomi tjok'li kong bakoe.

² Rokër bi Data Sbö kong, Tjlapga Jesucristo kong ga ba wopjlú li kjishko ga pjäy kjimte lok ara, pjäy ie ber löng wlëp bakoe.

Pablo syöshono Sbö kong Filipos sopga kjishko

³⁻⁵ Tja öör Jesús roy pjlú læ bomi kong dämärshko tek lëkong ga pjäy löng parkë Jesús kong bor tjok pjlú iyado. E kjishko ga pjäy woyotjlänshko ga tja wopjlú Sbö tjok, ga tja syöshte ba kong bomi kjishko wopjlúe.

⁶ Sbö tjlökwö pjlú li kjromishko ga llëbo pjlú shäryara Sbörë bomi pjlúshko, ga miydër ga shärye jek këgong, äär jong Cristo Jesús tjwe iröng obi guing.

⁷ Sbö wopjlú li kjishko ga «Jesús roy pjlú li, e jlöe» lër to shäng tjlapgaga këskës bokshoshko ga pjäy iara Sbörë beno löng bor kjimtaga. Ga tja bängzak shäng ëreshko orkwo kjrochak pjir dröng

sho goshko ga pjây löng bor kjimtë obi. E kjîshko ga pjây uunkong woydër ara. Eni kuzong ga tja wopjlú bomi kjîshko li, e pjlúe.

8 Pjây uunkong ïn woydë ara, e miyde Sbörë pjire. Pjây woydër ara, shji woyde Cristo Jesúsde sorë ga eni.

9 Tja syöshtë Sbö kong bomi kjîshkoshko ga rokër ba kong ga pjây kjimte dbar kjwobi go oblë woydë jek këgong këgong. Rokër ba kong obi ga pjây opping jek këgong këgong ba kjok miydë li go, ba wotjlik pjlú li go bako,

10 llëbo pjlú anmoyö li shäryëmi ïyado wlo. Eni ga pjây ber löng pjlo bek, pogo llëye dret Sbö bokso, äär jong Cristo tjwe iröng obi guing.

11 Ga rokër ba kong ga pjây kjimte Jesucristorë jek löng pjlo bek ïyado, pjây ïkoba wlo, Sbö poshrëkoba bomi kjîshko wlo, Sbö iëba ber tjwlö ara anmoyö bomi kjîshko wlo bakoe.

Pablo sök kjërshko, Cristo tjlökwö roy pjlú le kjîshko

12 Pjeyoga, llëye weno bor kong dö li, e shäryono Jesús roy pjlú shdär jek këgong wlo. E lër bomi kong, miydëmi wlo.

13 Eerishko ga no dagaga parkë löng no llgwezlong uyo ëreshko, nopga oblë oblë, miyde lok ga tja iak shäng kjërshko orkwo kjrochak pjir dröng sho go, Cristo kjîshko.

14 Bi pjeyoga llamo löng kës li, tja roy kuya lok ga opy-ono mär löng Sbö tjlökwö roy

lë jlökoyo, llëye bangkjre lok ame.

15-17 No kjong kjong Cristo roy lë wopjlú go. Shärye lok eni, tja woyde ara kjîshko. Miyde lok ga tja iak shäng ëreshko, «Cristo tjlökwö roy pjlú li, e jlöe» lër oba kong wlo. Gueniyo kjong kjongda omlë, gueniyo wotjlik löng oblë. Shärye löng eni, tja woyde llëm kjîshko, äär ber tjwlö ara bor kjinmo wlo. Woyde lok ga songyo kjrër ara anmoyö ëreshko le. Miydër ga eni.

18-19 Gueniyo ga e llëye llëme. Cristo roy, e le löng enido. Wotjlik pjlúre, de oware, gueniyo Cristo roy le löng enido. Tja wopjlú e kjîshko.

Llëbo weno bor kong owa ara ëre kjîshko ga pjây syöshtë löng Sbö kong bor kjîshko ara, ga tja kjimte Jesucristo Sëyarë ara bakoe. E kjîshko ga miydër ga tja där, ga tja ber shäng wopjlú ara anmoyö e kjîshko.

20 Bor kong ga Cristo tjlökwö lökyokjrër kjwe ga tja ber lök ara eshko. Woydër eni llëme. Gueniyo miydër ga tja sgara shäng tjlä Cristo kjîshko sorë ga tja tjlä eni ïyado, ïkoba ga Cristo, e tjwlö ara lëba wlo. Woydër ga tja sök sëre, de tja zrörabare, lëba eni ïyado.

21 Bor kong ga tja beno shäng ga tja shäng llëbo shäryë Cristo kong wlo eröe. Ga tja wolono ga bor kong ga pjlú anmoyö.

22 Eni gueniyo ga tja sök kjok ëre kjing go obishko ga

nopga kjimtër jek këgong ga pjlúe. ¿Woydër kjone dey yalë? Miydër llëme.

²³ Bor kong ga pjlúyo kjone dey lër ga kjange. Tja wotjlik kjrina ga tja wolon dey, tja to ber sök Cristo tjok wlo, e bor kong ga pjlú anmoyö.

²⁴ Gueniyo tja wotjlik kjrina obi ga ber pjlú bomi kong wlo ga tja ber sök kjok ère kjing go obi dey.

²⁵ Miydër pjlú ga eni. E kjishko ga miydër ga tja ber sök bomi tjok obi, pjây kjimtër mär ber löng Cristo go jek këgong wlo. Eshko ga pjây ber löng wopjlú ara anmoyö.

²⁶ Ga tja sök bomi tjok obishko ga pjây löng wopjlú Cristo Jesús tjok bor kjishko.

²⁷ Llëbo wen bor kong sorë pogo ga Cristo roy pjlú li kjroromi kuzong ga woydër ga pjây jek pjlö bek e go, Cristo roy pjlú li tjwlo ara lëba wlo. Eni ga tja äär bomi ikde, de pjây roy kur eröre, miydër ga pjây löng wotjlik kjrinaso, pjây löng parkë uunkong no kjlaraso wleni, Cristo roy shdär oba uunkong kong wlo.

²⁸⁻²⁹ Llëbo shäryara Sbörë bomi kong pjlúe. Pjây iara beno löng mär Cristo go. Gueniyo erö llëme. Pjây iara beno shdungoba song ba kjishko bakoe. Era llëbo pjlú bomi kong bakoe. E kjishko ga bomi wloyoga, e bangkjreämi sira llëme. E goshko ga miyde lok ga to jeno wlo, ga pjâyda där wlo. E laga Sbörë eni.

³⁰ Dënashko ga tja shdunaba sorë li ñomi wëlle. Eerishko

ga roy kumi löng ga tja shdun-goba shäng e kjoyo obi. Ga miydër ga shäryëba löng bomi kong eni bakoe.

2

¹ Eni ga pjây töno tjeng Cristo tjok kuzong ga pjây kong dbo twe iyado. Pjây woyde ara kjishko ga pjây woydë llëme. Sbö Sëya tjeng bomi tjok iyado. Pjây songe le Sbörë bakoe.

² Eni kuzong ga llëye lër bomi kong li shäryozä. Pjây wotjlis jong kjrinaso, llëye woyotjlimi kës li shäryëmi ga pjlú wlo. Pjây eng woydos ara kar kar, pjây ber löng eng tjok wopjlú wlo. Shäryoromi eni ga tja ber wopjlú kësbang eshko.

³ Pjây llëbo shäryë, pjây äär ber tjwlo ara wlo lëmi llëme. Pjây opyë tjwlo ara oblë kjinmo llëme. Oblë iozï ber tjwlo ara bomi kjinmo dey. Pjây ber wotöshko.

⁴ Pjây llëbo wlëk pjlú bomi kong dö llëme. Wlëzï ber pjlú oblë kong bakoe.

⁵ Cristo Jesús, e wotjlik sorë ga pjây wotjlik eni bakoe.

⁶ Kjok shäryayde Sbörë llëm obishko ga e Sbö jlökoyo, tjwlo baïya dik bakoe.

Gueniyo ga «Tja ber sök jüshko tjwlo ara iyado wlo» lara llëme.

⁷ Opyono beno shäng tjwlo llëm, parkaga tjwlek shäng pjir wleniyo dik, weno no, so shji kjoyoe.

⁸ Eshko ga opyono beno shäng wotöshko anmoyö.

Ba Data kolara kjishko ga opyono beno wolon pjang kjlös go, nopga owa wleni.

⁹ E kjishko ga iara Sbörë beno tjwlö ara anmoyö, oblëga kës li kjinmo.

¹⁰ Shäryara eni, uunkong kjök tok ba kong wlo,

ëye löng kjok dogo, ëye löng kjok ëre kjing go, ëye löng klung ëre dorko bakoe.

¹¹ Eshko ga «Jesucristo, e bi pjlujo jläe» le lok uunkong.

Eni ga Data Sbö ber tjwlö ara bakoe.

Shji llëbo shäryë pjluë

¹²⁻¹³ Pjeyoga, Sbö, e drön ëë bomi tjok, llëye le li shäryëmi eni wlo. Tja shäng bomi tjokshko ga tja koloromi pjluë. Era eerishko ga tja shäng pjola ga woyde ga pjäy drön ëë, Sbö kolë, bangkjre iyado wlo. Pjäy döra llëbo pjluë ëre kong wlo.

¹⁴⁻¹⁶ Llëye shäryëmi dö ga shäryozï löng wopjlúe. Shji kjloshtë llëm, shji ëng dboryë kar kar llëm bakoe. Eni ga pjäy löng pjlo bek, pogo llëye dret Sbö bokso. Pjäy Sbö wapga tjän, pjäy löng nopga owa jëk löng pjlo bek llëm li tjreko gueniyo. E kjishko ga pjäy llëbo owa shäryë llëme. Eni ga shji ber löng së jlökoyo sorë tjlökwoyo li lëmi nopga kongshko ga pjäy iya lok ga oblë, dbala lok shjiy kjok ro sï roshko wleni. Eni ga

Cristo tjwe iröng obishko ga tja wopjlú bomi kjishko, pak shäryoror li beno tjwlö ara kjishko.

¹⁷ Pjäy mär löng Jesús go kjishko ga pjäy shdungoba löng songe. Ga miydër ga tja kjwe zrökoba, tjlökwö loror bomi kong kjishko. Eni ëmdë ga tja wopjlúe. Tja wopjlú bomi kjishko bakoe.

¹⁸ Pjlú wlo ga llëye wen bomi kongshko ga pjäy löng wopjlúe. Ga pjäy ber wopjlú bor kjishko bakoe.

Timoteo, Epafrodito

¹⁹ Pjäy roy miydër woydë, tja ber wopjlú wlo. E kjishko ga tja kjimte Tjlapga Jesúsde ga Timoteo, e ichër jek mäling bomi ik, pjäy roy söya bor kong wlo lër.

²⁰ Llëbo ber pjluë bomi kong sorë li woyotjlïya shäng jlökoyo iyado botoya dik. Ëye oblë, pjäy woyotjlïya eni llëme.

²¹ Llamo löng ëreshkora, llëbo baïya woyotjlïyde. Llëbo Jesucristo i, e woyotjlïya löng llëme.

²² Gueniyo Timoteora parkë shäng bor tjok Jesús roy pjluë oba kong, wapga parkë löng ba data tjok sorë ga eni. E miydoromi tjän.

²³ Eni ga ichër woydë jek bomi ik, tja därde, de tja där llëm, e miydoror guing.

²⁴ Ga miydër ga tja kjimte Tjlapgarë wop ä ga jek bomi ik bakoe lër.

²⁵ Bi kjlara Epafrodito, e ichoromi tek bor kong, tja kjimte bomi äska wlo. E

parkono shäng bor tjok pjlú, dröno ara bor kjimté Cristo roy lë. Gueniyo pjlú wlo ga ichër jek woydë bomi shwoy iröng obi.

²⁶ Pjäy İya woydë arae. Miyde ga swlo ara roy kuromi, ga woydë ara e kjışko.

²⁷ Öör buk swlo ara jlöe. Wolono seke. Gueniyo songe lara Sbörë, ga kjimtara. Llëye shäryara ba kong li beno bor kong pjlú bakoe. Tja song İyado. E wolono kjwe ga tja beno sök woydë ara eshko.

²⁸ E kjışko ga ichër jek woydë bomi shwoy maling, İnomishko ga pjäy ber löng wopjlú obi wlo, tja sök woydë ba kjışko ame wlo.

²⁹⁻³⁰ Tja kjimtémi om go ga ä kjışko ga shrono shäng na bor kjimté bomi äska. Parkë shäng Cristo kong ëreshkoshko ga wolono seke. E kjışko ga jek öötong shäng bomi shwoyshko ga wlokjrozı löng wopjlú, bomi kjlara wleni. Eye parkë baİya dik ga bangkjrozı bakoe.

3

Shji mär Cristo Jesús go

¹ Era eni ga pjeyoga, pjäy löng mär Tjlapga Jesús go kuzong ga pjäy ber löng wopjlú e go. Tjlokwo toror bomi kong li tër bomi kong jek obi. Tja kwleya ba të llëme. E ber bomi wlikoklo wleni.

² Pjäy sjëk, nopga owa löng llëbo owa shäryë wleniyo tjok. Epga so shjiti kjloshko so kjoyoe. To löng tjlä ga

«Woyde ga shji opsho zë, shji ber jyã tak pjir Sbö İ wlo» le lok eni.

³ Miga jyö erä. Jyã tak pjir Sbö İ jlökoyo li shji. Shji kjimte ba Sëyarë ba poshrëk. Shji töno beno tjeng Cristo Jesús tjok. Shji mär llëbo shäryë om go li go llëme. Shji jyã tak pjir Sbö İ jlökoyo e kjışko.

⁴ Shji där llëbo shäryë li go kjwe ga där bäm go li tja. Tja llëbo pjlú shäryono ara anmoyö, oblë kjinmo.

⁵ Tja buk chirawa öötong dbar kjwongshko (8) ga tja doyo jyã taraba pjire. Tja Israel tjëyo, tja Benjamın tjëyo bakoe. Tja hebreo jlökoyo tek dämär dwayo. Dënashko ga tja fariseo. E kjışko ga tja jëk to shäng pjlo bek kjok İlgwekklo tara Moisésdë li go.

⁶ Tja parkë woydë Sbö kong jlökoyo. E kjışko ga Jesús tjlokwo kragaga irpjanor, shdunor ara. Kjok İlgwekklo li, e söror beke. Tja llëbo owa shäryono lëba ga äe.

Shji Cristo miydë woydë pjlúe

⁷ Dënashko ga tja mär llëbo tjeng kës ëre go. Gueniyo eerishko ga tja mär shäng Cristo go shara. E kjışko ga bor kong ga llëbo ëre tjwlö drete.

⁸ Cristo Jesús, e bor Tjlapga. E miydër woydë pjlúe. Tjwlö ara anmoyö li e. Llëbo oblë kës li, e ber bor kong ga tjwlö drete. Cristo kjışko ga llëbo kës li, e rayoror pjir, bor kong ga ioror beno tjwlö ame, llëbo

dburoy wleni. Woydër ara li, e Cristo.

⁹ Woydër ga tja ber baïya. Tja ber pjlo bek Sbö bokso wlo ga woyde ga tja jëk pjlo bek kjok llgwekklo tara Moisésdë li go llëme. Woyde ga tja mär Cristo go dey. Eni ga tja ie Sbörë ber pjlo bek ba bokso.

¹⁰ Cristo, e miydër woydë pjluë. Cristo woshrara Sbörë iröng obishko ga ba dbo ara pina bi kong wëllëe. Ba dbo li miydër woydë bakoe. Cristo shdunaba ara, ga zrörabae. Woydër ga tja shdungoba eni bako, ga tja wolon woydë baïya dik bebi.

¹¹ Woydër eni, llono ga nopga woshre Sbörë iröng obishko ga tja woshre ba tjok bako wlo.

¹² Tjllökwo loror kës ëre wlënor pjir, e lotë llëme. Tja iara Sbörë beno pjlo bek tjän, e lotë llëm bakoe. Gueniyo tja jeke. Tja kjrara Cristo Jesúsde, e miydër pjlu wlo. E kjishko ga tja drön ara, e miydër wlo.

¹³ Pjeyoga, tja öötong tjän, e lotë llëme. Gueniyo tja wotjllino to katöe. Llëye shäryono tjän li, e woyotjllin ame, llëbo wen tjwe li woyotjllintë.

¹⁴ Tja tona Sbörë beno tjeng Cristo tjok ga tja rokara jem sök ba tjok iyado wlo, llëbo twe ber bor kong wlo. E kjishko ga tja drön ara, kjrër wlo.

¹⁵ Woyde ga shji wotjllik këkboga dik. Pjäy kjone kjone wotjllik oblë sira wleni ga

pjlú li pïya Sbörë bomi kong, miydëmi wlo.

¹⁶ Llëye shäryëy kjone pogo ga woyde ga shji jëk löng tjllökwo bek miydoroy tjän li go.

¹⁷ Pjeyoga, tja omshäryë shäng sorë ga pjäy omshäryos uunkong eni bakoe. No kjone kjone löng bomi tjreko omshäryë löng pjlu borwatoy dik. Pjäy omshäryos baïya dik bakoe.

¹⁸ Tjllökwo loror bomi kong ara tjän li, e lër bomi kong jek pjlara obi, ga tja slar ëëe. Nopga ara omshäryë pjlu llëme. Cristo wolono pjang kjlës go li, ba kong ga tjwlo llëme le lok wleni.

¹⁹ E beno tjeng shdungko iyado wlo. Wotjllik Sbö llëme. Wotjllik llëbo tjeng kjok ëre kjing go eröe. Wotjllik löng llëbo ber pjlu ba doyo kong li shäryayde. Zok ga llëbo owa shäryara li, e kjwe lökyokjre ara, gueniyo eni llëme. Roy shdöya lok wotjllüe.

²⁰ Gueniyo ga shjira kjok ëre so ame. Shji iara Sbörë beno löng kjok dogo so tjän, llono ga shji äär ber löng ba tjok eshko wlo. Bi döga tjwe eshko dwayo li koshojdë löng. Tjlapga Cristo Jesús li e.

²¹ E dbo ara, llëbo tjeng kës li iche ga pjlu wlo. Ga ba dbo go ga bi doyo tjwlo llëm ëre kjlopswe ber wolëso, baïya dik, e sök kjok dogo doyo sorë ga eni.

4

¹ Era eni ga pjeyoga, pjäy wokjang, pjäy löng Tjlapga

Jesús tjok ñyado. Pjãy woydër ara. Pjãy ñn woydë ara. Tja iëmi ber wopjluë. Pjãy beno bor potjwlëkklo wleni, tja parkono Sbö kong ara kjïshko.

Pablo lano pjeyoga oblë oblë kjïshko

² Walëga tjeng eshko do pjök ko Evodia, Síntique. Rokër ba kong ga tönö beno tjeng Tjlapga Jesús tjok kuzong ga jëk löng wopjluë ñng tjok, epenga dö wleni.

³ Pja bor kjlara, ga woydër ga pja ber shäng ba kjimtaga. Epga parkono löng Jesús roy pjlú shdök bor tjok pjlúë. Clemente, bi pjeyoga oblë, epga parkono löng bor tjok eni bakoe. Eye ber löng së ñyado Sbö tjok wlo ga ba ko, e tak pjang Sbö kjibokwoyo go. Ga pjãy ko tak lok e go bakoe.

⁴ Pjãy löng mär Tjlapga Jesús go kuzong ga pjãy ber löng wopjluë. Lër jek obi ga pjãy ber löng wopjluë.

⁵ Llëbo shäryozï oblë kong yötso, pjãy löng wopjluë oba kong lëba wlo. Tjlapga Jesús, e tjwe döröe.

⁶ Shji woydë llë kjïy llëme. Pjãy sorëborë ga pjãy syöshtos Sbö kong, «Tjawa kjimtozong» lozï ba kong. Ga pjãy syöshtëshko ga «Tjawa wopjluë bop tjok» lozï ba kong eni bakoe.

⁷ Eni ga pjãy tönö beno tjeng Cristo Jesús tjok kuzong ga pjãy ie Sbörë ber löng wlëp, pjãy woydë ame wlo. Shji nopga kong ga shärye eni li, e llëbo kësbang, e shay uunkong ber tjeng bi kä roy ga äe.

⁸ Era eni ga pjeyoga, llëbo bek li, e woyotjlizi eröe. Bangkjrako li, bekli, owa llëm li, wolëso li, woydako li, roy pjlú li, e woyotjlimirë.

⁹ Llëye loror bomi kong kuromi li, e shäryozï eni. Llëye shäryoror ñnومي sorë ga pjãy omshäryos eni bakoe. Eni ga pjãy ie Sbörë ber löng wlëpe.

Pablo wopjluë, llëbo twara lok ba kong li kjïshko

¹⁰ Tja kong llëbo shäryëmi kjwlë jã. E go ga miydër ga tja woyotjlimi löng. E kjïshko ga tja iara Tjlapga Jesúsde beno sök wopjluë. Tja woyojeromie lër llëme. Miydër ga tja woyotjlimi löng ñyado. Tja kjimtëmi loromi ara, gueniyo tja kjimtëmi ga ä öötong dbar kop ara.

¹¹ Lër bomi kong eni, llëbo woydër obi kjïshko llëme. Tja sorë pogo ga tja oppino sök wopjluë.

¹² Shji llëye dret ga e sorë miydër. Shji llëbo ara ga e sorë miydër bakoe. Tja dli arare, de tja pjli ara, tja llëbo arare, de tja llëye dret, eshko ga tja oppino sök wopjluë ñyado.

¹³ Tja kjimte Tjlapga Jesúsde kjïshko ga llëbo uunkong eniyo shäryër ga pjlúë.

¹⁴ Eni gueniyo ga tja songshko ga tja kjimtoromi li, e pjlúë.

¹⁵ Jesús roy pjlú lër soyër shäng pjãy Filipos sogga kongshko ga tja opshino jek bomi kjokyo Macedonia

dwayo. Eshko ga dbur ichoromi bor kjimtoklo. Tjłkwo kragaga shto oblë so lira, tja kjimtara kllara llëme. E miydoromi tjän.

¹⁶ Tja sök Tesalónica kjokyo ëmdë ga dbur ichoromi bor kjimtoklo pjaraso llëme.

¹⁷ Tja wotjlik llëbo ichoromi li kjrë erö llëme. Woydër ga pjây kong llëbo twe Sbörë ara e kjishko.

¹⁸ Llëbo ichoromi Epafrodito tjok li, e kjroror pjir tjän. E tjok ga öötong woydoror li kjinmo, llëye woydër ame. Llëbo ichoromi li, e beno Sbö kong pjlu, lõ pjlebë, öng zröraba, sho suraba, pjono dret, ba poshrëkklo wleni.

¹⁹ Bor Sbö, e llëbo ara. Eni ga llëye woydëmi li, e twe bomi kong pjir, pjây tönno beno tjeng Cristo Jesús tjok kjishko.

²⁰ Bi Sbö, e bi Data. E poshrëy, iëy ber kësbang, tjwlö ara iyado wlo. Ber eni.

Kjibokwo pjirzlong

²¹ «¿Yonde?» lëmi Sbö nopga tönno beno tjeng Cristo Jesús tjok löng li kong.

Pjeyoga löng bor tjok ëreshko li, «¿Pjây yonde?» le bomi kong.

²² Jesús tjłkwo kragaga löng kës li, «¿Pjây yonde?» le bomi kong.

Tjłkwo kragaga parkë löng pjlu kësbangyo ushko li, «¿Pjây yonde?» le bomi kong bakoe.

²³ Rokër Tjlapga Jesucristo kong ga ba wopjlu li kjishko ga pjây kjimte ara. Ber eni.

Carta a los Colosenses Kjibokwo ëre tara Pablorë Colosas sopga kong Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbö tjlökwö laga Jesús äska wleniyo. Domer shäng kjlara obi ko Epafra. Dënashko ga Jesús roy pjlu lara Colosas kjokyo. Pablo om go li tjlökwö lono eshko llëme.

Gueniyo lu to jek ara irgo ga Pablo sök kjërshko Roma kjokyo, Jesús roy pjlu lara kjok shto oblë oblë kjïshko, tak pjang Hechos 28.16-31 go sorë li eni. Ga Epafra öör eshko ba ik, ga llëbo owa shärye Jesús tjlökwö kjragaga löng Colosas kjokyo lirë li lara ba kong pjire. Tjlë ba kong ga no kjone kjone to löng tjlä ga kjok uunkong shäryara Sbörë Jesús go llëm; Jesús tjwlo ara llëm; tjwlo arayo li, e judío sdëkwö le löng eni le, miga jyö erä.

E kjïshko ga kjibokwo ëre tara Pablorë, Jesús roy pjlu li wlikoklo. Jesús iara Sbörë beno tjwlo ara, llëbo tjeng kës li kjinmo li tara ba kong. Eye där kjok llgwekklo kjok ëre so li go ga äe tara ba kong. Woyde Sbörë ga shji jëk ba bokso sorë li tara ba kong bakoe.

¹ Kjibokwo ëre taga tja Pablorë, bi kjlara Timoteo

tjok. Tja kjrara Sbörë beno ba tjlökwö roy laga Cristo Jesús äska.

² Pjeyoga Cristo tjlökwö kjragaga löng Colosas kjokyo, kjibokwo ëre ichërwa jek bomi kong. Pjäy Sbö nopga.

Rokërwa bi Data Sbö kong ga ba wopjlu li kjïshko ga pjäy kjimte ara, pjäy ie ber löng wlëp bakoe.

*Pablo syöshono Sbö kong
Colosas sopga kjïshko*

³⁻⁵ Dënashko ga tjlökwö bek li kuromi, ga kjroromi. Sbö tjlökwö roy pjlu li e. Eerishko ga pjäy roy kurorwa ga pjäy mär löng Cristo Jesús go, Sbö nopga uunkong woydëmi ara bakoe. Shäryëmi löng eni, bomi potjwlekklo jnek tjeng kjok dogo twe Tjlapgarë bomi kong le li kjïshko. E kjïshko ga tjawa syöshë Sbö kongshko ga tjawa wopjlu ba tjok bomi kjïshko. Sbö, e bi Tjlapga Jesu-cristo Data.

⁶ Dënashko ga llëye shäryara Sbörë bi kong ba wopjlu kjïshko li roy öötong bomi kong. Eerishko ga Sbö tjlökwö bek li shdöktong jek këgong, kjok kjwang jikong. Kuya nopgarë ga tjlökwö kjre, ga epga kjlopswe ber jëk löng oblë, pjäy omshäryono sorë ga eni.

⁷ Tjlökwö laga bomi kong bäm go li, e borwa kjlara Epafra. E woydërwa ara. E parkë shäng Cristo kong borwa tjok, pjäy kjimte wlo.

⁸ Pjäy kjimte Sbö Sëyarë ëng woydë ara kar kar li roy söga borwa kong li e.

⁹ E kjĩshko ga pjāy roy kurorwa tek lēkong ga tjawa beno lōng syōshṭē bomi kjĩshko ĩyado. Rokērwa Sbō kong ga ba kjok miydē li twe ba Sēyarē bomi kong, llēye woyde shāryēmi li miydēmi wēlē wlo.

¹⁰ Rokērwa ba kong eni, llēbo pjłú shāryēmi ĩyado wlo, e miydēmi jek kēgong kēgong wlo bakoe. Eni ga Tjlapga Jesús ber wopjłú bomi kong, pjāy jek nopga baĭya dik kjĩshko.

¹¹ Dbo ara li, e Sbō erōe. Eni ga rokērwa ba kong ga pjāy kjimte ara, llēbo wen tjwe bomi kong owashko ga Cristo rayēmi llēm wlo, pjāy ber lōng wotōy, wopjłú wlo.

¹² Sbō sōk no pjłuyo ĩyado lishko ga kjok shjiy ara anmoyō. Ga pjāy iara Data Sbōrē beno lōng llēbo twe ba nopga kong eshko li kjrē wlo. Woydērwa ga pjāy ber lōng wopjłú ba tjok e kjĩshko.

¹³ Shji lōng kjok ro sī roy wleni obishko ga shji dōra Ā wloshko dwayo. Ga ba Wa woyde ara li, e iara beno shāng bi pjłuyo shara.

¹⁴ Ba kjĩshko ga shji dōktong bi shdungglo dbo dorko dwayo, owa pjang bi go li lōna beno dret bakoe.

Cristo tjwłō ara anmoyō

¹⁵ Sbō, e ĩgōy llēme.

Gueniyo Cristora ĩnoy,
ga e so Sbō kjoyoe.

Kjok shāryayde Sbōrē llēm obishko ga

Cristo sōk tjān.

Llēbo shāryara Sbōrē kēs li,

e iara beno tjeng ba wloshko.

¹⁶ Ba go ga llēbo uunkong shāryara Sbōrē.

Llēbo tjeng kjok dogo,
llēbo tjeng kjok ěre kjing go,

llēbo wēlē,

llēbo ĩgōy llēm,

sēya llē dbo ara wleniyo,
oblē ichagaga wleniyo,

e shāryara ba go uunkong,
ga uunkong li twara beno ba kong bakoe.

¹⁷ Llēbo shāryak llēm obishko ga e sōk tjān.

Llēbo tjeng kēs li mār ber tjeng ba go.

Cristo llēm ga e tjeng ame.

¹⁸ Ba tjłōkwo kragaga, e ba doyo wleni,
ga ba kāgāyo li e.

Epga iaga ber lōng sē jlōkoyo li e.

E woshrono irōng obi,
nopga wolono oblē li bām go.

E kjĩshko ga beno tjwłō ara,
llēbo oblē kjinmo.

¹⁹ Woydara Sbōrē ga e om go ber pjang Cristo go jlōkoyo.

²⁰ E ichara Sbōrē srēng kwong pjang kjłōs go,

llēbo uunkong ber tjeng włēp Sbō tjok wlo,

ber tjeng bēy ba tjok irōng obi wlo,

llēbo tjeng kjok dogo,
llēbo tjeng kjok ěre kjing go bakoe.

²¹ Dēnashko ga pjāy lōng bēy Sbō tjok llēme. Eshko ga llēbo owa shāryēmi lōng ara kjĩshko ga pjāy ba moskwoga wleni.

22 Gueniyo Cristo wolono jlōkoyo kjīshko ga pjāy iara Sbörē beno tjeng bëy ba tjok irōng obi, pjāy ie ber lōng pjlo bek, pogo llēye ber dret ba bokso wlo.

23 Gueniyo woyde ga pjāy mär ber lōng Cristo go. Tjlōkwo pjlu kjroromi li, e jyō lēmi sira llēme. Tjlōkwo pjlu ère roy shdōktong kjok kjwang jīkong. Tjlōkwo lër shäng li e.

Pablo parkono Jesús tjlōkwo kragaga kong

24 Llēbo weno bor kong owa bomi kjīshko. Tja wopjlu e kjīshko. Cristo Jesús tjlōkwo kragaga, e ba doyo wleni, ga Cristo shdunaba ara ba kjīshko. Eerishko ga tjara shdungoba shara, ga tja wopjlu e kjīshko.

25 Tja iara Sbörē beno shäng parkē bomi kong, ba tjlōkwo kragaga oblē li kong bakoe. Tja ichara beno shäng ba tjlōkwo kēs li lē bomi kong.

26 Tjlōkwo ère jnena Sbörē tjeng tek dēnashko dwayo, gueniyo eerishko ga lara ba nopga baīya lōng li kong.

27 Shāryara eni, woydara ga tjlōkwo pjlu, owa llēm jnek tjeng li miydēmi pjāy nopga judío llēm wleniyo lirē wlo. Tjlōkwo li eni: Cristo ber shäng bomi tjok ga pjlu, ga llēbo twe ba nopga kong lara Sbörē li, e ber bomi kong bakoe.

28 Cristo roy lērwa nopga kong, ga epga poshdunwa, pinwa, borwa kjok miydē tjeng kēs li go. Shāryērwa eni,

nopga tōno beno tjeng Cristo tjok li jēk bëy wlo, īya Sbörē lōng pjlo bek wlo.

29 Tja parkē ara e kjīshko. Tja drōn ara, e shāryēr wlo, dbo twe Cristorē bor kong kēs li go.

2

1 Tja shäng parkē kjang bomi kjīshko, Laodicea soppa kjīshko, nopga oblē tja īyde lok llēm wleniyo kjīshko bakoe. Lër bomi kong eni, miydēmi wlo.

2 Tja parkē eni, epga dbokjrē wlo, èng woydē ara kar kar īyado wlo bakoe. Woydēr ga tjlōkwo li llē loklo miyde lok pjir, e jyō le lok llēm wlo, Cristo miyde pjlu wlo. Tjlōkwo jnena Sbörē tek dēnashko dwayo li e.

3 Sbō kjok miydē li tjwlo ara. E miyde lok Cristo go erōe.

4 Lër bomi kong eni, tjlōkwo wolēso wleniyo lēba bomi kongshko ga pjāy jyāpgwēba e go llēm wlo.

5 Tja shäng bomi tjok eshko llēm, gueniyo pjāy woyotjlin īyado. Roy kuror ga pjāy uunkong wotjlik no kjlaraso wleni, pjāy mär lōng Cristo go jlōkoyo bakoe. Tja wopjlu e kjīshko.

Shji mär lōng Cristo go

6 Cristo Jesús wlokjroromishko ga e ioromi beno shäng bomi Tjlapga. Eni kuzong ga woyde ga pjāy mär ber lōng ba go īyado.

7 Pjāy mär ber lōng māmā ba go jlōkoyo, pjāy oppino sorē ga eni, ga pjāy mär ba

go jek këgong këgong. Pjây ber l'ong wopj'lu Sbô tjok iyado bakoe.

8 Kjone kjone mär l'ong tj'okwo oblë oblë go. Tj'okwo li, nopga kjok ëre so sgara beno l'ong mär ba go, gueniyo e jyö, e laga Cristorë llëme. Pjây sjëk tj'okwo eniyo lagaga li tjok, pjây jyäp'gwe lok llëm wlo, pjây iche ber l'ong ba tj'okwo ba'ya li go llëm wlo.

9 Cristo go Sbô beno pjang kës'bang ba tjok, igöy wëllë wlo.

10 Ga pjây Cristo nopga kuzong ga llëye woydëmi dö li twara beno tjeng bomi kong pjir tjän. E sëya llë dbo ara wleniyo kägäyo, oblë ichagaga wleniyo kägäyo bakoe.

11 Pjây t'ono beno tjeng Cristo tjok kuzong ga pjây jyä tak l'ong pjire. Nopga doyo jyä tëshko ga ba sho li ze lok tas sira. Gueniyo pjâyda jyä tak eni llëme. Pjây jyä te Cristorë wlo ga bomi wotj'lik owa li kjara pjire.

12 Pjây waraba jer di roshkoshko ga pjây wolono to Cristo tjok wleni. Cristo wosh'rara Sbörë iröng obi, ba dbo ara go. Ga pjây mär Sbô dbo ara go kj'ishko ga pjây opshik tëm di roy dwayoshko ga pjây wosh'rara iröng obi Cristo tjok wleni bakoe.

13 Bomi wotj'lik owa li kjayde Cristorë llëm obishko ga pjây wolono l'ong wleni, bomi owa li tjok. Gueniyo eshko ga pjây iara Sbörë beno l'ong Cristo tjok, së wleni. Eshko ga owa pjang bi go li löna beno drete.

14 Dënashko ga shji pogo tjwlö ara, llëbo owa shäryoroy li kj'ishko. Gueniyo e kjara Sbörë bi kong, löra beno pjang kj'lös go wleni.

15 Cristo wolono pjang kj'lös goshko ga sëya llë dbo ara wleniyo, oblë ichagaga wleniyo, ba dbo li döra Sbörë pjire. Epga zana beno l'ong song, oba uunkong bokshto.

16 Eni ga llëbo uako, iako llëm lëba bomi kong ga jlö lëmi llëme. Pjây ichëba dbar llë shrëk Sbô kong ga jlö lëmi llëm, mok mite dbaryo, wosh-tozlong dbaryo ëmdë ga jlö lëmi llëm bakoe.

17 Cristo tjwayde llëm obishko ga llëbo uunkong ëre tjwlö ara, beno ëye tjwe le li jyägiö kj'ishko. Gueniyo Cristo shrono öör tjän kuzong ga kjok ilgwekklo uunkong ëre beno tjwlö ame.

18 Kjone kjone to l'ong tj'lë ga «Woyde ga shji opyë l'ong wotöshko, Sbô parkagaga kjok dogo so poshrëk wlo. Llëm ga shji llëbo owa shäryono» le l'ong eni. Gueniyo jlö lëmi llëme. Ba wotj'lik owa li kj'ishko ga krë lok ara, tj'lë ga «Sbô tj'okwo lono borwa kong» le, ga mär l'ong e go. Miga jyö erä.

19 Epga mär l'ong Cristo go llëme. Bi doyo iche bi kägärë sorë ga shji Cristo tj'okwo kjragaga iche Cristorë eni bakoe. Eni ga shji no kj'laraso wleni. Shji mär l'ong ba go, ga shji kong dbo twe Sbörë, llëye woyde li shäryëy wlo.

Shji ie Cristorë ber l'ong së

jlōkoyo

20 Pjāy wolono Cristo tjok wleni kjīshko ga pjāy beno lōng ichaga kjok līgwekklo kjok ěre so lirě ame. ¿Eni ga pjāy jěk lōng kjok līgwekklo li kolě wleni ega?

21 Kjok līgwekklo tak lok li tjlě ga «Lěbo kjwe kjrěy bi wloshko llěme. Llěbo kjwe uěy llěme. Llěbo kjwe porwěy llěme.»

22 Llěbo tjeng kěs ěre pjr drete. Ga kjok līgwekklo uunkong ěre laga norě erěe.

23 Shji jěk lōng bi wotjlik owa li go llěm wlo ga shji iche kjok līgwekklo ěrerě drōn ara, shji iche ber lōng wotōshko wleni, gueniyo shji wotōshko jlōkoyo llěm, bi doyo, e shdŭya ara bakoe. E kjīshko ga kuy ga kjok līgwekklo ěre lagaga kjok miydě ara. Miga shji kjimte kjok līgwekklorě bi wotjlik owa li rayě llěme.

3

1 Eerishko ga Cristo sirkeno sōk kjok dogo Sbō orkwo kělěkong. Eni ga pjāy woshrara Sbōrě Cristo tjok wleni kjīshko ga woyde ga pjāy ber lōng llěbo kjok dogo so woyotjlik erěe.

2 Llěbo tjeng kjok ěre kjing go li woyotjlěmi ame. Llěbo kjok dogo so li woyotjlěmirě erěe.

3 Pjāy wolono Cristo tjok wleni kjīshko ga pjāy de Sbōrě, pjāy ber lōng sě jlōkoyo Cristo tjok wlo.

4 Ga pjāy ie Cristorě ber lōng sě jlōkoyo kjīshko ga wen

tjwe ba dbo kĀlĀ goshko ga pjāy wen ba tjok eshko bakoe.

5 E kjīshko ga bomi wotjlik owa kěs li rayozĭa. Pjāy jěk e go ame. Shji orkwosmono ě tjok llěm ga shji pě ba tjok llěme. Llěbo shĀryako llěm li shĀryěy llěme. Shji wotjlik llěbo owa shĀryě oblě tjok llěme. Shji wotjlik dbur tōng bi kong erě llěm, e sbōpga jyĀglo poshrěy lōng wleni kjīshko.

6 Ęye sgara shĀng llěbo shĀryě eni ga shĀng Sbō kolě llěm, ga llono ga shdŭya Sbōrě kjange.

7 Děnashko ga pjāy omshĀryono eni bakoe.

8 Gueniyo eerishko ga llěbo kěs ěre rayozĭ pjire. Shji iirkě ame. Llěbo owa shĀryěy oblě kong ame. Oblě lĀywěy owa ame. Tjlōkwo lako llěm li lěy ame.

9 Shji jyōrkě ěng kong ame bakoe. Shji jěk bi wotjlik owa děnashko li go ame kjīshko ga llěbo kěs ěre shĀryěy ame.

10 Pjāy kjlopswara Sbōrě beno lōng wotjlik oblě, ga dbar jek ga pjāy kjlopswe jek kěgong kěgong ber baĭya dik wlo, e miyděmi pjlu anmoyō wlo.

11 Eerishko ga pja judĭore, de pja judĭo llěmde, e llěno llěme. Pja doyo jyĀ tak pjrde, de llěmde, e llěno llěme. Pja shto oblě sore, pja kjok miydě ara llěmde, e llěno llěme. Pja parkaga tjwlěk shĀng pjr wleniyore, de eni llěmde, e llěno llěm bakoe. Tjwlō tjok li, e Cristo erěe. Ga tjwe ber pjang bi go uunkong.

12 Pjāy woyde Sbörë ara, ga pjāy kjrara beno ba nopga baīya. E kjīshko ga woyde ga oblë songe lëmi, pjāy wopjlú oblë tjok, pjāy wotöy, pjāy wotjlik oblë kjīshko İyado, pjāy iirkë maling llëm bakoe.

13 Pjāy ëng wlëk kar kar llëm, pjāy wlëp ëng tjok dey. Llëbo shäryara oblërë bomi kong owashko ga iozī ber eni dey. Owa pjang bomi go li löna Sbörë sorë ga oblë kong shäryozi eni bakoe.

14 Ga pjāy ëng woydos ara kar kar jlökoyo. Tjwlö arayo li e. Shäryëmi eni ga pjāy ber löng no kjlaraso wleni.

15 Pjāy rokara Sbörë ber ëng tjok wopjlú wlo, pjāy ber no kjlaraso wleni wlo. E kjīshko ga pjāy mär ber löng Cristo go, shäryëmi eni wlo. Ga pjāy löng wopjlú Sbö tjok İyado.

16 Cristo tjlökwö pjlu li woyotjlizi İyado. Pjāy ëng pis e go. Pjāy ëng poshdüs bomi kjok miydë kës li go. Pjāy tos löng wopjlú Sbö kong. Poshrëzi tükwo oblë oblë go.

17 Llëye lëmi, llëye shäryëmi dö ga shäryozi Tjlapga Jesús ko go, ga pjāy löng wopjlú Data Sbö tjok İyado ba kjīshko.

Shji jëk oblë tjok sorë

18 Walëga orkwosmok löng pjir, bomi lanmaga kolozī, pjāy Tjlapga Jesús tjlökwö kjruga kjīshko.

19 Domerga orkwosmok löng pjir, bomi boyga woydozia. Pjāy kjang ba tjok llëme.

20 Kjwozirga, bomi dataga, bomi mekëga, e kolozī İyado.

Eni ga Tjlapga ber sök wopjlue.

21 Dataga, pjāy tjle bomi wapga kong yotso, iirkë lok llëm wlo, wosonkë llëm wlo bakoe.

22 Parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo, bomi sogoga kjok ëre so, e kolozī İyado. Pjāy İya löngde, de llëmde, pjāy parkos ba kong jlökoyo, Tjlapga Jesús bangkjre mi kjīshko, bomi sogoga ber löng wopjlú bomi tjok wlo llëme.

23-24 Miydëmi pjlu ga pjāy potjwlëga Tjlapgarë. Llëbo twe ba nopga kong kjok dogo li twe ber bomi kong bakoe. E kjīshko ga llëye shäryëmi dö ga shäryozi yotso, shäryëmi löng Cristo kong wleni, shäryëmi löng nopga kong wleni llëme.

25 Gueniyo nopga uunkong llgweya Sbörë beke. E kjīshko ga eye llëbo owa shäryono ga shdüya, llëbo owa shäryara li kjīshko.

4

1 Parkaga sogoga, pjāy kägäyo sök kjlara kjok dogo, e woyotjlizi. E kjīshko ga pjāy opshäryos bëy bomi parkagaga tjok.

2 Pjāy uunkong syöshtë Sbö kong İyado, pjāy sjen llëme. Pjāy löng sjëk İyado. Pjāy löng wopjlú Sbö tjok İyado.

3 Pjāy syöshtë borwa kjīshko bako, Cristo tjlökwö jnek tjeng pjir li shdörwa jek këgong wlo. Tja sök kjërshko e kjīshko.

4 Woyde ga tjlökwö li lër yotso, kukoba wële wlo. E kjīshko ga rokozī Sbö kong ga tja kjimte ba lë eni.

⁵ Pjãý löng tjlökwo kjrágaga llëm li tjokshko ga pjãý opshãryos bëý, Sbö tjlökwo roy pjlú lëmi ba kong ga pjlúshko ga lozĩ ÿyado, pjãý dbar jek llëme.

⁶ Woyde ga pjãý lan ba tjok yõtso, kuya lok ga ber wopjlú wlo. Woyde ga llëye kjakroke bomi kong dö ga dboryëmi sorë miydëmi löng pjir tjãn.

Kjibokwo pjirzlong

⁷⁻⁸ Bi kjlara Tíquico, e parkë shãng Tjlapga Jesús kong bor tjok pjlú ÿyado. E woydër ara. E ichër jek bomi shwoy bor roy sök bomi kong, pjãý ber löng wopjlú wlo, pjãý wosonkë llëm wlo.

⁹ Bi kjlara Onésimo, e bi kjlara jlökoyo. E woydër ara. E bomi kjok eshko so bakoe. E ichër jek Tíquico yorkë. Llëbo jëk jong na sorë lãýwe bomi kong drete.

¹⁰ Aristarco shãng na kjërshko bor tjok bakoe. «¿Pjãý yonde?» le bomi kong. Bernabé kjlarayo ko Marcos, «¿Pjãý yonde?» le bomi kong. Jek äär bomi shwoy ga wlokjrozĩ yõtso, e loror bomi kong tjãn.

¹¹ «¿Pjãý yonde?» le Jesúsde bomi kong. Jesús, e ko Justo bakoe. Tja parkë shãng Sbö ber no pjluyo sorë li roy lë oba kong. Bor kjimtagaga löng li tjrëko, judíoga löng domerga doglo mya ëre döe.

¹² «¿Pjãý yonde?» le Epafrasde bomi kong. E bomi kjok eshko so. E parkë Cristo Jesús kong. E syöshtë Sbö

kong bomi kjïshko jlökoyo ÿyado, pjãý mär Sbö go jlökoyo wlo, llëye woyde Sbörë li miydëmi pjlú wlo, shãryëmi eni ÿyado wlo bakoe.

¹³ Ìnor om go ga parkë bomi kong kjang ÿyado, parkë Laodicea sopga, Hierápolis sopga kong eni bakoe.

¹⁴ Lucas, no dwlomnega woydër ara li, «¿Pjãý yonde?» le bomi kong. Demas omle bomi kong eni bakoe.

¹⁵ «¿Yonde?» lëmi Laodicea sopga kong, Ninfa* kong, Jesús tjlökwo kjrágaga tön löng ba ushko li kong bakoe.

¹⁶ Kjibokwo ëre loromi pjirshko ga ichëmi jek Jesús tjlökwo kjrágaga löng Laodicea kjokyo kong, le lok eshko bako wlo. Ga kjibokwo ichoror jek ba kong li lëmi pjãýdë bakoe.

¹⁷ Pjãý tjlë Arquipo kong ga «Pak twara Tjlapgarë bop kong li shãryos pjire» lëmi ba kong eni.

¹⁸ Tja Pablo, kjibokwo pjirzlong ëre tër bomi kong bor orkwo om go go shara.

Tja sök kjërshko woyojemi llëme.

Rökër Sbö kong ga ba wopjlú li kjïshko ga pjãý kjimte ara.

* 4:15 *Ninfa*, e walë.

Primera Carta a los Tesalonicenses Kjibokwo ëre tara Pablorë Tesalónica sopga kong Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbö tjlökwo laga Jesús äska wleniyo. Dënashko ga öör Jesús roy pjlú læ Tesalónica kjokyo. E irgo ga jek öör eshko pjlara obi. Eshko ga Silvano, Timoteo, e söra jek ba tjok. Gueniyo nopga Sbö miydë llëm wleniyo iirkono ara ba kong, ga Pablo töktong ey dwayo.

Jesús tjlökwo kjrägaga löng Tesalónica kjokyo li shdunaba ara. E kjishko ga Pablo jek woydë ba ik obi, gueniyo to jek ame. Eni ga kjibokwo ëre tara, twara Timoteo kong, ga ichara jek ba sök epga kong, epga dbokjrë e go wlo.

Llëbo shäryara Sbörë epga kong pjlú, ga Pablo beno wopjlú e kjishko li tara ba kong. Epga shdungoba ara ëmdë ga Sbö shäng ba tjok li tara ba kong. Dënashko ga Pablo jëktong shäng ba tjok sorë li tara ba kong. Epga ichara mär Jesús go jek këgong këgong. Epga ichara Jesús tjwe iröng obi dbaryo li koshe wopjlú bakoe.

1 Kjibokwo ëre taga tja

* 1:1 *Silvano*, e kowëba *Silas* bakoe.

Pablorë, Silvano,* Timoteo tjok.

Jesús tjlökwo kjrägaga löng Tesalónica kjokyo, kjibokwo ëre ichërwa jek bomi kong. Pjäy Data Sbö nopga, pjäy Tjlapga Jesucristo nopga bakoe.

Rokër Data Sbö kong ga ba wopjlú li kjishko ga pjäy kjimte ara, pjäy ie ber löng wlëp bakoe.

*Llëbo shäryara Tesalónica
sopgarë pjlú Sbö kong ara*

²⁻³ Pjäy mär Tjlapga Jesucristo go kjishko ga pjäy parkë pjlú Sbö kong. Oblë woydëmi ara kjishko ga llëbo pjlú shäryëmi ba kong. Bi Tjlapga Jesucristo, e koshëmi löng wopjlú iyado kjishko ga llëbo wen tjwe bomi kong owashko ga pjäy wosonkë llëm, pjäy pak shäryë pjlú iyado. E kjishko ga tjawa wopjlú Sbö tjok iyado. Tjawa syöshëshko ga tjawa syöshëtë bomi kjishko, ga llëye pjlú shäryëmi löng li, e lërwa Data Sbö kong.

⁴⁻⁵ Pjeyoga, pjäy woyde Sbörë ara. Jesucristo tjlökwo roy pjlú lororwa bomi kongshko ga kuromi dö llëm, Sbö dbo ara li ñnomi bako, ga pjäy kjimtara Sbö Sëyarë tjlökwo li kjrë jlökoyo. Miydërwa e go ga pjäy kjräga Sbörë om go. Tjawa löng bomi tjokshko ga tjawa opshäryono bomi kong sorë li, e miydëmi löng pjlúe.

⁶ E irgo ga llëbo weno bomi kong owashko ga pjäy kjimtara Sbö Sëyarë beno

löng wopjlúe. Eni ga tjawa opshäryono sorë li, Tjlapga Jesús opshäryono sorë li, pjây omshäryono eni bakoe.

⁷ Eni ga llëye shäryoromi pjlu li, e beno pjlu Jesús tjlokwo kragaga löng Macedonia kjokyo li kong, löng Acaya kjokyo li kong, omshäryë lok eni bako wlo.

⁸ Bomi kjishko ga Tjlapga Jesús tjlokwo roy shdöktong Macedonia kjokyo, Acaya kjokyo, gueniyo eshko dö llëme. Pjây mär Sbö go sorë li roy shdöktong kjok kjwang jikong. E kjishko ga pjây roy lërwa ë kong ame ga pjlu, kura lok tjän kjishko.

⁹⁻¹⁰ Lanyotkëba löng om go ara. Tjawa öötong löng bomi shwoyshko ga tjawa wlojroromi löng wopjlúe. Eshko ga bomi sböpga jyäglo tjeng li rayoromi pjir, ga pjây optwono Sbö sök së jlökoyo li kong, pjây parkë ber löng ba kong shara wlo. Jesús, e Sbö Wa woshara Sbörë iröng obi. E bi döga, no shdüzlong dbaryoshko ga shji shdüya Sbörë llëm wlo. Ga Jesús ter tjwe kjok dogo dwayo iröng obi li, e koshomirë löng. Pjây roy lëba löng eni.

2

Pablo parkono Tesalónica kjokyo sorë

¹ Pjeyoga, miydëmi pjlu ga tjawa jek öör tjeng bomi ik li beno pjlu, owa llëme.

² Miydëmi pjir ga tjawa äätë bomi shwoy llëm obishko ga tjawa löng Filipos kjokyo.

Eshko ga tjawa laraba owa ara, llëbo weno borwa kong owa bakoe. Eni ëmdë ga tjawa kjimtara Sbörë ba tjlokwo roy pjlu lë bomi kong, tjawa wloyoga löng ara gueniyo.

³ Tjawa tjlokwo lono pjlo bek eröe. Tjawa diktong löng llëme. Tjawa wotjlino llëbo owa shäryë ë tjok llëme. Eye jyäpgwërwa wlo lororwa llëm bakoe.

⁴ Dënashko ga tjawa tjläna Sbörë, ga tjawa iara beno löng ba tjlokwo roy pjlu laga oba kong. Tjawa tjläno, nopga ber löng wopjlú borwa tjok wlo llëme. Tjawa tjläno, Sbö ber wopjlú borwa tjok wlo, shji wotjlik löng llë ïya sök wëllë kjishko.

⁵ Miydëmi pjlu ga tjlokwo wolëso ber pjlu oba kong wlo li lorwarë llëme. Miyde Sbörë om go ga tjawa opshäryono nopga to löng dbur töng ba kong erö wlo wleniyo dik llëm bakoe.

⁶⁻⁷ Tjawa to löng poshrëmi wlo llëm, poshrëya oblërë wlo llëm bakoe. Tjawa Sbö tjlokwo roy lagaga Cristo äska. E kjishko ga pjây kjwe ichororwa borwa kjimtë dbo go ga pjlu. Gueniyo tjawa opshäryono eni llëme. Tjawa opyono beno löng wotöy bomi tjok, mekëga ba wapga dë wleni.

⁸ Pjây woydërwa ara. Sbö tjlokwo roy pjlu lororwa bomi kong wopjlúe. Gueniyo erö llëme. Tjawa wopjlú bomi tjok kjishko ga tjawa opyono beno löng llë pogo shäryë

bomi kong wlo.

⁹ Pjeyoga, tjawa löng Sbö tjlökwo roy pjlú læ bomi kongshko ga ëye kong pak twërwa woydë llëme. E kjishko ga tjawa parkono shkë dba, tjawa dröno dâw, dli llë wlëk borwa kong wlo. ¿E woyo bomi kong llëmdo?

¹⁰ Pjäy omïno löng, ga Sbö omïno bakoe. Tjawa löng pjäy Jesús tjlökwo kragaga tjokshko ga tjawa jëk löng pjlo bek, tjawa pogo llëye dret Sbö bokso, nopga bokso bakoe.

¹¹ Miydëmi pjlú ga dataga opshäryë ba wapga tjok sorë ga tjawa opshäryono pjäy kjlara kjlara tjok eni bakoe.

¹² Pjäy poshdunorwa, pjäy dbokjrë wlo, pjäy wosonkë llëm wlo bakoe. Sbö, e tjwlö ara, ga pjäy roke ber löng ba tjok, sök no pjluyo iyado lishko. E kjishko ga pjäy löng pjlo beke lororwa bomi kong, Sbö ber sök wopjlú bomi tjok wlo.

¹³ Sbö tjlökwo roy pjlú li, e nopga ï llëme. E Sbö ï. Ga kuromishko ga tjlökwo li kjroromi jlökoyo eni. E kjishko ga tjawa wopjlú Sbö tjok iyado. Tjlökwo li kjroromi kjishko ga pjäy kjlopswara beno wotjlik oblë.

¹⁴ Pjäy shduna bomi pjeyoga eshko so lirë. Sbö tjlökwo kragaga töno beno tjeng Cristo Jesús tjok löng Judea kjokyo li shdungga ba pjeyoga judioga obi lirë eni bakoe.

¹⁵ Judioga ëre, e Tjlapga Jesús zröga, Sbö tjlökwo lagaga tek dëdashko so li zröga

bakoe. Tjawara ichara lok to kjok shto oblë. Sbö wopjlú ba tjok lok llëme. Epga löng nopga uunkong wloyo.

¹⁶ Tjawa tjlä woydë nopga judio llëm wleniyo kong, döya Sbörë wloshko ga tjawa ichara lok ba shäryë llëme. Eni ga llëbo owa shärye lok jek këgong këgong. E kjishko ga Sbö iirkë ara ba kong, ga epga shdüya döröre.

Pablo jek woydë Tesalónica kjokyo obi

¹⁷ Pjeyoga, tjawa opshino jek bomi zlong bäng dwayo dbar kjwöbö ga shji ëng ik llëm, gueniyo pjäy woyotjlinwa ara. Ga pjäy inwa woydë ara kjishko ga tjawa dröno ara jek bomi ik wlo.

¹⁸ Tjawa wotjlinö jek bomi ik lororwa. Tja Pablo, tja jek bomi ik loror pjlöböso, gueniyo tja sona Ärë.

¹⁹ Tjawa löng Tjlapga Jesús tjwe iröng obi li koshë löng wopjlúe. Eshko ga tjawa lan wopjlú bomi kjishko ba tjok, tjlökwo lororwa bomi kong li kjroromi jlökoyo kjishko.

²⁰ Jlökoyo ga bomi kjishko ga tjawa löng wopjlú, woowa llëme.

3

Timoteo öör ba ik

¹⁻² Eni ga pjäy roy tjwe koshërwa woydë ameshko ga Timoteo ichororwa jek bomi ik, ga tjawara beno tjeng Atenas kjokyo tjoksa. Timoteo, e bi kjlara, e parkë shäng Sbö kong, Cristo roy pjlú læ oba kong borwa tjok. Ichororwa

jek bomi kjimtë, pjây mär Jesús go jek këgong wlo,

³ llëbo tjwe kjang bomi kongshko ga pjây wotjlik Jesús rayë llëm wlo. Shji shdungoba song eni, e miydëmi löng pjlúe.

⁴ Tjawa löng bomi tjok obishko ga llëbo wen tjwe bi kong owa ara lororwa bomi kong. Ga miydëmi ga shäryono eni.

⁵ E kjïshko ga llëye koshoror ame, ga tja no ichono bomi ik, pjây mär löng Jesús gore ïya wlo. Pjây woyotjlin ara, pjây jyäpgwara Äre ga pak shäryororwa li beno tjwlö ame, e bangkjrotë.

⁶ Gueniyo ga Timoteo tek shrono shäng iröng obishko ga pjây roy söra pjlúe. Pjây mär löng Jesús go ïyado le. Pjây ëng woydë ara kar kar le. Tjawa woyotjlimi, woydëmi löng ïyado le. Tjawa ïmi woydë ara, pjây ïnwa woydë sorë ga eni le bakoe.

⁷ Pjeyoga, llëbo wen borwa kong owa ara. Gueniyo ga tjawa ber löng wopjlú, pjây mär löng Jesús go li roy shrono borwa kong kjïshko.

⁸ Pjây mär löng Tjlapga Jesús go jlökoyo li roy kurorwa. E kjïshko ga tjawa beno löng wopjlú anmoyö.

⁹ Tjawa wopjlú Sbö tjok ara bomi kjïshko. Tjawa syöshtë Sbö kong bomi kjïshkoshko ga tjawa wopjlú erä.

¹⁰ Shkë dba ga rokërwa ba kong ga tjawa kjimte äär bomi ik obi wlo, pjây

kjimtërwa mär Jesús go jek këgong wlo bakoe.

¹¹⁻¹³ Woydërwa ga bi Data Sbö, bi Tjlapga Jesús, tjawa kjimte äär bomi ik wlo. Rokërwa Tjlapga kong ga pjây kjimte ëng woydë ara kar kar jek këgong, pjây kjimte oblë woydë ara, pjây woydërwa sorë ga eni, pjây ie ber löng wokjang jek këgong, pjây jëk löng pjlo bek wlo, Tjlapga Jesús tjwe iröng ba nopga iak beno tjeng dboy Sbö kong li tjokshko ga pjây pogo llëye dret bi Data Sbö bokso wlo. Rokërwa uunkong eni.

4

Shji jëk sorë, Sbö ber wopjlú bi tjok wlo

¹ Era eni ga pjeyoga, tjawa ichara Tjlapga Jesúsde tjlokwo lë bomi kong kjrina obi. Dënashko ga pjây pinorwa jëk sorë, Sbö ber wopjlú bomi tjok wlo, ga shäryëmi löng eni. Gueniyo ga rokërwa bomi kong ga shäryëmi eni jek këgong këgong anmoyö.

² Miydëmi pjlú ga tjlokwo lororwa bomi kongshko ga tjawa ichaga Tjlapga Jesúsde.

³ Llëye woyde Sbörë li, e eni: Pjây jëk löng pjlo bek ba bokso ïyado; shji orkwosmono ë tjok llëm ga shji pë ba tjok llëme;

⁴ llëbo owa shäryëy bi doyo om go li go llëme; pjây opdë yötso, pjlo bek dey;

⁵ nopga Sbö miydë llëm wleniyo söya ba wotjlik owa lirë, llëbo owa shäryë ba doyo

go, gueniyo shji omshäryë baŷya dik llëme.

⁶ Shji shdŷya Sbörë jlökoyo llëbo ëre kjïshko. E lororwa bomi kong tjän. E kjïshko ga llëbo shäryëy eni oblë kong llëm, ëye jyäpgwëy, llëbo owa shäryë wlo llëm bakoe.

⁷ Shji rokara Sbörë, shji ber löng llëbo bëy shäryë wlo, shji ber löng llëbo owa shäryë wlo llëme.

⁸ Eni ga ëye tjlökwo ëre kjrë woydë llëm ga llëbo owa shärye shäng nopga kong llëm, shärye shäng Sbö kong. Sbö Sëya twaga bomi kong 'li, Sbö 'li e.

⁹ Pjäy pina Sbörë om go ëng woydë ara kar kar, epenga dö wleni. Eni kuzong ga llëbo tërwa bomi kong kjibokwo go e kjïshko llëno llëme.

¹⁰ Shäryëmi löng eni pjeyoga löng Macedonia kjokyo uunkong 'li tjok. Pjeyoga, rokërwa bomi kong ga shäryozï eni jek këgong këgong anmoyö.

¹¹⁻¹² Pjäy parkos wlëp bomi orkwo om go go, oblë barwëmi llëm wlo. Pjäy mär oblë go llëm, pjäy mär bomi pak om go 'li go shara, lororwa bomi kong sorë 'li eni. Shäryozï eni, pjäy bangkjre nopga oblërë wlo.

Tjlapga Jesús tjwe iröng obi dbaryo

¹³ Pjeyoga, no shin-motkono irgo ga llëye wen ba tjok dö 'li woydërwa ga miydëmi. Ëye wolonoshko ga pjäy ber löng woydë, nopga

llëbo koshë löng llëm wleniyo dik llëme.

¹⁴ Miydëy pjlu ga Jesús wolono, ga woshrara Sbörë iröng obi. E kjïshko ga miydëy ga ëye mär löng Jesús go ga wolono ga woshre Sbörë Jesús tjok eni bakoe.

¹⁵ E kjïshko ga lërwa bomi kong ga Tjlapga Jesús tjwe iröng obishko ga shji löng së obi 'li jem wolono tjeng 'li bäm go llëme. Tjlökwo ëre laga Tjlapga Jesúsde.

¹⁶ Eshko ga Tjlapga Jesús om go 'li ter tjwe kjok dogo dwayo, ga öö 'le jlökoyo, bi ichoklo. Eshko ga ba park-aga kjok dogo so kägäyo 'li tjlä. Sbö wli, e pjlukyo kuy bakoe. Eshko ga ëye tönno beno tjeng Cristo tjok, ga wolono tjeng ga woshre bäm go.

¹⁷ E irgo ga shji beno löng së 'li, shji söya jem ba tjok pjäng sho roshko, ga shji ëng dowlëk Tjlapga 'li tjok eshko. Eshko jek lëkong ga shji ber löng ba tjok.

¹⁸ Tjlökwo ëre lözï ëng kong, pjäy wokjang wlo.

5

¹ Pjeyoga, llëbo ëre shäryë llono, kjok orë, e tërwa bomi kong llëno llëme.

² Miydëmi pjlu ga Tjlapga Jesús, e tjwe, koshëy löng llëmshko, oba tjwe lürkë shkë wleni.

³ «Shji löng pjluë» lëbashko ga ba pjikklo 'li tjwe eshko, walë wloshko dörö ga shara swlorë wleni. Eshko ga ëye där kjlara llëme.

⁴ Pjeyoga, nopga tjwe llëbo lÿyotkëshko ga shji wlëya lÿng «!lë!» lëy. Gueniyo pjây lÿng kjok ro sÿ roy wleni llëme. E kjÿshko ga Tjlapga li tjweshko ga pjây wlëya lÿng «!lë!» lëmi eni llëme.

⁵ Pjây dba so, shji shkë so llëme.

⁶ E kjÿshko ga e woyotjÿimi lÿng ÿyado. Nopga oblë omwoyotjÿlik llëm, lÿng pë wleni. Gueniyo pjây opshäryë eni llëme. Woyde ga shji lÿng sjëk ÿyado. Llëbo shäryëyshko ga woyde ga woyotjÿÿy yÿtso guing.

⁷ Æye pë ga pë shkë. Æye nelÿtkë ä ga nelÿtkë shkë.

⁸ Gueniyo shji dba so ëre, woyde ga shji llëbo shäryë ga woyotjÿÿy yÿtso guing. Shji mär Jesús go, nopga woydëy ara bakoe. Shäryëy eni, shji opwÿlikë wlo, ëngkjwagaga opwÿlikë ba worbu wÿlikoklo go wleni. Shji döya Sbörë llono, e koshojdë. Shäryëy eni, shji opwÿlikë wlo, ëngkjwagaga opwÿlikë ba kä wÿlikoklo go wleni.

⁹ Shji kjrara Sbörë, shji döya Tjlapga Jesucristorë wlo, shji shdüya wlo llëme.

¹⁰ Jesucristo wolono bi kjÿshko. E kjÿshko ga tjwe iröng obishko ga shji wolono tjeng li, shji lÿng së obi li, shji söya uunkong ber tjeng ba tjok ÿyado wlo.

¹¹ E kjÿshko ga pjây ëng kjimtos kar kar, pjây wokjankë jek këgong këgong wlo, tek shäryëmi lÿng sorë ga eni.

Jesús tjlökwo kjragaga jëk ëng tjok sorë

¹²⁻¹³ Pjeyoga, nopga kjrara Tjlapga Jesúsde parkë bomi tjrëko wlo. Epga, e bomi kägäyo, bomi poshdungga bakoe. Lÿng parkë ara. E kjÿshko ga bangkjrozÿ, tjwÿlÿ ara lozÿ, woydozÿ ara bakoe. Pjây lÿng wopjÿlÿ ëng tjok kar kare.

¹⁴ Rokërwa bomi kong ga nopga parkë woydë llëm lÿng li poshdÿzÿ jÿökoyo. Nopga kjimtako li kjimtozÿa. Nopga wosong li kjimtozÿ, wokjankë wlo. Pjây kwleya oblë kjimté maling llëme.

¹⁵ Pjây sjëke. Llëbo owa shäryëba bomi kongshko ga pjây omshäryë ba kong eni llëme. Pjây llëbo shäryos pÿlÿ ëng kong ÿyado, shäryozÿ oblë kong eni bakoe.

¹⁶ Pjây lÿng wopjÿlÿ ÿyado.

¹⁷ Pjây syÿshtë Sbö kong kjok orë pogo.

¹⁸ Pjây wopjÿlÿ Sbö tjok llëbo uunkong kjÿshko. Woyde Sbörë ga ëye tÿno beno tjeng Cristo Jesús tjok ga omshäryë eni.

¹⁹ Sbö Sëya pak li, e söy llëme.

²⁰ «Tjÿökwo lara Sbö Sëyarë bor kong li lër bomi kong» le ërëshko ga kuy llëme lëy llëme.

²¹ E kuzÿ, woyotjÿÿzÿ yÿtso dey. E irgo ga tjlökwo li bek wleni ga e kjromirë,

²² gueniyo tjlökwo li owa wleni ga e kjrëy llëme.

²³ Shji lÿng wlëp laga Sbörë. Ga woydërwa ga pjây ie Sbörë om go ber tjeng dboy ba kong, pjây jëk lÿng pÿlo bek

ba bokso wlo. Ga bomi sëya, bomi wotjlik, bomi doyo, e de yõtso, bi Tjlapga Jesucristo tjwe iröng obi dbaryoshko ga pjây pogo llëye dret ba bokso wlo.

²⁴ Pjây rokara Sbörë, ga pjây raye llëme. Shärye eni e kjïshko.

Kjibokwo pjirzlong

²⁵ Pjeyoga, pjây syöshtë Sbö kong borwa kjïshko.

²⁶ Pjây woydërwa ara. Eni ga «¿Yonde?» lëmi ëng kong wopjlúe.

²⁷ Rokër bomi kong ga kjibokwo ëre lëmi pjeyoga uunkong kong. Woyde Tjlapga Jesúsdë eni.

²⁸ Rokër Tjlapga Jesucristo kong ga ba wopjlú'li kjïshko ga pjây kjimte ara.

Segunda Carta a los Tesalonicenses Kjibokwo ëre tara Pablorë Tesalónica sopga kong Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbö tjlökwo laga Jesús äska wleniyo. Jesús wolono, ga woshrara Sbörë iröng obi irgo ga to jem kjok dogo. Eshko ga tjlë ba tjlökwo kjrägaga kong ga llono ga tjwe iröng obi le. Tesalónica kjokyo ga no kjone kjone to löng tjlë ga Jesús shrono shäng iröng obi tjän, e kjishko epga parkë ame ga pjlúe le eni. Kuya lok ga Jesús tjlökwo kjrägaga löng eshko li kjone kjone omtjlökwo kjrono, ga parkono lok ame.

E kjishko ga kjibokwo ëre tara Pablorë ba kong, llëbo ëre llgweya wlo, Jesús tjwe iröng obi sorë li miyde lok wlo. Jesús tjwayde iröng llëm obi li tara ba kong. Bäm go ga domer tjwe kjlara obi Ä dbo li tjok, ga nopga jyäpgwe ara li tara ba kong. Jesús tjwe iröng obishko ga ëye mär löng Jesús go llëm li shdüya kjang li tara ba kong. Ga epga ichara ber löng parkë, Jesús shrono iröng obi guing.

Dënashko ga kjibokwo ichara Pablorë epga kong kjwara. Ère tjok ga kjwo pjök.

1 Kjibokwo ëre taga tjä Pablorë, Silvano,* Timoteo tjok.

Jesús tjlökwo kjrägaga löng Tesalónica kjokyo, kjibokwo ëre ichërwa jek bomi kong. Pjäy Data Sbö nopga, pjäy Tjlapga Jesucristo nopga bakoe.

2 Rokërwa Data Sbö kong, Tjlapga Jesucristo kong ga ba wopjlú li kjishko ga pjäy kjimte lok ara, pjäy ie ber löng wlëp bakoe.

Tjlapga Jesús tjwe iröng obi dbaryo

3-4 Pjeyoga, pjäy mär Jesucristo go jek këgong, pjäy uunkong ëng woydë ara kar kar jek këgong bakoe. E kjishko ga bëy wlo ga tjawa wopjlú Sbö tjok iyado. Llëbo wen tjwe bomi kong owa ara. Pjäy shdungoba ara. Gueniyo ga pjäy mär ber löng Jesús go iyado, ba tjlökwo rayëmi llëme. E kjishko ga tjawa lan Sbö tjlökwo kjrägaga tjok kjok shto oblë oblëshko ga pjäy lanyotkërwa wopjlúe.

5 Pjäy shdungoba eni kjishko ga miydëy ga Sbö tjwe no llgweya li, e pjlo beke. Nopga llgweyashko ga pjäy ie Sbörë ber löng ba nopga iyado wlo.

6 Bek ga bomi shdunggaga löng li shdüya,

7 ga pjäy shdung löng li ie woshtë, tjawa bakoe. Ère shärye Tjlapga Jesúsde wen iök pjë jong ri ri roshko ba parkagaga kjok dogo so dbo ara wleniyo tjok jä.

* 1:1 *Silvano*, e kowëba *Silas* bakoe.

⁸ Tjwe ëye Sbö miydë woydë llëm li, Tjlapga Jesu-cristo tjlökwo pjlú li kjrono llëm li, e shdungga.

⁹ Epga, e shdüya ñyado, dbuya to pjola Tjlapga Jesús boksho dwayo. Ba dbo kãã ñga lok ame.

¹⁰ Tjlapga li tjwe dbaryo lishko ga e poshrëya ba nopga bañyarë. Eshko ga yëyle lok ba tjlökwo kragaga uunkongdë, pjã omlë eni bako, tjlökwo lororwa bomi kong li kjromi kjishko.

¹¹ Eni ga tjawa syöshhtë ñyado bomi kjishko. Pjã rokara Sbörë ber ba nopga wlo, ga rokërwa ba kong ga pjã kjimte jëk pjlo bek, e ber wopjlú bomi tjok wlo. Pjã mär Jesús go. E kjishko ga pjã pak pjlú shãryë woydë Sbö kong. Eni ga rokërwa ba kong ga pjã kong dbo twe, bomi pak pjlú li shãryëmi wlo.

¹² Pjã jëk pjlo bek eni ga bi Tjlapga Jesús ko iëba ber kësbang, tjwlö ara bomi kjishko. Ga pjã ie ber tjwlö ara bakoe. Llëbo uunkong ëre shãryë bi Sbö wopjlú li kjishko, Tjlapga Jesucristo wopjlú li kjishko bakoe.

2

Llëbo owa li sogo

¹⁻² Pjeyoga, Tjlapga Jesu-cristo tjwe iröng obi, shji töya ber löng ba tjok wlo. Gueniyo kjone kjone tjlä ga «Tjlapga li shrono iröng tjän» le. Laga Sbö Sëyarë le bomi kong, laga tjawarë le bomi kong, kjibokwo ichaga tjawarë le

bomi kong bakoe. Gueniyo jlö lëmi llëm, pjã opshgawë e go llëm bakoe.

³ Pjã jyãpgwëba llë kjy llëme. Bãm go ga nopga opyë ber Sbö wloyo. E irgo ga Jesús tjwe iröng obi dbaryo li äätë llëm obishko ga llëbo owa sogo li wen tjwe eshko. Weno shäng jer wlo li e.

⁴ E opyë ber Sbö wloyo, llëbo poshrëkoba Sbö wleni li moskwo bakoe. Woyde ga e poshrëydëba döe. Eshko ga opzrëk jek äär ber sök Sbö u jong Jerusalén kjokyo li roshko, ga tjlä oba kong ga «Sbö li tja» le.

⁵ Tja shäng bomi tjok obishko ga llëbo ëre loror bomi kong. ¿E woyo bomi kong llëmdo?

⁶ Dbar iara Sbörë, llëbo owa sogo li wen wlo. Gueniyo shaga shäng kjlara, ba dbar li äätë llëm obi wopro ga tjwe llëm wlo. Ba shaga li ë miydëmi tjän.

⁷ Sbö moskwoga löng parkë ara tjän, gueniyo ga llëbo owa sogo li wen tjwe llëm, ba shaga li kjara Sbörë guing.

⁸ Eni ga llëbo owa sogo li wen eshko jã. Gueniyo Tjlapga Jesús tjwe iröng obishko ga ba kjamo pjlukyo go dö ga e pjiya ber drete. Ñkoba e goshko ga ba dbo li kësbang anmoyö.

⁹ Llëbo owa sogo li tjweshko ga kong dbo twaga Ärë. Llëbo ñydëba llëm wleniyo shãrye oblë oblë. Ga oba jyãpgwe e go.

¹⁰⁻¹² Owa shãrye llë pogo,

nopga pjiir tjeng li jyāpgwe e go wlo. Nopga li pjiir, tjlōkwo bek li woydara llēm kjīshko. Tjlōkwo li kjrara kjwe ga dōktong e go. Gueniyo tjlōkwo bek li kjrara llēme. Llēbo owa shāryara lōng wopjlu. E kjīshko ga raye Sbōrē ga jyāpgwe llēbo owa lirē, tjlōkwo bek llēm li kjre lok wlo, epga ber shdungko wlo.

Shji lōng wokjang ŷyado

13-14 Pjeyoga, pjāy woyde Sbōrē ara. Pjāy kjrara tek dāmārshko, pjāy dōya wlo. Ga Jesús tjlōkwo roy pjlú lororwa bomi kong. E go ga pjāy rokara Sbōrē, ga tjlōkwo bek li kjrromi, ga pjāy iara Sbō Sēyarē jēk lōng pjlo bek Sbō bokso. Pjāy dōra eni, bi Tjlapga Jesucristo tjwlo ara li ber bomi kong bako wlo. E kjīshko ga bēy wlo ga tjawa wopjlu Sbō tjok ŷyado.

15 Eni ga pjeyoga, pjāy lōng wokjang ŷyado. Tjlōkwo lororwa bomi kong li, tjlōkwo tororwa, ichororwa jek bomi kong li, e woyojemi llēme.

16 Bi Tjlapga Jesucristo, bi Data Sbō, shji woyde lok ara. Ba wopjlu li kjīshko ga shji ie lok dbokjrē ŷyado, shji wosonkē llēm wlo, shji ie ber lōng ba koshē wopjlu wlo bakoe.

17 Eni ga woydērwa ga pjāy ie lok dbokjrē, pjāy wosonkē llēm wlo, ba tjlōkwo roy pjlú lēmi ŷyado wlo, llēbo pjlú li shāryēmi ŷyado wlo bakoe.

3

«Pjāy syōshhtë borwa kong»
lara Pablorē

1 Era eni ga pjeyoga, pjāy syōshhtë Sbō kong borwa kjīshko, Tjlapga Jesús tjlōkwo roy shdār kjone pogo wlo, tjlōkwo li kjrēba wopjlu wlo bako, pjāy omkjrōno sorē ga eni.

2 Nopga mār Jesús go uunkong llēme. Kjone kjone owa, wotjlik llēbo shāryē borwa kong owa. E kjīshko ga pjāy syōshhtë borwa kjīshko, tjawa dōya Sbōrē ba wloshko dwayo wlo.

3 Gueniyo Tjlapga li, llēye le li shārye eni. Ga pjāy ie ber lōng wokjang ŷyado, pjāy wlike, pjāy lon ber tjeng Ā wloshko llēm wlo.

4 Miydērwa ga pjāy kjimte Tjlapga lirē shāng, tjlōkwo lororwa bomi kong li shāryēmi lōng ŷyado, ga rayēmi llēme.

5 Woydērwa ga pjāy kjimte Tjlapga lirē oblē woydē ara wlo, shji woyde Sbōrē sorē ga eni, ga pjāy kjimte, llēbo wen bomi kong owashko ga pjāy wokjang wlo, Cristo ĩ dik.

Shji shmi ara llēme

6 Pjeyoga, kjone kjone shmi ara lōng bomi tjrēko, tjlōkwo pinorwa bomi kong li kole lōng llēme. Bi Tjlapga Jesucristo ko goshko ga lērwa bomi kong jlōkoyo ga pjāy jēk lok ba tjok llēme.

7 Tjawa lōng jek bomi tjokshko ga tjawa jēktong sorē li miydēmi pjlú. Bēy wlo ga pjāy jēk eni bakoe. Tjawa

löng bomi tjokshko ga tjawa shmirkono llëme.

⁸ Ëye dli uororwa iguing llëme. Tjawa parkono shkë dba, ëye barwërwa llëm wlo.

⁹ Pjây ichororwa borwa kjimtë dbo go kjwe ga pjlúe. Gueniyo shäyrororwa eni llëm, tjawa ïmi wlo, pjây omshäryë eni bako wlo.

¹⁰ Tjawa löng bomi tjokshko ga tjawa tjlë bomi kong ga «Ëye parkë llëm ga ië llëm bakoe» lërwa eni.

¹¹ Gueniyo roy kurorwa ga pjây kjone kjone shmi ara, parkë llëm, oblë lanyotke erä.

¹² Tjlapga Jesucristo ko goshko ga nopga lërwa löng li ichërwa parkë, ba dli tjwlëya lok e go wlo.

¹³ Pjeyoga, pjây kwleya llëbo pjlú shäryë llëme.

¹⁴ Ëye kjibokwo tororwa bomi kong ëre kolë llëm ga pjây jëk lok ba tjok ame, epga lökkjrë e go wlo.

¹⁵ Gueniyo iëmi ber bomi moskwo llëm, poshdüzĩ bomi kjlara wleni.

Kjibokwo pjirzlong

¹⁶ Shji löng wlëp laga Tjlapgarë. Eni ga woydërwa ga Tjlapga om go li ber löng bomi tjok iyado, ga pjây ie ber löng wlëp, llë pogo wen tjwe bomi kong gueniyo.

¹⁷ Tja Pablo, kjibokwo pjirzlong ëre tër bomi kong bor orkwo om go go shara. Kjibokwo ichër ë kongshko ga tja sgara ba të jüni.

¹⁸ Rokër Tjlapga Jesucristo kong ga ba wopjlú li kjïshko ga pjây uunkong kjimte ara.

Primera Carta a Timoteo Kjibokwo ëre tara Pablorë Timoteo kong Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbö tjlökwo laga Jesús äska wleniyo. Domer shäng kjlara obi ko Timoteo. E data Grecia so, mekë judío. Dëna mite obishko ga sök Litra kjokyo. Eshko ga Jesús roy pjlú lara Pablorëshko ga tjlökwo kjrara. E irgo ga e kjrara Pablorë beno shäng parkë ba tjok, tak pjang Hechos 16.1-4 go sorë li eni. E irgo ga parkono ara Jesús roy pjlú lë kjok shto oblë oblë.

Pjlara ga parkë shäng Éfeso kjokyo, Jesús tjlökwo kjragera löng eshko li kägäyo. Sök eshokshko ga kjibokwo ëre tara Pablorë ba kong. Woyde ga Jesús tjlökwo kjragera kägäyoga parkë sorë li tara ba kong. Nopga wlëy pak oblë oblë shäryë sorë li tara ba kong. Llëbo owa shärye Jesús tjlökwo kjragera löng eshkorë li llgweya sorë li tara ba kong bakoe.

1 Kjibokwo ëre taga tja Pablorë. Sbö, e bi döga. Koshëy löng li, e Cristo Jesús. Tja kjrara, ichara lok ber ba tjlökwo roy laga Cristo Jesús äska.

2 Timoteo, kjibokwo ëre ichër jek bop kong. Pja mär Cristo Jesús go, pinor bop

kong sorë li eni. E kjishko ga pja bor wa wleni.

Rokër Data Sbö kong, bi Tjlapga Cristo Jesús kong ga ba wopjlú li kjishko ga pja kjimte lok ara, pja songe le iyado, pja ie lok ber shäng wlëp bakoe.

Nopga oba ping tjlökwo bek llëm li go wleniyo

3-4 Éfeso kjokyo ga kjong kjong löng oba ping tjlökwo bek llëm li go. Tja jek öör Macedonia kjokyoshko ga pja rokoror ber sök Éfeso kjokyo wlo. Pja ichoror tjlë nopga löng eshko li kong ga «Tjlökwo bek llëm li lëy ame. Llëbo weno tjlapgaga tek dënashko so kong li lëy ame. E jyö bakoe. Ga pjäy kjlara kjlara tjëyo kjone dey li, lëy ga pjir llëme. E kjishko ga e lanyotkëy ame. E lanyotkoromi ga oba ënglë kar kar erä. Woyde Sbörë ga shji mär ba go shara, shji ber löng ba pak li shäryë wlo.»

5 Pja ichoror eni, shji Jesús tjlökwo kjragera ëng woydë ara kar kar wlo. Shji ëng woydë wlo ga woyde ga llëye owa woyotjlly llëm, llëbo pjlú miydëy li shäryëy eni, shji mär Jesús go jlökoyo bakoe.

6 Kjong kjong omshäryë löng ame. Llëbo tjwlö llëm li lanyotke beno löng eröe.

7 Opyë woydë ber löng no pingga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go. Le löng jlö wleni, gueniyo jlökoyo ga llëye le löng li, e llë loklo miyde löng llëme.

⁸ Miydëy pjlú ga kjok ilgwekklo li, e pjlúe. Gueniyo llëno wlo, woyde ga miydëy pjlú guing.

⁹ Kjok ilgwekklo li, e twara Sbörë beno oba jëk löng pjló bëy li ilgwekklo llëm, e twara beno oba jëk löng llëbo owa shäryë li ilgwekklo. E beno ëye kjok ilgwekklo kolë llëm li ilgwekklo, ëye llëbo owa shäryako llëm li miydë pjlú gueniyo shärye enido li ilgwekklo, ëye, ba kong ga Sbö tjwlö llëm li ilgwekklo, ëye owa shäryë enido li ilgwekklo, ëye Sbö kolë llëm li ilgwekklo, ëye Sbö bangkjrë llëm li ilgwekklo, ëye ba data, ba mekë zrök li ilgwekklo, ëye no oblë zrök li ilgwekklo,

¹⁰ ëye pë no orkwosmono ba tjok llëm tjok li ilgwekklo, domer pë domer oblë tjok li ilgwekklo, ëye no shak ga soyneya oblë kong ä li ilgwekklo, ëye jyörkë ä li ilgwekklo, ëye tjlä jlökoyo gueniyo oblë jyöyotke shdun-goba wlo ä li ilgwekklo bakoe. Shärye enishko ga tjlökwö bek li shäryayde löng llëme.

¹¹ Tja kjrara, ichara Sbörë ba tjlökwö roy pjlú lë oba kong. Sbö, e wopjlúe.

Pablo kjimtara Tjlapgarë ara

¹²⁻¹³ Dënashko ga Sböläywër shäng owa, ba tjlökwö kjragaga irpjan shäng, llëbo owa shäryër ba kong wlo. Gueniyo eshko ga tja songe lara Sbörë, llëye shäryër shäng li owa

miydoror shäng llëm kjishko, ba tjlökwö kjrotë llëm obi kjishko bakoe. Eni ëmdë ga tja ña bi pjluyo Cristo Jesúsde ga parkaga pjlú wleniyo, ga tja iara beno shäng ba parkaga shara, tja kong dbo twara shäryër wlo. E kjishko ga tja wopjlú ba tjok.

¹⁴ Tjlapga wopjlú li kjishko ga tja kjimtara ara anmoyö. Tja tona beno tjeng Cristo Jesús tjok kjishko ga tja iara beno shäng mär ba go, ga tja iara oblë woydë ara baïya dik.

¹⁵ «Cristo Jesús öör kjok ëre kjing go nopga owa li döga» lëba eni ñyadoe. E eni jlöe. Tjlökwö ëre kjrako. Tjara llëbo owa shäryono ara, oba uunkong kjinmo.

¹⁶ Tja owa anmoyö kjishko ga tja songe lara Sbörë, ga tja kjimtara, ñya nopga mär löng ba go lirë wlo. E go ga miyde lok ga Jesucristo, e iirkë bi kong maling llëm, ga ëye omtjlökwö kjrë ga kjimte, ga ie ber löng sé ñyado ba tjok bakoe.

¹⁷ E kjishko ga Sbö, e poshrëy, iëy ber kësbang, tjwlö ara ñyado. Bi pjluyo sök ñyado, wolon llëm, ñgöy llëm, Sbö kjlaraso li e. Ber eni.

¹⁸ Timoteo, pja bor wa wleni. Dënashko ga pja parkë Sbö kong sorë lara Sbörë bi pjeyoga kjone kjone kong, ga epga omlono bi kong. Tjlökwö lër bop kong shäryëp wlo li ëre, e lër bop kong, pak lara lok tek dënashko li shäryëp pjlú anmoyö wlo.

¹⁹ Eni ga pja mär shäng

Jesús go jlōkoyo, ga llēbo pjlú miydēp li shāryēp eni. Kjone kjone omshāryono eni llēme. E kjīshko ga epga jēk Sbō tjok ame.

²⁰ Himeneo omshāryono eni, Alejandro bakoe. E kjīshko ga ioror beno tjeng Ä wloshko. E goshko ga opping bi Sbō, e lāywe owa ame wlo.

2

Shji syōshtë sorē

¹ Bām go ga rokēr bop kong ga pja syōshtos Sbō kong nopga uunkong kjīshko. Rokos ba kong ga epga kjimte wlo. Ga llēbo pjlú shāryara li kjīshko ga pja tjlē ba kong ga «Tja wopjlú bop tjok» lēp ba kong eni.

² Pja syōshtë pjlupga kjīshko, no ichagaga kjīshko bako, shji ber lōng wlēp wlo, shji barwe lok llēm wlo bakoe. Eni ga Sbō poshrēy ga pjlú, llēye woyde Sbōrē li shāryēy ga pjlú bakoe.

³ Shji syōshtë eni, e pjlúe. Shāryēy eni ga Sbō bi dōga ber wopjlú bi tjok.

⁴ Woyde ga nopga dār uunkong. Woyde ga tjlōkwo bek li miyde lok wēlē bakoe. Tjlōkwo bek li, e eni:

⁵ Sbō, e kjlaraso; bi iaga ber lōng wlēp Sbō tjok li, e kjlaraso bakoe; domer Cristo Jesús li e;

⁶ e optwono wolono, ber nopga uunkong potjwlēkklo wlo, epga dār wlo. Tjlōkwo ère dbaryo iara Sbōrē beno li öötong tjän.

⁷ E kjīshko ga tja ichara ba roy shdök, tja iara beno shäng ba tjlōkwo roy laga Jesús āska. Tja shäng jyōrkē llēme. Tja tjlē shäng beke. Tja ichara tjlōkwo bek li roy lē nopga judío llēm wleniyo kong, shji mār Jesús go sorē li lēr ba kong bakoe.

⁸ Woydēr ga nopga lōng kjok kjwang jīkong syōshtë Sbō kong. Gueniyo ga orkwo poyong syōshtë wloshko ga woydēr ga wotjlik bēy, iirkē è kong llēm, èng dboryē kar kar iir go llēm bakoe.

⁹ Walēga, e woydēr ga shwong pjung pjlo bek, yōtso. Wotjlik doyē, opyē shäng oba bokso wolēsowa anmoyō, ĩya domergarē wlo ga owa. Opyē ber wolēsowa wlo le ga kākzong poshārye ara anmoyō, dbur sho shōylōr pje ara, shwong tjwlō ara wleniyo pjūya ga owa.

¹⁰ Opyē ber wolēsowa wlo ga woydēr ga llēbo pjlú shāryayde dey. Walēga Sbō poshrēga le ga woyde ga wotjlik eni.

¹¹ Ėye shäng Sbō tjlōkwo roy lēshko ga woyde ga kuya walēgarē lōng kjing, dborye lok llēme.

¹² Nopga èng tōno lōng Sbō tjlōkwo roy lē èng kongshko ga walēga ichēr domerga ping llēme. Domerga ichaga ber walērē llēme. E kjīshko ga woydēr ga kuya walēgarē lōng kjing erā.

¹³ Adán, e shāryara Sbōrē bām go. Eva, e shāryara ba irgo.

14 Jyāpgwara Ärë li, e Adán llëme. Evara jyāpgwara, ga llëbo owa shäryara.

15 Gueniyo walëga, e döya wlo jlöe. Gueniyo ga iara beno wapga weng wlo, wapga dë wlo. Woyde ga mär Sbö go, oba woydë pjlú, jëk löng pjlo bek Sbö bokso, ikoba pjlú wlo. Shärye lok enira där.

3

Jesús tjlökwo kjraga kägäyoga

1 Oba tjlë ga «Ëye wotjlik opyë ber sök Jesús tjlökwo kjraga kägäyo ga wotjlik llëbo shäryë pjlú» lëba eni. E eni jlöe. Tjlökwo ëre kjrako.

2 Eni ga ëye pak ëre shäryë wlo ga woyde ga e llëbo owa shäryono lëba ga äe. Woyde ga boy kjaraso. Woyde ga llëbo shärye ga woyotjlíya yötso guing, jëk shäng yötso, pjlo bek, bangkjrëba wlo. Woyde ga ëbo tjwe ba shwoy ga wlokjre sök wopjlú iyado. Woyde ga oba ping pjlú wleniyo.

3 Woyde ga nelötkë ä wleniyo llëm, ëngkjwë ä wleniyo llëm bakoe. Woyde ga shäng wopjlú wleniyo, ëng dboryë oblë tjok ä wleniyo llëm, dbur sïyo llëm wleniyo bakoe.

4 Woyde ga ba pjeyoga löng ushko li de sök pjlo bek. Woyde ga e kole, bangkjre ba wapgarë pjlúe.

5 ¿Shärye ba ushko eni llëm ga Sbö tjlökwo kjragera de sorëro?

6 Jesús tjlökwo kjragera löng kjwlë já wleniyora, e iëy ber

no kägäyo wlo llëme. Llëm ga ioroy wleni ga wotjlik owa kjwe, «Tja tjlwö ara» le ba pjlúshko Ä dik, ga ber shdungko bakoe.

7 Woyde Ärë ga Sbö tjlökwo iëba ber tjlwö llëme. E kjishko ga woyde Sbörë ga tjlökwo kjragera kägäyo li, e bangkjre tjlökwo kjragera llëm wleniyo lirë bako, lanyotke lok owa ga ä wlo, Sbö tjlökwo iëba ber tjlwö ara wlo.

Jesús tjlökwo kjragera kägäyo kjimtaga

8 Woyde ga Jesús tjlökwo kjragera kägäyo li kjimtagaga ber löng eni bakoe. Woyde ga jëk löng pjlo bek, bangkjrëba wlo. Woyde ga tjlë bëy wleniyo, nelötkë ä wleniyo llëm, dbur shak jyö go ä wleniyo llëm bakoe.

9 Woyde ga tjlökwo pina Sbörë bi kong li, e söya lok jlökoyo, jëk e go. Woyde ga llëbo pjlú miyde li shärye eni iyado bakoe.

10 Woyde ga tjlíy bäm go guing. Ìnoy ga llëye owa shärye llëm ga ber tjlökwo kjragera kägäyo kjimtaga eshko já.

11 Woyde ga walëga ber löng eni bakoe. Woyde ga jëk löng pjlo bek, bangkjrëba wlo. Woyde ga no läywe owa ä wleniyo llëme. Woyde ga llëbo shärye ga woyotjlíya yötso guing wleniyo. Woyde ga llëye le ë kong ga shärye eni wleniyo bakoe.

12 Tjlökwo kjragera kägäyo kjimtaga li, e woyde ga boy kjaraso. Woyde ga ba

wapga, ba pjeyoga löng ba ushko li, e de sök pjlo bek.

¹³ Llëbo pjlu shäryara ba pakshko ga iëba ber tjwlö ara. Eni ga shji mär Cristo Jesús go sorë le oba kong, ga llëye bangkjre llëme.

Jesús tjlökwö, e tjwlö ara anmoyö

¹⁴⁻¹⁵ Tja wotjlik jek bop ik maling, gueniyo tja jek llono miydër llëme. E kjishko ga tja jek äär maling llëm wleni ga kjibokwo ëre tër, ichër jek bop kong, woyde Sbörë ga ba wapga jek sorë li miydëp kjibokwo ëre go wlo. Shji Jesús tjlökwö kjragaga, shji Sbö wapga. Sbö sök iyado. Ga ba tjlökwö bek li, e twara beno bi kong, söy wlo, e jlöe lëy oblë kong wlo bakoe.

¹⁶ Ba tjlökwö jnena Sbörë li, e pina bi kong. Tjlökwö ëre tjwlö ara anmoyö jlökoyo. Ère eni:

Jesucristo, e weno shäng kjok ëre kjing go so no kjoyoe.

E beno pjlo bek Sbö bokso li pina Sbö Sëyarë oba kong.

E ñna Sbö parkagaga kjok dogo sorë.

Roy laraba tjëyoga oblë oblë kong kjok kjwang jikong.

Tjlökwö kjraraba kjok ëre kjing go.

Ga söra Sbörë to jem kjok dogo.

4

Tjlökwö bek llëme

¹ Sbö Sëya tjlä bi kong wëlä ga «Dbar tjwe kjwara ga kjone kjone, tjlökwö pimi löng li, e söya lok ame. Eshko ga jyäpgwe Ä sëyagarë, ga sëya li tjlökwö kjrayde shara» le.

² Tjlökwö owa li, e laga nopga jyö ä wleniyorë. Llëbo owa shärye lokshko ga bangyo ba kong ame.

³ Epga tjlä ga «Shji orkwosmok ga owa» le eni, «Dli, e uako uunkong llëme» le eni bakoe. Eshko ga jyörkonoe. Dli llë pogo, e iara Sbörë beno uëy wlo. Ga shji tjlökwö bek li kjraga, dli llë uëyshko ga woyde Sbörë ga shji syöshtë ba kong, tjlä ba kong ga «Tjawa kong dli tworop ëre. Tjawa ber wopjlu bop tjok e kjishko» lëy eni.

⁴⁻⁵ Llëbo uunkong shäryara Sbörë li, e pjlu, Sbö tjlökwö tak beno pjang eni kjishko, dli li syöyoshtoroy kjishko bakoe. Eni kuzong ga «E uako llëme» lëy llëme. Woyde Sbörë ga uëy, shji wopjlu ba tjok dli li kjishko.

Timoteo poshduna Pablorë

⁶ Bi pjeyoga Jesús tjlökwö kjraga li, e pīs tjlökwö ëre go. Eni ga pja ber Cristo Jesús parkaga pjlu wleniyo, ga pja opping jek këgong këgong tjlökwö bek söp shäng li goshko.

⁷ Llëbo weno tjlapgaga tek dënashko so kong, shji kjimte Sbö kolë llëm wleniyo, tjwlö llëm wleniyo, e läywëba bop kongshko ga tjlökwö kup llëme. Pja drön ëë, pja opsguë

jëk shäng pjlo bek Sbö bokso wlo dey.

⁸ Shji drön ëë, bi doyo iëy ber kjlo kjang wlo, e ber bi kong pjlu jlökoyo. Eni gueniyo ga shji jëk shäng pjlo bek Sbö bokso, e tjwlö e kjinmo anmoyö. Shäryëy eni ga shji kjimte kjok ëre kjing goshko, ga shji to ber löng Sbö tjokshko ga shji kjimte eshko bakoe.

⁹ Lëba eni li, e eni jlöe. Tjlökwo ëre kjrako.

¹⁰ E kjishko ga shji parkë drön ara. Sbö sök iyado, no döga li e, ga ëye mär ba go ga döya uunkong. E kjishko ga shji löng ba koshe.

¹¹ Pja to shäng oba ping tjlokwo ëre go, ga ichos ba shäryë.

¹² «Pja mite jä. Tjlökwo lëp borwa kong llëm e kjishko» lëba bop kongshko ga kolëp llëme. Pja tjlokwo lëp pjlu, pja jëk pjlo bek, oblë woydos pjlu, pja mär Sbö go, llëbo owa shäryëp llëm bakoe. Shäryos eni, İya Jesús tjlokwo kjrägaga löng lirë wlo, epga omshäryë bopoya dik wlo.

¹³ Tja äätë llëm obi wopro ga pja ber shäng Sbö tjlokwo buk li lë oba kong, oba pim tjlokwo li go, dbokjre wlo, ga poshdum bakoe.

¹⁴ Dënashko ga pja parkë Sbö kong sorë li lara Sbörë bi pjeyoga kjone kjone kong, ga epga omloño borwa kong. E irgo ga tjlapgaga Jesús tjlokwo kjräga kägäyo orkwo iono lok bop dlu kjing go, pja ber shäng dboy Sbö kong wlo, ga

pja kong kjok miydë twara Sbörë, pak li shäryëp ba kong wlo. Eni ga kjok miydë twara bop kong li go ga pak twara bop kong li shäryos İyado.

¹⁵ Tjlökwo ëre woyotjlip ara, shäryëp yötso, pja jëk shäng ba shäryë jek këgong këgong İkoba uunkong wlo.

¹⁶ Pja jëk pjlo bek, oba pim tjlokwo bek li go eröe. Pja opdos yötso, e shäryëp wlo, ga rayëp llëme. Enira pja där, oba bop kuga li, e där bakoe.

5

Shji opshäryë ëng tjok sorë

¹ Tjlapga këkboga, e llëbo owa shäryono ga wlöy kjang llëm, poshdüs yötso dey, bop data wleni. Domerga luyo bop dorko anmoyöra, pja opshäryë bop lëmga tjok sorë ga pja opshäryos ba tjok eni bakoe.

² Walëga këkbogara, pja opshäryë bop mekë tjok sorë ga pja opshäryos ba tjok eni bakoe. Walëga luyo bop dorko anmoyöra, pja opshäryë bop dorga tjok sorë ga pja opshäryos ba tjok eni bakoe. Pja wotjlik llëbo owa shäryë ba tjok sira llëme.

³ Syäpgara, kjimtaga ërë llëm wleniyo ga kjimtozong.

⁴ Gueniyo ga wapga, tjërğa tjok wleni ga kjimtaga ber epgarë. Sbö bokso ga bek li e. Epga, e kuna tek chilawa dwayo öötong kësëse. Era ba mekë, ba tjëtë beno syä li, e kjimtaga ber epgarë shara.

⁵ Syä jlökoyo, kjimtaga ërë llëm wleniyo ga e mär ber Sbö

go eröe. Ber shäng syöshhtë ba kong shkë dba, kjimte wlo.

⁶ Gueniyo syã, e wotjlik Sbö llëm, to shäng llëye wen ba pjlushko li shäryë wleni ga e tjwlo ame, no wolono buk wleni. Era kjimtako llëme.

⁷ Tjlokwo ëre los Jesús tjlokwo kragaga kong, llëbo shäryara lok owa lëba ga ä wlo.

⁸ Ëye ba pjeyoga löng ba ushko li kjimtë llëm ga tjlokwo kjrara li, e shärye shäng llëme. Sbö tjlokwo kragaga llëm löng li ëmdë ga ba pjeyoga, e kjimte.

⁹⁻¹⁰ Jesús tjlokwo kragaga kjimtëy wlo li, e ko tëy kjibokwo go. Syäpga, e ko tëy kjibokwo e go wlo ga woyde ga lu pjloglo sak tjer (60) jem lëkong eröe. Woyde ga öör sök ba lanma tjok pjlo beke. Woyde ga llëbo pjlu shärye oblë kong ara, ba wapga kuna pjlo bek, ëye tjwe ba shwoy ga wlokjre sök wopjlu, Jesús tjlokwo kragaga äär ba ushko ga dreglo shkwe ber wopjlu wlo, no song wleniyo kjimte, parkë oblë kong ara bakoe. Woyde ga miydëba e go. Syäpga eniyo ko toydë pjang kjibokwo li go.

¹¹⁻¹² Gueniyo ga syäpga mite obira ko tako pjang kjibokwo li go wlo llëme. Kö tëyshko ga tjlä ga «Tja orkwosmok ame. Tja parkë ber shäng Cristo kong eröe» le jlökoyo. Gueniyo e irgo ga orkwosmok woydë obi. Eshko ga tjlokwo lara Cristo kong jlökoyo li, e shärye lok

ame. E shärye eni ga e llëbo owa shäryayde.

¹³ E shäryayde dö llëme. Opsguë löng shmirkë ara, to löng sjok sjok oba löng sorë ik, oba läywe, tjlokwo lako llëm li le bakoe.

¹⁴ E kjishko ga woydër ga syäpga mite obi li orkwosmok dey. Woydër ga wapga tjok, ga ber löng ba ushko, ba wapga dë, läywe bi wloyogarë llëm wlo.

¹⁵ Eerishko ga syäpga kjong kjong Jesús tjlokwo rayono tjän, beno jëk löng Ä tjok. Tjlokwo ëre lër bop kong e kjishko.

¹⁶ Eni ga walëga Jesús tjlokwo kragaga, ba pjeyoga syäpga tjok wleni ga woyde ga kjimte om go, pak li ber Jesús tjlokwo kragaga oblë li kong llëm wlo, syäpga kjimtaga ërë llëm löng li kjimte lok ga pjlu wlo.

¹⁷⁻¹⁸ Sbö tjlokwo tak pjang li tjlä ga «Sögla parkoklo wleniyo, e ichëy dwla kjwokäkshko ga kjamo kjrochako llëm, dwla li ue ga pjlu wlo.»* Tjlä obi ga «Ëye parkë ga e potjwlëkko.»† E kjishko ga tjlapgaga Jesús tjlokwo kragaga kägäyo parkë pjlu wleni ga woyde ga bangkjreba pjlu, potjwlëkoba pjlu bakoe. Oba pingga Sbö tjlokwo go, oba poshdungga, e woyde ga bangkjreba, potjwlëkoba pjlu, oblë oblë li kjinmo.

¹⁹ Jesús tjlokwo kragaga kägäyoga li rotëbashko ga

* 5:17-18 Deuteronomio 25.4. † 5:17-18 Lucas 10.7.

rotaga no kjaraso dörë wleni ga tjłkwo kjrëp llëme. Woyde ga no söya ba rotaga lirë pjök mya ba tjok, «E ñorwa om go jlökoyo» le lok wlo. Eni ga shdum ga pjlúe.

²⁰ Eshko ga llëbo owa shäryono jlökoyo wleni ga woyde ga wlongko oba bokso, bangkjreba wlo, omshäryë lok eni llëm wlo.

²¹ Eye llëbo owa shäryono ga woydër ga llgwes yõtso, beke. «Kjwe woydër ara kjishko ga shdun llëme» lëy bi pjlúshko llëme. «Kjwe woydër llëm kjishko ga shdun ara» lëy llëm bakoe. Sbö, Cristo Jesús, Sbö parkagaga kjok dogo so, e löng bop ñga.

²² Jesús tjłkwo kjruga kägäyo kjrëpshko ga shäryëp maling llëme. Jëk shäng pjlo bekde ip yõtso guing. Llëm ga shäng llëbo owa shäryë wleni ga owa shäryë shäng li ber pjlú bop kong lëba eni. Ga pja om go li llëbo owa shäryë llëme.

²³ Gueniyo ga pja bögwö bang ara wop sit wop sit kjishko ga di iopdë dö llëm, kjillgwö bo dyo dbo ara iopdë sira bakoe.

²⁴ Kjone kjone llëbo owa shäryono li miydëy jekdo. Gueniyo kjone kjone eni llëme. Miydëy llëm, jëk sorë ñoy yõtso guing.

²⁵ Llëbo pjlú shäryëy li, e eni bakoe. Olö ga ñkoba wëllë jekdo. Olö ga ñgaba llëm, gueniyo dbar tjwe kjwara ga miydëba eshko jã.

6

¹ Eye parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo ga woyde ga ba sogo bangkjre jlökoyo iyado, Sbö läywëba llëm wlo, tjłkwo lëy löng li läywëba llëm wlo bakoe.

² Ba sogo, e Jesús tjłkwo kjruga wleni ga woyde ga bangkjre, parkë ba kong pjlú anmoyö, ba sogo kjimte shäng li, e ba pjeyo Jesús tjłkwo kjruga woyde ara wleniyo kjishko. Tjłkwo lëp nopga kong wlo, shäryë lok wlo li e.

Llëbo tjwlö ara

³ Tjłkwo lara bi Tjlapga Jesusristorë shäryëy wlo li, e beke. Shji jëk pjlo bek Sbö bokso sorë li miydëy e go. Eye oba ping tjłkwo oblë bek llëm wleniyo go ga

⁴ krë ä wleniyo, llëye miyde llëme. Llëbo tjwlö llëm wleniyo le ëng kong kar kar ä, go swlo wleni. Tjlë eni kjishko ga wotjlik owa oblë kong ba llëbo kjishko, ëng dboryë kar kar iir go, ëng läywë owa, «Kjlara kjwe owa» le ba pjlúshko iyado.

⁵ Epga ëngkjwë ëng tjok li pjir llëm, wotjlik owa kjishko. Tjłkwo bek li miyde ame. Oba piya lok Sbö tjłkwo go, dbur shak e go wlo eröe.

⁶⁻⁷ Shji jëk pjlo bek Sbö bokso li, e tjwlö ara jlökoyo. Gueniyo woyde ga shji löng wopjlú bi llëbo tjeng li tjok bakoe. Shji weno bukshko ga llëye söroy tek bi tjok llëme. Shji wolonoshko ga llëye söy jek bi tjok llëm bakoe. E

kjishko ga woyde ga shji lōng wopjlú bi llēbo tjeng li tjok.

⁸ Eni ga shji shwong tjok, shji dli tjok wleni ga woyde ga shji lōng wopjlúe.

⁹ Gueniyo ēye opyē woydē dbur ara ga llēbo owa shārye. Opsrek lōng ara ba wotjlik owa li go, gueniyo miyde lōng llēme. Eshko ga beno lōng song erä, to pjir wlo.

¹⁰ Ēye dbur woydē ara anmoyō ga dbur wlēk wlo ga llēbo owa shārye llē pogo. Kjone kjone wotjlik dbur wlēk erä kjishko ga beno lōng mär Sbō go ame, beno lōng song erä.

Pablo tjlēno Timoteo kong, Timoteo dbokjre wlo

¹¹ Gueniyo pja Sbō ī ku-zong ga pja opkwos llēbo owa lēr shāng bop kong li dwayo. Llēbo pjlu li shāryopdē dey. Pja jēk shāng pjlo bek Sbō bokso. Pja mär Sbō go. No oblē woydos ara. Llēbo wen tjwe bop kong owashko ga pja wosonkē llēme. Pja llēbo shāryē oblē kong yōtso.

¹² Pja drōn ēē, pja mär Sbō go wlo, lorop nopga ara kong dēnashko sorē li eni, pja ber shāng sē īyado Sbō tjok wlo. Pja rokara Sbörē e kong wlo.

¹³ Rokēr bop kong ga tjlōkwo los bor kong jlōkoyo. Miydaga ber Sbörē, shji lōng sē, llē pogo lōng sē, e laga erē. Miydaga ber Cristo Jesúsde bako, era tjlōkwo lono pjlu, Pncio Pilato boksho.

¹⁴ Llēye loror bop kong li shāryos uunkong eni, äär jong

bi Tjlapga Jesucristo tjwe irōng obi guing.

¹⁵ Dbaryo li wlēna Sbörē om go, ga öötongshko ga tjwe eshko jā, ichak Sbörē. Sbō, e wopjlúe.

Kjok ēre uunkong ichaga li e erōe.

Pjilupga uunkong pjluo li e.

No kägäyoga uunkong kägäyo li e

¹⁶ Wolon llēm sök īyado li e erōe.

Iök jong kjwara shjiy, kãã lletlet wleniyo, ēye äär eshko ga äe.

Sbō sök iök shjiy li roshko.

Ēye omīydē llēm, īgöy llēm bakoe.

Poshrēkko īyado li e.

Dbō ara īyado li e.

Ber eni.

¹⁷⁻¹⁹ No kjone kjone dbur ara kjok ēreshko. Pja tjlē ba kong ga «Bomi dbur kjishko ga pjāy tjwlō ara, oblē kjinmo lēmi llēme. Dbur, e īyado llēm kjishko ga pjāy mär bomi dbur go dö llēme. Gueniyo Sbō, e sök īyado, llēbo twe bi kong ara, shji ber lōng wopjlú wlo. E kjishko ga pjāy mär ba go erō dey. Llēbo pjlu shāryozia. Shāryoromi eni li, e tjwlō ara, bomi dbur kjinmo. Oblē īmi ga song ga bomi llēbo shdōzi ba tjok wopjlúe. Eni ga llēbo tjwlō ara li ber bomi kong kjok dogo, ga pjāy ie Sbörē ber lōng sē īyado ba tjok» lēp ba kong eni.

Kjibokwo pjirzlong

²⁰ Timoteo, pja iara Sbörē beno shāng ba tjlōkwo roy lē oba kong wlo. Eni ga

shäryos yõtso. Llëbo tjwlõ llëm
 lanyotkëba löng li, e jyõ erä.
 Tjlë löng jlõ wleni, gueniyo
 jlõkoyo ga kjok miyde lok sira
 llëme. Ba tjlõkwo li kup llëme.

²¹ No kjone kjone, tjlõkwo
 ère kjrara, ga beno löng mär
 Sbö go ame.

Rokër Sbö kong ga ba
 wopjlú li kjĩshko ga pja kjimte
 ara.

Segunda Carta a Timoteo Kjibokwo ëre tara Pablorë Timoteo kong

Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbö tjlökwo laga Jesús äska wleniyo. Domer shäng kjlara obi ko Timoteo. E data Grecia so, mekë judío. Dëna mite obishko ga sök Litra kjokyo. Eshko ga Jesús roy pjlú lara Pablorëshko ga tjlökwo kjrara. E irgo ga e kjrara Pablorë beno shäng parkë ba tjok, tak pjang Hechos 16.1-4 go sorë li eni. E irgo ga parkono ara Jesús roy pjlú lë kjok shto oblë oblë.

Pjlara ga Pablo iaraba beno shäng kjërshko Roma kjokyo, Jesús roy pjlú lara kjëshko. E irgo ga döraba ey dwayo. Lu to jek ara irgo ga iaraba beno shäng no shdüzlong uyo roshko Roma kjokyo jek obi. Eshko ga shdunaba ara, iaraba beno shäng shto owa anmoyöshko. Shto eshko shrër, smo ara bakoe. Eshko ga miyde ga wolon döröe. E kjëshko ga kjibokwo ëre tara Timoteo kong.

Pablo woydë ara, e rayara nopga ararë kjëshko, ga woyde ga Timoteo tek ba ik maling li tara ba kong. Eshko dbaryo ga pjlú kësbangyo sök Roma kjokyo li ko Nero. Jesús tjlökwo kjranga shduna ara kjone pogo. E kjëshko ga

Timoteo ichara Pablorë ber shäng mär Jesús tjlökwo go jlökoyo, ga nopga ping e go iyado bako, shdungoba ara e kjëshko gueniyo.

Dënashko ga kjibokwo ichara Pablorë ba kong kjwara. Ère tjok ga kjwo pjök.

1 Kjibokwo ëre taga tja Pablorë. Tja kjrara Sbörë beno shäng ba tjlökwo roy laga Cristo Jesús äska, shji tönno beno tjeng Cristo Jesús tjok ga shji ie Sbörë ber löng së iyado ba tjok li roy lë oba kong wlo.

2 Timoteo, kjibokwo ëre ichër jek bop kong. Pja bor wa wleni.

Rokër Data Sbö kong, bi Tjlapga Cristo Jesús kong ga ba wopjlú li kjëshko ga pja kjimte lok ara, pja songe le iyado, pja ie lok ber shäng wlëp bakoe.

Tjlapga Jesús lökyokjrëy llëme

3 Tja parkë Sbö kong jlökoyo, bor tjlapgaga tek dënashko so omshäryono dik. Llëbo pjlú miydër li shäryër eni lër bor pjlúshko. Shkë dba ga tja syöshtë ba kong bop kjëshko.

4 Pja slatong boryo kwono li, e woyoshrër iyado, ga pja ñn woydë jlökoyo, tja ber wopjlú wlo.

5 Woyoshrër ga pja mär Sbö go. Bop tjëtë Loida, bop mekë Eunice, e opyono löng mär Sbö go bäm go, ga miydër ga pja mär ba go jlökoyo bakoe.

6 Dënashko ga tja orkwo iono bop dlu kjing go, pja ber

shäng dboy Sbö kong wlo, ga kjok miydë twara bop kong eshko. Eni ga kjok miydë li go ga pak twara bop kong li shäryos İyado, pja kjok miydë jek këgong wlo, iök bakworoy pjë jong ri ri jek këgong wlo wleni.

⁷ Bi go Sbö Sëya twara beno kësbang bi tjok, llëye bangkjrëy llëm wlo. Twara bi kong, shji dbo ara wlo, shji ëng woydë ara kar kar wlo, shji wotjlik pjlo bek wlo bakoe.

⁸ E kjishko ga pja tjlä oba kong bi Tjlapga Jesús kjishkoshko ga lökyokjrëp llëme. Tja shäng kjërshko ëre ba kjishko ëmdë ga tja lökyokjrëp llëm bakoe. Woyde ga shäryër sorë ga Sbö dbo ara go ga pja omshäryë eni bako, llëbo wen bop kong owa gueniyo.

⁹ Shji döra Sbörë, ga shji rokara jëk löng pjlo bek ba bokso wlo. Shäryara eni, llëbo shäryoroy li kjishko llëm, shäryara eni, woydara eni kjishko. Ba wopjlú li kjishko ga kjok shäryayde llëm obishko ga wotjlino Cristo Jesús ichë bi kong.

¹⁰ Dbar eerishko ga ba wopjlú li pina bi kong, bi döga Cristo Jesús goshko. Wolon li pjira Jesúsde. Shji ber löng së İyado ba tjok sorë, e pina bi kong ba tjlökwö pjlú li go, ga beno wëlle.

¹¹ Tja kjrara beno shäng tjlökwö pjlú ëre roy lë Jesús äska wlo, oba ping wlo bakoe.

¹² Eerishko ga tja shäng song, llëbo ëre kjishko.

Gueniyo ga Jesús, e miydër shäng pjlú, tja mär shäng ba go bakoe. Ga miydër ga e dbo ara, llëye iara beno tjeng bor wloshko li de äär jong ba dbaryoshko wlo. E kjishko ga tja shäng song ëmdë ga lökyokjrër llëme.

¹³ Tjlökwö li lëp oba kong pjlo bek wlo ga los ba kong, loror bop kong sorë li eni. Pja töno beno tjeng Cristo Jesús tjok. Pja jëk ba tjok kjishko ga oba woydëp ara İyado.

¹⁴ Tjlökwö pjlú li iara Sbörë beno tjeng bop wloshko. Dëp yötso. Pja go Sbö Sëya, ga pja kjimte tjlökwö li dë.

¹⁵ Miydëp pjlú ga Jesús tjlökwö kjrägaga löng Asia kjokyo li, tja rayara to lok pjire. Tjrëko to jek Figelo, Hermógenes.

¹⁶⁻¹⁷ Gueniyo Tjlapga Onesiforora, tja İya öör ara, tja kjimtara dbokjrë ara. Tja sök kjërshko ga tja lökyokjre llëme. Shrono Roma kjokyo shko ga woshtono llëm, tja wlëna guing. E kjishko ga ba pjeyoga kjimtaga ber Tjlapga Jesúsde İyado.

¹⁸ Ga Tjlapga li dbaryo tjweshko ga songe laga ber erë om go eshko. Shji kjimtara Efeso kjokyo kjöme, e miydëp tjän.

2

Shji parkë Cristo Jesús kong, ëngkjwaga pjlú wleni

¹ Pja bor wa wleni. Sbö wopjlú li pina bi kong, shji töna beno tjeng Cristo Jesús

tjokshko. Eni ga pja dbokjro-zong.

² Dēnashko ga tjlōkwo loror bop kong oba ara bokso. Eerishko ga tjlōkwo li los oblē kong, nopga wotjlik bek, oba ping pjlú wleniyo kong.

³ Pja Cristo Jesús parkaga. E kjīshko ga llēbo wen tjwe bop kong owashko ga kus kjing, ēngkjwaga pjlú wleni.

⁴ Ēngkjwagaga tōn oblē tjok pak llē shāryē wlo llēme. Ba kägāyo tjlōkwo sōyde dō, ber wopjlú ba tjok wlo.

⁵ Eni wleni ga ēye tjör ga llgwekklo buk li sōya bek llēm ga ba potjwlēkklo wlēya lok ba kong llēme.

⁶ Ēye parkē ga ba dwla dgara li bo tjokshko ga bo kjruga erē bām go.

⁷ Tjlōkwo lēr shāng bop kong li woyotjlīs, ga pja kjimte Tjlapga Jesúsdē llē loklo miydēp uunkong wēlēe.

⁸ Jesucristo woshrra Sbörē irōng obi. Era Pjlu David tjēyo. Tjlōkwo ēre woyoshros īyado. Tjlōkwo roy pjlú lēr shāng li e.

⁹ Tjlōkwo ēre kjīshko ga llēbo wen tjwe bor kong owa ara. Tja sharaba shāng kjērshko, orkwo kjrochak pjir drōng sho go, no llēbo owa shāryono wleni. Gueniyo Sbō tjlōkwo lira shaga erē eni llēme.

¹⁰ E kjīshko ga kur jek shāng eni, ber pjlú nopga kjrara Sbörē ber baīya wlo li kong wlo, dōya ber lōng wopjlú, sē īyado Cristo Jesús tjok wlo.

¹¹⁻¹³ Oba tjlē ga «Shji wolono ba tjok ga

shji ber lōng sē īyado ba tjok.

Llēbo owa li kuroy kjang ga kjok iche sōk dbaryoshko ga shji shto ba shwoy eshko tjok.

E ē miydēy llēme lēy ga shji ē miyde llēme le eni eshko bakoe.

Llēye lēy li shāryoroy llēm ga era, llēye lara li shārye eni,

e opkjlopswē llēm kjīshko» lēba eni.

E eni jlōe. Tjlōkwo ēre kjrako.

Shji parkē Sbō kong sorē

¹⁴ Tjlōkwo lēr shāng bop kong li woyoshros oblē kong. Los ba kong Sbō bokso ga «Tjlōkwo tjwlō llēm wleniyo lēmi ēng kong kar kar llēme. Kuya oblērē ga ber ba kong owae» los ba kong eni.

¹⁵ Pja parkos Sbō kong jlōkoyo, tjlōkwo bek li roy los bek, llono ga pja aār shāng Sbō boksoshko ga ber wopjlú bop tjok wlo, llēye lökyotkēp eshko llēm wlo bakoe.

¹⁶ Tjlōkwo tjwlō llēm wleniyo le nopga Sbō miydē llēm wleniyorē li, e lēy ē kong llēme. Ēye omlē ga owa li wlēya jek kēgong kēgong.

¹⁷ Shji sho kjoneshko srēng jēk ameshko ga sho li an jek kēgong kēgong. Jesús tjlōkwo kjruga tjrēko ga tjlōkwo owa eni li shdār jek kēgong kēgong swlo eni wleni bakoe. Hime-neo, Fileto, e llēbo shāryono eni.

¹⁸ Tjlōkwo bek li sōya lok ame, to lōng tjlē ga «Shji woshrra Sbörē pjir tjan. Shji

woshre jek obi ame» le lok eni. Oba jyāpgwe to löng tjlökwō e go, mär ber löng Jesús go ame wlo.

19 Gueniyo Sbō pak shäryono li beno kjang, u shakklo kjang, wir llēm wleni. Tjlökwo tak pjang e go li eni. Tjlökwo tak pjang kjwara tjlē ga «Sbō, nopga baīya kjone dey, e miyde pjire.»* Tjlökwo tak pjang kjwara obi tjlē ga «Ēye mär woydē Tjlapga Jesús go ga llēbo owa li raye, shärye ame dey.»†

20 U jong kjwara kēsbang ga roshko llēbo shäryak dbur sho shōyīör, pjlublún go dö llēme. E roshko llēbo shäryak kjorkwang go, llēbo shäryak klung shosho go bakoe. Llēbo tjwlō ara shäryēyshko ga shäryēy llēbo tjwlō ara go. Llēbo tjwlō ara llēm lira, llē pogo shäryēy e go.

21 Shji Jesús tjlökwō kjragaga eni bakoe. Shji uunkong llēbo owa li rayono pjir llēme. Gueniyo ēye omrayono, shärye ame ga e beno shäng tjwlō ara, iak beno shäng dboy Tjlapga Jesús kong, iche Tjlapga lirē llēbo tjwlō ara shäryē ga pjlú wlo.

22 Kjwozirga mikboga wotjlik llēbo owa shäryē sorē ga pja wotjlik eni ame. Llēbo bëy li shäryopdē dey. Tjlökwo lorop ē kong ga shäryos eni iyado. Oblē woydos ara. Pja ber shäng wlēp nopga uunkong tjok.

23 Nopga ēnglē kar kar llēbo tjwlō llēm kjīshko ga pja opzrēk eshko llēme. Shji ie ber löng ēnglē kar kar erōe.

24 Shji Tjlapga Jesús parkaga, shji ēngkjwē ē tjok wlo llēme. Shji pjlú owa uunkong tjok dey. Woyde ga shji tjlē kukoba wēlē wlo, shji iirkē maling llēm bakoe.

25-26 Bi wloyoga shara Ärē beno löng kjērshko wleni. Epga iche ba kolē erä. E kjīshko ga epga poshdūyshko ga shäryēy yōtso. Woydēy ga epga kjlopswaga ber Sbörē, tjlökwō bek li miyde lok wlo. Eni ga epga wotjlik bëy kjwe, ga dār Ä wloshko dwayo.

3

Kjok pjir lēshko

1 Kjok pjir lēshko ga llēbo wen tjwe kjange. Lēr bop kong, miydēp wlo.

2 Nopga wotjlik llēbo pjlú shäryē ba kong om go erō, oblē kong llēme. Wotjlik dbur erōe. Krē ara. Llēbo pjlú shäryara li lanyotke ē pogo kong om go erä. Oblē le owa äe. Ba data, ba mekē kole llēme. Llēbo pjlú shäryak ba kong li woyotjlīya llēme. Sbō, e ba kong ga tjwlō llēme.

3 Wopjlú ē tjok llēme. Ēye songe le llēme. Oblē lāywe owa äe. Wotjlik tjwe owa ga shärye eni, shärye llēm ga äe. Llēbo shärye oblē kong owa äe. Llēbo pjlú lira ba kong ga owa erä.

* 2:19 Números 16.5. † 2:19 Isaías 52.11

⁴ Jëk löng oba tjok pjlú jlö wleni, ba moskwo gueniyo. Llëbo shärye ga woyotjlïya guing llëme. Opkuk ga tjwlo ara le. Sbö wlëyde kjwe, gueniyo llëbo ber pjlú ba kong li wlëyde erä.

⁵ Llëbo pjlú shärye ara, ga Sbö tjlokwo söya löng jlökoyo lëba. Gueniyo wotjlik ga Sbö dbo ara, epga kjimte jëk löng pjlo bek wlo llëme le. Pja jëk nopga eniyo tjok llëme.

⁶⁻⁷ Walëga kjone kjone kjok miydë ara llëme. Llëbo owa shäryara li woyotjlïya kjër, gueniyo wotjlik tjwe owa ga shärye eni, shärye llëm ga äe. Tjlokwo roy pjlú li kuya enido, gueniyo jlöe le llëme. Nopga owa lër shäng bop kong li to löng u kjwara kjwara, walëga eniyo jyäpgwë.

⁸ Dënashko ga domerga löng do pjök ko Janes, Jambres. Epga opyono löng Moisés wloyo. Nopga owa lër shäng bop kong li opyono löng tjlokwo bek li wloyo eni bakoe. Epga wotjlik owa erä. Mär Jesús go le, gueniyo jyö erä.

⁹ Gueniyo ba jyö li miydëba döröe. E kjïshko ga oba jyäpgwe kjër llëm, Moisés wloyoga do pjök li dik.

Timoteo poshdunglo

¹⁰ Gueniyo ga tjlokwo lër shäng li miydëp pjir tjän. Tja sorë, llëye shäryër woydë, tja mär Jesús go sorë, e miydëp uunkong. Tja iirkë maling llëm, oba woydër ara, llëbo wen tjwe bor kong owashko

ga tja wosonkë llëm, e miydëp bakoe.

¹¹ Llëbo weno bor kong owa sorë, tja song, e miydëp pjire. Llëbo weno bor kong eni Antioquia kjokyo, Iconio kjokyo, Listra kjokyo bakoe. Gueniyo tja kjimtara Tjlapga Jesúsde, tja döra eshko dwayo.

¹² Eye ber löng Cristo Jesús tjok woydë jlökoyo, jëk löng pjlo bek Sbö bokso wlo ga shdungoba songe.

¹³ Gueniyo nopga owa li, jyö ä löng li, e jëk owa jek këgong këgong. Oba jyäpgwe ä, ga epga jyäpgwëba bakoe.

¹⁴⁻¹⁵ Pjara shäng kjange. Miydëp ga tjlokwo pingga bop kong li, tjawa jyörkë llëm, ga tjlokwo li bëy jlöe lëp jlökoyo. Tek chirawashko dwayo ga pja oppino ara Sbö tjlokwo bek tak pjang kjibokwo go li go. Miydëy e go ga shji där wlo ga shji mär Cristo Jesús go dey. E kjïshko ga pja jëk shäng tjlokwo li go iyado.

¹⁶ Tjlokwo tak pjang Sbö kjibokwo go li, e twara beno ba tjlokwo kragaga uunkong kong. Tjlokwo li beno bi kong, bi pingglo, bi poshdungglo, bi llgwekklo, shji jëk pjlo bek wlo,

¹⁷ Sbö tjlokwo kragaga opping ara e go wlo, llëbo pjlú oblë oblë shärye ga pjlú wlo.

4

¹ Llono ga Cristo Jesús tjwe ber bi pjluoy, nopga löng së li, no wolono löng li, e llgwegga. Eni ga tjlokwo lër bop kong jlökoyo ba bokso, Sbö bokso bako, shäryëp wlo.

2 Sbö tjlökwo to lëba. Woydëbare, de llëmde, los ba kong ïyado, pja slan llëme. Ëye wotjlik owa ga poshdüs, jëk bëy wlo, dbokjrë e go wlo. Tjlökwo li los yõtso ïyado, pja sjen ba lë llëme.

3 Dbar tjwe kjwara ga tjlökwo bek'li kuya woydë ërë ame. Eshko ga no pinggaga wen löng ara, ga tjlökwo kuya woydë nopgarë'li, e'le lok ba kong eni. Eni ga nopga äär ara ba tjlökwo'li kuk.

4 Tjlökwo bek'li kuya lok ame. Llëbo tjwtlë llëm'li kuyde shara.

5 Gueniyo pja wotjlik bëy ïyado. Llëbo wen tjwe bop kong owa arashko ga kus kjing eröe. Pja to shäng tjlökwo roy pjlú li lë, nopga tjlökwo kjroydë llëm obilöng'li kong eröe. Bop pak li shäryos uunkong yõtso.

6 Bor pak shäryoror ara'li, e ba pjitoe. Tja wolon dbaryo'li döröe.

7 Bor dbo kës'li go ga pak twara Sbörë bor kong'li shäryoror jlökoyo. Shäryoror pjir, öötong ba dbo go. Tjlökwo pjlú li doror yõtso.

8 Tja shäng Tjlapga Jesús, no llgwegaga pjlo bek'li koshë shäng woowa llëme. Miydër ga tjweshko ga parkaga pjlo bek potjwlëngglö'li twe bor kong, nopga uunkong löng ba koshë wopjlú li kong bakoe.

Nopga oblë oblë

9 Pja tek sorë yalë, gueniyo pja tek bor ik wop äe.

10 Demas, llëbo tjeng kjok ëre kjing go li woyde ara

kjishko ga tja töywara to Tesalónica kjokyo. Crescente to Galacia kjokyo. Tito to Dalmacia kjokyo.

11 Beno shäng bor tjok'li Lucas eröe. Marcos, tja kjimte bor pak shäryë ga pjlúe. Wlëp ga tek söp bop tjok.

12 Tíquico ichoror jek Éfeso kjokyo.

13 Bor shwong kop lëkong'li ioror beno buk Troas kjokyo, Carpo ushko. Pja tekshko ga tek söp bor kong. Bor kjibokwo tek söp bor kong bakoe. Shäryak tjeng öng kwota go li woydër ara.

14 Domer shäng kjlara ko Alejandro. E llëbo shäryaga dröng shosho go. Llëbo shäryara bor kong owa ara. Gueniyo potjwlëga ber Tjlapga Jesúsde.

15 E opyono beno shäng tjlökwo lëy löng'li wloyo. E kjishko ga pja sjëk ba tjok bakoe.

16 Tja söra, öötong shäng tjlapgaga shwoy jüshko bäm goshko ga tja kjimtara ërë llëme. Jesús tjlökwo kjragaga löng eshko'li, tja töywara uunkong. Gueniyo woydër ga llëye owa shärye Tjlapga Jesúsde ba kong llëme.

17 Eshko ga tja kjimtara Tjlapga lirë om go. Ba tjlökwo kës'li kuya nopga judío llëm wleniyo lirë wlo ga tja kjimtara ba lë ba kong. Ga tja döra ey dwayo, tja zröraba llëme.

18 Eni ga llëbo owa tjwe bor kongshko ga tja kjimte, tja döya, tja söya äär sök kjok dogo, pjlú sök ïyado lishko.

E iëy ber kësbang, tjwłõ ara
 ãyado wlo. Ber eni.

Kjibokwo pjirzlong

¹⁹ «¿Yonde?» lëp Prisca,
 Aquila kong, Onesíforo
 pjeyoga kong bakoe.

²⁰ Erasto beno shäng Cor-
 into kjokyo.

Tróximo swlo ara, ga ioror
 beno buk Mileto kjokyo.

²¹ Pja tek sorë yalë, gueniyo
 pja tek bor ãk kjok owa
 dbaryo äätë llëm obishko.

Eubulo, Pudente, Lino,
 Claudia, Jesús tjłõkwo kjra-
 gaga löng uunkong li, «¿Pja
 yonde?» le lok bop kong.

²² Rokër Tjlapga Jesús kong
 ga ber shäng bop tjok ãyado,
 ga ba wopjlú li kjĩshko ga pja
 kjimte ara.

Carta a Tito **Kjibokwo ëre tara** **Pablorë Tito kong** **Kjibokwo ëre sorë**

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbö tjlökwo laga Jesús äska wleniyo. Domer shäng kjlara obi ko Tito. Dënashko ga Jesús roy pjlú lara Pablorë ba kong, ga tjlökwo kjrara, ga beno shäng parkë ba tjok, tjlökwo li lë.

Pjlara ga parkono ëng tjok dlung tjrëko ko Creta lishko. E irgo ga Pablo briktong ey dwayoshko ga Tito iara beno shäng parkë eshko ba äska. Eshko dbaryo ga Creta soppa ara llëbo owa shäryono ara.

E irgo ga kjibokwo ëre tara Pablorë Tito kong. Nopga wlëy pak oblë oblë shäryë sorë li tara ba kong. Tjlökwo bek llëm lagaga tjwe löng ara li tara ba kong. Llëye shäryëy ba tjok ga pjlú li tara ba kong bakoe.

¹ Kjibokwo ëre taga tja Pablorë. Tja Sbö parkaga. Tja kjrara beno ba tjlökwo roy laga Jesucristo äska. Tja ichara ba tjlökwo roy lë, nopga kjrara ber baïya wlo li opping mär ber löng Jesús go wlo, ba tjlökwo bek söy löng li, e miyde lok pjlú wlo bakoe.

²⁻³ Kjuk ëre dämär, llëye llëm obishko ga tjlökwo lara Sbörë bi kong jlokoyoy, tjlë ga llono ga shji ber löng sé iyado ba tjok ga pjlúe le. Sbö, e jyörkë llëme. Ga tjlökwo ëre roy wen oba

kong dbaryo iara li öötong tjän, ga tja iara bi döga Sbörë beno shäng ba lë, miydëba wlo.

⁴ Tito, kjibokwo ëre ichër jek bop kong. Tjlökwo li loror bop kong, ga pja mär Jesucristo go, tja mär ba go dik. E kjishko ga pja bor wa wleni.

Rokër Data Sbö kong, bi döga Cristo Jesús kong ga ba wopjlú li kjishko ga pja kjimte lok ara, pja ie lok ber shäng wlëp bakoe.

Tito iara beno shäng pak shäryë Creta kjokyo

⁵ Pja ioror beno shäng dlung tjrëko ko Cretashko ga woydoror ga pja ber shäng llëbo beno eshko shäryak llëm obi li shäryë. Woydoror ga kjok kjrina kjrina ga nopga wlëp kjlöbö kjlöbö, ber löng parkë Jesús tjlökwo kjrägaga löng kjok kjrina kjrina li kägäyo. Noyo woyde sorë li loror bop kong pjir tjän.

⁶ Woyde ga pogo llëye dret Sbö bokso, nopga bokso bakoe. Woyde ga boy kjlaraso. Woyde ga ba wapga Sbö tjlökwo kjrono bakoe. Woyde ga ba wapga jëk löng pjlo bek, kä llëm wleniyo llëm, lëba llëm wlo.

⁷ Jesús tjlökwo kjraga kägäyo li, e iaga Sbörë ba pak baïya shäryë. E kjishko ga woyde ga pogo llëye dret Sbö bokso. Woyde ga krë ä wleniyo llëm, ëye kuya woydë llëm wleniyo llëm bakoe. Woyde ga iirkë maling wleniyo llëm, nelötkë ä wleniyo llëm, ëngkjwë ä

wleniyo llëm, dbur shak jyõ go ä wleniyo llëm bakoe.

⁸ Woyde ga llëbo pjlú shärye dëy. Woyde ga ëye tjwe ba shwoy ga wlokre sök wopjlú iyado. Woyde ga llëbo shäryono pjlú ga ber sök wopjlúe. Woyde ga llëbo shärye ga woyotjlíya yõtso guing. Woyde ga jëk shäng pjlo bek Sbõ bokso. Woyde ga wotjlik owa tjwe ba kongshko ga shärye llëme.

⁹ Woyde ga tjlõkwo bek li kura sorë ga oblë pïya eni bako, epga dbokjrë e go wlo, tjlõkwo li wlike ba wloyoga kong ga pjlú wlo bakoe.

Jesús tjlõkwo kjraga kägäyoga woyde pjlú wleniyo ega

¹⁰ Eshko ga nopga ëye kole woydë llëm wleniyo arae. Tjlë lok ara, gueniyo llë loklo llëm, oba jyäp gwoklo erä. Epga li tjrëko ga judíoga löng ara, wotjlik ga ëye mär woydë Jesús go ga woyde ga doyo jyä tak pjir guing le wleniyo.

¹¹ Tjlõkwo le löng li, e bek llëm, e jyõ erä. To löng dbur shak e go wlo eröe. U kjone kjone ga nopga omkuno, ga tjlõkwo bek li söya lok ame e kjishko. E kjishko ga tjlõkwo owa ëre lagaga li, e kjamo kjinkako.

¹² Dënashko ga no shäng kjlara eshko, kjok miydë ara. Ba pjeyoga lanyotkara, tjlë ga «Creta sopga, e jyõrkë ä wleniyo, glö ä wleniyo, shmi ä wleniyo, to löng llëye woyotjlíya dö li shäryë, äya kjloshko so wleni» le eni.

¹³ Lara li beke. E kjishko ga poshdüs jlõkoyo iyado, tjlõkwo bek li söya lok jlõkoyo wlo.

¹⁴ Eni ga llëbo dënashko so bek llëm li läywe judíogarë löng li, e tjlõkwo kjre lok llëm, ga nopga Sbõ tjlõkwo kuk woydë llëm li, e kole lok llëm bakoe.

¹⁵ Nopga wotjlik bëy li kong ga llëbo uunkong ber ba kong pjlúe. Gueniyo nopga wotjlik bëy llëm, mär Jesús go llëm li kong ga llëye pjlú drete. Wotjlik lok owa erä, ga llëbo owa shäryeshko ga bangyo ba kong llëme.

¹⁶ «Tja Sbõ miydë» le, gueniyo miydëy llëbo shärye li go ga e jyõ. Oba iywa lok shjiktëng, Sbõ kole llëm, llëbo pjlú shärye ga äe.

2

Tito ichara oba ping

¹ Pjara, tjlõkwo bek li lopdë oba kong eröe.

² Domerga këkboga pimshko ga pja tjlë ba kong ga «Pjäy llëbo shäryë ga woyotjlízi yõtso guing. Pjäy jëk yõtso pjlo bek, pjäy bangkjreba wlo. Tjlõkwo bek li sözi jlõkoyo. Oblë woydozi ara. Llëbo wen tjwe bomi kongshko ga pjäy wosonkë llëme» lëp ba kong eni.

³⁻⁵ Walëga këkboga pimshko ga pja tjlë ba kong ga «Pjäy opshäryë walëga Sbõ bangkjre wleniyo dik. Oblë läywëy owa ë kong llëme. Shji wo pjang nelõtke wlo llëm bakoe. Shäryëmi eni, llëbo pjlú li pimi oblë kong wlo. Eni ga walëga

mikboga li pimi ba lanma, ba wapga woydë ara, llëbo shäryë ga woyotjlïya yõtso guing, llëbo pjlú shäryë dö, ba u dë pjlú, jëk löng wopjlú oba tjok, ba lanma kolë pjlú, Sbö tjlökwö läywëba owa ba kjishko llëm wlo. Pimi eni» lëp ba kong eni.

⁶ Domerga sbé obi pimshko ga pja tjlë ba kong ga «Pjäy llëbo shäryë ga woyotjlizï yõtso guing» lëp ba kong eni bakoe.

⁷ Ga pja om gora, llë pogo shäryëpshko ga pja opshäryë pjlo bek iyado, ikoba wlo, opshäryë bopoya dik wlo. Oba pimshko ga tjlökwö lëp ba kong yõtso, beke.

⁸ Woyde ga pja tjlë bëy, tjlökwö li owa lëba ga ä wlo. Eni ga bop wloyoga, llëye wlëya pja rote wlo ga ä, ga lökkjrë eshko.

⁹⁻¹⁰ Parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo pimshko ga pja tjlë ba kong ga «Bomi sogoga kolozï iyado, ber löng wopjlú bomi tjok wlo. Epga dbyryë llëme. Llëbo bi sogo i li lüyotkëy llëm, llëbo pjlo bek li shäryomirë dey, “Kjwe parkë pjlúe” le bomi pjlyorë wlo. Eni ga Sbö bi döga, e tjlökwö bangkjrëba» lëp ba kong eni.

¹¹ Sbö wopjlú li kjishko ga llëbo shäryara shji nopga uunkong kong, shji döya wlo.

¹² Ba wopjlú li kjishko ga shji oppino llëbo owa li rayë, llëbo tjeng kjok ëre kjing go li woydë llëm bakoe. Woyde ga shji löng kjok ëre kjing go obishko ga shji jëk löng

pjlo bek Sbö bokso, ga llëbo shäryëy ga woyotjlïy yõtso guing.

¹³ E wopro ga Jesucristo, e wen tjwe iröng obi li koshëy löng wopjlúe. Eshko ga tjwe ba dby ara li kälä goshko. E bi döga, bi Sbö bakoe.

¹⁴ E shäng kjok ëre kjing go obishko ga optwono wolono bi kjishko, shji döya llëbo owa shäryëy löng li dby dorko dwayo wlo. Ga owa pjang bi go li löna beno dret, shji ber tjeng ba wloshko wlo, shji ber nopga baïya wlo, shji ber pjlo bek ba bokso wlo, shji llëbo pjlú shäryë woydë iyado wlo bakoe.

¹⁵ Oba pïs tjlökwö lër shäng bop kong ëre go. «Shäryozï eni» los ba kong. Eye omshäryë eni llëm ga poshdüzong. Pja tjlës ba kong jlökwöy, pja bangkjre lok wlo. Pja tjwlö llëme le ëborë bop kong ga jlö lëp llëm.

3

Shji jëk sorë

¹⁻² Pja tjlë Jesús tjlökwö kragaga uunkong kong ga «Bi pjlyuga, e bangkjrako, tjlapgaga kjok llgwegaga wleniyo, e bangkjrako bakoe. Llëye le lok bomi kong li kolëmia. Pjäy löng llëbo pjlú shäryë kjok orë pogo wlo. Oblë läywëy owa ë kong llëme. Shji ëngkjwë oblë tjok llëme. Pjäy wotjlik oblë tjok pjlú dey. Pjäy löng wotöshko iyado oba uunkong kong» lëp ba kong eni iyado.

³ Dënashko ga shji ëmdë ga kã llëm baŷya dik bakoe. Sbõ koloroy llëme. Shji jeno lönge. Eshko ga shji wotjlik llëbo owa shäryë llë pogoshko ga shji llet löng e shäryë. Shkë dba ga shji llëbo owa shäryë eröe. Shji wotjlik owa oblë kong ba llëbo kjishko. Shji ŷwaba shjiktëng, shji ëng ŷwõ shjiktëng bakoe.

⁴ Gueniyo eshko ga Sbõ bi döga, ba wopjlu li pina bi kong, ga ŷy ga shji woyde ara.

⁵⁻⁶ Jesucristo, e bi döga. Ba kjishko ga bi go ba Sëya ichara Sbörë, ber kësbang bi tjok wlo. Eni ga shji döra, gueniyo llëbo pjlu shäryoroy kjishko llëme. Shji songe le, ga shji döra e kjishko. Owa pjang bi go li löna beno drete. Ga shji kjlopswara ba Sëyarë beno tjaglën, shji weno eshko kjwlë jã wleni.

⁷ Sbõ wopjlu li kjishko ga shji iara beno pjlo bek ba bokso. Shäryara eni, shji ie ber löng së ŷyado ba tjok wlo. Koshëy löng li e.

⁸ Tjlokwo lër shäng bop kong ëre, e eni jlöe. E kjrako. Ga woydër ga tjlokwo ëre lëp oba kong ŷyado, nopga mär löng Sbõ go li llëbo pjlu shäryë ŷyado wlo. Tjlokwo ëre, e pjlu, oba uunkong kjimtoklo.

⁹ Gueniyo ga shji ënglë kar kar oblë tjok llëbo tjwlö llëm kjishko llëme. Kjone kjone ënglë kar kar llëbo weno tjlapgaga tek dënashko so kong li kjishko, kjok llgwekklo tara Moisésdë li kjishko, llëbo oblë oblë kjishko bakoe.

Gueniyo pja opzrëk eshko llëme. E tjwlö llëm, ëye kjimte e go llëm bakoe.

¹⁰ Jesús tjlokwo kjruga shäng kjlara tjle oblë kong kar kar ëng shdök wlo wleni ga poshdum pjlara, pjloglo pjök. E irgo ga jlö le llëm wleni ga wlokrëp tjwe bomi tjok ame.

¹¹ Miydëy e go ga wotjlik llëbo owa shäryë. Llëye shärye shäng li go ga miydëy ga e shdungko.

Kjibokwo pjirzlong

¹² Tja wotjlik jek Nicópolis kjokyo, tja ber sök eshko kjok owa dbaryoshko wlo lër. Artemas ichër jek bop wlokrë, llëm ga Tíquico. Äär shäng bop shwoy ga woydër ga pja tek ba tjok bor ik eshko malinge.

¹³ Bi pjeyoga löng eshko do pjök. Kjlara ko Zenas, e parkë no wlikaga kjok llgwekklo go. Kjlara obi ko Apolos. Opshik toe le wleni ga kjimtozong. Llëye woyde dö li wlës ba kong.

¹⁴ Woyde ga bi pjeyoga opping llëbo pjlu shäryë, oblë kjimtë, epga ber löng tjwlö tjok wlo.

¹⁵ Nopga löng bor tjok jushko uunkong, «¿Pja yonde?» le lok bop kong. Bi pjeyoga tjlokwo kjrägaga löng eshko li kong, «¿Pjây yonde?» lërwa ba kong bakoe.

Rokër Sbõ kong ga ba wopjlu li kjishko ga pja kjimte ara.

Carta a Filemón Kjibokwo ëre tara Pablorë Filemón kong

Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Pablo. E Sbö tjlökwo laga Jesús äska wleniyo. Domer shäng kjlara obi ko Filemón. Dënashko ga Jesús roy pjlú lara Pablorë ba kong, ga tjlökwo kjrara. E kjïshko epga jëk löng ëng tjok pjlú ÿyado.

Domer shäng kjlara ko Onésimo. E Filemón parkaga tjwëlëk shäng pjir wleniyo. Pjlara ga ba sogo li llëbo lüyotkara, ga tóktong ey dwayo, jek öötong shäng Roma kjokyo. (Eshko dbaryo ga ëye llëbo lüyotkono ga wlëkoba ga zrökoba jekdo.) Eshko dbaryo ga Pablo sök kjërshko Roma kjokyo, Jesús roy pjlú lara kjïshko, tak pjang Hechos 28.16-31 go sorë li eni. Eshko ga Jesús roy pjlú lara Onésimo kong, ga tjlökwo kjrara. Eni ga jek woydë iröng ba sogo li shwoy, llëbo shäryara owa li llgweya ba tjok wlo.

E kjïshko ga kjibokwo ëre tara Pablorë Onésimo kong, söya jek ba sogo li kong wlo, wlëpyotke wlo. Llëbo pjlú shäryara Jesúsdë Filemón kong ara, owa pjang ba go li löna beno dret li lara ba kong. Eni ga ichara llëbo owa shäryara ba parkagarë ba kong li ie ber tjwlö llëm,

ga ber shäng wopjlú ba tjok shara.

¹ Kjibokwo ëre taga tja Pablorë, bi kjlara Timoteo tjok. Tja sök kjërshko. Tja bängzak shäng jüshko, Cristo Jesús tjlökwo kjïshko.

Filemón, pja parkë shäng borwa tjok, ga pja woydërwa ara. Kjibokwo ëre ichërwa jek bop kong,

² borwa dor Apia kong, borwa kjlara Arquipo kong, Jesús tjlökwo kjrägaga tön löng bop ushko li kong bakoe. Arquipo parkë shäng Jesús kong borwa tjok.

³ Rokër bi Data Sbö kong, Tjlapga Jesucristo kong ga ba wopjlú li kjïshko ga pjäy kjimte lok ara, pjäy ie ber löng wlëp bakoe.

Nopga woydara Filemóndë ara

⁴⁻⁵ Filemón, pja roy kuror ga pja mär shäng Tjlapga Jesús go, ba tjlökwo kjrägaga woydëp ara bakoe. E kjïshko ga tja syöshtë Sbö kongshko ga pja woyotjlin ga tja wopjlú bor Sbö tjok bop kjïshko.

⁶ Rokër Sbö kong ga pja kjimte jëk pjlú tjlökwo kjrägaga li tjok jek këgong, llëbo pjlú twe Cristorë bi kong li miydëp uunkong wlo.

⁷ Pja bor kjlara. Tjlökwo kjrägaga li kjimtëp ara, ga epga löng wopjlú bop kjïshko. E kjïshko ga tja wopjlú, woowa llëme.

Pablo tjllëno Onésimo kjïshko

⁸⁻⁹ E kjïshko ga llëbo rokër bop kong. Tja kong dbo twara Cristorë kjïshko ga pja

ichër ba shäryë dbo goshko ga pjlúe. Gueniyo ga shji ëng woydë ara kar kar kuzong ga pja ichër woydë eni llëme. Tja tjlabla tjan, ga tja bängzak shäng kjërshko, Cristo Jesús tjlökwö kjïshko.

¹⁰ Eni ga llëbo rokër bop kong Onésimo* kjïshko. Tja sök kjërshko, orkwo kjrochak pjir dröng sho goshko wopro ga e Jesús tjlökwö kjrono, ga beno bor wa wleni e kjïshko.

¹¹ Dënashko ga sök bop tjokshko ga e bop kong ga llëno llëme. Gueniyo eerishko ga e beno tjwlö ara bop kong shara, tjwlö ara bor kong bakoe.

¹² E ichër jek bop kong iröng obi, woydër ara bor wa wleni gueniyo.

¹³ Tja bängzak shäng Jesucristo tjlökwö roy pjlú li kjïshko. Eni ga pja shäng jÿshko kjwe ga miydër ga tja kjimtëp. E kjïshko ga woydoror ga e ber sök bor tjok bop äska.

¹⁴ Gueniyo ga shäryër eni llëme. E bopoya kjïshko ga llëbo shäryër woydë ba tjok llëm, jakrokër bop kong guing. Tja kjimtëpshko ga woydër ga shäryëp bop woshko, pja ichoror ba shäryë dbo go kjïshko llëme.

¹⁵ Tja wotjlik ga töktong bop ushko dwayo dbar kjwöbö ga pjlúe lër. Eerishko ga äär iröng ber sök bop tjok iyado wlo shara.

¹⁶ Ber bop parkaga tjwlëk shäng pjir wleniyo dö ame,

ber bop kjlara, woydëp ara wleniyo bakoe. Tja omwoydë ara, gueniyo ga woydër ga pja omwoydë e kjinmo. Ber bop parkaga dö ame, ber bop kjlara bako, mär shäng Tjlapga Jesús go kjïshko. Woydër ga pja omwoydë ara e kjïshko.

¹⁷ Eni ga bop kong ga tja bop kjlara lëp wleni ga Onésimo wlokjрэp, tja wlokjrorop wleni.

¹⁸ Llëbo shäryara bop kong owa, pogo tjwlö bop kong wleni ga ba tjwlö li rokëp ba kong llëm, rokëp bor kong dey.

¹⁹ Tja Pablo, tjlökwö ëre tër bop kong bor orkwo om go go shara. Pogo tjwlö bop kong kjöme li tjwleंगा tjarë bop kong. Pja döktong, tjlökwö loror bop kong li kjïshko. E kjïshko ga pja pogo tjwlö bor kong ara bakoe. Gueniyo woyoshrer woydë bop kong llëme.

²⁰ Pja bor kjlara. Ga shji töno beno tjeng Cristo tjok kjïshko ga llëye rokër bop kong li shäryos bor kong eni. Eni ga tja ber wopjlú eshko.

²¹ Miydër ga llëye rokër bop kong li, e shäryëp eni. Miydër ga shäryëp e kjinmo bakoe. Kjibokwo ëre tër bop kong e kjïshko.

²² Llëbo rokër bop kong kjrina obi. Pja syöshtë Sbö kong ga tja kjimte äär eshko iröng obi. Ga tja kong shto wlëp kjrina, tja äärshko ga tja ber sök kjone shtoyo tjok wlo.

* 1:10 Grecia so tjlökwö **Onésimo**, e **tjwlö ara** loklo.

Kjibokwo pjirzlong

²³ Bor kjlara Epafraſas,
«¿Pja yonde?» le bop kong.
E ſhdung ſhäng bor tjok
ëreſhko, Criſto Jeſús tjlökwö
kjſhko.

²⁴ Marcos, Ariſtarco, De-
mas, Lucas, «¿Pja yonde?» le
lok bop kong bakoe. Tja
kjimte lok bor pak ſhäryë.

²⁵ Rokër Tjlapga Jeſucriſto
kong ga ba wopjlú li kjſhko ga
pja kjimte ara.

Carta a los Hebreos Kjibokwo ère tak hebreoga kong Kjibokwo ère sorè

Kjibokwo ère tak beno pjang hebreoga mär Jesús go li kong. Hebreoga li, e kowëba Israel tjëyoga, e kowëba judíoga bakoe. Epga tjëyo kjrinaso, gueniyo kowëba oblë oblë eni.

Kjibokwo ère taga èrè miydëy llëme. Kjone kjone tjlë ga taga Pablorë le. Kjone kjone tjlë ga taga Bernabérë le. Kjone kjone obi tjlë ga taga Apolosdë le. Gueniyo taga èrè miydëy yõtso llëme.

Eshko dbaryo ga hebreoga mär löng Jesús go li shdun-goba ara. E kjïshko ga kjone kjone Jesús rayë woydë, mär ber löng kjok llgwekklo tara Moisésdë li go iröng obi wlo. No kjone kjone to löng tjlë ga èye döya Jesúsde ga ä, ga woyde ga raye le. E kjïshko ga kjibokwo ère taraba, epga dbokjrë e go wlo.

Dënashko ga Sbö tjlëno nopga kong ba tjlökwo lagaga go, ba parkagaga kjok dogo so go bako, gueniyo eshko dbaryo ga tjlëno ba Wa Jesús go li taraba ba kong. Dënashko ga Sbö tjlë ba nopga kong ga llono ga tjlökwo twe ba kong tjaglën, ber pjlu, tjlökwo bäm go li kjinmo le, ga shäryara eni Jesús go li taraba ba kong. Owa pjang bi go li löya Sbörë kjok llgwekklo tara Moisésdë

li kjïshko llëm, gueniyo Jesús wolono pjlaraso, owa pjang bi go kës li löya Sbörë ber dret wlo, ga shji ie ber löng pjlo bek ba bokso e kjïshko ga pjlu li taraba ba kong. Llëbo shäryara Jesúsde bi kong li kjïshko ga shji äär Sbö boksho kjok dogo ba pjlu wlo li taraba ba kong. Eni ga epga icharaba mär Jesús go jlökoyo, llëbo wen ba kong owa gueniyo.

Sbö Wa, e tjlwlo ara, Sbö parkagaga kjok dogo so kjinmo

¹ Dënashko ga Sbö tjlëno ba tjlökwo lagaga oblë oblë kong, le lok bi tjlapgaga kong wlo. Tjlëno eni kop ara, ga tjlëno oblë oblë bakoe.

² Gueniyo ga dbar pjir lë dbaryo eerishko ga ba Wa ichara tjlëno bi kong om go shara. Ba Wa li go ga kjok shäryara Sbörë uunkong, ga llono ga llëbo tjeng kës li ber baïya.

³ Ba dbo kälä, e so Sbö i kjoyo, e so e kjoyo kjïshko. Llëbo kës tjeng ba wloshko, ga iche ba tjlökwo dbo ara li go, srer llëm wlo. E wolono, llëbo owa shäryara nopgarë li potjwlëkklo. E irgo ga öötong beno sök Sbö orkwo këlëkong kjok dogo.

⁴ Eni ga öötong sök tjlwlo ara, Sbö parkagaga kjok dogo so kjinmo, ga ba ko tjlwlo ara ba kjinmo bakoe.

⁵ Miydëy eni, llëbo lara Sbörë ba kong li kjïshko. Tjlëno ga

«Pja bor Wa;
eeri ga tja öötong beno
sök bop Data.»*

Lara eni ba Wa kong, gueniyo
lara ba parkagaga kjok dogo
so kong eni llëme. Ga tjlëno
obi ga

«Tja ber sök ba Data;
era ber sök bor Wa.»†

6 Ga ba Wa li ichara kjok ère
kjing goshko ga tjlë ga

«Bor parkagaga kjok dogo so,
bor Wa, e poshrëzi
uunkong.»‡

7 Ga tjlëno ba parkagaga kjok
dogo so kjishko. Tjlëno ga

«Ba parkagaga kjok dogo so,
e shäryara beno so pjluk
kjoyo,

so iök kjoyo bakoe.»§

8 Gueniyo tjlëno ba Wa kong
ga

«Pja Sbö,
pja ber sök no pjluyo
ÿyado wlo,
ga kjok llgwep beke.

9 Llëbo pjlú shäryëbashko ga
pja wopjlú eshko.

Gueniyo llëbo owa
shäryëbashko ga pja
woydë ara eshko.

E kjishko ga pja ioror beno sök
wopjlú,

bop pjeyoga löng kës li
kjinmo.

Tja bop Sbö jlökoyo.»*

10 Ga tjlëno ba kong obi ga

«Tjlapga, kjok ère dämärshko
ga

kjok uunkong shäryaga
pjarë,

kjopkwo, klung bakoe.

11-12 Llëbo kës ère pjir,
gueniyo pjara ber sök
ÿyado.

Shwong këguëshko ga dbuy,
llëno ame kjishko.

Pja opshäryë llëbo kës ère tjok
eni wleni.

Gueniyo pjara kjlopswë
llëm,

pja ber sök ÿyado.»†

13 Ga tjlëno ba kong obi ga

«Pja tek wlar ber sök bor
orkwo këlëkong,

äär jong bop moskwoga
zanor pjir guing,

eshko ga iër ber tjeng bop
wloshko.»‡

Lara eni ba Wa kong, gueniyo
lara ba parkagaga kjok dogo
so kong eni llëme.

14 Epga sëyaga to löng parkë
Sbö kong eröe. Ga epga iche
nopga där wlo li kjimtë.

2

Sbö tjlökwo woyotjlÿy yötso

1 Woyde ga Sbö tjlökwo
kuroy li woyotjlÿy yötso, shji
opkwë sira sira ey dwayo
llëm wlo.

2 Dënashko ga Sbö tjlökwo
söra ba parkagaga kjok dogo
sorë bi tjlapgaga kong, ga
llëye lara ba kong li, e kolako.
ÿeye omkolono llëm ga shduna
Sböre beke.

3 Shji där sorë tjlökwoyo lira,
e kësbang, wolësoe. ¿Eni ga e
kjrëy llëm ga shji shdüya eni
llëm sorëro? Tjlökwo ère laga
Tjlapga Jesúsde bäm go. E irgo
ga ba tjlökwo kugaga omloño

* 1:5 Salmo 2.7. † 1:5 2 Samuel 7.14; 1 Crónicas 17.13. ‡ 1:6 Deuteronomio 32.43. § 1:7 Salmo 104.4. * 1:9 Salmo 45.6-7. † 1:11-12 Salmo 102.25-27. ‡ 1:13 Salmo 110.1.

bi kong eni bakoe. Miydëy e go ga e beke.

⁴ Ga llëbo ÿydëba llëm wleniyo shäryara Sbörë bi kong oblë oblë, ga ba Sëya ichara kjok miydë twë bi kong, woydara Sbörë sorë li eni. Shäryara eni, miydëy e go wlo ga tjlökwo li beke.

Jesús opyono beno so ba pjeyoga kjoyoe

⁵ Llono ga dbar tjwe kjwara oblë li lörwarë bomi kong. Eshko ga ba parkagaga kjok dogo so ie Sbörë kjok llgwek llëme.

⁶ Llëbo tak pjang Sbö tjlökwo go, dbar lërwa löng li kjïshko. Tjlë ga

«No* tjwtlō ara llëme.

¿Eni ga woyotjlip ara ega?

¿Tjwlō ara lëp ega?

⁷ Bäm go ga iorop beno tjwtlō bop parkagaga kjok dogo so dorko.

E irgo ga iorop beno kësbang, tjwtlō ara,

⁸ iorop beno shäng llëbo tjeng kës li ichaga bakoe.»†

Miydëy e go ga llono ga llëbo tjeng kës li iche no lirë. Gueniyo eerishko ga llëbo iche llëm wleniyo tjok obi.

⁹ Llëye weno Jesús tjok li miydëy pjluë. Bäm go ga iara Sbörë beno tjwtlō ba parkagaga kjok dogo so dorko. Ga Sbö wopjlu li kjïshko ga ichara wolon bi kjïshko. Ga wolono kjïshko ga iara beno kësbang, tjwtlō ara.

¹⁰ Ba go ga llëbo tjeng kës li shäryara Sbörë, ga beno tjeng ba kong uunkong. Llëbo owa ichara wen ba kong ara. E poshäryara ber nopga ara döga wlo eni. Sbö omshäryono eni, woydara eni kjïshko, ga shäryara beke.

¹¹ Jesús, nopga iara beno tjeng dboy Sbö kong li, e Data kjlaraso. E kjïshko ga epga lökyokjre Jesúsdë llëm, kowe ba pjeyoga.

¹² Tjlëno Sbö kong ga «Bop roylër bor pjeyoga kong.

Pja poshrër ara, epga tön löng lishko.»‡

¹³ Ga tjlëno obi ga

«Tja mär Sbö go.»§

Ga tjlëno obi ga

«Tja shäng bor wapga twara Sbörë bor kong li tjok.»*

¹⁴ Iara beno ba wapga li, e nopga, ga nopga ichaga wolon li, e Ä, ga uunkong tjeng Ä wloshko e kjïshko. E kjïshko ga Jesús öötong beno shäng no, ga wolonoe. Shäryara eni, Ä zäya wlo,

¹⁵ nopga döya Ä wloshko dwayo wlo bako, ber löng ba wolon li bangkjre ame wlo.

¹⁶ Jlökoyo ga e shrono shäng Sbö parkagaga kjok dogo so li kjimtaga wlo llëm, shrono shäng Abraham tjëyoga kjimtaga.

¹⁷ E kjïshko ga iara Sbörë beno shäng ba pjeyoga dik, llëbo wen ba kong lok kës li wen ba kong eni wlo, epga sorë miyde pjir wlo. Eni ga

* 2:6 No le li, e Jesús loklo. † 2:8 Salmo 8.4-6. ‡ 2:12 Salmo 22.22. § 2:13 Isaiás 8.17. * 2:13 Isaiás 8.18.

songe le ga pjlú, ga parkë syōshtaga kësbangyo wleni ba kjīshko ga pjlú bako, e äär ber llëbo owa shäryara li potjwlëkklo wlo.

¹⁸ Ga öör shäng song, tjllina Äre ara, llëbo owa shäryë wlo lara kuzong ga nopga tjlliya Äre enishko ga epga kjimte ga pjlúe.

3

Jesús tjwlō ara, Moisés kjinmo

¹ E kjīshko ga pjeyoga, pjäy rokara Sbörë, iara beno tjeng dboy ba kong li, Jesús woy-otjllizī ñyado. Ichara Sbörë ba tjlökwo roy lë bi kong li e. Syōshtaga Sbö kong bi kjīshko kësbangyo li e bakoe. Shji mär ba go lëy eni.

² Jesús iara Sbörë beno shäng parkë ba kong, ga parkono pjlú, Moisés parkono pjlú Sbö nopga kong sorë ga eni.

³ Gueniyo Jesús, e tjwlō ara, Moisés kjinmo, domer u shäryaga tjwlō ara, u shäryara li kjinmo wleni.

⁴ U tjeng kës li shäryaga tjok, gueniyo llëbo tjeng kës li shäryaga Sbörë.

⁵ Moisés parkono Sbö nopga kong pjlú, parkaga tjwlëk shäng pjir wleniyo dik. Eni ga llëye shäryara li beno llëbo wen llono li jyäglo.

⁶ Gueniyo Cristo, e Sbö Wa, ga parkë shäng Sbö nopga ichaga. Tjawa tjllë ga shji mär ba go, ga koshëy ñyado

lëy eni. Shäryëy eni jlökoyo wleni ga shji ber ba nopga, so u shäryara li kjoyoe.

Woyde ga shji mär Sbö go äär jong ba dbo go

⁷⁻⁸ E kjīshko ga Sbö Sëya tjllë ga

«Eeri ga Sbö tjlökwo kumi wleni ga kjrozīa.

Bomi tjlapgaga tek dënashko so,

Sbö kolara lok llëm, llëye kuya woydë llëm bakoe.

Pjäy opshäryë bañya dik llëme. Epga löng kjok dogro no llëmshkoshko ga

Sbö tjllina lok.

⁹ Llëbo shäryara Sbörë kës li ñna lok öötong lu pjloglo sak pkëng (40).

Eni ëmdë ga Sbö tjllina lok ara.

¹⁰ E kjīshko ga Sbö iirkono ara ba kong,

ga tjllë ga “Jeno löng ñyado, jëk lok woydë bor tjok llëme” le.

¹¹ E kjīshko ga Sbö iirkono ara ba kong,

ga tjllë jlökoyo ga “Epga äär löng bor wosh-tozlong kjokyo llëme” le.*

¹² ¡Pjeyoga, pjäy sjëke! Sbö, e sök ñyado. Eni ga llëbo owa iëmi äär ber tjeng bomi pjlúshko llëm, Sbö rayëmi llëm wlo.

¹³ Dbar kjwobi go ga pjäy ëng kjimtos dbokjrë dey. Dbar kowëy «eeri» li pjang obishko ga pjäy opshäryos eni, pjäy jyäpgwe llëbo owa

* 3:11 Salmo 95.7-11.

lirë llëm wlo, Sbö rayëmi llëm wlo.

¹⁴ Shji mär löng Cristo go bäm go sorë ga woyde ga shji mär ber löng ba go eni äär jong ba dbo go. Shäryoroy eni ga shji äär ber löng ba tjok iyado,

¹⁵ tak pjang Sbö tjlökwo go sorë li eni. Tjlëno beno eni:

«Eeri ga Sbö tjlökwo kumi wleni ga

kjrozïa.

Bomi tjlapgaga tek dënashko

so,
Sbö kolara lok llëm,
llëye kuya woydë llëm bakoe.

Pjäy opshäryë baïya dik llëme.»[†]

¹⁶ ¿Nopga öör löng Sbö tjlökwo kuno, gueniyo kolara lok llëm li ë? Nopga shira Moisésdë tek Egipto kjokyo dwayo li epga om go.

¹⁷ ¿Sbö iirkono öötong lu pjloglo sak pkëng (40) li ë kong? Nopga llëbo owa shäryono, ga wolono tjeng kjok dogro no llëmshko li kong.

¹⁸ «¿Epga äär löng bor woshtozlong kjokyo llëme» lara Sbörë jlökoyoshko ga ë layde shäng? Nopga ba tjlökwo kolono llëm li layde.

¹⁹ Miydëy e go ga epga öötong lok llëm, epga mär Sbö go llëm kjïshko.

4

Sbö nopga äär ber löng ba woshtozlong kjokyo

¹ Tjlökwo lara Sbörë ba kong lok jlökoyo li beno bi

kong bakoe. Shjira ie woydë äär ber löng ba woshtozlong kjokyo bakoe. E kjïshko ga shji sjëk, shji äär ber löng eshko wlo.

² Sbö tjlökwo pjlú li kuroy wëë, epga omkuno dik, gueniyo mär Sbö go llëm kuzong ga beno ba kong ga llëno llëme.

³⁻⁵ Shji äär ba woshtozlong kjokyo wlo ga woyde ga shji mär ba go, lara Sbörë sorë li eni. Tjlëno beno eni:

«E kjïshko ga Sbö iirkono ara ba kong,

ga tjlë jlökoyo ga “Epga äär löng bor woshtozlong kjokyo llëme” le.»^{*}

Gueniyo llëbo tak pjang Sbö tjlökwo go. Tjlë ga «Dbar kjäk (7) ga ba pak shäryara pjirshko ga woshtonoe.»[†] E irgo ga tjlë ga «Epga äär löng bor woshtozlong kjokyo llëme» le. Miydëy e go ga kjok shäryara Sbörë pjirshko ga woshtozlong kjokyo lara li, e shäryak pjir tjan.

⁶ Miydëy e go ga no kjone kjone äär ba woshtozlong kjokyo ga pjlúe. Gueniyo nopga Sbö tjlökwo pjlú li kuno bäm go li öötong eshko llëm, kolara lok llëm kjïshko.

⁷ E kjïshko ga lu kop ara irgo ga Sbö tjlëno David kong. Eshko ga dbar iara beno kjwara obi, ga kowara «eri». Eshko ga tjlökwo lara jlökoyo loror bomi kong tjan li, e lara nopga löng eshko li kong jek obi. Tjlë ga

«Eeri ga Sbö tjlökwo kumi wleni ga kjrozĩa.

Pjäy opyë ber löng llëye kumi woydë llëm wleni llëme»‡le.

⁸ Epga iara Josuére beno löng woshtë jlökoyo kjwe ga dbar iara Sböre kjwara obi llëme.

⁹ Miydëy e go ga llono ga ba nopga kong dbar twe Sböre kjwara obi, woshtë jlökoyo wlo, Sbö woshtono dbar kjäk (7) lishko sorë ga eni.

¹⁰ Eshko dbaryo ga ëye öötong löng eshko ga parkë ame, ber löng woshtë jlökoyo, Sbö woshtono sorë ga eni.

¹¹ E kjishko ga shji drön ëë, shji äär eshko wlo. Llëm ga shji kjone kjone Sbö kolë llëm, Israel tjëyoga dik, ga shji äär eshko llëme.

¹² Sbö tjlökwo, e së, dbo ara bakoe. Shji oblë shorkek dröng kowo stek kar kar wleni go ga dröng li opzrëk rongë. Sbö tjlökwo li, e so dröng e kjoyoe. Opzrëk rong, kjlay bi pjlushko. E go ga shji wotjlik pjluë, de owa, e miydëy wëlleë.

¹³ Llëbo jney, İga Sböre llëm wlo ga äe. Llëbo uunkong İya wëlle, ga llono ga shji iche ba dboryë, llëbo shäryoroy kës li kjishko.

Jesús, e syöshtaga Sbö kong bi kjishko kësbangyo

¹⁴ Jesús, e Sbö Wa. E öötong sök kjok dogo. Syöshtaga Sbö kong bi kjishko kësbangyo li e. E kjishko ga shji mär ba go lëy

kuzong ga woyde ga shji mär ber löng ba go jlökoyo.

¹⁵ E tjlina Äre ara, llëbo owa shäryë wlo lara, shji tjlıya Äre sorë ga eni. Gueniyo era llëbo owa shäryono llëme. E kjishko ga shji sorë li miyde shäng pjlu, ga shji dbo ara llëmshko, shji songshko ga shji songe le ga pjluë.

¹⁶ E kjishko ga shji jek äär Sbö boksho lan ba tjok wlo, llëye bangkjrey llëm wleni, shji woyde ara kjishko. Eni ga shji songshko ga shji songe le, ga shji kjimte ba wopjlu li kjishko.

5

¹ Syöshtagaga Sbö kong Israel tjëyoga kjishko kësksëyo kjrara Sböre kjlobi nopga li tjreko dwayo, parkë Sbö tjok, nopga li kong wlo, öng zröya, sho suya, llëbo owa shäryara nopgarë li kjishko wlo bakoe.

² Nopga li kjok miydë ara llëm, ga olö ga llëbo shärye lok owa, dbo ara llëm kjishko. Eshko ga songe le syöshtagaga lirë ga pjlu, epga dbo ara llëm eni bako kjishko.

³ E kjishko ga öng zröya, sho suya, llëbo owa shäryara nopgarë li kjishko dö llëm, shärye eni, llëbo owa shäryara epgarë om go li kjishko bakoe.

⁴ Pak ëre tjwlö ara. Gueniyo ëye opyë pak ëre shäryë om go llëme. Woyde ga rokaga Sböre, Aarón rokara sorë ga eni.

⁵ Cristo opyono pak tjwlõ ara ëre shäryë om go llëm bakoe. Sbõ tjlëno ba kong ga «Pja bor Wa;

eeri ga tja öötong beno sök bop Data.»*

⁶ Ga tjlëno ba kong obi ga «Pja ber shäng syöshtaga İyado wlo,

Melquisedec dik.»†

⁷ Jesús shäng kjok ëre kjing go obishko ga miyde ga Sbõ dbo ara, e döya eshko dwayo wlo, wolon llëm wlo. E kjishko ga kjloshtono ba kong jlökoyo, slatong ara boryo go. Ga Sbõ bangkjrara ara kuzong ga llëye lara li kura.

⁸ Gueniyo e Sbõ Wa ëmdë ga llëbo weno ba kong owa ara kjishko ga oppino Sbõ kolë jlökoyo.

⁹ Ga llëye woydara Sbörë shärye wlo li shäryara uunkong pjirshko ga öötong beno sök ba kolagaga uunkong li döga, epga ber löng së İyado wlo,

¹⁰ ga iara Sbörë beno shäng syöshtaga kësbangyo, Melquisedec dik.

Shji Sbõ rayë llëme

¹¹ Llëbo lërwa woydë bomi kong ara ëre kjishko, gueniyo lërwa wlo ga kjang, pjây kä kjang kjishko.

¹² Pjây mär löng Jesús go dbar kop ara tjän. Pjây oppino pjlu kjwe ga eerishko ga pjây opyono beno löng no pingga. Gueniyo Sbõ tjlökwo kjrëmi löng li llë loklo miydëmi löng llëm

obi. Woydëmi ga pjây pïya oblërë tjlökwo wëlä go eröe. Kjwozirga löng nä ië wleniyo, e dli uë woydë llëme. Pjây so e kjoyo, tjlökwo kjang li kumi woydë llëm kjishko.

¹³ Nopga so kjwozirga löng nä ië kjoyo li, e jëk löng pjlo bek sorë li miydayde lok llëm obi.

¹⁴ Gueniyo tjlökwo kjang li, e dli wleni, ga nopga so këkboga kjoyo li, e opping ara e go, ga llëbo pjlu, de owa, e miyde löng pjluë.

6

¹⁻² Bäm go ga tjlökwo laraba bomi kong ara. Cristo tjlökwo wëlä li laraba bomi kong. Llëbo owa shäryëy löng li, e rayëy sorë, shji wolon llëm wlo, e laraba bomi kong. Shji mär Sbõ go sorë, e laraba bomi kong. Shji wë sorë, e laraba bomi kong. Shji orkwo ië ëng kjing go sorë, e laraba bomi kong. Nopga wolono löng li woshre iröng obi sorë, e laraba bomi kong. Llono ga nopga shdüya Sbörë İyado wlo sorë, e laraba bomi kong bakoe. Tjlökwo uunkong ëre laraba bomi kong pjir tjän. Gueniyo woyde ga e lanyotkëy ame, shji opping tjlökwo kjang li go dey, nopga wotjlik këkboga dik wleni.

³ Woyde Sbörë wleni ga shäryëy eni.

⁴⁻⁶ Èye tjlökwo li kjrono, ga rayara ga rokëy iröng obi ber löng Sbõ tjok ga äe. Llëbo owa shärye löng li, e owa

* 5:5 Salmo 2.7. † 5:6 Salmo 110.4.

jlõe le ame, ga raye ame bakoe. Llëbo twara Sbörë ba kong li kjrara lok tjän. Epga ëng dowlëno Sbö Sëya tjok. Miydara lok pjir tjän ga Sbö tjlökwo, e pjlúe. Sbö Wa tjwe iröng obi dbo ara go sorë, e miydara lok pjir bakoe. Eni ga Sbö Wa li rayarashko ga e zröra lok lok pjang kjlös go jek obi wleni, ga iara lok beno shäng joywëba wlo bakoe.

7 Kajok buk kjrina. Shunyo shrë ba kjing goshko ga di li shura klung sho lirë, ga dwla botjyono pjlú, nopga parkë löng eshko li kongshko ga Sbö ber wopjlú kjok li tjok.

8 Gueniyo e wen shkë sho, kjlo sho oblë oblë llëno llëm wleniyo ga Sbö ber wopjlú ba tjok llëme. Llono ga e sukoba pjire.*

9 Pjeyoga, tjawa lan bomi tjok eni ëmdë ga miydërwa ga pjây opshäryë owa eni llëme. Eye dëktong ga woyde ga llëbo shärye pjlúe. Ga miydërwa ga pjây omshäryë eni.

10 Sbö woydëmi ara kjishko ga ba nopga kjimtoromi ara, ga shäryëmi löng eni obi. Sbö wotjlik bek iyado, ga llëbo shäryëmi löng li woyojeya llëme.

11 Woydërwa ga pjây omshäryë eni jlökoyo, äär jong llëbo koshëmi löng li shäryono pjir guing.

12 Woydërwa ga pjây opyë löng shmi jong wleni llëme.

Eye kwleya mär Sbö go llëm ga llëbo twe Sbörë ba nopga kong lara li kjre lok jlökoyo. Woydërwa ga pjây omshäryë eni bakoe.

Tjlökwo lara Sbörë jlökoyo li, e shäryë eni

13 Eye tjwlö ara Sbö kjinmo llëme. E kjishko ga Sbö tjlëno Abraham kong jlökoyo dënashko ga tjlökwo li lara ba ko om go li go.

14 Eshko ga tjlä ga «Pja kjimtër ara. Bop tjëyo tek ber bop irgo li iër ber shdär träk llëme»† le.

15 Kuya ga beno shäng ba koshë wopjlú, ga llëye lara li kjrara beno ba kong.

16 Nopga tjlökwo lë oblë kong jlökoyoshko ga tjlökwo le oblë tjwlö ara ba kjinmo li ko goshko, ber ba miydaga wlo. Shäryara eni ga jlõe lëba.

17 Eni ga Sbö tjlëno jlökoyoshko ga woydara ga miydëba ga tjlökwo li shärye jlökoyo, ga kjlopswe llëme. E kjishko ga tjlökwo li lara ba ko om go li go.

18 Sbö jyörkë llëme. Llëye le jlökoyo li, e shärye kjluwe. Llëye le ba ko go li, e shärye kjluwe bakoe. Ga shji töktong ba shwoy, ga rokoroy ba kong ga shji döya. Eni ga miydëy ga llëye lara li shärye eni kuzong ga shji beno löng wopjlúe.

19-20 Eni ga miydëy pjlú ga llëye koshëy löng li, e shäryë eni. E kjishko ga shji wotjlik

* **6:8** Kajok le li, e **nopga** loklo. **Shunyo** le li, e **llëbo shärye Sbörë nopga kong pjlú** li loklo. Eni ga llëbo shärye Sbörë nopga kong pjlúshko ga shji llëbo shäryë ba tjok pjlú ga Sbö ber wopjlú bi tjok. Gueniyo shji llëbo shäryë ba tjok owa ga Sbö ber wopjlú bi tjok llëm, ga shji shdüya. † **6:14** Génesis 22.17.

oblë oblë llëm, shji wotjlik ber löng kjrinaso eröe. Shji mär ber löng Jesús go. E öötong sök Sbö bokshto kjok dogo bi bäm go, ga beno shäng syöshtaga kësbangyo iyado bi kjishko, Melquisedec dik.

7

Syöshtaga Sbö kong ko Melquisedec

¹ Melquisedec, e dënashko ga Salem so pjluyo, syöshtaga Sbö Tjwlö Kësbangyo kong ba pjeyoga kjishko bakoe. Pjlara ga Abraham öör shäng engkjwë pjlupga oblë tjok, ga zanae. E irgo ga jek shäng irbo, to ba ushko wlo ga wlokrara Melquisedecde, ga tjläno beno pjlú ba kong.

² Eshko ga llëbo wlëna Abrahamdë kës li shtara äär ba sakyö (10) go, ba sakyö (10) go, shira kjrina kjrina, ga twara ba kong. Melquisedec, e no pjluyo, llëbo pjlo bek shäryaga li loklo. Ga Salem, e wlëp loklo. Eni ga kowëba Salem so pjluyo li, e beno no pjluyo, nopga iaga ber löng wlëp loklo.

³ Data ë, mekë ë, kjokëga ë, e miydëy llëme. Weno buk llonoshko, wolono llonoshko, e miydëy llëm bakoe. Eni ga beno syöshtaga iyado, Sbö Wa dik.

⁴ E tjwlö kjöm li woyotjlizã. Abraham, e bi tjlapga tek dënashko so tjwlö ara anmoyö ëmdë ga pjlupga zanashko ga llëbo wlëna kës li twara ba kong kjrina.

⁵ Syöshtagaga Leví tjëyo lira, llëbo tak pjang kjok llgwekklo

tara Moisésdë li go ba kjishko. Tjlë ga Abraham tjëyoga llëbo wlëkshko ga woyde ga shte lok, ga äär ba sakyö (10) go, ba sakyö (10) go ga shiya kjrina kjrina, ga twe ba kong lok, uunkong li pjeyoga dö gueniyo.

⁶ Gueniyo domer li, e Leví tjëyo llëme. Ga Sbö tjläno jlökoyo li, e beno Abraham kong. Eni ëmdë ga llëbo wlëna Abrahamdë li, e twara ba kong kjrina, ga kar tjläno beno pjlú ba kong.

⁷ Miydëy ga ëye tjläno beno pjlú oblë kong ga e tjwlö ara ba kjinmo.

⁸ Llëbo twëba syöshtagaga Leví tjëyo kong eni. Gueniyo miydëy ga llono ga epga wolon. Domer kong llëbo twara Abrahamdë li, era wolono sorë, llonoshko, e tak pjang Sbö tjlökwo go llëme. E kjishko e sök së obi wleni.

⁹⁻¹⁰ Tjwlö shigaga li, e Leví tjëyoga, ga Leví, e Abraham tjëyo. Abraham wlokrara domer lirëshko ga Abraham wapga llëm obi. Eshko ga Leví, ba tjëyoga kës, e tjeng Abraham tjok obi wleni. E kjishko ga llëbo twara Abrahamdë ba kongshko ga epga omtwono ba kong wleni bakoe.

Jesús, e Melquisedec dik

¹¹ Kjok llgwekklo twara Sbörë nopga li kongshko ga Leví tjëyoga iara beno löng syöshtaga ba kong nopga li kjishko. Eshko ga domer iara beno syöshtaga kësbangyo bäm go li, e Aarón. Gueniyo ëye

ie syöshtaga eniyorë ber p̄jlo bek Sbö bokso ga äe. E kjîshko ga syöshtaga woydara oblë wleniyo, gueniyo Aarón dik llëm, Melquisedec dik shara.

12 Eni ga syöshtaga bäm go wleniyo li kje Sbörë, äska ie ber oblë wleniyo wlo ga woydara ga kjok llgwekklo bäm go wleniyo li kje bako, ga äska ie ber oblë wleniyo.

13-14 Syöshtaga oblë wleniyo tak pjang Sbö tjlökwo go ëre, e bi Tjlapga Jesús. Gueniyo era Leví tjëyo llëme. Miydëy p̄jlú ga e Judá tjëyo, ga epga iara Moisésdë parkë syöshtaga Sbö kong öng sho sukklo jong lishko llëme.

15 Syöshtaga weno shäng kjlara oblë wleniyo, Melquisedec dik. Uunkong ëre miydëy wëllë e kjîshko.

16 Kjok llgwekklo li tjlë ga ëye äär ber shäng syöshtaga wlo ga woyde ga e Leví tjëyo. Gueniyo Jesús öötong shäng syöshtaga e kjîshko llëme. E öötong shäng syöshtaga, e wolon ame kjîshko,

17 tak pjang Sbö tjlökwo go sorë li eni. Tjlëno beno eni:

«Pja ber shäng syöshtaga ÿyado wlo,

Melquisedec dik.»*

18-19 Kjok llgwekklo tek dënashko so li, ëye ie ber p̄jlo bek Sbö bokso ga äe. E llëno llëm wleni. E kjîshko ga iara Sbörë beno tjwlö ame, äska iara beno oblë, p̄jlú ba kjinmo. Ère go ga eerishko ga shji äär ber löng Sbö bokshto, lan ba tjok wlo ga p̄jlúe.

20 Sbö om go tjlëno jlökoyo, Jesús kjîshko. Tjlëno eni, syöshtaga tek dënashko so li kjîshko llëme.

21 Jesús iara beno shäng syöshtaga lishko ga tjlë ga

«Tjlapga tjlëno jlökoyo, ga opkjlopswë ber wotjlik oblë llëme.

Tjlë ga

“Pja ber shäng syöshtaga ÿyado wlo”le.»

22 Miydëy e go ga tjlökwo tjaglën ëre ie Jesúsde ber p̄jlú, tjlökwo bäm go li kjinmo.

23 Syöshtagaga tek dënashko so li arae. Èye parkë ber löng ÿyado wlo ga ä, epga uunkong wolon kjîshko.

24-25 Gueniyo Jesúsda sök ÿyado, ga ber shäng syöshtë Sbö kong, nopga mär ba go äär Sbö bokshto wlo li kjîshko ÿyado. E kjîshko ga epga döya ber löng ÿyado wlo ga p̄jlúe.

26 Syöshtaga kësbangyo woydëy wleniyo li e. E jëk shäng p̄jlo bek ÿyado, pogo llëye dret Sbö bokso, nopga owa dik llëme. Ga iara Sbörë beno shäng dboy ba kong, söra öötong sök kjok dogo, iara beno tjwlö ara, llëbo tjeng kës li kjinmo.

27 E syöshtagaga këskesyo oblë dik llëme. Tek bäm goshko ga öng zröya dbar kjwobi go, ga sho suya, pjë drete. Bäm go ga shärye eni, owa shäryara om go li potjwlëkklo. E irgo ga shärye eni, owa shäryara nopgarë li potjwlëkklo bakoe. Jesúsda ophäryë eni llëme. E

* 7:17 Salmo 110.4.

optwono pjaraso, beno llëbo owa shäryara nopgarë kës li potjwlëkklo.

²⁸ Domerga iara kjok llgwekklo lirë beno löng syöshtagaga kësksyso li, e dbo ara llëm, jëk löng pjlo bek ga äe. Gueniyo kjok llgwekklo li twara Sbörë irgo ga tjlökwö lara oblë jlökoyo. E go ga ba Wa iara beno shäng syösstaga kësbangyo ïyado wlo. Era öötong beno pjlo bek ïyado.

8

Syösstaga kësbangyo oblë w'leniyo, tjlökwö oblë w'leniyo

¹ Llëye lër shäng bomi kong li eni. Shji syösstaga kësbangyo sök kjlara. E öötong sirkeno sök kjok dogo, Sbö orkwo këlëkong, shtoyo tjwlö ara an-moyö lishko,

² ga parkë shäng Sbö u jong eshko li roshko. U li shäryaga Tjlapgarë, shäryaga norë llëme.

³ Syösstaga kësksyso uunkong iara beno löng llëbo twe Sbö kong, öng sho suya ba kong bakoe. E kjishko ga woydara ga llëbo twe Jesúsde Sbö kong bakoe.

⁴ Kjok ëre kjing goshko ga syösstaga tjok, ga parkë löng llëbo twë Sbö kong, tak pjang kjok llgwekklo go sorë li eni. E kjishko ga Jesús sök kjok ëre kjing go obi kjwe ga e ber syösstaga llëme.

⁵ Syösstaga li parkë löng Sbö u jong kjok ëre kjing go li roshko. E so ba u jong kjok dogo li kjoyo, gueniyo äär eni

llëm, e ba jyäglo erä. E kjishko ga Sbö u shäryak öng kwota go li shärye Moisésde shäng kjwlëshko ga Sbö tjlä ba kong ga «Shäryos yötso. Llëbo jyäglo pinor bop kong dlup go sorë ga shäryos eni»* 1e.

⁶ Gueniyo pak twara Jesús kong li, e tjwlö ara, pak shärye syösstagarë li kjinmo. E parkë syösstaga, tjlökwö twara Sbörë tjaglën, beno ïyado wlo li kjishko. Ga tjlökwö ëre tjwlö ara, tjlökwö twara bäm go li kjinmo.

⁷ Tjlökwö twara Sbörë bäm go li, llëbo uunkong shäryara pjlu kjwe ga tjlökwö woyde oblë llëme.

⁸ Gueniyo ïna Sbörë ga nopga li pjlu llëme. Tjlë ga

«Tjlapga tjlä ga
“Dbar tjwe kjwara ga
Israel tjëyoga kong,
Judá tjëyoga kong,
tjlökwö twër kjrina obi
tjaglën.

⁹ Dënashko ga ba tjlapgaga, e orkwo sharor wleni, ga shiror tek Egipto kjokyo dwayo.

Eshko ga tjlökwö twroror ba kong, beno ïyado wlo, gueniyo kolara lok llëme. E kjishko ga tja opkjono ba shwoy dwayo.

E kjishko ga tjlökwö twër tjaglën li, e ber tjlökwö twroror ba kong dënashko li dik llëme” 1e.

Tjlapga tjlä obi ga

¹⁰ “Tjlökwö twroror, beno ïyado wlo bäm go li, e pjir.

* 8:5 Éxodo 25.40.

E irgo ga tjlökwo twër Israel tjëyoga kong, ber iyado wlo li eni.

Bor kjok llgwekklo li tër ber pjang ba wotjlik li go, tër ber pjang ba pjugwo go bakoe.

Tja ber ba Sbö, ga epga ber bor nopga bakoe.

¹¹ Eshko ga tja miyde nopga uunkongdë, nopga tjwlö chira äär jong nopga tjwlö ara go.

E kjishko ga ëye oblë ping bor tjlökwo go ame, ëye ba kjlara ichë bor miydë ame bakoe.

¹² Eshko ga owa pjang ba go li lön ber dret, ga owa li woyoshrër ame"le.»†

¹³ Tjlökwo ëre kowara tjaglën kuzong ga miydëy e go ga tjlökwo bäm go li iara beno tjwlö ame. Ga llëye këguë, tjwlö llëm ga wop ä ga jeno pjire.

9

Sbö u jong kjok ëre kjing go

¹ Tjlökwo twara Sbörë, beno iyado wlo bäm go li kjibokwoyo goshko ga tjlökwo tak lok oblë oblë, beno Sbö poshrëya sorë li miydoklo, ba u kjok ëre kjing go shärye sorë li miydoklo bakoe.

² Eni ga Sbö u shäryara lok kjwara öng kwota go. Roshko kjër jong kjwara, e kowara lok shto zrek. Eshko ga iök shjiy bapkwö jong kjwara, ga pjlung shosho suk pjir iak

beno tjeng dboy Sbö kong li tjeng ba ioklo jong li kjing go bakoe.

³ U li roshko shwong iak pjang kara kësbange. E pjlor kalëkong kjër jong kjwara obi, e kowara lok shto zrek an-moyö.

⁴ Eshko ga llëbo lö pjlëblë sukklo jong kjwara, shäryak dbur sho shöylör go. Sbö tjlökwo woyoshroklo bapkwö poglo shtik dbur sho shöylör go li jong eshko bakoe. Roshko *maná* tjeng sira, ba bapkwö shäryak dbur sho shöylör go li roy, Aarón kjorkung pönglä weno pjlara li buk eshko, ak kjwangyo goshko tjlökwo twara Sbörë tak lok li tjeng eshko bakoe.

⁵ Tjlökwo woyoshroklo bapkwö li kjing go Sbö parkagaga kjok dogo so sjägä tjok wleniyo li jyäglo tjeng do pjök, ba sjägä jyäglo li tjeng tjlökwo woyoshroklo bapkwö kjing dokklo li kopshko, owa pjang nopga go li löya Sbörë lishko. Eni tjok ga llëye lër e kjishko wlo ame.

⁶ Llëbo uunkong ëre shäryara lok pjir irgo ga dbar kjwobi go ga syöshtagaga Sbö kong nopga kjishko li, ba pak li shärye dloyo öötongshko ga opzrëk jek kjër jong bäm go li roshko.

⁷ Gueniyo ëye opzrëk jek kjër jong këm kjwara obi li roshko llëm, syöshtagsa kësbangyo li eröe. Lu pjlobi go ga opzrëk jek eshko pjaraso döe. Ga opzrëk wlo ga öng

† 8:12 Jeremias 31.31-34.

srëng söya tjeng ba tjok, llëbo owa shäryara om go li potjwlëkklo, llëbo owa shäryara nopgarë miyde löng llëm wleniyo li potjwlëkklo bakoe.

⁸ Llëbo uunkong ëre shäryara lok eni, tjlokwo twara Sbörë ba kong bäm go li kjishko. Ëre go ga shji pïya Sbö Sëyarë ga tjlokwo bäm go li pjang obishko, Sbö u li jong obishko ga ëye opzrëk jek shto zrek anmoyö lishko ga äe.

⁹ Eerishko ga miydëy e go ga öng llë tworoy, sho suroy Sbö kong eni ga shji opyë ber löng wotjlik pjlo bek ba bokso e go wlo llëme.

¹⁰ Tjlokwo tak lok bäm ëre go ga nopga oppino ië sorë, wë sorë, äär Sbö poshrëk ba ushko ga pjlu wlo. Gueniyo tjlokwo li beno tjwlö tjok, äär jong tjlokwo tjaglën li tjweshko jä.

Cristo srëng

¹¹ Gueniyo ga Cristo öör tjän, ga öötong beno shäng syöshtaga kësbandyö bi kjishko. Llëbo pjlu tjeng eerishko kës li söga erë. E parkë Sbö u jong pjlo bek, pjlu anmoyö lishko. Sbö u ëre shäryaga norë llëm, e kjok ëre so llëm bakoe.

¹² Cristo opzrëno jek eshkoshko ga öng srëng söra llëm, shwling ushko so srëng söra llëm, sögla wlënggla srëng söra llëm bakoe. Ba srëng onmo lira söra jek ba tjok, ga opzrëno jek shto zrek anmoyö jong eshko li roshko pjlaraso, ber sök eshko iyado

wlo. Shji döra bi shdungglo dbo dorko dwayo iyado wlo eni.

¹³ Dënashko ga öng zröraba, sho suraba Sbö kong, llëbo owa shäryara li potjwlëkklo, ga shwling ushko so srëng, sögla srëng, sögla sho pjono dret, ba pjlungyo, e sguinaba nopga pogo llëbo owa li kjing go, ie ber löng äär Sbö poshrëk ga pjlu wlo.

¹⁴ Cristora pogo llëye dret Sbö bokso. Ga Sbö Sëya dbo go ga optwono Sbö kong, wolono, srëng kwono bi kjishko, owa pjang bi go li löya ber dret wlo. Dënashko ga shji löng wolon wlo, llëbo owa shäryoroy li kjishko. Gueniyo shäryara eni, shji ber löng parkë Sbö Sök Iyado li kong wlo.

¹⁵ Tjlokwo tjaglën li shäryaga beno Cristorë e kjishko. E wolono, nopga rokara Sbörë li döya ba shdungglo tak pjang tjlokwo bäm go li dbo dorko dwayo wlo, llëbo pjlu twe Sbörë ba nopga kong ber iyado wlo lara jlökoyo li kjre lok wlo.

¹⁶⁻¹⁷ Shji löng së obishko ga shji kjibokwo të, ber shji wolonoshko ga bi llëbo li ber ë kong li miydoklo wlo. Tjlokwo tjaglën ëre, e so kjibokwo e kjoyoe. Kjibokwo li tjwlö tjok wlo ga woyde ga ba taga wolono guing. Shäng së obishko ga kjibokwo li tjwlö llëme.

¹⁸ E kjishko ga tjlokwo twara Sbörë bäm go li, e tjwlö tjok wlo ga woydara ga öng llë zrökoba, srëng li kwongoba

wlo.

¹⁹ Tjłokwo uunkong tara kjok łlgwekklo kjibokwoyo go li lara Moisésdē nopga kong pjrshko ga sōgła wlēnggła srēng kjrara sira, shwling ushko so srēng kjrara sira, ga pjöyikong li rorwara di tjok. E irgo ga kyor so shkwē sho kjoyo kowo kjrara kjłöbö, pjrira öng wlēp ushko so zok pjlo srēzrēn go, pöra srēng rorwak di tjok li go, ga sguina kjok łlgwekklo kjibokwoyo li kjing go, nopga uunkong li kjing go bakoe.

²⁰ Eshko ga tjłē ga «Tjłokwo ěre lara Sbörē, beno ĩyado wlo, shäryēmi wlo. Srēng ěre kjışhko ga tjłokwo li ber tjwlō tjok»* le.

²¹ Srēng li sguina Sbö u jong eshko li kjing go, ba llēkso bokso tjeng eshko kēs li kjing go bakoe.

²² Srēng kwono llēm ga owa pjang nopga go li löya Sbörē llēme. E kjışhko ga epga ichara kjok łlgwekklo lirē llēbo ie ber tjeng dboy Sbö kong wlo ga woyde ga shärye srēng go. Epga ichara ba shäryē eni llēbo uunkong tjok seke.

²³ Llēbo uunkong ěre, e llēbo tjeng kjok dogo li jyāgło. E kjışhko ga woydara ga ie ber tjeng dboy Sbö kong eni. Gueniyo llēbo tjeng kjok dogo li ber tjeng dboy Sbö kong wlo ga woyde ga shärye llēbo tjwlō ara, öng kjinmo li go.

²⁴ Sbö u jong kjok ěre kjing go li, e Sbö u jlökoyo li jyāgło, e shäryaga norē bakoe.

Cristo opzrēno e roshko llēm, opzrēno jek Sbö u jong kjok dogo li roshko, ga beno shāng eshko Sbö boksho, shji kjimte wlo.

²⁵ Lu pjłobi ga syöshtagaga kēskesyo opzrēk jek shto zrek anmoyō li roshko, ga öng srēng söya jek ba tjok. Cristora opzrēno jek pjlaraso döe.

²⁶ Eni llēm kjwe ga woyde ga zrökoba kop ara, kjok ěre shäryara Sbörē tek lēkong. Gueniyo weno shāng pjlaraso ĩyado wlo, optwono wolono, owa pjang nopga go li löya ber dret wlo.

²⁷ Shji nopga wolon pjlaraso wlo. E irgo ga shji łlgweya Sbörē wlo.

²⁸ Eni wleni ga Cristo wolono pjlaraso, owa pjang nopga go li löya ber dret wlo. Ga llono ga wen jek pjlara obi, gueniyo tjwe shāng owa pjang nopga go li löngga llēm, tjwe shāng ba koshagaga löng li döga shara.

10

Cristo wolono pjlaraso, nopga uunkong kjışhko

¹ Kjok łlgwekklo tara Moisésdē li, e llēbo wen tjwe pjłú li jyāgło eröe. Llēbo wen tjwe pjłú li, e oblē. E kjışhko ga lu pjłobi go ga nopga öng zrök, sho suk, pjē dret Sbö poshrēkklo, tak pjang kjok łlgwekklo go sorē li eni ěmdē ga ěye ie ber pjlo bek Sbö bokso ga äe.

* 9:20 Éxodo 24.8.

² Epga, owa pjang ba go li lõna Sbörë beno dret ñyado wlo kjwe ga beno lõng pogo llëye dret Sbö bokso. Eni kjwe ga öng zröya, sho suya ame ga pjlúe.

³⁻⁴ Miga owa pjang oba go li lõya Sbörë ber dret, sögla llgwoklë srëng kjishko llëm, shwling ushko so srëng kjishko llëm bakoe. E kjishko ga öng zröya, sho suya lu pjlobi go. E ber epga pogo llëbo owa tjok li miydoklo.

⁵ E kjishko ga Cristo shrono shäng kjok ère kjing goshko ga tjlë Sbö kong ga

«Öng zröraba, sho suraba bop kong li woydorop llëm, llëbo twaraba bop kong li woydorop llëm bakoe.

E äska doyo posharyorop bor kong.

⁶ Öng zröraba, sho suraba, pjono dret bop poshrëkklo li,

öng zröraba, sho suraba, llëbo owa shäyaraba li potjwlëkklo li,

e beno pjlú bop kong llëme.

⁷ E kjishko ga tja tjlë ga “Sbö, tja shäng na,

ga tja shrono shäng llëye woydëp ga shäryër li, e shäryaga, tak pjang bor kjishko bop kjibokwo go sorë li eni” lër eni» le.*

⁸ Bäm go ga tjlë ga «Öng zröraba, sho suraba bop kong li, llëbo twaraba bop kong li, öng zröraba, sho suraba, pjono dret bop poshrëkklo li,

öng zröraba, sho suraba, llëbo owa shäyaraba li potjwlëkklo li, e woydorop llëm, beno pjlú bop kong llëm bakoe» le eni. Tjlëno eni, epga ichara kjok llgwëkklo lirë ba shäryë eni gueniyo.

⁹ E irgo ga tjlë ga «Tja shäng na, ga tja shrono shäng llëye woydëp ga shäryër li, e shäryaga» le eni. Eni ga tjlökwo twara Sbörë bäm go li kjara, äska tjlökwo tjaglën li shärye wlo.

¹⁰ Eni ga Jesucristo wolono pjlaraso nopga uunkong kjishko, woydara Sbörë sorë li eni. Ga shji iara Sbörë beno tjeng dboy ba kong e kjishko.

¹¹ Syöshtagaga Sbö kong li, ba pak li shärye lok dbar kj-wobi go, öng zröya, sho suya Sbö kong, owa pjang nopga go li lõya Sbörë e kjishko llëm gueniyo.

¹² Gueniyo syöshtaga bi kong lira wolono pjlaraso, owa pjang nopga go li lõya ber dret wlo pjirshko ga öötong sirkeno sök Sbö orkwo këlëkong.

¹³ Eshko tek lëkong ga beno sök ba moskwoga zana Sbörë pjir guing, ga twara beno ba kong iche wlo li koshë.

¹⁴ Wolono pjlaraso kuzong ga nopga ie ber tjeng dboy Sbö kong li iara beno pjlo bek Sbö bokso ñyado wlo.

¹⁵ Sbö Sëya tjlëno bi kong ère kjishko bakoe. Tjlë ga

¹⁶ «Tjlökwo tworor, beno ñyado wlo bäm go li, e pjir.

* 10:7 Salmo 40.6-8.

E irgo ga tjlōkwo lēr ba kong jlōkoyo li eni.

Bor kjok llgwekklo li tēr ber pjang ba pjlugwo go, tēr ber pjang ba wotjlik li go bakoe» le.†

17 Ga tjlē obi ga

«Llēbo owa shāryara lok li, e woyoshrēr ame» le.‡

18 Eni ga owa pjang bi go li lōna Sbörē beno dret eni kuzong ga öng zröy, sho suy, llēbo owa shāryoroy li potjwlēkklo ame.

Shji mār Sbō go İyado wlo

19 Eni ga pjeyoga, Jesús srēng li kjishko ga shji opzrēk jek shto zrek anmoyō lishko ga pjlú, llēye bangkjrēy llēme.

20 E wolono li, e irbo tjaqlēn wleni, ga e go ga shji jek äär Sbō sök lishko ga pjlú, shwong pjang kēsbang li pjlör kalēkong.

21 Cristo öötong beno shäng syöshtaga kēsbangyo, shji Sbō nopga kjishko.

22 Shji iara beno pjlo bek Sbō bokso, bi wotjlik owa li kjing go srēng sguing wleni, bi doyo wak pjir di drēpdre go wleni bakoe. E kjishko ga shji to Sbō shwoy, shji mār ba go jlōkoyo.

23 Tjlōkwo laga bi kong jlōkoyo li, llēye le li shārye eni. E kjishko ga woyde ga llēye koshēy löng li lēy ga miydēy ga eni jlōkoyo.

24 Shji öng kjimtē kar kar, shji oblē woydē ara wlo, shji llēbo pjlú shāryē wlo bakoe.

25 No kjone kjone tön öng tjok ame. Shjira omshāryē eni llēm, shji tön öng tjok, shji öng kjimtē dbokjrē wlo dey. İy ga Tjlapga Jesús tjwe iröng obi dbaryo li dörö ga woyde ga shāryēy eni jek kēgong kēgong.

26 Tjlōkwo bek li miydooroy pjir ga shji jēk löng llēbo owa shāryē obi wleni ga llēbo zröy ber llēbo owa shāryoroy li potjwlēkklo wlo oblē drete.

27 Shāryoroy eni wleni ga miydēy ga shji ber löng llgweya, shdūya Sbörē iök pjē jong ri ri li go, ba wloyoga tjok li koshē erä.

28-29 Dēnashko ga eye, kjok llgwekklo tara Moisésdē li kole woydē llēm ga İga pjökde, myare dö ga zröya lok jekdo, songe le llēme. Ba shdungglo li kjange. Gueniyo eye, Sbō Wa tjlōkwo li kole woydē llēm, e wolono, srēng kwono li iara beno tjlwō llēm, ga Sbō Sēya wotjlino ba kjimtē lara, gueniyo kar lāywara owa ga ba shdungglo li ber kjang e kjinmo.

30 Miydēy ga Sbō tjlēno ga «Eye llēbo owa shāryono ga llgwega ber tjarē, shdungga ber tjarē bakoe.»§ Ga tjlēno obi ga «Tjlapga, e ber ba nopga baİya li llgwega.»*

31 Sbō sök İyado. Eye lon ba wloshko, shdūya wlo ga e ba kong ga llēbo pjlú llēme.

32 Tjlōkwo kuromi, kjromi kjwlēshko ga llēbo weno

† 10:16 Jeremías 31.33. ‡ 10:17 Jeremías 31.34. § 10:30 Deuteronomio 32.35.

* 10:30 Deuteronomio 32.36; Salmo 135.14.

11

bomi kong owa kës li, e woyoshroziã. Eshko ga kuromi kjange.

³³ Olö ga pjây lâywaraba owa nopga uunkong boksho, pjây shdunaba ara eni bakoe. Ga bomi pjeyoga kong llëbo shäryaraba eni li ñnoma ga pjây tönö ba tjok, llëye bangkjromi llëme.

³⁴ Sbö nopga löng kjërshko li† songe loromi. Bomi llëbo döriba bomi shjiryoshko ga kuromi löng wopjlú, miydoromi ga pjây llëbo tjeng kjok dogo pjlú anmoyö, pjir llëm wleniyo kjîshko.

³⁵ Eni ga pjây wosonkë llëm, pjây mär Sbö go ñyado dey. Shäryoromi eni ga pjây potjwlëya ara.

³⁶ Llëye wen bomi kong owa ga kumi kjange. Eni ga llëye woyde Sbörë li shäryoromi eni ga llëye twe ba nopga kong lara li, e kjrëmi jlökoyo,

³⁷ tak pjang ba tjlokwo go sorë li eni. Tjlëno beno eni:

«Ëye tjwe le ga tjwe jlökoyo, tjwe döroe.

³⁸ Ëye mär bor go ga era ber pjlo bek bor bokso.

Gueniyo mär bor go ame wleni ga

tja ber shäng wopjlú ba tjok llëme.»‡

³⁹ No kjone kjone mär ba go ame, ga llono ga pjir. Shji bañya dik llëme. Shji mär ber löng ba go, ga llono ga shji där.

Shji mär Sbö go

¹ Shji mär Sbö goshko ga llëye ñgöy llëm li, e koshëy, ga miydëy ga llono ga shäryë eni jlökoyo lëy.

² Bi tjlapgaga tek dënashko so mär ba go kjîshko ga Sbö beno wopjlú ba tjok.

³ Shji mär Sbö go kjîshko ga miydëy ga kjok shäryara uunkong ba tjlokwo go, llëbo ñy löng li shäryara llëbo ñgöy llëm li go.

⁴ Dënashko ga Abel mär Sbö go kjîshko ga llëbo sura ba kong pjlú, llëbo sura Caíndë li kjinmo. Mär ba go kjîshko ga beno pjlo bek ba bokso, ga Sbö beno wopjlú ba tjok, llëbo sura li tjok bakoe. Ga wolono ëmdë ga mär ba go kjîshko ga shji opping ba go ga pjlú obi.

⁵ Dënashko ga Enoc mär Sbö go kjîshko ga to söra kjok ère kjing go dwayo, wolono llëme. Wlënaba llëm, söra kjîshko. Söyde llëm obishko ga llëbo shäryara beno pjlú Sbö kong.

⁶ Ëye mär Sbö go llëm ga llëbo shärye ber pjlú ba kong ga äe. Ëye äär Sbö shwoy wlo ga woyde ga woyotjlíya ga sök jlöe le guing, woyde ga woyotjlíya ga ëye omwlëk ga potjwlëya jlöe le guing bakoe.

⁷ Dënashko ga Noé mär Sbö go kjîshko ga Sbö tjläno ba kong llëbo ñyde llëm obi li kjîshkoshko ga tjlokwo kjrara, Sbö bangkjrara, ga kjong shäryara kësbang, ba pjeyoga

† 10:34 *Sbö nopga löng kjërshko* le li, e *Sbö nopga löng kjërshko mär Jesús go kjîshko* li loklo. ‡ 10:38 Habacuc 2.3-4.

dökklo. Eni ga nopga löng kjok ëre kjing go li iara beno löng shdüya Sbörë wlo, gueniyo Noëra iara beno pjlo bek ba bokso.

⁸ Dënashko ga Abraham mär Sbö go kjishko ga ichara to kjok shto oblë twe ber ba kong lishkoshko ga kolara, ga to kjone miydara llëm ëmdë ga opshino jeke.

⁹⁻¹⁰ Ga mär Sbö go kjishko ga öotong beno sök kjok twe ba kong lara lishko, no shto oblë so wleni. Kjok buk kjrina kjok dogo, shäryaga Sbörë ber iyado wlo. Kjok li koshara Abrahamdë, äär ber sök eshko wlo. E kjishko ga sök kjok ëre kjing go obishko ga beno sök kjok shto oblë u shäryak öng kwota go roshko. Ba wa Isaac, ba tjër Jacob, e omshäryono eni bako, tjlökwö lara Sbörë Abraham kong jlökoyö li twara ba kong lok eni bako kjishko.

¹¹ Ga Abraham mär Sbö go kjishko ga tjlablashko ga ba boy Sara kjröng ëmdë ga wa buk kjlara. Wa twe ba kong lara Sbörë ba kong jlökoyoshko ga tjlökwö kjrara domer lirë, miydara ga llëye le li shärye eni iyado kjishko.

¹² Eni ga luyo ara, wolon to ëmdë ga ba tjëyo tek beno ba irgo li shdöktong träk llëm, dbala lok kjopkwö go wleni, la sho tjeng dlung kjako wleni bakoe.

¹³ Nopga uunkong ëre wolonoshko ga llëbo twe Sbörë ba kong le jlökoyö li kjrara lok llëme. Gueniyo mär

Sbö go kjishko ga ina lok pjola dwayo wleni, ga beno löng wopjlü e kjishko. Löng kjok ëre kjing go obishko ga tjlä oba kong ga epga om go li shto oblë so wleni, kjok ëre so llëme le löng eni.

¹⁴ Miydëy e go ga to löng kjok wlëk, ber baiya jlökoyö wlo.

¹⁵ Tek opshino kjokyo baiya li woyotjlüyde löng kjwe ga san jek iröng obi ga pjlüe.

¹⁶ Gueniyo kjok buk kjrina kjok dogo pjlü anmoyö wleniyo li wlëyde löng. E kjishko ga kjok shäryara Sbörë ba kong eni, ga «Pja borwa Sbö» le lok ba kongshko ga lökyokjre Sbörë llëme.

¹⁷⁻¹⁸ Abraham mär ba go jlökoyore miyde Sbörë wlo ga ichara ba wa kjlaraso li zrök, sho suk ba kong, ba tjlikklo. Bäm go ga Sbö tjlä ba kong jlökoyö ga «Isaac tjëyo tek ber ba irgo li ber bop tjëyo jlökoyö eröe»* le. Eni ëmdë ga mär Sbö go kjishko ga wotjlüno ba zrök lara.

¹⁹ Wotjlük ga woshre Sbörë iröng obi ga pjlüe le, ga wlokjrrara iröng obi, wolono, woshrrara iröng obi wleni.

²⁰ Dënashko ga Isaac mär Sbö go kjishko ga tjläno beno pjlü ba wapga Jacob, Esaü kong, llëye wen ba kong llono li kjishko.

²¹ Dënashko ga Jacob mär Sbö go kjishko ga wolon döröshko ga tjläno beno pjlü José wapga kong. Eshko ga

* 11:17-18 Génesis 21.12.

kojono shäng ba kjorkung go, ga Sbö poshrëra.

²² Dënashko ga José mär Sbö go kjïshko ga wolon döröshko ga Israel tjëyoga ichara beno ba doyo sök ba tjok, epga opshik jek Egipto kjokyo dwayo dbaryo lishko.

²³ Dënashko ga Moisés data, mekë, e mär Sbö go kjïshko ga chida li jnena öötong moglo mya. Ìna lok ga wolësowa, ga tjlökwo lara pjürë li bangkjrara lok llëme.

²⁴ Moisés mär Sbö go kjïshko ga öötong këguë ga kuna pjlü wa walë lirë ëmdë ga woydara ga kowëba ba wa llëme.

²⁵ Woydara ga ber shäng wopjlü dbar kjwöbö, llëbo owa shäryara kjïshko llëme. Eni ga opyono beno shäng shdungoba Sbö nopga tjok shara.

²⁶ Beno shäng potjwlëya Sbörë li koshë. E kjïshko ga ba kong ga shdungoba Cristo kjïshko li tjwlö ara, llëbo tjwlö ara tjeng Egipto kjokyo kës li kjinmo.

²⁷ Mär Sbö go kjïshko ga to Egipto kjokyo dwayo, pjlü iirkë ba kong li bangkjrara llëme. Eshko ga miyde ga Sbö ïgöy llëm li jëk shäng ba tjok. E kjïshko ga sano iröng llëme.

²⁸ Mär Sbö go kjïshko ga Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo li shäryara, ga nopga ichara öng wlëp ushko so zrök, ga srëng sguing u bäng bäng worbo shakklo li go, Israel wapga domerga bäm

ïyo li zröya no pjiga lirë llëm wlo.

²⁹ Dënashko ga Israel tjëyoga mär Sbö go kjïshko ga dipzono tek Dlung Srëzrën kjwo na lëkong, jëk löng kjok dogro kjing go wleni. Gueniyo Egipto soppa omshäryë eni wlo larashko ga shteno lok drete.

³⁰ Ga Israel tjëyoga mär Sbö go kjïshko ga dbar kjwobi go ga Jericó kjokyo kopjrina lok pjribri shtök öötong dbargwo kjäk (7). E irgo ga kjok li kjëryo shäryak ak go li dloktong, sho ter löno töshko.

³¹ Eshko ga walë shäng kjlara ko Rajab, to shäng opsoynek domerga oblë oblë kong wleniyo. Mär Sbö go kjïshko ga kjok ïgaga öötong ba shwoy li wlokjrara. E kjïshko ga nopga Sbö kolono llëm li zrörabashko ga era zröraba llëme.

³² ¿Llëye lër obi ga pjlü? Dbar tjok obi kjwe ga Gedeón, Barac, Sansón, Jëfté, David, Samuel, Sbö tjlökwo lagaga, e lanyotkër bomi kong bakoe.

³³ Mär Sbö go kjïshko ga llëbo shäryara ba kong oblë oblëe. Kjone kjone ëngkjwono pjlupga dbo ara wleniyo tjok, ga zanae. Kjone kjone nopga ichono pjlo bek. Kjone kjone, llëbo twe Sbörë ba kong lara jlökoyo li kjrara. Kjone kjone dbong kjamo llino.

³⁴ Kjone kjone, iök pjë jong träk llëm ga sjëra. Kjone kjone zrökoba dröng go lëbashko ga döktonge. Kjone kjone dbo llëm ga öötong beno dbo ara. Kjone kjone ëngkjwëshko ga

dbokjrono ara. Kjone kjone, ñngkjwagaga shto oblë so zana songe.

³⁵ Walëga kjone kjone, ba pjeyoga wolono li woshrono iröng obi.

Kjone kjone shdunaba ara, ga zröraba, gueniyo opdök woydë llëm, llono ga woshre Sbörë iröng obi li ber pjlú anmoyö ba kong wlo.

³⁶ Kjone kjone läywaraba owa, shporaba no shpokklo go bakoe. Kjone kjone pjiriraba dröng sho go, iaraba beno löng kjërshko.

³⁷ Kjone kjone zröraba ak go. Kjone kjone zaraba tas do worbëshko. Kjone kjone zröraba dröng go. Kjone kjone to löng llaw pogo, doyono öng kwota go, dbur llëm, shdunaba ara, wosong iyado.

³⁸ Nopga eniyo tjwlö ara, nopga Sbö miydë llëm wleniyo li kjinmo anmoyö. To löng kjok dogro no llëmshko, dlup go bakoe. Beno löng guëng jong ööng roshko, klung ööng roshko bakoe.

³⁹ Nopga uunkong ëre mär Sbö go kjëshko ga Sbö beno wopjlú ba tjok, gueniyo llëbo twe Sbörë ba kong lara jlökoyo li kjrara llëme.

⁴⁰ Shäryono eni, woydara Sbörë ga llëbo ber bi kong pjlú anmoyö kjëshko. Epga ie woydë ber pjlo bek ba bokso, gueniyo ie woydë ber eni bi tjok bakoe.

12

Sbö, ba wapga llgweya

* 12:5-6 Proverbios 3.11-12.

¹ Epga mär Sbö go kjëshko ga pak twara ba kong li shäryara lok pjire. Shji opping mär Sbö go ba kjëshko ga pjlúe. E kjëshko ga pak twara bi kong li shäryëy äär jong ba dbo go, shji sjen llëme. Llëbo lok bi go kwing ara, bi sëngglo wleni li döy, ga rayëy. Llëbo owa, shji iche jëk pjlú llëm li rayëy bakoe.

² Jesús woyotjlüyde eröe. Bi iaga ber löng mär Sbö go li e, ga shji mär ber löng ba go iyado ba kjëshko bakoe. Lök pjang kjlös goshko ga kura kjinge. Wolon eni li lökyo ara ëmdë ga lökyotkara llëme. Llono ga ber shäng wopjlú sorë li woyotjlüyde pjang eröe. E irgo ga öötong sirkeno sök Sbö tjok, ba orkwo këlëkong.

³ Llëbo shäryara nopga owarë ba kong ara ga kura kjinge. Eni ga e woyotjlüz iyado, pjây sjen llëm wlo, pjây wosonkë llëm wlo bakoe.

⁴ Pjây drön löng ara, pjây opkjë llëbo owa lishko dwayo wlo, gueniyo pjây zröydëba e kjëshko llëm obi.

⁵⁻⁶ Gueniyo tjlökwo lara Sbörë beno ba wapga kong kjrina. E woyojeromi tjän. Tjlëno beno eni:

«Pja bor wa.

Ëye woyde Tjlapgarë ara ga llgweya, opping wlo.

Ëye kjrara beno ba wa wleni ga shdüya.

E kjëshko ga pja llgweyashko ga

ios ber tjwlö ara, pja opping wlo.

Pja wlōyashko ga

pja wosonkē llēme.»*

7 Wapga uunkong llgweya ba datarē, opping wlo. Eni ga llēbo wen bomi kong owashko ga miydozī ga pjāy llgweya Sbörē shäng, pjāy opping wlo. Shärye bomi kong eni, pjāy ba wapga kjīshko.

8 Ba wapga llgweya uunkong. Eni ga pjāy llgweya llēm wleni ga pjāy ba wapga jlōkoyo llēme.

9 Bi dataga löng kjok ère kjing go li, shji llgweya, ga bangkjrēy e kjīshko. Eni ga shji llgweya bi Data, bi iaga beno löng sē jlōkoyo lirēshko ga woyde ga kolēy.

10 Shji llgwera bi dataga löng kjok ère kjing go lirē dbar kjwöbö, woydara ga ber pjlú bi kong kjīshko. Gueniyo shji llgweya Sbörēshko ga era pjlú bi kong iyado, shji äär ber löng pjlo bek baīya dik wlo.

11 Shji llgwekobashko ga shji löng wopjlú llēm, shji löng woowa. Gueniyo shji oppino e go wleni ga shji ie ber löng jēk pjlo bek, wlēp bakoe.

12 E kjīshko ga pjāy opyos wokjang, pjāy so no jēk ga dre dbo llēm, kjrēk kjrēk erä li kjoyo llēm wlo.

13 Pjāy wotjlik jēk pjlo bek erä, nopga mār Sbö go jlōkoyo llēm li opping jēk pjlo bek wlo, e raye llēm wlo.

Sbö tjlōkwo kuy yōtso

14 Pjāy drön èë, pjāy ber löng wlēp nopga uunkong

tjok wlo. Pjāy jēk pjlo bek erä. Llēm ga Tjlapga ĩmi llēme.

15 Sbö wopjlú li wlokjrozī pjāy uunkongdē, rayēmi llēme. Pjāy kjlara wotjlik owa wleni ga nopga ara iche wotjlik owa eni bako ga pjlúe. Pjāy sjēk, e shäryē eni llēm wlo.

16 Shji orkwosmono è tjok llēm ga shji pē ba tjok llēme. Sbö bangkjrōzīa. Shji opshäryē Esau dik llēm bakoe. Dēnashko ga Sbö bangkjrara llēm kuzong ga ba wa kēguēyo shtoyo li soynena dli kjrina kjīshko.

17 Miydēmi pjlú ga e irgo ga woydara ga ba data tjlē ber pjlú ba kong, gueniyo jlōlara llēme. Slatong ara èmdē ga llēye shäryara li kjlopswe obi ga äe.

18 Pjāy öötong löng Sbö shwoy, Israel tjēyoga dik llēme. Epga öötong löng dlup jong kwara lishko. Dlup li porwako llēm, pjē jong ri ri bakoe. Eshko ga kjok ro yēt, pjluk ara bakoe.

19-20 Wli pjlukyo kura lok. Eshko ga Sbö tjlē ba kong lok ga «Ēye dlup jong ère porwono ga e zrōkko jekdo ak go, öng llē èmdē ga omporwono ga e zrōkko eni bakoe»† le. Kuya lok ga bangkjrara lok ara, tjlōkwo beno ba kong kjang anmoyō kjīshko. E kjīshko ga kjloshtono lok ara, llēye le ba kong ame wlo.

21 Moisés èmdē ga llēye ĩna li bangkjrara ara bakoe. Tjlē ga «Bangkjrēr shäng dete erä»‡ le.

† 12:19-20 Éxodo 19.12-13. ‡ 12:21 Deuteronomio 9.19.

²² Gueniyo kjok buk kjrina kjok dogo ko Jerusalén, e buk Sión dlupyong jong eshko li go. Kjok ère, e Sbö Sök İyado li İ. Eshko ga ba parkagaga kjok dogo so tōno lōng trāk llēm, wopjlúe. Pjāyda öötong lōng kjok eshko wleni.

²³ Jesús tjlōkwo kragaga woyde Sbörē ara wleniyo lōng eshko uunkong, ko tak lok kjok dogo li epga. Ga pjāy tōno beno tjeng ba tjok lok eshko Sbö boksho wleni. Nopga uunkong llgwega li e. Nopga jēktong lōng pjlo bek dēnashko li iara Sbörē beno pjlo bek ba bokso, ga ba sēya li lōng eshko. Ga pjāy tōno beno tjeng ba tjok wleni.

²⁴ Pjāy öötong lōng Jesús shwoy wleni bakoe. Tjlōkwo tjalglēn shāryaga li e. Ba srēng kwona li kjroromi, owa pjang bomi go li löya Sbörē ber dret e kjīshko wlo. Srēng ère tjwlō ara, Abel İ li kjinmo.

²⁵ Pjāy sjēke. Sbö tjlē bomi kongshko ga kuzī yōtso. Dēnashko ga tjlēno Israel tjēyoga kong kjok ère kjing go dwayoshko ga kura lok llēm kuzong ga epga shduna. Eni ga tjlē bi kong kjok dogo dwayoshko ga kuy llēm wleni ga jlōkoyo ga shji shdüya bakoe.

²⁶ Tjlēno dēnashkoshko ga klung iano jek dete erā. Gueniyo eerishko ga tjlē bi kong jlōkoyo ga «İlono ga klung iēr ian jek obi, kjopkwo iēr ian eni bakoe» le.

²⁷ Miydēy e go ga kjok

shāryara kēs li, e kje eshko, gueniyo llēbo wir llēm li, era ber İyadoe.

²⁸ Sbö sök no pjlyo İyado kjokyo li, e wir llēme. Ga llono ga shji äär ber lōng eshko İyado wlo. E kjīshko ga shji wopjlú ba tjok dey, ga woyde ga poshrēy, bangkjrēy, woyde sorē li eni.

²⁹ «Bi Sbö, e iök kjok pjikklo wleni.»[§]

13

Kjibokwo pjirzlong

¹ Pjāy èng woydos ara kar kar, epenga dö wleni İyado.

² Nopga miydēmi llēm wleniyo äär bomi shwoyshko ga wlokjrozī lōng wopjlúe. No kjone kjone omshāryono Sbö parkagaga kjok dogo so kong eni, miydara lok llēm gueniyo.

³ Nopga lōng kjērshko li* woyoshrozī, pjāy lōng ba tjok eshko wleni. Nopga shdun-goba lōng li woyoshrozī, pjāy shdun-goba lōng ba tjok wleni.

⁴ Pjāy orkwosmok lōng pjir, tjlōkwo loromi èng kong jlōkoyo li bangkjrozīa. Pjāy pē bomi lanma, bomi boy tjok erōe. Èye pē no orkwosmono ba tjok llēm li tjok ga shdüya Sbörē.

⁵ Sbö tjlēno bi kong ga

«Pjāy rayēr llēm,

pjāy kjimtēr İyado»[†] le.

E kjīshko ga shji dbur woydē ara llēm, pjāy wopjlú tjeng li tjok dey.

[§] 12:29 Deuteronomio 4.24. * 13:3 Nopga lōng kjērshko le li, e nopga lōng eshko mär Jesús go kjīshko li loklo. † 13:5 Deuteronomio 31.6.

6 Eni ga shji tjlë ga

«Tjlapga, e bor kjimtaga.

E kjishko ga

llëye shärye nopgarë bor
kong li,
e bangkjrër llëme»‡ lëy
eni.

7 Sbö tjlökwo roy lara bomi
kägäyogarë bomi kong. E
kjishko ga epga woyoshrozïa.
Epga jëktong löng mär Sbö go
sorë li, e woyotjlizï, ga pjây
omshäryos eni bakoe.

8 Jesucristo, e dënnashko sorë
ga eerishko ga eni, ga ber eni
ÿyado.

9 E kjishko ga tjlökwo oblë
lëba bomi kongshko ga jlö
lëmi llëme. Shji dbo ara wlo ga
woyde ga shji mär Sbö wopjlu
li go, shji mär kjok llgwekklo,
shji iche dli oblë oblë uë llëm
li go llëme. Era llëno llëme.

10 Syöshtagaga Sbö kong ba
pjeyoga kjishko parkë löng
Sbö u jong li, öng zröya, sho
suya Sbö kongshko ga sjëngna
li ue lok ga pjluë. Jesús, e bi
kong öng zröraba, sho suraba
Sbö kong wleni, gueniyo e
ber syöshtagaga li kong llëme.

11 Syöshtaga kësbangyo
opzrëk jek shto zrek anmoyö
roshkoshko ga öng zröra
li srëng söya jek ba tjok,
llëbo owa shäryara nopgarë
li potjwlëkklo, gueniyo öng
doyo beno tjeng li sökoba
pjola, sukoba u llëmshko.

12 Eni wleni ga Jesús, e
söraba jek kjok eshko li kjoko
shwo lëkong, ga shdunaba,
zröraba u llëmshko bako,

nopga ie ber löng pjlo bek Sbö
bokso ba srëng go wlo.

13 Ëye wolono eni ga lökyo
ara lëba. Woyde ga shji to jek
ba shwoy, shji läywëba owa e
kjishko gueniyo.

14 Kjok ëre kjing go ga shji
kjok buk ÿyado wlo drete.
Gueniyo shji löng kjok eniyo
tjwe li koshë.

15 E kjishko ga shji kjimtaga
ber Jesúsdë, Sbö poshrëy ÿyado
wlo, shji mär Cristo go lëy
ÿyado wlo bakoe. E ba kong ga
öng zröroy, sho suroy, pjono
dret ba poshrëkklo wleni.

16 Gueniyo llëbo pjlu
shäryozï ÿyado, oblë kjimtozï
bomi llëbo li go ÿyado bakoe.
Shäryoroy eni li, e Sbö kong ga
öng zröroy, sho suroy, pjono
dret ba poshrëkklo wleni.

17 Sbö tjlökwo kjraga
kägäyoga, e kolozïa. Epga iara
Sbörë beno löng bomi daga,
ga llono ga iche ba dboryë,
llëbo shäryara kës li kjishko.
Epga kolozï, ba pak li shärye
lok wopjlu wlo. Eni llëm ga ba
pak li ber kjang ba kong, ga
era ber pjlu bomi kong llëme.

18 Pjây syöshtos Sbö kong
borwa kjishko. Miydërwa
pjlu ga tjawa opshäryë löng
pjlo bek Sbö bokso lërwa eni
borwa pjlushko, ga tjawa drön
ara, llëbo pjlu miydërwa li
shäryërwa eni ÿyado wlo.

19 Rokër bomi kong ga pjây
syöshtos Sbö kong, tja kjimte
jek bomi ik wop ä iröng obi
wlo.

20 Bi Tjlapga Jesucristo
wolonoshko ga woshrara

Sbörë iröng obi, ga ba srëng kwona li go ga tjlökwo shäryara kjrina, ber iyado wlo. Öng wlëp ushko so daga kësbang li e. Shji iaga ber löng wlëp li e bakoe. Eni ga rokër ba kong ga

²¹ llëbo twe bomi kong uunkong, llëye woyde ga shäryëmi wlo li shäryëmi ga pjlu wlo. Rokër ba kong obi ga Jesucristo kjishko ga llëye shärye woydë borwa tjok li, e shärye eni. Jesucristo, e poshrëy, iëy ber kësbang, tjwlö ara iyado wlo. Ber eni.

²² Pjeyoga, kjibokwo toror bomi kong ëre, pjäy dbokjrë e go wlo, ga kjibokwo ëre tjlökwoyo ara llëme. Eni ga rokër bomi kong ga tjlökwo kjrozïa.

²³ Bi kjlara Timoteo, e döktong kjërshko dwayo tjän. Lër bomi kong miydëmi wlo. Tjwe iröng maling ga sör jek bor tjok bomi ik.

²⁴ «¿Yonde?» lëmi bomi kägäyoga kong. «¿Yonde?» lëmi Sbö nopga uunkong kong bakoe.

«¿Pjäy yonde?» le Italia sopga lirë bomi kong.

²⁵ Rokër Sbö kong ga ba wopjlu li kjishko ga pjäy kjimte ara.

Carta de Santiago Kjibokwo ëre tara Santiagorë Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Santiago. Woyotjlikoba ga e Jesús lëng lëba. E sök Jerusalén kjokyo, ga parkono shäng Jesús tjlokwo kjrägaga kës li kägäyo. Sbö tjlokwo lagaga Jesús äska li tön löng ëng tjokshko ga Santiago beno ba kägäyo, tak pjang Hechos 15 go sorë li eni.

Eshko dbaryo ga judioga ara löng ba kjok baiya lishko llëm, öötong beno löng kjok shto oblë oblë shara. Kjibokwo ëre tara Santiagorë ba kong lok.

Shji löng së obishko ga shji mär Jesús go li kjishko ga shji shdungoba iyado li tara ba kong. Shji ie Sbörë ber löng shdungoba wlo, shji äär jëk löng pjlo bek ba bokso wlo li tara ba kong. Eni ga woyde ga llëbo wen bi kong owashko ga shji opshgawë e go llëm li tara ba kong bakoe.

Shji mär Jesús go jlökoyore miydëy sorë li tara ba kong. Woyde ga shji tjlä yötso li tara ba kong. Sbö bokso ga nopga uunkong tjwlo bek, eni ga woyde ga nopga dbur arare, de llëmde, shji jëk löng pjlu nopga uunkong tjok li tara ba kong bakoe.

¹ Kjibokwo ëre taga tja Santiagorë. Tja Sbö parkaga,

Tjlapga Jesucristo parkaga bakoe.

Israel tjëyoga kjringsho sak kjwara kjingsho pjök (12) Jesús tjlokwo kjrägaga shdöktong löng kjok kjwang jikong, kjibokwo ëre ichër jek bomi kong. Miga lër bomi kong.

llëbo wen bi kong owa ara, shji tjlikoba ara

² Pjeyoga, llëbo wen bomi kong owa oblë oblë Tjlapga Jesús kjishkoshko ga pjäy wopjlu ara anmoyö.

³ Miydëmi pjlu ga pjäy tjlikoba, pjäy mär löng Tjlapga li go jlökoyo miydëba e go wlo. Shäryë enishko ga pjäy opping llëbo owa kuk kjange.

⁴ Pjäy oppino llëbo owa kuk kjang pjir ga pjäy äär ber löng mär Sbö go, woyde sorë li eni. Eshko ga llëye woydëmi ame.

⁵ Pjäy kjok miydë woydë wleni ga rokozï Sbö kong, ga twe bomi kong. Shji kjimte woydë jlökoyo, ga kjok miydë rokëy ba kongshko ga shji wlöya llëme.

⁶ Gueniyo llëbo rokëmi ba kongshko ga woyotjlizi jlökoyo ga pjäy kjimte, pjäy kjimte llëme lëmi llëme. Eye llëbo rokë Tjlapga kong, ga wotjlik ga kjimte llëme le wleni ga e iöya bakwe pjlukdë llaw pogo dlung kjing go wleni.

⁷ Eye wotjlik eni ga kjimte Tjlapgarë llëme.

⁸ Nopga eniyo wotjlik oblë oblë iyado, llëye woyde li miyde löng llëme.

⁹ Sbö nopga llëbo ara llëm wleniyo, woyde ga löng wopjlu, Sbö kong ga tjwlö ara kjishko.

¹⁰ Sbö nopga löng dbur ara wleniyo, woyde ga löng wotöshko, lono ga löng ame kjishko, kjlo sho longgwo wleni.

¹¹ Dlo wen tem kjlirkë dbo arashko ga kjlo sho zröngtëng, longgwo lon dret, ber wolësowa ame. Eni wleni ga nopga dbur ara wleniyo löng parkë dbur shak wopro ga wolon, ga ber llëye ame.

¹² Eye, llëbo owa wen ba kong kuya kjang ga era ber wopjlu, llëbo owa li kura jek pjir ga ie Sbörë ber sök së iyado ba tjok kjishko. Sbö tjläno jlökoyo ga eye omwoyde ga ie ber sök eni lara.

¹³ Shji wotjlik tjwe llëbo owa shäryë lëyshko ga shji tjlingga Sbörë lëy llëme. Sbö wotjlik llëbo owa shäryë llëm, ga eye tjliya eni llëm bakoe.

¹⁴ Shji tjliya, llëbo owa shäryë lëyshko ga shji tjlingga bi wotjlik owa lirë.

¹⁵ Eni ga shji wotjlik owa kuzong ga llëbo owa li shäryë. E irgo ga llëbo owa shäryë jek këgong këgong. Pjirshko ga shji wolon, llëbo owa li kjishko.

¹⁶ Pjeyoga, pjây jyäpgwëba lëba ga jlö lëmi llëme.

¹⁷ Llëbo pjlu li, llëbo pjlo bek li, e twaga Data Sbörë bi kong uunkong. Iök lok kjopkwo go kës li shäryaga erë. Iök li kälä kjlopswë ber oblë

oblë iyado. Gueniyo Sböra kjlopswë llëme.

¹⁸ Shji iara beno löng së jlökoyo, ba tjlökwö bek li go. Llëbo tjeng kës shäryara li tjreko ga kjrara bäm go li shji, shji ber ba nopga baïya wlo. E irgo ga oblë kjrayde shara.

Tjlökwö kuy, ga kolëy

¹⁹⁻²⁰ Pjeyoga, tja kuziä. Eye tjlä bomi kong ga kuzi yötso. Pjäy tjläshko ga woyotjlizi yötso guing. Shji iirkëshko ga llëye woyde Sbörë li shäryë löng llëme. E kjishko ga shji iirkë maling llëme.

²¹ E kjishko ga llëbo owa tjeng kës li rayozia. Llëbo pjlu llëm shäryëba ara li shäryë ame. Tjlökwö lara Sbörë bomi kong, pjây döya wlo li, e kjrozï wotöy dey.

²² Gueniyo tjlökwö li kumi dö llëm, kolozï bako, pjây opjyäpgwë llëm wlo.

²³⁻²⁴ Domer shäng kjlara, opik kjok ikklo go. Gueniyo ga opïno pjir ga to ey dwayo, ga bokkwo sorë woyo ba kong ame. Eye, tjlökwö li kuya ga kole llëm ga e so domer e kjoyoe.

²⁵ Tjlökwö bek li, shji döya. Ga eye opping ba go, llëye kuya li kole, ga woyotjliya iyado ga era kjimte Sbörë e kjishko.

²⁶ Eye Sbö bangkjrë, Sbö tjlökwö sök le, gueniyo tjlä owa wleniyo ga opjyäpgwë shäng om go. Sbö poshrëya le li tjwlö llëme.

²⁷ Shji Sbö bangkjrë woyde jlökoyo ga shji woyde bi Data

Sbörë jëk löng pjlo beke. Woyde ga llupsëngga, syäpga löng song wleniyo li kjimtëy, ga shji opdë yõtso, llëbo owa shärye nopga Sbö miydë llëm wleniyorë li shäryëy llëm wlo.

2

No kjone kjone tjwlö ara, oblë kjinmo lëy llëme

¹ Pjeyoga, pjäy mär löng Jesucristo, bi Tjlapga tjwlö ara anmoyö li go kuzong ga pjäy wotjlik ga no kjone kjone tjwlö ara, oblë kjinmo lëmi llëm dey.

² Pjäy töno löng wlenishko ga ïmi ga nopga tjwe löng do pjök, kjlara sakkwo goshko sakkwo ioklo shäryak dbur sho shöylör go, doyono shäng shwong wolëso go, kjlara obi song wleniyo, doyono shäng shwong owa go.

³ Eni wlenishko ga kjlara dbur ara li wlokrëmi pjlu, «Pja sök na shto pjlu ëre go» lëmi ba kong, gueniyo pjäy tjlä kjlara song li kong ga «Pja ber sök kjweshko kjoko» lëmi ba kong, llëm ga «Pja sök töshko kjweshko» lëmi ba kong eni.

⁴ Shäryoromi eni wleni ga kjlara li woydëmi löng pjlu, oblë li kjinmo, woyotjlëmi löng owa, bomi wotjlik owa li go.

⁵ Pjeyoga, tja kuzña. Nopga song wleniyo kjok ëre kjing go li kjrara Sbörë, mär ber löng ba go wlo, äär ber löng no pjluo sök iyado lishko wlo,

llëbo twe lara ba woydagaga kong jlökoyo li kjre lok wlo bakoe. ¿E eni llëmdo? Shji mär ba go li, e tjwlö ara, shji dbur ara li kjinmo.

⁶ Gueniyo nopga song wleniyo iëmi löng tjwlö llëme. ¿Bomi bokrotkaga, bomi rotaga, bomi söga äär no llgwezlong shtoyo bomi llëbo döya wlo li, e nopga dbur ara wleniyorë llëmdo?

⁷ Pjäy Cristo ï, ga ba ko tjwlö ara, gueniyo läywe lok owa erä.

⁸ Bi pjluo Sbö, ba tjlökwö tak pjang eni: «Pja opwoydë sorë ga bop kjlara, e woydos eni bakoe.»* Kjok llgwekklo tjwlö kësbang li e. Pjäy omshäryë eni ga pjäy jëk löng pjlo beke.

⁹ Gueniyo pjäy wotjlik ga no kjone kjone tjwlö ara, oblë kjinmo lëmi wleni ga llëbo owa shäryomirë löng, ga kjok llgwekklo buk li sömi löng llëme.

¹⁰ Ëye kjok llgwekklo li kolë uunkong, gueniyo diktong kjwara go wleni ga shdüya Sbörë, e diktong shäng uunkong go wleni.

¹¹ Sbö tjläno ga «Shji pë oma boy oblë tjok llëme»† lara, «Shji no zrök llëme»‡ lara bakoe. Eni ga no zröromi wleni ga pjäy pono oma boy oblë tjok llëm ëmdë ga Sbö kjok llgwekklo li koloromi llëme.

¹² Tjlökwö bek li, shji döya. Ga pjäy llgweya Sbörë ba tjlökwö bek li go. Eni ga pjäy

* **2:8** Levítico 19.18. † **2:11** Éxodo 20.14; Deuteronomio 5.18. ‡ **2:11** Éxodo 20.13; Deuteronomio 5.17.

tjlë pjlo bek, pjây opshäryos
pjlo bek bakoe.

¹³ Shäryozĩ eni, eye,
oblë songe le llëm ga no
llgwezlóng dbaryo ga songe
le Sbörë ba kong llëm bako
kjïshko. Eye, oblë songe le ga
eshko ga sök wlëpe.

*Shji mär Cristo go, shji llëbo
pjlú shäryë*

¹⁴ Pjeyoga, ¿ëbo mär Cristo
go jlökoyo le, gueniyo llëbo
pjlú shärye llëm ga e llëno?
¿Wotjlik eni ga där lëmiro?

¹⁵ ¿Imi ga bomi pjeyo shäng
kjlara, shwong llëm, dli llëm
wlenishko ga

¹⁶ pjây tjlä ba kong ga «Pja
nom sök wopjlú bop ushko.
Pja ber sök kjlikjli, pja ië pjlú
bakoe» lëmi ba kong, gueniyo
sënomi llëm ga e llëno?

¹⁷ Eni wleni ga «Tja mär
Cristo go jlökoyo» lëmi,
gueniyo llëbo pjlú shäryëmi
llëm ga e llëno llëme.

¹⁸ No kjone kjone tjlä ga
«Kjlara mär Cristo go, kjlara
llëbo shäryë pjlú» le eni. Tja
tjlë ba kong lok ga «Tja llëbo
pjlú shäryë. ¿Pja llëbo pjlú
shäryë llëm ga pja mär Cristo
go jlökoyo li miydër sorë?
Tjara mär Cristo go jlökoyo
li miydëp, llëbo pjlú shäryër
shäng li go» lër ba kong eni.

¹⁹ Miydëp ga Sbö, e
kjarasoe lëp eni. Eni ga pjlúe.
Gueniyo Ä sëyagara ommyidë
bako, ga Sbö bangkjre lok
dete erä.

²⁰ Pja kjok miydë llëme.
Ëbo mär Cristo go jlökoyo le,

gueniyo llëbo pjlú shärye llëm
ga e llëno llëme lër shäng bop
kong. ¿Woydëp ga llëbo lër bop
kong jek obi, tjlökwö ëre kjrëp
wlore?

²¹ Dënashko ga bi kjokë
Abraham, ba wa Isaac
shara, zröya, sho suya Sbö
poshrëkklo wlo lara. Sbö
kolara eni kjïshko ga e iara
Sbörë beno pjlo bek ba bokso.

²² Miydëp e go ga Abraham
mär shäng Sbö go jlökoyo lara
dö llëm, llëbo pjlú shäryara
bakoe. Ga llëbo shäryara li
kjïshko ga beno shäng mär Sbö
go jlökoyo.

²³ Eni ga Sbö tjlökwö tak
pjang li beno jlöe. Tjlë ga «Sbö
tjlökwö kjrara Abrahamdë, ga
mär beno shäng ba go. E
kjïshko ga iara Sbörë beno
pjlo bek ba bokso.»[§] Ga
Abraham kowara Sbörë ba
kjarayo.

²⁴ Miydëp e go ga shji ie
Sbörë ber pjlo bek ba bokso,
shji mär Cristo go lëy li kjïshko
dö llëm, shärye eni, llëbo pjlú
shäryëy bako li kjïshko.

²⁵ Eni wleni ga dënashko ga
walë shäng kjlara ko Rajab,
to shäng opsoynek domerga
oblë oblë kong wleniyo.
Nopga kjok ïga wleniyo li
shrono löng ba ushkoshko ga
wlokrara, ga ichara to jek
irbo oblë go, shakoba llëm
wlo. E kjïshko ga iara Sbörë
beno pjlo bek ba bokso.

²⁶ Shji doyo tjok, gueniyo
shji sëya dret ga shji löng së
llëm, shji wolonoe. Eni wleni
ga shji mär Cristo go jlökoyo

lëy, gueniyo llëbo pjlú shäryëy llëm wleni ga e llëno llëme.

3

Bi kjoyorkwo

¹ Pjeyoga, no pinggaga llgweya Sbörë kjang, oblë kjinmo. E kjishko ga pjäy ara wotjlik äär ber no pingga llëme.

² Shji uunkong dir llëbo oblë oblë go. Gueniyo ëye dir ba tjlë li go llëm ga era pjlo bek, opdë dir llëm wlo ga pjlúe.

³ Kwomgla, e kjamo pjriy pjir, shji kole wlo. Eni ga söy llaw pogo ga pjlúe.

⁴ Kjong kësks jëk tjeng dlung kjing go li woyotjlizã. Kësks, bakwe pjlukdë dbo ara ëmdë ga söya ba sögarë llaw pogo, ba llgwekklo chirawa li go.

⁵ Bi kjoyorkwo ëre eni bakoe. Chirawa ëmdë ga shji krë ara e go. Iök sëya woyotjlizã. Chirawa ëmdë ga kjok buk kësbang suya pjir ga pjlúe.

⁶ Bi kjoyorkwo ëre iök sëya wleni. Llëbo owa le oblë oblë. Bi doyo uunkong srer, tjlökwo le bi kjoyorkworë li go. Shji sreya pjir, iök ichara Äre, shji suya wlo wleni.

⁷ Äya kjloshko so oblë oblë wlëpyotkëy, ber löng tjëkso wlo ga pjlú, sënwa llë, dgur llë, llëbo dlung roy so bakoe.

⁸ Gueniyo bi kjoyorkwora iëy ber tjëkso ga äe. E llëbo owa slöy ga ä wleni, dgur kowo dyo owa, bi zrökklo wleni.

⁹ Sbö, e bi Tjlapga, bi Data bakoe. No shäryara so e kjoyoe. Ga bi kjoyorkwo li go ga Sbö poshrëy, gueniyo nopga läywëy owa e go bakoe.

¹⁰ Tjlökwo pjlú, tjlökwo owa, e tur kjamoyo kjwaraso go. Pjeyoga, e pjlú llëme.

¹¹ ¿Di pjleblë, di kë ara, e tur tjwe di bokkwo kjwaraso go llëm llëmdo?

¹² KJOR ko *higuera*, e botjyë *olivo* llëm, kjillgwo botjyë *higuera* llëm, ga di pjleblë shjiy di bäng buk pjlek roy dwayo llëm bakoe.

Kjok miydë kjing pjök

¹³ Pjäy kjok miydë ara, wotjlik pjlú wleniyo lëmi ga pjäy eni miydëba wlo ga pjäy jëk pjlo bek, llëbo shäryëmi wotöy, woyotjlimi bomi kjok miydë li go guing.

¹⁴ Gueniyo pjäy wotjlik owa oblë kong ba llëbo kjishko, pjäy wotjlik ber löng bäm go wleni ga pjäy kjok miydë llëm, pjäy krë llë go wlo llëm bakoe.

¹⁵ Eye wotjlik eni ga ba kjok miydë li twaga Sbörë llëm, e kjok ëre so i, twaga Äre om go ba kong.

¹⁶ Nopga wotjlik owa oblë kong ba llëbo kjishko wleniyo löng lishko ga llëbo owa shärye lok oblë oblëe. Nopga wotjlik ber löng bäm go wleniyo löng lishko ga nopga ëngkjwë ëng tjok ara.

¹⁷ Gueniyo kjok miydë twe Sbörë bi kong li, e eni llëme. Eye kong kjok miydë eniyo twe Sbörë ga era jëk shäng pjlo beke. E ëngkjwë llëm,

wotjlik oblë kong pjlú, oblë kole, oblë songe le, llëbo pjlú shärye oblë kong ara, no kjone kjone tjwló ara, oblë kjinmo le llëm, wotjlik bek iyado bakoe.

¹⁸ Nopga wotjlik ber löng wlëp ëng tjok le ga eshko ga jëk löng pjlo bek erä.

4

Shji Sbö kolë

¹ ¿Pjäy ënglë kar kar, pjäy ëngkjwë ëng tjok kar kar ega miydëmi llëmdo? ¿Shäryëmi eni, pjäy ie bomi wotjlik owa lirë llëbo oblë oblë woydë ber bomi kong, pjäy ber löng wopjlu wlo kjishko llëmdo?

² Llëye woydëmi ber bomi kong li wlëmi llëme. E kjishko ga oblë zrömi, ba llëbo li kjrëmi ber bomi kong wlo. Llëbo oma i, e koimi. E kjishko ga pjäy ënglë kar kar, pjäy ëngkjwë ëng tjok kar kar, ba llëbo li kjrëmi ber bomi kong wlo. Pjäy llëbo dret, rokëmi Sbö kong llëm kjishko.

³ Ga llëbo rokëmi ba kongshko ga rokëmi bomi wotjlik owa li go, ber bomi kong pjlú wlo erä. E kjishko ga llëbo twe bomi kong llëme.

⁴ Pjäy so domer orkwosmok shäng pjir, gueniyo jëk shäng walë oblë tjok kjoyoe. ¿Pjäy tön nopga Sbö miydë llëm wleniyo tjokshko ga pjäy ber löng Sbö moskwo miydëmi llëmdo? Eye wotjlik jëk nopga owa wleniyo dik ga opyono beno löng Sbö moskwo.

⁵ Sbö tjlökwo tak pjang li tjlë ga Sëya twara Sbörë beno pjang bi go li, shji ymoyotke ara, woyde ga shji jëk Sbö tjok jllökoyo. ¿Tara pjang eni li tjwló llëme lëmiro?

⁶ Gueniyo ba wopjlu li kjishko ga shji kjimte ara anmoyö. E kjishko ga Sbö tjlökwo tak pjang li tjlë ga «Eye krë ä ga Sbö wotjlik owa ba kong.

Eye wotöy ga kjimte ara, ba wopjlu li kjishko.»*

⁷ Eni ga pjäy optwos Sbö kong, ga koloziä. Jlö lëmi Ä kong llëm, ga e tök pjolae.

⁸ Pjäy jëk löng Sbö tjok ga Sbö jëk shäng bomi tjok bakoe. Pjäy llëbo owa shäryaga, llëbo owa shäryëmi löng li rayozia. Pjäy wotjlik löng kjing pjök wleni ga bomi wotjlik owa li rayozï, pjäy ber löng wotjlik bek wlo eröe.

⁹ Pjäy woydos, pjäy slarzung, pjäy kjloshtos bakoe. Pjäy jar ame, pjäy ber löng slar eë shara. Pjäy wopjlu ame, pjäy ber löng woydë shara.

¹⁰ Pjäy opyos ber löng wotöy Tjlapga bokso. Eni ga pjäy ie ber tjwló ara.

¹¹ Pjeyoga, shji ënglë owa ëng kong kar kar llëme. Bomi kjlara läyworomi owa, llëm ga e owa loromi wleni ga Sbö kjok llgwekklo li owa loromi wleni. Eshko ga kjok llgwekklo li kolëmi löng ame, pjäy opyono beno löng tjwló ara, kjok llgwekklo li kjinmo,

* 4:6 Proverbios 3.34.

kjok lġgwekklo li pġlúre, de oware ġga wleni.

¹² Kjok lġgwekklo twaga li kġlaraso. No lġgwega li kġlaraso bakoe. Bi döga, bi shdungga li e. Bomi kġlara pġlúre, de oware ġaga ber pġjädë llëme.

Shji krë llëme

¹³ Tja kuziã. Pjã kġone kġone tġlë ga «Eeri, bong ga shji to kjok shto oblë. Shji ber löng eshko lu pġlara llëbo soynek, dbur shak ara wlo» lëmi eni.

¹⁴ Gueniyo llëye wen tjwe bomi kong bong li llë miydëmi löng llëme. Pjãng sho lon tjwe töy ga wop sira ga beno drete. Pjã löng së li, pjã so pjãng sho e kjoyoe.

¹⁵ Bek wlo ga pjã tġlë ga «Woyde Tġlapgarëra, shji ber löng wopġlú, llëbo shãryëy oblë oblë bakoe» lëmi eni dey.

¹⁶ Gueniyo pjã krë ä ġyado. Èye krë ga llëbo owa shãryayde.

¹⁷ Èye, llëbo pġlú shãryako li miyde, gueniyo shãrye llëm ga llëbo owa shãryayde löng.

5

Nopga dbur ara wleniyo llëbo owa shãryono

¹ Nopga dbur ara wleniyo, tja kuziã. Pjã slarzong, pjã kġloshtos, llëbo wen tjwe bomi kong owa kġishko.

² Eshko ga bomi llëbo tjeng kës li sreno pġir, bomi shwong llë uara ba sëyarë drete.

³ Bomi dbur sho shöylör, pġlublún, e dyano tjeng. E ġya

Sbörë, ga miyde e go ga èye kġimtoromi bomi dbur li go llëme. E kġishko ga pjã suya iök go, e bomi shdungglo wlo.

⁴ Nopga parkono bomi kong bomi kjokshko li potjwlënomi llëme. E kġishko ga kġloshtono lok Tġlapga kong bomi kġishko, ga kurae. Tġlapga, llëye shãrye woydë li shãrye ga pġlúe.

⁵ Kjok ère kġing go ga pjã löng owa llëm, llë pogo shãryoromi pġir, woydoromi sorë li eni. Öng sök shoryë li, e zrökoba wlo li miyde sök llëme. Pjã löng eni bakoe. Llëye wen tjwe bomi kong li woyotġlïmi löng llëme.

⁶ Nopga pġlo bek li shdunomi, zröromi ara, ga opwlikono lok llëme.

Llëbo owa wen tjwe bi kongshko ga kuy wlëpe

⁷ Eni ga pġeyoga, Tġlapga Jesús tjwe iröng obi dbaryo li koshëmi löng wopro ga pjã ber löng wlëp, pjã woydë llëme. Dwla dgaga, ba dwla dgara pġirshko ga shunyo dbaryo li koshe sök wlëp, dwla li botjyë wlo.

⁸ Pjã ber löng wlëp eni bakoe. Pjã opyos wokjang, wosonkë llëm, Tġlapga li tjwe iröng obi dbaryo li döro kġishko.

⁹ Pġeyoga, pjã ëng läywë owa ëng kong kar kar llëm, llëm ga pjã shdüya Tġlapga lirë. Bi lġgwega shãng u bãng bãng tġän.

¹⁰ Pġeyoga, Sbö tġlökwo ġagaga tek dënashko so li woyotġlïziã. Tġlëno lok oba

kong Tjlapga ko go, ga llëbo weno ba kong owa ara ba kjishko, gueniyo kura lok löng wlëp, woydono lok llëme.

¹¹ No kjone kjone, kong llëbo weno owa ara, ga kura lok löng wlëpe. Epga kjim-tara Sbörë ara lëy eni. Job, e woyotjlizä. Dënashko ga llëbo weno ba kong owa ara, ga kura sök wlëpe. E irgo ga kjimtara Tjlapgarë ara li miydëmi pjluë. Tjlapga, shji woyde ara, shji songe le ara bakoe.

¹² Pjeyoga, llëbo lër bomi kong tjwlo ara. Shji tjlä jlökojo ë ko go llëme. Shji tjlä jlökojo kjok dogo so ko goshko llëm, kjok ëre so ko go llëm bakoe. Pjäy tjläshko ga «Ëng» loromi ga shäryozi eni, «Llëme» loromi ga shäryozi eni bako, pjäy shdüya Sbörë llëm wlo.

Shji song wleni ga shji syöshtë Sbö kong sorë

¹³ Pjäy kjone kjone löng woydë ga pjäy syöshtos Sbö kong. Pjäy kjone kjone löng wopjluë ga pjäy tos, Sbö poshrëk wlo.

¹⁴ Pjäy kjone kjone swlo ara ga tjlapgaga Jesús tjlökwö kjraga kägäyoga rokozi, syöshtë Sbö kong bomi kjishko wlo, pjäy poshtiya lok kjyo go Tjlapga ko go wlo bakoe.

¹⁵ Ga wotjlik ga swlo li popte Tjlapgarë le lok jlökojo ga swlo li popte, ga owa pjang ba go li löya ber dret bakoe.

¹⁶ E kjishko ga pjäy llëbo owa shäryono ga lozi ëng kong, ga pjäy syöshtos ëng kjishko, pjäy

popte Sbörë wlo. Ebo pjlo bek li syöshtokdo Sbö kong ga llëbo rokara li shärye Sbörë ba dbo ara go.

¹⁷ Dënashko ga domer shäng kjlara ko Elías, e so shji kjoyoe. E syöshtono Sbö kong jlökojo, shunyo shrë llëm wlo, ga shunyo shrono llëm öötong lu pjloglo mya kjingsho bëye.

¹⁸ E irgo ga syöshtono jek obi, ga shunyo shrono jek iröng obi, ga dwla llë lok klung kjing go li botjyono jek obi.

¹⁹ Pjeyoga, ëye diktong, tjlökwö bek li rayara ga woyde ga sömi tjwe iröng obi.

²⁰ Eshko ga ba kjimtaga li, e llëbo shäryono ba kong kësbang, wolon ame wlo, ga owa pjang ba go kës li löya Sbörë ber drete.

Primera carta de Pedro Kjibokwo ère tara Pedrorë Kjibokwo ère sorë

Domer shäng kjlara ko Pedro. E kowëba Simón bakoe. Dënashko ga e Jesús oppingga. Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) tjwLö arayo li e. Jesús wolono, ga woshrara Sbörë iröng obi irgo ga Pedro beno shäng Sbö tjLökwö laga Jesús äska wleniyo shara.

Kjibokwo ère tara Jesús tjLökwö kjrägaga löng kjok shto oblë oblë Asia kjokyo li kong. (Eeri ga kjok eshko li ko Turquía.)

Eshko dbaryo ga Jesús tjLökwö kjrägaga shdungoba ara. E kjishko ga kjibokwo ère tara Pedrorë, epga kjimte jëk pjlo bek wlo, epga shdungoba ara gueniyo. Epga kjrara Sbörë om go, eni ga woyde ga epga wotjlik ba doyo om go li go llëm, woyde ga ber löng shdungoba wlo iyado dey, Jesús shdunaba sorë ga eni li tara ba kong. Shji shdungoba enishko ga miydëy e go ga shji Sbö nopga jlökoyo tara ba kong bakoe.

¹ Kjibokwo ère taga tja Pedrorë. Tja Sbö tjLökwö roy laga Jesucristo äska.

Nopga kjrara Sbörë ber baïya wlo, kjibokwo ère ichër jek bomi kong. Pjäy kjok ère so ame, pjäy shdöktong

beno löng kjok shto oblë oblë, Ponto kjokyo, Galacia kjokyo, Capadocia kjokyo, Asia kjokyo, Bitinia kjokyo bakoe.

² Dënashko ga Data Sbö wotjlik bomi ië ber ba nopga baïya wlo le. E irgo ga pjäy kjrara, ga pjäy iara ba Sëyarë beno tjeng dboy ba kong. Pjäy beno löng Jesucristo kolë, ga pjäy döra ba srëng kwona li go.

Rokër Sbö kong ga ba wopjlú li kjishko ga pjäy kjimte ara, pjäy ie ber löng wlëp bakoe.

Sbö poshrëy, llëbo shäryara bi kong kësbang li kjishko

³⁻⁴ Sbö, bi Tjlapga Jesucristo Data li poshrëy ara. Shji songe lara kjishko ga Jesucristo wolono, ga woshrara Sbörë iröng obi, shji wen ber tjaglën wleni ba kjishko wlo, shji ber löng llëbo jnena Sbörë tjeng kjok dogo twe bi kong wlo li koshë löng wopjlú wlo. Llëbo ère pjir llëm, srer llëm, an llëm bakoe. Poshrëy ara e kjishko.

⁵ Shji mär Sbö go kjishko ga shji de ba dbo ara go, äär jong kjok pjir dbaryo lishko jã. Eshko dbaryo ga pjäy döya, woyotjlina dënashko sorë li eni.

⁶ E kjishko ga eerishko ga llëbo owa wen tjwe bomi kong dbar kjwöbö wlo ëmdë ga pjäy löng wopjlú ara anmoyö. Llëbo owa li, e bomi tjlikklo erä.

⁷ Dbur sho shöyLör iëy iök roy, e roshko llëbo oblë tjok

li pjë dret wlo, ber dbur sho erö wlo. Eni ëmdë ga llono ga dbur sho li pjë dret bakoe. Pjây mär Sbö go li, e tjwłö ara, dbur sho shöyłör kjinmo. Ga llëbo owa wen tjwe bomi kong, pjây mär ber löng Sbö go jlökoyore miyde Sbörë wlo. Eni ga Jesucristo tjweshko ga pjây roy ber pjlú, ga pjây ie Sbörë ber tjwłö ara.

8-9 Jesucristo woydëmi ara, ñomi llëm gueniyo. Eerishko ga ñmi löng llëm ëmdë ga pjây mär löng ba go, pjây döya wlo. Ga pjây döya shäng. E kjishko ga pjây wopjlú ara anmoyö, bomi wopjlú li sorë lëy ga äär llëme.

10 Dënashko ga Sbö tjłökwö lagaga, llëbo pjlú shärye Sbörë bomi kong ba wopjlú kjishko li roy lara lok oba kong. Ga tjłökwö lagaga li oppino lok ara, shji där ber löng ñyado sorë li miyde lok wlo.

11 Cristo Sëya ichak beno pjang ba go, ga llëbo owa wen tjwe Cristo kong li roy lara ba kong lok. Gueniyo shäryë llono, sorë, e miydara lok llëm, llëye tjwe pjlú anmoyö e irgo li miydara lok llëm bakoe. E kjishko ga oppino ara, e miyde lok wlo.

12 Gueniyo Sbö tjłëno ba kong lok ga tjłökwö pjlú le löng li, e nopga löng eshko dbaryo kong llëm, e ber shji löng eerishko dbaryo li kong. Ga Sbö Sëya ichak kjok dogo dwayo li nopga ichono bomi shwoy, tjłökwö pjlú tara lok beno pjang li roy lë bomi

kong, ga kuromi. Sbö park-agaga kjok dogo so ëmdë ga ommyidë lok woydë bakoe.

Shji ber pjlo beke

13 E kjishko ga pjây sjëk, pjây wotjlis bëy, pjây llëbo shäryë ga woyotjlizı yötso guing. Jesucristo tjweshko ga llëbo pjlú shärye Sbörë bomi kong ba wopjlú li kjishko. E koshomirë eröe.

14 Sbö miydomirë llëm obishko ga pjây jëk löng bomi wotjlik owa li go. Gueniyo shäryëmi ame, Sbö kolozı shara, wapga ba data kolë pjlú wleni.

15 Pjây kjrara Sbörë beno ba nopga baıya. Eni ga Sbö, e pjlo bek kuzong ga woyde ga pjây ber löng pjlo bek baıya dik bakoe.

16 Ba tjłökwö tak pjang eni: «Pjây ber löng pjlo bek, tja pjlo bek kjishko.»*

17 Sbö, e bomi Data lëmi, gueniyo shji uunkong llgweya beke. E kjishko ga pjây löng shto oblë so wleni kjok ëre kjing go obishko ga Sbö bangkjrozı ñyado.

18 Dënashko ga pjây jëk löng llëno llëm wleni, pjây pina bomi datagarë sorë li eni. Gueniyo pjây tjwłëna, döra Sbörë. Pjây tjwłëna dbur sho shöyłör go llëm, dbur sho pjlublún go llëm bakoe. Llëbo ëre ber ñyado wlo llëme.

19 Pjây tjwłëna Cristo srëng tjwłö ara li go. E so öng włëp ushko so llgwoklë poglo go llëye llëm wleniyo kjoyoe.

* 1:16 Levítico 11.44-45; 19.2; 20.7.

20 Kajok ɛre sh aryayde ll em obishko ga e kjrara Sb r , ga eerishko ga  or wolono bomi kjishko.

21 Ba kjishko ga pj y m r l ng Sb  go. E woshrara Sb r  ir ng obi, ga iara beno k sbang, tjw l  ara. E kjishko ga pj y m r Sb  go, ga kosh mi l ng wopj l e.

22 Tj l kwo bek li kol mi l ng kjishko ga ll bo owa sh ry mi l ng d nashko li rayoromi pjire. Pj y beno l ng bomi pjeyoga woyd  jl koyo shara. E kjishko ga pj y  ng woydos ara kar kar jl koyo.

23 Pj y weno bukshko ga pj y wolon wlo, bomi dataga   dik. Sb  tj l kwo, era s , pjir ll me. Kjrromi kjishko ga pj y weno tjagl n wleni, ga pj y iara beno l ng wolon wlo ame, pj y beno l ng s   yado wlo shara.

24 Sb  tj l kwo tak pjang eni: «Kjlo sho dan dogro, ga nana longgwo lon pjire.

Nopga uunkong wolon, kjlo sho wleni.

Nopga tjw l  ara li pjir, nana longgwo wleni.

25 Gueniyo Tjlapga tj l kwo, e pjir ll m, pjang  yado.»† Tj l kwo pj l  lak bomi kong li  re.

2

1 E kjishko ga ll bo owa sh ry mi l ng obl  kong li, e rayoz  uunkong. Obl  jy pgw y ame. Shji ll bo pj l  sh ry , shji  koba wlo d 

ame, ll bo pj l  li sh ryoz , woyotj l mi bomi pj l shko eni kjishko shara. Shji wotj lik owa obl  kong ba ll bo kjishko ame. Obl  l yw y owa ame bakoe.

2 Chida wen buk kjw l  ga n  i  woyd  sor  ga Sb  tj l kwo wl z  eni bakoe. Eni ga pj y d ya Sb r  sor  li miyd mi jek k gong k gong.

3 Miydoromi pj l  ga Tjlapga wopj l  bomi tjok li, e pj l  anmoy .

Akkwo u shakklo

4-5 Shji u sh ry  akkwo go ga akkwoyo i y t shko b m go, ber ba shakklo wlo. E irgo ga akkwo i y ba kjing go jem jong  ng kjing go. Sb  sh ng u sh ry  wleni. Pj y j k l ng Jesucristo tjok. Era so ak iak beno buk b m go u shakklo kjangyo wleni li kjoyo, gueniyo e s k s . E woydara nopga arar  ll m, gueniyo kjrara Sb r  beno ba kong tjw l  ara anmoy . Ga pj y m r l ng Jesucristo go kjishko ga pj y iara Sb r  beno l ng sy shtagaga tjeng dboy ba kong wleni, pj y ber l ng sy sht  ba kong wlo. Pj y so akkwo iak jem jong  ng kjing go li kjoyo, gueniyo pj y l ng s  bakoe.

6 Sb  tj l kwo tak pjang eni: «Akkwo i r buk kjwara Si n* kjokyo li  z a.

E tjw l  ara anmoy .

Kjrrom, ioror beno buk u shakklo b m go li e.

 ye m r ba go ga

† 1:25 Isa as 40.6-8.

* 2:6 Si n kjokyo, e kow ba *Jerusalén* bakoe.

† 2:6 Isa as 28.16.

llëye koshe li wlëya
jłökoyo.»†

7 Pjây mär lōng ak lër shäng
li go. Bomi kong ga tjwlō ara
anmoyō. Gueniyo llëbo tak
pjang Sbō tjlōkwo go, ëye mär
ba go llëm li kjishko. Tjlëno
beno eni:

«Akkwo woydara u shäryagagarë

llëm li,

e iak beno buk bäm go,
u shakklo kjangyo
wleni.»‡

8 Ga tjlë obi ga

«Ak li, e no llrinyoklo, no
sabyoklo bakoe.»§

Epga sabyë, tjlōkwo roy pjłú
li kole lok llëm kjishko, lara
Sbörë dënashko ba kjishko sorë
li eni.

*Nopga kjrara Sbörë beno
baïya*

9 Dënashko ga pjây jëk lōng
kjok ro sī roy* wleni, gueniyo
pjây kjrara Sbörë beno ba
nopga baïya, syōshtagaga tjeng
dboy ba kong wleni, llëbo pjłú
shäryara li roy lëmi wlo. Pjây
jëk beno lōng kjok shjiy roy†
wleni shara.

10 «Dënashko ga pjây tjëyo kjri-
naso llëm,

gueniyo eerishko ga pjây
Sbō ī shara.

Dënashko ga pjây songe lara
llëm, pjây kjimtara
llëm,

gueniyo eerishko ga pjây
songe le, pjây kjimte
bakoe.»‡

11 Pjeyoga, pjây lōng shto
oblë so wleni kjok ëre kjing
go. E kjishko ga rokër bomi
kong ga pjây wotjlik tjwe owa

ga shäryëmi llëme. Wotjlik
owa li, e bomi wloyo.

12 Pjây jëk lōng pjlo bek
nopga Sbō miydë llëm
wleniyo bokso. Eni ga pjây
rote lok ara ëmdë ga llëbo pjłú
shäryëmi lōng li iya lok, ga Sbō
tjweshko ga e poshrëya lok
ara bomi kjishko.

Kjok llgwegaga kolozïa

13 Tjlapga kjishko ga kjok
llgwegaga kjok ëre kjing go
lōng kës li kolozïa. Bomi
pjłuyo kolozïa.

14 No ichagaga bomi kjok-
shko li kolozï bakoe. Epga
parkë lōng nopga llëbo owa
shäryë li shdungga, nopga
llëbo pjłú shäryë li poshrëga
bakoe.

15 Woyde Sbörë ga pjây
llëbo pjłú shäryë, Sbō tjlōkwo
li llëno llëme le nopga wotjlik
llëm wleniyorë ame wlo.

16 Dënashko ga pjây parka-
gaga tjwlëk lōng pjir wleniyo
dik. Gueniyo pjây dōra Sbörë
kjok llgwekklo tara Moisésdë
li dbo dorko dwayo. Eni ga
pjây jëk lōng nopga ichaga ërë
llëm wleni, gueniyo pjây llëbo
owa shäryë e kjishko llëme.
Pjây jëk lōng nopga ichaga
Sbörë wleni dey.

17 Nopga uunkong
bangkrozï beke. Bomi
pjeyoga Jesús tjlōkwo
kjrara woydozï ara. Sbō
bangkrozïa. Bomi pjłuyo
bangkrozï bakoe.

18 Parkagaga tjwlëk lōng
pjir wleniyo, bomi sogoga
kolozï, bangkrozï bakoe.

‡ 2:7 Salmo 118.22. § 2:8 Isaías 8.14.

† 2:9 *Kjok shjiy* li, e *llëbo pjłú* loklo. ‡

* 2:9 *Kjok ro sī* le li, e *llëbo owa* loklo.

‡ 2:10 Oseas 1.6, 9; 2.23.

Wotjlik bomi tjok pjlúre, de oware, e kolozĩ, bangkjrozĩ bakoe.

¹⁹ Shji shdungoba llë kjĩy llëm, ga kuy kjing Sbõ kjĩshko ga Sbõ ber wopjlú bi tjok eshko.

²⁰ Pjãy shdungoba llëbo owa shãryoromi kjĩshko, ga kumi kjing ga e llëno llëme. Gueniyo pjãy shdungoba llëbo pjlú shãryoromi kjĩshko, ga kumi kjing ga Sbõ ber wopjlú bomi tjok eshko.

²¹ Pjãy rokara Sbõrë e kong wlo. Cristo, e shdunaba bomi kjĩshko, ga woyde ga pjãy omshãryë baĩya dik eni bakoe.

²² E llëbo owa shãryono llëm, e jyõrkono ë kong llëm bakoe.

²³ Äyoshtëba owashko ga dboryara llëme. Shdungobashko ga kroyoywara llëm bakoe. Opyono beno tjeng Sbõ wloshko, era kjok llgwek beke.

²⁴ Cristo om go li doyo löraba pjang kjlõs goshko ga owa shãryoroy li, e beno pjang ba go. Shãryara eni, shji ber löng llëbo owa shãryë ame wlo. Woydara ga shji ber löng së tjaglën wleni, shji jëk löng llëbo pjlú shãryë wlo shara. Shpok bång beno lok ba go li kjĩshko ga shji poptara beno löng swlo ame.

²⁵ Dënashko ga pjãy uunkong jeno löng, öng ushko so jeno sök dik. Gueniyo eerishko ga pjãy to tek iröng bomi daga, bomi wlikaga li shwo lëkong.

Shji orkwosmok löng pjir ga shji jëk ëng tjok sorë

¹⁻² Walëga orkwosmok löng pjir, bomi lanmaga kolozĩ eni bakoe. Kjone kjone löng tjlõkwo kjroydë llëm obi wleni ga ĩya lok ga bangkjrëmi pjlú, llëbo uunkong shãryëmi pjlú bakoe. Eni ga tjlõkwo li kjre bebi kjwe, tjlõkwo li lëmi ba kong guing llëme.

³ Woydëmi ga pjãy opyë wolësowa wleni ga pjãy kãkzong poshãryë oblë oblë llëm, pjãy doyë shwong tjwlõ ara go llëm, pjãy doyë llëbo wolësowa shãryak dbur sho shõylõr go llëm bakoe.

⁴ Pjãy wolësowa Sbõ bokso ĩyado wlo ga woyde ga pjãy wlëp, wotöye. Llëbo wolësowa eni li wen tëm bomi pjlúshko dwayo, e pjir llëm, ga Sbõ kong ga tjwlõ ara.

⁵ Dënashko ga walëga mär löng Sbõ go li ber wolësowa wlo ga omshãryono eni bakoe. Ba lanmaga kolara lok.

⁶ Sarara, ba lanma Abraham kolara, ga kowara ba tjlapga. Eni ga pjãy jëk pjlo bek, llëye bangkjrëmi llëm ga pjãy ba wapga wleni.

⁷ Domerga orkwosmok löng pjir, pjãy wotjlik bomi boyga tjok pjlú eni bakoe. Epga bangkjrozĩ, pjãy dbo ara ba kjinmo kjĩshko. Sbõ wopjlú li kjĩshko ga pjãy iara beno löng së jlõkoyo, bomi boyga tjok. E kjĩshko ga epga bangkjrozĩa. Shãryozĩ eni, bomi syõ li kuya Sbõrë wlo.

8 Era eni ga pjây jêk lông wopjlú êng tjok, pjây wotjlîs jong kjwaraso wleni. Oblê songe lozî êng kong, pjây êng woydos ara kar kar epenga dô wleni, pjây wotjlîs êng tjok pjlú, pjây wotôy êng tjok bakoe.

9 Llêbo owa shâryaraba bomi kongshko ga pjây kar omshâryê eni llême. Pjây lanyotkaraba owashko ga pjây kar omlanyotkê eni llêm bakoe. Eshko ga kong llêbo pjlú shâryozî dey. Pjây rokara Sbörê e kong wlo, llêbo pjlú shârye bomi kong wlo.

10 Sbô tjlôkwo tak pjang eni:

«Woydêmi ga pjây lông wopjlú dbar kjwobi go ga
pjây opdê llêbo owa lê
llêm,
pjây jyörkê llêm bakoe;

11 llêbo owa shâryêmi ame,
llêbo pjlú shâryomirê
shara;

12 pjây drôn êê, pjây ber lông
wopjlú oblê tjok wlo.

12 Eye jêk pjlo bek ga
îya Sbörê sök wopjlú,
ba syô li kuya bakoe.

Gueniyo eye jêk owa ga
Sbô wotjlîk owa ba
kong.»*

13 Pjây drôn ara, llêbo pjlú
shâryêmi wlo erä ga llêbo
owa shâryêba bomi kong llêm
llêmdo?

14 Gueniyo pjây shdungoba
llêbo pjlú shâryoromi kjîshko
êmdê ga pjây kjimte Sbörê.
Pjây kroyowêbashko ga
bangkjrêmi llêm, pjây woydê
e kjîshko llêm bakoe.

15 Cristo bangkjromirê
bomi pjlúshko dey, e bomi
Tjlapga kjîshko.

Pjây poshâryos, pjây lông
sjêk îyado, pjây lông llê koshê
lêba bomi kongshko ga dbo-
ryêmi ga pjlú wlo. Eshko
ga epga bangkjrozi, dboryozî
wotôye.

16 Llêbo pjlú miydêmi li
shâryozî eni. Eni ga eye, pjây
lâywe owa, pjây tîno beno
tjeng Cristo tjok kjîshko ga
lökkjrê lok om go, llêbo lara
lok owa li kjîshko.

17 Shji shdungoba woyde
Sbörê wleni ga woyde ga
shji shdungoba llêbo pjlú
shâryoroy kjîshko, llêbo owa
shâryoroy kjîshko llême.

18 Cristo wolono pjlaraso,
beno owa pjang shji uunkong
go li potjwlêkklo. Kjlara pjlo
bek li wolono, oblê pjlo bek
llêm li kjîshko, pjây söya äär
Sbô shwoy wlo. Ba doyo
li zröraba, gueniyo woshrara
Sbô Sëyarê irông obi,

19 ga kjimtara tjlôkwo lê
sëyaga lông kjêrshko li kong.

20 Dênashko ga Noé shäng
kgyong kësbang li shâryêshko
ga koshe Sbörê sök wopjlúe.
Eshkoshko ga sëyaga lira Sbô
kolono llême. Nopga dôktong
shtena dirê llêm li beno doglo
kjjwong (8) erä.

21 Di li, e shji we jer di
roshko li loklo. Shji we,
shji wotjlîno jêk lông pjlo bek
Sbô bokso lëy wlo, shji doyo
ber drêpdre wlo llême. Eni
ga shji döya Sbörê, Jesucristo
woshrara irông obi kjîshko.

* 3:12 Salmo 34.12-16.

²² Era to jem kjok dogo, öötong sök Sbö orkwo këlkong. Ga Sbö parkagaga kjok dogo so, sëya llë dbo ara wleniyo, oblë ichagaga wleniyo, e beno tjeng uunkong ba wloshko.

4

Shji llëbo shäryë Cristo dik

¹ Miydëy pjlú ga llëbo weno Cristo kong owa kjok ëre kjing go, ga bangyo kura ara. E kjishko ga pjây opyos wokjang, pjây wotjlik baïya dik bakoe. Ëye shdunaba ga wotjlik llëbo owa shäryë ame,

² jëk löng ba wotjlik owa li go ame, ber löng wotjlik llëye shärye woydë Sbörë li shäryë erä.

³ Nopga Sbö miydë llëm wleniyo llëbo owa shäryë ara. Wotjlik llëbo owa shäryë oblë tjok erä, llëbo owa shärye lok woydë oblë oblë, nelötkë, bërë, llëbo owa shärye ara ëng tjok, sböpga jyäglo zrëyo buk li poshrëya lok bakoe. Pjây omshäryono eni tek dëna tjän, gueniyo shäryëmi löng eni ame.

⁴ Eerishko ga epga wotjlik lok ga pjây opzrëk llëbo owa shäryë ba tjok llëm ega le, ga pjây läywe lok owa e kjishko.

⁵ Gueniyo Sbö poshäryak sök pjir, llono ga epga iche ba dboryë, llëye shäryara kës li kjishko wlo. Nopga löng së li, nopga wolono löng li, e llgwega erë.

⁶ E kjishko ga Sbö tjlökwo roy pjlú laraba nopga wolono löng li kong, löng së obishko.

Eni ga ëye omtjlokwo kjrono ga ba doyo wolono ëmdë ga llgwera Sbörë pjirshko ga ba sëyara ber löng ïyado, Sbö ï dik.

⁷ Llëbo tjeng kës pjir dbaryo li äätoe. E kjishko ga pjây sjëk, pjây wotjlik llë pogo llëm, pjây wotjlik bek erö, pjây syöshtë ga pjlú wlo.

⁸ Llëbo lër bomi kong tjwlö ara. Oblë woydëy ara ga llëbo shärye bi kong owashko ga owa li iëy ber tjwlö llëm ga pjlúe. E kjishko ga pjây ëng woydos ara anmoyö.

⁹ Pjây ëng wlokjros kar kar bomi ushko löng wopjlú, ga pjây kjloshtë e kjishko llëme.

¹⁰ Pjây kjlara kjlara kong kjok miydë twara Sbörë, pak oblë oblë shäryëmi ba kong wlo. Eni ga kjok miydë twara bomi kong li go ga pjây ëng kjimtos kar kar, Sbö wopjlú li ikoba wëllë wlo.

¹¹ Ëye beno shäng tjlä wlo ga woyde ga Sbö tjlökwo layde. Ëye beno oblë kjimté wlo ga oblë kjimté dbo twara Sbörë li go dey. Llëye shäryëmi dö ga shäryozï, Sbö poshrëya nopga mär löng Jesucristo go lirë wlo. E poshrëkko ïyado. E dbo ara ïyado. Ber eni.

Shji mär Cristo go kjishko ga llëbo owa wen tjwe bi kong

¹² Pjeyoga, llëbo owa wen tjwe bomi kong arashko ga pjây opshgawë e go llëm, e llëbo ïmirë llëm wleni lëmi llëm bakoe. E bomi tjlikklo eröe.

¹³ Dënashko ga llëbo weno Cristo kong owa ara. Eni ga llëbo wen tjwe bomi kong

baŷya dikshko ga woyde ga pjāy lōng wopjlūe. Gueniyo Cristo tjwe irōng obishko ga pjāy wopjlū ara anmoyō, ba dbo kālā pīya nopga uunkong kong kjīshko.

¹⁴ Pjāy lāywēba owa Cristo kjīshko wleni ga pjāy ber wopjlū, Sbō Sēya pjlū li shāng bomi tjok kjīshko.

¹⁵ Ēye oblē zrōno, lūrkonō, llēbo owa shāryono oblē kong, llēbo ba tjok llēm ga opzrēno eshko ga e shdungko. Gueniyo pjāy opshāryē eni llēme.

¹⁶ Pjāy shdungoba, pjāy mār Cristo go kjīshko ga llēye lökyokjrēmi llēm, Sbō poshrēmi dey, pjāy nopga baŷya kjīshko.

¹⁷ No llgwezlong dbaryo li öötongshko ga Sbō nopga llgweya bām go. ¿Shji llgweya bām go eni ga ēye Sbō tjlōkwo pjlū li kjrono llēm ga pjir sorē lēba?

¹⁸ Sbō tjlōkwo tak pjang eni: «No pjlo bek ēmdē ga dār llēm seke.

¿Era llēye shāryē nopga owa li tjok?»*

¹⁹ Llēye le Sbörē li shārye eni ŷyado. Eni ga pjāy shdun-goba, woyde Sbörē ber eni kjīshko ga pjāy mār ber lōng bomi shāryaga li go, llēbo pjlū li shāryozī ŷyado bakoe.

5

Tjlapgaga Jesús tjlōkwo kjraga kägāyo

¹ Tjlapgaga Jesús tjlōkwo kjraga kägāyo, pjāy poshdun

shara. Tja Jesús tjlōkwo kjraga kägāyo bomipjōy dik. Llēbo weno Cristo kong owa li, e ĩnor. Ga tjwe irōng obishko ga ba dbo kālā pīya nopga kong li, e ber bor kong bakoe. Eni ga llēbo rokēr bomi kong.

² Sbō nopga tjeng bomi wloshko li, e so öng wlēp ushko so kjoyoe. Eni ga epga dozī yōtso. Shāryozī lōng wopjlū, bomi woshko, woyde Sbörē ga shāryēmi eni kjīshko. Shāryēy, shji ichēba guing llēm, shji dbur shak wlo erō llēm bakoe.

³ Nopga ichēy dbo go llēme. Llēbo shāryozī pjlo bek ba bokso, epga omshāryē eni bako wlo.

⁴ Eni ga no daga kägāyo li tjweshko ga bomi sēngglo tjwlō ara srer llēm wleniyo li twe bomi kong.

Dwlasga, kjogloga

⁵ Dwlasga, kjogloga, bomi kägāyoga kolozīa.

«Ēye krē ä ga Sbō wotjlik owa ba kong.

Ēye wotōy ga era kjimte wopjlūe.»*

E kjīshko ga pjāy uunkong ber lōng wotōy ēng kong ŷyado.

⁶ Sbō dbo ara. E kjīshko ga pjāy opyos ber lōng wotōy ba bokso, llono ga pjāy ie ber lōng tjwlō ara wlo.

⁷ Pjāy de Sbörē. E kjīshko ga bomi woydē kēs li iozī ber tjeng ba wloshko.

⁸ Pjāy sjēke. Llēbo shāryēmi ga woyotjlizī yōtso guing. Ä,

* 4:18 Proverbios 11.31.

* 5:5 Proverbios 3.34.

bomi moskwo li to shäng kjone pogo dbong to sök pjlirö, dli shak, ue wlo wleni. Pjäy wlëya woydë to shäng eni le.

⁹ Miydëmi pjlú ga llëbo owa wen tjwe bomi kong li, e wen tjwe bomi pjeyoga löng kjok kjwang jikong li kong eni bakoe. E kjishko ga pjäy drön ëë, jlö lëmi Ä kong llëm wlo, pjäy mär Jesús go jlökoyo wlo.

¹⁰ Pjäy rokara Sbörë ber löng së ÿyado ba tjok wlo, pjäy töno beno tjeng Cristo tjok kjishko. Eni ga llëbo weno bomi kong owa dbar kjwöbö li pjirshko ga pjäy ie ber löng pjlo bek, wokjang, dbo ara, llëye bangkjrëmi llëm bakoe.

¹¹ E dbo ara ÿyado. Ber eni.

Kjibokwo pjirzlong

¹² Domer sök kjlara jüshko ko Silvano,[†] e bor kjarayo parkë pjlú wleniyo. Tja kjimtaga erë kjibokwo ëre të. Toror sira dö, gueniyo ichër jek bomi kong, pjäy dbokjrë e go wlo, pjäy wosonkë llëm wlo, pjäy woyde Sbörë sorë li miydëmi pjlú wlo bakoe. Pjäy mär ber löng tjlökwö ëre go jlökoyo.

¹³ Jesús tjlökwö kragaga löng Babilonia kjokyo li, «¿Pjäy yonde?» le bomi kong. Epga kjrara Sbörë bomipjöy dik.

«¿Pjäy yonde?» le Marcodë bomi kong bakoe. E bor kong ga bor wa wleni.

¹⁴ Pjäy ëng woydë ara kar kar kuzong ga «¿Yonde?» lëmi ëng kong wopjlúe. Rokër Sbö

kong ga pjäy töno beno tjeng Cristo tjok li ie ber löng wlëpe.

[†] 5:12 **Silvano**, e kowëba **Silas** bakoe.

Segunda Carta de Pedro Kjibokwo ëre tara Pedrorë Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Pedro. E kowëba Simón bakoe. Dënashko ga e Jesús oppingga. Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) tjwlö arayo li e. Jesús wolono, ga woshrara Sbörë iröng obi irgo ga Pedro beno shäng Sbö tjlökwö laga Jesús äska wleniyo shara.

Kjibokwo ëre tarashko ga miyde ga e wolon dörö, tak pjang 2 Pedro 1.12-15 go sorë li eni. E kjishko ga kjibokwo ëre tara Jesús tjlökwö kjragaga shdung löng li kong. Woydara ga Jesús tjlökwö bek li woyotjlíya lok iyado, epga mär ber löng Jesús go wlo, epga jék löng pjlo bek wlo bakoe. No kjone kjone to löng tjlökwö bek llëm li lë, Jesús tjlökwö kjragaga li jyäpgwe e go wlo li tara ba kong. Llëye shäryëy ba tjok li tara ba kong. Llono ga epga shdüya Sbörë li tara ba kong. Llëye wen kjok pjir lëshko li tara ba kong bakoe.

¹ Kjibokwo ëre taga tja Simón Pedrorë. Tja parkë Sbö tjlökwö roy laga Jesucristo äska. Bi Sbö, bi döga Jesucristo li, e pjlo beke. E kjishko ga tjawa Sbö tjlökwö roy lagaga iara lok beno löng mär ba go. Era tjwlö ara.

Nopga mär löng ba go borwatoy dik, kjibokwo ëre ichër jek bomi kong.

² Sbö, bi Tjlapga Jesucristo, e miydëmi pjlu kuzong ga rokër ba kong lok ga ba wopjlu li kjishko ga pjäy kjimte lok ara, pjäy ie ber löng wlëp bakoe.

Shji jék pjlo beke

³ Sbö, e pjlu, kësbang, tjwlö ara bakoe. Eni ga shji rokara ber löng së iyado wlo, shji jék löng pjlo bek wlo bakoe. Shäryëy eni wlo ga ba dbo ara go ga shji ichara beno löng ba miydë pjluë. Llëye woydëy oblë llëme.

⁴ Eni ga tjläno bi kong jlökwö ga llëbo twe bi kong kësbang, tjwlö ara. E go ga pjäy wotjlik löng pjlo bek Sbö dik ga pjlu, pjäy wotjlik löng nopga Sbö miydë llëm wleniyo to löng ichaga ba wotjlik owa lirë dik ame.

⁵ E kjishko ga pjäy mär ba go dö llëm, pjäy jék pjlo bek bakoe. Gueniyo erö llëm, pjäy oppis llëye woyde Sbörë li go bakoe.

⁶ Gueniyo erö llëm, llëye shäryëmi wlo ga woyotjlizi yötso guing. Gueniyo erö llëm, llëbo wen bomi kong owashko ga kuzi kjange. Gueniyo erö llëm, llëye woyde Sbörë shäryëmi wlo li, e shäryozia.

⁷ Gueniyo erö llëm, pjäy jék löng ëng tjok epena dö wleni. Gueniyo erö llëm, bomi pjeyoga oblë woydozi ara bakoe.

8 Shäryëmi eni jek këgong këgong ga bi Tjlapga Jesucristo miydëmi pjlu li ber bomi kong tjwlö ara, pjây llëno llëme lëba ga äe.

9 Gueniyo ëye llëbo lër bomi kong ëre shäryë llëm ga e no kjok igö yötso llëm wleni, e no kjok igö llëm wleni bakoe. Owa pjang ba go tek dënashko li löna Sbörë ba kong beno dret li, e woyojerae.

10 E kjishko ga pjeyoga, pjây drön ëë, jëk löng pjlo bek wlo, pjây rokara, kjrara Sbörë li miydëba e go wlo. Shäryëmi eni ga pjây dir llëm, Sbö rayëmi llëm,

11 ga llono ga pjây äär bi Tjlapga, bi döga Jesucristo li sök no pjluyo iyado lishko ga pjây wlokjre woplüe.

Sbö tjlökwö weno sorë

12 E kjishko ga tjlökwö bek ëre woyoshrër bomi kong iyado, e kuromi, ga sömi löng pjlu gueniyo.

13 Tja sök së obishko ga e woyoshrër bomi kong iyado. Miydër ga bor pak li e.

14 Gueniyo tja wolon döröe. Lara Tjlapga Jesucristorë bor kong eni tjän.

15 E kjishko ga llëbo shäryër shäng ara, tja wolono irgo ga pjây ber löng tjlökwö ëre woyotjlik iyado wlo.

16 Tjlapga Jesucristo dbo ara, ga llono ga tjwe iröng obi. E lororwa bomi kong eni, ñnorwa om go ga e kësbang, tjwlö ara kjishko. Tjlökwö ëre shirorwa borwa woshko llëme.

17 E iaga Data Sbörë beno kësbang, tjwlö ara. Tjlëno ba kjishko ga «Bor Wa li kjwe. Woydër ara. Tja woplü ba tjok»* lara eni.

18 Sbö tjläno eni li kurorwa ter kjok dogo dwayo. Eshko ga tjawa löng Tjlapga li tjok dlup jong zrek lishko.

19 Miydëy e go ga tjlökwö lara Sbö tjlökwö lagagarë dënashko li, e jlöe. Kjok ro sishko ga shji iök borkek shjiy, äär jong kjok shröng jä, Dbar Kjoklo wenshko. Tjlökwö tara lok li, e beno bi kong iök shjiy eni wleni bako, äär jong Cristo tjwe iröng obishko jä. E kjishko ga tjlökwö li woyotjlizï yötso.

20 Miydozï ga tjlökwö tara Sbö tjlökwö lagagarë beno lok Sbö kjibokwo go kës li, e laga epgarë om go llëme.

21 Llëbo tara lok li shira ba woshko llëm bakoe. Tjlökwö lara Sbörë ba kong ba Sëya go li, e tayde lok eröe.

2

Nopga, «Tja Sbö tjlökwö laga» le, gueniyo ichaga Sbörë llëm wleniyo

1 Dënashko ga Israel tjëyoga tjreko, no kjone kjone to löng tjlä ga «Tja Sbö tjlökwö laga» le, gueniyo ichaga Sbörë llëme. Eerishko ga no kjone kjone omshäryë eni bakoe. Oba pïya löng lütshko, ba wotjlik owa li go jlö wleni, miga jyö. Epga tjwläna, döra Tjlapga Jesúsde pjir ëmdë ga opyono beno

* 1:17 Mateo 17.5; Marcos 9.7; Lucas 9.35.

löng ba moskwo. Shärye lok eni, nopga mär Jesús go ame wlo. E kjishko ga wop ä ga shdüya Sbörë.

² Nopga ara llëbo owa shäryako llëm wleniyo shäryë baiya dik. E kjishko ga tjlokwo bek li läywëba owa.

³ Epga wotjlík löng dbur töng ba kong eröe. E kjishko ga pjây jyäpgwe lok tjlokwo shiya ba woshko li go. Gueniyo epga shdüya sorë li lara Sbörë tek dënashko pjir tjan. Ga llono ga shdüya jlökoyo.

⁴ Sbö parkagaga kjok dogo so llëbo owa shäryono kjishko ga shduna Sbörë, dbura jer iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li roshko, pjirira dröng sho go, beno löng kjok ro sï roy, ba ilgwezlong dbaryo tjwe li koshë.

⁵ Dënashko ga nopga llëbo owa shäryono kjishko ga shduna, pira di go drete. Gueniyo Noé, era Sbö tjlokwo bek li laga. E kjishko ga döra beno ba pjeyoga doglo kjäk (7) li tjok.

⁶ Sodoma sopga, Gomorra sopga, e llëbo owa shäryono kjishko ga shduna, ba kjok li sura iök go, pjono beno pjlung sho erä.

⁷⁻⁸ Gueniyo Lot, era pjlo bek. E kjishko ga döra. Sök nopga Sbö kolë llëm wleniyo li tjrëko obishko ga llëbo shärye lok owa li ina, kura sök dbar kjwobi go, ga wosonkono sök ara e kjishko.

⁹ Miydëy e go ga llëbo wen nopga pjlo bek li kong owashko ga döya Sbörë ga

pjlúe. Gueniyo nopga owa li shdüya löng iyado, äär jong ba ilgwezlong dbaryo lishko.

¹⁰ Eye jëk löng ba wotjlík owa li go, ga Sbö kole llëm ga shdüya eni bakoe.

Nopga eniyo llëbo owa shäryëshko ga llëye bangkjre lok llëme. Epga krë ara bakoe. Ba kong ga kjok dogo sopga läywe owa li, e llëye llëme.

¹¹ Sbö parkagaga kjok dogo so tjwlö ara, dbo ara, no kjinmo. Eni ëmdë ga kjok dogo sopga oblë li läywe Sbö boksho eni llëme.

¹² Nopga eniyo omläywë owashko ga llëye läywe löng li, e llë miyde löng llëme. Epga so öng llë kjoyo, llëbo shärye ga woyotjlíya llëme. Wotjlík tjwe llë ga shäryayde eröe. Ga llono ga pjir öng dik bakoe.

¹³ Llëbo shäryara oblë kong owa li kjishko ga kar shdüya Sbörë eni bakoe.

Löng wopjlú wlo ga woyde ga wotjlík tjwe llë li shäryë. Ikoba wëllë ëmdë ga llëbo owa shärye lok dbashko, ga lökyokjre llëme. Ga woyde lok ga pjây omshäryë eni ba tjok bakoe. Epga bomi kong ga llëbo owa wleni, ië lok bomi tjok li ber lökyo ara bakoe.

¹⁴ Walë ë pogo iya ga wotjlík pë ba tjok erä. Sjen llëbo owa shäryë llëme. Nopga mär Sbö go jlökoyo llëm ga jyäpgwe ara. Wotjlík dbur töng ba kong erö bakoe. Epga shdungko jlökoyo.

¹⁵⁻¹⁶ Dënashko ga domer shäng kjlara ko Balán, e Bosor wa. Balán, e wotjlíno dbur

shak llëbo owa li go erä. Pjlara ga to shäng llëbo owa shäryë wloshko ga wlo. Sbö, öng so kwomgla kjoyo dre töshko tjlä llëm wleniyo, e ichara kjlara tjlä ba kong no dik, llëbo owa li shärye ame wlo. Eerishko ga nopga owa lër shäng li, irbo pjlo bek li rayara, beno jëk löng Balán irbo owa li go shara.

¹⁷ Epga so di bäng dano pjir kjoyo, so pjäng sho bakwe pjlukdë llaw pogo kjoyo bakoe. Ga llono ga pjir ber löng kjok ro sī anmoyō li roshko.

¹⁸ Epga tjläshko ga llëye le li tjwlo ara le, gueniyo tjwlo llëm, llëno llëme. Ga nopga wotjlik llëbo owa shäryë ame le kjwle wleni li jyäpgwe, jëk ber löng ba wotjlik owa li go wlo.

¹⁹ «Pjāy dōktonge. Llëye shäryëmi woydë li shäryëmi ga pjluë» le lok ba kong. Gueniyo epga om go tjeng llëbo owa shärye löng li dbo dorko. Shji ichaga llërë ga shji ber löng parkagaga tjwlek löng pjir wleniyo ba kong.

²⁰ Eye bi döga Tjlapga Jesucristo miydë llëm ga e songe. Gueniyo miydarashko ga e dōktonge. Eshko ga beno löng llëbo owa shäryë ame. Gueniyo opyë llëbo owa shäryë obi wleni ga ber tjeng llëbo owa shärye löng li dbo dorko iröng obi. Eshko ga ber löng song anmoyō.

²¹ Irbo pjlo bek twara Sböre ba kong, jëk ba go wlo li

miydara, rayara kuzong ga e beno song jlöe. Miydara llëm kjwe dey.

²² Epga beno löng llëbo tak pjang Sbö tjlökwō go wleni. Tjläno beno eni:

«Shjiti yarwono sök ga döni ga tek tjwe ba uë iröng obi.*

Köchi wak sök drëpdre ga opdik buk tjā tjā di shäng roy jek obi.»

3

Tjlapga Jesús dbaryo döröe

¹ Pjeyoga, kjibokwo tër bomi kong ère tjok ga kjwo pjök tjän. E goshko ga pjāy poshdun wotjlik bëy wlo.

² Tjlökwō tara Sbö tjlökwō lagagarë dënashko li beno buk bomi kong. Ga tjlökwō lara bi Tjlapga, bi döga Jesús lirë, e lororwa tjawa Sbö tjlökwō roy lagaga Jesús äskarë bomi kong bakoe. Woydër ga tjlökwō uunkong ère woyoshrozī iyado.

³ Woydër ga llëbo ère miydëmi bäm goshko. Kjok pjir lëshko ga nopga Sbö tjlökwō joywë ä wleniyo wen tjwe, ga jëk löng ba wotjlik owa li go.

⁴ Eshko ga tjlä ga «¿Cristo tjwe iröng obi lara llëmdo? ¿Eni ga tjwayde llëm ega? Borwa tjlapgaga tek dënashko so wolono pjir, ga kjok ère shäryak dämärshko tek lëkong ga llëye kjlopswoydë llëme» le.

⁵ Gueniyo llëye shäryara Sböre dämärshko li miyde

* 2:22 Proverbios 26.11.

woydë llëme. Eshko ga kjopkwo shäryara, ga kjok dogro ichara wen tëm dlung roy dwayo, beno buk dlung li tjrëko. Uunkong ëre shäryara ba tjlökwo go.

⁶ E irgo ga kjok buk eshko li pira di go drete.

⁷ Ga Sbö tjlë ga kjopkwo pjang eerishko li, kjok ëre, e ber, äär jong no llgwezlong dbaryo lishko. Eshko ga suya iök go, ga nopga owa li pjiya dret bakoe.

⁸ Pjeyoga, Tjlapga kong ga dbar kjwara, e lu kop sak dbäw dbäw (1,000) wleni, ga lu kop sak dbäw dbäw (1,000), e ba kong ga dbar kjwara wleni bakoe. E woyojemi llëme.

⁹ Tjlapga Jesús tjlëno bi kong jlökoyo ga llono ga tjwe iröng obi. Gueniyo no kjone kjone wotjlik ga tjwe wor anmoyö le. Shji songe le, ga woyde ga shji uunkong, llëbo owa shäryëy löng li, e owa jlöe lëy, ga rayëy, ëye pjir llëm wlo. E wopro ga sök bi koshë wopjlúe. Tjwe maling llëm e kjishko.

¹⁰ Tjlapga Jesús, e tjwe, koshëy löng llëmshko, oba tjwe lürkë wleni. Eshko ga llëbo kuy pjluk ara kjok dogo, ga llëbo tjeng kës kjopkwo go li suya iökdë dret, ber ïgöy ame. Llëbo tjeng kjok ëre kjing go li suya dret eni bako, kjok ëre kës li tjok.

¹¹ Llëbo uunkong pjir ber eni. E kjishko ga woyde ga pjäy jëk pjlo bek, woyde Sbörë sorë li eni.

¹² Eerishko ga pjäy löng Tjlapga Jesús tjwe dbaryo iara Sbörë li koshë. Woyde ga pjäy drön llëbo shäryë, tjwe maling wlo. Eshko ga kjopkwo, llëbo tjeng kës kjopkwo go, e suya iökdë drete.

¹³ Gueniyo kjopkwo shärye tjaglën, kjok shärye tjaglën bako, lara Sbörë bi kong jlökoyo sorë li eni. Eshko ga llëbo pjlo bek erä. E koshoydë löng wopjlúe.

¹⁴ E kjishko ga pjeyoga, llëbo ëre koshëmi löng wopro ga pjäy drön jëk pjlo bek, pjäy pogo llëye dret Sbö bokso wlo. Pjäy jëk löng ëng tjok wlëp bakoe.

¹⁵ Woyoshrozï ga shji koshe Tjlapgarë sök wopjlú, shji döya wlo. Bi kjlara Pablo omtono bomi kong eni bako, kjok miydë twara Sbörë ba kong li go.

¹⁶ Ga tjlökwo tara bomi kong sorë ga tara nopga oblë oblë kong eni bako, kjibokwo tara kjwobi li go. Gueniyo tjlökwo tara kjone kjone llë loklo miydëy wlo ga kjange. No kjone kjone kjok miydë ara llëm, mär Sbö go jlökoyo llëm bakoe. Eni ëmdë ga tjlökwo li llë loklo miyde lok pjluë le, gueniyo llë loklo le li eni llëme. Shärye Sbö tjlökwo oblë oblë tjok eni bakoe. E kjishko ga epga oppjik lok om go.

¹⁷ E kjishko ga pjeyoga, nopga eniyo sorë miydëmi löng pjir tjän kuzong ga pjäy sjëk ba tjok, pjäy jyäpgwe nopga Sbö kolë llëm wleniyo

lirë llëm wlo, pjãý jëk löng ba
 wotjlík owa li go llëm wlo,
 tjlökwo bek li rayëmi llëm wlo
 bakoe.

¹⁸ Woyde ga pjãý kjimte
 bi Tjlapga, bi döga Jesucristo
 lirë jek këgong, ba wopjlú li
 kjĩshko. Woyde ga e miydëmi
 jek këgong bakoe. E iëy ber
 kësbang, tjwlö ara ãyado wlo.
 Ber eni.

Primera Carta de Juan

Kjibokwo ëre tara Juandë

Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Juan. Dënashko ga e Jesús oppingga. Jesús wolono, ga woshrra Sbörë iröng obi irgo ga Juan beno shäng Sbö tjlökwö laga Jesús äska wleniyo shara.

Kjibokwo ëre tara Jesús tjlökwö kfragaga löng kjok shto oblë oblë Asia kjokyo li kong. (Eeri ga kjok eshko li ko Turquía.) Kjibokwo ëre tarashko ga e tjabla tjän.

Shji woyde Sbörë ara li tara ba kong. Shji ëng woydë ara kar kar wleni ga miydëy e go ga shji Sbö nopga jlökwö, eni ga woyde ga shji ëng woydë eni iyado li tara ba kong. Cristo wloyoga to löng tjlökwö bek llëm li lë, Jesús tjlökwö kfragaga li jyäpgwe e go wlo li tara ba kong. Ëye tjlë Sbö Sëya gore, de llëm, e miydëy sorë li tara ba kong bakoe.

Tjlökwö li weno borwa kong

1 Shäng kjlara ko Tjlökwö.* Kjibokwo ëre tërwa bomi kong ba kjishko. Kjok ëre dämär, llëye llëm obishko ga sök tjän. Bi iaga ber löng së jlökwö li e. E kurorwa wëllë, ïnorwa borwa bokkwo go,

porwororwa borwa orkwo go bakoe. E roy lorwarë bomi kong.

2 E weno borwa kong, ga llëye ïnorwa li lorwarë bomi kong. Eni ga lërwa bomi kong ga Sök İyado li e. Dënashko ga sök Data Sbö tjok, gueniyo weno borwa kong dbar kjwöbö.

3 Tjawa jëk löng wlëp Data Sbö tjok, ba Wa Jesucristo tjok bakoe. Eni ga llëye ïnorwa, kurorwa li lërwa bomi kong, pjây jëk löng wlëp borwa tjok eni bako wlo.

4 Ga tjlökwö ëre tërwa bomi kong, tjawa ber löng wopjlu anmoyö wlo.

Shji jëk pjlo bek, Sbö dik

5 Jesucristo tjlökwö lono borwa kong, ga llëye lara li ëre: Sbö, e pjlu, pjlo bek, llëye owa drete.

6 Shji löng wlëp ba tjok lëy, gueniyo shji jëk löng pjlo bek llëm ga shji löng jyörkë, ga shji mär löng tjlökwö bek li go llëme.

7 Gueniyo shji jëk löng pjlo bek baıya dik ga shji löng wlëp ëng tjok, ga owa pjang bi go kës li löya Sbörë ber dret, ba Wa Jesucristo srëng kwono li kjishko.

8 Shji llëbo owa shäryono llëme lëy wleni ga shji opjyäpgwë löng om go, ga tjlökwö bek li miydëy löng llëme.

9 Gueniyo Sbö, e pjlo bek, llëye lara li shärye eni iyado. Eni ga llëbo owa shäryoroy li owa jlöe loroy, ga rayoroy

* 1:1 Tjlökwö le li, e Jesucristo loklo.

wleni ga owa pjang bi go li löya ber dret, ga shji ie ber pjlo bek ba bokso.

¹⁰ Gueniyo shji llëbo owa shäryono llëme lëy wleni ga Sbö, e jyö äe löydë, ga ba tjlökwö li miydëy löng llëme.

2

¹ Pjäy bor wapga wleni, tjlökwö ëre tër bomi kong, pjäy llëbo owa shäryë llëm wlo. Gueniyo shji kjlara llëbo owa shäryono wleni ga shji wlike Jesucristorë. E pjlo bek iyado, ga lan Data Sbö tjok bi kjishko.

² E wolono, owa pjang bi go li löya Sbörë ber dret ga pjlu wlo, owa pjang nopga löng kjok ëre kjing go uunkong go li löya ber dret ga pjlu wlo bako, shji ber löng shdungko ame wlo.

Tjlökwö tjaqlën wleni

³ ¿Sbö miydëy pjluë miydëy sorë? Tjlökwö lara bi kong shäryëy wlo li shäryoroy eni ga miydëy e go ga e miydëy pjluë.

⁴ Gueniyo ëye Sbö miydë pjluë le, gueniyo kole llëm ga shäng jyörkë, ga tjlökwö bek li miyde shäng llëme.

⁵ Gueniyo ëye Sbö tjlökwö kolë ga Sbö woyde jlököyore. Shji mär ba go jlököyore miydëy eni:

⁶ Ëye töno ba tjok le ga woyde ga jëk pjlo bek, Jesucristo jëktong sorë ga eni.

⁷ Pjeyoga, tjlökwö tër shäng bomi kong shäryëmi wlo ëre, e tjlökwö tjaqlën totë llëme. Dämärshko ga tjlökwö

ëre twaraba bomi kong, ga kuromi tjän.

⁸ Gueniyo eerishko ga beno tjaqlën wleni. Cristo jëktong pjlo bek, ga pjäy jëk löng pjlo bek bakoe. E go ga tjlökwö ëre llë loklo miydeba wëëe.

⁹ Ëye jëk shäng kjok shjiy roy wleni le, gueniyo oblë iywa shjiktëng ga jëk shäng kjok ro sï roy wleni obi.

¹⁰ Gueniyo ëye ba kjlara woydë ara ga jëk shäng kjok shjiy roy wleni, ëye iche dir llëm bakoe.

¹¹ Gueniyo ëye ba kjlara iywö shjiktëng ga jëk shäng kjok ro sï roy wleni, ga llëye ïga llëme. E kjishko ga jongya kjone miyde shäng llëme.

¹² Pjäy bor wapga wleni, owa pjang bomi go li löna Sbörë beno dret, llëye shäryara Jesucristorë li kjishko. Kjibokwo ëre tër bomi kong e kjishko.

¹³ Pjäy këkboga, kjok ëre shäryayde Sbörë llëm obishko ga Jesucristo sök tjän, ga pjäy ommydë eni tjän. Kjibokwo ëre tër bomi kong e kjishko.

Pjäy dwlasga, Ä zanomie. Kjibokwo ëre tër bomi kong e kjishko.

¹⁴ Pjäy bor wapga wleni, Data Sbö miydoromi. Kjibokwo ëre tër bomi kong e kjishko.

Pjäy këkboga, sök së tek dämärshko dwayo li miydoromi.

Kjibokwo ère tër bomi kong e kjishko.

Pjây dwlasga,
pjây wokjang,
Sbö tjlökwo miydëmi löng,
Ä zanomi bakoe.
Kjibokwo ère tër bomi kong e kjishko.

15 Llëbo tjeng kjok ère kjing go Sbö wloyo wleniyo, e woydako llëme. Èye omwoydë ara ga Data Sbö, e woyde llëme.

16 Llëbo eniyo, e laga Data Sbörë llëme. No wotjlik owa, llëbo ina pjlú li woyde ber ba kong, no krë ara ba llëbo kjishko bakoe.

17 Llëbo uunkong eniyo li pjir, ba woydaga li tjok. Gueniyo èye Sbö kolë ga ber sök së ÿyado.

Cristo wloyoga

18 Pjây bor wapga wleni, kjok pjir dbaryo li döröe. Cristo wloyo tjwe kjlara li roy kuromi, ga Cristo wloyoga oblë weno löng ara tjän. Miydëy e go ga kjok pjir dbaryo li döröe.

19 Dënashko ga epga löng bi tjok, gueniyo tjlökwo li kjrara lok jlökoyo llëm, e rayarae. Tjlökwo li kjrara lok jlökoyo kjwe ga beno löng bi tjok. Gueniyo e rayara kuzong ga miydëy e go ga tek dënashko ga tjlökwo li kjrara lok jlökoyo llëme.

20 Jesucristo, e iak beno shäng dboy Sbö kong. Ga pjây go ba Sëya ichara beno kësbang bomi tjok, ga tjlökwo bek li miydëmi löng pjlúe.

21 Tjlökwo miydëmi llëm wleniyo totë bomi kong llëme.

Tjlökwo bek li miydoromi tjän, ga miydëmi ga tjlökwo bek lishko ga jyö eshko drete. Tjlökwo ère tër bomi kong e kjishko.

22 Èye jyörkë ga ÿgöy wëllëe. Èye no pjluyo iche le Sbörë li, e Jesús llëme le oba kong ga jyörkaga li e. Nopga eniyo mär löng Data Sbö go llëm, mär löng ba Wa go llëm bakoe. E kjishko ga epga Cristo wloyo.

23 Èye tjlëno ba Wa kjishko eni ga sök Data Sbö tjok llëme. Èye mär ba Wa go le oba kong ga era sök Data Sbö tjok.

24 Tjlökwo kuromi dämärshko li woyotjlizi ÿyado. Shäryoromi eni ga pjây mär löng Sbö Wa go, Data Sbö go bakoe.

25 Ga llono ga shji ie Sbö Warë ber löng së ÿyado Sbö tjok, lara jlökoyo sorë li eni.

26 Tjlökwo ère tër bomi kong, nopga to löng bomi jyäpgwë le li kjishko.

27 Gueniyo pjâyda go Sbö Sëya ichara beno kësbang bomi tjok, ga shäng bomi tjok ÿyado. Tjlökwo bek laga li e, ga pjây pïya llë pogo go. E kjishko ga pjây pingga woydë oblë ame. Eni ga pjây mär ber löng Jesucristo go, pjây pina ba Sëyarë sorë li eni.

Sbö wapga

28 Pjây bor wapga wleni, pjây mär ber löng ba go ÿyado, wen tjwe iröng obishko ga shji löng wlëp ba tjok wlo, shji ber lökshko llëm wlo bakoe.

29 E pjlo bek li miydëmi wleni ga miydozi ga nopga jëk pjlo bek kës li, e Sbö wapga.

3

1 Shji kowe Data Sbörë ba wapga, ga shji ba wapga jlökoyo. Miydëy e go ga shji woyde ara anmoyö. Gueniyo nopga Sbö miydë llëm wleniyo, shji Sbö wapga li miyde lok llëme.

2 Pjeyoga, shji Sbö wapga shara, lono ga shji sorë miydëy llëm obi gueniyo. Gueniyo Jesucristo wen tjweshko ga e sorë ÿy wëllë eshko. Eni ga shji ber baïya dik shara.

3 Æye löng ba koshë eni ga eerishko ga jëk woydë pjlo bek, baïya dik.

4 Sbö tjlökwo kolëy llëmshko ga shji löng llëbo owa shäryë. E kjishko ga ëye llëbo owa shäryë ga Sbö tjlökwo kole shäng llëme.

5 Gueniyo miydëmi pjlu ga Jesucristo öör kjok ëre kjing go, owa pjang bi go li löya ber dret wlo. Ga llëye owa shäryara llëme.

6 Æye mär ba go ga llëbo owa shärye enido llëme. Æye llëbo owa shäryë enido ga Jesucristo miyde löng llëm, kar miyde llëm bakoe.

7 Pjäy bor wapga wleni, pjäy jyäp gwëba llëme. Jesucristo llëbo shäryë pjlo bek ÿyado. E kjishko ga ëye llëbo shäryë pjlo bek ga e pjlo bek, baïya dik.

8 Gueniyo Ära llëbo owa shäryë ÿyado tek dämärshko dwayo. E kjishko ga ëye llëbo owa shäryë ga e Ä ÿ. Sbö Wa öör kjok ëre kjing go, llëbo shärye Ärë li pjiga.

9 Æye Sbö wa ga llëbo owa shärye enido ame, e iara Sbörë beno shäng së jlökoyo baïya dik kjishko. Eni ga e Sbö wa kjishko ga llëbo owa shärye enido ga äe.

10 Æye Sbö ware, de Ä wa, e miydëy eni: Æye llëbo shäryë pjlo bek llëm ga e Sbö wa llëm; ëye ba kjlara woydë llëm ga e Sbö wa llëm bakoe.

Shji ëng woydë ara kar kar

11 Tjlökwo kuromi tek dämärshko dwayo li ëre: Bek ga shji ëng woydë ara kar kare.

12 Dënashko ga domer shäng kjlara ko Caïn, e Ä ÿ. Caïn li llëbo owa shäryono, gueniyo ba löngda llëbo shäryono pjlo bek. Ba löng li zröra e kjishko. Shji opshäryë baïya dik llëme.

13 Pjeyoga, nopga Sbö miydë llëm wleniyo, pjäy ÿywa lok shjiktëngshko ga pjäy opshgawë e go llëme.

14 Dënashko ga shji wolono löng wleni, gueniyo eerishko ga shji löng së jlökoyo. Miydëy ga shji eni, bi pjeyoga woydëy ara kjishko.

15 Æye ba kjlara ÿywö shjiktëng ga e no zröga wleni. Ga miydëmi pjlu ga ëye no zrök ga äär ber löng së ÿyado Sbö tjok llëme.

16 Shji oblë woydë sorë li miydooroy Jesucristo go. E optwono wolono bi kjishko. Bek ga shji optwë wolon bi kjlara kjishko eni bakoe.

17 Shji llëbo ara, ga bi kjlara llëbo dret wleni ga woyde ga songe löy, ga kjimtëy.

Shäryoroy eni llëm ga Sbö woydëy llëme.

¹⁸ Pjây bor wapga wleni, shji oblë woydë ara lëy dö llëm, oblë kjimtozî wopjlú go dey, shji kjimte Sbörë sorë ga eni.

¹⁹⁻²⁰ Shäryëy eni ga miydëy e go ga shji mär löng Sbö tjlökwo bek li go. Sbö tjwlö ara, bi wotjlik li kjinmo, ga shji miyde pjire. E kjishko ga shji llëbo owa shäryono lëy bi pjlushko ëmdë ga miydëy ga shji löng wlëp ba tjok.

²¹ Pjeyoga, shji löng llëbo owa shäryë llëme lëy bi pjlushko ga shji löng wlëp ba tjok.

²² Eshko ga llëye rokëy ba kong dö ga twe bi kong pjir, ba tjlökwo kolëy löng pjlu kjishko, llëye woyde li shäryëy löng eni kjishko bakoe.

²³ Ba tjlökwo lara bi kong shäryëy wlo li ëre: Shji mär ba Wa Jesucristo go, ga kolëy bakoe; shji ichara erë ëng woydë ara kar kare.

²⁴ Eye ba tjlökwo kolë ga mär ba go jlökoyo, ga Sbö shäng ba tjok bakoe. Shji go ba Sëya ichara beno kësbang bi tjok. Miydëy e go ga shäng bi tjok jlökoyo.

4

Nopga tjlë Sbö Sëya gore, de sëya oblë go, e miydëy sorë

¹ Pjeyoga, nopga ara to löng tjlë ga «Tjawa tjlë Sbö Sëya go» le lok eni. Gueniyo nopga ara eniyo ichaga Sbörë llëme. E kjishko ga epga uunkong li

tjlökwo kjrëy llëm, woyde ga e tjlÿ bäm go guing.

² Eye tjlë Sbö Sëya go jlöre miydëy eni: Eye tjlë ga Jesucristo öör kjok ëre kjing go no wleni le ga e ichaga Sbörë;

³ Eye omläywë eni llëm ga e ichaga Sbörë llëm, e ichaga Cristo wloyo lirë. Cristo wloyo, e tjwe li roy kuromi tjan, ga eerishko ga shrono shäng kjok ëre kjing go.

⁴ Pjây bor wapga wleni, pjây Sbö î, ga pjang bomi go li dbo ara, Cristo wloyo shäng kjok ëre kjing go li kjinmo. E kjishko ga Sbö wloyoga tjeng kës li zanomie.

⁵ Epga kjok ëre so, ga tjlë nopga Sbö miydë llëm wleniyo dik e kjishko, ga nopga Sbö miydë llëm wleniyo omkuk löng wopjlúe.

⁶ Gueniyo shjira Sbö î, ga eye Sbö miydë ga shji kuya löng wopjlú, gueniyo eye Sbö î llëm ga shji kuya llëme. Eye tjlë Sbö Sëya bek li gore, de jyö sogo li go, e miydëy e go.

Shji woyde Sbörë ara, shji oblë woydë ara bakoe

⁷⁻⁸ Pjeyoga, bi kjimtaga oblë woydë ara wlo li, e Sbö. E kjishko ga bek ga shji ëng woydë ara kar kare. No woydaga jlökoyo li, e Sbö. Miydëy e go ga eye oblë woydë ara ga e Sbö wa, ga Sbö miyde bakoe. Eye oblë woydë llëm ga Sbö miyde llëme.

⁹ Shji woydara Sbörë eni: Ba Wa kjaraso ichara öör kjok ëre kjing go bi kjimtë, shji ber löng së jlökoyo ba kjishko wlo.

10 Shji woydara Sbörë ara anmoyõ. Ba Wa ichara, optwono wolono, owa pjang bi go li lõya ber dret ga pjlú wlo, shji ber lõng shdungko ame wlo. Shji Sbö woydë ara li äär e go llëme.

11 Pjeyoga, shji woydara Sbörë ara eni kuzong ga bek ga shji ëng woydë ara kar kar bakoe.

12 Ëye Sbö ïno llëme. Gueniyo shji ëng woydë ara kar kar ga Sbö shäng bi tjok. Eni ga shji Sbö woydë jlökoyo li ïkoba wëlle.

13 Shji go ba Sëya ichara beno kësbang bi tjok. Miydëy e go ga shji mär lõng ba go jlökoyo, e shäng bi tjok bakoe.

14 Data Sbö, ba Wa ichara öör kjok ëre kjing go, ber no döga wlo. Tjawa omïno, ga llëye ïnorwa li lorwarë lõng oba kong.

15 Jesús, e Sbö Wa. Ëye tjlökwo ëre kjrono ga mär shäng Sbö go, ga Sbö shäng ba tjok bakoe.

16 Eni ga miydëy ga shji woyde Sbörë ara jlökoyo, shji mär lõng ba go bakoe.

No woydaga jlökoyo li, e Sbö. Ëye oblë woydë ara ga mär shäng Sbö go, Sbö shäng ba tjok bakoe.

17 Shji oblë woydë jlökoyo, shji opshäryë Jesucristo dik kjok ëre kjing go wleni ga no llgwezlong dbaryoshko ga shji ber lõng wlëp, llëye bangkjrëy llëme.

18 Shji oblë woydë eni ga llëye bangkjrëy llëme. Shji shdüya Sbörë li bangkjrëy

wleni ga miydëy e go ga shji lõng oblë woydë jlökoyo llëme.

19 Shji woydara Sbörë ara bäm go. E kjïshko ga Sbö woydëy ara, oblë woydëy ara bakoe.

20 Ëye tjlë ga «Tja Sbö woydë ara» le, gueniyo ba kjlara ïywa shjiktëng ga shäng jyörkë. Ba kjlara li ïga wëlle, gueniyo Sböra ïga llëme. ¿Eni ga ba kjlara li woyde llëm ga Sbö woyde sorëro?

21 Ba tjlökwo lara bi kong shäryëy wlo li ëre: Sbö woydozï ara, bomi kjlara woydozï eni bakoe.

5

Shji mär Sbö Wa go

1 Ëye, no pjluyo iche lara Sbörë li, e Jesús le ga e Sbö wapga jlökoyo. Ëye Data Sbö woydë ara ga ba wapga woyde eni bakoe.

2 ¿Gueniyo ba wapga woydëy ara li miydëy sorë? Shji Sbö woydë ara, ga ba tjlökwo kolëy. Miydëy e go ga ba wapga woydëy ara bakoe.

3 Shji Sbö woydë jlökoyo wleni ga ba tjlökwo kolëy. Ga ba tjlökwo, e kjang bi kong llëme.

4 Sbö wapga uunkong li, llëbo owa shärye nopga Sbö miydë llëm wleniyorë li, e zana lok pjire. Shji mär Jesús go ga owa li zäy.

5 ¿Llëbo owa li zangga ërë? Ëye, Jesús, e Sbö Wa jlöe le ga llëbo owa li zangga beno epgarë döe.

6 Jesucristo öör shäng kjok ëre kjing go. E wara Juandë

di go, ga wolonoshko ga srëng kwono. Miydëy e go ga e Sbö Wa. E waraba dö llëm, e srëng kwono bakoe. Jesús, e ë le Sbö Sëyarë bi kong bako, ga tjlökwo bek li layde döe.

⁷⁻⁸ Eni ga Jesús, e Sbö Wa jlöe miydëy llëbo kjrënggwo mya go: Sbö Sëya go, di li go, srëng li go bakoe.

⁹ Tjlökwo le nopgarë bi kongshko ga tjlökwo kjrëy, tjwlö ara bi kong kjïshko. Gueniyo tjlökwo le Sbörë li tjwlö ara e kjinmo. Ga ba Wa roy laga li, e Sbö om go.

¹⁰ Ëye mär Sbö Wa go ga tjlökwo lara Sbörë li kjrara jlökoyo. Ëye mär ba go llëm ga Sbö jyö äe layde, ba Wa roy lara li tjlökwo kjrara llëm kjïshko.

¹¹ Llëye le Sbörë li ëre: Shji kong ba Wa twara, shji ie ber löng së iyado ba tjok wlo le eni.

¹² Eni ga ëye mär ba Wa go ga sök së jlökoyo. Ëye mär ba go llëm ga wolono shäng wleni.

Kjibokwo pjirzlong

¹³ Pjây mär löng Sbö Wa go, kjibokwo ëre tër bomi kong, pjây iara Sbörë beno löng së iyado ba tjok li miydëmi pjlu wlo.

¹⁴⁻¹⁵ Eni ga llëbo woyde Sbörë wleniyo rokëy ba kongshko ga miydëy ga shji kuya. Ga miydëy ga shji kuya wleni ga llëbo rokoroy ba kong li shärye bi kong eni. E kjïshko ga rokëy ba kongshko ga llëye bangjrëy llëme.

¹⁶ Ëye ba kjlara ik shäng llëbo owa shäryë ga woyde ga

syöshtë Sbö kong ba kjlara li kjïshko. Llëbo owa lër shäng li, shji ie ber shdungko iyado wlo llëm wleniyo lotë. Llëbo owa, shji ie ber shdungko iyado wlo wleniyo tjok. Ëye llëbo owa eniyo shäryono ga shji syöshtë ba kjïshko llëme.

¹⁷ Llëbo owa shäryoroy llë pogo ga e owa. Gueniyo llëbo owa, shji ie ber shdungko iyado wlo llëm wleniyo tjok.

¹⁸ Ëye Sbö wa ga llëbo owa shärye enido ame. E de Sbö Warë. E kjïshko ga llëye shärye Äre ba kong ga äe.

¹⁹ Miydëy ga shji Sbö wapga. Miydëy ga nopga Sbö miydë llëm wleniyo li ichaga Äre.

²⁰ Miydëy ga Sbö Wa öör shäng kjok ëre kjing go, ga shji kong kjok miydë twara, Sbö bek li miydëy pjlu wlo. Shji mär löng Sbö bek li go, ba Wa Jesucristo go bakoe. Sbö bek li e. Bi iaga ber löng së iyado ba tjok li e bakoe.

²¹ Pjây bor wapga wleni, shji sböpga jyäglö poshrök llëme.

Segunda Carta de Juan

Kjibokwo ère tara Juandë

Kjibokwo ère sorë

Domer shäng kjlara ko Juan. Dënashko ga e Jesús oppingga. Jesús wolono, ga woshrara Sbörë iröng obi irgo ga Juan beno shäng Sbö tjlökwo laga Jesús äska wleniyo shara. Kjibokwo ère tarashko ga e tjlablá tjan.

Eshko dbaryo ga no kjone kjone to löng tjlökwo bek llëm li lë, Jesús tjlökwo kjrágaga li jyäpgwe e go wlo. E kjishko ga kjibokwo ère tara Juandë, Jesús tjlökwo kjrágaga li ber löng sjëk ba tjok wlo.

¹⁻² Kjibokwo ère taga tja bomi tjlapparë.

Sbö tjlökwo kjrágaga, kjibokwo ère ichër jek bomi kong. Pjäy kjrara Sbörë. Tjlökwo bek li kjröröy beno tjeng bi pjlúshko, ga ber tjeng eshko ñyado. E kjishko ga pjäy woydër ara, pjäy woyde tjlökwo bek miydagaga löng lirë eni bakoe.

³ Rokër Data Sbö kong, ba Wa Jesucristo kong ga ba wopjlú li kjishko ga shji mär Sbö tjlökwo bek li go, ga shji èng woydë ara kar kar wopro ga shji kjimte lok ara, shji songe le ñyado, shji ie lok ber löng wlëp bakoe.

⁴ Roy kuror ga pjäy jëk löng tjlökwo bek li go, shji ichara Data Sbörë sorë li eni. E kjishko ga tja wopjlú anmoyö.

⁵ Eni ga pjeyoga, tjlökwo tër shäng bomi kong shäryëmi wlo ère, e tjlökwo tjanglën totë llëme. Dämärshko ga tjlökwo ère twaraba bi kong. Lër bomi kong ga pjäy èng woydos ara kar kare.

⁶ Ga shji èng woydë wlo ga woyde ga tjlökwo lara Sbörë bi kong shäryëy wlo li shäryëy eni ñyado. Shji èng woydë laga Sbörë bi kong tek dämärshko dwayo.

⁷ Nopga ara to löng kjok ère kjing go oba jyäpgwë. Tjlë ga «Jesucristo shrono kjok ère kjing go no wleni llëme» le löng eni. Ëye tjlë eni ga e Cristo wloyo.

⁸ Pjäy pak shäryono ara, ga pjäy potjwlëkklo tjok. Gueniyo pjäy sjëk, pjäy jyäpgwe lok llëm wlo, bomi potjwlëkklo li jer llëm wlo.

⁹ Ëye oblë ping woydë, shji pina Cristorë sorë li kjinmo le wleni ga shäng mär Sbö go llëme. Ëye jëk shäng tjlökwo pina ba kong li go ga mär shäng Data Sbö go, ba Wa go bakoe.

¹⁰ Ëye äär bomi shwoy ga Cristo tjlökwo bek ère le bomi kong llëm ga wlokjrëmi bomi ushko llëm, «Miga» le bomi kongshko ga «Kjobe» lëmi ba kong ëmdë llëm bakoe.

¹¹ Ëye omwlokjrono ga shäng ba pak owa li shäryë ba tjok wleni.

Shji èng woydë ara kar kar

Kjibokwo pjirzlong

12 Tja llëbo lë woydë ara bomi kong, gueniyo tër woydë kjibokwo go llëme. Pjây ñn woydë, shji lan ëng tjok wlo, shji ber löng wopjlú anmoyõ wlo.

13 Bomi pjeyoga Jesús tjlökwo kjruga, kjrara Sbörë wleniyo li, «¿Pjây yonde?» le bomi kong.

Tercera Carta de Juan Kjibokwo ëre tara Juandë Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Juan. Dënashko ga e Jesús oppingga. Jesús wolono, ga woshrara Sbörë iröng obi irgo ga Juan beno shäng Sbö tjlökwö laga Jesús äska wleniyo shara. Kjibokwo ëre tarashko ga e tjlabla tjan.

Domer shäng kjlara obi ko Gayo. Pjlara ga nopga ichara Juandë Jesús roy pjlú lë ba kong. Gueniyo domer shäng kjlara eshko ko Diótrufes, e domer tjwlö ara wleniyo. E kjishko ga nopga ichara Juandë li wlokjre woydë llëme. E kjishko ga kjibokwo ëre tara Juandë Gayo kong, ber shäng sjëk Diótrufes tjok wlo. Gueniyo nopga ichara li wlojrrara Gayorë wopjlú kuzong ga Juan beno shäng wopjlú ba tjok, ga woyde ga wlokjre eni jek obi li tara ba kong.

¹ Kjibokwo ëre taga tja bomi tjlapgarë.

Gayo, kjibokwo ëre ichër jek bop kong. Pja bor kjlara, pja woydër ara jlökoyö.

² Pja bor kjlara. Miydër pjlú ga pja jëk shäng pjlú Sbö tjok. Eni ga rokër Sbö kong ga pja kjimte, bop doyo ber pjlú eni bako wlo.

³ Pja roy söra bi pjeyoga kjone kjonerë bor kong.

Kuror ga pja mär shäng Jesús go jlökoyö, pja jëk shäng tjlökwö bek li go bakoe. E kjishko ga tja wopjlú anmoyö.

⁴ Roy kur ga bor wapga wleni jëk löng tjlökwö bek li goshko ga tja wopjlú anmoyö.

⁵ Pja bor kjlara. Tjlapga Jesús tjlökwö kjrägaga kjimtëp enido, pjeyoga miydëp llëm ëmdë ga kjimtëp bakoe.

⁶ Epga kjimtorop sorë li lara lok Jesús tjlökwö kjrägaga löng li kong. Epga äär eshko obishko ga kjimtos jek eni obi, woyde Sbörë sorë li eni.

⁷ To löng Jesucristo pak shäryë, kjimtara nopga Sbö miydë llëm wleniyo lirë llëme.

⁸ E kjishko ga woyde ga bi pjeyoga eniyo tjwe bi shwoy ga wlojkrëy löng wopjlú, tjlökwö bek li shdär jek këgong wlo.

⁹ Kjibokwo ichoror jek Jesús tjlökwö kjrägaga löng li kong kjwara. Gueniyo domer shäng kjlara eshko ko Diótrufes. Tjawa köle woydë llëm, nopga oblë ichë ä kjishko.

¹⁰ Tjawa jyöyotke ara. Bi pjeyoga wlojkrë woydë llëm bakoe. Eye omwlojkröno ga ichë tön tjlökwö kjrägaga löng li tjok ame. E kjishko ga tja jek äär eshko ga wlon kjluwe.

¹¹ Pja bor kjlara. Ip ga no oblë llëbo owa shäryë ga pja omshäryë eni llëme. Llëbo pjlú shäryopdë eröe. Eye llëbo pjlú shäryë ga e Sbö i. Eye llëbo owa shäryë ga Sbö miyde llëme.

¹² Domer shäng kjlara ko Demetrio. Era pjlúe le nopga uunkongdë eni. Tjawa omle eni bakoe. Miydëp pjlú ga tjawa tjlë beke. Ga miyder pjlú ga tjlökwo le shäng li, e beke.

Kjibokwo pjirzlong

¹³ Tja llëbo lë woydë ara bop kong, gueniyo tër woydë kjibokwo go llëme.

¹⁴ Pja ñn woydë wop ä, shji lan ëng tjok wlo.

¹⁵ Rokër Sbö kong ga pja ie ber sök wlëpe.

Bop pjeyoga löng jüşko li, «¿Pja yonde?» le lok bop kong.

Bop pjeyoga löng eshko bop tjok li, «¿Yonde?» lëp kjlara kjlara kong bakoe.

Carta de Judas Kjibokwo ëre tara Judasdë Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Judas. Kjone kjone tjlä ga e Jesús oppingga tak pjang Lucas 6.16 go, Hechos 1.13 go bakoe le. Kjone kjone obi tjlä ga e Jesús lëng, Santiago dik, tak pjang Mateo 13.55 go, Marcos 6.3 go bakoe le. Gueniyo miydëy pjlu ga kjibokwo ëre taga, e Judas Iscariote llëme.

Eshko dbaryo ga no kjone kjone to löng tjlokwo bek llëm li lë, Jesús tjlokwo kjragaga li jyäpgwe e go wlo. E kjishko ga kjibokwo ëre tara Judasdë, Jesús tjlokwo kjragaga li ber löng sjëk ba tjok wlo.

1 Kjibokwo ëre taga tja Judasdë. Tja Jesucristo parkaga. Tja Santiago lëng.

Nopga rokara Sbörë löng li, kjibokwo ëre ichër jek bomi kong. Pjäy woyde Data Sbörë ara, ga pjäy de Jesucristorë.

2 Rokër Sbö kong ga pjäy songe le iyado, pjäy ie ber löng wlëp, pjäy woyde ara bakoe.

Nopga wotjlik owa wleniyo

3-4 Pjeyoga, woydoror ga shji dëra Sbörë beno löng sorë li roy lër bomi kong kjibokwo ëre go. Gueniyo kur ga tjlokwo ichër jek bomi kong oblë kjluwe. No kjone kjone wotjlik ga owa pjang bi go li löya Sbörë ber dret ba wopjlu

li kjishko kuzong ga shji llëbo owa shäryë ga pjluë le. Epga opyono beno löng bi Tjlapga, bi pjlujo Jesucristo li wloyo. Nopga eniyo, e shdungko. E tak beno pjang Sbö tjlokwo go eni dëna tjän. Ga eerishko ga nopga eniyo kjone kjone opzrëno löng bomi tjrëko, pjäy jyäpgwe wlo le. E kjishko ga rokër bomi kong ga tjlokwo roy pjlu li wlikozia. E twaga Sbörë beno ba nopga kong pjlaraso, ber iyado wlo.

5 Llëbo kjone kjone woyoshrër woydë bomi kong, e miydëmi löng pjir gueniyo. Dënashko ga Israel tjëyoga shira Tjlapgarë tek Egipto kjokyo dwayo irgoshko ga kjone kjone mär ba go llëm li pjira drete.

6 Dënashko ga ba parkagaga kjok dogo so kong pak twara Sbörë oblë oblë. Gueniyo kjone kjone omrayono. E kjishko ga pjirira Sbörë dröng sho go, iara beno löng kjok ro sï roy, äär jong ba llgwezlong dbaryo lishko.

7 Dënashko ga Sodoma sopga, Gomorra sopga, kjok shto oblë oblë löng ba soshko sopga, e pono no orkwosmono ba tjok llëm li tjok ara, ga llëbo shäryako llëm li shäryara lok oblë oblë bakoe. E kjishko ga shduna Sbörë iök go, beno nopga owa shdüya iök pjë jong ri ri sjer llëm shtoyo li go iyado wlo li miydoklo.

8 Nopga owa löng bomi tjrëko li, e llëbo shäryë eni bakoe. Llëbo shärye löng

owa ba doyo go, lara Sbörë ba kong yoshko le kjïshko. Wotjlik lok ga ichaga ërë llëme le, ga kjok dogo sopga läywe lok owa bakoe.

⁹ Sbö parkaga kjok dogo so kägäyo Miguel ëmdë ga ënglono kar kar Ä tjok, Moisés doyo li kjïshkoshko ga Ä läywara owa sira ëmdë llëme. Eshko ga tjlë ba kong ga «Pja wlongga ber Tjlapgarë» le ba kong eni eröe.

¹⁰ Gueniyo nopga ërera, llëbo läywe lok owa oblë oblë, gueniyo llëye läywe löng li, e llë miyde löng llëme. Epga so öng llë kjoyo, llëbo shärye ga woyotjliya llëme. Wotjlik tjwe llë li shäryayde eröe. Ga ba pjikklo li e.

¹¹ Epga opshäryë owa, Caín dik.* Llëbo shärye llë pogo, dbur shak wlo, Balán dik.† Ga Sbö kole lok llëm kjïshko ga llono ga pjir, Coré dik.‡ iE kjïshko ga epga song jlöe!

¹² Pjäy tön, ië ëng tjok, pjäy wopjlu Sbö tjok kjïshkoshko ga llëbo shärye lok owa li lökyokjre lok llëm, gueniyo bomi kong ga llëbo owa wleni, e ber lökyo ara bomi kong bakoe. Epga opwoyotjlik löng om go erö, öng daga opsëng om go erö wleni. Llëbo le lok ara, gueniyo llëbo pjlu shärye lok llëm, pjäng sho roshko di llëm, bakwe pjlukdë llaw pogo wleni. Eye kjimte llëme. Kjor bo kjrozlong dbaryo ga kjor llë

botjyono llëm ga e llëno llëm, kjëtong jong wleni. Eshko ga shiy ba sleng tjok. Enira kjëtong jlökoyo. Nopga ëre so e kjoyo bakoe. Eye kjimte llëme.

¹³ Epga so dlung iöya dbo ara kjoyo, llëbo owa shärye li iögö wëllë, dlung bung sho wleni. Epga so dbala jëk ba irbo bäng llëm kjoyoe. Epga löng shdungko kjok ro sï an-moyö li roy iyado wlo.

¹⁴ Dënashko ga domer shäng kjlara ko Enoc. E tjok ga Adán tjëyoga tek beno ba irgo li öötong kjringgwo tjer (6).§ Eshko dbaryo ga Enoc tjlëno nopga ëre kjïshko. Tjlë ga «i Tja kuzia! Llono ga Tjlapga Jesús tjwe ba parkagaga kjok dogo so ara tjok, shtëy ga äär llëme.

¹⁵ E tjwe nopga uunkong llgwega, nopga owa li shdungga, llëbo owa shäryara kës li kjïshko, tjlökwö lara lok owa ba kjïshko kës li kjïshko bakoe» le.

¹⁶ Nopga ëre kjloshtë llë pogo kjïshko, llë pogo läywe owa bakoe. Jëk löng ba wotjlik owa li go erä. Krë lok ara om goshko, ga oblë jyäpgwe lok tjlökwö wolëso go, llëye woyde li wlëya wlo.

Pjäy sjëke

¹⁷ Pjeyoga, llëye lara Sbö tjlökwö roy lagaga bi Tjlapga Jesucristo äskarë bomi kong li, e woyoshrozia.

¹⁸ Tjlëno lok ga «Kjok pjir lëshko ga nopga Sbö tjlökwö

* 1:11 Génesis 4.1-16. † 1:11 Números 22.2-24.25. ‡ 1:11 Números 16.1-50.

§ 1:14 Enoc, e Jared wa. Jared, e Malalel wa. Malalel, e Cainán wa. Cainán, e Enós wa. Enós, e Set wa. Set, e Adán wa, tak pjäng Génesis 5.3-18 go sorë li eni.

joywë ä wleniyo wen tjwe, ga jëk löng ba wotjlik owa li go» lara lok eni.

¹⁹ Nopga eniyo löng bomi tjrëko, bomi shdögaga ber löng dboy dboy wlo li epga. Epga go Sbö Sëya llëm, jëk löng ba wotjlik owa li go erä.

²⁰ Gueniyo pjeyoga, pjäy ëng kjimtos mär Sbö go jek këgong këgong. Pjäy syöshtë Sbö kongshko ga pjäy kjimtaga ber ba Sëyarë.

²¹ Pjäy woyde Sbörë ara, ga pjäy songe le bi Tjlapga Jesucristorë bakoe. E kjishko ga llono ga pjäy ie Sbörë ber löng së ïyado ba tjok. E koshëmi löng wopro ga tjlökwö ëre woyoshrozïa.

²² Ëye, tjlökwö kjrëy wlo li kjone dey miyde llëm ga e songe lozïa.

²³ Ëye, tjlökwö bek llëm li kjre woydë kjwlë ga dözï, nopga tek shiy iök roy dwayo wleni. Llamoga songe lozï, gueniyo pjäy sjëk, pjäy opshäryë baïya dik llëm wlo. Woyotjlizï ga llëbo owa shäryara li kjishko ga ba shwong ëmdë ga beno owa, porwako llëm wleni.

Kjibokwo pjirzlong

²⁴⁻²⁵ Sbö bi döga, e eröe. Pjäy kjimte dir llëm wlo ga pjlúe. Pjäy ie äär ber löng ba bokshto ga pjlú bakoe. Eshko ga pjäy pogo llëye dret, pjäy wopjlú anmoyö bakoe. Bi Tjlapga Jesucristo kjishko ga e iëy ber bi pjluyo kësbang, tjwlo ara, dbo ara ïyado. Ber eni.

Apocalipsis

Llëbo ëre pina

Jesucristorë Juan

kong, shji yo ñno

wleni

Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjlara ko Juan. Dënashko ga e Jesús oppingga. Jesús wolono, ga woshrara Sbörë iröng obi irgo ga Juan beno shäng Sbö tjlökwö laga Jesús äska wleniyo shara.

Eshko dbaryo ga Juan iaraba beno shäng dlung tjrëko ko Patmos lishko, ba shdungglo, Jesús roy pjlú lara kjishko. Pjlara ga Jesucristo weno ba kong. Eshko ga llëbo pina ba kong, shji yo ñno wleni, ga ichara ba të, llëbo li miyde nopga uunkongdë wlo.

Bäm go ga ichara kjibokwo të Jesús tjlökwö kjrägaga kjrिंगgwo kjäk (7) tjeng kjok shto oblë oblë Asia kjokyo li kong. (Eeri ga kjok eshko li ko Turquía.)

E irgo ga llëbo wen llono li pina ba kong. Nopga owa li shdüya Sbörë sorë li pina ba kong. Ä ëngkjwë Sbö nopga tjok sorë li pina ba kong. E zäya Jesúsde sorë li pina ba kong. Llono ga nopga uunkong ber löng sorë li pina ba kong bakoe.

* 1:4-5 Sök Ìyado le li, e **Data Sbö** loklo. Sëya **dbo oblë oblë** li loklo.

Llëbo ñna Juandë kës ëre tara beno Jesús tjlökwö kjrägaga kong.

¹ Llëbo ëre pina Sbörë Jesucristo kong, pñya ba parkagaga kong wlo, llëbo wen dörö li miyde lok wlo. Eni ga tja Juan kong ga ba parkaga kjok dogo so ichara Jesucristorë ter shrono shäng bor kong, llëbo ëre pñya bor kong wlo.

² Llëbo ñnor li tër uunkong bomi kong, Sbö tjlökwö roy lara Jesucristorë bor kong li tër bomi kong bako, ber ba miydoklo wlo.

³ Ëye kjibokwo ëre lë oblë kong ga ber wopjlúe. Ëye tjlökwö ëre kuk, ga kole ga ber wopjlú bako, dbar lër shäng li dörö kjishko.

⁴⁻⁵ Kjibokwo ëre taga tja Juandë.

Jesús tjlökwö kjrägaga kjrिंगgwo kjäk (7) tjeng kjok shto oblë oblë Asia kjokyo, kjibokwo ëre ichër jek bomi kong.

Rokër Sök Ìyado li* kong, sëyaga doglo kjäk (7) tjeng ba pjlú sökklo jong li bokshto li† kong, Jesucristo kong ga ba wopjlú li kjishko ga pjäy kjimte lok ara, pjäy ie ber löng wlëp bakoe. Jesucristo, e Sbö tjlökwö kura li laga jlökwöyo, woshrara bäm go li e, pjlupga löng kjok ëre kjing go ichaga li e bakoe. Shji woyde ara, owa pjang bi go li löna beno dret, ba srëng kwona li go,

† 1:4-5 Sëyaga **doglo kjäk (7)** le li, e **Sbö**

6 ga shji iara beno löng syöshtagaga parkë löng Sbö, ba Data, borwa pjluyo li kong. E kjishko ga Cristo iëy ber kësbang, tjwlö ara, dbo ara İyado wlo. Ber eni.

7 Tja kuziã. Llono ga Cristo ter pjäng sho roshko,

İga uunkongdë,

ba shorkegaga löng dënashko li omik bakoe.

Eshko ga tjëyoga löng kës li ber löng woydë ara ba kjishko.

Ber eni.

8 Tjlapga Sbö tjlä ga «Tja so tjlökwö toklo ko *Alfa*‡ kjoyo, tja so tjlökwö toklo ko *Omega*§ kjoyo bakoe. Llëye llëm obishko ga tja sök tjän. Llëbo uunkong pjitong dret ga tja sök obi. Sök İyado li tja. Llëye shäryër woydë li shäryër ga pjlü» le.

Domer weno shäng kjlara, so no to ter kjok dogo dwayo li kjoyoe

9 Tja Juan, tja bomi kjlara Jesús tjlökwö kjruga. Shji mär bi pjluyo Jesús go kjishko ga shji shdungoba, gueniyo kuy kjange. Sbö tjlökwö roy lara Jesúsdë bor kong li lër shäng oba kong kjishko ga tja icharaba beno sök dlung tjreko ko Patmos lishko.

10 Pjlara ga Tjlapga Jesús dbaryo* ga tja go Sbö Sëya jlökwö. Eshko ga ybö kuror bor irgo pjlara dbo ara, pjluk wli bakworoy wleni.

11 Tjlä bor kong ga «Llëye İp li tos ber pjang kjibokwo go. E irgo ga ichos jek Jesús tjlökwö kjruga kjruggwo kjäk (7) tjeng kjok shto oblë oblë Asia kjokyo li kong. Ichos jek Éfeso kjokyo, Esmirna kjokyo, Pérgamo kjokyo, Tiatira kjokyo, Sardis kjokyo, Filadelfia kjokyo, Laodicea kjokyo bakoe» le.

12 Eshko ga tja bojongö İn iröng, ëye ybö kuror tjlä li ë miydër wlo. Eshko ga İn ga iök shjiy bapkwö shäryak dbur sho shöylör go tjeng kjwo kjäk (7),

13 tjreko shäng kjlara so no to ter kjok dogo dwayo li kjoyo, doyono shäng shwong kur may äär ba kju kjing go, dop pjrikklo shäryak dbur sho shöylör go pjang ba pjlü kjing go.

14 Ba kägä, ba käkzong, e kjwo pjlublün so pjäng sho kjoyoe. Ba bok roy so iök lok ri ri kjoyoe.

15 Ba dre so dröng sho so klung sho kjoyo li iak jong iök pjë jong ri ri roshko li kjoyoe. Ba ybö dbo ara, di kës pjlublunyo dik.

16 Orkwö këlkong dbala tjeng kjwo kjäk (7). Dröng tur jong ba kjak roy kjwangna, kowo stek kar kar. Ba bokkwö kälä lletlet, dlo wleni.

17 İn jek drëng ga tja jek rish buk ba dre zlong, shji wolono

‡ **1:8** Grecia so tjlökwö go ga tjlökwö toklo ko *Alfa*, e ba bäm İyo, tjlökwö toklo ko *A* wleni. § **1:8** Grecia so tjlökwö go ga tjlökwö toklo ko *Omega*, e ba pjirshko, tjlökwö toklo ko *Z* wleni. * **1:10** *Tjlapga Jesús Dbaryo* le li, e *dbar sondëshko* loklo, e woshrra Sbörë e dbaryo kjishko.

buk wleni. Gueniyo eshko ga tja porwara ba orkwo këlekong go, ga tjlë bor kong ga «Llëye bangkjrëp llëme. Llëye llëm obishko ga tja sök tjän. Llëbo uunkong pjitong dret ga tja sök obi.

¹⁸ Sök İyado li tja. Tja wolono, gueniyo tja sök së İyado wlo. Shinmoga shtoyo u bäng bäng dökklo tjeng bor wloshko, epga woshrër iröng obi ga pjlúe.

¹⁹ »Llëye İnop li tozong. Eni tjok ga llëye shäryë li tos, llëye wen tek iröng li tos bakoe.

²⁰ Dbala İnop tjeng kjwo kjäk (7) bor orkwo këlekong ëre, iök shjiy bapkwö shäryak dbur sho shöylör go tjeng kjwo kjäk (7) ëre, e llë loklo lër bop kong. Iök shjiy bapkwö kjwo kjäk (7) ëre, e bor tjlökwo kjruga kjringsgwo kjäk (7) tjeng kjok shto oblë oblë li jyäglö. Dbala kjwo kjäk (7) ëre, e roy sögaga kjok dogo so doglo kjäk (7), parkë löng bor tjlökwo kjruga kjringsgwo kjäk (7) kong li jyäglö bakoe.

2

Kjibokwo tak pjang Jesús tjlökwo kjrägaga löng Éfeso kjokyo li kong

¹ »Roy söga kjok dogo so shäng kjlara, bor tjlökwo kjrägaga löng Éfeso kjokyo li kong. Kong kjibokwo tos kwara, söya jek ba kong wlo. Kjibokwo li tos eni:

»«Shäng kjlara, orkwo këlekong dbala tjeng kjwo kjäk (7), jek shäng iök shjiy

bapkwö shäryak dbur sho shöylör go tjeng kjwo kjäk (7) li tjrëko. E tjlë bomi kong ga

² 'Pjäy jëk löng sorë, e miydër. Pjäy parkë bor kong kjang, llëbo weno bomi kong owashko ga kumi kjang bakoe. No kjone kjone tjlëno ga "Tja Sbö tjlökwo roy laga Jesús äska" lara eni. Eshko ga tjlïnomi yötso, ga miydoromi ga jyö erä. Eshko ga ioromi beno jëk löng bomi tjok ame.

³ Bor kjïshko ga llëbo weno bomi kong owa ara, gueniyo kuromi kjang, pjäy wosonkono llëm bakoe.

⁴ " 'Gueniyo bor kong ga pjäy löng llëbo shäryë owa kjrina. Pjäy mär löng bor go kjwlëshko ga pjäy ëng woydono ara kar kare. Gueniyo pjäy opshäryë eni ame.

⁵ Pjäy opshäryono dämärshko sorë li woyotjlizä. Llëbo shäryëmi löng owa li, e owa jlöe lozï, ga rayozï, ga llëbo shäryoromi dämärshko, Sbö tjlökwo kjroromi kjwlëshko li shäryozï eni iröng obi. Shäryëmi eni llëm ga tja jek bomi iök shjiy bapkwö jong li kjë bomi shjiryoy.

⁶ Gueniyo llëbo ber pjlú bomi kong, llëbo owa shärye nicolaitagarë löng li İywor shjiktëng, ga pjäy omıywö shjiktëng eni bakoe.

⁷ " 'Ëye kwomgwo tjok ga woyde ga tjlökwo le Sbö Sëyarë bor tjlökwo kjrägaga kong li kuya yötso. Sbö kjok bukshko ga kjor jong

kjlara, ba bo uoroy ga shji wolon llëme. Ga ëye llëbo owa li zano ga ichër kjor bo li uë' le."

Kjibokwo tak pjang Jesús tjlökwo kfragaga löng Esmirna kjokyo li kong

⁸ »Roy söga shäng kjlara obi, bor tjlökwo kfragaga löng Esmirna kjokyo li kong. Kong kjibokwo tos kwara, söya jek ba kong wlo. Kjibokwo li tos eni:

»"Shäng kjlara, llëye llëm obishko ga sök tjän, llëbo uunkong pjitong dret ga sök obi. Era wolono, ga woshrono iröng obi. E tjlë bomi kong ga

⁹ 'Pjäy shdungoba sorë, e miydër. Pjäy song jlöe. Gueniyo jlökoyo ga pjäy song llëm, pjäy llëbo ara wleni. Pjäy jyöyotke nopgarë sorë li miydër. Epga tjlë ga "Tjawa judiöga" le, miga jyö, epga Ä nopga erä.

¹⁰ Llëbo wen tjwe bomi kong owa li bangkjre mi llëme. Lër bomi kong ga pjäy kjong kjong ie Äre om go ber löng no shdüzlöng uyo roshko, pjäy tjlïya wlo, llëbo owa shäryëmi wlo le, ga pjäy shdüya song äär jong dbar sak kwara (10). Gueniyo tja rayëmi llëm, äär jong pjäy wolono guing. Shäryoromi eni ga pjäy iër ber löng së iyado Sbö tjok.

¹¹ " 'Ëye kwomgwo tjok ga woyde ga tjlökwo le Sbö Sëyarë bor tjlökwo kfragaga kong li kuya yötso. Ëye llëbo owa li zano ga nopga wolono tjeng li wolon jek

obi wlenishko ga llëye wen ba kong llëme' le."

Kjibokwo tak pjang Jesús tjlökwo kfragaga löng Pérgamo kjokyo li kong

¹² »Roy söga shäng kjlara obi, bor tjlökwo kfragaga löng Pérgamo kjokyo li kong. Kong kjibokwo tos kwara, söya jek ba kong wlo. Kjibokwo li tos eni:

»"Shäng kjlara, dröng tjeng kwangna, kowo stek kar kar. E tjlë bomi kong ga

¹³ 'Miydër ga pjäy löng lishko ga nopga pjluoy li Ä erä. Eni ëmdë ga pjäy mär löng bor go iyado. Dënashko ga domer shäng kjlara eshko ko Antipas. E parkono bor kong pjluë. E zröraba bomi tjrëkoshko ga tja rayoromi llëme.

¹⁴ " 'Gueniyo bor kong ga pjäy löng llëbo shäryë owa. Dënashko ga Balac pina Baländë Israel tjëyoga jyäpgwë ara. Epga ichara öng sho twaraba sböpga jyäglö kong li uë. Epga ichara pë no orkwosmono ba tjok llëm li tjok. Pjäy kjone kjone jëk löng tjlökwo ëre go.

¹⁵ Pjäy kjone kjone jëk löng tjlökwo owa le nicolaítagarë li go bakoe.

¹⁶ E kjishko ga llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe lozi, ga rayozia. Llëm ga tja jek bomi shwoy, ga tja ëngkjwë bomi tjok, dröng tur jong bor kjak roy li go.

¹⁷ " 'Ëye kwomgwo tjok ga woyde ga tjlökwo le Sbö

Sëyarë bor tjlökwo kjrägaga kong li kuya yōtso. Ëye llëbo owa li zano ga kong dli ter kjok dogo dwayo miydëba kjok ëre kjing go llëm wleniyo li* twër ber ba kong. Kong akkwo kjwo pjlublún twër kjwara bako, goshko ko jyâ tak pjang tjaglën, miydaga ërë llëm, miyde ba kjräga lirë eröe' le."

Kjibokwo tak pjang Jesús tjlökwo kjrägaga löng Tiatira kjokyo li kong

18 »Roy söga shäng kjlara obi, bor tjlökwo kjrägaga löng Tiatira kjokyo li kong. Kong kjibokwo tos kjwara, söya jek ba kong wlo. Kjibokwo li tos eni:

»"Sbö Wa, ba bok roy so iök lok ri ri kjoyo, ga ba dre so dröng sho so klung sho kjoyo krung beno shjiy kjoyo bakoe. E tjlë bomi kong ga

19 'Pjäy jëk löng sorë, e miydër. Pjäy ëng woydë ara, pjäy mär bor go, pjäy parkë bor kong pjlú, llëbo wen bomi kong owashko ga kumi kjang bakoe. Miydër ga eerishko ga pjäy löng llëbo pjlú shäryë ara, pjäy mär bor go bäm go li kjinmo bakoe.

20 " 'Gueniyo bor kong ga pjäy löng llëbo shäryë owa kjrina. Walë shäng kjlara ko Jezabel. E tjlë ga "Tja Sbö tjlökwo 'laga" le, gueniyo jyö erä. Tjlökwo

le shäng li go ga bor parka-gaga jyäpgwe ara. Epga iche pë no orkwosmono ba tjok llëm li tjok. Epga iche öng sho twaraba sböpga jyäglo kong li uë bakoe. Eni ëmdë ga e slomi llëme.

21 Kong dbar tworor kop ara, llëbo owa shärye shäng li, e owa jlöe le wlo, gueniyo raye woydë llëme.

22 E kjïshko ga iër ber buk swlo ara, ba bukklo kjing go. Ëye pë ba tjok, ga llëbo owa shärye löng li raye llëm ga shdun ara bakoe.

23 Walë li wapga zrör drete. Eshko ga bor tjlökwo kjrägaga löng kës li ommydë ga wotjlik llë li, llëye woyde löng li, e miydër pjlú, ga pjäy kjlara kjlara potjwlën, llëbo shäryoromi li kjïshko.

24 " 'Gueniyo pjäy kjone kjone jëk löng Jezabel tjlökwo li go llëme. Pjäy oppino kjok miydë Ä ï miydëba llëm wleniyo lëba li go llëm bakoe. Pjäyda ichër llëbo oblë shäryë llëme.

25 Pjäy mär ber löng tjlökwo kjroromi li go erä.

26 " 'Ëye llëbo owa li zano, ga tja kolara äär jong ba dbo go ga kong dbo twër, tjëyoga uunkong iche wlo,

27 dbo twara bor Datarë bor kong sorë ga eni. Ga "epga iche kjang; kole lok llëm ga shdüya ara, klung sbi dloroy pjäs wleni."†

28 Ga kong dbala ko Dbar Kjoklo li twër ber ba kong

* 2:17 *Dli ter kjok dogo dwayo* le li, ko *maná*. † 2:27 Salmo 2.9.

bakoe.

²⁹ Ēye kwomgwo tjok ga woyde ga tjlōkwo le Sbō Sēyarē bor tjlōkwo kjrágaga kong li kuya yōtso'le."

3

Kjibokwo tak pjang Jesús tjlōkwo kjrágaga löng Sardis kjokyo li kong

¹ »Roy söga shäng kjlara obi, bor tjlōkwo kjrágaga löng Sardis kjokyo li kong. Kong kjibokwo tos kjwara, söya jek ba kong wlo. Kjibokwo li tos eni:

»"Shäng kjlara, wloshko tjeng Sbō Sēyaga doglo kjäk (7),* dbala kjwo kjäk (7) bakoe. E tjlē bomi kong ga 'Pjäy jek löng sorē, e miydēr. Pjäy löng sē lēba, gueniyo pjäy wolono löng wleni.

² ¡Pjäy wollenzong! Pjäy dbo beno sira dö, ga jetoe. E kjīshko ga pjäy dbokjrozong. Īn ga pjäy jek löng pjlo bek bor Sbō bokso llēme.

³ Tjlōkwo kuromi, kjromi li, e woyoshrozī, kolozī irōng obi. Llēbo owa shäryēmi löng li, e owa jlōe lozī, ga rayozīa. Pjäy wollen llēm ga tja koshēmi löng llēmshko ga tja jek bomi shwoy, no lū ä wleni.

⁴ " 'Pjäy kjlōbö, bomi shwong shtimirē wliwli wleni llēm obi. Pjäyda omshäryono eni kjīshko ga pjäy iēr ber jek löng bor tjok, doyē shwong ko pjublún go.

⁵ Ēye llēbo owa li zano ga doyē shwong ko pjublún go, baīya dik. Ēye ber sök sē iyado Sbō tjok wlo ga ba ko, e tak pjang Sbō kjibokwoyo li go. Ga ēye llēbo owa li zano ga ba ko löng kjibokwo li go dwayo llēme. Ba kjīshko ga tja tjlē bor Data, ba parkagaga kjok dogo so kong ga "Kjwe botoya" lēr ba kong lok eni.

⁶ Ēye kwomgwo tjok ga woyde ga tjlōkwo le Sbō Sēyarē bor tjlōkwo kjrágaga kong li kuya yōtso'le."

Kjibokwo tak pjang Jesús tjlōkwo kjrágaga löng Filadelfia kjokyo li kong

⁷ »Roy söga shäng kjlara obi, bor tjlōkwo kjrágaga löng Filadelfia kjokyo li kong. Kong kjibokwo tos kjwara, söya jek ba kong wlo. Kjibokwo li tos eni:

»"Shäng kjlara, e erōe. Tjlōkwo bek laga li e bakoe. Pjlu David u bäng bäng dökklo tjeng ba wloshko. U bäng bäng döra ga bängzaga erē llēm, u bäng bäng bängzara ga döga erē llēm bakoe. E tjlē bomi kong ga

⁸ 'Pjäy jek löng sorē, e miydēr. Īzīa. U bäng bäng döror jong bomi bokshto, bängzaga erē llēme. Miydēr ga pjäy dbo ara llēm, gueniyo bor tjlōkwo koloromi, tja rayoromi llēm bakoe.

⁹ Pjäy löng lishko ga nopga löng kjlōbö, tjlē ga "Tjawa judiōga" le, miga jyō, epga Ä nopga erä. Llono ga

* 3:1 Sbō Sēyaga doglo kjäk (7) le li, e Sbō Sēya dbo oblē oblē li loklo.

epga ichër kjök tjok bomi boksho, ga tjlë lok bomi kong ga “Nopga woyde Jesúsde ara li pjây” le bomi kong eshko.

¹⁰ Dbar tjwe kjwara ga llëbo wen nopga löng kjok kjwang jïkong li kong owa, epga tjlin wlo. Dënashko ga tja tjlëno bomi kong ga “Llëbo wen bomi kong owashko ga kuzi kjang, tja rayëmi llëme” loror bomi kong eni, ga tjlökwo li koloromi. E kjishko ga dbar owa li tjweshko ga pjây dër yõtso, pjây dâr wlo.

¹¹ ”Tja äär malinge. Llëye tjeng bomi tjok li jnezï, bomi potjwlëkkïo li döga ërë bomi shjiryo llëm wlo.

¹² Ëye llëbo owa li zano ga iër ber shäng Sbö u shwleyo wleni, ga ber shäng eni iyado. E go ga bor Sbö ko li tër, bor Sbö kjokyo ko li tër, bor ko li tër bakoe.† Ba kjokyo li, Jerusalén kjokyo tja glën li e. E ter kjok dogo dwayo.

¹³ Ëye kwomgwo tjok ga woyde ga tjlökwo le Sbö Sëyarë bor tjlökwo kjragaga kong li kuya yõtso’ le.”

Kjibokwo tak pjang Jesús tjlökwo kjragaga löng Laodicea kjokyo li kong

¹⁴ »Roy söga shäng kjlara obi, bor tjlökwo kjragaga löng Laodicea kjokyo li kong. Kong kjibokwo tos kjwara, söya jek ba kong wlo. Kjibokwo li tos eni:

»“Shäng kjlara, ‘Ber eni’ laga li e. Llëye le li shärye eni iyado. Llëye ïna li le jlökoyo. Llëbo shäryara Sbörë kës ichaga li e bakoe. E tjlë bomi kong ga

¹⁵ ‘Pjây jëk löng sorë, e miydër. Pjây zengteng anmoyö wleni llëm, pjây kjlik ara anmoyö wleni llëm bakoe. Woydër ga pjây kjlik wleni, llëm ga pjây zengteng wleni.

¹⁶ Gueniyo pjây kjlikjli wleni erö kjishko ga pjây tjwër bor kjak roy dwayo wleni.‡

¹⁷ Pjây tjlë ga “Tjawa dbar sho ara. Llëbo wlënorwa ara. Llëye oblë woydërwa llëme” lëmi eni. Gueniyo pjây song jlö, pjây llëye dret, pjây kjok ïgö llëm, pjây shwong llëm bakoe. ¿Pjây opkugö löng llëmde?

¹⁸ E kjishko ga lër bomi kong ga dbar sho shöylör suk pjir beno pjlu wleniyo tjwlëzi bor kong, ber bomi kong wlo, pjây ber löng dbar ara jlökoyo wlo. Shwong ko pjluublün tjwlëzi bor kong, ber bomi kong wlo, pjây doyë e go wlo, pjây löng kjlop dret li lökyo jnemi e go wlo. Ga bokkwo dwloyo tjwlëzi bor kong, ber bomi kong wlo, pjây kjok ïgö pjlu wlo.

¹⁹ ”Ëye woydër li jëk owashko ga wlon, ga poshdun, opyë jëk pjlo bek iröng wlo. Eni ga llëbo owa shäryëmi löng li, e owa jlöe

† 3:12 Sbö ko li tak lok ba go, epga baïya kjishko. ‡ 3:16 Eshko dbaryo ga di bäng tjeng kjlik ara anmoyö, ga nopga dwlomnek di kjlik li go. Di bäng tjeng obi zengteng anmoyö, ga di eniyo li ie lok, ber löng wopjlu wlo. Gueniyo di bäng tjeng kjlikjli llë, e ba kong ga llëno llëme.

lozĩ, ga rayozĩa.

²⁰ Kuzĩa. Tja shäng na bomi u bäng bäng bomi rokë, tja iëmi opzrëk jek bomi tjok wlo. Eye, tja kura, ga u bäng bäng li döra bor kong ga tja opzrëk jek ber sök ba tjok, ga tjawa ië äng tjok.

²¹ " 'Llëbo owa li zanor, ga tja öötong sök bor Data tjok, ba p̄lu sökklo kjing go. Eye llëbo owa li zano ga kong dbo twër äär ber sök bor tjok, bor p̄lu sökklo kjing go eni bako wlo.

²² Eye kwomgwo tjok ga woyde ga tjlökwo 'le Sbö Sëyarë bor tjlökwo kjragaga kong li kuya yötso' le."»

4

P̄lu sökklo jong kjwara kjok dogo

¹ E irgo ga ñnor jek obi, ga ñn ga u bäng jong ojong kjwara kjok dogo. Ga ybö kuror p̄lara p̄luk wli bakworoy wleni li tjlëno bor kong obi. Tjlë ga «Pja tëmö. Llëye wen ëre irgo li pin bop kong» le.

² Jekdo eshko ga tja go Sbö Sëya jlökoyo. Eshko ga p̄lu sökklo ñn jong kjwara kjok dogo, kjing go ëbo sök kjlara.

³ Sök li so akkwo wolësowa ko *jaspe*, *cornalina*, e kjoyoe. Sökklo li sor go, donku pjang pjribri, kãã kësang, akkwo wolësowa ko *esmeralda* kjoyoe.

⁴ Sökklo li sor go, p̄lupga sökklo lok sak pjök kjingsho

pkëng (24), t̄lapga kjok ñlgwega wleniyo sök kjlara kjlara sökklo li kjing go, doyono sök shwong p̄lublún go, p̄lu dlu ioklo shäryak dbur sho shöylör go jong ba dlu kjing go.

⁵ Sökklo jong roworbëshko li roy dwayo, ñlgwëng tur jong lletlet llaw pogo, kjrik ri ri le ara bakoe. Sökklo li bokshto ga iök pjë lok ri ri ba bapkwö roy kjwo kjäk (7). Sbö Sëyaga doglo kjäk (7) li* e.

⁶ Ga llëbo ñn buk sökklo li bokshto oblë, so ðlung shäryak batlë sho go kjoyo, roigöy wëlle.

Sökklo li worbo go p̄lor kar kar, äya löng së wleniyo tjeng kjlara kjlara. Doglo pkëng (4) li bokkwo lok llaw pogo, bäm lë, iröng lë bakoe.

⁷ Kjlara so dbong kjoyo, kjlara so söglä kjoyo, kjlara bokkwo so no kjoyo, kjlara so döbung dbuk pjang kjoyoe.

⁸ Kjlara kjlara sjägä lok ko tjer (6), ga bokkwo lok llaw pogo, sjägä li dorko bakoe. Shkë dba ga tjlë löng ñyado. Tjlë ga

«T̄lapga Sbö, llëye shäryëp woydë li shäryëp ga p̄lúe.

Pja eröe. Pja eröe. Pja eröe.

Pja sök ñyado» le lok eni.

⁹ Sök p̄lu sökklo kjing go li sök ñyado. E poshrëya äya löng së lirë ara, e ie lok ber kësang, t̄wlö ara. Ga tjlë lok ba kong ga «Tjawa wop̄lú bop

* 4:5 Sbö Sëyaga *doglo kjäk (7)* le li, e *Sbö Sëya dbo oblë oblë* li loklo.

tjok ñyado» le eni. Le lok enishko ga

¹⁰ tñlapgaga kjok ñlgwega wleniyo doglo sak pjök kjingsho pkëng (24) löng li kjök tok sök li bokshto. Ga poshrëya lok eni wopro ga ba pñlupga ðlu ioklo ie ba sökklo li bokshto, ga tñlë lok ga

¹¹ «Borwa Tñlapga, borwa Sbö, ñlëbo tjeng kës li shäryaga pjarë, woydorop eni kjïshko. Ga beno löng së li laga pjarë bakoe.

E kjïshko ga pja tñwlö ara, pja iërwa ber kësbang, tñwlö ara wlo, pja bangkjrërwa wlo, ðbo ara li ber bop kong wlo bakoe» le lok eni.

5

Öng Wlëp Ushko So ñlgwoklë, kjibokwo

¹ Eshko ga ñn ga sök pñlu sökklo kjing go li orkwo këlëkong kjibokwo tjeng kjwara, tak pjir kjwo kar kare. Kjibokwo li dira pjir, ga kjarbo smona kjibokwo smokklo go kjwo kjäk (7), roshwing ñlëm wlo.

² Ga ñn ga Sbö parkaga kjok dogo so shäng kjlara, ðbo ara wleniyo. E tñlëno ðbo go, tñlë ga «¿Ëye tñwlö ara, kjibokwo smokklo iak lok kjibokwo kjarbo go li döya wlo, kjibokwo li roshwïya wlo?» le.

³⁻⁴ Gueniyo ëye tñwlö ara, kjibokwo li roshwïya, ñya wlo

dret, ëye sök kjok dogo eniyo ñlëm, ëye sök kjok ëre kjing go eniyo ñlëm, ëye sök klung ëre dorko eniyo ñlëm bakoe. E kjïshko ga tja slar ëëe.

⁵ Gueniyo tñlapgaga kjok ñlgwega wleniyo kjlara tñlë bor kong ga «Pja slar ame. Judá tjëyo li ðbongyo sök kjwe ñzong. Kjwe David tjëyo. ñlëbo owa li zana pjire. E kjïshko ga kjibokwo smokklo iak lok kjibokwo kjarbo kjwe döya ga pñlú, kjibokwo kjwe roshwïya ga pñlú bakoe» le.

⁶ Eshko ga ñn ga Öng Wlëp Ushko So ñlgwoklë li kojono sök pñlu sökklo lishko, äya löng së doglo pkëng (4) li, tñlapgaga kjok ñlgwega wleniyo löng li, e tjrëko. Ga ñn ga zröraba kjoyoe. Öng li sjö kjwang kjäk (7), bokkwo kjwo kjäk (7), e Sbö Sëyaga doglo kjäk (7),* ichak kjok kjwang jïkong li loklo.

⁷ Eshko ga jek pñlu sökklo li zlong, ga sök pñlu sökklo kjing go li, kjibokwo tjeng ba orkwo këlëkong li kjarara Öng lirë ey dwayo.

⁸ Kjararashko ga äya löng së doglo pkëng (4) li, tñlapgaga kjok ñlgwega wleniyo doglo sak pjök kjingsho pkëng (24) li, e kjök tonno tjeng Öng li bokshto. Kjlara kjlara wloshko kjorkwang shäryak jong kjiyo tjok tëy or go wleniyo tjeng kjwara, wloshko di ioklo shäryak ðbur sho shöyñör go tjeng kjwöbö, roshko ñlëbo lö

* 5:6 Sbö Sëyaga doglo kjäk (7) le li, e Sbö Sëya ðbo oblë oblë li loklo.

pjlëblëe. Llëbo lō pjlëblë li, e
Sbō nopga syō li loklo.

⁹⁻¹⁰ Eshko ga tonō lok tēkwo
tjaglën, tēkwoyo eni:

«Pja zrōraba,

ga bop srëng kwonop li
go ga nopga tjwlënop
Sbō kong.

Nopga tjwlënop li tjëyoga
oblë oblë uunkong,
tjlë tjlōkwo oblë oblë
uunkong, kjok shto
oblë oblë uunkong
sopga bakoe.

Nopga li iorop beno lōng
syōshtagaga parkë lōng
Sbō, borwa pjluyo li
kong,

ga ber lōng nopga lōng
kjok ëre kjing go li
ichaga iyado wlo.

E kjīshko ga pja tjwlō ara,

kjibokwo kjwe kjrëp wlo,
kjibokwo smokklo iak
lok ba kjarbo go li döp
wlo bakoe» le.

¹¹ Eshko ga ĩnor jek obi,
ga ĩn ga Sbō parkagaga kjok
dого so lōng trāk llëm, shtëy
ga äär llëm wleni. Lōng
pjlū sökklo li, äya lōng sē li,
tjlapgaga li, e pjlōr kalëkong
pjribrie.

¹² Ga tjlëno lok dōo ara. Tjlë
ga

«Īōng zrōraba kjwe tjwlō ara,
dōo ara li ber ba kong
wlo,
llëbo tjwlō ara tjeng kës li
ber ba kong wlo,
kjok miydë ara li ber ba
kong wlo,
bangkjrëba wlo,
iëba ber kësbang, tjwlō
ara wlo,

poshrëkoba wlo bakoe!»
le.

¹³ Eshko ga llëbo tjeng kës
shäryara Sbörë kjok dogo,
kjok ëre kjing go, klung ëre
dorko, dlung tjrëko, e tjlëno
lok uunkong bakoe. Tjlë ga

«Īsök pjlū sökklo kjing go
kjwe, Öng kjwe,
e poshrërwa iyado,
bangkjrërwa iyado,
iërwa ber lōng kës-kës,
tjwlō ara iyado,
dōo ara li ber ba kong
iyado bakoe!» le.

¹⁴ Ga äya lōng sē doglo
pkëng (4) li tjlë ga «Ber eni»
le, ga tjlapgaga li kjök tonō,
ga sök pjlū sökklo kjing go li,
Öng li, e poshrëra lok.

6

*Kjibokwo smokklo iak lok
kjibokwo kjarbo go*

¹ E irgo ga ĩn ga Öng Wlëp
Ushko So llgwoklë li, kji-
bokwo smokklo iak lok kji-
bokwo go kjwo kjäk (7) li dōra
kjawara. Ga kur ga äya lōng
sē li kjlara tjlëno dōo go, kjrik
wleni. Tjlë ga «ĪPja tegō!» le.

² Ga ĩnor jek obi, ga ĩn
ga kwomgla sök kjlara kjlo
pjlublün. Kjlara sök ba
kjing go wloshko sbōng tjeng
kjawangna. Ga kong pjlū dlu
ioklo twaraba kjawara. E irgo
ga jek sök kwomgla li kjing
go, oba zang wlo le wleni.

³ E irgo ga kjibokwo
smokklo dōra Öng lirë kjawara
obi. Eshko ga kur ga äya lōng
sē li kjlara obi tjlë ga «ĪPja
tegō!» le.

4 Eshko ga kwomgla wen sök kjlara obi, kjlo srëzrën. Kjlara sök ba kjing go. Ga kong dröng twaraba kjwangna kësbange. Ga kong dbo twaraba llëbo wlëp kjok ëre kjing go li pjiya wlo, nopga ber löng ëng zrök wlo.

5 E irgo ga kjibokwo smokklo döra Öng'lire kjwara obi, e tjok ga öötong kjwo mya. Eshko ga kur ga äya löng së li kjlara obi tjlë ga «iPja tegö!» le. Ga ñnor jek obi, ga ñn ga kwomgla wen sök kjlara obi, kjlo sî. Kjlara sök ba kjing go, wloshko llëbo tjlïkklo tjeng kjwara.

6 Ga kur ga ëbo tjlëno äya löng së doglo pkëng (4) löng lishko dwayo. Tjlë ga «Nopga iëy ber löng parkë dbar kjwara, dwla kjrina bayo gök tjung wleni* äska dö, llëm ga dwla kjrina obi bayo gök tjung wleni kjwo mya äska döe. Gueniyo kjyo, kjillgwo bo dyo, e iëy srer llëme» le.

7 E irgo ga kjibokwo smokklo döra Öng'lire kjwara obi. Eshko ga kur ga äya löng së li kjlara obi tjlë ga «iPja tegö!» le.

8 Ga ñnor jek obi, ga ñn ga kwomgla wen sök kjlara obi, kjlo shwëshwë. Kjlara sök ba kjing go ko Shinmo Kägäyo, ga kjlara obi jek shäng ba irgo ko Shinmo Shtoyo. Kjok kjwang jikong li shdöktong beno kjringsgwo pkëng (4), ga epga kong dbo twaraba nopga löng kjok kjrina li zrök

pjir wlo. Ga zröra dröng go, pjli go, swlo go, äya kjloshko so go bakoe.

9 E irgo ga kjibokwo smokklo döra Öng'lire kjwara obi, e tjok ga öötong kjwo shkëng (5). Eshko ga ñn ga shinmoga sëya löng llëbo lö pjlëblë sukklo jong eshko li dirko. Epga löng së obishko ga Sbö tjlökwo kjrara lok, ga lara oba kong, ga zröraba e kjïshko.

10 Eshko ga epga tjlëno dbo go. Tjlë ga «Tjlapga, llëye shäryëp woydë li shäryëp ga pjlúe. Pja eröe. Pja pjlo bek bakoe. ¿Äär jong llono ga nopga löng kjok kjing go li shdum, tjawa zröra lok li kjïshko?» le.

11 Eshko ga kjlara kjlara kong shwong twaraba ko pjlublún, ga ëbo tjlë ba kong lok ga «Koshozî sira obi, bomi pjeyoga Sbö parkagaga zrökoba bomipjöy dik wlo'li, e zröraba pjir guing» le.

12 E irgo ga kjibokwo smokklo döra Öng'lire kjwara obi. Eshko ga ñnor jek obi, ga ñn ga yo tjwe pjang kësbang kjrina, dlo kworkwono beno pjang yët, shwong ko yët wleni, mok kworkwono beno pjang srëzrën, srëng wleni,

13 dbala lono ter lok kjok ëre kjing go, kjor ko *higuera* bakwara pjlukdëshko ga bo lono wleni,

14 kjok dogo jek jëktëng erä, kjibokwo diroy wleni, ga dlup llë, di tjrëko llë, dlung

* 6:6 Gök *tjung wleni*, e *bayo litro kjwara dik*.

tjrëko llë, e opkwono lok kjok shto oblë uunkong.

¹⁵ Eshko ga pjlupga löng kjok ëre kjing go, nopga tjwlö ara wleniyo, ëngkjwaga kägäyoga, nopga uunkong parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyore, de llëmde, e töktong löng uunkong guëng lok ööng roshko, ak këskes tjeng dlup dirko bakoe.

¹⁶ Ga tjlë löng dlup kong, ak kong ga «Pjäy tarzong borwa kjing go. Tjawa jnezī bomi dorko, tjawa wlëya sök pflu sökklo kjing go lirë llëm wlo, tjawa shdüya Öng lirë ba iir ara li go llëm wlo bakoe.

¹⁷ Borwa shdüzlöng dbaryo laraba li öötonge. Eye omkuk kjang ga äe» le löng eni.

7

Nopga doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak dbäw kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo sak dbäw dbäw pjloglo sak dbäw dbäw pjloglo pkëng (144,000) iak lok llëbo jyäglo go

¹ E irgo ga ïn ga Sbö parkagaga kjok dogo so tjeng doglo pkëng (4), kojono löng kjok pjir worbo kjringsho pkëng (4) lishko, ga pjluk tek eshko dwayo li bänkira, kjok llë, dlung llë, kjor llë, e pjiya llëm wlo.

² Epga kong dbo twaraba, kjok ëre pjiya wlo, dlung bakoe. Ga ïn ga Sbö parkaga kjok dogo so kjlara obi tek tjwe shäng dlo wen tëm shwo lëkong dwayo, wloshko Sbö Sök İyado li jyäglo. Ga tjlëno

parkagaga doglo pkëng (4) löng li kong. Tjlë ga

³ «Kjok llë, dlung llë, kjor llë, e pjimi llëm, äär jong llëbo jyäglo ioroy Sbö parkagaga löng kës li bokdo go guing» le.

⁴ Eshko ga kur ga Israel tjëyoga iak lok llëbo jyäglo go li doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak dbäw kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo sak pkëng kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pkëng (144,000).

⁵ Judá tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).

Rubén tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).

Gad tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).

⁶ Aser tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).

Neftalí tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).

Manasés tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjingsho sak dbäw dbäw pjloglo pjök (12,000).

⁷ Simeón tjëyoga iak lok doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak kjwara kjing-

sho sak dbäw dbäw
pjloglo pjök (12,000).

Leví tjëyoga iak lok doglo
sak dbäw dbäw pjloglo
sak kjwara kjingsho sak
dbäw dbäw pjloglo pjök
(12,000).

Isacar tjëyoga iak lok doglo
sak dbäw dbäw pjloglo
sak kjwara kjingsho sak
dbäw dbäw pjloglo pjök
(12,000).

⁸ Zabolón tjëyoga iak lok
doglo sak dbäw dbäw
pjloglo sak kjwara kjing-
sho sak dbäw dbäw
pjloglo pjök (12,000).

José tjëyoga iak lok doglo
sak dbäw dbäw pjloglo
sak kjwara kjingsho sak
dbäw dbäw pjloglo pjök
(12,000).

Benjamín tjëyoga iak lok
doglo sak dbäw dbäw
pjloglo sak kjwara kjing-
sho sak dbäw dbäw
pjloglo pjök (12,000).

*Nopga ara doyono löng
shwong ko pjublún*

⁹ E irgo ga ĩnor jek obi,
ga ĩn eshko pjlu sökklo li,
Öng li, e bokshto ga nopga
löng träk llëm, shtëy ga äär
llëm wleni. Tjëyoga oblë oblë
uunkong löng eshko. Nopga
kjok oblë oblë uunkong so
löng eshko. Nopga tjlë tjlökwo
oblë oblë uunkong löng eshko
bakoe. Doyono löng shwong
pjublún go, kjlara kjlara
wloshko mek korga.

¹⁰ Ga tjlëno dbo go. Tjlë ga
«ĭBorwa Sbö, e sök pjlu sökklo
kjwe kjing go!
ĭNo döga li kjwe!

ĭNo döga li Öng kjwe
bakoe!» le.

¹¹ Sbö parkagaga kjok dogo
so kojono löng pjlu sökklo
li, äya löng së doglo pkëng
(4) li, tjlapgaga li, e pjlor
kalëkong pjribri li, e kujono
bokdo kjlay klung go, ga Sbö
poshrëra lok.

¹² Tjlë ga

«ĭBer eni!

ĭBorwa Sbö,

e poshrërwa ĩyado,

e iërwa ber kësbang, tjwlo

ara ĩyado,

kjok miydë ara li ber ba

kong ĩyado,

“Tjawa wopjlu ba tjok”

lërwa ĩyado,

dbo ara li ber ba kong

ĩyado bakoe!

ĭBer eni!» le.

¹³ Eshko ga tjlapgaga löng li
kjlara tjlë bor kong ga «ĭLöng
shwong ko pjublún kjwe ë,
kjone so, e miydëpde?»

¹⁴ «Tjlapga, kjwepga ë
miydër llëme» lër ba kong.

Kuya ga tjlë bor kong ga
«Kjwepga to jek löng song
jlö, llëbo weno owa kësbang
dbaryo, gueniyo ba shwong,
e kwoshkwara Öng kjwe
srëng li go beno pjublüne.

¹⁵ E kjïshko ga löng Sbö pjlu
sökklo kjwe bokshto, ga beno
löng parkë ba u roy shkë
dbae. Ga kjwepga daga beno
Sbörë om go.

¹⁶ Beno löng pjli kuk ame,
wodogro ame, suya dlorë
ame, barwe kjok kjlikdë ame
bakoe.

¹⁷ Öng sök pjlu sökklo jong
kjweshko go kjwe ber ba

daga, kjwepga söya äär di shji ie ber löng sē j̄lōkoyo wleniyo buk lishko. Ga ba boryo krōya Sbōrē, ber löng slar ame wlo» le.

8

Llēbo lō p̄jlēblē bapkwō

¹ E irgo ga kjibokwo smokklo dōra Öng lirē kjwara obi, e tjok ga öötong kjwo kjäk (7). Eshko ga kjok dogo beno kjing wop tjoke.

² E irgo ga ĩn ga Sbō parkagaga kjok dogo so doglo kjäk (7) löng Sbō bokshto li kong wli twaraba kjwara kjwarae.

³ Eshko ga Sbō parkaga kjok dogo so tek shäng kjlara obi, wloshko llēbo lō p̄jlēblē bapkwō shāryak dbur sho shōȳlōr go, ga öötong shäng llēbo lō p̄jlēblē sukklo shāryak dbur sho shōȳlōr go jong li zlong. Eshko ga kong llēbo lō p̄jlēblē twaraba ara, suya Sbō nopga syō li tjok, llēbo lō p̄jlēblē sukklo jong p̄jlu sökklo bokshto li kjing go wlo.

⁴ Ga llēbo lō p̄jlēblē li yō jem pjang Sbō parkaga li orkwo dwayo Sbō bokshto, Sbō nopga syō li tjok.

⁵ Eshko ga iök sēya kjrara Sbō parkaga lirē kjwöbō, llēbo lō p̄jlēblē sukklo li dwayo, ga iara llēbo bapkwō li roy, beno tjunge. E irgo ga iök sēya tjeng ba bapkwō roy li dbura jer kjok ère kjing go. Eshko ga kjrik ri ri le ara, llgw̄läng tur jong lletllet llaw pogo, yo iano bakoe.

Wli

⁶ E irgo ga Sbō parkagaga doglo kjäk (7) li poshāryono löng pjir, ba wli li bakwē wlo.

⁷ Sbō parkaga bām li, ba wli bakwara, ga iök lono ter kjok ère kjing go, di zeng kjwolong tjok, sräng tjok bakoe. Ga kjok kjwang j̄lkong li shdōktong beno kjringswo mya, ga kjok kjrina li sura pjir, kjor llē, kjlo sho llē tjeng eshko li tjok.

⁸ E irgo ga Sbō parkaga kjlara obi, ba wli bakwara, ga llēbo so dlup kēsbang pjē jong ri ri kjoyo, e dburaba jer dlung roshko. Ga dlung kjwang j̄lkong li shdōktong beno kjringswo mya, ga dlung kjrina li kworkwono beno sräng erōe.

⁹ Ga llēbo tjeng sē ba roy li kjētong dret, kjoyong jēk tjeng ba kjing go li pjitong dret bakoe.

¹⁰ E irgo ga Sbō parkaga kjlara obi, ba wli bakwara, e tjok ga öötong pjloglo mya. Eshko ga di llē, di bäng llē, e shdōktong beno kjringswo mya, ga dbala lono kjwara kēsbang, iök ri ri wleni, di kjrina li kjing go.

¹¹ Dbala li ko Kēä, ga di kjrina li iara beno tjeng kēä. Di sreno li kjishko ga nopga wolono arae.

¹² E irgo ga Sbō parkaga kjlara obi, ba wli bakwara, ga dlo kälā shdōktong beno kjringswo mya, ga kjrina li kworkwono beno yēt, mok kälā shdōktong beno kjringswo mya, ga kjrina li kworkwono beno yēt, dbala kälā shdōktong beno

kjringgwo mya, ga kjrina li kworkwono beno yēt bakoe. E kjīshko ga dba li shdōktong beno kjringgwo mya, ga dbar kjwobi go ga kjrina li beno kjok ro yēt, shkē li shdōktong beno kjringgwo mya bako, ga shkēr kjwobi go ga kjrina li beno kjok ro yēt bakoe.

¹³ Eshko ga ĩnor jek obi, ga ĩn ga dōbung kuror dbuk pjang kjwara kjok dogo, tjlēno pjang dbo go. Tjlē ga «¡Pjāy nopga lōng kjok kjing go, Sbō parkagaga kjok dogo so doglo mya obi lōng ba wli bakwē wlo! ¡E kjīshko ga pjāy song jlō, pjāy song jlō, pjāy song jlō!» le.

9

¹ E irgo ga Sbō parkaga kjlara obi, ba wli bakwara, e tjok ga öotong pjloglo shkēng (5). Eshko ga ĩn ga dbala lono ter kjwara kjok dogo dwayo, kjok ěre kjing go. Dbala li kong u bāng bāng dōkklo twaraba kjwara, pjlēbgwo jong rong anmoyō li dōkklo.

² Ga pjlēbgwo li kop dōrashko ga yō tēm tur jong ba roy dwayo, llēbo sukklo kēsbang anmoyō wleni.

³ Eshko ga yō jem pjang li roshko dwayo sekwa ter tur jong trāk llēm, shdōktong kjok kjwang jīkong, ga kong dbo twaraba nopga ue wlo, no ue dyērē wleni.

⁴ Gueniyo ichara kjlo sho llē, kjor korga llē, llēbo kēsong llē, e uē llēme. Ichara nopga

Sbō jyāglo lok ba bokdo go llēm wleniyo li uē erēe.

⁵ Gueniyo ichara beno lōng nopga li zrōk llēm, beno lōng ba shdung ara, āar jong moglo shkēng (5). Ue lokshko ga kuya ga uara dyērē wleni.

⁶ Eshko dbaryo ga nopga lōng li wolon woydē, gueniyo wolon llēme. Wolon woydē ara ěmdē ga wolon ga āe.

⁷ Sekwa lēr li, e so kwomgla doyak pjir, jongya ěngkwē wlo li kjoyoe. Ba kā kjing go llēbo pjang so pjłupga dlu ioklo shāryak dbur sho shōylōr go li kjoyo, ba bokkwo so no bokkwo kjoyo,

⁸ ba kākzong so walē kākzong kjoyo, ba kowo so dbong kowo kjoyo bakoe.

⁹ Ba worbu wlikoklo so worbu wlikoklo shāryak drōng sho go kjoyo, ba sjāgā, e pjłuk so jēkklo ara dopshira kwomglarē jēk lōng ěngkwē wlo li kjoyo,

¹⁰ ba pjłak, e dbo go jong swlet, so dyē shju kjoyo, ga ba pjłak li go ga nopga shduna ara, āar jong moglo shkēng (5).

¹¹ Sekwa li pjłuyo sōk kjlara. Hebreo tjlōkwo go ko Abadón. Grecia so tjlōkwo go ko Apolión.* E Ā parkaga, parkē shāng pjlēbgwo jong rong anmoyō li daga.

¹² Llēbo owa anmoyō bām li jek tjān. Gueniyo beno kjring pjōk obi.

¹³ E irgo ga Sbō parkaga kjlara obi, ba wli bakwara.

* **9:11** Hebreo tjlōkwo **Abadón**, Grecia so tjlōkwo **Apolión**, e **no pjiga** loklo.

Llëbo lõ pjlëblë sukklo shäryak dbur sho shöylör go jong Sbö bokshto li goshko sjö iak lok kjwang pkëng (4). Eshko ga ybö kuror pjlara sjö lok li go dwayo.

¹⁴ Tjlë parkaga wli bakwaga li kong ga «Sbö parkagaga kjok dogo so tjeng doglo pkëng (4), pjrik lõng di kësbang ko Éufrates pjangshko li, e döba» le.

¹⁵ Sbö parkagaga tjeng doglo pkëng (4) li, e iak beno pjrik lõng eshko, ba dloyo, dbaryo, mokyö, luyo li öötong guing, nopga zrök ara eshko wlo. Ga nopga lõng kjok ëre kjing go li shdöktong beno kjringswo mya. Ga parkagaga tjeng doglo pkëng (4) li döktong, ga nopga kjrina li zröra lok drete.

¹⁶ Eshko ga ëngkjwagaga jëk lõng kwomgla söga ara. Kur ga doglo sak dbäw dbäw pjloglo sak dbäw dbäw pjloglo sak dbäw dbäw pjloglo sak dbäw pjloglo pjök (200,000,000).

¹⁷ Kwomgla, ba söga, e ñor, shji yoïno wleni li, ga so eni. Ba worbu wlikoklo kjwo srëzrën, ding ding, shöylör bakoe. Kwomgla kägä li so dbong kägä kjoyoe. Iök tur jong ba kjak roy dwayo, yö tjok, akkwo ko *azufre* tjok bakoe.

¹⁸ Ga nopga lõng kjok ëre kjing go li shdöktong beno kjringswo mya. Ga kjrina li wolono dret, llëbo tur ba kjak roy ëre kjïshko.

¹⁹ Kwomgla li dbo ara tjeng ba kjakshko, ba pjlakshko

bakoe. Ba pjlak li kägä tjok, so dgur kjoyo, ga nopga shduna lok ara e go.

²⁰ Nopga zröra llëbo owa lirë llëm, beno lõng së li, llëbo owa shärye lõng li rayara lok llëm, beno lõng Ä sëyaga poshrëk, llëbo jyäglo oblë oblë li poshrëk bakoe. Llëbo jyäglo li shäryak dbur sho shöylör go, dbur sho pjublün go, dröng sho so klung sho kjoyo go, ak go, kjorkwang go bako, gueniyo kjok ïga lok llëm, kjok kuga lok llëm, jëk llëm bakoe.

²¹ Enido ga nopga li beno lõng llëbo owa shärye oblë oblë, oba zröya, oba ie ybi go, pë no orkwosmono ba tjok llëm li tjok, lürkë bakoe. Llëbo owa shäryara kës ëre, e rayara lok llëme.

10

Sbö parkaga kjok dogo so, wloshko kjibokwo chirawa

¹ E irgo ga ñn ga Sbö parkaga kjok dogo so dbo ara wleniyo ter pjang kjlara obi kjok dogo dwayo, doyono pjäng sho go wleni, donku pjang ba dlu kjing bakoe. Ba bokkwo so dlo kjoyo, ba dre so iök kjoyo.

² Wloshko tjeng kjibokwo kjwara chirawa, roshwing pjir ba orkwo kjing go. Ba dre këlëkong iara dlung kjing, ga milëkong iara klung kjing.

³ Eshko ga öö le dbo go, dbong kjluno wleni. Lara pjirshko ga kjrik kjwang kjäk (7) li dloktong, ri ri le kjwang-nashko kjwang-nashko.

⁴ Tjlökwo lara kjrik kjwang kjäk (7) lirë tër wlo loror,

gueniyo kur ga ybö ter kjok dogo dwayo pjlara, tjlë bor kong ga «Jnes ber tjeng bop pjlúshko. Tëy llëme» le.

⁵ Eshko ga Sbö parkaga kojono shäng dlung kjing, klung kjing li, orkwo këlëkong poyono jem kjok dogo,

⁶⁻⁷ ga tjlëno jlökoyo. Tjlë ga «jllëye koshëy ame! Llëye shäryë wlo li, e laga Sbörë, ga lara ba tjlökwo lagaga kong dënashko. Maling ga Sbö parkaga kjok dogo so kjlara obi li, ba wli bakwe. Ga llëbo lara Sbörë kës li, e shäryë eshko» le. Tjlëno enishko ga tjlëno jlökoyo, Sök İyado li ko go. Kjok dogo, klung ëre, dlung, e shäryaga li e, llëbo tjeng kës eshko li tjok.

⁸ E irgo ga kur ga ybö ter kjok dogo dwayo pjlara jek obi, tjlë bor kong ga «Pja nom, ga kjibokwo roshwing pjir tjeng Sbö parkaga kojono shäng dlung kjing, klung kjing wloshko li kjrëba» le.

⁹ Eni ga tja jek öötong Sbö parkaga li zlong, ga kjibokwo li rokoror ba kong. Kuya ga tjlë bor kong ga «Kjrozong. Uozong. Zrërop bop kjak roy ga kup ga pjlëblë, or dyo dik, gueniyo jer öötong bop bögwö roshko ga bop bögwö li ie ber kë ara» le.

¹⁰ Eni ga kjröror ba wloshko dwayo, ga uoror. Tjeng bor kjak royshko ga pjlëblë, or dyo dik, gueniyo jer öötong bor bögwö roshko ga bor bögwö li iara beno kë ara.

¹¹ Eshko ga ëbo tjlë bor kong ga «Llëbo wen tjëyoga oblë oblë tjok li, llëbo wen kjok shto oblë oblë sopga tjok li, llëbo wen nopga tjlë tjlökwo oblë oblë tjok li, llëbo wen pjlupga oblë oblë tjok li, e los jek obi» le.

11

Sbö tjlökwo lagaga do pjök

¹ Eshko ga tja kong kjorkwang twara ëborë kjlara, llëbo tjlëkklo wleni, ga tjlë bor kong ga «Pja kojös, pja nom Sbö u tjlëk, öng sho sukklö jong ba zlong bäng li tjok, ga löng ba poshrëk eshko li shtëp bakoe.

² Gueniyo ba u bäng kjako li tjlëp llëm, e twak beno tjeng nopga judío llëm wleniyo li kong. Sbö kjokyo Jerusalén, e twak beno tjeng ba wloshko, epga jek löng, tek löng e roshko moglo sak pkëng kjingsho pjök (42) wlo.

³ Eshkoshko ga nopga ichër do pjök, bor tjlökwo roy lë oba kong dbargwo sak dbäw dbäw kjingsho sak dbäw pjloglo pjök kjingsho sak tjer (1,260) wlo. Ga shärye lok eni, doyono löng sopokklo shwongyo go» le.

⁴ Kjok ëre Tjlapgayo li boksho ga kjor lok do pjök ko *olivo*, iök shjiy bapkwö lok do pjök bakoe. Kjur li, iök bapkwö li, e nopga do pjök li jyäglo.

⁵ Eye tjwe ba shdungleshko ga iök to tur nopga do pjök li kjak roy dwayo, ga ba wloyoga tjwe löng li pjiya

drete. Ĕye ba shdung woydē ga wolon eni kjluwe.

⁶ Epga kong dbo twaraba, shunyo slong, äär jong Sbō tjlōkwo lara pjir guing. Ga kong dbo twaraba obi, di kjlopswē ber srēng wlo, swlo oblē oblē ichē tjwe kjok ēre kjing go wlo bakoe.

⁷ Sbō tjlōkwo lara lok pjir irgo ga äya owa sök pjlēbgwo jong rong anmoyō lishko li shrono shäng ēngkjwono ba tjok, ga epga zrōra.

⁸ E irgo ga ba doyo beno tjeng kjok tjwlō ara li irbo bäng go, Tjlapga Jesús zrōraba pjang kjlōs go dēnashko kjokyo lishko. Kjok eshko li, e so Sodoma kjokyo, Egipto kjokyo, e kjoyoe.

⁹ Ga nopga tjwe shinmoga tjeng li ik ara, tjēyoga oblē oblē uunkong, nopga tjlē tjlōkwo oblē oblē uunkong, kjok shto oblē oblē uunkong sopga bakoe. Öör löng eni äär jong dbargwo mya kjingsho bëy, gueniyo ēye wotjlino ba doyo tjeng li jnek llēme.

¹⁰ Eshkoshko ga nopga löng kjok ēre kjing go beno löng wopjlú, ga llēbo twara lok ēng kong, ba sēngglo, shinmoga wolono dbaryo li shrēk wlo. Shäryara lok eni, löng sē obishko ga nopga li shduna Sbō tjlōkwo lagaga lirē ara kjishko.

¹¹ Gueniyo öötong dbargwo mya kjingsho bëyshko ga woshrara Sbörē irōng obi, ga kojongō löng. Īya nopga löng lirē ga bangkjre lok ara anmoyō.

¹² Eshko ga ybō kura nopga do pjök lirē ter kjok dogo dwayo pjlara, tjlēno dbo go. Tjlē ba kong ga «Pjāy tēmō» le. Ga ĩya ba wloyogarē löng wopro ga to jem kjok dogo, pjäng sho roshko.

¹³ Jekdo eshko ga yo to jem kēsbang. Kjok eshko li shdōktong beno kjringswo sak kjwara (10), ga kjrina lishko ga u lok li toktong pjir, ga nopga wolono doglo sak dbāw dbāw pjloglo kjäk (7,000). Beno löng sē li, Sbō sök kjok dogo li bangkjrara lok ara, ga iara lok beno kēsbang, tjwlō ara bakoe.

¹⁴ Llēbo owa anmoyō pjök li jek tjän. Gueniyo kjrina obi li tjwe dörōe.

Wli kjwara obi

¹⁵ E irgo ga Sbō parkaga kjlara obi, ba wli bakwara, e tjok ga öötong pjloglo kjäk (7). Eshko ga ēbo tjlēno lok dbo ara kjok dogo. Tjlē ga

«Bi Tjlapga, ba Cristo,
e öötong beno löng nopga
löng kjok kjing go li
pjluयोग,
ga iche lok ĩyado» le.

¹⁶ E irgo ga tjlapgaga kjok llgwegwa wleniyo doglo sak pjök kjingsho pkēng (24) löng Sbō bokshto, ba pjlu sökklo kjwara kjwara kjing go li kjök tono, ga Sbō poshrēra lok,
¹⁷ tjlē ga

«Tjlapga Sbō,
llēye shäryēp woydē li
shäryēp ga pjlúe.

Pja sök ĩyado.

Bop dbo ara go ga pja öötong
sök nopga löng kës li
ichaga.

Tjawa wopjlu bop tjok e
kjishko.

¹⁸ Tjeyoga löng kës li iirkono
ara bop kongshko ga
pja iirkono ara ba kong
lok bakoe.

Shinmoga llgwezlong dbaryo
li öötonge.

Bop parkagaga, bop
tjlökwö lagaga, ba
potjwlëzlong dbaryo li
öötong bakoe.

Bop nopga tjwlö ara,
tjwlö chira, bop ko
bangkjrägaga löng kës,
epga potjwlëp pjire.

Ga kjok pjiga li pjiip drete» le.

¹⁹ Eshko ga Sbö u jong kjok
dogo li u bäng roshwinaba
jong oojong, ga roshko ba
tjlökwö woyoshroklo bapkwö
buk li inor. Eshko ga llgwlëng
tur jong lletlet llaw pogo,
kjrik ri ri le ara, yo ian pjang,
di zeng shrono ter kjwolong
ara bakoe.

12

Walë, äya so Ööka kjoyo

¹ E irgo ga llëbo jyäglo weno
pjang kësbang kjok dogo.
Walë shäng kjlara eshko,
doyono shäng dlo go wleni,
mok pjang ba dre dirko, ga
dbala tjeng ba kä kjing kjwo
sak kjwara kjingsho pjök (12),
pju dlu ioklo wleni.

² Walë li shäng kjlaraso
llëm, ga ay le ara, chida buk
dörö kjishko.

³ Eshko ga llëbo jyäglo weno
pjang kjrina obi. Äya kësbang

sök kjlara kjlo srëzrën, so
Ööka kjoyoe. Äya li kägä kjwo
kjäk (7), pju dlu ioklo iak
jong kjwara kjwara li kjing
go, sjö kjwang sak kjwara (10)
bakoe.

⁴ Dbala shdöktong beno
kjringswo mya. Ga kjrara
kjrina ba pjlak go, ga dbura
ter lok kjok ëre kjing go.
Eshko ga öötong sök walë
li boksho, chida li wen
bukshko ga ue jekdo wlo le.

⁵ E irgo ga chida buk kjlara
domer. Llono ga tjeyoga löng
kës li iche kjange. Gueniyo
eshko ga chida li kjara Sbörë
ey dwayo, ga söra jek öötong
kjok dogo beno sök ba tjok.

⁶ Walë lira töktong jek
öötong sök kjok shäryara
Sbörë ba kong kjok dogro no
llëmshko lishko, ga dara Sbörë
eshko dbargwo sak dbäw
dbäw kjingsho sak dbäw
pjloglo pjök kjingsho sak tjer
(1,260).

*Miguel ëngkjwono äya so
Ööka kjoyo li tjok*

⁷ E irgo ga Sbö parkaga kjok
dogo so ko Miguel, e tönö
ba pjeyoga Sbö parkaga kjok
dogo so tjok, ga ëngkjwono lok
äya li tjok, äya pjeyoga kjok
dogo so li tjok bakoe.

⁸ Ga äya li jenoe. E kjishko
ga epga beno löng eshko kjok
dogo ame.

⁹ Äya li dburaba ter kjok
ëre kjing go, ba pjeyoga kjok
dogo so li tjok. Äya li, dgur
dënashko li e. E kowëba
Ä. Nopga Sbö miydë llëm
wleniyo jyäpgwaga li e.

¹⁰ Eshko ga kur ga ëbo tjlëno
dbo go kjok dogo. Tjlë ga
«Eeri ga ba nopga döra Sbörë
pjire.

Bi pjeyoga rotaga shkë dba bi
Sbö boksho li,
e dburaba jer kjok ëre
kjing go.

E go ga Sbö dbo ara, Cristo
dbo ara,
e ÿ wëïëe.

Ga Sbö beno sök bi pjluyo.

¹¹ Ä zana bi pjeyogarë pjir,
Öng Wlëp Ushko So
Llgwoklë srëng li go,
Sbö tjlökwo lara lok li go
bakoe.

“Tjawa mär Öng li go” le lok,
ga wolon li bangkjre lok
llëme.

¹² E kjïshko ga pjäy löng kjok
dogo,
pjäy wopjluë.

Gueniyo pjäy löng kjok kjing
go,
pjäy löng dlung roy,
pjäy song jlöe.

Ä to jer öötong shäng bomi
shwoy,
ga iirkë ara,
dbar ba kong beno sira
dö kjïshko.

Pjäy löng song jlö e kjïshko» le.

¹³ Äya so Ööka kjoyo li lono
ter kjok ëre kjing go eni. Miy-
darashko ga to shäng chida li
mekë irpjang.

¹⁴ Gueniyo walë li kong,
sjägä twara Sbörë ko pjök,
këskës, döbung sjägä wleni.
E irgo ga sjägä li go ga
dbuktong to, öötong sök kjok
shäryara Sbörë ba kong kjok
dogro no llëmshko lishko,
shaya dgur lirë ga ä lishko, ga

dara Sbörë eshko, lu pjloglo
sak mya kjingsho bëy.

¹⁵ E irgo ga di ichara dgur
lirë tur ba kjak roy dwayo, di
kës wleni, walë li söya di lirë
wlo le.

¹⁶ Gueniyo walë li kjimtara
klung lirë, jyä dloktong, ga di
jer li dwara pjire.

¹⁷ E kjïshko ga äya li iirkono
ara walë li kong, ga to ëngkjwë
ba tjëyoga tek beno ba irgo
li tjok. Nopga Sbö tjlökwo
kolaga mär löng Jesús go li
epga.

¹⁸ Äya lira beno sök dlung
sor go erä.

13

*Äya weno tëm dlung roy
dwayo kjlara*

¹ E irgo ga ïn ga äya wen
tëm sök kjlara obi, dlung roy
dwayo. Äya li kägä kjwo kjäk
(7), sjö kjwang sak kjwara
(10), pjlupga dlu ioklo iak
jong kjwangna kjwangna li
kjing go. Ko jyä tak pjang
kägä kjwara kjwara li go, Sbö
läywoklö owa wleni.

² Äya li so dbong kjoyo, ba
dre so äya kjloshko so sok
kësbang zok ara li dre kjoyo,
ba kjak so dbong kjak kjoyo
bakoe. Eshko ga iara Äya so
Ööka kjoyo lirë beno sök ba
pjlü sökklö kjing go, ga kong
dbo twara, oba iche wlo.

³ ïn ga äya li kägä kjwara
zak jong ba skato, gueniyo
pjano iröng. ÿya nopga löng
kjok ëre kjing go lirë ga yëy le
lok erä, ga uunkong tönö lok
ba tjok.

4 Äya so Ööka kjoyo li poshrëra lok, dbo twara Äya li kong kjïshko. Äya weno tëm dlung roy dwayo li poshrëra lok bakoe. Tjlë lok ga «¿Ëye äär äya kjwe dikdo? ¿Ëye äya kjwe zangdo?» le lok eni.

5 Äya li iara Ärë krë ara wlo, tjlë tjlökwo Sbö läywokïlo owa wleni wlo, oba ichë moglo sak pkëng kjingsho pjök (42) wlo bakoe.

6 Eshkoshko ga Sbö läywara owa jlökoyo, Sbö ko, ba u, nopga löng kjok dogo, e läywara owa uunkong.

7 E kong dbo twara Ärë to ëngkjwë Sbö nopga tjok wlo, ga epga zanae. Ga kong dbo twara Sbörë, kjok shto oblë oblë uunkong sopga, tjëyoga oblë oblë uunkong, nopga tjlë tjlökwo oblë oblë uunkong, e iche wlo.

8 Nopga löng kjok ëre kjing go kës ko tak pjang Öng Wlëp Ushko So llgwoklë zröraba li kjibokwoyo go llëm wleniyo, Äya li poshrëra lok. Kjok shäryayde Sbörë llëm obishko ga ëye ber sök së iyado Sbö tjok wlo ga ba ko, e tak lok kjibokwo ëre go tjän.

9 Ëye kwomgwo tjok ga woyde ga kuya yötso.

10 Ëye shakoba, sökoba kjok shto oblë wlo ga shakoba, sökoba kjok shto oblë.

Ëye zrökoba dröng go wlo ga zrökoba dröng go. Miydëy tjlökwo ëre go ga llëbo wen Sbö nopga kong

owa ëmdë ga woyde ga kuya kjang, Sbö raye llëm bakoe.

Äya weno tëm klung roy dwayo kjlara

11 E irgo ga ïn ga äya wen tëm sök kjlara, klung roy dwayo. Äya li sjö kjwang pjök, so öng wlëp ushko so llgwoklë sjö kjoyo, gueniyo tjlë äya so Ööka kjoyo li dik.

12 Era parkono Äya zak pjano li dbo go, ga nopga löng kjok ëre kjing go kës li iara ba poshrëk.

13 Eshko ga llëbo ïydëba llëm wleniyo shäryara kësbang oblë oblë ara, kjrina li, iök ichara ter kjok dogo dwayo shrono kjok ëre kjing go oba bokshto.

14 Llëbo eni li shäryara äya bäm ïyo li kong. E go ga nopga löng kjok kjing go li jyäpgwara uunkong. Ga epga iara äya bäm ïyo li jyäglö shäryë kjlara, ie lok ber kësbang, tjwlö ara wlo. Äya bäm ïyo li kjupäshko ga zaraba dröng go, gueniyo wolono llëm, pjano iröng obi.

15 Äya weno tëm klung roy dwayo li kong dbo twaraba, äya jyäglö shäryara nopgarë li iche tjlë wlo. Eshko ga ëye äya jyäglö li poshrëra llëm ga ichara zrökoba wlo.

16 Ga nopga iara uunkong llëbo jyäglö ie ba bokdo go, llëm ga ba orkwo këlëkong go. Nopga tjwlö ara wleniyo, nopga tjwlö chira wleniyo, nopga dbur ara wleniyo, nopga song wleniyo, parka-gaga tjwlëk löng pjir wleniyo, nopga eni llëm wleniyo, e iara uunkong ba shäryë eni.

¹⁷ Eni ga ëye llëbo jyäglo li iak'lok llëm ga llëye tjwlëya ga ä, llëye soyneya ga ä bakoe. Llëbo jyäglo li, e äya ko'li loklo, ba ko li shtoroy ga äär bayo kjöm li loklo bakoe.

¹⁸ Ba ko li shtëy ga äär bayo kjöm li miydëy wlo ga woyde ga shji kjok miydë ara. Ëye kjok miydë ara ga shte ga pjlú, ga äär ber sak dbäw p'jloglo tjer kjingsho sak tjer kjingsho tjer (666). Era domer kjlara li loklo.

14

Öng Wlëp Ushko So Llgwoklë, nopga doglo sak dbäw dbäw p'jloglo sak dbäw kjingsho sak dbäw dbäw p'jloglo sak pkëng kjingsho sak dbäw dbäw p'jloglo pkëng (144,000)

¹ E irgo ga ñnor jek obi, ga ñn ga Öng Wlëp Ushko So Llgwoklë li sök Siön dlupyo go bor bokshto. Eshko ga yorkaga nopga doglo sak dbäw dbäw p'jloglo sak dbäw kjingsho sak dbäw dbäw p'jloglo sak pkëng kjingsho sak dbäw dbäw p'jloglo pkëng (144,000), uunkong li bokdo go Öng li ko jyä tak pjang, Öng Data li ko jyä tak pjang bakoe.

² Eshko ga kur ga llëbo ter pjluk jong kjok dogo dwayo, pjluk li so di kës pjlublunyo li pjlukyo kjoyo, so kjrik ri ri li pjlukyo kjoyo, so kjorkwang shäryak jong kjiyo tjok tëy or go wleniyo tëba löng li kjoyo bakoe.

³ Ga nopga löng li tono lok tëkwo tjaglën, p'jlu sökklo jong

kjok dogo li bokshto, äya löng së doglo pkëng (4) li boksho, tjlapgaga kjok l'lgwega wleniyo li bokshto bakoe. Gueniyo nopga doglo sak dbäw dbäw p'jloglo sak dbäw kjingsho sak dbäw dbäw p'jloglo sak pkëng kjingsho sak dbäw dbäw p'jloglo pkëng (144,000) li tokdo eröe. Nopga döktong löng kjok ëre kjing go li epga. Ëye oblë të ba tëkwo li go ga äe.

⁴⁻⁵ Epga llëbo owa shäryono walëga tjok llëm, jyörkono llëm bakoe. Beno löng pogo llëye dret Sbö bokso erä. Ga to löng Öng li irgo, jek kjone lishko. Epga döraba nopga löng kës li tjrëko dwayo, ga twaraba Sbö kong, Öng li kong, ba sëngglo, bo kwirkono bäm ñyo li kjararaba, twaraba ba kong wleni.

Sbö parkagaga kjok dogo so doglo mya

⁶ Eshko ga ñn ga Sbö parkaga kjok dogo so dbuk pjang kjlara, tjlökwö pjlú ber ñyado wlo li söya tjeng nopga löng kjok ëre kjing go kës li kong, kjok shto oblë oblë uunkong sopga kong, tjëyoga oblë oblë uunkong kong, nopga tjlä tjlökwö oblë oblë uunkong kong bakoe.

⁷ Tjlëno pjang dbo go. Tjlë ga «Nopga l'lgweya Sbörë dbaryo li öötonge. E kjishko ga Sbö bangkjrozï, iozï ber kësbang, tjwlö ara, poshrëzï bakoe. Kjok uunkong shäryaga li e, kjopkwo, kjok ëre, dlung, di wen lok kjone pogo bakoe» le.

⁸ Eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so wen pjang ba irgo kjlara, tjlä ga «jE pjitonge! jBabilonia kjokyo tjwlo ara li pjitonge! Tjeyoga oblë oblë pinggaga llëbo owa shäryë oblë oblë li e. Epga ichara Sbö rayë bakoe. E pjitong e kjishko» le.

⁹ Eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so wen pjang ba irgo kjlara obi. Tjlëno pjang dbo go. Tjlë ga «Ëye äya li poshrëk, ëye ba jyäglo li poshrëk, ëye bokdo go, llëm ga orkwo go ba jyäglo li jyã tak pjang ga

¹⁰ Sbö iirkono ara ba kong. E kjishko ga ëye Sbö iono ber iirshko ga shdüya sorë ga epga shdüya eni bakoe. Epga suya akkwo ko *azufre* pjë jong ri ri li tjok, Sbö parkagaga kjok dogo so bokshto, Öng li bokshto bakoe.

¹¹ Epga shdüya eni iyado, ba iök li sjer llëm shkë jik, dba jik. Shäryë eni, äya li poshrëra lok kjishko, ba jyäglo li poshrëra lok kjishko, bokdo go, llëm ga orkwo go ba jyäglo li jyã tak pjang kjishko bakoe» le.

¹² Miydëy tjlokwo ëre go ga llëbo wen Sbö nopga, ba kolagaga li kong owa ëmdë ga woyde ga kuya kjang, Jesús raye llëm bakoe.

¹³ Eshko ga kur ga ybö ter kjok dogo dwayo pjlara, tjlä ga «Tjlokwo ëre tozong. Eeri jek lëkong ga ëye mär beno löng Tjlapga Jesús go wolonoshko guing ga ber wopjlúe» le.

Kuya Sbö Sëyarë ga tjlä ga «Ëng, eni. Epga sjeno parko-rbo, ga potjwläya Sbörë ba pak li kjishko» le.

Dwla bo skozlong dbaryo, kjillgwo bo skozlong dbaryo

¹⁴ Eshko ga ïnor jek obi, ga ïn ga pjäng sho wen pjang kjrina pjublún, kjing go sök kjlara so no to ter kjok dogo dwayo li kjoyo, dlu kjing go pjlu dlu ioklo pjang kjwara shäryak dbur sho shöyör go, wloshko dröng tjeng kjwangna zöng.

¹⁵ Eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so opshino shäng kjlara, Sbö u jong li roy dwayo, ga tjläno sök pjäng sho kjing go li kong dbo go. Tjlë ga «Dwla bo kwirkono tjän, ga dwla bo skozlong dbaryo öotonge. E kjishko ga bop dröng kjwe sös, ga pja nom dwla bo tjeng li skok» le.

¹⁶ Kuya ga ba dröng li go ga dwla bo tjeng kjok ëre kjing go kës li zakza tas erä.

¹⁷ Eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so opshino shäng kjlara obi, Sbö u jong kjok dogo li roy dwayo, wloshko dröng tjeng kjwangna zöng bakoe.

¹⁸ E irgo ga Sbö parkaga kjok dogo so wen shäng kjlara obi. E parkë shäng iök pjë jong ri ri llëbo lö pjleblë sukklo kjing go li dë, sjer llëm wlo. Eshko ga tek shäng öng sukklo jong li shwoy dwayo, ga tjläno wloshko dröng tjeng li kong dbo go. Tjlë ga «Kjillgwo bo kwirkono

tjän. E kjışhko ga bop dröng kjwe sös, ga pja nom jer kjok kjing go, kjillgwo bo tjeng li töng» le.

¹⁹ Kuya ga ba dröng li go ga kjillgwo bo tjeng kjok ère kjing go kës li zakza tas, ga dbukza jer kjillgwo bo llruzlong shtoyo li roshko. E no shdüzlong shtoyo li loklo, èye Sbö iono iirshko ga shdüya tjeng lishko.

²⁰ Kjillgwo bo llruzlong shtoyo li jong kjok eshko li worbo go. Eni ga kjillgwo bo li llrura eshko, ga ba srëng li tur jer jong e roy dwayo di kësbang wleni, öötong kjlay kwomgla kjëngso go, äär jong pjolae. Shji äär ba pjlarbo wlo ga woyde ga shji jëk dbargwo sak kjwara (10) dik.*

15

Sbö parkagaga kjok dogo so doglo kjäk (7), no shdungglo kjrënggwo kjäk (7)

¹ E irgo ga ïn ga llëbo jyäglo wen pjang kësbang kjok dogo kjrina obi. Sbö parkagaga kjok dogo so tjeng doglo kjäk (7), no shdungglo söya tjeng kjrënggwo kjäk (7) ba tjok. Sbö iir li pjir e go.

² Eshko ga llëbo ïn buk so dlung shäryak batlë sho go kjoyo, roshko iök. Dlung li sor go nopga kojono tjeng ara, äya li zana lok, ba jyäglo li zana lok, ba ko li shtoroy ga öötong kjöm li zana lok bakoe. Kong kjorkwang

shäryak jong kjiyo tjok tëy or go wleniyo twara Sbörë kjwara kjwara tjän, ga beno tjeng ba wloshko.

³ Eshko ga tono lok Sbö parkaga tek dënashko so Moisés li tækwo, Öng li tækwo bako, tækwoyo eni:

«Tjlapga Sbö,
llëye shäryëp woydë li shäryëp ga pjlúe.

Bop pak shäryorop li,
e kësbang, wolëso.

Llëbo bek li,
e shäryopdë.

Tjëyoga kës pjluyo ïyado li pja eröe.

⁴ Tjlapga, èye, pja bangkjre llëmyo drete.

Èye, bop ko ie ber kësbang, tjwlö ara llëmyo drete.

Pja eröe.

Èye oblë eniyo drete.

Bop pak pjlo bek li beno wëlä, tjëyoga tjeng kës li äär bop poshrëk e kjışhko.»

⁵ E irgo ga ïnor jek obi, ga ïn kjok dogo ga Sbö u jong eshko li jong oojong.

⁶ Ga Sbö parkagaga kjok dogo so opshino tek ba roy dwayo doglo kjäk (7), no shdungglo söya tjeng kjrënggwo kjäk (7) ba tjok. Doyono löng shwong ko pjlublún, drëpdre, pjlú, tjwlö ara wleniyo go, dop pjrikklo shäryak dbur sho shöylör go pjang ba pjlú kjing go.

⁷ Eshko ga äya löng së doglo pkëng (4) kjlara, epga kong di ioklo twara kjwara kjwara,

* **14:20 Shji jëk dbargwo sak kjwara dik** le li, e **kilómetro kjrënggwo sak dbäw pjloglo mya (300)** loklo.

shäryak dbur sho shöylör go,
roshko Sbö Sök İyado li iir.

⁸ Ga Sbö u jong li dlino
jong yö sho go, Sbö dbo kälä
tjeng eshko kjışhko. Eni ga eye
opzrök jek ba roy ga ä, äär
jong no shdungglo kjrिंगwo
kjäk (7) söya Sbö parkagaga
doglo kjäk (7) lirë tjeng ba
tjok li shäryono pjir guing.

16

Di ioklo kjwo kjäk (7)
roshko Sbö iir

¹ Eshko ga ybö kuror tek
Sbö u jong li roy dwayo
pjlara, tjläno Sbö parkagaga
doglo kjäk (7) li kong. Tjlë
ga «Pjäy nom Sbö iir tjeng
di ioklo kjwo kjäk (7) roshko
kjwe kwong kjok kjing go» le.

² Kuya lok ga Sbö parka-
aga bäm İyo li, llëbo tjeng ba
di ioklo roshko li kwona ter
kjok ere kjing go, ga nopga
jyā tak lok äya jyāglo go, äya
poshrägaga löng li, e poglo go
ūta weno ara, bang ara.

³ E irgo ga Sbö parkaga
kjlara obi, llëbo tjeng ba di
ioklo roshko li kwona ter
dlung kjing, ga dlung dyo li
kworkwono beno oblë, so
shinmoga srëngyo kjoyo, ga
llëbo tjeng kës dlung roy li
kjëtong drete.

⁴ E irgo ga Sbö parkaga
kjlara obi, llëbo tjeng ba di
ioklo roshko li kwona ter di
llë, diwa llë, e kjing, e tjok ga
öötong pjloglo mya. Eshko ga
di li kworkwono beno srëng.

⁵⁻⁶ Eshko ga Sbö parkaga
kjok dogo so kuror kjlara. Di
llë ichaga li e. Tjlë ga
«Sbö, pja sök İyado.

Pja eröe.

Nopga löng li,
bop nopga srëng li shira,
bop tjlökwö lagaga srëng
li shira bakoe.

E kjışhko ga
iorop beno löng srëng ië,
ba shdungglo.

Kjok llgwerop eni li,
e beke» le.

⁷ Eshko ga kur ga llëbo lö
pjlëblë sukklo jong li öö le, tjlä
ga

«Eng, Tjlapga Sbö,
llëye shäryöp woydë li
shäryöp ga pjlue.

Kjok llgwerop sorë li,
e beke» le.

⁸ E irgo ga Sbö parkaga
kjlara obi, llëbo tjeng ba di
ioklo roshko li kwona jek
dlo kjing, ga dlo li kong dbo
twara, nopga löng li suya ba
kälä dbo ara li go wlo.

⁹ Eshko ga nopga löng li
sura dlo kälä lirë ara. Eni
ëmdë ga llëbo owa shärye löng
li rayara lok llëm, Sbö iara
beno kësbang, tjwlö ara llëm
bakoe. Llëbo owa li ichara
Sbörë ba kong kuzong ga
beno löng Sbö ko li läywë owa
erä.

¹⁰ E irgo ga Sbö parkaga
kjlara obi, llëbo tjeng ba di
ioklo roshko li kwona ter äya
pjlü sökklo jong li kjing go, e
tjok ga öötong pjloglo shkëng
(5). Eshko ga äya li kjokyo ro
zoktong beno yët erä. Nopga
löng li bang ara kuzong ga
beno löng ba kjyorkwo uë.

¹¹ Eni ëmdë ga llëbo owa
shärye löng li rayara lok llëm,
beno löng Sbö sök kjok dogo li

lāywē owa erä, ba bang ara li kjĩshko, ba ūta li kjĩshko bakoe.

12 E irgo ga Sbö parkaga kjlara obi, llëbo tjeng ba di ioklo roshko li kwona jer Éufrates diyo li kjing, ga di li dano beno dogro, pjłupga tek dlo wen tēm shwo lëkong dwayo li jek dipzë ba ëngkjwagaga tjok di kar ga pjłú wlo.

13 Eshko ga ĩn ga sëyaga owa wen tjeng doglo mya, so kjlak kjoyoe. Kjlara opshino tek äya so Ööka kjoyo li kjak roy dwayo, kjlara opshino tek ba pjeyo äya owa li kjak roy dwayo, kjlara opshino tek äya dboryaga owa wleniyo li kjak roy dwayo bakoe.

14 Eshko ga sëyaga owa li to löng llëbo ĩydëba llëm wleniyo shäryë oblë oblë. Ga pjłupga löng kjok kjwang jikong li tōna lok, ëngkjwë Sbö tjok, no llgwezlong dbaryo lishko. Sbö, llëye shärye woydë li shärye ga pjłúe.

15 Cristo tjłökwwo woyoshrožĩa. Tjłëno ga «jPjāy sjëke! Tja tjwe, oba tjwe lürkë ä wleni. Ĕye sök bor koshë jlökoyo, sök së, ba shwong shäryak tjeng pjir ba tjok wleni ga ber wopjłú eshko. Eshko ga to shäng kjwor wleni llëm, llëye lōkyotke llëm bakoe» lara eni.

16 Eni ga pjłupga li tōna lok pjir, söra lok öötong löng kjok kjrınashko. Hebreo tjłökwwo go ga kjok eshko li ko Armagedón.

17 E irgo ga Sbö parkaga

kjlara obi, llëbo tjeng ba di ioklo roshko li kwona jek aan, pjłuk jek pjang li kjing, e tjok ga öötong pjłoglo kjäk (7). Ga ëbo tjłëno dbo go pjłu sökklo jong Sbö u jong li roy dwayo. Tjłë ga «Uunkong li shäryono pjire» le.

18 Eshko ga llgwlëng tur jong lletlet llaw pogo, kjrik ri ri le ara, yo ian pjang kësbang, dbo ara bakoe. Nopga iara Sbörë beno tjeng kjok ëre kjing go tek lëkong ga yo ĩydë eni llëme.

19 Babilonia kjokyo tjwłö ara li, e shdöktong beno kjrınggwo mya, ga tjëyoga oblë oblë li kjokyo pjıtong dret bakoe. Babilonia sogga shduna Sbörë ba iir ara li go eni, llëbo owa shäryara lok ara li kjĩshko.

20 Dlung tjreko llë, di tjreko llë, dlup llë, e jer piktong drete.

21 Ga di zeng shrono ter kjwolong nopga beno löng li kjing go. Kjwara kjwara kwing ara kwing dunggwo kjwo sak dbäw (100) wleni dik.* Eshko ga nopga löng li shduna Sbörë kjang anmoyö eni kuzong ga Sbö lāywe lok owa erä.

17

Walë owa kjlara, äya kjlara

1-2 Eshko ga Sbö parkagaga kjok dogo so doglo kjäk (7), wloshko tjeng di ioklo kjlara tek shrono shäng bor zlong, ga tjłë bor kong ga «Kjok buk kjrına, di arashko. Walë

* 16:21 *Dunggwo kjwo sak dbäw (100) dik*, e *kwing libra sak dbäw (100) wleni dik*.

sök kjlara eshko, to shäng opsoynek domerga oblë oblë kong wleniyo. Pjlupga löng kjok ère kjing go 'li pono ba tjok, ga ba nopga tjeng kës 'li ichara llëbo owa shäryë oblë oblë, ichara Sbö rayë bakoe. Eni ga pja tek bor tjok, walë 'li shdüya Sbörë 'li ip wlo» le.

³ Eshko ga tja go Sbö Sëya jlökoyo, ga tja söra parkaga lirë jek kjok dogro no llëmshko. Eshko ga in ga walë sök kjlara, äya sök kjlara 'li kjing go. Äya 'li kjlo srëzrën, kägä kjwo kjäk (7), sjö kjwang sak kjwara (10) bakoe. Ba doyo 'li go, ko jyä tak lok oblë oblë llaw pogo, Sbö läywoklo owa wleni.

⁴ Walë 'li doyono sök shwong ko dingding shwëshwë go, shwong ko srëzrën go bakoe. Shwong 'li go, llëbo wolësowa smok lok ara, dbur sho shöylör, akkwo wolësowa tjwlö ara wleniyo oblë oblë bakoe. Wloshko di ioklo tjeng kjwara, shäryak dbur sho shöylör go, llëbo owa shäryara 'li, llëbo shäryako llëm shäryara 'li, e tjeng ba roshko.

⁵ Llëbo jyä tak pjang ba bokdo go, gueniyo llë loklo miydëba llëme. Tak pjang eni: «Babilonia kjokyo tjwlö ara 'li tja. Walëga to löng opsoynek domerga oblë oblë kong wleniyo pingga 'li tja. Nopga ichaga llëbo shäryako llëm shäryë 'li tja bakoe.»

⁶ In ga walë 'li sök nelö, srëng iono ara kjishko. Sbö nopga to löng Jesús roy lë oba kong

zröra 'li, e srëngyo iayde. In ga yëy lër erä.

⁷ Eshko ga Sbö parkaga 'li tjlë bor kong ga «¿Pja opshgawë ega? Walë jek sök äya kjing go 'li llë loklo lër bop kong. Äya kägä kjwo kjäk (7), sjö kjwang sak kjwara (10), e llë loklo lër bop kong bakoe.

⁸ Äya inop 'li dënashko ga sök së, gueniyo eeri ga sök ame. Gueniyo llono ga wen tëm pjlëbgwo jong rong anmoyö 'li roy dwayo, ga to jongya shdüya, pjiya Sbörë wlo. E kjishko ga nopga löng kjok ère kjing go ko tak pjang Sbö kjibokwoyo go llëm wleniyo kës 'li, äya 'li iya lok ga yëy le lok erä. Kjok shäryayde Sbörë llëm obishko ga ëye ber sök së iyado Sbö tjok wlo ga ba ko, e tak pjang kjibokwo ère go tjän.

⁹ »Llëbo ère llë loklo miydëy wlo ga woyde ga shji kjok miydë ara. Äya kägä kjwo kjäk (7) 'li, e dlup lok kjwo kjäk (7) loklo, ga walë 'li sök ba kjing go.

¹⁰ Ba kägä kjwo kjäk (7) 'li, e pjlupga doglo kjäk (7) loklo bakoe. Pjlupga shkëng (5) jüni wolono tjän, kjlara sök eerishko, ga kjlara obi tjwayde llëm obi. Shrono ga ber sök wop sira döe.

¹¹ Äya dënashko ga sök së, gueniyo eeri ga sök ame 'li, e pjlü kjlara obi loklo, e tjok ga äär doglo kjwong (8). Pjlupga doglo kjäk (7) kjlara woshrono iröng obi 'li e, gueniyo to jongya shdüya, pjiya Sbörë wlo bakoe.

18

12 »Sjö kjwang sak kjwara (10) ĩnop li, e pĵlupga doglo sak kjwara (10) wentë llëm obi li loklo. Llono ga kong dbo twëba, parkë ber löng no pĵluyoga äya li tjok wop sira bakoe.

13 Eshkoshko ga wotĵĵik lok kĵrinaso, ga ba dbo li twe lok äya li kong, ba nopga tjeng kës li iche wlo.

14 Ga ëngkjwë lok Öng Wlëp Ushko So Llgwoklë li tjok. Gueniyo Öng li, no kägäyoga uunkong kägäyo li e, pĵlupga uunkong pĵluyo li e bakoe. E kĵishko ga epga zäya. Ba nopga rokara, kĵrara, mär löng ba go ĩyado li löng ba tjok eshko.

15 »Walë to shäng opsoynek domerga oblë oblë tjok wleniyo li ĩnop sök di arashko. Di li, e tjëyoga oblë oblë li loklo, nopga tĵlë tĵlökwo oblë oblë li loklo bakoe.

16 Sjö kjwang sak kjwara (10) lok äya go li, walë owa li ĩywa lok shjiktëng, shdüya lok ara, ga ie lok ber shäng kĵwor. E irgo ga sho ue lok, ga doyo suya lok iök go.

17 Epga wotĵĵino kĵrinaso li, ba dbo twara äya kong li, e laga Sbörë, lara eni tek dënashko kĵishko. Ga shärye lok eni, äär jong llëye lara Sbörë li shäryono pĵir guing.

18 »Walë ĩnop li, e kjok tĵwlö ara loklo, pĵlupga löng kjok ëre kĵing go ichaga sök lishko» le.

* **18:2-3** Tek dënashko ga kĵibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kĵone kĵone tĵlë ga «... e usho shäryë lok eshko, ga äya owa, woydëy llëm wleniyo, e löng eshko bakoe.»

Babilonia kjokyo pĵitonge

1 E irgo ga ĩn ga Sbö parkaga kjok dogo so ter shäng kĵlara obi, kjok dogo dwayo. E dbo ara, ga kjok ëre kĵing iara ba kälä ara lirë beno buk shjiye.

2-3 Eshko ga tĵlëno dbo go. Tĵlë ga

«ĪE pĵitonge!

ĪBabilonia kjokyo tĵwlö ara li pĵitonge!

Tjëyoga oblë oblë, llëbo owa oblë oblë pina ba kong li,

e shäryara lok pĵir,
Sbö rayara lok bakoe.

Pĵlupga löng kjok ëre kĵing go kĵlobi li,
e pono ba tjok wleni.

Llëbo soynega kjok ëre so li,
e dbur shano ara,
kjok eshko sopga dbur zano ara kĵishko.

E kĵishko ga kjok eshko li kworkwono beno buk Ä sëyaga shtoyo shara,
sëyaga owa oblë oblë löng eshko.

Sënwa owa, woydëy llëm wleniyo,
e usho shäryë lok eshko bakoe»* le.

4 Eshko ga kur ga ybö ter kjok dogo dwayo pĵlara, tĵlë ga

«Bor nopga, pĵäy opshis kjok kĵweshko dwayo,
llëbo owa shärye nopga löng kĵweshkorë li shäryëmi llëm wlo,

kjwepga shdūya Sbörëshko
ga pjāy shdūya eni llēm
bako wlo.

5 Nopga löng kjweshko li go
owa ara,
kjlay kjok dogo.

Kjwepga shdūya Sbörë ara,
llëbo owa shāryara kës li
kjīshko» le.

6 Eshko ga ybö li tjlēno nopga
shdunggaga li kong. Tjlē ga
«Nopga kjwe llëbo shāryono
oblē kong owa sorë ga
shāryozī ba kong eni
pjloglo pjök.

Oblē shduna sorë ga
nopga kjwe shdūzī eni
pjloglo pjök bakoe.

7 Llëbo shāryara ba kong om
go ara, dbur zano ara,
ber löng wopjlú wlo.

Eni ga llëbo shāryozī ba kong
owa bayo eni,
ber löng woydë ara wlo.

Eerishko ga to löng krë ara.
Tjlē ga

“Tjawa pjlu boy wleni,
tjawa äär ber syā wleni
llēm,

llëye wen borwa kong
owa wlo drete” le.

8 Eni kuzong ga dbar kjwara
ga llëbo wen ba kong
owa oblē oblē,

kjone kjone wolon,
kjone kjone slar ara,

kjone kjone pjli kuk ara
bakoe.

Epga shdūya Tjlapga Sbörë,
ba dbo ara go,

ga ba kjok buk kës li suya
iök go, ber dret wlo» le.

9 Pjilupga löng kjok ëre kjing
go pono walë li tjok wleni
li, llëbo shāryara ba kong om
go ara, dbur zano lok ara

bakoe. Shāryara lok eni, ber
löng wopjlú baīya dik wlo. Eni
ga kjok li pjë jong ri rishko ga
ba yō sho jem li īya lok ga slar
ara, kjloshtë ara ba kjīshko.

10 Eshko ga walë li shdūya
Sbörë ara eni li īya ga
bangkjre lok ara. Ber löng
kjloshtë ara pjolae. Tjlē lok
ga

«iBabilonia sopga, pjāy tjwlō
ara, dbo ara,
gueniyo pjāy shduna
ara, ga pjāy pjitong
malinge!

iPjāy song jlōe!

iPjāy song jlōe!» le lok
eni.

11 Eshko ga llëbo soynegaga
kjok ëre so li slar ara, kjloshtë
ara, llëbo tjwlëkoba eshko
ame kjīshko.

12 Dbur sho shōylör,
dbur sho pjublún, akkwo
wolësowa tjwlō ara wleniyo
oblē oblē, e tjwlëkoba
eshko ame. Shwong ko
pjublún, pjlu tjwlō ara
wleniyo, shwong ko dingding
shwëshwë, shwong pjlu
wleniyo ko *seda*, shwong ko
srëzrën, e tjwlëkoba eshko
ame. Kjorkwang lö pjleblë
wleniyo oblē oblë, llëbo
wolësowa oblë oblë shāryak
llëbo ko *marfil* go, shāryak
kjorkwang tjwlō ara wleniyo
go, shāryak dröng sho so
klung sho kjoyo go, shāryak
dröng sho go, shāryak ak ko
mármol go, e tjwlëkoba eshko
ame.

13 Dli mokyö oblë oblë,
llëbo lö pjleblë suy wlo, dwlo
poshtikklo lö pjleblë oblë

oblë, poshtikklo lõ pjlëblë
 wleniyo oblë oblë, kjilgwo
 bo dyo dbo ara, kjyo pjlú
 wleniyo, pjlung shosho pjlú
 wleniyo, e tjwlëkoba eshko
 ame. Sögla, öng wlëp ushko
 so, kwomgla, jëkklo dopshiga
 kwomglarë wleniyo, parka-
 gaga tjwlëk lõng pjir wleniyo,
 nopga oblë oblë, e tjwlëkoba
 eshko ame.

¹⁴ Eshko ga llëbo soynegaga
 li tjlä lok ga

«iBabilonia sopga,
 llëbo woydoromi ara li,
 e pjitong drete.

Llëbo oblë oblë tjwlö ara
 bomi kong li,
 e pjitong dret bakoe.

iPjây song jlöe!

iPjây song jlöe!» le lok
 eni.

¹⁵ Eshko ga epga shdüya
 Sbörë ara eni li ñya llëbo
 ëre soynegaga lõng lirë ga
 bangkjre lok ara. Ber lõng
 slar ara, kjloshtë ara pjolae.

¹⁶⁻¹⁷ Tjlä lok ga

«iBabilonia sopga,
 pjây doyono lõng shwong
 ko pjlublún, pjlú tjwlö
 ara wleniyo go,
 shwong ko dingding
 shwëshwë go
 shwong ko srëzrën go
 bakoe!

iPjây obrikkwo wolësowa oblë
 oblë

shäryak dbur sho shöyör
 go,

shäryak akkwo wolësowa
 tjwlö ara wleniyo oblë
 oblë go bakoe!

Gueniyo llëbo tjwlö ara tjeng
 kës li pjitong malinge!

iPjây song jlöe!

iPjây song jlöe!» le lok
 eni.

Eshko ga kjong kës-kës
 sögaga, ba kägäyoga, nopga jëk
 lõng kjong kës-kës go, e ber
 lõng pjola bakoe.

¹⁸ Ga kjok li pjë jong ri
 rishko ga ba yö sho jem li ñya
 lok ga slar ara ba kjishko. Tjlä
 lok ga «Kjok oblë äär tjwlö ara,
 kjok kjweni dik llëme» le lok
 eni.

¹⁹ Eshko ga klung sho iara
 ba kä kjing go, lõng woydë ara
 li loklo, ga slar ara, kjloshtë
 ara. Tjlä lok ga

«Babilonia sopga,
 pjây dbur ara kjishko ga
 kjong kës-kës sogoga kës
 li dbur shano ara.

iGueniyo pjây pjitong malinge!

iPjây song jlöe!

iPjây song jlöe!

²⁰ iGueniyo kjok dogo so,

Sbö nopga,

Sbö tjläkwo roy lagaga

Jesús äska,

Sbö tjläkwo lagaga,

pjây shduna lok ara kuzong
 ga

epga shduna Sbörë ara
 bakoe!

iPjây lõng wopjlú e kjishko!»
 le.

²¹ Eshko ga Sbö park-
 aga kjok dogo so dbo ara
 wleniyo kjlara apkwo kjrono
 kjwara kës-bang, bayo dwla
 kjwokäkklo apkwoyo wleni,
 ga dbura jer dlung roy, ga tjlä
 ga

«Apkwo dburor li piktong
 dret,

beno ñgöy ame.

Babilonia kjokyo li pjir dret,
 ber ñgöy ame eni bakoe.

22 Kjorkwang shäryak jong
kjiyo tjok tēy or go
wleniyo, dbonmo, wli,
e tēba eshko ame,
ga ēye tē eshko ame
bakoe.

Ēye parkē eshko ame,
ga oba parkē lōng li
pjlukyo kuy eshko ame
bakoe.

23 Iōk shjiy eshko ame,
ēye orkwosmok eshko
ame bakoe.

Dēnashko ga llēbo soynegaga
kjok eshko so li tjwlō
ara.

Ga tjēyoga oblē oblē
jyāpgwara ba nopgarē
ba ybi sho li go.

24 Sbō tjlōkwo lagaga, Sbō
nopga, nopga oblē,
e zrōraba ara kjok eshko»
le.

19

Shji Tjlapga poshrēk ara

1-2 E irgo ga kur ga nopga
trāk llēm, öö le ara kjok dogo.
Tjlē lok ga

«iShji Tjlapga poshrēk ara!
Walē to shäng opsoynek
domerga oblē oblē
kong wleniyo li,
nopga lōng kjok kjing
go li ichara llēbo owa
shäryē oblē oblē,
ichara Sbō rayē bakoe.

Sbō nopga zrōra ara kjīshko ga
walē li shduna Sbōrē.
Kjok llgwera sorē li,
e beke.

Bi Sbō,
e kēsbang, tjwlō ara, dbo
ara bakoe.

Bi dōga kjaraso li e» le.

3 Ga öö le lok obi, tjlē ga
«iShji Tjlapga poshrēk ara!

Walē li doyo pjē ber buk iyo,
pjē yōyo jem jong li slan
llēme» le.

4 Eshko ga tjlapgaga kjok
llgwega wleniyo doglo sak
pjök kjingsho pkēng (24) li,
e kjök tono, ga Sbō sök pjlū
sökklo kjing go li poshrēra.
Tjlē lok ga

«iBer eni!
iShji Tjlapga poshrēk
ara!» le.

5 Eshko ga ēbo tjlēno pjlū
sökklo jonglishko dwayo. Tjlē
ga

«iSbō parkagaga,
Sbō bangkragaga,
pjāy tjwlō arare, de
llēmde, e llēno llēme.
Bi Sbō poshrēzi pjāy
uunkongdē!» le.

6 Eshko ga kur ga nopga
trāk llēm, öö le ara, pjluk li
so di kēs pjlublunyo li pjlukyo
kjoyo, so kjirik ri ri li pjlukyo
kjoyo bakoe. Tjlē lok ga
«iShji Tjlapga poshrēk ara!

Bi Tjlapga Sbō,
llēye shärye woydē li
shärye ga pjlūe.

Öötong sök nopga uunkong
pjluyo tjän.

7 Shji wopjlū e kjīshko,
iēy ber kēsbang, tjwlō ara
bakoe.

Öng Wlēp Ushko So llgwoklē
orkwosmozlong
dbaryo li öötong,
ba boy poshäryono pjir,
sök ba koshē.

8 Kong shwong twara Sbōrē
doyē e go wlo.

Shwong li ko pjlublún,
pjlū tjwlō ara, drēpdre,
stek wleniyo» le.

(Shwong le li, e llëbo pjlo bek shäryara Sbö nopgarë oblë oblë li loklo.)

⁹ Eshko ga Sbö parkaga kjok dogo so li tjlä bor kong ga «Tjläkwo ëre tozong. Eye mana Sbörë tek Öng Wläp Ushko So Llgwoklä orkwosmozlong dliyo li uë ga ber wopjlúe» le. Ga tjlä obi ga «Tjläkwo ëre lara Sbörë li, e beke» le.

¹⁰ Kur ga tja kjök tonono parkaga li bokshto, ga poshrër loror. Gueniyo tjlä bor kong ga «¡Kjwe shäryëp llëme! ¡Tja parkaga Sbö kong eröe! ¡Pja, bop pjeyoga mär löng Jesús tjläkwo go li, pjäy eni bakoe! ¡Eye Jesús tjläkwo roy lë ga e Sbö tjläkwo laga! ¡E kjäshko ga Sbö poshrëpdë dey!» le.

Kjlara sök kwomgla kjlo pjublún kjing go

¹¹ Eshko ga kjok dogo roshwino beno jong ojong, ga ñn ga kwomgla sök kjlara kjlo pjublún. Kjing go sök kjlara. Llëye le li shärye eni iyado lëba, tjläkwo bek laga li e lëba bakoe. Kjok llgweya bek, ga ëngkjwë ba wloyoga tjok bek bakoe.

¹² Ba bokkwo so iök pjë lok ri ri kjoyo, ba kä kjing go pjlunga dlu ioklo lok ara. Ko jyä tak pjang ba go kjwara, miydaga erë om go eröe.

¹³ Doyono sök shwong pöraba srëng go pjir li go. E ko Sbö Tjläkwo.

¹⁴ Ængkjwagaga kjok dogo so uunkong li jek löng kwomgla kjlo pjublún kjing go ba irgo, doyono löng shwong

ko pjublún, pjlu tjwlö ara, drëpdre, stek wleniyo go.

¹⁵ Dröng tur jong sök kwomgla kjing go li kjak roy kjwangna, kowo stek, tjëyoga oblë oblë tjeng kës li pjiya e go wlo. Llëye shärye woydë Sbörë li shärye ga pjlu, ga iirkono ara nopga löng li kong. E kjäshko ga domer li ichara ba shdung kjang, shji kjillgwo bo shglëroy bi dre go wleni. Jläkoyo ga epga iche kjange.

¹⁶ Ko jyä tak pjang kjrina, ba shwong pjang li go, ba kworbo do li go bakoe. Ko li tak pjang eni «Pjlunga Uunkong Pjluyo, No Kägäyoga Uunkong Kägäyo.»

¹⁷ Eshko ga ñn ga Sbö parkaga kjok dogo so shäng kojong kjlara, dlo kjing go. Ga tjläno sënwa sjëng uaga dbuk lok kjok dogo kës li kong dbo go. Tjlä ga «Pjäy tönzong, Sbö dliyo kësbang li uëmi wlo.

¹⁸ Eshko ga pjlunga doyo sho, ëngkjwaga kägäyoga doyo sho, nopga tjwlö ara wleniyo doyo sho, kwomgla doyo sho, ba sögaga doyo sho, e uëmi ga pjlu, nopga uunkong tjwlëk löng pjir wleniyore, de llëmde, tjwlö arare, de chirare, uunkong li doyo sho uëmi ga pjlu» le.

¹⁹ Eshko ga ñn ga pjlunga löng kjok ëre kjing go, ba ëngkjwagaga kës li tona lok äya owa li tjok, ëngkjwë sök kwomgla kjing go li tjok wlo, ëngkjwë ba ëngkjwagaga jek löng ba tjok li tjok wlo bakoe.

²⁰ Eshko ga äya owa li shara

ba wloyoga lirë, ga dbura jer akkwo ko *azufre* pjë jong ri ri shtoyo'li roshko, ba dboryaga owa wleniyo li tjok. Shto, e kësbang, so dlung kjoyoe. Kjupäbäshko ga ba dboryaga li, llëbo ÿdëba llëm wleniyo shäryara oblë oblë ba kong, ga nopga jyã tak lok äya jyäglo go, äya poshrëgaga löng li, e jyäpgwara e go.

²¹ Ga ëngkjwë löngshko ga nopga töno tjeng äya owa tjok li, e zröra dret, dröng tur jong sök kwomgla kjing go li kjak roy li go. Eni ga sënwa li lono ba sho beno tjeng li uë, beno löng bökö tjung ara, no sho li go.

20

Lu pjloglo sak dbäw dbäw (1,000)

¹ Eshko ga ïn ga Sbö park-aga kjok dogo so to ter kjok dogo dwayo kjlara, wloshko tjeng pjlebgwo jong rong an-moyö li dökklo, no shakklo shäryak dröng sho go tjeng pjlara kësbang bakoe.

²⁻³ Ga äya so Ööka kjoyo li shara, ga pjrira, ber buk eni lu pjloglo sak dbäw dbäw (1,000) wlo. E irgo ga dbura jer pjlebgwo jong rong anmoyö li roshko, kjing bängzara yötso, tjëyoga oblë oblë jyäpgwe llëm, äär jong lu pjloglo sak dbäw dbäw (1,000) wlo. Eshko ga döya jek pjlara obi, wop sira wlo. Äya li, e Ä om go.

⁴ Eshko ga ïn ga nopga sirkeno tjeng kjlobö, pjlu sökklo tjeng li kjing go. Epga

kong dbo twara Sbörë nopga llgwek wlo. Dënashko ga nopga kä zaraba ara, Jesús roy lara kjishko, Sbö tjlökwo roy lara kjishko bakoe. Äya owa li poshrëra lok llëm, ba jyäglo li poshrëra lok llëm, bokdo, orkwo, e tak lok ba jyäglo go llëm bakoe. Nopga eniyo li sëyaga ïnor tjeng eshko, nopga sirkeno tjeng li shwoy. Eshko ga woshrara Sbörë iröng obi, ga beno löng nopga ichë Cristo tjok lu pjloglo sak dbäw dbäw (1,000).

⁵ Nopga woshrara Sbörë bäm go li epga. Llamö woshrara llëm, äär jong lu pjloglo sak dbäw dbäw (1,000) li pjitong guing.

⁶ Woshrara Sbörë bäm go li ber wopjlu, iak beno tjeng dboy Sbö kong bakoe. Nopga wolono tjeng li wolon jek obishko ga llëye wen ba kong llëm, ber löng syöshtaga Sbö kong, Cristo kong, ga nopga iche ba tjok lu pjloglo sak dbäw dbäw (1,000) bakoe.

Ä zanabae

⁷ Äär lu pjloglo sak dbäw dbäw (1,000) lishko ga Ä döra ba shdüzlong shtoyo jong li dwayo,

⁸ ga opshino to shäng oba jyäpgwë kjok kjwang jikong, töya ëngkjwë wlo. Tjëyoga jyäpgwara li ko Gog, Magog bakoe. Epga träk llëm, la sho tjeng dlung kjako wleni.

⁹ Eshko ga töno löng kjok kjwang jikong dwayo, ga Sbö

nopga löng li kjokyo kopj-
rina lok pjribrie. Kjuk woyde
Sbörë ara li eshko.* Gueniyo
ga iök ichara Sbörë lon kjok
dogo dwayo, ga epga pjira
drete.

¹⁰ Eshko ga Ä, nopga
jyäpgwaga li shara, dbura jer
akkwo ko *azufre* pjë jong ri
ri shtoyo li roy, ba pjeyoga
äya owa li, ba dboryaga li, e
dbura beno tjeng dënashko
lishko. Shto, e kësbang, so
dlung kjoyoe. Ga mya jikong
li shdüya ber löng eshko shkë
dba, iyado wlo.

*Nopga llgweraba löng pjlu
sökklo jong kjwara kësbang,
pjublún li bokshto*

¹¹ Eshko ga ïn ga pjlu
sökklo jong kjwara kësbang,
pjublún, kjing go ëbo sök
kjlara. Eshko ga kjok
uunkong töktong ba bokshto
dwayo, kjok dogo, klung
bakoe. Beno ïgöy ame.

¹² Ga ïn ga nopga wolono
tjeng kës li löng pjlu sökklo
jong li bokshto, nopga tjwlö
ara, nopga tjwlö chira bakoe.
Eshko ga kjibokwo tjeng li
roshwinaba. E irgo ga kji-
bokwo roshwinaba kjwara
obi. Eye ber sök së iyado Sbö
tjok wlo ga ba ko, e tak pjang
kjibokwo e go. Ga nopga
wolono tjeng li llgweraba,
llëbo shäryara dö, tara beno
tjeng kjibokwo tjeng kës
roshko li kjishko.

¹³ Nopga wolono beno
tjeng dlung roy ga löng eshko.
Nopga wolono beno tjeng

sakshko ga löng eshko. Nopga
wolono beno tjeng shinmoga
shtoyo ga löng eshko. Ga
kjlara kjlara llgweraba, llëbo
shäryara dö li kjishko.

¹⁴⁻¹⁵ Eye ber sök së iyado
Sbö tjok wlo ga ba ko, e tak
pjang Sbö kjibokwoyo li go.
Gueniyo eye ko wlënaba tak
pjang e go llëm ga dburaba
jer beno tjeng iök pjë jong
ri ri shtoyo li roy, shinmoga
shtoyo li tjok. Shto, e kësbang,
so dlung kjoyoe. Nopga
wolono tjeng li wolon jek obi
wleni eshko.

21

Jerusalén kjokyo tjaglën

¹ E irgo ga ïn ga kjopkwo
pjang tjaglën, klung buk
tjaglën bakoe. Kjekpwo
këguë li, klung këguë li, dlung
këguë li, e jeno uunkong, llëbo
këguë li beno ame.

² Ga ïn ga kjok ter pjang kj-
rina, Sbö sök kjok dogo lishko
dwayo. Kjuk li ko Jerusalén,
e shäryak tjaglën, kjok iak
beno buk dboy Sbö kong li
e. Kjuk li shäryak wolësowa,
walë poshäryono orkwosmok
dörö wlo wleni.

³ Eshko ga ybö kuror tek
pjlu sökklo jong lishko dwayo
pjlara, tjlä ga «Sbö ber sök
nopga löng lishko shara. E
ber sök ba tjok, ga epga ber ba
nopga. Sbö om go li ber sök ba
tjok, ga ber ba Sbö.

⁴ Ba boryo kröya Sbörë, ber
löng slar ame wlo. Eshko ga
llëbo këguë li pjitong kjishko

* **20:9** *Kjuk woyde Sbörë ara* le li, e *Jerusalén kjokyo* loklo.

ga ëye wolon ame, slar ame, poglo bang ame bakoe» le.

⁵ Eshko ga sök p̄jlu sökklo kjing go li tjlē bor kong ga «Llēbo kēs shäryēr shäng ëre tjaglēn eröe. Tjlokwo loror li, e bek, nopga mär ba go ga p̄jlúe. E kjīshko ga tozong.

⁶ ¡Uunkong li shäryono pjire! Tja so tjlokwo toklo ko *Alfa** kjoyo, tja so tjlokwo toklo ko *Omega*† kjoyo bakoe. Sök bām go li tja. Pjirshko ga ber sök li tja bakoe. Di ichēr tur di bokkwo roy dwayo, ëye omiono ga ber sök sē ÿyado bor tjok. Ëye di ëre iē woydē ga kong twēr, ga tjwlō shir llēme.

⁷ Ëye llēbo owa li zano ga llēbo kēs ëre ber ba kong, ga tja ber ba Sbō, e ber bor wa bakoe.

⁸ »Gueniyo nopga kjok bangkjrē wleniyo, nopga mär bor go llēm wleniyo, nopga llēbo shäryako llēm li shäryē wleniyo, nopga oblē zrök wleniyo, nopga pē no orkwosmono ba tjok llēm li tjok wleniyo, nopga parkē ybi wleniyo, nopga llēbo jyāglo poshrök wleniyo, nopga lūrke ä wleniyo, era dbukoba jer ber löng akkwo ko *azufre* pjē jong ri ri shtoyo li roshko. Shto e kēsbang, so dlung kjoyoe. Nopga wolono tjeng li wolon jek obi wleni eshko» le.

⁹ Eshko ga Sbō parkagaga kjok dogo so doglo kjäk (7), wloshko tjeng di ioklo,

roshko no shdungglo tjeng kjringswo kjäk (7) kjlara li tek shrono shäng bor zlong, ga tjlē bor kong ga «Pja tek bor tjok, ga walē orkwosmok Öng Wlēp Ushko So Llgwoklē tjok wlo li pin bop kong» le.

¹⁰ Eshko ga tja go Sbō Sëya jlökoyo, ga tja söra parkaga lirē jem dlup jong kēsbang, kjókshko li kjing go. Eshko ga kjok pina bor kong kjrina, ter pjang Sbō sök kjok dogo lishko dwayo. Kjok li ko Jerusalén. Kjok iak beno buk dboy Sbō kong li e.

¹¹ Sbō sök eshko kjīshko ga kjok li kälā bolo ara, so akkwo wolēsowa tjwlō ara wleniyo kälā kjoyo, so akkwo ko *jaspe* kälā kjoyo, roīgöy wēlē, so batlē sho kjoyoe.

¹²⁻¹³ Kjeryo shäryak pjribri kjókshko, kjēr li shklykyo kjringswo pkēng (4), ga kjēr li pjlor kar kar, u bäng bäng lok kjwo mya mya, uunkong ga kjwo sak kjwara kjingsho pjök (12). U bäng bäng daga Sbō parkaga kjok dogo sorē kjlara kjlarae. U bäng bäng kjwara kjwara li go Israel tjēyoga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li ko jyā tjang pjang kjrina kjrina eshko.

¹⁴ Kjok li shakklo kjwo sak kjwara kjingsho pjök (12), kjwara kjwara li go Sbō tjlokwo roy laga Jesús äska doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li ko jyā tak pjang

* **21:6** Grecia so tjlokwo go ga tjlokwo toklo ko *Alfa*, e ba bām ÿyo, A wleni. † **21:6** Grecia so tjlokwo go ga tjlokwo toklo ko *Omega*, e ba pjirshko, Z wleni.

kjrina kjrina eshko.

15 Parkaga lan shäng bor tjok li, wloshko llëbo tjllëkko shäryak dbur sho shöylör go tjeng kjwangna, kjok li, u bäng bängli, kjër li, e tjliya e go wlo.

16 Kjok li tjliy ga pjlor kar kar bam beke. Ga tjliina llëbo tjllëkko li go ga beno kësbang anmoyō. Shji jëk shkluk kjrina dwayo äär shkluk kalëkong wlo ga woyde ga shji jëk dbargwo sak kjäk kjingsho shkëng (75) wleni dik.‡ Ga jem kjomo lëkong ga wop eni bakoe.

17 Kjër li tjliina, llëbo tjliina norë wleni ga shtëgro orkwo jyägloš pjloglo sak dbäw kjingsho sak pkëng kjingsho pkëng (144).

18 Kjër li shäryak akkwo ko *jaspe* go. Kjok li shäryak dbur sho shöylör go, ga roïgöy wëlä, so batlë sho kjoyoe.

19 Kjok li shakklo shäryak lok akkwo wolësowa tjwlö ara wleniyo oblë oblë go. Ba shakklo bämli shäryak akkwo ko *jaspe* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *zafiro* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *ägata* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *esmeralda* go.

20 Irgo shakklo shäryak akkwo ko *ónice* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *cornalina* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *crisólito* go.

Irgo shakklo shäryak akkwo ko *berilo* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *topacio* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *crisopraso* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *jacinto* go. Irgo shakklo shäryak akkwo ko *amatista* go.

21 U bäng bäng kjwo sak kjwara kjingsho pjök (12) li kjwarashko kjwarashko shäryak akkwo kjwara kjwara go. Akkwo li wolësowa tjwlö ara wleniyo ko *perla*. Irbo kësbang jek buk kjok roshko li shäryak dbur sho shöylör go, roïgöy wëlä, so batlë sho kjoyoe.

22 Tjlapga Sbö, llëye shärye woydë li shärye ga pjlué. Kjok eshko ga ba u, e poshrëkoba eshko wlo ñnor llëm, sök om go eshko kjïshko, Öng Wlëp Ushko So Ilgwoklë li sök eshko kjïshko bakoe.

23 Kjok eshko ga dlo kälä shjiy li, mok kälä shjiy li, e woyde llëme. Kjok li ber shjiy, Sbö dbo kälä shjiy li go, Öng li dbo kälä shjiy li go bakoe.

24 Ga tjëyoga oblë oblë löng kjok ëre kjing go li jëk löng iök shjiy li go, ga ba pjlyuga, ba llëbo tjwlö ara li tek söya, ie lok ber eshko wlo.

25 Dba ga kjok eshko li u bäng bäng lok oojong ñyado, ga eshko ga shkë dret, kjok shjiy ñyado.

26 Tjëyoga oblë oblë, ba llëbo

‡ 21:16 *Shji jëk dbargwo sak kjäk kjingsho shkëng (75) wleni dik* le li, e kilómetro *kjringgwo sak dbäw dbäw pjloglo pjök kjingsho sak dbäw pjloglo pjök (2,200)* loklo. § 21:17 *Orkwo jyäglo pjlara, e centímetro sak pkëng kjingsho shkëng (45) dik.*

tjwlō ara li tek söya, ie lok ber eshko wlo.

²⁷ Ga llëye ber Sbō bokshto ga ä li, e äär eshko llëm, ëye wotjlik owa wleniyo llëm, ëye jyörkë ä wleniyo llëm bakoe. Nopga ko tak lok Öng li kjibokwoyo go li, epga äär eshko eröe. Ëye ber sök së ïyado Sbō tjok wlo ga ba ko, e tak pjang kjibokwo ëre go.

22

Di pjang pjlara, di li, shji ie ber löng së ïyado

¹ E irgo ga Sbō parkaga kjok dogo so li, tja kong di pina pjlara, di li ioroy ga shji ber löng së ïyado Sbō tjok. Di li tur ter Sbō, Öng Wlëp Ushko So Ilgwoklë, e löng lishko dwayo,

² ga jer buk irbo kësbang jek buk kjok roshko li tjrëko. Di pjang li kjwo kar kar, kjor jong kjlara, ba bo uoroy ga shji wolon llëme. Lu pjlobi go ga kjor li botjyë pjloglo sak kjwara kjingsho pjök (12), mok kjlarashko kjlarashko botjyë ïyado. KJOR li korga, e tjëyoga oblë oblë li dwlomnekklo.

³ Eshko ga ëye ie Sbörë ber shdungko ame. Sbō sök eshko, Öng li sök eshko bakoe. Ga poshrëya ba parkagaga löng lirë ïyado.

⁴ Sbō bokkwo ïya lok om go, ga Sbō ko li tak pjang uunkong li bokdo go.

⁵ Eshko ga shkë drete. Iök shjiy woyde lok llëm, dlo woyde lok llëm bakoe. KJOK shjiy laga ber Sbörë om go.

Ga ber löng nopga ichaga ïyado.

Jesús tjwe maling iröng obi

⁶ Eshko ga Sbō parkaga li tjlä bor kong ga «Tjläkwō loror li, e bek, nopga mär ba go ga pjlúe. Dënashko ga Sbō tjläno ba tjläkwō lagaga kong om go. Ga ba parkaga ëre ichara, llëbo wen dörö li pin ba parkagaga löng li kong wlo» le.

⁷ Eshko ga Jesús tjlä bor kong ga «iTja kuzong! Tja tjwe maling iröng obi. Ëye tjläkwō tak pjang kjibokwo ëre go li kolë ga era ber wopjlúe» le.

Kjibokwo pjirzlong

⁸ Tja Juan, llëbo uunkong ëre ïnor, kuror tjarë om go. Llëbo uunkong ëre ïnor, kuror pjir ga tja kjök tonon Sbō parkaga li bokshto, ga poshrër loror.

⁹ Gueniyo tjlä bor kong ga «iKjwe shäryëp llëme! iTja parkaga Sbō kong eröe! iPja, bop pjeyoga Sbō tjläkwō laga li, bop pjeyoga kjibokwo ëre kolaga li, pjäy eni bakoe! iSbō poshrëpdë dey!» le.

¹⁰ Eshko ga tjlä bor kong ga «Tjläkwō tak pjang kjibokwo ëre go li dbaryo äätoe. E kjishko ga tjläkwō li jnep ber lütshko llëme.

¹¹ Ëye löng llëbo owa shäryë ga owa li shärye eni jek këgong; ëye löng llëbo shäryako llëm li shäryë ga owa li shärye eni jek këgong; ëye löng llëbo pjlú shäryë ga pjlú li shärye eni jek këgong; ëye iak beno

tjeng dboy Sbö kong ga ber eni jek këgong bakoe» le.

¹² Eshko ga Jesús tjlë bor kong ga «¡Tja kuzong! Tja tjwe maling iröng obi. Bor nopga potjwlëkklo tek sör bor tjok, ga kjlara kjlara li potjwlën eshko, llëbo shäryara dö li kjishko.

¹³ Tja so tjlökwo toklo ko *Alfa** kjoyo, tja so tjlökwo toklo ko *Omega*† kjoyo bakoe. Sök bäm go li tja. Pjirshko ga ber sök li tja bakoe.

¹⁴ »Kjok tjaglën lishko ga kjor jong kjlara, ba bo uoroy ga shji wolon llëme. Ëye shwong kwoshkwono beno drëpdre wleni ga ie Sbörë ber wopjlú, kong dbo twe opzrëk kjok eshko wlo, kjor bo li ue wlo bakoe.

¹⁵ Gueniyo nopga owa lira ber löng kjoko. Nopga parkë ybi wleniyo, nopga pë no orkwosmono ba tjok llëm li tjok wleniyo, nopga oblë zrök wleniyo, nopga llëbo jyäglo poshrëk wleniyo, nopga lürkë ä wleniyo, epga ber löng kjoko erä.

¹⁶ »Tja Jesús, bor parkaga kjok dogo so ichoror, tjlökwo ërelë bop kong wlo, roy shdöp bor tjlökwo kjragaga löng kës li kong wlo. David tjëyo tjwlö arayo li tja. Dbala ko Dbar

Kjoklo li kãã bolo ara, tja so e kjoyoe» le.

¹⁷ Sbö Sëya, Öng boy, e tjlë ba kong ga «¡Pja tegö!» le.

Ëye omkuno ga tjlë ba kong ga «¡Pja tegö!» le.

Di buk pjlara, di ioroy ga shji wolon llëme. Ëye wodogro wleni ga tjwe di li ië ga pjlú, ga tjwlö shiya ëre llëme.

¹⁸ Ëye tjlökwo tak pjang kjibokwo ëre kuk ga kong llëbo lër wëllë, miyde lok wlo. Tja tjlë ba kong ga «Ëye kjibokwo ëre kjingsho tjlökwo iono obi ga llëbo owa wen nopga owa kong tak lok kjibokwo ëre go li kjingsho ie Sbörë obi ba kong bakoe.

¹⁹ Tjlökwo tak pjang kjibokwo ëre go kjrina, tjlë ga kjor jong kjlara Sbö kjokshko, ba bo uoroy ga shji wolono llëme le eni. Ëye kjibokwo ëre tjlökwo löno kjwara dö ëmdë ga kong dbo twe Sbörë, kjor bo li ue wlo llëme» lër ba kong eni.

²⁰ Tjlökwo ëre laga tjlë ga «Ëng, tja tjwe maling iröng obi» le.

Ber eni, Tjlapga Jesús. Pja tegö.

²¹ Rokër Tjlapga Jesús kong ga ba wopjlú li kjishko ga Sbö nopga kjimte ara. Ber eni.

* **22:13** Grecia so tjlökwo go ga tjlökwo toklo ko *Alfa*, e ba bäm İyo, A wleni.

† **22:13** Grecia so tjlökwo go ga tjlökwo toklo ko *Omega*, e ba pjirshko, Z wleni.